Δρος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΙΑΜΑΚΗ

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ

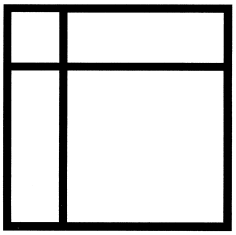

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΑ ΤΟΙΣ ΠΑΣΙ

GERONTICUM

VALDE UTILE

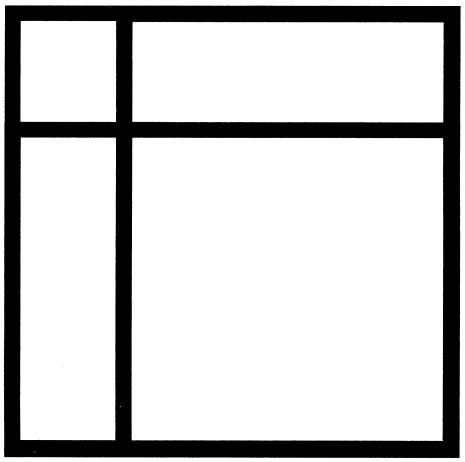

OBLATIO SERVI DEI
Dris CONSTANTINI SIAMAKIS

EDITIONES DONAX
THESSALONICE MMXXI

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ

ΠΑΝΥ ΩΦΕΛΙΜΟΝ

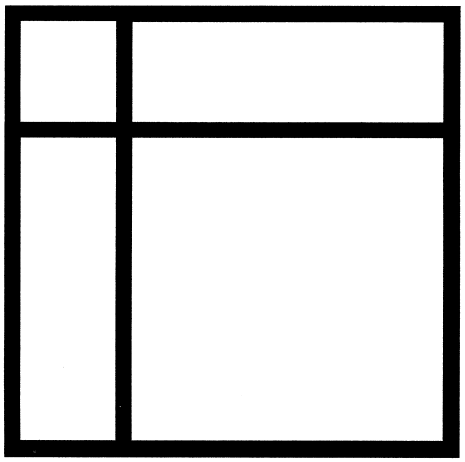

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΔΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
Δρος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΙΑΜΑΚΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΟΝΑΞ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2021

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ
© Δρ Κωνσταντῖνος Σιαμάκης
ISBN 978-960-7127-47-1

Χορηγός: Ἀριστοτέλης Ζίγκας

Διορθωταὶ τυπογραφικῶν δοκιμίων οἱ μαθηταί μου:
1. Ἀθανάσιος Σιαμάκης, θεολόγος καὶ φιλόλογος, ἀδερφός μου
2. Ἀντώνιος Σιδηρόπουλος, θεολόγος καὶ φιλόλογος
3. Ἰωάννης Ἀβραμίδης, δικηγόρος καὶ φιλόλογος

Τυπογραφεῖο:
Παῦλος Γιαννούλης· ὑπεύθυνος τυπογραφείου
Κωνσταντῖνος Τσολερίδης· ἐπιμελητὴς ἐκδόσεως
Κυριακὴ Νταλακούδη· στοιχειοθεσία, σελιδοποίησι

Βιβλιοδεσία: Ἰωακὶμ Τρικαλιάρης

Ἐκδόσεις ΔΟΝΑΞ

Δρ Κωνσταντῖνος Σιαμάκης
Τ.Θ. 1635 - Πανεπιστημιούπολις
540 06 Θεσσαλονίκη

Τηλ. 2310 - 73.73.77

Editiones DONAX

Dr Constantinus Siamakis
P.O. Box 1635 - University
540 06 Thessaloniki Greece

Tel. 2310 - 73.73.77

www.philologus.gr

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ συντάξουν Γεροντικόν, διαλέγοντας κομμάτια τῆς ἀρεσκείας των ἀπὸ ἀρχαῖα μοναχικὰ κείμενα καὶ δίνοντας διασκευὲς καὶ περιλήψεις των, *ἔδοξε κἀμοὶ* νὰ συντάξω μιὰ τέτοια ἀνθολογία, διαλέγοντας ἀπὸ κείμενα ἀναχωρητικὰ μοναχικὰ ἀσκητικὰ νηπτικὰ ἀββάδικα γεροντικὰ στυλιτικὰ σαλικὰ μυστικὰ ἡσυχαστικὰ καὶ φιλοκαλικά, παραθέτοντας τὸ ἀρχαῖο κείμενό τους, μεταφράζοντάς τα, καὶ σχολιάζοντάς τα, *ἵνα ἐπιγνῶτε περὶ ὧν κατηχήθητε λόγων τὴν ἀσφάλειαν* καὶ μάθετε τὴν ἀλήθεια ὁλόκληρη κι ἀναλλοίωτη.

Μελέτησα στὴ ζωή μου τὰ προειρημένα κείμενα ὅσο ἐλάχιστοι ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὶς μελέτες μου σημείωσα τὰ κομμάτια ποὺ διάλεξα ὡς *πάνυ ὠφέλιμα.* τὸ ἐννοῶ. οἱ ὄντως πιστοὶ κι εὐσεβεῖς Χριστιανοί, οἱ ὁποῖοι μελετοῦν τὶς Ἅγιες Γραφὲς *ἡμέρας καὶ νυκτός,* ὅπως προστάζει ὁ Κύριος (Ἰη 1,8), θὰ ὠφεληθοῦν πολὺ ἀπὸ τὰ κομμάτια αὐτὰ καὶ θὰ ἐξοπλιστοῦν, ἔχοντας στὸ ἑξῆς ἀπαρτισμένη τὴν πνευματικὴ *πανοπλία* τους (Ἐφ 12,2), *καθαριζόμενοι ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος,* καὶ *ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ* (Β΄ Κο 13,10).

ΛΕΥΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος 5
Περιεχόμενα 7
Εἰσαγωγή 11

Α. ΑΝΑΧΩΡΗΤΙΚΗ ΕΠΟΠΟΙΙΑ 23
1. Ὁ μικρὸς Ζαχαρίας 25
2. Ὁ ἀνεπιθύμητος καρπός 28
3. Κολοκύντιον οἴνου 31
4. Θαλλοὶ σίτου 31
5. Ἡ κόρη τοῦ γεωργοῦ 32
6. Ὁ ὄφις 35
7. Ὁ νενεκρωμένος 38
8. Ὁ ὡραῖος στρατηγός 41
9. Κοντὰ στὸ γέροντα 44
10. Ἔγκαυστη ἀπάθεια 46
11. Οἱ πέντε παρθένες 46
12. Τὸ ἰδανικὸ μοναστήρι τῶν 400 θηλυκῶν 48
13. Συμπεριφορὰ ἀσκητριῶν 49
14. Ἰσιδώρα ἡ σαλή 53
15. Γεράσιμος ὁ ἀββᾶς καὶ Ἰορδάνης ὁ λέων 63
16. Ὁ ἔνοχος λέων 72
17. Πνευματικὲς ἐπιδόσεις 75
18. Ὁ ἄγγελος μὲ τὴ βεντάλια 76
19. Τὸ στοιχειωμένο κελλί 77
20. Γυμνιστικὸ ἀνθολόγιο 79
21. Γυμνότης - ἀλουσία - ἀναφλεξιμότης 83
22. Πορνεία γάμος καὶ τεκνογονία 86
23. Μαρία ἡ πόρνη 87
24. Μαρία ἡ παιδοκτόνος 89
25. Μαρία ἡ Αἰγυπτία πόρνη 91
26. Συμεὼν ὁ στυλίτης 94
27. Ἡ πρὸς τὰ θηρία ἀφοβία τῶν ἀββάδων 97
28. Ἡ πρὸς τὰ λιοντάρια ἀφοβία τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος 98
29. Ἡ θαυματουργικὴ διάσωσι τοῦ ἀββᾶ Ἠλία ἀπὸ τὴν πόρνη 99
30. Ἀνδρέας ὁ σαλός 102
31. Ἀνδρέου σαλοῦ προφητεία 103

Β. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ 105
1. Εἰδωλολατρικὸς μοναχισμός 107
2. Ὁ ἐμβολισμός 115
3. Ὁ μοναχισμὸς καὶ ἡ Βίβλος 118

4. Μοναχικὴ φιλολογία 132
5. Ἱστορία τοῦ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν μοναχισμοῦ 143
6. Χριστιανικοὶ πάπυροι - Ἀλληλογραφία τοῦ ἀπᾶ Ἰωάννου 151
7. Καππαδόκες 154
8. Ὁ πρῶτος νομοθέτης τοῦ μοναχισμοῦ 175
9. Ἀδιάλειπτος προσευχή 178
10. Μάντρα 183
11. Κομποσχοίνι 186
12. Ἐξωτικὸ λάφυρο 195
13. Ἀπομίμησι βιβλικῶν προσώπων 196
14. Μωαμεθανικὸς μοναχισμός 203

Γ. ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ 207
1. Ὁ μέγας Ἀντώνιος 209
2. Οἱ Βυζαντινοὶ μοναχοὶ καὶ ὁ πάπας τῆς Ῥώμης 216
3. Ἱερωνύμου Ἐπιτάφιον Παύλης 220
4. Τὸ καθαρτήριον (purgatorium) 233
5. Μοναχικὸς προτεσταντισμός 240
6. Θεόδωρος Στουδίτης ὁ ἱεροεξεταστής 243
7. Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος 275
8. Παῦλος Εὐεργετινός 284
9. Φιλοκαλία 287
10. Γρηγόριος Σιναΐτης 289
11. *Ἅγιον Ὄρος* 295
12. Ἅγιον Ὄρος Χαλκιδικῆς 297

Δ. ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ 301
1. Ἡ κερκόπορτα 301
2. Διχοῦ παρών 312
3. Τὸ τρίπτυχο τῶν μοναχικῶν ἀρετῶν 315
4. Ἀκτήμονες 320
5. Ὁ θεὸς καὶ ὁ Θεόφιλος 321
6. Ἡ μονὴ «Πανάγιος Τάφος» 322
7. Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἡ Μοναστηριώτισσα 325
8. Τὸ ἄπλυτο χρῆμα τῶν γεροντάδων 330
9. Νικόδημος Ἁγιορείτης 332
10. Οἱ στάρετς 336
11. Σιλουανὸς ὁ Τάταρος 339
12. Σωφρόνιος Σαχάρωφ ὁ Ῥῶσος τοῦ Ἔσσεξ 339
13. Ὁ βαρήκοος ὁραματιστής 341
14. Πορφύριος 343
15. Ἀβράμιος 345
16. Παρακμάσιος 357
17. Στυλιανὸς Ῥουμάνος ὁ διορατικός 359
18. Ἐπιστολή 363
19. Ἁγιορεῖτες 363
20. Νέον Λειμωνάριον 377
21. Διάλογοι 389
22. Ὁ καπνιστής 393
23. Εἰδικὴ ἀναφλεξιμότης 394

24. Παρακώλυσις τοῦ γαμεῖν 404
25. Σίλβεστρος 406
26. Ἰδιοκτήτης ψυχῶν 409
27. Ντίλβιν (Dilvin) 412
28. Προφητεία στὸ Ἅγιονόρος 415
29. Τὸ εἰκοσιτετράωρο τοῦ Ἁγιορείτου 416
30. Τὰ ἑφτὰ κι ἑφτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα τοῦ μοναχισμοῦ 420
31. Τεστάρισμα ψευδοπροφήτου 421
32. Ὁ ἀποθέτης 425
33. Καλοὶ ἄνθρωποι στὸ μοναχισμό 428
34. Κρά 429
35. Εὐφροσύνη 438
36. Βιβλικὴ κατάργησι κοινοκτημοσύνης καὶ κοινοβίου 442

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ 443
1. Εὑρετήριο βιβλικῶν χωρίων
2. Εὑρετήριο ὀνομάτων 446
3. Εὑρετήριο ἐννοιῶν καὶ πραγμάτων 462

ΛΕΥΚΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στὴ χριστιανικὴ γραμματεία τοῦ Δ΄ αἰῶνος καὶ ἀκριβέστερα στὴ δεκαετία 350 - 360 ἐμφανίζεται γιὰ πρώτη φορὰ μιὰ μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμὸ τὸν μόλις προσκολλώμενο στὴ μόλις ἀπελευθερωμένη Χριστιανικὴ ἐκκλησία. εἶναι μαρτυρία μιᾶς ὁμάδος ὠνομασμένων ἀλλ' ἀσημάντων καὶ ἀγνώστων ἑλληνογλώσσων Αἰγυπτίων, ποὺ γράφουν τέσσερες ἐπιστολὲς πρὸς τὸν ἐπίσης ἄγνωστο Αἰγυπτιώτη *ἀναχωρητὴν* ἢ *ἀποτακτικὸν* ἢ *ἀπᾶ (=ἀββᾶν) Ἰωάννην*· ἔτσι λέγονταν τότε οἱ μοναχοί. οἱ ἐπιστολὲς σῴζονται αὐτόγραφες σὲ παπύρους τῆς Ἑρμοπόλεως, τοὺς ὁποίους ἐξέδωσα μαζὶ καὶ μ' ἄλλους χριστιανικοὺς παπύρους τὸ 1992. ὑπολογίζω ὅτι ἡ παρουσία τῶν μοναχῶν εἶναι ἀρχαιότερη ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ μαρτυρία γι' αὐτοὺς κατὰ 20 περίπου χρόνια, χρονολογούμενη ἀπὸ τὸ 330 περίπου. ἀπὸ τότε καὶ μέχρι σήμερα ὁ μοναχισμὸς ὑφίσταται μέσα στὴν ἐκκλησία.

Ὁ μοναχὸς λέγεται *ἀναχωρητὴς ἀποτακτικὸς ἀσκητὴς μονάζων μοναχὸς νηπτικὸς ἀββᾶς γέρων καλόγηρος σαλὸς στυλίτης ἡσυχαστὴς μυστικός,* καὶ λιγώτερες φορὲς μὲ ἄλλες πιὸ ἐξειδικευμένες ὀνομασίες. προχωρώντας θὰ δώσω ἐξηγήσεις γιὰ τὴ σημασία καὶ τὴν ἀρχαιότερη ἀναφορὰ αὐτῶν τῶν ὀνομασιῶν. οἱ ὀνομασίες αὐτὲς ἐμφανίστηκαν ἀπὸ τὸ 350 μέχρι τὸ 625, ἂν καὶ μερικὲς χρησιμοποιήθηκαν κατὰ κόρον κατὰ τὸν 10^{ο} καὶ τὸν 14^{ο} αἰῶνα.

Ὁ τόπος διαμονῆς τοῦ μοναχοῦ λέγεται *κελλίον σπήλαιον ἀσκητήριον ἡσυχαστήριον,* κι ὅταν εἶναι ὁμαδικός, λέγεται *μονὴ μοναστήριον σκῆτις κοινόβιον λαύρα.* τὸ φαινόμενο λέγεται *μοναχισμός.* τὰ σχετικὰ ῥήματα εἶναι *ἀναχωρῶ ἀποτάσσομαι νήφω ἀσκοῦμαι μονάζω.* ὅλοι οἱ μοναχοὶ δηλώνουν ὅτι εἶναι *ἀκτήμονες,* καὶ στὰ *κοινόβια* ἢ σὲ ὡρισμένα *κελλία* οἱ περισσότεροι *ὑποτάσσονται* ἢ *ὑπακούουσι* σ' ἕναν προϊστάμενο ἢ *πρεσβύτερον* ἢ *ἡγούμενον* ἢ *γέροντα,* ἢ *βάλλουσιν ὑπακοὴν* ἢ *βάλλουσι μετάνοιαν* ἢ «κάνουν ὑπακοή», καὶ λέγονται *ὑποτακτικοί.*

Οἱ *μοναχοὶ* λέγονται κυρίως ἔτσι, ἐπειδὴ ζοῦν χωρὶς *γυναῖκα,* συνήθως ἔξω ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά, κι ὅταν εἶναι γυναῖκες *μοναχαί,* ζοῦν χωρὶς ἄντρα. ἐξαιροῦνται βέβαια οἱ *γέροντες,* ἀκόμη κι ὅταν εἶ-

ναι νεαροί. ἀπὸ τὸν 4ο μέχρι τὸν 7ο αἰῶνα κουρεύουν σύρριζα τὰ μαλλιά τους καὶ τὰ γένεια τους, χωρὶς νὰ ξυρίζωνται κιόλας, φοροῦν δὲ ὅπως καὶ οἱ λαϊκοὶ *μαφόριον* (= *ὠμοφόριον,* ἐλαφρὸ πανωφόρι μέχρι περίπου τὰ γόνατα), ἢ ἀργότερα φιλοσοφικὸ *τριβώνιον* (= πρόχειρο πανωφόρι) καὶ στὸ κεφάλι αἰγυπτιακὸ ἀλεξήλιο λεγόμενο *κουκούλλιον*· στὰ ψυχρότερα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο μέρη ἕνα σκοῦφο. ἡ ἐμφάνισι τῶν μοναχῶν, ἐνδυμασία καὶ κόμμωσι, διαφοροποιήθηκε ἀπὸ κείνη τῶν ἄλλων λαϊκῶν ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 7ου αἰῶνος· οἱ μοναχοὶ ἄφηναν ἄκοπα τὰ μαλλιά τους καὶ τὰ γένεια τους, ἂν καὶ στὴν ἀρχὴ ὄχι ὅλοι, φοροῦσαν δὲ πλέον σαφῶς τὸ *ῥάσον (rasum)* καὶ *κουκούλλιον,* ἀπὸ τὸν 8ο αἰῶνα λίγοι, ἀπὸ τὸ 12ο ὅλοι. ἔτρωγαν πολὺ λιτὰ ἢ καὶ νήστευαν πολὺ αὐστηρά. πιθανῶς ἐπειδὴ ὡς ἀργόσχολοι δὲν εἶχαν καὶ νὰ φᾶνε. ἡ *«νηστεία»* τους δὲν ἦταν ἀκριβῶς ἀσιτία, ὅπως εἶναι ἡ ἀρχικὴ σημασία τῆς λέξεως ἡ ἀπαντώμενη στὴ Βίβλο, ἀλλὰ *ξηροφαγία,* δηλαδὴ φυτοφαγία χωρὶς λάδι καὶ κρασί. στὴν πιὸ αὐστηρὴ ἐκδοχὴ ἦταν *παξαμᾶς* (= παξιμάδι, φρυγανιά, ἀφυδατωμένο ψωμὶ ποὺ δὲν μουχλιάζει) καὶ *βρέγματα* ἢ *βρεκτὰ ὄσπρια* (= βρεγμένα καὶ φουσκωμένα - μαλακωμένα στὸ κρύο νερὸ ὄσπρια) ἢ καὶ ἁπλῶς λεγόμενα *ὄσπρια,* συνηθέστερα ῥεβίθια κουκιὰ μπιζέλια καὶ λαθούρια, σπανίως φακές· (τὰ φασόλια δὲν ὑπῆρχαν, εἶναι ἀμερικανικά). πάντα εἶχαν κι ἕνα παγούρι νερὸ τὸ λεγόμενο *βαυκάλιον* (= παρηγορητικὸ τῆς δίψης) δηλαδὴ «μπουκάλι», ποὺ ἦταν ἀπὸ ξυλῶδες νεροκολόκυθο, γι' αὐτὸ καὶ λέγεται ἀλλιῶς *κολοκύντιον.*

Ὁ μοναχισμὸς ἀσυζητητεὶ ἐμφανίστηκε πρῶτα στὴν Αἴγυπτο· γι' αὐτὸ προφανῶς καὶ μοναχοὶ μαρτυροῦνται γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴν προειρημένη ὁμάδα τῶν Αἰγυπτίων. πολὺ γρήγορα ὅμως μετὰ τὸ 390 ἐξαπλώθηκαν στὸ Σινά, στὰ παράλια τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, στὴν Παλαιστίνη, στὴ Φοινίκη, στὴ Συρία, καὶ στὴ Μ. Ἀσία· ἀργότερα καὶ σ' εὐρωπαϊκὰ παραμεσόγεια ἐδάφη, ὅπου ὑπῆρχαν Χριστιανοί, ἀκόμη ἀργότερα καὶ σὲ σλαβικὲς χῶρες.

Ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ Δ΄ αἰῶνος καὶ μέχρι σήμερα ἀναπτύχθηκε καὶ εἰδικὴ μοναχικὴ φιλολογία, ἡ ὁποία φέρεται ὡς μέρος τῆς χριστιανικῆς γραμματείας. κυριώτερα ἀρχαῖα κείμενα τῆς μοναχικῆς φιλολογίας, τῆς προτυπογραφικῆς ἐποχῆς, εἶναι τ' ἀκόλουθα.

1. Ἐπιστολαὶ πρὸς *ἀποτακτικὸν ἀπᾶ Ἰωάννην* (350), Χριστιανικοὶ Πάπυροι 22 - 25 (= Ἑρμοπόλεως 7 - 10), ἔκδ. Κ. Σιαμάκη, Θεσσαλονίκη 1992, σ. 9 - 11.
2. Βασίλειος Καισαρείας (375), Ὅροι (Κατὰ πλάτος - Κατ' ἐπιτομήν) PG 31.
3. ἄγνωστος (385), Βίος Ἀντωνίου, PG 28· ΒΕΠ 33.
4. Παλλάδιος (410), Πρὸς Λαῦσον ἱστορία ἢ Λαυσαϊκόν, PG 34.

5. Ἱερώνυμος (410), Ἐπιτάφιος Παύλης (= Epistola 108), PL 22· κείμενο - μετάφρασι Κ. Σιαμάκη, στὸ Μητερικὸν (τοῦ Δ. Τσάμη) 7 (1996), 156 - 255. βλ. καὶ Μελέτες μου 13,195 - 256.
6. «Παχώμιος» (Ε΄ αἰ.), Κείμενα, ΒΕΠ 40,113 - 282.
7. «Ἀμμωνᾶς» (Ε΄ αἰ.), Κείμενα, ΒΕΠ 40,45 - 74.
8. «Ἀμμώνιος» (Ε΄ αἰ.), Βίοι Παχωμίου καὶ Θεοδώρου, ΒΕΠ 40, 79 - 100.
9. «Μακάριος Αἰγύπτιος» (Ε΄ αἰ.), Κείμενα, ΒΕΠ 41.
10. «Μακάριος Ἀλεξανδρεύς» (Ε΄ αἰ.), Κείμενα, ΒΕΠ 42.
11. «Εὐάγριος Ποντικός» (Ε΄ αἰ.), Κείμενα, ΒΕΠ 78 - 80.
12. «Βαρσανούφιος» (Ε΄ - F΄ αἰ.), Κείμενα, ΒΕΠ 6.
13. ἄγνωστος (F΄ αἰ.), Ἀποφθέγματα πατέρων ἢ Γεροντικόν, PG 65, καὶ ἐπιλεκτικὴ ἔκδ. Π.Β. Πάσχου (Ἀστήρ), Ἀθῆναι 1981[3].
14. Ἰωάννης Μόσχου Εὐκρατᾶς (610), Λειμὼν ἢ Λειμωνάριον, PG 87.
15. Ἰωάννης Σιναΐτης (610), Κλῖμαξ, PG 88.
16. Ἀρσένιος Παγάδων (600 - 620), Βίος Συγκλητικῆς, PG 28· ΒΕΠ 35.
17. Λεόντιος Νεαπόλεως (600 - 620), Βίος Συμεὼν τοῦ σαλοῦ, PG 93.
18. Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων (634 - 8), Βίος Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, PG 87[r], 3697 - 3726.
19. Ἰωάννης Ἱεροσολυμίτης (650 - 700), Βίος Βαρλαὰμ καὶ Ἰωάσαφ (= Λαλιταβιστάρα (= Βίος καὶ λόγοι) τοῦ Ἰνδοῦ Σιδάτα Γκοτάμα ἢ Βουδδύου ἢ Βούδδα, ἱδρυτοῦ τοῦ βουδδισμοῦ), PG 96.
20. Μάξιμος ὁμολογητὴς (580 - 662), Κεφάλαια· Λόγος ἀσκητικός, PG 90 - 91.
21. Θαλάσσιος (Ζ΄ αἰ.), Κεφάλαια, PG 91.
22. Ἀναστάσιος Σιναΐτης (διηγηματογράφος) (Ζ΄ αἰ.), Διηγήσεις, ἔκδ. F. Nau, Oriens Christianus 2 (1902), σ. 58 - 89, Romae.
23. Θεόδωρος Στουδίτης (759 - 826), Κατηχήσεις, PG 99.
24. Νικηφόρος πρεσβύτερος (Ι΄ αἰ.), Βίος Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ, PG 111.
25. Παῦλος Εὐεργετινός (ΙΑ΄ αἰ.), Συναγωγή, τ. 1 - 4, ἔκδ. 1783 (Ἐνετία)· 1957 - 66 (Ἀθῆναι).
26. Συμεὼν Παφλαγὼν *(ὁ νέος θεολόγος)* (1010 - 1042), Κείμενα, PG 120· καὶ ἔκδ. Κ.Γ. Φραντζολᾶ («Ὀρθόδοξος Κυψέλη»), Θεσσαλονίκη 1990.
27. Νικήτας Στηθᾶτος (1050), Μυστικὰ συγγράμματα, ἔκδ. Π. Χρήστου, Θεσσαλονίκη 1957.
28. Νεόφυτος ἔγκλειστος (1134 - 1212), Συγγράμματα, τ. 1 - 5, ἔκδ. Μονῆς Νεοφύτου (Κύπρος), Πάφος (= Θεσσαλονίκη) 1996 - 2005.

29. Γρηγόριος Σιναΐτης (1280 - 1346), Συγγράμματα, PG 150.
30. Γρηγόριος Παλαμᾶς (1296 - 1359), Συγγράμματα, τ. 1 - 6, ἔκδ. Π. Χρήστου, Θεσσαλονίκη 1962 - 2015.
31. Φιλοκαλία, τ. 1 - 5, ἔκδ. 1782 (Ἐνετία)· 1957 - 63 (Ἀθῆναι)· συλλογὴ ἀρχαίων μοναχικῶν κειμένων καμωμένη ἀπὸ τὸν Μακάριο Νοταρᾶ καὶ ἐκδεδομένη ἀπὸ τὸν Νικόδημο Καλλιβούρτση (Ἁγιορείτη).

Στὴν παροῦσα ἔρευνά μου πηγὴ πληροφοριῶν γιὰ μὲν τὸν ἀρχαῖο μοναχισμὸ εἶναι κυρίως ἡ προδηλωμένη μοναχικὴ φιλολογία, καὶ δευτερευόντως ἡ ὅλη χριστιανικὴ γραμματεία, γιὰ δὲ τὸ σύγχρονό μας μοναχισμὸ δευτερεύουσα πηγή μου εἶναι διάφορα κείμενα μοναχικὰ καὶ μή, πρωτεύουσα δὲ ἡ γνωριμία μου μὲ τὸ μοναχισμὸ καὶ τοὺς μοναχούς. σήμερα ἡ μεγαλείτερη στὸν κόσμο μοναχικὴ κοινότης εἶναι ἡ ἀνατολικὴ χερσόνησος τῆς Χαλκιδικῆς Ἀκτὴ ἢ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω ἢ καὶ Ἅγιον Ὄρος. καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος τὸ ἔχω ἐπισκεφτῆ ἀπὸ τὸ 1960 μέχρι τὸ 1993 συνολικὰ 36 φορές, καὶ ἀθροιστικὰ συμπλήρωσα παραμονὴ 1 ἔτος καὶ 2 μῆνες. ὁ κύριος λόγος τῶν ἐπισκέψεών μου ἦταν ἡ ἐξέτασι καὶ μελέτη ἢ ἀναχρονολόγησι ἀρχαίων χειρογράφων καὶ πολλὲς φορὲς ἡ φωτογράφησι ἢ καὶ μαγνητοφώνησι τῶν κειμένων τους. γνώρισα δὲ καὶ πολλὰ ἄλλα μοναστήρια σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Κύπρο, ἀντρικὰ καὶ γυναικεῖα, κι ἔμεινα καὶ σ' αὐτὰ ἕνα ἢ καὶ λίγο περισσότερα εἰκοσιτετράωρα, ἀκόμη καὶ σὲ 10 περίπου γυναικεῖα· στὰ γυναικεῖα διανυκτέρευσα 1 - 10 νύχτες στὸ καθένα, καὶ μόνο σὲ ἕνα διανυκτέρευσα δυὸ φορὲς ἀπὸ 10 περίπου μέρες κάθε φορά. εἰδικὰ σὲ ὅσα γυναικεῖα μοναστήρια διανυκτέρευσα ὑπῆρξα ἰδιαιτέρως ἔμπιστος. εἶδα χιλιάδες μοναχούς, γύρω στὶς 5.000, γνώρισα δὲ ἑκατοντάδες· ὁπωσδήποτε κάτω ἀπὸ χίλιους. τὴ μοναχικὴ φιλολογία τὴν ἔχω μελετήσει ὅσο ἐλάχιστοι ἄνθρωποι. ἐξέδωσα τ' ἀρχαιότερα ὅλων σῳζόμενα μοναχικὰ κείμενα, ποὺ εἶναι οἱ προειρημένοι πάπυροι τῆς Αἰγύπτου τοῦ Δ΄ αἰῶνος, μετέφρασα δὲ κι ἕνα ἀπὸ τ' ἀρχαιότερα μοναχικὰ βιβλία ἀπὸ τὴ λατινικὴ γλῶσσα, ποὺ δημοσιεύεται στὸ «Μητερικὸν» τοῦ Δ. Τσάμη. εἶμαι καλὸς γνώστης τοῦ ἀντικειμένου ποὺ ἐξετάζω ἐδῶ.

Γιὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀκριβέστερη εἰκόνα τῆς ἱστορίας τοῦ μοναχισμοῦ, σημειώνω ἐδῶ ὀχτὼ πράγματα ποὺ δὲν εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι μοναχοὶ τῶν περὶ αὐτοὺς γεροντικῶν καὶ λειμωναρίων πρὶν ἀπὸ τὸ 620.

1. Δὲν εἶχαν Παναγία· δὲν ἀναφέρεται στὰ κείμενά τους· τὴν ἔμαθαν ἀπὸ τοὺς «κοσμικοὺς» γύρω στὸ 620· ὁπωσδήποτε μέχρι τὸ 640.
2. Δὲν εἶχαν Ἀκαθίστους Ὕμνους καὶ Χαιρετισμούς, ποὺ τέτοιους εἶχαν οἱ μοναχοὶ τῆς εἰδωλολατρίας (Παλατινὴ ἀνθολ. 9,524·

525)· εἶχαν δὲ οἱ εἰδωλολάτρες μοναχοὶ καὶ *Παναγίαν* καὶ *Θεοτόκον* καὶ *Μητέρα* ἢ *Μᾶ* (= Μαμά).

3. Δὲν εἶχαν εἰκόνες· ἐπειδὴ δὲν εἶχε τέτοιες οὔτε ἡ ἐκκλησία· οὔτε γλυπτὲς οὔτε ζωγραφιστές.
4. Δὲν εἶχαν *μάντρα,* δηλαδὴ τὴν ἰνδουϊστικὴ καὶ βουδιστικὴ «ἀκατάσχετη μονολόγιστη εὐχή». τὴν ἔμαθαν κι αὐτὴ γύρω στὸ 620· καὶ ἄργησε περίπου 8 αἰῶνες μετὰ ἀπὸ τότε νὰ γενικευθῇ.
5. Δὲν εἶχαν λείψανα καὶ «ἱερὰ» κειμήλια· τέτοια ἀπέκτησαν μετὰ τὸ 1000.
6. Δὲν εἶχαν μακριὰ μαλλιά· κουρεύονταν κάθε λίγο σύρριζα. διότι εἶχαν πρόβλημα μὲ τὶς ψεῖρες, καθὼς διέπρεπαν καὶ στὴν *ἀρετὴ τῆς ἀλουσίας.* γι' αὐτὸ καὶ μέχρι σήμερα τὴν ἀναγόρευσι δὲν τὴ λένε χειροτονία ἀλλὰ *κουρά*· λέγεται δὲ καὶ τὸ ῥῆμα *κείρεται* ἢ *ἐκάρη*· καὶ τὴν κουρὰ δὲν τὴν κάνει ἐπίσκοπος ἀλλὰ ὁ ἡγούμενος· ἢ καὶ ἡ γυναίκα ἡγουμένη.
7. Δὲν εἶχαν τὸ ἔπειτα γνωστὸ μαῦρο γιλέκο μὲ τὰ κεντημένα κόκκινα γαλόνια διακρίσεως τῶν *μεγαλοσχήμων* ἀπὸ τοὺς *μικροσχήμους,* οὔτε κἂν τὴ διάκρισι σὲ *μεγαλοσχήμους* καὶ *μικροσχήμους.*
8. Δὲν εἶχαν τὸ κοντὲρ προσευχῶν τὸ λεγόμενο *κομποσχοίνι*· τὸ ἀγνοοῦσαν. τὸ γνώρισαν κι ἀπέκτησαν στὰ τέλη τοῦ 17^{ου} αἰῶνος παίρνοντάς το ἀπὸ τὸν πάπα 'Ρώμης μέσῳ τῶν νησιωτῶν οὐνιτῶν. τὸ πῆραν γιὰ νὰ ἔχουν κάτι νὰ παίζουν στὸ χέρι τους, ὥστε ν' ἀναχαιτίσουν τὸν ἀδιάλειπτο αὐνανισμό, ἀκριβῶς ὅπως σήμερα μερικοί, γιὰ νὰ κόψουν τὸ τσιγάρο, παίρνουν κομπολόγι. γι' αὐτὸ καὶ στὴν καλογερικὴ κουλτούρα μέχρι σήμερα λέγεται ἡ ἔκφρασι «Τραβάει κομποσχοίνι» ἢ καὶ «'Ρίξε πέντε κομποσχοίνια καὶ γιὰ μένα».

Τοὺς ἀρχαίους μοναχοὺς τοὺς πέρασαν κομποσχοίνι στὸ χέρι στὰ χρόνια μας διάφοροι Κόντογλου, Κοψίδες, καὶ ἄλλοι παρόμοιοι, στὰ σχετικὰ σκίτσα τους.

Ἔχοντας ὑπ' ὄψιν αὐτὰ ὁ ἀναγνώστης, θὰ ἔχῃ διαυγέστερη κι αὐθεντικώτερη εἰκόνα τοῦ ἀρχαίου μοναχισμοῦ, ποὺ ἐμφανίζεται στὰ Γεροντικά, τὰ Λαυσαϊκά, τὰ Λειμωνάρια, καὶ τὰ Συναξάρια ὁσίων. *ὅσιοι* δὲ λέγονται ἀποκλειστικῶς οἱ μοναχοὶ «ἅγιοι» ποὺ λατρεύονται.

Οἱ μετὰ τὸ 410 περίπου ἀρχαῖοι μοναχοὶ ἐπιδίδονταν καὶ σὲ ὁράματα κι ἀποκαλύψεις, ἀλλὰ τὶς θαυματουργίες τὶς εἶχαν περιωρισμένες σχεδὸν μόνο σὲ θεραπεῖες πληγῶν καὶ νοσημάτων. οἱ θεραπευταὶ ἀββᾶδες εἶναι ἐξειδικευμένοι κυρίως σὲ μία θαυματουργία, ὅτι θεραπεύουν ἀπόστημα ποὺ ἐμφανίζεται πάνω σὲ βυζὶ κοπέλλας καὶ –δῆτε σύμπτωσι!– πάντοτε νεαρῆς κοπέλλας ποὺ τἄχει καὶ μεγάλα καὶ στη-

τά. εἶναι ἐκπληκτικὸ ὅτι καμμία γριὰ δὲν ἔβγαλε ποτὲ ἀπόστημα οὔτε στ' ἀριστερὸ οὔτε στὸ δεξιό της κρεμαντζάλι. καὶ οὐδέποτε θεραπευτὴς μοναχὸς ἀναφέρεται νὰ θεραπεύῃ ἄντρα. φυσικὰ ὁ ἀββᾶς θαυματουργὸς θεραπευτής, γιὰ νὰ πετύχῃ τὴ θεραπεία σίγουρα, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ βάλῃ τὰ χέρια του καὶ στὰ δυὸ βυζιὰ καὶ νὰ τὰ χουφτώσῃ καλά, ἔτσι ἕνα ἁπλὸ καὶ σεμνὸ χούφτωμα βέβαια –μὴν πάῃ τὸ μυαλό σας σὲ τίποτε τὸ πονηρό, βέβηλοι–, γιὰ νὰ μπορέσῃ ἀπὸ τὴ σύγκρισι τῆς διαφορᾶς μεγέθους καὶ τραγανότητος νὰ διαγνώσῃ σωστὰ τὸ πρήξιμο καὶ τὴ φλεγμονή, ὥστε νὰ ὑπολογίσῃ σωστὰ καὶ πόσα βόλτ θαυματουργία νὰ ξαμολήσῃ ἀπὸ τὸ ἀκροφύσιό του, γιὰ νὰ εἶναι ἡ θαυματουργία ἀποτελεσματική. βέβαια κατὰ τὴν ὥρα τῆς θεραπείας οἱ ἀββᾶδες αἰσθάνονται νὰ τοὺς *πολεμῇ* μιὰ στῦσι πολὺ ἄγρια, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἔργο τοῦ σατανᾶ, ποὺ θέλει ὁ φθονερὸς μὲ τὴν ἀντενέργειά του αὐτὴ νὰ ματαιώσῃ τὴ θαυματουργία τοῦ ὁσίου, οἱ ἀββᾶδες ὅμως δὲν ὑποχωροῦν μπροστὰ στὸ σατανᾶ μὲ τίποτε κι ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴ στῦσι τους τὴν τελείαν ἀδιαφορίαν. μερικὲς φορὲς ὁ σατανᾶς ἀποθρασύνεται, ἰδίως κατὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ τῆς ἀποθεραπείας καὶ σπρώχνει βιαίως τοὺς ἀββᾶδες νὰ ῥιχτοῦν καὶ νὰ διακορεύσουν κιόλας τὶς θεραπευόμενες –ἔργο τοῦ φθονεροῦ σατανᾶ κι αὐτὸ 100%–, ἀλλ' ὁ θεὸς μὲ μιὰ παρεμβατικὴ θαυματουργία σὰν μὲ ζώνη ἀσφαλείας δεσμεύει τοὺς ὁσίους του ἀπὸ κάθε πτῶσι, διότι οἱ ἀββᾶδες εἶναι οἱ ἐκλεκτοί του, καὶ ὄχι ὅ,τι κι ὅ,τι. στὴν περίπτωσι ποὺ ἐπισυμβαίνει καὶ διακόρευσι, ἡ κοπέλλα ἢ δὲν μένει ἔγκυος, ὥστε νὰ φέρῃ σὲ δύσκολη θέσι τὸν ἀββᾶ τὸν τόσο χρήσιμο στὸ θεό, ἢ ἀμέσως μετὰ τὸ τρύπημά της καὶ τὴν ἐκτόνωσι τοῦ ὁσίου σκάει σὰ μπαλόνι, ἀποδεικνύοντας ὅτι ἦταν ὁ ἴδιος ὁ σατανᾶς, ποὺ ἔσκασε ἀπὸ τὸ κακό του, καὶ τὸ γεγονὸς ὁλόκληρο ἦταν μόνο ἕνα κακό ὄνειρο. ὁ ὅσιος παραμένει ἀκέραιος κι ἀχτύπητος, γιὰ νὰ ἐπιτελῇ κι ἄλλες θεραπεῖες καὶ νὰ σῴζῃ τὸν ἁμαρτωλὸ κόσμο μὲ τὶς προσευχές του. διότι ἔχει πολλὴ παρρησία στὸ θεό. μέσα σὲ τόσους αἰῶνες δύο μόνο περιπτώσεις ὑπῆρξαν ποὺ οἱ θεραπευόμενες καὶ βιαζόμενες ἀπὸ μοναχὸ θεραπευτὴ κοπέλλες γκαστρώθηκαν καὶ γέννησαν παιδί. ἐγὼ τοὐλάχιστο στὶς ἔρευνές μου μόνο δύο τέτοιες περιπτώσεις βρῆκα. δὲν ἔχω ἰδέα ἂν ὑπῆρξαν κι ἄλλες. γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, γιὰ τέτοιες περιπτώσεις δὲν ἐρεύνησα καὶ πολύ, διότι καλῶς ἢ κακῶς τὸ θεώρησα ἄσκοπο.

Τὸ γιατί οἱ θαυματουργικὲς θεραπεῖες τῶν θεραπευτῶν μοναχῶν ἄρχισαν μετὰ τὸ 410, δυσκολεύτηκα πολὺ νὰ τὸ ἐξηγήσω, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ ἐξήγησα· ἔτσι νομίζω. τὸ 407 πέθανε ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἐπέμενε ὅτι μετὰ τὴ συμπλήρωσι τῆς συντάξεως τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ τοῦ προφορικοῦ κηρύγματος τῶν ἀποστόλων

καὶ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ τελευταίου ἀποστόλου τὰ θαύματα ὅλα γενικῶς, –ποὺ καὶ δὲν λέγονται *θαύματα* στὴ Βίβλο ποτέ– ἔπαυσαν νὰ γίνωνται ὁριστικὰ καὶ ἀμετάκλητα, κι ὅτι οὔτε πρόκειται νὰ ξαναγίνουν ποτὲ μέχρι δευτέρας παρουσίας, διότι, ὅταν γίνονταν, γίνονταν μόνο γιὰ νὰ ἐπικυρώσουν τὸ γραπτὸ καὶ προφορικὸ κήρυγμα τῶν ἀποστόλων· διότι μόνον αὐτὸ τὸ σκοπὸ εἶχαν. κι ἐγὼ βέβαια ἀποδέχομαι τὴν ἐξήγησι τοῦ Χρυσοστόμου, ποὺ μαζὶ μὲ τὸν μέγαν Ἀθανάσιο εἶναι οἱ δυὸ μεγαλείτεροι μεταποστολικοὶ ἄνδρες, οἱ *στῦλοι* τῆς ἐκκλησίας. γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ γυναίκα δὲν φέρεται στὴ Βίβλο νὰ θαυματουργῇ ποτέ, ἀκόμη κι ὅταν εἶναι προφῆτις καὶ προφητεύῃ, ὅπως ἡ Δεββώρα καὶ ἡ Ὄλδα. διότι ἡ γυναίκα δὲν κηρύττει ποτέ· ἡ Βίβλος δὲν τὸ ἐπιτρέπει. οὔτε ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ κήρυξε ἢ θαυματούργησε ποτέ. ὅταν λοιπὸν ὁ Χρυσόστομος θανατώθηκε, ὅπως θανατώθηκε, οἱ μοναχοὶ ἄρχισαν σιγὰ σιγὰ νὰ θαυματουργοῦν· καὶ θαυματουργοῦσαν ἀποκλειστικὰ ὅταν θεράπευαν ἀποστήματα σὲ βυζιὰ νεαρῶν κοριτσιῶν.

Οἱ κατὰ τὴν ἐνσφήνωσι καὶ παρασιτικὴ ἐγκαταβίωσι καὶ τελικῶς πρόβλησι τῶν μοναχῶν μέσα στὴ χριστιανικὴ ἐκκλησία 12 ἢ 13 προειρημένες ὀνομασίες των ἐμφανίστηκαν ἀπὸ τὸ 350 μέχρι τὸ 625. στὴ συνέχεια δίνω τὴ σημασία τῆς κάθε μιᾶς καὶ τὶς ἀρχαιότερες ἀναφορές της.

1. *ἀναχωρητής*· αὐτὸς ποὺ ἐγκαταλείπει τὴν κοινωνία κι *ἀναχωρεῖ* γιὰ τὴν ἔρημο. ὀνομασία προχριστιανικὴ ποὺ μεταδόθηκε καὶ σὲ μοναχοὺς «Χριστιανούς», οὐδέτερη, μὴ θρησκευτική· δὲν χαρακτηρίζει τὸ ἦθος καὶ τὶς ἐπιδόσεις τοῦ φορέως. συναντᾶται στὸν Πάπυρο Ἑρμοπόλεως 10 (*παναχωρητης* μιξοβαρβαριστὶ) τοῦ Δ΄ αἰῶνος, καὶ στὸν Ἐπιφάνιο Κύπρου (Πανάρ. 40,1 PG 41,647c *ἀναχωρητής*).

2. *ἀποτακτικός*· αὐτὸς ποὺ *ἀποτάσσεται* ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τὰ τοῦ κόσμου, κυρίως ἀπὸ γυναῖκα οἰκογένεια κτήματα χρήματα ἀλλ' ἀγαθὰ κλπ., «γιὰ νὰ μείνῃ ἀπερίσπαστος στὴ λατρεία τοῦ θεοῦ». ἡ ὀνομασία αὐτὴ καὶ ὅλες οἱ ἑπόμενες εἶναι «χριστιανικές». αὐτὴ συναντᾶται στὸν Πάπυρο Ἑρμοπόλεως 9 τοῦ Δ΄ αἰῶνος· στὸν δὲ Ἐπιφάνιο (Πανάρ. 75,3 PG 42,508b) *ἀποτακτικὸς τρόπος* λέγεται ὁ μοναχικὸς τρόπος.

3. *ἀσκητής*· στὰ θύραθεν κείμενα ὁ ἀθλητής. στὴ μοναχικὴ φρασεολογία μεταφορικῶς ὁ «ἀθλητὴς τοῦ πνεύματος». ὀνομασία ἐξυμνητική.

4. *μοναχός - μονάζων*· αὐτὸς ποὺ ζῇ μόνος κι ἀσυνταίριαστος, χωρὶς γυναῖκα - ταίρι καὶ οἰκογένεια, μακριὰ ἀπὸ τὴν κοινωνία τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. κυρίως ὅμως ἐννοεῖται τὸ «χωρὶς γυναῖκα», διότι πολλοὶ μαζὶ μοναχοὶ ἀπαρτίζουν κοινωνία, στὴν ὁποία συμβιώνουν,

καὶ ἀναπτύσσουν σχέσεις «πατέρων» «τέκνων» «ἀδελφῶν» καὶ γειτόνων, κοινωνία ἀπὸ τὴν ὁποία λείπει μόνο τὸ ἄλλο φῦλο. παράδεισος χωρὶς τὸ θεόδοτο τὲστ τοῦ δέντρου τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. ἀπόπειρα μόνο δημιουργίας τέτοιου παραδείσου δηλαδή, χωρὶς καμμιὰ ἐπιτυχία, διότι ἤ, ἐπειδὴ λείπει τὸ ἕνα δέντρο, φυτρώνουν ἄλλα τέτοια περισσότερα καὶ σκληρότερα, ἢ αὐτὸ ποὺ ἀπουσιάζει ἀναζητεῖται μὲ περισσότερη κάψα καὶ μὲ διάφορα προσχήματα. ἡ ὀνομασία *μοναχὸς* συναντᾶται μὲ τὴν ἐν λόγῳ σημασία στὸ Βασίλειο Καισαρείας (Λόγ. ἀσκητ., 5 PG 31,880α), στὸν Ψευδοδιονύσιο (Ἐκκλ. ἱερ. 6,1,3) μὲ ὁρισμὸ ἄκρως ἐξυμνητικὸ καὶ δημοκοπικό, στοὺς μοναχοὺς Ἰωάννη Σιναΐτη (Κλῖμ., 1 PG 88,633b) καὶ Μάξιμο ὁμολογητὴ (Κεφ. 2,54 PG 90,1001c) μὲ ὁρισμοὺς ἰδιαζόντως φιλαρέσκους καὶ ναρκισσικούς, καὶ σὲ πολλοὺς ἄλλους. ἡ ὀνομασία *μοναχός,* στὴν ἀρχὴ οὐδέτερη, κατάντησε ἐν τέλει ἀλαζονικὸς τίτλος αὐτοσυστάσεως καὶ εἶναι ἡ ἐπικρατέστερη ὅλων, μὲ τὰ περισσότερα ὁμόρριζα καὶ παράγωγα (*μονάζων μοναστὴς μοναστήριον μοναστηριώτης μοναστικὸς μοναχικὸς μοναχισμὸς μοναδικός,* πόλεις *Μοναστήρι* καὶ *Μόναχον (München),* εἰδικὴ βραχυγραφία στὴν παλαιογραφία τῶν περγαμηνῶν ὡς nomen sacrum, κλπ.).

5. *νηπτικὸς - νηπτικοί, νηπτικὴ* ζωὴ καὶ γραμματεία, κλπ.· οἱ ὀνομασίες αὐτές, ποὺ σήμερα λέγονται συχνὰ καὶ δοξαστικὰ καὶ σημαίνουν *νῆψιν* ἀπὸ γυναῖκα, τρόφιμα, ὕπνο, ποτά, ἁπλὲς κι ἀθῷες χαρὲς ἀπολαύσεις καὶ ἀνέσεις, λὲς καὶ αὐτὰ εἶναι ἀλκοόλ, οἱ δὲ μετέχοντες ἀκόμη καὶ νομίμως καὶ θεαρέστως δὲν εἶναι *νηφάλιοι,* ἀλλὰ μεθυσμένοι καὶ μαστουρωμένοι· στ' ἀρχαῖα κείμενα δὲν ἀνευρίσκονται, ἀλλ' εἶναι τεκμαρτὸ ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχαν ἤδη κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες τοῦ μοναχισμοῦ, 4ον - 6ον. οἱ Μεθόδιος Πατάρων καὶ Ἰωάννης Χρυσόστομος ἔχουν καὶ τὸ ἐπίρρημα *νηπτικῶς,* ἀλλ' ὄχι μὲ τὴ μοναχικὴ σημασία.

6. *ἀββᾶς·* πατέρας· λέξι βιβλική· ἑβραϊκή. ὡς μοναχικὸς ὅρος ἐμφανίζεται κι αὐτὸς ἤδη στοὺς παπύρους Ἑρμοπόλεως 7 καὶ 8 τοῦ Δ΄ αἰῶνος *(τῷ δεσπότῃ μου τιμιωτάτῳ καὶ εὐλαβεστάτῳ ἀπᾷ Ἰωάννῃ,* καὶ μιξοβαρβαριστὶ *τῷ δεσπότῃ μου ἀγαπητὸς ἀπᾶ Ἰωάννης),* ἀλλ' ἡ χρῆσι του ἐπεκτάθηκε σὲ χρόνια νεώτερα παρὰ οἱ ἄλλες ὀνομασίες. εἶναι τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποία οἱ μοναχοὶ ἀναθάρρησαν καὶ προήλασαν σ' ἐκκλησιαστικὴ αἴγλη (οἱ μοναχοὶ δὲν χρειάζονται γιὰ τέτοια ἀποθράσυνσι παραπάνω ἀπὸ 20 χρόνια), κι ὠνομάζονταν πλέον *πατέρες* τῶν λαϊκῶν, ἐνῷ ὡς προβληματικοὶ καὶ εἰδικῆς μεταχειρίσεως ἄνθρωποι ἐκ μέρους τῆς ἐκκλησίας εἶναι κατ' ἀρχὴν ὁμολογουμένως πολὺ κατώτεροι τῶν συνήθων λαϊκῶν Χριστιανῶν, καὶ ὤφειλαν ἐκεῖνοι νὰ λὲν *πατέρες* των τοὺς λαϊκούς, ποὺ δὲν χρειάστηκε νὰ πά-

ρουν τὰ βουνά, ἀλλ' ἔχουν τὴ δύναμι πίστεως καὶ τὴν ἐντιμότητα καὶ τὴ σωφροσύνη ν' ἀντιμετωπίζουν τὸ ἄλλο φῦλο βιβλικῶς καὶ εὐπαραδέκτως. ἡ ὀνομασία *ἀββᾶς* ἐπιβλήθηκε στὴν ἐκφοβισμένη καὶ ταπεινόφρονα συνείδησι τῶν ἁπλῶν Χριστιανῶν κυρίως μὲ τὰ ὄψιμα προπαγανδιστικὰ προϊόντα τῆς ἀββάδικης παραφιλολογίας, τὰ ὁποῖα παρὰ τὴν πολλὴ προσποίησι τῆς ἁπλοϊκότητος καὶ τῆς δῆθεν ταπεινοφροσύνης εἶναι γεμάτα φθονερὴ οἴησι κι ἀλαζονεία ἔξω ἀπὸ κάθε ὅριο ὀρθοδοξίας.

7. *γέρων - γέροντες*· καὶ *Γεροντικὸν* τὸ εὐαγγέλιό τους. κλιμάκωσι τῆς προηγουμένης ὀνομασίας πρὸς τὰ πάνω· ὅπως λέμε «πατέρας» καὶ «πάππος», ἢ «λοχαγὸς» καὶ «συνταγματάρχης». ἀλαζονικὸ καὶ φιλάρεσκο, δῆθεν ἁπλοϊκό, πολλὲς φορὲς καὶ γελοῖο, ὅταν λέγεται γιὰ νεαρὸ «γέροντα». στὴν ἀρχὴ σήμαινε τὸν ἡγούμενο τῶν μοναχῶν, ἔπειτα ἁπλῶς τὸν τῆς ὡρίμου ἡλικίας, κι ἔπειτα ἤδη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὸν κάθε μοναχό. ἔχει κι ἀπολογητικὸ χαρακτῆρα, εἶναι καὶ καμουφλὰζ ἀποπλανήσεως, ὅταν ἡ λέξι ἐννοῇ «Μὴ φοβᾶστε τὸν ταυραντισμένο μοναχὸ ποὺ διεισδύει στὰ *γυναικάρια* τῶν σπιτιῶν σας, δὲν εἶναι βαρβᾶτος, εἶναι *γέρων* ἀκίνδυνος γιὰ τὶς γυναῖκες καὶ τ' ἀγόρια σας». ἡ ὀνομασία συναντᾶται στὰ περίφημα *Ἀποφθέγματα Γερόντων (=Γεροντικόν)* (προοίμιον, PG 65,73a), ἔργο ἀγνώστου μυθιστοριογράφου τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων τοῦ μοναχισμοῦ ($4^{ου}$ - $6^{ου}$), καὶ στὸν ὡς κακόδοξο συνοδικῶς καταδικασμένον Εὐάγριο τὸν Ποντικό (Κεφάλαια πρὸς Ἀνατόλιον, PG 40,1221c). τὸ *γέρων* πολὺ γρήγορα ἔγινε ἡ ἄκρως τιμητικὴ καὶ παραλλακτικὴ - προστατευτικὴ προσφώνησι μοναχοῦ, σὰ νὰ προσφωνῇς σήμερα τὸ λοχία «Στρατηγέ μου». ἡ ὀνομασία εἶναι ὁπωσδήποτε τοῦ Δ΄ αἰῶνος, διότι εἶναι προϋπόθεσι τῆς ἑπομένης ποὺ ἀνευρίσκεται ἤδη στὸν Παλλάδιο.

8. *καλόγηρος*· «καλὸς γέροντας», «καλὸς γεράκος»· δῆθεν ἁπλοϊκὴ προσφώνησι ἢ κατονομασία μοναχοῦ, ἡ ὁποία ἔχει καὶ πολὺ καμουφλὰζ καὶ ἡ ὁποία καταντάει καὶ γελοία, ὅταν λέγεται ἀκόμη καὶ γιὰ «μοναχὸ» 10 - 12 ἐτῶν. σήμερα εἶναι ἡ λαϊκώτερη ἀπὸ τὶς δεκατρεῖς προειρημένες ὀνομασίες τῶν μοναχῶν. συναντᾶται ἤδη στὶς ἀρχὲς τοῦ Ε΄ αἰῶνος στὸν Παλλάδιο (Λαυσ., 35 PG 34,1113d) λίγο ἀργότερα καὶ στὸν Ἰωάννη Εὐκρατᾶ (Λειμ., 1 PG 87,2853b), τοὺς μεγάλους βάρδους τῆς μοναχικῆς κι ἀββάδικης ἐποποιίας.

9. *σαλός*· σαχλός· σαλεμένος, τρελλός, χαζός. ὅταν οἱ μοναχοί, ποὺ κατέβαιναν στὶς πόλεις σὰ σύννεφο ἀκρίδων, ἔγιναν στὴν ἀκολασία τους πολὺ τολμηροὶ καὶ ξεδιάντροποι, κι ἄρχισαν νὰ συναπαντῶνται συχνὰ καὶ σὲ πορνεῖα καὶ σ' ἄλλα τέτοια καταγώγια, γιὰ κάποια κάλυψί τους ἄρχισαν νὰ παριστάνουν τὸ χαζὸ τὸν ἐπιληπτικὸ καὶ τὸν τρελλό, ἀφήνοντας στὸν κόσμο νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἀπὸ ἀφέλεια

καὶ πολλὴ ἀθῳότητα κάνουν ὅ,τι κάνουν κι ὅτι ἡ τρέλλα τους εἶναι χάρισμα προφητικό, καὶ νὰ θαυμάζωνται καὶ νὰ προσκυνοῦνται καὶ νὰ λατρεύωνται. αὐτοὶ ἦταν οἱ θεόπνευστοι *σαλοί.* ἡ τέτοια ἀπάτη τῶν μοναχῶν καὶ βλακεία τοῦ λαοῦ κατεβαίνει ἀπὸ τὰ βαθιὰ προϊστορικὰ χρόνια, ὅπως φαίνεται καὶ στὰ πήλινα μινωϊκὰ εἰδώλια ποὺ ἐμφανίζουν μογγολισμό, καὶ στὰ ὑδροκεφαλικὰ κρανία ποὺ βρέθηκαν σὲ «ἱεροὺς» χώρους, καὶ σὲ ἀρκετοὺς μύθους, ἀκόμη καὶ στὸ ἔργο τοῦ Ἱπποκράτους *Περὶ τῆς ἱερῆς νούσου,* ὅπου ὁ μεγάλος ἐπιστήμων προσπαθεῖ νὰ πείσῃ ὅτι ἡ ἐπιληψία δὲν εἶναι θεοληψία θεοφορία καὶ θεοπνευστία, ἀλλὰ μόνο κλινικὴ περίπτωσι. ἦταν δὲ τόσο μεγάλη κι ὀφθαλμοφανὴς ἡ ἀναίδεια τῶν μοναχῶν καὶ τόσο πολὺ μιὰ μικρὴ μερίδα τοῦ λαοῦ δὲν ἔχαφτε τ' ἀπατεωνικά τους τεχνάσματα, ὥστε μέχρι καὶ σήμερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι ἔμεινε ἡ παροιμιώδης ἔκφρασι *ἔκανε τὴν παλαβή.* τὰ *σαλὸς* καὶ *σαλὴ* συναντῶνται τόσο στὸν Παλλάδιο (Λαυσ., 42 PG 34,1106c - 1107c *σαλὴ*) ὅσο καὶ στ' Ἀποφθέγματα γερόντων (ἀββᾶς Ἰωάννης τοῦ Παύλου, PG 65,240bc).

10. *στυλίτης·* μοναχὸς ποὺ κάνει ἐπίδειξι τῶν «ἀρετῶν» του καὶ τῶν «χαρισμάτων» του μιλώντας στοὺς προσκυνητάς του πάνω ἀπὸ ἕνα *στῦλον.* ἡ ἐπίδειξι εἶναι κι ἐλαφρῶς ἀκροβατική. δὲν ἀληθεύει ὅτι οἱ *στυλῖται* ζοῦσαν συνεχῶς ἐπάνω στὸ στῦλο. ἂν ἀλήθευε αὐτό, τότε ὁ κάτω ἀπὸ τὸ στῦλο χῶρος θὰ βρομοκοποῦσε μονίμως ἀπὸ κάτουρα, κουράδες, κι ἀποφάγια. γιὰ τέτοιους μοναχοὺς στυλῖτες εἰδωλολάτρες λέει πολλὰ ὁ Λουκιανὸς στὸ ἔργο του *Περὶ τῆς Συρίης θεοῦ·* ἦταν οἱ ναρκισσικώτεροι κίναιδοι. ὁ «θεσμὸς» φαίνεται προϊστορικός, διότι καταδικάζεται ὡς βδελυρὸ φαινόμενο ἤδη στὸ Νόμο τοῦ Μωϋσῆ. αὐτοὺς τοὺς *στύλους* ἐννοεῖ ὁ Μωϋσῆς, ὅταν λέῃ συνεχῶς *Τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε* (No 62,8· 96,16· 172,1· 30· 244,3· Δε 5,70· 331). λέω γιὰ τοὺς *στυλίτας* περισσότερα σὲ παλιότερο εἰδικὸ ἄρθρο. τὴ διαφθορὰ καὶ τὴν ὑποκρισία τῶν στυλιτῶν ἐλέγχει δριμύτατα ὁ Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης. ἡ ὀνομασία *στυλίτης* συναντᾶται ἤδη στοὺς Εὐάγριο σχολαστικό (Ἐκκλ. ἱστ., 1,13 PG 86,2453b), Ἰωάννη Εὐκρατᾶ (Λειμ. 129,1 PG 87,2993b), καὶ Ἰωάννη Μαλάλα (Χρον., 14 PG 17,549b).

11. *ἡσυχαστής·* οἱ εὐνόητοι ὅροι *ἡσυχία* καὶ *ἡσυχαστής,* ποὺ χρησιμοποιήθηκαν κατὰ κόρον τὸ 14ο αἰῶνα ἐν ὄψει τῆς ἀρχῆς τοῦ τέλους τοῦ Βυζαντίου, ἦταν σὲ κάποια χρῆσι γιὰ μοναχοὺς καὶ μοναστικὴ ἄσκησι ἤδη ἀπὸ τὸν 6ο αἰῶνα. οἱ ὅροι συναντῶνται στὴν περιβόητη *Κλίμακα* τοῦ Ἰωάννου Σιναΐτου (Κλῖμ., 27 PG 88,1097ab) καὶ σ' ἕνα λόγο τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου (Ἐγκώμ., ἁγ. Ἀρσεν., 26 PG 99,880d).

12. *μυστικὸς - μυστικοί·* μοναχὸς θιασώτης καὶ «μύστης» τοῦ μυ-

στικισμοῦ. ἡ λεγομένη *μυστικὴ θεολογία,* εἶδος μυστικοπαθοῦς δοκησισοφίας ἐγωπαθῶν καὶ ναρκισσικῶν ἀτόμων, πατέντα τῆς ὀργιαστικῆς εἰδωλολατρίας, τοῦ Ἰουδαίου Ἀλεξανδρέως Φίλωνος, καὶ τῶν νεοπλατωνικῶν, ἦταν ἀδυναμία τῶν παγανιζόντων καὶ καββαλιστῶν «Χριστιανῶν» κι αἱρετικῶν τύπου Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Ὠριγένους, Εὐσεβίου Καισαρείας (Εὐ. ἀπ., 2 ΒΕΠ 27,90), Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας (Ἀπόσπ. 1 PG 76,1424a), καὶ τοῦ δαιμονοβλαβοῦς Ψευδοδιονυσίου τοῦ δῆθεν ἀρεοπαγίτου (Ἐπιστ. 9 PG 3,1105). οἱ μυστικισταὶ εἶναι ἀπὸ τὰ χειρότερα ναρκισσικώτερα καὶ χολερικώτερα εἴδη κουλτουριάρηδων. καθ' ὅλη τὴν ἐγκαταβίωσι τοῦ μοναχισμοῦ στοὺς κόλπους τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐμφανίστηκαν μετὰ τὸν Ψευδοδιονύσιο καὶ μοναχοὶ *μυστικοὶ* ἤτοι μυστικισταί. ἀλλὰ κυρίως οἱ «μυστικοὶ» φυλλομάνησαν γύρω στὸ 1000 καὶ ὡς τέτοιοι θεωροῦνται ὁ Συμεὼν ὁ Παφλαγὼν ὁ λεγόμενος καὶ «νέος θεολόγος», ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον «θεόπνευστος ἐπανιδρυτὴς τοῦ Χριστιανισμοῦ», ὁ μαθητής του Νικήτας Στηθᾶτος, μερικοὶ ἄλλοι τῆς ἴδιας ἐποχῆς, καὶ οἱ ἡσυχασταὶ τῶν δυὸ τελευταίων αἰώνων τοῦ Βυζαντίου 14^{ου}-15^{ου}. μυστικισμὸς εἶναι ἡ τέχνη νὰ κρύβῃς ἐπιμελῶς καὶ ζηλότυπα τὸ μηδὲν σὰ φύτρα κρομμυδιοῦ κάτω ἀπὸ ἀλλεπάλληλους χιτῶνες ἐχεμυθείας, διότι ἀλίμονό σου, ἂν τὸ ἀφήσῃς προσβατό, καὶ δοῦν οἱ ἀμύητοι ὅτι αὐτὸ ποὺ κρύβεις εἶναι τὸ μηδέν· ἀποδεικνύεσαι μηδὲν ὁ ἴδιος.

Μ' αὐτὲς τὶς ὀνομασίες, ποὺ οἱ περισσότερες εἶναι καυχηματικὲς καὶ προπαγανδιστικὲς τῶν μοναχικῶν ἀρετῶν καὶ χαρισμάτων, φέρονται οἱ μοναχοὶ μέσα στὴ γραμματεία τους καὶ στὴ γραμματεία τοῦ ξενιστοῦ ἐκείνων Χριστιανισμοῦ.

ΛΕΥΚΗ

Α. ΑΝΑΧΩΡΗΤΙΚΗ ΕΠΟΠΟΙΙΑ

1. Ὁ μικρὸς Ζαχαρίας
2. Ὁ ἀνεπιθύμητος καρπός
3. Κολοκύντιον οἴνου
4. Θαλλοὶ σίτου
5. Ἡ κόρη τοῦ γεωργοῦ
6. Ὁ ὄφις
7. Ὁ νενεκρωμένος
8. Ὁ ὡραῖος στρατηγός
9. Κοντὰ στὸ γέροντα
10. Ἔγκαυστη ἀπάθεια
11. Οἱ πέντε παρθένες
12. Τὸ ἰδανικὸ μοναστήρι τῶν 400 θηλυκῶν
13. Συμπεριφορὰ ἀσκητριῶν
14. Ἰσιδώρα ἡ σαλή
15. Γεράσιμος ὁ ἀββᾶς καὶ Ἰορδάνης ὁ λέων
16. Ὁ ἔνοχος λέων
17. Πνευματικὲς ἐπιδόσεις
18. Ὁ ἄγγελος μὲ τὴ βεντάλια
19. Τὸ στοιχειωμένο κελλί
20. Γυμνιστικὸ ἀνθολόγιο
21. Γυμνότης - ἀλουσία - ἀναφλεξιμότης
22. Πορνεία γάμος καὶ τεκνογονία
23. Μαρία ἡ πόρνη
24. Μαρία ἡ παιδοκτόνος
25. Μαρία ἡ Αἰγυπτία πόρνη
26. Συμεὼν ὁ στυλίτης
27. Ἡ πρὸς τὰ θηρία ἀφοβία τῶν ἀββάδων
28. Ἡ πρὸς τὰ λιοντάρια ἀφοβία τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος
29. Ἡ θαυματουργικὴ διάσωσι τοῦ ἀββᾶ Ἠλία ἀπὸ τὴν πόρνη
30. Ἀνδρέας ὁ σαλός
31. Ἀνδρέου σαλοῦ προφητεία

ΛΕΥΚΗ

Α. ΑΝΑΧΩΡΗΤΙΚΗ ΕΠΟΠΟΙΙΑ

1. Ὁ μικρὸς Ζαχαρίας

β΄. Γέγονέ τις ἐν τῇ Σκήτει μοναχός, ἀββᾶς Καρίων λεγόμενος. οὗτος ἐσχηκὼς δύο τέκνα, ἐάσας αὐτὰ τῇ ἰδίᾳ γυναικί, ἀνεχώρησε. μετὰ δὲ καιρόν, λιμοῦ γενομένου ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, στενωθεῖσα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἦλθεν ἐν τῇ Σκήτει φέρουσα τὰ δύο παιδία μεθ' ἑαυτῆς (ἦν δὲ τὸ ἓν ἀρρενικὸν λεγόμενον Ζαχαρίας, καὶ τὸ ἓν θηλυκόν), καὶ καθίσασα πόρρωθεν τοῦ γέροντος ἐν τῷ ἕλει· ἕλος γὰρ παράκειται ἐν τῇ Σκήτει, ἔνθα καὶ αἱ ἐκκλησίαι ᾠκοδόμηνται, καὶ αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων εἰσί. συνήθεια δὲ τοιαύτη ἦν ἐν τῇ Σκήτει, ἵνα, <ὅταν> ἔλθῃ γυνὴ λαλῆσαι ἀδελφῷ αὐτῆς, ἢ ἄλλῳ διαφέροντι αὐτῇ, ἀπὸ μακρόθεν καθεζομένων αὐτῶν ἀπ' ἀλλήλων ὁμιλῶσιν ἀλλήλοις. τότε λέγει ἡ γυνὴ τῷ ἀββᾷ Καρίωνι· Ἰδοὺ γέγονας μοναχός, καὶ λιμός ἐστι· τίς οὖν τρέφει τὰ τέκνα σου; λέγει αὐτῇ ὁ ἀββᾶς Καρίων· Καὶ ἀπόστειλόν μοι αὐτὰ ὧδε. λέγει ἡ γυνὴ τοῖς τέκνοις· Ἀπέλθετε πρὸς τὸν πατέρα ὑμῶν. Ἐρχομένων οὖν αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῶν, τὸ θηλυκὸν ὑπέστρεψε πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ, τὸ δὲ ἀρρενικὸν ἦλθε πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα. τότε λέγει αὐτῇ· Ἰδοὺ καλῶς ἐγένετο· λάβε σὺ τὸ θηλυκὸν καὶ ἄπελθε, κἀγὼ τὸ ἀρρενικόν. ἀνέτρεφεν οὖν αὐτὸ ἐν τῇ Σκήτει, πάντων εἰδότων ὅτι τέκνον αὐτοῦ ἐστιν.

Ὡς δὲ ἡλικίας γέγονε, γογγυσμὸς ἐγένετο ἐν τῇ ἀδελφότητι περὶ αὐτοῦ. καὶ ἀκούσας ὁ ἀββᾶς Καρίων, λέγει τῷ τέκνῳ αὐτοῦ· Ζαχαρία, ἔγειρε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν, ὅτι γογγύζουσιν οἱ πατέρες. λέγει αὐτῷ ὁ μικρός· Ἀββᾶ, πάντες οἴδασιν ἐνταῦθα ὅτι υἱός σού εἰμι· ἐὰν δὲ ἄλλῃ ἀπέλθωμεν, οὐκ ἔχουσι λέγειν ὅτι υἱός σού εἰμι. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· Ἔγειρε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. καὶ ἀπῆλθον ἐν τῇ Θηβαΐδι.

Ὡς δὲ λαβόντες κελλίον ἐκάθισαν ὀλίγας ἡμέρας, κἀκεῖ ὁ αὐτὸς γογγυσμὸς γέγονε περὶ τοῦ παιδίου. τότε λέγει αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· Ζαχαρία, ἔγειρε, ἄγωμεν ἐν τῇ Σκήτει.

Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν ἐν τῇ Σκήτει, καὶ ὀλίγων ἡμερῶν παρελθουσῶν, πάλιν γογγυσμὸς ἐγένετο περὶ αὐτοῦ. τότε Ζαχαρίας ὁ παῖς, ἐλθὼν εἰς τὴν λίμνην τοῦ νίτρου, καὶ ἀποδυσάμενος, κατῆλθε κάτω μέ-

χρι τῆς ῥινὸς αὐτοῦ καταβαπτίσας ἑαυτόν· καὶ μείνας ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ὅσην ἠδύνατο, ἠφάνισε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα· γέγονε γὰρ ὡς λελωβημένος. καὶ ἀνελθὼν ἐφόρεσε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα· καὶ μόλις ἐπέγνω αὐτόν. ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν ἁγίαν κοινωνίαν κατὰ τὸ ἔθος, ἀπεκαλύφθη τῷ ἁγίῳ Ἰσιδώρῳ τῷ πρεσβυτέρῳ τῆς Σκήτεως, ὅπερ ἐποίησε· καὶ ἰδὼν αὐτὸν καὶ θαυμάσας, εἶπε· Ζαχαρίας ὁ παῖς τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ ἦλθε καὶ ἐκοινώνησεν ὡς ἄνθρωπος, νῦν δὲ ὡς ἄγγελος ἐγένετο.

Ἀποφθέγματα πατέρων (=Γεροντικόν), Καρίων, 2 PG 65,249d-252c.

Ἦταν στὴ Σκῆτι ἕνας μοναχὸς ποὺ λεγόταν ἀββᾶς Καρίων. αὐτὸς εἶχε δυὸ παιδιά, ποὺ ἀφοῦ τὰ παράτησε στὴ γυναῖκα του, πῆγε κι ἔγινε ἀναχωρητής. μετὰ ἀπὸ καιρὸ ἔπεσε στὴν Αἴγυπτο πεῖνα. ἡ γυναῖκα του περιέπεσε σὲ μεγάλη φτώχεια καὶ ἦρθε στὴ Σκῆτι μαζὶ μὲ τὰ δυὸ παιδιά τους. τὸ ἕνα ἦταν ἀρσενικὸ καὶ λεγόταν Ζαχαρίας καὶ τὸ ἄλλο ἦταν θηλυκό. κάθισε λοιπὸν στὸ ἕλος σὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ γέροντα. διότι δίπλα στὴ Σκῆτι ὑπάρχει ἕνα ἕλος, ἐκεῖ ποὺ εἶναι κτισμένες οἱ ἐκκλησίες καὶ βρίσκονται οἱ πηγὲς τῶν ὑδάτων· καὶ ὑπάρχει ἡ συνήθεια, ὅταν ἔρχεται μιὰ γυναίκα, γιὰ νὰ μιλήσῃ στὸν ἀδερφό της ἢ σ' ἄλλον δικό της, νὰ κάθωνται ὁ ἕνας μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ μιλοῦν. τότε λοιπὸν λέει ἡ γυναίκα του στὸν ἀββᾶ Καρίωνα· Ἰδού, ἐσὺ ἔγινες μοναχός, καὶ τώρα ὑπάρχει πεῖνα· ποιός λοιπὸν θὰ θρέψῃ τὰ παιδιά σου; τῆς λέει ὁ ἀββᾶς Καρίων· Στεῖλε τα νἀρθοῦν σ' ἐμένα. λέει ἡ γυναίκα στὰ παιδιά· Πηγαίνετε στὸν πατέρα σας. καθὼς πήγαιναν πρὸς τὸν πατέρα τους, τὸ θηλυκὸ ἐπέστρεψε πρὸς τὴ μητέρα του, ἐνῷ τὸ ἀρσενικὸ ἦρθε κοντὰ στὸν πατέρα του. τῆς λέει τότε· Ὅτι ἔγινε, ἔγινε καλά· παίρνω ἐγὼ τ' ἀρσενικό, καὶ σὺ πᾶρε τὸ θηλυκὸ καὶ φύγε. ἀνέτρεφε λοιπὸν τὸ ἀρσενικὸ στὴ Σκῆτι, ὅπου ὅλοι ἤξεραν ὅ,τι εἶναι παιδί του.

Ὅταν μεγάλωσε λίγο, ἔγινε στὴν ἀδελφότητα φασαρία γιὰ τὸ παιδὶ αὐτό. κι ὅταν τ' ἄκουσε ὁ ἀββᾶς Καρίων, λέει στὸ παιδί του· Ζαχαρία, σήκω νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, γιατὶ οἱ πατέρες ἀναστατώνονται. τοῦ λέει ὁ μικρός· Ἀββᾶ, ἐδῶ ὅλοι τὸ ξέρουν ὅτι εἶμαι γιός σου· ἂν πᾶμε ἀλλοῦ, δὲν θὰ ξέρουν τὸ αἰτιολογικό, ὅτι εἶμαι γιός σου. τοῦ λέει ὁ γέροντας· Σήκω νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ. κι ἔφυγαν στὴ Θηβαΐδα.

Ἐκεῖ πῆραν ἕνα κελλὶ καὶ κάθισαν λίγες μέρες. ἀλλὰ κι ἐκεῖ ἔγινε ἡ ἴδια ἀναστάτωσι γιὰ τὸ παιδί. τότε τοῦ λέει ὁ πατέρας του· Ζαχαρία, σήκω νὰ πᾶμε στὴ Σκῆτι.

Ὅταν ἦρθαν, μέσα σὲ λίγες μέρες γίνεται πάλι γιὰ τὸ παιδὶ αὐτὸ ἀναστάτωσι. τότε ὁ Ζαχαρίας, τὸ παιδί, πάει στὴ λίμνη τοῦ (καυστι-

κοῦ) νίτρου, γδύνεται, καὶ βυθίζεται σ' αὐτὴ μέχρι τὴ μύτη· καὶ μένει ἐκεῖ ἔτσι γιὰ πολλὴ ὥρα, ὅση ἄντεχε, καὶ κατέστρεψε τὸ κορμί του· ἔγινε σὰν ψωριασμένος καὶ λεπρός. ἔπειτα βγαίνει, φοράει τὰ ῥοῦχα του, καὶ πηγαίνει στὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος δυσκολεύτηκε νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ. κι ὅταν κατὰ τὴ συνήθεια πῆγε στὴ σύναξι νὰ κοινωνήσῃ, ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ πρεσβύτερος τῆς Σκήτεως ἔμαθε μὲ ἀποκάλυψι αὐτὸ ποὺ ἔκανε ὁ μικρός. καὶ πῆγε καὶ τὸν θαύμασε καὶ εἶπε· Αὐτὸ τὸ παιδί, ὁ Ζαχαρίας, τὴν περασμένη Κυριακὴ ἦρθε καὶ κοινώνησε σὰν ἄνθρωπος· τώρα ὅμως ἔγινε σὰν ἄγγελος.

* * *

Τὸ ὑπόκωφο καὶ πρόστυχο καὶ παρὰ φύσιν σεξουαλικὸ μούγκρισμα τῶν μοναχῶν γιὰ τὸ παιδάκι, ποὺ βουλιμιοῦσαν νὰ πηδήξουν, στὸ ἀββάδικο ἀσκητικὸ κείμενο λέγεται *γογγυσμός*. ἐκφραστικὴ λιτότης· ἢ μᾶλλον κωδικὴ ἀπόκρυψι τοῦ κολομπαράδικου αἴσχους τῶν ἀρχαίων ὁσίων.

Ἕνα ἀνήλικο ἀγοράκι τεστάρησε τὴν ποιότητα ὅλων τῶν ἀσκητῶν τῆς Αἰγύπτου· Σκήτεως, Νιτρίας, Θηβαΐδος. καὶ τοὺς ἀπέδειξε ὅλους κολομπαρᾶδες, μὲ ἀνώμαλες ὁρμὲς ἀρσενοκοιτίας. αὐτὸς ἦταν ὁ ξακουστὸς μοναχισμὸς τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου κατὰ τὴν ἴδια τὴν ὁμολογία του.

Καὶ τὸ ἄλλο· θεσμοθετοῦνται πολλὰ ἀντιβιβλικὰ κι ἀντιχριστιανικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν διαπράττουν οὔτε οἱ πιὸ ἄπιστοι καὶ κοσμικοὶ κι ἀνάλγητοι ἄνθρωποι.

1. Νὰ διαλύεται ἡ οἰκογένεια καὶ νὰ ἐγκαταλείπωνται ἄναντρα τὰ νήπια παιδιὰ σὲ μιὰ ἀδύναμη γυναῖκα, ἡ ὁποία μπορεῖ ἔτσι νὰ πέσῃ καὶ στὸ φυσιολογικὸ πειρασμὸ τῆς πορνείας, γιὰ νὰ θρέψῃ τὰ παιδιά της, προκειμένου ὁ μωρὸς κι ἐγωϊστὴς καὶ τεμπέλης «ἄντρας» νὰ ὁσιεύεται κοντὰ στοὺς γεροντάδες καὶ ν' ἀναπτύσσῃ μέσα του κολομπαράδικες ὁρμὲς ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι «ἀσκηταί». κι ἂν ἔλεγε καὶ ἡ γυναίκα νὰ μονάσῃ ἐγκαταλείποντας τὰ παιδιά;

2. Νήπιο παιδί, προτοῦ νὰ ἔχῃ τὴν ἡλικία τὴν αὐτεξουσιότητα καὶ τὴν εὐχέρεια ν' ἀποφασίσῃ ἂν θὰ μονάσῃ, ὑποχρεώνεται σὲ μοναχικὴ ζωή, καὶ μάλιστα ἀνήλικο κι ἀνυπεράσπιστο ἀνάμεσα σὲ ἄντρες μὲ ὡμολογημένες κολομπαράδικες ὁρμὲς ἀνωμάλων. καὶ τὸ καημένο ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ καταστρέψῃ τὸ σῶμα του, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὶς τέτοιες ὁρμὲς τόσων κολομπαράδων «ἀσκητῶν». ὁ μοναχικὸς κόσμος *φάσκοντες εἶναι σοφοὶ* καὶ νηπτικοὶ καὶ πνευματικοί, *ἐμωράνθησαν*. ἐγκατέλειψαν τὴ διδασκαλία τῆς θεόπνευστης Ἁγίας Γραφῆς καὶ θέσπισαν ὡς ὑποκατάστατά της τὶς βδελυρὲς βλακεῖες των, ἀνεύρετες μέσα στὴ Βίβλο, καὶ κόμπασαν ναρκισσικὰ γι' αὐτὴ τὴν «ἀσκητικὴ» σοφία τους κι ἐπίδοσί τους, τὴν ὁποία ὁ θεὸς δὲν ἀ-

θλοθέτησε ποτὲ πουθενά· *ἐντάλματα ἀνθρώπων·* ἀνοήτων καὶ ἀνωμάλων ἀνθρώπων. *διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς,... παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας... οἱ ἄρσενες, ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες* (Ῥω 3,7 - 10).

3. Κι ὁ «πνευματικὸς» *ἅγιος Ἰσίδωρος,* ποὺ εἶχε *ἀποκαλύψεις* γιὰ τὸ παιδί, πῶς καὶ δὲν εἶχε καμμιὰ ἀποκάλυψι νὰ συμμαζέψῃ τοὺς κολομπαρᾶδες του; ἢ νὰ τοὺς στείλῃ ὅλους νὰ βροῦν γυναῖκες καὶ νὰ χαροῦν φυσιολογικὰ καὶ νόμιμα αὐτὸ ποὺ τόσο λαχταροῦσαν; τί τοὺς κρατοῦσε ἐκεῖ νὰ ὁσιεύωνται κολομπαρεύοντας καὶ νὰ κολομπαρεύουν ὁσιευόμενοι;

Μὲ τέτοια «νηπτικὰ» κείμενα τρέφονται οἱ μοναχοὶ κι οἱ μοναχόφιλοι· Παΐσιοι καὶ παϊσιανοὶ λόγου χάριν.

2. Ὁ ἀνεπιθύμητος καρπός

Ἀσκήτριά τις παρθένος συνοικοῦσα ἄλλαις δυσὶ παρθένοις ἠσκήθη ἐπὶ ἔτη ἐννέα ἢ δέκα. αὕτη δελεασθεῖσα παρὰ ψάλτου τινός, τούτῳ συνεφθάρη· καὶ λαβοῦσα κατὰ γαστρός, ἔτεκε. εἰς ἄκρον δὲ μῖσος ἐλθοῦσα τοῦ ταύτην ἀπατήσαντος, κατενύγη τὴν ψυχὴν εἰς βάθος· καὶ εἰς τοσοῦτον ἔφθασε μέτρον μετανοίας, ὡς ἂν ἀποκαρτερήσασαν ταύτην τῇ ἐγκρατείᾳ καὶ λιμῷ θέλειν ἑαυτὴν ἀποκτεῖναι. ... (καὶ ἔλεγε στὸ θεό·) Ὁ θεός, ... εἰ οὖν καὶ ἐμὲ τὴν ἀπολομένην σωθῆναι θέλεις, ἐν τούτῳ μοι δεῖξον τὴν σὴν ἀγαθωσύνην, ... κέλευσον συναχθῆναι τὸν καρπὸν τῆς ἐμῆς ἀνομίας, τὸ συλληφθὲν ἐν ἀσελγείᾳ καὶ γεννηθὲν ἐν ἁμαρτίᾳ τῆς ἐμῆς ἀπωλείας. ἐὰν γὰρ τοῦτο μὴ γένηται, ἢ ἀγχόνῃ ἔχω χρήσασθαι ἢ ἑαυτὴν δισκεῦσαι. ἕνεκεν τούτου δεομένη, εἰσηκούσθη, τὸ γὰρ τεχθὲν οὐ μετὰ πολὺ ἐτελεύτησεν. ἀπὸ οὖν τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῷ μὲν ταύτην αἰχμαλωτίσαντι οὐκέτι συνέτυχεν, ἔκδοτον δὲ ἑαυτὴν εἰς ἄκραν ἐγκράτειαν δέδωκε, νοσούσαις καὶ λελωβημέναις ἐξυπηρετήσατο ἐπὶ τριάκοντα ἔτη. οὕτω τὸν θεὸν δυσωπήσασα, ... ὡς ἀποκαλυφθῆναί τινὶ τῶν ἁγίων πρεσβυτέρων, ὅτι Ἡ δεῖνα μοι μᾶλλον εὐηρέστησεν ἐν τῇ μετανοίᾳ ἢ ἐν τῇ παρθενίᾳ.

Παλλαδίου Λαυσαϊκόν, 140 PG 34,1241ab.

Μιὰ παρθένος ἀσκήτρια, ποὺ συγκατοικοῦσε μὲ ἄλλες δυὸ παρθένες, ἀσκήτευσε ἐπὶ 9 - 10 χρόνια. αὐτὴ δελεάστηκε ἀπὸ κάποιον

ψάλτη, καὶ συνουσιάστηκε μαζί του· καὶ γκαστρώθηκε, καὶ γέννησε. μίσησε ὅμως πολὺ ἄγρια ἐκεῖνον ποὺ τὴν ἀπάτησε, καὶ βαθιὰ μὲς στὴν ψυχή της ἦρθε σὲ μεγάλη κατάνυξι. κι ἔφτασε σὲ τέτοιο ὕψος μετανοίας, ποὺ ἀποφάσισε ν' αὐτοκτονήσῃ μὲ πεῖνα κάνοντας ἀπόλυτη ἐγκράτεια. ... (κι ἔλεγε στὸ θεό·) Θεέ, ... ἂν λοιπὸν θέλῃς νὰ σωθῶ ἐγὼ ἡ ἀπολωλυῖα, δεῖξε μου τὴν ἀγαθωσύνη σου μὲ τὸ ἑξῆς, ... δῶσε διαταγὴ νὰ πεθάνῃ ὁ καρπὸς τῆς παρανομίας μου, αὐτὸ ποὺ συνελήφθη καὶ γεννήθηκε μέσα στὴν ἁμαρτία τῆς ἀπωλείας μου. ἂν δὲν γίνῃ αὐτὸ ποὺ λέω, ἐγὼ ἢ θὰ βάλω θηλειὰ καὶ θὰ κρεμαστῶ ἢ θὰ σφαχτῶ κόβοντας τὸ λαιμό μου. καὶ παρακαλώντας γι' αὐτὸ τὸ αἴτημά της, εἰσακούστηκε. διότι τὸ νεογνὸ μετὰ ἀπὸ λίγο πέθανε. κι αὐτὴ μετὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν ξαναντάμωσε μ' ἐκεῖνον ποὺ τὴν εἶχε αἰχμαλωτίσει, ἀλλ' ἐπιδόθηκε σὲ ἄκρα ἐγκράτεια κι ἐξυπηρετοῦσε ἄρρωστες καὶ ψωριασμένες ἐπὶ τριάντα χρόνια. καὶ τόσο ἐξιλέωσε τὸ θεό, ... ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸ θεὸ ἀποκάλυψι σὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς ἁγίους πρεσβυτέρους, ὅτι «Ἡ τάδε εὐαρέστησε σ' ἐμένα περισσότερο στὸν καιρὸ τῆς μετανοίας της παρὰ στὸν καιρὸ τῆς παρθενίας της».

* * *

Ἀφοῦ αὐτὴ τὸ νεογνὸ δὲν τὸ θήλασε, καὶ τὸ νεογνὸ δὲν εἶχε πόδια καὶ δόντια νὰ σηκωθῇ νὰ φάῃ ἀπὸ τ' ἀσκητικὰ παξιμάδια της, πέθανε. ἄρα ἐκεῖνο φταίει. καὶ θανατώθηκε ὡς *καρπὸς τῆς ἀνομίας,* πανάθεμά το.

Καὶ τί πνευματικὴ προσευχή! ν' ἀπαιτῇς ἀπὸ τὸ θεὸ νὰ θανατώσῃ ἕνα ἀθῷο παιδί! ἀλλιῶς θ' αὐτοκτονήσῃς! *παρρησία* ἀσκητρίας.

Στυγερὸ κι ἀποτρόπαιο ἔγκλημα παιδοκτονίας. περιέχει δὲ ἡ ἀφήγησι στὸ τέλος της, σὰν τελικὸ δίδαγμα νὰ ποῦμε, καὶ μιὰ μαστόρικη καταδίκη τῆς χριστιανικῆς ἁγνότητος καὶ ἀντιπροβολὴ τῆς σεξουαλικῆς βρομιᾶς τῶν μοναχῶν· ὅτι γιὰ τὴ σκυλόμαννα αὐτὴ ὁ θεὸς δίνει σὲ κάποιους μοναχοὺς τὴν *ἀποκάλυψιν* ὅτι «Ἡ τάδε μ' εὐαρέστησε περισσότερο στὸν καιρὸ τῆς μετανοίας της παρὰ στὸν καιρὸ τῆς παρθενίας της». ἀλλαγὴ εὐαγγελίου καὶ θρησκεύματος μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ὄντως χριστιανικῆς ἐκτιμήσεως τῆς μετανοίας. ἀββάδικη κουτοπονηριὰ καὶ διαβολιά. κι ὅμως τὸ βιβλίο, ὅπου αὐτὸ τὸ στυγερὸ κι ἀποτρόπαιο ἔγκλημα, περιβεβλημένο μὲ τὸ κατάλληλο σεναριακὸ περικάρπιο, κατὰ τὸ ὁποῖο ἡ *μετάνοια* ἐννοεῖται μόνον ὡς μετάνοια γιὰ τὴ σεξουαλικὴ πρᾶξι καὶ ὄχι καθόλου ὡς μετάνοια γιὰ τὸ φόνο τοῦ παιδιοῦ ποὺ προβάλλεται ὡς πρᾶξι ὑψίστης πίστεως κι ἀφοσιώσεως στὸ θεὸ καὶ καρπὸς προσευχῆς, τὸ βιβλίο, λέω, αὐτὸ ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ προσφιλέστερα καὶ πιὸ διαδεδομένα «πνευματικὰ» ἀναγνώσματα τῶν Χριστιανῶν τοῦ Βυζαντίου κι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τέτοιο μέχρι σήμερα. τρία εἶναι τὰ δημοφιλέστερα τέτοια βιβλία ποὺ

ῥεγουλάριζαν καὶ ῥεγουλάρουν «πνευματικῶς» τὰ μοναχόφιλα πλήθη τῶν «Χριστιανῶν»· Λαυσαϊκόν, Γεροντικόν, καὶ Λειμωνάριον· τοῦ Παλλαδίου, καὶ ἑνὸς ἀγνώστου, καὶ τοῦ Ἰωάννου Μόσχου Εὐκρατᾶ ἀντιστοίχως. ἀργότερα ἔφτασαν τὴ δημοφιλία τους καὶ ἄλλα τέσσερα· ὁ Βίος τοῦ Ἀντωνίου, ἡ Κλῖμαξ τοῦ Ἰωάννου Σιναΐτου, ἡ ἱστορία τοῦ Βαρλαὰμ καὶ Ἰωάσαφ (=μετάφρασι τοῦ ἰνδικοῦ βιβλίου *Λαλιταβιστάρα,* ποὺ εἶναι Βίος τοῦ Βούδδα, ὁ ὁποῖος χριστιανιστὶ «μεταφράζεται» *Ἰωάσαφ*), καὶ ἡ ἀββάδικη Ἀνθολογία τοῦ Παύλου Εὐεργετινοῦ. καὶ τὸ 1782 προστέθηκε ὄγδοο ἡ τεράστια ἀββάδικη νηπτικὴ καὶ ἡσυχαστικὴ ἀνθολογία τοῦ Μακαρίου Νοταρᾶ καὶ τοῦ Νικοδήμου Καλλιβούρτση ἢ Ἁγιορείτου ἡ λεγομένη *Φιλοκαλία*· ὑποκατάστατα τῆς Βίβλου. καὶ εἶναι ὅλα κατάφορτα ἀπὸ τέτοιες ἐγκληματικὲς πράξεις καὶ διδαχές, ἂν τὰ προσέξῃ κανεὶς μὲ νηφαλιότητα, χωρὶς νὰ εἶναι μαστουρωμένος ἀπὸ τὴ μοναχικὴ παραφιλολογία, ἡ ὁποία σὲ ψυχοφθόρο ἀποτελεσματικότητα ξεπερνάει καὶ τὴν παραγωγὴ τοῦ Χόλλυγουντ. ἐκεῖνο ποὺ ἔχει βαρύνουσα σημασία ἐδῶ στὴ διήγησι-διδαχὴ τοῦ Λαυσαϊκοῦ εἶναι ὅτι αὐτὴ ἡ πρακτικὴ τῶν μοναχῶν προβάλλεται ὡς ἀκρότης τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς πνευματικότητος, τῆς «μετανοίας» δῆθεν, ἐνῷ εἶναι ἁπλῶς μιὰ ἰδιαζόντως εἰδεχθὴς ἐγκληματικὴ πρᾶξι. ἕνα στυγερὸ ἔγκλημα ὡς κροῦσμα μπορεῖ βέβαια να συμβῇ καὶ στὸ πιὸ ἅγιο περιβάλλον, ὅπως ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα· ἀλλὰ τὸ νὰ προβάλλεται ὡς διδασκάλιο κι εὐαγγέλιο ὑψηλῆς πνευματικότητος εἶναι κάτι τὸ ἐντελῶς ἄλλο. καὶ θὰ φροντίσω νὰ τὸ καταδείξω αὐτὸ γιὰ ὅλη τὴ μακραίωνα ἐντὸς Χριστιανισμοῦ ζωὴ τοῦ μοναχισμοῦ μὲ πολλὰ περιστατικὰ ποὺ ἱστοροῦν μὲ καύχησι οἱ ἴδιοι οἱ μοναχοί. καταλαβαίνει κανεὶς μὲ τί ψυχοφθόρα δηλητήρια, παρασκευασμένα ἀπὸ τὸ μοναχισμὸ κι ἐντέχνως καμουφλαρισμένα καὶ διαδεδομένα σὰ δόσεις κοκαΐνης στὸ λαὸ ἀπὸ τοὺς μοναχούς, μαστουρωνόταν δηλητηριαζόταν κι ἀλλοτριωνόταν ὁ «Χριστιανικὸς» κόσμος τοῦ Βυζαντίου καί γε ὁ σημερινός. κι ἕνας ἀμέθυστος Χριστιανός, ποὺ βλέπει καθαρὰ αὐτὴ τὴ δραστηριότητα, δὲν τολμάει σήμερα νὰ πῇ τίποτε, γιατὶ θὰ χαρακτηριστῇ ὡς αἱρετικός. ἀκόμη καὶ ἕνα μόνο τέτοιο ψυχοφθόρο «διδακτικὸ» ἀφήγησμα, ἀληθινὸ ἢ ψεύτικο, ἐφ' ὅσον γίνεται ἀνεκτὸ κι ἀποδεκτὸ ἀπὸ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα, καὶ μάλιστα θαυμάζεται κιόλας, ἔχει τὴ δύναμι νὰ ξηλώσῃ ἀπὸ τὶς ψυχὲς τῶν Χριστιανῶν κάθε ἴχνος χριστιανοσύνης καὶ ν' ἀνατρέψῃ τὸ Χριστιανισμό· δηλαδὴ νὰ τὸν ἀλλοιώσῃ σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ τὸν μεταβάλῃ σὲ δηλητηριώδη εἰδωλολατρία. ἂν αὐτὸ δὲν εἶναι ὁ *ἀντίχριστος,* ἐγὼ δέχομαι νὰ χάσω τὴν αἰώνια σωτηρία μου.

Στὴ συνέχεια δίνω κι ἄλλα πολλὰ τέτοια περιστατικὰ ἀπὸ τὴν ἀββάδικη καὶ μοναχικὴ παραφιλολογία.

3. Κολοκύντιον οἴνου

Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὅτι Εἶδον ἐγώ τινα λαβόντα κολοκύντιον οἴνου εἰς τὴν μάλην αὐτοῦ· καὶ ἵνα αἰσχύνω τοὺς δαίμονας, ὅτι φαντασία ἦν, εἶπον τῷ ἀδελφῷ· Ποίησον ἀγάπην καὶ ἆρόν μου τοῦτο. καὶ ἄρας τὸ παλίον αὐτοῦ, εὑρέθη μηδὲν ἔχων. τοῦτο δὲ εἶπον, ὅτι κἂν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἴδητέ τι ἢ ἀκούσητε, μὴ καταδέξησθε.

Γεροντικόν, Ἡλίας, 4 PG 65,184bc.

Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὅτι Ἐγὼ κάποτε εἶδα κάποιον ὅτι πῆρε ἕνα νεροκολόκυθο γεμάτο μὲ κρασὶ καὶ τὄκρυψε στὴ μασχάλη κάτω ἀπὸ τὸ πανωφόρι του. καὶ γιὰ νὰ ντροπιάσω τοὺς δαίμονες καὶ νὰ τοὺς δείξω ὅτι αὐτὸ ἦταν μιὰ φαντασίωσι ποὺ πῆγαν νὰ μοῦ βάλουν στὴ σκέψι, λέω στὸν ἀδελφό· Κάνε μου τὴ χάρι, πιάσε καὶ σήκωσε μὲ τὰ χέρια σου αὐτὴ τὴν ἀποσκευή μου. κι ἐκεῖνος, ὅταν ἔβγαλε κι ἄφησε τὸ πανωφόρι του, βρέθηκε νὰ μὴν ἔχῃ κρυμμένο τίποτε. κι αὐτὸ τὸ εἶπα, γιὰ νὰ ξέρετε ὅτι, κι ἂν δῆτε στοὺς μοναχοὺς κάτι (κακὸ) μὲ τὰ ἴδια σας τὰ μάτια, μὴν τὸ πιστεύετε.

* * *

Δίδαγμα. Ὅ,τι κακὸ κι ἂν δῆτε μὲ τὰ ἴδια σας τὰ μάτια νὰ κάνουν οἱ μοναχοί, μὴν τὸ πιστεύετε· εἶναι φαντασίωσί σας ποὺ σᾶς βάζουν στὴ σκέψι σας οἱ δαίμονες. μοναχοὺς ἂν δῆτε νὰ ἐκφράζουν γιὰ μοναχοὺς τὴν ἴδια καχυποψία, πάλι ἐσεῖς γελιέστε· ὁ μοναχὸς ἐκφράζει γιὰ τὸ μοναχὸ καχυποψία, ὄχι γιατὶ εἶναι πράγματι καχύποπτος, ἀλλ' ἐπειδὴ θέλει νὰ ἐξευτελίσῃ τοὺς δαίμονες ποὺ πῆγαν νὰ τοῦ βάλουν καχυποψία!

4. Θαλλοὶ σίτου

Ἐὰν καὶ *ψηλαφήσητε ταῖς χερσὶν ἡμῶν,* μὴ *μαρτυρήσητε.* ἀδελφὸς γάρ τις ἐχλευάσθη ἔν τινι τοιούτῳ, καὶ εἶδεν ὡς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μετὰ γυναικὸς ἁμαρτάνοντα· καὶ πολλὰ πολεμηθείς, ἀπελθὼν ἔνυξεν αὐτούς, ὡς νομίζων αὐτοὺς εἶναι, τῷ ποδὶ αὐτοῦ, λέγων· Παύσασθε λοιπόν! ἕως πότε; καὶ ἰδοὺ εὑρέθησαν θαλλοὶ σίτου. διὰ τοῦτο εἶπον ὑμῖν, ὅτι, καὶ ἐὰν ψηλαφήσητε ταῖς χερσὶν ὑμῶν, μὴ ἐλέγχετε.

Γεροντικόν, Ποιμήν, 114 PG 65,352ab.

(Γιὰ μοναχοὺς) ἀκόμα κι ἂν κάτι τὸ ψηλαφήσετε μὲ τὰ ἴδια σας τὰ χέρια, μὴν τὸ κατεθέτετε ὡς μαρτυρία. διότι κάποτε ἕνας ἀδελφὸς μοναχὸς ῥεζιλεύτηκε μὲ κάτι τέτοιο· εἶδε κάτι σὰν τὸν ἀδελφό του ν'

ἁμαρτάνῃ μὲ μιὰ γυναῖκα· κι ἀφοῦ δέχτηκε στὴ σκέψι του καταιγισμὸ διαβολικῆς πολεμικῆς, σίγουρος πιὰ ὅτι εἶναι αὐτοὶ οἱ δυό, πάει καὶ τοὺς δίνει μιὰ κλωτσιὰ μὲ τὸ πόδι του λέγοντας· Σταματῆστε λοιπόν! πόση ὥρα θὰ τὸ κάνετε; καὶ νά! βρέθηκαν νὰ εἶναι τοῦφες ἀπὸ ῥίζες σιταριοῦ. γι' αὐτὸ σᾶς λέω, ὅτι, ἀκόμη κι ἂν ψηλαφήσετε κάτι μὲ τὰ χέρια σας, μὴν ἀσκῆτε ἔλεγχο.

* * *

Πολλὴ αὐτασφάλισι· ἐξασφάλισι μεγάλης ἀσυλίας. καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι, μὴν ἀπορεῖτε γιατί αὐτοὶ ποὺ τρέχουν στοὺς γεροντάδες εἶναι τόσο μποῦφοι· τέτοιους τοὺς θέλουν οἱ γεροντάδες. κι ὄχι σὰν τὸν ἀνόητο τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη ποὺ λέει *Ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν,* αὐτὸ πιστεύουμε, αὐτὸ *μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν,* αὐτὸ σᾶς κηρύττουμε, γι' αὐτὸ σφαζόμαστε καὶ πεθαίνουμε κι ἐμεῖς καὶ σεῖς (Α΄ Ἰω 1,1 - 2). αὐτὰ τὰ λέει ὁ ἀνόητος εὐαγγελιστής, γιὰ νὰ καταπολεμήσῃ τοὺς νικολαΐτες. μὴ διαβάζετε τὴν ψυχοφθόρο Ἁγία Γραφή, γιατί, ὅπως λὲν οἱ γεροντάδες, «Ἀπὸ τὴ Γραφὴ πηγάζουν ὅλες οἱ αἱρέσεις», καὶ «Ὅποιος διαβάζει πολλὴ Ἁγία Γραφή, καταντάει αἱρετικός», κι ἂς λέῃ ὁ ἄλλος ἀνόητος Ἰωάννης, ὁ Χρυσόστομος, ὅτι ὅλες οἱ αἱρέσεις καὶ ὅλα τὰ κακὰ στὴν ἐκκλησία προέρχονται ἀπὸ *τὴν τῶν Γραφῶν ἄγνοιαν.* οὔτε τὰ χέρια σας οὔτε τὰ μάτια σας οὔτε τ' αὐτιά σας, οὔτε τὰ λογικά σας, οὔτε οἱ Γραφές, οὔτε ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, οὔτε ὁ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστὴς εἶναι τὸ κριτήριο τῆς ἀληθείας· αὐτοὶ καὶ οἱ δυό τους ἤθελαν ντὲ καὶ καλὰ νὰ θεμελιώσουν τὸ Χριστιανισμὸ καὶ τὴν ἐκκλησία. κριτήριο τῆς ἀληθείας ὕψιστο μοναδικὸ κι ἀπαραβίαστο εἶναι ὅ,τι λὲν οἱ γεροντάδες. κι ἐσεῖς νὰ λέτε· «Εὐλόγησον, γέροντα» καὶ «Νᾶναι εὐλογημένο γέροντα». τὸ καταλάβατε; κι ἂν δῆτε τὸ «γέροντα» στὸ κρεβάτι σας ν' ἀσχημονῇ μὲ τὴ γυναῖκα σας ἢ μὲ τὴν κόρη σας, μὴν τὸ πιστεύετε· σᾶς ξεγελοῦν οἱ δαίμονες· εἶναι δυὸ σκορδοπλεξίδες στὸ κρεβάτι σας. οἱ «γέροντες» δὲν κάνουν τέτοια πράγματα μὲ γυναῖκες· προτιμοῦν ἀγόρια. ἔτσι γράφουν τὸ Γεροντικὸν καὶ τὸ Λαυσαϊκόν. τὸ εἶπε ὁ ἀββᾶς Κρόνιος, τὸ εἶπε κι ὁ ἀββᾶς Καρίων.

5. Ἡ κόρη τοῦ γεωργοῦ

Μοναχός τις τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Σεβηριανοῦ ἐπέμφθη εἰς διακονίαν εἰς τὰ μέρη Ἐλευθεροπόλεως. ὡς οὖν κατέλυσεν εἰς ἕνα γεωργὸν φιλόχριστον ἔχοντα θυγατέρα μονογενῆ, τῆς μητρὸς αὐτῆς ἤδη τελευτησάσης, ποιήσας ὁ μοναχὸς εἰς τὸν οἶκον τοῦ γεωργοῦ ἡμέρας τι-

νάς, ὁ ἀεὶ πολεμῶν τοὺς ἀνθρώπους διάβολος ἐνέβαλε ῥυπαροὺς λογισμοὺς εἰς τὸν ἀδελφόν, καὶ ἐπολεμεῖτο εἰς τὴν κόρην, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα ἐπιβῇ αὐτῇ. ἀλλ' ὁ τὸν πόλεμον ἐμβαλὼν αὐτῷ διάβολος, αὐτὸς καὶ τὴν εὐκαιρίαν ἐποίησεν. τοῦ γὰρ πατρὸς τῆς κόρης ἀπελθόντος εἰς Ἀσκάλωνα διά τινας ἀναγκαίας χρείας, καὶ εἰδὼς ὁ ἀδελφὸς ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἐστὶν εἰς τὸν οἶκον εἰ μὴ αὐτὸς καὶ ἡ κόρη, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὴν θέλων βιάσασθαι αὐτήν. ἡ δέ, ὡς εἶδεν αὐτὸν θορυβούμενον καὶ ὅλον πρὸς τὴν πρᾶξιν φλεγόμενον, εἶπε πρὸς αὐτόν· Μηδὲν ταραχθῇς μηδὲ ἀγενές τι πράξῃς εἰς ἐμέ. ὁ πατήρ μου οὔτε σήμερον οὔτε αὔριον ἔρχεται. ἀλλὰ πρῶτον ἄκουσόν μου εἴ τι λέγω σοι· καὶ ὡς οἶδεν ὁ Κύριος, κἀγὼ μετὰ προθυμίας εἴ τι θέλεις ποιῶ. καὶ κατεσοφίσατο αὐτοῦ, λέγουσα τάδε· Σύ, κῦρι ἀδελφέ, πόσον χρόνον ἔχεις εἰς τὸ μοναστήριόν σου; ὁ δὲ ἔφη· Δεκαεπτὰ ἔτη. πάλιν λέγει αὐτῷ· Ἔχεις πεῖραν γυναικός; λέγει αὐτῇ· Οὔ. ἀπεκρίθη ἡ κόρη τῷ ἀδελφῷ· Καὶ θέλεις διὰ μίαν ὥραν ἀπολέσαι σου τὸν κάματον; ποσάκις ἐξέχεας δάκρυα, ἵνα ἄσπιλον τὴν σάρκα ἀπὸ ῥύπου παραστήσῃς τῷ Χριστῷ; καὶ ἄρτι ὅλον τὸν κόπον ἐκεῖνον διὰ βραχεῖαν ἡδονὴν ζημιωθῆναι θέλεις; πλὴν ἰδοὺ ἀκούω σου. ἐὰν πέσῃς μετ' ἐμοῦ, ἔχεις ποῦ λαβεῖν με καὶ θρέψαι; λέγει ὁ ἀδελφός· Οὔ. τότε ἀπεκρίθη ἡ κόρη καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐπ' ἀληθείας οὐ ψεύδομαι· ἐὰν ταπεινώσῃς με, πολλῶν κακῶν αἴτιος γίνῃ. λέγει αὐτῇ ὁ μοναχός· Πῶς; ἀπεκρίθη ἡ κόρη· Ἓν μέν, ὅτι ἀπολεῖς τὴν ψυχήν σου· δεύτερον δὲ καὶ τὴν ἐμὴν ἀπαιτηθήσῃ ψυχήν. τοῦτο γὰρ ἵνα οἰδῇς ὅρκῳ σε πείθω· μὰ τὸν εἰπόντα 'Μὴ ψεύδου'· ἐὰν ταπεινώσῃς με, ἀγχόνῃ ἐμαυτὴν ὑποβάλλω, καὶ εὑρίσκῃ καὶ φόνον ποιῶν, καὶ ἐν τῇ κρίσει ὡς φονεὺς κρινόμενος. πρὶν οὖν γενήσῃ τοσούτων κακῶν αἴτιος, ἄπελθε εἰς τὸ μοναστήριόν σου· καὶ πολλά μοι ἔχεις εὔξασθαι. ἐλθὼν οὖν εἰς ἑαυτὸν ὁ μοναχὸς καὶ ἀνανήψας, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ γεωργοῦ καὶ ἀπῆλθεν ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ καὶ ἔβαλεν μετάνοιαν τῷ ἡγουμένῳ, ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ μοναστηρίου. καὶ ποιήσας τρεῖς μῆνας, πρὸς Κύριον ἐξεδήμησεν.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 39 PG 87,2889b - 2892c.

Ἕνας μοναχὸς τῆς μονῆς τοῦ ἀββᾶ Σεβηριανοῦ στάλθηκε γιὰ διακονία στὰ μέρη τῆς Ἐλευθερουπόλεως. κι ὅταν φιλοξενήθηκε σ' ἕνα φιλόχριστο γεωργό, ποὺ εἶχε μοναχοκόρη καὶ τὴ μητέρα της πεθαμένη πρὸ καιροῦ, κι ὁ μοναχὸς ἔμεινε στὸ σπίτι τοῦ γεωργοῦ λίγες μέρες, ὁ διάβολος ποὺ πάντα πολεμάει τοὺς ἀνθρώπους, ἔβαλε στὸν ἀδελφὸ ῥυπαροὺς λογισμοὺς καὶ τὸν πολεμοῦσε μὲ ἐπιθυμία πρὸς τὴν παρθένο *(κόρην),* κι ὁ μοναχὸς ζητοῦσε εὐκαιρία νὰ τὴν ἀνεβῇ ὡς ἐπιβήτορας. ὁ διάβολος ποὺ τοῦ ἔβαλε μέσα του αὐτὸ τὸν πόλεμο, ὁ ἴδιος τοῦ

ἔδωσε καὶ τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ κάνῃ. ὁ πατέρας τοῦ κοριτσιοῦ ἔφυγε καὶ πῆγε στὴν Ἀσκάλωνα γιὰ κάποιες ἐπείγουσες δουλειές του, κι ὁ ἀδελφός, ξέροντας ὅτι στὸ σπίτι δὲν εἶναι κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν καὶ τὸ κορίτσι, τὴν πλησίασε καὶ προσπάθησε νὰ τὴ βιάσῃ. κι ἐκείνη, σὰν τὸν εἶδε ταυραντισμένο κι ἀναστατωμένο καὶ νὰ φλέγεται ὁλόκληρος νὰ τῆς κάνῃ τὴν πρᾶξι, τοῦ λέει· Μὴν ἀναστατώνεσαι καὶ μὴ μοῦ κάνῃς τίποτε τὸ ἄσχημο. ὁ πατέρας μου δὲν ἔρχεται οὔτε σήμερα οὔτε αὔριο. ἀλλὰ πρῶτα ἄκουσε κάτι ποὺ ἔχω νὰ σοῦ πῶ. ὅπως τὸ ξέρει ὁ Κύριος, ἐγὼ θὰ κάνω πρόθυμα ὅ,τι θέλεις. καὶ τὸν χειρίστηκε λέγοντάς του τὰ ἑξῆς. Ἐσύ, κύριε ἀδελφέ, πόσον καιρὸ ἔχεις στὸ μοναστήρι σου; τῆς λέει ἐκεῖνος· Δεκαεφτὰ χρόνια. τοῦ ξαναλέει· Δοκίμασες ποτέ σου γυναῖκα; τῆς λέει· Ὄχι. λέει τὸ κορίτσι στὸν ἀδελφό· Καὶ θέλεις τώρα νὰ χάσῃς ὅλο τὸν κόπο σου γιὰ μία ὥρα; πόσες φορὲς πάλεψες μὲ δάκρυα νὰ παρουσιάσῃς τὴ σάρκα σου στὸ Χριστὸ ἄσπιλη ἀπὸ ἀκαθαρσία; καὶ τώρα ἐπιλέγεις νὰ χάσῃς ὅλον ἐκεῖνο τὸν κόπο γιὰ μιὰ ὀλιγοχρόνια ἡδονή; ἔστω· θὰ σ' ἀκούσω καὶ θὰ ὑποκύψω. ἂν κοιμηθῇς μαζί μου ἔχεις ποῦ νὰ μὲ στεγάσῃς καὶ νὰ μὲ διαθρέψῃς; τῆς λέει ὁ ἀδελφός· Ὄχι. καὶ τότε ἡ κοπέλλα τοῦ λέει· Σοῦ λέω τὴν ἀλήθεια, καὶ ὄχι ψέμματα· ἂν μὲ βάλῃς ἀπὸ κάτω σου, θὰ γίνῃς αἴτιος πολλῶν κακῶν. τῆς λέει ὁ μοναχός· Πῶς; τοῦ ἀπαντάει τὸ κορίτσι· Ἕνα ὅτι θὰ χάσῃς τὴν ψυχή σου· δεύτερον ὅτι θὰ θεωρηθῇς ὑπαίτιος καὶ γιὰ τὸ χαμὸ τῆς δικῆς μου ψυχῆς. σοῦ ὁρκίζομαι, νὰ τὸ ξέρῃς, ὅτι θὰ κάνω τὸ ἑξῆς· μὰ τὸ θεὸ ποὺ εἶπε *Μὴ ψεύδου,* ἂν μὲ βάλῃς ἀπὸ κάτω σου, θὰ στήσω κρεμάλα καὶ θὰ κρεμαστῶ, καὶ θὰ βρεθῇς νὰ ἔχῃς διαπράξει καὶ φόνο, καὶ στὴν κρίσι θὰ κριθῇς κι ὡς φονιᾶς. πρὶν γίνῃς λοιπὸν αἴτιος τόσων κακῶν, φύγε στὸ μοναστήρι σου· κι ἐκεῖ θὰ ἔχῃς νὰ κάνῃς γιὰ μένα πολλὲς προσευχές. τότε ὁ μοναχὸς ἦρθε στὰ συγκαλά του κι ἀνένηψε, βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ γεωργοῦ, πῆγε στὸ μοναστήρι του, καὶ βάζοντας μετάνοια στὸν ἡγούμενο τὸν παρακάλεσε νὰ μὴν ξαναβγῇ ἀπὸ τὸ μοναστήρι. κι ἀφοῦ ἔζησε τρεῖς μῆνες, ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον.

* * *

Δὲν ξέρω τί νὰ πρωτοσχολιάσω. ἔχω ὅμως ἐμπιστοσύνη στὴ σύνεσι καὶ στὴν πρόθεσι τῶν νοημόνων καὶ τῶν σωφρόνων, ἀκόμη κι ἂν εἶναι λίγοι. αὐτοὶ ξέρουν ἂν μποροῦν τὰ πράγματα νὰ γίνουν ἔτσι μετὰ τὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο ἔφτασαν, καί, στὴν περίπτωσι ποὺ γίνουν ἔτσι, ἂν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἔχει ἀξία γιὰ τὸ δράστη ἡ τέτοια ἀναχαίτησί του, ἂν εἶναι καλὸ μάθημα γιὰ τοὺς θαυμαστὰς τοῦ μοναχισμοῦ τὸ μάθημα ὅτι ὁ θεὸς τὸ μοναχὸ θὰ τὸν σώσῃ, ἀκόμη κι ἂν φτάσῃ στὸ σημεῖο ἐκεῖνο, ἀναχαιτίζοντάς τον μ' ἕνα ἀθῷο θῦμα καὶ παρὰ τὴν πρόθεσί του καὶ τὸ ὁρμημά του, ἂν ἕνα ὄντως ἅγιο κορίτσι εἶναι συ-

νάμα καὶ τόσο ἀποφασισμένο γιὰ τὴν αὐτοκτονία του, κι ἂν τὸ ἴδιο πρόσωπο στὴν ἴδια στιγμὴ ἀπὸ τὴ μιὰ μπορεῖ καὶ νὰ ἔχῃ τόση δύναμι πίστεως, ὥστε νὰ σώσῃ ἕναν ταυραντισμένο καλόγερο, καὶ τόση σοφία, ὥστε νὰ τὸν χειριστῇ καὶ νὰ τὸν καταφέρῃ *(κατασοφισθῇ),* κι ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ ἔχῃ τόση ἔλλειψι πίστεως καὶ συνέσεως, ὥστε νὰ εἶναι ἀποφασισμένη ν' αὐτοκτονήσῃ καὶ νὰ πάῃ στὴν κόλασι, ὅπως λέει, καὶ νὰ μὴ διακρίνῃ ὅτι καὶ βιασμένη εἶναι πιὸ κοντὰ στὴ σωτηρία παρὰ αὐτοκτονημένη. μόνο ἄνθρωποι ἄπιστοι καὶ ξεμωραμένοι ἀπὸ τὴν ἀχρίστιανη ἀντίληψί τους εἶναι δυνατὸν νὰ φρονοῦν νὰ λὲν νὰ γράφουν καὶ νὰ διδάσκουν τέτοιες ψυχοφθόρες ἀφροσύνες· μόνο διεστραμμένα μυαλὰ καὶ πρὸ πολλοῦ ἀπομακρυσμένα ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ πίστι καὶ τὸ χριστιανικὸ φρόνημα.

Ποτὲ νὰ μὴ βάζῃ κανεὶς κακὴ ὑποψία γιὰ μοναχό· εἶναι ἁμαρτία. *θαλλοὶ σίτου* τὸ φαινόμενο. ἀλλὰ κι ἂν μοναχὸς ὁρμήσῃ νὰ κάνῃ τὸ κακό, ὁ θεὸς θὰ βρῇ ἕναν τρόπο νὰ τὸν σώσῃ καὶ παρὰ τὴν ἐλευθερία του. ἀββάδικη ψευτοαφελὴς παραφιλολογία γιὰ ξεμωραμένους καὶ μωρόχαυλους μοναχοφίλους.

6. Ὁ ὄφις

Ἀδελφός τις ἐδήχθη ποτὲ ὑπὸ ὄφεως, καὶ εἰσῆλθεν εἰς πόλιν τινὰ περιοδευθῆναι· ὑπεδέξατο δὲ αὐτὸν γυνὴ εὐλαβὴς καὶ φοβουμένη τὸν Κύριον, καὶ ἐθεράπευεν αὐτόν. ὡς οὖν ἔσχε μικρὰν ἄνεσιν, ἤρξατο ὁ διάβολος σπείρειν αὐτῷ λογισμοὺς αἰσχροὺς εἰς αὐτήν, ἐκείνης οὖν ἐλθούσης συνήθως εἰς τὸ διακονῆσαι αὐτῷ, ὁ ἀδελφὸς ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς. ἡ δὲ συνεῖσα τὸν τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον εἶπεν αὐτῷ· Μὴ οὕτω, πάτερ· Χριστὸν ἔχεις, Χριστὸν ἐνδέδυσαι, ἀγγελικὸν σχῆμα περίκεισαι, μνήσθητι τῆς λύπης καὶ τῆς μετανοίας, ἧς μέλλεις μετανοεῖν ὕστερον ἐν τῷ κελλίῳ καθήμενος, μνήσθητι τῶν στεναγμῶν καὶ τῶν δακρύων, ὧν ἔχεις δακρύειν ἐπὶ πολύ, καὶ ἄλλης κακοπαθείας, ἣν κακοπαθήσεις διὰ βραχεῖαν καὶ σαπρὰν ἡδονήν. ὁ δὲ ταῦτα ἀκούσας παρὰ τῆς σώφρονος ἐκείνης γυναικός, ᾐσχύνθη καὶ μηδὲ δυνάμενος εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἀτενίσαι, λοιπὸν ἤθελε φυγεῖν· ἐκείνη δὲ πάλιν ἀναλαμβάνουσα αὐτὸν ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ, ἔλεγε· Μηδὲν διατραπῇς καὶ ἀπέλθῃς, μήπω τελείως θεραπευθείς, ἀλλὰ μεῖνον ἔτι μικρόν· χρείαν γὰρ ἔχεις ἀκμὴν περιοδευθῆναι, οἱ δὲ λογισμοὶ ἐκεῖνοι οὐ τῆς σῆς καθαρᾶς ἦσαν ψυχῆς, ἀλλὰ τοῦ φθονεροῦ διαβόλου ὑπῆρχον ὑποβολαί. καὶ οὕτω πείσασα αὐτὸν καὶ ἔτι μικρὸν προσμεῖναι, καὶ θεραπεύσασα, ἀπέλυσε μετὰ ἐφοδίων ἐν εἰρήνῃ.

Γεροντικόν (καὶ Εὐεργετινὸς 3,15,1 τ. 3, σ. 194).

Ἕνας ἀδελφὸς (μοναχὸς) τσιμπήθηκε κάποτε ἀπὸ φίδι, καὶ μπῆκε σὲ μιὰ πόλι νὰ βρῇ περίθαλψι. τὸν δέχτηκε στὸ σπίτι της μιὰ εὐλαβὴς καὶ θεοφοβούμενη γυναίκα, καὶ τὸν θεράπευε. μόλις καλλιτέρευσε κι ἔνιωσε κάποια ἄνεσι, ἄρχισε ὁ διάβολος νὰ τοῦ σπέρνῃ αἰσχροὺς λογισμοὺς γιὰ τὴ γυναῖκα. κι ὅταν ἐκείνη πῆγε, ὅπως συνήθως, νὰ τὸν περιποιηθῇ, ὁ ἀδελφὸς τῆς χούφτωσε τὸ χέρι. ἐκείνη, ποὺ κατάλαβε τὸν πόλεμο τοῦ ἐχθροῦ (διαβόλου ἐναντίον τοῦ μοναχοῦ), τοῦ λέει· Μὴν τὸ κάνῃς αὐτό, πάτερ. ἔχεις τὸ Χριστό, φορᾷς σὰν ἔνδυμα τὸ Χριστό, φορᾷς ἀγγελικὸ σχῆμα· σκέψου τὴ λύπη καὶ τὴ μεταμέλεια ποὺ θἄχῃς ἔπειτα, ὅταν θὰ κάθεσαι στὸ κελλί, σκέψου τὰ δάκρυα καὶ τοὺς ἀναστεναγμοὺς ποὺ θἄχῃς ἔπειτα γιὰ πολὺν καιρό, σκέψου τὴν κακοπάθεια ποὺ θὰ χρειαστῇ νὰ ὑποστῇς γιὰ μιὰ τέτοια σάπια ἡδονή. ἐκεῖνος, ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ἀπὸ τὴ σώφρονα γυναῖκα, ντράπηκε καὶ δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ τὴν ἀντικρύσῃ κατάματα, καὶ ἤθελε νὰ φύγῃ. ἐκείνη ὅμως, ἀντιμετωπίζοντάς τον μὲ χριστιανικὴ εὐσπλαχνία, τοῦ ἔλεγε· Μὴ ντρέπεσαι τόσο πολὺ καὶ μὴ φεύγῃς· δὲν θεραπεύτηκες τελείως· μεῖνε ἀκόμη λίγο· ἔχεις ἀκόμη ἀνάγκη θεραπείας. οἱ λογισμοί σου ἐκεῖνοι (οἱ αἰσχροὶ) δὲν ἦταν τῆς δικῆς σου καθαρῆς ψυχῆς, ἀλλ' ὑπαγορεύσεις τοῦ φθονεροῦ διαβόλου. κι ἔτσι τὸν ἔπεισε νὰ μείνῃ ἀκόμη λίγο, κι ἀφοῦ τὸν θεράπευσε, τὸν ξεπροβόδισε μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ προμήθειες γιὰ τὸ δρόμο.

* * *

Λίγο νὰ ζεσταθοῦν τὰ φίδια στὴ θαλπωρὴ τῆς χριστιανικῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῆς ἀνθρωπιᾶς, ὁρμοῦν καὶ στοὺς εὐεργέτες των καὶ χουφτώνουν καὶ βιάζουν. κι ὅταν σπείρουν κιόλας ἢ γεννήσουν, ἐγκαταλείπουν τὸ καημένο τὸ «βρομοθήλυκο» κι ἐπανέρχονται στὴν ἄσκησί τους καὶ στὶς πνευματικές των πτήσεις κι ἀναβάσεις, μὲ τὶς ὁποῖες ὁσιεύονται.

Δὲν φταῖν οἱ ἴδιοι ποτέ. οἱ αἰσχροὶ λογισμοί, οἱ ἀνεξέλεγκτες σεξουαλικὲς ὁρμές των, ἡ μπαρουτιασμένη ἀναφλεξιμότητά τους, ἡ μὴ ἀναχαιτίσιμη κάψα τους, καὶ ὅλη ἡ καλογερικὴ βαρβατίλα τους δὲν εἶναι τῆς *καθαρᾶς ψυχῆς* των, ἡ ὁποία καὶ παρ' ὅλ' αὐτὰ παραμένει *καθαρὰ ψυχή*· ὅλα εἶναι τοῦ διαβόλου· *Ὁ ὄφις ἠπάτησέ με* (Γε 3,13). οἱ μοναχοὶ δὲν ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνη τους. οὐδέποτε φταῖν οἱ ἴδιοι. ὁ θεὸς ὀφείλει νὰ τοὺς σώζῃ θαυματουργικὰ καὶ ἀνελεύθερα, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν. ὅταν αὐτοὶ ὁρμοῦν μὲ ὁρμὴ μὴ ἀναστρέψιμη, οἱ Χριστιανὲς γυναῖκες ὀφείλουν νὰ τοὺς ἀναχαιτίζουν καὶ νὰ τοὺς σώζουν. ὅταν οἱ ἴδιες γίνονται στόχοι καὶ θύματα τῆς καλογερικῆς σεξουαλικῆς βουλιμίας των, αὐτοὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ ὑποχρέωσι νὰ σέβωνται τὴν ἁγνότητα τῶν εὐεργετῶν τους, νὰ χαλιναγωγοῦν τὸ ἀσκητικὸ πέος των, διότι αὐτοὶ ἔχουν *καθαρὰν τὴν ψυχήν* τους πάντοτε, ἐ-

νῷ οἱ κοσμικοὶ εἶναι ἐξ ἰδιότητος πάντοτε ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀκάθαρτοι κοσμικοί, ἐργαλεῖα τοῦ διαβόλου. καὶ ὀφείλουν, ἀκόμη καὶ τὴν ὥρα ποὺ ὑφίστανται τὴν ἀνήθικη ἐπίθεσι τῶν μοναχῶν καὶ χουφτώνονται, νὰ προσφωνοῦν τοὺς σατύρους *πάτερ,* ὅπως ἀκριβῶς ἐδῶ. διότι αὐτοὶ *περίκεινται τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα,* ἀκόμη κι ὅταν ἀσχημονοῦν σὰ κοσμικὰ βρομόσκυλα. καὶ φυσικὰ μποροῦν καὶ μετὰ τὴ βρομιά τους νὰ ἐπιστρέψουν *εἰς τὸ κελλίον* τους, γιὰ νὰ κλαύσουν μετὰ *στεναγμοῦ καὶ δακρύων·* τὸ ἂν θὰ κλαύσῃ τὸ θῦμα τους δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία· ἐκεῖνο εἶναι *κοσμικὸν* σκεῦος τῆς *σαπρᾶς ἡδονῆς·* ὀφείλει μόνο νὰ ξεπροβοδίσῃ τὸ ἰσάγγελον βρομόσκυλο *μετὰ ἐφοδίων* καὶ *ἐν εἰρήνῃ.*

Αὐτὸ εἶναι ἡ μιὰ ὄψι τῆς νοοτροπίας ποὺ διδάσκεται στὰ ψυχοφθόρα ἀββάδικα κείμενα. διότι κείμενο διδακτικοῦ σκοποῦ εἶναι καὶ τὸ παρόν, ἂν ὄχι ἀπὸ τὸν ἀρχικὸ συντάκτη του, ὁπωσδήποτε ἀπὸ τὸν Εὐεργετινὸ ποὺ τὸ καταχωρίζει στὸ «Εὐαγγέλιό του», γιὰ νὰ διαβάζεται στὴν τράπεζα τοῦ κοινοβίου, ὅταν ὁ ταλαίπωρος μοναχὸς τρώῃ· γιὰ νὰ μὴν ἔχῃ τὴν ἡσυχία του ἢ τὴ συντροφικὴ ὁμιλία του, οὔτε ὅταν τρώῃ. ὁ μοναχὸς ζῇ στὸ ἄσπλαχνο κοινόβιο τόσο στερημένος ἀπὸ ἀνθρωπιὰ καὶ στοργὴ καὶ τρυφερότητα, ποὺ λαχταράει νὰ τὴ βρῇ ἀκόμη καὶ σὲ μιὰ ἁπλῆ νοσηλευτικὴ περιποίησι, ἀκόμη καὶ στὴ σάρκα τοῦ ἴδιου φύλου. ἕνα ἴχνος ἀνθρωπιᾶς τοῦ ἀνάβει τὰ αἵματα σεξουαλικῶς καὶ τοῦ σηκώνει τὸ ἀνάλογο φρόνημα. ὁπότε οἱ ἡγούμενοι μὲ μιὰ τέτοια διδαχὴ σὰν αὐτὴ ἐδῶ τοὺς ἀποθαρρύνουν· Μὴ νομίσετε ὅτι οἱ ἔξω γυναῖκες σᾶς περιμένουν μὲ τὸ βρακὶ κατεβασμένο. θὰ φᾶτε ἀπόκρουσι· θὰ σᾶς μείνῃ τὸ σὸκ καὶ τὸ ῥεζίλι κι ὁ «κανόνας»-καψώνι στὸ κελλί σας μὲ τὶς κάμψεις-ἐπικύψεις *(μετάνοιαι)* καὶ τὴν *ξηροφαγία,* κακομοίρηδες. *νηστεία νηστεία, ψωμὶ καὶ τιμωρία* ἔλεγε στὸ χωριό μου μιὰ χωριάτικη παροιμία ἐμπνευσμένη καὶ κληρονομημένη ἀπὸ τὴν καλογερόπληκτη κοινωνία του Βυζαντίου καὶ τῆς τουρκοκρατίας στὸν ἁπλὸ λαὸ τῶν «κοσμικῶν Χριστιανῶν», ποὺ εἶχαν ὡς κορυφὴ τῆς πνευματικότητος τοὺς μοναχοὺς καὶ πάνω ἀπὸ τὴ Βίβλο τὰ καλογερικὰ κείμενα, ὅπου ἡ νηστεία ἡ προσευχὴ καὶ ἡ μετάνοια ἐμφανίζονται ὡς ...ποινές· τιμωρίες· καταδίκες! ἀντιχριστιανικὸ φρενοκομεῖο ὁ μοναχισμός· αὐτούσιος ὁ ἀντίχριστος.

Ἀφοῦ ὁ μοναχισμὸς καὶ ἡ μοναχικὴ ἰδιότης χριστιανικῶς εἶναι πράγματα ἀνυπόστατα, καὶ εἶναι φυσικὸ καὶ ὄχι σπάνιο σὲ μιὰ στοργικὴ νοσηλευτικὴ περίθαλψι νὰ προκύψῃ ἕνας τρυφερὸς ἔρωτας, ἀποτελεσματικὸς καρποφόρος καὶ καθ' ὅλα χριστιανικός, γιατί νὰ μὴν μποροῦσε ὁ ἐν λόγῳ μοναχὸς νὰ παντρευτῇ τὴ γυναῖκα ποὺ τὸν περιέθαλπε κι αὐτὸς τὴ λαχτάρησε; αὐτὸ ἀκριβῶς φοβούμενοι οἱ στρατολόγοι ἡγούμενοι, ποὺ κινδυνεύουν ἔτσι νὰ χάσουν τοὺς δούλους

των, δὲν στιγματίζουν ἐδῶ μιὰ τέτοια κατάληξι ὡς μοιχεία ἢ πορνεία παράνομη, ἀλλ' ὡς *σαπρὰ ἡδονή*· γιὰ νὰ συμπεριληφθῇ κι ὁ νόμιμος γάμος. δὲν στιγματίζεται ἐδῶ τὸ ἐνδεχόμενο τῆς μοιχείας ἢ τῆς πορνείας, ἀλλὰ γενικῶς ἡ *σαπρὰ ἡδονή.* στιγματίζεται τὸ φυσικὸ κι ἀθῷο μέρος, ὄχι ἡ ἐνδεχόμενη παρανομία, ἡ παράβασι. ἐνῷ ἄλλο εἶναι ἡ ἡδονὴ καὶ ἄλλο ἡ ἐνδεχόμενη ἁμαρτία, ἐδῶ τὰ δυὸ ταυτίζονται. κανεὶς μοναχὸς ἢ μοναχόφιλος δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἡ διολίσθησι στὴν ταύτισι αὐτὴ εἶναι κακοδοξία καὶ ἀνηθικότης τῶν «διδασκάλων».

7. Ὁ νενεκρωμένος γέρων

Γέρων τις ἦν ἐν Σκήτει, καὶ ἐμπεσὼν εἰς ἀσθένειαν μεγάλην, ὑπηρετεῖτο παρὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ βλέπων ὁ γέρων ὅτι κοπιῶσιν οἱ ἀδελφοὶ ἕνεκεν αὐτοῦ, ἔλεγεν· Ὑπάγω εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἵνα μὴ παραλύω τοὺς ἀδελφούς. ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Μωϋσῆς· Μὴ ἀπέλθῃς, ἐπεὶ εἰς πορνείαν ἔχεις πεσεῖν. ὁ δὲ λυπηθεὶς εἶπεν· Ἀπέθανε τὸ σῶμά μου, καὶ ταῦτα μοι λέγεις; ἀπῆλθεν οὖν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἀκούσαντες οἱ ἄνθρωποι πολλὰ προσέφερον αὐτῷ· καὶ παρθενεύουσα δέ τις ἦλθε κατὰ πίστιν ὑπηρετεῖν τῷ γέροντι καὶ γέγονεν αὐτῷ συνήθεια· μετὰ οὖν χρόνον τινὰ ἀναρρωθείς, ἔπεσε μετ' αὐτῆς καὶ ἐν γαστρὶ ἡ γυνὴ ἔλαβεν. οἱ δὲ ἄνθρωποι, ὁρῶντες αὐτὴν ἐν γαστρὶ ἔχουσαν, ἠρώτων αὐτὴν πόθεν συνέλαβεν; ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἐκ τοῦ γέροντος. οἱ δὲ οὐκ ἐπίστευον αὐτῇ. ὁ δὲ γέρων ἔλεγε πρὸς αὐτούς· Ἐγὼ ἐποίησα τοῦτο, ἀλλὰ φυλάξατέ μοι τὸ τικτόμενον παιδίον. ὡς οὖν ἐτέχθη καὶ ἀπεγαλακτίσθη, ἐλθὼν ὁ γέρων καὶ λαβὼν τὸ παιδίον, ἀπῆλθε πάλιν εἰς Σκῆτιν, καὶ ἐπιτηρήσας ἡμέραν ἑορτῆς, θεὶς αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ὤμου, ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ βαστάζων τὸ παιδίον ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ. ἰδόντες αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ ἔκλαυσαν, ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Βλέπετε τὸ παιδίον τοῦτο; υἱὸς τῆς παρακοῆς ἐστιν· ἀσφαλίζεσθε οὖν ἑαυτούς, ἀδελφοί, ὅτι εἰς τὸ γῆράς μου τοῦτο ἐποίησα, καὶ εὔξασθε ὑπὲρ ἐμοῦ. καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ ἔβαλεν ἀρχὴν τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐργασίας.

Γεροντικόν (καὶ Εὐεργετινὸς 3,15,1 τ. 3, σ. 193)

Ἦταν στὴ Σκῆτι ἕνας γέροντας, ποὺ ἔπεσε σὲ ἀσθένεια βαρειά, καὶ τὸν ὑπηρετοῦσαν οἱ ἀδελφοί. καὶ βλέποντας ὁ γέροντας ὅτι οἱ ἀδελφοὶ κουράζονται γι' αὐτόν, εἶπε· Γιὰ νὰ μὴν κουράζω τοὺς ἀδελφούς, θὰ πάω στὴν Ἀλεξάνδρεια. τοῦ λέει ὁ ἀββᾶς Μωϋσῆς· Μὴν

πᾷς, γιατὶ θὰ πέσῃς σὲ πορνεία. κι ἐκεῖνος εἶπε ἐνωχλημένος· Τὸ σῶμα μου εἶναι νεκρωμένο, καὶ σὺ μοῦ λὲς τέτοια πράγματα; πῆγε λοιπὸν στὴν Ἀλεξάνδρεια, κι ὅταν τ' ἄκουσαν οἱ ἄνθρωποι, τοῦ προσέφεραν πολλά. καὶ μιὰ ἀφιερωμένη παρθένος, κινούμενη ἀπὸ πίστι, ἦρθε καὶ ὑπηρετοῦσε τὸ γέροντα. κι ἐκεῖνος συνήθισε στὴ συντροφιά της. κι ὅταν μετὰ κάποιο χρόνο θεραπεύτηκε, πλάγιασε μαζί της, καὶ ἡ γυναίκα γκαστρώθηκε. ὅταν οἱ ἄνθρωποι τὴν εἶδαν γκαστρωμένη, τὴ ῥώτησαν ἀπὸ ποιόν συνέλαβε, κι ἐκείνη τοὺς ἀπάντησε· Ἀπὸ τὸ γέροντα. ἐκεῖνοι δὲν τὴν πίστευαν. ὁ γέροντας ὅμως τοὺς ἔλεγε· Ναί, ἐγὼ τὸ ἔκανα αὐτό. φυλάξετέ μου ὅμως τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῇ. ἀφοῦ γεννήθηκε κι ἀπογαλακτίσθηκε, ἦρθε ὁ γέροντας, πῆρε τὸ παιδί, κι ἔφυγε στὴ Σκῆτι. ἐκεῖ περίμενε μιὰ μέρα μὲ γιορτή, πῆρε τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά του, καὶ μπῆκε μ' αὐτὸ στὴν ἐκκλησία μπροστὰ σὲ ὅλους. βλέποντάς τον οἱ ἀδελφοί, ἔκλαψαν. κι ἐκεῖνος τοὺς εἶπε· Τὸ βλέπετε αὐτὸ τὸ παιδί; εἶναι γιὸς τῆς παρακοῆς. παίρνετε λοιπὸν ἀσφαλιστικὰ μέτρα γιὰ τὸν ἑαυτό σας, ἀδελφοί, διότι αὐτὸ τὸ ἔκανα στὰ γηρατειά μου. καὶ προσευχηθῆτε γιὰ μένα. ἔπειτα πῆγε στὸ κελλί του καὶ συνέχισε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν *ἐργασία* του (= τὸ ἔργο τοῦ ἀσκητικοῦ ἀγῶνος του).

* * *

Δὲν τὴν πίστευαν λοιπὸν τὴ γκαστρωμένη ἀφιερωμένη οἱ εὐλαβέστατοι ἄνθρωποι, ὅτι ἀπὸ τὸ *γέροντα* γκαστρώθηκε. ἂν εἶναι δυνατόν! κάνουν τέτοια πράγματα οἱ γεροντάδες; ἄκου τί λέει ἡ σκρόφα! ναί, γιατὶ ἦταν δασκαλεμένοι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποψιάζωνται ποτὲ μὰ ποτὲ τοὺς ὁσίους μοναχούς, ἀκόμη κι ἂν τοὺς δοῦν μὲ τὰ ἴδια τους τὰ μάτια ν' ἀσχημονοῦν· εἶναι μιὰ πολὺ ἁμαρτωλὴ καὶ σατανικὴ πλάνη τῆς φαντασίας των. στὴν πραγματικότητα οἱ ἀσχημονοῦντες εἶναι *θαλλοὶ σίτου.* τοὺς ἐμπαίζει ὁ σατανᾶς, ὁ προαιώνιος ἐχθρὸς τῶν ὁσίων μοναχῶν. μὲ τέτοιες διδαχὲς μαστουρώνονται κι ἀποβλακώνονται οἱ μοναχόφιλοι μωρόχαυλοι, ὅταν τὰ σπίτια τους τὰ κάνουν «κονάκι» τους οἱ καλόγεροι. καὶ δὲν κάνουν οἱ εὐλαβέστατοι μοναχόφιλοι ὅπως λέει ἡ ἀνευλαβὴς χαλκιδικιώτικη παροιμία

Φυλάξου ἀπὸ τὰ πισινὰ τοῦ γαϊδάρου
κι ἀπὸ τὰ μπροστινὰ τοῦ καλογέρου.

οὔτε ἐκεῖνο ποὺ λέει τὸ ἀνευλαβὲς χαλκιδικιώτικο μασάλι ὅτι *Μὴ βάλῃς στὸ σπίτι σου καλόγερο· ἂν ὄχι τὴ γυναῖκα σου ἢ τὸ γιό σου, τότε ὁπωσδήποτε θὰ πηδήξῃ ἐσένα.* ἢ τὸ βέβηλο χαλκιδικιώτικο πάλι αἴνιγμα· *Τί διαφέρει ὁ καλόγερος ἀπὸ τὸ διάβολο;* Ἀπάντησι· *Ὁ διάβολος τεντώνει τὴν οὐρά του ἀπὸ πίσω, κι ὁ καλόγερος τὴν τεντώνει ἀπὸ μπροστά.* ἕνας μοναχόφιλος, γιὰ «νἄχῃ τὴν εὐλογία τοῦ γέροντος», πρέπει νὰ εἶναι ὅσιος βλάκας.

Τὰ μηνύματα ποὺ ἔχει τὴν πρόθεσι νὰ ἐκπέμψῃ ὁ συντάκτης τοῦ ἀββάδικου αὐτοῦ ἀφηγήματος εἶναι τὰ ἀκόλουθα. 1) Κι ὅσοι γέρασαν στὴν ὑπακοή, πρέπει νὰ συνεχίσουν νὰ «κάνουν ὑπακοή». ἀλλιῶς θὰ τοὺς φάῃ ἡ μαρμάγκα τῆς πορνείας· τοὺς περιμένει γκαστριὰ καὶ παιδί. (δὲν τοὺς κόβει τοὺς σκοτισμένους ὅτι ἀκριβῶς ἡ τόσο ἀποπνικτικὴ ἰσόβιος ὑπακοὴ καὶ ἡ ἀπουσία τῆς γυναικὸς αὐξάνει σὲ τιμὲς ἀβάσταχτες τὴ σεξουαλική τους ἀναφλεξιμότητα. διδάσκουν ὅτι τὴν ἀναφλεξιμότητα αὐτὴ τὴ φτιάχνει ὁ σατανᾶς· *πόλεμος τοῦ σατανᾶ,* λένε, καὶ *πολεμεῖται ὑπὸ τοῦ σατανᾶ,* ὁ ὁποῖος τάχα φιλοδοξεῖ ν' ἁλώσῃ τὰ μεγάλα κάστρα τῆς ἁγιότητος τῶν μοναχῶν. πολὺ ξιππασιὰ ἔχουν τὰ ψώνια. οὔτε κἂν ὑποψιάζονται ὅτι ὁ ἐξυπνότερός τους σατανᾶς φτιάχνει ἀκριβῶς τὴν τέτοια νοοτροπία καὶ διδαχὴ τῶν γεροντάδων, κι ἐκείνη μὲ τὴ σειρά της φτιάχνει καὶ πυροδοτεῖ καὶ συνδαυλίζει τὴν τέτοια ἀναφλεξιμότητα τῶν ὑποχειρίων τους). 2) Ὁ γάμος καὶ ἡ τεκνογονία εἶναι *πορνεία.* ἔτσι *πορνεία* τὸν λέει ἐδῶ «προφητικῶς» ὁ «θεόπνευστος» ἀββᾶς Μωϋσῆς. (στὰ μοναχικὰ κείμενα τὸ νόμιμο καὶ τὸ παράνομο σὲξ ταυτίζονται. σιωπηρῶς καὶ ἐντέχνως ἀντιμετωπίζονται καὶ ἐννοοῦνται ὡς ἕνα καὶ τὸ ἴδιο πρᾶγμα). 3) Κι ὁ νεκρωμένος γέρος μπορεῖ νὰ βαρβατέψῃ. τὸ βιάγκρα εἶναι ἡ ἀνυπακοὴ στὸ γέροντα. 4) Σὲ καμμιὰ περίπτωσι ὁ ἀσκητὴς ἐπιβήτορας δὲν ὀφείλει νὰ συμμετέχῃ στὴ διατροφὴ τῆς γυναικὸς ποὺ γκάστρωσε καὶ τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἔσπειρε· (*Φυλάξατέ μοι τὸ τικτόμενον παιδίον* μέχρι *ἀπογαλακτίσεως* –ἤτοι 2-3 ἐτῶν–, καὶ τότε *ἔρχομαι καὶ λαμβάνω τὸ παιδίον,* ἦταν τὸ παράγγελμα τοῦ *γέροντος* στὸ εὐλαβέσατο κοινό του). ὁ *γέροντας* εἶναι *γέροντας·* ἀποστολή του εἶναι νὰ γεροντεύεται καὶ νὰ ὁσιεύεται. τὴ διατροφὴ τῆς γκαστρωμένης καὶ τοῦ σπαρμένου παιδιοῦ ὀφείλουν νὰ τὰ κάνουν οἱ ἁμαρτωλοὶ τοῦ κόσμου τούτου, ἡ σκρόφα ποὺ γκαστρώθηκε καὶ οἱ ὑπόλοιποι, ποὺ συνέπραξαν στὸν *πόλεμον τοῦ διαβόλου* ἐναντίον τοῦ *γέροντος* γιὰ τὴν ἅλωσι ἑνὸς τέτοιου θαυμαστοῦ κάστρου τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀσκήσεως. (αὐτὸ τὸ διδασκάλιο ἐφήρμοσε λ.χ. κι ὁ Σιλουανὸς ὁ Ἁγιορείτης ὁ Τάταρος ἀπὸ τὴ Σιβηρία. στὸ διάβολο νὰ πάῃ ἡ πόρνη ποὺ τὸν ἔρριξε, κι ἂς ἦταν καὶ παρθένος καὶ πολλὰ χρόνια μικρότερή του, σχεδὸν ἀνήλικη). 5) Ἐπειδὴ τὸ παιδὶ ποὺ γεννιέται, ἂν εἶναι γιός, ἀνήκει στὸν ἀναβαρβατωμένο γέροντα, εὐκαιρία νὰ γίνῃ κι αὐτὸ μοναχός· νὰ διαπρέψῃ ὅπως ὁ μικρὸς Ζαχαρίας ποὺ μπῆκε στὸ νίτρο. 6) Μετὰ κι ἀπ' ὅλ' αὐτά, *ἐργασία* κι ἀποστολὴ τοῦ ἐπιβήτορος ἀσκητοῦ εἶναι πάλι ν' ἀσκητεύῃ καὶ νὰ ὁσιεύεται προσευχόμενος γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου. τί θὰ κάναμε, ἀλήθεια, ἂν δὲν προσεύχονταν γιὰ μᾶς οἱ ἀνεύθυνοι καὶ ὑπεράνω ὑποχρεώσεων ἐπιβήτορες των κοριτσιῶν μας; γονικὲς καὶ συζυγικὲς ὑποχρεώσεις ἔ-

χουν μόνον οἱ ἁμαρτωλοὶ *κοσμικοὶ* οἱ μὴ μοναχοί· ὄχι οἱ ἔτσι κι ἀλλιῶς ὁσιευόμενοι μοναχοί. λέει καὶ ἡ Βίβλος μιὰ ἀνάλογη ῥῆσι γιὰ τοὺς τέτοιας νοοτροπίας ἀνθρώπους (Πδ 5,7)·

Τοιαύτη ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος,
ἣ ὅταν πράξῃ, ἀπονιψαμένη,
οὐδέν φησι πεπραχέναι ἄτοπον.

Τί εἶναι καὶ ἡ διπλωματία τῆς μοιχαλίδος γυναικός!
αὐτή, ὅταν κάνῃ τὴν πρᾶξι της, πλένεται,
καὶ λέει ὅτι 'Δὲν ἔκανε κανένα κακό'!

7) Τ' ἀκοῦτε σεῖς ποὺ τρῶτε ἐδῶ στὴν τράπεζα τῆς μονῆς τώρα ποὺ ἀκροάζεστε αὐτὸ τὸ ψυχωφέλιμο ἀνάγνωσμα; Ὑπακοὴ στὸ γέροντα, φουκαρᾶδες, διότι ἡ ἀνυπακοὴ εἶναι φοβερὸ βιάγκρα, ποὺ σᾶς ἀναβαρβατεύει, κι ἔξω στὸν κόσμο σᾶς περιμένει σὰ χάρυβδις γκαστριὰ καὶ παιδί. (ἡ γκαστριὰ καὶ τὸ παιδὶ κυρίως ἐπισείονται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν μπαμπούλας· ὄχι ἡ κόλασι, διότι οἱ μοναχοὶ δὲν πᾶν ἐκεῖ ποτέ, ὅπως ὁ φελλὸς δὲν πάει στὸν πάτο. ὁ μοναχισμὸς ποντάρει στὴν ἰδιότητα τῶν παραχαϊδεμένων βουτυροπαίδων νὰ εἶναι ἄτομα ἀτροφικῆς εὐθύνης, ἀνίκανα, καὶ ἄπραγα, ποὺ φοβοῦνται τὶς οἰκογενειακὲς ὑποχρεώσεις παραπάνω κι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, κι ἀπ' αὐτὴ κυρίως τὴ μᾶζα στρατολογεῖ τὰ ναρκισσικὰ ἄτομά του). ὅ,τι κάνατε, κάνατε. παρατήστε τα ὅλα στὶς σκρόφες, κι ἐπανέλθετε στὸ μοναστήρι σας. στὴν ἀνάγκη φέρετε καὶ τὸ νήπιο, ἂν ἔχῃ ξεσκατίσει. γιατί ὄχι; εὐπρόσδεκτο. θὰ τὸ περιποιοῦνται οἱ πατέρες, ὅπως ὅλοι ἦταν τόσο πρόθυμοι νὰ περιποιηθοῦν τὸ μικρὸ Ζαχαρία. στὸ Θιβὲτ τὸν καινούργιο δαλάι λάμα τὸν ἀναλαμβάνουν οἱ γεροντάδες ἀπὸ 3 ἐτῶν, ἀπὸ τότε ποὺ ἀπογαλακτίζεται καὶ ξεσκατίζει. γίνεται ἔτσι πιὸ εὔχρηστος στὴν ἐπιρροὴ τῶν σοφῶν συμβούλων του. στὸ Βατικανὸ τοὺς κόβουν καὶ τ' ἀρχίδια, γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴν παιδικὴ ὑψιφωνία τους. κάτι παραπλήσιο γινόταν καὶ στὸν προϊστορικὸ ἑλληνικὸ (πελασγικὸ - κρητομινωϊκὸ - ἀχαιικὸ) μοναχισμό. ὁ μικρὸς δαλάι λάμα λεγόταν *δευκαλίων* καὶ *πολυδεύκης,* δηλαδὴ «χαδιάρης» καὶ «πολυχαϊδεμένος». στὸ Θιβὲτ καὶ στὴν προϊστορικὴ εἰδωλολατρικὴ Ἑλλάδα φανερὰ καὶ ἀσύστολα, χωρὶς ἀναστολὲς καὶ κάλυψι. στὸ μοναχισμὸ ποὺ χώθηκε στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, ἐμβολίζοντάς την, κάπως καλυμμένα καὶ καμουφλαρισμένα.

8. Ὁ ὡραῖος στρατηγός

(Ὁ ἀββᾶς Κρόνιος ἀναμεταδίδει διήγησι τοῦ παλιοτέρου του ἀββᾶ Ἰωσὴφ τοῦ Πηλουσιώτου γιὰ ἕναν ὄμορφο ἄντρα ποὺ ἦταν *πλούσιος* καὶ *ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων,* δηλαδὴ στρατηγὸς - ἀρχηγὸς τῆς

ἀστυνομίας τῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ποὺ κάποτε παραιτήθηκε καὶ πῆγε μοναχὸς στὸ Σινά).

ε΄. Εἶπεν ὁ ἀββᾶς Κρόνιος, ὅτι Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Ἰωσὴφ ὁ τοῦ Πηλουσίου, ὅτι Καθημένου μου εἰς τὸ Σινά, ἦν ἐκεῖ ἀδελφὸς καλὸς καὶ ἀσκητής, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σῶμα εὐειδής· καὶ ἤρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν σύναξιν, φορῶν πολύρραφον καὶ μικρὸν μαφόριον παλαιόν. καὶ θεωρῶν αὐτὸν καθάπαξ οὕτως εἰς τὴν σύναξιν ἐρχόμενον, λέγω αὐτῷ· Ἀδελφέ, οὐ βλέπεις τοὺς ἀδελφούς, πῶς εἰσιν ὡς ἄγγελοι εἰς τὴν σύναξιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ; πῶς σὺ πάντοτε οὕτως ἔρχῃ ὧδε; ὁ δὲ ἔφη· Συγχώρησόν μοι, ἀββᾶ, ὅτι οὐκ ἔχω ἄλλα. ἔλαβον οὖν αὐτὸν ἐν τῷ κελλίῳ μου, καὶ ἔδωκα αὐτῷ λεβίτωνα καὶ εἴ τι ἄλλο ἔχρῃζε· καὶ ἐφόρει λοιπὸν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοί, καὶ ἦν ἰδεῖν αὐτὸν ὡς ἄγγελον.

Γεροντικόν, Κρόνιος, 5 PG 65,249ab.

Εἶπε ὁ ἀββᾶς Κρόνιος ὅτι Ὁ ἀββᾶς Ἰωσὴφ τοῦ Πηλουσίου μᾶς διηγήθηκε ὅτι Ὅταν μόναζα στὸ Σινά, ἦταν ἐκεῖ ἕνας ἀδελφὸς μοναχὸς ὄμορφος καὶ ἀσκητής· ἦταν ὅμως στὸ κορμὶ ὡραῖος. κι ἐρχόταν στὴν ἐκκλησία γιὰ ἐκκλησιασμὸ φορώντας ἕνα κοντὸ μαφόριο παλιωμένο καὶ χιλιομπαλωμένο. μὲ τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὸν εἶδα νὰ ἔρχεται στὴ σύναξι ἔτσι μὲ τέτοια ἐμφάνισι, τοῦ λέω· Ἀδελφέ, δὲν βλέπεις τοὺς ἀδελφοὺς πῶς εἶναι στὴ σύναξι μέσα στὴν ἐκκλησία σεμνοὶ σὰν ἄγγελοι; ἐσὺ πῶς ἔρχεσαι ἐδῶ πάντα ἔτσι μὲ τέτοια ἐμφάνισι; κι ἐκεῖνος λέει· Συγχώρεσέ με, ἀββᾶ, δὲν ἔχω ἄλλα ῥοῦχα. τότε τὸν πῆρα στὸ κελλί μου καὶ τοῦ ἔδωσα ἕνα μακρὺ λεβίτωνα καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειαζόταν. κι ἀπὸ τότε φοροῦσε σεμνὰ ὅπως οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ μοναχοί, καὶ μποροῦσαν νὰ τὸν βλέπουν σὰν ἄγγελο (δηλαδὴ χωρὶς νὰ ἐρεθίζωνται σεξουαλικὰ ἀπὸ τὸ ὄμορφο κορμί του).

* * *

Οἱ «πνευματικοὶ» λοιπὸν ἀσκηταὶ ἐρεθίζονται κι ἀπὸ ἀρσενικὴ σάρκα. ἦταν ἕτοιμοι οἱ ἀδίστακτοι νὰ ὁρμήσουν καὶ στὸ στρατηγὸ τοῦ αὐτοκράτορος της Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. πολλὴ βαρβατοσύνη, ἀσυγκράτητη ἀναφλεξιμότης. ὁ ἄνθρωπος δὲν ἦταν καὶ ξεβράκωτος· τὸ *μαφόριον* ἄφηνε νὰ φαίνωνται οἱ κνῆμες του περίπου 30 - 40 πόντους πάνω ἀπὸ τὸν ἀστράγαλο. καὶ παρ' ὅλη τὴν ἁγιότητα τὴ «διάκρισι» καὶ τὴ διορατικότητά τους εἶχαν μιὰ ἀδυναμία, ποὺ δὲν τὴν ἔχει σχεδὸν κανεὶς λαϊκὸς καὶ «κοσμικός», καὶ δὲν καταλάβαιναν ὅτι αὐτὸ ὠφειλόταν στὴν ἀπουσία γυναικῶν. φαίνεται ὅτι ἡ «πνευματικότητά» τους ἦταν ἀπὸ «πνεῦμα» πονηρόν.

Στρατηγὸς - ἀρχηγὸς τῆς ἀστυνομίας τῆς αὐτοκρατορίας καὶ κουρελῆς καλόγερος; δὲν μπορεῖτε νὰ φανταστῆτε πόσο ψηλὰ φτάνει ἡ

διεισδυτικότης καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῶν καλογέρων. ἐπιτρέψτε μου γι' αὐτὸ μιὰ προσωπική μου ἱστορία. ὡς νεαρὸς φιλόλογος, μόλις πτυχιοῦχος, ὑπηρετοῦσα ὡς ἀνθυπίλαρχος στὸν Ἕβρο. στὸ σπίτι μου τὰ βράδια διώρθωνα ἐπ' ἀμοιβῇ τ' ἀκατάσχετα βιβλία τῆς Μαγδαληνῆς, ἡγουμένης τῆς μονῆς Ἀναλήψεως κοντὰ στὴν Κοζάνη. εἶχε πολλὴ ἐξάρτησι ἀπὸ μένα, διότι ἀπὸ τὰ βιβλία της τῆς ἔκοβα σχεδὸν τὴ μισὴ ὕλη ὡς ἀρλοῦμπες γιὰ πέταμα, καί, παρ' ὅλο ποὺ ἔσκουζε γι' αὐτό, ἐν τούτοις τὸ δεχόταν, ἐπειδὴ καταλάβαινε ὅτι, χωρὶς αὐτὸ τὸ κλάδεμά τους, θὰ ἦταν γελοῖα. σ' ἕνα μόνο δὲν μ' ἄκουγε· ὅταν τῆς ἔλεγα νὰ τὰ πετάξῃ ὁλόκληρα καὶ νὰ μὴν ξαναγράψῃ. τῆς ἔκοψα λ.χ. κεφάλαιο ποὺ περιέγραφε πῶς Ῥωμαῖος στρατιώτης ἔτρωγε ...στὴν καραβάνα του φαγητὸ ἀπὸ τὸ καζάνι τοῦ λόχου! τῆς εἶπα· Δὲν εἶχαν καζάνι τοῦ λόχου τότε· ἔπαιρναν μόνο καλὸ μισθὸ κι ἔτρωγαν ψωνίζοντας ἀπὸ τὸ παζάρι ποὺ ἀκολουθοῦσε τὰ στρατεύματα ἀκόμη καὶ στὸ μέτωπο. τῆς ἔκοψα κεφάλαιο μελὸ ποὺ περιέγραφε ἀνθισμένες ἀμυγδαλιὲς σὲ συνάφεια κειμένου ὅπου ὑποτίθονταν μήνας Ὀκτώβριος. ὅλο τέτοιες ἀρλοῦμπες ἔγραφε. σὲ κάθε βιβλίο της εἶχε τοὐλάχιστο πέντε λεπτομερεῖς περιγραφὲς βιασμοῦ τῆς πρωταγωνίστριας, ἀπὸ τὸν ὁποῖο πάντα γλύτωνε στὸ παρὰ ἕνα. τῆς ἔκοψα πάνω ἀπὸ 20 τέτοιες περιγραφὲς λέγοντάς της «Εἶναι αὐστηρῶς ἀκατάλληλο». μιὰ τέτοια περιγραφή, δὲν ἄντεξε, καὶ τὴ δημοσίευσε. τὴν εἶχα πελάτισσα γύρω στὰ 4 χρόνια. ὅταν στράφηκε στὸ παλιὸ ἡμερολόγιο, «ἐπειδὴ τὸ νέο εἶναι παπικό», εἶπα ἀστειευόμενος τὴ φράσι «Ἔχει ἀντίρρησι γιὰ τὸ παπικὸ ἡμερολόγιο ἡ πάπισσα Μαγδάλω μὲ τὸ στόμα τὸ μεγάλο;», καὶ ἡ ἀπεσταλμένη καλόγρια τῆς μετέφερε τὴ φράσι μου· κι ἐκείνη μοῦ τηλεφώνησε· «Εἶναι ἀλήθεια ὅτι εἶπες αὐτὴ τὴ φράσι;». τῆς εἶπα· «Ναί». μοῦ ἔκλεισε τὸ τηλέφωνο καὶ δὲν ξαναεπικοινωνήσαμε ποτέ. δὲν μ' ἔνοιαξε, γιατὶ κυριολεκτικὰ τὴν ξεφορτώθηκα. δὲν εἶχα γνωρίσει μέχρι τότε πιὸ αὐταρχικὴ γυναῖκα. ἡ γνωριμία της μὲ ὠφέλησε πολύ, γιατὶ μετὰ ἀπὸ τότε μυριζόμουν ἀμέσως κι ἑρμήνευα εὔκολα γρήγορα καὶ καλὰ κάθε γυναῖκα αὐτοῦ τοῦ τύπου. ἐκείνη ὑπῆρξε τὸ ἀρχαιότερό μου θηλυκὸ πειραματικὸ ὑλικό.

Τότε λοιπόν, ποὺ τῆς τηλεφωνοῦσα ἀπὸ τὸν Ἕβρο, διαμαρτυρόταν γιατί ἀργοῦσα νὰ ἐπιστρέψω τὰ διωρθωμένα δοκίμια. τῆς εἶπα ὅτι φταῖνε οἱ πολλοὶ ἐνδιάμεσοι σταθμοὶ ἀποστολῆς κι ἐπιστροφῆς τῶν πακέτων. μοῦ λέει στὸ τηλέφωνο· «Καὶ γιατί δὲν μετατίθεσαι στὴ Θεσσαλονίκη, νὰ εἶσαι ἐδῶ κοντά;». τῆς λέω· «Ἀστειεύεσαι; ἐδῶ κι ἕνα χρόνο ἔφαγα τὰ σίδερα νὰ μετατεθῶ, ἀλλὰ παρ' ὅλα τὰ μεγάλα μέσα ποὺ ἔβαλα στάθηκε ἀδύνατο. καὶ τώρα τελευταία ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ ἐξαπέλυσε ἐγκύκλιο, ποὺ ἀπειλεῖ μὲ τρεῖς μῆνες φυλακὴ ὅποιον βάλῃ ὁποιοδήποτε μέσον γιὰ μετάθεσι. τὸν τρέμουν καὶ οἱ

στρατηγοί». μοῦ λέει· «Καὶ ποιός εἶναι αὐτὸς ὁ ἀρχηγός σας;». τῆς λέω· «Ποῦ νὰ τὸν ξέρῃς; λέγεται Σπαντιδάκης». καὶ μοῦ λέει· «Ἆ ὁ Γρηγόρης;! κύττα ἐκεῖ ὁ Γρηγόρης! σκληρὸς ἀρχηγὸς ἔ; πρὶν ἕξι μῆνες ἦταν σωματάρχης ἐδῶ στὴν Κοζάνη. αὐτὸς μοῦ ἔκτισε τὸν περίβολο τοῦ μοναστηριοῦ μὲ τὴ Μ.Ο.Μ.Α. (μονάδα μηχανικοῦ). αὐτὸν ἔχετε λοιπὸν ἀρχηγό; αὔριο σὲ μεταθέτω στὴ Θεσσαλονίκη». τῆς λέω ἔντρομος· «Μὴν κάνῃς καμμιὰ χαζομάρα! θὰ φάω τρεῖς μῆνες φυλακή». μοῦ λέει γελώντας· «Καλὰ καλά!». κι ἔκλεισε τὸ τηλέφωνο. ἦταν βράδυ. τὴν ἄλλη μέρα πρωῒ πρωῒ μοῦ λέει ὁ διοικητής μου ἐμβρόντητος· «Ἦρθε στὶς 5 π.μ. κατεπεῖγον σῆμα γιὰ κεραυνοβόλο ὀνομαστικὴ μετάθεσί σου στὴ Θεσσαλονίκη! ἐπικοινώνησα μὲ τὸν ἐκεῖ διοικητὴ τῆς ἐπιλαρχίας καὶ μοῦ εἶπε ὅτι δὲν ζήτησε ἀξιωματικό. καλὰ τὸ βασιλιᾶ ἔβαλες μέσον;». ἦταν ἐμβρόντητοι καὶ ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν δυὸ ἐπιλαρχιῶν τόσο τοῦ Ἕβρου ὅσο καὶ τῆς Θεσσαλονίκης· κι ἐγὼ βέβαια. τῆς τηλεφωνῶ· «Καλά, πῶς;» μοῦ λέει· «Ὁ Γρηγόρης; μὰ ἐδῶ σ' ἐμᾶς μόνο ἐκκλησιαζόταν· ἐμεῖς τοῦ πλέκουμε ὅλα τὰ πλεκτὰ τῆς οἰκογενείας του· σὰν ἀδερφὸ τὸν ἔχω!». ἂν ἦταν γυναίκα, θὰ τὸν ἔκανε καὶ καλόγρια στὴν ὑπακοή της τὸ Γρηγόρη ἡ Μαγδάλω. καλόγεροι καὶ καλόγριες χειρίζονται στρατηγοὺς ὑπουργοὺς καὶ λοιποὺς ἀνωτάτους κρατικοὺς λειτουργούς. ὁ καλόγερος εἶναι τὸ μόνο πρόσωπο πού, ὅταν χάνῃ, δὲν χάνει ἀπολύτως τίποτε, κι ὅταν κερδίζῃ, κερδίζει τὰ πιὸ ἀπίθανα πράγματα. αὐτὸ δὲν τὄχει κανεὶς ἄλλος ἄνθρωπος. θυμηθῆτε τὸ Γρηγόριο Ῥασποῦτιν, ποὺ κυβερνοῦσε τὴ μεγαλείτερη αὐτοκρατορία τῆς γῆς, τὴ Ῥωσία· ἀνέβαινε τὴν αὐτοκράτειρα, κι ὅταν ὁ αὐτοκράτορας (τσάρος Νικόλαος) τῆς ἔγραφε ἀπὸ τὸ μέτωπο γράμματα γεμάτα ζήλεια, ἐννοοῦσε ὅτι ζήλευε ποὺ δὲν ἦταν κι αὐτὸς στὸ κρεβάτι, γιὰ νὰ τὸν ἀνεβαίνῃ κι αὐτὸν ὁ στάρετς Γρηγόριος. πίστευαν δὲ ὅτι, ὅταν ὁ στάρετς τοὺς ἀνεβαίνῃ, τοὺς ἁγιάζει, καὶ μέσῳ αὐτῶν εὐλογεῖ ἔτσι κι ὅλη τὴν αὐτοκρατορία τους. κι ὅτι σ' αὐτὸν ὀφείλει κάθε μέρα τὴ ζωή του ὁ ἀπὸ σάπια βασιλικὰ γονίδια αἱμοφιλικὸς μοναχογιός τους καὶ διάδοχός τους. κι ὁ Ῥισελιὲ κι ὁ Μαζαρέν, ποὺ κυβερνοῦσαν τὴν πλανητάρχισσα Γαλλία τῶν Λουδοβίκων, ἦταν καλόγεροι. ὁ καλόγερος τρέφεται ἀπὸ τὴν παρακμή, ἀκριβῶς ὅπως τρέφεται ὁ σκατοκάνθαρος ἀπὸ τὴν κουράδα.

9. Κοντὰ στὸ γέροντα

Πραιποσίτου γυνὴ ἀπόντος ἐκυοφόρει. καὶ δὴ γεννήσασα κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς τῷ πατρὶ Ἰωάννῃ συνέτυχεν, ἔμελλε κινδυνεύειν λιποψυχήσασα. ὁ δὲ ἅγιος εὐαγγελίζεται αὐτῷ λέ-

γων· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ ὅτι υἱός σοι σήμερον γεγέννηται, ἐδόξαζες ἂν τὸν θεόν. ἀλλ' ἡ μήτηρ αὐτοῦ μικροῦ δεῖν ἐκινδύνευσεν. ἀπελθὼν οὖν εὑρήσεις τὸν παῖδα ἑπτὰ ἡμέρας ἔχοντα· καὶ ἐπιθήσεις αὐτῷ τὸ τοῦ Ἰωάννου ὄνομα. καὶ κατ' ἐπιστήμην αὐτὸν ἀναθρέψας εἰς ἕβδομον ἔτος, ἐλθόντα πρὸς τοὺς μοναχούς, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀπόστειλον.

Παλλάδιος, Λαυσαϊκόν, 43 PG 34,1108d - 1113a.

Ἡ γυναίκα ἑνὸς πραιποσίτου (=ἀνωτάτου ἀξιωματούχου) ἦταν ἔγκυος, κι αὐτὸς ἀπουσίαζε· τὴν ἡμέρα ποὺ ἐκείνη γέννησε, αὐτὸς ἦταν μαζὶ μὲ τὸ (μοναχὸ) πάτερ Ἰωάννη. κι ἐκείνη λιποψύχησε καὶ κινδύνευσε νὰ πεθάνῃ. ὁ ἅγιος ὅμως εὐαγγελίστηκε στὸν πραιπόσιτο προφητεύοντάς του καὶ λέγοντας· Ἂν ἤξερες τί δωρεὰ σοῦ κάνει τὴν ὥρα αὐτὴ ὁ θεὸς κι ὅτι σήμερα γεννήθηκε γιὰ σένα γιός, θὰ τὸν δόξαζες. ἡ μητέρα του ὅμως κινδύνευσε καὶ παρὰ λίγο νὰ πεθάνῃ. ὅταν λοιπὸν θὰ πᾷς στὸ σπίτι σου, θὰ βρῇς τὸ παιδί σου ἑφτὰ ἡμερῶν. καὶ νὰ τοῦ βάλῃς τὸ ὄνομα Ἰωάννης (=τὸ ὄνομά μου). νὰ τὸν ἀναθρέψῃς μὲ πολλὴ γνῶσι, κι ὅταν γίνῃ ἑφτὰ ἐτῶν, νὰ τὸν στείλῃς νὰ μονάσῃ στὴν ἔρημο μὲ τοὺς μοναχούς.

* * *

Στὴ σίγουρη ἀσφάλεια γιὰ τόσο μικρὸ παιδί. τροφαντὸ τρυφερούδι γιὰ τοὺς κολομπαράδες ἀσκητάς. ἐδῶ θεσπίζονται «θεοπνεύστως», ἀπὸ τὸν προφητεύοντα καὶ *εὐαγγελιζόμενον* πάτερ Ἰωάννη τὸν *ἅγιον* τὰ ἑξῆς πέντε.

1. Ὅτι οἱ παντρεμένοι, ὅταν ἡ γυναίκα τους εἶναι ἔγκυος καὶ κοντεύῃ νὰ γεννήσῃ, καὶ τοὺς ἔχῃ τόσο πολὺ ἀνάγκη, πρέπει νὰ τὴν παρατοῦν νὰ γεννήσῃ μόνη της, κι αὐτοὶ νὰ τρέχουν στοὺς γεροντάδες καὶ στοὺς πάτερ, ποὺ εἶναι ἀναντίρρητα *ἅγιοι* καὶ προφῆτες.

2. Ὅτι, κι ἂν ἡ ἑτοιμόγεννη κινδυνεύῃ, αὐτοὶ πάλι πρέπει κατὰ τὶς ἐπικίνδυνες ἡμέρες νὰ κρατοῦν συντροφιὰ τὸν πάτερ καὶ τὸ γέροντα.

3. Ὅτι τὰ ὑποχείρια τοῦ γέροντα πρέπει στὰ νεογέννητα παιδιά τους νὰ βάζουν τὸ ὄνομα τοῦ γέροντα.

4. Ὅτι ὅταν οἱ χαζογυναῖκες ἢ παλιογυναῖκες, στὴ γέννα μόνες τους, χωρὶς τὸν ἄντρα, κινδυνεύουν νὰ πεθάνουν, δὲν φταίει ὁ ἄντρας τους ἢ ὁ γέροντάς του, ἀλλὰ ἡ *λιποψυχία* τῶν γυναικῶν.

5. Καὶ τὸ δὴ κάλλιστον, ὅτι τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει ν' ἀποφασίζουν τὰ ἴδια ἂν στὴ ζωή τους θὰ παντρευτοῦν ἢ θὰ μονάσουν, ἀλλὰ πρέπει, πρὶν ἔρθουν στὴν ἡλικία ποὺ λειτουργεῖ ἡ κρίσι τους καὶ τὸ αὐτεξούσιό τους, ὁ πατέρας τους νὰ τὰ στέλνῃ ἀνερώτητα νὰ μονάσουν στὴν ἔρημο μὲ τοὺς μοναχούς· ἐπειδὴ τὸ εἶπε ὁ γέροντας. λὲς

καὶ ἔχουν ἀδιαμφισβήτητο τὸ ἀδιάβλητο τῆς συμβιώσεώς των μὲ ἀνήλικα παιδιά, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀντλοῦν ὅλο τὸ κῦρος τους γιὰ τέτοιες συμβουλές. πολὺς ναρκισσισμός, πολλὴ ἐγωπάθεια καὶ αὐθάδεια κι ἀδιαντροπιά, πολλὴ ἀντιβιβλικὴ κι ἀντιχριστιανικὴ λύσσα.

10. Ἔγκαυστη ἀπάθεια

Τούτου τοῦ ἁγίου Ἀμμωνίου φέρεται τοῦτο τὸ θαῦμα. Οὐδέποτε, φησί, τῷ σωματίῳ αὐτοῦ ἡδονῆς ἐπαναστάσης ἀτόπου γεγονυίας, τοῦ σαρκίου αὐτοῦ ἐφείσατο, ἀλλὰ σίδηρον ἐκπυρακτώσας προσετίθει τοῖς μέλεσιν ἑαυτοῦ, ὡς πάντοτε αὐτὸν ἡλκωμένον εἶναι. .....

Τούτῳ ψήφους ἐδίδου ὁ μακάριος Εὐάγριος, ἀνὴρ πνευματοφόρος καὶ διακριτικός, λέγων ὅτι Οὐδέποτε αὐτοῦ ἀπαθέστερον ἑώρακα ἄνθρωπον.

Παλλάδιος, Λαυσαϊκόν, 12 PG 34,1034bc.

Τὸ ἀκόλουθο θαῦμα λέγεται γι' αὐτὸν τὸν ἅγιο Ἀμμώνιο. Οὐδέποτε, λέει, λυπήθηκε τὸ πέος του, ὅταν τοῦ σηκωνόταν ἐπανάστασι ἄτοπης ἡδονῆς, ἀλλὰ πυράκτωνε ἕνα σίδερο καὶ τὸ ἀκουμποῦσε στὰ μέλη του (ἐννοεῖ τὰ τρία μέρη τοῦ πέους), τόσο συχνά, ποὺ ἦταν πάντοτε γεμάτος ἐγκαύματα. .....

Γι' αὐτὸν ἔδινε πιστοποιητικὰ ὁ μακάριος Εὐάγριος, ἄντρας φορέας πνευματικῶν χαρισμάτων καὶ διορατικός, λέγοντας ὅτι Οὐδέποτε εἶδα ἄνθρωπο πιὸ ἀπαθῆ ἀπ' αὐτόν.

* * *

Τί *ἀπάθεια* κι αὐτὴ πάλι! γεμάτη ἐγκαύματα. ὁ καταπληγωμένος ἀββᾶς ἅγιος Ἀμμώνιος κάθε μέρα κι ὅλη μέρα κατατρόπωνε τὸ σατανᾶ διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου. πολὺ *πνευματοφόρος* καὶ διορατικὸς κι ὁ τύπος ποὺ ἐντόπισε τὴν τέτοια του ἀπάθεια. ὅλοι τους ἔσταζαν πνεῦμα καὶ ἀπάθεια, ἀκόμη καὶ ὁ συντάκτης αὐτοῦ τοῦ κειμένου, τοῦ Λαυσαϊκοῦ, καὶ οἱ ἀναγνῶστες του οἱ τότε καὶ οἱ τώρα, ποὺ θαυμάζουν καὶ λιγουρεύονται τέτοια ἀντιβιβλικὰ καὶ ψυχοφθόρα ἀναγνώσματα.

11. Οἱ πέντε παρθένες

Παρεβάλομεν εἰς τὴν μονὴν τῶν Εὐνούχων εἰς τὸν ἅγιον Ἰορδάνην ἐγώ τε καὶ ὁ ἀδελφὸς Σωφρόνιος, καὶ διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Νικόλαος, ὁ πρεσβύτερος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, λέγων ὅτι Ἐν τῇ

χώρᾳ μου (ἦν δὲ Λύκιος) μοναστήριόν ἐστι παρθένων ὡς ὀνομάτων τεσσαράκοντα. ἐν τούτῳ οὖν τῷ μοναστηρίῳ ἐβουλεύσαντο πέντε παρθένοι φυγεῖν νυκτὸς ἐκ τοῦ μοναστηρίου καὶ λαβεῖν ἑαυταῖς ἄνδρας. ἐν μιᾷ οὖν νυκτί, πασῶν τῶν μοναστριῶν καθευδουσῶν, βουλομένων αὐτῶν λαβεῖν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ φυγεῖν, παραχρῆμα αἱ πέντε ἐδαιμονίσθησαν. καὶ τούτου γενομένου οὐκέτι ἐξῆλθον ἐκ τοῦ μοναστηρίου, ἀλλ' ηὐχαρίστουν τῷ θεῷ καὶ ἐξωμολογοῦντο τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, λέγουσαι· Εὐχαριστοῦμεν τῷ μεγαλοδώρῳ θεῷ τῷ ἐπαγαγόντι ἡμῖν τὴν παιδείαν ταύτην, ἵνα μὴ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἀπόλωνται.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 135 PG 87,2997d - 3000a.

Φιλοξενηθήκαμε στὴ Μονὴ τῶν Εὐνούχων στὸν ἅγιο Ἰορδάνη ἐγὼ κι ὁ ἀδελφὸς Σωφρόνιος, κι ὁ ἀββᾶς Νικόλαος ὁ πρεσβύτερος τοῦ μοναστηριοῦ αὐτοῦ μᾶς διηγήθηκε ὅτι «Στὴ χώρα μου» –ἦταν ἀπὸ τὴ Λυκία– «ὑπάρχει ἕνα μοναστήρι παρθένων μὲ σαράντα περίπου ἄτομα. στὸ μοναστήρι αὐτὸ πέντε παρθένες ἀποφάσισαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ μοναστήρι νύχτα καὶ νὰ παντρευτοῦν. μιὰ νύχτα λοιπόν, ἐνῷ οἱ μονάστριες ὅλες κοιμοῦνταν, αὐτὲς θέλοντας νὰ πάρουν τὰ ῥοῦχα τους καὶ νὰ φύγουν, δαιμονίστηκαν ἀμέσως καὶ οἱ πέντε. κι ὅταν ἔγινε αὐτό, δὲν ξαναβγῆκαν ἀπὸ τὸ μοναστήρι, ἀλλ' εὐχαριστοῦσαν τὸ θεὸ κι ἐξωμολογοῦνταν τὶς ἁμαρτίες των κι ἔλεγαν· Εὐχαριστοῦμε τὸ μεγαλόδωρο θεὸ ποὺ μᾶς ἔρριξε αὐτὴ τὴν τιμωρία, γιὰ νὰ μὴ χαθοῦν οἱ ψυχές μας».

* * *

Νά ποὺ θεραπεύεται κανεὶς καὶ μὲ δαιμόνιο· τὸ ξέρατε αὐτό;

Κάηκαν γιὰ ἄντρα οἱ καημένες· καὶ λειτούργησε γιὰ λίγο ἡ φύσι τους ὁμαλά. ἡ τρέλλα τους *(ἐδαιμονίσθησαν)* ἦταν ἁπλῶς ὑστερία ἡ ὁποία προκλήθηκε ἀπὸ σύγκρουσι ἀβάσταχτης σεξουαλικῆς κάψας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἄγριας θρησκευτικῆς φοβίας - δεισιδαιμονίας. ταύτισι τοῦ γάμου μὲ τὴν πορνεία πολὺ συνηθισμένη στὰ κείμενα τῆς μοναχικῆς παραφιλολογίας καὶ ἀρρωστημένης κουλτούρας. διήγησι ἐκφοβιστικὴ πρὸς τὶς καψουριασμένες μοναχές.

Ὁ συντάκτης τοῦ παρόντος ἀφηγήματος Ἰωάννης Εὐκρατᾶς ἔζησε πολλὰ χρόνια στὴ Ῥώμη ὡς ἄνθρωπος τοῦ πάπα Ῥώμης, κι ὁ Σωφρόνιος, ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἀρχή, ἦταν μαθητὴς τοῦ Ἰωάννου Εὐκρατᾶ, πολὺ παπόφιλος ἐπίσης ποὺ ἔζησε κι αὐτὸς στὴ Ῥώμη μαζὶ μὲ τὸν Εὐκρατᾶ· εἶναι ὁ λίγο ἔπειτα (634 - 638) ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἰερουσαλὴμ καὶ συντάκτης τοῦ Βίου τῆς πόρνης κι ἔπειτα ἀσκητρίας «ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας». καὶ οἱ δυὸ ἦταν πράκτορες τοῦ πάπα - χαλίφη τῆς Ῥώμης μέσα στὴν Ἀνατολικὴ ἐκκλησία, ὅπως ἦταν πράκτορες τῶν παπῶν καὶ ὅλοι οἱ μοναχοὶ τῆς Ἀνατολικῆς ἐκ-

κλησίας μέχρι τὸν 10ο αἰῶνα. 54 χρόνια ἔπειτα, τὸ 692, ὁ πάπας - χαλίφης τῆς Ῥώμης μὲ τοὺς πράκτορες του, καταστρέφοντας τὰ Πρακτικὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Πέμπτης καὶ Ἕκτης, ἐπειδὴ σ' αὐτὲς καταδικαζόταν ὡς αἱρετικὸς ἕνας πάπας Ῥώμης, τὶς ὑποκατέστησε μὲ τὴν Πεμπτοέκτην, ἤτοι ἐπὶ τὸ ἑλληνικώτερον Πενθέκτην, Σύνοδον μὲ τὴν ὁποία ἀπαγόρευσε τὸ γάμο τῶν ἐπισκόπων τοῦ Βυζαντίου, ὁ ὁποῖος ἴσχυε μέχρι τότε· τοὺς χώρισαν ὅλους ἀπὸ τὶς γυναῖκες των βιαίως, κι ἀφοῦ πέταξαν τὰ παιδιά τους στοὺς πέντε δρόμους καὶ στὴν ἀλητεία καὶ στὴ θανάσιμη φτώχεια, ἔκαναν διὰ τῆς βίας τὶς γυναῖκες μοναχές, καὶ τὶς ἔκλεισαν σὲ μοναστήρια «ποὺ νὰ μὴν ἀνήκουν στὴν ἐπισκοπὴ τοῦ τέως συζύγου των, γιὰ νὰ μὴν πηγαίνῃ ὁ μπαγάσας καὶ «βλέπῃ» τὴ γυναῖκα του! μέχρι τότε στὴ δική μας ἐκκλησία οἱ ἐπίσκοποι, ἂν ἤθελαν, ἦταν ἔγγαμοι, ὅπως λ.χ. ὁ πατέρας τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, ὁ πατέρας τοῦ Βασιλείου Καισαρείας, ὁ ἀδερφὸς τοῦ Βασιλείου Γρηγόριος Νύσσης, ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων, ὁ Συνέσιος Κυρήνης, καὶ πολλοὶ ἄλλοι· οἱ περισσότεροι. οἱ παρ' ὑμῖν μοναχοὶ δικαιοῦνται νὰ εἶναι ὑπερήφανοι γιὰ τὸ πρακτορικὸ αὐτὸ ἐπίτευγμά τους. ἡ βίαιη αὐτὴ πρᾶξι τοῦ πάπα - χαλίφη τῆς Ῥώμης μὲ τὴν ἀντίχριστη καὶ καταραμένη Πενθέκτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο ποὺ διέπραξε κι ἄλλα πολλὰ ἐγκλήματα, ἰσχύει στὴν ἐκκλησία μας μέχρι σήμερα. δηλαδὴ μὲ τὴν πρακτορικὴ βούλησι τοῦ μοναχισμοῦ καὶ τὴ διεστραμμένη βούλησι τοῦ τότε ἀφεντικοῦ του χαλίφη τῆς Ῥώμης στάζουμε ὀρθοδοξία.

12. Τὸ ἰδανικὸ μοναστήρι τῶν 400 θηλυκῶν

39. .....
... Οὕτως ἦν αὐτῶν καὶ τὰ ἔργα. ὁ μὲν ἐργάζεται γῆν γεωργῶν, ἄλλος κῆπον, ἄλλος χαλκεῖον, ἄλλος ἀρτοκοπεῖον, ἄλλος τεκτονεῖον, ἄλλος γναφεῖον, ἄλλος βυρσεῖον, ἄλλος πλέκων σπυρίδας τὰς μεγάλας, ἄλλως τὰ λεγόμενα μαλάκια, τὰ σπυριδάλια τὰ μικρά. ἀποστηθίζουσι δὲ πάσας τὰς Γραφάς.

Τούτων ἐστὶ καὶ μοναστήριον γυναικῶν ὡς τετρακοσίων τὴν αὐτὴν ἔχον διατύπωσιν τὴν αὐτὴν πολιτείαν ἐκτὸς τῆς μηλωτῆς. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες εἰσὶ πέραν τοῦ Νείλου ποταμοῦ, οἱ δὲ ἄνδρες ἀντιπέραν τούτων. ἐὰν τελευτήσῃ παρθένος, ἐνταφιάσασαι αὐτὴν αἱ λοιπαὶ παρθένοι φέρουσι καὶ τιθέασιν αὐτὴν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. περάσαντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ μετὰ πορθμείου, μετὰ βαΐων καὶ κλάδων ἐλαιῶν, μετὰ ψαλμῳδίας, διαφέρουσι ταύτην εἰς τὸ πέραν καὶ θάπτου-

σιν εἰς τὰ μνήματα ἑαυτῶν. παρεκτὸς μέντοι τοῦ πρεσβυτέρου καὶ τοῦ διακόνου οὐδεὶς περᾷ εἰς τὸ μοναστήριον τῶν γυναικῶν· καὶ τοῦτο κατὰ Κυριακήν.

Παλλάδιος, Λαυσαϊκόν, 39 PG 34,1105ab (Μονὴ Ταβεννησιωτῶν).

39. ..... Ἔτσι ἦταν καὶ οἱ ἐργασίες των. ὁ μὲν ἐργάζεται καλλιεργώντας τὴ γῆ, ἄλλος κῆπο, ἄλλος σὲ χαλκεῖο, ἄλλος σὲ φοῦρνο γιὰ ψωμιά, ἄλλος σ' ἐργοτάξιο οἰκοδόμων, ἄλλος σὲ καθαριστήριο ῥούχων, ἄλλος σὲ τσαγκάρικο, ἄλλος πλέκει μεγάλα κοφίνια - γαλίκια, ἄλλος μικρὰ ζεμπίλια τὰ λεγόμενα *μαλάκια.* μαθαίνουν δὲ ν' ἀπαγγέλλουν ἀπ' ἔξω ὅλες τὶς Γραφές.

Αὐτοὶ ἔχουν καὶ μοναστήρι γυναικῶν περίπου τετρακοσίων, τὸ ὁποῖο ἔχει τὴν ἴδια ἐνδυμασία ἐκτὸς ἀπὸ τὴ *μηλωτή.* οἱ γυναῖκες εἶναι ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τοῦ Νείλου καὶ οἱ ἄντρες ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἀπέναντί τους. ἂν πεθάνῃ μιὰ παρθένος, οἱ ἄλλες παρθένες, ἀφοῦ τῆς φορέσουν τὰ νεκρικὰ γιὰ τὸ θάψιμο, τὴν πηγαίνουν καὶ τὴν τοποθετοῦν στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. καὶ τότε οἱ ἀδελφοὶ περνοῦν τὸν ποταμὸ μὲ σχεδία, κρατώντας κλωνάρια φοινίκων κι ἐλαιῶν καὶ ψάλλοντας, καὶ τὴ μεταφέρουν στὴν ἄλλη ὄχθη καὶ τὴ θάβουν στὰ δικά τους μνήματα. κι ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πρεσβύτερο καὶ τὸ διάκονο δὲν περνάει κανεὶς στὸ μοναστήρι τῶν γυναικῶν. κι αὐτὸ ἀπὸ Κυριακὴ σὲ Κυριακή.

* * *

Τὸ ἰδανικὸ διπλὸ μοναστήρι τῶν Ταβεννησιωτῶν μὲ τὸ καθένα ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη του γιὰ τὸ ἕνα φῦλο (sexus). πόσο ἰδανικὸ ἦταν τὸ δείχνουν οἱ δυὸ ἑπόμενες καὶ συναπτὲς διηγήσεις. αὐτὸ ἐδῶ τὸ κείμενο καὶ τὰ δυὸ ἑπόμενα εἶναι στὸ Λαυσαϊκὸν τέσσερα συνεχόμενα κεφάλαια (39 40 41 - 42).

13. Συμπεριφορὰ ἀσκητριῶν

40. Ἐν τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ τῶν γυναικῶν συνέβη πρᾶγμα τοιοῦτον· ῥάπτης κοσμικὸς περάσας κατ' ἄγνοιαν ἐζήτει ἔργον. ἐξελθοῦσα δὲ μία νεωτέρα τῶν παρθένων λόγῳ ἑαυτῆς (ἔρημος γάρ ἐστιν ὁ τόπος), συνέτυχεν αὐτῷ ἀκουσίως καὶ δέδωκεν αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν ὅτι Ἡμεῖς ἔχομεν ῥάπτας ἡμετέρους. ἄλλη ἑωρακυῖα τὴν συντυχίαν ταύτην, χρόνου παρελθόντος γενομένης μάχης, ἐξ ὑποβολῆς τοῦ διαβόλου, ἀπὸ πολλῆς πονηρίας καὶ ζέσεως θυμοῦ ἐσυκοφάντησε ταύτην ἐπὶ τῆς ἀδελφότητος διὰ τὴν συντυχίαν. ᾗ συνέδραμον ὀλίγαι οὐ πολλῇ κακίᾳ φερόμεναι. ἀπολυπηθεῖσα δὲ ἐκείνη ὡς τοιαύτην ὑπο-

στᾶσα συκοφαντίαν, τὴν μηδὲ εἰς ἔννοιαν αὐτῆς ἀνελθοῦσαν, καὶ μὴ ἐνεγκοῦσα τὸ πρᾶγμα, ἔβαλεν ἑαυτὴν εἰς τὸν ποταμὸν λάθρα, καὶ ἐτελεύτησεν οὕτως. εἰς συναίσθησιν δὲ ἐλθοῦσα ἡ συκοφαντήσασα, καὶ ἑωρακυῖα ὅτι ἀπὸ πονηρίας ἐσυκοφάντησε καὶ τοῦτο εἰργάσατο τὸ ἄγος τῆς ἀδελφότητος, λαβοῦσα ἑαυτὴν ἀπήγξατο καὶ αὕτη μὴ ἐνεγκοῦσα τὸ πρᾶγμα. ἐξελθόντος δὲ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀνήγγειλαν ταῦτα αἱ λοιπαὶ παρθένοι. ἐκέλευσεν οὖν τούτων μηδεμιὰν προσφορὰν ἐπιτελεσθῆναι. τὰς δὲ λοιπὰς ὡς συνειδυίας καὶ μὴ εἰρηνευσάσας τὴν συκοφαντῶσαν, ἀλλὰ μᾶλλον πιστευσάσας τὰ εἰρημένα, ἑπταετίαν ἀφώρισεν ἀκοινωνήτους ποιήσας.

Παλλάδιος, Λαυσαϊκόν, 40 PG 34,1105c - 1106a.

40. Σ' αὐτὸ τὸ μοναστήρι τῶν γυναικῶν συνέβη τὸ ἑξῆς. ἕνας κοσμικὸς ῥάφτης πέρασε, χωρὶς νὰ ξέρῃ, ἀναζητώντας δουλειά. τὴν ὥρα ἐκείνη μιὰ νεαρὴ ἀπὸ τὶς παρθένες βγῆκε γιὰ κάποιο δικό της λόγο –κι ὁ τόπος εἶναι ἔρημος–, συναντήθηκε μαζί του τυχαία καὶ ἄθελά της καὶ σὲ σχετικὴ ἐρώτησί του τοῦ ἀπάντησε ὅτι "Ἐμεῖς ἔχουμε ῥάφτες δικούς μας'. μιὰ ἄλλη εἶδε τὴ συνομιλία τους, κι ὅταν μετὰ ἀπὸ καιρὸ μάλλωσε μ' ἐκείνη, ἀπὸ φιτιλιὰ τοῦ διαβόλου, τὴ συκοφάντησε στὴν ἀδελφότητα γιὰ τὴ συνομιλία της ἐκείνη μὲ πολλὴ πονηριὰ καὶ βρασμὸ θυμοῦ. τὴ σεγοντάρησαν δὲ καὶ λίγες ἄλλες κινούμενες ἀπὸ κακία ὄχι πολλή. ἐκείνη στενοχωρήθηκε πάρα πολὺ γιὰ τὴν τέτοια συκοφαντία, ἐνῷ ἡ ἴδια αὐτὸ γιὰ τὸ ὁποῖο συκοφαντήθηκε δὲν τὸ εἶχε βάλει στὸ νοῦ της οὔτε σὰ σκέψι. ἔτσι δὲν ἄντεξε τὴ διαβολή, κι ἔπεσε κρυφὰ στὸν ποταμὸ καὶ πνίχτηκε. τότε ἐκείνη ποὺ τὴν εἶχε συκοφαντήσει ἦρθε σὲ συναίσθησι, κατάλαβε ὅτι τὴ συκοφάντησε ἀπὸ κακία, κι ὅτι μ' αὐτὸ ποὺ ἔκανε μίανε ὅλη τὴν ἀδελφότητα, καὶ πῆγε κι αὐτὴ κι ἔβαλε στὸ λαιμό της θηλειὰ καὶ πνίχτηκε, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε ν' ἀντέξῃ τὴν πρᾶξι της. κι ὅταν πῆγε στὸ μοναστήρι ὁ πρεσβύτερος, οἱ ἄλλες παρθένες τοῦ τὰ ἐξιστόρησαν ὅλα. κι ἐκεῖνος διέταξε νὰ μὴ γίνῃ γι' αὐτὲς καμμία *προσφορὰ* (=μνημόνευσί τους στὴ θεία λειτουργία). τὶς δὲ ἄλλες, ἐπειδὴ ἔλαβαν γνῶσι, καὶ ὅμως δὲν συμβούλευσαν τὴ συκοφάντρια νὰ φερθῇ εἰρηνικά, ἀλλὰ προτίμησαν νὰ πιστέψουν στὰ λόγια της, τὶς τιμώρησε μὲ ἑφτὰ χρόνια ἀκοινωνησία.

* * *

Οὔτε οἱ κεραμιδόγατες τρώγονται ἔτσι γιὰ τὸν ἀρσενικό. οὔτε ἴχνος πνευματικότητος στὸ διάσημο ἀσκηταριὸ τῶν παρθένων, οὔτε ἴχνος χριστιανοσύνης, οὔτε ἴχνος ἀπὸ τὴν ἀξιοπρέπεια ἀκόμη καὶ τῶν ἀχρίστιανων ἀλλὰ φυσιολογικῶν ἀνθρώπων. κοσμικὲς ἀντεράστριες δὲν θὰ ἔδειχναν ποτὲ τέτοια σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότητα καὶ ζήλεια

καὶ ὄρεξι γιὰ θανάσιμη ἐρωτικὴ φαγωμάρα κεραμιδόγατας, καὶ μάλιστα γιὰ μιὰ ἀθῷα καὶ ἄσχετη ἀπάντησι σ' ἕναν ἀθῷο κι ἀνύποπτο διαβάτη. θὰ εἶχε τόσο λυσσασμένη συκοφαντικὴ μανία ἡ συκοφάντρια, ἂν στὴ θέσι τοῦ ῥάφτη ἦταν μιὰ γυναίκα; τόση λύσσα σὲ μιὰ ἀσκήτρια, ἐπειδὴ ὁ ῥάφτης ἦταν ἀρσενικός; σεξουαλικὴ ὑστερία ἀσκητριῶν, τετρακοσίων μάλιστα. φονικὲς κεραμιδόγατες, γιὰ ἕναν ἀρσενικό, ποὺ δὲν ἐμφάνισε καὶ καμμιὰ ὄρεξι ν' ἀνεβῇ κάποια ἀπ' αὐτές. νηπτικὴ λαγνεία κι ἀναφλεξιμότης, νηπτικὸς σεξουαλικὸς οἶστρος ποὺ τρομάζει καὶ τὸν πιὸ ἀνήθικο κοσμικό.

Ἀσκητικὴ καῦλα καὶ κακία· ἀχαλίνωτη καὶ πέρα ἀπὸ κάθε ἔλεγχο ὁμαδικὴ γυναικεία ἐρωτικὴ - σεξουαλικὴ ζηλοτυπία γιὰ μία μόνο φράσι σὲ κάποιον τυχαῖο κι ἀνυποψίαστο ἀρσενικό, ὀφειλόμενη σὲ ὑπέρμετρη καὶ θανάσιμα τερατώδη ὁμαδικὴ ὑστερικὴ - σεξουαλικὴ κάψα λόγῳ ἀπαρηγόρητης ἀγαμίας. πολλὴ «πνευματικότης» ἀσκητριῶν ἀπὸ πνεῦμα πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον. σὲ ἁπλοῦς Χριστιανοὺς δὲν θὰ συνέβαινε κάτι τέτοιο ποτέ. τὰ καημένα τὰ κορίτσια! τὰ σιχαμερὰ θαύματα τοῦ μοναχισμοῦ!

Αὐτὰ εἶναι τὰ θαύματα μιᾶς «ἀσκήσεως», τὴν ὁποία δὲν ἀθλοθέτησε ὁ θεός, τὰ θαύματα ποὺ κάνει τὸ *ἄβατον* καὶ ἡ ὁλοκληρωτικὴ κατάργησι τῆς ἐλευθερίας τοῦ πιστοῦ μὲ τὴν ὁλοσχερῆ ἀπουσία τοῦ ἄλλου φύλου. καμμιὰ ἄσκησι πλέον δὲν ἔχει νόημα, ὁποιαδήποτε ἄσκησι εἶναι πλέον παρὰ φύσιν ὅσο καὶ ἡ σοδομία. δημιουργεῖ τόσο θανάσιμη κάψα καὶ τόσο εὔφλεκτη ἐρωτικὴ - σεξουαλικὴ ζήλεια καὶ τέτοια φονικὴ λύσσα, ποὺ δὲν ἀνευρίσκεται οὔτε στοὺς ἀπίστους οὔτε στὰ κτήνη. καὶ δὲν παίρνουν τὸ μάθημα ποτέ τους οἱ διοργανωταὶ νομοθέτες καὶ συντηρηταὶ τέτοιων ἀσκητικῶν δῆθεν κοινοβίων. δὲν τοὺς ἀφήνει τὸ θηλυμανὲς βίτσιο τους νὰ καταλάβουν, τοὺς ἔχει τυφλωμένους. σὲ τέτοια κοινόβια δὲν ὑπάρχει στοργή, δὲν ὑπάρχει κατανόησι, φιλία, ἀγάπη, καλοσύνη, εὐγένεια, στοργή, στόχος, σκοπός, ὄνειρο, δὲν ξέρουν γιὰ ποιό λόγο ζοῦν. ὁ δὲ ἡγέτης εἶναι τόσο φίλαυτο ἄτομο κι ἀσκεῖ τὴν ἐξουσία του τόσο κρύα καὶ μὲ τόσο σαδιστικὴ ἐγωπάθεια ὁ σαχλοκόκορας, ποὺ εἶναι τὸ θετικὸ κακὸ τὸ ἰσόβαρο τοῦ προειρημένου ἀρνητικοῦ. ὅλα τὰ γύρω πρόσωπα εἶναι ξένα, παγερά, ἐχθρικά, σκυθρωπά, βλοσυρά, ἐπιτιμητικά, φθονερά, εὔφλεκτα, ἐκρηκτικά, ἄστοργα, χωρὶς ἴχνος χριστιανικοῦ ἤθους καὶ πνευματικότητος, κάτι πολὺ χειρότερο ἀπὸ φρενοκομεῖο. ἡ στέρησι κάθε στοργῆς καὶ ἡ ἀπουσία τοῦ ἄλλου φύλου καὶ τῆς ἐλευθερίας γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ ἀθῷα ἀπόλαυσί του ἢ ἀθῷα καὶ χαρούμενη ὑπέρβασί του ἔκανε τὴ συκοφάντρια νὰ θεωρήσῃ πρῶτα μέγα κι ἀνεπανάληπτο σεξουαλικὸ κελεπούρι τὴν ἀνταλλαγὴ μιᾶς ἁπλῆς φράσεως μ' ἕναν ἀνύποπτο ἀρσενικό, κι ἔπειτα γι' αὐτὸ τὸ κελεπούρι νὰ φθονήσῃ τὴν ἄλ-

λη μέχρι θανάτου χωρὶς κανένα ἔλεος. διεστραμμένος σεξουαλικὸς οἶστρος, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖο κρύβεται μιὰ ἀπελπισμένη δίψα γιὰ ἴχνος στοργῆς τρυφερότητος καὶ ἀνθρωπιᾶς. κι αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀπελπισία γι' ἀνεύρεσι ἴχνους ἀνθρωπιᾶς εἶναι ποὺ ὡδήγησε καὶ τὶς δυὸ στὴν αὐτοκτονία, καὶ ὄχι ἡ εὐθιξία τους. ἡ δὲ χριστιανικὴ πίστι, ἂν εἶχε φυτρώσει ποτὲ στὴν ψυχή τους, εἶχε σαρωθῆ πρὸ πολλοῦ σ' ἕνα τέτοιο διεστραμμένο καὶ κατ' οὐσίαν ἄθεο περιβάλλον, ὅπου ποιός ξέρει τί ἄλλο βίωναν οἱ ταλαίπωρες ἐκεῖνες ψυχοῦλες.

Οἱ παρθενοσυλλέκτες ἡγούμενοι εἶχαν καὶ τότε δυὸ δυὸ τὰ μοναστήρια τους, ἕνα ἀντρῶν κι ἕνα θηλυκῶν. οἱ ἴδιοι ἦταν ὑπεράνω τῶν μοναστικῶν νόμων, ἂν καὶ τὸ προνόμιο αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἀπέκτησαν μετὰ ἀπὸ μακροχρόνια κάψα στὸ *ἄβατον.* μάζευαν δὲ τὰ κορίτσια ἀπὸ νηπιακὴ ἡλικία, ὅπως λέει κι ὁ τότε μοναστικὸς νόμος, ποὺ ἰσχύει καὶ σήμερα· *Ὁ καιρὸς τῆς πρώτης ἡλικίας* [0 - 7 ἐτῶν· οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγαν ἡλικίες τὶς ἑφταετίες τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου (Σόλων, Ἐλεγεῖα, 27 (ἐκδόσεις Bergk, Hiller, Crusius, West.) Φίλων Ἀλεξανδρεύς, Κοσμοποιία, 104. Κλήμης Ἀλεξανδρεύς, Στρωμ. 6,16,144,3 Dindorf] *εἶναι κατάλληλος νὰ δεχόμαστε (στὸ μοναχισμὸ) τοὺς προσερχομένους (νὰ μονάσουν). ὅσα παιδάκια εἶναι ὀρφανὰ καὶ ἔρημα, νὰ τὰ δεχόμαστε μὲ ἀπόφασι δική μας, ... ὅσα κηδεμονεύονται ἀπὸ γονεῖς* (σὰν τὸν πατέρα τοῦ μικροῦ Ζαχαρία νὰ ποῦμε), *νὰ τὰ δεχόμαστε, ὅταν τὰ ὁδηγοῦν σ' ἐμᾶς ἐκεῖνοι. νὰ ὁρίσουμε δὲ κατοικία καὶ δίαιτα τόσο στ' ἀρσενικὰ παιδάκια ὅσο καὶ στὶς θηλυκές, διότι στὴν ἡλικία τὸ νήπιο δὲν διαφέρει σὲ τίποτε ἀπὸ κεῖνον ποὺ νηπιάζει στὸ μυαλό. (Στὸ μοναστικὸ κοινόβιο) παιδάκια καὶ ἡλικιωμένοι θὰ εἶναι στὸ ἴδιο πρόγραμμα... Ἔπιασε (τὸ παιδάκι) στὰ χέρια του τροφὴ ἔξω ἀπὸ τὸ πρόγραμμα; νὰ τιμωρηθῇ μένοντας νηστικὸ χωρὶς καμμία τροφή... Τρώει λαίμαργα; νὰ μὴ φάῃ, ὅταν θὰ τρῶνε ὅλοι.* θὰ δώσω παρακάτω τὴν παραπομπὴ καὶ τὸ νομοθέτη αὐτοῦ τοῦ ἀπανθρώπου νόμου. εἶναι ἕνα ἄτομο ποὺ θεωρεῖται κορυφαῖο ἐκκλησιαστικὸ ἀνάστημα. αὐτὸς ὁ ἀχρίστιανος καὶ διεστραμμένος καὶ διαβολεμένος νόμος ἴσχυε καὶ τότε ποὺ ἐκτυλίσσεται αὐτὴ ἡ ἀπαίσια ἱστορία τῶν δυὸ αὐτοκτονιῶν. ἔτσι μικρὴ ἔβαλε στὸ μοναστήρι τὴν ἀδερφή του κι ὁ «μέγας Ἀντώνιος» ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατο τῶν γονέων τους, ὅταν πούλησε καὶ τὴν περιουσία της καὶ διέθεσε τὸ ἀντίτιμο ὅπως ἤθελε αὐτός. ἔτσι ἦταν μαζεμένες κι αὐτὲς οἱ 400 παρθένες τοῦ μοναστηριοῦ τῶν αὐτοκτονιῶν.

Ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηριοῦ αὐτοῦ εἶχε δυὸ ἀντικρυστὰ μοναστήρια στὶς δυὸ ὄχθες τοῦ Νείλου, ἕνα ἀντρικὸ καὶ ἕνα κοριτσιῶν. καὶ τὸ κοριτσίστικο εἶχε 400 κορίτσια. καὶ τὸ ἐπισκεφτόταν μόνον αὐτός. ἔτσι λέει τὸ κείμενο λίγο παραπάνω (1105bc). ἦταν ὁ μαχαραγιᾶς

καὶ μοναδικὸς τράγος. δὲν νιώθει καμμιὰ εὐθύνη γιὰ τὴν ἔλλειψι κάθε πνευματικότητος, γιὰ τὸν εὔφλεκτο ἐρωτισμό, γιὰ τὴ θανάσιμη ἀναφλεξιμότητα τῆς σεξουαλικῆς ζήλειας, γιὰ τὴν ἔξω ἀπὸ κάθε μέτρο κακία, γιὰ τὶς αὐτοκτονίες. ῥίχνει τὶς βαριὲς ποινές του (ποινὲς γιὰ φόνο), κι ὁ ἴδιος θεωρώντας τὸν ἑαυτό του ἀσυζητητεὶ ἀθῷο βγάζει τὴν οὐρά του ἔξω ἀπὸ κάθε εὐθύνη. γιὰ νὰ ῥίχνῃ τέτοιες ποινὲς μὲ τέτοια ἐξουσία, εἶναι φανερὸ ὅτι φαντάζεται τὴν ἁγιότητά του ἀχτύπητη. οὔτε σὰν ὑποψία τοῦ περνάει ἀπὸ τὸ μυαλό του ὅτι ὁ ὑπεύθυνος γι' αὐτὸ τὸ ἔγκλημα εἶναι ὁ ἴδιος. ἀββᾶς τῆς Θηβαΐδος γάρ. καὶ μὲ τέτοια βρόμικα καὶ δηλητηριώδη κείμενα τρέφονται μοναχοὶ καὶ μοναχόφιλοι 16 αἰῶνες τώρα μέχρι σήμερα. πῶς νὰ ὑπάρχῃ στὶς ψυχές των ἴχνος χριστιανοσύνης; πῶς νὰ μὴ μισοῦν θανάσιμα τοὺς Χριστιανοὺς ποὺ διαβάζουν Ἁγία Γραφή, καὶ πῶς νὰ μὴν τοὺς διαβάλλουν ὡς αἱρετικοὺς γι' αὐτὸ ἀκριβῶς; στὸ βάθος τῆς διεστραμμένης συνειδήσεώς των διαισθάνονται ὅτι ὁ μεγαλείτερος ἐχθρός τους εἶναι ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ ἡ Χριστιανικὴ πίστι. καὶ φροντίζουν νὰ ἔχουν τὸ ῥαγιᾶ Χριστιανὸ καλὰ πατημένο κάτω ἀπὸ τὸ πέλμα τους.

Παρεμπιπτόντως στὸ κείμενο αὐτὸ φαίνεται ὅτι τὸν Ε΄ αἰῶνα δὲν ὑπάρχει ἀκόμη ἀκολουθία κηδείας καὶ μνημόσυνο, ἁπλῶς κάποια θεία λειτουργία (*προσφορὰ* θείας εὐχαριστίας) τὴ χαρακτηρίζουν ὡς γινόμενη σὲ ἀνάμνησι κάποιου κεκοιμημένου.

14. Ἰσιδώρα ἡ σαλή

41. Ἐν τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ παρθένος τις ἦν μία Ἰσιδώρα καλουμένη, διὰ τὸν Χριστὸν ὑποκρινομένη μωρίαν καὶ δαιμονᾶν, προθεμένη δι' αὐτῶν κατορθῶσαι τὴν ἀρετήν, εἰς ἄκρον ἑαυτὴν ταπεινοῦσα καὶ κατευτελίζουσα. ταύτην ἐπὶ τοσοῦτον ἐβδελύξαντο αἱ λοιπαί, ὥστε μηδὲ συνεσθίειν αὐτῇ, καὶ τοῦτο ἐκείνης μετὰ χαρᾶς καταδεξαμένης. ἀλωμένη οὖν περὶ τὸ μαγειρεῖον ἐκείνη πᾶσαν ἐποίει ὑπηρεσίαν πάσαις αὐταῖς, ὡς δούλη ὑπακούουσα εἰς πᾶσαν ὑπακοήν. καὶ ἦν αὕτη ἡ μακαρῖτις τὸ δὴ λεγόμενον σπόγγος τῆς συνοδίας, ἔργῳ πληροῦσα τὸ γεγραμμένον ἐν τῷ ἁγίῳ Εὐαγγελίῳ, τὸ *Ὁ θέλων ἐν ὑμῖν εἶναι μέγας, ἔστω πάντων δοῦλος καὶ πάντων διάκονος* (Μθ 90,9). καὶ *Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι, ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός* (Α΄ Κο 5,18). τῶν οὖν ἄλλων παρθένων τὸ σχῆμα ἦν κεκαρμένων, ἐχουσῶν κουκούλλια ἐπὶ τῶν κεφαλῶν. αὕτη δέ, ῥάκος ἀναδήσασα τὴν κεφαλήν, οὕτως ἐποίει πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπηρεσίαν. ταύτην μασωμένην οὐκ εἶδεν οὐδεμία τῶν τετρακοσίων τὰ ἔτη τῆς ζωῆς αὐτῆς· ἐπὶ τραπέζης οὐδέποτε ἐκαθέσθη, οὐδὲ κλάσμα-

τος ἄρτου μετέλαβέ ποτε, ἀλλὰ τὰς ψίχας σπογγολογοῦσα τῶν τραπεζῶν, καὶ τὰς χύτρας περιπλύνουσα, τούτοις ἠρκεῖτο, μὴ ὑποδησαμένη ποτέ, μὴ ὑβρίσασά τινα, μὴ γογγύσασα μικρὸν ἢ μέγα ῥῆμα, καίπερ ὑβριζομένη, καὶ καταρωμένη, καὶ ὑπὸ τῶν πλειόνων μυσαττομένη.

42. Περὶ ταύτης τῆς ὁσίας τῷ ἁγίῳ Πιτηροὺμ παρέστῃ ὁ ἄγγελος ἐν τῷ Πορφυρίτῃ καθεζομένῳ ἀναχωρητῇ, ἀνδρὶ δοκιμωτάτῳ εἰς τὴν τῆς ἀσκήσεως ἀρετήν. καὶ λέγει αὐτῷ· Διὰ τί μέγα φρονεῖς ἐπὶ τοῖς σαυτοῦ κατορθώμασιν ὡς εὐλαβὴς καὶ ἐν τοιούτῳ καθεζόμενος τόπῳ; θέλεις ἰδεῖν σου εὐλαβεστέραν γυναῖκα; ἄπελθε εἰς τὸ μοναστήριον τῶν γυναικῶν τῶν Ταβεννησιωτῶν, καὶ εὑρήσεις ἐκεῖ μίαν διάδημα ἔχουσαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς· ἐκείνη σου ἀμείνων ἐστί. τοσούτῳ γὰρ ὄχλῳ πυκτεύουσα καὶ διαφόρως πάσαις δουλεύουσα, τὴν ἑαυτῆς καρδίαν οὐδέποτε ἀπέστησε τοῦ θεοῦ, καίπερ παρὰ πασῶν καταφρονουμένη. σὺ δὲ καθεζόμενος ὧδε ἀνὰ τὰς πόλεις πλανᾶσαι τῇ διανοίᾳ, ὁ μηδέποτε οἰκουμένην πατήσας. ἀναστὰς δὲ ἐκ τούτου τοῦ τόπου ὁ μέγας Πιτηρούμ, ἦλθεν ἕως τοῦ μοναστηρίου τῶν Ταβεννησιωτῶν, καὶ παρακαλεῖ τοὺς διδασκάλους διαβῆναι εἰς τὸ μοναστήριον τῶν γυναικῶν. ὡς οὖν ἐπίδοξον τῶν πατέρων καὶ ἐν τῇ ἀσκήσει γεγηρακότα θαρροῦντες εἰσήγαγον αὐτόν, διαπεράσαντες τὸν ποταμόν. καὶ μετὰ τὸ εὔξασθαι αὐτούς, ἐπεζήτησεν ὁ μέγας πάσας τὰς παρθένους ἰδεῖν κατὰ πρόσωπον. πασῶν οὖν ἐλθουσῶν ἐν τῷ μέσῳ, ἐκείνη οὐ παρεφαίνετο. τέλος λέγει αὐταῖς ὁ ἅγιος Πιτηρούμ· Φέρετέ μοι πάσας. τῶν δὲ λεγουσῶν Πάρεσμεν πᾶσαι, λέγει αὐταῖς· Λείπει μία, ἣν ἔδειξέ μοι ὁ ἄγγελος. λέγουσιν αὐτῷ· Μίαν ἔχομεν σαλήν· ἐν τῷ μαγειρείῳ ἐστίν. οὕτω γὰρ ἐκεῖ καλοῦσι τὰς πασχούσας. λέγει ὁ μέγας· Ἀγάγετε κἀκείνην, ἄφετε ἴδω αὐτήν. ἀπῆλθον οὖν φωνῆσαι αὐτήν. ἡ δὲ οὐχ ὑπήκουσε τότε, αἰσθομένη τοῦ πράγματος· ἴσως γὰρ καὶ ἀπεκαλύφθη αὐτῇ. σύρουσιν οὖν αὐτὴν μετὰ βίας ἄγουσαι καὶ λέγουσαι αὐτῇ· Ὁ ἅγιος Πιτηροὺμ ἰδεῖν σε θέλει. Ἦν γὰρ οὗτος ὀνομαστός. ἀχθείσης οὖν αὐτῆς, ἐθεάσατο ὁ μέγας τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ τὸ ῥάκος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς καὶ τοῦ μετώπου. καὶ πεσὼν αὐτῆς εἰς τοὺς πόδας, λέγει αὐτῇ· Εὐλόγησόν με, ἀμμᾶ. πεσοῦσα δὲ καὶ αὐτὴ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἔλεγεν· Σύ με εὐλόγησον, κύριέ μου. ἰδοῦσαι δὲ τοῦτο πᾶσαι, ἐξέστησαν λέγουσαι αὐτῷ· Ἀββᾶ, μὴ πάσχε ὕβριν· σαλὴ γάρ ἐστιν. λέγει αὐταῖς πάσαις ὁ ἅγιος Πιτηρούμ· Ὑμεῖς ἐστε σαλαί. αὕτη γὰρ καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ ἀμείνων οὖσα ἀμμᾶς ἐστιν (οὕτω γὰρ καλοῦσι τὰς πνευματικὰς μητέρας)· καὶ εὔχομαι ἄξιος αὐτῆς εὑρεθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. ἀκούσασαι δὲ τούτων ἔπεσαν αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας, κλαίουσαι καὶ ἐξομολογούμεναι πᾶσαι, πῶς διαφόρως τὴν ἁγίαν ταύτην ἐλύπουν· ἡ μὲν λέγουσα· Ἐγὼ αὐτὴν ἀεὶ

ἐχλεύαζον· καὶ ἄλλη· Ἐγὼ δὲ τὸ σχῆμα αὐτῆς τὸ ταπεινὸν κατεγέλων· καὶ ἑτέρα· Ἐγὼ αὐτὴν ὕβριζον σιωπῶσαν· καὶ πάλιν ἄλλη· Ἐγὼ τοῦ πίνακος τὸ ἀπόπλυμα πολλάκις αὐτῇ κατέχεα· ἄλλη· Πληγὰς αὐτῇ ἐγὼ ἔδωκα· καὶ ἑτέρα πάλιν· Ἐγὼ ἤμην κονδύλους αὐτῇ ἐντριψαμένη· ἄλλη πάλιν· Ἐγὼ πολλάκις τὴν ῥῖνα αὐτῆς ἐσινάπισα· καὶ ἁπαξαπλῶς πᾶσαι διαφόρους ὕβρεις ἀπήγγελλον πεποιηκυῖαι εἰς αὐτήν. δεξάμενος οὖν αὐτῶν τὴν ἐξομολόγησιν ὁ ἅγιος Πιτηροὺμ καὶ εὐξάμενος ὑπὲρ αὐτῶν ἅμα αὐτῇ καὶ ἐπὶ πολὺ παρακαλέσας τὴν τιμίαν τοῦ Χριστοῦ δούλην, οὕτως ἐξῆλθε. μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας ὑπὸ πασῶν τιμωμένη μεγάλως, καὶ παρὰ πασῶν θεραπευομένη, μὴ ἐνεγκοῦσα ἐκείνη ἡ μακαρῖτις τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τὴν παρὰ πάσης τῆς ἀδελφότητος καὶ τὰς ἀπολογίας, ἄχθος τοῦτο ἡγησαμένη, λάθρα ἐξῆλθε τοῦ μοναστηρίου· καί ποῦ ἀπῆλθεν ἢ ποῦ κατέδυ ἢ ποῦ ἐτελεύτησεν ἔγνω οὐδεὶς ἄχρι τῆς δεῦρο. ταῦτά ἐστι τὰ ἐνάρετα ἔργα τῆς γενναίας παρθένου τῆς ταπεινόφρονος ταύτης καὶ μακαρίας.

Λαυσαϊκον, 39 - 42 PG 34,1105b - 1107c.

41. Σ' αὐτὸ τὸ μοναστήρι ἦταν κάποια παρθένος ποὺ λεγόταν Ἰσιδώρα, ἡ ὁποία γιὰ τὸ Χριστὸ προσποιοῦνταν ὅτι εἶναι ἠλίθια καὶ δαιμονισμένη, ἔχοντας πρόθεσι μ' αὐτὰ τὰ δυὸ νὰ κατορθώσῃ ἀρετή, ταπεινώνοντας ἔτσι καὶ κατεξευτελίζοντας τὸν ἑαυτό της. αὐτὴν οἱ ἄλλες τὴ σιχαίνονταν τόσο πολύ, ποὺ νὰ μὴ θέλουν νὰ τρῶν μαζί της, ἐνῷ ἐκείνη τὸ δεχόταν αὐτὸ μὲ χαρά. ἔτσι τριγύριζε στὸ μαγειρεῖο κι ἔκανε γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες κάθε ὑπηρεσία, ὑπακούοντας σὰ δούλη στὸ κάθε τί. αὐτὴ ἡ μακάρια ἦταν κατὰ τὸ λεγόμενο ἡ πατσιαβούρα τῆς συνοδίας, ἐφαρμόζοντας ἔμπρακτα τὸ γραμμένο στὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο, ὅτι *Ὅποιος ἀπὸ σᾶς θέλει νὰ εἶναι μέγας, νὰ εἶναι δοῦλος ὅλων καὶ ὑπηρέτης ὅλων* (Μθ 90,9). καὶ *Ὅποιος νομίζει ὅτι εἶναι σοφός, νὰ γίνῃ σ' αὐτὸ τὸν κόσμο μωρός, γιὰ νὰ γίνῃ σοφός* (Α΄ Κο 5,18). τὸ σχῆμα τῶν ἄλλων παρθένων τότε ἦταν νὰ εἶναι κουρεμένες σύρριζα καὶ νὰ φοροῦν στὰ κεφάλια τους κουκοῦλλες. αὐτὴ δὲ ἔχοντας καλυμμένο τὸ κεφάλι της μ' ἕνα κουρέλι, ἔτσι ἔκανε ὅλη τὴν ὑπηρετικὴ γιὰ κεῖνες δουλειά. αὐτὴν σ' ὅλα τὰ χρόνια τῆς ζωῆς της δὲν τὴν εἶδε ποτὲ καμμιὰ ἀπὸ τὶς τετρακόσιες νὰ μασάῃ· οὐδέποτε κάθισε σὲ τραπέζι, οὔτε ἔφαγε ποτὲ ἕνα κομμάτι ψωμί, ἀλλὰ μάζευε σὰ σφουγγαρόπανο ἀπὸ τὰ τραπέζια τὶς ψίχες, μάζευε κι ἀπὸ τὶς χύτρες, ὅταν τὶς ἔπλυνε, τ' ἀποφάγια, κι ἀρκοῦνταν σ' αὐτά· παπούτσι δὲν φόρεσε ποτέ, δὲν ἔβρισε ποτὲ καμμία, δὲν γόγγυσε ποτὲ οὔτε λίγο οὔτε πολύ, παρ' ὅλο ποὺ τὴν ἔβριζαν καὶ τὴν καταριοῦνταν οἱ ἄλλες, καὶ παρ' ὅλο ποὺ οἱ περισσότερες τῆς ἔδειχναν ὅτι τὴ σιχαίνονται.

42. Γι' αὐτὴ τὴν ὁσία παρουσιάστηκε ὁ ἄγγελος στὸν ἅγιο Πιτηρούμ, ὅταν καθόταν ἀναχωρητὴς στὸν Πορφυρίτη. ὁ Πιτηροὺμ ἦταν ἕνας ἄντρας πολὺ δοκιμασμένος στὴν ἀρετὴ τῆς ἀσκήσεως. καὶ τοῦ λέει ὁ ἄγγελος· «Γιατί ἔχεις μεγάλη ἰδέα γιὰ τὰ κατορθώματά σου καὶ γιὰ τὴν εὐλάβειά σου, καὶ κάθεσαι ἐδῶ σ' αὐτὸν τὸν τόπο; θέλεις νὰ δῇς μία, καὶ μάλιστα γυναῖκα, ποὺ εἶναι εὐλαβέστερη ἀπὸ σένα; πήγαινε στὸ μοναστήρι τῶν γυναικῶν τῶν Ταβεννησιωτῶν, κι ἐκεῖ θὰ βρῇς μία ποὺ φοράει στὸ κεφάλι τὴ βασιλικὴ κορῶνα· ἐκείνη εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ σένα. ἐνῷ πυγμαχεῖ μὲ τόσο ὄχλο καὶ δουλεύει σὰ δούλη σ' ὅλες μὲ διαφόρους τρόπους, οὐδέποτε ἀπομάκρυνε τὴν καρδιά της ἀπὸ τὸ θεό, παρ' ὅλο ποὺ τὴν καταφρονοῦν ὅλες. καὶ σὺ κάθεσαι ἐδῶ, ἐνῷ ἡ σκέψι σου τριγυρίζει στὶς πόλεις· καὶ εἶσαι σὺ 'ὁ μηδέποτε πατήσας σὲ κατοικημένη πόλι'!». σηκώθηκε λοιπὸν ὁ μέγας Πιτηροὺμ ἀπὸ τὸν τόπο ἐκεῖνο καὶ πῆγε στὸ μοναστήρι τῶν Ταβεννησιωτῶν. καὶ παρακαλεῖ τοὺς διδασκάλους νὰ περάσῃ στὸ μοναστήρι τῶν γυναικῶν. κι ἐκεῖνοι, ὅταν εἶδαν τὸν μεταξὺ τῶν πατέρων ἔνδοξο, ποὺ καὶ εἶχε γεράσει στὴν ἄσκησι, ἔλαβαν τὸ θάρρος καὶ τὸν ἔμπασαν· καὶ πέρασαν τὸν ποταμό. καὶ μετὰ τὶς χαιρετιστήριες εὐχές των ὁ μέγας ζήτησε νὰ δῇ ὅλες τὶς παρθένες πρόσωπο μὲ πρόσωπο. κι ὅταν ἦρθαν ὅλες, ἐκείνη δὲν φαινόταν πουθενά. στὸ τέλος τὶς λέει ὁ ἅγιος Πιτηρούμ· «Φέρτε μού τις ὅλες». κι ὅταν ἐκεῖνες τοῦ εἶπαν «Εἴμαστε παροῦσες ὅλες», ἐκεῖνος τὶς λέει· «Λείπει μία, ἐκείνη ποὺ μοῦ εἶπε ὁ ἄγγελος». τοῦ λένε· «Ἔχουμε καὶ μιὰ τρελλή *(σαλή)*· εἶναι στὸ μαγειρεῖο». ἔτσι *σαλὲς* ἀποκαλοῦν ἐκεῖ τὶς ψυχοπαθεῖς. λέει ὁ μέγας· «Ὁδηγήστε την ἐδῶ κι ἐκείνη, κι ἀφήστε με νὰ τὴ δῶ». πῆγαν λοιπὸν καὶ τὴ φώναξαν. κι ἐκείνη –τότε γιὰ πρώτη φορά– δὲν τὶς ὑπάκουσε, ἐπειδὴ ἀντιλήφτηκε τὸ πρᾶγμα· ἢ ἴσως καὶ νὰ εἶχε ἀποκάλυψι γι' αὐτό. τὴν τραβοῦν λοιπὸν μὲ τὴ βία, σέρνοντάς την καὶ λέγοντάς της· «Θέλει νὰ σὲ δῇ ὁ ἅγιος Πιτηρούμ». ἦταν γνωστὸς κι ὀνομαστός, τὸν ἤξεραν ὅλοι. ὅταν τὴν ὡδήγησαν μπροστά του, εἶδε ὁ μέγας τὸ πρόσωπό της καὶ τὸ κουρέλι στὸ κεφάλι της νὰ κρέμεται μέχρι τὸ μέτωπό της· καὶ πέφτει στὰ πόδια της καὶ τῆς λέει· «Ἀμμᾶ, εὐλόγησέ με». πέφτει κι ἐκείνη στὰ πόδια του καὶ τοῦ λέει· «Κύριέ μου, εὐλόγησέ με σύ». ὅταν τὸ εἶδαν αὐτὸ ὅλες, ἔκαναν σὰν τρελλὲς καὶ τοῦ ἔλεγαν· «Ἀββᾶ, μὴ ῥεζιλεύεσαι· αὐτὴ εἶναι τρελλή (*σαλή,* σαλεμένη)». λέει ὁ ἅγιος Πιτηροὺμ σὲ ὅλες τους· «Σαλεμένες εἶστε σεῖς· αὐτὴ εἶναι ἀνώτερη κι ἀπὸ σᾶς κι ἀπὸ μένα, καὶ εἶναι ἀμμᾶς· (ἔτσι ἀποκαλοῦν τὶς πνευματικὲς μητέρες)· καὶ εὔχομαι νὰ βρεθῶ ἀντάξιός της κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως». ὅταν τ' ἄκουσαν αὐτὰ ἐκεῖνες, ἔπεσαν ὅλες στὰ πόδια του κλαίοντας κι ἐξομολογούμενες πῶς στενοχωροῦσαν τὴν ἁγία ἐκείνη μὲ διαφόρους τρόπους. ἄλλη ἔλεγε «Ἐγὼ τὴ χλεύαζα συνε-

χῶς», ἄλλη «Ἐγὼ κορόιδευα τὸ ταπεινό της σχῆμα», ἄλλη «Ἐγὼ τὴν ἔβριζα, ἀκόμη κι ὅταν αὐτὴ σιωποῦσε», ἄλλη «Ἐγὼ πολλὲς φορὲς ἔχυνα πάνω της τὰ βρόμικα ἀπονέρια τοῦ πιάτου ποὺ ἔπλυνα», ἄλλη «Ἐγὼ τῆς ἔδινα καὶ χαστούκια», ἄλλη «Ἐγὼ τῆς ἔδινα καὶ γροθιές», ἄλλη «Ἐγὼ πολλὲς φορὲς τῆς ἔδωσα φάπα στὴ μύτη»· καὶ γενικῶς ὅλες ὡμολογοῦσαν διάφορες κακοποιήσεις ποὺ τῆς εἶχαν κάνει. κι ὁ ἅγιος Πιτηρούμ, ἀφοῦ ἄκουσε τὶς ἐξομολογήσεις των καὶ προσευχήθηκε μαζὶ μ' ἐκείνη γιὰ τὴ συγχώρησί τους, ἔπειτα, ἀφοῦ παρηγόρησε ἐπὶ πολλὴ ὥρα τὴν τίμια δούλη τοῦ Χριστοῦ, ἔφυγε. μετὰ λίγες ἡμέρες, καθὼς ὅλες τὴν τιμοῦσαν πολὺ καὶ τὴν ὑπηρετοῦσαν, ἡ μακάρια ἐκείνη, μὴ ὑποφέροντας τὴ δόξα καὶ τὴν τιμὴ ποὺ τῆς ἀπένειμε ὅλη ἡ ἀδελφότης μήτε τὶς ἀπολογίες, θεωρώντας το αὐτὸ φορτίο, βγῆκε ἀπὸ τὸ μοναστήρι κρυφὰ κι ἔφυγε. καὶ μέχρι τώρα κανεὶς δὲν ἔμαθε ποῦ πῆγε ἢ ποῦ βυθίστηκε ἢ ποῦ πέθανε. αὐτὰ εἶναι τὰ ἐνάρετα ἔργα τῆς γενναίας ἐκείνης καὶ ταπεινόφρονος καὶ μακαρίας παρθένου.

* * *

Ἔτσι ἐξαφανίζονται καὶ σὲ ἀρχαῖες τραγῳδίες καὶ στὰ σημερινὰ μυθιστορήματα ὅλοι οἱ μεγάλοι καὶ λατρευτοὶ ἥρωες, ὅταν ἀποθεώνωνται, μετὰ τὴν ἐπιτέλεσι τοῦ ὑψηλοῦ τους καθήκοντος, ἀφήνοντας τοὺς θαυμαστάς των κατάπληκτους καὶ τὶς γυναῖκες ὅλες ἐρωτευμένες μαζί τους, παντρεμένες καὶ ἀνύπαντρες. γιατί, ἂν εἶναι καὶ σήριαλ αὐτοτελῶν ἐπεισοδίων, πρέπει νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς αἰώνιοι ἀνύπαντροι.

Ἔτσι περίπου ἐπίσης κι ὁ *ἅγιος Πιτηρούμ,* ὁ πληθωρικῶς ἀποκαλούμενος ἐδῶ τετράκις *ὁ μέγας* καὶ *ὁ μέγας* (μέσα στὰ Λαυσαϊκὰ Γεροντικὰ καὶ Λειμωνάρια πάνω ἀπὸ 20 καλόγεροι ἀποκαλοῦνται *ὁ μέγας,* δείχνοντας τὸ φθόνο τοῦ μοναχισμοῦ στὸ Χριστιανὸ Μ. Ἀθανάσιο καὶ τὸ ψυχασθενικὸ σύνδρομο τῶν φρενοβλαβῶν νὰ φαντασιώνεται ὁ καθένας τους ὅτι εἶναι *ὁ μέγας Ναπολέων*), ὁ *μέγας Πιτηρούμ* κι ἐναλλὰξ *ἅγιος Πιτηρούμ,* ἦρθε, πιστόλισε τοὺς κακούς, τοὺς ἔδωσε τὸ μάθημά τους, κι ἔγινε πάλι ἄφαντος. παραμύθια βέβαια. ἐκεῖνο ὅμως ποὺ κυρίως ἐνδιαφέρει εἶναι μὲ τί σανὸ καὶ ἄχυρο τρέφονταν οἱ ἀξιολύπητοι Χριστιανοὶ τοῦ αἰῶνος ἐκείνου (6ος - 12ος) καὶ πῶς δηλητηριάστηκε ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία μὲ πρότυπα τελείως διαφορετικὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ πῶς ἔγινε *ποταμοφόρητος* (Ἀπ 22,18) μέσα σ' ἕνα χείμαρρο ἀπὸ *γραώδεις* σαχλαμάρες (Α΄ Τι 10,1).

Σὺ δὲ νηστεύων, ἢ προσευχόμενος ἢ ἐλεῶν ἢ ἀσκῶν ὁποιαδήποτε ἄλλη χριστιανικὴ ἀρετή, *ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι* (Μθ 21,4). καὶ σεῖς *ὅταν νηστεύητε, μὴ γίνεσθαι ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ* καὶ οἱ σαλοὶ *σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν...* (Μθ 21,1 - 2). αὐτὰ μᾶς δίδαξε ὁ Χριστός, ποὺ θέλει νὰ διαφέ-

ρουμε ἀπὸ τοὺς φαρισαίους μὲ τὴ νηπτικὴ ἀπλυσιά τους καὶ τὶς ὑπόλοιπες ἀηδίες, τὰ σαλὰ καραγκιοζλίκια τους. καθαριότης εὐπρέπεια κι ἀξιοπρέπεια. δὲν χρωστοῦν οἱ ἄλλοι καθόλου ν' ἀντιμετωπίζουν τὸ αἴνιγμα «Λὲς αὐτὸς ὁ παλαβός, ποὺ ζέχνει ἀπὸ τὴ βρόμα του καὶ συμπεριφέρεται σὰ δαιμονισμένος, νὰ εἶναι μέγας καὶ ἰσάγγελος ἅγιος τοῦ θεοῦ, κι αὐτὲς οἱ ἀνυπόφορες παλαβωμάρες του νὰ εἶναι ἀκρότης ταπεινοφροσύνης καὶ ἀρετῆς;». τί νόημα ἔχουν λοιπὸν τ' ἀντίχριστα βρόμικα κουρέλια τῆς προσποιήσεως (=ὑποκρισίας) στὸ κεφάλι καὶ τὸ νὰ χλαπακιάζῃ κανεὶς σὰν κοπρόσκυλο ἀποφάγια κι ἀπονέρια ἀκάθαρτα, ὅταν κανεὶς δὲν τὸν ὑποχρεώνῃ καὶ καμμιὰ ἀνάγκη δὲν τὸν πιέζῃ νὰ τὰ κάνῃ αὐτὰ καὶ τὸ νὰ «κάνῃ τὴν παλαβή», γιὰ νὰ τὸν περιφρονοῦν καὶ νὰ τὸν σιχαίνωνται οἱ ἄλλοι –δικαίως βέβαια, ἂν ζέχνῃ μπροστὰ στὸ πιάτο τους ἢ στὸ διπλανὸ κρεβάτι– κατὰ τὸ «Σφάξε με, ἀγᾶ μ', ν' ἁγιάσω»; εἶναι Χριστιανισμὸς αὐτὴ ἡ παλαβωμάρα; ἢ ἔχει αὐτὸ καμμία σχέσι μὲ τὴ φτωχὴ καὶ στερημένη καὶ κακουχημένη καὶ δεδιωγμένη, ἀλλ' ἀξιοπρεπῆ καὶ εὐπρεπῆ ζωὴ τῶν ὄντως ἁγίων ἀποστόλων, τῶν μαρτύρων, καὶ τῶν λοιπῶν ἀποστολικῶν Χριστιανῶν; μὴν τρελλαθοῦμε κιόλας! μὴ δαιμονιστοῦμε! εἶναι ὑποχρεωμένοι οἱ ἄλλοι νὰ καταλάβουν ὅτι «Ὄχι, δὲν εἶναι πράγματι τρελλὸς αὐτός, ἀλλὰ παριστάνει μόνο τὸν τρελλὸ ὡς ἄσκησι ...ἀρετῆς»; δαιμονίστηκαν ὅσοι τὰ πιστεύουν αὐτά. καὶ ἡ ὑπόθεσι τῶν *...κατὰ Χριστὸν (!) σαλῶν* εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ βρόμικες καὶ σιχαμερὲς βλασφημίες κατὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀμωμήτου Χριστιανικῆς πίστεως. κήρυξε ὁ Χριστὸς τέτοια φρενοβλάβεια; καὶ γιατί ἀλήθεια νὰ εἶναι χριστιανικὴ ἀρετὴ αὐτό; μήπως ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος δὲν χαρακτήρισε ὡς χείριστο κατάντημα τῆς ἐκκλησίας ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν πραγματικὰ θεόπνευστη γλωσσολαλία νὰ προσέχουν οἱ σχετικοὶ χαρισματοῦχοι νὰ μὴ δημιουργοῦν τέτοια εἰκόνα, ποὺ ἂν τοὺς δῇ ἕνας ἄσχετος καὶ μὴ Χριστιανός, θὰ τοὺς πῇ *ὅτι Μαίνεσθε;* (Α΄ Κο 31,25). καὶ γιατί δὲν ἦταν πράγματι δαιμονισμένοι οἱ *...κατὰ Χριστὸν (!) σαλοί;* τέτοιους ἦρθε νὰ μᾶς κάνῃ ὁ Χριστός; τέτοιους μᾶς θέλει; τέτοιους θέλει τοὺς Χριστιανοὺς ἐνώπιον τῶν ὑποψηφίων Χριστιανῶν; καὶ γιατί καὶ μόνο σὲ μιὰ στιγμή, ὅταν ὁ εἰδωλολάτρης Φῆστος εἶπε στὸν ἀπόστολο *Μαίνῃ, Παῦλε, τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει,* ὁ Παῦλος δὲν τὸ δέχτηκε καθόλου, ἀλλ' ἀμέσως ἀπάντησε, μὲ σεβασμὸ καὶ εὐγένεια, ἀλλὰ κι ἀξιοπρέπεια, *Οὐ μαίνομαι, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι;* (Πξ 81,36-38). ἀπὸ ἔλλειψι ταπεινοφροσύνης; ἀπὸ ἀλαζονεία; φρενοβλάβεια, ἔστω καὶ προσποιητή, εἶναι ὁ Χριστιανισμός; στὸ Κατὰ ποῖον Εὐαγγέλιον καὶ στὴν Πρὸς ποίους Ἐπιστολὴν τὶς βρῆκε αὐτὲς τὶς σατανικὲς καὶ δαιμονικὲς παλαβωμάρες ὁ ἀντί-

χριστος μοναχισμὸς καὶ οἱ θρησκευταί του καὶ θαυμασταί του, καὶ τόλμησαν *τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέναι εἰς* φρενοβλάβειαν, ὥστε νὰ κάνουν τὴ Χριστιανικὴ πίστι ψυχασθένεια καὶ τὴν ἐκκλησία φρενοκομεῖο; γιατί δὲν ἀρκέστηκαν οἱ ἀσεβεῖς σὲ καμμιὰ πιὸ ἤπια βλασφημία;

Ἔγραψε ὁ Παῦλος *Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γινέσθω, ἵνα γένηται σοφός· ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστι,* καὶ παρακάτω *Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ* (Α΄ Κο 5,18 - 19· 7,6). λόγια ποὺ οἱ παραχαράκτες μοναχοὶ τὰ χρησιμοποιοῦν ἀκρωτηριασμένα καὶ αὐθαιρέτως καὶ φρικτῶς παρερμηνευμένα, ἀλλ' εἶναι φανερὸ ὅτι ὁ ἀπόστολος μιλάει σὲ Κορινθίους ποὺ κοκορεύονται γιὰ φιλόσοφοι καὶ διανοηταὶ μ' ἐκεῖνες τὶς ἐξυπνάδες τύπου πλατωνικῆς βλακείας, γιὰ τὴν ὁποία ἔχω γράψει, καὶ τὴ *«σοφία»* ἐκείνων, τὴ *σοφία τοῦ αἰῶνος τούτου* καὶ *τοῦ κόσμου τούτου,* τὴν ἐννοεῖ ὡς ψευδοσοφία καὶ *κενὴ ἀπάτη* (Κλ 5,3), στὴν πραγματικότητα ὀλέθρια βλακεία, ἐνῷ τὴ νομιζόμενη ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς καὶ ἀπίστους *μωρία* τοῦ Χριστιανοῦ, τὸ ὅτι δηλαδὴ ὁ Χριστιανὸς δὲν εἶναι φίλαυτος καὶ φιλοτόμαρος καὶ συμφεροντολόγος κι ἐγωπαθὴς κι ἐξυπνάκιας, ἀλλ' ἀνέχεται καὶ ὑποχωρεῖ καὶ ὑπομένει καὶ δὲν διεκδικεῖ καὶ δέχεται ν' ἀδικηθῇ γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ νὰ διωχθῇ γιὰ τὴν πίστι του καὶ νὰ θεωρηθῇ γι' αὐτὴ κορόιδο, χωρὶς αὐτὸ νὰ τὸ προκαλῇ καὶ νὰ τὸ θέλῃ καὶ νὰ τὸ ἐπιζητῇ καὶ νὰ τὸ ἐπιδιώκῃ ὁ ἴδιος βέβαια σὰν τοὺς *σαλούς.* τί σχέσι μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ ὑπέροχο αὐτὸ καὶ θεόπνευστο σκεπτικὸ τοῦ Παύλου μ' αὐτὲς τὶς γραώδεις ἀηδίες κι ἀνισόρροπες βλακεῖες τῶν *... κατὰ Χριστὸν (!) σαλῶν;* μόνον ὡς σατανικὴ ἀπόπειρα γελοιοποιητικῆς παραχαράξεως τῶν θεοπνεύστων λόγων τοῦ Παύλου καὶ αἰσχρὴ κακοδοξία μπορεῖ νὰ δῇ κανεὶς τὶς κουτοπονηριὲς καὶ σιχαμερὲς ἀηδίες αὐτῶν τῶν ὄντως παλαβῶν καὶ δαιμονισμένων ἀποβρασμάτων ποὺ φύτρωσε ἡ ἄβυσσος.

Ἡ ὑπόθεσι τῶν *σαλῶν* εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες ἐκτροπές, ἐφάμιλλη τῶν ἀρρωστημένων καμωμάτων τοῦ Ῥώσου παρακμιακοῦ στάρετς Ῥασποῦτιν. εἶναι ἕνα πολὺ ἄσχημο κατάντημα, ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα αἴσχη τῶν αἰώνων, γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ θεὸς καταράστηκε τὸ Βυζάντιο, ὅπως καταράστηκε καὶ τὴν προκομμουνιστικὴ Ῥωσία, καὶ γκρεμίστηκαν καὶ τὰ δυὸ στὴν τουρκοκρατία καὶ στὸν κομμουνισμό. ἂν καὶ ἀπὸ ἄλλη γωνία παρατηρήσεως αὐτὰ ἦταν αὐτοκτονίες, σὰν τὴν αὐτοκτονία τῶν δαιμονισμένων γουρουνιῶν στὴ θάλασσα τῆς Τιβεριάδος (Μθ 37,4 - 6).

Μὲ τὸ παραμύθι αὐτὸ τῆς *Ἰσιδώρας τῆς σαλῆς* ἀρχίζει ἡ εἰδικὴ ἐκείνη πτυχὴ τῆς ἀββάδικης παραφιλολογίας, ἡ παραφιλολογία καὶ κουλτούρα τῶν *σαλῶν.* θὰ ἐξαπλωθῇ πολὺ γρήγορα, σὰ χολέρα ποὺ

προελαύνει ἀκάθεκτη, μὲ τὸ Βίο τοῦ Συμεὼν τοῦ σαλοῦ, παρακμιακὸ ἔργο τοῦ 7ου αἰῶνος, καὶ θὰ συνεχιστῇ στὴν ἴδια ἔντασι μὲ τὸ Βίο τοῦ Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ, ἔργο τοῦ 10ου αἰῶνος. ἡ μάστιγα τῶν σαλῶν θ' ἀνακοπῇ μόνο μὲ τὴ νεώτερή της μάστιγα τῶν μυστικῶν, ἂν καὶ ἡ ἀνακοπὴ αὐτὴ εἶναι ἀκριβέστερα μετάλλαξι καὶ διαδοχὴ σκυτάλης. καὶ ἡ μάστιγα τῶν μυστικῶν θ' ἀνακοπῇ μὲ τὴ νεώτερή της πάλι μάστιγα τῶν ἐριστικωτάτων ἡσυχαστῶν, μέχρι ποὺ θὰ ἡσυχάσῃ ἡ ἐκκλησία κατὰ τὴν τουρκοκρατία, καὶ θ' ἀνθήσῃ πάλι νέους μάρτυρες τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, σὰν τὸν ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ ποὺ ἐγκατέλειψε τὸ μοναχισμὸ κι ἐπανέφερε μετὰ 14 αἰῶνες τὴ μελέτη τῆς Βίβλου καὶ τὸ κήρυγμα.

Ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ παραμύθι ὅμως διαγράφεται ἀνάγλυφα καὶ μὲ κατὰ λάθος διαρρέουσα ὁμολογία τὸ κάθε ἄλλο παρὰ χριστιανικὸ καὶ πνευματικὸ ἦθος τῶν μοναχῶν μέσα στὰ μοναστήρια τους· ἡ κακοήθειά τους. στὸ ἱστόρημα γιὰ τὸ μικρὸ Ζαχαρία φαίνεται τὸ ἀνώμαλο καὶ κολομπαράδικο γενικὸ ἦθος τῶν περιφήμων ἀββάδων τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος. σ' αὐτὸ ἐδῶ τοὺς εὐαγγελιστὰς τοῦ μοναχισμοῦ τοὺς ξεφεύγει καὶ φαίνεται ἐξ ἴσου ἀνάγλυφα ἡ πάνω ἀπὸ τὸν ἀφαλὸ κακοήθεια κι ἀπανθρωπιά, ἡ ὁποία εἶναι πάλι ἀποτέλεσμα τῆς σεξουαλικῆς ἀποστερήσεως. τὸ διήγημα εἶναι μιὰ ὁμολογία τῆς σκληρῆς ἀπανθρωπίας τῶν γυναικῶν μοναχῶν, τῶν *παρθένων.* ὅταν μία εἶναι χαμηλῆς νοημοσύνης πρόσωπο, ὄχι μόνο δὲν ἀντιμετωπίζει μιὰ χριστιανικὴ συμπάθεια καὶ στοργὴ τοῦ –ὑποτίθεται– ἁγίου καὶ πνευματικοῦ περιγύρου της, ἀλλὰ χλευάζεται καταφρονεῖται καὶ κακοποιεῖται βάναυσα. συμπεριφορὰ χωρὶς ἔλεος. αὐτὸ εἶναι δείκτης τοῦ κρυφοῦ καὶ ἀνομολόγητου σεξουαλικοῦ βρασμοῦ τους καὶ τῆς πικρίας τῆς σεξουαλικῆς ἀποστερήσεως. τὸ διήγημα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄποψι εἶναι κι ἕνα «μάθημα» στὶς μοναχές· «Τί ξέρετε; αὐτὸ τὸ ἀξιοκαταφρόνητο πρόσωπο, ποὺ χλευάζετε καὶ σφαλιαρίζετε, μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ ἡ μεγάλη ἁγία· προσέχετε λοιπὸν καὶ ἠρεμήστε!». ἡ ἄγρια συμπεριφορὰ κι ὁ σχεδὸν καννιβαλισμὸς ἦταν ἡ πάγια τακτικὴ μέσα στὰ θαυμαστὰ μοναστήρια, ἡ πραγματικότης, ἡ μάστιγα τῶν μοναστηριῶν, ποὺ δὲν ἤξεραν μὲ τί παραμύθια νὰ τὴν τιθασσεύσουν καὶ νὰ τὴ μαστουρώσουν. μιὰ κατάστασι ὄχι λιγώτερο κακοήθης ἀπὸ τὰ κολομπαριλίκια τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος.

Δὲν θ' ἀποκρύψω καθόλου καὶ κάποια πράγματα ἀπὸ τὴ χωριάτικη κι ἀγροτικὴ ζωή μου μέχρι τὰ 18 μου χρόνια, ποὺ μοῦ θυμίζουν αὐτὰ τὰ δυὸ δίδυμα μοναστήρια ἀρρένων καὶ θηλέων μὲ τὸ διαχωριστικὸ φράγμα τοῦ Νείλου.

Στὸ χωριό μου ὅσοι εἶχαν γίδια (100 μέχρι 500), εἶχαν ἕνα πρόβλημα. τὰ γίδια φυσιολογικὰ ἐρωτοτροποῦν μόνο ἕνα μῆνα τὸ χρόνο,

περίπου τὸν Αὔγουστο, ἐγκυμονοῦν ἀκριβῶς 5 μῆνες, καὶ γεννοῦν πάλι ἐπὶ ἕνα μῆνα, τὸν Ἰανουάριο ἢ στὰ χωριάτικα λεγόμενο Γεννάρη, μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ χειμώνα. καὶ τὸ νὰ γεννοῦν οἱ 100 - 500 γίδες στὸ χῶρο τῆς βοσκῆς –κάθε μέρα 5 μέχρι 20 νεογνά, μέσα στὰ κρύα καὶ ἴσως καὶ στὰ χιόνια τῶν ὀρεινῶν καὶ πεδινῶν βοσκοτόπων –καὶ ποιός τὰ κουβαλάει ἔπειτα αὐτὰ τὰ νεογνά, ποὺ ἀκόμη δὲν περπατοῦν– ἦταν πρόβλημα μεγάλο. καὶ κατ' ἀρχὴν ἦταν ἀναγκασμένοι ἐπὶ ἕνα μῆνα (τὸ Γεννάρη) 100 - 500 γίδια νὰ μὴν τὰ βγάζουν γιὰ βοσκή, ἀλλὰ νὰ τὰ τρέφουν μὲ ἕτοιμη τροφὴ μέσα στὸ μαντρί τους, πρᾶγμα πολὺ δαπανηρό. τοὺς βόλευε νὰ γεννοῦν καὶ οἱ 100 - 500 γίδες σὲ μία μέρα. γιὰ νὰ συμβῇ αὐτό, ἔπρεπε κατὰ τὸν Αὔγουστο νὰ γονιμοποιηθοῦν ὅλες σὲ μία μέρα. καὶ τὸ πετύχαιναν αὐτὸ ὡς ἑξῆς. ἔβοσκαν χωριστὰ τὶς γίδες καὶ τοὺς τράγους, καὶ τὸ μαντρὶ τὸ χώριζαν μὲ συρμάτινο δίχτυ σὲ δυὸ ἄνισους χώρους, ἕναν γιὰ τὶς γίδες κι ἕναν γιὰ τοὺς τράγους, ἀκριβῶς ὅπως τὰ δυὸ μοναστήρια τῶν Ταβεννησιωτῶν, ἀντρῶν καὶ γυναικῶν, μ' ἐνδιάμεσο φράγμα τὸ Νεῖλο ποταμό. οἱ γίδες σκόρπιζαν μὲ τὰ κατουρήματά τους τὰ ὑγρὰ τοῦ οἴστρου τους καὶ τὴ μυρωδιά τους, ποὺ ἐρέθιζε τοὺς τράγους σεξουαλικά, καὶ οἱ τράγοι σκόρπιζαν τὴν τραγίλα τους, ποὺ ἐρέθιζε τὶς γίδες. οἱ τράγοι λυσσομανοῦσαν γιὰ τὶς γίδες καὶ οἱ γίδες ἦταν καυλωμένες στὸ ἔπακρο καὶ μὲ τὸ ἄρωμά τους φλόγιζαν ἀβάσταχτα τοὺς τράγους. ὅπως οἱ μονάζοντες καὶ οἱ μονάζουσες στὰ δίδυμα μοναστήρια τῶν Ταβεννησιωτῶν. στὸ μεταξὺ οἱ τράγοι μὲ τὶς ἄγριες μεταξύ τους διαμάχες ἱεραρχοῦσαν τὴν προτεραιότητά τους γιὰ τὴ γονιμοποίησι των γιδιῶν. καὶ οἱ γιδοβοσκοὶ κάποτε ἀφαιροῦσαν τὸ διαχωριστικὸ συρμάτινο δίκτυο, κι ἄφηναν τὰ δύο φῦλα ἐλεύθερα γιὰ δρᾶσι· ἢ τ' ἀντάμωναν στὴ βοσκή. κι ὁ κοινὸς χῶρος γινόταν γαμιστρώνας ἐν βρασμῷ· ἡ σεξουαλικὴ λύσσα τῶν τράγων ἦταν τόση καὶ ἡ καῦλα τῶν θηλυκῶν ἐπίσης τόση, ποὺ οἱ τράγοι γονιμοποῦσαν ὅλες τὶς γίδες σὲ μία μέρα. προτεραιότητα εἶχαν οἱ ἰσχυροί, ἀλλ' ὅταν ἀπὸ τὴν πολλὴ ἐπίδοσι ἐξαντλοῦνταν σὲ βαθμὸ ποὺ νὰ μὴν μποροῦν νὰ σταθοῦν στὰ πόδια τους, ἀναλάμβαναν οἱ δεύτεροι, ἔπειτα οἱ τρίτοι, κάποτε πάλι οἱ πρῶτοι ποὺ εἶχαν ξεκουραστῆ καὶ ἔκαναν κουράγιο νὰ συνεχίζουν τὸ παραγωγικὸ ἔργο τους, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. ἔτσι μετὰ 5 μῆνες ἀκριβῶς, τὸ Γεννάρη, γεννοῦσαν ὅλες οἱ γίδες σὲ μία μέρα, καὶ τὰ νεογνὰ γεννιοῦνταν ὅλα στὸ μαντρί, καὶ δὲν χρειάζονταν κουβάλημα ἀπὸ τὸ βοσκοτόπι στὸ μαντρί.

Τέτοια σεξουαλικὴ λύσσα καὶ καῦλα σὰν τὴν ἡμέρα ἐκείνη τοῦ Αὐγούστου ὑπῆρχε ἀεννάως καὶ στὰ δυὸ δίδυμα μοναστήρια τῶν Ταβεννησιωτῶν γιὰ ἀββᾶδες καὶ θηλυκὲς μοναχές, μὲ χωριστικὸ φράχτη τὸν ποταμὸ Νεῖλο, ποὺ ἦταν βέβαια καὶ διαπερατὸς μὲ σχεδία.

(οἱ μέγιστοι ποταμοὶ τῆς ὑφηλίου (Νεῖλος, Ἀμαζόνιος, Μισσισιπῆς, κλπ. κυλοῦν πολὺ ἤρεμα, καὶ μοιάζουν μὲ λίμνες). γι' αὐτὸ τόσο ἄγρια καῦλα, τόσο φονικὴ ζήλια, τόσος σαδισμὸς ἐκείνων καὶ τόσος μαζοχισμὸς ἐκείνης, τόσο ἀσύλληπτη κακία ἀνάμεσα στὶς μοναχὲς-κεραμιδόγατες. εἶναι αὐτονόητο.

Στὰ μαθητικά μου χρόνια τὰ ἑξατάξια τότε γυμνάσια ἦταν μικτὰ στὶς ἐπαρχίες, καὶ χωριστὰ ἀρρένων καὶ θηλέων στὶς μεγαλουπόλεις σὰν τὶς Σέρρες καὶ τὴ Θεσσαλονίκη. κι ἔπειτα τὸ πανεπιστήμιο φυσικὰ ἦταν μικτό· συνηθισμένο γιὰ μᾶς τοὺς χωριάτες, πρωτοφανὲς κι ἀσυνήθιστο γιὰ τοὺς ἀστούς. οἱ ἀστοὶ φοιτηταὶ εἶχαν πολλὴ κάψα γιὰ τὶς φοιτήτριες, οἱ χωριάτες ὄχι. μᾶς ἔλεγαν οἱ ἀστοί· «Καλὰ ἤσασταν μαζί; φαντάζομαι τί γινόταν!». τοὺς λέγαμε ἀπορημένοι· «Δὲν εἴχαμε τὴν ἀκράτειά σας». μᾶς ἔλεγαν· «Ἐμεῖς ὅταν τὰ δυὸ σχολεῖα, ἀρρένων καὶ θηλέων, ἦταν διπλανά, τὸν ἐνδιάμεσο τοῖχο τὸν εἴχαμε γεμάτο τρῦπες, γιὰ νὰ βλέπουμε τὶς μαθήτριες»! «Ἔ, καὶ τί βλέπατε;». «Ἄντε ντέ! τί βλέπαμε;». «Κορίτσια, ὅπως τώρα βλέπετε τὶς συμφοιτήτριες». «Ἒ ναί». ἀπορούσαμε ἐμεῖς οἱ χωριάτες γι' αὐτούς, κι ἐκεῖνοι οἱ ἀστοὶ γιὰ τὴν ἀταραξία μας. κάποτε ὅμως οἱ χωριάτες καταλάβαμε ὅτι ἡ βαρβατοσύνη τῶν ἀστῶν ἦταν σπασμένη· μειωμένος ἀντρισμός, ὄχι αὐθεντικός. τὸ καταλάβαιναν καὶ οἱ συμφοιτήτριες. μᾶς ἔλεγαν οἱ ἀστοί· «Καὶ μέσα στὴν τάξι, ποὺ ἤσασαν μαζί, τί γινόταν; τὶς εἴχατε δίπλα σας». τοὺς λέγαμε· «Τίποτα. μόνο μέσα στὴν τάξι ἦταν δύο πτέρυγες θρανίων, μία γιὰ μᾶς καὶ μία γιὰ κεῖνες. καὶ οἱ δυὸ πτέρυγες ἀπεῖχαν ἕνα μέτρο. δὲν ἤμασταν λιγούρηδες. στὴν αὐλή, στὸ διάλειμμα, ποὺ εἴμασταν ἐλεύθεροι, μόνοι μας χωριζόμασταν, σὲ δυὸ σύνολα καὶ μοιραζόμασταν τὴν αὐλὴ ἀπὸ μισή, αὐτομάτως κι ἐλευθέρως, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιβάλλουν αὐτὸ οἱ καθηγηταί. οἱ μαθηταὶ μεταξύ τους ἔβριζαν κι ἀθυροστομοῦσαν· μέσα στὴν τάξι ὅμως, ἐντελῶς αὐτομάτως, μπροστὰ στὰ κορίτσια δὲν ἔβριζε ποτὲ κανεὶς καὶ δὲν ἀθυροστομοῦσε ποτὲ κανείς· ὑπῆρχε αὐτόματη αἰδημοσύνη· ἀξιοπρέπεια. ὑπῆρχε μιὰ ἐλεύθερη κι αὐτόβουλη λεκτικὴ σεμνότης. στὴν αὐλὴ τῶν μικτῶν σχολείων, ὁποιοσδήποτε μαθητὴς μποροῦσε νὰ μπῇ στὸ χῶρο τῶν κοριτσιῶν, γιὰ νὰ δώσῃ σὲ κάποια λ.χ. ἕνα βιβλίο, ἀλλὰ δὲν ἔμενε ἐκεῖ· καὶ κανεὶς δὲν τὸν σχολίαζε. δὲν ὑπῆρχαν ὑπόνοιες. δὲν ὑπῆρχε ἀρρωστημένη ζήλεια».

Νὰ σᾶς πῶ· καὶ ἡ συνεχὴς ἀλληλοπεριχώρησι δὲν κάνει καλό. ἀναπτύσσονται φθόνοι –ὄχι ζήλειες ἀλλὰ φθόνοι μεταξὺ ἑτεροφύλων, μιμητικοὶ φθόνοι–, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἄρρενες τοὺς κάνουν θηλυπρεπεῖς καὶ τὶς γυναῖκες τὶς κάνουν λεσβίες. γι' αὐτὸ σήμερα ὑπάρχει πολλὴ πουστιὰ καὶ πολὺς λεσβιασμός· τὸ ὑποκινεῖ αὐτὸ καὶ ἡ τηλεόρασι ποὺ κατέχεται ἀπὸ πούστηδες καὶ λεσβίες, ἢ ἔστω «ἄρρενες» ἀβάρ-

βατους καὶ γυναῖκες χωρὶς θηλυκότητα, κρύες καὶ ἀνοργασμικές. τὸ σεμνὸ καὶ συμφέρον μέτρο τῆς νεανικῆς ἐποχῆς μου ἦταν καλλίτερο καὶ τὸ πιὸ ἐνδεδειγμένο.

Ἐγὼ ἔμαθα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ὕπαρξι κιναίδων ὡς φοιτητής· ἕνας βοηθὸς καθηγητοῦ ἦταν κίναιδος· κι ὅταν τὸ ἔμαθα, ἔμεινα κατάπληκτος. στὸ χωριὸ ἄκουγα ὡς βρισιὰ τὴ λέξι «πούστης» καὶ μέχρι τὰ 18 μου χρόνια νόμιζα ὅτι σημαίνει τὸ βιαστὴ κοριτσιοῦ! στὴ Θεσσαλονίκη ἔμαθα ὡς φοιτητὴς τί σημαίνει ἡ λέξι «πούστης», κι ὅτι ὑπάρχουν τέτοιοι, καὶ δὲν μποροῦσα νὰ τὸ πιστέψω. ὁ κίναιδος βοηθὸς εἶχε ῥιχτῆ σ' ἕναν χωριάτη συμφοιτητή μου, κι ὅταν ἐκεῖνος τὸν ἀπέκρουσε μὲ σιχασιά, ὁ κίναιδος λύσσαξε ἐναντίον του καὶ προσπάθησε νὰ τὸν καταστρέψῃ! δὲν μποροῦσα νὰ τὸ πιστέψω αὐτὸ τὸ φαινόμενο.

Στὸ μάθημα τῆς ψυχολογίας, ποὺ ἦταν τότε μάθημα τῆς φιλολογίας, καὶ 4 χρόνια εἶχα σ' αὐτὸ καθηγητή μου κάποιον Β. Τατάκη, διδάχτηκα 1 ἔτος Φρόυντ, 1 ἔτος Γιούνγκ, 1 ἔτος Ἄντλερ, καὶ 1 ἔτος ἄλλους «παρακατιανούς». ὅταν κάποτε εἶπα στὸν καθηγητή μου Τατάκη, ὅτι ὁ Φρόυντ καὶ οἱ ἄλλοι εἶχαν γιὰ τὴ θεωρία τους δεῖγμα μόνον ἀπὸ Βιεννέζους πελάτες των, ποὺ μέχρι σήμερα εἶναι οἱ πιὸ διαβόητοι γιὰ αἱμομικτικὲς διαστροφές, κι ὅτι ὁ Φρόυντ ὁ ἴδιος ἦταν κίναιδος καὶ ναρκομανής, κι ἑπομένως οἱ θεωρίες των δὲν ἰσχύουν γιὰ φυσιολογικοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ μόνο γιὰ Βιεννέζικα δείγματα, ἐντυπωσιάστηκε. και καθώς ἤμουν «ἐπί πτυχίῳ», μοῦ ἔκανε πρότασι – ὅπως καὶ ἄλλοι 4 καθηγηταί μου– νὰ γίνω βοηθός του καὶ νὰ μὲ προωθήσῃ γιὰ διάδοχό του, ἀλλ' ἐγὼ δὲν δέχτηκα.

Αὐτὰ σὰ σκέψεις μου γιὰ τὰ δίδυμα μοναστήρια τοῦ Νείλου μὲ τὶς 400 μοναχὲς καὶ τοὺς (400;) μοναχούς, μὲ διάφραγμα τὸ Νεῖλο καὶ μὲ τὴν κατ' ἀρχὴν ἀνερμήνευτη ζηλοφθονία καὶ σεξουαλικὴ λύσσα. ἀντιχριστιανικὰ καὶ δαιμονικὰ φαινόμενα τοῦ μοναχισμοῦ, ποὺ εἶναι μόνο μιὰ διαστροφὴ καὶ τίποτε ἄλλο.

15. Γεράσιμος ὁ ἀββᾶς καὶ Ἰορδάνης ὁ λέων

Ὡς ἀπὸ μιλίου ἑνὸς τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου τοῦ ποταμοῦ λαύρα ἐστὶ τοῦ ἁγίου ἀββᾶ Γερασίμου λεγομένη. ἐν αὐτῇ τῇ λαύρᾳ παραβαλοῦσιν ἡμῖν διηγήσαντο οἱ ἐκεῖ καθεζόμενοι πατέρες περὶ τοῦ ἁγίου τούτου, ὅτι Περιπατοῦντι ἐν μιᾷ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου, ὑπήντησεν αὐτῷ λέων πάνυ ὠρυόμενος ἐκ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ. εἶχε γὰρ ἀπὸ καλάμου σκόλοπα ἐμπαγέντα αὐτῷ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὀγκωθῆναι αὐτοῦ τὸν πόδα καὶ πλήρη πύου γενέσθαι. ὡς οὖν ἐθεώρησεν ὁ

λέων τὸν γέροντα, ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπεδείκνυεν αὐτῷ τὸν πεπληγμένον πόδα ἐκ τοῦ ἐμπαγέντος αὐτῷ σκόλοπος, κλαίων τρόπον τινὰ καὶ δεόμενος τῆς παρ' αὐτοῦ θεραπείας τυχεῖν. ὡς δὲ εἶδεν αὐτὸν ὁ γέρων ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ, καθίσας καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τοῦ ποδὸς καὶ ἀνατεμὼν αὐτόν, ἐξέβαλε τὸν κάλαμον μετὰ πολλῶν ὑγρῶν, καὶ καλῶς περικαθαρίσας τὸ τραῦμα καὶ δήσας τὸν πόδα πανν ίῳ, ἀπέλυσεν. ὁ δὲ λέων θεραπευθεὶς οὐκέτι εἴασε τὸν γέροντα, ἀλλ' ὡς γνήσιος μαθητής, ὅπου ἂν ἀπήρχετο, ἠκολούθει αὐτῷ· ὥστε θαυμάζειν τὸν γέροντα τὴν τοσαύτην εὐγνωμοσύνην του θηρίου· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τότε ὁ γέρων ἔτρεφεν αὐτόν, βάλλων αὐτῷ ἄρτον καὶ βρεκτὰ ὄσπρια.

Εἶχε δὲ ἡ λαύρα ὄνον δι' ὕδωρ εἰς τὴν χρείαν τῶν γερόντων. ἐκ γὰρ τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου πίνουσιν ὕδωρ. ἀπέχει δὲ ἐκ τῆς λαύρας ὁ ποταμὸς μίλιον ἕν. συνήθειαν οὖν εἶχον οἱ πατέρες διδόναι τῷ λέοντι τὸν ὄνον, ἵνα βόσκῃ αὐτὸν παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου. ἐν μιᾷ οὖν βοσκόμενος ὁ ὄνος ὑπὸ τοῦ λέοντος, ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ οὐκ ὀλίγον διάστημα· καὶ ἰδοὺ καμηλάριοι ἐρχόμενοι ἀπὸ Ἀραβίας, καὶ εὑρόντες τὸν ὄνον, λαβόντες αὐτὸν ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια. ὁ δὲ λέων ἀπολέσας τὸν ὄνον, ἦλθεν εἰς τὴν λαύραν πάνυ στυγνὸς καὶ κατηφὴς πρὸς τὸν ἀββᾶν Γεράσιμον. ἐνόμιζεν οὖν ὁ ἀββᾶς, ὅτι ἔφαγε τὸν ὄνον ὁ λέων· καὶ λέγει αὐτῷ· Ποῦ ὁ ὄνος; ὁ δὲ ὥσπερ ἄνθρωπος εἱστήκει σιωπῶν καὶ κάτω νεύων. λέγει αὐτῷ ὁ γέρων· Ἔφαγες αὐτόν; εὐλογητὸς Κύριος. Εἴ τι ἐποίει ὁ ὄνος, ἀπ' ἄρτι σὺ μέλλεις ποιεῖν. ἀπὸ τότε οὖν ὁ λέων κελεύσαντος τοῦ γέροντος ἐβάσταζε τὸ κανθήλιον κεράμια τέσσαρα ἔχον, καὶ ἔφερε τὸ ὕδωρ.

Ἦλθεν οὖν ἐν μιᾷ στρατιώτης εὔξασθαι πρὸς τὸν γέροντα, καὶ ἰδὼν τὸν λέοντα τὸ ὕδωρ βαστάζοντα, καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν, ἠλέησεν αὐτόν. καὶ ἐκβαλὼν τρία νομίσματα ἔδωκε τοῖς γέρουσιν, ἵνα ἀγοράσωσιν ὄνον εἰς τὴν χρείαν τοῦ ὕδατος, καὶ τὸν λέοντα τῆς τοιαύτης λειτουργίας ἐλευθερώσωσι. μετὰ οὖν χρόνον τινὰ τοῦ ἐλευθερωθῆναι τὸν λέοντα ὁ καμηλάριος ὁ τὸν ὄνον λαβὼν ἤρχετο πάλιν σῖτον πωλῆσαι ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει, ἔχων τὸν ὄνον μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ περάσας τὸν ἅγιον Ἰορδάνην κατὰ συγκυρίαν ὑπηντήθη τῷ λέοντι. καὶ ἰδὼν αὐτόν, εἴασε τὰς καμήλους καὶ ἔφυγεν. ὁ δὲ λέων, γνωρίσας τὸν ὄνον, ἔδραμεν ἐπ' αὐτὸν καὶ τῷ στόματι δακὼν αὐτοῦ, ὡς εἴωθε, τὸ λουρίδιον, ἔσυρεν αὐτὸν καὶ τὰς τρεῖς καμήλους χαίρων ὁμοῦ καὶ κράζων ὡς τὸν ὄνον, ὃν ἀπώλεσεν, εὑρηκώς, καὶ ἦλθε πρὸς τὸν γέροντα. Ὁ γὰρ γέρων εἶχεν ὅτι ὁ λέων ἔφαγε τὸν ὄνον. τότε ἔγνω ὁ γέρων ὅτι ἐσυκοφαντήθη ὁ λέων. ἐπέθηκε δὲ ὄνομα τῷ λέοντι Ἰορδάνην. ἐποίησεν οὖν μετὰ τοῦ γέροντος ἐν τῇ λαύρᾳ ὁ λέων πενταετῆ χρόνον ἀχώριστος αὐτοῦ πάντοτε ὤν.

Ὅτε δὲ πρὸς Κύριον ἀπεδήμησεν ὁ ἀββᾶς Γεράσιμος καὶ ὑπὸ τῶν πατέρων ἐτάφη, κατ' οἰκονομίαν θεοῦ ὁ λέων οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ λαύρᾳ. μετὰ γοῦν ὀλίγον καιρὸν ἦλθεν ὁ λέων καὶ ἐζήτει τὸν γέροντα. ὁ δὲ μαθητὴς τοῦ γέροντος καὶ ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος, ἰδόντες αὐτόν, λέγουσιν αὐτῷ· Ἰορδάνη, ὁ γέρων ἡμῶν ἀφῆκεν ἡμᾶς ὀρφανοὺς καὶ πρὸς Κύριον ἀπεδήμησεν, ἀλλὰ δεῦρο φάγε. ὁ δὲ λέων φαγεῖν οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ συνεχῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τῇδε κἀκεῖσε ὑπέστρεφε, τοῦ ἰδεῖν τὸν γέροντα αὐτοῦ, ὠρυόμενος μεγάλα καὶ μὴ φέρων αὐτοῦ τὴν ἀπόλειψιν. ὁ δὲ ἀββᾶς Σαββάτιος καὶ οἱ λοιποὶ πατέρες ἰδόντες αὐτόν, τρίβοντες τὸν νῶτον αὐτοῦ, ἔλεγον αὐτῷ· Ἀπῆλθεν ὁ γέρων πρὸς Κύριον, ἐάσας ἡμᾶς· καὶ ταῦτα αὐτῶν λεγόντων οὐκ ἠδύναντο ἐκ τῶν βοῶν οὐδὲ ἐκ τῶν ὀδυρμῶν παῦσαι αὐτόν. ἀλλ' ὅσον αὐτὸν ἐδόκουν διὰ λόγων θεραπεύειν καὶ μεταβάλλειν, τοσοῦτον ὠρυόμενος αὐτὸς μᾶλλον καὶ μᾶλλον διετέλει, καὶ βοαῖς μείζοσιν ἐκέχρητο τὸν θρῆνον ἐπαύξων, καὶ δεικνύων διὰ τῶν φωνῶν καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν λύπην ἣν εἶχε μὴ βλέπων τὸν γέροντα. τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος· Δεῦρο μετ' ἐμοῦ, ἐφ' ὅσον οὐ πιστεύεις ἡμῖν, καὶ δεικνύω σοι ὅπου κεῖται ὁ γέρων ἡμῶν. καὶ λαβὼν αὐτὸν ἀπήνεγκεν ὅπου ἦσαν θάψαντες αὐτόν. ἀπεῖχον δὲ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ὡς ἥμισυ μίλιον. καὶ σταθεὶς ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος ἐπάνω τοῦ τάφου τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου, λέγει τῷ λέοντι· Ἰδοὺ ὁ γέρων ἡμῶν, καὶ ἔκλινε τὰ γόνατα αὐτοῦ ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος. ὡς οὖν εἶδεν ὁ λέων πῶς ἔβαλε μετανοίας, κρούων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σφοδρῶς εἰς τὴν γῆν καὶ ὠρυόμενος, παραχρῆμα ἀπέθανεν ἐπάνω τοῦ τάφου τοῦ γέροντος.

Τοῦτο δὲ γέγονεν οὐχ ὡς ψυχὴν λογικὴν ἔχοντος τοῦ λέοντος, ἀλλ' ὡς τοῦ θεοῦ θέλοντος δοξάσαι τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν οὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον καὶ δεῖξαι ποίαν εἶχον τὰ θηρία ὑποταγὴν πρὸς τὸν Ἀδὰμ πρὸ τοῦ αὐτὸν παρακοῦσαι τῆς ἐντολῆς καὶ τῆς ἐν παραδείσῳ τρυφῆς ἐκπεσεῖν.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 107 PG 87,2965c - 2969b.

Ἕνα μίλι ἀπὸ τὸν ἅγιο Ἰορδάνη τὸν ποταμὸ εἶναι ἡ λαύρα (= μοναστικὸ χωριὸ) τοῦ ἁγίου ἀββᾶ Γερασίμου. ὅταν εἴχαμε φιλοξενηθῆ στὴ λαύρα ἐκείνη, οἱ πατέρες ποὺ κάθονται ἐκεῖ μᾶς διηγήθηκαν γιὰ τὸν ἅγιο Γεράσιμο ὅτι Μιὰ μέρα, καθὼς περπατοῦσε στὴν ὄχθη τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου, τὸν συνάντησε ἕνας λέων ποὺ ὠρυόταν πολὺ ἄγρια γιὰ τὸ πονεμένο πόδι του. εἶχε μπηγμένο σ' αὐτὸ μιὰ αἰχμηρὴ σχίζα καλαμιοῦ, καὶ τὸ πόδι του ἦταν πρησμένο καὶ γεμάτο πύον. μόλις εἶδε τὸ γέροντα ὁ λέων, πῆγε κοντά του καὶ τοῦ ἔδειχνε τὸ πόδι του τὸ πληγωμένο ἀπὸ τὴν αἰχμηρὴ σχίζα, ποὺ τοῦ εἶχε μπηχτῆ, καὶ κατὰ κάποιον τρόπο ἔκλαιγε καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν θερα-

πεύσῃ. ὅταν ὁ γέροντας τὸν εἶδε νὰ εἶναι σὲ τόσο δύσκολη κατάστασι, κάθισε, πῆρε τὸ πόδι του, τὸ ἄνοιξε, ἔβγαλε τὸ καλάμι μαζὶ μὲ πολλὰ ὑγρά, καθάρισε καλὰ τὸ τραῦμα καὶ τὸν περίγυρό του, ἐπέδεσε τὸ πόδι μὲ πανί, κι ἄφησε τὸ λέοντα ἐλεύθερο. ὁ λέων ὅμως, ἀφοῦ θεραπεύθηκε, δὲν ἐγκατέλειψε πιὰ τὸ γέροντα, ἀλλὰ σὰ γνήσιος μαθητὴς τὸν ἀκολουθοῦσε ὅπου κι ἂν ἐκεῖνος πήγαινε. ὁ γέροντας θαύμαζε τὴν τόση εὐγνωμοσύνη τοῦ θηρίου. κι ἀπὸ τότε ἔτρεφε τὸ λέοντα βάζοντάς του νὰ τρῴῃ ψωμὶ καὶ *βρεκτὰ ὄσπρια* (=φουσκωμένα στὸ νερὸ γιὰ μαλάκωμα).

Ἡ λαύρα εἶχε ἕνα γάιδαρο ποὺ κουβαλοῦσε νερὸ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν γερόντων. πίνουν νερὸ ἀπὸ τὸν ἅγιο Ἰορδάνη. ὁ ποταμὸς ἀπέχει ἀπὸ τὴ λαύρα ἕνα μίλλι. οἱ πατέρες εἶχαν τὴ συνήθεια νὰ δίνουν στὸ λέοντα τὸ γάιδαρο νὰ τὸν βόσκῃ δίπλα στὸ χεῖλος τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου. μιὰ μέρα, καθὼς ὁ λέων ἔβοσκε τὸ γάιδαρο, ὁ γάιδαρος τοῦ ἔφυγε κι ἀπομακρύνθηκε λίγο. καὶ κάποιοι καμηλιέρηδες, ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ τὴν Ἀραβία, τὸν βρῆκαν, τὸν πῆραν μαζί τους, κι ἔφυγαν στὸν τόπο τους. κι ὁ λέων, σὰν ἔχασε τὸ γάιδαρο, ἦρθε στὴ λαύρα στὸν ἀββᾶ Γεράσιμο πολὺ στενοχωρημένος καὶ σκυθρωπός. ὁ ἀββᾶς νόμιζε ὅτι ὁ λέων ἔφαγε τὸ γάιδαρο. καὶ τοῦ λέει· Ποῦ εἶναι ὁ γάιδαρος; ἐκεῖνος στεκόταν ἀκριβῶς σὰν ἄνθρωπος σκυφτὸς καὶ σιωπηλός. τοῦ λέει ὁ γέροντας· Τὸν ἔφαγες; εὐλογητὸς ὁ Κύριος· ὅ,τι δουλειὰ ἔκανε ὁ γάιδαρος, ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ τὴν κάνῃς ἐσύ. κι ἀπὸ τότε ὁ λέων μὲ τὸ πρόσταγμα τοῦ γέροντος κουβαλοῦσε τὸ σαμάρι, ποὺ εἶχε φορτωμένες τὶς τέσσερες στάμνες, καὶ κουβαλοῦσε νερό.

Μιὰ μέρα ἦρθε ἕνας στρατιώτης νὰ προσευχηθῇ κοντὰ στὸ γέροντα, κι ὅταν εἶδε τὸ λέοντα νὰ φορτώνεται τὸ νερὸ κι ἔμαθε τὴν αἰτία, τὸν ἐλέησε. βγάζει καὶ δίνει στοὺς γέροντες τρία νομίσματα, γιὰ ν' ἀγοράσουν γάιδαρο γιὰ τὴν ἀνάγκη τοῦ νεροῦ, καὶ νὰ ἐλευθερώσουν τὸ λέοντα ἀπὸ ἕνα τέτοιο λειτούργημα. ὅταν πέρασε κάποιος χρόνος ἀπὸ τότε ποὺ ἐλευθερώθηκε ὁ λέων, συνέβη νὰ ἔρθῃ πάλι στὴν ἁγία πόλι νὰ πουλήσῃ σιτάρι ὁ καμηλιέρης ποὺ εἶχε πάρει τὸ γάιδαρο. σὰν πέρασε τὸν ἅγιο Ἰορδάνη κατὰ συγκυρία συναντήθηκε μὲ τὸ λέοντα. μόλις τὸν εἶδε, παράτησε τὶς καμῆλες κι ἔφυγε. ὁ λέων, ποὺ ἀναγνώρισε τὸ γάιδαρο, ἔτρεξε κοντά του, δάγκωσε μὲ τὸ στόμα του τὸ λουρί του, ὅπως ἦταν συνηθισμένος, καὶ τράβηξε κι αὐτὸν καὶ τὶς τρεῖς καμῆλες, χαρούμενος συνάμα καὶ βρυχώμενος ἀπὸ τὴ χαρά του, ἐπειδὴ βρῆκε τὸ γάιδαρο ποὺ ἔχασε, καὶ παρουσιάστηκε στὸ γέροντα. ἐπειδὴ ὁ γέροντας πίστευε ὅτι ὁ λέων εἶχε φάει τὸ γάιδαρο. τότε κατάλαβε ὁ γέροντας ὅτι ὁ λέων συκοφαντήθηκε. κι ἔδωσε στὸ λέοντα τὸ ὄνομα Ἰορδάνης. κι ὁ λέων ἔκανε πέντε χρόνια στὴ λαύρα μαζὶ μὲ τὸ γέροντα ἀχώριστος πάντοτε.

Ὅταν ὁ ἀββᾶς Γεράσιμος ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον, καὶ οἱ πατέρες τὸν ἔθαψαν, κατ᾽ οἰκονομίαν θεοῦ ὁ λέων δὲν ἦταν παρὼν στὴ λαύρα. μετὰ λίγον καιρὸ ἦρθε, κι ἀναζητοῦσε τὸ γέροντα. ὁ δὲ μαθητὴς τοῦ γέροντος κι ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος, μόλις τὸν εἶδαν, τοῦ λένε· Ἰορδάνη, ὁ γέροντας μᾶς ἄφησε ὀρφανοὺς κι ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον· ἀλλὰ ἔλα νὰ φᾷς. ὁ λέων ὅμως δὲν ἤθελε νὰ φάῃ, παρὰ μόνο κύτταζε συνεχῶς ἐδῶ κι ἐκεῖ, ψάχνοντας τὸ γέροντά του, ὠρυόμενος μὲ βρυχηθμοὺς μεγάλους καὶ μὴ ἀντέχοντας στὴν ἐγκατάλειψι. ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος καὶ οἱ ἄλλοι πατέρες, ὅταν τὸν εἶδαν ἔτσι, τοῦ ἔτριβαν τὴ ῥάχι του καὶ τοῦ ἔλεγαν· Ἀπῆλθεν ὁ γέρων πρὸς Κύριον, μᾶς ἄφησε. κι ἐνῷ τοῦ ἔλεγαν αὐτά, δὲν μποροῦσαν νὰ σταματήσουν τοὺς βρυχηθμούς του καὶ τοὺς θρήνους του. ἀλλ᾽ ὅσο αὐτοὶ νόμιζαν ὅτι θὰ τὸν καθησυχάσουν μὲ τὰ λόγια τους καὶ θὰ τὸν ἀλλάξουν, τόσο ἐκεῖνος μούγκριζε ὅλο καὶ περισσότερο. καὶ αὔξαινε τὸ θρῆνο μὲ δυνατότερα μουγκρίσματα, κι ἔδειχνε τὴ λύπη ποὺ εἶχε, ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε τὸ γέροντα, μὲ τοὺς βρυχηθμούς του καὶ μὲ τὸ πρόσωπό του καὶ μὲ τὰ μάτια του. τότε τοῦ λέει ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος· Ἀφοῦ δὲν μᾶς πιστεύεις, ἔλα μαζί μου, καὶ σοῦ δείχνω ποῦ εἶναι θαμμένος ὁ γέροντάς μας. τὸν παίρνει λοιπὸν καὶ τὸν πάει ἐκεῖ ποὺ τὸν εἶχαν θάψει. ἦταν περίπου μισὸ μίλι μακριὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. κι ἀφοῦ στάθηκε ὁ ἀββᾶς Σαββάτιος πάνω ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ ἀββᾶ Γερασίμου, λέει στὸ λέοντα· Νά ὁ γέροντάς μας. καὶ γονάτισε. ὁ λέων, μόλις εἶδε πῶς ἔκανε μετάνοιες, ἄρχισε νὰ χτυπάῃ τὸ κεφάλι του στὸ ἔδαφος πολὺ δυνατὰ καὶ νὰ ὠρύεται, κι ἀμέσως πέθανε ἐπάνω στὸν τάφο τοῦ γέροντος.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔγινε, ὄχι ἐπειδὴ ὁ λέων εἶχε ψυχὴ λογική, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁ θεὸς θέλει νὰ *δοξάζῃ τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν* ὄχι μόνον ὅσο ζοῦν, ἀλλὰ *καὶ μετὰ τὸ θάνατό τους,* καὶ νὰ δείξῃ τί λογῆς ἦταν ἡ ὑποταγὴ ποὺ εἶχαν τὰ θηρία στὸν Ἀδάμ, πρὶν ἐκεῖνος παρακούσῃ τὴν ἐντολὴ κι ἐκπέσῃ ἀπὸ τὴν τρυφὴ ποὺ εἶχε στὸν παράδεισο.

* * *

Τυχερὸς ὁ ἀββᾶς Γεράσιμος. ἀντὶ νὰ βρῇ ἕνα λέοντα ποὺ νὰ ξέρῃ μόνο ἀραβικὰ ἢ ἀγγλικὰ ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλη γλῶσσα, καὶ νὰ μὴν παίρνῃ ἀπὸ ἑλληνικά, βρῆκε ἕναν γλωσσομαθέστατο, ποὺ ἤξερε ὅλες τὶς γλῶσσες τῆς γῆς ἢ ἔστω μόνο ἑλληνικά· κι ἔτσι ὁ προσληφθεὶς λέων τὸν καταλάβαινε. φανταστῆτε νὰ ἤξερε ὁ λέων μόνο ἀρμενικά· θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ καταλάβῃ τὸ γέροντα. ἄτυχος ὅμως ποὺ μόνο καταλάβαινε, καὶ δὲν μποροῦσε καὶ νὰ μιλήσῃ, ὥστε ν᾽ ἀπολογηθῇ ἀμέσως, κι ἔζησε ὁ καημένος τόσον καιρὸ στὴν ἀνυποληψία καὶ στὴ θλῖψι τοῦ συκοφαντημένου καὶ παρεξηγημένου. ἐκτὸς ἂν τὸ ἔκανε αὐτὸ ἀπὸ ἄκρα ταπείνωσι καὶ ὑποταγὴ ἢ γιὰ νὰ φέρῃ τὸ ὄνειδος τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἑκουσίως, ὅπως ἔκαναν μετὰ ἕναν αἰῶνα οἱ σαλοί. τὸ συ-

νήθιζαν αὐτὸ ἀνέκαθεν οἱ ἀββᾶδες· ἦταν ἡ περίφημη *κρυπτεία* τους σ' αὐτό. κι ὁ λέων ἦταν πολὺ ἐνάρετος. κι ἐκεῖνος ὁ γέροντας, τέλος πάντων, παρ' ὅλο ποὺ ζοῦσε στὴν παραδείσια ἀναμάρτητη κατάστασι τοῦ προπτωτικοῦ Ἀδάμ, κι αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ ἰσάγγελοι μοναχοί του, ὥστε νὰ συμβιώνουν μ' ἕνα θηρίο, ἀκριβῶς ὅπως οἱ χιλιασταὶ στὸν παράδεισό τους, ἐν τούτοις δὲν εἶχαν μιὰ στάλα διορατικότητα, ὥστε ν' ἀντιληφτοῦν τὴν *κρυπτεία* καὶ τὴν ἀθῳότητα τοῦ λέοντος καὶ νὰ μὴν τὸν συκοφαντοῦν γιὰ δολοφόνο τόσον καιρό. εἶναι σὰ νὰ ἔχῃ μιὰ χώρα ὅλα τ' ἀγαθὰ καὶ τὰ πλούτη, ἀλλὰ νὰ τῆς λείπῃ τὸ μπρόκολο. συμβαίνουσι καὶ τὰ τοιαῦτα ἐνίοτε, καθὼς φαίνεται. ὅπως καὶ στὴν περίπτωσι τοῦ μικροῦ Ζαχαρίου ὅλοι οἱ ἀσκηταὶ τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος καὶ πάσης Αἰγύπτου ἦταν καὶ πνευματικοὶ καὶ διορατικοὶ κι ἐγκρατευταὶ καὶ νηστευταὶ καὶ νηπτικοὶ καὶ ἀναμάρτητοι σὰν τὸν παραδείσιο προπτωτικὸ ἄνθρωπο καὶ ἰσάγγελοι, ἀλλ' ἔτσι τυχαία ἔτυχε νὰ εἶναι ὅλοι τους κολομπαρᾶδες καὶ νὰ βουλιμιοῦν νὰ πηδήξουν τὸ μικρὸ παιδὶ τόσο πολύ, ποὺ ἐκεῖνο ἀπὸ τὴν τρομάρα του αὐτοσακατεύτηκε μπαίνοντας στὸ νίτρο. εἶναι σὰ νὰ ἔχουν οἱ κάτοικοι μιᾶς περιοχῆς ὅλα τ' ἀγαθὰ κι ὅλες τὶς ἀρετές, ἀλλ', ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς περιοχῆς των λείπει τὸ χλώριο, νὰ εἶναι ὅλοι ξεδοντιάρηδες· ξυμπτωματικὴ ξύμπτωσις. ἐπαινέθηκε ὅμως τὸ παιδὶ καὶ τοῦ ἀπονεμήθηκε κι αὐτουνοῦ ὁ τίτλος τοῦ ἰσαγγέλου. τὰ ἀγαθὰ κόποις κτῶνται· καὶ οἱ μοναχοὶ εἶναι δίκαιοι.

Βασιλικὸ ζῷο ὁ λέων μὲ εὐγένεια καὶ ἀρχοντιά. ὁ γάιδαρος ὅμως ἦταν πάντα ἕνα ξεδιάντροπο γαϊδούρι ὁ αἰσχρός. ἰδίως ἂν ἔβλεπε ἢ μύριζε γαϊδούρα. γι' αὐτὸ καὶ παρ' ὅλο ποὺ κουβαλοῦσε τὸ φορτίο τοῦ νεροῦ περισσότερα χρόνια ἀπὸ τὸν πολὺ ἰσχυρότερό του λέοντα, ἐν τούτοις δὲν θαυμάζεται ἀπὸ τοὺς προικισμένους μὲ τὴν ἀρετὴ τῆς διακρίσεως ἀββᾶδες γιὰ τὴ διακονία του, ἐνῷ ὁ εὐπατρίδης λέων θαυμάζεται. ἐλαφρῶς προσωποληπτικὸ γνώρισμα τῶν κολάκων τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ὁ λέων ἦταν οὐσιαστικὰ ἕνας ἀββᾶς ὑπόδειγμα ὑπομονῆς ἀθῳότητος καὶ ταπεινοφροσύνης, ἐνῷ ὁ πρόστυχος ὁ γάιδαρος ἦταν ἕνας λαϊκὸς καὶ κοσμικὸς ἐργάτης τῆς λαύρας. γιατὶ νὰ τὸν λυπηθοῦν οἱ πατέρες γιὰ τὴν αἰχμαλωσία του αὐτὸν τὸν ἀκόλαστο γάιδαρο; νὰ μὴν ἀνοίξω τὸ στόμα μου τώρα καὶ πῶ τὰ χειρότερα ποὺ εἶχε τὸ γαϊδούρι. ὁ λέων, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ νηστεία καὶ χορτοφαγία - ξηροφαγία του, ἀσκοῦσε καὶ ἄλλες μοναχικὲς ἀρετές, ὅπως *ἀλουσία, χαμαικοιτία, γυμνητεία, ὑπακοή, ἀγαμησία,* καί γε τὴν προειρημένη *ἐργασία τῆς κρυπτείας,* διότι οὐδέποτε φανέρωνε τὴν ὅλη ἀσκητικὴ *ἐργασία* του, οὔτε ἀπολογήθηκε γιὰ τὴν ἀθῳότητά του. εἶχε βέβαια κι ὁ γάιδαρος τὶς ἴδιες ἀρετὲς καί γε ἀγαμία καὶ οὗτος ὁ τάλας στὸ μοναστικὸ καὶ «ἄβατον ταῖς γαϊδούραις» περιβάλλον ἐκεῖνο, ὅπως εἶναι

αὐτονόητο, ἀλλὰ γιατί νὰ τὸν ἐκτιμοῦν οἱ ἀββᾶδες; μήπως δὲν ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἕνα ἄθεο καὶ πρόστυχο γαϊδούρι; ταιριάζει σ' ἕναν ἀββᾶ νὰ ἐκτιμάῃ ἕνα γαϊδούρι; καὶ τί θαυμάσιος παιδαγωγὸς ὁ γέρων Γεράσιμος! τὸν ἔκανε καὶ φυτοφάγο τὸν λέοντα· παξιμάδι καὶ ὄσπρια· χωρὶς οἶνον καὶ ἔλαιον μάλιστα. ἀκόμη κι ὁ γάιδαρος, παρ' ὅλη τὴ γαϊδουριά του, ἔγινε κάπως διορατικός, καὶ δὲν φοβόταν τὸν λέοντα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγαποῦσε· ἔκανε σὰν τρελλὸ κουτάβι, ὅταν τὸν ξαναεῖδε. ἂν αὐτὰ δὲν εἶναι σαχλαμάρες ψυχοπαθῶν, τότε δὲν ὑπάρχουν στὸν κόσμο σαχλαμάρες.

Θεέ μου! τί σαχλαμάρες ἀββάδικες! τοὐλάχιστο στὴν αὐθεντική του παραλλαγή, τὴν ἀρχαία ἑλληνική, αὐτὸς ὁ *λέων τοῦ Ἀνδροκλέους* μόνο καλοήθεια οἰκοσίτου ζῴου ἔδειχνε, καὶ δὲν μιλοῦσε οὔτε καταλάβαινε ἀπὸ ἑλληνικά, οὔτε νηστεῖες ἔκανε, οὔτε χορτοφάγος ἔγινε, οὔτε καταστόλιστος μὲ ἀρετὲς ἦταν, οὔτε πνευματικότητα εἶχε. ἴσως διότι ἐκεῖνος ἦταν εἰδωλολάτρης. πάντως τὸ ἀββάδικο παραμύθι εἶναι περίπου δέκα φορὲς πιὸ ψεύτικο καὶ πιὸ γραῶδες ἀπὸ τὸ εἰδωλολατρικό.

Καὶ τὸ ἄλλο· ὁ φιλόγαμος καὶ ἀσελγὴς γάιδαρος πῶς ζοῦσε καί γε οὗτος τὴν προπτωτικὴ κατάστασι τοῦ Ἀδὰμ νὰ μὴ φοβᾶται τὸν λέοντα, ἀλλὰ νὰ χαίρεται κι αὐτὸς σὰν τοὺς ἀναμάρτητους ἀββᾶδες τὴ συναναστροφὴ μὲ τὸν λέοντα σὰν ὅσιος; κι ὅταν ὁ γέροντας ἔτρεφε τὸν φύσει σαρκοφάγο λέοντα σὰν φυτοφάγο μὲ ψωμὶ καὶ ὄσπρια, γιατί ἔκανε αὐτὴ τὴν παρὰ φύσιν πρᾶξι; καλλίτερα δὲν ἦταν νὰ κάνῃ τὶς πέτρες τῆς ἐρήμου κρέατα, καὶ μ' αὐτὰ νὰ τρέφῃ φυσιολογικὰ τὸν λέοντα; γιατὶ προτιμοῦσε τὸ παρὰ φύσιν; ἀπρόσιτα κι ἀπερινόητα πράγματα.

Γιὰ νὰ εἶμαι ἀμερόληπτος, πρέπει νὰ παραδεχτῶ ὅτι παρ' ὅλες τὶς ἀρετὲς καὶ τοῦ γαϊδάρου, ὁ λέων σαφῶς ὑπερέχει· διότι ὡς ἄγριο κι ἀνθρωποφάγο θηρίο βρυχᾶται καὶ βρυχώμενο διασαλπίζει κι ἀναδεικνύει τὴν παραδείσια γενικὴ ἀρετὴ τῶν μοναχῶν τὴν προπτωτικὴ ἀδαμιαία ἀναμαρτησία ποὺ μπορεῖ νὰ συμβιώνῃ ἀκινδύνως καὶ ἀγαστῶς μὲ ἄγρια καὶ φύσει σαρκοφάγα θηρία καὶ νὰ τὰ τιθασσεύῃ, ἐνῷ ὁ φυτοφάγος γάιδαρος εἶναι τελείως ἀνίκανος γιὰ τὴν ὑψηλὴ αὐτὴ ἀποστολή, ὅσο κι ἂν γκαρίζῃ. βέβαια οἱ μοναχοὶ εἶναι τόσο ταπεινόφρονες κι ἀγαποῦν τόσο τὴν *ἐργασία* τῆς ἀφανείας, ποὺ δὲν θέλουν καθόλου μὰ καθόλου νὰ φαίνεται καὶ ν' ἀναδεικνύεται ἡ ἀρετή τους ἢ νὰ γίνεται λόγος γι' αὐτὴ καὶ μάλιστα ἀπὸ ἕνα γάιδαρο, ἀλλὰ κι αὐτὴ ἡ ἀνικανότητα τοῦ ἀκινδύνου γαϊδάρου ν' ἀναδείξῃ τὴν παραδείσια ἀναμαρτησία τῶν μοναχῶν εἶναι σκέτη γαϊδουριά. νὰ τὴ βράσω τὴ διακονία του.

Ὁ ἅγιος Ἰορδάνης ὁ ποταμός· πέντε φορὲς ἐπαναλαμβάνεται σ'

αὐτὸ τὸ παραμύθι ἡ βλακώδης αὐτὴ ἔκφρασι, ποὺ ἀνήκει στὸ ἴδιο σὲτ μὲ τὴν ἔκφρασι *Ἅγιοι Τόποι.* τὸν 7ο αἰῶνα τῆς παρακμῆς καὶ τοῦ ἰσλὰμ ὁ χατζητουρισμός, ἀπὸ τὸν ὁποῖο προέρχονται οἱ γραώδεις αὐτοὶ ὅροι, βρίσκεται στὸ μέγιστο βρασμὸ τῆς λύσσης του.

Σὰν τὸ φιλάργυρο, ὁ ὁποῖος πρὸ τοῦ θανάτου του ὀδυνᾶται κυρίως γιὰ τὸ πῶς μὲ τὸ θάνατό του θὰ χάσῃ τὴν κυριότητά του στὰ πλούτη του, ἔτσι κι ὁ κάθε «γέροντας», ὁ ὁποῖος λόγῳ τοῦ συνδρόμου σεξουαλικῆς ἀποστερήσεώς του ἀπὸ γυναῖκα νιώθει τοὺς ὑποτακτικούς του ὡς ἀναπόσπαστη ἰδιοκτησία του καὶ τοὺς θέλει ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατό του νὰ μὴν μποροῦν πιὰ νὰ ζήσουν χωρὶς αὐτὸν καὶ νὰ πεθαίνουν λιώνοντας ἐπάνω στὸν τάφο του ἀμέσως σὰν τὸν ὑποδειγματικὸ ὑποτακτικὸ τὸν *Ἰορδάνη* τὸ λέοντα. ἢ ὅπως μέχρι τὸ 1920 ὁ κάθε γεροξούρας μαχαραγιᾶς στὴν Ἰνδία, ὅταν πέθαινε στὰ 80 του, θαβόταν μαζὶ μὲ τὰ σφαγμένα ἢ ζωντανὰ δωδεκάχρονα κοριτσόπουλα ποὺ εἶχε παντρευτῆ πρὸ ἔτους, γιὰ νὰ συνεχίσῃ νὰ τὰ ἔχῃ καὶ νὰ μὴν τὰ πάρῃ ἄλλος. στὴν περίπτωσι γέροντος καὶ μοναχῶν βέβαια τὸ φαινόμενο ἔχει χαρακτῆρα κιναιδικὸ ἢ ἔστω ἰδεατῶς κιναιδικό. κιναιδικὴ προσκόλλησι, ποὺ ὡς κτητικότης ἀπαιτεῖ τὸ ἀξεκόλλητο κι ἀναπαλλοτρίωτο ἀπὸ ἕναν ὑπέρμετρο ἐρωτικὸ φθόνο ἀνώμαλο. γι' αὐτὸ στὸ μοναχισμὸ ὑπερτονίζεται ἡ *ὑποταγὴ* καὶ ἡ *ὑπακοή*· ὁ φθονερὸς καὶ ζηλότυπος γέροντας, τόσο ὡς ἐραστὴς ὅσο καὶ ὡς καμμιὰ φορὰ ἐρώμενος, θέλει τὸ χαρέμι του ἀκόμα καὶ στὸν τάφο του. τὸ παραμύθι αὐτὸ εἶναι καὶ προπαγανδιστικὸ μάθημα «πρὸς ὑποτακτικούς»· «Ἔτσι σᾶς θέλω». τὸ παραμύθι αὐτό, πέρα ἀπὸ τὸ κλοπιμαῖο στοιχεῖο τὸ ἁρπαγμένο ἀπὸ τὸ εἰδωλολατρικὸ παραμύθι *Ἀνδροκλῆς καὶ λέων,* κυρίως αὐτὴ τὴν ἐρωτικὴ ἐξάρτησι γέροντος καὶ ὑποτακτικοῦ ἐκφράζει διδάσκει καὶ προπαγανδίζει. τὸ ἀποκορύφωμα τῆς σαρκικότητος γαρνιρισμένο καὶ μὲ ψυχικὴ - σεξουαλικὴ ἀνωμαλία κιναιδικοῦ χαρακτῆρος καὶ πλασσαρισμένο ὡς τὸ ἔπακρο τῆς πνευματικότητος καὶ παραδείσια προπτωτικὴ ἀναμαρτησία.

Οἱ μοναχοὶ ἔκλεψαν τὸ δεξιὸ παπούτσι, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἔκοψε τοὺς διορατικοὺς καὶ θεοπνεύστους νὰ κλέψουν καὶ τ' ἀριστερό, γιατὶ ὡς σκοτισμένοι δὲν κατάλαβαν ὅτι μόνο τὸ ἕνα θὰ τοὺς εἶναι ἄχρηστο, ὅποιο κι ἂν εἶναι, ὅσο ζηλευτὸ κι ἂν εἶναι. φθόνησαν τὴν προπτωτικὴ ἀναμαρτησία τοῦ Ἀδὰμ καὶ τὴν ἀδιαμφισβήτητη κι ἀκίνδυνη κυριαρχία του εἰς *πάντα τὰ θηρία* τῆς γῆς (Γε 2,9 - 13), κι ἔφτιαξαν μὲ τὴν ἄρρωστη φαντασία τους γιὰ τὴ μουτσούνα τους ἕναν «τέτοιο» παράδεισο –κολομπαράδικο παράδεισο–, ἀλλὰ δὲν πρόσεξαν καὶ δὲν ἔνιωσαν οἱ χοντροκέφαλοι καὶ σαρκικοὶ ὅτι μὲ τὰ *θηρία* ὁ Ἀδὰμ δὲν εἶχε καμμιὰ ἀπολύτως λογικὴ ἢ συναισθηματικὴ ἐπικοινωνία, ὅπως εἶχαν λ.χ. μὲ τὸ λέοντα *Ἰορδάνη* ὁ Γεράσιμος ὁ Σαββά-

τιος καὶ *οἱ λοιποὶ πατέρες,* ὅταν τὸν ἐνημέρωναν γιὰ τὴν διακονία του, γιὰ τὴν ἀποδημία τοῦ γέροντος, γιὰ τὴν ὀρφάνια τους, γιὰ τὸν τάφο του, κι ὅτι ἀκριβῶς γι' αὐτὴ τὴν παντελῆ ἔλλειψι ἐπικοινωνίας τοῦ Ἀδὰμ μὲ τὰ ζῷα ὁ θεὸς τοῦ ἔδωσε τὴ γυναῖκα, τὴν ὁποία αὐτοὶ ὠβέλισαν ἀπὸ τὴν κοινωνία τους καὶ τὴν ἀντικατέστησαν μὲ τὰ ζῷα, ἢ τὸ πιθανώτερο μὲ ἄντρες, κι ὅτι μόνο αὐτὴν ὁ Ἀδὰμ τὴν ἔνιωσε πολλαπλῶς ὡς *ὀστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων* του. αὐτοὶ βδελύχθηκαν ἐκεῖνο ποὺ ἔδωσε ὁ θεὸς στὸν ἄνθρωπο καὶ υἱοθέτησαν ἐκεῖνο ποὺ ἀπέρριψαν κι ὁ θεὸς κι ὁ Ἀδάμ. καὶ κατὰ τὸν ψαλμὸ *παρασυνεβλήθησαν τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθησαν αὐτοῖς* (Ψα 50,14). μιμοῦνται δὲ ἐδῶ καὶ τὸ βιβλικὸ ὅτι *Ἤγαγεν (ὁ θεὸς τὰ κτήνη) πρὸς τὸν Ἀδάμ, ἰδεῖν τί καλέσει αὐτά· καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἐκάλεσεν αὐτὸ Ἀδάμ... τοῦτο ὄνομα αὐτῷ* (Γε 2,9 - 10). ἔτσι κι ὁ «γέροντας» ὠνόμασε τὸ λέοντα *Ἰορδάνην.* δὲν ἔχω δῆ βλακωδέστερη «ἑρμηνεία» βιβλικοῦ χωρίου ἀπ' αὐτή. φαντάζονται ὅτι ὁ Ἀδὰμ ὠνόμασε τὰ ζῷα Γιῶργο Γιάννη Θανάση Ἰορδάνη. οἱ «θεόπνευστοι διορατικοὶ καὶ ὁραματισταὶ» δὲν ἀγροικοῦν οὔτε τὴν ἕτοιμη καὶ παλιὰ κι ἑρμηνευμένη βιβλικὴ ἀποκάλυψι νὰ καταλάβουν. ἔδειξαν ἔτσι μὲ τὴ διαρπαγὴ τοῦ ἑνὸς μόνο παπουτσιοῦ οἱ μωροὶ ὅτι ἡ θεοπνευστία τους στὴν πραγματικότητα εἶναι μόνο φθονερὴ βλακεία καὶ τὸ δῆθεν παραδείσιο ἦθος τους εἶναι μόνο σαρκικὴ κακοήθεια καί γε ἀνωμαλία, τόσο σεξουαλικὴ ὅσο καὶ παντοδαπή. ὁ φθονερὸς μοναχισμὸς ἀπὸ τὴ Βίβλο μόνο τὸ θαυμαστὸ στοιχεῖο φθονεῖ καὶ λιγουρεύεται· τὴν πνευματικὴ οὐσία οὔτε ποὺ τὴν ἀντιλαμβάνεται. *σαρκικοὶ πνεῦμα μὴ ἔχοντες* (Ἰδ 3,6· 10)· σάρκες· ἀνώμαλες σάρκες.

Ὁ ἐπίλογος τοῦ γραώδους αὐτοῦ παραμυθιοῦ εἶναι πρῶτον «ἀντιαιρετικὴ» ἀπολογία, ὅτι Ὄχι ὄχι, δὲν ἐννοοῦμε ὅτι τὰ ζῷα ἔχουν *ψυχὴν λογικήν,* γιὰ νὰ μᾶς πῆτε εἰδωλολάτρες (Ὅμηρος, Τ 400 - 423), καὶ δεύτερον ἔμμεση ὁμολογία τοῦ μοναχικοῦ φθόνου στὸ βιβλικὸ Ἀδὰμ καὶ τὴν προπτωτικὴ ἀναμαρτησία του. τὸ δὲ ὅτι ὁ θεὸς *ἀντιδοξάζει τοὺς δοξάζοντας αὐτὸν* καὶ μετὰ θάνατον τὸ ἀντιλαμβάνονται ὡς ἐπίγεια ὑστεροφημία παρ' ἀνθρώποις καὶ δόξα. οἱ μοναχοὶ ἐννοοῦν τὴ δόξα ποὺ δίνει ὁ θεὸς στοὺς «ἀποτεταγμένους ἀπὸ τοῦ κόσμου» μοναχοὺς ἐδῶ κάτω στὴ γῆ, γιὰ νὰ τὴ δοῦν οἱ «κοσμικοὶ» καὶ νὰ σκάσουν. χοντροκομμένη σαρκικότης φθονερῶν καὶ ψυχοπαθῶν. φαντάζονται δὲ καὶ ὅτι ὁ μοναχισμὸς εἶναι *δόξα τοῦ θεοῦ·* γι' αὐτὸ κι ὁ θεὸς τοὺς χρωστάει νὰ τοὺς δοξάσῃ ἐπὶ τῆς γῆς.

Λεοντάρια παρδάλεις πάνθηρες (τσητὰχ) ὕαινες καὶ ἄλλα τέτοια θηρία στὶς παραμεσόγειες χῶρες Αἴγυπτο, Κυρήνη, Καρχηδόνα, Παλαιστίνη, Φοινίκη (Λίβανο), Συρία, Μ. Ἀσία, Ἑλλάδα δὲν ὑπῆρχαν μετὰ τὸ 220 μ.Χ.. τίγρητες καὶ τίγρεις βέβαια σ' αὐτὲς τὶς χῶρες δὲν

ὑπῆρξαν ποτέ. ὑπῆρξαν μόνον ἀνατολικὰ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ μέχρι τὰ χρόνια τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου· εἶναι ζῷο ἀποκλειστικῶς ἀσιατικό. μόνο στὴ μεταξὺ Ἀξιοῦ καὶ Νέστου Ἑλλάδα ὑπῆρχαν σπανίως λεοντάρια μέχρι τὸ 220 μ.Χ. περίπου.

Καὶ οἱ ἐποποιοὶ τοῦ μοναχισμοῦ μὲ τὰ Γεροντικὰ καὶ Λαυσαϊκὰ καὶ Λειμωνάρια καὶ τὸν Βίον Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας διηγοῦνται γιὰ λέοντες ποὺ συμβιοῦσαν μὲ γέροντες σὰ νὰ ἦταν οἱ γάτες των! ἀδίστακτοι ψεῦτες μυθολόγοι κι ἀπατεῶνες κι αὐτοὶ καὶ οἱ ἥρωές των ποὺ ζοῦσαν μεταξὺ 350 καὶ 650! καὶ γενικὰ ὁ μοναχισμὸς ἐμφανίστηκε ὡς παρασιτεύων στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία τὸ 350, σχεδὸν δυὸ αἰῶνες μετὰ τὴν ἐξαφάνισι τῶν λεόντων καὶ τῶν ἄλλων θηρίων ἀπὸ τὶς προειρημένες παραμεσόγειες καὶ χριστιανικὲς χῶρες! ἄθεοι ἄνθρωποι καὶ σιχαμεροὶ εἰδωλολάτρες. παραμύθιαζαν τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τοὺς ἀποχριστιάνιζαν, σὰ νὰ ἦταν μωρά. καὶ τὸ ἄλλο· ὁ λέων μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ «βασιλεὺς τῶν θηρίων», ἀλλὰ νὰ σκάψῃ λάκκο - τάφο, ὅπως λὲν σὲ κάποιο παραμύθι τους αὐτοὶ οἱ σιχαμεροὶ ἀπατεῶνες, δὲν μπορεῖ ποτέ. τὰ παραμύθια τῶν διαβολεμένων ψευταράδων εἶναι γραμμένα μεταξὺ 450 καὶ 650. καὶ οἱ ψευδοήρωες καὶ οἱ ἐποποιοί τους εἶναι βρομόσκυλα τῶν *κωλυόντων γαμεῖν* (Α΄ Τι 9,3), γιὰ τοὺς ὁποίους προφητεύει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, οἱ ὁποῖοι ἀπεχόμενοι ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια καὶ τρεπόμενοι στοὺς *γραώδεις μύθους* δηλητηριάζουν τοὺς Χριστιανοὺς μὲ θανάσιμες κακοδοξίες καὶ κακοδιδασκαλίες. αὐτοὺς τοὺς αἰσχροὺς καὶ ἀκαθάρτους ἀπατεῶνες κι ἀντιχρίστους οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ τοὺς ἀποπτύσουν ὡς ἀνθρώπους τοῦ διαβόλου καὶ χειροτέρους κι ἐπικινδυνοτέρους ἀπ' ὅλους τοὺς αἱρετικοὺς καὶ νικολαΐτες καὶ λοιποὺς ψεῦτες κι ἀπατεῶνες.

16. Ὁ ἔνοχος λέων

Ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Καλαμῶνος τοῦ ἐν τῷ ἁγίῳ Ἰορδάνῃ ὅτι Ἐν μιᾷ ὡς ἤμην πρὸς τὸν ἀββᾶν Παῦλον τὸν Ἑλλαδικὸν εἰς τὸ σπήλαιον αὐτοῦ, ἰδού τις ἐλθὼν ἔκρουσε τὴν θύραν, καὶ ἐξελθὼν ὁ γέρων ἤνοιξεν αὐτῷ. καὶ ἐξενεγκὼν ἄρτον καὶ βρεκτὰ ἔβαλεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἔτρωγεν. ἐγὼ δὲ ὑπέλαβον ὅτι ξένος ἐστί, καὶ παρακύψας διὰ τῆς θυρίδος, θεωρῶ ὅτι λέων ἐστί. καὶ λέγω τῷ γέροντι· Διατί, καλόγηρε, δέδωκας αὐτῷ φαγεῖν; φράσον μοι τὴν αἰτίαν. ὁ δὲ λέγει μοι· Παρήγγειλα αὐτῷ μὴ ἀδικῆσαι μήτε ἄνθρωπον μήτε κτῆνος, καὶ Ἔρχου ἡμερήσιον, καὶ παρέχω σοι τὴν τροφήν σου. καὶ ἰδοὺ ἔχω ἑπτὰ μῆνας ὅτι ἔρχεται δεύτερον τῆς ἡμέρας, καὶ παρέχω αὐτῷ τὴν τροφήν.

Πάλιν μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρέβαλον αὐτῷ θέλων ἀγοράσαι παρ' αὐτοῦ φλασκία. καὶ λέγω αὐτῷ· Τί ἐστι, καλόγηρε; πῶς ἔχει ὁ λέων; ἀπεκρίθη μοι· Κακῶς. λέγω αὐτῷ· Διατί; ὁ δὲ λέγει μοι· Τῇ παρελθούσῃ ἡμέρᾳ ἦλθεν ὧδε, ἵνα παράσχω αὐτῷ φαγεῖν, καὶ θεωρῶ ὅλην τὴν γενειάδα αὐτοῦ ἡμαγμένην καὶ λέγω αὐτῷ· Τί ἐστι; παρήκουσάς μου καὶ σαρκὸς ἔφαγες. εὐλογητὸς Κύριος, οὐκέτι παρέχω σοι τὴν βρῶσιν τῶν πατέρων, σαρκοφάγε. ὕπαγε ἔνθεν. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν ἀπελθεῖν. τότε λαβὼν σχοινίον καὶ τριπλώσας αὐτό, παρέσχον αὐτῷ τρεῖς πληγάς, καὶ ἀπῆλθεν.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 163 PG 87,3029c - 3032a.

Ὁ ἀββᾶς Ἀλέξανδρος τοῦ Καλαμῶνος ποὺ εἶναι στὸν ἅγιο Ἰορδάνη ἔλεγε ὅτι Κάποτε φιλοξενούμαν στὸν ἀββᾶ Παῦλο τὸν Ἑλλαδικὸ στὸ σπήλαιό του, καὶ νά σου κάποιος ἦρθε καὶ χτύπησε τὴν πόρτα, καὶ βγῆκε ὁ γέροντας καὶ τοῦ ἄνοιξε. ὕστερα ἔβγαλε ψωμὶ καὶ *βρεκτὰ* (=ὄσπρια φουσκωμένα στὸ νερὸ γιὰ μαλάκωμα), τὰ ἔβαλε μπροστά του, κι ἐκεῖνος ἔτρωγε. ἐγώ, νομίζοντας ὅτι εἶναι κάποιος ξένος, σκύβω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ τί νὰ δῶ; ἦταν ἕνας λέων. λέω στὸ γέροντα· Γιατί, καλόγηρε, τοῦ ἔδωσες νὰ φάῃ; πές μου τὴν αἰτία. κι ἐκεῖνος μοῦ λέει· Τοῦ παρήγγειλα νὰ μὴν πειράζῃ μήτε ἄνθρωπο μήτε ζῷο, καὶ Ἔρχου κάθε μέρα νὰ σοῦ δίνω τὴν τροφή σου ἐγώ. κι ἔχω ἑφτὰ μῆνες τώρα ποὺ ἔρχεται δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ τοῦ δίνω τροφή.

Μετὰ λίγες ἡμέρες φιλοξενήθηκα σ' αὐτόν, καθὼς ἤθελα ν' ἀγοράσω ἀπ' αὐτὸν φλασκιά. καὶ τοῦ λέω· Τί γίνεται, καλόγηρε; πῶς εἶναι ὁ λέων; μοῦ ἀπαντάει· Ἄσχημα. τοῦ λέω· Γιατί; καὶ μοῦ λέει· Ἦρθε χθὲς ἐδῶ νὰ τοῦ δώσω νὰ φάῃ, καὶ βλέπω ὅλη τὴ γενειάδα του γεμάτη αἵματα· καὶ τοῦ λέω· Τί γίνεται; παράκουσες τὴν ἐντολή μου κι ἔφαγες σάρκα; *εὐλογητὸς ὁ Κύριος,* δὲν σοῦ ξαναδίνω τὴ βρῶσι τῶν πατέρων, σαρκοφάγε. φύγε ἀπὸ δῶ. ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ. παίρνω τότε ἕνα σχοινί, τὸ κάνω τριπλό, καὶ τοῦ δίνω τρεῖς βουρδουλιές· κι ἔφυγε.

* * *

Σὲ πολὺ αὐστηρὸ γέροντα ἔπεσε ὁ τάλας ὁ λέων! καὶ τί ὑπέροχος γέροντας! ἀγαποῦσε στοργικὰ τὸ λέοντα, σὰν παιδί του, ἀλλὰ δὲν τοῦ εἶχε καμμιὰ ἀδυναμία, δὲν εἶχε καμμιὰ συναισθηματικὴ ἐξάρτησι ἀπ' αὐτόν, σὰ χαζομπαμπᾶς, νὰ ποῦμε, ὥστε νὰ τὸν ἔχῃ ντὲ καὶ καλὰ κοντά του ἀνάγωγο καὶ νὰ τὸν χαϊδεύῃ σὰ Νάρκισσο. ἄ! ὅλα κι ὅλα! τέτοιος κρεωφάγος ποὺ ἦταν, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ ὑπακοή, νὰ πάῃ ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθε! σιγὰ νὰ μὴν τὸν παρακαλάῃ κιόλας. τὸν ἀλήτη! τὸν ἀχάριστο! τί ἀπλησίαστη ἀρετή, θεέ μου! δυσθεώρητη! καὶ τί

ταπεινοφροσύνη ποὺ τὴν εἶχε ὁ Νάρκισσος! καὶ τί ἀθῷα ἀφελότης! οὔτε τὸ φαντάζεται ὅτι εἶναι οὐσιαστικὰ ὁ θεὸς ἐν τῷ παραδείσῳ ποὺ διώχνει τὸν παραπεσόντα Ἀδάμ· μιλάει αὐστηρὰ στὸν πεπτωκότα λέοντα μὲ τὶς ἴδιες λέξεις ποὺ μίλησε ὁ θεὸς στὸν Ἀδάμ· *Μὴ ἀπὸ τοῦ ξύλου, οὗ ἐνετειλάμην σοι τούτου μόνου μὴ φαγεῖν, ἀπ' αὐτοῦ ἔφαγες;* (Γε 3,13)· *Τί ἐστι, λέων; παρήκουσάς μου καὶ σαρκὸς ἔφαγες; οὐκέτι παρέχω σοι τὴν βρῶσιν τῶν πατέρων, σαρκοφάγε.* σ' ἔβαλα μέσα στὸν παράδεισο τῶν ἀββάδων, ἔφαγες *βρῶσιν πατέρων, ἄρτον καὶ βρεκτά,* καὶ σὺ *ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησας φαγεῖν σάρκας, σαρκοφάγε;* ἔξω! ἔξω ἀπὸ τὸν παράδεισο! δὲν θὰ ξαναφᾷς *τὴν βρῶσιν τῶν πατέρων* τῶν ἰσαγγέλων, ἀνάξιε! *καὶ εἶπεν ὁ θεός· Ἰδοὺ Ἀδὰμ γέγονεν ὡς εἷς ἐξ ἡμῶν, τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρόν· καὶ νῦν μή ποτε ἐκτείνῃ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ λάβῃ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ φάγῃ καὶ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς ἐκ τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς ἐργάζεσθαι τὴν γῆν... καὶ ἔταξε τοὺς χειρουβὶμ καὶ τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς* (Γε 3,27 - 31), ὅπως ἀκριβῶς ὁ ἀββᾶς Παῦλος ὁ Ἑλλαδικὸς μ' ἕνα τριπλωμένο σχοινὶ σὰ ῥομφαία ἔδιωξε τὸν παρακούσαντα λέοντα. ὁ μέχρι γελοιότητος μιμητικὸς φθόνος τῶν ἀββάδων ἔχει στόχο του ἀκόμη καὶ *Κύριον τὸν θεὸν τὸν περιπατοῦντα ἐν τῷ παραδείσῳ.* οἱ ἰσάγγελοι μοναχοί, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουν οἱ διαβολεμένοι, εἶναι χερουβίμ· ἀπὸ τὴν ἄκρα ταπεινοφροσύνη τους οἱ Νάρκισσοι. σκαρώνουν βέβαια αὐτὸ τὸ κουτοπόνηρο παραμύθι γιὰ τὴν πεφυσιωμένη καὶ ὑπερφίαλη μουτσούνα τους ἐν ἄκρᾳ ἀφελότητι καὶ ταπεινοφροσύνῃ, τόσο ὁ Παῦλος ὁ Ἑλλαδικὸς ὅσο κι ὁ Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Καλαμῶνος, ἀλλ' οὔτε ποὺ φαντάζονται ὅτι κολυμποῦν στὴν ἀνυπέρβλητη ἀρετὴ τοῦ προπτωτικοῦ Ἀδὰμ καί γε αὐτοῦ τούτου τοῦ Κυρίου τοῦ θεοῦ. γραώδης «ἱστορία» γιὰ μικρονοϊκούς. τὸν 7ο αἰῶνα πολλοὶ «Χριστιανοὶ» προτιμοῦσαν ν' ἀκοῦν τέτοιες βλακεῖες ἀββάδων, παρὰ νὰ διαβάζουν τὴ Βίβλο. ἡ Βίβλος τοὺς ἐνωχλοῦσε πλέον· ἤθελαν τέτοια ἀρρωστημένα παραμύθια. ἀγάπησαν μὲ πάθος τοὺς μύθους. τὸ εἶχε προφητεύσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν τελευταία του διδαχὴ λίγες ἡμέρες προτοῦ νὰ σφαγῇ· *Ἔσται καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν· καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται* (Β΄ Τι 9,3 - 4).

Καὶ τὸ παραμύθι αὐτὸ τοῦ Εὐκρατᾶ θυμίζει πάλι τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ παραμύθι *Ἀνδροκλῆς καὶ λέων·* ὅπως καὶ τὸ προηγούμενο. λέτε γι' αὐτὸ κι ὁ ἀββᾶς Παῦλος μὲ τὸ λέοντα αὐτὸ νὰ εἶναι *Ἑλλαδικός;* ἡ γλιστερὴ διολίσθησι τῶν παραμυθιῶν αὐτῶν ἀπὸ μορφὴ σὲ μορφὴ κι

ἀπὸ διασκευὴ σὲ διασκευὴ εἶναι πολὺ περίεργη. αὐτὴ ὅμως ἡ συναναστροφὴ τῶν ἀββάδων μὲ τὰ θηρία κρύβει κι ἕνα ἄλλο πολὺ μεγάλο τεκμήριο τῆς φθονερῆς ἀλαζονείας των, γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ κάνω λόγο συστηματικώτερο παρακάτω, ὅπου θὰ ἐξετάσω τὸ μεγάλο αὐτὸ θέμα ἀπὸ πολλὲς πλευρές.

17. Πνευματικὲς ἐπιδόσεις

Ἦν τις γέρων ..... ἀπὸ ὀμμάτων εἰς τὴν Σκῆτιν, ἐν τῇ λαύρᾳ τοῦ ἀββᾶ Σισόη· ἀπεῖχε δὲ τὸ κελλίον αὐτοῦ ἐκ τοῦ φρέατος ὡσεὶ δίμοιρον μιλλίου. καὶ οὐκ ἠνέσχετό ποτε ἵνα ἄλλος αὐτῷ γεμίσῃ ὕδωρ· ἀλλὰ ποιήσας σχοινίον, τὴν μίαν αὐτοῦ ἀρχὴν εἰς τὸ φρέαρ ἔδησεν καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ· καὶ ἔκειτο εἰς τὴν γῆν. ὅτε οὖν ὑπῆγε γεμίσαι ἑαυτῷ ὕδωρ ἐπάνω τοῦ σχοινίου περιεπάτει. τοῦτο δὲ ὁ γέρων ἐποίησεν, ἵνα κατ᾽ αὐτοῦ τοῦ φρέατος εὑρίσκηται. ὅτε οὖν ἡ ψάμμος ἐκ τοῦ ἀνέμου ἐκάλυπτε τὸ σχοινίον, ἐκράτει τῇ χειρὶ τὸ σχοινίον καὶ ἐκτίνασσεν αὐτό, καὶ ἐτίθη αὐτὸ πάλιν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ περιεπάτει. ἀδελφὸς οὖν παρεκάλεσε τὸν γέροντα, ἵνα φέρῃ αὐτῷ ὕδωρ. καὶ ἀπεκρίθη ὁ γέρων· Φύσει, ἀδελφέ, ἔχω οὕτω γεμίζων ἐμαυτῷ ἔτη εἰκοσιδύο, καὶ θέλεις τὸν κόπον μου λαβεῖν;

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 169 PG 87,3036bc.

Στὴ Σκῆτι, στὴ λαύρα τοῦ ἀββᾶ Σισόη, ἦταν ἕνας γέροντας ..... τυφλός. τὸ κελλί του ἀπεῖχε ἀπὸ τὸ πηγάδι περίπου δύο δέκατα του μιλίου. καὶ δὲν δέχτηκε ποτὲ νὰ τοῦ φέρῃ νερὸ ἄλλος. εἶχε κάνει ἕνα σχοινὶ καὶ εἶχε δέσει τὴ μιὰ ἄκρη του στὸ πηγάδι καὶ τὴν ἄλλη στὸ κελλί του. τὸ σχοινὶ ἦταν πεσμένο στὸ ἔδαφος. ὅταν πήγαινε νὰ πάρῃ νερό, περπατοῦσε πατώντας τὸ σχοινί (=ἔχοντάς το ὁδηγό). τὸ ἔκανε αὐτὸ ὁ γέροντας γιὰ νὰ βρίσκῃ τὸ πηγάδι. ὅταν μὲ τὸν ἄνεμο ἡ ἄμμος σκέπαζε τὸ σχοινί, αὐτὸς τὸ ἔπιανε, τὸ τίναζε, καὶ τὸ ἄφηνε πάλι στὸ ἔδαφος· καὶ περπατοῦσε πατώντας το. ἕνας ἀδερφὸς τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ φέρνῃ νερὸ ἐκεῖνος· κι ὁ γέροντας τοῦ ἀπάντησε· Εἰλικρινά, ἀδελφέ, φέρνω νερὸ μ᾽ αὐτὸ τὸν τρόπο ἐδῶ καὶ εἰκοσιδύο χρόνια· καὶ σὺ τώρα θέλεις νὰ μοῦ πάρῃς τὸν κόπο μου;

* * *

Ἀκόμη κι ἂν ὁ τυφλὸς κουβαλοῦσε ἔτσι νερὸ γιὰ ἄλλον, ὑπηρετώντας τον, στὴν περίπτωσι ποὺ θὰ προσφερόταν ἄλλος νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ γιὰ λίγον καιρὸ ἢ γιὰ πάντα, τὸ ἁπλὸ καὶ χριστιανικὸ ἦταν νὰ δεχτῇ, χωρὶς νὰ θεωρῇ μειωμένη ἢ ἀπειλούμενη τὴ δική του

προσφορά. ἀλλὰ τὸ νὰ θεωρῇ κανεὶς προσφορὰ στὸ θεὸ τὴν ἔστω καὶ ὑπὸ δυσμενεῖς συνθῆκες αὐτοεξυπηρέτησί του γιὰ τὴν ἐπιβίωσί του, εἶναι πραγματικὰ ἐγωϊσμὸς καὶ οἴησι καὶ φαντασίωσι. τέτοια «θυσία» κάνουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ οἱ πιὸ φαῦλοι ἄνθρωποι· γι' αὐτὸν γιατί ἦταν πνευματικὴ ἐπίδοσι; αὐτὴ τὴ νοοτροπία ἔχουν γενικῶς οἱ μοναχοί. ἔχουν φαντασιωτικὲς πνευματικὲς ἐπιδόσεις. ὁ Παΐσιος, ὅταν, καθὼς πέθαινε ἀπὸ καρκῖνο, πονοῦσε, τὸ θεωροῦσε αὐτὸ μαρτύριο. οἱ ἀρχαῖοι καὶ σύγχρονοί μας μοναχοί, ὅταν προσπαθοῦν νὰ καταπνίξουν τὶς σεξουαλικὲς ὁρμὲς κι ὀρέξεις των, ἀκόμη καὶ τὶς σοδομιτικές, ποὺ πολλοὶ φαῦλοι δὲν τὶς ἔνιωσαν ποτέ, τὸ λένε γιὰ τὸν ἑαυτό τους «μαρτύριον συνειδήσεως». αὐτὲς οἱ μοναχικὲς «πνευματικὲς ἐπιδόσεις», γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους εἶναι ὁ εὐνόητος κόπος τοῦ ζῆν καὶ τοῦ αὐτοσυντηρεῖσθαι· γιὰ τοὺς μοναχοὺς εἶναι ὑψηλῆς ἀξίας θυσίες πνευματικὲς «εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ Κυρίῳ». οἱ μοναχοὶ καὶ δυσκοιλιότητα ἂν ἔχουν, εἶναι μαρτύριο καὶ προσφορὰ στὸ θεὸ καὶ πνευματικὴ ἐπίδοσι. αὐτὰ τὰ φαντάζονται, ἐπειδὴ εἶναι ἄκαρποι καὶ δὲν προσφέρουν τίποτε. τὰ ἴδια νιώθουν καὶ γιὰ κάθε τεχνικὴ ἐπιτυχία τους. ὅταν σ' ἕνα χωριὸ ψάχνουν καὶ βρίσκουν μιὰ πηγὴ καὶ μὲ ὑδραυλικὴ ἐγκατάστασι φέρνουν τὸ νερὸ στὰ σπίτια τους, τὸ θεωροῦν αὐτὸ ἁπλῶς ἕναν ἀπαραίτητο κόπο γιὰ τὴν ἐπιβίωσί τους καὶ μιὰ τεχνικὴ ἐπιτυχία ῥουτίνας. γιὰ τοὺς μοναχοὺς τὸ ἴδιο πρᾶγμα γίνεται μὲ ἀποκάλυψι τῆς Παναγίας κι ἐπιτυγχάνεται μὲ θαῦμα της, ποὺ κάνει μόνο γιὰ χάρι τους ἀπὸ τὴν πολλὴ ἀγάπη ποὺ τοὺς ἔχει. ἐξημμένη φαντασία ἐγωπαθείας καὶ ὑπεροψίας. οἱ μοναχοὶ ἔχουν πολλὲς τέτοιες «πνευματικὲς ἐπιδόσεις»· ἄλλος ὅτι 30 χρόνια δὲν ἔφαγε ἁλάτι, ἄλλος ὅτι τόσα χρόνια δὲν φόρεσε ῥοῦχα (σὲ θερμὲς χῶρες βέβαια ὅπου ἡ ξεβρακωτιὰ αὐτὴ εἶναι ἐφικτή), ἄλλος ὅτι ἔπινε νερὸ μὲ τὴ χούφτα του, χωρὶς νὰ πιάσῃ ποτὲ ποτήρι. μόνοι τους ἀθλοθετοῦν ὅ,τι τοὺς καπνίσῃ, καὶ μόνοι τους παίρνουν ὡς ἔπαθλα πάλι ὅ,τι τοὺς καπνίσῃ, καὶ μόνοι τους ὑπολογίζουν τὴν ὑψηλὴ ἀξία αὐτῶν τῶν «ἀγωνισμάτων» τους. φρενοβλάβεια ὄχι χωρὶς φθόνο. ἔχουν τὶς πιὸ ἀζήτητες ἀπὸ τὸ θεὸ ἐπιδόσεις. ἀκόμη κι αὐτὴ ἡ ὅλη μοναχικὴ ζωή τους εἶναι ἐκ μέρους τοῦ θεοῦ τὸ ἀζήτητο. αὐτοὶ «μὲ τὸ νοῦ τους μπαϊράμι κάνουν». ἐπειδὴ Χριστιανοὶ δὲν εἶναι.

18. Ὁ ἄγγελος μὲ τὴ βεντάλια

Ἦλθέ τις γέρων εἰς τὴν κέλλαν τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου, καὶ εὗρεν αὐτὸν καθεύδοντα, καὶ ἄγγελον παριστάμενον καὶ ῥιπίζοντα αὐτόν. καὶ ἀνεχώρησεν ἰδών. ὡς δὲ ἀνέστη, λέγει τῷ μαθητῇ αὐτοῦ· Ἦλθε τις ὧ-

δε κοιμωμένου μου; λέγει· Ναί· ὁ δεῖνα γέρων. καὶ ἔγνω ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης, ὅτι τῶν μέτρων αὐτοῦ ἦν ὁ γέρων, καὶ εἶδε τὸν ἄγγελον.

Γεροντικόν, Ἰωάννης Κολοβός, 33 PG 65,216a.

Ἦρθε ἕνας γέροντας στὸ κελλὶ τοῦ ἀββᾶ Ἰωάννου (τοῦ Κολοβοῦ) καὶ τὸν βρῆκε νὰ κοιμᾶται· καὶ δίπλα του ἕναν ἄγγελο ὄρθιο νὰ τοῦ κάνῃ ἀέρα μὲ βεντάλια. κι ἀφοῦ τὸν εἶδε, ἔφυγε. σηκώνεται ἀπὸ τὸν ὕπνο (ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης ὁ Κολοβὸς) καὶ ῥωτάει τὸ μαθητή του· «Ἦρθε κανεὶς ἐδῶ, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόμουν;» τοῦ λέει· «Ναί· ὁ τάδε γέροντας». κι ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης (ὁ Κολοβός) κατάλαβε διορατικὰ ὅτι ὁ γέροντας ἦταν τοῦ δικοῦ του πνευματικοῦ ὕψους, καὶ γι' αὐτὸ εἶδε τὸν ἄγγελο.

* * *

Δὲν ξέρω ἂν μπορῇ νὰ βρῇ κανεὶς πιὸ ναρκισσικὸ κείμενο ἀπ' αὐτό. ἐκτιμῶ ὅμως κυρίως τοῦτο· ἂν οὔτε οἱ θαυμασταὶ καὶ λάτρεις τοῦ γέροντος οὔτε κἂν ὁ μαθητής του καὶ συγκάτοικός του εἶδαν ποτὲ ἄγγελο νὰ κάνῃ ἀέρα στὸ γέροντά τους, αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ἀτέλειά τους καὶ στὴν πνευματικὴ χοντροκοπιά τους! γιὰ νὰ δῇ κανεὶς τοὺς ἀγγέλους νὰ τοὺς κάνουν ἀέρα, πρέπει νὰ εἶναι τῶν μέτρων τους· τοῦ πνευματικοῦ των ὕψους! ἄρα αὐτὸς πρέπει νὰ ντρέπεται ποὺ δὲν εἶδε ἀκόμη τὸν ἄγγελο νὰ κάνῃ ἀέρα στὸ γέροντα!

19. Τὸ στοιχειωμένο κελλί

Ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης ὁ Κίλιξ ὅτι Καθημένων ἡμῶν εἰς τὸ Ἕνατον Ἀλεξανδρείας, παρέβαλεν ἡμῖν Αἰγύπτιος μοναχὸς καὶ διηγήσατο λέγων, ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν λαύραν τῶν κελλίων ἀδελφὸς ἀπὸ ξένης θέλων καθίσαι· καὶ βαλὼν μετάνοιαν τῷ πρεσβυτέρῳ, παρεκάλει ἵνα εἰς τὸ κελλίον Εὐαγρίου καθίσῃ. ὁ δὲ πρεσβύτερος ἔλεγεν αὐτῷ μὴ δύνασθαι καθίσαι ἐκεῖ. ὁ δὲ ἀδελφὸς ἔλεγεν ὅτι, Ἐὰν μὴ μείνω ἐκεῖ, πάντως ἀναχωρῶ. λέγει αὐτῷ ὁ πρεσβύτερος· Φύσει τέκνον, χαλεπὸς δαίμων οἰκεῖ ἐκεῖ. ὁ γὰρ πλανήσας Εὐάγριον καὶ ἀποστήσας αὐτὸν ἐκ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ ἐμβαλὼν αὐτῷ τὰ μυσαρὰ δόγματα οὐκ ἐᾷ ἐκεῖ καθίσαι τινά. ὁ δὲ ἀδελφὸς ἐπέμενε λέγων ὅτι, Ἐὰν ὧδε μένω, ἐκεῖ ἔχω καθίσαι. τότε λέγει ὁ πρεσβύτερος· Τῷ κρίματί σου ὕπαγε κάθου. Καὶ δὴ ἀπελθὼν ὁ ἀδελφὸς ἐκάθισε μίαν ἑβδομάδα, καὶ ἐλθούσης τῆς ἁγίας Κυριακῆς, ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ πρεσβύτερος, παρεκλήθη. τῇ δὲ ἐρχομένῃ Κυριακῇ οὐκ ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. καὶ παρακαλεῖ δύο ἀδελφοὺς ὁ πρεσβύτερος ἵνα ἀπελθόντες μάθωσι διατί οὐ παρεγένετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἀπελ-

θόντες οἱ ἀδελφοὶ ἐν τῷ κελλίῳ, εὗρον τὸν ἀδελφὸν βαλόντα σχοινίον εἰς τὸν τράχηλον καὶ ἀπαγξάμενον.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 177 PG 87,3048ab.

Ἔλεγε ὁ ἀββᾶς Ἰωάννης ὁ Κίλιξ ὅτι Ὅταν καθόμασταν στὸ Ἔνατον (χιλιόμετρο) τῆς Ἀλεξανδρείας, ἔμεινε γιὰ λίγο σ' ἐμᾶς ἕνας Αἰγύπτιος μοναχός, ὁ ὁποῖος μᾶς διηγήθηκε ὅτι εἶχε πάει στὴ λαύρα τῶν κελλιῶν ἕνας ξένος μοναχὸς ποὺ ἤθελε νὰ μονάσῃ ἐκεῖ. ἔβαλε μετάνοια στὸν πρεσβύτερο καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ καθίσῃ στὸ κελλὶ τοῦ Εὐαγρίου. ὁ πρεσβύτερος τοῦ ἔλεγε ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ καθίσῃ ἐκεῖ, κι ὁ ἀδελφὸς ἔλεγε ὅτι Ἐὰν δὲν μείνω ἐκεῖ, φεύγω ὁπωσδήποτε. τοῦ λέει ὁ πρεσβύτερος· Σοῦ μιλάω εἰλικρινά, τέκνο μου, ἐκεῖ κατοικεῖ ἕνας πολὺ ἄγριος δαίμων· εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ πλάνησε τὸν Εὐάγριο καὶ τὸν ἔκανε ν' ἀποστατήσῃ ἀπὸ τὴν ὀρθὴ πίστι καὶ τοῦ ἔχωσε στὸ κεφάλι τὰ σιχαμερὰ (κακόδοξα) δόγματα· καὶ τώρα δὲν ἀφήνει νὰ καθίσῃ ἐκεῖ κανείς. ὁ ἀδελφὸς ὅμως ἐπέμενε λέγοντας ὅτι Ἐὰν μείνω ἐδῶ, θὰ καθίσω ἐκεῖ. τότε ὁ πρεσβύτερος τοῦ λέει· Μὲ δική σου εὐθύνη πήγαινε καὶ κάθου. πάει λοιπὸν ὁ ἀδελφὸς καὶ κάθεται μιὰ ἑβδομάδα· κι ὅταν ἦρθε ἡ ἁγία Κυριακή, ἦρθε στὴν ἐκκλησία. βλέποντάς τον ὁ πρεσβύτερος, ἀνάσανε. τὴν ἑπόμενη ὅμως Κυριακὴ δὲν ἦρθε στὴν ἐκκλησία. κι ὁ πρεσβύτερος παρακαλεῖ δυὸ ἀδελφοὺς νὰ πᾶν νὰ μάθουν γιατί δὲν ἦρθε στὴν ἐκκλησία. πηγαίνουν οἱ ἀδελφοὶ στὸ κελλὶ καὶ τὸν βρίσκουν· εἶχε περάσει θηλειὰ σχοινιοῦ στὸ λαιμό του καὶ εἶχε ἀπαγχονιστῆ.

* * *

Σκέτη ἀφρικανικὴ εἰδωλολατρικὴ δαιμονολογία καὶ δεισιδαιμονία, σὰν ἐκείνη τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων ἢ τῶν σημερινῶν νέγρων.

Ὁ *χαλεπὸς δαίμων* (Μθ 37,1) πολὺ στριμμένος· κρυώνει δὲ καὶ νυστάζει. κατοικεῖ καὶ φωλιάζει σὲ στέγη. θέλει τὴ δροσιά του καὶ τὴν ἡσυχία του. δὲν θέλει συγκάτοικο· δὲν θέλει τώρα τελευταία· κι ὁ γέροντας ξέρει τὸ τελευταῖο βίτσιο του, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν κάνῃ ζάφτι. κάποτε ὁ δαίμων δὲν ἦταν τόσο στριμμένος· δεχόταν συγκάτοικο· τότε ποὺ συγκατοικοῦσε μὲ τὸν Εὐάγριο· (ἐννοεῖται ὁ Ποντικός). τότε ἐπιδιδόταν στὸ νὰ πλανήσῃ τὸν ἄνθρωπο μὲ κακόδοξα δόγματα ποὺ τοῦ *ἐνέβαλλε* στὸ κρανίο του· τώρα ὅμως θέλει τὴν ἡσυχία του· ἴσως ἐπειδὴ γέρασε· κι ἐκδικεῖται μὲ φυσικὴ ἐξόντωσι ἐκεῖνον ποὺ τὸν ἐνώχλησε τολμώντας νὰ εἰσβάλῃ στὴ φωλιά του· σὰ νὰ εἶναι σκύλος ἢ κροταλίας.

Τὸ διήγημα εἶναι φόβητρο γιὰ βλᾶκες· γιὰ κείνους ποὺ δὲν τοὺς ἀρέσει τὸ κελλί τους, δὲν «κάνουν ὑπακοὴ» στὸ γέροντα. νά τί παθαί-

νουν! προφανῶς αὐτὸ θέλει ὁ γέροντας νὰ πάθουν, ὅταν δὲν ὑπακοῦν σ' αὐτόν.

Καὶ ῥαββινισμὸς φαίνεται στὸ διήγημα αὐτὸ καὶ σ' ἄλλα πολλὰ βέβαια τῆς ἀββάδικης παραφιλολογίας, ὅπως στὴν Ταλμούδ (= Σπουδή). «Εἶπεν ὁ ῥαββὶ Ἰωχανάν, ὅτι ἄκουσε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ ῥαββὶ Συμεών, ὅτι εἶχε ἀξιωθῆ ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ στόμα τοῦ ῥαββὶ Σαμαΐ, ὅτι εἶχε διηγηθῆ σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο προσωπικὰ ὁ ῥαββὶ Λευΐ, ὅτι κάποτε ὁ μέγας ῥαββὶ Μανασσὴ ἔλεγε συχνὰ στὴ διδαχή του ὅτι οἱ ἀρετὲς εἶναι καλὰ πράματα, ἐνῷ οἱ κακίες εἶναι κακὰ πράματα». «Ὁ ἀφέντης τὸ σκύλο του, κι ὁ σκύλος τὴν οὐρά του»· ἢ τὸ «σπασμένο τηλέφωνο» τῶν ἀνθρωπίνων παραδόσεων. δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ οὔτε στιγμὴ ὅτι ὁ τίτλος τοῦ Γεροντικοῦ *Ἀποφθέγματα πατέρων* εἶναι ἀκριβὴς μετάφρασι τοῦ τίτλου *Πιρκὲ Ἀββώθ,* ποὺ εἶναι βιβλίο τῆς Μισνά. τὰ δυὸ φιλολογικὰ εἴδη δὲν εἶναι καθόλου ἄσχετα. τὸ ὅτι καὶ οἱ ῥαββῖνοι καὶ οἱ ἀββᾶδες ὑπερυψώνουν καὶ θεοποιοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ δημιουργοῦν πάνθεο καὶ θρήσκευμα εἶναι πολὺ ἀξιοπρόσεκτο κοινὸ γνώρισμα.

20. Γυμνιστικὸ ἀνθολόγιο

Κατοίκησι ἀνθρώπων γυμνῶν σὲ *μνήματα, ἐρήμους,* καὶ *ὄρη,* ὅπου κακοποιοῦσαν καὶ τὸ σῶμα τους μὲ πέτρες, ξύλα, κρῦα ἢ πυρακτωμένα σίδερα, καὶ ἄλλ' ἀντικείμενα, ἀναφέρεται τόσο στὰ θύραθεν κείμενα ὅσο καὶ στὴ Βίβλο καὶ στὰ χριστιανικὰ κείμενα. εἶναι αὐτονόητο ὅτι τέτοια διαβίωσι εἶναι δυνατὴ μόνο σὲ κλίματα ἀρκούντως θερμά. ἀκολούθως δίνω μιὰ περίληψι γιὰ τὰ θύραθεν καὶ μιὰ μικρὴ ἀνθολογία κειμένων ἀπὸ τὴ Βίβλο καὶ τὰ παρ' ἡμῖν.

1

Αἰχμαλωσία 4,38 - 39 (γιὰ τὸν καιρὸ ποὺ παραφρόνησε ὁ Ναβουχοδονόσορ).

30 *Αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ Ναβουχοδονόσορ, καὶ ἀ-*
πὸ τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον ὡς βοῦς ἤσθιε, καὶ ἀπὸ
39 *τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ αἱ τρίχες*
αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ ὡς ὀρνέ-
ων.

Τὴν ἴδια ὥρα ἐκπληρώθηκε ἐξ ὁλοκλήρου στὸ Ναβουχοδονόσορ ὁ λόγος αὐτὸς (τῆς προφητείας), καὶ τὸν ἐκδίωξαν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἔτρωγε χόρτο σὰ βόδι, καὶ μουσκευόταν τὸ κορμί του ἀπὸ τὴ δροσιὰ ποὺ σταλάζει ἀπὸ τὸν οὐρανό, μέχρι ποὺ μεγάλωσαν

τὰ μαλλιά του σὰν τῶν λιονταριῶν τὴ χαίτη καὶ τὰ νύχια του σὰν τὰ νύχια τῶν πουλιῶν.

2

Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον 37,1

1 *Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑ-*
πήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμε-
νοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ
ἐκείνης.

Κι ὅταν αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) ἦρθε στὴν πέρα μεριά, στὴ χώρα τῶν Γεργεσηνῶν, τὸν συνάντησαν δυὸ δαιμονιζόμενοι ποὺ ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ μνήματα, πολὺ ἐπικίνδυνοι, ὥστε νὰ μὴν μπορῇ νὰ περάσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ δρόμο ἐκεῖνο.

3

Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν 42,1 - 3· 7 - 8· 14 - 15

1 *Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντί-*
2 *περα τῆς Γαλιλαίας. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν*
αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκα-
3 *νῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ'*
ἐν τοῖς μνήμασιν. . . . . . .
7 *πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι*
8 *καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑ-*
πὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. . . . . . .
. . . . . .
14 *Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗ-*
ρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱ-
ματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐ-
15 *φοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμο-*
νισθείς.

Κι ἔφτασε πλέοντας στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν, ποὺ εἶναι ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Γαλιλαία. κι ὅταν βγῆκε στὴ στεριά, τὸν συνάντησε ἕνας ἄντρας ἀπὸ τὴν πόλι ποὺ εἶχε δαιμόνια ἀπὸ κάμποσα χρόνια. ῥοῦχο δὲν φοροῦσε καὶ σὲ σπίτι δὲν ἔμενε, ἀλλὰ στὰ μνήματα. . . . . .
(ὁ δαίμονας) τὸν εἶχε γραπωμένο ἀπὸ χρόνια πολλά, καὶ τὸν ἔδεναν μὲ ἁλυσίδες καὶ δεσμὰ στὰ πόδια καὶ τὸν φρουροῦσαν· κι ἐκεῖνος ἔσπαζε τὰ δεσμά, κι ὁ δαίμονας τὸν ἔσπρωχνε στὰ μέρη τ' ἀκατοίκητα . . . . . .
καὶ βγῆκαν νὰ δοῦν τὸ γεγονός, καὶ ἦρθαν στὸν Ἰησοῦ καὶ βρῆκαν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶχαν βγῆ τὰ δαιμόνια, νὰ κάθεται ντυμένος καὶ φρόνιμος δίπλα στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ, καὶ φοβήθηκαν. οἱ δὲ αὐτόπτες μάρτυρες τοὺς ἐξιστόρησαν πῶς σώθηκε ὁ δαιμονισμένος.

4

Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον 22,1 - 5· 16

1 *Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδα-*
2 *ρηνῶν. καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἀπήντησεν*
3 *αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν*
κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύ-
4 *νατο αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δε-*
δέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συ-
5 *ντετρῖφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διὰ παντὸς νυ-*
κτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων
καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. . . . . . .
16 . . . . . *καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεω-*
ροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σω-
φρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὴν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν.

Καὶ ἦρθαν στὸ πέραν ἀπὸ τὴ θάλασσα στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν. καὶ μόλις αὐτὸς (ὁ Ἰησοῦς) βγῆκε ἀπὸ τὸ πλοῖο, τὸν συνάντησε ἀμέσως βγαίνοντας ἀπὸ τὰ μνήματα ἕνας ἄνθρωπος μὲ πνεῦμα ἀκάθαρτο· κατοικοῦσε στὰ μνήματα, καὶ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ τὸν δέσῃ μὲ ἁλυσίδες, διότι αὐτὸς πολλὲς φορὲς εἶχε δεθῇ μὲ χειροπέδες κι ἁλυσίδες, κι ὅμως εἶχε καταστρέψῃ τὶς ἁλυσίδες, καὶ εἶχε συντρίψει τὶς χειροπέδες, καὶ κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν δαμάσῃ. καὶ ἦταν πάντα νύχτα μέρα στὰ μνήματα καὶ στὰ βουνὰ κραυγάζοντας καὶ καταξεσχίζοντας τὸν ἑαυτό του μὲ πέτρες. . . . . .
κι ἔρχονται κοντὰ στὸν Ἰησοῦ, καὶ βλέπουν τὸν δαιμονιζόμενο, αὐτὸν ποὺ εἶχε τὴ λεγεῶνα, νὰ κάθεται ντυμένος καὶ σωφρονισμένος, καὶ φοβήθηκαν.

5

Οἱ θύραθεν Στράβων Πλούταρχος, Λουκιανός, Διογένης Λαέρτιος, καὶ Φιλόστρατος, καὶ οἱ Βυζαντινοὶ Φώτιος, Εὐστάθιος, Ἰωάννης Ζωναρᾶς, καὶ ἡ ἀρχαία ἐγκυκλοπαίδεια Σούμμα, ἀναφέρουν τὸ μοναχικὸ σύστημα βραχμάνων Ἰνδῶν, οἱ ὁποῖοι ἀσκήτευαν γυμνοί, λόγῳ τῆς ἐκεῖ ζέστης, καὶ λέγονταν ἔτσι *γυμνοὶ* ἢ *γυμνοσοφισταί*· ἀναφέρονται δὲ καὶ στὴν Αἰθιοπία καὶ στὴ Ν. Αἴγυπτο ἢ Θηβαΐδα. οἱ *γυμνοσοφισταὶ* ἦταν ἀσκηταὶ καὶ ζοῦσαν ὁλόγυμνοι σὲ ἐρήμους καὶ σὲ ὄρη καὶ πολλὲς φορὲς σὲ τάφους, καὶ νήστευαν φοβερὰ καὶ πολλὲς φορὲς κακοποιοῦσαν τὸ σῶμα τους. ἤκμαζαν δὲ τὸ βραδύτερο ἀπὸ τὸν Δ΄ π.Χ. αἰῶνα, ἀφοῦ λέγεται ὅτι τοὺς συνάντησε κι ὁ Μ. Ἀλέξανδρος, μέχρι τὸν Δ΄ μ.Χ. αἰῶνα τοὐλάχιστο. (Στράβων, 16,2,39· 15,1,63· Πλούταρχος, Λυκ. 4,8· Ἀλέξ. 64,1. Λουκιανός, Δραπ., 6 - 7.

Διογένης Λαέρτ., πρόλ., 1· 6· 9· 9,35· 9,61. Φιλόστρατος, στὸ Φώτιο (-τρεῖς φορές). Φώτιος, Μυρ., 44· 73· 241· PG 103, 77a· 236c· 1233bc. Σούμμα, λ. Ἀδάμ. Εὐστάθιος Θεσσ., Εἰς τὸν ὑπερλίαν σπουδάζοντα διὰ στύλου ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀναφανῆναι, 25 ἔκδ. T.L.F. Tafel, Eustathii Opuscula, σ. 182-196, Frankfurt 1832· Ἠθοποιία, αὐτόθι, σ. 330. Ἰωάννης Ζωναρᾶς, Χρον. 4,14).

6

Κατὰ Θωμᾶν Εὐαγγέλιον, 36-37.

[Πλαστὸ νόθο καὶ ψευδεπίγραφο κείμενο τοῦ Γ΄ αἰῶνος, γραμμένο στὴν Αἴγυπτο, προερχόμενο ἀπὸ ἄγνωστη ὀργιαστικὴ καὶ εἰδεχθῶς βρόμικη αἵρεσι νικολαϊτικοῦ τύπου, ποὺ ἐμφάνιζε σκληρῶς ἀσκητικὲς ῥοπές. θεωροῦσε τὸ ξεγύμνωμα ἔκφρασι ὑψηλῆς ἀρετῆς. τὸ βρόμικο αὐτὸ ἀπόκρυφο καὶ δῆθεν ἐγχειρίδιο ἀπαθείας καὶ ὑψηλῆς πνευματικότητος, γραμμένο ἀρχικὰ στὴν ἑλληνικὴ καὶ σχεδὸν ἀμέσως μεταφρασμένο στὴ σαϊδικὴ κοπτικὴ (= αἰγυπτιακή), κυκλοφοροῦσε ἀντιγραφόταν διαβαζόταν καὶ θαυμαζόταν κυρίως κατὰ τὸν Δ΄ Ε΄ καὶ Γ΄ αἰῶνα στὴ Νιτρία τῆς Αἰγύπτου. σαρώθηκε ἀπὸ τὸ ἰσλάμ (641). ἐδῶ μεταφράζω ἀπὸ τὴν κοπτικὴ μετάφρασι μέσῳ λατινικῆς].

36 Εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Μὴ μεριμνᾶτε ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ κι ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωῒ τί θὰ ντυθῆτε.

37 Εἶπαν οἱ μαθηταί του· Ποιά μέρα θὰ μᾶς φανερωθῇς καὶ ποιά μέρα θὰ σὲ δοῦμε; εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ξεγυμνωθῆτε ἀπὸ τὴν αἰδῶ σας (=βγάλετε τὸ βρακί σας) καὶ πάρετε τὰ ῥοῦχα σας καὶ τὰ βάλετε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας σὰν τὰ μικρὰ παιδιὰ καὶ τὰ τσαλαπατήσετε, τότε θὰ δῆτε τὸν υἱὸ τοῦ ζῶντος, χωρὶς νὰ φοβηθῆτε.

7

Ἰωάννου Εὐκρατᾶ Λειμωνάριον, 91 PG 87,2948c.

Ἔλεγον... περὶ τοῦ ἀββᾶ Γεωργίου τοῦ ἀναχωρητοῦ ὅτι τριάκοντα πέντε ἔτη ἔμεινε γυμνὸς περιερχόμενος εἰς τὰς ἐρήμους.

Ἔλεγαν... γιὰ τὸν ἀββᾶ Γεώργιο τὸν ἀναχωρητὴ ὅτι ἔμεινε γυμνὸς 35 χρόνια τριγυρίζοντας στὶς ἐρήμους.

8

Ἰωάννου Εὐκρατᾶ Λειμωνάριον, 159 PG 87,3028a.

Ἔλεγον... περὶ τοῦ ἀββᾶ Σωφρονίου τοῦ βοσκοῦ ὅτι περὶ τὴν Νεκρὰν Θάλασσαν ἔβοσκε, ποιήσας γυμνὸς ἔτη ἑβδομήκοντα, τὰς βοτάνας ἐσθίων μόνον.

Ἔλεγαν... γιὰ τὸν ἀββᾶ Σωφρόνιο τὸ βοσκὸ ὅτι ἔβοσκε γύρω ἀπὸ

τὴ Νεκρὰ Θάλασσα, συμπληρώνοντας 70 χρόνια γυμνὸς καὶ τρώγοντας μόνο χόρτα.

* * *

Ἀπορῶ γιατί *ἔβοσκε,* ἀφοῦ γιὰ 70 χρόνια, μιὰ ζωή, δὲν χρειαζόταν οὔτε χρήματα, οὔτε μαλλὶ καὶ δέρματα, οὔτε κέρατα γιὰ κουμπιά, οὔτε κρέας γάλα τυρὶ γιαούρτη. ἐκτὸς ἂν τὸ κείμενο ἐννοεῖ ὅτι *ἔβοσκε* ὁ ἴδιος. ἔχω ἔρθη σὲ μεταφραστικὸ ἀδιέξοδο μ' αὐτὸ τὸ ῥῆμα *ἔβοσκε.* ἀλλ' ἀφοῦ λέγεται *βοσκός,* ἐννοεῖται ὅτι ἔβοσκε ζῷα βοσκῆς. γιατί ὅμως ἐργαζόταν;

ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε,

παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς (Ψα 50,14).

ἢ καὶ δαιμονίστηκε.

21. Γυμνότης - ἀλουσία - ἀναφλεξιμότης

Ὁ μέγας Ἀντώνιος ἀεὶ ἀσκήσει πολλῇ καὶ συντονωτάτῃ ἐκέχρητο· ἐνήστευε γὰρ διηνεκῶς, τό τε ἔνδυμα εἶχεν ἔνδον μὲν τρίχινον ἔξωθεν δὲ δερμάτινον, ὃ καὶ ὡς τελευτῆς τετήρηκεν. ἀλλ' οὐδὲ ἠνέσχετό ποτε οὔτε τὸ σῶμα διὰ ῥῦπον ὕδατι λούσασθαι, οὐθ' ὅλως τοὺς πόδας νίψασθαι, κἂν ἁπλῶς αὐτοὺς εἰς ὕδωρ χωρὶς ἀνάγκης ἐμβαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ γυμνωθέντα τις αὐτὸν ἑώρακεν, οὐθ' ὅλως παρὰ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ζωήν, ἀφ' οὗ γέγονε μοναχός, τὸ σῶμά τις εἶδεν Ἀντωνίου γυμνόν. ποτὲ οὖν καθήμενος ἐν τῷ ὄρει, ἀναβλέψας εἶδέ τινα ἐν τῷ ἀέρι ἀναγόμενον, πολλήν τε τῶν ἁπαντώντων γινομένην τὴν χαράν. θαυμάζων οὖν καὶ μακαρίζων τὸν τοιοῦτον, καὶ θέλων μαθεῖν, τίς ἂν εἴη οὗτος, ἤκουσε φωνῆς λεγούσης ταύτην εἶναι τοῦ Ἀμμοὺν τὴν ψυχὴν τοῦ ἐν τῇ Νιτρίᾳ μοναχοῦ· (ἦν δὲ αὐτὸς ἕως γήρως ἀσκητὴς διαμείνας). πολλὰ δὲ δι' αὐτοῦ σημεῖα γεγενῆσθαι λέγεται, ἐξ ὧν ἐστι καὶ τοῦτο. ποτὲ χρείας γενομένης παρελθεῖν αὐτὸν τὸν ποταμὸν τὸν καλούμενον Λύκον, ἦν δὲ τότε πλημμύρα τῶν ὑδάτων, ἠξίωσε τὸν σὺν αὐτῷ Θεόδωρον μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι, ἵνα μὴ ἀλλήλους ἴδωσι γυμνοὺς ἐν τῷ διανήχεσθαι τὸ ὕδωρ, εἶτα ἀπελθόντος τοῦ Θεοδώρου ᾐσχύνετο πάλιν καὶ ἑαυτὸν ἰδεῖν· ὡς οὖν ᾐσχύνετο καὶ ἐφρόντιζεν, ἐξαίφνης ἀπηνέχθη εἰς τὸ πέραν ἁρπαγείς.

Εὐεργετινὸς 3,16 τ. 3, σ. 202.

Ὁ μέγας Ἀντώνιος ἐπιδιδόταν συνεχῶς σὲ πολλὴ καὶ αὐστηρὴ ἄσκησι. πρῶτα πρῶτα *ἐνήστευε* συνεχῶς, κι ἔπειτα εἶχε τὸ φόρεμά του δέρμα ἀπ' ἔξω καὶ τρίχωμα ἀπὸ μέσα· κι αὐτὰ τὰ τήρησε μέχρι τὸ θά-

νατό του. δὲν δέχτηκε ποτὲ νὰ λούσῃ τὸ σῶμα του μὲ νερὸ γιὰ τὴ λέρα του, οὔτε ἁπλῶς τὰ πόδια του ἔπλυνε, οὔτε κἂν ἔβαλε μέσα σὲ νερὸ τὰ πόδια του χωρὶς ἀναπόφευκτη ἀνάγκη· οὔτε τὸν εἶδε ποτὲ κανεὶς νὰ γυμνώνεται, οὔτε γενικῶς στὴ ζωή του ὅλη, ἀφ' ὅτου ἔγινε μοναχός, εἶδε ποτὲ κανεὶς τὸ σῶμα τοῦ Ἀντωνίου γυμνό. κάποτε, ποὺ ἀσκήτευε σ' ἕνα ὄρος, κύτταξε ψηλὰ καὶ εἶδε κάποιον νὰ ὑψώνεται στὸν ἀέρα καὶ πολλοὺς ἄλλους νὰ τὸν ὑποδέχωνται μὲ πολλὴ χαρά. ἀφοῦ θαύμασε καὶ μακάρισε ἕναν τέτοιον καὶ θέλησε νὰ μάθῃ ποιός εἶναι, ἄκουσε φωνὴ ποὺ τοῦ ἔλεγε ὅτι εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ μοναχοῦ Ἀμμοὺν ποὺ μόναζε στὴ Νιτρία· αὐτὸς ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ παρέμεινε ἀσκητὴς μέχρι τὰ γηρατειά του. λένε ὅτι μὲ τὸν Ἀντώνιο ἔγιναν πολλὰ σημεῖα. κι ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι τὸ ἑξῆς. κάποτε χρειάστηκε νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸ ποὺ λέγεται Λύκος σὲ ὥρα πλημμύρας· κι ἀπαίτησε ν' ἀπομακρυνθῇ ὁ συνοδοιπόρος του Θεόδωρος, γιὰ νὰ μὴ δοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο γυμνό, καθὼς θὰ κολυμποῦν. ἀλλὰ κι ὅταν ὁ Θεόδωρος ἀπομακρύνθηκε, πάλι ὁ ἴδιος μόνος του ντρεπόταν νὰ δῇ τὸν ἑαυτό του γυμνό. κι ἐκεῖ ποὺ ντρεπόταν καὶ σκεφτόταν πῶς θὰ τὰ καταφέρῃ, ξαφνικὰ *ἡρπάγη* (θαυματουργικῶς) καὶ μεταφέρθηκε στὴν ἀπέναντι ὄχθη.

* * *

Ἄλλοτε ἐξυμνοῦνται οι ἀββᾶδες, ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἔζησαν 35 ἢ 70 χρόνια ὁλοτσίτσιδοι, χωρὶς οὔτε τὸ παραμικρὸ ῥοῦχο, κι ἄλλοτε ὅπως ἐδῶ ἐξυμνοῦνται γιὰ τὸ ὅτι μιὰ ζωὴ δὲν πλήθηκαν, γιὰ νὰ μὴ βγάλουν τὰ ῥοῦχα τους καὶ δοῦν τὸ σῶμα τους ἔστω καὶ οἱ ἴδιοι. «δογματικὴ» ἀσυνέπεια τοῦ μοναχισμοῦ. κι ἀλήθεια φανταστήκατε ποτὲ τοὺς ὁλοτσίτσιδους ἀββᾶδες νὰ φοροῦν στὸ στῆθος τὴ σαλίστρα τῶν μεγαλοσχήμων ἢ τὸν τελείως ἄπλυτο ἀνέγγιχτο κι ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ χέρι κι ἀκύτταχτο κι ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ μάτι Μέγαν Ἀντώνιο νὰ κατουράῃ ἢ νὰ σκουπίζῃ τὸν πρωκτό του μετὰ τὸ κόπρισμά του; ἢ μήπως κατουροῦσε κι ἔχεζε σὰν ἀγελάδα ὄρθιος κι ἀνοίγοντας μόνο τὰ πόδια του;

Ὁ «μέγας» Ἀντώνιος σὲ χώρα ἀφρικανικὴ φέρεται νὰ εἶναι «γερὰ ντυμένος» μὲ προβειά, μὲ τὸ δέρμα της ἀπ' ἔξω καὶ τὸ μαλλί της ἀπὸ μέσα, καὶ ἰσοβίως ἄπλυτος. ἂν αὐτὸ ἀλήθευε, ἐκεῖνο τὸ ἐσωτερικὸ μαλλὶ πρέπει ἀπὸ τὴ λέρα κι ἀπὸ τοὺς ἱδρῶτες καὶ τὰ σμήγματα μιᾶς ζωῆς τόσο «γερὰ ντυμένης» σὲ χώρα σχεδὸν τροπικὴ νὰ ἦταν μιὰ παχειὰ καὶ μαλακὴ κόρα σὰ μισοσάπιο πεπόνι ἢ σὰν παῖδια ψόφιου σκυλιοῦ ποὺ ἔζεχνε πιὸ ἀφόρητα κι ἀπὸ ψοφίμι ἢ παλιὰ κόπρια. ὅτι ζέχνουν γενικῶς οἱ μοναχοὶ καὶ πολλὲς φορὲς ἀφόρητα εἶναι βεβαια γεγονός, ἀλλ' αὐτὸ ποὺ ὑποτίθεται ἐδῶ εἶναι πέρα ἀπὸ τὰ μέτρα κάθε λογικῆς, σκέτο παραμύθι γιὰ ψοφίμια. καὶ δὲν προβλέπει

ἡ Ἁγία Γραφὴ τέτοια λέρα καὶ βρομιά· ἀντίθετα μάλιστα εἶναι βιβλίο τῆς ἐπιμελοῦς καθαριότητος (Νο 141,21-22· 25-36· 153,7· 156,1-19· 164,1-9· 222,1-15 Μθ 21,4-6)· καὶ μάλιστα σὲ νηστεία ὁ Χριστὸς συνιστᾷ καλὸ σαπούνισμα καὶ νὰ λάμπῃ κανεὶς ἀπὸ καθαριότητα, θεωρεῖ δὲ καὶ τὴν παραμικρὴ λέρα ἀσυγχώρητο φαρισαϊσμό (Μθ 21,4-6). ἡ γύρω ἀπὸ τὸν Ἀντώνιο παραφιλολογία βέβαια εἶναι καὶ σ' αὐτὸ ἀντίθετη μὲ τὴν Ἁγία Γραφή, συνιστώντας, ὅπως βλέπουμε ἐδῶ, ὡς ἀρετὴ τὴν εἰδωλολατρικὴ ἰσόβια ἀπλυσιά (Ὅμηρος, Π 235 *ὑποφῆται ἀνιπτόποδες*), ὥστε νὰ βρομοκοπάῃ κανεὶς ἀφόρητα, τόσο ποὺ νὰ πιάνουν οἱ ἄλλοι τὴ μύτη τους. ἀλλὰ τὰ μέτρα τῆς ἀπλυσιᾶς καὶ τῆς βρόμας τοῦ Ἀντωνίου εἶναι ἐξυψωμένα σὲ μέτρα μυθικά. τὸν Ἀντώνιο, ἂν ὑπῆρξε, δὲν θὰ τὸν ἄντεχε στὸ χῶρο του οὔτε γουρούνι.

Τὸ ὅτι ὁ ἀπόστολος Παῦλος *ἡρπάγη ἕως τρίτου οὐρανοῦ* ὑπῆρξε στοὺς αἰῶνες λαχταριστὸς στόχος τοῦ φθόνου τῶν μοναχῶν. ἐδῶ ἡ *ἁρπαγὴ* τοῦ Ἀντωνίου εἶναι αὐγοτάραχο τεσσάρων ἢ καὶ πέντε βιβλικῶν σημείων, τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν στόχοι τοῦ τέτοιου μοναχικοῦ φθόνου· τῆς διαβάσεως τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τῆς διαβάσεως τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυὴ καὶ τὸν Ἰσραήλ (Ἰη 5,14-17), τῆς διαβάσεως τοῦ ἴδιου ποταμοῦ ἀπὸ τὸν προφήτη Ἐλισαῖο (Βα 60,17-19), τῆς ἀκαριαίας διαπλεύσεως τῆς Θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς μαθητάς του (Ἰω 17,5), καὶ τῆς *ἁρπαγῆς* τοῦ Παύλου (Β΄ Κο 21,2-4). δὲν γινόταν νὰ μὴν ἔχουν καὶ οἱ καλόγεροι πέντε μαζὶ τέτοια συμπυκνωμένα σὲ ἕνα μόνο.

Τὸ κύριο ὅμως θέμα τῆς *ὑποθέσεως* αὐτῆς τοῦ Παύλου τοῦ Εὐεργετινοῦ εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀπασχολεῖ τὸν ἴδιο. μὲ τὸ μάθημα αὐτὸ περὶ γύμνιας καὶ περὶ ἀλουσίας τοῦ «μεγάλου» Ἀντωνίου προσπαθεῖ νὰ συμμαζέψῃ τοὺς ἀρσενοκοῖτες καὶ κιναίδους καὶ αὐνανιστὰς μοναχούς του ἀπὸ τὶς σχετικὲς ἀφύσικες ὀρέξεις καὶ ὁρμές των, πείθοντάς τους νὰ μὴ βάζουν σὲ δοκιμασία τὴν αὐνανιστικὴ καὶ κιναιδικὴ καὶ κολομπαράδικη ἀναφλεξιμότητά τους μὲ τὸ νὰ βλέπουν τὴ γύμνωσι ἀλλήλων ἢ ἀκόμη καὶ τὴ δική τους μὲ τὸ πρόσχημα τῆς καθαριότητος. «Καὶ τί ξέρεις, μοναχὲ (ποὺ μ' ἀκοῦς τρώγοντας), μπορεῖ πάνω στὴν προσπάθειά σου καὶ στὸν ἀγῶνα σου νὰ μὴ δῇς τὸ κορμί σου, νὰ ἔχῃς ἀπὸ τὸ θεὸ κι ἕνα ἔκτακτο μπόνους, μιὰ *ἁρπαγή*· ὅ,τι ὀνειρεύεται καὶ λαχταράει ἰσοβίως ἕνας μοναχός». μοναστικὰ προβλήματα, ποὺ ἀπασχολοῦν τὴ μέριμνα τοῦ ἡγουμένου. δυστυχῶς γι' αὐτούς, ὁ θεὸς τὸ κανόνισε ἔτσι, ὥστε ἁπαξάπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἄνθρωποι νὰ γυμνώνουν τὸν πισινό τους μιὰ ἢ δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ νὰ τὸν σκουπίζουν ἐπιμελῶς, νὰ πιάνουν τὸ πέος τους πέντε φορὲς τὴν ἡμέρα στὰ νιάτα τους καὶ δέκα φορὲς ὡς κατουρόγεροι στὰ γεράματά τους ἐπὶ ἕνα λεπτὸ κάθε φορά· ὅσο διαρκεῖ τὸ κατούρημα.

κι ἂν ἦταν νὰ ἐρεθίζεται ἡ σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότης ἀπ' αὐτό, σὲ τί φταίει ἡ γύμνωσι τῆς καθαριότητος; ἀντίθετα θὰ ἔλεγα ὅτι κι αὐτὰ ὅλα καὶ τὸ ὅτι κυκλοφοροῦμε σὲ κοινωνία, ὅπου οἱ μισοὶ ἄνθρωποι εἶναι θηλυκά, καὶ τὸ ὅτι σὲ κάθε θεάρεστη συνουσία ἡ θέσι τῆς ἁγνῆς ἀπολαύσεως βρίσκεται 3 πόντους κοντὰ στὴ θέσι τῆς διεστραμμένης ἐπιλογῆς, εἶναι ὅλα ἀπὸ τὸν κατασκευαστὴ θεὸ ῥυθμισμένα ἔτσι, ὥστε τὸ *δένδρον τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ πονηροῦ* νὰ βρίσκεται στὸ περιφανὲς καὶ πολυσύχναστο κέντρο τοῦ παραδείσου τοῦ θεοῦ· γιὰ νὰ κρίνεται ὁ ἄνθρωπος κάθε στιγμή, βλέποντας καὶ κατανοώντας ὅτι καλὸ εἶναι νὰ μὴν τὸ ἀγγίζῃ καὶ κακὸ νὰ τ' ἀγγίζῃ ἢ νὰ ἐνδιαφερθῇ γι' αὐτὸ ἢ ἔστω νὰ τὸ θυμηθῇ καὶ νὰ τὸ σκεφθῇ, καὶ ἔτσι –μόνον ἔτσι– προπονεῖται συνεχῶς καὶ γυμνάζεται καὶ τεστάρεται καὶ γραδάρεται ὁ ἁγνός, καὶ ἡ ἁγνότητά του ἀναδεικνύεται καὶ διαλάμπει. δὲν ἀσκεῖται ἁγνότητα μὲ τὴν ἀπεγνωσμένη καὶ σπασμωδικὴ ἀπόδρασι ἀπὸ τὸ δοκιμαστήριο τοῦ θεοῦ μὲ τὴ μοναχικὴ πολιτεία τοῦ ἑνὸς μόνο φύλου καὶ τὴ μοναχικὴ ἀλουσία ποὺ ζέχνει σὰν ψοφίμι καὶ κάνει τόσο ἑτοιμόρροπο πρὸς τὸ κακό, ἀκόμη καὶ τὸν διεστραμμένο καὶ παρὰ φύσιν κακό, ἀκόμη κι ἕναν τόσο φαντασιωτικὸ Μ. Ἀντώνιο. μὰ ἀκόμη καὶ τὸ ὅτι ἕνας ἄπλυτος μοναχὸς βλέπει σ' ὅλη τὴ ζωή του κάθε στιγμὴ ὅτι εἶναι ἕνας βρομιάρης ἀνάμεσα σὲ καθαροὺς τοῦ θυμίζει συνεχῶς ὅτι «ἔτσι παλεύει» τὶς ἀσταμάτητες αὐνανιστικὲς καὶ κολομπαράδικες ὁρμές του. βλέπει τὸν ἑαυτό του χειρότερο ὅλων τῶν ἀνθρώπων. καὶ δὲν ξέρει ὁ ἀποβλακωμένος ὅτι ἀκριβῶς στὴ μονόφυλη ζωή του ὀφείλεται ἡ ὑπέρμετρη καὶ τερατώδης σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότητά του, καὶ νομίζει ὅτι τὸ νὰ δῇ τὸ σῶμα του τοῦ φταίει. φρενοβλάβεια. ἡ πιὸ χοντροκομμένη πλάνη καὶ ἡ πιὸ φθοροποιὸς βλακεία καὶ ἡ πιὸ ἑτοιμόρροπη ἀπιστία διδάσκεται κι ἐδῶ καὶ σ' ὅλα τὰ μοναχικὰ κείμενα ὡς ἀκρότης τῆς ἀρετῆς καὶ κορυφὴ τῆς πνευματικότητος. παράκρουσι φρενῶν, στὴν ὁποία τοὺς ὡδήγησε ὁ διάβολος, ἐπειδὴ τόλμησαν νὰ κάνουν ζαβολιὰ στὸ θεὸ οἱ ἄφρονες, κι ἀγκαταλείφθηκαν ἀπὸ τὴ χάρι του· ἂν τὴν εἶχαν ποτέ, ἂν προϋπῆρξαν Χριστιανοί.

22. Πορνεία γάμος καί τεκνογονία

Εἶπε πάλιν· Τέκνα, ἀφῶμεν γάμους καὶ παιδογονίας τοῖς εἰς γῆν βλέπουσιν καὶ τοῖς τὰ παρόντα ποθοῦσιν καὶ μὴ τὰ μέλλοντα μελετῶσι μηδὲ περὶ τὴν αἰωνίων μίμησιν ἀγαθῶν ἐσχολακόσι μήτε τῶν προσκαίρων ἀπαλλάττεσθαι δυναμένοις.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 152 PG 87,3021a.

Εἶπε πάλι (ὁ γέροντας)· Τέκνα μου, τοὺς γάμους καὶ τὶς τεκνογονίες νὰ τ' ἀφήσουμε σ' ἐκείνους ποὺ βλέπουν στὸ χῶμα, ποὺ ποθοῦν τὰ παρόντα καὶ δὲν μελετοῦν τὰ μέλλοντα, οὔτε χαρίζουν χρόνο γιὰ τὴ μίμησι τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, οὔτε μποροῦν ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα.

* * *

Ἀλαζονικὴ ἔπαρσι, ὑπεροψία, φαρισαϊκὴ περιφρόνησι τοῦ ἄλλου. θεωρεῖ τοὺς ἐγγάμους, χωρὶς ἐξαίρεσι, ἀνθρώπους χωρὶς καμμία πίστι καὶ πνευματικότητα, τοὺς ἀποκλείει ἀπὸ τὴ σωτηρία, ταυτίζει τὸ γάμο μὲ τὴν ὑλοφροσύνη καὶ τὴν ἀκολασία, προσπαθεῖ νὰ πείσῃ ἀνθρώπους νὰ μείνουν ἄγαμοι περιφρονώντας τοὺς ἐγγάμους, πράγματα ποὺ δὲν κάνουν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ μιμηταί τους. γιὰ ἕνα σχετικὸ πρᾶγμα εἶμαι βέβαιος· ὅτι στὴν Ἁγία Γραφὴ ὁλόκληρη ἀναφέρονται συνολικῶς ἓξ θεόπτες, Μωϋσῆς, Ἠλίας, Πέτρος, Ἰάκωβος, Ἰωάννης, Παῦλος, κι ἀπ' αὐτοὺς οἱ δύο, Μωϋσῆς καὶ Πέτρος, στὴ ζωή τους γαμοῦσαν τὶς γυναῖκες των. αὐτὸς ὁ γέροντας ποὺ ἀναφέρεται ἐδῶ νὰ λέῃ αὐτὲς τὶς ἀντίχριστες σαχλαμάρες, καὶ γενικῶς οἱ μοναχοὶ κι ὁ μοναχισμός, εἶναι ἄλλο εὐαγγέλιο, ξένο θρήσκευμα. καὶ τὸ ἄλλο· σ' ὅλα τὰ τέτοια ἀββάδικα κείμενα διαφαίνεται ἡ ἀγωνία τοῦ γέροντος μήπως χάσῃ τοὺς ὑποτακτικούς του, μήπως μειωθῇ ἡ ἀριθμητικὴ δύναμι τῶν ὑποχειρίων του. καὶ ποῦ θὰ ἐκτονώνῃ τὸν αὐταρχισμό του ἔπειτα; κι αὐτὸς ὁ αὐταρχισμὸς εἶναι ὑποκατάστατο τῆς γαμικῆς ἡδονῆς.

23. Μαρία ἡ πόρνη

Δύο τινὲς τῶν γερόντων ἀνήρχοντο ἀπὸ Αἰγῶν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας· καὶ ἐλθόντες εἰς πανδοχεῖον κατ' οἰκονομίαν θεοῦ, ἐφ' ᾧ ἀναπαῆναι αὐτοὺς (ἦν γὰρ καύσων), εὗρον ἐκεῖ τρεῖς νεωτέρους ἀπερχομένους εἰς Αἰγάς, ἔχοντας μεθ' ἑαυτῶν μίαν πόρνην. οἱ οὖν γέροντες ἐκάθισαν κατ' ἰδίαν. λαβὼν δὲ ὁ εἷς γέρων ἐκ τοῦ πηρίου αὐτοῦ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ἀνεγίνωσκεν. ἡ δὲ πόρνη ἡ οὖσα μετὰ τῶν νεωτέρων, ὡς εἶδε τὸν γέροντα ἀναγινώσκοντα, καταλείψασα τοὺς νεωτέρους, ἐλθοῦσα ἐκάθισε πλησίον τοῦ γέροντος. ὁ δὲ γέρων ἀποτιναξάμενος αὐτῇ λέγει· πολὺ φαίνει, ὦ ἀθλία, ἀναιδής· οὐκ ᾐδέσθης πλησίον ἡμῶν ἐλθεῖν καὶ καθίσαι; ἡ δὲ ἀπεκρίθη λέγουσα· Μή, Πάτερ, μὴ βδελύξῃ με. εἰ γὰρ καὶ πεπληρωμένη ὑπάρχω πάσης ἁμαρτίας, ἀλλ' οὖν οὐκ ἀπώσατο τὴν προσελθοῦσαν αὐτῷ πόρνην ὁ δεσπότης τῶν ἁπάντων ὁ Κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν. ὁ δὲ γέρων ἀπεκρίθη αὐτῇ· Ἀλλ' ἡ πόρνη ἐκείνη, οὐκέτι ἔμεινε πόρνη. ἡ δὲ λέγει αὐτῷ· Ἐλπίζω εἰς τὸν υ-

ἰὸν τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ὅτι ἀπὸ τῆς σήμερον οὐδὲ ἐγὼ μένω ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ταύτῃ. καὶ καταλιποῦσα τοὺς νεωτέρους καὶ τὰ αὐτῆς πάντα, ἠκολούθησε τοῖς γέρουσι. καὶ ἔβαλον αὐτὴν εἰς μοναστήριον πλησίον Αἰγῶν τὸ λεγόμενον τοῦ Νακκιβά. ταύτην κἀγὼ ἑώρακα γραῦν πολλῇ συνέσει διάγουσαν· καὶ παρ' αὐτῆς ἀκήκοα ταῦτα.

. . . . . .

et ista ex eius ore didici. erat autem illi nomen Maria. (2879)

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 31 PG 87,2880.

Δυὸ γέροντες πήγαιναν ἀπὸ τὶς Αἰγὲς στὴν Ταρσὸ τῆς Κιλικίας. καὶ κατ' οἰκονομίαν θεοῦ μπῆκαν σ' ἕνα πανδοχεῖο ν' ἀναπαυθοῦν, διότι ἦταν καύσωνας, κι ἐκεῖ βρῆκαν τρεῖς νεαρούς, ποὺ πήγαιναν πρὸς τὶς Αἰγὲς καὶ εἶχαν μαζί τους μία πόρνη. οἱ γέροντες κάθισαν παραπέρα μόνοι τους. κι ὁ ἕνας γέροντας ἔβγαλε ἀπὸ τὸν τουρβᾶ του τὸ ἅγιο Εὐαγγέλιο καὶ διάβαζε. ἡ πόρνη ποὺ ἦταν μὲ τοὺς νεαρούς, σὰν εἶδε τὸ γέροντα νὰ διαβάζῃ, παράτησε τοὺς νεαροὺς καὶ πῆγε καὶ κάθισε κοντὰ στὸ γέροντα. ὁ γέροντας γυρίζει πρὸς αὐτὴ καὶ τῆς λέει· Ἄθλια, φαίνεσαι πολὺ ξεδιάντροπη· δὲν ντράπηκες νὰρθῇς νὰ καθίσῃς κοντά μας; τοῦ ἀπαντάει ἐκείνη· Μή, πάτερ, μὴ μὲ σιχαθῇς. κι ἂν εἶμαι γεμάτη ἀπὸ κάθε εἴδους ἁμαρτία, ὅμως ὁ δεσπότης τῶν πάντων, ὁ Κύριος καὶ θεός μας, δὲν ἔδιωξε τὴν πόρνη ποὺ τὸν πλησίασε. τῆς λέει ὁ γέροντας· Ναί, ἀλλ' ἡ πόρνη ἐκείνη ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲν ἔμεινε πόρνη. κι ἐκείνη τοῦ λέει· Ἐλπίζω στὸν υἱὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ζωντανοῦ ὅτι ἀπὸ σήμερα οὔτε κι ἐγὼ μένω πιὰ σ' αὐτὴ τὴν ἁμαρτία. κι ἀμέσως παράτησε τοὺς νεαροὺς καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά της, κι ἀκολούθησε τοὺς γέροντες. κι ἐκεῖνοι τὴν ἔβαλαν στὸ μοναστήρι τὸ λεγόμενο τοῦ Νακκιβὰ κοντὰ στὶς Αἰγές.

Αὐτὴ τὴν εἶδα κι ἐγὼ γριὰ νὰ ζῇ μὲ πολλὴ σύνεσι· κι αὐτὰ τὰ ἄκουσα ἀπὸ τὴν ἴδια. *erat autem illi nomen Maria* (=κι αὐτὴ λεγόταν Μαρία).

* * *

Στὴν ἀντιπαράθεσι γερόντων μοναχῶν καὶ νεαρῶν «κοσμικῶν» γιὰ τὸ ποιός θὰ κερδήσῃ τὴν πόρνη, νικοῦν οἱ μοναχοί. ἀσίγαστη κρυφὴ λαχτάρα κομπλεξικῶς φθονερῶν μοναχῶν καὶ ἀσυγκράτητο κοκοριλίκι τῶν μοναχῶν ποὺ δὲν κατορθώνουν νὰ τὸ χαλιναγωγήσουν καὶ νὰ τὸ κρύψουν. κι ὁ ἀφηγούμενος Εὐκρατᾶς πολὺ βλάκας.

Ἀκολουθοῦν ἄλλα δυὸ καλογερικὰ παραμύθια γιὰ πόρνες μὲ τ' ὄνομα *Μαρία*· προφανέστατα παραλλαγὲς ἑνὸς ἀρχικοῦ φαντασιοκοπικοῦ παραμυθιοῦ, ποὺ ἐκφράζουν τὴ μυθομανία καὶ διάφορες κρυφὲς ἀλλὰ μὴ ἀποκρύψιμες λαχτάρες καὶ κόμπλεξ τῶν μοναχῶν. τὶς ὀφείλουμε στὴν ἀχαλίνωτη καὶ γόνιμη βλακεία τοῦ Ἰωάννου Εὐ-

κρατᾶ καὶ τοῦ Σωφρονίου Ἰεροσολύμων, διδασκάλου καὶ μαθητοῦ ποὺ ἔζησαν κυρίως στὴ Ῥώμη καὶ ἦταν πράκτορες τοῦ χαλίφη τῆς Ῥώμης ὁ ὁποῖος τότε ἤλεγχε καὶ χρησιμοποιοῦσε τοὺς μοναχοὺς ὡς πεμπτοφαλαγγῖτες του καὶ ἐγκαθέτους καὶ προπαγανδιστὰς μέσα στὰ σπλάχνα τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. ὁ Εὐκρατᾶς καὶ ὁ Σωφρόνιος ἦταν πρόδρομοι τῶν πολὺ μετέπειτα οὐνιτῶν· νύχια τοῦ ἀκοιμήτου διαβόλου τῆς Ῥώμης.

24. Μαρία ἡ παιδοκτόνος

Καὶ τοῦτο δὲ ἡμῖν ὁ αὐτὸς ἀββᾶς Παλλάδιος διηγήσατο λέγων, ὅτι Ἀκήκοα διηγουμένου τινὸς ναυκλήρου τι τοιοῦτον, ὅτι Ἐν μιᾷ ὡς ἔπλεον, ἔχων ἐπιβάτας ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐλθόντες εἰς τὸ πέλαγος, καὶ πάντων εὐπλοούντων, τῶν μὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῶν δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τῶν ἄλλων ἀλλαχοῦ, τοῦ ἀνέμου ἐπιτηδείου ὄντος αὐτοῖς, ἡμεῖς μόνοι οὐκ ἠδυνάμεθα πλεῦσαι, καὶ ἐμείναμεν ὡς ἐπὶ ἡμέρας ιε΄, μὴ κινηθέντες τοῦ τόπου οὗ ἦμεν. ἤμεθα οὖν ἐν πολλῇ ἀθυμίᾳ καὶ ἀμηχανίᾳ τὸ τί ἆρά ἐστι τοῦτο. ἐγὼ δὲ ὡς ναύκληρος καὶ ἔχων τὴν φροντίδα τοῦ τε λοιποῦ πλοίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πάντων, ἠρξάμην δέεσθαι τοῦ θεοῦ περὶ τούτου. καὶ ἐν μιᾷ ἔρχεταί μοι φωνὴ ἀοράτως λέγουσα· Βάλε κάτω Μαρίαν, καὶ εὐπλοεῖς. ἐγὼ δὲ ἐλογιζόμην τί ἂν εἴη τοῦτο, τίς ἐστι Μαρία. ὡς οὖν ἠπόρουν περὶ τούτου, πάλιν ἔρχεταί μοι φωνή· Εἶπόν σοι· Βάλε κάτω Μαρίαν, καὶ σῴζεσθε. τότε ἐγὼ ἐσκεψάμην τι τοιοῦτον. καὶ κράζω ἀθρόως· Μαρία! οὐ γὰρ ᾔδειν τίς ἦν ἡ Μαρία. ἡ δὲ ἀνακειμένη εἰς τὸ στρῶμα αὐτῆς, ὑπήκουσε λέγουσα· Τί κελεύεις, κύριε; τότε λέγω αὐτῇ· Ποίησον ἀγάπην, ἐλθὲ ἕως ὧδε. ἡ δὲ ἀναστᾶσα ἦλθεν. ὡς οὖν ἦλθεν, ἔλαβον αὐτὴν κατ' ἰδίαν, καὶ λέγω αὐτῇ· Βλέπεις, ἀδελφὴ Μαρία, ποίας ἁμαρτίας ἔχω, καὶ δι' ἐμὲ ὑμεῖς ὅλοι μέλλετε ἀπολέσθαι; ἡ δὲ στενάξασα μεγάλως εἶπεν· Ὄντως, κύριέ μου ναύκληρε, ἐγώ εἰμι ἡ ἁμαρτωλός. ἐγὼ δὲ λέγω αὐτῇ· Γυνή, ποίας ἁμαρτίας ἔχεις; καὶ αὐτή· Οἴμοι, ὅτι οὐκ ἔστιν ἁμαρτία ἣν οὐκ ἔπραξα, καὶ διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας ὅλοι μέλλετε ἀπολέσθαι. τότε διηγήσατό μοι, φησίν, ἡ γυνή τι τοιοῦτον· Ὄντως, κύριε ναύκληρε, ἐγὼ ἡ ἀθλία ἄνδρα ἔσχον, καὶ δύο παιδία ἐξ αὐτοῦ, τὸ ἓν ὡς ἐννέα χρόνων, καὶ τὸ ἄλλο ὡς πέντε ἐτῶν, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐτελεύτησεν ὁ ἀνήρ μου, καὶ ἔμεινα χήρα. στρατιώτης δὲ πλησίον μου ἔμενε, καὶ ἠθέλησα ἵνα λάβῃ με εἰς γυναῖκα· καὶ ἔπεμψα πρὸς αὐτόν τινας. ὁ δὲ στρατιώτης λέγει· Οὐ λαμβάνω γυναῖκα ἔχουσαν τέκνα ἀπὸ ἄλλου ἀνδρός. τότε ἐγώ, ὡς ἤκουσα ὅτι οὐ θέλει με λαβεῖν διὰ τὰ παιδία, ἅμα δὲ καὶ φιλοῦσα αὐτόν, ἔσφαξα τὰ δύο μου

παιδία ἡ ἀθλία, καὶ ἐδήλωσα αὐτῷ, ὅτι Ἰδοὺ νῦν οὐδένα ἔχω. ὡς οὖν ἤκουσεν ὁ στρατιώτης περὶ τῶν παιδίων τὸ τί ἐποίησα, λέγει· Ζῇ Κύριος ὁ κατοικῶν ἐν οὐρανῷ, οὐ μὴ λάβω αὐτήν. ὅθεν φοβηθεῖσα μὴ φανερὸν τοῦτο γένηται, καὶ ἀποθάνω, ἔφυγον. Ταῦτα ἀκούσας ἐγὼ παρὰ τῆς γυναικός, οὐδὲ οὕτως ἠθέλησα βαλεῖν αὐτὴν εἰς τὸ πέλαγος· ἀλλ' ἐσοφισάμην, φησί, καὶ λέγω αὐτῇ· Ἰδοὺ ἐμβαίνω εἰς τὸν κάραβον· καὶ ἐὰν περιπατήσῃ τὸ πλοῖον, γίνωσκε, γύναι, ὅτι αἱ ἐμαὶ ἁμαρτίαι ἐνεργοῦσιν ἐν τῷ πλοίῳ. τότε, φησί, φωνῶ τὸν καραβίαν, λέγων· Ἔσω τὸν κάραβον. ὡς οὖν κατῆλθον εἰς τὸν κάραβον, οὐδὲν πλέον, οὔτε τὸ πλοῖον οὔτε ὁ κάραβος ἐκινήθη. τότε ἀνελθὼν εἰς τὸ πλοῖον, λέγω τῇ γυναικί· Κάτελθε καὶ σὺ εἰς τὸν κάραβον. ἡ δὲ κατῆλθε· καὶ ἅμα τοῦ κατελθεῖν, εὐθὺς ὁ κάραβος βαλὼν ὡς πέντε γύρους, ὀρθόβυθος ἀπῆλθε. τὸ δὲ πλοῖον οὕτως ἔπλευσεν, ὅτι διὰ τριῶν καὶ ἡμίσεως ἡμερῶν ἠνύσαμε πλοῦν, ὃν εἴχομεν ποιῆσαι διὰ δεκαπέντε ἡμερῶν.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 126 PG 87,2928c - 2929d.

Ὁ ἴδιος ἀββᾶς Παλλάδιος μᾶς διηγήθηκε καὶ τοῦτο· ὅτι ἔχω ἀκούσει ἕναν καραβοκύρη νὰ διηγῆται ὅτι Κάποτε, καθὼς ἤμουν σὲ πλοῦ καὶ εἶχα ἐπιβάτες ἄντρες καὶ γυναῖκες, ὅταν ἀνοιχτήκαμε στὸ πέλαγος, ἐνῷ ὅλοι ἔπλεαν εὔκολα, ἄλλοι στὴν Κωνσταντινούπολι, ἄλλοι στὴν Ἀλεξάνδρεια, κι ἄλλοι ἀλλοῦ, ἐπειδὴ γιὰ κείνους ὁ ἄνεμος ἦταν ὁ κατάλληλος, μόνο ἐμεῖς δὲν μπορούσαμε νὰ πλεύσουμε, καὶ μείναμε στὴ θέσι ποὺ βρισκόμασταν ἀκίνητοι γιὰ 15 μέρες. ἤμασταν σὲ μεγάλη στενοχώρια κι ἀδιέξοδο, γιατί ἄραγε νὰ μᾶς συμβαίνῃ αὐτό. κι ἐγὼ ὡς καραβοκύρης, ποὺ εἶχα τὴ φροντίδα τόσο γιὰ τὸ πλοῖο ὅσο καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἐπιβάτες του, ἄρχισα νὰ παρακαλῶ τὸ θεὸ γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. καὶ κάποια στιγμή, χωρὶς νὰ βλέπω τίποτε, μοῦ ἔρχεται μιὰ φωνὴ ποὺ ἔλεγε· Πέτα κάτω τὴ Μαρία, καὶ θἄχῃς καλὸν πλοῦ. κι ἐγὼ σκεφτόμουν τί νὰ σημαίνῃ αὐτὸ καὶ ποιά εἶναι αὐτὴ ἡ Μαρία. καὶ καθὼς δὲν εὕρισκα καμμία λῦσι, μοῦ ξανάρχεται μιὰ φωνή· Σοῦ εἶπα· Πέτα κάτω τὴ Μαρία, καὶ σῴζεστε.

Τότε ἐγὼ σκέφτηκα κι ἔκανα τὸ ἑξῆς. φωνάζω ἐπίμονα· Μαρία! διότι δὲν ἤξερα ποιά εἶναι ἡ Μαρία. κι ἐκείνη, ποὺ ἦταν ξαπλωμένη στὸ στρῶμα της, ἀπάντησε λέγοντας· Τί προστάζεις, κύριε; τῆς λέω· Κάνε μου τὴ χάρι, ἔλα κατὰ δῶ. σηκώνεται ἐκείνη κι ἔρχεται. ὅταν παρουσιάστηκε, τὴν παίρνω ἰδιαιτέρως καὶ τῆς λέω· Βλέπεις, ἀδελφὴ Μαρία; τί ἁμαρτίες ἔχω κάνει, καὶ τώρα πᾶτε νὰ χαθῆτε ἐξ αἰτίας μου ὅλοι σας; κι ἐκείνη ἀναστέναξε βαθιὰ καὶ εἶπε· Στὴν πραγματικότητα, κύριέ μου καραβοκύρη, ἡ ἁμαρτωλὴ εἶμαι ἐγώ. τῆς λέω· Τί ἁμαρτίες ἔχεις κάνει, κυρά μου; μοῦ λέει· «Ἀλίμονό μου! δὲν ὑπάρχει

ἁμαρτία, ποὺ νὰ μὴν τὴν ἔκανα· καὶ τώρα πρόκειται νὰ πᾶτε στὸ χαμὸ ὅλοι σας γιὰ τὶς δικές μου ἁμαρτίες. καὶ μοῦ διηγήθηκε, λέει, ἡ γυναίκα τὰ ἑξῆς· «Γιὰ νὰ σοῦ μιλήσω εἰλικρινά, κύριε καραβοκύρη, ἐγὼ ἡ ἄθλια εἶχα ἄντρα καὶ δυὸ παιδιὰ ἀπ' αὐτόν, τὸ ἕνα περίπου ἐννιὰ χρονῶν καὶ τὸ ἄλλο περίπου πέντε. καὶ στὸ σημεῖο ἐκεῖνο πεθαίνει ὁ ἄντρας μου, καὶ μένω χήρα. ἕνας στρατιώτης κατοικοῦσε κοντά μου· καὶ θέλησα νὰ μὲ πάρῃ γυναῖκα του. τοῦ στέλνω προξενητάς, ἀλλ' ὁ στρατιώτης λέει· Δὲν παίρνω γυναῖκα ποὺ ἔχει παιδιὰ ἀπὸ ἄλλον ἄντρα. ὅταν ἐγὼ ἄκουσα ὅτι δὲν θέλει νὰ μὲ πάρῃ ἐξ αἰτίας τῶν παιδιῶν, καθὼς τὸν ἀγαποῦσα, ἔσφαξα ἡ ἄθλια τὰ δυὸ παιδιά μου, καὶ τοῦ ἔστειλα μήνυμα· Ὁρίστε τώρα δὲν ἔχω κανένα. ὁ στρατιώτης ὅταν ἄκουσε τί τὰ ἔκανα τὰ παιδιά, λέει· Ὀρκίζομαι στὸ θεὸ ποὺ κατοικεῖ στὸν οὐρανό, δὲν τὴν παίρνω. φοβούμενη ἐγὼ μήπως αὐτὸ διαδοθῇ καὶ μ' ἐκτελέσουν, ἔφυγα». Παρ' ὅλο ποὺ ἄκουσα ἀπὸ τὴ γυναῖκα αὐτὰ τὰ πράγματα, δὲν θέλησα νὰ τὴν πετάξω στὸ πέλαγος. συλλογίστηκα, λέει, καὶ τῆς λέω· Κατεβαίνω στὴ λέμβο· κι ἂν τὸ πλοῖο περπατήσῃ, θὰ καταλάβῃς, κυρά μου, ὅτι ἐνεργοῦν στὸ πλοῖο ἄσχημα οἱ δικές μου ἁμαρτίες. ἔπειτα φωνάζω, λέει, τὸ λοστρόμο καὶ τοῦ λέω· Τὴ λέμβο στὸ νερό. κατεβαίνω στὴ λέμβο, ἀλλὰ τίποτα· οὔτε τὸ πλοῖο κινεῖται οὔτε ἡ λέμβος. ἀνεβαίνω στὸ πλοῖο καὶ λέω στὴ γυναῖκα· Κατέβα τώρα στὴ λέμβο καὶ σύ. κι ἐκείνη κατέβηκε. μόλις κατέβηκε, ἀμέσως ἡ λέμβος ἔφερε ἴσα μὲ πέντε τοῦμπες καὶ πῆγε στὸν πάτο μὲ τὴ μούρη κατακόρυφη. τὸ δὲ πλοῖο ἔπλευσε τόσο γρήγορα, ποὺ σὲ τρισήμισυ μέρες διανύσαμε ἀπόστασι, τὴν ὁποία ἀλλιῶς θὰ κάναμε σὲ δεκαπέντε μέρες.

25. Μαρία ἡ Αἰγυπτία πόρνη

Ὁ Σωφρόνιος Ἰεροσολύμων (634 - 638), πρὶν γίνῃ γιὰ πέντε χρόνια ἀρχιεπίσκοπος, ἦταν μαθητὴς τοῦ συγγραφέως τοῦ Λειμωναρίου Ἰωάννου Εὐκρατᾶ κι ἔζησε μαζί του πολλὰ χρόνια στὴ Ῥώμη στὸ περιβάλλον τοῦ πάπα Ῥώμης στὰ χρόνια ποὺ ὁ χαλίφης αὐτὸς χρησιμοποιοῦσε τοὺς μοναχοὺς τῆς Ἀνατολῆς ὡς ἐγκαθέτους πράκτορες μέσα στὴν ἀνατολικὴ ἐκκλησία. γι' αὐτὸ στὰ κείμενά τους τόσο ὁ διδάσκαλος Ἰωάννης Εὐκρατᾶς ὅσο κι ὁ μαθητὴς Σωφρόνιος στ' ἀββάδικα κείμενά τους ἔχουν παπικὲς κακοδοξίες, ἐμφανέστερες τῶν ὁποίων εἶναι τὸ καθαρτήριο *(purgatorium)* καὶ ἡ κερδοφόρος ἐξουσία τοῦ πάπα Ῥώμης νὰ μεταθέτῃ κολασμένους ἀπὸ τὴν κόλασι στὸν παράδεισο (λέω γι' αὐτὴ τὴν παπικὴ κακοδοξία τοῦ Εὐκρατᾶ παρακάτω (κεφάλαιο 3, §4) καὶ τὴν περὶ θείας ἐκδικήσεως *(vindicatio divina)* φα-

ντασίωσι· ὅτι γιὰ νὰ σωθῇ ὁ μετανοήσας ἁμαρτωλός, πρέπει μετὰ τὴ μετάνοιά του νὰ πληρώσῃ τὰ πρὸ τῆς μετανοίας του ἁμαρτήματά του μὲ τὸ νὰ πάθῃ τὰ ἴδια ποὺ διέπραξε ἢ ἄλλως πως νὰ κακοπαθήσῃ, γιὰ νὰ ἐξοφλήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἁμαρτήματά του. τέτοιο παπικῆς κακοδοξίας κείμενο εἶναι καὶ ὁ Βίος τῆς Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας πόρνης ποὺ ἔγραψε ὁ Σωφρόνιος. ἡ ἔκτασί του εἶναι 18 σελίδες σὰν τὴν παροῦσα. δίνω περίληψί του.

Ὁ κατάφορτος μὲ μοναχικὲς ἀρετὲς καὶ μέτοχος *θείων ἐλλάμψεων* γέρων Ζωσιμᾶς, ὑπακούοντας σὲ θεία ἐντολή, περπατάει στὶς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ξαφνικὰ βλέπει ἕνα περίεργο ἄτομο, ἰσχνὸ σὰ σκέλεθρο, ὁλόγυμνο, ἡλιοκαμμένο, καὶ μὲ κατάσπρα μακριὰ μαλλιά. κι αὐτὸ τὸ ἄτομο τοῦ λέει· «Μιὰ ποὺ μὲ εἶδες γυμνή, θὰ σοῦ ἀπογυμνώσω καὶ τὶς πράξεις μου». καὶ τοῦ διηγεῖται ὅτι εἶναι Αἰγυπτία, ὅτι σὲ ἡλικία 12 ἐτῶν ἐγκατέλειψε τοὺς γονεῖς της, κι ὅτι πῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἔχασε τὴν παρθενία της, καὶ ὑπῆρξε ἐπὶ 17 χρόνια πόρνη. τότε, στὰ 30 της, ἀκολούθησε ἕνα στῖφος προσκυνητῶν ποὺ πήγαιναν στὰ Ἱεροσόλυμα νὰ προσκυνήσουν τὸ σταυρό, καὶ γιὰ πληρωμὴ τοῦ ναύλου της πόρνευε ἐπ' ἀμοιβῇ μὲ τοὺς προσκυνητάς. κι ὅταν στὰ Ἱεροσόλυμα πλησίασε νὰ προσκυνήσῃ τὸ σταυρό, μιὰ ἀόρατη δύναμι τὴν ἔσπρωξε μακριά. (κι ἐγὼ ἀπορῶ γιατί δὲν ἀπωθήθηκαν καὶ οἱ τοὐλάχιστον ἐξ ἴσου βρομιάρηδες εὐλαβέστατοι προσκυνηταὶ ποὺ τῆς ἔδιναν τὰ πόρνητρα). αὐτὴ λοιπὸν προσευχήθηκε τότε στὴν εἰκόνα τῆς *Παναγίας Θεοτόκου,* ζητώντας συγχώρησι ἀπ' αὐτή, κι ἀπομακρύνθηκε. κάποιος τῆς ἔδωσε τρία νομίσματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἀγόρασε τρία ψωμιά, πῆγε «πρὸς τὸν ἅγιο ποταμὸ Ἰορδάνη», κι ἐκεῖ ἔζησε σὰν ἀγρίμι τῆς ὑπαίθρου 47 χρόνια, τρεφόμενη μόνο μὲ τὰ τρία ψωμιά, (καὶ ἄρα ἦταν πλέον 77 ἐτῶν), τρώγοντας περίπου μία μπουκιὰ στὸ δίμηνο. οὔτε ὁ Μωϋσῆς κι ὁ Χριστὸς νήστευσαν τόσο πολύ! οἱ μοναχοὶ εἶναι ἀντίχριστοι. καὶ τὰ ψωμιὰ δηλαδὴ ἦταν φαγώσιμα ἐπὶ μισὸ αἰῶνα. βλακεῖες; ἢ ψευτιές; ἢ παλαβωμάρες; κι ὁ συντάκτης τοῦ παραμυθιοῦ Σωφρόνιος, ἐπειδὴ ἐδῶ διαισθανόταν τί βάζει νὰ λέῃ στὸ στόμα τοῦ γέροντος Ζωσιμᾶ, σημειώνει ὅτι *Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ ζήσεται ἄνθρωπος* (Δε 5,101· Μθ 7,4). στὴ συζήτησί τους ἡ Μαρία ἀνέφερε κι ἄλλα χωρία ἀπὸ τὰ βιβλία τοῦ Μωϋσῆ, τοὺς Ψαλμούς, τὸν Ἰώβ, κι ἀπὸ ἄλλα κείμενα τῆς Βίβλου, κι ὅταν ὁ Ζωσιμᾶς τὴ ῥώτησε ἀπὸ ποῦ τὰ ξέρει αὐτά, ἐκείνη τοῦ ἀπάντησε· «Ἀφ' ὅτου πέρασα τὸν Ἰορδάνη, ὅλ' αὐτὰ τὰ χρόνια (τὰ 47) δὲν εἶδα οὔτε ἄνθρωπο οὔτε ζῷο». (ἄρα ἔγινε καὶ θεόπνευστη προφῆτις ἡ πουτάνα). ζήτησε δὲ ἀπὸ τὸν Ζωσιμᾶ νὰ ἔρθῃ τὸ πάσχα στὸ ἴδιο μέρος καὶ νὰ τῆς φέρῃ νὰ κοινωνήσῃ θεία εὐχαριστία, κι ἔφυγε. κι ὁ Ζωσιμᾶς προσκύνησε τὸ χῶμα, ὅου εἶχαν πατήσῃ τὰ πόδια της.

Ὅταν τὸ πάσχα τῆς ἔφερε αὐτὸ ποὺ ζήτησε, αὐτή, πρὶν κοινωνήσῃ, εἶπε τὸ 'Πιστεύω' καὶ τὸ 'Πάτερ ἡμῶν', κι ἔπειτα φιλήθηκαν στὸ στόμα *(δέδωκε τὴν ἀγάπην τῷ γέροντι εἰς τὸ στόμα)*· κι ἀφοῦ κοινώνησε, εἶπε τὸ τοῦ Συμεὼν *Νῦν ἀπολύοις τὴν δούλην σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου* (Λκ 9,8 - 10) σὰ μιὰ πολὺ πεπειραμένη στὰ βιβλικὰ κείμενα! κι ὅταν ὁ Ζωσιμᾶς τῆς εἶπε –ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ψωμί– νὰ φάῃ καὶ λίγο φαγητό, καὶ τῆς πρόσφερε μιὰ μερίδα φακῆς, ποὺ τῆς εἶχε φέρει, αὐτὴ πῆρε κι ἔφαγε μόνο 3 κόκκους φακῆς, λέγοντας· *Ἀρκεῖ ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, ὥστε συντηρεῖν τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς ἀμίαντον.* ἔπειτα σφράγισε μὲ τὸ χέρι της τὸν ἅγιο ποταμὸ Ἰορδάνη, καὶ περπάτησε ἐπάνω στὸ νερό του (ὅπως δηλαδὴ ὁ Χριστὸς κάποτε στὴ Θάλασσα τῆς Τιβεριάδος, Μθ 66,4 - 12), κι ἔφυγε.

Μετὰ ἕνα ἔτος ὁ Ζωσιμᾶς τὴν ἀναζήτησε πάλι πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ τὴ βρῆκε νεκρὴ *(πρὸς τὸν θεὸν ἐξεδήμησεν)* σὲ ἀπόστασι 20 ἡμερῶν τῆς περυσινῆς πορείας τοῦ Ζωσιμᾶ, τὴν ὁποία ἐκείνη διήνυσε σὲ μία ὥρα. (πῶς τὸ βρῆκε αὐτὸ ὁ Ζωσιμᾶς, μὴ μὲ ῥωτᾶτε, διότι δὲν ξέρω νὰ σᾶς πῶ. *(ἥν περ ὥδευσεν ὁδὸν Ζωσιμᾶς διὰ εἴκοσιν ἡμερῶν κοπιῶν, εἰς μίαν ὥραν Μαρία διέδραμε, καὶ εὐθὺς πρὸς τὸν θεὸν ἐξεδήμησεν).* 500 χιλιόμετρα μακριά! (οὔτε μὲ χιλιάρα μοτοσυκλέτα θὰ μποροῦσε νὰ τρέξῃ ἡ θεονήστικη τόσο γρήγορα). καὶ δίπλα της ἡ νεκρὴ εἶχε γράψει μὲ τὸ δάκτυλο στὸ χῶμα· «Πέθανα μόλις ἔφυγες ἐσὺ πέρυσι, λίγο μετὰ ἀπὸ τότε ποὺ μὲ κοινώνησες, τὴν ἴδια νύχτα ποὺ πέθανε ὁ Χριστός, τὸ μῆνα Φαρμοῦθι ἢ Ἀπρίλιο· θάψε με». (πολὺ ὑποκατάστατο τοῦ Χριστοῦ ἡ σκρόφα κι ἐπὶ ἕνα ἔτος ἐκτεθειμένο τὸ πτῶμα της δὲν τὸ ἔφαγε κανένα πτωματοφάγο θηρίο ἢ ὄρνεο· οὔτε σάπισε· οὔτε βροχὴ τὸ διέλυσε! παραμύθια ιγὰ κάφρους). κι ὁ Ζωσιμᾶς, ἀφοῦ τὴν ἔκλαψε τόσο πολύ, ποὺ μὲ τὰ δάκρυά του τῆς ἔπλυνε μόνο τὰ πόδια –δὲν λέει μέχρι ποιό ὕψος– *καὶ οὐδενὸς ἑτέρου μέλους ἐτόλμα προσψαῦσαι.* (τί δήλωσι κι αὐτὴ πάλι!). προσπάθησε νὰ τὴ θάψῃ σκάβοντας λάκκο μ' ἕνα *ξυλάριον,* ἀλλὰ δὲν μποροῦσε. βλέπει τότε ἕνα μεγάλο λιοντάρι, ποὺ φύλαγε τὸ σῶμα τῆς ὁσίας Μαρίας κι ἔγλειφε τὰ πόδια της. (κι αὐτὸς ὁ σεμνὸς λέων μόνο τὰ πόδια). γεμάτος κατανόησι ὁ λέων ἔκανε νεῦμα στὸ γέροντα Ζωσιμᾶ ὅτι θὰ τὸν βοηθήσῃ στὴν ταφή, καὶ τὸν βοήθησε. (οἱ γέροντες μὲ τὰ λιοντάρια κοιμοῦνταν κι ἀγκαλίτσα). μετὰ τὴν ταφὴ τῆς ὁσίας ἔζησε στὸ μοναστήρι του περίπου 100 χρόνια, *τελώντας* τακτικὰ καὶ *τὸ τῆς ὁσίας μνημόσυνον.* (ὄψιμη καὶ παποβριθὴς ἐποχή, γεμάτη *καθαρτήριον (purgatorium).* ἔζησε δηλαδὴ συνολικως 140 - 160 χρόνια!

Δήλωσι τοῦ συντάκτου τοῦ παραμυθιοῦ: *Ἐγὼ δὲ* (= ὁ Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων) *ἅπερ ἀγράφως παρέλαβον, ἐγγράφῳ διηγήσει δεδήλω-*

κα ..... τῆς ἀληθείας χάριν. κι ἂν ὄχι ἄλλη *ἀλήθεια,* μία τοὐλάχιστον φαίνεται ἀναμφισβήτητη· ὅτι οἱ τότε παπικοὶ καὶ παποδίδακτοι καὶ παπόφρονες τὶς ὁσίες ὑποτακτικές των τὶς φιλοῦσαν στὸ στόμα καὶ τὸ τέτοιο φιλὶ τὸ ἔλεγαν *ἀγάπην.* οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τὸ ἔλεγαν *γιγγλυμωτὸν* καὶ τὸ θεωροῦσαν προγαμήσι. νὰ μὴν πῶ τώρα τί ἔγραψε στὸ ἡμερολόγιό της ἡ διαβόητη Ἀλβανίδα παπικὴ καλόγρια *Μητέρα Τερέζα* τῶν ἡμερῶν μας. ἀρκετὰ ἔγραψα κι ἐγὼ στὴν ἐκτενῆ μελέτη μου «Παποστάσιον» γιὰ ὅσα εἶδα μέσα σ' αὐτὸ στὴ Ῥώμη. κι ἄλλη μία ὄντως *ἀλήθεια* εἶναι ὅτι κατὰ τὴν πενταετία ποὺ ἐπισκόπευε ὁ Σωφρόνιος Ἰεροσολύμων ὁ Κύριος σιχάθηκε ὅλη αὐτὴ τὴν εἰδωλολατρία, κι ἐπέτρεψε στοὺς Ἄραβες μωαμεθανοὺς νὰ καταλάβουν τὴν Παλαιστίνη καὶ τὴν Αἴγυπτο γιὰ 12 αἰῶνες.

26. Συμεὼν ὁ στυλίτης

Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Σέργιος ὁ τῆς Ῥαϊθοὺ περί τινος ἀδελφοῦ διακόνου γενομένου τῶν ἐκεῖσε, ὀνόματι Μηνᾶ, λέγων οὕτως· ὅτι Οὗτος ἐξῆλθεν εἰς διακόνημα εἰς τὸν κόσμον, καὶ τί γέγονεν αὐτῷ, οὐκ ἴσμεν, πλὴν ὅτι εἴασε τὸ σχῆμα τὸ μοναχικόν, καὶ γέγονε λαϊκός. μετὰ οὖν χρόνον πολὺν ἀπῆλθεν ἐν Θεουπόλει· καὶ ὡς ἀνήρχετο ἀπὸ Σελευκείας, εἶδε τὸ μοναστήριον τοῦ ἐν ἁγίοις ἀββᾶ Συμεὼν τοῦ Στυλίτου ἀπὸ μακρόθεν, καὶ λέγει ἐν ἑαυτῷ· Ἀνέλθω καὶ ἴδω τὸν μέγαν Συμεώνην· οὐ γὰρ ἦν αὐτὸν θεασάμενος πώποτε. ἀνῆλθεν οὖν, καὶ τῷ κίονι πλησιάσας, ὡς εἶδεν αὐτὸν ὁ ἀββᾶς Συμεών, ἐπιγνοὺς ὅτι μοναχὸς ἦν καὶ ὅτι χειροτονίαν διακόνου ἔχει, φωνεῖ τὸν ὑπηρετοῦντα αὐτῷ λέγων· Φέρε τὸ ψαλίδιον ὧδε. καὶ ἐνέγκαντι λέγει αὐτῷ· *Εὐλογητὸς Κύριος,* κούρευσον ἐκεῖνον, δείξας αὐτὸν αὐτῷ τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ. ἦσαν γὰρ πολλοὶ περὶ τὸν κίονα. ὁ δὲ θαυμάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἅμα δὲ καὶ φόβῳ μεγάλῳ ληφθείς, κατεδέξατο μηδὲν ὅλως φθεγξάμενος, ἐννοήσας ὅτι ὁ θεὸς ἀπεκάλυψε τῷ ἁγίῳ γέροντι τὰ κατ' αὐτόν. λέγει αὐτῷ ὁ ἀββᾶς Συμεών· Ποίησον εὐχὴν διακόνου. καὶ εὐξαμένου, λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος· Ὕπαγε εἰς Ῥαϊθού, ὅθεν ἐξῆλθες. κἀκείνου λέγοντος αἰσχύνεσθαι καὶ μὴ δύνασθαι φέρειν τὴν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐντροπήν, πάλιν λέγει αὐτῷ· Πίστευέ μοι, τέκνον, ἐπὶ τούτῳ οὐκ ὀφείλεις ἐντραπῆναι. ἱλαρῷ γὰρ προσώπῳ οἱ πατέρες ὑποδέξονταί σε, καὶ χαρὰ αὐτοῖς γενήσεται καὶ ἀγαλλίασις ἐπὶ τῇ σῇ ἐπιστροφῇ. γίνωσκε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ θεὸς σημεῖον ἔχει ποιῆσαι ἐν σοί, ἵνα γνῷς ὅτι συνεχώρησέ σοι ἡ αὐτοῦ εὐσπλαγχνία τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ δὴ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς Ῥαϊθού, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ πατέρες ὑπτίαις χερσὶ καὶ ἔβαλον αὐτὸν καὶ εἰς τὸ ἱερατεῖον. καὶ ἐν μιᾷ Κυρια-

κῇ, ὡς ἐβάσταζε τὸ ἅγιον καὶ ζωοποιὸν αἷμα *τοῦ μεγάλου θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,* αἰφνίδιον ἐξῆλθεν ὁ ὀφθαλμὸς αὐτοῦ. καὶ ἐκ τοῦ σημείου τούτου ἔγνωσαν, ὅτι συνεχώρησεν αὐτῷ ὁ θεὸς τὴν ἁμαρτίαν κατὰ τὸν λόγον τοῦ δικαίου Συμεών.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 118 PG 87,2981b - 2984a (ὁ Εὐκρατᾶς, ὅπως ἀνέφερα, ἔζησε ἀρκετὰ χρόνια καὶ στὴ Ῥώμη).

Μᾶς διηγήθηκε ὁ ἀββᾶς Σέργιος ὁ ἡγούμενος τῆς Ῥαϊθοὺ γιὰ ἕναν ἀδελφὸ μοναχὸ τοῦ μοναστηριοῦ τους διάκονο, ποὺ λεγόταν Μηνᾶς, λέγοντας· Αὐτὸς ὁ Μηνᾶς βγῆκε στὸν κόσμο γιὰ κάποιο διακόνημα, καὶ δὲν ξέρουμε τί τοῦ συνέβη, ἀλλὰ πέταξε τὸ μοναχικὸ σχῆμα κι ἔγινε λαϊκός. μετὰ πολὺν καιρὸ πῆγε στὴ Θεούπολι (=Ἀντιόχεια)· κι ὅπως ἀνέβαινε ἀπὸ τὴ Σελεύκεια, εἶδε ἀπὸ μακριὰ τὸ μοναστήρι τοῦ ἁγίου ἀββᾶ Συμεὼν τοῦ στυλίτου, καὶ λέει μέσα του· Ἂς ἀνεβῶ νὰ δῶ τὸν *μέγαν Συμεώνην*· διότι μέχρι τότε δὲν τὸν εἶχε δῆ ποτέ του. ἀνέβηκε λοιπὸν καὶ πλησίασε τὸ στῦλο. μόλις τὸν εἶδε ὁ ἀββᾶς Συμεών, κατάλαβε ὅτι ἦταν μοναχὸς κι ὅτι εἶχε χειροτονία διακόνου, καὶ φωνάζει τὸν ὑπηρέτη του λέγοντας· Φέρε ἐδῶ τὸ ψαλίδι. ὅταν ἐκεῖνος τὸ ἔφερε, τοῦ λέει· *Εὐλογητὸς ὁ Κύριος,* κούρεψέ τον ἐκεῖνον. καὶ τοῦ τὸν ἔδειξε μὲ τὸ δάχτυλό του, ἐπειδὴ γύρω ἀπὸ τὸ στῦλο στέκονταν πολλοί. ὁ πρώην μοναχὸς ἔμεινε κατάπληκτος γιὰ τὸ λόγο ποὺ ἄκουσε κι ἀμέσως, κυριευμένος ἀπὸ μεγάλο φόβο, δέχτηκε (τὴν κουρά), χωρὶς νὰ πῇ ἀπολύτως τίποτε. κατάλαβε ὅτι ὁ θεὸς ἀποκάλυψε στόν ἅγιο γέροντα τὰ προσωπικά του. τοῦ λέει ὁ ἀββᾶς Συμεών· Διάκονε, λέγε τὴν (διακονικὴ λειτουργικὴ) εὐχή. κι ἐκεῖνος ἐκφώνησε τὴ (διακονικὴ λειτουργικὴ) εὐχή. κι ὁ ἅγιος τοῦ λέει· Πήγαινε στὴ Ῥαϊθού, ἀπ' ὅπου ἔφυγες. κι ὅταν ἐκεῖνος εἶπε ὅτι ντρέπεται, καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀντέξῃ τὴ ντροπὴ ποὺ θὰ ἔχῃ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, τοῦ ξαναλέῃ· Πίστευε σ' ἐμένα, τέκνο μου, γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ντρέπεσαι. οἱ πατέρες θὰ σὲ δεχτοῦν χαρούμενοι καὶ θὰ κάνουν χαρὰ μεγάλη καὶ θὰ νιώσουν γιὰ τὴν ἐπιστροφή σου ἀγαλλίασι. νὰ ξέρῃς δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ θεὸς θὰ σοῦ κάνῃ σημεῖο, γιὰ νὰ νιώσῃς καλὰ ὅτι ἡ εὐσπλαχνία του σοῦ συγχώρησε τὴν ἁμαρτία αὐτή. καὶ λοιπὸν ὅταν αὐτὸς ἐπέστρεψε στὴ Ῥαϊθού, οἱ πατέρες τὸν δέχτηκαν μὲ ἀνοιχτὲς ἀγκάλες, καὶ τὸν ἔβαλαν καὶ στὸ ἱερατεῖο (=τὸν ἔκαναν ἱερέα). καὶ μιὰ Κυριακή, ὅπως βαστοῦσε *τὸ ἅγιον καὶ ζωοποιὸν αἷμα τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,* ξαφνικὰ τοῦ βγῆκε τὸ μάτι. κι ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ κατάλαβαν ὅτι ὁ θεὸς τοῦ συγχώρησε τὴν ἁμαρτία σύμφωνα μὲ τὸ λόγο τοῦ δικαίου Συμεών.

* * *

Ἡ παπικὴ κακοδοξία τῆς *θείας ἐκδικήσεως (vindicatio divina)* σ' ὅλο τὸ φάσμα της στὸ παραμύθι αὐτὸ μὲ τὴν ἐκ θεοῦ ἐξόρυξι τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἁμαρτήσαντος κι αὐτοκαθαιρεθέντος, ἀλλὰ καὶ 'πληρώσαντος' καὶ συγχωρηθέντος πρώην διακόνου κι ἐπαναχειροτονηθέντος ὡς πρεσβυτέρου οὐσιαστικὰ ἀπὸ τὸν ἄνευ ἱερωσύνης στυλίτην *μέγαν Συμεώνην.* αὐτὰ κατὰ τὸν πράκτορα τοῦ χαλίφη τῆς 'Ρώμης Ἰωάννη Εὐκρατᾶ τὸν ἐποποιὸ τοῦ ἀρχαίου μοναχισμοῦ.

Ὁ *μέγας Συμεώνης* μὲ τὴν ἔπαρσι τοῦ στυλίτου –ἔπαρσι πάπα 'Ρώμης– καταπατεῖ καὶ τὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ τὴν ἐξουσία τῆς ἐκκλησίας –καὶ ποιός λογάριαζε τότε τὴν ἐκκλησία καὶ τὴ Βίβλο μπροστὰ σ' ἕναν στυλίτη;–, καταργεῖ καὶ τὴν ἐξομολόγησι σὰν προτεστάντης, κι ἀποκαθιστᾷ στὴν ἱερωσύνη ἕναν αὐτοκαθῃρημένο ὅπως «ἀποκατέστησε στὴν ἱερωσύνη του» τὸν Δ. Μπάλφουρ ὁ Σωφρόνιος Σαχάρωφ, στὸ ἀρσενικοθήλυκο μοναστήρι τοῦ Ἔσσεξ, χωρὶς νὰ εἶναι ἐπίσκοπος καὶ παρὰ τὴ διδαχὴ τῆς Βίβλου. οἱ ἅγιοι ἔχουν νταηλίκι *(παρρησία)* ποὺ τὸ τρέμει κι ὁ θεός. ὁ μοναχὸς κατὰ τὴν ἀποστασία του προσαπέκτησε καὶ κώλυμα γιὰ τὴν ἱερωσύνη, ἕνα βαρὺ καὶ κωλυτικὸ παράπτωμα· καὶ ὁ στυλίτης μὲ τὸ προσωπικό του «κῦρος» καὶ τουπὲ καὶ μὲ τὸ «ἔτσι θέλω» τὸν προάγει καὶ σὲ πρεσβύτερο· μὲ «θαῦμα» βέβαια, σὰν πεντηκοστιανός. κι ὁ «κακὸς» καὶ «μικρόψυχος» θεὸς –ἐκδικητικὸς θεὸς παπικῆς ἀντιλήψεως–, παρ' ὅλο ποὺ συγχωρεῖ (θὰ μποροῦσε νὰ κάνῃ κι ἀλλιῶς μπροστὰ στὸ πρόσταγμα ἑνὸς στυλίτου;), δὲν ἐννοεῖ νὰ μὴν εἰσπράξῃ τὴν ἐκδίκησί του· τοῦ βγάζει μόνο τὸ μάτι· ἐκπτώσεις κατὰ τὴ δικανικὴ δοσοληψία. *(θεία ἐκδίκησις· vindicatio divina).* οἱ ἄλλοι κατάλαβαν –ὅλοι οἱ μοναχοὶ εἶναι θεόπνευστοι τέλος πάντων– ὅτι ἡ ἐξόφλησι ἔγινε. ὁ Συμεὼν δὲν ἦταν οὔτε διάκος· ἦταν δηλαδὴ στὴν πραγματικότητα λαϊκός. καὶ μειωμένος λαϊκός, διότι οἱ μοναχοὶ δὲν εἶναι –κατὰ τὴν ἔμμεση ὁμολογία τους– ἀκέραιοι λαϊκοί, ὅπως οἱ ἄλλοι Χριστιανοί, ἀφοῦ δὲν ἀντέχουν νὰ ἁγνεύσουν σὲ κοινωνία μὲ τὰ μισὰ πρόσωπα γυναῖκες. τοὺς εἶναι ἀφόρητα σκανδαλιστικὴ καὶ ἡ ἁπλῆ παρουσία γυναικῶν. ἄλλο τὸ ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων ἐξηβρίζουν τὴν κανονικὴ ἐκκλησία τῶν φυσιολογικῶν Χριστιανῶν προπηλακίζοντάς την ὡς *κόσμον,* ὅπως καὶ σ' αὐτὸ δὰ τὸ διήγημα, ὅπου ἐξυπακούεται ὅτι ἡ ἐπιείκεια ὀφείλεται ἀπὸ τὸ θεὸ στὸν πρωταγωνιστὴ τοῦ διηγήματος, ἐπειδὴ αὐτὸς *ἐξῆλθεν εἰς διακόνημα εἰς τὸν κόσμον.* ἡ νοοτροπία αὐτὴ εἶναι σὰν τὴ νοοτροπία τοῦ φρενοβλαβοῦς, ποὺ ἀντὶ ν' ἀντιληφτῇ ὅτι δὲν εἶναι ὑγιὴς καὶ ἀκέραιος ὅπως κι ὁ κατώτερος τῶν ἐκτὸς φρενοκομείου, ἀλλὰ πιστεύει ἐπὶ πλέον κι ὅτι εἶναι ὁ μέγας Ναπολέων. γιὰ τὶς πτώσεις τοῦ μοναχοῦ φταίει κυρίως ὁ *κόσμος* καὶ ὁ *διάβολος,* ἐνῷ οἱ *κοσμικοὶ* Χριστιανοὶ εἶναι ἀδικαιολόγητα βρομόσκυλα. αὐτὸς ὁ μηδὲ

διάκος *στυλίτης* Συμεὼν ὁ *μέγας* εἶναι ὅ,τι ἀκριβῶς ὁ Παΐσιος, ποὺ ἐξωμολογοῦσε καὶ μάλιστα ἔδινε κι ἐξιλεωτικὸ διακανονισμό, καὶ νομοθετοῦσε χωρὶς νὰ εἶναι μήτε διάκος, σὰν τὸ ῥασοφόρο λαϊκὸ 'Ρῶσο Γρηγόριο 'Ρασποῦτιν ποὺ τοῦ φιλοῦσε τὸ χέρι ὁ πατριάρχης Μόσχας κι ὅλη ἡ ἱερὰ σύνοδος κι ὅλο τὸ σῶμα τῶν ἐπισκόπων. δαιμονιώδη ἄτομα. αὐτὰ μὲ τὸ στυλίτη τὸν *μέγαν Συμεώνην.* ὀσμὴ παρακμῆς ῥασπουτινοκαιροῦ. κάτι ἤξερε τὸ ΙΒ΄ αἰῶνα ὁ Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης κι ἀποκαλεῖ τοὺς στυλῖτες λέρες καὶ ἀλῆτες. ὁ ἄνθρωπος ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ μυαλωμένους ἐκκλησιαστικοὺς ἄντρες. κι ὁ ἀφηγητὴς δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν αὐτοκαθαίρεσι τοῦ διακόνου οὔτε γιὰ τὴν προσαπόκτησι κωλύματος ἱερωσύνης, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀποκατάστασι τῆς μοναχικῆς κουρᾶς, τὴν «ἐπανακουρά»! γιὰ τὸ ὅτι ὁ αὐτοκαθαιρεθεὶς ἀπέβαλε τὸ μοναχικὸ σχῆμα καὶ γιὰ τὸ πῶς θὰ τὸν ἐπανακτήσῃ τὸ μοναστήρι του. τὸ καλογεριλίκι ἐμφανίζεται στὴ νοοτροπία ὅλων ὡς κάτι ἀνώτερο ἀπὸ τὸ βαθμὸ τοῦ διακόνου. κι ὁ Συμεὼν φροντίζει γιὰ τὴν ἀποκατάστασι τῆς κουρᾶς· τὴ διακονικὴ ἰδιότητα δὲν τὴν ἔχει στὸ σκεπτικό του ὡς παράμετρο. κι ἐκεῖνο τὸ *Πίστευσόν μοι* τοῦ *μεγάλου στυλίτου* πολὺ ἀλαζονικὰ ἐγωκεντρικό. θεοποιεῖ τὸν ἑαυτό του. οὔτε θεόπνευστος ἀπόστολος θὰ μιλοῦσε ἔτσι. καὶ μετὰ ἀπὸ μία μόνο γενεὰ τὸν σάπιο ἐκεῖνο «Χριστιανικὸ κόσμο», ποὺ ἦταν καλλιέργεια τοῦ Συμεών, μαζὶ μ' ὅλο τὸ μοναχισμό του τὰ σάρωσε τὸ ἰσλάμ· ἔγιναν ὅλοι τους μωαμεθανοί. τέτοια ὑπονόμευσι ἔκαναν στὴν ἐκκλησία τὰ ἄτομα ἐκεῖνα, οἱ στυλῖτες καὶ οἱ στυλιτόπληκτοι. πρόδρομοι τοῦ 'Ρασποῦτιν καὶ τῶν 'Ρασπουτινορρώσων ποὺ τοὺς σάρωσε ὁ Λένιν. ἀντίχριστοι.

27. Ἡ πρὸς τὰ θηρία ἀφοβία τῶν ἀββάδων

Διηγήσατο ἡμῖν πάλιν ὁ ἀββᾶς Πολυχρόνιος ὅτι Ἄλλος γέρων ἐκαθέζετο ἐν τῇ αὐτῇ λαύρᾳ τοῦ ἀββᾶ Πέτρου, καὶ πολλάκις ἀναχωρῶν, καὶ μένων εἰς τὰς τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου ὄχθας, ὅπου ηὕρισκε κοίτην λέοντος, ἐκεῖ ἐκάθευδεν. ἐν μιᾷ οὖν εὑρίσκει δύο σκυμνία λέοντος εἰς σπήλαιον, καὶ φέρει αὐτὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰς τὸ παλίον ὃ ἦν περιβεβλημένος· καὶ ἔλεγεν ὅτι Εἰ ἐφυλάττομεν τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ταῦτα εἶχον ἡμᾶς φοβεῖσθαι· ἀλλὰ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν δοῦλοι γεγόναμεν, καὶ μᾶλλον ἡμεῖς φοβούμεθα ταῦτα. καὶ μεγάλως ὠφεληθέντες οἱ ἀδελφοί, ἀνεχώρησαν εἰς τὰ σπήλαια αὐτῶν.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 18 PG 87,2865a.

Ὁ ἀββᾶς Πολυχρόνιος πάλι μᾶς διηγήθηκε ὅτι στὴν ἴδια λαύρα μὲ τὸν ἀββᾶ Πέτρο καθόταν ἕνας ἄλλος γέροντας, ὁ ὁποῖος πολλὲς φορὲς πήγαινε κι ἔμενε στὶς ὄχθες τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου, κι ὅταν ἔβρισκε φωλιὰ λιονταριοῦ, κοιμόταν ἐκεῖ. μιὰ φορὰ λοιπὸν βρίσκει στὸ σπήλαιο δυὸ λιονταράκια καὶ τὰ φέρνει στὴν ἐκκλησία τυλιγμένα στὸ πανωφόρι του. κι ἔλεγε· «Ἂν τηρούσαμε τὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, θὰ μᾶς φοβοῦνταν αὐτά. ἀλλ' ἐπειδὴ εἴμαστε ἁμαρτωλοί, γίναμε δοῦλοι τους καὶ τὰ φοβούμαστε ἐμεῖς». καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἔφυγαν γιὰ τὰ σπήλαιά τους πολὺ ὠφελημένοι ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια του. δηλαδὴ μὲ πολὺ τσιτωμένο τὸ μοναχικὸ κοκοριλίκι τους.

* * *

Καλογερικὴ νταηλίδικη πρόκλησι στὸν κίνδυνο, γιὰ νὰ προβληθῇ ἡ ἀδαμιαία παραδείσια «ἀναμαρτησία» τῶν μοναχῶν. πολλὴ οἴησι. πολὺ ψώνιο ὁ «ὑπεράγιος ἥρωας» τοῦ παραμυθιοῦ αὐτοῦ.

28. Ἡ πρὸς τὰ λεοντάρια ἀφοβία τοῦ ἀββᾶ Ποιμένος

Ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς Ἀγαθόνικος ἡγούμενος τοῦ κοινοβίου τοῦ Καστελλίου τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ζαβά, ὅτι Ἐν μιᾷ κατῆλθον εἰς τὴν Ῥουβὰν παραβαλεῖν τῷ ἀββᾷ Ποιμένι τῷ βοσκῷ. καὶ δὴ εὑρὼν αὐτόν, εἶπον αὐτῷ τοὺς λογισμούς μου. ὡς οὖν ὀψία γέγονεν εἴασέ με εἰς σπήλαιον. ἦν δὲ χειμών, καὶ γέγονε κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα κρύος μέγα, καὶ πάνυ ἐρρίγωσα. ἐλθὼν οὖν τῷ πρωῒ ὁ γέρων λέγει μοι· Τί ἐστι, τέκνον; λέγω αὐτῷ· Συγχώρησόν μοι, πάτερ, χαλεπὴν ἐποίησα νύκτα ἐκ τοῦ κρύους. λέγει μοι καὶ αὐτός· Φύσει, τέκνον; Ἐγὼ οὐκ ἐρρίγωσα. ἐθαύμασα δὲ ἐγὼ ἀκούσας· ἦν γὰρ γυμνός. καὶ λέγω αὐτῷ· Ποίησον ἀγάπην, πῶς οὐκ ἐρρίγωσας; ὁ δὲ λέγει· Λέων ἐλθὼν πλησίον μου κεκοίμηται, καὶ αὐτός με ἐθέρμανεν. πλὴν λέγω σοι, ἀδελφέ, ὑπὸ θηρίων ἔχω βρωθῆναι. λέγω αὐτῷ· Διὰ τί; ὁ δὲ λέγει μοι Ὅτι εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὅτε ἤμην (ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἀμφότεροι Γαλάται), ποιμὴν προβάτων ἤμην, καὶ παρεῖδον ξένον παροδίτην, καὶ ἔφαγον αὐτὸν τὰ κυνάρια τὰ ἐμά· καὶ δυνάμενος σῶσαι αὐτὸν οὐκ ἔσωσα, ἀλλ' εἴασα αὐτόν, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ κύνες. καὶ οἶδα ὅτι κἀγὼ οὕτως ἔχω ἀποθανεῖν. καὶ μετὰ τρεῖς χρόνους ἐβρώθη ὑπὸ θηρίων κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ ὁ γέρων.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 167 PG 87,3.033cd.

Ἔλεγε ὁ ἀββᾶς Ἀγαθόνικος... ὅτι Κάποτε κατέβηκα στὴ Ῥουβὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν ἀββᾶ Ποιμένα τὸ βοσκό. κι ἀφοῦ τὸν βρῆκα, τοῦ εἶπα τοὺς λογισμούς μου. κι ὅταν βράδιασε μ' ἔβαλε νὰ μείνω σὲ σπή-

λαιο. ἦταν χειμώνας, καὶ τὴ νύχτα ἐκείνη ἔκανε πολὺ κρύο, καὶ ξεπάγιασα. τὸ πρωῒ ἔρχεται ὁ γέροντας καὶ μοῦ λέει· Πῶς πᾶς, παιδί μου; τοῦ λέω· Συγγνώμην, πάτερ, μ' αὐτὸ τὸ κρύο πέρασα μιὰ ἄσχημη νύχτα. κι ἐκεῖνος μοῦ λέει· Εἰλικρινά, παιδί μου, ἐγὼ δὲν κρύωσα. κι ἐγώ, σὰν τ' ἄκουσα αὐτό, ἔμεινα κατάπληκτος· διότι ἦταν γυμνός. τοῦ λέω· Πές μου, σὲ παρακαλῶ, πῶς καὶ δὲν κρύωσες; κι ἐκεῖνος μοῦ λέει· Ἦρθε καὶ κοιμήθηκε δίπλα μου ἕνα λιοντάρι, καὶ μὲ ζέστανε. νὰ ξέρῃς ὅμως, ἀδελφέ, ἐμένα κάποτε θηρίο θὰ μὲ φάῃ. τοῦ λέω· Γιατί; καὶ μοῦ λέει· Ὅταν ἤμουν στὴ χώρα μας (ἦταν καὶ οἱ δυὸ Γαλάτες), ἤμουν βοσκὸς προβάτων, κι ἀδιαφόρησα γιὰ ἕναν ξένο περαστικό, καὶ τὸν ἔφαγαν τὰ σκυλιά μου· κι ἐνῷ μποροῦσα νὰ τὸν σώσω, δὲν τὸν ἔσωσα, ἀλλ' ἄφησα καὶ τὸν σκότωσαν τὰ σκυλιά. γι' αὐτὸ ξέρω ὅτι κι ἐγὼ τὸ ἴδιο τέλος θὰ ἔχω. καὶ μετὰ τρία χρόνια, ὅπως εἶπε ὁ γέροντας, τὸν ἔφαγαν θηρία.

* * *

Τὸ ὅτι ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν ἔπρεπε νὰ φαγωθῇ ἀπὸ θηρία, σὲ ἀνταπόδοσι, εἶναι πάλι ἡ προειρημένη παπικὴ δοξασία καὶ δείχνει τὴν παπικὴ ἐπίδρασι στὸν Ἰωάννη Εὐκρατᾶ. ὅσο γιὰ τὴν ἀφοβία του ἔναντι τῶν θηρίων εἶναι φθονερὴ κι ἀνταγωνιστικὴ μοναχικὴ μίμησι τῆς ἀδαμιαίας προπτωτικῆς ἀναμάρτητης καταστάσεως. καὶ τόσο ἅγιος, μὲ προπτωτικὴ ἀνέμελη ἀφοβία πρὸς τὰ λιοντάρια, ὅμως ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ στὴ θεία ἐκδίκησι *(vindicatio divina)* τὴν παλιὰ ἁμαρτία του.

29. Ἡ θαυματουργικὴ διάσωσι τοῦ ἀββᾶ Ἠλία ἀπὸ τὴν πόρνη ποὺ κυνηγοῦσε νὰ πηδήξῃ

Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὁ βοσκὸς ὅτι Καθημένου μού ποτε εἰς τὰ μέρη τοῦ Ἰορδάνου ἐν σπηλαίῳ, διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν με τῷ ἀββᾷ Μακαρίῳ τῷ ἐπισκόπῳ Ἰεροσολύμων, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ὡς περὶ ὥραν ἕκτην τοῦ καύσονος σφοδροτέρου ὄντος, ἔκρουσέ τις τῷ σπηλαίῳ μου, καὶ ἐξελθὼν ἐθεασάμην γυναῖκα· καὶ λέγω αὐτῇ· Τί ὧδε ποιεῖς; καὶ ἀποκριθεῖσα λέγει μοι· Κῦρι ἀββᾶ, κἀγὼ τὴν πολιτείαν ταύτην μετέρχομαι, καὶ ὡς ἀπὸ σημείου ἑνὸς τοῦ κελλίου σου καθέζομαι ἔχουσα σπήλαιον μικρόν. ἔδειξέ μοι καὶ τὸν τόπον ὡς ἐπὶ Νότου. καὶ λέγει μοι ὅτι Διερχομένη τὴν ἔρημον ταύτην, ἐδίψησα ἐκ τοῦ πολλοῦ καύσονος, ἀλλὰ ποίησον ἀγάπην, δός μοι ὀλίγον ὕδωρ. κἀγὼ ἐξενέγκας τὸ βαυκάλιόν μου δέδωκα αὐτῇ. ἡ δὲ λαβοῦσα ἔπιεν, καὶ ἀπέλυσα αὐτήν. καὶ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτήν, ἤρξατο ὁ διάβολος πολεμεῖν με εἰς αὐτὴν καὶ ἐμβάλλειν λογισμούς. καὶ κατακυριευθείς, καὶ

μὴ βαστάξας τὴν πύρωσιν, λαβὼν τὴν ῥάβδον μου ἐξῆλθον τοῦ σπηλαίου, τοῦ καύσονος καὶ τοὺς λίθους ἐκκαίοντος, καὶ ἀπῄειν πρὸς αὐτὴν εἰς τὸ τὴν ἐπιθυμίαν πληρῶσαι. γενόμενος δὲ ὡς ἀπὸ σταδίου ἑνός, τῆς ἐπιθυμίας καταφλεγούσης με, γίνομαι ἐν ἐκστάσει, καὶ εἶδον τὴν γῆν ἀνοιγεῖσαν, κἀμὲ κατασπώμενον, καὶ θεωρῶ σώματα νεκρὰ κείμενα σεσηπότα, καὶ διερραγότα, καὶ δυσωδίας ἀνεικάστου ποτὲ πεπληρωμένα, καί τινα ἱεροπρεπῆ ὑποδεικνύντα τὰ σώματα, καὶ λέγοντά μοι· Ἰδοὺ τοῦτο γυναικός ἐστι, τοῦτο ἀνδρός ἐστιν· ἀπόλαυσον ποῖον ὅσον θέλεις τῆς ἐπιθυμίας σου. διὰ τοιαύτην οὖν ἡδονὴν βλέπε πόσους κόπους θέλεις ἀπολέσαι· ἴδε διὰ ποίαν ἁμαρτίαν θέλετε ἑαυτοὺς ἀποστερῆσαι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. ἀβάλε τῇ ἀνθρωπότητι! διὰ μίαν ὥραν ὅλον ἐκεῖνον τὸν κάματον θέλεις ζημιωθῆναι; ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῆς πολλῆς δυσωδίας ἔπεσα εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐλθὼν ὁ φανείς μοι ἱεροπρεπὴς ἀνέστησέ με καὶ τὸν πόλεμον ἔπαυσε. κἀγὼ ἀνεχώρησα εἰς τὴν κέλλην μου εὐχαριστῶν τῷ θεῷ.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 19 PG 87,2865 b c d.

Μᾶς διηγήθηκε ὁ ἀββᾶς Ἠλίας ὁ βοσκὸς ὅτι Κάποτε ποὺ καθόμουν στὰ μέρη τοῦ Ἰορδάνου σ' ἕνα σπήλαιο, ἐπειδὴ δὲν εἶχα κοινωνία μὲ τὸν ἐπίσκοπο Ἱεροσολύμων ἀββᾶ Μακάριο, μιὰ μέρα τὸ καταμεσήμερο, ὥρα 6 (=12), πάνω στὸν πιὸ σφοδρὸ καύσωνα, μοῦ χτυπάει κάποιος τὴν πόρτα τοῦ σπηλαίου μου. ἀνοίγω, βγαίνω καὶ βλέπω μιὰ γυναῖκα καὶ τὴ ῥωτάω· «Τί θέλεις ἐσὺ ἐδῶ;». μοῦ λέει· «Κὺρ ἀββᾶ, ἐγώ, ξέρεις, εἶμαι τῆς τέτοιας δουλειᾶς (=πόρνη), καὶ κάθομαι ἕνα χιλιόμετρο ἀπὸ τὸ κελλί σου σ' ἕνα μικρὸ σπήλαιο». καὶ μοῦ ἔδειξε τὸν τόπο της πρὸς τὰ νότια, λέγοντάς μου· «Περνώντας αὐτὴ τὴν ἐρημιά, δίψασα ἀπὸ τὴν πολλὴ ζέστη· κάνε μου τὴ χάρι, δός μου λίγο νερό». βγάζω κι ἐγὼ τὸ μπουκάλι μου καὶ τῆς δίνω. πῆρε καὶ ἤπιε, καὶ τὴν ἄφησα νὰ φύγῃ. μόλις ἐκείνη ἔφυγε, ὁ διάβολος ἄρχισε νὰ μὲ πολεμάῃ γι' αὐτὴν καὶ νὰ μοῦ βάζῃ λογισμούς. κατακυριεύτηκα, δὲν ἄντεξα τὴ φλόγωσι, πῆρα τὸ ῥαβδί μου, βγῆκα ἀπὸ τὸ σπήλαιό μου, σὲ ὥρα ποὺ ὁ καύσωνας ἔκανε τὶς πέτρες νὰ καῖνε, κι ἔτρεχα ἀπὸ πίσω της νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμία μου. ὅταν τὴν πλησίασα περίπου ἕνα στάδιο (=185 μ.), κι ἐνῷ ἡ ἐπιθυμία μου μὲ φλόγιζε, ἔρχομαι σὲ ἔκστασι καὶ βλέπω σὲ ὅραμα τὴ γῆ ν' ἀνοίγῃ, κι ἐγὼ νὰ καταπίνωμαι καὶ νὰ βλέπω σάπια καὶ ξεσπασμένα πτώματα γεμάτα ἀσύλληπτη βρόμα, κι ἕναν ἱεροπρεπῆ νὰ μοῦ δείχνῃ τὰ πτώματα καὶ νὰ μοῦ λέῃ· «Νά, αὐτὸ εἶναι πτῶμα γυναικός, αὐτὸ εἶναι πτῶμα ἀντρός, ἀπόλαυσε ὅποιο θέλεις ὅσο θέλεις. κύττα πόσους κόπους σου θέλεις νὰ καταστρέψῃς γιὰ μιὰ τέτοια ἡδονή. κύττα γιὰ ποιά ἁμαρτία θέλετε νὰ στερηθῆτε τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀλίμονο στὴν ἀνθρώπινη φύσι! πᾶ-

τε νὰ χάσετε ὅλον ἐκεῖνο τὸν κάματο γιὰ μιὰ ὥρα! κι ἐγὼ ἀπὸ τὴν πολλὴ βρόμα ἔπεσα κατὰ γῆς. κι ὁ ἱεροπρεπὴς τῆς ὀπτασίας μου μὲ σήκωσε, κι ἔπαυσε τὸν πόλεμο ποὺ ἀντιμετώπιζα, κι ἐγὼ πῆγα στὸ κελλί μου εὐχαριστώντας τὸ θεό».

* * *

Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι ὅτι μέσα στὸ «σωτήριον ὅραμα» ὁ *ἱεροπρεπὴς* (ἄγγελος;) φέρεται νὰ παραχωρῇ καὶ τὴν παρὰ φύσιν σεξουαλικὴ ἐκτόνωσι σὲ ἀρσενικὸ σῶμα, ποὺ δὲν ἀποτελεῖ κἂν πειρασμὸ ἢ θέλγητρο γιὰ ἕναν ἄντρα, ὅταν λέῃ στὸν ἐνδεχόμενο ἀποστάτη μοναχὸ *Ἰδοὺ τοῦτο (σῶμα) γυναικός ἐστι, τοῦτο ἀνδρός ἐστιν· ἀπόλαυσον ποῖον ὅσον θέλεις τῆς ἐπιθυμίας σου.* οἱ μοναχοὶ ἐξομοιώνουν ὄχι μόνο τὸ γαμικὸ σὲξ μὲ τὸ πορνικὸ σὲξ ἀλλὰ καὶ τὸν φυσικὸ πειρασμὸ τῆς πορνείας μὲ τὸν ἀφύσικο πειρασμὸ τῆς ἀρσενοκοιτίας. ὁ συντάκτης τοῦ παραμυθιοῦ αὐτοῦ, χωρὶς ἴσως νὰ τὸ καταλαβαίνῃ, δείχνει τὸν ἑαυτό του ἄνθρωπο ποὺ νιώθει σὰν πανόμοιο πειρασμὸ τὴ φυσικὴ χρῆσι τῆς γυναικὸς μὲ τὴν ἀφύσικη χρῆσι ἀρσενικοῦ ὡς πάσχοντος παρτεναὶρ στὴ σεξουαλικὴ πρᾶξι. τοῦ ξεφεύγει. ἦταν λοιπὸν οἱ μοναχοὶ ἄτομα μὲ ἀφύσικες ὀρέξεις, ποὺ ἀκόμη καὶ γιὰ ἕναν πόρνο ἄντρα δὲν εἶναι θέλγητρα καὶ πειρασμοί. ὅταν τὸ πρωτοδιάβασα αὐτό, εἶχα μείνει κατάπληκτος. πιστεύω ὅτι ὁ *ἐμπαίκτης* (Νο 23,2) Κύριος ὁ θεὸς ἐπέτρεψε νὰ τοῦ ξεφύγῃ τοῦ συντάκτου αὐτῆς τῆς σαχλαμάρας αὐτὸ ποὺ τοῦ ξέφυγε, γιὰ νὰ βλέπουμε οἱ Χριστιανοὶ τί κρύβει μέσα του ὁ μοναχισμός. ἀξιοπαρατήρητο εἶναι καὶ τὸ ὅτι δὲν τονίζεται ἡ ἁμαρτία τῆς πορνείας ἀλλ' «ἡ βρομιὰ» τῆς συνουσίας καὶ τοῦ λαχταριστοῦ κορμιοῦ γενικῶς. ἀχρίστιανη κι ἀντίχριστη νοοτροπία.

Ἀξιοσημείωτο εἶναι ἐπίσης ὅτι ἡ γυναίκα τὸν ἀββᾶ δὲν τὸν προκάλεσε· κι ὅτι ἀνάμεσα στ' ἀσκητήρια ὑπῆρχαν καὶ πορνεῖα.

Στὴν ἀρχὴ αὐτοῦ τοῦ παραμυθιοῦ φαίνεται ἀνάγλυφα ἡ καὶ πρὸ τοῦ σχίσματος παπικὴ προπαγάνδα καὶ διείσδυσι στὴν ἐκκλησία τῆς Παλαιστίνης, «τοῦ κέντρου τῆς Χριστιανωσύνης» ντέ, μὲ τὴν ἔμμεση κατὰ τοῦ Μακαρίου Ἱεροσολύμων συκοφαντία γι' ἀνορθοδοξία καὶ τὴν ἐξαφάνισί του καὶ ὑποκατάστασί του μὲ τὸν παπόφρονα μαθητὴ τοῦ Ἰωάννου Εὐκρατᾶ Σωφρόνιο Ἱεροσολύμων, ποὺ ἔγραψε τὸ μυθιστορηματικὸ συναξάριο τῆς ἀνύπαρκτης «Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας». στ' ἀββάδικα αὐτὰ μυθιστορήματα τοὺς πράκτορες καὶ προπαγανδιστὰς τοῦ πάπα Ῥώμης καὶ συντάκτες των τοὺς ξεφεύγουν κάποιες ἀξιοπρόσεκτες ἀλήθειες χρήσιμες γιὰ τὴν πραγματικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία. αὐτὸν τὸν συκοφαντημένο κι ἐξαφανισμένο *Μακάριον* ***ἐπίσκοπον*** *Ἱεροσολύμων* ὁ Στεφανίδης στὴν «Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία» του δὲν τὸν ἀναφέρει, ἐπειδὴ ἡ «Ἱστορία» του εἶναι φτιαγμέ-

νη μὲ κομμάτια «Ἐκκλησιαστικῶν Ἱστοριῶν» παπικῶν. οἱ παπικοὶ ἐπιδίδονται στὴν πατρολογία κι ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, ἐπειδὴ εἶναι ἀντίχριστοι, καὶ οἱ προτεστάντες ἀσχολοῦνται μὲ τὴ Βίβλο τῶν δυὸ Διαθηκῶν, πάλι ἐπειδὴ εἶναι ἀντίχριστοι· ὁ καθένας ἔχει τὸν τρόπο του· καί γε οἱ μοναχοί.

30. Ἀνδρέας ὁ σαλός

κ΄. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν πλησίον τῶν μιμαρίων, ἤτοι τῶν πορνικῶν καταγωγίων, ὡς ἐν παρόδῳ παίζοντος, μία τις τῶν πορνῶν αὐτὸν θεασαμένη, δραξαμένη τοῦ εὐτελοῦς αὐτοῦ μαλοτίσκου, ὃ περιεβέβλητο, ἔσυρεν αὐτὸν ἔνδον. ὁ δὲ ὄντως ἀδάμας καὶ ἀληθὴς ἐμπαίκτης τοῦ σατανᾶ ἠκολούθησεν αὐτῇ. εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ καταγωγίῳ, ἐπισυνάγονται αὐτῷ καὶ αἱ λοιπαὶ πόρναι, καὶ γελοιωδῶς ἠρώτουν αὐτὸν πῶς τοῦτο ἔπαθεν. ὁ δὲ δίκαιος μειδιῶν, οὐδὲν ἀπεκρίνατο· κοσσύζουσαι δὲ αὐτὸν καὶ βιάζουσαι πρὸς τὸ ἔμμυσον ἔργον τῆς πορνείας καὶ τὰ κρυπτὰ αὐτοῦ μέλη καταμαλάσσουσαι, ἕτεραι δὲ καταφιλοῦσαι, ἐδοκίμασαν πρὸς ἀναίδειαν τὸν σώφρονα· αἱ δὲ ἔλεγον· 'Πόρνευσον, σαλέ, καὶ κόρεσον τῆς ψυχῆς σου τὸ ἐπιθύμημα'. θαῦμα γάρ, ἀδελφοί, φοβερὸν τὸ ἐπ' αὐτὸν τότε γενόμενον· ἐν τοσούτοις γαργαλισμοῖς οἷς ἐποίησαν ἐπ' αὐτόν, οὐδαμῶς κινῆσαι ἢ ὀρέξαι αὐτὸν ἴσχυσαν πρὸς τὸ δυσῶδες πάθος. ὅθεν μεταβαλλόμεναι, τὰ τοιαῦτα ἔλεγον· Οὗτος νεκρός ἐστιν, ἢ ξύλον ἀναίσθητον ἢ λίθος ἀκίνητος. λέγει δὲ μία ἐξ αὐτῶν· Θαυμάζω τὴν ἀναισθησίαν ὑμῶν, ὅτι ταῦτα λέγετε· σαλὸς γὰρ καὶ δαιμονιάρης, πεινῶν, διψῶν, ῥιγῶν, μὴ ἔχων ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ, αὐτὸς ἐπιθυμεῖ ταῦτα; ἄφετε αὐτὸν πορεύεσθαι τὴν ἐξηχίαν αὐτοῦ.

Νικηφόρος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως (Ι΄ αἰ.), Βίος ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ, 20 PG 111,652c - 653a.

20. Μιὰ μέρα (ὁ ἅγιος Ἀνδρέας ὁ σαλός), καθὼς ἔπαιζε κοντὰ στὰ *μιμάρια,* δηλαδὴ στὰ πορνεῖα, ἀπ' ὅπου περνοῦσε, τὸν εἶδε μιὰ ἀπὸ τὶς πόρνες, τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ φτηνὸ πανωφόρι, ποὺ φοροῦσε, καὶ τὸν τράβηξε μέσα. ὁ δὲ πραγματικὰ ἀδάμας κι ἀληθινὰ ἐμπαίκτης τοῦ σατανᾶ τὴν ἀκολούθησε. κι ὅταν μπῆκε στὸ πορνεῖο, μαζεύτηκαν γύρω του καὶ οἱ ἄλλες πόρνες, καὶ τὸν ῥωτοῦσαν γελώντας πῶς τόπαθε αὐτὸ νὰ μπῇ ἐκεῖ μέσα. ὁ δὲ δίκαιος χαμογελοῦσε, χωρὶς νὰ δίνῃ καμμιὰ ἀπάντησι. τότε ἐκεῖνες τοῦ ἔδιναν χαστουκάκια καὶ τὸν ὑποχρέωναν νὰ συμμετάσχῃ στὴ σιχαμερὴ πρᾶξι τῆς πορνείας. καὶ καταμαλάσσοντας τ' ἀπόκρυφά του, ἄλλες δὲ φιλώντας τα, προ-

σπαθοῦσαν νὰ βάλουν τὸν σώφρονα στὴ δοκιμασία τῆς ἀναιδείας. κι ἄλλες τοῦ ἔλεγαν· 'Πόρνευσε, τρελλέ, καὶ χόρτασε αὐτὸ ποὺ λαχταράει ἡ ψυχή σου'. καὶ τότε, ἀδελφοί, τὸ φοβερὸ ποὺ συνέβη μ' αὐτὸν ἦταν ἕνα θαῦμα. μὲ τόσα χάδια καὶ γαργαλητὰ ποὺ τοῦ ἔκαναν, δὲν κατάφεραν καθόλου νὰ τοῦ τὸν σηκώσουν ἢ νὰ τοῦ ἀνοίξουν τὴν ὄρεξι νὰ κορέσῃ τὸ βρομερὸ πάθος. γι' αὐτὸ ἀλλάζοντας διάθεσι, τοῦ ἔλεγαν· 'Αὐτὸς εἶναι ἢ νεκρὸς ἢ ξύλο ἀναίσθητο ἢ πέτρα ποὺ δὲν σαλεύει'. καὶ μιὰ ἀπ' αὐτὲς λέει· 'Πῶς νὰ ἐπιθυμήσῃ τέτοια πράγματα ἕνας τρελλὸς καὶ δαιμονισμένος, ποὺ πεινάει, διψάει, καὶ τρέμει ἀπὸ τὸ κρῦο, καὶ δὲν ἔχει ποῦ νὰ γείρῃ τὸ κεφάλι του; ἀφήστε τον στὴν τρέλλα του'.

* * *

Σήμερα εἶναι σ' ὅλους γνωστὸ ὅτι αὐτὸ ποὺ ἔγινε ἀνάμεσα στὸν Ἀνδρέα τὸ σαλὸ καὶ στὶς πόρνες εἶναι μιὰ συνηθισμένη σεξουαλικὴ ἀνωμαλία· ὅτι πολλοὶ μπαταλιασμένοι ἀπὸ τὴν πολλὴ πορνεία τους, καὶ ἄστυτοι πλέον κι ἀνίκανοι, πηγαίνουν στὶς πόρνες, μόνο γιὰ νὰ τοὺς κάνουν αὐτὸ ποὺ ἔκαναν στὸν Ἀνδρέα τὸ σαλό. εἶναι εἶδος ἀνώμαλης σεξουαλικῆς ὀρέξεως καὶ προτιμήσεως ἀντὶ γιὰ κανονικὴ συνουσία. διότι δὲν μποροῦν νὰ κάνουν καὶ τίποτε περισσότερο ἀπὸ τὸν Ἀνδρέα τὸ σαλό. κάνουν ὅ,τι ἔκανε κι ἐκεῖνος. δὲν καυχῶνται ὅμως γι' ἀπάθεια ἁγνότητα ὁσιότητα. εἶναι εἰλικρινεῖς καὶ δὲν εἶναι ἀλαζόνες. ἔχουν ἐπίγνωσι τοῦ τί εἶναι· κι ὅτι δὲν εἶναι ὅσιοι· κι ὅτι εἶναι ἁμαρτωλοί!

31. Ἀνδρέου σαλοῦ προφητεία

Ὁ μακάριος (Ἀνδρέας ὁ σαλὸς) εἶπε· Περὶ τῆς Πόλεως ἡμῶν γίνωσκε ὅτι μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος τὸ οἰονοῦν ἔθνος οὐδαμῶς φοβηθήσεται. οὐ γὰρ μὴ παγιδεύσει αὐτήν τις ἢ παραλήψεται. ...κεχάρισται γὰρ αὐτὴν τῇ Θεοτόκῳ, καὶ οὐδεὶς ἁρπάσει αὐτὴν ἀπὸ τῶν τιμίων χειρῶν αὐτῆς.

Αὐτόθι, 209 PG 111,853b.

Ὁ μακάριος (Ἀνδρέας ὁ σαλός, ἀνάμεσα στὶς ἄλλες προφητεῖες του, γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολι) εἶπε· Γιὰ τὴν Πόλι μας νὰ ξέρῃς ὅτι μέχρι τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου δὲν πρόκειται νὰ φοβηθῇ ἀπὸ κανένα ἔθνος, ὅποιο κι ἂν εἶναι αὐτό. κανένα δὲν πρόκειται νὰ τὴν ἁλώσῃ ἢ νὰ τὴν κυριεύσῃ. ... (ὁ θεὸς) τὴν ἔχει κάνει δῶρο στὴ Θεοτόκο, καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἁρπάξῃ ἀπὸ τὰ τίμια χέρια της.

* * *

Ἡ «προφητεία» αὐτὴ «λέχθηκε» τὸν 9ο αἰῶνα, γράφτηκε τὸ 10ο αἰῶνα, καὶ διαψεύστηκε μὲ τὴν ἅλωσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ 15ο αἰῶνα. ἐπειδὴ οἱ Βυζαντινοὶ πίστευαν σὲ τέτοιες ψευδοπροφητεῖες τέτοιων βρομιάρηδων καὶ παλαβῶν ψευδοπροφητῶν, καὶ εἶχαν ὑποκαταστήσει μ' αὐτὲς τὴ Βίβλο, γι' αὐτὸ ἦταν ἀπαραίτητο ν' ἁλωθῇ ἡ Κωνσταντινούπολι, γιὰ νὰ βάλουν μυαλὸ οἱ λάτρεις τῶν ἀββάδων. ἀλλὰ νὰ τοὺς βάλῃ μυαλὸ δὲν μπόρεσε ποτὲ κανεὶς καὶ τίποτε.

Ὁ θεὸς «ἔκανε δῶρο στὴ Θεοτόκο» τὴν ἀδιάπτωτη κι ἀκατάλυτη στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων Κωνσταντινούπολι, ποὺ εἶχε καὶ τὰ μπουρδέλλα στὰ ὁποῖα διέπρεπε ὁ ὅσιος Ἀνδρέας ὁ σαλός, ὅταν οἱ πουτάνες ἔπαιζαν μὲ τὴν ψωλή του καὶ τ' ἀρχίδια του καὶ τοῦ τὰ φιλοῦσαν, κι ἐκεῖνος *ὁ ἀδάμας ἐνέπαιζε τὸν σατανᾶν!* πολὺ θεομπαιξία οἱ ἀθεόφοβοι Βυζαντινοὶ καλόγεροι.

* * *

Ἀπὸ τὰ κείμενα αὐτῆς τῆς ἐποποιίας βγάζει τὴ «Χριστιανικὴ Ἠθική» του κάποιος μοναχολάτρης, καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, διότι κατὰ τὴν ἄποψί του ὅσοι νομίζουν ὅτι ἡ Βίβλος μπορεῖ νὰ εἶναι πηγὴ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς, πάσχουν ἀπὸ *βιβλισμό.* ἡ βλάσφημη κακόδοξη κι ἀντίχριστη αὐτὴ λέξι του δείχνει ἀνάγλυφα τὸ πόσο μῖσος τρέφει μέσα του ἐναντίον τῆς Βίβλου αὐτὸ τὸ ἄτομο, ποὺ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κρύψῃ. τέτοιοι ἀκριβῶς εἶναι οἱ μοναχόφιλοι. κι αὐτὸς εἶναι φανατικὸς μοναχόφιλος.

Φυσικὰ ἀφοῦ ἀπορρίπτει τὴ Βίβλο, δὲν εἶναι Χριστιανός, κι ἀφοῦ εἶναι παντρεμένος μὲ παιδιά, δὲν εἶναι μοναχός. κι ἀφοῦ κάποτε ἦταν Χριστιανός, τώρα πιὰ δὲν εἶναι. ἔτσι δὲν εἶναι, Γιωρίκα;

Β. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

1. Εἰδωλολατρικὸς μοναχισμός
2. Ὁ ἐμβολισμός
3. Ὁ μοναχισμὸς καὶ ἡ Βίβλος
4. Μοναχικὴ φιλολογία
5. Ἱστορία τοῦ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν μοναχισμοῦ
6. Χριστιανικοὶ πάπυροι - Ἀλληλογραφία τοῦ ἀπᾶ Ἰωάννου
7. Καππαδόκες
8. Ὁ πρῶτος νομοθέτης τοῦ μοναχισμοῦ
9. Ἀδιάλειπτος προσευχή
10. Μάντρα
11. Κομποσχοίνι
12. Ἐξωτικὸ λάφυρο
13. Ἀπομίμησι βιβλικῶν προσώπων
14. Μωαμεθανικὸς μοναχισμός

ΛΕΥΚΗ

Β. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

1. Εἰδωλολατρικὸς μοναχισμός

Στὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ καὶ λοιπὴ εἰδωλολατρία ὑπῆρχαν μοναχοὶ μοναστήρια καὶ μοναχισμός.

Ἤδη ὁ Ὅμηρος στὴν Ἰλιάδα, τὸ ἀρχαιότερο ἑλληνικὸ κείμενο κι ἕνα ἀπὸ τ' ἀρχαιότερα τοῦ κόσμου, ἀναφέρει μοναχούς, ποὺ ἀσκοῦσαν μάλιστα καὶ τὶς «ἀρετὲς» τῆς *ἀλουσίας* καὶ τῆς *χαμευνίας,* δηλαδὴ τοῦ νὰ μὴν πλύνωνται ποτὲ καὶ νὰ κοιμοῦνται κατὰ γῆς. στὴ ῥαψῳδία *Πατρόκλεια* (Π 233 - 5), ὅταν στὴν Τροία ὁ Ἀχιλλεὺς δίνῃ στὸν Πάτροκλο τὴν πανοπλία του καὶ τὸν ξεπροβοδάῃ στὴ μάχη μὲ τοὺς Τρῶες, προσεύχεται·

Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικέ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ σελλοὶ
σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι.
.....
Ζεῦ βασιλιᾶ, Δωδωναῖε, Πελασγικέ, ποὺ κατοικεῖς μακριά,
καὶ διαφεντεύεις τὴν κακοχείμωνη Δωδώνη· καὶ γύρω ἀπὸ σένα
κατοικοῦν οἱ ὑποφῆτες οἱ σελλοὶ οἱ ἀνιπτόποδες καὶ χαμοκοῖτες.

μιλάει γιὰ μοναχοὺς ποὺ «ἀσκήτευαν» σὲ κελλιὰ κτισμένα γύρω ἀπὸ τὸ μαντεῖο τῆς Δωδώνης.

Οἱ πηγὲς πληροφοριῶν ποὺ ἐπέλεξα εἶναι οἱ ἀκόλουθες. Βίβλος (Νόμος, Δευτερονόμιον, Βασιλεῖς, Ὠσηέ, Μιχαΐας, Κ. Διαθήκη), Ὅμηρος, Πίνδαρος, Αἰσχύλος, Σοφοκλῆς, Ἡρόδοτος, Εὐριπίδης, Εὐριπίδης νεώτερος, Ἀριστοφάνης, Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Ἀντιφάνης, Θεόκριτος, «Ὁμηρικοὶ» Ὕμνοι, Ἀλκαῖος Μεσσήνιος, Διοσκορίδης, Μελέαγρος, Ἐρύκιος, Ἀντίστιος, Διονύσιος Ἁλικαρνασσεύς, Διόδωρος Σικελιώτης, Στράβων, Πλούταρχος, Ἀρριανός, Παυσανίας, Λουκιανός, καὶ Διογένης Λαέρτιος, Σούμμα. καὶ παραπέμπω.
[Βίβλος, Νο 62,8· 159,23 - 24· 161,1 - 6· 232,1 - 3· Δε 5,70· 330 - 331· 513· Βα 33,2 - 6· 46,1 - 32· Ὠσ 4,16 - 19· 11,1· Μχ 6,40· Ἀπ 3,6· 5,5· Ὅμηρος, Π 233 - 5· Ψ 679· ο 225. Πίνδαρος, Πυ. 3, 77 - 78. Αἰσχύλος, Ἱκ., 890· 900. Σοφοκλῆς, Οἰδ. τ., 387 - 9· 683 - 4· Τραχ., 1165 - 1166. Εὐριπίδης,

Ἑλ., 1301 - 2· 1355 - 6· Βάκχ., 118 - 130. Ἡρόδοτος 8, 65, 4. Ἀριστοφάνης, Ὄρν., 746· 877. Εὐριπίδης νεώτ., Ῥῆσος, 503· 715 - 6. Πλάτων, Κρίτ., 54d· Πολ., 2 (364bc). Ἀριστοτέλης, Ῥητ. 3, 2 (1405α). Ἀντιφάνης, Μητραγύρτης, ἀπόσπ. 154· Μισοπόνηρος, ἀπόσπ. 159, στίχ. 8 Edmonds. Θεόκριτος, Ἀδων. (= 15), 59. Ὕμνος εἰς Μητέρα θεῶν (XIV), 1. Ὕμνος εἰς Γαῖαν Μητέρα πάντων (XXX), 1 - 2. Ἀνθολογία Παλατινὴ 6, 218, 1 - 10 (Ἀλκαῖος Μεσσήνιος)· 6, 220, 1 - 16 (Διοσκορίδης)· 5, 165, 1 (Μελέαγρος)· 6, 234, 1 - 6 (Ἐρύκιος)· 6, 237, 1 - 8 (Ἀντίστιος). Διονύσιος Ἁλικ., Ῥωμ. ἀρχ. 2, 19, 2 - 5. Διόδωρος Σικ. 3, 58, 1. Στράβων 10, 3, 12. Πλούταρχος, Κλεομ. 36, 7. Ἀρριανός, Ἐπικτ. Διατρ. 2, 20, 17. Παυσανίας 4, 26, 8. Λουκιανός, Περὶ τῆς Συρίης θεοῦ, ὅλο· ἰδίως 15 - 16· 19 - 20· 22· 27 - 32· 43· 50 - 52. Διογένης Λαέρτ. 4, 43. Σούμμα, λ. προστηθίδια.]

οἱ μέχρι τὸ 500 π.Χ. πηγὲς γιὰ τὸν ἀρχαῖο μοναχισμὸ δὲν δίνουν πληροφορίες πλουσιώτερες ἐκείνων τοῦ Ὁμήρου. στὴ μητροπολιτικὴ Ἑλλάδα καὶ στὴν Ἰταλιωτικὴ - Σικελικὴ ὁ μοναχισμὸς δὲν εὐδοκιμοῦσε ἰδιαίτερα. ἀπὸ τὸν Ε΄ π.Χ. αἰῶνα ὅμως μὲ τὸν πελοποννησιακὸ πόλεμο καὶ τὴν περισσότερη γνῶσι τῶν Μικρασιατικῶν ἀποικιῶν ἔγινε περισσότερο γνωστὸς ὁ μοναχισμὸς ὅλης τῆς στεφάνης τοῦ Αἰγαίου καὶ τῶν μεσογαίων τῆς Μ. Ἀσίας. τὸν Δ΄ π.Χ. αἰῶνα μὲ τὶς μακεδονικὲς κατακτήσεις ἔγινε γνωστὸς κι ὁ Ἀσιατικὸς κι Αἰγυπτιακὸς μοναχισμός, οἱ περὶ τοῦ ὁποίου γνώσεις μέχρι τὰ χρόνια τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου ἐμπλουτίστηκαν πολύ. ὁ μοναχισμὸς τῆς Μακρινῆς Ἀσίας τῶν Ἰνδῶν καὶ τῶν Κιτρίνων, ἂν καὶ ἤδη ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εἶχε σ' ἐμᾶς τὴν ὕπαρξί του γνωστή, ἔγινε περισσότερο γνωστὸς μὲ τὴν ἐξάπλωσι τοῦ ἰσλάμ.

Στὴν ὑπόθεσι τοῦ εἰδωλολατρικοῦ μοναχισμοῦ καὶ ἰδίως τοῦ ἀρχαίου, ἀπὸ τὸν Ὅμηρο μέχρι τὸν Αὔγουστο (Α΄ μ.Χ. αἰ.), τρία εἶναι τὰ κομβικὰ σημεῖα· οἱ μοναχοὶ μὲ τὶς ὀνομασίες των καὶ τὶς ἰδιαιτερότητές των, ἡ Μεγάλη Θεά τους ἢ Μητέρα τους, καὶ τὸ τέμενος ἢ Ὄρος τους τὸ ἅγιο καὶ ἄβατο ἤ, ἂς τὸ πῶ μὲ δανεισμένον ὅρο, τὸ μοναστήρι τους. ὅταν ἐξιχνιάζωνται τὰ στοιχεῖα τῶν τριῶν αὐτῶν σημείων, ἐξιχνιάζεται ὅλος ὁ θεσμός. οἱ μοναχοὶ πρὶν ἀπὸ τὸν Ε΄ π.Χ. αἰῶνα λέγονται *κοῦροι* ἢ *κούρητες, σελλοί, ὑποφῆται*· τὸν Ε΄ αἰῶνα ἐμφανίζονται οἱ ὀνομασίες των *κορύβαντες* καὶ *ἀγύρται* (Σοφοκλῆς, Ἀριστοφάνης), τὸν Δ΄ αἰῶνα *μητραγύρται* (Ἀριστοτέλης), τὸν Γ΄ αἰῶνα μετὰ τὴν εἰσβολὴ τῶν Γαλατῶν *Γάλλοι* καὶ *Φρύγες* (Παλατινὴ ἀνθολογία). καὶ ἦταν ἄλλοι κίναιδοι καὶ μάλιστα εὐνουχισμένοι καὶ *θηλυστολοῦντες,* μὲ *προστηθίδια,* δηλαδὴ μὲ τεχνητοὺς γυναικείους μαστούς (Σούμμα), κι ἄλλοι βαρβᾶτοι κι ἐπιβήτορες τῶν θηλυπρεπῶν μόνιμοι, ἐπειδὴ οἱ προσκυνηταὶ ἦταν περιστασιακοὶ μόνο.

Ἡ *Μεγάλη Θεά* τους ἦταν κυρίως «Μαμά». ὁ κίναιδος γίνεται τέτοιος ἀπὸ ἕναν ἄγριο νηπιακὸ φθόνο πρὸς τὴν ἑπόμενη ἀδερφή του ἢ ἐξαδέρφη του ἢ κι ἀπὸ ἕναν ὑπερτροφικὸ λατρευτικὸ καὶ μιμητικὸ θαυμασμὸ πρὸς τὴ λαθραιμομικτικὴ «μαμά», βιώματα τόσο θυελλώδη καὶ ἄγρια, ποὺ ἀπορρυθμίζουν ἀκόμη καὶ τοὺς ἐνδοκρινεῖς ἀδένες του, σὲ μιὰ ἡλικία διαπλάσεως μάλιστα, καὶ φτάνουν νὰ ἐπηρεάσουν καὶ τὴ διάπλασι τοῦ σώματός του, ἀκόμη καὶ τῶν κοκκάλων του. γι' αὐτὸ ἔχει ὑπερτροφικὴ ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ ἰδεατὴ φαντασιωτικὴ καὶ συνεπῶς ἀναπαλλοτρίωτη Μαμά, τὴν ὁποία ν' ἀγαπάῃ ζηλότυπα, νὰ λατρεύῃ σὰ θεά, καὶ νὰ ὑμνῇ ἀκατάπαυστα ἀκοίμητα κι ἀκάθιστα. αὐτὸ εἶναι τὸ κιναιδικὸ σύνδρομο ἀνταγωνισμοῦ πρὸς τὴ μικρότερη ἀδερφή του, τὸ ὁποῖο τοῦ κάθεται ἰσοβίως καὶ τὸ ὁποῖο δὲν σταματάει οὔτε μετὰ τὸ θάνατο τῆς ἀνταγωνιστρίας. ἔχει διαπλάσει ἄλλωστε ἀλλιότικη ψυχὴ κι ἀλλιότικο κορμί· διεστραμμένα· σὰ μέταλλα ποὺ μαλάκωσαν ἀπὸ ἰσχυρὴ φωτιά, κρέμασαν σὰ ζεσταμένα κεριά, κι ἔπειτα πάγωσαν παραμορφωμένα. ὁ κίναιδος θέλει πάντα τὶς καντάδες του νὰ τὶς τραγουδάῃ στὴν ὑπέροχη Μαμά, τὴν ἀσυγκρίτως ἀνώτερη ἀπὸ κάθε τί. καὶ θέλει πάντα τὴ Μαμὰ ὑπέρτατη καταφυγή του καὶ προστασία του ἀπ' ὁποιονδήποτε ὑπαρκτὸ ἢ φανταστικὸ ἐχθρό του, ποὺ ἀπειλεῖ ἢ προσβάλλει τὴ διεστραμμένη φιλαυτία του. οἱ δὲ βαρβᾶτοι μοναχοὶ τῆς εἰδωλολατρίας, ἐπειδὴ προφανῶς ἡ σκέτη παρὰ φύσιν χρῆσι τῆς ἀρσενικῆς σκατοβριθοῦς σαρκὸς τοὺς κουράζει καὶ τοὺς ἀηδιάζει, καὶ λαχταροῦν καὶ γυναῖκα, τὴν ὁποία ὅμως οἱ κίναιδοι ἐκτόπισαν ζηλότυπα ἀπὸ τὸν ἄβατον χῶρο τους, τὴ βασιλεύουσα ὡς Μαμὰ τὴν ἔχουν ἰδεατὴ ἐρωμένη τους, ὅπως οἱ πολεμισταὶ τὴ θεὰ τοῦ πολέμου (ποὺ γι' αὐτὸ κι ἐκείνη εἶναι γυναίκα, ἡ ὁποία τοὺς «σκέπει», ἐπειδὴ «ἐνσαρκώνει» τόσο τὴν ἀποῦσα γυναῖκα τοῦ πολεμιστοῦ ὅσο καὶ τὴν αἰχμάλωτη, ποὺ θὰ βιάσῃ, ὅταν νικήσῃ). γι' αὐτὸ κυρίως ἡ *Μεγάλη Θεὰ* τῶν ἀρχαίων μοναχῶν λέγεται *Μήτηρ, Μᾶ (= Μαμά), Μαῖα* ἢ *Μαία (= Μαμά), Δημήτηρ, Μήτηρ Θεῶν, Θεομήτωρ, Παμμήτειρα, Μήτηρ Πάντων, Μεγάλη Μήτηρ, Μεγάλη Θεά.* τὰ κύρια ὀνόματά της μέχρι τὸν Ε΄ π.Χ. αἰῶνα εἶναι *Γαῖα, Ῥέα* ἢ *Ῥεία, Μήτηρ, Δημήτηρ, Κυθέρεια* (κι ἀργότερα *Κυθήρη*), *Ἀθήνη - Ἀθηναίη - Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη, Κύπρις, Σελήνη,* ἀπὸ δὲ τὸν κατὰ τὸν Ε΄ αἰῶνα πελοπονν-νησιακὸ πόλεμο *Κυβήβη* ἢ *Κυβέλη, Δέσποινα Κυβέλη, Δέσποινα* (Ἡρόδοτος, Ἀριστοφάνης), κι ἀπὸ τὰ χρόνια τοῦ Αὐγούστου *Ἄρτεμις Ἐφεσία,* καὶ *Ἄγδιστις* (Στράβων, Κ. Διαθήκη). ἔγιναν δὲ γνωστὰ καὶ τὸ ἀσιατικὸ ὄνομά της *Ἀστάρτη,* καὶ τὸ αἰγυπτιακὸ *Ἴσις.* φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ τὰ πανάρχαια ὀνόματά της εἶναι προσωνύμια. γενικῶς ἔχω παρατηρήσει ὅτι ὁποιασδήποτε τέτοιας θεᾶς Μαμᾶς τὸ ἀρχικὸ καὶ κύριο ὄνομα ἀποδεικνύεται ἐν τέλει προσωνύμιο.

Παρ' ὅλο ποὺ ἀνέκαθεν οἱ μοναχοὶ θεωροῦσαν τοὺς ἑαυτούς των ἀκτήμονες –ἡ λέξι *ἀγύρτης* ἐμπεριέχει καὶ τὴν ἔννοια τοῦ «φτωχοῦ ζητιάνου» ὅπως καὶ ἡ λέξι *δερβὶς - δερβίσης,* ἡ δὲ λέξι *μητραγύρτης* σημαίνει «ὁ φτωχούλης τῆς Μαμᾶς»–, ἐν τούτοις αὐτοὶ ἦταν πάντα οἱ πλουσιώτεροι ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς των τόσο σὲ χρῆμα καὶ ἄλλ' ἀγαθὰ ὅσο καὶ κυρίως σὲ *τεμένη (= τεμάχια)* γῆς, ἀγροκτήματα δηλαδὴ καὶ οἰκόπεδα, ὄρη, νησιά, χερσονήσους, καὶ κάθε εἴδους τεράστια ἀκίνητα, ἐμφανίζοντας μιὰ ὑπερτροφικὴ καὶ ἄγρια ἁρπακτικότητα εἰς βάρος τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων ποὺ μποροῦσαν νὰ ἐπιβιώσουν καὶ νὰ συντηρήσουν τὶς οἰκογένειές των καλλιεργώντας ὁ καθένας λίγα χωραφάκια. οἱ κίναιδοι τρέφουν ἕνα καταχθόνιο καὶ ἀσίγαστο μῖσος ἐναντίον τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν οἰκογενειαρχῶν, καὶ θεωροῦν ἱερὴ κάθε σπατάλη τῆς ἀρεσκείας τοῦ βίτσιου τους, ἰδίως ὅταν αὐτὴ καταδικάζῃ οἰκογένειες σὲ λιμοκτονία. πιστεύουν ὅτι ἔτσι εὐαρεστοῦν στὴ λατρευτὴ Μαμά τους κι ὅτι τὰ πάντα ἀνήκουν σ' αὐτή, καὶ ἄρα σ' αὐτούς, ποὺ εἶναι τὰ χαϊδεμένα παιδιά της. θέλουν πάντα ἕνα χῶρο ἐξ ὁλοκλήρου δικό τους, δηλαδὴ ὄχι καὶ τῶν γυναικῶν, *ἄβατον* ἀπὸ γυναῖκες, ἐπειδὴ πάντοτε ἀπεχθάνονται τὶς γυναῖκες, βλέποντάς τις ὡς ἀντεράστριές των, *βατὸν* δὲ καὶ ἰδιατέρως *βατὸν πεδίον* ἢ *βατοπέδιον* σὲ ἄντρες προσκυνητὰς καὶ ἐπισκέπτες των καὶ ἐπιβήτορές των. ὁ ἄβατος χῶρος τους, ὅταν δὲν ἦταν νησὶ ἢ χερσόνησος ἢ πεδινὴ φάρμα *(τέμενος),* ἦταν ἕνα *ἱερὸν ὄρος* ἢ *ἅγιον ὄρος.* καὶ τότε εἶχε καὶ *ἄλσος,* δηλαδὴ δάσος τόσο γιὰ ὀμορφιὰ ὅσο καὶ γιὰ ἐκμετάλλευσι. ξακουστὰ *Ἅγια Ὄρη* τῶν κλασσικῶν κι ἑλληνιστικῶν χρόνων στὴ Μ. Ἀσία ἦταν τὸ *Κύβελον,* ἐξ οὗ καὶ *Κυβέλη,* ὅπως λὲν ἀργότερα *Ἀθωνίτισσα,* τὸ *Σίπυλον,* ἐξ οὗ καὶ *Σιπυληνή,* καὶ τὸ *Δίνδυμον,* ἐξ οὗ καὶ *Δινδυμηνὴ* ἢ μὲ σφαλερὸ τονισμὸ τῶν Εὐρωπαίων κριτικῶν κειμένου ἀπὸ ἐπήρεια τῆς λατινομαθείας των *Δινδυμήνη* (ὅπως γιὰ τὸν ἴδιο λόγο καὶ τὴν *Παλαιστινὴ* τὴν ἔκαναν *Παλαιστίνη,* καὶ τὸ *δαμασκηνὸν δαμάσκηνον*). ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Μ. Ἀσία ὅμως πολὺς μοναχισμὸς ὑπῆρχε καὶ στὴ Συρία, στὴ χερσόνησο τοῦ Σινά, καὶ στὶς περιοχὲς τῆς Αἰγύπτου Θηβαΐδα καὶ Νιτρία. καὶ ἤκμαζε ἐκεῖ ἀπὸ τὰ προϊστορικὰ χρόνια μέχρι τὸ 400 μ.Χ. περίπου. σὲ τέτοιους *μητραγύρτας* τῆς Νιτρίας πῆγε γύρω στὸ 200 ὁ ἑλληνόγλωσσος Αἰγύπτιος Ὠριγένης, καὶ τὸν εὐνούχισαν, διότι μόνο ἐκεῖνοι ἦταν τότε πεπειραμένοι σ' αὐτὴ τὴ χειρουργία καὶ στὴν ἐν συνεχείᾳ ἀπαραίτητη νοσηλεία.

Κατὰ τὰ κλασσικὰ ἀλεξανδρινὰ κι ἑλληνορρωμαϊκὰ χρόνια οἱ *ἀγύρται* ἢ *μητραγύρται* ἢ *Γάλλοι* τῆς *Θεομήτορος Κυβέλης* ἀναφέρονται συχνά. ἦταν οἱ μισοὶ τοὐλάχιστο κίναιδοι καὶ οἱ κίναιδοι ὅλοι ἐθελονταὶ εὐνουχισμένοι, ἐπειδὴ οἱ κίναιδοι ἀπεχθάνονται τ' ἀρσενικὰ γεννητικά τους ὄργανα καὶ θέλουν ν' ἀπαλλαγοῦν ἀπ' αὐτά, λα-

χταρώντας συνάμα ν' ἀποκτήσουν γυναικεῖο, λόγῳ τοῦ ἀγρίου νηπιακοῦ τους φθόνου πρὸς τὴν ἑπόμενη ἀδερφή τους. πολλὲς φορὲς οἱ νεοσύλλεκτοι εὐνοῦχοι *(νεήτομοι),* εὐνουχίζονταν μετὰ ἀπὸ δημόσιο ξεγύμνωμα (στρηπτὶζ) μὲ τὰ ἴδια τους τὰ χέρια –τόσο ἄγριος εἶναι ὁ μιμητικὸς φθόνος τους–, μπροστὰ σὲ πλῆθος θρήσκου κόσμου καὶ σὲ πάνδημη ἑορτὴ καὶ πανήγυρι, σὲ πομπή, καὶ πετοῦσαν τὰ κομμένα γεννητικά τους ὄργανα στὰ σπίτια τοῦ δρόμου τῆς πομπῆς· καὶ σ' ὅποιο σπίτι κατοικοῦσαν οἱ «τυχεροὶ» ποὺ τ' ἅρπαζαν, οἱ ἔνοικοί του τοὺς χάριζαν γυναικεῖα φορέματα καὶ κοσμήματα, γιὰ νὰ ντυθοῦν καὶ νὰ φοροῦν ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα. τὰ δὲ κομμένα ὄργανα οἱ «τυχεροὶ» τὰ ἔβαζαν σὰν κειμήλιο στὸ σπιτικό τους εἰκονοστάσι, μέσα σὲ κλειστὸ βάζο *(ἀγγήιον μικρόν),* διότι φυσικὰ κάθε ψοφίμι ἢ ψοφιμιοῦ κομμάτι βρομοκοπάει ἀβάσταχτα. οἱ *μητραγύρται* ἢ *Γάλλοι* ἔτρεφαν ἄκοπα καὶ μακριὰ μαλλιὰ *(χαιτάεντες),* ἐνῷ ὡς εὐνοῦχοι δὲν εἶχαν γένεια καὶ ἀντρικὴ φωνή· καὶ εἶχαν πολὺ ὑποδόριο λίπος ὅπως οἱ γυναῖκες. τὴν κιναιδική τους κάψα μὲ πολλὴ καύχησι τὴν ἔλεγαν *λύσσα·* καὶ ἦταν πάντοτε παθιασμένοι λάτρεις τῆς *Μητρὸς* ἢ *Θεομήτορος Ῥέας* ἢ *Κυβέλης* ἢ ὅποιας ἄλλης Μαμᾶς γιὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐξήγησα. κομποσχοίνι δὲν κρατοῦσαν, ἐπειδὴ αὐτὸ γιὰ πρώτη φορὰ ἐμφανίστηκε τὸ ΙΖ΄ αἰῶνα στὴν τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα, προερχόμενο ἀπὸ τοὺς ἐξισλαμισμένους τέως βουδδιστὰς τῆς Δυτικῆς Ἰνδίας (Πακιστάν), κι ἔφτασε ἐδῶ μέσῳ μουσουλμάνων, σταυροφόρων, παπικῶν, καὶ Ἑλλήνων οὐνιτῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου. κρατοῦσαν ὅμως ὁ καθένας ἕνα μικρὸ ντέφι *(τύμπανον)* ἢ ἕνα *κύμβαλον,* γιὰ νὰ ὑμνοῦν μ' αὐτὸ ἀδιαλείπτως τὴ *Θεομήτορα.* στὴ ζώνη τους εἶχαν κρεμασμένο κι ἕνα μαστίγιο μὲ κοκκάλινα τριβόλια στὶς ἄκρες τῶν νευρῶν του *(μάστιν πολυαστράγαλον),* γιὰ νὰ τοὺς μαστιγώνουν οἱ ἐπιβήτορές των, ὅταν ἀσελγοῦσαν ἐπάνω τους. ἐπιδίδονταν δηλαδὴ καὶ σὲ ἀλγολαγνικὰ (= μαζοχιστικὰ) ὄργια. αὐτὸ τὸ λέει κι ὁ προφήτης Ἠλίας γιὰ τοὺς κιναίδους, ποὺ ἔσφαξε (Βα 46,17), ἐπειδὴ ἔπειθαν τὸ λαὸ νὰ καῖνε ζωντανὰ τὰ νήπιά τους στὴν πυρὰ τοῦ Μολόχ. (οἱ κίναιδοι φθονοῦν θανάσιμα τὰ νήπια).

Κατὰ τὰ προϊστορικὰ χρόνια ὁ βαρβᾶτος μοναχὸς λεγόταν *οἰδίπους (= οἰδίπεος),* δηλαδὴ ἔνστυτος καὶ ἰθυφαλλικὸς (= πριαπικός), ἢ καὶ *μελάμπους (= μελάμπεος),* δηλαδὴ «μελαψὸν πέος ἔχων»· ἐπειδὴ οἱ νηπιόθεν εὐνουχισμένοι μὲ σύνθλιψι καὶ *θλᾶσιν* τῶν ὄρχεων *(θλαδίαι)* ἢ μὲ *σπάσιν* κι *ἀνάσπασιν* καὶ *ἔκσπασιν* τῆς ἐσωτερικῆς ἀναρτήσεως τῶν ὄρχεων *(σπάδωνες, σπανοί)* εἶχαν ἀσφαλῶς τ' ἀτροφικὰ γεννητικά τους ὄργανα παιδικὰ καὶ λευκά, καὶ ὄχι ἀντρικὰ καὶ μελανωπά. ἤδη ἀπὸ τὸν Ὅμηρο καὶ πιὸ μπροστά, ἀπὸ κάποια ἄγνοια τῶν κανόνων τῆς συναιρέσεως *(ποιέομεν - ποιοῦμεν)* τὰ δυὸ αὐτὰ κοι-

νὰ προσηγορικὰ νομίστηκαν ὡς κύρια ὀνόματα *Οἰδίπους - Οἰδίποδος* καὶ *Μελάμπους - Μελάμποδος* μὲ β΄ συνθετικὸ τὸ *ποὺς - πόδα,* ὁπότε δημιουργήθηκαν καὶ σχετικοὶ αἰτιολογικοὶ - ἐτυμολογικοὶ μῦθοι (Ὅμηρος Ψ 679· ο 225) γι' αὐτοὺς τοὺς *οἰδίπους* καὶ *μελάμπους* (καὶ ὄχι *Οἰδίποδας* καὶ *Μελάμποδας*). λέγονταν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα γιὰ τοὺς βαρβάτους μητραγύρτας καὶ διάφορες χαρακτηριστικὲς παροιμίες, πολὺ ἀθυρόστομες, σὰ νὰ ἔλεγε κανεὶς

Φυλάξου ἀπὸ τὰ πισινὰ τοῦ γαϊδάρου
κι ἀπὸ τὰ μπροστινὰ τοῦ ἀγύρτου.

λέγονται καὶ σήμερα ἀκόμη πολλὲς τέτοιες παροιμίες στὴ Χαλκιδική. διότι αὐτοὶ οἱ βαρβᾶτοι *μητραγύρται* τῆς εἰδωλολατρικῆς ἀρχαιότητος ἦταν φυσικὰ πολὺ ἐπικίνδυνοι γιὰ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ τῶν ἁπλῶν ἀνθρώπων, ὅπως δείχνουν καὶ φερώνυμες ἀρχαῖες τραγῳδίες, λ.χ. ὁ Οἰδίπους *τύραννος* κι ὁ σκοτωμένος ἀπ' αὐτὸν *Λάιος* καὶ ἡ βιασμένη χήρα του *Ἰοκάστη,* παρ' ὅλη τὴν ἐκ μέρους τῶν ποιητῶν προσπάθεια ἐξευγενισμοῦ τῶν μύθων τους. ἐξ ἴσου ἐπικίνδυνοι ἦταν γιὰ τὰ παιδιὰ καὶ οἱ θηλυπρεπεῖς μοναχοί, ὅπως περίπου ὁ *Τειρεσίας* (= θαυματουργός· *τείρας* = *τέρας* = θαῦμα), γιὰ τὸν ὁποῖο μυθολογοῦνταν ὅτι ῥωτήθηκε ἂν κατὰ τὴ συνουσία ἡδονίζεται περισσότερο ὁ ἄντρας ἢ ἡ γυναίκα, ἐπειδὴ τάχα αὐτὸς εἶχε χρηματίσει καὶ ἄντρας καὶ γυναίκα, κι ἀπάντησε ὅτι περισσότερο ἡδονίζεται ἡ γυναίκα. ὁ μῦθος δείχνει κίναιδο μοναχὸ *ἱερόδουλον* μὲ κιναιδικὲς προτιμήσεις καὶ κιναιδικὴ καύχησι καὶ εἶναι ἱερατικὴ προπαγάνδα ὑπὲρ τοῦ κιναιδισμοῦ καὶ ἐξώθησι σ' αὐτόν.

Ὅπως ἀναπτύσσει μὲ πολλὴ καὶ ὑστερικὴ «εὐλάβεια» ὁ εἰδωλολάτρης καὶ φαρμακερὸς ἐχθρὸς τῶν Χριστιανῶν Λουκιανὸς στὸ ἰωνιστὶ γραμμένο ἔργο του *Περὶ τῆς Συρίης θεοῦ,* σὲ μερικὰ μέρη τῆς Συρίας καὶ τῆς Μ. Ἀσίας οἱ *μητραγύρται* ἢ *Γάλλοι* κίναιδοι τῆς *Μητρὸς* ἦταν καὶ *φαλλοβάται* ἢ ἀργότερα λεγόμενοι *στυλῖται.* μπροστὰ στοὺς ναοὺς τῶν μοναστηριῶν τους εἶχαν στημένους τεράστιους *φαλλοὺς* σὲ στῦσι ἢ *βαμὼθ* ἢ καὶ *στήλας* καὶ *στύλους* λεγομένους εὐφημιστικώτερα (ἀργότερα ὁ φαλλὸς αὐτὸς ἀραβιστὶ λεγόταν *μενὶρ* ἢ *μιναρές*), ὕψους *τριηκοσίων ὀργυιέων,* κι ὅταν ἔβλεπαν νὰ μαζεύωνται μεγάλα πλήθη προσκυνητῶν, ἀνέβαιναν σ' αὐτὸν τὸν *στῦλον* ἢ *φαλλὸν* καὶ κάθονταν ἐκεῖ ἐπὶ ὧρες, μέχρι καὶ ἐπὶ *ἑπτὰ ἡμέρας,* διότι στὸν κίναιδο ἀρέσει πολύ, εἶναι τὸ πιὸ τρελλὸ ὄνειρό του, νὰ τὸν βλέπῃ ὅλος ὁ κόσμος νὰ κάθεται στὴν κορυφὴ ἑνὸς φαλλοῦ σὲ στῦσι, κι ἀπὸ κεῖ ἐπάνω δίδασκαν τὰ πλήθη τῶν προσκυνητῶν ξαμολώντας διάφορα ἀποφθέγματα θέσφατα παραινέσεις καὶ μαντικοὺς χρησμούς. ἀσφαλῶς αὐτὴ ἡ ἀναρρίχησι καὶ ἀκροβασία ἦταν ταλέντο καὶ «χάρισμα» μερικῶν μόνο *ἀγυρτῶν,* εὐελίκτων στὴν ἐνόργανη γυμνα-

στική, ἂς τὴν πῶ ἔτσι, οἱ ὁποῖοι καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς λέγονταν *φαλλοβάται* (κατὰ τὸ «ἀκροβάται») καὶ *στυλῖται.* αὐτὰ γράφουν μὲ πολὺ καμάρι καὶ καύχησι κι εὐλάβεια γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὸν τρόπο ζωῆς των καὶ γιὰ τὸ δημόσιο εὐνουχισμό τους καὶ γιὰ τὴ λαϊκὴ θρησκευτικὴ ὑστερία γιὰ τὴν ἀπόκτησι τῶν κομμένων μελῶν τους τόσο οἱ ἄλλοι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς τῆς ἀρχαιότητος ὅσο κι ὁ αὐλοκόλακας καὶ ὑποκινητὴς τοῦ ἀποσκλήρου καὶ ἀπανθρώπου διώκτου τῶν Χριστιανῶν Μάρκου Αὐρηλίου ἑλληνόγλωσσος Σύρος Λουκιανός. στὰ δὲ προχριστιανικὰ εἰδωλολατρικὰ καὶ σοδομιτικὰ ποιήματα τῆς Παλατινῆς Ἀνθολογίας διάφοροι ποιηταὶ τοῦ Β΄ καὶ Α΄ π.Χ. αἰῶνος ἐξυμνοῦν αὐτοὺς τοὺς κιναίδους μοναχοὺς καὶ τὴ διεστραμμένη σεξουαλικὴ *λύσσα* τους.

Αὐτὰ γιὰ τοὺς μοναχοὺς τὸ μοναχισμὸ καὶ τὰ μοναστήρια τῆς ἀρχαίας εἰδωλολατρίας. τὸ βρόμικο αὐτὸ εἰδωλολατρικὸ φαινόμενο ἔληξε, ὅπως εἶπα, γύρω στὸ 400 μ.Χ.. ὁ Λουκιανὸς (130 - 200 μ.Χ.) στὸ προειρημένο ἔργο του ἐμφανίζει καὶ τὴν ἀνομολόγητη κι ἀνέκφραστη καύχησί του ὅτι «τέτοια συγκλονιστικὰ μεγαλεῖα δὲν τὰ ἔχει ἡ ξενέρωτη πίστι τῶν ἀταλάντων Χριστιανῶν». κι ἐμένα ὁ σνομπισμός του αὐτὸς πρὸς τὴ Χριστιανικὴ πίστι μοῦ ἀρέσει πολύ. τὴ θεωρῶ τεκμήριο ὑψηλῆς ἀξίας, ποὺ τὸ ἐξοικονόμησε ὁ Κύριος μὲ τὴν ἄπειρη σοφία του, ἐνώπιον τῆς ὁποίας *κάμπτω τὰ γόνατά μου.*

Ἔξω ἀπὸ τὰ χριστιανικὰ κλίματα ὁ μοναχὸς ἔχει ἄλλες ὀνομασίες. στὴ μινωϊκὴ καὶ τὴν ἀχαιικὴ θρησκεία λεγόταν *κάστωρ* (= *καστράτος - castratus,* ἤτοι ἀποκομμένος κατὰ τοὺς ὄρχεις, εὐνουχισμένος), καὶ *κηφὴν* (= ἀρσενικὸς τῶν μελισσῶν ἤτοι ἱεροδούλων, ἱερωμένος μαστροπὸς - νταβατζῆς τῆς βακούφικης πορνείας)· ἡ δὲ μοναχὴ τῆς ἴδιας θρησκείας φέρεται μὲ διάφορα παράγωγα τῆς πρώτης ὀνομασίας, τὰ ὁποῖα διασώθηκαν ὡς μυθικὰ ἀνθρωπωνύμια· *Κάστη Μηδεσικάστη Ἐπικάστη Ἰοκάστη Πολυκάστη Καστηάνειρα, Κασταλία (πηγή),* καὶ *Ἰώ.* ὡς εὐνουχίστρια τοῦ ἱερατικοῦ κιναιδαριοῦ τῶν *καστόρων* λεγόταν *κάστη μηδεσικάστη καστηάνειρα,* ὡς ὀργιάστρια - θρηνῳδὸς τοῦ θηλυπρεποῦς θανατουμένου καὶ θρηνουμένου θεοῦ (Ὑακίνθου, Ἰάκχου Βάκχου Διονύσου Ἀδώνιδος κλπ.), ποὺ κραύγαζε στὸ ὄργιο τοῦ θρήνου *Ἰὼ ἰώ,* λεγόταν *ἰὼ* ἢ *ἰοκάστη,* ὡς ἡγουμένη τοῦ μοναστηριοῦ - κιναιδαριοῦ τῶν εὐνούχων προπόλων λεγόταν *ἐπικάστη,* κι ὅταν διαφέντευε σὲ πολὺ μεγάλο μοναστήρι ἢ καὶ σὲ πολλὰ μοναστήρια *καστόρων* ὡς πρωθιέρεια καὶ ὑπερηγουμένη, λεγόταν *πολυκάστη.* αὐτὴ στὸν Ὅμηρο κατοικεῖ σὲ ἀνάκτορα καὶ συμπεριφέρεται καὶ ὡς μασὲρ ἢ κονσοματρίς. στ' ἀρχαϊκὰ μεταδωρικὰ χρόνια ὁ μοναχὸς ὡς κιναιδικὸ «ἀγόρι» λεγόταν *κοῦρος* ἢ *κούρης* (πληθυντικὸς *κοῦροι* ἢ *κούρητες*). στὴ φρυγικὴ κι ἑλληνοφρυγικὴ θρησκεία λε-

γόταν *κορύβας* (πληθυντικὸς *κορύβαντες*). στὴ συγκρητιστικὴ ἑλληνιστικὴ θρησκεία λεγόταν *γάλλος.* στὴν παλαιστινὴ εἰδωλολατρικὴ θρησκεία λεγόταν *καδησίμ* (=ἀφιερωμένος) καὶ τὸ πουστομπουρδέλλο τους *οἶκος τῶν καδησίμ* (Βα 119,9), ἐξ οὗ καὶ στὴν ἑλλαδικὴ φοινικικὴ θρησκεία λεγόταν *κάδμος* ἢ *κάδμιλος.* στὴν ἐτρουσκικὴ καὶ ῥωμαϊκὴ θρησκεία λεγόταν *δαμιανὸς (damianus)* ὡς ἱερόδουλος κι εὐνουχισμένος κίναιδος καὶ πρόπολος τῆς θεᾶς Ντάμας Ντιάνας (*Diana Dama* = Ἄρτεμις ἡ Ἔλαφος)· ἢ καὶ ὡς ὀργιαστής της κραυγάζων *Οὐὰ οὐὰ (va)* λεγόταν *vates,* καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος του ἢ μοναστήρι του λεγόταν *Vaticanus Collis* ἢ *Vaticanus Mons* ἢ *Vaticanum,* τὸ *Βατικανόν*· ἢ καὶ ὡς κίναιδος, ποὺ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους κιναίδους συμμοναστὰς καὶ συνοργιαστάς του στὸ τελεστικό τους ὄργιο σχημάτιζε *pontem* (=γέφυρα), αὐτὸ ποὺ στὰ πρόσφατα χρόνια λεγόταν «χορὸς τῶν ναυτῶν», δηλαδὴ ὀργιάζοντες ἐπαμφοτερίζοντες κίναιδοι ἀσχημονοῦντες εἰς φάλαγγα κατ' ἄνδρα κυκλικῶς, ὁ καθένας ἐπὶ τοῦ προηγουμένου του, λεγόταν *pontifex* (=γεφυροποιός), κι ὁ ἡγούμενος *pontifex maximus* (ἀνώτατος γεφυροποιός, ἀρχικίναιδος). οἱ περισσότερες ὀνομασίες τῶν μοναχῶν τῶν ἑλληνορρωμαϊκῶν θρησκειῶν στ' ἀρχαῖα ἑλληνικὰ καὶ ῥωμαϊκὰ κείμενα φέρονται ὡς κύρια ὀνόματα ἀνθρώπων. καθὼς τὰ εἶχα συγκεντρωμένα καὶ τὰ περιεργαζόμουν ἐπὶ πολλὰ χρόνια, ὅταν ξαφνικὰ τὰ ἑρμήνευσα σὲ μιὰ στιγμή, σοκαρίστηκα. δὲν πρέπει νὰ παραλείψω ἐδῶ νὰ πῶ ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι μόνο στοὺς Ἕλληνες καὶ στοὺς Ῥωμαίους οἱ ὀνομασίες τῶν μοναχῶν παραδόθηκαν ὡς κύρια ὀνόματα ἀνθρώπων –ὁ Ὅμηρος, παρ' ὅλο ποὺ γνωρίζει τοὺς *ἀνιπτόποδας* καὶ *χαμαιεύνας* μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου Ὄρους τῆς Δωδώνης (Π 235), δὲν φαντάζεται κἂν ὅτι οἱ *Κάδμος Κάστωρ Πολυδεύκης* καὶ αἱ *Ἐπικάστη Καστιάνειρα Μηδεσικάστη Πολυκάστη* (Γ 237· Θ 305· Ν 173· γ 464· ε 333· λ 271· 300) εἶναι μοναχοὶ καὶ μοναχὲς κίναιδοι καὶ πόρνες καὶ μαστροποὶ πρωθιέρειες κιναιδικῶν ναῶν-πορνείων– δείχνει ἀναντίρρητα ὅτι οἱ δυὸ αὐτοὶ λαοί, Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι, ἦταν ἀπ' ὅλους τοὺς εἰδωλολατρικοὺς λαοὺς τῆς προχριστιανικῆς ἀρχαιότητος οἱ ὀλιγώτερο διεφθαρμένοι. αὐτὸ φαίνεται κι ἀπὸ ἄλλες παραμέτρους. καὶ γι' αὐτὸ ὁ Κύριος σ' αὐτοὺς κυρίως καὶ πρώτους ἀπηύθυνε τὸ εὐαγγέλιό του. στὴν ἰνδουϊστικὴ θρησκεία ὁ μοναχὸς λεγόταν *βραχμάνος,* στὴ βουδδιστικὴ *βούδδας* ἢ *λάμα,* κι ὁ ἡγούμενος *δαλάι λάμα.* στὴν σιβηριανὴ-ἀσιατικὴ θρησκεία λεγόταν *σαμάνος.* στὸ μωαμεθανισμὸ λέγεται *δερβίσης* (*δερβὶς* = ἀκτήμων). τέλος στὴ μερίδα τοῦ μοναχισμοῦ ποὺ διεισέδυσε στὸ Χριστιανισμὸ λεγόταν κι ἀκόμη λέγεται, ὅπως ἔδειξα, κυρίως *μοναχὸς* ἢ καὶ μὲ τὶς ἄλλες ἕντεκα προειρημένες ὀνομασίες.

2. Ὁ ἐμβολισμός

Ἡ εἰσβολὴ τοῦ μοναχισμοῦ στὴν ἐκκλησία εἶναι ὑποπροϊὸν καὶ συνέπεια τῆς παύσεως τῶν διωγμῶν τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες. μέχρι τὸ ἔτος τῆς ἀπελευθερώσεως (324) καὶ τὴν Α΄ οἰκουμενικὴ σύνοδο (325) ὁ ἄγνωστος στὴν ἐκκλησία μοναχισμὸς εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν θεσμὸς εἰδωλολατρικός. ἁπαξάπαντες οἱ μοναχοὶ εἶναι εἰδωλολάτρες καὶ διῶκτες τῶν Χριστιανῶν. μόλις ὅμως εἶδαν ὅτι οἱ Χριστιανοὶ εἶναι ἐλεύθεροι κι εὐνοούμενοι τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, Μ. Κωνσταντίνου κλπ., κι ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι πλέον ἀκίνδυνη, μπῆκαν στὴν ἐκκλησία. ἡ πρώτη μνεία «Χριστιανοῦ» μοναχοῦ εἶναι ἐκείνη τῶν πέντε ἀσήμων ἑλληνογλώσσων Αἰγυπτίων στοὺς παπύρους Ἑρμοπόλεως 7 8 9 10, τοὺς γραμμένους κατὰ τὴ δεκαετία 350 - 360. ὑπολογίζω ὅτι ἡ εἴσοδός των στὴν ἐκκλησία, παρ' ὅλο ποὺ δὲν ἐξακριβώνεται, ἔγινε περίπου 30 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν πρώτη μνεία τους, μιὰ γενεά, διότι στὶς τέσσερες παπυρικὲς ἐπιστολὲς ὁ μοναχὸς στὸ κλῖμα τὸ χριστιανικὸ ἤδη ἐκτιμᾶται.

Ἡ τέτοια ἰδιοτελὴς καὶ καιροσκοπικὴ συμπεριφορὰ τῶν μοναχῶν εἶναι στοὺς αἰῶνες ἴδια, ὅπως δείχνει καὶ ἡ Ἐπιστολὴ τῶν συγχρόνων μας Ἁγιορειτῶν στὸν παπικὸ Χίτλερ, τὴ γραμμένη ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα ποὺ οἱ Γερμανοὶ κατέλαβαν τὴν Ἀθήνα (26 - 4 - 1941), καὶ τὸ τηλεγράφημα τῶν ἴδιων στὸν ἴδιο τὴν ἡμέρα ποὺ νίκησε καὶ συνέτριψε καὶ κατέκαυσε ζωντανοὺς γιὰ πρώτη φορὰ τοὺς ὀρθοδόξους Ῥώσους στὸ Ζιτομίρ τῆς Ῥωσίας. παραθέτω τὴν κατεπείγουσα Ἐπιστολὴ καὶ τὸ κατεπεῖγον τηλεγράφημα, ποὺ δείχνουν ὅτι τὴν ἡμέρα ποὺ οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ῥωσίας κατέρρεαν συντριμμένοι ἀπὸ τὴν πολεμικὴ μηχανὴ τῶν παγανιστῶν καὶ ἀντιχρίστων ναζιστῶν, οἱ μοναχοὶ τοὺς κολάκευαν, καὶ μοναδική τους φροντίδα εἶχαν πῶς ν' ἀσφαλίσουν τὸ τομάρι τους καὶ τὴν ἀπέραντη ἀκίνητη περιουσία τους οἱ ἀκτήμονες. εἶναι κείμενα πολὺ χαρακτηριστικὰ τῆς μοναχικῆς κακοηθείας.

Ἐν Ἁγίῳ Ὄρει τῇ 13/26 Ἀπριλίου 1941
Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα
τὸν Ἀρχικαγκελλάριον τοῦ ἐνδόξου Γερμανικοῦ Κράτους
κύριον Ἀδόλφον Χίτλερ
εἰς Βερολῖνον

Ἐξοχώτατε,

Οἱ βαθυσεβάστως ὑποσημειούμενοι ἀντιπρόσωποι τῶν Εἴκοσιν Ἱερῶν Βασιλικῶν Πατριαρχικῶν καὶ Σταυροπηγιακῶν Μονῶν τοῦ Ἁ-

γίου Ὄρους Ἄθω λαμβάνομεν τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν ν' ἀπευθυνθῶμεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα καὶ παρακαλέσωμεν Αὐτὴν θερμῶς, ὅπως εὐαρεστουμένη ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προσωπικὴν Αὐτῆς προστασίαν καὶ κηδεμονίαν τὸν ἱερὸν τοῦτον Τόπον, τοῦ ὁποίου ἡγούμενοι καὶ ἀντιπρόσωποι τυγχάνομεν, διαδεχομένη ἐν τούτῳ τοὺς ἱδρυτὰς καὶ εὐεργέτας τοῦ ἱεροῦ τούτου Τόπου Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας καὶ διαδόχους τούτων.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος, Ἐξοχώτατε, συνέστη εἰς πανορθόδοξον μοναστικὴν πολιτείαν, εἰς ἣν ἀνέκαθεν διαβιοῦν ἐν ἀγαστῇ ὁμονοίᾳ μοναχοὶ ἀκωλύτως προσερχόμενοι ἀπὸ διάφορα ὀρθόδοξα ἔθνη, κατὰ τὸν Θ΄ μ.Χ. αἰῶνα, πνευματικῶς μὲν ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, πολιτικῶς δὲ αὐτοδιοικούμενον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Εἴκοσιν Ἱερῶν καὶ Κυριάρχων Μονῶν καὶ πολιτειακῶς ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ κηδεμονίαν τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν.

Τὸ αὐτονομιακὸν τοῦτο πολίτευμα περιεθριγκώθη δι' ἀλλεπαλλήλων τυπικῶν καὶ χρυσοβούλλων τῶν ἱδρυτῶν καὶ εὐεργετῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος (882), Ἰωάννου Τσιμισκῆ (972), Κωνσταντίνου Μονομάχου (1046), Στεφάνου Δουσάν (1346), καὶ ἄλλων Σλάβων καὶ Οὐγγροβλάχων ἡγεμόνων καὶ τῶν μετέπειτα Σουλτανικῶν φιρμανίων, τελευταίως δὲ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ 1926, οὗτινος δύο ἀντίτυπα ἐσωκλείομεν.

Τὸ οὕτωσὶ καθιερωθὲν προνομιακὸν καὶ αὐτοδιοίκητον καθεστὼς τοῦ ἱεροῦ τούτου Τόπου, ἀποτελέσαν ἀντικείμενον συζητήσεων καὶ ἐπικυρώσεων διαφόρων διεθνῶν συνθηκῶν, περιεθριγκώθη τέλος διὰ τοῦ 62^{ου} ἄρθρου τῆς Βερολινείου συνθήκης τοῦ ἔτους 1878. ἔχοντος οὕτω τοῦ πράγματος, οἱ μοναχοὶ τοῦ ὄρους Ἄθω, ὁθενδήποτε καὶ ἂν κατάγωνται, θὰ διατηρήσωσι τὰ κτήματα καὶ τὰ πρότερα αὐτῶν δικαιώματα καὶ θ' ἀπολαύωσιν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως πλήρους ἰσότητος δικαιωμάτων καὶ προνομίων.

Τῶν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐνασκουμένων μοναχῶν, ἀνεξαρτήτως τόπου προελεύσεως καὶ ἐθνικότητος, σκοπὸς καὶ ἀποστολὴ καθ' ὅλον τὸν ὑπερχιλιετῆ βίον τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὑπῆρξεν ἡ διατήρησις προαγωγὴ καὶ ἐξασφάλισις τῶν ἱερῶν αὐτοῦ σκηνωμάτων, ἡ διὰ τῆς ἀκαταπονήτου φιλεργίας τῶν ἐν αὐτῷ ἐνασκουμένων μοναχῶν καλλιέργεια τῆς τε ἐκκλησιαστικῆς καὶ κλασσικῆς φιλολογίας καὶ καλλιτεχνίας, ὁ ἀσκητικὸς βίος, καὶ ἡ διηνεκὴς προσευχὴ ὑπὲρ τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Τὴν διατήρησιν τοῦ καθεστῶτος τούτου τῆς αὐτονόμου μοναχι-

κῆς πολιτείας, ἱκανοποιοῦντος πλήρως ἅπαντας τοὺς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐνασκουμένους ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος ὀρθοδόξους μοναχοὺς καὶ ἐναρμονιζόμενοι πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, παρακαλοῦμεν καὶ ἱκετεύομεν θερμῶς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ὅπως ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν καὶ κηδεμονίαν Αὐτῆς, τὸν Βασιλέα τῶν Βασιλευόντων καὶ Κύριον τῶν Κυριευόντων ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας ἱκετεύοντες, ὅπως ἐπιδαψιλεύσῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι ὑγείαν καὶ μακροημέρευσιν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἐνδόξου Γερμανικοῦ Ἔθνους.

Ὑποσημειούμεθα εὐσεβάστως

Ἀπὸ τὸ Ἱστορικὸν Διπλωματικὸν Ἀρχεῖον τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

* * *

Ἀνοικτὴ Ἐπιστολὴ Ἱερᾶς Ἐπιστασίας (=τηλεγράφημα)
πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα
Ἀρχηγὸν τοῦ Γ΄ Ῥάιχ Ἀδόλφον Χίτλερ

Ἡμεῖς οἱ εἴκοσιν ἐκλελεγμένοι ἀντιπρόσωποι τῶν ἰσαρίθμων Ἱερῶν Μονῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν Μοναστικὴν Πολιτείαν τοῦ Ἁγιωνύμου Ὄρους Ἄθω δημοσιεύομεν εἰς ἐπήκοον πάντων τὴν ἀνοικτὴν ταύτην συγχαρητήριον ἐπιστολὴν διὰ τὰς κατὰ τῶν Σοβιετικῶν νίκας σας. καὶ ἀγαλλιώμενοι κραυγάζομεν ἐν θαυμασμῷ· Ἔπεσε τὸ Ζιτομὶρ καὶ ἐσώθη ἡ Χριστιανοσύνη.

Α΄ ΤΕΤΡΑΔΟΣ· Λαύρας, Δοχειαρίου, Ξενοφῶντος, Ἐσφιγμένου.

Β΄ ΤΕΤΡΑΔΟΣ· Βατοπεδίου, Κουτλουμουσίου, Καρακάλου, Σταυρονικήτα.

Γ΄ ΤΕΤΡΑΔΟΣ· Ἰβήρων, Παντοκράτορος, Φιλοθέου, Σίμωνος Πέτρας.

Δ΄ ΤΕΤΡΑΔΟΣ· Χιλιανδαρίου, Ξηροποτάμου, Ἁγίου Παύλου, Ὁσίου Γρηγορίου.

Ε΄ ΤΕΤΡΑΔΟΣ· Ἁγίου Διονυσίου, Ζωγράφου, **Ἁγίου Παντελεήμονος,** Κωνσταμονίτου.

Ἀπὸ τὴν ἴδια πηγή.

Συγχαίρουν τὸν Χίτλερ καὶ οἱ Ῥῶσοι μοναχοί.

* * *

Στὶς δυὸ Ἐπιστολὲς ὑπάρχουν κι ἐπαναλαμβάνονται οἱ λέξεις *μοναχοὶ σουλτάνοι ἀρχικαγκελλάριος Χίτλερ Γερμανία Σλάβοι Οὐγγροβλάχοι αὐτόνομος αὐτοδιοίκητος κυρίαρχος προνομιακὸς σκηνώματα (=ἀκίνητα) χρυσόβουλλα ἱκανοποιῶ ἐξασφάλισις φιλολογία*

καλλιτεχνία, καὶ δὲν ὑπάρχουν οἱ λέξεις *θεὸς Χριστὸς Χριστιανοὶ Βίβλος ἐκκλησία σταυρὸς θεολογία Ἑλλὰς Ἕλληνες Παναγία* καὶ *ῥαδίκια.*

3. Ὁ μοναχισμὸς καὶ ἡ Βίβλος

Ἡ Βίβλος δὲν προβλέπει τὸ μοναχισμό· οὔτε ἡ Παλαιὰ οὔτε ἡ Καινὴ Διαθήκη. παρὰ ταῦτα ἀπὸ τὸν Ε΄ αἰῶνα μέχρι σήμερα οἱ μοναχοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι προβλέπεται διδάσκεται καὶ ἱστορεῖται. ἔχοντας συγκεντρώσει ὅλα τὰ χωρία, ποὺ ἐπικαλοῦνται, γιὰ νὰ στηρίξουν τὸ μοναχισμὸ βιβλικῶς, τὰ παραθέτω ἐδῶ καὶ τὰ σχολιάζω.

1. *Σχολάσατε καὶ γνῶτε ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεός.* Ψα 47,10.
Καθήστε σκεφτῆτε καὶ καταλάβετέ το· ἐγὼ εἶμαι ὁ θεός.

Στὸν ψαλμὸ αὐτὸ ὁ ψαλμῳδὸς θαυμάζει τὸ πῶς ὁ θεὸς Κύριος, ὁ ἀληθινός, ἔσωσε τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πολλοὺς μακροχρονίους καὶ θανασίμους κινδύνους καὶ τοῦ χάρισε εὐημερία καὶ δόξα. κι ἔπειτα λέει τὸν παραπάνω στίχο. οἱ μοναχοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι στὸ ῥῆμα *σχολάσατε* βρίσκεται ἡ ἔννοια τοῦ «μονάζειν». φαντασίωσί τους. τὸ *σχολάζω* στ' ἀλεξανδρινὰ χρόνια, ποὺ ἔγινε ἡ μετάφρασι τῶν Ο΄, εἶναι ἤδη ὅρος σχολικὸς καὶ σημαίνει «ἀφιερώνω κάποιο χρόνο γιὰ τὴ μελέτη ἑνὸς πράγματος», «κάθομαι καὶ σκέφτομαι κάτι». καὶ τὸ *γινώσκω,* ἰδίως οἱ τύποι τοῦ ἀορίστου *ἔγνων γνῶτε γνῶναι,* σημαίνουν «ἔνιωσα» *(ἔγνωσα).* ὁ στίχος δὲν στηρίζει τὸ μοναχισμὸ οὔτε τὸν ὑπαινίσσεται.

2. *Ἀγαθὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν·* 25
ψυχὴ ἣ ζητήσει αὐτὸν ἀγαθόν, καὶ ὑπομενεῖ, 26
ἡσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον Κυρίου.
ἀγαθὸν ἀνδρὶ ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ. 27
καθήσεται κατὰ μόνας καὶ σιωπήσεται, 28
ὅτι ἦρεν ἐφ' ἑαυτῷ.
δώσει ἐν χώματι τὸ στόμα αὐτοῦ 29
εἰ ἄρα ἐστιν ἐλπίς.
δώσει τῷ παίοντι αὐτὸν σιαγόνα, 30
χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν.
ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται Κύριος. 31
ὅτι ταπεινώσας οἰκτιρήσει 32
κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους αὐτοῦ.
Θρῆνοι 4,25 - 32

Ὁ Κύριος εἶναι καλὸς σ' ἐκείνους ποὺ τοῦ μένουν πιστοί. 25
ψυχὴ ποὺ θὰ τοῦ ζητήσῃ ἕνα ἀγαθὸ καὶ θὰ τοῦ μείνῃ πιστή, 26
θὰ ἡσυχάσῃ μὲ τὴ σωτηρία ποὺ δίνει ὁ Κύριος.
κάνει καλὸ σ' ἕναν ἄντρα 27
νὰ σηκώσῃ ζυγὸ στὰ νιάτα του.
κάθεται στὴν ἄκρη του καὶ σιωπᾷ, 28
γιατὶ σηκώνει ἐπάνω του βάρος.
σκύβει μὲ τὸ στόμα του μέχρι τὸ χῶμα, 29
μήπως κι ἐκπληρώσῃ ἔτσι τὴν ἐλπίδα του.
προσφέρει τὸ μάγουλό του σ' ἐκεῖνον ποὺ τὸν χαστουκίζει, 30
συνηθίζει νὰ δέχεται ὀνειδισμούς.
γιατὶ ὁ Κύριος δὲν κάνει πέρα κάποιον γιὰ πάντα. 31
ταπεινώνει πρῶτα κι ἔπειτα ψυχοπονάει 32
μὲ τὸ πολύ του τὸ ἔλεος.

εἶναι φανερὸ ὅτι αὐτοί, ποὺ τανύζονται ν' ἀποδείξουν ὅτι ὁ μοναχισμὸς μαρτυρεῖται στὴ Βίβλο, κάνουν σὰν τὸν πνιγόμενο πού, γιὰ νὰ γλυτώσῃ, πιάνεται κι ἀπὸ τὰ μαλλιά του. ἐντελῶς συνειρμικὰ ἐδῶ πιάνονται ἀπὸ φράσεις ποὺ τοὺς θυμίζουν κάπως αὐτὰ ποὺ ὑποτίθεται ὅτι κάνουν ἢ νιώθουν αὐτοί, αὐτὰ ποὺ θέλουν νὰ δείξουν ὅτι τάχα τὰ κάνουν καὶ τὰ νιώθουν. ἀλλὰ κι ἂν ὄντως τὰ κάνουν καὶ τὰ νιώθουν, αὐτὰ εἶναι πράγματα ποὺ τὰ κάνουν καὶ τὰ νιώθουν ὅλοι οἱ πιστοὶ τοῦ Κυρίου· οἱ ὁποῖοι γιὰ τοὺς μοναχοὺς δὲν ὑπάρχουν. οἱ μοναχοὶ νομίζουν ὅτι αὐτοὶ εἶναι καὶ κανεὶς ἄλλος· κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς δὲν τὰ κάνει καὶ δὲν τὰ νιώθει αὐτά. φαντασίωσί τους ποὺ εἶναι ἀπόπνοια τοῦ φθονεροῦ κι ἀλαζονικοῦ ἐγωϊσμοῦ τους. γενικὰ ἔτσι νιώθουν σ' ὅλα τὰ πράγματα. καταφρονοῦν ἀγνοοῦν ἀπορρίπτουν κι ἀποκλείουν τοὺς Χριστιανούς, τοὺς μὴ μοναχούς, ἀπὸ κάθε τί τὸ πνευματικό. γνώρισμα τοῦ ψυχισμοῦ τους. ἡ βιβλικὴ αὐτὴ περικοπὴ μὲ κανέναν τρόπο δὲν μαρτυρεῖ τὸ μοναχισμό, οὔτε τὸν ὑπαινίσσεται.

3. Ὅλοι οἱ προφῆτες οἱ θαυμαστοὶ καὶ κυρίως οἱ τέσσερες παρθένοι τῆς Π. Διαθήκης καὶ ὑπέροχοι μεταξὺ τῶν προφητῶν τοῦ θεοῦ, Ἠλίας Ἐλισαῖος Ἱερεμίας καὶ Ἰωάννης ο βαπτιστής (Βα· Ἐπ· Μθ 5-6· Λκ 12-14· Ἰω 2-4· Μρ 1-2), ἔζησαν βίο πολυτάραχο, γεμάτο δρᾶσι, διαμάχη, παθήματα, καὶ θάνατο ὁ τελευταῖος, διακρίνονται γιὰ τὴν ἀπόλυτη ἀφοσίωσι στὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, καὶ μερικὲς φορὲς ἀναφέρεται κάποια ἀπόσυρσί τους σὲ μόνωσι γιὰ ἠρεμία καὶ προσευχή. καὶ οἱ μοναχοί, ποὺ ἔβγαιναν στὸν κόσμο κυρίως γιὰ νὰ πορνεύσουν καὶ κάθονταν στὴν ἔρημο ἀναπτύσσοντας μέσα τους σοδομιτικὲς ὀρέξεις λόγῳ ἐλλείψεως γυναικῶν, σὰν τὶς ὁρμὲς ἐκεῖνες μὲ τὶς ὁποῖες ἀπει-

λοῦνταν ὁ μικρὸς Ζαχαρίας ἀπ' ὅλους τοὺς μοναχοὺς τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος, μέσα στὸν γεμάτο ἔπαρσι μιμητικὸ φθόνο τους, τὸν γεμάτο ψυχολογικὴ προβολή, φαντάστηκαν τοὺς ἑαυτούς των ἐξισωμένους μὲ τοὺς προειρημένους μεγάλους προφῆτες, καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλ' ἔκαναν κι ἐκείνους μοναχοὺς καὶ βρῆκαν στὴ βίωσι ἐκείνων μεγάλη μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό. μιὰ ἀπὸ τὶς πολλὲς φαντασιώσεις των κι αὐτό, στὶς ὁποῖες εἶναι ποντισμένοι καὶ πνίγονται. ἀκόμη καὶ τὸ ὅτι ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἔζησε στὴν ἔρημο εἶναι ὅπως κι ὁ Ἠλίας ἔκανε λίγες μέρες στὴν ἔρημο, γιὰ νὰ μὴ συλληφθῇ, κι ὁ ἔγγαμος Μωϋσῆς ἔζησε 40 χρόνια στὴν ἔρημο βόσκοντας πρόβατα, κι ὁ Ἰωνᾶς ἔκανε τρεῖς ἡμέρες μέσα στὸ κῆτος, κι ὁ Ἱερεμίας πῆγε κι ἦρθε δυὸ φορὲς στὴ Βαβυλῶνα διασχίζοντας ἐπὶ μῆνες τὴν ἔρημο, γιὰ νὰ θάψῃ στὴ Βαβυλῶνα καὶ νὰ ξεθάψῃ ἕνα σώβρακο, ποὺ θὰ τοῦ χρειαζόταν ὡς ἐποπτικὸ μέσο τοῦ κηρύγματός του· καὶ δεύτερο ἔζησε στὴν ἔρημο ὁ Ἰωάννης, γιὰ νὰ τραβήξῃ ἐκεῖ τὸ λαὸ ὡς ἀκροατήριό του, ἐπειδή, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν Σαδδουκαῖος καὶ ἱερεὺς καὶ γόνος τοῦ Ἀαρών, μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ ναοῦ ἔβλεπε ὅτι δὲν θὰ τὸν ἄφηναν νὰ κηρύξῃ ὁ Ἄννας κι ὁ Καϊάφας, ποὺ μετὰ ἀπὸ λίγο σταύρωσαν τὸ Χριστό. μήπως τὸ ἴδιο δὲν ἔκανε κατ' ἀποκοπὴν κι ὁ Χριστός; καὶ ἡ ἀπόσυρσι τοῦ Ἰωάννου στὴν ἔρημο καὶ ἡ αὐστηρὴ δίαιτά του κι ἐνδυμασία του δὲν ἔχουν καμμία σχέσι μὲ τὸ μοναχισμό. εἶναι ὅπως νήστευσαν ἀπὸ 40 μέρες ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἠλίας καὶ 21 μέρες ὁ Δανιήλ. κανενὸς ἀπὸ τοὺς τέσσερες ἐν λόγῳ προφῆτες ἡ βίωσι καὶ ἡ δρᾶσι δὲν εἶναι μοναχισμὸς καὶ μαρτυρία μοναχισμοῦ. οἱ μοναχοὶ «μὲ τὸ νοῦ τους μπαϊράμι κάνουν». φαντασιώνονται ὅτι παντοῦ ὁ μοναχισμός τους μαρτυρεῖται καὶ διασαλπίζεται, καὶ δὲν βλέπουν ὅτι εἰδωλολατρικὴ παράδοσι κι ἀνωμαλία καὶ κληρονομιὰ 100% εἶναι ὁ μοναχισμὸς ὁ τελείως ἄσχετος μὲ τὴ Βίβλο καὶ τὴ Χριστιανικὴ πίστι. ὁ ἄρρωστος ἐγωϊσμός των τοὺς κάνει νὰ μὴ μποροῦν ν' ἀνεχτοῦν στὴ φαντασία τους ἄλλους ἀνωτέρους ἀπὸ τὸν ἑαυτό τους, οὔτε τὸν ἑαυτό τους κατώτερο ἀπὸ ἄλλους, δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς βιβλικοὺς ἄντρες. ἔχουν τὴν ἔπαρσι καὶ τὴν ὑπεροψία τοῦ διαβόλου καὶ τῶν δαιμόνων του.

4. *Ὁ Ἰησοῦς ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι.* Μθ 66,2.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. Λκ 27,1.

Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. Μρ 7,1.

Κι ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ ἀπέλυσε τὸν κόσμο, ἀνέβηκε στὸ βουνὸ μόνος του νὰ προσευχηθῇ. Μθ 66,2.

Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες βγῆκε στὸ ὄρος νὰ προσευχηθῇ, καὶ διανυκτέρευσε στὴν προσευχὴ τοῦ θεοῦ. Λκ 27,1.

Καὶ πρωΐ πρωΐ μὲς στὴ νύχτα ἀκόμη σηκώθηκε καὶ βγῆκε καὶ πῆγε σ' ἕναν ἔρημο τόπο, κι ἐκεῖ προσευχόταν. Μρ 7,1.

Ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ ὡς καταφρονηταὶ τῶν Χριστιανῶν φαντάζονται ὅτι οἱ Χριστιανοὶ οἱ κατ' αὐτοὺς «κοσμικοί», δηλαδὴ μὴ μοναχοί, καὶ «τῇ σαρκὶ δουλεύοντες», δηλαδὴ παντρεμένοι, ὡς φιλόσαρκοι καὶ φιλήδονοι κι ἀκόλαστοι δὲν προσεύχονται ποτὲ οὔτε ἀποσύρονται σὲ κάποια μόνωσι καὶ ἡσυχία ὡρῶν ἢ ἡμερῶν γιὰ προσευχὴ ἢ καὶ γιὰ νηστεία μαζὶ καὶ μελέτη τῆς Βίβλου, ἀλλ' ὅτι εἶναι ὅλοι τους κολλημένοι ἀξεκόλλητα στὴ σάρκα στὴν ὕλη καὶ στὶς ἡδονὲς τοῦ βίου τούτου «σὰ γουρούνια», καὶ μόνο αὐτοί, οἱ μοναχοί, προσεύχονται, γι' αὐτὸ φαντάστηκαν κι ὅτι τὰ παραπάνω, ποὺ λέγονται γιὰ τὸν τόσο ἐντὸς τοῦ κόσμου δραστήριο Χριστό, εἶναι μαρτυρία μόνο γι' αὐτούς, γιὰ τὸ μοναχισμό. κάνουν καὶ τὸ Χριστὸ καλόγερο. τὸν εἶπε ἔτσι *καλόγερο* ὁ Ἐφραὶμ ὁ Βατοπεδινὸς ὁ πασίγνωστος σὲ μιὰ ἐκπομπή του μαζὶ μὲ τὸ Θεόφιλο Ζησόπουλο στὸ τηλεοπτικὸ κανάλι 4Ε. παρ' ὅλο ποὺ ἐδῶ πρόκειται βέβαια γιὰ τὸ Χριστό, γιὰ τὸν ὁποῖο κάθε μέτρησι ἀξιολόγησι καὶ σύγκρισι εἶναι ὑποτίμησι, ὅμως, ἐπειδὴ τὴν πρακτική του ἀκολουθοῦν καὶ ὅλοι οἱ καλοὶ Χριστιανοί, κυρίως δὲ οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἐργάτες τοῦ εὐαγγελίου, θὰ πῶ κι ἐδῶ ὅτι οἱ μοναχοὶ οὔτε φαντάζονται, οὔτε μποροῦν νὰ φανταστοῦν –δὲν τοὺς ἀφήνει ὁ φθόνος των–, ὅτι οἱ κατ' αὐτοὺς «κοσμικοὶ» Χριστιανοὶ ἔχουν μιὰ προγαμιαία παρθενία ἢ καὶ ἰσόβιο παρθενία πολὺ πιὸ ἁγνὴ κι ἀποφασιστικὴ καὶ ἀσάλευτη ἀπὸ τὴ δική τους, τελείως ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ τὸν γεμάτο πειρασμοὺς περίγυρό τους, ποὺ οἱ δίψυχοι κι ἀναποφάσιστοι ἐκεῖνοι, ὅπως δείχνουν ἀνάγλυφα καὶ τὰ κείμενα τῆς ἀββάδικης παραφιλολογίας, δὲν θὰ τοὺς ἄντεχαν οὔτε λεπτό· μιὰ παρθενία κι ἀγαμία ποὺ τὴ χαίρονται σὰν ἀνέλπιστο κελεπούρι καὶ ποὺ δὲν εἶναι καθόλου ἕνα ἂχ καὶ βὰχ ὅπως ἐκείνη τῶν «ἀσκητῶν» τῆς προειρημένης παραφιλολογίας ἡ γεμάτη γογγυσμὸ ἢ κι ἀμφίβολη ἢ κι ἀνύπαρκτη· διότι ἡ ἀγαμία τους τὶς περισσότερες φορὲς δὲν εἶναι καὶ παρθενία· κι ἀπορεῖ κανεὶς γιατί τηρεῖται. δὲν μποροῦν νὰ φανταστοῦν οὔτε καὶ τὶς γεμάτες χαρὰ νηστεῖες τῶν Χριστιανῶν, οὔτε τὶς γεμάτες δυνατὴ πίστι κι εὐλάβεια καὶ ταπεινοφροσύνη ἐκτενεῖς προσευχές των γιὰ ὅλους τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς καὶ γιὰ ὅλο τὸν κόσμο, ἀλλὰ τοὺς φαντάζονται νὰ «κυλίωνται σὰ γουρούνια στὸ βόρβορο τῶν ἁμαρτωλῶν ἀπολαύσεων», χωρὶς νὰ θυμοῦνται ποτὲ τὸ θεό. κι ὡς τέτοιο βόρβορο σχεδὸν πάντα ἐννοοῦν τὸ ἀθῷο γαμήσι τους μὲ τὶς γυναῖκες των. ὁ φθόνος τους τοὺς κάνει νὰ τὸ φαντάζωνται μόνον ὡς βόρβορο. δὲν θέλουν οὔτε νὰ τὸ σκεφτοῦν ὅτι ἀπὸ

τοὺς 6 θεόπτας ποὺ ὑπῆρξαν στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος (Μωϋσῆς, Ἠλίας Πέτρος, Ἰάκωβος, Ἰωάννης, καὶ Παῦλος) οἱ δύο, Μωϋσῆς καὶ Πέτρος, γαμοῦσαν τὶς γυναῖκες των, κι ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς 6 δὲν ἦταν καλόγερος, οὔτε οἱ 4 ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἦταν σ' ὅλη τὴ ζωή τους παρθένοι ζῶντες μέσα στὸν κόσμο καὶ ὄχι σὲ μοναστήρια ἄβατα γιὰ τὶς γυναῖκες. παρθένευαν ἐκ πίστεως καὶ τίποτε δὲν τοὺς ἔκανε ν' ἀθετήσουν τὴν ἀρχική τους ἀπόφασι. δὲν ἀντέχουν νὰ θεωρήσουν τὸ συζυγικὸ γαμήσι ὡς κάτι τὸ ἀναμάρτητο, τὸ ἁγνό, τὸ ἀθῷο. καὶ συνάμα οἱ μοναχοὶ φαντασιώνονται ὅτι αὐτοὶ μόνοι εἶναι τὰ ὑπέραγνα κι ἀγγελικὰ πνεύματα, οἱ ὑπέροχοι ἄνθρωποι τοῦ θεοῦ, οἱ προνομιοῦχοι, γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ θεὸς κάνει θαύματα καὶ δίνει μεγάλες ἀποκαλύψεις, μόνο γιὰ νὰ τοὺς διασώσῃ αὐτοὺς προσωπικὰ καὶ παρὰ τὸ ὅρμημά τους, ὅταν βρίσκωνται στὸ κατώφλι τοῦ πορνείου γεμάτοι ὄρεξι καὶ βουλιμία γιὰ πορνεία, ἢ στὸ κρεβάτι μιᾶς γυμνῆς πόρνης, τὴν ὁποία τάχα ἐν τέλει, ἀντὶ νὰ τὴν πηδήξουν, τὴν κατηχοῦν καὶ τὴ μυοῦν καὶ στὸ μοναχισμό, ἢ ὅταν ἑτοιμάζωνται νὰ βιάσουν τὴν ἀθῷα κόρη τοῦ οἰκοδεσπότου ποὺ τοὺς φιλοξενεῖ, σὲ ὥρα ποὺ ὁ οἰκοδεσπότης ἀπουσιάζει γιὰ λίγο. γι' αὐτὸ αἰσθάνονται τόση ἐνδόμυχη περιφρόνησι γιὰ τοὺς κατὰ τὴ φαντασία τους «κοσμικοὺς» Χριστιανούς, ὥστε ὅ,τι πνευματικὸ κι ὡραῖο καὶ ὑψηλὸ κι ἀξιοζήλευτο λέγεται στὴ Βίβλο, νὰ φαντάζωνται ὅτι γι' αὐτοὺς ἀποκλειστικὰ λέγεται, καὶ ἄρα τὰ πάντα εἶναι μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό. πρόκειται γιὰ ψυχασθενικὴ φαντασίωσι φορτισμένη καὶ μὲ πολλὴ ψυχολογικὴ προβολή. ὅλα τὰ καλὰ τῶν Χριστιανῶν, ποὺ αὐτοὶ δὲν τὰ ἔχουν, τὰ φαντάζονται ὡς κατορθώματα «δικά τους», κι ὅλες τὶς δικές των βρομιὲς κι ἀνωμαλίες, ποὺ δημιουργοῦν κι ἀναρριπίζουν οἱ κακὲς καὶ ἀνόητες ἐπιλογές των, τὶς φαντάζονται ὅτι τὶς ἔχουν οἱ Χριστιανοί. βαθειὰ ψυχοπάθεια ῥιζωμένη στὸ μεδούλι τους. ἀκόμη κι ὁ Χριστός, ὅ,τι θαυμαστὸ κάνει, τὸ κάνει, ἐπειδὴ κατὰ τὴ φαντασίωσί τους εἶναι καλόγερος· καὶ ἄρα ὅλα τὰ πνευματικὰ μέσα στὴν Κ. Διαθήκη εἶναι μοναχισμὸς καὶ μαρτυρία τοῦ μοναχισμοῦ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι!

5. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς *προσευχόμενος* στὴ *Γεθσημανὴ* ἀργὰ τὴ *νύκτα* καὶ *γρηγορῶν* καὶ *γονυκλινὴς* μὲ *τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῆς γῆς* καὶ *περίλυπος* καὶ *ἀδημονῶν* καὶ *ἐν ἀγωνίᾳ,* καὶ κατεργαζόμενος ἔτσι τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου (Μθ 113· Λκ 121· Μρ 64).

Δὲν θὰ τὸ πιστέψετε· καὶ τὰ χωρία αὐτὰ χρησιμοποιοῦνται ὡς βιβλικὴ μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό. «διότι ὅλ' αὐτὰ τὰ κάνουν οἱ μοναχοί»· ἐννοεῖται «μόνον οἱ μοναχοί». ὅπερ ἔδει δεῖξαι! μὲ τὴ νοοτροπία αὐτὴ εἶναι βιβλικὲς μαρτυρίες γιὰ τὸ μοναχισμὸ καὶ τὸ *Οὐ μοιχεύσεις* καὶ τὸ *Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους* καὶ τὸ *Τῆς φιλανθρωπίας μὴ ἐ-*

πιλανθάνεσθε καὶ τὸ *Μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη* καὶ τὸ *Τίμιος ὁ γάμος καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος* καὶ τὸ *Ἐβασίλευσε δὲ Δαυϊδ ἐπὶ πάντα τὸν Ἰσραὴλ* καὶ τὸ *Οἱ μάγοι δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν* καὶ τὸ *Τρόφιμον ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα,* καὶ κάθε τί ποὺ γράφεται στὴ Βίβλο. καὶ ἡ Βίβλος ὁλόκληρη δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ μαρτυρία τοῦ μοναχισμοῦ κι ἐγκώμιό του. καὶ Χριστιανισμὸς εἶναι μόνον ὁ μοναχισμός, κι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι μόνο μοναχισμός, καὶ οἱ μὴ καλόγεροι Χριστιανοὶ δὲν εἶναι τίποτε, κι ὁ Χριστὸς ἵδρυσε μόνο τὸ μοναχισμό, κι ὁ ἴδιος ἦταν καλόγερος καὶ μόνο καλόγερος, ζάπλουτος ἀκτήμων, καὶ ἡ λίμνη τῆς Τιβεριάδος ἦταν ἰδιοκτησία του, ἔστω καὶ χωρὶς χρυσόβουλλα, ὅπως τὸ Πόρτο Λάγο ποὺ τὸ διεκδικεῖ ἁρπακτικῶς ἡ μονὴ Βατοπεδίου, καὶ σῴζονται μόνον οἱ καλόγεροι, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι εἶναι γιὰ τὴν κόλασι, καὶ ἡ Χριστιανικὴ πίστι δὲν σῴζει, καὶ σῴζει μόνο τὸ μοναχικὸ σχῆμα. ἀσίγαστος ἀκοίμητος κι ἀκατάσχετος φθόνος, ποὺ τὸν παροχετεύει στοὺς μοναχοὺς ἄμεσα ὁ διάβολος. κανεὶς ἄλλος φθόνος δὲν ἔχει ἰσχὺ καὶ τάσι τόσων βάτ.

6. *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον* 11
τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται· εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μη- 12
τρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω· καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθη- 13
σαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. Μθ 85,10 - 13.

Κι ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· Τὸ λόγο αὐτὸ δὲν τὸν χωράει ὁ νοῦς 11
ὅλων, ἀλλ' ἐκείνων στοὺς ὁποίους εἶναι δοσμένο. διότι ὑπάρχουν 12
εὐνοῦχοι οἱ ὁποῖοι γεννήθηκαν ἔτσι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας·
καὶ ὑπάρχουν εὐνοῦχοι τοὺς ὁποίους εὐνούχισαν οἱ ἄνθρωποι· 13
καὶ ὑπάρχουν εὐνοῦχοι οἱ ὁποῖοι εὐνούχισαν τοὺς ἑαυτούς των γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ὅποιου ὁ νοῦς μπορεῖ νὰ τὸ χωρέση, νὰ τὸ χωρέση.

Τὴν τρίτη φορὰ τὸ *εὐνούχισαν ἑαυτοὺς* σημαίνει ὄχι βέβαια κάποια χειρουργία, ὅπως ἐννόησε κι ἔκανε ὁ ἀνόητος δεκαοχτάχρονος κι ὁπωσδήποτε καὶ θηλύφρων Ὠριγένης, ἀλλὰ μεταφορικὰ πλέον «μὲ τὴν πίστι τους καὶ τὴν ἀποφασιστικὴ ἰσόβιο παρθενία τους ἔκαναν τοὺς ἑαυτούς των τόσο ἀσυγκίνητους κι ἀνεπηρέαστους ἀπὸ τὸ γαμικὸ θέλγητρο, ὅσο εἶναι κι ἕνας εὐνοῦχος». καὶ μὲ τὸ *διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν* ὁ Χριστὸς ἐννοεῖ «γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν ἐπὶ γῆς ἐπικράτησι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν» δηλαδὴ «τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, τοῦ εὐαγγελίου», καὶ ὄχι «γιὰ νὰ κερδήσουν προσωπικὰ τὸν παράδεισο», ὅπως νομίζουν οἱ μοναχοὶ καὶ ὅσοι ἐπηρεάστηκαν

ἀπὸ τὴ στραβὴ ἑρμηνεία τους. διότι σῴζονται πολλοὶ καὶ *γαμοῦντες*· καὶ ὑπηρετοῦν κι αὐτοὶ τὴν ἐξάπλωσι καὶ διατήρησι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ἀλλὰ λιγώτερο χρόνο, λόγῳ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν τους. αὐτὴ τὴν ἀπάντησι ἔδωσε ὁ Χριστός, ὅταν μίλησε στοὺς μαθητάς του γιὰ τὸ μονογαμικὸ χριστιανικὸ γάμο, ποὺ θ' ἀντικαθιστοῦσε τὸν ἰσραηλιτικὸ γάμο τῆς Π. Διαθήκης, καὶ οἱ μαθηταί του τοῦ εἶπαν «Μὰ τότε *οὐ συμφέρει γαμῆσαι*».

Καὶ οἱ μοναχοὶ βρῆκαν στὴν ἀπάντησι τοῦ Χριστοῦ μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό. λὲς καὶ ἡ ἰσόβιος παρθενία εἶναι ἀπαραίτητο καὶ γενικὸ καὶ κοινὸ γνώρισμα τῶν μοναχῶν. ποὺ ὅλοι ξέρουμε καὶ οἱ ἴδιοι ὁμολογοῦν ὅτι δὲν εἶναι. μόνο παρεμπιπτόντως οἱ μοναχοὶ καὶ σὲ μικρὸ μόνο ποσοστό τους εἶναι παρθένοι, καὶ ἡ παρθενία τους εἶναι φορτισμένη μὲ πολὺ γογγυσμὸ κι ἀναστεναγμὸ καὶ πολλὴ κάψα γιὰ γυναῖκα καί γε γι' ἀρσενικὴ σάρκα πλειστάκις, ἀκόμα κι ὅταν δὲν εἶναι ἀρσενοκοῖτες μὲ σοδομιτικὲς πράξεις. ἐνῷ τῶν ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου, ὅσοι ἔταξαν τὸν ἑαυτό τους γιὰ παρθένο καὶ εἶναι ὁλικῆς ἀπασχολήσεως, ἡ ἰσόβιος παρθενία εἶναι τὸ γνώρισμα τὸ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. καὶ εἶναι παρθένοι ὅλοι τους ἀνεξαιρέτως. κι ἂν τοὺς συμβῇ νὰ χάσουν τὴν παρθενία τους, παύουν νὰ εἶναι ἐργάτες τοῦ εὐαγγελίου καὶ νὰ ἔχουν ἐκκλησιαστικὸ λόγο. οἱ μοναχοὶ εἶναι παρθένοι κατὰ 10 ἢ 20% τοῦ πληθυσμοῦ τους, ἐνῷ τὰ μέλη μιᾶς συνοδίας ἀγάμων ἐργατῶν καὶ κηρύκων τοῦ εὐαγγελίου εἶναι παρθένοι ὅλοι ἀνεξαιρέτως, τὸ 100%. ἐξαιρέσεις πτώσεως ἢ κι ἐπιτυχοῦς ἰσοβίου ὑποκρισίας ὑπάρχουν βέβαια, ἀλλ' εἶναι λίγες, καὶ κυρίως δὲν ἀποτελοῦν ἀναγνωρισμένη κατάστασι, ὅπως στὸ μοναχισμό, καὶ κυριώτατα στὴν πρᾶξι δὲν ἀντέχουν σὲ ἰσόβιο χρόνο.

Καὶ φυσικὰ οἱ παραπάνω λόγοι τοῦ Κυρίου γιὰ τὴν παρθενία τῶν ἐργατῶν καὶ κηρύκων τοῦ εὐαγγελίου ἀποκλειστικῶς δὲν εἶναι μὲ κανέναν τρόπο μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό. κι ὁ ὅρος «μοναχισμὸς» δὲν περιέχει ἴχνος τῆς ἐννοίας *παρθενία* ἢ *ἀγαμία*. οὔτε ἡ παρθενία καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἀγαμία ὡς ἔννοιες περιέχουν τίποτε ἀπὸ τὴν ἔννοια «μοναχισμός». τὸ δὲ ὅτι σήμερα ὑπάρχει κατακραυγὴ ἐναντίον τῶν ἰσοβίως παρθένων ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου, οἱ ὁποῖοι δὲν «φοροῦν τὸ μοναχικὸ σχῆμα», τὸ ὅτι τοὺς ἀπορρίπτουν, διότι τάχα ἀποτελοῦν ἐκτροπὴ καὶ προτεσταντισμὸ (οἱ προτεστάντες δὲν ἔχουν ἰσοβίους παρθένους ἐργάτες τοῦ εὐαγγελίου κι ὁ Χριστὸς δὲν ἦταν οὔτε προτεστάντης οὔτε καλόγερος βέβαια μὲ μοναχικὸ σχῆμα, οὔτε ὁ Παῦλος καὶ οἱ ἄγαμοι συνεργάτες του), ἡ φθονερὴ αὐτὴ κατακραυγὴ εἶναι κατόρθωμα τοῦ διαβόλου καὶ ταχυδακτυλουργία τῶν ἀνθρώπων του, οἱ ὁποῖοι κατώρθωσαν νὰ διαβάλουν τὴν παρθένο ὡς πόρνη καὶ νὰ προβάλουν τὴν πόρνη ὡς παρθένο. εἶναι τὸ «Φωνάζει ὁ

κλέφτης, γιὰ νὰ φύγῃ ὁ νοικοκύρης», ἢ τὸ ὅτι οἱ κομμουνισταὶ λένε *φασίστες* τοὺς ἄλλους, ἐνῷ οἱ χειρότεροι φασίστες εἶναι οἱ ἴδιοι. τέτοιοι σὰν αὐτοὺς εἶναι καὶ οἱ μοναχοί. ἐκτροπὴ καὶ κακοδοξία εἶναι ὁ ἀποστολικῶς ἀπαράδοτος μοναχισμός, ἡ δὲ χωρὶς ὁρατὸ κι ἐπιδεικτικὸ μοναχικὸ σχῆμα παρθενία τῶν ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου εἶναι *ἡ ἅπαξ παραδοθεῖσα πίστις* ἡ ἀποστολική, ἡ ὀρθοδοξία. καὶ τὸ ἂν ἡ ἀνορθοδοξία καὶ ἡ αἵρεσι τοῦ μοναχισμοῦ ἔχει τὴν ἀναγνώρισι κι ἐπιδοκιμασία τῶν πολλῶν, ἡ δὲ ὀρθοδοξία τῶν χωρὶς ὁρατὸ σχῆμα παρθένων ἔχει τὴν ἀποδοκιμασία καὶ κατακραυγή τους, αὐτὸ εἶναι σταυρὸς μὲν τῶν ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου ἀπαραίτητος, ἐπικίνδυνο δὲ καὶ θανάσιμο πρόβλημα τῶν πολλῶν. εὐτυχῶς ποὺ ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει ὡς ἀσάλευτο ντοκουμέντο ἡ Καινὴ Διαθήκη, τὸ Συμβόλαιο τοῦ Χριστοῦ. ὁ μοναχισμὸς εἶναι αἵρεσι νικολαϊτικοῦ τύπου βγαλμένη ὡς βρόμικο κατάλοιπο κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴ βορβορώδη θάλασσα τῆς εἰδωλολατρίας, καὶ οἱ μοναχοὶ παραληροῦν ὅσα παραληροῦν ἐναντίον τῶν παρθένων ἐργατῶν τοῦ εὐαγγελίου μόνο ἀπὸ σατανικὸ φθόνο ἐναντίον τους, ἐπειδὴ αὐτοὺς ἔχει κυριώτερα ὄργανά του ὁ διάβολος σήμερα. κι ἐφαρμόζουν τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ παροιμία *Ἡ πόρνη τὴν παρθένον* (κράζει).

7. *Ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ* 41
δεσμῶν καὶ φυλακῆς· ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, 42
ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις
δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν 43
ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις 44
καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Ἑβ 14,41 - 44.

Ἄλλοι δοκίμασαν ἐμπαιγμοὺς καὶ μαστιγώσεις, κι ἐπὶ πλέον 41
δεσμὰ καὶ φυλακή· λιθοβολήθηκαν, πριονίστηκαν, πέρασαν δο- 42
κιμασίες, θανατώθηκαν μὲ φονικὸ μαχαίρι, περιπλανήθηκαν ντυ-
μένοι μὲ προβειές, μὲ γιδήσια δέρματα, στερούμενοι, θλιβόμενοι, 43
κακουχούμενοι, πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα ὁ κόσμος δὲν ἦταν ἄξιος,
περιπλανώμενοι στὶς ἐρημιὲς καὶ στὰ βουνὰ καὶ στὰ σπήλαια καὶ 44
στὶς τρῦπες τῆς γῆς.

Ἕνα βιβλικὸ χωρίο ὅ,τι πρέπει γιὰ νὰ τὸ θεωρήσουν οἱ μοναχοὶ ὡς μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό τους καὶ γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ κάνουν καὶ γιὰ τὶς τρῶγλες ποὺ διάλεξαν γιὰ λημέρια τους, χωρὶς κανεὶς ποτὲ νὰ τοὺς ὑποχρεώσῃ. *ἐρημίαι* καὶ *ὄρη* καὶ *σπήλαια* καὶ *ὀπαὶ τῆς γῆς·* ζωὴ *ἐν μηλωταῖς* καὶ *ἐν αἰγείοις δέρμασι, στερήσεις, θλίψεις, κακουχίαι,* καὶ *δακρύων ῥοαὶ* πρὸς *γεωργίαν τῆς ἐρήμου,* καὶ ἄσκησι τὴν ὁποία δὲν ἀθλοθέτησε ὁ θεός, ὅσο δὲν ἀθλοθέτησε καὶ τὸ νὰ κοιμοῦνται στὰ καρφιὰ οἱ Ἰνδοὶ φακίρηδες. κι αὐτὸς *ὁ κόσμος!* ὁ ἀνάξιος

κι ἀκόλαστος *κόσμος* ὁ μὴ *ἄξιος τούτων* τῶν ἀσκητικῶν ἐπιδόσεων καὶ ῥεκόρ, ποὺ μόνοι τους φαντάστηκαν καὶ υἱοθέτησαν, τοῦ θεοῦ μὴ ζητήσαντος, ὅσο δὲν ζήτησε καὶ τὶς ἀκροβασίες τῶν ἀκροβατῶν, καὶ τὶς ἀναβάσεις στὰ Ἰμαλάια τῶν χιονοδρόμων ὀρειβατῶν, καὶ τὶς ἐπισκέψεις τῶν ἄλλων στοὺς πόλους τῆς γῆς. ὅπερ ἔδει δεῖξαι! βιβλικὴ μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό. μὴ μᾶς πῇς ὅτι κι αὐτὰ δὲν εἶναι!

Ὁ Παῦλος περιγράφει τὶς *ἐκ πίστεως* καὶ *διὰ τῆς πίστεως* καὶ *διὰ τὴν πίστιν (πίστει...)* κακουχίες τῶν βιβλικῶν προσώπων τῆς Π. Διαθήκης, στὶς ὁποῖες τοὺς στρίμωξαν οἱ διῶκτες των καὶ τὶς ὁποῖες αὐτοὶ ὑπέμειναν, ὅσον καιρὸ χρειάστηκε, προκειμένου νὰ μὴν ὑποκύψουν στὴν ἀπαίτησι τῶν διωκτῶν ν' ἀρνηθοῦν τὴν πίστι τους ἢ νὰ ὑποκύψουν στὶς ἀνήθικες προτάσεις των. φυλακίσεις, λιθοβολισμοί, πριονισμοί, σφαγές, ποικίλες κακουχίες καὶ μαρτύρια. Ἰωσὴφ καὶ Ἰερεμίας ποὺ σάπησαν στὴ φυλακή. λιθοβολισμοὶ προφητῶν, σφαγὲς ἢ καὶ βασανιστικὲς σφαγὲς μὲ πριόνι· Ζαχαρίας υἱὸς Βαραχίου, Ἰωάννης βαπτιστής, καὶ ἄλλοι. μηλωτὲς καὶ ἄλλα δέρματα ποὺ φοροῦσαν ὁ Ἠλίας, ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, καὶ ἄλλοι. αὐτὰ σαφῶς δὲν ἦταν κατορθώματα τῶν μοναχῶν· οὔτε κι ἐκεῖνα ποὺ λέγονται στὴ συνέχεια βέβαια παρ' ὅλο ποὺ οἱ μοναχοὶ τ' ἀπομιμήθηκαν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, ὅπως οἱ Βραζιλιάνοι παλαβοὶ θρῆσκοι ποὺ σταυρώνονται κατὰ δεκάδες κάθε χρόνο, –ἢ θρύλησαν ὅτι τὸ ἔκαναν–, μόνο γιὰ νὰ κάνουν τὴν ἐξιστόρησι τοῦ Παύλου προφητεία γιὰ τὸν ἑαυτό τους μὲ σχεδιασμένη ἐκπλήρωσι. φθονερὴ ἀπομίμησι ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, μηδενὸς κατατρέχοντος. γελοία ἀπομίμησι· γιὰ ἐξοικονόμησι μαρτυρίας.

Τὰ βουνὰ καὶ τὰ *ὄρη* πῆρε ὁ καταδιωκόμενος γιὰ ἐκτέλεσι Δαυΐδ καὶ οἱ ἑξακόσιοι ἐκλεκτοί του, οἱ ὁποῖοι *κατηγωνίσαντο βασιλείας.* τοὺς μοναχοὺς καὶ τοὺς ἀββᾶδες τοὺς προσκυνοῦσαν οἱ αὐτοκράτορες καὶ οἱ πραιπόζιτοι· οἱ ἴδιοι τὸ κοκορεύονται. στὸ *σπήλαιον* καὶ στὴν *ὀπὴν τῆς γῆς* δίπλα στὴν Ὀδολλὰμ κρυβόταν ὁ καταζητούμενος Δαυΐδ (ὁ ἔγγαμος καὶ μετέπειτα κατὰ θεὸν πολύγαμος καὶ πολυγαμώτατος), μέχρι νὰ ἔρθῃ σὲ μυστικὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς δικούς του καὶ μέχρι νὰ στρατολογήση τοὺς ἐμπίστους του. αὐτὰ καὶ ἄλλα τέτοια ἐννοεῖ ὁ Παῦλος. κι ἔπειτα ὁ ἴδιος Δαυΐδ κρυβόταν στὸ βάθος *τῆς ὀπῆς τῆς γῆς* δίπλα στὴν Ἐγγαδδί, ἐκεῖ ποὺ τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ σφάξῃ τὸ διώκτη του, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκανε βέβαια, δείχνοντας τὴ θαυμαστὴ ἀνεξικακία του. ἀλλ' οἱ μοναχοὶ φαντάζονται ὅτι αὐτὰ λέχθηκαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους· καὶ μὲ τὴ φθονερὴ ἀπομίμησί τους, ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, φρόντισαν νὰ πείσουν τοὺς μωρόχαυλους μοναχοφίλους ὅτι τὰ λόγια αὐτὰ δὲν εἶναι ἱστορία τοῦ βιβλικοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ προφητεία γιὰ τὸν ἑαυτό τους, γιὰ τὸ μοναχισμό τους, γιὰ τὴ φυγή τους μηδενὸς διώκοντος, γιὰ τὴν «ἀπόκρυψί» τους μηδενὸς καταζητοῦντος αὐτούς,

γιὰ τὶς «κακουχίες» των τὶς ὁποῖες κανεὶς δὲν τοὺς ἐπέβαλε, οὔτε ὁ θεὸς τοὺς τὶς ζήτησε τέτοιες ἄσκοπες κακουχίες, καὶ γιὰ τὴν πτωχεία τους μετὰ ἀπὸ τότε ποὺ αὐτὰ τ' ἀχαΐρευτα καὶ σπάταλα κι ἐγωπαθῆ καὶ ὑστερικὰ πλουσιόπαιδα πούλησαν καὶ κατασπατάλησαν τὶς ἀπὸ γονικὴ κληρονομιὰ μεγάλες περιουσίες των, ὅπως γιὰ τὸ καπρίτσι τοῦ παθιασμένα ἀγαπημένου της Ἱερωνύμου ἡ νεαρὴ χήρα Παῦλα κατασπατάλησε τὴν τεράστια περιουσία τοῦ πεθαμένου συζύγου της, τὴν ὁποία ἀφῄρεσε σκληρὰ κι ἀπάνθρωπα ἀπὸ τὰ πέντε ἀνήλικα παιδιά του καὶ παιδιά της ποὺ ἐγκατέλειψε σὰ σκυλόμαννα, ὅπως ὁ φανταστικὸς Ἀντώνιος πούλησε καὶ τὴν περιουσία τῆς ἀνήλικης ἀδερφῆς του, χωρὶς νὰ τῆς δώσῃ λογαριασμό, κι ὅπως ὁ πραγματικὸς *ἀποτακτικὸς ἀπᾶ Ἰωάννης* τῶν αὐτογράφων παπύρων τῆς Ἑρμοπόλεως κατέφαγε τὰ χρυσᾶ νομίσματα, ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ ταλαίπωρος δοῦλος του Ψόις, γιὰ νὰ τὸν ἀπελευθερώσῃ αὐτὸν καὶ τὰ παιδιά του, κι ἐκεῖνος δὲν τὸν ἀπελευθέρωσε, ἀλλὰ μεταπούλησε κι αὐτὸν καὶ τὰ παιδιά του, γιὰ νὰ φάῃ κι ἄλλα.

Δικά τους μέτρα ἐπινόησαν κι ἔφτιαξαν οἱ μοναχοί, μέτρα τῶν 4 πόντων, γιὰ νὰ μετροῦν τὸν ἑαυτό τους καὶ νὰ τὸν βρίσκουν πανύψηλο πνευματικὸ γίγαντα ἀναστήματος 20 μέτρων, ἀντὶ γιὰ νάνο ὕψους 80 πόντων, ὅπως λέει σοφὰ καὶ χαρακτηριστικὰ ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Β΄ Κο 19,6-10), θέλοντας νὰ πῇ ὅτι οἱ τέτοιοι «κάνοντας μὲ τὸ νοῦ τους μπαϊράμι» πνίγονται στὶς φαντασιώσεις των γιὰ τὸ μέγα μέγεθός των. σὰν τοὺς ψυχοπαθεῖς ἐσταυρωμένους Βραζιλιάνους, ποὺ τοὺς περιμένουν οἱ νοσηλεύτριες μὲ βαμπάκια οἰνόπνευμα γάζες καὶ μπεταντίν.

Τὸ βιβλικὸ αὐτὸ χωρίο, ὅπως καὶ ὅλα τ' ἄλλα δὲν ἔχει καμμία σχέσι μὲ τὸ μοναχισμὸ καὶ δὲν εἶναι καθόλου μαρτυρία του. δὲν μαρτυρεῖται ἡ παλαβωμάρα τους. μόνοι τους νομοθετοῦν, μόνοι τους φτιάχνουν παραδείσους «μὲ πορδὲς» κατὰ τὴ λαϊκὴ παροιμία, μόνοι τους βάζουν μέσα τὸν ἑαυτό τους, ἀποκλείοντας ὅσους φθονοῦν, μόνοι τους κατατάσσουν τὰ πάντα καὶ ταξινομοῦν ἑαυτοὺς καὶ τοὺς πάντας κι ἀξιολογοῦν τὶς «ἀρετές» των καὶ τὶς «ἐπιδόσεις» των, τὸ νὰ πληγώνουν λ.χ. τὸ σηκωμένο πέος τους μὲ πυρακτωμένο σίδερο γιὰ νὰ μὴ θέλῃ γυναῖκα, ἢ νὰ συμπληρώνουν 70 χρόνια διαβίωσι χωρὶς ῥοῦχα, τελείως ξεβράκωτοι, καὶ ἄλλες τέτοιες παλαβωμάρες, μόνοι τους βρίσκουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους βιβλικὲς μαρτυρίες καὶ προφητεῖες. κλινικὸ φαινόμενο.

8. *Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡ-* 9
τοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χι-
λίας διακοσίας ἑξήκοντα.

Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπως τρέφηται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. Ἀπ 22,9· 17 17

Καὶ ἡ γυναίκα ἔφυγε στὴν ἔρημο, ἐκεῖ ὅπου ἔχει τόπο ἑτοιμασμένο ἀπὸ τὸ θεό, γιὰ νὰ τὴ συντηροῦν ἐκεῖ χίλιες διακόσιες ἑξήντα μέρες. 9

Καὶ δόθηκαν στὴ γυναῖκα δυὸ φτεροῦγες ἀετοῦ, τοῦ μεγάλου, γιὰ νὰ πετάξῃ στὴν ἔρημο στὸν τόπο της, γιὰ νὰ συντηρῆται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ μακριὰ ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ ὄφεως. 17

Οἱ 1260 μέρες (= 3,5 χρόνια) εἶναι τὰ χρόνια κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ καταδιωκόμενος γιὰ θανάτωσι Ἠλίας κρυβόταν φιλοξενούμενος ἔξω ἀπὸ τὸν Ἰσραὴλ στὰ Σαρεπτὰ τῆς Φοινίκης, οἱ δὲ φράσεις *ἵνα τρέφωσιν αὐτὴν* καὶ *ὅπως τρέφηται* λέγονται καθ' ὁμοιότητα τῆς διατροφῆς τοῦ κρυβομένου Ἠλία ἀπὸ τὴ γυναῖκα ποὺ τὸν φιλοξενοῦσε. στὸ χωρίο αὐτὸ τῆς Ἀποκαλύψεως ἡ *γυνὴ* εἶναι ἡ διωκομένη ἐκκλησία, ἡ ὁποία μέσα στὰ σπλάχνα της κρύβει τὸ Κύριό της, τὸ Χριστό. οἱ διῶκτες τῆς ἐκκλησίας θέλουν νὰ ἐξαλείψουν καὶ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ οἱ δυὸ εἶναι γι' αὐτοὺς ἀπροσπέλαστοι· ὁ Χριστὸς στοὺς οὐρανούς, ἡ ἐκκλησία στὴν *ἔρημον* τῆς ἀφανείας. τὸ δεύτερο αὐτὸ σὲ καιροὺς σκληρῶν διωγμῶν, ὅπως στὸν καιρὸ τῶν σκληροτάτων διωκτῶν Διοκλητιανοῦ καὶ Γαλερίου, ἦταν τόσο χαρακτηριστικό, ὥστε σ' ἕνα ἀντιχριστιανικὸ διάταγμα τῶν χρόνων ἐκείνων ὁ διώκτης θριαμβολογεῖ· «Ἐπὶ τέλους τοὺς Χριστιανοὺς τοὺς ἐξαφανίσαμε. δὲν μολύνει τὴ γῆ οὔτε ἕνας· τὰ λειβάδια τῆς γῆς ἀνθίζουν πιὰ περισσότερο καὶ τὰ λουλούδια τους μοσχοβολοῦν περισσότερο» (Κ. Σιαμάκης, Ἐξωχριστιανικὲς μαρτυρίες γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς Χριστιανούς, σ. 127 - 132). κι ὅμως ἕνα χρόνο μετὰ τὴ θριαμβολογία αὐτή, ποὺ μὲ τὸ διάταγμα τοῦ Μεδιολάνου τὸ ὁποῖο ἐπέβαλε ὁ Κωνσταντῖνος οἱ διωγμοὶ σταμάτησαν, ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία ἐμφανίστηκε στὸ προσκήνιο πολυπληθέστατη. αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ κατὰ τὸν κίνδυνο ἀφάνεια τῶν Χριστιανῶν εἶναι ἐδῶ ἡ *ἔρημος* στὴν ὁποία κρύβεται ἡ ἐκκλησία, γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐπιβουλὴ τοῦ *δράκοντος* μὲ τὰ ἑφτὰ κεφάλια καὶ τὰ δέκα κέρατα. τὸ χωρίο, τὸ ὁποῖο μόνο γιὰ τὴ λέξι ἔρημος οἱ μοναχοὶ τὸ ἔκαναν παντιέρα καὶ τὸ θεωροῦν βιβλικὴ μαρτυρία γιὰ τὸ μοναχισμό, δὲν εἶναι καθόλου μιὰ τέτοια μαρτυρία, οὔτε κἂν ὑπαινιγμὸς γιὰ τὴ «μοναχικὴ πολιτεία στὴν ἔρημο» τῶν λεγομένων ἀναχωρητῶν.

Κι ἐνῷ ὅλα τὰ προηγούμενα βιβλικὰ χωρία, ποὺ οἱ μοναχοὶ κι οἱ μοναχόφιλοι παρουσιάζουν ὡς μαρτυρίες γιὰ τὸ μοναχισμό, δὲν εἶ-

ναι καθόλου τέτοιες, στὴν Κ. Διαθήκη, ὅπου ὁ μοναχισμὸς δὲν προβλέπεται ὡς πτυχὴ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ζωῆς καὶ ἐκκλησίας, ὑπάρχουν καὶ δυὸ χωρία ποὺ τὸν ἀποκλείουν· τὸ ἕνα εἶναι λόγος τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ἄλλο τοῦ Παύλου.

1. Στὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο λέει στὴν ἀρχιερατικὴ προσευχή του ὁ Κύριος πρὸς τὸν πατέρα του γιὰ τοὺς μαθητάς του καὶ γενικὰ γιὰ τοὺς Χριστιανούς· *Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ* (Ἰω 40,18). δηλαδή· *Δὲν ζητῶ νὰ τοὺς σηκώσῃς ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀλλὰ νὰ τοὺς φυλάξῃς ἀπὸ τὸ πονηρό·* μέσα στὸν κόσμο· ὄχι ἔξω ἀπ' αὐτόν.

2. Κι ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α΄ Κο 10,1-3) γράφει στοὺς Κορινθίους· *Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις· καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν· νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.* δηλαδή· *Σᾶς γράφω στὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ νὰ μὴν ἐπικοινωνῆτε μὲ πόρνους· καὶ δὲν ἐννοῶ γενικὰ τοὺς πόρνους τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοὺς πλεονέκτες ἢ τοὺς ἅρπαγες ἢ τοὺς εἰδωλολάτρες· διότι τότε θὰ ἔπρεπε νὰ βγῆτε ἀπὸ τὸν κόσμο. στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐννοῶ νὰ μὴν ἐπικοινωνῆτε, ὅταν κάποιος ὀνομάζεται «ἀδελφὸς» καὶ εἶναι πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαγας, μὲ τὸν τέτοιον μήτε νὰ τρῶτε μαζί.* «μόνο ἂν κάποιος φέρεται ὡς Χριστιανὸς ἢ ὑπῆρξε Χριστιανός, καὶ εἶναι τέτοιος φαῦλος ἄνθρωπος, μόνο μ' αὐτὸν νὰ μὴν ἔχετε καμμία ἐπαφὴ καὶ σχέσι· μὲ τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὅμως εἰδωλολάτρες καὶ ἀδίκους κι ἀκαθάρτους θὰ ἐπικοινωνῆτε φυσικὰ σὰν μὲ συνανθρώπους· ἂν δὲν ἐπικοινωνῆτε μ' αὐτούς, θὰ ἔπρεπε νὰ βγῆτε ἀπὸ τὸν κόσμο· ὅπερ ἄτοπον», ἐννοεῖ ὁ ἀπόστολος. τὸ λέει αὐτὸ σὰν «εἰς ἄτοπον ἀπαγωγή», ὡς αὐτονοήτως καὶ ἀσυζητητεὶ ἀπαράδεκτο καὶ ἀνώμαλο· τὸ νὰ βγοῦν οἱ Χριστιανοὶ τοπικῶς καὶ χωροταξικῶς ἔξω ἀπὸ τὸν κόσμο εἶναι παραλογισμὸς καὶ παραφροσύνη, τὸ ἀνεπίτρεπτο καὶ ἀπαράδεκτο. ἡ Χριστιανικὴ πίστι εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀντιμοναχική.

Παρ' ὅλο ποὺ τὰ δυὸ αὐτὰ χωρία δὲν ἀναφέρονται εἰδικὰ στὸ μοναχισμό, ἀλλ' εἶναι γενικά, κι ἀναφέρονται σ' ὅτιδήποτε τὸ παρόμοιο, ἐν τούτοις σαφῶς ἀποκλείουν τὸ μοναχισμὸ ἀπὸ τὴ Χριστιανωσύνη, τὸν θεωροῦν παραφροσύνη τελείως ἀταίριαστη σὲ Χριστιανό.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ κι οἱ μοναχόφιλοι ἐπιμένουν πολὺ ὅτι ἡ *ἔρημος,* ποὺ ἀναφέρεται στὸ προειρημένο χωρίο τῆς Ἀποκαλύψεως ὡς κρυψώνας τῆς Χριστιανωσύνης, εἶναι ἡ «φιλέρημος μοναχικὴ πο-

λιτεία», ποὺ ἐγκαταβιώνει στὴν *ἔρημον* καὶ *γεωργεῖ τὴν ἔρημον ταῖς τῶν δακρύων αὐτῆς ῥοαῖς* (παραμύθια), παρουσιάζω ἀμέσως ποιά ἀκριβῶς *ἔρημος* εἶναι ἡ προφητευόμενη γιὰ τὸ μοναχισμὸ μέσα στὴν Ἀποκάλυψι (30,1 - 6).

9. *Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ* 1
φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δείξω σοι τὸ κρῖμα 2
τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, μεθ'
ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦ- 3
ντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέ με 4
εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ τὸ θη-
ρίον τὸ κόκκινον, γέμον ὀνόματα βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ
καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ 5
κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρί-
ταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγ-
μάτων, καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ μέτω-
πον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ 6
μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.

Καὶ ἦρθε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑφτὰ ἀγγέλους ποὺ εἶχαν τὶς ἑφτὰ 1
φιάλες, καὶ μίλησε μαζί μου καὶ μοῦ εἶπε· Ἔλα νὰ σοῦ δείξω τὴν 2
τιμωρία τῆς πόρνης τῆς μεγάλης ποὺ κάθεται ἐπάνω σὲ πολλὰ ὕ-
δατα, ποὺ μ' αὐτὴν πόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ κάτοι- 3
κοι τῆς γῆς μέθυσαν ἀπὸ τὸ κρασὶ τῆς πορνείας της. καὶ μ' ἔφερε 4
μὲ ἄνεμο σὲ μιὰ ἔρημο. καὶ εἶδα μιὰ γυναῖκα νὰ κάθεται πάνω
στὸ κόκκινο θηρίο τὸ γεμάτο μὲ βλάσφημα ὀνόματα μὲ τὰ ἑφτὰ
κεφάλια καὶ τὰ δέκα κέρατα. καὶ ἡ γυναίκα ἦταν ντυμένη πορφυ- 5
ρένιο καὶ κόκκινο ῥοῦχο καὶ στολισμένη μὲ χρυσᾶ κοσμήματα καὶ
πολύτιμα πετράδια καὶ μαργαριτάρια, καὶ κρατοῦσε στὸ χέρι της
χρυσὸ ποτήρι γεμάτο σιχαμάδια, κι ἀπὸ τὶς ἀκαθαρσίες τῆς πορ-
νείας τῆς γῆς, καὶ πάνω στὸ μέτωπό της γραμμένο ἕνα μυστηριῶ- 6
δες ὄνομα· 'Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἡ μητέρα τῶν πορνῶν καὶ τῶν σι-
χαμάτων τῆς γῆς'.

Ὁ *δράκων* μὲ τὰ ἑφτὰ κεφάλια καὶ τὰ δέκα κέρατα, δηλαδὴ ἡ κοσμικὴ ἐξουσία καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἱππεύουσα *πόρνη* ἡ βδελυρὴ *Βαβυλὼν* δηλαδὴ ἡ μοναχικὴ πολιτεία, ἡ ἀφετηρία ὅλων τῶν *βδελυγμάτων,* ποὺ βρίσκεται στὴν *ἔρημον,* δηλαδὴ στὸν ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία χῶρο· ἡ ἐκκλησία εἶναι ἡ κατοικουμένη, ἐνῷ ἡ περιοχὴ τοῦ διαβόλου εἶναι ἡ ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη της *ἔρημος,* ὅπου μόνο θηρία ἐπικίνδυνα ὑπάρχουν. κι αὐτὴ ἡ *πόρνη,* ἡ μοναχικὴ πολιτεία, εἶναι ἡ μάννα τοῦ ἀντιχρίστου, ἡ *μήτηρ τῶν βδελυγμάτων.* ἀπὸ τὸ ἠχοποίητο *βδέω* (= κλάνω) παράγεται τὸ *βδέλυγμα* (= πορδὴ ἢ «ἔργον τοῦ πρωκτοῦ»),

καὶ στὴν Π. Διαθήκη *βδέλυγμα* λέγεται συνήθως ὁ κίναιδος καὶ *βδελύγματα* ὁ σοδομισμὸς καὶ τὸ κιναιδαριό. κι αὐτὸ εἶναι τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ μοναχισμοῦ, λόγῳ τῆς ἀπουσίας τῆς γυναικὸς στὸ χῶρο του. διότι ἡ γυναίκα, ἀκόμα κι ὅταν δὲν ἀπολαμβάνεται ἀπὸ τὸν ἄντρα, ῥυθμίζει μὲ τὴν παρουσία της τὴν κανονικότητα τοῦ ἀντρισμοῦ του. συμβαίνει δὲ καὶ τὸ ἀντίστροφο, ὅτι ἡ ἀντρικὴ παρουσία ῥυθμίζει τὴ φυσιολογικὴ θηλυκότητα τῆς γυναικὸς καὶ τὴν προστατεύει ἀπὸ τὴν ἀντίστοιχη ἀνωμαλία. στὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ὁ μοναχισμὸς ποὺ χώθηκε μέσα στὴ χριστιανικὴ ἐκκλησία προερχόμενος ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρία· κιναιδαριὸ καὶ ἀντίχριστος, καὶ τίποτε ἄλλο. αὐτό, ἂν οἱ Χριστιανοὶ ἀποτοξινωθοῦν ἀπὸ τὸ σέβας στὸ μοναχισμὸ κι ἀπεξαρτηθοῦν ἀπὸ τὴν ἐπίδρασί του καὶ ἀνανήψουν καὶ φρονήσουν νηφάλια, εἶναι τὸ πιὸ ἀποδείξιμο καὶ ἀποδεδειγμένο πρᾶγμα. ὁ κατ᾽ ἐξοχὴν ἀντίχριστος εἶναι ὁ μοναχισμός, τὸ καρκίνωμα καὶ τὸ σαράκι ποὺ κατατρώει τὰ σπλάχνα τῆς ὁμήρου ἐκκλησίας. διότι *ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν,* ὅπως λέει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης (Α΄ Ἰω 6,1), ἀλλ᾽ ὁ μοναχισμὸς εἶναι ὁ κατ᾽ ἐξοχήν.

Ἡ ἐκκλησία μετὰ τὸ 400 περίπου εἶναι ὅμηρος τοῦ μοναχισμοῦ, αὐτοῦ τοῦ σατανικοῦ καὶ διεστραμμένου καὶ βρόμικου συστήματος, σὰν ὅμηρος στὰ νύχια ἀγρίου ἀπειλητικοῦ ἀπανθρώπου ἀσελγοῦς καὶ φονικοῦ ἀεροπειρατοῦ. ὁ μοναχισμὸς εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς εἰδωλολατρίας. 400 περίπου χρόνια παραμόνευε ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία δίπλα της, σὰν τὸ φίδι ποὺ χώθηκε στὸν παράδεισο νὰ δηλητηριάσῃ τὴν Εὔα, καὶ γύρω στὸ 400 μπῆκε μέσα της καὶ ἀσέλγησε καὶ τὴ δηλητηρίασε. ὁριακὸ ὁρατὸ σημεῖο τῆς κινήσεως αὐτῆς ὑπῆρξε ἡ δολοφονία τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου (403 - 407) καὶ ἡ ἀπότομη κάμψι τοῦ συνδέσμου τῶν Χριστιανῶν μὲ τὴ Βίβλο. τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ μοναχισμὸς καβαλίκεψε στὴ σέλλα τῆς ἐκκλησίας· ἐννοῶ τὴ συνείδησι καὶ τὸ φρόνημα τῶν Χριστιανῶν. στὴν κοινωνικὴ ὑπόστασι τῆς ἐκκλησίας καβαλίκεψε τὸ 692 μὲ τὴν Πενθέκτη λεγομένη σύνοδο, ὅταν ἀνέβηκε στὸν ὕψιστο θρόνο, σὰ νὰ βολεύτηκε περνώντας καὶ τὰ δυό του πόδια στοὺς ἀναβολεῖς καὶ ἔκτοτε σπιρουνίζει, καὶ κατήργησε τὸ γάμο τῶν ἐπισκόπων. κι αὐτὸ ἔγινε τὸ 692 στὴν Ἀνατολή· διότι στὴ Δύσι ἔγινε τὸ 306 μὲ ὁρατὸ ἀρχηγὸ τῆς μοναχικῆς πειρατείας τὸν ἐπίσκοπο Ῥώμης ποὺ μετὰ 60 χρόνια ἐπωνομάστηκε καὶ *πάπας* (= πατερούλης). τὸ 700 ὁ μοναχισμὸς ἦταν πιὰ ὁ ἑδραιωμένος τύραννος τῆς ἐκκλησίας· μέχρι καὶ σήμερα. ὁ *ἀντίχριστος ἐστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως.* ἀπὸ τότε στὴν ἐκκλησία δὲν ὑπάρχει χριστιανικὴ πρωτοβουλία. χριστιανικὸ ἔργο ὑπάρχει, ἀλλ᾽ ὄχι πρωτοβουλία.

Ἀσφαλῶς τὸ προφητευόμενο γιὰ τὴν *πόρνη Βαβυλῶνα* στὸ κεφάλαιο αὐτὸ τῆς Ἀποκαλύψεως εἶναι κάτι γενικώτερο καὶ διαχρονικώτερο τοῦ μοναχισμοῦ· διότι δὲν γνωρίζουμε οὔτε ἐπὶ πόσους αἰῶνες ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία θὰ ζῇ στρατευμένη ἐπάνω στὴ γῆ μέχρι τὴ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου της καὶ θὰ κατατρέχεται ἀπὸ τὸν ἀντίχριστο, οὔτε πόσα καὶ ποιά προσωπεῖα θὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ ἀντίχριστος, κι ἂν ὁ μοναχισμὸς εἶναι τὸ μοναδικὸ ἢ ἕνα μόνο ἀπὸ τὰ πολλὰ προσωπεῖα του. ὁ μοναχισμὸς εἶναι ἴσως μία μόνο παραλλαγὴ τοῦ ἀντιχρίστου, ἡ τωρινή, αὐτὴ ἡ τῶν 16 - 17 τελευταίων αἰώνων. καὶ μόνο ἔτσι μαρτυρεῖται μέσα στὴ Βίβλο. γι' αὐτὸ κι ὁ μοναχισμὸς μισεῖ τὴ Βίβλο, παρ' ὅλο ποὺ θέλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι μέσα σ' αὐτὴ μαρτυρεῖται, δηλαδὴ συνιστᾶται. εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ κάθε στασιαστής, παρ' ὅλο ποὺ καταλύει τὸ βασιλέα ποὺ ἐκτόπισε κι ἀντικατέστησε, θέλει πάντα ν' ἀξιοποιῇ τὶς περγαμηνὲς ἐκείνου γιὰ λογαριασμό του καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τοὺς τίτλους του.

4. Μοναχικὴ φιλολογία

Ὅπως ἤδη ἀπέδειξα, ὁ μοναχισμὸς εἶναι εἰδωλολατρικὸς θεσμὸς πολὺ ἀρχαιότερος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀφοῦ ἀναφέρεται ἤδη στὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου (κυρίως Π 233 - 235). ἀρχαιότερα κείμενα ποὺ ἀναφέρονται στὸ μοναχισμὸ τὸν προσκολλώμενο στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία εἶναι, ὅπως ἀνέφερα, τέσσερες αὐτόγραφες παπυρικὲς Ἐπιστολὲς τῶν Παπύρων τῆς Ἑρμοπόλεως 22 - 25 (Rees B.R., Papiri from Hermopolis, London 1964), γραμμένες, ὅπως εἶπα, κατὰ τὴ δεκαετία 350 - 360 ἀπὸ πέντε ἑλληνογλώσσους Αἰγυπτίους σὲ στραβοελληνικὰ κι ἀπευθυνόμενες στὸν ἀρχαιότερο γνωστὸ «Χριστιανὸ» μοναχὸ *παναχωρητὴν ἀπᾶ Ἰωάννην* (δηλαδὴ *ἀναχωρητὴν ἀββᾶ*). ἀναλυτικώτερα, εἶναι οἱ ἀκόλουθες Ἐπιστολές, τὶς ὁποῖες ἔχω περιλάβει στοὺς «Χριστιανικοὺς Παπύρους» ποὺ ἐξέδωκα αὐτοτελῶς τὸ 1992 κι ἐπανεξέδωκα τὸ 2013 στὶς Μελέτες μου, τ. 14, σ. 319 - 356.

1. *Σόις καὶ Πατουῶις Πρὸς παναχωρητὴν Ἰωάννην* (Ἑρμουπόλεως πάπυρος 22).
2. *Χαιρήμων Πρὸς παναχωρητὴν Ἰωάννην* (Ἑρμοπόλ. 23).
3. *Ἀβραὰμ Πρὸς ἀπᾶ Ἰωάννην* (Ἑρμοπόλ. 24).
4. *Ψόις ὁ Κυλλὸς Πρὸς ἀπᾶ Ἰωάννην* (Ἑρμοπόλ. 25).

Δεύτερος ποὺ ἀναφέρει «Χριστιανοὺς» μοναχοὺς εἶναι ὁ Βασίλειος Καισαρείας τὸ βραδύτερο τὸ 378 καὶ τρίτος ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς κατὰ τὴ δεκαετία 379 - 391. (θάνατοι Βασιλείου καὶ Γρηγορίου ἀντιστοίχως).

Οἱ τρεῖς ἀναφορὲς *μοναχῶν* ποὺ ἐμφανίζονται σὲ ἰσάριθμα κείμενα τοῦ Μ. Ἀθανασίου εἶναι πλαστογραφικὲς τσόντες. διότι ὑπῆρξε πολὺς φθόνος γύρω ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιο καὶ μανία νὰ καπελλωθῇ μετὰ τὸ θάνατό του (373), καὶ νὰ τοῦ καρφιτσώσουν ὄχι μόνο πλαστὲς σεβαστικὲς «ἀναφορές του» γιὰ τὴ μούρη τους οἱ μοναχοὶ ἢ νὰ τοῦ ἁρπάξῃ τὴν προσφώνησι *πάπας* ὁ χαλίφης τῆς Ῥώμης γιὰ τὴ δική του μούρη, ἀλλὰ νὰ τοῦ καρφιτσώσουν καὶ ψευδεπίγραφο ἐγκωμιαστικὸ βιογραφικὸ μυθιστορηματικὸ βιβλίο γιὰ τὸν ἀνύπαρκτο καὶ φαντασιωτικὸ μοναχὸ *«μέγαν Ἀντώνιον»,* ποὺ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν προσωνυμία *μέγας,* τὸν ὁποῖο ἀπένειμε αὐθορμήτως στὸν Ἀθανάσιο σύμπασα ἡ Χριστιανωσύνη, ὅπως καὶ τὴν τρυφερὴ προσωνυμία *πάπας* (Ὅμηρος ζ 57). ἄγριος φθόνος. ὅπως ἀνέφερα, καὶ στὰ τρία κείμενα τῆς «ἀναχωρητικῆς ἐποποιίας» Λαυσαϊκὸν Γεροντικὸν Λειμωνάριον ἐμφανίζονται πάνω ἀπὸ 20 μοναχοὶ μὲ τὸ δοξαστικὸ προσωνύμιο *μέγας* (*μέγας Πιτηρούμ,* κλπ.)· μέγας φθόνος· καλογερικὸς φθόνος, διαβολεμένος καὶ ὑστερικός· τῶν μοναχῶν γιὰ τὸν Ἀθανάσιο· δὲν τὸν ἄντεχαν· δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν χωνέψουν. στὴν ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀθανασίου μοναχικὴ παραφιλολογία διακρίνω μεγάλη ἀναστάτωσι καὶ ὑστερία φθονερῶν ποὺ φθονοῦν τὸν Ἀθανάσιο μὲ φθόνο ἐμφανέστατα ἄκρως ψυχασθενικό· ἕναν φθόνο ποὺ ἐξαπάτησε ἐπὶ 16 αἰῶνες τώρα ὅλη τὴ Χριστιανωσύνη· καλογερικὸ φθόνο κυρίως, ἀγρίως κομπλεξικό. αὐτὸ συνέβη ἐναντίον καὶ τῶν δύο μεγαλειτέρων μεταποστολικῶν ἀνδρῶν, μεγάλου Ἀθανασίου καὶ χρυσοστόμου Ἰωάννου. γι' αὐτὸ καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς δυὸ καρφιτσώθηκαν τὰ περισσότερα ψευδεπίγραφα κείμενα· τόμοι πολλοί. ἔχω παρατηρήσει ὅτι σὲ τέσσερες ἀρχαίους ἔχουν καρφιτσωθῇ τὰ περισσότερα ψευδεπίγραφα· Ὅμηρον, Ἀριστοτέλη, Ἀθανάσιον, καὶ Χρυσόστομον. αὐτὴ ἡ λύσσα δείχνει τόσο τὸ μέγεθος αὐτῶν τῶν τεσσάρων ὅσο καὶ τὴν ἀγριότητα τοῦ φθόνου ἐκείνων ποὺ τοὺς φθονοῦσαν. οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν δύο Χριστιανοὶ μαρτύρησαν κιόλας· διότι καὶ τοῦ Ἀθανασίου ἡ ζωὴ ἦταν μαρτυρική. τοὺς ἀπειλοῦσε νέφος δαιμονίων κι αὐτοὺς καὶ τὸ ἔργο τους. οἱ δὲ μοναχοὶ δὲν τοὺς ἄντεχαν καθόλου. διακατέχονταν ἀπὸ ὑστερία φθόνου. ξέρω πολὺ καλὰ ἀπὸ προσωπικὴ πεῖρα ὅτι οἱ τέτοιου εἴδους φθονεροὶ πασχίζουν ἰσοβίως, εἰ δυνατόν, νὰ φορέσουν ἢ νὰ καταπιοῦν τοὺς στόχους τοῦ φθόνου τους, ἐξαφανίζοντας τὴν ὑπόστασι ἐκείνων, καὶ ν' ἀφομοιώσουν τὴν ὕπαρξι ἐκείνων ὅπως ὁ πύθων καὶ ὁ βόας αὐτὸν ποὺ καταπίνουν· νὰ κάνουν τὸν ἑαυτὸ ἐκείνων ἑαυτὸ δικό τους. γνώρισα καὶ διέγνωσα τέτοιον δαιμονισμένο φθονερό. ὡς πλαστογράφοι δὲ ψευδεπιγράφων ἢ τσοντῶν ἢ ἀποκρύφων λειτουργοῦν σὰν κόμπρες οἱ ὁποῖες τὸ στόχο τους τὸν φτύνουν.

Ὁ πιστὸς ἁγνὸς ἱκανὸς δραστήριος καὶ ὄντως ἡρωϊκὸς Μ. Ἀθα-

νάσιος μεταξὺ τῶν ἄλλων συγγραφικῶν ἔργων του ἔχει καὶ τρεῖς ἐγκύκλιες Ἐπιστολές, δυὸ μεγάλες καὶ μία μικρή· 1) *Οἱ ἀρειανοί·* 2) *Ἡ Α΄ οἰκουμενικὴ σύνοδος·* καὶ 3) *Πρὸς Ἀμούν (= Ἀμμώνιον)* (γιὰ τὴν καθ' ὕπνον ῥεῦσι σπέρματος) ἡ μικρή. οἱ δυὸ μεγάλες εἶναι ὁλόκληρα συγγράμματα ἱστορικὰ καὶ δογματικά. αὐτὲς λεπτομερέστερα παραδίδονται μὲ τοὺς ἀναλυτικοὺς τίτλους· 1) *Ἐπιστολὴ καθιστοροῦσα τὰς δυσσεβείας τῶν ἀρειανῶν,* 2) *Ἐπιστολὴ περὶ τῆς συνόδου τῆς Νικαίας* (ποὺ ὡς πρώτη καὶ μοναδικὴ ἀκόμα σύνοδος δὲν ὀνομάζεται ἀκόμα οἰκουμενική, ὥστε νὰ διακρίνεται ἀπὸ τὶς μεταγενέστερες τοπικές), καὶ 3) *Πρὸς Ἀμούν.* ὡς ἐγκύκλιες ὁ Ἀθανάσιος τὶς κυκλοφόρησε σ' ὅλο τὸν ἁπανταχοῦ χριστιανικὸ λαό· καὶ κάθε τόπος ἢ ἐπισκοπὴ μποροῦσε στὸν θεματικὸ τίτλο τους νὰ προσθέτῃ καὶ ἕναν τοπικὸ παραληπτικὸ τίτλο. ἔτσι ἐπωνομάστηκαν κατὰ τόπους καὶ ἄλλως πως, ἀλλὰ καὶ *Πρὸς μοναχούς,* ὅταν κατὰ τὴν ἀναμετάδοσι ἀπὸ παραλήπτη σὲ παραλήπτη, κάποιοι ἦταν μοναχοί. γι' αὐτὸ στὴ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες οἱ παραλῆπτες διαμόρφωσαν τὸν τίτλο ὡς *Ἐπιστολὴ* ***πρὸς μοναχοὺς*** *καθιστοροῦσα τὰς δυσσεβείας τῶν ἀρειανῶν,* καὶ στὴν ἄλλη ὡς *Ἐπιστολὴ* ***πρὸς μοναχοὺς*** *περὶ τῆς συνόδου τῆς Νικαίας·* στὴ δὲ μικρὴ πρόσθεσαν τὴ λέξι ***μονάζοντα*** κι ὁ τίτλος διαμορφώθηκε ὡς *Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀμοῦν* ***μονάζοντα.*** ἡ πρώτη προσθήκη στὶς δυὸ μεγάλες ἐπιστολὲς φαίνεται ἐλαφρῶς μόνο πονηρή, ἀλλ' ἡ δεύτερη στὴ μικρὴ ἐπιστολὴ εἶναι παμπόνηρη. κι ἔτσι τοῦ Ἀθανασίου τοῦ φορτώθηκε τρεῖς φορὲς ἡ ἀναφορὰ τῆς λέξεως *μοναχοί,* πιθανῶς δὲ μετὰ τὸν κατὰ τὸ 373 θάνατό του.

Αὐτὴ ὅμως ἡ λίγο ἢ πολὺ πονηρὴ πλαστογραφία ἐκτραχύνθηκε, ὅταν κατὰ τὴ δωδεκαετία 379 - 391 (θάνατοι Βασιλείου Καισαρείας καὶ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ) φορτώθηκε στὸν μέγαν Ἀθανάσιο τὸ ψευδεπίγραφο πλαστογράφημα *«Βίος τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου»,* τοῦ ἀνυπάρκτου καὶ φαντασιωτικοῦ καὶ μυθιστορηματικοῦ, μὲ τὴν ἀνατριχιαστικὰ βρόμικη ἀφρικανικὴ εἰδωλολατρικὴ δαιμονολογία, καὶ μὲ τὸ φθονερὸ κι ἀπατεωνικὸ ψέμμα ὅτι τὸν ἔγραψε ὁ μέγας Ἀθανάσιος, ὥστε νὰ φανῇ ὅτι ἡ κορυφὴ τῆς Χριστιανωσύνης θαύμαζε καὶ προσκυνοῦσε τὴ φαντασιωτικὴ κορυφὴ τοῦ μοναχισμοῦ· ὁ ἐπίσκοπος τὸν λαϊκό· τὸν προβληματικὸ λαϊκό. ἔκφρασι μοναχικοῦ φθόνου ἀκόμη καὶ ἡ προσωνυμία *μέγας* καρφιτσωμένη στὸ φανταστικὸ Ἀντώνιο· εἶναι ἔκφρασι φθόνου πρὸς τὸν ἐκκλησιαστικὸ *μέγαν* Ἀθανάσιο. κι ἔτσι προωθήθηκε μὲ δεύτερο βῆμα ὁ ἐμβολισμὸς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐκκλησίας ἀπὸ τὸν ξενικὸ μοναχισμό.

Μετὰ πολλὴ καὶ προσεκτικὴ ἔρευνα κατέληξα στὸ συμπέρασμα ὅτι δεύτεροι ποὺ μαρτυροῦν τὸν προσκολλώμενο στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία μοναχισμό, μετὰ τοὺς τέσσερες παπύρους τῆς Ἑρμοπόλεως,

εἶναι οἱ Καππαδόκες Βασίλειος Καισαρείας καὶ Γρηγόριος Ναζιανζηνός, ποὺ δὲν εἶναι ἄσχετοι μὲ τὸ μυθιστόρημα «Βίος τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου», τὸ ὁποῖο «μαρτυρεῖ» πρῶτος ὁ ἐν λόγῳ Γρηγόριος. ὁ δὲ Βασίλειος ἔγραψε τὴ Νομοθεσία τοῦ μοναχισμοῦ σὲ δυὸ βιβλία ἐπιγραφόμενα *Ὅροι κατ' Ἐπιτομὴν* καὶ *Ὅροι κατὰ πλάτος*· σὰ νὰ λέμε *Νόμος* καὶ *Δευτερονόμιον.* αὐτοὶ οἱ δυὸ λοιπόν, Γρηγόριος καὶ Βασίλειος, εἶναι ὁ δεύτερος καὶ τρίτος μάρτυρες τοῦ μοναχισμοῦ. ποὺ στὰ χρόνια τους πάσχιζε νὰ χωθῇ στὴν ἐκκλησία. καὶ τὴ θέσι *Γενέσεως* κατὰ τὴν ἐμφαινόμενη γνώμη τοῦ Βασιλείου ἐπέχει ἡ *Ἑξαήμερός του,* τὴν ὁποία οἱ ἀδερφοί του Γρηγόριος καὶ Πέτρος θεωροῦν πιὸ θεόπνευστη ἀπὸ τὴ *Γένεσι* τοῦ Μωϋσῆ.

Τέταρτο κείμενο τῆς μοναχικῆς φιλολογίας εἶναι τὸ *Λαυσαϊκὸν* τοῦ Παλλαδίου. ὁ ἐπίσκοπος Ἑλενοπόλεως τῆς Βιθυνίας (400 - 406) Παλλάδιος μὲ τὰ ἄγρια γεγονότα τῆς διώξεως τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐκδηλώθηκε, ἐξωρίστηκε στὴ Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου, ὅπου γνώρισε τὸν ἐκεῖ ἀκμάζοντα μοναχισμό, κι ἀργότερα χρημάτισε ἐπίσκοπος Ἀσπούνων τῆς Γαλατίας, ὅπου πέθανε πρὶν ἀπὸ τὴν Γ΄ οἰκουμενικὴ σύνοδο (431). στὴ Γαλατία γύρω στὸ 420 ἔγραψε τὸ *Λαυσαϊκὸν (= Πρὸς Λαῦσον Ἱστορία),* ἀποτελούμενο ἀπὸ ποικίλες μικρὲς διηγήσεις γιὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Αἰγύπτου. τὸ ἔργο αὐτὸ ἔγινε σωρείτης ἐμπλουτιζόμενο συνεχῶς μὲ ἄλλες παρόμοιες διηγήσεις καὶ κάποτε ἀπορρόφησε κι ἄλλο παρόμοιο ἔργο τὴν *Ἱστορία τῶν κατ' Αἴγυπτον μοναχῶν* τοῦ Ἀλεξανδρέως Τιμοθέου. ἕνα ἔτος μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου (407) πέθανε κι ὁ ὀλιγοφρενὴς αὐτοκράτωρ Ἀρκάδιος (408), καὶ τὸν διαδέχτηκε ὁ γιός του καὶ γιὸς τῆς διαβόητης Εὐδοξίας Θεοδόσιος Β΄. ὅπως εἶναι γνωστό, τὴν Εὐδοξία χειριζόταν ὁ κύριος δολοφόνος τοῦ Χρυσοστόμου Κύριλλος Ἀλεξανδρείας. ὁ Θεοδόσιος Β΄ ὑπῆρξε ἀδιάντροπος καὶ διαβόητος κολομπαρᾶς, ὁ δὲ Λαῦσος, ὁ παραλήπτης τοῦ Λαυσαϊκοῦ *(Πρὸς Λαῦσον Ἱστορία)* ἦταν παρακοιμώμενος καὶ θαλαμηπόλος του. τὸν διαδέχτηκε σ' αὐτὸ τὸ κιναιδικὸ διακόνημα ὁ διαβόητος κίναιδος Τζουμᾶς· καὶ οἱ δυὸ ὑπῆρξαν οἱ διαβοητότεροι κίναιδοι τῆς ἐποχῆς των. ἀρκετὰ πούστικη ἡ γένεσι τοῦ Λαυσαϊκοῦ. τὰ γράφω αὐτὰ γιὰ νὰ εἶναι γνωστὰ μερικὰ ἐνδιαφέροντα περιστατικὰ τῆς συντάξεώς του. ἐπειδὴ ἔχω τὴν ἄποψι ὅτι οἱ Χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ εἴμαστε χαϊβάνια.

Καθὼς τ' ἀββάδικα αὐτὰ «Λαυσαϊκὰ» παραμυθάκια - ἀνέκδοτα ἔγιναν πολὺ τῆς μόδας, ἐμφανίστηκε στὸ τέλος τοῦ Ε΄ αἰῶνος καὶ τὸ παρόμοιο τέτοιο *Γεροντικὸν* ἢ *Ἀποφθέγματα πατέρων* ἀνωνύμου καὶ ἀγνώστου συντάκτου, μᾶλλον μοναχοῦ. 2 ἢ 3 αἰῶνες πιὸ μπροστὰ εἶχε γραφῆ καὶ κυκλοφορήσει τὸ ῥαββινικὸ ἰουδαϊκὸ βιβλίο τῆς Μισνὰ

Ἀποφθέγματα πατέρων (Πιρκὲ ἀβὼθ) καὶ λίγα χρόνια πιὸ μπροστὰ τὰ τοῦ πλατωνικοῦ Πλουτάρχου τοῦ Ἀθηναίου (350 - 433 μ.Χ.) *Ἀποφθέγματα Βασιλέων καὶ στρατηγῶν* καὶ *Ἀποφθέγματα Λακωνικὰ* τῶν ὁποίων ὅλων ἀπομίμησι εἶναι τὸ *Γεροντικὸν* ἢ *Ἀποφθέγματα πατέρων.* στὶς δὲ ἀρχὲς τοῦ 7ου αἰῶνος γράφτηκε τὸ ἐπίσης παρόμοιο *Λειμὼν* ἢ *Λειμωνάριον* τοῦ παποφίλου μοναχοῦ Ἰωάννου Εὐκρατᾶ. τὰ τρία αὐτὰ ἔργα, *Λαυσαϊκόν, Γεροντικόν,* καὶ *Λειμωνάριον* ἀποτέλεσαν τὴν κατ' ἐξοχὴν μοναχικὴ ἐποποιία· λαϊκὰ καλογερικὰ παραμυθάκια γιὰ Κατίνες.

Τὰ κείμενα αὐτὰ ἔχουν ἀξία μόνον ὡς πρώιμα μνημεῖα τῆς βυζαντινῆς δημοτικῆς γλώσσης· ἀπὸ χριστιανικὴ πλευρὰ εἶναι σκουπίδια μυθομανίας, τὰ ὁποῖα ὅμως διαμόρφωσαν τὸ μοναχόφιλο φρόνημα ὅσο κανένα ἄλλο κείμενο.

Θεωρητικὸ ἀντίβαρο τῆς τριττῆς ἐποποιίας *Λαυσαϊκὸν - Γεροντικὸν - Λειμωνάριον* εἶναι ἡ *Κλῖμαξ* τοῦ Ἰωάννου Σχολαστικοῦ ἢ Σιναΐτου, ἡ ὁποία μαζὶ μὲ τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς ἐκκλησίας καὶ τὰ ἔργα τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου εἶναι τὰ δεύτερα σὲ διάδοσι καὶ σὲ σωζόμενα σήμερα ἀρχαῖα χειρόγραφα κείμενα μετὰ τὴν Ἁγία Γραφή. ὁ μοναχὸς Ἰωάννης Σιναΐτης φαίνεται νοήμων καὶ πολυμαθὴς ἄνθρωπος καὶ γνώστης καὶ τῆς θύραθεν γραμματείας, ἀλλ' ἡ νοοτροπία του παρὰ τὴ λόγια διατύπωσί του εἶναι γραώδης. ἡ *Κλῖμαξ* τοῦ Ἰωάννου γιὰ τοὺς μοναχοὺς καὶ τοὺς φιλομονάχους εἶναι ὅ,τι εἶναι γιὰ τοὺς κομμουνιστὰς τὸ Κεφάλαιον τοῦ Μάρξ (Das Capital), καὶ γιὰ τοὺς ναζιστὰς ὁ *Ἀγὼν* τοῦ Χίτλερ *(Mein Kampf),* ἐνῷ ἡ τριλογία *Λαυσαϊκὸν Γεροντικὸν Λειμωνάριον* εἶναι γιὰ κείνους ὅ,τι ἦταν γιὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες τὰ Ὁμηρικὰ Ἔπη. ἡ *Κλῖμαξ* φαίνεται ἐλάχιστα μεταγενέστερη τοῦ *Λειμωναρίου.*

Ὁ σύγχρονος τοῦ Λαυσαϊκοῦ *Ἐπιτάφιος τῆς Παύλης* τοῦ πληγωμένου ἐραστοῦ της Ἱερωνύμου εἶναι τὸ ἀρχαιότερο λατινόγλωσσο κείμενο τῆς μοναχικῆς φιλολογίας καὶ μ' αὐτὸ ἐγκαινιάζεται ἡ φιλολογία τῶν συνεισάκτων καὶ παρθενοσυλλεκτῶν ἢ γυναικοσυλλεκτῶν μοναχῶν τύπου Ἱερωνύμου. στὴ Δύσι ἡ ἐξάρτησι τῶν ἀγάμων ἀντρῶν ἀπὸ γυναῖκες, χωρὶς τὶς ὁποῖες δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν οὔτε μία μέρα, ἄρχισε πολὺ νωρὶς λόγῳ τοῦ ὅτι ὁλόκληρος ὁ κλῆρος των ἦταν ἀπὸ τὸ 306 ὑποχρεωτικῶς ἄγαμοι, παραδεδεγμένως καὶ θεσμικῶς πορνόβιοι καὶ παλλακιδόβιοι «ἄγαμοι» σὰν τοὺς μισθοφόρους τῆς γαλλικῆς λεγεῶνος τῶν ξένων καὶ τοὺς ἰσοβίως ἀγάμους γενιτσάρους τοῦ Ὀθωμανοῦ Τούρκου σουλτάνου. εἰσηγηταὶ τῆς γάγγραινας αὐτῆς ὑπῆρξαν θεωρητικῶς μὲν στὴ Μ. Ἀσία ὁ Μεθόδιος Πατάρων μὲ τὸ *Συμπόσιον τῶν δέκα παρθένων,* πρακτικῶς δὲ στὴ Δύσι ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, καὶ οἱ δυὸ γύρω στὸ 300. ἐκεῖνοι ὅμως ἐννοοῦν τὸ γυ-

ναικαριὸ ὡς ἀστικὸ στῖφος, διότι ὁ μοναχισμὸς τότε ἦταν ἄγνωστος στὸ Χριστιανισμό. ἐκεῖνος ποὺ μονοχοποίησε τὴ γάγγραινα μετὰ ἕναν αἰῶνα καὶ παραπάνω ἦταν ὁ Ἱερώνυμος. καὶ αὐτὸς μέχρι τὸ 384 εἶχε τὸ γυναικαριό του ἀστικὸ καὶ μὴ μοναχικό, λαϊκὸς ὢν μέχρι τότε. τότε ὅμως, καθὼς ἀπέτυχε νὰ ἐκλεγῇ πάπας Ῥώμης, πῆρε τὰ μάτια του κι ἔφυγε στὴν Παλαιστίνη γιὰ πάντα μαζὶ μὲ τὴν Παῦλα του καὶ τὸ ὑπόλοιπο γυναικαριό του, κι ἐκεῖ ἔγιναν ὅλοι μοναχοί. καὶ μὲ τὸ θάνατο τῆς Παύλης ἐγκαινίασε καὶ τὴν παρθενοσυλλεκτικοῦ χαρακτῆρος λατινόγλωσση μοναχικὴ παραφιλολογία, μεταδίδοντας αὐτὴ τὴ γάγγραινα καὶ στὴν Ἀνατολή. στὰ νεώτερα χρόνια καὶ στὴν Ἑλλάδα ἡ γάγγραινα αὐτὴ ἐπανεμφανίστηκε ἀπὸ τὸ 1920 - 30 μὲ τοὺς Νεκτάριο Κεφαλᾶ καὶ Σεραφὶμ Παπακώστα. οἱ προκάτοχοι τοῦ Παπακώστα Εὐσέβιος Ματθόπουλος καὶ Ἀπόστολος Μακράκης, παρὰ τὰ πολλά τους λάθη, δὲν ἦταν παρθενοσυλλέκτες.

Ἤδη μὲ τὸ *Λαυσαϊκὸν* ἀλλὰ κυρίως μὲ τὸν *Βίον τοῦ Συμεὼν τοῦ σαλοῦ* (= σαλεμένου, σαχλοῦ), ἔργο τοῦ Λεοντίου Νεαπόλεως (7^{ος} αἰ.), εἰσάγεται ἡ ἐποποιία τῶν «κατὰ θεὸν σαλῶν», μιὰ παραφιλολογία ποὺ εἶναι τὸ κατακάθι τόσο τῆς μοναχικῆς παραφιλολογίας ὅσο καὶ κάθε ἄλλης. ὁ ῥύπος αὐτὸς θὰ συνεχιστῇ μὲ τὸ *Βίο τοῦ Ἀνδρέου τοῦ σαλοῦ* τὸ 10^{ο} αἰῶνα καὶ ἄλλα τέτοια κατακάθια, τὰ ὁποῖα ὅπως ἔδειξα, ξεκινοῦν –κι αὐτὰ καὶ ἡ πρακτικὴ τῶν «ἡρώων» τους– ἀπὸ μιὰ ἀνατριχιαστικὴ παρανόησι καὶ διαστρέβλωσι τῶν φράσεων τοῦ ἀποστόλου Παύλου *Εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός* (Α΄ Κο 5,18), καὶ *Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστὸν* (Α΄ Κο 7,6), καὶ *τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός* (Α΄ Κο 2,18).

Ἀπὸ τὸν 6^{ο} αἰῶνα κατάγονται τὰ μοναχικὰ κείμενα τῶν λεγομένων Παχωμίου, Ἀμμωνᾶ, Ἀμμωνίου, Μακαρίου Αἰγυπτίου, Μακαρίου Ἀλεξανδρέως, κι Εὐαγρίου Ποντικοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι ὅλα ψευδεπίγραφα ἀποδιδόμενα στοὺς ἀρχαιοτέρους αὐτοὺς μοναχούς. τοῦ 6^{ου} αἰῶνος εἶναι καὶ λέγονται καὶ τὰ μισὰ κείμενα τοῦ θρυλικοῦ Βαρσανουφίου, ποὺ ἦταν μονοφυσίτης, ἐπίσης ψευδεπίγραφα.

Τοῦ Ἀρσενίου Παγάδων (600 - 620) ὁ *Βίος τῆς Συγκλητικῆς* εἶναι τὸ γυναικεῖο ἀντίβαρο τοῦ *Βίου τοῦ Ἀντωνίου,* καὶ μᾶλλον γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ –στὴν ἀρχὴ κατὰ λάθος– ἀποδόθηκε κι αὐτὸ στὸ Μ. Ἀθανάσιο, ὅπως καὶ τὸ μυθιστόρημα ἐκεῖνο. εἶναι κι αὐτὸ μυθιστόρημα. μὲ τὸ κείμενο αὐτὸ τῆς μοναχικῆς παραφιλολογίας εἰσάγεται ὁ εἰδεχθὴς ἀντιβιβλικὸς καὶ μητριαρχικὸς - γυναικοκρατικὸς «θεσμὸς» νὰ *διδάσκῃ γυνὴ ἄνδρας* σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴ θεόπνευστη διδασκαλία τοῦ ἀποστόλου Παύλου *Γυναικὶ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός* (Α΄ Τι 2,12). φαίνεται ἔργο δυτικότροπο, ὅπως Δύσι μυρίζει

καὶ τ' ὄνομα *Συγκλητική,* παρ' ὅλο ποὺ εἶναι ἑλληνικό. ἡ εἰδέχθεια αὐτὴ ὡς τάσι μόνο ἐμφανίζεται καὶ στὸ *Ἐπιτάφιον τῆς Παύλης* τοῦ Ἱερωνύμου. οἱ δυὸ *Βίοι, Ἀντωνίου* καὶ *Συγκλητικῆς* ἦταν τὰ Νέα Εὐαγγέλια, ὅπως εἶναι σήμερα τὰ 30 περίπου Εὐαγγέλια τοῦ Πορφυρίου καὶ τοῦ Παϊσίου. δείχνουν τὴν ἀπὸ τὸν Δ΄ αἰῶνα ἔντονη ῥοπὴ τῆς λαϊκῆς μάζης ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη. ἡ Κ. Διαθήκη μὲ κανέναν τρόπο δὲν γίνεται λαϊκὸ βιβλίο.

Ὁ Σωφρόνιος Ἰεροσολύμων (7ος αἰ.) –μαθητὴς τοῦ Ἰωάννου Εὐκρατᾶ, μὲ τὸν *Βίον Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας* παίρνει μιὰ σύντομη διήγησι τοῦ Εὐκρατᾶ καὶ τὴν κάνει μυθιστόρημα. εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι κατὰ τὰ χρόνια ποὺ γράφονται τὰ μοναχικὰ μυθιστορήματα αὐτά, μόλις ἔχει σταματήσει ἡ σειρὰ τῶν εἰδωλολατρικῶν μυθιστορημάτων τῶν θύραθεν Λόγγου Λεσβίου, Χαρίτωνος Λαμψακηνοῦ, Ξενοφῶντος Ἐφεσίου, Ἀχιλλέως Τατίου, Ἡλιοδώρου Ἐμεσηνοῦ, καὶ Μουσαίου. οἱ «Χριστιανοὶ» θέλουν πλέον μυθιστορήματα (βιντεοκασσέττες), καὶ εἰδωλολάτρες δὲν ὑπάρχουν πιὰ γιὰ νὰ τοὺς τὰ γράφουν. φιλοτιμήθηκαν λοιπὸν οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ φιλομόναχοι. μετὰ μισὴ χιλιετία, τὸ 12ο αἰῶνα, τὴ σκυτάλη τῶν παραγωγῶν βιντεοκασσέττας θὰ πάρουν οἱ «κοσμικοὶ» παραμυθᾶδες Θεόδωρος Πρόδρομος, Κωνσταντῖνος Μανασσῆς, Νικήτας Εὐγενιανός, Εὐστάθιος Μακρεμβολίτης, Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος, καὶ οἱ ἀνώνυμοι μυθιστοριογράφοι τῶν ἱπποτικῶν βυζαντινῶν μυθιστορημάτων, ἐνῷ ἀκολουθοῦν ὡς δεύτεροι οἱ συναξαρισταί. ἡ βιντεοκασσέττα εἶναι ἡ ἕτερη τροφὴ τοῦ λαοῦ μαζὶ μὲ τὸν «ἄρτον».

Μὲ τὸ ἀσκητικὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἰωάννου Ἰεροσολυμίτου (7ος αἰ.) *Βίος Βαρλαὰμ καὶ Ἰωάσαφ* εἰσάγεται στὸ μοναχισμὸ τῶν Χριστιανικῶν κλιμάτων τὸ μυθιστόρημα τῆς βουδδιστικῆς μοναχικῆς φιλολογίας. τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι διασκευασμένη μετάφρασι τῆς ἰνδικῆς *Λαλιταβιστάρα,* Βίου τοῦ Βούδδα. ἡ ὑπόθεσι ξετυλίγεται στὴν Ἰνδία. πριγκιπόπουλο - βουτυρόπαιδο ποὺ πάσχει ἀπὸ σεξουαλικὴ ἀφλογιστία καὶ μισογυνία προσηλυτίζεται ἀπὸ «Χριστιανὸ» ἀσκητὴ καὶ γίνεται μέγας καὶ θεόληπτος ἀσκητής. ὁ παραμυθόπληκτος ὄχλος θέλει καὶ λίγο ἐξωτικὸ πρᾶμα· Σεβὰχ θαλασσινὸ καὶ ..... Ἀλ Καπόνε.

Μὲ τοὺς ἀββᾶδες Μάξιμο τὸν «ὁμολογητὴ» καὶ Θαλάσσιο (7ος αἰ.), ποὺ ἦταν ἐγκάθετοι τοῦ πάπα Ῥώμης στὴν ἀνατολικὴ ἐκκλησία καὶ μοναχοὶ τῶν μεγαλουπόλεων, ἐγκαινιάζεται τόσο ἡ ἐπιρροὴ καὶ παρενόχλησι τῆς Ῥώμης στὴν Ἀνατολὴ –οἱ μοναχοὶ ὅλοι ἦταν παπόφιλοι ἀπὸ τὸ 600 περίπου μέχρι τὸ παπικὸ σχίσμα (1054)– ὅσο καὶ ἡ εἰσροὴ τῆς θύραθεν φιλοσοφίας καὶ θυμοσοφίας στὴν ἐκκλησιαστικὴ θεολογία. μέρος καὶ πτυχὴ τῆς εἰσροῆς αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τῆς νεοπλατωνικῆς φιλοσοφίας τῶν ἀπὸ τὸ 531 συνοδικῶς καταδικασμένων μονοφυσιτικῶν ψευδαρεοπαγιτικῶν συγγραμμάτων, τὰ ὁποῖα

εἰσήγαγε πανηγυρικῶς στὴν ἐκκλησία ὁ Μάξιμος ὁ «ὁμολογητὴς» ὡς θεόπνευστα καὶ ἰσότιμα μὲ τὴν Καινὴ Διαθήκη. κι ἀπὸ τότε ἡ ψυχασθενικὴ καὶ ψυχοφθόρος αὐτὴ γραφόρροια δηλητηρίασε τὴ χριστιανικὴ γραμματεία καὶ θεολογία. ὁ διαβολεμένος πλαστογράφος αὐτῆς τῆς γραφορροίας κολακεύει στὸ ἔπακρο καὶ θεοποιεῖ τοὺς μοναχούς. τὸ πόσο χώθηκε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο στὴν ψυχή τους σὰ δαιμόνιο φαίνεται ἀπὸ τὴ «μασονικὴ ποδιὰ» τῶν «μεγαλοσχήμων μοναχῶν» μὲ τὰ κόκκινα μυστηριώδη καὶ χαζὰ σύμβολα - κεντίδια της, τὰ ὁποῖα ἀντλοῦνται ὅλα μέσα ἀπὸ τὰ ψευδαρεοπαγητικὰ παρασκευάσματα, ἀνάγουν τὸ μοναχισμὸ στ' ἀποστολικὰ χρόνια, ἀνακηρύσσουν τοὺς μοναχοὺς *ἰσαγγέλους,* καπελλώνουν τὸ χριστιανικὸ κλῆρο, καὶ δρομολογοῦν τὸ «μέγα μοναχικὸ σχῆμα» (δηλαδὴ τὴ «μασονικὴ ποδιά» - γαλόνι) ἀπὸ τὸ Μάξιμο κι ἔπειτα, ἄγνωστα κι ἀνύπαρκτα ὄντα στὸν μέχρι τότε μοναχισμό. ἔργα τοῦ μοναχισμοῦ εἶναι τόσο ἡ παραγωγὴ ὅσο καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ πλαστογραφικοῦ αὐτοῦ ῥύπου στὴν ἐκκλησία. τὸν 7ο αἰῶνα ἡ θάλασσα τοῦ μοναχισμοῦ εἰσορμᾷ πλέον στὴ χριστιανικὴ ἐκκλησία καὶ διανόησι, καὶ τὸ σκάφος τῆς ἐκκλησίας «μπάζει νερὰ ἀπὸ παντοῦ». ὁ 7ος αἰώνας εἶναι ὁ αἰώνας μὲ τὰ λιγώτερα σῳζόμενα σήμερα χειρόγραφα τῆς Ἁγίας Γραφῆς. εἶναι δὲ κι ὁ αἰώνας κατὰ τὸν ὁποῖο ἡ μισὴ Χριστιανωσύνη ἔγινε ἰσλάμ. κατώρθωμα τῶν μοναχῶν κι αὐτό. ὅπως λέει κι ἡ παροιμία, «Βάλε τὸν κόλο μάγειρα, νὰ σοῦ μαγειρέψῃ σκατά».

Ὁ διασημότερος ἐγκάθετος τοῦ πάπα Ῥώμης στὴν Κωνσταντινούπολι Θεόδωρος Στουδίτης (8ος - 9ος αἰ.), ὁ ἱδρυτὴς τῶν διαδηλώσεων, ποὺ τὶς ἵδρυσε σὲ καιρὸ ποὺ ἔτρωγε τὰ σίδερα νὰ γίνῃ πραξικοπηματικὰ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, προσπαθεῖ μὲ τὶς *Κατηχήσεις* του νὰ στήσῃ ἕναν νέο καὶ μοναχικὸ Κανόνα - ὑποκατάστατο τῆς Βίβλου, πρᾶγμα ποὺ φάνηκε νὰ ἐπιχειρῆται πιὸ μπροστὰ ἀπὸ τοὺς συντάκτες τοῦ *Βίου τοῦ Ἀντωνίου,* τοῦ *Λαυσαϊκοῦ,* τοῦ *Γεροντικοῦ,* τοῦ *Λειμωναρίου,* τῆς *Κλίμακος,* καὶ τῶν *Κεφαλαίων* τοῦ Μαξίμου καὶ τοῦ Θαλασσίου. μὲ τὸ Θεόδωρο Στουδίτη ὅμως βρισκόμαστε γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ τὴν Πενθέκτη σύνοδο (692), κατὰ τὴν ὁποία μὲ τὴ βοήθεια καὶ τὴν ὑψηλὴ προστασία κι ἐπιταγὴ τοῦ πάπα Ῥώμης ὁ μοναχισμὸς καβάλησε γιὰ τὰ καλὰ στὸ σβέρκο τῆς ἐκκλησίας, καταργώντας βιαίως τὸ γάμο τῶν ἐπισκόπων, ἐγκλείοντας βιαίως ὅλες τὶς γυναῖκες των στὰ μοναστήρια ὡς μοναχὲς μὲ ῥήτρα νὰ μὴν ξαναδοῦν τοὺς ἄντρες των, πετώντας βιαίως τὰ παιδιά τους στοὺς δρόμους, καὶ κείροντας μοναχοὺς ὅλους τοὺς ἐπισκόπους καὶ τοὺς ἀγάμους κληρικοὺς τῆς ἐκκλησίας. *Ἑάλω ἡ ἐκκλησία.* τὶς ἴδιες μέρες οἱ Ἄραβες κατελάμβαναν τὰ μισὰ ἐδάφη τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας κι ἐξισλάμιζαν τοὺς μισοὺς Χριστιανοὺς τῆς γῆς.

Καθὼς σὲ μιὰ τέτοια ἐποχὴ ἡ ἀνάγκη τοῦ μοναχικοῦ *Κανόνος* ποὺ ν' ἀντικαθιστᾷ τὸν Κανόνα τῆς Βίβλου (Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης) εἶναι πολὺ πιεστική, συντάσσονται συνεχῶς προϊόντα μοναχικῆς φιλολογίας μὲ ἀξίωσι *Κανόνος· Βίβλου·* νέας Βίβλου. τὶς ἴδιες μέρες καὶ οἱ ἐξισλαμισμένοι τέως Χριστιανοὶ συνέταξαν τὴ δική τους *Βίβλο* τὸ *Κοράνιο* (= Ἀνάγνωσμα, Βίβλος). καὶ τὸν 11ο αἰῶνα εἰσάγεται ὁ ἀνθολογικὸς τέτοιος *Κανὼν* ὁ ἀνθολογημένος ἀπὸ τὶς παλιὲς μοναχικὲς ἐποποιίες μὲ τὸν Παῦλο Εὐεργετινό, ἱδρυτὴ τῆς μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Εὐεργέτιδος ἢ ἄλλως Μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων. μέσα στὴν Κωνσταντινούπολι. εἶναι μιὰ ἀνασκόπησι καὶ ἐκλογὴ ἀπ' ὅλη τὴ μέχρι τότε μοναχικὴ παραφιλολογία, ἀλλὰ κι ἀπὸ πολλὰ ἀπόκρυφα, τὰ ὁποῖα πάλαι ποτὲ ἡ Χριστιανικὴ ἐκκλησία εἶχε καταδικάσει ὡς κακόδοξα βλάσφημα καὶ φθοροποιὰ πλαστογραφήματα. τώρα ὅμως οἱ μοναχοί, σὰν σὲ ῥεβάνς, τὰ ἐξυψώνουν σὲ κανονικὰ καὶ θεόπνευστα βιβλία! καὶ τότε δή τότε καθιερώθηκαν καὶ πολλὲς ἑορτές, ἀντλημένες ἀποκλειστικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐκκλησιαστικῶς καταδικασμένα ἀπόκρυφα, καί γε οἱ ἑορτὲς τῶν λεγομένων *ὁσίων,* ποὺ εἶναι οἱ «ἅγιοι» τοῦ μοναχισμοῦ ἀποκλειστικῶς. ὕβρις, ἀλαζονεία, τσαμπουκαλίκι.

Στὴν τελευταία ἀναλαμπὴ τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας κατὰ τὸν 11ο αἰῶνα ἐμφανίζεται σὰν παρακμιακὴ ἐπίμονη μόδα ἡ μοναστικὴ *μυστικὴ θεολογία,* παραλλαγὴ βουδδισμοῦ, μὲ τοὺς Συμεὼν Παφλαγόνα, ποὺ λέγεται καὶ *νέος θεολόγος. θεολόγος* κατὰ τὴν ἀρχαιότητα λεγόταν ἀποκλειστικὰ ὁ θεόπνευστος συντάκτης τῆς Βίβλου, προφήτης ἢ ἀπόστολος, καὶ ἔτσι ὠνομάστηκε ὁ ἀπόστολος κι εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης· *Ἰωάννης ὁ θεολόγος.* ἐννοεῖται ὅτι *θεολόγοι* λέγονταν καὶ οἱ ἄλλοι συντάκτες τῆς Βίβλου (Δίδυμος Ἀλ., Τριάδ. 1,17 PG 39,405b· *Ἰωάννης... ὁ πολὺς ἐν θεολόγοις*). ἔπειτα κατ' ἐξαίρεσι καὶ καταχρηστικῶς βέβαια ὠνομάστηκε *θεολόγος* κι ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς ἀπὸ τὸ στενὸ περιβάλλον του μόνος αὐτὸς ἀπὸ τοὺς πατέρες, ὅπως κι ὁ Βασίλειος Καισαρείας κατ' ἀπομίμησι τοῦ Μ. Ἀθανασίου ὠνομάστηκε *μέγας* ἀπὸ τοὺς ἀδερφούς του Γρηγόριο καὶ Πέτρο. λέει, γιὰ παράδειγμα, τὸν Ε΄ αἰῶνα ὁ Φιλοστόργιος (Ἐκ. ἱστ. 8,11 PG 65,564c)· *ὁ θεολόγος Γρηγόριος.* τὸ ἴδιο λένε κι ὁ Μάξιμος ὁ ὁμολογητής (Διάλ. πρὸς Πύρρον, PG 91,316c), κι ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης (Ἐκθ. ὀρθ. πίστ. 3,15 PG 94,1048b). ὁ δὲ βιογράφος τοῦ Ναζιανζηνοῦ Γρηγόριος πρεσβύτερος (Βίος Γρηγ. Ναζ., PG 35,288) λέει· *...Μόνον τοῦτον μετὰ τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην θεολόγον ὀνομασθῆναι.* μὴ ἀντέχοντας σ' αὐτὴ τὴ δόξα τῶν ἄλλων οἱ «ταπεινόφρονες κι ἐλάχιστοι» μοναχοί, θέλησαν φθονερὰ νὰ τὴν πάρουν κι αὐτοὶ σεμνοπρεπῶς καὶ ἱεροκρυφίως, ἐπειδὴ προσεύχονται *ἀληθῶς καὶ θεοπνεύ-*

στως· γι' αὐτὸ εἶπαν ἐκεῖνο τὸ περιβόητο σλόγκαν τους γιὰ τὸν ἑαυτό τους· *Εἰ θεολόγος εἶ, προσεύξῃ ἀληθῶς, καὶ εἰ ἀληθῶς προσεύχῃ, θεολόγος εἶ* (Εὐάγριος Ποντικός, Λόγ. 60 PG 79,1180b). δὲν τοὺς ἦταν δυνατὸν ν' ἀφήσουν οἱ φθονεροὶ τὸν ἑαυτό τους ἔξω ἀπὸ τοὺς *θεολόγους·* γιατί δηλαδή, μόνον οἱ τιποτένιοι προφῆτες καὶ ἀπόστολοι; τί παραπάνω εἶχαν ἀπ' αὐτούς; ποὺ μερικοὶ ἦταν –δὲν ντρέπονταν!– καὶ παντρεμένοι; ὅπως ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Πέτρος. ἔτσι λοιπὸν μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα –πονηρὸν πνεῦμα– εἶπαν καὶ οἱ *μυστικοὶ* τοῦ 11ου αἰῶνος τὸ γέροντά τους Συμεὼν τὸν Παφλαγόνα *νέον θεολόγον·* γιὰ νὰ παίρνουν σειρὰ σιγὰ σιγὰ κι αὐτοί. (τὰ *θεολόγος* καὶ *θεολογία* καὶ *θεολογικὸς - θεολογικὴ* μὲ τὴ σημερινὴ σημασία τοῦ ἐπιστήμονος τῶν βιβλικῶν κι ἔπειτα καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν κειμένων καὶ θεμάτων καὶ τῆς σχετικῆς ἐπιστήμης καὶ σχολῆς εἶναι ἐπινόησι τῶν προτεσταντῶν, κι ἔπειτα ἀπὸ κείνους τὰ πῆραν καὶ οἱ δικοί μας, ὅταν κατὰ τὶς σπουδές των στὴν Εὐρώπη μαθήτευσαν παρὰ τοὺς πόδας ἐκείνων). ὡς *θεολόγος νέος* μὲ τὴν ἀρχαία σημασία ἐμφανίζεται στὰ «μυστικὰ συγγράμματά» του κι ὁ μαθητὴς τοῦ Συμεὼν τοῦ Παφλαγόνος Νικήτας Στηθᾶτος, συνεχιστὴς καὶ μιμητὴς τοῦ Ψευδοδιονυσίου τοῦ ἀρεοπαγίτου, νεοπλατωνικὸ κατακάθι καὶ αὐτὸς ὄψιμο. διότι κατὰ τὸν 11ο αἰῶνα ὁ κίναιδος καὶ φιλόσοφος τοῦ κιναιδισμοῦ Πλάτων καὶ ἡ φιλοσοφία του εἰσέβαλαν ἐπίσης στὴ βυζαντινὴ «χριστιανικὴ» διανόησι, κι ἄρχισε ὁ Πλάτων νὰ θεωρῆται οἱονεὶ προφήτης καὶ ἰσαπόστολος, κι ὁ κολομπαρᾶς Σωκράτης ἕτερος Χριστός!

Ὁ Κύπριος Νεόφυτος ὁ ἔγκλειστος, στὴν ἔκδοσι τῶν Συγγραμμάτων τοῦ ὁποίου συνεργάστηκα κι ἐγὼ ὅλα τὰ χρόνια (στὶς προεργασίες τῆς κριτικῆς ἐκδόσεως ἔκρινα τὴ γνησιότητα τῶν ἔργων του, καὶ ἀπέκλεισα ἀπ' αὐτὴ ἕνα), ἦταν ἕνας ἀναλφάβητος μοναχός, ἰδιαίτερα φθονερὸς ἀλλ' ἐργατικὸς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος σὲ ἀντρικὴ ἡλικία ἔμαθε τὸ ἀλφάβητο, μόνο γιὰ νὰ γράψῃ τὰ πολλὰ καὶ πελώρια συγγράμματά του, ποὺ δὲν εἶναι τίποτε πέρα ἀπὸ ψυχασθενικὴ γραφόρροια. λόγῳ τῆς γλώσσης του ὅμως τὰ ἔργα του γιὰ τοὺς Κυπρίους καὶ γενικὰ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ γλωσσολογία εἶναι σπουδαῖα γλωσσικὰ καὶ λαογραφικὰ μνημεῖα. ἡ «θεολογία» του εἶναι γραώδης καὶ χαρακτηρίζει ἕναν σκληρὸ Ταλιμπάν.

Ὁ Γρηγόριος Σιναΐτης (14ος αἰ.) εἶναι τρίτος εἰσαγωγεὺς τοῦ βουδδισμοῦ καὶ δάσκαλος τοῦ διαλογισμοῦ γιόγκα καὶ τῆς ἐπιληπτικῆς ὑστερικῆς ἐκλαμψίας τῆς γνωστῆς ἔπειτα ὡς *ἄκτιστον φῶς.* μαθητής του καὶ συνεχιστής του εἶναι ὁ 10 - 15 χρόνια νεώτερός του Γρηγόριος Παλαμᾶς. ὁ Γρηγόριος Παλαμᾶς ἔχει ἰσχυρὴ ἐπίδρασι τόσο ἀπὸ τὸν Ἰουδαῖο Φίλωνα ὅσο κι ἀπὸ τὸν Ψευδοδιονύσιο. οἱ δυὸ Γρηγόριοι, νεώτεροι τῆς φραγκοκρατίας, ζοῦν στὸ μεταφράγκικο

πλέον Βυζάντιο, ποὺ εἶναι περίπου δέκα μικρὰ κρατίδια μέσα στὴν τανάλια Φράγκων καὶ Τούρκων. εἶναι οἱ λεγόμενοι ἡσυχασταὶ (= τεχνῖτες τοῦ γιόγκα), οἱ *ἐπόπται τοῦ ἀκτίστου φωτός,* οἱ πιὸ ἀπόμακροι ἀπὸ τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀποστόλων, ψυχασθενῆ βουτυρόπαιδα καὶ οἱ δυό, ποὺ ψάχνουν γιὰ τὴ δόσι τους. τόσο *ἡσυχασταί,* ποὺ μὲ τὶς διαβόητες «ἡσυχαστικές των ἔριδες» μόνοι αὐτοὶ κατώρθωσαν νὰ σπάσουν τὸ κυριώτερο ἀπὸ τὰ βυζαντινὰ κρατίδια στὰ δύο, τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν Παλαιολόγων καὶ τὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως τῶν Καντακουζηνῶν· βούτυρο στὴ φέτα τῶν Τούρκων καὶ τῶν Φράγκων. στὶς ἡμέρες των, μέσα στὴ γενικὴ παρακμὴ σὰν ἐκείνη τῆς τσαρικῆς Ῥωσίας τοῦ 20^{ου} αἰῶνος, ἄρχισε ν' ἀκμάζῃ σὰ μοναχικὸ φέουδο μ' ἐδαφικὴ ἐπικράτεια τὸ τέταρτο Ἅγιον Ὄρος, ἐκεῖνο τοῦ Ἄθω τῆς Χαλκιδικῆς, τὸ ἱδρυμένο ἤδη ἀπὸ τὸν 10^{ο} αἰῶνα. πρῶτο *Ἅγιον Ὄρος* εἶναι (ὠνομάστηκε) τὸ Σινά, δεύτερο ὁ Ὄλυμπος τῆς Προύσης, τρίτο τὸ Γαλήσιον τῆς Ἐφέσου, τέταρτο ὁ Ἄθως.

Ἡ τουρκοκρατία ἐξισλάμισε αὔτανδρα πολλὰ βυζαντινὰ μοναστήρια ὅπως ἐκεῖνο τοῦ μεβλανὰ - σουφὶ (= διδασκάλου - σουφί· σουφί = φιλόσοφοι = νηπτικοί) Κωνσταντίνου ἢ Ντίνου ἢ Ντῖν - Τζαλαλὲντ ἀλ Ῥούμι (= τοῦ Ῥωμιοῦ, Ῥωμαίου, Βυζαντινοῦ). οἱ καλόγεροι γιὰ τὸ βίτσιο τους συνεργάζονται καὶ μὲ τὸν Χίτλερ. ὁ μοναχισμὸς ποὺ ἀφέθηκε στὸ χῶρο τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας (ἐπειδὴ τὸ Κοράνιο λέει στοὺς ὀπαδούς του· «Μὴν τοὺς ἐξισλαμίσετε ὅλους· γιατὶ ποιοί θὰ δουλεύουν ἔπειτα γιὰ σᾶς;), ὁ ὑπόλοιπος, λέω, μοναχισμὸς λούφαξε μὲν ὡς λάλος, ἐπιδόθηκε δὲ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ σουλτάνου στὴ συλλογὴ γαιῶν μὲ φιρμάνια καὶ κάθε ἄλλης ἀκίνητης καὶ ῥευστῆς περιουσίας. τὸ 1782 ὁ Μακάριος Νοταρᾶς μαζὶ μὲ τὸν Ἁγιορείτη κελλιώτη μοναχὸ Νικόδημο Καλλιβούρτζη συγκρότησαν νέο ἀνθολογικὸ Κανόνα, σὰν τοῦ Παύλου Εὐεργετινοῦ, τὸν ὁποῖο τιτλοφόρησαν *Φιλοκαλία.*

Κείμενα τῆς μοναχικῆς παραφιλολογίας ὑπάρχουν κι ἄλλα μερικά, ἀλλ' ὅσα παρουσίασα ἐδῶ εἶναι τὰ κυριώτερα. ἡ μοναχικὴ νοοτροπία διεισέδυσε καὶ σὲ πολλὰ μὴ μοναχικὰ κείμενα τῆς χριστιανικῆς γραμματείας καὶ τὰ ἐμπότισε καὶ τοὺς ἔδωσε μοναχικὴ ὀσμή· ἐπειδὴ γενικῶς τὸ καλογερίζειν θεωρεῖται ὡς ἡ ἀκρότης τῆς πνευματικότητος καὶ κυκλοφορεῖ ὡς ἡ πιὸ λαχταριστὴ φιγούρα. ο μοναχισμὸς ἔχει μέχρι σήμερα μερίδιο ἴσο μὲ τὸ Χριστιανισμὸ ἀκόμη καὶ στὴ λατρεία τῶν ἁπλῶν Χριστιανῶν σὲ κάθε πόλι καὶ χωριό, σὲ κάθε ἐνορία. κάθε θείας Λειτουργίας προηγεῖται ἡ ἰσόχρονη κι ἐξ ὁλοκλήρου μοναχικὴ ἀκολουθία *Ὄρθρος.* ὅσο γιὰ τὴ διείσδυσι τοῦ μοναχισμοῦ στὴ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν, ἀκόμη καὶ στὸ συζυγικὸ κρεβάτι, μὲ τὶς νηστεῖες καὶ τὶς σεξουαλικὲς ἀποχὲς τῶν ἀντρογύνων, ποὺ στὴν Καινὴ Διαθή-

κη ὄχι μόνο δὲν διδάσκονται, ἀλλὰ καὶ ἀπορρίπτονται, καὶ μὲ τὸ «μὴ τελεῖσθαι γάμους κατὰ τὰς δύο τεσσαρακοστὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ τὰς λοιπὰς νηστείας καὶ τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευάς», μοναχικὰ προστάγματα ὅλα ἐπὶ τῶν μὴ μοναχῶν, εἶναι ζητήματα ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς ἐξετάσεως τῆς μοναχικῆς φιλολογίας. ὁ μοναχισμὸς εἶναι ἡ ὀχιὰ μὲ θῦμα τὸ Χριστιανισμό, καὶ ἡ φιλολογία του εἶναι τὸ δηλητήριο μὲ τὸ ὁποῖο τὸν φαρμάκωσε. δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἐν τέλει καὶ θὰ τὸν σκοτώσῃ. διότι ὁ καβαλάρης τῆς Ἀποκαλύψεως μὲ τὸ ἄσπρο ἄλογο (Ἀπ 12,2· 33,1-7), *ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.*

5. Ἱστορία τοῦ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν μοναχισμοῦ

Στὰ κλίματα τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας ὁ μοναχισμὸς ἄρχισε, ὅπως εἶπα, νὰ διεισδύῃ πρῶτα ἀπὸ τὴν ἑλληνορρωμαϊκὴ Αἴγυπτο γύρω στὸ 350, ὅπως φαίνεται στοὺς τέσσερες παπύρους (Ἑρμοπόλεως 7 8 9 10) τῶν χρόνων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι τ' ἀρχαιότερα μοναχικὰ κείμενα καὶ τοὺς ὁποίους ἐξέδωκα τὸ 1992. ἄρχισε δὲ ν' ἀκμάζῃ ὁ μοναχισμὸς ἀνάμεσα στὴν Γ΄ καὶ Δ΄ οἰκουμενικὴ σύνοδο (431-451) ἐπὶ αὐτοκρατόρων Θεοδοσίου Β΄ καὶ Μαρκιανοῦ.

Πόσο ἰσχυρὸς καὶ δυσεξάλειπτος θεσμὸς εἶναι ὁ μοναχισμὸς φαίνεται κι ἀπὸ τὸ ὅτι, παρ' ὅλο ποὺ τὸ μωαμεθανικὸ Κοράνιο δὲν τὸν προβλέπει ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ Βίβλος, στὸ μωαμεθανισμὸ ὁ μοναχισμὸς ἀνθεῖ ἐπίσης μέχρι σήμερα, κι ἐκεῖ οἱ μοναχοὶ λέγονται *δερβίσηδες* (= ἀκτήμονες) καὶ οἱ μονές των *τεκέδες* (= μοναστήρια). θὰ πῶ παρακάτω γιὰ τὸ πῶς ὁ μοναχισμὸς εἰσέβαλε κάποτε καὶ στὸ ἰσλὰμ καὶ ὑπάρχει κι ἐκεῖ μέχρι σήμερα. μεταλλάσσεται δὲ πάντοτε σὰν κορωνοϊός.

Μέσα στὴ χριστιανικὴ ἐκκλησία στὴν ἀρχὴ ἀπαγορευόταν μοναχὸς νὰ χειροτονηθῇ κληρικός, καὶ ἡ μοναχικὴ ἰδιότητα ἦταν κώλυμα γιὰ τὴν ἱερωσύνη, ἀξεπέραστο ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἀποβολὴ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. ἐπειδὴ τότε οἱ μοναχοὶ ὑποχρεώνονταν νὰ δηλώσουν στὴν ἐκκλησία εἰλικρινὰ ὅτι παίρνουν τὰ βουνὰ καὶ τὶς ἐρήμους, διότι καὶ δὲν θέλουν νὰ παντρευτοῦν καὶ μέσα στὴν κοινωνία, ὅπου οἱ μισοὶ ἄνθρωποι εἶναι γυναῖκες, δὲν μποροῦν ν' ἀντέξουν σεξουαλικά, ὥστε νὰ ζοῦν χωρὶς γαμήσι (οἱ μοναχοὶ πάντοτε ταυτίζουν τὸ γάμο μὲ τὴν πορνεία), ὅπως ζοῦν ἄλλοι λαϊκοὶ Χριστιανοί, κι ὅτι αὐτοὶ μποροῦν νὰ ζήσουν τὴν ἁγνὴ χριστιανικὴ ζωὴ μόνο μὲ τὸν ὅρο

νὰ μὴ βλέπουν γυναῖκες· καὶ ἀπαιτοῦσαν νὰ ἔχουν χῶρο, ὅπου νὰ μὴν κυκλοφοροῦν γυναῖκες. καὶ τοὺς ἔγινε. φυσικὰ ἕνας τέτοιος δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ κληρικὸς καὶ νὰ ἔχῃ ποίμνιο, ὅπου τὰ μισὰ πρόσωπα εἶναι γυναῖκες.

Τὸ 379 γιὰ πρώτη φορὰ μοναχὸς χειροτονήθηκε πρεσβύτερος στὴν Ἀντιόχεια, ὁ Λατῖνος Ἱερώνυμος, μὲ τὸν ὅρο ὅτι δὲν θὰ λειτουργήσῃ ποτὲ στὴ ζωή του· καὶ τήρησε τὸν ὅρο. αὐτὸς ὁ ὅρος ἐπιβλήθηκε, ἐπειδὴ καὶ ἦταν μοναχὸς καί, ὅπως κι ἄλλοι μοναχοί, εἶχε πορνεύσει, δύο φορὲς μάλιστα στὴ ζωή του, μία πρὸ τοῦ βαπτίσματος καὶ γιὰ δυὸ χρόνια περίπου, καὶ μιὰ ἐκτενέστερη μετὰ τὸ βάπτισμα. (Hieronymus, Contra Ioannem Hierosol., 41 PL 23,411a. Ἐπιφάνιος Κύπρου, Epist. ad Ioannem Hierosol. (apud Corpus Epist. Hieronymi) 51,1 PL 22,518. καὶ στὴ διδακτορικὴ διατριβή μου «Ἱερωνύμου De viris illustribus» + κριτικὴ ἔκδοσι ἀπὸ χειρογράφων τοῦ σχετικοῦ λατινικοῦ ἔργου, σελ. 15 - 17).

Μετὰ τὴν Γ΄ οἰκουμενικὴ σύνοδο (431), ὅταν ἡ ἐκκλησία ἦταν ἐμπερίστατη λόγῳ τοῦ νεστοριανισμοῦ, οἱ μοναχοὶ ζήτησαν κι ἐπέτυχαν νὰ ἔχουν δικούς των πρεσβυτέρους μοναχούς, ποὺ νὰ λειτουργοῦν μόνο σὲ μοναστήρια, κι ὄχι ποτὲ στὸ Χριστιανικὸ λαό, κι αὐτὸ «γιὰ νὰ μὴν κοινωνήσουν κατὰ λάθος μὲ πρεσβυτέρους νεστοριανούς».

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν Δ΄ οἰκουμενικὴ σύνοδο (451), ὅταν ἡ ἐκκλησία χειμαζόταν ἀπὸ τὴ θύελλα τοῦ μονοφυσιτισμοῦ, μερικοὶ μοναχοί, ἐμφανιζόμενοι ὡς συζητηταὶ ἀμύντορες τῆς ὀρθοδοξίας, ἐπέτυχαν νὰ χειροτονοῦνται οἱ μοναχοὶ καὶ πρεσβύτεροι ποὺ νὰ λειτουργοῦν στὸ λοιπὸ Χριστιανικὸ λαὸ καὶ νὰ ποιμαίνουν ἐνορίες.

Μετὰ τὴν ἐξάπλωσι τοῦ ἰσλὰμ (622 - 641) οἱ μοναχοὶ ἐπέτυχαν νὰ χειροτονοῦνται καὶ ἐπίσκοποι, μὲ τὸν ὅρο ὅμως ὅτι θ' ἀπαρνοῦνται καὶ θ' ἀποβάλλουν τὴ μοναχικὴ ἰδιότητα, τρώγοντας κρέας κι ἀποβάλλοντας τὰ ῥάσα, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Φώτιος τὸ 860 στὴ Β΄ δογματικὴ Ἐπιστολή του πρὸς τὸν πάπα Ῥώμης Νικόλαο Α΄, ὁ ὁποῖος τὸν κατηγοροῦσε ὅτι ἔγινε πατριάρχης χωρὶς νὰ γίνῃ ποτὲ μοναχός.

Στὸ μεταξὺ 170 περίπου χρόνια πρὸ τοῦ Φωτίου οἱ παπικοὶ μὲ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκουμενικὴ δῆθεν σύνοδο τὴ λεγόμενη Πενθέκτη (692), ὅταν ὁ πάπας Ῥώμης Σέργιος Α΄ βοήθησε τὸν ἔκπτωτο φρενοβλαβῆ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸ Β΄ τὸ Ῥινότμητο νὰ ἐπανέλθῃ στὸ θρόνο, ὁ δὲ Ῥινότμητος καὶ φρενοβλαβὴς τύραννος «ἀπὸ εὐγνωμοσύνη» ἐκτελοῦσε ὅλα τὰ καπρίτσια τοῦ πάπα Ῥώμης, κατώρθωσαν νὰ ἐπιβάλουν στοὺς ἀνατολικοὺς τὴν ὑποχρεωτικὴ ἀγαμία τῶν ἐπισκόπων, ποὺ ἐκεῖνοι στὴ Δύση τὴν ἐφήρμοζαν ἀπὸ τὸ 306. τότε οἱ μοναχοὶ ἄρχισαν νὰ δηλώνουν καὶ παρθένοι, ἄλλοτε εἰλικρινῶς κι ἄλλοτε ὄχι, ἐπειδὴ τοὺς ἀνοίχτηκε μεγάλο πεδίο γιὰ σταδιοδρομία

ἐξουσίας. κι ἄρχισαν νὰ γίνωνται κι αὐτοὶ ἐπίσκοποι, ἀπαρνούμενοι φυσικὰ πρῶτα τὴ μοναχικὴ ἰδιότητα κι ἀποβάλλοντας τὰ ῥάσα.

Περίπου ἕναν αἰῶνα μετὰ τὸ Φώτιο, γύρω στὸ 1000, ἐπικράτησε νὰ γίνωνται ἐπίσκοποι μόνο μοναχοί, νὰ διατηροῦν τὴ μοναρχικὴ ἰδιότητα καὶ τὰ ῥάσα –ἔτσι τὰ ῥάσα πέρασαν στὸν ἄγαμο κλῆρο πρῶτα κι ἔπειτα καὶ στὸν ἔγγαμο–, καὶ νὰ δηλώνουν πρῶτα μοναχοὶ κι ἔπειτα κληρικοί· λ.χ. «Νεόφυτος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος...» ἢ ὅπως ὑπογράφει στὸ μέχρι σήμερα σῳζόμενο πρωτότυπο κι αὐτόγραφο Πρακτικὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδου τοῦ 1166, τὸ χειρόγραφο Vatic. gr. 1176, φ. 86^{v}, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Λουκᾶς Χρυσοβέργης (1156 - 69) *Ὁ ταπεινὸς μοναχὸς Λουκᾶς καὶ ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης.* τὸ αὐτόγραφο πρακτικὸ τῆς συνόδου αὐτῆς ἐξέδωκα σὲ κριτικὴ ἔκδοσι ὁ ἴδιος (Θεσσαλονίκη 1968).

Οἱ σημερινοὶ ἐπίσκοποι δὲν ἔχουν χρηματίσει ποτὲ μοναχοί, ἀλλὰ μόνο ἄγαμοι κληρικοί· τυπικῶς μόνον ὅμως πρέπει νὰ φέρωνται ἐγγεγραμμένοι στὸ μοναχολόγιο κάποιας μονῆς. ἁπλὸ ἔθιμο· ὅπως ὅσοι βγάλαμε τὸ ἑξατάξιο γυμνάσιο, ἔχουμε ἀπολυτήριο ποὺ γράφει ὅτι ἀποφοιτήσαμε ἀπὸ τὴν «ὀγδόη τάξι τοῦ ὀκταταξίου γυμνασίου».

Τὰ Γεροντικὰ ποὺ κυκλοφοροῦν σήμερα εἶναι πενιχρὰ καὶ προσεκτικὰ ἐρανίσματα σημερινῶν ἀνθολόγων - μεταφραστῶν - διασκευαστῶν παρμένα κυρίως ἀπὸ τ' ἀρχαῖα *Λαυσαϊκόν, Γεροντικόν,* καὶ *Λειμωνάριον.*

Στὰ μοναχικὰ ἀσκητικὰ καὶ νηπτικὰ κείμενα βρίσκει κανεὶς πολλὴ κι ἐκπληκτικὴ μοναχικὴ ἄσκησι, ἄθλησι, νῆψι, ἀρετή, *ἐργασία,* θαυματοποιία, ἔκστασι, ἀποκαλύψεις, ὁράματα, καὶ *ἁρπαγμοὺς* ἢ ἀναβάσεις εἰς οὐρανούς. ἐντυπωσιάζει ὅμως τὸν προσεκτικὸ ἀναγνώστη τὸ ὅτι ἀπουσιάζουν παντελῶς τὰ ὀχτὼ ποὺ ἀνέφερα στὴν εἰσαγωγή· Παναγία, χαιρετισμοί, εἰκόνες, λείψανα - κειμήλια, μακριὰ μαλλιὰ καὶ γένεια, ῥάσο καὶ γιλέκο μεγαλοσχήμου μὲ τὰ κόκκινα κεντίδια - σύμβολα, βουδδιστικὴ *μάντρα* (= ἀσταμάτητη *μονολόγιστος εὐχή*), καὶ τὸ κοντὲρ καταμετρήσεώς της τὸ λεγόμενο *κομποσχοίνι,* ὅπως θὰ τὸν ἐντυπωσίαζε καὶ τὸ ὅτι ἀπὸ τὸ Κοράνιο ἀπουσιάζουν ἡ περιτομή, καὶ ἡ ἀπαγόρευσι τοῦ κρασιοῦ. τὰ ἐπισημαίνω αὐτά, ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων εἶναι πολὺ ἀπρόσεκτοι καὶ δὲν προσέχουν τὰ πιὸ χοντρὰ πράγματα. καὶ φαντάζονται ὅτι διαβάζουν πράγματα ποὺ δὲν διάβασαν.

Τὴν Παναγία ὁ μοναχισμὸς τὴ γνώρισε ἀπὸ τοὺς κοσμικοὺς πολὺ ἀργά, κατὰ τὸν 7^{ο} αἰῶνα· καὶ σχεδὸν ἄλλους ἑφτὰ αἰῶνες ἔκανε γιὰ νὰ ἐξοικειωθῇ κάπως μαζί της. ἡ πρώτη γνωριμία τοῦ μοναχισμοῦ μὲ τὴν Παναγία ἐπισυνέβη μετὰ τὴν ἐξάπλωσι τοῦ ἰσλὰμ καὶ τὴν κατάρ-

ρευσι τῆς μισῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, ἀνατολικῆς - ἀσιατικῆς καὶ νοτίου - ἀφρικανικῆς. τότε ἄρχισε νὰ κινδυνεύῃ σοβαρὰ ἡ *βασιλεύουσα,* ἡ Κωνσταντινούπολι, καὶ χρειάστηκε μιὰ *ὑπέρμαχον στρατηγόν,* σὰν τὴ Ζὰν ντ' Ἄρκ νὰ ποῦμε, γιὰ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν προέλασι τοῦ ἰσλάμ, ποὺ ἐν τέλει καὶ δὲν τοὺς ἔσωσε. διότι ὁ λαοτζῖκος φρονοῦσε ὅτι οἱ ἐπιτυχίες τοῦ ἰσλὰμ εἰς βάρος τῆς *Ῥωμανίας* (= τῆς «Βυζαντινῆς» αὐτοκρατορίας ὅπως τὴν εἶπε ὁ Γερμανὸς Ἰ. Βόλφ (H. Wolf) τὸ 1582) ὀφειλόταν στὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαρκτῶν στρατηγῶν καὶ πορφυρογεννήτων αὐτοκρατόρων. καὶ βρῆκε τὴν Παναγία. τότε λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἁμαρτωλὸ «κόσμο» πῆρε τὴν Παναγία κι ὁ «πνευματικὸς» μοναχισμός. κι ἔτσι ἡ Παναγία ἔγινε *ὁ γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων καί γε τῶν ἰσαγγέλων μοναχῶν,* ἡ ὁποία τοὺς *ῥύεται* ἀπὸ *τὰ πεπυρωμένα βέλη τοῦ πονηροῦ* ἰδίως κατὰ τὰς *νυκτερινὰς* χαλαρώσεις τοῦ ὕπνου κι ἀπὸ τὰς σχετικὰς *ἡδυπαθείας.* στὰ νηπτικὰ καὶ φιλοκαλικὰ κείμενα μάλιστα, ἀκόμη κι ὅταν εἶναι μεταγενέστερα, ἡ Παναγία ἐξακολουθεῖ ν' ἀπουσιάζῃ. τὸν 7ο αἰῶνα ἐπίσης οἱ μοναχοὶ γνώρισαν καὶ τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας, πάλι ἀπὸ τοὺς «κοσμικούς», καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς «κοσμικοὺς» ἀλλ' ἀπὸ τοὺς βουδδιστὰς τὴν *ἀδιάλειπτον - μονολόγιστον εὐχὴν* λεγομένη. τὸν 8ο αἰῶνα γνώρισαν ἀπὸ τοὺς «κοσμικοὺς» τὴ συλλεκτικὴ μανία λειψάνων καὶ κειμηλίων, ποὺ εἶναι καὶ οἰκονομικοὶ θησαυροί, καὶ τὶς εἰκόνες καὶ τὰ μακριὰ μαλλιὰ καὶ γένεια. καὶ τὸν 17ο αἰῶνα γνώρισαν τὸ βουδδιστικὸ κομποσχοίνι. θὰ πῶ τὴν ἱστορία του καὶ τὸ ῥόλο του παρακάτω.

Ὁ λαὸς καὶ οἱ μοναχοί, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἕνα τμῆμα τοῦ ὄχλου, ὄχι μόνο δὲν εἶναι ποτὲ «φύλακες τῆς ὀρθοδοξίας», ἀλλ' ἀποδεικνύονται καὶ παραχαράκτες καὶ πλαστογράφοι της· φαλσευταὶ καὶ νοθευταί της· ἐξ ὑπαρχῆς κακόδοξοι.

Πάντοτε οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους τί ἀπουσίαζε ἀπὸ τὴν κουλτούρα τοῦ ἀρχαίου μοναχισμοῦ. μέχρι δὲ καὶ σήμερα ἀπουσιάζει ἀπ' αὐτὸν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἡ παρθενία. οὐσιαστικὰ ἀπουσιάζει κι ὁ Χριστός. διότι ἀντιπαθοῦν τὴ Βίβλο.

Μοναχισμὸς ὑπάρχει ἀνὰ τοὺς αἰῶνες ἀδιαλείπτως καὶ στ' ἀσιατικὰ ἰνδουϊστικὰ καὶ βουδδιστικὰ θρησκεύματα, ὅπου καὶ δεσπόζει. καὶ εἶναι πάντοτε συνυφασμένος μὲ τὴν ἱερατικὴ πορνεία καὶ τὸν ἱερατικὸ κιναιδισμὸ καὶ μὲ τὴ λεσβιακὴ συμπεριφορὰ τῶν γυναικῶν. στὸ ἰσλὰμ ὅμως μοναχὲς δὲν ὑπάρχουν, τόσο γιὰ τὴν ἔντονη πολυγαμία του ἴσως, ὅσο καὶ κυρίως ἐπειδὴ σ' αὐτὸ ἡ γυναίκα εἶναι τελείως ἀποκλεισμένη ἀπὸ τὴ μεταθανάτια ζωή. στὸν παπισμό, ποὺ εἶναι σήμερα ἡ μεγαλείτερη στὸν κόσμο θρησκευτικὴ μερίδα καὶ ἡ πιὸ μπλεγμένη μὲ τὴν πορνικὴ καὶ μὲ τὴν παρὰ φύσιν ἀκολασία, ἡ ἡγεσία εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου μοναχισμὸς ὅπως στὸ βουδδιστικὸ Θιβέτ.

Ὁ τοῦ ὁποιουδήποτε θρησκεύματος μοναχὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ πιὸ ἀπόμακρος ἀπὸ τὸ θεὸ ὁ σχεδὸν μηδέποτε προσευχόμενος κι ὁ πνευματικῶς πιὸ ἀναίσθητος, λόγῳ τοῦ λατρευτικοῦ ἐθισμοῦ καὶ κορεσμοῦ, διότι ἔχει κάνει τὴν προσευχὴ μεροκάματο καὶ μάλιστα νυχτερινό, ὁ δὲ μοναχισμὸς ὡς ἀποθέτης τῆς πιὸ συχνῆς καὶ ποικίλης σεξουαλικῆς ἀντινομίας καὶ ἀνωμαλίας, τῆς πιὸ νευρικῆς καὶ διαβολεμένης ἀλαζονείας καὶ ὑστερίας, καὶ τῆς πιὸ τολμηρῆς καὶ θρασείας διεισδυτικότητος, εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη κατάρα ποὺ λυμαίνεται τὸ Χριστιανισμὸ καὶ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. ἡ ἀσέβεια εἶναι πάντοτε μεγάλη καὶ ὑπολογίσιμη δύναμι· ἀλλ' ὅταν γίνεται θρήσκευμα μὲ θρησκευτὰς τοὺς πιὸ διψαλέους σεξουαλικῶς ἀνωμάλους, ποὺ ἐπισυμβαίνει νὰ εἶναι καὶ ἀργόσχολοι καὶ χαραμοφάηδες καὶ φιλάργυροι καὶ φιλοκτήμονες καὶ διψασμένοι γιὰ ἐξουσία, κι ὅταν μεταμφιέζεται σὲ ταπεινοφροσύνη ἁγνότητα καὶ πνευματικότητα, τότε γίνεται μιὰ δύναμι πολὺ φοβερὴ καὶ πολὺ καταστρεπτική, κυριολεκτικὰ δύναμι τοῦ ἀντιχρίστου. τὸν ἐφετινὸ Ὀκτώβριο (2021) ἀποκαλύφθηκε κι ἀνακοινώθηκε διεθνῶς ὅτι οἱ παπικοὶ ἱερωμένοι, τῆς Γαλλίας, ποὺ εἶναι ὅλοι μοναχοί, πήδηξαν ὡς κολομοπαρᾶδες 330.000 ἀνήλικα ἀγόρια. φρίκη.

Εἶναι δύσκολο νὰ ἐξιχνιαστοῦν οἱ ἀρχὲς καὶ οἱ προτεραιότητες τοῦ μοναχισμοῦ κατὰ τὴ διείσδυσί του στὸ Χριστιανισμό, γιὰ τὴν ἔλλειψι ἐπαρκῶν καὶ ἀσφαλῶν πληροφοριῶν κι ἐπιπροσθέτως γιὰ τὴν ἄφθονη ἐπισπορὰ πολλῆς μυθολογίας καὶ πολλοῦ ἀναχρονισμοῦ. στηριγμένος στὴ μακροχρόνια καὶ προσεκτικὴ ἔρευνά μου κατέληξα στὰ ἐδῶ δημοσιευόμενα συμπεράσματα. κατὰ τοὺς τρεῖς αἰῶνες, ἀπὸ τὴν παῦσι τῶν διωγμῶν μέχρι τὴν ἐμφάνισι τοῦ μωαμεθανισμοῦ ὡλοκληρώθηκε ἡ διείσδυσι τοῦ μοναχισμοῦ στὸ Χριστιανισμό, μετὰ δὲ 70 χρόνια, ὅσο εἶναι μιὰ ζωὴ ἀνθρώπου, τὸ 692 ἔγινε καὶ ἡ πραξικοπηματικὴ εἰσπήδησί του στὴν κορυφὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας μὲ τὸ νὰ ἐξαναγκάσῃ αἰφνιδιαστικὰ τοὺς ἐπισκόπους σὲ ὑποχερωτικὴ ἀγαμία καὶ μοναχικὴ ἰδιότητα. αὐτὸ στὴν Ἀνατολὴ τὸ ἐπέτυχε ὁ δυτικὸς παπικὸς μοναχισμὸς ποὺ ἀπὸ τὸ 306 εἶχε ταυτιστῆ ἐκεῖ μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία πλήρως.

Ἀνέφερα συνοπτικῶς ποιά ἦταν ἡ ἀρχικὴ ἀπαίτησι τῶν μοναχῶν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία· ἀπαίτησαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους νὰ κατοικοῦν σὲ χώρους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ν' ἀπουσιάζῃ τὸ ἄλλο φῦλο. οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ μποροῦσαν νὰ συμβιώνουν ὡς δύο φῦλα συγκάτοικα καὶ ἀντιμετώπιζαν τὸ ἄλλο φῦλο κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ σωφρόνως καὶ τιμίως, καὶ ἢ τὸ *ἐγάμουν ἐν Κυρίῳ* (Α΄ Κο 20,2) ἢ τὸ ξεπερνοῦσαν *διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν* (Μθ 25,13), πάντοτε σωφρόνως καὶ ἁγνῶς, γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν δηλαδὴ τὴν ἐξάπλωσι τῆς βασιλείας τῶν

οὐρανῶν, τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, μὲ ὁλοκληρωτικὴ ἀφοσίωσι. οἱ προβληματικοὶ καὶ ἀνέντιμοι μοναχοὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ πάρουν τὰ βουνὰ καὶ τὶς ἐρημιές, γιὰ νὰ μὴ βλέπουν μπροστά τους τὸ ἄλλο φῦλο. κι ἐκεῖ στὴ μοναξιὰ βουλιμίασαν γιὰ σὲξ ὅσο πουθενὰ ἀλλοῦ· τόσο ποὺ ὡρμοῦσαν καὶ στὸ ἴδιο φῦλο. ἡ σεξουαλικὴ πρότασι ὑπάρχει παντοῦ καὶ πάντοτε· ὅταν δὲν ὑπάρχῃ τὸ ἄλλο φῦλο, γιὰ ν' ἀπευθυνθῇ σ' ἐκεῖνο, ἀπευθύνεται στὸ ἴδιο φῦλο. αὐτὸ εἶναι τὸ τρίτο σὲ δύναμι αἴτιο, ποὺ οἱ ἄνθρωποι γίνονται κίναιδοι καὶ λεσβίες, ἀλλὰ τὸ πρῶτο σὲ πλῆθος θυμάτων.

Μὲ τὴ σφαλερὴ αὐτὴ ἐπιλογή τους οἱ μοναχοὶ θέλησαν κατ' οὐσίαν ὡς ἀλαζόνες νὰ φανοῦν ἁγνώτεροι ἀπὸ τὸ θεό, νὰ φτιάξουν ἕναν παράδεισο χωρὶς τὸ τὲστ τοῦ δέντρου τῆς γνώσεως (= διακρίσεως) καλοῦ καὶ κακοῦ, ποὺ ὅταν τὸ ἀντικρύζῃς δηλαδή, πάντοτε σκέφτεσαι ὅτι κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ θεοῦ κακὸ εἶναι νὰ τὸ γευτῇς καὶ καλὸ νὰ μὴν τὸ γευτῇς, ἐκτὸς ἄν, στὴν περίπτωσι τῆς γυναικός, τὸ γευτῇς καὶ τὸ χορτάσῃς νομίμως. στὸν παράδεισο τῶν πρωτοπλάστων ὁ ἀπαγορευμένος αὐτὸς καρπὸς ἦταν κάποιο φροῦτο ἄγνωστο σήμερα· ἢ καὶ κάποιο πασίγνωστο καὶ πολύχρηστο ποὺ σήμερα τὸ τρῶμε καὶ τὸ χορταίνουμε καὶ τὸ πίνουμε κιόλας, ὅπως τὸ σταφύλι ἢ τὸ πορτοκάλι, χωρὶς ὅμως ν' ἁμαρτάνουμε, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλέον τέστ, ὅπως ἦταν στὸν παράδεισο. διότι τὸ ἀπαγορευμένο ὡς θανάσιμο δὲν εἶναι τὸ φροῦτο, ἀλλ' ὁ φθόνος τοῦ διαβόλου, ὁ ὁποῖος μεταδόθηκε στοὺς ἀνθρώπους ὡς φθόνος ἐναντίον τοῦ δημιουργοῦ καὶ εὐεργέτου θεοῦ, κι ἐκδηλώθηκε ὡς ἐπαναστατικὴ βρῶσι τοῦ ἀπαγορευμένου. στὴ μεταπτωτικὴ ὅμως κατάστασι τὰ τὲστ εἶναι διάφορα ἄλλα· ἕν' ἀπ' αὐτὰ ἡ ἀπόλαυσι τοῦ ἄλλου φύλου· ὄχι ὡς ἀπαγορευμένη ἀλλ' ὡς ὑποκείμενη σὲ κάποιους κανόνες. αὐτὸ δὲν κατανόησαν οἱ μοναχοί, καὶ θέλοντας παράδεισο χωρὶς δέντρο γνώσεως καλοῦ καὶ κακοῦ, ἔφτιαξαν γιὰ παράδεισό τους τὴ χωρὶς τὸ ἄλλο φῦλο κόλασι τῶν μοναστηριῶν τους, τὸ διαβολικὸ παράδεισό τους, ὅπου ὁ διάβολος τοὺς εἶχε προκαταβολικῶς φυτεμένο ἕνα ἄλλο τέτοιο δέντρο ἀπὸ μαγνήτη κόλλα καὶ ἀγκάθια· τὸ ἴδιο φῦλο. καὶ κάηκαν γιὰ τὴν ὅμοια σάρκα, καὶ κυλίστηκαν στὸν κιναιδισμό. τοὺς ἔγινε πειρασμὸς ἐκεῖνο ποὺ ἐκ φύσεως δὲν εἶναι πειρασμός. κι αὐτοὶ οἱ βλάσφημοι, ἀντὶ νὰ συνετιστοῦν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὸ σχέδιο τοῦ θεοῦ, ἀλαζονεύτηκαν ἀνίατα πλέον κι ἐπιπήδησαν στὸ σβέρκο τῆς ἐκκλησίας, γιὰ νὰ χορτάσουν καὶ γυναῖκες κι ἀγόρια καὶ χρήματα καὶ κτήματα κι ἐξουσία καὶ τὴ λατρεία τῶν ὑπηκόων τους καὶ τῶν ὑποχειρίων τους. ἡ βλάσφημη ἀλαζονεία καὶ ἀσέλγειά τους δὲν ἔχει κόρο, δὲν ἔχει συστολή, δὲν ἔχει ὅριο, δὲν θὰ πῇ ποτὲ «Φτάνει» (Πδ 5,1· 2).

Ἀπὸ τὸ 700 κι ἔπειτα ὅλη ἡ ἡγεσία τῆς ἐκκλησίας ἦταν, ὅπως εἶ-

πα, ἀποκλειστικῶς μοναχοί. οἱ ἐξαιρέσεις ὅπως ὁ Φώτιος κι ὁ Εὐστάθιος εἶναι σπάνιες. χρειάστηκε –ντρέπομαι ποὺ τὸ λέω– ὁ πουλημένος στοὺς προτεστάντες ἀντιβασιλεῖς τοῦ Ὄθωνος Θεόκλητος Φαρμακίδης, γιὰ ν' ἀπαλλάξῃ βιαίως τὴν ἐκκλησία –σπουδαῖο μέρος τῆς ἐκκλησίας– ἀπὸ τὸ μοναχισμό, θεσπίζοντας οἱ ἐπίσκοποι νὰ λέγωνται μόνο τυπικῶς μοναχοί, χωρὶς νὰ εἶναι, γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ κάπως ἡ ἐκκλησία ἀπὸ τὸ μοναχισμὸ ποὺ τὴν καβαλίκευε στὸ σβέρκο σὰ δαιμόνιο ἀναπάλλακτο. τὸ μόνο ποὺ μὲ παρηγορεῖ στὴν περίπτωσι τοῦ πουλημένου Φαρμακίδου εἶναι ὅτι τὸ ζωογόνο κήρυγμα τὸ ξανάρχισε 50 χρόνια πρὶν ἀπ' αὐτὸν καὶ 13 αἰῶνες μετὰ τὴν παῦσι του, τὸν 18ο αἰῶνα, ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ἕνας ἄδολος Χριστιανὸς καὶ νεομάρτυς, ποὺ ἦταν δάσκαλος καὶ πῆγε στὸ Ἅγιον Ὄρος γιὰ περαιτέρω σπουδές, ἐπειδὴ ἀλλοῦ δὲν εἶχε ἐπαρκεῖς σχολές, κι ἐκεῖ, ἐπειδή, γιὰ νὰ σπουδάσῃ, ἔπρεπε τότε νὰ καρῇ μοναχός, κάρηκε· ἀλλ' ὕστερα ἀπὸ λίγο ἡ πίστι του τὸν κίνησε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μοναχισμὸ καὶ νὰ κηρύξῃ τὸ εὐαγγέλιο σ' ἕνα λαὸ ποὺ κόντευε ν' ἀσπαστῇ σύσσωμος τὸ ἰσλάμ. ἐκείνου τοῦ κηρύγματος τοῦ νεομάρτυρος Κοσμᾶ συνέχεια εἶναι τὸ σημερινὸ κήρυγμα. στὸ πρόσωπο τοῦ Κοσμᾶ ἄρχισε ν' ἀπαλλάσσεται ὁ Χριστιανισμὸς ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ μοναχισμοῦ.

Μέχρι τὸ 324, ποὺ συνετρίβη ὁ Λικίνιος καὶ σταμάτησαν οἱ διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν, (στὴ Δύσι μέχρι τὸ 306), μοναχὸς στὸ Χριστιανισμὸ δὲν ὑπῆρξε. ὑπῆρχαν ἀπὸ πολὺ παλιά, ἀπὸ χρόνια προχριστιανικά, μόνο εἰδωλολάτρες μοναχοί, ἰδίως στὴ Νιτρία καὶ στὴ Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου, ἔρημες περιοχὲς ποὺ ἦταν ἀποθέτες τῶν ἀνισορρόπων καὶ ἀνωμάλων περιθωριακῶν τοῦ μεγαλειτέρου ἀκολαστοτέρου κι ὀργιαστικωτέρου κοσμοπολίτικου κέντρου τῆς γῆς, τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ πρώτη στὴ Βόρεια Αἴγυπτο καὶ ἡ δεύτερη στὴ Νότια. μὲ τὸ ποὺ ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τοὺς διωγμοὺς ὁ Χριστιανισμός, μὲ ἀπίστευτη ταχύτητα χρεώθηκε ὅλα τὰ κοινωνικὰ κατακάθια. ἡ προσέλευσι τῶν πολλῶν στὸν ἀνύποπτο Χριστιανισμό, ποὺ ἀπὸ ταπεινοφροσύνη καὶ ἀγάπη δὲν ἦταν δυνατὸν ν' ἀρνηθῇ σὲ κανέναν τὸ εἰσιτήριο τῆς σωτηρίας, ἦταν κολακεία τους πρὸς τὸν πανίσχυρο χριστιανόφιλο αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνο ποὺ ἀνασυναρμολόγησε τὴν κομματιασμένη στὰ ὀχτὼ 'Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. ὁ πιὸ διεφθαρμένος πολιτικάντης κι ὁ πιὸ σιχαμερὸς κόλακας εἶναι πάντοτε ὁ λαός. ἔτσι ἀκριβῶς καὶ στὶς μέρες μας σχεδὸν ὅλοι οἱ πολῖτες μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς δημοσιογράφους ἔστειλαν στὸν ἐπαναστάτη δικτάτορα θερμὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ τὸν ἀποκάλεσαν «σωτῆρα τῆς πατρίδος», αὐτοὶ μόνοι τους, κι ὅταν ἐκεῖνος ἔπεσε, ἀπὸ ξένο δάκτυλο, οἱ ἴδιοι ἀκριβῶς ἔστειλαν πάλι ὅλοι στὸν ἀνατροπέα του τηλεγράφημα «Δῶσε τὴ χούντα στὰ σκυλιά». ὅταν λοιπὸν ὁ ἀνύποπτος Χριστια-

νισμὸς χρεώθηκε ἔτσι ὅλη τὴν κοινωνικὴ σάρα καὶ μάρα, ἄρχισαν νὰ γεμίζουν τὰ καταφύγια τῶν ἐρήμων τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος ἀπὸ χριστεπωνύμους περιθωριακοὺς κι αὐτοὶ νὰ εἶναι ἐκεῖ πιὸ ἀδελφοὶ μὲ τοὺς εἰδωλολάτρες παρομοίους των παρὰ μὲ τοὺς Χριστιανοὺς τῶν πόλεων. μέχρι καὶ τὶς ἀρχὲς τοῦ 7^{ου} αἰῶνος, ποὺ ἡ διείσδυσι τοῦ μοναχισμοῦ στὸ Χριστιανισμὸ ὡλοκληρώθηκε, ἀναφέρονται στὰ κείμενα τῆς ἀββάδικης παραφιλολογίας μοναχοὶ ἀβάπτιστοι, ἐντεταγμένοι ὅμως σὲ «χριστιανικά», ὑποτίθεται, μοναστήρια κάτω ἀπὸ «χριστιανούς», ὑποτίθεται, γέροντες καὶ ἡγουμένους. οἱ ἀβάπτιστοι μοναχοὶ καὶ ἀσκηταὶ ἐκλείπουν, ὅταν ἐκλείπουν καὶ οἱ «ἐν τῷ κόσμῳ» εἰδωλολάτρες· ἀκριβῶς ὅταν ἐμφανίζεται τὸ ἰσλάμ. διότι τὸ ἰσλὰμ ἐμφανίζεται, μόλις ἐκλείπουν οἱ εἰδωλολάτρες, καὶ οἱ ἰθύνοντες τὴν ἐκκλησία μοναχοὶ τὴν ἔχουν βάλει νὰ καταπιῇ ἀμάσητα τὴν πιὸ μεγάλη μερίδα εἰδωλολατρικῶν καταλοίπων.

Σ' ὅλες τὶς θρησκεῖες οἱ μοναχοὶ ταυτίζονται ἐξ ἀρχῆς μὲ τὸ ἱερατεῖο. μόνο στὴ Χριστιανικὴ πίστι κατὰ μὲν τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες (Α΄-Γ΄) δὲν εἶχαν κἂν διεισδύσει. (οἱ φίλαυτοι καὶ ναρκισσικοὶ ἄνθρωποι, ὅπως φαίνεται κι ἀπὸ τὶς δυὸ Ἐπιστολὲς τῶν Ἁγιορειτῶν στὸ Χίτλερ, δὲν ἀντέχουν τοὺς διωγμούς). κατὰ δὲ τοὺς τρεῖς ἑπομένους (4^{ο}-6^{ο}) διεισέδυσαν κι ἐν τέλει θαυμάστηκαν, μετὰ δὲ ἄλλον ἕνα (τὸν 7^{ο}) ταυτίστηκαν μὲ τοὺς ἐπισκόπους καὶ δέσποσαν· καὶ μόνο μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ 19^{ου} αἰῶνος. ἡ σκληρὴ τουρκοκρατία ὅμως ἔσπασε τὸ ἀπόστημα. στὸ ἰσλὰμ οἱ μοναχοὶ διεισέδυσαν καὶ θαυμάστηκαν, ἀλλὰ δὲν δέσποσαν. στὴ Χριστιανικὴ πίστι οἱ μοναχοὶ ἀπὸ φθόνο πρὸς τοὺς πρὸ αὐτῶν θαυμαστοὺς *μάρτυρες,* ἔφτιαξαν μιὰ δική τους τάξι τῶν λεγομένων *ἁγίων,* τοὺς *ὁσίους.* ἔτσι στὴν ἐκκλησία σήμερα μνημονεύονται *ἅγιοι* τριῶν κατηγοριῶν· οἱ Χριστιανοὶ *μάρτυρες,* οἱ *ἅγιοι,* καὶ οἱ μοναχοὶ *ὅσιοι.* καὶ τὸν παράδεισο, ὅπου τὰ πάντα διευθετοῦν οἱ μοναχοί, ὅπως ἀκριβῶς στὴ Δύσι ὁ πάπας τῆς Ῥώμης, αὐτοὶ τὸν ἔκαναν ἑπταόροφο· διότι, λένε, ὁ Χριστὸς εἶπε· *Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν* (Ἰω 39,10-11). «ἀπὸ τὴν πόλι ἔρχομαι καὶ στὴν κορφὴ κανέλλα». ὁ Χριστὸς ἐννοεῖ ὅτι ὁ παράδεισος εἶναι κάτι ποὺ δὲν γεμίζει ποτέ. γίνονται καὶ βιβλικοί! κατὰ τοὺς μοναχοὺς κάθε πιὸ κάτω ὄροφος εἶναι ποιοτικῶς κατώτερος τοῦ ἀπὸ πάνω του. καὶ μὲ τὴ βοήθεια καὶ τοῦ μονοφυσίτου Ψευδοδιονυσίου τοῦ ἀρεοπαγίτου ταξιθέτησαν ταπεινοφρόνως τοὺς ἐν τῷ παραδείσῳ ὡς ἀκολούθως.

ὄροφος 7. Θεός, Παναγία, μοναχοί
6. σεραφίμ, χερουβίμ, θρόνοι
5. κυριότητες, δυνάμεις, ἐξουσίαι
4. ἀρχαί, ἀρχάγγελοι, ἄγγελοι

3. προφῆται, ἀπόστολοι, μάρτυρες, ἅγιοι
2. σῳζόμενοι κληρικοί
1. σῳζόμενοι ἁπλοῖ Χριστιανοί.

στὸ ἰσόγειο εἶναι τὸ κριτήριο, καὶ στὰ 7 ὑπόγεια ἡ κόλασι. γι' αὐτὸ δῆθεν ὁ μὴ μοναχὸς ἀπόστολος Παῦλος ἔφτασε *ἕως τρίτου οὐρανοῦ* (Β΄ Κο 21, 2), ἐνῷ ὁ μονοφυσίτης μοναχὸς ἀββᾶς Βαρσανούφιος ἔφτασε *ἕως ἑβδόμου οὐρανοῦ.* καημενούλη Παῦλε! εἴπαμε· γίνονται καὶ βιβλικοὶ στὴν *ἐκφαντορικὴ ἐκφαντορία* τους οἱ ταπεινόφρονες καὶ καταδεκτικώτατοι *οὐρανοφάντορες* μοναχοί. στὸ ῥετιρὲ τοῦ 7^{ου} ὀρόφου μπαίνουν, γιὰ λίγο μόνον, οἱ κάτοικοι τοῦ 6^{ου} ὀρόφου, σεραφίμ, χερουβίμ, κλπ., κι αὐτοὶ μόνο γιὰ νὰ διακονήσουν τοὺς κατοίκους τοῦ 7^{ου}. αὐτὰ δίδασκε ὁ Παΐσιος Ἐζνεπίδης στὴν πλούσια γριὰ Μαρία Ταχιάου, ἀπὸ τὴν ὁποία τὰ ἄκουσα ἐγώ.

Συμπερασματικῶς ἔχω νὰ πῶ ὅτι ἡ διείσδυσι τοῦ μοναχισμοῦ στὸ Χριστιανισμὸ καὶ ἡ ἐν καιρῷ κυριαρχία του (4^{ος} - 19^{ος} αἰ.) ὑπῆρξε τὸ πιὸ ὕπουλο καὶ πονηρὸ εἶδος συγκρητισμοῦ. ὁ νικολαϊτισμὸς ἦταν συγκρητισμὸς ποὺ πῆγε νὰ διεισδύσῃ ἀπότομα καὶ ἄγαρπα σὰν ὕαινα, ὁ μοναχισμὸς ἦταν συγκρητισμὸς ποὺ διεισέδυσε ὕπουλα καὶ μεθοδικὰ σὰν ὀχιά.

6. Χριστιανικοὶ πάπυροι - Ἀλληλογραφία ἀπᾶ Ἰωάννου

Χριστιανικοὶ Πάπυροι - Ἀλληλογραφία τοῦ *ἀποτακτικοῦ ἀπᾶ Ἰωάννου,* ἔκδ. Κων. Σιαμάκη (1992), σσ. 9 - 11· καὶ ἐπανέκδοσι στὶς Μελέτες, τ. 14.

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν Εἰσαγωγὴ - ἑρμηνεία τῶν Χριστιανικῶν Παπύρων, πάπυροι Ἑρμοπόλεως 7· 8· 9· 10 (αὔξοντες ἀριθμοὶ στὴν ἔκδοσί μου 22· 23· 24· 25).

Ἡ πιὸ μεγάλη ὁμάδα ἐπιστολῶν εἶναι οἱ τέσσερες πάπυροι (22-25) τοῦ ἀρχείου τοῦ ἀναχωρητοῦ Ἰωάννου, γραμμένες γύρω στὸ 350· εἶναι οἱ χρονικῶς νεώτεροι ἀπὸ τοὺς ἐκδιδομένους χριστιανικοὺς παπύρους. ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία εἶναι πλέον ἐλεύθερη, ὁ μοναχισμὸς ἔχει ἐμφανισθῆ, οἱ μοναχοὶ ἀσκοῦν μεγάλη ἐπιρροὴ στοὺς ἄρχοντες τοῦ ἐγκοσμίου κράτους καὶ εἶναι κόμβοι ἀστικῶν ἐκδουλεύσεων, ἀλλ' ὁ ὅρος *μοναχὸς* δὲν χρησιμοποιεῖται ἀκόμη· ὁ μοναχὸς λέγεται στὰ κείμενα αὐτὰ *ἀποτακτικὸς* (ἀπὸ τὸ *ἀποτάσσεσθαι* ἀπὸ τῶν ἐγκοσμίων) ἢ *ἀναχωρητὴς* καὶ προσφωνεῖται *ἀπᾶ (= ἀμπᾶ, ἀββᾶς).*

Οἱ Αἰγύπτιοι Σόις, Πατουῶις, καὶ ἄλλοι τοὐλάχιστο δύο, ποὺ τὰ ὀνόματά τους στὸν πάπυρο φθάρηκαν, γράφουν (22) στὸν *παναχωρητὴν* (= *ἀναχωρητὴν* κοπτιστὶ) Ἰωάννη, τὸν *θεῷ μεμελημένον,* τὸν βεβαιώνουν ὅτι τὸν εὐχαριστοῦν ποὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὶς ψυχές των ἐκεῖνος, κι ὅτι αὐτοὶ σ' αὐτὸν ἔχουν ῥίξει ὅλη τὴ φροντίδα γιὰ τὴν ὑπόθεσί τους, καὶ τὸν παρακαλοῦν νὰ μεσολαβήσῃ γι' αὐτοὺς στὸ δικαστή, νὰ τοὺς ἀκούσῃ σχετικὰ μὲ τὴν *ψευδοκατηγορία* ποὺ τοὺς βαρύνει. (ἡ συνέχεια στὸ φθαρμένο πάπυρο δὲν διασώθηκε).

Ὁ Χαιρήμων, γράφοντας στὸν ἴδιο *ἀμίμητον ἀποτακτικὸν* Ἰωάννη (23), τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴ σταματήσῃ νὰ προσεύχεται γι' αὐτὸν μέρα καὶ νύχτα, τὸν βεβαιώνει ὅτι μετὰ τὸ θεὸ ἔχει στήριγμα αὐτὸν κι ὅτι μὲ τὶς δικές του προσευχὲς ὁ ἴδιος εἶναι ἀδύνατο νὰ σφαλῇ, καὶ τοῦ ζητάει μιὰ ἐπίγεια χάρι, ἡ ὁποία γιὰ μᾶς παρέμεινε ἄγνωστη, διότι ὁ πάπυρος κόβεται στὸ σημεῖο αὐτό.

Ὁ Ἀβραάμ, πιθανῶς Χριστιανὸς ἐξ Ἑβραίων, ποὺ μαζὶ μὲ τὴν οἰκογένειά του ἀπὸ χρεωκοπία ἢ κάποια ἄλλη περιπέτεια ἔχουν πουληθῆ ὡς δοῦλοι, ἢ ἴσως βρίσκονται σ' αἰχμαλωσία, καὶ θέλει νὰ ἐλευθερωθοῦν, γράφοντας στὸν *εὐλαβέστατον ἀπᾶ Ἰωάννην* (24), τὸν βεβαιώνει ὅτι συνεχῶς ἔχει μέσα στὴ διάνοιά του *τὸ ἱερὸν πρόσωπόν του* κι ὅτι τὸν *προσκυνεῖ* μαζὶ μ' ὅλη τὴν οἰκογένειά του, τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν μνημονεύῃ στὶς καθημερινὲς προσευχές του πρὸς τὸν σωτῆρα Κύριο καὶ νὰ τὸν θυμᾶται πάντοτε, καὶ τοῦ κάνει γνωστὸ ὅτι ποθεῖ νὰ ἐλευθερωθῇ κι αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, καὶ νὰ ἐπιστρέψουν κοντὰ σ' αὐτὸν τὸν *ἀληθῶς θεοῦ ἄνθρωπον.*

Ὁ ἀγράμματος Αἰγύπτιος Ψόις ὁ Κυλλὸς (= ὁ Κουλλὸς) ἀπὸ τὴν κωμόπολι Πῶχιν τοῦ νομοῦ Ἀνταιουπόλεως, ποὺ δὲν ξέρει καλὰ τὴν ἑλληνική, γράφει πρὸς τὸν *ἀγαπητὸς ἀπᾶ Ἰωάννης* (25), ποὺ *διὰ τὴν εὐσέβειάν* του πρὸς τὸν *παντοκράτωρ* σῴζει *πάσας τὰς ψυχαί,* καὶ τὸν ἱκετεύει γιὰ ἕνα θέμα ποὺ τὸν καίει. τόσο ἡ κάποια φυσικὴ φθορὰ τοῦ παπύρου ὅσο καὶ ὁ γλωσσικὸς βαρβαρισμὸς τοῦ ἐπιστολογράφου συντελοῦν στὸ νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ γράμμα δυὸ διαφορετικὰ νοήματα. α΄) Ὁ ἀπᾶ Ἰωάννης, καθὼς φαίνεται, γιὸς καὶ κληρονόμος

πλουσίων καὶ διακεκριμένων γονέων, προτοῦ ἀναχωρήσῃ γιὰ τὴ μοναχικὴ ζωή, ἦταν πολὺ χρεωμένος καὶ μὲ τὰ πλούτη του ὑποθηκευμένα. γι' αὐτὸ πούλησε ὅσα δὲν εἶχε ὑποθηκευμένα, γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ χρέη ποὺ τὸν βάρυναν, κι ἔτσι ἀπαλλάχτηκε ἀπὸ τὶς μέριμνες τοῦ κόσμου τούτου καὶ ἀναχώρησε. ἀνάμεσα στὰ ἄλλα κτήματά του, ποὺ πούλησε, πούλησε στὸν *δανειστής* του καὶ τὸν δοῦλο του Ψόιν, αὐτὸν ποὺ τοῦ γράφει, καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ψόιος σὲ δυὸ ἀγοραστάς, στὸν Ψόιν ἀπὸ τὴν Ταετὼ τοῦ Τριβούνου καὶ στὸν Βόηθον, παρ' ὅλο ποὺ ὁ Ψόις ὁ Κυλλὸς τοῦ εἶχε δώσει τὸ προσωπικό του ἀντίτιμο, γιὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ. *Ἔλαβες γὰρ παρ' ἐμοῦ,* τοῦ γράφει, *ἵνα ἀπολύωμαι, καὶ οὐκ ἀπόλυσόν με.* γι' αὐτὸ σὲ παρακαλῶ, γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ, *ἵνα ἢ ἀπόλυσόν με, ἢ παράδοτέ μοι τὸ χρυσοῦ νομισμάτια ὀκτώ,* ποὺ σοῦ ἔδωσα, γιὰ νὰ ἐλευθερώσω μ' αὐτὰ τοὐλάχιστο τὰ παιδιά μου· μοῦ ζητοῦν γι' αὐτὰ ἴσα ἴσα 8 νομίσματα, ἤτοι 7 νομίσματα ὁ γιὸς τοῦ Ψόιος ἀπὸ τὴν Ταετὼ καὶ 1 ὁ Βόηθος. ἐσύ, τοῦ γράφει στὴ συνέχεια, *τὰ τέκνα μου ἔδωκας ὑποθήκας διὰ τὸ χρυσάφιν,* κι ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ ἐλευθερωθῶ· ἀλλὰ κι ἂν ἐλευθερωθῶ, δὲν μπορῶ οὔτε καὶ νὰ στρατευτῶ *οὐτέποτε,* διότι εἶμαι *ἀνίκανος, ἐπεὶ ἔστι μοι πλέα ἀφορμὴ παρὰ τάκτυλος* (εἶχε, φαίνεται κομμένα δάχτυλα, καὶ γι' αὐτὸ εἶχε καὶ τὴν ἐπωνυμία - παρατσούκλι Κουλλός)· γι' αὐτὸ *νῦν μὴ ἀμελήσῃς, δέσποτα, διὰ τὸν θεόν* (= γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ)· κάνε κάτι. β΄) Ὁ Ψόις ὁ Κυλλὸς θέλει ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴ στράτευσι πληρώνοντας 8 χρυσᾶ νομίσματα, ἐπειδὴ εἶναι ἀνάπηρος κι ἐπειδὴ θέλει νὰ φροντίσῃ γιὰ τὰ ὑποθηκευμένα - πουλημένα παιδιά του. γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἔδωσε στὸν ἀπᾶ Ἰωάννη 8 χρυσᾶ νομίσματα, γιὰ νὰ τὰ δώσῃ στὸν *τριβοῦνον* (= tribunus militum, χιλίαρχον) Ψόιν ἀπὸ τὴν Ταετώ, ἀλλ' ὁ ἀπᾶ Ἰωάννης κράτησε τὰ χρήματα, χωρὶς νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ Ψόιος. τὸ δεύτερο αὐτὸ νόημα δὲν εἶναι πιθανό, διότι οὔτε ὑποχρεωτικὴ στρατιωτικὴ θητεία ὑπῆρχε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη (ἡ στράτευσι ἦταν ζηλευτὸ προνόμιο λίγων εὐνοημένων πολιτῶν), οὔτε ἦταν δυνατὸ νὰ στρατεύεται ὁ ἀνάπηρος Ψόις ὁ Κουλλός, οὔτε ἕνας ἀνάπηρος χρειαζόταν νὰ καταβάλῃ χρήματα, γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ, οὔτε ἦταν δύσκολο καὶ ἄλλως πως ν' ἀπαλλαγῇ κανεὶς ἀπὸ τὴ στράτευσι, ἀφοῦ τὸ δύσκολο ἦταν νὰ προσληφθῇ στὸ στρατό, οὔτε, γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ἕνας φτωχὸς οἰκονομικὴ ἄνεσι, ὑπῆρχε καλλίτερη λύσι ἀπὸ τὴ στράτευσι σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ οἱ στρατιῶτες ἦταν ὅλοι μόνιμοι καὶ καλοπληρωμένοι. σαφῶς εἶναι πιθανώτερο τὸ πρῶτο νόημα.

Οἱ τέσσερες πάπυροι εἶναι, ὅπως εἶπα, τ' ἀρχαιότερα ἀσκητικὰ καὶ μοναχικὰ κείμενα.

7. Καππαδόκες

Ἐπειδὴ οἱ Καππαδόκες Βασίλειος Καισαρείας καὶ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς εἶναι οἱ πρῶτοι ἐκκλησιαστικοὶ ποὺ εἰσήγαγαν τὸ προχριστιανικὸ κι ἐξωχριστιανικὸ σῶμα τοῦ μοναχισμοῦ στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, παρουσιάζω μὲ κάθε δυνατὴ συντομία ὅλους τοὺς ὀνομαστοὺς Καππαδόκες ποὺ ἀναμίχθηκαν στὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα καὶ στὴν προσπάθεια τοῦ μοναχισμοῦ νὰ χωθῇ στὴν ἐκκλησία.

1. Γρηγόριος Νεοκαισαρηνὸς ὁ «θαυματουργός»
2. Γρηγόριος Ἀριανζηνός, πατέρας τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ
3. Γεώργιος Καππαδόκης ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας
4. Βασίλειος Νεοκαισαρηνός, πατέρας τοῦ Βασιλείου Καισαρείας

5. Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς ὁ ἐπιλεγόμενος *θεολόγος* (= θεόπνευστος)
6. Καισάριος Ναζιανζηνὸς ἀδερφὸς τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ
7. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου ἐξάδερφος τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ
8. Βασίλειος Καισαρείας
9. Γρηγόριος Νύσσης
10. Πέτρος Σεβαστείας

} ἀδερφοί, γιοὶ τοῦ Νεοκαισαρηνοῦ Βασιλείου, καὶ οἱ τρεῖς ἐπίσκοποι.

οἱ δυὸ ἐμφαινόμενες οἰκογένειες ἦταν ζάπλουτοι γαιοκτήμονες, οἱ ὁποῖοι κύριο μέλημά τους εἶχαν πῶς νὰ εἶναι ἀρεστοὶ στὸν ἑκάστοτε αὐτοκράτορα (στοὺς ἑφτά· Λικίνιο, Μ. Κωνσταντῖνο, Κωνστάντιο, Ἰουλιανὸ παραβάτη, Ἰοβιανό, Βαλεντινιανό, Βάλη). ἀπ' αὐτοὺς ὁ Λικίνιος ἦταν φανατικὸς εἰδωλολάτρης, ὁ Μ. Κωνσταντῖνος φιλοχριστιανὸς ἀλλὰ καὶ φίλος τοῦ ἑνὸς ἀρχηγοῦ τῶν ἀρειανῶν Εὐσεβίου Καισαρείας καὶ ἀνεψιὸς τοῦ κυριωτέρου ἀρχηγοῦ τους Εὐσεβίου Νικομηδείας τῆς πρώην πρωτευούσης τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους ἐπὶ Διοκλητιανοῦ, Γαλερίου, Λικινίου, καὶ Μ. Κωνσταντίνου (ἐπὶ 7 χρόνια). ἡ βασιλομήτωρ, ἀδερφὴ τοῦ Εὐσεβίου αὐτοῦ καὶ μητέρα τοῦ Κωνσταντίνου Ἑλένη ἦταν ἀρειανή· γι' αὐτὸ «βρῆκε» τὸν «τάφο τοῦ Χριστοῦ» καὶ τὸ «σταυρό του», γιὰ νὰ διαφημιστοῦν οἱ ἀρειανοὶ καὶ ν' ἀπορροφήσουν τοὺς ὀρθοδόξους. γι' αὐτὸ ἐπίσης κι ὁ Μ. Κωνσταντῖνος, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν ὄντως *μέγας* καὶ ἄξιος ἐκτιμήσεως, ἐξώρισε κατ' ἐπανάληψιν τὸν Μ. Ἀθανάσιο, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε νὰ χαλάσῃ τὸ χατίρι τῆς μητέρας του καὶ τοῦ θείου του καὶ τοῦ φίλου του. ὁ γιός του καὶ διάδοχός του Κωνστάντιος ἐκτὸς ἀπὸ φονιᾶς τοῦ ἀδερφοῦ του ἦταν καὶ ἰσόβιος καὶ σκληρὸς ἀρειανὸς κι ἐφευρέτης τῆς ἐπικερδοῦς συλλογῆς καὶ λατρείας τῶν λειψάνων. ὁ ἐξάδερφός του Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἦταν ψυχοπαθὴς κι ἀρειανόφιλος κι ἐν τέλει εἰδωλολάτρης καὶ διώκτης τῶν Χριστιανῶν. ἐπ' αὐτοῦ ὁ ἐπίσκοπος Ἀ-

ντιοχείας ἅγιος Φιλογόνιος, πνευματικὸς πατέρας τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου μαρτύρησε καταδικασμένος σὲ θάνατο μὲ ἀσιτία, ποὺ εἶναι ὁ πιὸ ὀδυνηρὸς καὶ ἀργὸς (μέχρι 80 περίπου μέρες) θάνατος, ἀφήνοντας πεντάρφανη ἀνύπαντρη θυγατέρα. ὁ Ἰουλιανὸς ἀπαγόρευσε στοὺς Χριστιανοὺς νὰ διδάσκουν στὰ παιδιά τους ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἀκόμη καὶ οἱ ἴδιοι στὸ σπίτι τους. εὐτυχῶς βασίλευσε μόνο 17 μῆνες. τὸν σκότωσε ὁ εἰδωλολάτρης ἀρχιστράτηγός του Βαλεντινιανός. τὸν διαδέχτηκε ὡς αὐτοκράτωρ ὁ εἰδωλολάτρης στρατηγὸς Ἰοβιανός, ὁ ὁποῖος, μόλις ἀνέλαβε, ἔδιωξε ἀπ' ὅλες τὶς δημόσιες θέσεις ὡς φαύλους καὶ καταχραστὰς τοὺς εἰδωλολάτρες, καὶ διώρισε σ' ὅλες μόνο Χριστιανοὺς ὡς μὴ κλέφτες καὶ μὴ καταχραστάς· καὶ δεύτερον βρῆκε στὸ Πικτάβιον (= Πουατιὲ) τῆς Γαλλίας τὸν ἐξόριστο Μ. Ἀθανάσιο καὶ τὸν διέταξε· «Ἐπίσκοπε, γύρνα στὴν Ἀλεξάνδρεια στὴ θέσι σου». ἔπειτα τοῦ εἶπε· «Θέλω νὰ γίνω Χριστιανός»· κι ὁ Ἀθανάσιος τοῦ ἀπάντησε· «Τέτοιος γυναικᾶς, ποὺ εἶσαι, δὲν μπορεῖς νὰ γίνῃς Χριστιανός». κι ὁ Ἰοβιανὸς τὸν ἐκτίμησε πολὺ περισσότερο, ἀλλὰ δὲν ἔγινε Χριστιανός. σὲ μιὰ πρεσβεία ἀρειανῶν, ποὺ τοῦ ζήτησαν νὰ ἐξορίσῃ πάλι τὸν Ἀθανάσιο, διώχνοντας τους εἶπε· «Φύγετε ἀπὸ μπροστά μου, κτήνη (feri), νὰ μὴ σᾶς κρεμάσω». τὸν Ἰοβιανό, ποὺ βασίλευσε 1 χρόνο, δολοφόνησε καὶ διαδέχτηκε ὁ εἰδωλολάτρης καὶ πολὺ ἄγριος Βαλεντινιανός, ἀλλὰ κι αὐτὸς εὐνόησε τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς. αὐτὸς ἔδωσε τὴν ἀνατολικὴ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία στὸν ἀδερφό του Βάλεντα, ποὺ εἶχε τὴν ἴδια πολιτική.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πολιτικὸ καθεστὼς ἐπὶ τῶν προειρημένων Καππαδοκῶν, μέχρι τὸ 379 ποὺ βασίλευσε σ' ὁλόκληρη τὴν αὐτοκρατορία ὁ Ἱσπανὸς Θεοδόσιος Α΄.

Καταλαβαίνει κανεὶς πόσο δυσκολεύτηκαν στοὺς ἑλιγμούς των οἱ προειρημένοι καιροσκόποι καὶ τυχοδιῶκτες Καππαδόκες γαιοκτήμονες, πόσες φορὲς ἦταν ἐναλλὰξ κόλακες τῶν διαφόρων ἀντιθέτων καθεστώτων καὶ κυριάρχων κατὰ τὴν ταραχώδη πεντηκονταετία 324 - 379, κι ἐπιδεικνύονταν ἄλλοτε ὡς Ἰουδαῖοι, ἄλλοτε ὡς ὑψιστάριοι, ἄλλοτε ὡς εἰδωλολάτρες ἢ παγανισταί, ἄλλοτε ὡς Χριστιανοὶ ἀορίστως, ἄλλοτε ὡς ἀρειανοί, κι ἄλλοτε ὡς ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, καὶ στὴν αὐτοϊστορία τους λένε τόσο πολλὰ καὶ χοντρὰ ψέμματα καὶ κομπάζουν, καθὼς ἤθελαν νὰ βγαίνουν πάντα «λάδι», ν' ἀλληλεπαινοῦνται κι ἀλληλοδοξολογοῦνται, νὰ προσπαθοῦν νὰ διατηρήσουν τὶς τεράστιες περιουσίες των καὶ νὰ προωθήσουν τὰ παιδιά τους σὲ ὅσο γίνεται πιὸ ὑψηλὲς θέσεις πολιτικὲς ἢ ἔστω κι ἐκκλησιαστικές. ὁ ἀδερφὸς τοῦ Γρηγορίου Καισάριος Ναζιανζηνὸς ἦταν μέλος τῆς ὁμάδος τῶν ἰατρῶν τοῦ ἀρειανοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίου. τότε δὲ οἱ κληρικοὶ ὅλων τῶν βαθμῶν φοροῦσαν λαϊκὰ ῥοῦχα, διότι δὲν εἶ-

χαν ἐμφανιστῆ ἀκόμη τὰ ῥάσα τὰ ἄμφια καὶ οἱ τελείως ἀψαλίδευτες γενειάδες καὶ τὰ μακριὰ μαλλιὰ τῶν κληρικῶν. (εἶναι πολὺ ψεύτικες ἀπατηλὲς καὶ παραπλανητικὲς οἱ εἰκόνες ποὺ εἰκονίζουν τοὺς «τρεῖς ἱεράρχες» μὲ ἄμφια μίτρες πατερίτσες κι ἐγκόλπια). ὁ ἐπίσκοπος ὁ στρατηγὸς ὁ νομάρχης κι ὁ καθηγητὴς ἐμφανισιακῶς δὲν διέφεραν σὲ τίποτε. οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὅλοι στὶς διαχειρίσεις ἦταν κρατικῶς τελείως ἀνεξέλγκτοι. καὶ οἱ περισσότεροι ἐπίσκοποι ἦταν παντρεμένοι.

Οἱ προειρημένοι Καππαδόκες ἦταν θαυμασταὶ καὶ ἐρασταὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ εἰδωλολατρικῆς φιλοσοφίας καὶ λοιπῆς κουλτούρας. στὴν καταγωγὴ οἱ γονεῖς τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ ἦταν Ἰουδαῖοι, πιθανῶς καὶ ἐξ αἵματος Ἑβραῖοι, οἱ δὲ τοῦ Βασιλείου ἦταν ἑλληνόγλωσσοι Σύροι. ὁ πατέρας τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ ἦταν ἀρχιερεὺς τῆς παγανιζούσης ἰουδαϊκῆς αἱρέσεως τῶν ὑψισταρίων, κι ἀργότερα ἐπίσκοπος τῶν ἀρειανῶν· στὴν τοπικὴ σύνοδο τοῦ Ἀριμίνου (Ῥίμινι), ὅπου οἱ σύνεδροι ἦταν 400, ἤτοι 320 ὀρθόδοξοι καὶ 80 ἀρειανοί, ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς 80 ἀρειανούς. ὁ Γρηγόριος ὁ «θεολόγος» ἀπὸ τὴ γέννησί του (329) μέχρι τὴ χειροτονία του σὲ ἐπίσκοπο Σασίμων ἦταν ἀρειανός, γιὸς ἀρειανῶν γονέων· ὁ βιογράφος του Γρηγόριος πρεσβύτερος τὰ μισολέει (Βίος Γρηγορ. θεολ., PG 35,261c). κι ὁ Βασίλειος Καισαρείας, ὅταν τὸν χειροτόνησε ἐπίσκοπον Σασίμων, ἦταν κι αὐτὸς ἀρειανός. πολλὰ χρόνια ἀργότερα ἔγραφαν ὅλοι τους μπαρουφοειδεῖς καὶ τὸ κατὰ δύναμιν σὲ ἀρχαΐζουσα γλῶσσα «ὀρθοδόξους δογματικοὺς λόγους κι ἐπιστολές», καὶ κοκορεύονταν ὁ μὲν Βασίλειος ὅτι ἀντιστάθηκε τάχα καὶ ἤλεγξε γενναία καὶ ἀτρόμητα τὸν ἀρειανὸ αὐτοκράτορα Βάλη (Οὐάλην), κι ἔγραφε συγγράμματα - σαπουνόφουσκες ἐναντίον τοῦ πεθαμένου ἀρειανοῦ Εὐνομίου κι ἐναντίον τῶν πνευματομάχων, ὁ δὲ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς παρομοίως ἔγραφε ἀκαταλαβίστικους δογματικοὺς λόγους γιὰ ῥητορικὴ φιγούρα καὶ κοκορευόταν ὅτι μόλις κατέφθασε (ὡς τυχοδιώκτης βέβαια) στὴν Κωνσταντινούπολι, ποὺ τὴ βρῆκε ὁλόκληρη ἀρειανική, μέσα σ' ἐλάχιστο χρόνο δὲν ἄφησε σχεδὸν κανέναν ἀρειανό. καππαδόκεια μούσια πλουσίων γαιοκτημόνων.

Ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς ἦταν ψυχασθενὴς ποὺ φθονοῦσε τὸν μικρότερο ἀδερφό του Καισάριο, ὁ ὁποῖος ἦταν μᾶλλον σὲ καλλίτερη κατάστασι. ὁ Γρηγόριος δὲν πήγαινε νὰ σπουδάσῃ, γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ τοὺς γονεῖς του μόνο μὲ τὸν Καισάριο ποὺ φθονοῦσε. ὅταν ὁ Καισάριος πῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια νὰ σπουδάσῃ ἰατρική, ὕστερ' ἀπὸ λίγο πῆγε κι αὐτὸς στὴν Ἀλεξάνδρεια νὰ σπουδάσῃ τὴν ἴδια ἐπιστήμη. ἀλλὰ δὲν τοῦ ἄρεσε, ἢ ἀπὸ ἀνικανότητα ἢ ἀπὸ τεμπελιά, κι ἔφυγε πάλι στοὺς γονεῖς του· ἴσως γιὰ νὰ μὴν τοὺς ἀφήσῃ μόνους μὲ τὴν ἀδερφή του Γοργονία. οὔτε γιατρὸς μποροῦσε νὰ γίνῃ, οὔτε ἄ-

ντεχε νὰ εἶναι ἡ ἀδερφή του μόνη μὲ τοὺς γονεῖς, οὔτε νὰ βλέπῃ τὴν πρόοδο τοῦ μικροτέρου ἀδερφοῦ του. ὅτι δὲ ἦταν τεμπέλης, ὅπως συνήθως ὅλοι οἱ φθονεροί, τοῦ ξεφεύγει ὡς ...καύχημα ἀργότερα, ὅταν ὁ ἴδιος γράφῃ τὸ ἰσόβιο λογότυπο τῆς ζωῆς του· *Ἐμοὶ μεγίστη πρᾶξις ἡ ἀπραξία.* («ἡ δουλειὰ εἶναι δουλεία καὶ ἡ τεμπελιὰ μαγεία»). κι αὐτὸ βέβαια μπορεῖ νὰ τὸ πῇ μόνον ἕνας ζάπλουτος. λίγο ἔπειτα πῆγε στὴν Ἀθήνα νὰ σπουδάσῃ. ἀργότερα πῆγε ἐκεῖ κι ὁ Βασίλειος κι ἐκεῖ γνωρίστηκαν καὶ συσπούδασαν. τὰ δυὸ πλουσιόπαιδα σπούδασαν παρλαπίπες στὴν ἐκεῖ νεοπλατωνικὴ φιλοσοφορρητορικὴ σχολή. ἦταν ἀκόμη ἀβάπτιστοι. βαπτίστηκαν πολὺ ἀργότερα στὶς πατρίδες των, ἀμέσως μετὰ τὸ θάνατο τοῦ τελευταίου εἰδωλολάτρου αὐτοκράτορος καὶ διώκτου τῶν Χριστιανῶν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ὁ Βασίλειος σὲ ἡλικία 33 ἐτῶν κι ὁ Γρηγόριος σὲ ἡλικία 34. πολὺ ἀργά, διότι τότε τὰ παιδιὰ τῶν Χριστιανικῶν οἰκογενειῶν βαπτίζονταν μεταξὺ 12 καὶ 25 ἐτῶν, ὅπως ὁ Ἀθανάσιος (12) κι ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος (24). στὴ σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν δὲν φανέρωσαν ὅτι εἶναι τέκνα Χριστιανικῶν οἰκογενειῶν. διότι οἱ εἰδωλολάτρες συμφοιτηταί τους, ἀνίκανα κακομαθημένα καὶ ναρκισσικὰ πλουσιόπαιδα, ποὺ περνοῦσαν τὸν καιρό τους μὲ φάρσες, ἐξυπνάδες, ἀγενῆ χωρατά, καὶ καψώνια, ἦταν πολὺ ἐχθρικοὶ πρὸς τοὺς Χριστιανούς, κι αὐτοὺς δὲν τοὺς ἐνώχλησαν ὡς Χριστιανοὺς ποτέ. κάποτε ὁ Βασίλειος τερμάτισε τὶς «σπουδές του» κι ἔφυγε γιὰ τὴν πατρίδα του. τότε ὁ Γρηγόριος ἔμεινε ὡς «καθηγητὴς» στὴ σχολή τους. αὐτὸ δείχνει τὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο τῆς σχολῆς, ποὺ εἶχε σκοπὸ μόνο τὴν ἀπασχόλησι τῶν ναρκισσικῶν κι ἀνικάνων πλουσιοπαίδων τῆς εἰδωλολατρίας, μαθαίνοντάς τους μόνον ἐξυπνάδες καὶ μαγκιές, καὶ ὄχι κάποια ἐπιστήμη. δὲν θὰ τὸν ἔκαναν καθηγητή, ἂν ἤξεραν ὅτι εἶναι τέκνο Χριστιανῶν.

Κανεὶς ἀπὸ τοὺς δυό τους κι ἀπὸ τοὺς ἀδερφούς των κι ἐξαδέρφους των δὲν δίνει εὐκρινεῖς πληροφορίες γιὰ τὰ χρόνια τους τὰ μέχρι τὸ 363 ποὺ φονεύθηκε ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης. ὁ Βασίλειος μετὰ ἀπὸ ἄγρια διαμάχη μὲ συνυποψηφίους ἔγινε ἐπίσκοπος τῆς Καισαρείας, πρωτευούσης τῆς Καππαδοκίας. καὶ κάποτε χειροτονεῖ καὶ τὸ Γρηγόριο ἐπίσκοπο Σασίμων. κι ὁ Γρηγόριος ἀποφασίζει νὰ μὴν πάῃ στὰ Σάσιμα, μιὰ πόλι τόσο μικρὴ κι ἀπόκεντρη, ἀνάξια «τοῦ μεγάλου του ἀναστήματος». καὶ φεύγει στὴν Κωνσταντινούπολι, ἔχοντας βάλει στὸ μάτι του τὴν ἐπισκοπὴ τῆς πρωτευούσης ἢ θέλοντας ν' ἀποκρύψῃ τὸ πιὸ ἔντονο γνώρισμά του ὡς ἀρειανοῦ ἢ καὶ παγανιστοῦ, καθηγητοῦ εἰδωλολατρικῆς φιλοσοφορρητορικῆς σχολῆς. πιθανῶς ἔχοντας καὶ τὴν ἐνθάρρυνσι τοῦ βολεμένου ἐξαδέρφου του Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου.

Ἡ ἀδερφὴ τοῦ Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου ἦταν μητρυιὰ τῆς πριγκη-

πίσσης Ὀλυμπιάδος, ποὺ ἦταν ζάπλουτη ἀπόγονος τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ. ἔχοντας μέσον αὐτὴν ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνός, ἔγινε κάποτε ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως γιὰ μικρὸ διάστημα. καὶ προσφωνοῦσε τὴν Ὀλυμπιάδα μὲ προφανῆ κτητικὴ ἐρωτομανία *τὸ ἐμόν Ὀλύμπιον (= τὸ Ὀλυμπάκι μου).* κι ὅταν ὁ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἀποκατάστασί της αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος Α΄ τὴν πάντρεψε μ' ἕναν ἀξιωματικό του, ὁ Γρηγόριος καπριτσώθηκε ποὺ τοῦ ἀφαιρέθηκε *τὸ Ὀλυμπάκι του,* καὶ δὲν πῆγε στὸ γάμο της. δυστυχῶς, μὲ τὸ θάνατο τοῦ Ἰουλιανοῦ ποὺ ἦταν καὶ τὸ ὁριστικὸ τέλος τῶν διωγμῶν τῶν Χριστιανῶν, χώθηκαν στὴν ἐκκλησία πολλοὶ ἀνάξιοι σπουδαρχίδαι κι ἀπατεῶνες, καί γε οἱ μοναχοί, καὶ τῆς κάθισαν κι ὡς ἰνδάλματα πολὺ μολυσματικά, καὶ δυστυχέστατα πολὺ διαφημισμένα, ὑποκείμενα ποὺ ἔκαναν στὴν ἐκκλησία ὅ,τι τοὺς σφυρίξῃ.

Τὸ Γρηγόριο τὸν πέταξαν ἀπὸ τὴν ἐπισκοπὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἱ σύνεδροι τῆς Β΄ οἰκουμενικῆς συνόδου ὡς ἀνάξιον, κι ἐκεῖνος ἔφυγε κι ἔγινε μοναχὸς στὸ τεράστιο ἀγρόκτημά του στὸν Πόντο, ἀγρόκτημα μὲ δάση, ποταμοὺς καὶ βίλλες, κοντὰ στὸν ἰδιόκτητό του ποταμὸ Ἴριν. ἐκεῖ ἦταν τὸ πατρικό του παλάτι. πέθανε μετὰ 10 χρόνια στὰ 62 του ὑπηρετούμενος ἀπὸ τοὺς δούλους του καὶ τὶς δοῦλες του, καὶ σ' ἕναν ἀπ' αὐτοὺς ἄφησε στὴ διαθήκη του πέντε χρυσᾶ νομίσματα. ὁ Βασίλειος εἶχε πεθάνει 12 χρόνια πιὸ μπροστά, στὰ 49 του ἀπὸ πέτρες στὰ νεφρὰ ἢ στὴ χολή.

Ὡς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς μετέφερε τὰ Χριστούγεννα στὶς 25 Δεκεμβρίου, ὅπου τὰ εἶχε μεταφέρει πρῶτος ὁ πάπας τῆς Ῥώμης. καὶ τὰ μετέφερε μαζὶ μὲ τὰ καρναβάλια τους, τοὺς σήμερα λεγομένους *καλικαντζάρους.* τὰ Χριστούγεννα ἑωρτάζονταν πρῶτα στὶς 5 Σεπτεμβρίου, κι ἔπειτα στὶς 5 καὶ 6 Ἰανουαρίου, καὶ λέγονταν *Θεοφάνεια.* διότι τότε *ἦλθε καὶ ἐφάνη* ὁ θεός, *τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον.* μὲ κανέναν τρόπο ἡ λέξι *θεοφάνεια* δὲν σημαίνει βάπτισι.

Ὁ Χριστὸς βέβαια γεννήθηκε στὶς 5 Σεπτεμβρίου, ὅταν ἦταν δυνατὸν οἱ ποιμένες ν' *ἀγραυλῶσι* (Λκ 7,1), δηλαδὴ νὰ βόσκουν τὰ πρόβατά τους νύχτα, ὅπως γίνεται καὶ σήμερα τὸ καλοκαίρι· διότι στὶς 5 Σεπτεμβρίου κλιματολογικῶς εἶναι ἀκόμη Αὔγουστος. τὸ *ἀγραυλῶσι* τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ σήμερα λέγεται *σκαρίζουν,* δηλαδὴ «τὰ πρόβατα βόσκουν τὴ νύχτα», διότι τὴν ἡμέρα δὲν ἀντέχουν στὴ ζέστη, καὶ κοιμοῦνται σὲ κάποια σκιά· καὶ ὁ μουσικὸς σκοπὸς ποὺ παίζει ὁ βοσκὸς μὲ τὴ φλογέρα του τὴ νύχτα, γιὰ νὰ ποικίλῃ τὴ μοναξιά του, βόσκοντας τὰ πρόβατά του, λέγεται *σκάρος* (= νυχτερινὴ βοσκή), ὅπως ξέρουμε ὅλοι οἱ χωριάτες. καὶ φυσικὰ 1 Σεπτεμβρίου ἐκδόθηκε τὸ αὐστηρότατο *δόγμα τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου* περὶ γενι-

κῆς *ἀπογραφῆς* ὅλων τῶν ὑπηκόων τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας του (Λκ 6,1). κι αὐτὴ ἡ *ἀπογραφὴ* γινόταν ἀπὸ τότε κάθε 15 χρόνια, καὶ τὸ *δόγμα* (= *edictum, ἴδικτον, ἴνδικτον,* διάταγμα) τοιχοκολλοῦνταν πάντοτε 1 Σεπτεμβρίου καὶ ἡ ἀπογραφὴ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀμέσως καὶ συντόμως· αὐτὴ εἶναι ἡ *πρώτη τῆς ἰνδίκτου* ποὺ μνημονεύει κάθε χρόνο ἡ ἐκκλησία, διότι ἡ ἀπογραφὴ γινόταν 1 Σεπτεμβρίου μέχρι καὶ τὰ τελευταῖα βυζαντινὰ χρόνια. κι ὁ Καῖσαρ Αὔγουστος βέβαια δὲν ἦταν παλαβός, γιὰ νὰ διατάξῃ γενικὴ κινητοποίησι ὅλων τῶν ὑπηκόων του μέσα στὸ καταχείμωνο μὲ τὰ παπικὰ καὶ προτεσταντικὰ «χιόνια στὸ καμπαναριό». κι ὁ Ἰωσὴφ μὲ τὴν ἑτοιμόγεννη παρθένο Μαρία ἔφτασαν ἐσπευσμένα ἀπὸ τὴ Ναζαρὲτ στὴ Βηθλεέμ, ὅπου ἔπρεπε ν' ἀπογραφοῦν, σὲ 3-4 ἡμέρες, καὶ τὴ βραδιὰ τῆς 5 Σεπτεμβρίου γεννήθηκε ὁ Χριστὸς στὸν καθαρὸ καὶ στεγνὸ καὶ χωρὶς ζῷα στάβλο καὶ ἀνακλίθηκε στὴν ἄδεια καὶ καθαρὴ ἀπὸ ἄχυρα φάτνη (= παχνί), ἐπειδὴ στὶς ἀρχὲς Σεπτεμβρίου (πὲς τὸν Αὔγουστο) τὰ ζῷα δὲν τὰ βάζουν ἀκόμη στὸ στάβλο· στὴν ὑποτροπικὴ μάλιστα Παλαιστίνη, θὰ ἔσκαζαν ἀπὸ τὴ ζέστη· ἀλλὰ τὰ δένουν ὅλα ἔξω. ἐκεῖνες οἱ εἰδωλολατρικὲς καὶ συγκρητιστικὲς ἀηδίες μὲ 25 Δεκεμβρίου (νομιζόμενη τότε μὲ κάποιο λάθος ὡς χειμερινὸ ἡλιοστάσιο), ὅταν οἱ εἰδωλολάτρες ἑώρταζαν τὰ σιχαμερὰ κι ὀργιαστικὰ γενέθλια τοῦ σιχαμεροῦ ἐπιβήτορος-θεοῦ τους Σατούρνου-Ἡλίου, καὶ τὰ τραλαλὰ καὶ τὰ «χιόνια στὸ καμπαναριὸ» τῶν «πεντακάθαρων ἀπὸ παραδόσεις» προτεσταντῶν εἶναι ἀκάθαρτες εἰδωλολατρικὲς σαχλαμάρες τοῦ συγκρητιστοῦ κι ἀνέκαθεν αἱρετικοῦ πάπα Ῥώμης, τὶς ὁποῖες μᾶς εἰσήγαγε στὴν ὀρθόδοξη ἀνατολικὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία ὁ ἀνόητος καὶ ἄπραγος κι ἀνίκανος Γρηγόριος Ναζιανζηνός, γιὰ νὰ κάνῃ κι αὐτὸς κάτι καὶ νὰ παραμείνῃ στοὺς αἰῶνες ὡς ὁ νομοθέτης καὶ προγραμματιστὴς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐκκλησίας. τὰ ῥωμαϊκὰ εἰδωλολατρικὰ *saturnalia* τῆς 25 Δεκεμβρίου, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ χαλίφης τῆς Ῥώμης συγχώνευσε συγκρητιστικῶς τὴ *Χριστοῦ γέννα* ἢ *Χριστούγεννα,* γιὰ νὰ καθυποτάξῃ καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀνεκχριστιανίστων εἰδωλολατρῶν κάτω ἀπὸ τὴν παντόφλα του, χωρὶς νὰ νοιάζεται γιὰ τὸν οὐσιαστικὸ ἐκχριστιανισμό τους, ὅπως κάνουν οἱ σημερινοὶ χαλίφες τῆς Ῥώμης στὴ Νότιο Ἀμερική, ἦταν μιὰ σιχαμερὴ ὀργιαστικὴ ἑορτή· καὶ *saturnalia* στὴ λατινικὴ θὰ πῇ *πουτανάλια* καὶ *κολομπαράλια* καὶ *κιναιδάλια,* οἱ δὲ μεταμφιεσμένοι σὲ σατύρους-καλικαντζάρους καυλωμένους ἰθυφαλλικοὺς *valentinos* (= σηκωμαρίκους) ἦταν οἱ ὀργιασταὶ τῆς ἑορτῆς. κι αὐτοὶ φαίνονταν μέχρι καὶ τὸν 12ο αἰῶνα, ὅταν ὁ Θεόδωρος Βαλσαμῶν εἶδε στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας κατὰ τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ ἱερὸ βῆμα οἱ λειτουργοὶ ἱερεῖς ὡς καρναβάλια (*carne valea* = μὲ τσιτωμένο τὸ πέος) μεταμ-

φιεσμένα σὲ ζῷα καὶ ἄντρες θηλυπρεπεῖς μὲ γυναικεῖα ῥοῦχα καὶ γυναῖκες λεσβίες μὲ ἀντρικὰ ῥοῦχα, καὶ ἀγανάκτησε. ἀλλὰ τοῦ εἶπαν· «Αυτὰ εἶναι παραδόσεις ποὺ παραλάβαμε ἀπὸ τοὺς πατέρες». σκατοπαραδόσεις ποὺ εἰσήγαγε ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς παρμένες ἀπὸ τὸν πάπα Ῥώμης. (βλ. Σχόλιο τοῦ Θεοδώρου Βαλσαμῶν στὸν 62 (ἢ 63) κανόνα τῆς ἐπίσης παπόθεν εἰσηγμένης Πενθέκτης Συνόδου, PG 138,245d - 248b. καὶ Ῥάλλη - Ποτλῆ, Σύνταγμα Κανόνων, τ. 2, σσ. 448 - 452. καὶ Νικοδήμου, Πηδάλιον, σ. 275, ὑποσημ. 2· καὶ 276, ὑποσημ. 1). αὐτὰ εἶναι τὰ σκατὰ ποὺ μᾶς ἄφησε ὡς παραδόσεις ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος ὁ *θεολόγος* (= ὁ θεόπνευστος), ὁ δαιμονισμένος.

Ὅτι ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς παρασκεύαζε ψέμματα φαίνεται κι ἀπὸ τοὺς δυὸ λόγους του, τὸν *Συντακτήριον,* δηλαδὴ τὸν δῆθεν ἀποχαιρετιστήριο «ἐπὶ τῇ παραιτήσει του» τὸν «ἐκφωνηθέντα» πρὸς τοὺς συνέδρους τῆς Β΄ οἰκουμενικῆς συνόδου (381) οἱ ὁποῖοι τὸν ἐκδίωξαν ὡς ἀνάξιον ἀπὸ τὴν ἐπισκοπὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὸν *Ἐπιτάφιον* τοῦ Βασιλείου (379 δῆθεν). καὶ τοὺς δυὸ τοὺς ἔγραψε ὡς μοναχὸς στὴ βίλλα του καὶ τοὺς λιμάριζε καὶ τοὺς κεντοῦσε λεκτικῶς ἐπὶ πολλὰ χρόνια ὁ ἀργόσχολος καὶ τελείωσε τὸ λιμάρισμα τοῦ μὲν Ἐπιταφίου μετὰ 11 χρόνια τοῦ δὲ Συντακτηρίου μετὰ 8 χρόνια. ἤθελε νὰ εἶναι ὁ ἀξεπέραστος ῥητορικὸς στυλίστας, καὶ ἡ γλῶσσα τῶν λόγων του νὰ εἶναι ὅσο γίνεται δυσνοητότερη, γιὰ νὰ κομπλεξάρῃ τοὺς ἀναγνῶστες του ὡς νοητικῶς πολὺ κατωτέρους του –φθονερὸ - κομπλεξικὸ κοκοριλίκι–, καὶ δὲν τὸν ἔνοιαζε ποὺ ὡς οὐσιαστικὸ περιεχόμενο εἶναι ὅλοι τους ἄχρηστες παρλαπίπες καὶ γαργάρες. ἔχει δὲ στὸν Ἐπιτάφιό του (δῆθεν τοῦ 379) κι ἕναν ἀνόητο καὶ προδοτικὸ τῆς ψευτιᾶς του ἀναχρονισμό του, ὅτι ἀποκαλεῖ τὸν Βασίλειο *πατριάρχην ἡμέτερον* –ὡς *πατριάρχην Καισαρείας*– ἐνῷ τὸ *πατριάρχης* ὡς ἐκκλησιαστικὸς ὅρος εἶναι μεταγενέστερος τῆς Β΄ οἰκουμενικῆς συνόδου (381). σαχλὸς κοκορικόβλακας. ὁ Ἱερώνυμος, ποὺ ἦταν θαυμαστὴς τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ καὶ τὸν ἀποκαλεῖ *καθηγητήν του (praeceptor meus),* γράφει ὅτι ὁ Γρηγόριος στοὺς λόγους του μιμοῦνταν τὸν κατὰ 180 χρόνια ἀρχαιότερό του εἰδωλολάτρη σοφιστὴ καὶ ῥήτορα Πολέμωνα. (Hieronymus, VIr. ill., 117· κριτικὴ ἀπὸ ἀρχαίων λατινικῶν χειρογράφων ἔκδοσί μου τοῦ λατινικοῦ κειμένου καὶ μετάφρασί μου στὴν ἑλληνική, συνημμένη ὡς παράρτημα στὴ διδακτορικὴ διατριβή μου «Ἱερωνύμου De viris illustribus», ἐκδεδομένη ὡς τόμος 23 στὴ σειρὰ «Βυζαντινὰ Κείμενα καὶ Μελέται» τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, Θεσσαλονίκη 1992). ὁ Πολέμων ἦταν ἕνας παρακμιακὸς σερσέμης καὶ μπλαμπλᾶς τῆς ἐπιδεικτικῆς ῥητορίας, ποὺ τὸν εἶχαν πρότυπο στυλίστα τοῦ λόγου στὴ φιλοσοφορρη-

τορικὴ σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου «σπούδασαν» ὁ Γρηγόριος κι ὁ Βασίλειος, καὶ προφανῶς τὰ κείμενά του τὰ εἶχαν σχολικὰ βιβλία· καὶ εἶχαν τὸν Πολέμωνα ἰσόβιο πρότυπο.

Ὅπως ἀνέφερα, ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἀναφέρει τὸ σύγχρονό του μοναχικὸ καὶ ψευδεπίγραφο μυθιστόρημα *Βίος τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου,* τὸ γραμμένο ὡς ἔργο τοῦ Μ. Ἀθανασίου περίπου 10 χρόνια μετὰ τὸ θάνατο ἐκείνου (373) κατὰ τὴ δεκαετία 379 - 391 (θάνατοι Βασιλείου καὶ Γρηγορίου). τὸ ἀναφέρει δὲ ὁ Γρηγόριος στὸ λόγο του 21: *Εἰς τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον,* §5 (PG 35,1088a), καὶ τὸ ἀποδίδει στὸν Ἀθανάσιο. τὸ πρόσωπο τοῦ Μ. Ἀντωνίου εἶναι φανταστικό, ἡ γλῶσσα τοῦ μυθιστορήματος ἐπιτηδευμένα ἁπλῆ, καὶ τὸ περιεχόμενό του κατάφορτο ἀπὸ ἀφρικανικὴ εἰδωλολατρικὴ δαιμονολογία. (καὶ τὰ φερόμενα ὡς κείμενα τοῦ Ἀντωνίου εἶναι ὅλα πλαστά, ἀλλὰ καὶ πολὺ μεταγενέστερα τῶν χρόνων, στοὺς ὁποίους ἀνάγονται). ἔχω τὴ γνώμη ὅτι ὁ *«Βίος τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου»,* ὡς δῆθεν ἔργο τοῦ Μ. Ἀθανασίου, εἶναι πλαστογράφημα τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ γραμμένο κατὰ τὴ δεκαετία τὴ μεταξὺ τοῦ θανάτου τοῦ Βασιλείου Καισαρείας (379) καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ (391). κι αὐτὴ τὴ διαβολεμένη παλιοδουλειὰ ὁ μῖμος Γρηγόριος τὴ διέπραξε, γιὰ ν' ἀνταγωνιστῇ καὶ νὰ ἰσοφαρίσῃ τὸν πεθαμένο Βασίλειο καὶ συνάμα νὰ καταφυτεύσῃ γιὰ τὰ καλὰ τὸ μοναχισμὸ στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, ὅπως τὸν καταφύτευσε κι ὁ Βασίλειος μὲ τὶς γραφόρροιές του *Ὅροι κατὰ πλάτος* καὶ *Ὅροι κατ' ἐπιτομήν,* ποὺ τὶς συνέταξε ὡς «νομοθέτης» ντὲ τοῦ μοναχισμοῦ κι ὡς «δεύτερος Μωϋσῆς» κι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πρῶτο σὲ θεοπνευστία. καὶ μαρτυρεῖ καὶ διαφημίζει ὁ Γρηγόριος τὸν *Βίον τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου* ὡς ἔργο δῆθεν τοῦ Μ.' Αθανασίου σὲ λόγο του ποὺ εἶναι τάχα Ἐγκώμιο στὸν Ἀθανάσιο. πολὺ φθονερὴ διαβολιά, πολὺ κακοήθης καὶ βλάσφημη. αὐτὰ ὁ πλαστογράφος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός.

Ὁ Βασίλειος, ὅπως φαίνεται στὴν Ἑξαήμερό του, ἦταν ἐπίσης προβληματικὸ καὶ σαλταρισμένο ἄτομο, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἦταν ἐλαφρότερα ἀπὸ τὸ φίλο του Γρηγόριο· ἦταν περίπου χαζοβιόλης καὶ φρενοβλαβὴς ἀλλὰ καὶ ξιππασμένος. καθὼς κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἐπίσκοπος ἀξιόλογης πόλεως, τῆς Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, φιλοδοξοῦσε δὲ νὰ γίνῃ καὶ κάτι σὰν ἀρχιεπίσκοπος, ὅπως ἄρχισαν νὰ βόσκουν τότε τέτοιες φιλοδοξίες καὶ σ' ἄλλους. καὶ στὴ Β΄ οἰκουμενικὴ σύνοδο (381) ὡρίστηκαν γιὰ ὅλη τὴν ἐκκλησία περίπου 25 τέτοιες ἀρχιεπισκοπές (Σωκράτης, Ἐκ. ἱστ. 5,8 PG 67,577c - 581a βλ. καὶ Γρηγόριον Νύσσ., Ἀπόσπ., στὸν Λεόντιον Ἱεροσολυμίτην, PG 86,1876d. Γρηγόριον Ναζ., Λόγ. 43,37 (= Ἐπιτάφ. Βασιλ.) PG 36,545c), ἀλλ' ὁ Βασίλειος ἦταν ἤδη πρὸ 2 ἐτῶν πεθαμένος (379). ἔγραψε πολλὲς ἐπιστολὲς

καὶ μερικὰ συγγράμματα. θὰ σχολιάσω τρία· *Ὅροι κατ' ἐπιτομήν· Ὅροι κατὰ πλάτος· Ἑξαήμερος.* τὰ δύο πρῶτα ἤθελε νὰ εἶναι ἡ Νομοθεσία τοῦ μοναχισμοῦ. δείχνει νὰ τὰ θέλῃ *ὡς Νόμον* καὶ *Δευτερονόμιον* καὶ τὴν *Ἑξαήμερον* ὡς *Γένεσιν·* ὑπόκωφα ξιππασμένος. ὅπως φαίνεται στοὺς τίτλους τῶν δύο πρώτων, ἐνῷ κατὰ τὴ φαντασίωσί του αὐτὰ ὑποκαθιστοῦν τὸν *Νόμον* καὶ τὸ *Δευτερονόμιον* τοῦ Μωϋσῆ, καὶ εἶναι κι ἀπομίμησί τους, εἶναι κι ἀπομίμησι τῶν ψευδεπιγράφων *Ὅρων* τοῦ Πλάτωνος. καὶ εἶναι τὸ ἀρχαιότερο μοναχικὸ βιβλίο, γραμμένο τὸ βραδύτερο τὸ 378· εἶναι ἡ μοναχικὴ νομοθεσία· θεωρητικὰ μόνο, διότι ποτὲ πουθενὰ δὲν ἐφαρμόστηκε συστηματικὰ σὲ ὑπαρκτὸ μοναστικὸ καθεστώς. ἦταν ὅπως ἡ ἰδεατὴ *Πολιτεία* τοῦ Πλάτωνος καὶ οἱ *Νόμοι* του, τὰ ὁποῖα θαύμαζε ὁ Βασίλειος, καὶ ὀνομαστικὴ μόνο ἀπομίμησι τῶν ψευδεπιγράφων *Ὅρων* ποὺ ἀποδίδονται σφαλερῶς στὸν Πλάτωνα. παραθέτω μερικὲς χαζομάρες του ἀπὸ τὴν περιβόητη *Ἑξαήμερόν* του, τὴν ὁποία ἔχω μεταφράσει καὶ ἐκδώσει τὸ 1973 (Ε.Π.Ε. - Βασίλειος - τ. 4, σσ. 410) μὲ εἰσαγωγή, εὑρετήρια, καὶ 387 ὑποσημειώσεις, στὶς ὁποῖες ἐμφαίνω πόσα παίρνει ἀπὸ 17 ἀρχαίους Ἕλληνες· (Ὅμηρος, Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Διόδωρος Σικελιώτης, Στράβων, Φίλων Ἰουδαῖος, Πεδάνιος Διοσκουρίδης, Αἴλιος Διονύσιος, Πλούταρχος Χαιρωνεύς, Ἀθήναιος, Αἰλιανός, Διογένης Λαέρτιος, Ὀππιανός, Ἱππόλυτος, Ὠριγένης, Σχόλια εἰς Ἀριστοφάνη, καὶ Πλούταρχος Ἀθηναῖος). καὶ πολλὲς φορὲς δὲν τοὺς καταλαβαίνει τί γράφουν· καὶ ἄλλες φορὲς δὲν παίρνει κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὰ συγγράμματά τους, ἀλλ' ἀπὸ ἀνθολόγια (σχολικὰ ἢ ἀνεκδοτολογικά).

1. Τ' ἀστρονομικὰ καὶ τὰ μετεωρολογικὰ τῆς *Ἑξαημέρου,* γιὰ τὰ ὁποῖα ἐξυμνεῖται ὡς *οὐρανοφάντωρ* (σὰ Μωϋσῆς) καὶ *τὴν φύσιν τῶν ὄντων τρανώσας* (= διασαφήσας, ἀποκαλύψας), τὰ κλέβει ὅλα, χωρὶς ποτὲ καμμιὰ ἀναφορὰ τῆς πηγῆς του, ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη ἢ ἀπὸ ψευδεπίγραφα ποὺ τοῦ ἀποδίδονται. ἐννοεῖται ὅτι πάντοτε δίνω τὴν παραπομπὴ τῶν χωρίων τοῦ Ἀριστοτέλους στὶς ὑποσημειώσεις μου.

2. Λέει ὅτι ἡ ἀλεποῦ θεραπεύει τὶς πληγές της μὲ ῥητίνη ποὺ περισυλλέγει ἀπὸ πεῦκα (Ἑξαήμ. 9,11 ΕΠΕ ἢ 9,3 PG 29,193a). Πολλὲς δεκάδες ἀπὸ τέτοιες σαχλαμάρες, ἀποτελοῦν τὴν Ἑξαήμερο τοῦ Βασιλείου καὶ δὲν περιέχει τίποτε ἐκτὸς ἀπὸ σαχλαμάρες. καθ' ὅλη τὴν ἔκτασι τοῦ κειμένου ἐπιδεικνύεται ἕνας βλάκας ποὺ πασχίζει νὰ κάνῃ τὸν ἔξυπνο.

3. Λέει ὅτι ὁ ἐλέφας ζῇ 300 χρόνια κι ὅτι δὲν ἔχει γόνατα, ἀλλὰ τὰ πόδια του εἶναι μονοκόκκαλα καὶ ἄκαμπτα (Ἑξαήμ. 9,27 ΕΠΕ ἢ 9,5 PG 29,201ab). προφανῶς δὲν εἶχε δῆ ἐλέφαντα ποτέ.

4. Λέει ὅτι ὁ ἐλέφας φοβᾶται τὸ ποντίκι (Ἑξαήμ. 9,29 ἢ PG 29,201c). τὸ κλέβει ἀπὸ τὸν κατὰ ἕναν αἰῶνα ἀρχαιότερό του πορνο-

γράφο Αἰλιανό, ἔχοντας διαβάσει τὸ *ΕΛΕΦΑΣΔΕΔΟΙΚΕΝΥΝ* (*δέδοικεν ὖν* = φοβᾶται τὸ γουρούνι) λαθεμένα ὡς *ΔΕΔΟΙΚΕ ΜΥΝ* (*δέδοικε μῦν* = φοβᾶται τὸ ποντίκι). ὁ Αἰλιανὸς ἀναφέρεται στὸ ἱστορικὸ γεγονὸς ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἀντιμετώπισαν τοὺς πρωτοφανεῖς γι' αὐτοὺς ἐλέφαντες τοῦ Πύρρου, ἐξαπολύοντας τὴ νύχτα ἐναντίον τους γουρούνια, ποὺ εἶχαν δεμένες ἐπάνω τους φλεγόμενες ὕλες καὶ καιόμενα ἔτρεχαν οὐρλιάζοντας ἄγρια καὶ τρομάζοντας τοὺς ἐλέφαντες (Αἰλιανός, Περὶ ζῴων 1,38). ὁ ἀμαθὴς βλάκας δὲν ἤξερε οὔτε νὰ διαβάζῃ σωστά.

5. Τὴ νυχτερίδα τὴ λέει πτηνό (Ἑξαήμ. 8,13 ΕΠΕ ἢ 8,3 PG 29,169c). δὲν εἶχε δῆ νυχτερίδα ποτέ μου, γιὰ νὰ ξέρῃ ὅτι εἶναι θηλαστικὸ ἴσα μὲ ποντίκι ποὺ μοιάζει ἀκριβέστερα μὲ μικροσκοπικὸ σκύλο. φυτρώνει ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸν σπέρνουν καὶ λέει ὅ,τι τοῦ σφυρίξῃ.

6. Ἡ πέρδικα εἶναι ζηλιάρα καὶ προδότρια, διότι μὲ κακούργα πονηριὰ καὶ μὲ φθονερὴ προδοσία βοηθάει τοὺς κυνηγοὺς νὰ πλήξουν τὸ θήραμα. (Ἑξαήμ. 8,16 ΕΠΕ ἢ 8,3 PG 29,172c). χρειάζεται σχόλιο;

7. Στὴ θάλασσα –ἐννοεῖ φυσικὰ τὴ Μεσόγειο– ὑπάρχουν κήτη μεγάλα, ἴσα μὲ τὰ μεγαλείτερα βουνὰ τῆς γῆς, νησιὰ ὁλόκληρα. (Ἑξαήμ. 7,31 ΕΠΕ ἢ 7,6 PG 29,161b). μυθομανία χωρὶς ὅρια.

8. Στὴ θάλασσα ὑπάρχει ἕνα μικρὸ ψαράκι *(ἰχθύδιον),* ἡ *ἐχενηΐς,* ποὺ ἔχει τὴν τρομακτικὴ δύναμι ν' ἀκινητοποιῇ καὶ τὰ πιὸ μεγάλα πλοῖα, καὶ τὰ κάνει νὰ ῥιζώνουν σὲ μιὰ θέσι της ἀκίνητα γιὰ πάντα· (καὶ φυσικὰ –ἐννοεῖ– ὅλοι οἱ ναυτικοὶ κι οἱ ἐπιβάτες πεθαίνουν ἀπὸ τὴ δίψα, τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ποὺ δὲν ὑπῆρχε ἀσύρματος, γιὰ νὰ ἐκπέμψουν SOS) (Ἑξαήμ. 7,32 ΕΠΕ ἢ 7,6 PG 29,161c). τί μυθομανία, θεέ μου! *τὴν φύσιν τῶν ὄντων τρανοῖ!* μὴ ξέροντας καλὰ ἀρχαῖα ἑλληνικά, νομίζει ὅτι τὸ *ἐχενηΐς* παράγεται ἀπὸ τὸ *ἔχω τὴν ναῦν,* δηλαδὴ τάχα *κατέχω,* κρατῶ, συγκρατῶ, κατακρατῶ, ἀκινητοποιῶ τὸ πλοῖο, ἐνῷ παράγεται ἀπὸ τὸ *ἔχομαι τῆς νηός,* δηλαδὴ κολλάω στὰ ὑποθαλάσσια πλευρὰ τοῦ πλοίου, καὶ δὲν εἶναι *ἰχθύδιον* μαγικῶς παντοδύναμο ἀλλὰ ἡ πεταλίδα ποὺ κολλάει στὰ κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ πλευρὰ τοῦ πλοίου. καὶ σήμερα τὰ πλοῖα εἶναι γεμάτα πεταλίδες κολλημένες στὰ κάτω τοῦ νεροῦ πλευρά τους. ἀμαθὴς βλάκας καὶ μυθομανὴς δεισιδαίμων. λέξεις μὲ ὅμοια κατασκευὴ χρησιμοποιοῦμε σήμερα στὴν κωδικολογία τὶς *ἐχέσαρκον* καὶ *ἐχέτριχον,* λέγοντας ἔτσι τὶς δυὸ πλευρὲς τῆς περγαμηνῆς. καλὰ γράφει ἀπὸ τὴ φυλακὴ ὁ μελλοθάνατος Παῦλος στὸν Τιμόθεο ὅτι οἱ κληρικοὶ πρέπει νὰ εἶναι ὄχι μόνο *πιστοὶ* ἀλλὰ καὶ *ἱκανοὶ καὶ ἑτέρους διδάξαι* (Β΄ Τι 4,2). αὐτὸς ὁ χαζὸς ἀριβίστας καὶ τυχοδιώκτης καὶ σπουδαρχίδης ζάπλουτος γαιοκτήμων ἔπρεπε νὰ γίνῃ κληρικός; ἤξερε νὰ διδάξῃ μ' αὐτὲς τὶς σαχλαμά-

ρες ποὺ λέει ὁ μυθομανής, διαβάλλοντας ἔτσι τὴ Χριστιανικὴ πίστι καὶ φθείροντας τὴν ἐκκλησία; αὐτὸς ποὺ ὑπέταξε τὴν ἐκκλησία στὸν εἰδωλολατρικὸ θεσμὸ καὶ ἑσμὸ τοῦ μοναχισμοῦ;

9. Ἡ ὀχιὰ *(ἔχιδνα),* ὅταν θέλῃ νὰ γαμήσῃ ἡ μοιχεύτρια τὴ θαλάσσια σμέρνα *(μύραινα)* –ἄρα καὶ οἱ δυὸ γυναῖκες–, πηγαίνει στὴν παραλία –σὰν κάτω ἀπὸ τὸ μπαλκόνι της νὰ ποῦμε– καὶ τῆς σφυρίζει συνθηματικὰ καὶ πρόστυχα –σὰν καντάδα νὰ ποῦμε· ὑπῆρχαν καὶ στὴν ἀρχαιότητα καντάδες καὶ λέγονταν *παρακλαυσίθυρα·* κι ἐκείνη ἡ σκρόφα ἡ μοιχαλίδα –ἢ μήπως λεσβίες καὶ αἱ δύο;– βγαίνει ἀπὸ τὸ νερὸ (φορώντας πνευμόνια;), καὶ διαπράττουν οἱ πρόστυχες κι ἀνήθικες τὴ μοιχεία τους· ἄρα παλιὰ ἀνήθικη σχέσι· (παντρεμένες καὶ οἱ δυό;) (Ἑξαήμ. 7,28 ΕΠΕ ἢ 7,5 PG 29,160b). γι' αὐτὸ νὰ ξέρουν οἱ Χριστιανὲς –γιατί ὄχι καὶ οἱ Χριστιανοί, Βασιλάκη;– ὅτι ἡ μοιχεία, ποὺ τὴ συνηθίζουν αὐτὰ τὰ φαρμακερὰ ὑποκείμενα δὲν εἶναι πρᾶμα σωστό. λὲς καὶ στὴ Βίβλο δὲν ὑπάρχει τὸ ἁπλὸ *Οὐ μοιχεύσεις* (Νο 48,18), οὔτε τὰ ὅσα λέει ὁ ὑπόλοιπος Νόμος τῆς Π. Διαθήκης καὶ ὅσα ὁ Χριστὸς καὶ ἡ λοιπὴ Κ. Διαθήκη, κι ἔπρεπε αὐτὸς νὰ πῇ αὐτὴ τὴ βλακεία γιὰ νὰ μάθουν οἱ Χριστιανοὶ τί πρέπει νὰ κάνουν. καὶ πρέπει ἀπὸ τὴ ζῳολογία καὶ τὴν ἰχθυολογία τοῦ Βασιλείου νὰ μάθουν ὅτι ἡ μοιχεία δὲν εἶναι καλὸ πρᾶμα.

10. Λέει τὴν ἀρλούμπα ὅτι ὁ *βασιλεὺς* τῶν μελισσῶν, παρ' ὅλο ποὺ δὲν βγαίνει μὲ κλήρωσι ἢ ἐκλογές, δίνει πάντοτε στὶς μέλισσες τὸ καλὸ παράδειγμα, πηγαίνοντας γιὰ ἐργασία στὸ λειβάδι πρῶτος (Ἑξαήμ. 8,17 - 18 ΕΠΕ ἢ 8,4 PG 29,173ab). δὲν ξέρει ὅτι δὲν εἶναι ἀρσενικὸ ἄτομο καὶ βασιλεύς, ἀλλὰ θηλυκό, βασίλισσα - μητέρα, καὶ δὲν βασιλεύει, ἀλλὰ γεννάει ὅλες τὶς μέλισσες τῆς κυψέλης, καὶ βγαίνει ἀπὸ τὴν κυψέλη μόνο μιὰ φορά, γιὰ νὰ γονιμοποιηθῇ ἀπὸ τὸν πιὸ ἀνθεκτικὸ ἀρσενικὸ κηφῆνα, ποὺ ἀναδεικνύεται στὴν πτῆσι πρῶτος, καὶ τοῦ παίρνει ὅλο τὸ σπέρμα γιὰ ὅλη τὴ ζωή της, κι αὐτὸν τὸν σκοτώνει ἀμέσως ὡς ἄχρηστον πλέον. αὐτὰ φυσικὰ δὲν τὰ ἤξεραν οὔτε οἱ ἄλλοι ἀρχαῖοι, ἀλλὰ δὲν ἔλεγαν τὶς σαχλαμάρες ποὺ λέει αὐτός, παριστάνοντας τὸν πάνσοφο καὶ τὸ θεόπνευστο *οὐρανοφάντορα τὸν τρανώσαντα τὴν φύσιν τῶν ὄντων,* καί γε ἀνώτερο τοῦ Μωϋσῆ, ὅπως κομπορρημονεῖ ὁ ἐπίσης ἀνόητος καὶ κοκορῖκος ἀδερφός του Γρηγόριος Νύσσης, ὁ αἱρετικὸς ποὺ κληροδότησε στοὺς ὁμοίους του τὴ βδελυρὴ κακοδοξία τοῦ καθαρτηρίου πυρός (purgatorium).

11. Ἡ λάγνα περιστέρα καὶ οἱ πρόστυχες κότες οἱ ἀδιάντροπες ὅλη τὴν ὥρα πηδιοῦνται, σὰ δὲν ντρέπονται! (Ἑξαήμ. 8,16 ΕΠΕ ἢ 8,3 pg 29,172c). πέρα ἀπὸ τὴ βλακεία του γιὰ τὶς κότες, ἀπόρησα γιὰ τὴν ἁγνὴ περιστερά! κάτι ἄλλο συμβαίνει· ἐκεῖ ποὺ διάβαζε ὁ βλάκας γιὰ τ' ἀνήθικα ζῷα, μετὰ ἀπὸ κάποια φτερωτὴ πουτάνα πήδηξε μιὰ σει-

ρὰ κειμένου ἢ καὶ περισσότερες καὶ πῆγε στὴν ἀντιπαραβολὴ τῆς ἀξιέπαινης ἁγνῆς καὶ σεμνῆς κι ἀθῷας περιστερᾶς, κι ἀντέγραψε λαθεμένα, καὶ πῆρε ἡ μπόρα ἢ ἡ φόρα του καὶ τὴν καημένη τὴν περιστερὰ μαζὶ μὲ τὶς πρόστυχες κότες. «διασκελισμὸς ἐξ αἰτίας τοῦ ὁμοιοτελεύτου» λέγεται τὸ λάθος αὐτὸ στὴν παλαιογραφία καὶ στὴν κριτικὴ κειμένου. συμβαίνει καὶ σήμερα στοὺς πληκτρολόγους. καταλαβαίνετε πῶς διάβαζε ὁ σαχλὸς παπατρέχας. καὶ οἱ κότες; τί φταῖνε οἱ καημένες, ὅταν ὁ κόκορας δὲν λέει νὰ συμμαζευτῇ ὁ πρόστυχος; ὄχι· οἱ ἄντρες δὲν φταῖνε ποτέ· πάντα οἱ γυναῖκες φταῖνε, αὐτὲς οἱ πρόστυχες μὲ τὴν ὀμορφιά τους καὶ τὴ μαργιολιά τους. κάποτε ἕνας Ἁγιορείτης μοῦ εἶπε· «Ὁ θεὸς δὲν ἔπρεπε νὰ δημιουργήσῃ τὶς γυναῖκες. κι ὅταν τοῦ ἀπάντησα ὅτι, Ἂν ὁ θεὸς δὲν εἶχε δημιουργήσει τὶς γυναῖκες οἱ ἄντρες ὅλοι θὰ ἦταν πούστηδες», ἐξωργίστηκε. κι ἕνας ἄλλος μοῦ εἶπε ὅτι «Γυναίκα μόνο μία ἔπρεπε νὰ δημιουργηθῇ, ἡ Παναγία Θεοτόκος, ποὺ μᾶς σῴζει», ἐπειδὴ τοῦ πρόσθεσα «Καὶ ἡ δική σου μητέρα ποὺ δὲν μᾶς σῴζει», ἐπίσης ἐξωργίστηκε. σ' αὐτοὺς ἤθελα νὰ προσθέσω τώρα ὅτι «Καὶ τὰ μικρὰ ἀγόρια δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ δημιουργήσῃ, σὰν τὸ μικρὸ Ζαχαρία, νὰ ποῦμε, γιὰ τὸν ὁποῖο ἀναστατώθηκαν ἐρεθισμένοι ὅλοι οἱ γεροντάδες τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος». ὀφείλω ὅμως νὰ ἀναγνωρίσω τὴ δικαιοκρισία τοῦ γέροντος ποὺ εἶπε στὸ Ζαχαρία μὲ τὸ δέρμα του τὸ κατεστραμμένο μέσα στὴ λίμνη τοῦ νίτρου· «Τώρα μάλιστα· εἶσαι ἕνας ἄγγελος». γδαρμένος ἄγγελος, χωρὶς δέρμα. τί ἔφταιγαν οἱ καλομπαράδες του;! ὁ θεὸς φταίει ποὺ δὲν ἔκανε νὰ γεννιοῦνται τὰ παιδιὰ σαραντάρηδες. αὐτοί, ἂν πᾶνε στὸν παράδεισο τὸ θεὸ θὰ τὸν μαλλώσουν. γιατί ὅταν δημιούργησε τὸν κόσμο, δὲν τοὺς ῥώτησε; γιατί δὲν πῆρε εὐλογία ἀπ' αὐτούς; ἄρα αὐτὸς φταίει! ἄλλη φορὰ νὰ ῥωτάῃ καὶ νὰ παίρνῃ τὴν εὐλογία τους. καταλαβαίνετε τώρα τί τριβέλιζε τὸν καψουριασμένο Ἁη Βασίλη.

12. Κάποτε ὅμως βρῆκε καὶ μιὰ θηλυκὴ καλή, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν κι ἀβάπτιστη κι ἀκατήχητη· τὴν *τρυγόνα.* ἡ ἐντιμότατη τρυγόνα, ὅταν χηρέψῃ, ἀκόμη κι ἂν εἶναι νέα, δὲν ζευγαρώνει μὲ ἄλλον ἀρσενικὸ ποτὲ στὴ ζωή της! ποτέ! λὲς κι ὁ ἀφιλότιμος ἦταν πεπειραμένος ὀρνιθολόγος, ποὺ παρακολουθοῦσε νύχτα μέρα τὴ σεξουαλικὴ συμπεριφορὰ τῶν ἀγρίων πουλιῶν τοῦ δάσους μὲ ἰσχυρὰ κυάλια, καὶ ἤξερε ποιές πηδιοῦνται καὶ ποιές ὄχι, οὔτε μέρα οὔτε νύχτα. τί ματάκιας τέλος πάντων! τί αὐστηρὸς πουριτανὸς καὶ τιμητὴς τῶν ἠθῶν! ὄχι παίζουμε! κι ἀπὸ τὴν τρυγόνα βγάζει τὸ δίδαγμα καὶ τὸ δόγμα τὸ «ἀπαραίτητο» γιὰ τὴ Χριστιανὴ γυναῖκα. τὸ καλὸ παράδειγμα τῆς τρυγόνας πρέπει ν' ἀκολουθοῦν –ἔχουμε καὶ ἠθικὲς προεκτάσεις!–, κι ὄχι νὰ θέλουν ξανὰ παντρειά! (Ἑξαήμ. 8,28 ΕΠΕ ἢ 8,6 PG 29,177c). τί δόγμα κι αὐτό! ἕνα μόνο δὲν σκέφτηκε· ἂν οἱ Χριστιανὲς

γυναῖκες ἔχουν πρότυπο σεξουαλικῆς συμπεριφορᾶς τὴν τρυγόνα, θὰ πρέπῃ νὰ συνουσιάζωνται ὅπως ἐκείνη παρὰ φύσιν ἀπὸ τὸν πρωκτό; διότι τὰ πουλιὰ δὲν ἔχουν αἰδοῖο· εἶναι μονοτρήματα καὶ δέχονται τὸν κόκορά τους ἀπὸ τὸν πρωκτό. τί βλάκας, θεέ μου! δὲν ἦταν στὰ καλά του ὁ ἄνθρωπος. γιὰ φαντασθῆτε νὰ τὸν εἴχατε καὶ γέροντα νὰ σᾶς ἐξομολογῇ! σὰν ἐκεῖνον ποὺ κάθε βράδυ στὶς 12 τὰ μεσάνυχτα ἀκριβῶς τηλεφωνεῖ ἀπὸ τ' Ἁγιονόρος καὶ ῥωτάει τὰ τεκνά του (ἀντρόγυνα)· «Τί κάνετε αὐτὴ τὴ στιγμή!». κάποτε οἱ ἄνθρωποι κουράστηκαν, καὶ μὲ ῥώτησαν «τί νὰ κάνουν, χωρὶς νὰ προσβάλουν τὸ ἱερὸ πρόσωπό του». καὶ τοὺς εἶπα νὰ τοῦ ἀπαντήσουν· «Μόλις τελειώσαμε, γέροντα, καὶ ἦταν πολὺ ὡραῖο!». εἶπαν μιὰ φορὰ ἔτσι καὶ δὲν τοὺς ξανατηλεφώνησε. ἴσως, ὅταν τὸ ἄκουσε, νὰ «τράβηξε καὶ ... κομποσχοίνι», ὅπως εἴθισται νὰ λέγεται στὴν καλογερικὴ διάλεκτο τὸ παίξιμο τοῦ κομποσχοινιοῦ. στὰ πατήματα τοῦ σεπτοῦ Μ. Βασιλείου ὁ ἅγιος γέροντας. ἂν ζῇ καὶ διαβάσῃ αὐτὸ ποὺ γράφω ἐδῶ, θὰ μὲ συκοφαντήσῃ ὡς αἱρετικό. κι ἀμέσως παρακάτω ὁ Μ. Βασίλειος, πηγαίνοντας κατὰ μέτωπον κόντρα στὸν ἀπόστολο Παῦλο, λέει· *Ἀκουέτωσαν αἱ γυναῖκες ὅπως τὸ σεμνὸν τῆς χηρείας καὶ παρὰ τοῖς ἀλόγοις προτιμότερον τοῦ ἐν ταῖς πολυγαμίαις ἀπρεποῦς* (Ἑξαήμ. 8,28 ΕΠΕ ἢ 8,6 PG 29,177c). *ἀπρέπεια τῆς πολυγαμίας* λοιπὸν ὁ μετὰ ἀπὸ χηρεία δεύτερος γάμος. καὶ γιατί λέει σὲ πληθυντικὸ *ἐν ταῖς πολυγαμίαις* καὶ ὄχι σ' ἑνικὸ *ἐν τῇ πολυγαμίᾳ;* ἐπειδὴ θέλει νὰ πῇ ὄχι μόνον *ἡ πολυγαμία* δηλαδὴ ὁ δεύτερος μετὰ ἀπὸ χηρεία γάμος, ἀλλὰ κυρίως *τὰ πολλὰ γαμήσια.* συμπεριλαμβάνει κι αὐτοὺς ποὺ δὲν χήρευσαν· σὰ νὰ λέῃ· «Καὶ σεῖς καὶ σεῖς· ὄχι *πολλὰ γαμήσια*». μὴ μοῦ πῆτε ὅτι δὲν ἦταν μανιακὸς ἀπὸ σεξουαλικὸ φθόνο.

Γράφει κι ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τὶς χῆρες· *Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν* (Α΄ Τι 14,6)· *Θέλω λοιπὸν οἱ νέες (χῆρες) νὰ ζευγαρώνουν γαμικά, νὰ τεκνογονοῦν, νὰ οἰκοδεσποτοῦν, νὰ μὴ δίνουν στὸν ἀντίθετο καμμιὰ ἀφορμὴ νὰ μᾶς κακολογῇ.*

Καὶ γιὰ τὸ γάμο κι ὅσους παρεμποδίζουν τὸ *γαμεῖν* γράφει· *Τὸ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν.* (Α΄ Τι 9,3). *Τὸ πνεῦμα λέει ῥητῶς ὅτι σὲ καιροὺς ὑστέρους θ' ἀποστατήσουν μερικοὶ ἀπὸ τὴν πίστι καὶ θὰ προσηλωθοῦν σὲ πνεύματα πλάνα καὶ διδασκαλίες δαιμονίων· θὰ εἶναι ὑποκριταὶ καὶ ψεῦτες, πωρωμένοι στὴ συνείδησί τους, θὰ ἐμποδίζουν τοὺς ἀνθρώπους*

νὰ γαμοῦν, θὰ τοὺς ἐπιβάλλουν ν' ἀπέχουν ἀπὸ τρόφιμα ποὺ ὁ θεὸς τὰ ἔκανε γιὰ νὰ τὰ τρῶν οἱ πιστοὶ καὶ ὅσοι γνωρίζουν τὴν ἀλήθεια.

Καὶ γιὰ τ' ἀντρόγυνα γενικῶς ὁ Παῦλος γράφει· *Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι· διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότῳ, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν. θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτω.* (Α΄ Κο 13,1 - 8). *Γι' αὐτὰ δὲ ποὺ μοῦ γράψατε, εἶναι ὡραῖο στὸν ἄνθρωπο νὰ μὴν πιάνῃ γυναῖκα· ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουν οἱ πορνεῖες, ἂς ἔχῃ ὁ καθένας τὴ δική του γυναῖκα, καὶ ἡ κάθε μιὰ ἂς ἔχῃ τὸ δικό της ἄντρα. ὁ ἄντρας στὴ γυναῖκα νὰ ἐκδηλώνῃ τὴν ὀφειλόμενη ἀγάπη, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυναίκα στὸν ἄντρα. ἡ γυναίκα τὸ δικό της τὸ σῶμα δὲν τὸ ἐξουσιάζει, τὸ ἐξουσιάζει ὁ ἄντρας. ὁμοίως δὲ κι ὁ ἄντρας τὸ δικό του τὸ σῶμα δὲν τὸ ἐξουσιάζει, τὸ ἐξουσιάζει ἡ γυναίκα. μὴν ἀποστερεῖτε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἐκτὸς ἂν κάνετε κάτι ἀπὸ κοινὴ συμφωνία καὶ πρόσκαιρα, γιὰ νὰ κάνετε ἕνα διάλειμμα γιὰ τὴ νηστεία καὶ τὴν προσευχή· κι ἔπειτα νὰ συνέρχεστε πάλι μαζί, γιὰ νὰ μὴ σᾶς πειράζῃ ὁ σατανᾶς λόγῳ τῆς ἀγαμησίας σας. κι αὐτὸ σᾶς τὸ λέω ὡς παραχώρησι, ὄχι ὡς διαταγή. διότι ἐγὼ θέλω ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ εἶναι σὰν κι ἐμένα· ἀλλ' ὁ καθένας ἔχει ἀπὸ τὸ θεὸ τὸ δικό του χάρισμα, ἄλλος μὲν ἔτσι, ἄλλος δὲ ἔτσι.*

Καὶ γιὰ τοὺς γεροντάδες σὰν τὸν Ἁη Βασίλη καὶ τὸν προειρημένο Ἁγιορείτη γράφει· *Ἐκ τούτων εἰσὶν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα.* (Β΄ Τι 7,5). *Ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ διεισδύουν μέσα στὶς οἰκογένειες κι αἰχμαλωτίζουν γυναικάρια κατάφορτα μὲ σωροὺς ἁμαρτιῶν, ποὺ σύρονται ἀπὸ ἐπιθυμίες παρδαλές, ποὺ ὅλο μαθαίνουν καὶ μαθαίνουν καὶ ποτὲ δὲν μποροῦν νὰρθοῦν σὲ ἐπίγνωσι τῆς ἀληθείας.*

Ἑρμηνεύω ἀναλυτικώτερα τὸ τρίτο χωρίο στὴ συνήθως παρερμηνευόμενη φράσι του *Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους..., ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν* (Α΄ Κο 13,5 - 6). *κρᾶσις* εἶναι ἡ σύγκρασί τους, δηλαδὴ ἡ σεξουαλικὴ ἕνωσί τους, ἡ συνουσία τους, *ἀ-*

κρασία δὲ ἡ παράλειψί της, ἡ παραμέλησι ἢ ἀποστέρησί της, ἡ ἀγαμησία· ἡ λέξι κατανοεῖται καλλίτερα, ὅταν δοῦμε καὶ ἄλλα παρόμοια παράγωγα· *ἀκρασία εὐκρασία δυσκρασία θερμοκρασία* κλπ.. εἶναι ἀμαθεῖς καὶ ἀνόητοι ἐκεῖνοι ποὺ νομίζουν ὅτι *ἀκρασία* θὰ πῇ *ἀκράτεια,* κι ὅτι ἐδῶ ὁ Παῦλος τοὺς περιφρονεῖ καὶ ἔμμεσα τοὺς ὀνειδίζει. οἱ δυὸ λέξεις δὲν ἔχουν καμμία σχέσι, οὔτε ἐτυμολογικὴ οὔτε σημασιολογική. *πειράζει* δὲ *ὁ σατανᾶς* τοὺς συζύγους, ποὺ δὲν χορταίνουν τὴ συνουσία μὲ τὸ νὰ μειώνῃ μὲ τὴν ἀποστέρησι τὴν ἀγάπη τους καὶ τὴ χαρά τους, μὲ τὴ γκρίνια ποὺ ἀναφύεται ὑπόκωφα, μὲ τὸ νὰ κάνῃ τὸν στερημένο ἄντρα νὰ λοξοκυττάζῃ ξένα κάλλη, καὶ τὴ στερημένη γυναῖκα νὰ ἐπιδεικνύεται ἀπρεπῶς στοὺς ἄλλους ἢ νὰ ῥέπῃ πρὸς χαριεντισμοὺς μὲ ἄλλους, *πειράζει* καὶ τοὺς δυὸ στερημένους μὲ τὸ ν' ἀκουμποῦν συναισθηματικὰ καὶ μ' ἕναν ἀδιόρατο ἐρωτισμὸ ὁ ἄντρας στὸν «κορίτσαρό» του, δηλαδὴ τὴν κόρη του, καὶ ἡ γυναίκα στὴν «ἀγορίνα» της, δηλαδὴ τὸ γιό της, καὶ νὰ παραχαϊδεύουν τὰ παιδιά τους, καὶ νὰ τὰ κάνουν ἡ μὲν μητέρα τὸ γιό της λελὲ καὶ μαμάκαν καὶ θηλυπρεπῆ μέχρι καὶ κίναιδο, ὁ δὲ πατέρας τὴν κόρη του ἀρσενοπρεπῆ καὶ λεσβία ἢ τὸ λιγώτερο μειωμένης θηλυκότητος καὶ ἀνοργασμική. τὰ φυσιολογικὰ κι ἁγνὰ παιδιὰ ἀναπτύσσονται μόνο στὴ σκιὰ ἐρωτευμένων ζευγαριῶν ποὺ χορταίνουν τὴ συνουσία. ὅλη τὴν οἰκογένεια μολύνει καὶ *πειράζει ὁ σατανᾶς,* ὅταν οἱ σύζυγοι ἀποστεροῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. καὶ τὴν ἀποστέρησι αὐτὴ τὴν κάνουν, γιὰ νὰ παραστήσουν τὸν ἅγιο, κατηχημένοι ἴσως ἀπὸ κακοὺς καὶ φθονεροὺς δασκάλους καὶ «πνευματικούς», ἐνῷ κατὰ βάθος πικραίνονται ἐναντίον τοῦ θεοῦ, νομίζοντας ὅτι ἐκεῖνος ζητάει κι ἀθλοθετεῖ δῆθεν αὐτὴ τὴ σεξουαλικὴ στέρησι. ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὅτι τὴν ἀθλοθετοῦν οἱ ἄγαμοι, ὅταν, φθονεροὶ ὄντες, φθονοῦν τὴ χαρὰ τῶν ἐγγάμων, τὴν ὁποία αὐτοὶ δὲν διάλεξαν, κι ἔπειτα τὸ μετάνιωσαν. φαρμακερὸ φρόνημα, ψυχοφθόρο καὶ σατανικό. καὶ αὐτὰ μὲν διδάσκει στὸ θέμα αὐτὸ ὁ θεόπνευστος ἀπόστολος Παῦλος.

Μὲ τὴν ἀνορθόδοξη δὲ κι ἀντιβιβλικὴ κι ἀντιχριστιανική του διδαχὴ ὁ Βασίλειος Καισαρείας ῥήμαξε τοὺς Χριστιανοὺς ἄντρες, ῥήμαξε τὶς Χριστιανὲς γυναῖκες, ῥήμαξε σὰ *λύκος βαρὺς* καὶ τὰ παιδιὰ τῶν Χριστιανῶν. κι αὐτὸς εἶναι ὁ *μέγας* νομοθέτης τῶν μοναχῶν κι ὁ *μέγιστος φωστὴρ* τῆς Χριστιανωσύνης. ἐκεῖνος ποὺ εἰσήγαγε τὸν εἰδωλολατρικὸ μοναχισμὸ στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, γιὰ νὰ κατέχῃ ἀγάμους καὶ ἐγγάμους!

Ποιός ἦταν λοιπὸν αὐτὸς ὁ αὐθάδης καὶ ἀσεβὴς καὶ ἀντιβιβλικὸς καὶ ἀντίχριστος βλάκας Βασίλειος μὲ τὶς ὀρνιθολογικές του σαχλαμάρες, ποὺ πάει κόντρα κατὰ μέτωπον μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ἀναπτύσσοντας τὴν ἀντιγαμικὴ φιλοσοφία του τῆς τρυγόνας, μὲ τὴν ὁ-

ποία ἄνοιξε καὶ πόρτα στὸν εἰδωλολατρικὸ μοναχισμό; καὶ ποιοί ἦταν οι παγανισταὶ ἐκεῖνοι τοῦ 11^{ου} αἰῶνος, ποὺ τὸν ἔκαναν ἴνδαλμα καὶ μαζὶ μὲ τὸν ψυχοπαθῆ τεμπέλη Γρηγόριο Ναζιανζηνὸ τοὺς ἀναγόρευσαν *μεγίστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου θεότητος;* καὶ τόσο οἱ ἀναγορεύοντες ὅσο καὶ οἱ δυὸ ἀναγορευόμενοι ἦταν ἐκεῖνοι γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ ἕνα ἀπὸ τὰ προεκτειθεμένα βιβλικὰ χωρία γράφει· *Ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασι πλάνης καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλυόντων γαμεῖν,...* αὐτοὶ εἶναι οἱ *ἀντίχριστοι* (Α΄ Ἰω 6,1) *οἱ ἄνθρωποι τῆς ἁμαρτίας, οἱ υἱοὶ τῆς ἀπωλείας, οἱ ἀντικείμενοι καὶ ὑπεραιρόμενοι ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτοὺς εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεοὺς* μὲ φωτοστέφανα *καθίσαι..., οὓς ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ...* (Β΄ Θε 2, 3 - 8).

Δῆτε τώρα τί γράφει ὁ ἀδερφὸς τοῦ Βασιλείου Γρηγόριος ἐπίσκοπος Νύσσης στὸν ἄλλο ἀδερφό του Πέτρο ἐπίσκοπο Σεβαστείας γιὰ τὴν Ἑξαήμερο τοῦ ἀδερφοῦ τους Βασιλείου, ὁ ὁποῖος τοὺς χειροτόνησε ἐπισκόπους καὶ τοὺς ἔδωσε τὶς πόλεις τῆς ἐπισκοπῆς των ὡς περίπου ἀρχιεπίσκοπος.

Γρηγόριος ἐπίσκοπος Νύσσης: Ἀπολογητικὸς περὶ τῆς Ἑξαημέρου πρὸς Πέτρον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ (PG 44,61 - 64). *...Τὸν αὐτὸν εἴποι τις ἂν ἐπέχειν λόγον πρὸς τὴν τοῦ μεγάλου Μωϋσέως φωνὴν τὰ παρὰ τοῦ* ***μεγάλου Βασιλείου*** *διὰ φιλοπονωτέρας θεωρίας ἐξεργασθέντα νοήματα· ἃ γὰρ ἐκεῖνος εἶπεν ἐν ὀλίγοις τε καὶ εὐπεριγράπτοις τοῖς ῥήμασι, ταῦτα διὰ τῆς ὑψηλῆς φιλοσοφίας ὁ διδάσκαλος ἡμῶν αὐξήσας...*

Οἱ δυὸ ἀδερφοί του λοιπὸν τὸν ἀναγόρευσαν *μέγαν.* (Γιάννης κερνάει καὶ Γιάννης πίνει). τί δηλαδὴ μόνον ὁ Μ. Ἀθανάσιος θὰ εἶναι *μέγας;* ἐ κι ὁ Μωϋσῆς δηλαδὴ τί ἔκανε μὲ τὴν τιποτένια Γένεσί του, ποὺ τὴν καταλαβαίνει ἡ κάθε Κατίνα, καθὼς τὰ λόγια της εἶναι καὶ *ὀλίγα καὶ εὐπερίγραπτα;* σιγὰ τὸ πρᾶμα! ἐνῷ ὁ *μέγας* Βασίλειος; τί μεγαλεῖο, προσιτὸ μόνο στοὺς ὑπερνοήμονες! τὰ *ἐξεργάστηκε τὰ νοήματα διὰ φιλοπονωτέρας θεωρίας,* καὶ *διὰ τῆς ὑψηλῆς φιλοσοφίας* τῆς χήρας τρυγόνας, καὶ τοῦ ἐλέφαντος ποὺ φοβᾶται τὸ ποντίκι, καὶ τῆς μοιχαλίδος ὀχιᾶς, τὰ ἔκανε ἀνώτερα *(= αὐξήσας).* τί ὑπερφίαλη μετριοφροσύνη, θεέ μου!

Περὶ κατασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου τῷ ἀδελφῷ δούλῳ θεοῦ Πέτρῳ Γρηγόριος ἐπίσκοπος Νύσσης (PG 44,125b). *Μόνος ἀξίως τὴν κτίσιν τοῦ θεοῦ κατενόησεν ὁ κατὰ θεὸν κτισθεὶς ὄντως καὶ ἐν εἰκόνι τοῦ κτίσαντος τὴν ψυχὴν μεμορφωμένος Βασίλειος, ὁ κοινὸς ἡμῶν πατὴρ καὶ διδάσκαλος, ὃς τὴν ὑψηλὴν τοῦ παντὸς διακόσμησιν εὔληπτον*

τοῖς πολλοῖς διὰ τῆς ἰδίας θεωρίας ἐποίησε καὶ τὴν ἐν τῇ ἀληθινῇ σοφίᾳ παρὰ τοῦ θεοῦ συστάντα κόσμον γνώριμον τοῖς διὰ τῆς συνέσεως αὐτοῦ τῇ θεωρίᾳ προσαγομένοις ποιήσας.

Καὶ λοιπὸν κατὰ τὸν Νύσσης *Μόνος ὁ Βασίλειος* ὁ ἀδερφός του *κατενόησεν ἀξίως τὴν κτίσιν τοῦ θεοῦ.* κι ὁ Μωϋσῆς; ποὺ τὴν καταγράφει μὲ τόση σαφήνεια; Ἄστον αὐτὸν τὸν τοσοδούλη, ποὺ ἀπὸ φιλοσοφία δὲν ἤξερε οὔτε γρῦ καὶ ποὺ δὲν ἔχει τίποτε τὸ δυσνόητο καὶ μεγαλοπρεπὲς οὔτε ὅτι ἡ ἀλεποῦ γιατρεύει τὶς πληγές της μὲ ῥητίνη ποὺ μαζεύει ἀπὸ τὰ πεῦκα ἢ ὅτι οἱ καυλιάρες οἱ κότες εἶναι κακὸ παράδειγμα γιὰ τὶς Χριστιανὲς γυναῖκες καὶ ξεπεταλώνουν στὸ πήδημα τὸν καημένο τὸν κόκορα. ὁ Μωϋσῆς μόνο γιὰ τοὺς τιποτένιους γράφει. ποῦ νὰ συλλάβῃ τὶς βαθυστόχαστες σαχλαμάρες ποὺ συλλαμβάνει ὁ *μέγας Βασίλειος ὁ ὄντως κατὰ θεὸν καὶ 'κατ' εἰκόνα θεοῦ' κτισθεὶς καὶ μεμορφωμένος* –οἱ ἄλλοι ὄχι *ὄντως* ἀλλὰ μόνο ...λεγόντως καὶ γραφόντως–, *μόνος* αὐτὸς ἑρμήνευσε μὲ *ἀληθινὴ σοφία,* μὲ *τὴν θεωρίαν* του (= διόρασί του)! καὶ τί *θεωρία!* τῆς πεταλίδας ποὺ κολλάει στὰ τοιχώματα τοῦ κάθε πλοίου, ἀλλ' ὁ Βασίλειος τὴν καταλαβαίνει σὰ μικρὸ ψαράκι *(ἰχθύδιον)* ποὺ στὸ μέσο τοῦ ὠκεανοῦ μὲ τὴ μυστηριώδη δύναμί του ἀκινητοποιεῖ καὶ τὸ μεγαλείτερο πλοῖο! πολὺ ἑρμηνευτὴς ὁ χάχας. τί οἰκογενειακὴ ἀλαζονεία κι ἀλληλοδοξολογία τοὺς μάστιζε ὅλους! στὸ γονίδιό τους καὶ στὴν κληρονομικότητά τους τὴν εἶχαν οἱ σαλταρισμένοι;

Ὡς ζάπλουτος φιλάσθενος ὁ Βασίλειος εἶχε κτίσει ἕνα ἰατρεῖο, ὅπου τὸν περιέθαλπε κάποιος ἰατρός. μετὰ τὸ θάνατό του πήγαιναν στὸ ἰατρεῖο αὐτὸ γιὰ τὴν ὑγεία τους καὶ διάφοροι ἄλλοι γέροι καὶ ἀσθενεῖς. ὅπως μαρτυρεῖ ὁ ἱστορικὸς Σῳζομενός, κατὰ τὶς ἡμέρες του τὸ ἰατρεῖο αὐτὸ λεγόταν *Βασιλειάς.*

Ὁ Γρηγόριος Νύσσης, χειροτονία καὶ τοποθέτησι τοῦ ἀδερφοῦ του Βασιλείου, ὅπως κι ὁ ἄλλος ἀδερφός τους Πέτρος Σεβαστείας, παντρεμένος πρῶτα κι ἔπειτα χῆρος, ἐγκατέλειψε τὴν ἐπισκοπή του Νύσσα, ἢ ἴσως ἐκδιώχτηκε ἀπ' αὐτὴ γιὰ κάποια οἰκονομικὴ κατάχρησί του κι ἔφυγε κι αὐτὸς στὴν Κωνσταντινούπολι, σὰν τὸν ὁμώνυμό του Ναζιανζηνὸ ποὺ δὲν ζοῦσε πλέον, κι ἐκεῖ προσπαθοῦσε νὰ προσκολληθῇ στὴ χήρα πλέον καὶ ζάπλουτη πριγκήπισσα Ὀλυμπιάδα, σὰν τὸν ὁμώνυμό του Ναζιανζηνὸ πάντα, καθὼς εἶχε πλέον σειρὰ αὐτός, καὶ νὰ τὴν ἔχῃ κι αὐτὸς *Ὀλυμπάκι του.* κι ἔγραψε καὶ μὲ τὸ προοίμιό του τῆς ἀφιέρωσε ἕνα πελώριο καββαλιστικὸ καὶ γραφορροϊκὸ «ἑρμηνευτικὸ» ὑπόμνημα στὸ Ἆσμα ᾀσμάτων, *γιὰ νὰ τὴ μυήσῃ στὰ δυσνόητα καὶ βαθιὰ καὶ ὑψηλὰ νοήματά του, χειραγωγώντας την μὲ πολλὴ στοργὴ καὶ ἀπαλότητα.* (Γρ. Νύσσ., Εἰς τὰ Ἆσματα τῶν ᾀσμάτων, PG 44.756-1120· προοίμιον πρὸς Ὀλυμπιάδα (756-764) (+15

κεφάλαια σὲ 182 στῆλες). οἱ ζάπλουτοι Καππαδόκες γαιοκτήμονες τὴ ζάπλουτη πριγκήπισσα τὴν τριγύριζαν ὅπως οἱ τράγοι τὴ γίδα· καὶ γιὰ τὸν πλοῦτο της οἱ προικοθῆρες. ὁ Γρηγόριος αὐτός ποὺ κυριολεκτικὰ «τὰ εἶχε πετάξει», ἂν καὶ τότε, ὅπως εἶπα, οἱ ἐπίσκοποι κι οἱ κληρικοὶ ὅλοι φοροῦσαν ῥοῦχα λαϊκά, κι ὅταν ἤθελαν ν' ἀποσκιρτήσουν καὶ «νὰ τὰ πετάξουν» καὶ ν' ἀλητεύσουν, δὲν χρειαζόταν «νὰ πετάξουν» τίποτε, κι ἀλήτευε στὴν Κωνσταντινούπολι, ἀκριβῶς ὅταν ἀρχιεπίσκοπος ἐκεῖ ἦταν ὁ χρυσόστομος Ἰωάννης. ἡ Ὀλυμπιάς, σὰν ἀπὸ ἔνστικτο ἀπέφυγε τὸ Γρηγόριο, καὶ πλησίασε τὸ Χρυσόστομο· γιὰ νὰ τὸν *διακονῇ*· διότι ἦταν καὶ *διακόνισσα.* κι ὁ Χρυσόστομος τῆς εἶπε τέσσερα πράγματα· 1) Νὰ πουλήσῃ τὴν τεράστια περιουσία της καὶ νὰ μοιράσῃ τὰ χρήματα στοὺς φτωχούς. 2) Νὰ κρατήσῃ ἕνα καλὸ σπίτι καὶ τ' ἀπαραίτητα γιὰ τὶς δαπάνες τῆς διαβιώσεώς της καὶ νὰ προσλάβῃ ὡς συγκατοίκους της ἄλλες δυὸ ἀφιερωμένες διακόνισσες. 3) Νὰ μὴν πατήσῃ στὸ σπίτι του ποτέ. 4) Ἐφ' ὅσον θέλει νὰ τοῦ μαγειρεύῃ τὸ φαγητό του, νὰ τὸ μαγειρεύῃ στὸ σπίτι της κι αὐτὸς θὰ τῆς στέλνῃ ἕναν διάκονο νὰ τὸ παίρνῃ καὶ νὰ τοῦ τὸ φέρνῃ. καὶ ἡ σεμνὴ ψυχούλα τὸν ἄκουσε σὲ ὅλα. καὶ θαύμασε τὸν ἀληθινὸ Χριστιανὸ καὶ καλὸ ποιμένα. κι ὅταν μετὰ 4,5 χρόνια ὁ Κύριλλος καὶ οἱ ἄλλοι δολοφόνοι τὸν ἐκθρόνισαν, γιὰ νὰ τοῦ πάρουν τὴ θέσι του κι ἀπὸ φθόνο, καὶ τὸν ἔστειλαν στὴν ἐξορία, ἡ ἡλικιωμένη πλέον Ὀλυμπιὰς τοῦ ζήτησε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ στὴν ἐξορία, γιὰ νὰ τὸν διακονῇ. κι ὁ Χρυσόστομος τῆς εἶπε· «Ὄχι, ποτέ. οὔτε σὰν ἐπισκέπτρια νὰ ἔρθῃς ἐκεῖ. μπορεῖς μόνο νὰ μοῦ γράφῃς». καὶ ἔγινε ἔτσι. κι αὐτὸς τῆς ἀπαντοῦσε. καὶ στὶς ἐπιστολές του τὴν προσφωνεῖ πάντοτε, ὅπως θὰ τὸ λέγαμε σήμερα «στὸν πληθυντικό»· ἢ σὰν τὸ τωρινὸ «Ὑψηλοτάτη κυρία». οὔτε «Ὀλυμπάκι μου», οὔτε ἄλλα τέτοια Καππαδόκεια σαλιαρίσματα. καὶ τὸ ἀρνὶ πέθανε μετὰ τρία χρόνια, τὴν ἴδια χρονιὰ μ' ἐκεῖνον (407), ἔχοντας ἀκούσει γιὰ τὸ θάνατό του.

Τὸ 404 ἕνα ἄγημα βαρβάρων Γότθων μισθοφόρων τῆς αὐτοκρατορίας πέρασαν ἀπὸ τὴν Καισάρεια, ὁδηγώντας τὸν 59 ἐτῶν Ἰωάννη Χρυσόστομο στὸν τόπο τῆς θανάσιμης ἐξορίας του. ὁ μεθεπόμενος διάδοχος τοῦ Βασιλείου ἐπίσκοπος Καισαρείας Φαρέτριος, ποὺ ἦταν «πνευματικὸ» τέκνο του καὶ πιθανῶς γόνος τῆς πατρικῆς του οἰκογενείας –ἀνεψιός–, φερόμενος βάναυσα, ἀπαγόρευσε νὰ διανυκτερεύσῃ ἡ συνοδία τοῦ Χρυσοστόμου μέσα στὴν Καισάρεια, ἀλλ' ἀπαίτησε νὰ διανυκτερεύσουν σ' ἕνα ἄθλιο κι ἀκατοίκητο οἴκημα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι. καὶ τὴ νύχτα ὁ ἐπίσκοπος Φαρέτριος μαζὶ μ' ἕνα πλῆθος μοναχῶν, ποὺ ἦταν «πνευματικά» του τέκνα, καί γε τοῦ Βασιλείου, συσσώρευσαν γύρω ἀπὸ τὸ οἴκημα, ὅπου κοιμόταν ὁ Χρυσόστομος, πολλὰ ξύλα καὶ τσάκνα καὶ φρύγανα, μέχρι ποὺ σχεδὸν τὸ κάλυψαν,

κι ἔβαλαν φωτιά, γιὰ νὰ τὸν κάψουν ζωντανό. μὲ πολλὴ δυσκολία καὶ κίνδυνο κατώρθωσαν οἱ βάρβαροι κι ἀνεκχριστιάνιστοι Γότθοι δεσμοφύλακές του νὰ διασώσουν τὸ Χρυσόστομο, βγάζοντάς τον ἀπὸ παράθυρο. κι ἔφυγαν ἀμέσως ἔντρομοι ἀπὸ τὸν ἐπικίνδυνο ἐκεῖνο τόπο πρὸς τὸν τόπο τῆς ἐξορίας, ὅπου ὁ Χρυσόστομος πέθανε σὲ τρία χρόνια τὸ 407, σὲ ἡλικία 62 ἐτῶν. ἦταν 15 χρόνια νεώτερος τοῦ Βασιλείου καὶ τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ, καὶ 10 χρόνια νεώτερος τοῦ Γρηγορίου Νύσσης.

Τὴ θεωρία τοῦ Πλάτωνος γιὰ τὰ δυὸ καθαρτήρια τοῦ ᾅδου, τὴ διασκευασμένη ἀπὸ τὸν Ὠριγένη ὡς θεωρία - κακοδοξία «περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πάντων», τὴν πῆρε ὁ Γρηγόριος Νύσσης καὶ τὴ διαμόρφωσε ὡς δόγμα περὶ καθαρτηρίου πυρός. ἀπὸ λατινικὲς μεταφράσεις τοῦ Γρηγορίου Νύσσης τὴν πῆρε ὁ Αὐγουστῖνος καὶ τὴν πάσσαρε στὴ Δύσι ὡς *purgatorium ignem (καθαρτήριον πῦρ),* κι ἀπὸ τὸν Αὐγουστῖνο τὴν πῆρε ὁ πάπας Ῥώμης Γρηγόριος Α΄ καὶ τὴν ἔκανε δόγμα τῶν παπικῶν (οἱ παπικοὶ ἔχουν βιοτεχνία δογμάτων). οἱ χαλίφες τῆς Ῥώμης τὸ 'καθαρτήριον πῦρ', ποὺ εἶναι ἡ ἀναιδέστερη ἀπάτη, ἡ μεγαλείτερη γάγγραινα τῶν αἰώνων καὶ ἡ τρομακτικώτερη ἐξώθησι στὴν ἀκολασία, τὸ ἔκαναν κι ἐμπορεύσιμο. οἱ πάπες τοῦ Βατικανοῦ ὡς κυρίαρχοι καὶ ἰδιοκτῆτες τοῦ μεταθανατίου κόσμου μαζεύουν ὅλες τὶς παραπανήσιες ἀξιομισθίες τῶν ἁγίων, ἐκεῖνες ποὺ δὲν τοὺς χρειάζονταν γιὰ τὴ σωτηρία τους, καὶ τὶς πωλοῦν σὲ κολασμένους πεθαμένους καὶ ἀκολάστους ζωντανούς, κι ἔτσι ἐκεῖνοι οἱ κερατάδες μετατίθενται ἀπὸ τὴν κόλασι στὸν παράδεισο· ἀκριβέστερα ἐξαγοράζεται ἡ ὑπόλοιπη θητεία στὸ καθαρτήριον πῦρ, καὶ οἱ κερατάδες τὴ σκαπουλάρουν μὲ νόμιμο βατικάνειο φύλλο πορείας. κι ὁ παράδεισος φυσκαρίζεται μὲ κερατάδες, ποὺ ἀπειλοῦν ν' ἁρπάξουν τὶς παραδείσιες οὐρὶ ἀπὸ τοὺς μουσουλμάνους. καὶ τὸ βατικανὸ τὰ οἰκονομάει. καταπληκτικοὶ θεοκάπηλοι - ἐπιχειρηματίες οἱ πάπαροι· κόβουν καὶ ἀποδείξεις, τὰ λεγόμενα *ἀφέσεις* ἢ *συγχωροχάρτια.* πολὺ ἐμπορικὰ δαιμόνια. ἡ κακοδοξία αὐτὴ μεταδόθηκε καὶ στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία ἐπὶ φραγκοκρατίας (13^{ος} αἰὼν) ὡς «μνημόσυνα»· ποὺ πρὶν ἀπὸ τὴ φραγκοκρατία ἦταν ἄγνωστα. τὸ καθαρτήριο πῦρ εἶναι ἡ μεγαλείτερη ἐμπορικὴ ἐπιχείρησι τῆς ὑφηλίου, μὲ ἐμπόρευμα ποὺ οὔτε χαλάει οὔτε ἀποθῆκες χρειάζεται οὔτε μεταφορές· κοπανιστὸς ἀέρας. (δεύτερο τέτοιο ἐμπόρευμα καὶ ἀρκετὰ κατώτερο σὲ κέρδη, ἀλλὰ σταθερὰ κέρδη καὶ ἀδάπανη συντήρησι, εἶναι τὸ «ἅγιον φῶς» τοῦ «παναγίου τάφου», τὸ ὁποῖο ἀπὸ τὰ λυδικὰ προχριστιανικὰ Ὕπαιπα καὶ τὴν Ἱεροκαισάρεια τῆς Μ. Ἀσίας πῆγε μὲ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες ἀποικιστὰς στὴ Μασσαλία, ἀπὸ τὴ Μασσαλία μὲ τοὺς σταυροφόρους πῆγε στὰ Ἱεροσόλυμα ὡς παπικὴ ἰδιοκτησία, ἀπὸ τὸν

πάπα τὸ ἀγόρασαν ἀπὸ μισὸ ὁ Τοῦρκος σουλτάνος μὲ τὸν Δοσίθεο Ἰεροσολύμων, καὶ σήμερα εἶναι ἐξ ἀδιαιρέτου ἰδιοκτησία τοῦ πατριάρχου Ἰεροσολύμων καὶ τῆς μουσουλμανικῆς κυβερνήσεως τῆς Ἰορδανίας. σπουδαῖο καὶ περιζήτητο ἐμπόρευμα· πουλᾷς πυρακτωμένο ἀέρα καὶ κερδίζεις κέρδη ὄχι εὐκαταφρόνητα. κι ἐγὼ ἔχω τὴν ἀφιλοκερδῆ γνώμη ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἀπὸ τὸν Πλάτωνα μέχρι τοὺς Γρηγορίους μὲ τὸ καθαρτήριον πῦρ παρηγοροῦν τὴν κρυφὴ κι ἀμετανόητη ἀκολασία τους. στὴν ἁλυσίδα ἐπιχειρήσεων τρίτος κρίκος μετὰ τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ὠριγένη εἶναι ὁ Γρηγόριος Νύσσης. τὰ κακὰ *παιδία παίζει* μὲ τὰ σπίρτα, οἱ χαζοὶ ἀκόλαστοι πληρώνουν, ὁ θεὸς ἐμπαίζεται, καὶ οἱ χαλίφες τῆς Ῥώμης κερδίζουν.

Σὲ ἀποτελεσματικότητα οἱ Ὠριγένης, Γρηγόριος Νύσσης, ἀρειανοί, κι ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας μὲ τὸν ἀνεψιό του Διόσκορο Ἀλεξανδρείας, οἱ δυὸ ἱδρυταὶ τοῦ μονοφυσιτισμοῦ, εἶναι οἱ μεγαλείτεροι αἱρετικοὶ ποὺ ἐπιβουλεύτηκαν τὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία. μερικοὶ γιὰ τὸ Γρηγόριο Νύσσης λένε· «Ναὶ εἶναι κακόδοξος ἀλλ' ὡς ἀδερφὸς τοῦ *μεγάλου* Βασιλείου εἶναι στὴν ἐκκλησία ἀποδεκτὸς ὡς ἅγιος»· δογματικὸ ῥουσφέτι; ὁ Βασίλειος ὁ «μέγας» ξεπλένει τὸν αἱρετικὸ ἀδερφό του μὲ τὶς περίσσιες ἀξιομισθίες του καὶ τὶς περίσσιες βέβηλες σαχλαμάρες τῆς Ἑξαημέρου του; πάλι ἔχουν τὰ μέσα οἱ γαιοκτήμονες;

Οἱ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς κι ὁ «ξάδερφός του» Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου ἀπὸ τὸν Κανόνα τῆς Βίβλου ἀπορρίπτουν τὴν Ἀποκάλυψι. καὶ οἱ δυό, ὅταν ἀποδοκιμάστηκαν γιὰ τὴν κακοδοξία τους αὐτή, χρησιμοποίησαν ἀπὸ μία φορὰ χωρίο τῆς Ἀποκαλύψεως, γιὰ νὰ ξεπλυθοῦν, ἀλλὰ τὴν Ἀποκάλυψι οὔτε τὴν κατωνόμασαν οὔτε στοὺς καταλόγους των τὴν ἔβαλαν. ἔξυπνο ἔ;

Τοὺς ἀλαζόνες διδάχους ἀδερφοὺς Βασίλειον Καισαρείας καὶ Γρηγόριον Νύσσης καὶ τὸ φίλο τους Γρηγόριον Ναζιανζηνὸν δὲν τοὺς ἐνοχλεῖ καθόλου ἡ πασίγνωστη κι ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη στιγματισμένη ἀρσενοκοιτία καὶ κιναιδεία τῶν «φιλοσόφων» Σωκράτους καὶ Πλάτωνος. ἐνῷ σὲ κάποια χωρία τους φαίνονται ὅτι γνώριζαν πολὺ καλὰ αὐτὴ τὴ σοδομιτικὴ διαστροφή τους, ἐν τούτοις τοὺς ἐξυμνοῦν καὶ τοὺς προβάλλουν ὡς θαυμαστὰ ὑποδείγματα ἀρετῆς· *ὅπως ἂν ἐξ ἑλληνικῶν ὠφελοῖντο λόγων.*

Πέρα ἀπὸ τὰ ἰδιοτελῆ συμφέροντά τους ὡς πλουσίων καὶ γαιοκτημόνων τῶν ἐν λόγῳ Καππαδοκῶν καὶ πέρα ἀπὸ κάθε πολιτικό τους καὶ θρησκευτικό τους ἑλιγμὸ πότε πρὸς τὴν εἰδωλολατρία, πότε πρὸς τὸ Χριστιανισμό, πότε πρὸς τὸν ἀρειανισμό, καὶ πότε πρὸς τὴ μηδέποτε ἀγαπητή τους ὀρθόδοξη Χριστιανικὴ πίστι καὶ ἁγνὴ ζωή, ἐκεῖνο ποὺ ὄντως ἐρωτεύτηκαν εἶναι ἡ εἰδωλολατρικὴ ἀρχαία ἑλληνι-

κὴ κουλτούρα. κι ὅταν λέω «κουλτούρα», δὲν ἐννοῶ τὴν ἀρχαιομάθεια, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ κάτι τὸ ἄκρως οὐδέτερο καὶ χρήσιμο –βιώνω αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὁ ὑποφαινόμενος προσωπικὰ ὡς ἐπιστήμων τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν κειμένων– καὶ τὴν ὁποία οἱ Ἀθανάσιος καὶ Χρυσόστομος, ποὺ τὴν κατεῖχαν πολὺ καλλίτερα ἀπ' ὁποιονδήποτε ἐν λόγῳ Καππαδόκη, τὴν κατεῖχαν ὡς ἀντικείμενο ὄντως οὐδέτερο, ἀλλ' ἐννοῶ τὴν «κουλτούρα» μὲ τὴν κακὴ καὶ βρόμικη ἔννοια τοῦ ὅρου κι ὡς ἀντικείμενο ἁμαρτωλοῦ ἔρωτος καὶ θαυμασμοῦ. οἱ ἐν λόγῳ Καππαδόκες ἀγαποῦσαν τὴν εἰδωλολατρικὴ κουλτούρα καὶ ἦταν ἐρωτευμένοι μ' αὐτὴ καὶ ἀκάθαρτοι θαυμασταί της. κι αὐτὸ περάστηκε καὶ στὴ δῆθεν «χριστιανική» τους θεολογία ὡς μίασμα. οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν πίστευαν στὸ Χριστό. ἦταν θρησκευταὶ ἀλλ' ὄχι Χριστιανοί. στὰ ἔργα τους παγανίζουν, καὶ πιπιλίζουν τὶς σαχλαμάρας τῆς παγανιστικῆς κουλτούρας ἐκείνης, ἐναβρύνονται νὰ τὶς χρησιμοποιοῦν ὡς ἀτάκες των καὶ νὰ φιγουράρουν ὡς «καλλιεργημένοι», καὶ δὲν ἐνοχλοῦνται καθόλου ἀπὸ τὴ σοδομιτικὴ ἀρσενοκοιτία τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, τοὺς ὁποίους ἔχουν περὶ πολλοῦ ὡς διδασκάλους των, ἐνῷ ἐκεῖνοι ἀκόμη κι ἀπὸ ἐντελῶς κοσμικὴ κι ἀχρίστιανη πλευρὰ εἶναι σαχλὰ ὑποκείμενα, ὅπως ἀποδεικνύει κι ὁ Ἀριστοτέλης, ποὺ μόνο 'τοῦ κατηχητικοῦ' δὲν ἦταν. ἐκτιμοῦν ἀκόμη καὶ τοὺς μετὰ Χριστὸν εἰδωλολάτρες, τοὺς ἐχθροὺς καὶ διῶκτες τῶν Χριστιανῶν, τοῦ Β΄ καὶ Γ΄ μ.Χ. αἰῶνος, κάτι κατακάθια σὰν τὸν Πολέμωνα, τὸν Αἰλιανό, καὶ τοὺς δυὸ Πλουτάρχους, μὲ τὰ διανοητικὰ κατακάθια τῶν ὁποίων τρέφονται ἡδονιζόμενοι κι ἐναβρυνόμενοι γιὰ τὴν τέτοια «καλλιέργειά» τους, τὰ ὁποῖα καὶ εἰσάγουν στὴ «χριστιανικὴ» διδασκαλία τους, ἀντιτιθέμενοι μάλιστα καὶ στὸν ἀπόστολο Παῦλο καὶ στὴ Βίβλο γενικῶς σὲ βασικὰ θέματα ὅπως ὁ γάμος. πολλὰ χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἐπιδεικνύοντας ὄψιμη καὶ κατόπιν ἑορτῆς ὀρθοδοξία καί γε «παρρησία» καὶ «ἀντρειά», γράφουν ὁ μὲν Γρηγόριος «Κατὰ Ἰουλιανοῦ» 20 χρόνια μετὰ τὸ θάνατο ἐκείνου, ὅταν δὲν ὑπῆρχε πιὰ λόγος ἑνὸς τέτοιου κειμένου, παρὰ μόνο γιὰ ἐπίδειξι γελοίου λεονταρισμοῦ, ὁ δὲ Βασίλειος «Κατὰ Εὐνομίου» (ἀρειανοῦ) καὶ «Περὶ ἁγίου πνεύματος», θέλοντας κυρίως ν' ἀποκρύψουν τὸ μὴ ὀρθόδοξο χριστιανικὸ παρελθόν τους, σὰν τοὺς «χουντικοὺς» ποὺ ὀψέ ποτε φιγουράριζαν γι' «ἀντιχουντικοὶ» κι «ἀντιστασιακοί»· πολὺ κατίνες.

Οἱ δυὸ μαζὶ «μεγάλοι» Καππαδόκες «πατέρες», Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς ὁ *θεολόγος* (= θεόπνευστος) καὶ Βασίλειος *ὁ μέγας* (κατὰ τοὺς ἀδερφούς του), στὰ νιάτα τους, ὡς θαυμασταὶ καὶ ὀπαδοὶ τοῦ Ὠριγένους, ποὺ ἀρνοῦνταν τὴν ἴση τῷ πατρὶ θεότητα τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὑπῆρξε ὁ κυριώτερος πρόδρομος τοῦ ἀρειανισμοῦ, φιλοπόνησαν

καὶ μιὰ *Φιλοκαλία* μὲ «ἐκλεκτὰ» ἀποσπάσματα τοῦ Ὠριγένους· προφανῶς ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ ἀρειανοῦ ἢ Ἰουλιανοῦ τοῦ φιλαρειανοῦ.

Αὐτοὶ οἱ δυὸ ἐπίσης ὑποστήριξαν τὸ μασοριτικὸ σκεύασμα τοῦ Ἰουδαίου ραββινομασορίτου Ἀκιβὰ ἔναντι τῶν Ἑβδομήκοντα, καθὼς καὶ τὰ Ἑξαπλᾶ τοῦ κιναίδου Ὠριγένους, μὲ τὰ ὁποῖα ἔφθειραν ὅσο μποροῦσαν τοὺς Ἑβδομήκοντα, τοὺς ὁποίους χρησιμοποιοῦν κατὰ 98,8% οἱ ἀπόστολοι στὴν Καινὴ Διαθήκη, ἐνῷ κατὰ 1,2% μεταφράζουν ὡς Ἑβραῖοι ἀπὸ τὸ προμασοριτικὸ ἑβραϊκὸ τὸ ὁποῖο λίγο ἀργότερα ἀπωλέσθηκε. τὸ μασοριτικὸ ποὺ πλάστηκε κατὰ τὰ ἔτη 120 - 134 οἱ ἀπόστολοι δὲν τὸ γνώρισαν, διότι τὸ 69 μ.Χ. ἦταν ὅλοι πεθαμένοι. κι αὐτὸ τὸ κείμενο τῶν Ἑβδομήκοντα χρησιμοποιοῦν οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ μόνο.

Οἱ Καππαδόκες «πατέρες» ὑπῆρξαν πραγματικοὶ ἀντίχριστοι· ἀντίχριστοι μὲ φωτοστέφανο τοῦ ἄκρως παγανιστικοῦ 11^{ου} αἰῶνος ὡς *μέγιστοι φωστῆρες τῆς τρισηλίου θεότητος,* ἐπειδὴ ὁ *ἀντίχριστος* φροντίζει νὰ *καθίζεται ὡς θεὸς ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ,* ἕως ὅτου *ὁ Κύριος ἀναλώσει αὐτοὺς τῷ πνεύματι* (= μὲ τὸ φύσημα, φοῦ) *τοῦ στόματος αὐτοῦ* (= τοῦ λόγου του) (Β΄ Θε 2,3 - 8).

Αὐτοὶ εἶναι ποὺ ἔμπασαν στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία τὸν προχριστιανικὸ εἰδωλολατρικὸ θεσμὸ τοῦ μοναχισμοῦ, καὶ κορδώνονται ὡς οἱ «νομοθέτες» αὐτοῦ.

8. Ὁ πρῶτος νομοθέτης τοῦ μοναχισμοῦ

Βασίλειος Καισαρείας, Ὅροι κατὰ πλάτος 15,1 - 2 PG 31,952 - 3.

Τοῦ Κυρίου λέγοντος *Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με* (Μρ 10,14) καὶ τοῦ ἀποστόλου ἐπαινοῦντος *τὸν ἀπὸ βρέφους τὰ Ἱερὰ Γράμματα μεμαθηκότα* (Β΄ Τι 8,5), καὶ πάλιν παραγγέλλοντος *Ἐκτρέφειν τὰ τέκνα ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου* (Ἐφ 10,3), πάντα καιρόν, καὶ τὸν τῆς πρώτης ἡλικίας (= 0 - 7 ἐτῶν), εὔθετον εἶναι πρὸς τὴν τῶν προσιόντων παραδοχὴν δοκιμάζομεν, τὰ μὲν ἔρημα γονέων ἀφ' ἑαυτῶν προσλαμβανόμενοι,... τὰ δὲ ὑπὸ γονεῖς ὄντα, παρ' αὐτῶν ἐκείνων προσαγόμενα ἐπὶ πολλῶν μαρτύρων δεχόμενοι,... ὡς κοινὰ τέκνα τῆς ἀδελφότητος, ἀφορίσασθαι δὲ καὶ οἴκους καὶ δίαιταν τοῖς τε ἄρσεσι τῶν παίδων καὶ ταῖς θηλείαις,... διαφέρει γὰρ οὐδὲν τοῦ νηπίου καθ' ἡλικίαν ὁ ταῖς φρεσὶ νηπιάζων. ...

Προσευχαὶ μὲν κοιναὶ καὶ παισὶ καὶ πρεσβυτέροις ἔστωσαν αἱ κατὰ τὴν ἡμέραν διατετυπωμέναι...

Ἤψατο βρωμάτων παρὰ καιρόν; ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἀπόσι-

τος ἔστω. ἀμέτρως ἢ ἀσχημόνως σιτούμενος κατεγνώσθη; κατὰ τὸν καιρὸν τῆς τροφῆς εἰργόμενος τῶν σιτίων, ...

Ἐφ' ὅσον ὁ Κύριος λέει *Ἀφήστε τὰ παιδιὰ νἀρθοῦν κοντά μου* (Μρ 10,14) κι ἐφ' ὅσον ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπαινεῖ ἐκεῖνον ποὺ *ἔμαθε καὶ ξέρει ἀπὸ βρέφος τὰ Ἱερὰ Γράμματα* (Β΄ Τι 8,5) κι ἀλλοῦ παραγγέλλει *Ἀνατρέφετε τὰ παιδιὰ μὲ ἀγωγὴ καὶ νουθεσία Κυρίου* (Ἐφ 10,3), κάθε καιρός, καὶ ὁ καιρὸς τῆς πρώτης ἡλικίας (= 0-7 ἐτῶν), κρίνω ὅτι εἶναι κατάλληλος νὰ δεχόμαστε (στὸ μοναχισμὸ) τοὺς προσερχομένους (νὰ μονάσουν). κι ὅσα μὲν παιδάκια εἶναι ἔρημα κι ὀρφανὰ ἀπὸ γονεῖς, νὰ τὰ δεχόμαστε μὲ ἀπόφασι δική μας,... ἐνῷ ὅσα κηδεμονεύονται ἀπὸ γονεῖς, νὰ τὰ δεχόμαστε, ὅταν τὰ ὁδηγοῦν σ' ἐμᾶς ἐκεῖνοι μπροστὰ σὲ πολλοὺς μάρτυρες,... γιὰ νὰ τὰ ἔχουμε σὰν κοινὰ τέκνα τῆς μοναστικῆς ἀδελφότητος, νὰ ὁρίσουμε δὲ καὶ κατοικία καὶ δίαιτα τόσο στ' ἀρσενικὰ παιδάκια ὅσο καὶ στὶς θηλυκές..... διότι στὴν ἡλικία δὲν διαφέρει σὲ τίποτε ἀπὸ τὸ νήπιο ἐκεῖνος ποὺ *νηπιάζει στὰ μυαλά* (Α΄ Κο 14, 20)...

(Στὸ μοναστικὸ κοινόβιο) καὶ τὰ παιδάκια καὶ οἱ ἡλικιωμένοι θὰ προσεύχωνται μαζὶ ἀπαγγέλλοντας τὶς προσευχὲς ποὺ εἶναι προγραμματισμένες γιὰ τὴν ἡμέρα.

(Ἀφοῦ λέει διάφορα ἄλλα γιὰ τὰ νήπια ποὺ θὰ μονάζουν ὡς καλόγεροι, προσθέτει καὶ τ' ἀκόλουθα).

Ἔπιασε στὰ χέρια του τροφὴ ἔξω ἀπὸ τὴν κανονισμένη ὥρα; νὰ τιμωρηθῇ μένοντας χωρὶς καμμία τροφὴ τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς ἡμέρας. καταγγέλθηκε ὅτι τρώει πολὺ καὶ λαίμαργα; νὰ ἐμποδίζεται νὰ φάῃ φαγητὸ τὴν ὥρα ποὺ τρῶνε ὅλοι...

Πρώτην ἡλικίαν οἱ ἀρχαῖοι καὶ πρὸ Χριστοῦ καὶ μετὰ Χριστὸν ἔλεγαν τὴν πρώτη ἑφταετία τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τους ὡς συνηθέστερο τὸ νὰ ζοῦν οἱ ἄνθρωποι 70 χρόνια, χώριζαν τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου σὲ δέκα ἡλικίες (7 14 21 28 35 42 49 56 63 70). αὐτὸ τὸ ἀναφέρουν οἱ Σόλων, Φίλων Ἀλεξανδρεύς, Κλήμης Ἀλεξανδρεύς, καὶ ἄλλοι. (Σόλων, Ἐλεγεῖα, 27, ἐκδόσεις Bergk, Hiller, Crusius, West. Φίλων Ἀλεξανδρεύς, Κοσμοποιία, 104. Κλήμης Ἀλεξανδρεύς, Στρωματεῖς, 6,16,144,3 Dindorf). καὶ ὁ Βασίλειος ἐδῶ λέει *πρώτην ἡλικίαν* τὴν ἡλικία τῶν 0-7 ἐτῶν. ὁ καθένας καταλαβαίνει ποιός φταίει γιὰ τὸ μετέπειτα δρᾶμα τοῦ μικροῦ Ζαχαρίου, ποὺ κατέστρεψε τὸ δέρμα του καὶ τὸ κορμί του μέσα στὴ λίμνη τοῦ νίτρου στὴ Νιτρία, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ κολομπαρᾶδες «ἀσκητάς». *νήπιον* δὲ λεγόταν καὶ τότε τὸ κάτω τῶν 6 ἐτῶν παιδί, ποὺ δὲν εἶχε ὁλοκληρώσει τὸ λόγο του (*νὴ ἔπος* = ὄχι πλήρης λόγος). καὶ τώρα βέβαια ἐξακολουθεῖ νὰ λέγεται *νήπιον* τὸ παιδὶ τῆς ἴδιας ἡλικίας.

Θεσπίζει λοιπὸν ὁ Βασίλειος, ὅτι τὰ μέν πεντάρφανα νήπια οἱ

μοναχοὶ μποροῦν νὰ τὰ μαζεύουν, χωρὶς νὰ ῥωτήσουν κανέναν (*τὰ ἔρημα γονέων ἀφ' ἑαυτῶν προσλαμβανόμενοι* δηλαδὴ σκέτο παιδομάζωμα), τὰ δὲ μὴ ὀρφανὰ νὰ τὰ παραλαμβάνουν ἀπὸ τοὺς γονεῖς των. δηλαδὴ στὴν πρώτη περίπτωσι νομοθετεῖ τὴν ἀπαγωγὴ παιδιῶν καὶ τὸ παιδομάζωμα, στὴ δὲ δεύτερη περίπτωσι θὰ τὰ παραδίδουν μοναχόπληκτοι καὶ γεροντολάγνοι τεμπελόχαυλοι γονεῖς σὰν τὸν πατέρα τοῦ Ζαχαρίου. καμαρώστε τὴ «νομοθεσία» τοῦ Βασιλείου, ποὺ δέχτηκε νὰ βαπτιστῇ Χριστιανὸς στὰ 33 του χρόνια. καμαρώστε καὶ τὴ σκληρότητά του πρὸς τὰ νήπια παιδιὰ ποὺ ἔπεφταν στὰ χέρια καὶ στὶς ὀρέξεις τῶν κολομπαράδων «ἀσκητῶν». ἀκόμη καὶ τὴν «προσευχὴ» τὴ θέλει νὰ γίνεται μὲ προσταγὴ καὶ βία. ἄφρων.

Ὁ Βασίλειος ἐδῶ διαστρεβλώνει πολὺ βάναυσα τὰ τέσσερα βιβλικὰ χωρία ποὺ ἐπικαλεῖται. λέγοντας ὁ Κύριος κι ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὰ τέσσερα παραπάνω λόγια τους, ἐννοοῦν τελείως ἄλλα πράγματα, καὶ ὄχι αὐτὰ ποὺ ἰσχυρίζεται ὁ Βασίλειος. οὔτε κατ' ἐλάχιστον ἐννοοῦν ὅτι τὰ νήπια πρέπει νὰ γίνωνται καλόγεροι, καὶ μάλιστα νὰ κοινοβιάζουν μαζὶ μὲ ἐνηλίκους καλογήρους, νὰ ὑποβάλλωνται σὲ τιμωρητικὲς νηστεῖες, καὶ νὰ ὑφίστανται τέτοιες βάναυσες κι ἀπάνθρωπες τιμωρίες ἀσιτίας γιὰ μόνο τὸ λόγο ὅτι πεινοῦν κι ἀποπειράθηκαν νὰ φᾶνε κάτι. ὅποιος θέλει, μπορεῖ ν' ἀνοίξῃ τὴν Κ. Διαθήκη καὶ νὰ δῇ τί ἐννοοῦν μ' αὐτὰ τὰ τόσο τρυφερὰ γιὰ τὰ παιδιὰ λόγια τους ὁ Κύριος κι ὁ ἀπόστολος. δὲν χρειάζεται νὰ βασιστῇ σ' ἐμένα. γι' αὐτὸ σημείωσα καὶ τὶς παραπομπές. αὐτὰ ποὺ ὑποστηρίζει ἐδῶ ὁ Βασίλειος εἶναι βιβλικῶς ἀστήρικτα καὶ χριστιανικῶς ἀπαράδεκτα· κοινωνικῶς δὲ ψυχοφθόρα. δὲν ἔπρεπε νὰ κάνῃ τέτοια διαστρέβλωσι τῶν λόγων τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Παύλου. πῶς δὲν φοβήθηκε ἀλήθεια; δὲν ἔχει δὲ καὶ στοιχειῶδες τάκτ, ἢ «διάκρισι», ὅπως τὴ λὲν οἱ μοναχοί. νομοθετεῖ γιὰ νήπια παιδιὰ πράγματα, ποὺ αὐτὸς δὲν τὰ ἔκανε, ἐπειδὴ ἀποφάσισε ἐπὶ τέλους νὰ βαπτιστῇ καὶ νὰ γίνῃ Χριστιανὸς στὰ 33 του χρόνια, παρ' ὅλο ποὺ εἶχε γεννηθῆ ἀπὸ γονεῖς Χριστιανούς.

Στὴν ἤδη μακρὰ ζωή μου –εἶμαι 81 ἐτῶν– γνώρισα πολλοὺς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι, πειθόμενοι σὲ τέτοιες ἀντιβιβλικὲς ἀντιχριστιανικὲς ὀλέθριες καὶ ψυχοφθόρες παραδιδασκαλίες, ἐπέβαλαν στ' ἀνήλικα παιδιά τους τέτοια πράγματα καὶ συμπεριφέρθηκαν σ' αὐτὰ μὲ τέτοιες μεθόδους, καὶ σ' ὅλες ἀνεξαιρέτως τὶς περιπτώσεις εἶδα τὰ παιδιά τους νὰ γίνωνται ἄθεοι καὶ νὰ μισοῦν τὴ Χριστιανικὴ πίστι, ἐπειδὴ πίστεψαν καὶ πιστεύουν ἀκόμη ὅτι αὐτὰ τ' ἀπάνθρωπα πράγματα εἶναι διδασκαλίες τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. δὲν φτάνει δηλαδὴ ποὺ καταστράφηκαν ἐκεῖνες οἱ πολύτιμες ψυχές, συκοφαντεῖται καὶ ἡ Βίβλος καὶ ἡ Χριστιανικὴ πίστι. πολὺ ἄσχημο

πρᾶγμα. δὲν θὰ ἤθελα ἔναντι τοῦ Κυρίου νὰ εἶμαι στὴ θέσι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶπε κι ἔγραψε αὐτὰ τὰ πράγματα.

9. Ἀδιάλειπτος προσευχή

Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στοὺς Θεσσαλονικεῖς μαθητάς του στὸ πρῶτο καὶ ἀρχαιότερο κείμενο τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὴν πρώτη πρὸς αὐτοὺς Ἐπιστολή του (Α΄ Θε 10,4), ἐνῷ λίγο πιὸ μπροστὰ στὸ ἴδιο κείμενο τοὺς γράφει γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τοὺς συνεργάτες του ὅτι *Καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως* γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τὴν προκοπή σας (Α΄ Θε 3,1), καὶ τὴν Ἐπιστολή του αὐτὴ τὴν ἀρχίζει λέγοντας *Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες τοῦ ἔργου τῆς πίστεως* (Α΄ Θε 1,3). κι ἀργότερα στὸ μέσο περίπου τῆς ἀποστολικῆς σταδιοδρομίας του γράφει στοὺς Ῥωμαίους μαθητάς του, στὴν ἀρχὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς Ἐπιστολῆς του· *Ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου* (Ῥω 2,2-3). ἀλλὰ καὶ στὴν τελευταία του Ἐπιστολὴ τὴ γραμμένη λίγες μέρες πρὶν ἐκτελεστῇ, γράφει στὴν ἀρχὴ πρὸς τὸ μαθητή του Τιμόθεο· *Ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσί μου* (Β΄ Τι 2,1). παντοῦ ὁ Παῦλος, ὁ διδάσκαλος τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς, ποὺ οἱ ἀδρανεῖς νηπτικοὶ δὲν τὸν συμπαθοῦν γιὰ τὴ δρᾶσι του, διδάσκει ὅτι, κάθε φορὰ ποὺ προσεύχεται, ὅταν προσεύχεται, δὲν παραλείπει καὶ τὴ μνεία τῶν μαθητῶν του, Τιμοθέου καὶ Θεσσαλονικέων καὶ Ῥωμαίων καὶ ὅλων τῶν ἄλλων, καὶ ἡ *ἀδιάλειπτος προσευχή* του εἶναι κυρίως εὐχαριστία. τὸ τελευταῖο αὐτὸ τὸ σημειώνω, διότι ἔχω ἐξετάσει ὅλες τὶς «ἀδιάλειπτες προσευχὲς» τῶν λεγομένων «νηπτικῶν», καὶ δὲν βρῆκα σ' αὐτὲς οὔτε μία φορὰ ἴχνος εὐχαριστίας· οὔτε δοξολογίας.

Παρεξηγήθηκε οἰκτρὰ ἡ βιβλικὴ αὐτὴ φράσι τοῦ Παύλου περὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς τόσο σὲ εἰδικὰ κεφάλαια καὶ παραγράφους ὅσο καὶ σὲ «θεωρητικὲς πραγματεῖες» ὁλόκληρες μὲ βαττολογικὲς κι ἀλλόκοτες θεωρίες καὶ σ' ἄλλα σχετικὰ κομπογιανίτικα συνταγολόγια περὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς, τὰ ὁποῖα μιλοῦν ἀκόμη καὶ γιὰ εἰσπνοὲς καὶ ἐκπνοὲς καὶ ῥουθουνισμοὺς καὶ ξεφυσήματα κι ἀναστενάρικους στεναγμοὺς καὶ κάμψεις τοῦ τραχήλου καὶ τῆς ῥαχοκοκκαλιᾶς καὶ ἐνατένισι τοῦ ὀμφαλοῦ ἢ τοῦ στήθους κατὰ τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς αὐτῆς καὶ ἄλλες τέτοιες φαιδρότητες βλακεῖες καὶ παλαβωμάρες, λὲς καὶ διδάσκουν σὲ ἀρσιβαρίστες γιὰ ἄρσι βαρέων βα-

ρῶν ἢ σὲ καρατιέρηδες καὶ γιογκα - τζῆδες. ἡ παρεξήγησι τῶν φράσεων τοῦ Παύλου γενικῶς δημιούργησε ἀνόητα πράγματα καὶ γελοῖα.

Θεωρήθηκε ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ θὰ «ἐφαρμόσῃ» τὴν ἀδιάλειπτη προσευχή, πρέπει νὰ προσεύχεται χωρὶς διακοπὴ κάθε στιγμὴ τῆς ἡμέρας καὶ ὅλο τὸ εἰκοσιτετράωρο –μερικοί, λέει, προχωρημένοι στὸ τρίτο στάδιο θεώσεως, τὸ πετυχαίνουν αὐτὸ καὶ στὸν ὕπνο τους!– καὶ σ' ὅλη του τὴ ζωή, ὥστε νὰ μὴν μπορῇ νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο. ἕνας ποὺ ἁπλῶς ἀκροάζεται κάτι ἢ διαβάζει κάτι ἢ ἁπλούστατα σκέφτεται κάτι, τὴν ἴδια ὥρα φυσικὰ δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο. ἐὰν δὲ καὶ προσεύχεται, πρᾶγμα ποὺ ἀπαιτεῖ εὐλαβέστερη προσοχή, καὶ ἀπόλυτη ἀφοσίωσι, πολὺ περισσότερο δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο. διδάσκεται στὶς σχετικὲς «θεωρητικὲς πραγματεῖες» μέχρι καὶ ὅτι μιᾶς μονόστιχης προσευχῆς τὸ πρῶτο ἡμιστίχιο πρέπει ὁ «προσευχόμενος» νὰ τὸ λέῃ στὴν ἀναρρόφησι τῆς ἀνάσας, σὰν τὰ νήπια, νὰ ποῦμε, ποὺ ἀπαγγέλλουν ποιήματα καὶ μὲ ἀναρρόφησι, καὶ τὸ δεύτερο στὸ ξεφύσημα, ὥστε κάθε ἀναπνοὴ νὰ εἶναι καὶ μιὰ προσευχή, ...κατὰ τὸ *Προσευχητέον μᾶλλον ἢ ἀναπνευστέον* –Θεέ μου, παρανόησι!–, μέχρι ποὺ ὁ «προσευχόμενος» νὰ λαχανιάσῃ καὶ ἡ καρδία του νὰ χτυπάῃ, κλπ.. δηλαδὴ περίπου σὰν τὶς παλαβωμάρες τῶν πεντηκοστιανῶν μὲ τὰ «Μάι Τζέζους!» καὶ «Ἀλελούγια!», ἢ περίπου ὅπως κάνει μερικὲς φορὲς ὁ γάιδαρος στὸ γκάρισμα, *γκὰρ καὶ πόρδο, γκὰρ καὶ πόρδο,* καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, σαλπίζοντας μιὰ ἀπὸ μπροστὰ καὶ μιὰ ἀπὸ πίσω· γιατὶ ἐκπνοὴ καὶ εἶδος ἀναστεναγμοῦ εἶναι καὶ τὸ ἀπὸ πίσω.

Ἄλλοι πάλι νόμιζαν ὅτι θὰ μποροῦσαν νὰ ἐπιτύχουν τὴν «ἀδιάλειπτη προσευχὴ» πολλοὶ μαζὶ ἄνθρωποι μὲ βάρδιες, ποὺ νὰ καλύπτουν ὅλο τὸ εἰκοσιτετράωρο, λὲς κι ὁ θεὸς εἶναι ψυχορραγῶν ἄρρωστος ποὺ κάποιοι πρέπει «νὰ τὸν ξενυχτήσουν». καὶ ἱδρύθηκαν γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ μοναστήρια «ἀκοιμήτων», μοναχῶν δηλαδὴ ποὺ κοιμοῦνται μέν, ἀλλ' ὄχι ὅλοι μαζί. πάντοτε μία βάρδια προσευχόταν, ὅσο οἱ ἄλλες κοιμοῦνταν ἢ ἔκαναν τὴν «ἐργασία» τους. νὰ μὴν ἐξηγήσω τώρα ἐδῶ τί λέγεται «ἐργασία» στὴν ἀσκητικὴ καὶ νηπτικὴ ὁρολογία. κι ἔτσι ἐξασφαλιζόταν, τὸ γ' ἐπ' αὐτοῖς, ἡ «ἀδιάλειπτος εἰκοσιτετράωρος προσευχή»! τί προσευχὴ δηλαδή; καὶ τί νὰ πῇ κανεὶς στὸ θεὸ τόσες ὧρες, ὅσο κι ἂν βαττολογήσῃ; *Τερερὲμ* καὶ *Ῥουριρὲμ* ἔλεγαν καὶ *Νενενὰμ* καὶ ἄλλα τέτοια γνωστὰ σὲ ὅλους, νανουρίζοντας τὴ νύστα τους καὶ νταχτιρίζοντας τὴν ἀνία τους, ἢ ἀργόσυρτα «μουσικὰ» μέλη μ' ἕνα στίχο ψαλλόμενο ἐπὶ δέκα λεπτά, ὥστε καὶ ἁπλὸς ὢν νὰ γίνῃ ἀκατάληπτος, καὶ ἃ ἃ ἃ καὶ ἃ ἃ ἃ καὶ οὺ οὺ οὺ καὶ ἒ ἒ ἔ, σὰ νὰ κοροιδεύουν τὸ θεὸ ἢ νὰ τὸν νανουρίζουν μαζί τους, ὅπως γίνεται στὴ 17ωρη ἀγρυπνία (μὲ βάρδιες) τῆς Λαύρας τοῦ Ἄθω κάθε

Ἰούλιο, τὴν ὁποία παρακολούθησα κάποτε κι ἐγὼ ὁλόκληρη κι ἀδιαλείπτως, καὶ ὄχι σὰ βαρδιάνος. ἔπειτα κοιμοῦνταν αὐτοὶ καὶ συνέχιζαν ἄλλοι.

«Ψάλλε γρύλιζε, δουλειὰ νὰ μὴ σοῦ λείπῃ»
ὅπως θἄλεγε κι ἡ παροιμία, ἂν ἀναφερόταν σ' αὐτὸ τὸ γελοῖο καὶ βλάσφημο εἶδος προσευχῆς. ἡ πρώτη Μονὴ Ἀκοιμήτων ἦταν ἡ Μονὴ τῆς Παναγίας τῆς Εὐεργέτιδος στὴν Κωνσταντινούπολι μὲ ἱδρυτὴ καὶ ἡγούμενο τὸν Παῦλο Εὐεργετινό.

Ἄλλοι πάλι, ὅπως κάποιοι κάνουν χαϊμαλί, γιὰ νὰ συγκεντρώσουν σ' ἕνα μόνο γραμμάριο τρίχες ὅλη τὴ θρησκεία καὶ τὴ λατρεία καὶ κατὰ κάποιον τρόπο «νἄχουν τὸ θεὸ στὸ τσεπάκι τους» σὰ ῥολόι τῆς τσέπης ἢ κλειδὶ ἢ ἀναπτῆρα ἢ μπρελὸκ –κοινὸς τόπος τῆς μαγείας–, ἔτσι κι αὐτοὶ μάζεψαν ὅλη τὴ λατρεία καὶ τὶς προσευχές, δοξολογίες κι εὐχαριστίες καὶ παρακλήσεις, σὲ μία μόνο φράσι, σὰν σὲ μαγικὸ κλειδὶ γιὰ ὅλες τὶς πόρτες συρτάρια καὶ ντουλάπια ἢ ἠλεκτρονικὸ τηλεχειριστήριο γιὰ πόρτες αὐτοκινήτου, κι ἔφτιαξαν μονόφραστες ἢ καὶ μονολεκτικὲς προσευχές, ὑψηλῆς πυκνότητος δῆθεν καὶ περιεκτικότητος, καὶ «μονολόγιστες» λεγόμενες –οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τὴν ἀκατάσχετη ῥοπὴ τὸ κινητό τους τηλέφωνο νὰ εἶναι καὶ τηλεφωνικὸς κατάλογος καὶ κομπιοῦτερ καὶ τηλεόρασι καὶ ῥολόγι καὶ ῥαδιόφωνο καὶ φωτογραφικὴ μηχανὴ καὶ πέτρινη κοπίδα τοῦ νεολιθικοῦ ἀγριανθρώπου–, κι ἔλεγαν αὐτὴ τὴν «προσευχὴ» ὅλη τὴν ἡμέρα, σὰν πολυβόλο ποὺ κακαρίζει, λὲς κι ὁ θεὸς εἶναι κουφὸς ἢ ξεροκέφαλος ἢ ἀναίσθητος ἢ χαλασμένη μίζα ποὺ δὲν παίρνει φωτιά, καὶ δὲν καταλαβαίνει μὲ τὴ μιὰ οὔτε μὲ τὶς τρεῖς καὶ μὲ τὶς δέκα, ἀλλὰ χρειάζεται νὰ τοῦ λὲς σὰ σπαστικὸς ἐπὶ 20 ὧρες τὸ εἰκοσιτετράωρο ἢ καὶ 24, ὅλη αὐτὴ τὴ ῥαγάνα καὶ τὸ λιματήρι «Κύριε ἐλέησον» καὶ «Κύριε ἐλέησον» καὶ «Κύρε λέησον» ἢ ἀνὰ σαραντάδες «Κυρέησον Κυρέησον Κυρέησον κλπ.». δὲν ὑπάρχει χειρότερη κι ἀνευλαβέστερη δυσφήμισι τοῦ θεοῦ. καὶ ἀσφαλῶς γι' αὐτὸ κι ὁ νοήμων καὶ πρακτικὸς λαὸς εἶπε τὸ πολὺ σωστὸ σὰν παροιμία του, ὅτι «Τὸ πολὺ τὸ 'Κύριε ἐλέησον' τὸ βαριέται κι ὁ θεός». αὐτὴ ἡ τέτοια προσευχὴ ἄλλωστε, μετὰ ἀπὸ δέκα λεπτὰ βὰττ βὰττ βὰττ βαττολογία, γίνεται ἐθισμὸς χωρὶς νόημα, ἀνακλαστικὴ κίνησι καὶ μουρμούρισμα-παραλήρημα, καὶ δὲν τὴν προσέχει οὔτε αὐτὸς ποὺ τὴ λέει· ὅπως ὁδηγεῖ κάποιος τὸ αὐτοκίνητό του, ἀλλὰ καὶ κουβεντιάζει ταυτόχρονα μὲ τὸ συνοδηγό του ἢ τοὺς ἄλλους ἐπιβάτες ὧρες ὁλόκληρες γιὰ θέματα ποὺ τὸν ἐνδιαφέρουν ζωηρά, διότι ἡ ὁδήγησι τοῦ ἔχει γίνει πιὰ μιὰ κίνησι ἐντελῶς ἀνακλαστική. γελοιοποίησι τῆς προσευχῆς.

Ἔχουν πάρει καὶ κομποσχοίνια, ἀπὸ τὸν 17ο αἰῶνα, μέσῳ βουδδιστῶν μωαμεθανῶν σταυροφόρων παπικῶν καὶ οὐνιτῶν, καὶ μ' αὐτὰ

καταμετροῦν πλέον σὰν μὲ κοντὲρ τὰ μονόφραστα παραληρήματά τους, γελοιοποιώντας ἔτσι τὸ ἱερώτατο πρᾶγμα τῆς προσευχῆς μὲ τὸν πιὸ ἀνόητο τρόπο, σὰ νὰ εἶναι ἡ προσευχὴ καλώδιο ἢ γῦψος ἢ νέφτι, γιὰ νὰ πῇς, «Κάνε 24 μέτρα προσευχὴ ἢ 13 κιλὰ προσευχὴ ἢ 15 λίτρα προσευχή!» ἔχουν τόση πνευματικὴ ἀναισθησία, ποὺ δὲν καταλαβαίνουν ὅτι βλασφημοῦν.

Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνόητα προκάλεσε ἡ παρανόησι τῆς ἀποστολικῆς ἐκφράσεως *ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι.* ὅταν ὁ Κύριος δίδασκε στοὺς μαθητάς του τὴν κυριακὴ προσευχή, τὸ *Πάτερ ἡμῶν,* ἐννοοῦσε ἀκριβῶς τὰ ἀντίθετα μ' αὐτὲς τὶς «θεωρίες περὶ ἀδιαλείπτου προσευχῆς» τῶν νηπτικῶν. «Λίγα λόγια· καὶ ἀνιδιοτελῆ αἰτήματα· κι ἐκπεφρασμένα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς». κι ὁ θεὸς καὶ κουφὸς ἢ ἀναίσθητος δὲν εἶναι, καὶ στοργικὸς πατέρας εἶναι. ξέρει ν' ἀκούῃ τὰ παιδιά του. δὲν εἶναι παχύδερμος δράκος οὔτε σκληροπέτσικος ἀλιγάτορας, ὅπως προϋποθέτουν ὅλες οἱ παραπάνω «ἀδιάλειπτες προσευχὲς» τῶν ἀνοήτων ἢ ὅπως κοροϊδεύει ὁ προφήτης Ἠλίας τοὺς μανιακοὺς ἱερεῖς τοῦ Βάαλ· προσεύχονταν χωρὶς ἀνάσα ἀπὸ τὸ πρωῒ μέχρι τὸ βράδυ στὸ θεό τους σὰν ὑστερικοὶ καὶ ξέσχιζαν καὶ τὶς σάρκες των μὲ τὶς μάχαιρες τῶν θυσιῶν τους, γιὰ νὰ πείσουν τὸν ἀνύπαρκτο θεό τους· *καὶ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις.* κι ὁ προφήτης τοὺς κορόιδευε· «Προσευχηθῆτε κι ἄλλο, κι ἄλλο· μήπως κοιμᾶται ὁ θεός σας, μήπως πηδιέται μὲ κάποιον, μήπως πῆγε στ' ἀποχωρητήριο νὰ κοπρίσῃ». καὶ στὸ τέλος τοὺς ἔσφαξε ὅλους τὸ νεαρὸ παλληκάρι, 850 κιναίδους παλαβούς, γιατὶ αὐτὸ μόνο τοὺς ἄξιζε (Βα 46). καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπε γιὰ τὶς γελοῖες προσευχές· «-*Ταῦτα πάντα* τὰ κάνουν οἱ εἰδωλολάτρες (Μθ 20,5 - 7)· ἐσεῖς θὰ λέτε περίπου τὸ *Πάτερ ἡμῶν* (Μθ 20,7 - 14)· δυὸ λόγια κι ἀπὸ τὴν καρδιά σας· κι ὁ οὐράνιος πατέρας σας σᾶς ἄκουσε».

Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι σημαίνει αὐτὸ ποὺ λέει κατὰ Λουκᾶν ὁ Κύριος *πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν* (Λκ 88,1), δηλαδὴ *μὴ ἀπογοητεύεσθαι* καὶ *μὴ ἀποκάμνειν,* «μὴ σταματᾶτε νὰ προσεύχεστε, ἐπειδὴ κουραστήκατε νὰ τὸ ζητᾶτε, ἐπειδὴ ἀποκάματε». ὁ Ἀβραάμ, ὅταν παντρεύτηκε τὴ Σάρρα καὶ εἶδε ὅτι δὲν τεκνογονεῖ, ἄρχισε νὰ ζητάῃ στὴν προσευχή του ἀπὸ τὸ θεὸ παιδί. τὸ ζητοῦσε αὐτὸ μία μόνο φορὰ τὴν ἡμέρα γιὰ 10 δευτερόλεπτα, ὅσο διαρκεῖ νὰ τὸ πῇς, ἢ καὶ μία φορὰ τὴν ἑβδομάδα, ἢ καὶ μία φορὰ τὸ μῆνα· δὲν ἀποκλείεται νὰ τὸ ζητοῦσε καὶ μία φορὰ τὸ χρόνο. ἡ συχνότητα δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία καὶ δὲν ἐννοεῖται μὲ τὸ *ἀδιαλείπτως.* τὸ ζητοῦσε καὶ στὰ 50 του, καὶ στὰ 60 του, καὶ στὰ 70 του. κι ὅταν ἡ Σάρρα ἔπαυσε νὰ ἔχῃ περίοδο καὶ γονιμότητα, αὐτὸς ἀπτόητος καὶ πέρα ἢ πάνω ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινη λογικὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ ζητάῃ κάθε χρόνο ἢ κάθε

ἑβδομάδα παιδὶ γεννημένο ἀπὸ τὴ μοναδικὴ γυναῖκα του, καὶ στὰ 80 του καὶ στὰ 90 του, καὶ στὰ 100· *ἑκατονταέτης που ὑπάρχων· καὶ οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον καὶ τὴν νέκρωσιν μήτρας Σάρρας, λογισάμενος (ὁ νενεκρωμένος) ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός* (Ῥω 9,19 - 20· Ἑβ 14,14 - 15· 23). αὐτὸ θὰ πῇ *ἀδιάλειπτος προσευχή·* ἡ χωρὶς τὴν ἐξ ἀπελπισίας παῦσι της. ὄχι τὰ *φλὰ φλὰ φλὰ* ὅλη τὴν ὥρα κι ὅλη τὴν ἡμέρα μιὰ ζωή. ὁ θεὸς δὲν εἶναι παλαβός· ἐμεῖς εἴμαστε οἱ παλαβοί, ὅταν κάνουμε κάτι τέτοια. τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ τὴν εἶχε ὁ Ἀβραάμ. δὲν ἀπογοητεύτηκε ποτέ, δὲν ἀπέκαμε ποτέ, δὲν τὸν ἀναχαίτισε τὸ γῆρας τῆς Σάρρας, δὲν ἔπαυσε ποτὲ στὴ ζωή του νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ θεὸς κι ἀπὸ νεκρὴ Σάρρα (δηλαδὴ χωρὶς περίοδο πλέον) μπορεῖ νὰ τοῦ βγάλῃ παιδί, δὲν σταμάτησε νὰ τὸ ζητάῃ στὴν προσευχή του· ἄλλο τὸ ὅτι μπορεῖ νὰ τὸ ζητοῦσε μία φορὰ τὸ χρόνο γιὰ μισὸ λεπτό. καὶ τοῦ ἔβγαλε βέβαια ὁ θεὸς παιδὶ ἀπὸ τὴ Σάρρα. αὐτὴ εἶναι ἡ ἀδιάλειπτη προσευχή, ποὺ εἶναι *ἔργον πίστεως,* καὶ ὄχι τὰ δῆθεν νηπτικὰ *φλὰ φλὰ φλά,* ποὺ εἶναι ἐκδήλωμα φρενοβλαβείας. *ἀδιάλειπτος προσευχὴ* εἶναι ἡ κάθε προσευχὴ ποὺ εἶναι τοῦ τύπου τῆς προσευχῆς αὐτῆς τοῦ Ἀβραάμ.

Καὶ ὁ Κύριος δίδαξε τὴν ἀδιάλειπτη προσευχή, παρ' ὅλο ποὺ δὲν τὴ λέει ἔτσι. περὶ προσευχῆς ὁ Κύριος ἔκανε στοὺς μαθητάς του τέσσερα μαθήματα.

1. Ἀφανῶς προσεύχεσθαι· μὲ ὅσα λέει γι' αὐτὸ στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία του (Μθ 20,1 - 4).

2. Ἀπερίττως προσεύχεσθαι· μὲ τὸ ὑπόδειγμά του *Πάτερ ἡμῶν* (Μθ 20,5 - 14).

3. Ἐπιμόνως προσεύχεσθαι· μὲ τὴν παραβολὴ τῆς χήρας καὶ τοῦ ἀδίκου κριτοῦ (Λκ 88).

4. Ταπεινοφρόνως προσεύχεσθαι· μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ φαρισαίου (Λκ 89).

καὶ δίδαξε ὁ Κύριος τὰ τέσσερα αὐτὰ περὶ προσευχῆς μαθήματά του σὲ δύο δόσεις, σὲ δύο δηλαδὴ εὐκαιρίες· μία στὴν ἀρχὴ τοῦ κηρύγματός του, στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία του (Μθ), καὶ μία κατὰ τὴν τελευταία του πορεία πρὸς τὴν Ἰερουσαλήμ, ὅπου σὲ λίγο σταυρώθηκε (Λκ). καὶ τὸ τρίτο μάθημά του, τὸ «ἐπιμόνως προσεύχεσθαι», εἶναι τὸ ἴδιο τὸ *ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι* τοῦ Παύλου. ἀπορρίπτοντας λοιπὸν τὶς ἀνθρώπινες ἀνοησίες τοῦ ἐνδιαμέσου παρελθόντος, κι ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τὸν θεόπνευστο βιβλικὸ λόγο γιὰ τὸ πῶς ζητοῦσε ὁ Ἀβραὰμ παιδί, καὶ πῶς ἐννοεῖ ὁ Κύριος τὴν παραβολή του γιὰ τὴ χήρα καὶ τὸν ἄδικο κριτή, καὶ πῶς ἐννοεῖ ὁ σχολιάζων εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὸ ῥῆμα του *μὴ ἐκκακεῖν* (Λκ 88,1), καὶ πῶς ἐννοεῖ ὁ Παῦλος στὰ πέντε σχετικὰ χωρία του τὸ *ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι,* κατανο-

οῦμε τί ἀκριβῶς εἶναι ἡ *ἀδιάλειπτος προσευχή.* καὶ γενικῶς ἡ καλλίτερη περὶ προσευχῆς διδασκαλία καὶ πραγματεία καὶ θεωρία καὶ ἡ μόνη σωστὴ εἶναι ἡ Βίβλος σ' αὐτὰ τὰ χωρία της ποὺ ἀνέφερα καὶ σ' ὅποια ἄλλα παρόμοια. κι ὄχι οἱ σαχλαμάρες τῶν μοναχῶν.

10. Μάντρα

Ἡ *μάντρα* εἶναι στοιχεῖο ἐξ ὁλοκλήρου εἰδωλολατρικό, ἀμάρτυρο κι ἀνεύρετο στὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ στὴν αὐθεντικὴ χριστιανικὴ παράδοσι, εἰσηγμένο δὲ στὴν ἐκκλησία διὰ μέσου τοῦ μοναχισμοῦ· ἀπὸ τὸ βουδδιστικὸ μοναχισμό.

Στοιχεῖα τοῦ βουδδιστικοῦ εἰδωλολατρικοῦ μοναχισμοῦ εἰσηγμένα στὸν παραμεσόγειο τέτοιο, ὁ ὁποῖος ἐμβόλισε τὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία, ὑπῆρξαν πολλά· ἕνα ἀπὸ τ' ἀρχαιότερα τέτοια ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγή τους, εἰσηγμένο κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ε΄ αἰῶνος εἶναι ἡ *μάντρα,* ἡ ὁποία ἐμφανίζεται στὰ γραπτὰ τῶν μοναχῶν Μάρκου ἐρημίτου καὶ Ἡσυχίου Ἱεροσολυμίτου γύρω στὸ 450, μὲ τὴν τότε πρὸς ἀνατολὰς ἐξάπλωσι τῶν νεστοριανῶν, καὶ δεύτερη φορὰ στὰ γραπτὰ τῶν μοναχῶν Ἰωάννου Σιναΐτου τοῦ τῆς Κλίμακος καὶ Μαξίμου ὁμολογητοῦ, κυρίως τοῦ δευτέρου, μὲ τὴν πάλι πρὸς ἀνατολὰς ἐξάπλωσι τοῦ ἰσλάμ. αὐτὸ συνέβη, ἐπειδὴ οἱ δύο νεόκοπες θρησκεῖες, ἀρχικὰ αἱρέσεις ποὺ ἀποσκίρτησαν ἀπὸ τὸ Χριστιανισμό, γεφύρωσαν μὲ τὴν ἐξάπλωσί τους τὴ μεταξὺ Ἰνδίας καὶ Μεσογείου Θαλάσσης ἀπόστασι.

Ἡ *μάντρα* στὴ βουδδιστικὴ εἰδωλολατρία εἶναι ἕνας μικροσκοπικὸς φορέας τεραστίων «πνευματικῶν» δυνάμεων, ἕνας μικροσκοπικὸς - μονολεκτικὸς - μονοφραστικὸς λόγος ἢ προσευχὴ ποὺ «περιέχει» τὸ σύμπαν τῶν διδαχῶν ἢ προσευχῶν καὶ εἶναι πρόσφορος γιὰ μικρονοϊκούς, ἀμαθεῖς, ὀκνηρούς, καὶ νευρασθενικοὺς θρήσκους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπιδέχονται καμμία περαιτέρω κατήχησι κι ἐκπαίδευσι. *μάντρα* βουδδιστικῆς κοπῆς εἶναι λ.χ. τὸ μωαμεθανικὸ - ἰσλαμικὸ *Σαλαβὰτ* (Σύμβολο πίστεως μονολόγιστο) *Ἰλ Ἀλὰχ ῥεσοὶλ Ἀλάχ...,* ποὺ ἐκφωνοῦν οἱ χοτζᾶδες ἀπὸ τὸ μιναρέ. στὴ φρασεολογία τοῦ παραμεσογείου μοναχισμοῦ μεταφράστηκε - παραφράστηκε - διασκευάστηκε ὡς *μονολογία* ἢ *μονολόγιστος εὐχή,* ἄγνωστη ἀμάρτυρη κι ἀνεύρετη στὴν πρὸ τοῦ νεστοριανισμοῦ παραμεσόγειο μοναχικὴ - ἀββάδικη παραφιλολογία. δεύτερο γνώρισμα τῆς ἐδῶ εἰσηγμένης *μάντρα* ἢ *μονολογίστου εὐχῆς* μετὰ τὸ μονολόγιστον εἶναι ὅτι οὐδέποτε περιέχει εὐχαριστία ἢ δοξολογία ἢ ὁμολογία· εἶναι μόνο αἴτημα ὅπως ὅλες οἱ μαγικὲς φράσεις. καὶ τρίτο γνώρισμά της εἶναι ὅτι εἶναι αἴτημα ἑνὸς

μόνο ἀτόμου καὶ μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὑπαινιγμὸς γιὰ ὕπαρξι ἐκκλησίας ἢ ὁμάδος ἢ ὁποιουδήποτε δευτέρου ἀνθρωπίνου προσώπου· σὰ νὰ ὑπάρχουν στὸ σύμπαν μόνον ὁ ἐκφωνητὴς ἢ ψιθυριστὴς τῆς *μάντρα,* ὁ θεός, καὶ οἱ δαίμονες, σκληρὰ βουδδιστικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὰ τρία γνωρίσματα ποὺ περιέγραψα.

Πρῶτοι λοιπὸν μνημονεύουν τὴ μεταφυτευμένη *μάντρα* οἱ μοναχοὶ Μάρκος ἐρημίτης καὶ Ἡσύχιος Ἰεροσολυμίτης (Μάρκος ἐρημ., Περὶ νόμου πνευματικοῦ, 10 PG 65,905c· Περὶ βαπτίσματος, PG 65,101a· b. Ἡσύχιος Ἰεροσολ., Περὶ νήψεως καὶ ἀρετῆς 2,72 PG 93,1536b). ὁ Μάρκος λέει ὅτι κι ὁ σατανᾶς ἔχει τὴ δική του *μάντρα (μονολόγιστον προσβολήν),* τὴν ὁποία πετάει σὰν ἀτάκα πειρασμοῦ στὸν ἀσκητή, ἐνῷ ὁ ἀσκητὴς τὴν ἀποκρούει μὲ ἐπίσης *μονολόγιστον* ἀτάκα - προσευχὴ - ἐλπίδα· ἀσκητὴς καὶ σατανᾶς μονομαχοῦν μέσα στὸ ἔρημο σύμπαν μὲ μονολόγιστες μάντρες· δὲν φαίνεται πουθενὰ ἐκκλησία· μόνο δυὸ μονομάχοι ποὺ μονομαχοῦν μὲ μονολεκτικὲς μάντρες - ἀτάκες, σὰ δυὸ βουδδισταὶ μοναχοὶ ποὺ παλεύουν μὲ τρομερὲς λαβὲς ζίου - ζίτσου ἢ θανάσιμα χτυπήματα καράτε. ὁ Ἡσύχιος ἔχει καὶ τὴ «χριστιανικὴ» διασκευὴ τῆς *μάντρα· Εὐχὴ μονολόγιστος κτείνει τε καὶ ἀποτεφροῖ τὰς τῶν δαιμόνων ἀπάτας, δι' ἡμῶν παρακαλούμενος Ἰησοῦς ὁ θεὸς καὶ θεοῦ υἱὸς συνεχῶς καὶ ἀόκνως.*

Δεύτεροι μετὰ δυὸ αἰῶνες, ὁ δεύτερος μετὰ τὴν ἀραβικὴ - ἰσλαμικὴ ἐξάπλωσι, ἀναφέρουν, ὅπως εἶπα, τὴ βουδδιστικὴ *μάντρα* ὡς *μονολογίαν* ἢ *μονολόγιστον εὐχὴν* οἱ μοναχοὶ Ἰωάννης Σιναΐτης καὶ Μάξιμος ὁμολογητὴς (Ἰωάννης Σιν., Κλῖμαξ, 15· 28· PG 88,889d· 1132b· d. Μάξιμος ὁμολ., Κεφάλαια, 102 PG 90,1424a). τὸν 7ο αἰῶνα ἡ βουδδιστικὴ *μάντρα* μὲ τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἔχει ῥιζώσει γιὰ τὰ καλὰ κι ἔχει γίνει τὸ μαγικὸ ῥαβδάκι τοῦ μοναχισμοῦ ἢ τὸ μαγικὸ λυχνάρι τοῦ Ἀλλαντίν.

Ἡ βουδδιστικὴ *μάντρα* ἢ *μονολογία* ἢ *μονολόγιστος εὐχὴ* ἀνήκει στὰ πράγματα (ἐπικλήσεις, φυλαχτά, ἀποφθέγματα, προσευχές, τελεστικὰ κλειδιὰ θαυματοποιίας, κλπ.) ποὺ ἐκφράζουν τὴ ῥοπὴ τῶν θρήσκων νὰ ἔχῃ ὁ λάτρης - μύστης τὸ θεό του σ' ἕνα μικροσκοπικὸ πραγματάκι σὰ μπρελὸκ ἢ δαχτυλίδι, νὰ τὸν κουβαλάῃ πάντα ἐπάνω του (στὸ τσεπάκι του), ὅπου πάει, καὶ νὰ τὸν χειρίζεται σὰν τηλεχειριστήριο αὐτοκινήτου· σὰν τὸ παραμυθένιο λυχνάρι τοῦ Ἀλλαντὶν ἢ τὴ μικρὴ μαγικὴ λέξι - φράσι, μὲ τὴν ὁποία ἐπιστρατεύει τὰ τζίνια καὶ τὰ διατάζει νὰ ἐκτελέσουν ὁποιαδήποτε θαυματοποιία. εἶναι στὴν πραγματικότητα ἡ πιὸ ἀποβλακωτικὴ «ἄσκησι» ἀπ' ὅλες τὶς παρόμοιες ἀσκήσεις ἀποχριστιανίσεως κι ἀποπνευματώσεως· φοβερὰ καταστρεπτικὴ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐγκεφάλου· ἔνεσι δαιμονισμοῦ στοὺς κατηχουμένους τοῦ μοναχισμοῦ. μετὰ χίλια χρόνια, τὸν 17ο αἰῶνα, ἡ

τοξίνη δαιμονισμοῦ τῆς *μάντρα* θ' ἀποκτήσῃ καὶ σύριγγα ἐνέσεώς της, τὸ ἐπίσης βουδδιστικὸ *κομποσχοίνι,* τὸ γελοῖο αὐτὸ σκῆπτρο καὶ ἔμβλημα κάθε μοναχοῦ, τὸ ὁποῖο ἐσχάτως ἔχει υἱοθετηθῆ κι ἀπὸ τὸ ἀληταριὸ κι ἀπὸ τοὺς χαζοβιόληδες καὶ χαζοβραχιόληδες. εἶναι δὲ ἡ *μάντρα* διδασκάλιο τῆς ἐπίσης βουδδιστικῆς *τάντρα.* καὶ *τάντρα* εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖο στὸν παραμεσόγειο μοναχισμὸ εἶναι γνωστὸ ὡς «ἀββάδικη ἀσκητικὴ παραφιλολογία» ἢ «γεροντικόν» (Ἀποφθέγματα Πατέρων, Λαυσαϊκόν, Λειμωνάριον, Εὐεργετινός, Φιλοκαλία, κλπ.)· ἡ Βίβλος τοῦ μοναχισμοῦ.

Οἱ κυριώτερες ἄλλες βουδδιστικὲς ἀνωμαλίες κι ἀκαθαρσίες, ποὺ ἦρθαν ἐνδιαμέσως ἀπὸ τὸ Πακιστὰν καὶ χώθηκαν στὴν ἐκκλησία, ἄγνωστες στὴν Ἁγία Γραφή, εἶναι οἱ ἀκόλουθες. τὸν 7ο αἰῶνα, πιθανῶς ἐπὶ Ἡρακλείου (610 - 641), ἦρθε τ' ὀρειχάλκινο εἴδωλο τοῦ θηλυπρεποῦς καὶ κιναίδου θεοῦ Βούδδα ποὺ κρέμεται ὡς πολυέλαιος στὸ κέντρο τοῦ κεντρικοῦ ναοῦ *(καθολικοῦ)* τῆς Ἀθωνικῆς μονῆς Ἰβήρων, ἀλλ' ὡς ἀποθηκεύσιμο λάφυρο μόνο· στὸ ναὸ τῆς μονῆς ἀναρτήθηκε τὸν 10ο αἰῶνα ἢ καὶ λίγο βραδύτερα. τὸν 8ο αἰῶνα ἦρθε καὶ τὸ βουδδιστικὸ μυθιστόρημα *Λαλιταβιστάρα,* ποὺ εἶναι βίος τοῦ Βούδδα *(Σιδάρτα Γοτάμα Βούδδα),* «ἐκχριστιανισμένο» δῆθεν ὡς βίος τοῦ ἀνυπάρκτου ὁσίου Ἰωάσαφ, ποὺ εἶναι δῆθεν ἔργο τοῦ Ἰωάννου Μανσοὺρ τοῦ Δαμασκηνοῦ. τὸν 14ο αἰῶνα ἦρθαν ὡς μῖγμα καὶ ἀχταρμᾶς τὰ βουδδιστικὰ *μποντισάτβα* καὶ *νιρβάνα* ὡς *ἄκτιστον φῶς* τῶν ἐριστικωτάτων ...*ἡσυχαστῶν,* ποὺ ὑπῆρξαν οἱ πιὸ νευρασθενικοὶ καὶ μυγιάγγιχτοι κι ἐκρηκτικοὶ μοναχοί, ἐκεῖνοι ποὺ διέσπασαν καὶ τὴν «αὐτοκρατορία» σὲ δυὸ κρατίδια, τὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ τοὺς Παλαιολόγους καὶ τὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως μὲ τοὺς Καντακουζηνούς· πολιτικοποιημένοι καὶ κοσμικώτατοι «ἡσυχασταὶ τῆς ἐρήμου» τῶν μεγαλουπόλεων καὶ τῶν χλιδάτων σαλονιῶν, σὰν τοὺς σημερινοὺς βαρβάτους «γεροντάδες» ποὺ ἔχουν τὴ μουτσούνα τους βαθιὰ χωμένη στὴν πολιτικὴ καὶ ὅλη μέρα ἐπιδίδονται ἱεροκρυφίως στὶς κερδοσκοπικὲς μπύζνες καὶ στὸ λακυρντὶ μὲ ζουμερὲς μοναχὲς καὶ λαχταριστὲς κυρίες. καὶ τὸν 17ο αἰῶνα, ὅπως ἀνέφερα, ἦρθε τὸ προειρημένο κοντὲρ τῶν προσευχῶν τὸ λεγόμενο *ῥοδάριον - ῥοζάριον - κομποσχοίνι - κομπολόγι.* ὅταν ἡ Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία ἔχασε τὴν Περσία, καὶ ἡ ἐπικοινωνία μὲ τὸ Πακιστὰν διακόπηκε, διακόπηκε καὶ ἡ ῥοὴ βουδδιστικῶν στοιχείων (δογμάτων - εἰδώλων - μπιχλιμπιδιῶν) πρὸς τὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία. ὅλες οἱ προειρημένες ἀκαθαρσίες καὶ κακοδοξίες ἦρθαν βέβαια στὴν ἐκκλησία διὰ μέσου καὶ ἄλλων μεσαζόντων (μωαμεθανῶν, σταυροφόρων, παπῶν Ῥώμης, οὐνιτῶν, κλπ.), ἀλλ' ὁ τελευταῖος καὶ ἄμεσος προμηθευτὴς των στὴν ἐκκλησία ἦταν πάντοτε ὁ μοναχισμός, ὁ προχριστιανικὸς αὐτὸς εἰδω-

λολατρικὸς θεσμὸς ποὺ ἐμβόλισε τὴν ἐκκλησία κατὰ τὸν Δ΄ αἰῶνα, κι ἐπιβίωσε στὰ σπλάχνα της σὰ βραδυφλεγὴς ἐγκαιροφλεγὴς καὶ ὕπουλα ἐπῳαζόμενος ἀχινόκοκκος.

11. Κομποσχοίνι

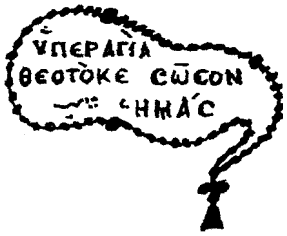

τὸ κομποσχοίνι

Ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τοῦ μοναχισμοῦ γύρω στὸ 350 μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ 17^{ου} αἰῶνος σὲ κανένα ἀπὸ τὰ μοναχικὰ κείμενα, τ' ἀσκητικὰ τ' ἀββάδικα τὰ γεροντικὰ τὰ νηπτικὰ τὰ μυστικιστικὰ τὰ φιλοκαλικὰ τὰ ἡσυχαστικὰ τὰ καλογερικά, δὲν ἀναφέρεται ποτὲ τὸ κομποσχοίνι· οὔτε στὴ λοιπὴ χριστιανικὴ καὶ παραχριστιανικὴ γραμματεία· οὔτε στὴν πρὶν ἀπὸ τὸν 17^{ο} αἰῶνα εἰκονογραφία ἢ στὴν πλαστικὴ καὶ χυτευτικὴ εἰκαστικὴ θρησκευτικὴ τέχνη, ξυλογλυπτικὴ μεταλλουργικὴ ὑφαντικὴ κλπ.. τὸ ἀντικείμενο αὐτὸ πρὶν ἀπὸ τὸν 17^{ο} αἰῶνα εἶναι τελείως ἄγνωστο. γι' αὐτὸ καὶ δὲν ὀνομάζεται μὲ ἀρχαία ἑλληνικὴ λέξι.

Τὸ *κομποσχοίνι* ἢ *κομπολόγι* ἢ στὴ Δύσι *ῥοδάριο* ἢ *ῥοζάριο* ἐμφανίζεται σὲ χρόνια ἀμνημόνευτα, πάντως σὲ πολὺ ἀρχαία ἐποχή, στὰ ἰνδουϊστικὰ καὶ βουδδιστικὰ μοναστήρια, καὶ εἶναι ἐπινόησι τῶν ἐκεῖ εἰδωλολατρῶν μοναχῶν. οἱ μοναχοὶ ἐκεῖνοι, ὅταν δὲν πλακώνονταν στὸ καράτε, μπεγλέριζαν τὸ κομποσχοίνι βρίσκοντας ποῦ νὰ βολέψουν καὶ ν' ἀπασχολήσουν τὰ χέρια τους οἱ ἀργόσχολοι κι ἀμήχανοι κι αὐνανισταί. ὅπως ἀκριβῶς καὶ οἱ 365 παλλακίδες τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας, ὅταν κατὰ τὶς 364 ἡμέρες τοῦ ἔτους δὲν χρησιμοποιοῦνταν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα, μέχρι νἀρθῇ ἡ σειρά τους γιὰ τὸ κρεβάτωμα, ἀσχολοῦνταν μὲ τὴ χαρτοπαικτικὴ τράπουλα, ποὺ εἶναι ἐφεύρεσί τους κληροδοτημένη ἀπ' αὐτὲς σ' ὅλο τὸν κόσμο. οἱ Πακιστανοὶ Ἰνδοὶ μετέδωσαν τὸ κομποσχοίνι στοὺς μωαμεθανοὺς κατακτητάς των. πάντοτε ὁ «ἐκλεπτυσμένος» ἡττημένος κατακτάει πολιτιστικῶς τὸν βάρβαρο νικητὴ καὶ τοῦ μεταδίδει τὴ σκατοκουλτούρα του ἢ κολοτουρτούρα του καὶ τὴ λοιπὴ διαφθορά του, ὅπως ἀκριβῶς οἱ Ἰνδιάνοι τῆς Ἀμερικῆς διὰ τοῦ Κολόμβου καὶ τῶν ναυτῶν του μετέδωσαν στοὺς Εὐρωπαίους τὴ σύφιλι, τὴ βλεννόρροια, καὶ τὸ ἀπὸ τὴ λατρεία τους τσιγάρο, κι ὅπως οἱ Ἀφρικανοὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς στὰ χρόνια μας μετέδωσαν στὴ λοιπὴ ἀνθρωπότητα, καὶ πρῶτα στὴν Ἀμερική, τὸ ἔητς. οἱ Πακιστανοὶ στοὺς μωαμεθανοὺς τὸ κομποσχοίνι τὸ μετέδωσαν γύρω στὸ 1000. ἀπὸ τὸ 1100 μέχρι τὸ 1500 οἱ μω-

αμεθανοὶ Ἄραβες καὶ Τοῦρκοι τὸ μετέδωσαν στοὺς παπικοὺς σταυροφόρους, οἱ ὁποῖοι κατεῖχαν χῶρες καὶ νησιὰ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου. κι αὐτοὶ οἱ ἀλιτήριοι, ὅταν δὲν ἔσφαζαν καὶ λεηλατοῦσαν, ἤθελαν οἱ φλῶροι ν' ἀπασχολοῦν τὰ χέρια τους μὲ κάτι. καὶ τὄφεραν καὶ στὴν Εὐρώπη, γιὰ νὰ τὸ παίζουν, ὅταν δὲν μονομαχοῦσαν, βεβαιώνοντας τὸν «χριστιανικὸ» κόσμο ὅτι αὐτὸ τὸ μπιχλιμπίδι στὸ ἰσλὰμ εἶναι ἐργαλεῖο προσευχῆς. ἀπ' αὐτοὺς πῆραν αὐτὸ τὸ κελεπούρι οἱ παπικοὶ μοναχοί, γιὰ νὰ μὴν ἔχουν τὰ χέρια τους ἀργόσχολα ἢ τείνοντα σὲ ἔργα βδελυρά. ὁ πάπας Ῥώμης Γρηγόριος 13ος (1572 - 1585) στὴν ἀρχὴ τὸ ἀπαγόρευσε ἀλάθητα καὶ αὐστηρά, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀντιμετώπισε ἀπείθεια κι ἀντίρρησι ἐπικίνδυνη γιὰ τὸ κῦρος του καὶ τὸ ἀλάθητό του, *τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενος* καὶ κάνοντας χρῆσι τῆς ἐξουσίας του καὶ τῆς κακῆς ἕξεώς του νὰ βαπτίζῃ τὴ σαρακοστὴ τὰ ζαρκάδια σὲ μαρούλια, γιὰ νὰ τρώγωνται ἀπὸ τὰ τάγματά του ἀναμαρτήτως, μὲ μιὰ ἀλαθητότερη ἀπόφασί του βάπτισε καὶ τὸ κομποσχοίνι καὶ τὄκανε χριστιανικὸ μπεγλέρι πνευματικότητος. μ' αὐτὴ τὴ μανούβρα του τὸ εὐλόγησε ἀλαθητότα πάλι, γύρω στὸ 1580, καὶ τὸ σύστησε ὡς ἱερὸ ἐργαλεῖο προσευχῆς καὶ ἅγιο ἔμβλημα καὶ στραταρχικὴ ῥάβδο πνευματικότητος. ἦταν ὁ ἴδιος ἐκεῖνος πάπαρος ποὺ καθιέρωσε τὸ διωρθωμένο νέο ἡμερολόγιο τοῦ ἀστρονόμου Ληλίου (Lelius, Lilio), τὸ ὁποῖο ἴσχυσε ἀπὸ τὸ 1582. Φράγκοι, Γατελοῦζοι, Γενουάτες, Βενετσιάνοι, οὐνῖτες καὶ ἄλλοι παπικοὶ κατακτηταὶ τῆς Κρήτης καὶ νησιῶν τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου μετέδωσαν τὸ εἰδωλολατρικὸ - βουδδιστικὸ - μωαμεθανικὸ - παπικὸ κομποσχοίνι στοὺς ὀρθοδόξους πληθυσμοὺς ποὺ κατεῖχαν.

Ὀρθόδοξοι Ἕλληνες λαϊκοί, οἱ ὁποῖοι μόνασαν, μετέδωσαν τὸ καταραμένο καὶ σιχαμερὸ αὐτὸ ἱερὸ μπιχλιμπίδι - σκουπίδι στὸ Ἅγιον Ὄρος τῆς Χαλκιδικῆς καὶ σ' ἄλλα μοναστήρια, ὅπου ἔγινε δεκτὸ σχεδὸν μὲ βουλιμία. καὶ οἱ Ἁγιορεῖτες, ὡς ἀκοίμητοι μελανοφρουροὶ καὶ φύλακες τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ μετέδωσαν σὰ φυματίωσι σ' ὅλη τὴν Ὀρθοδοξία, ἀκόμη καὶ στὴν ἀδούλωτη ῥωσική. διότι εἶναι *θεματοφύλακες τῶν ἱερῶν παραδόσεων* καὶ ἰδιοκτῆτες τῆς Ὀρθοδοξίας ἀλάθητοι καὶ ἀκαταίσχυντοι, ὁλόιδιοι σὰν τὸ χαλίφη τοῦ Βατικανοῦ. ἔτσι ἀπὸ τὰ δυὸ «γρηγοριανὰ» πράγματα, τὸ μὲν ἡμερολόγιο, ποὺ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι μὲ τὴ Χριστιανικὴ πίστι, ἐνοχλεῖ, τὸ δὲ κομποσχοίνι, αὐτὸ τὸ σκουπίδι ποὺ χώθηκε βαθειὰ μὲς στὴ λατρεία καὶ τὴν «πνευματικότητα» καὶ διεκδικεῖ μάλιστα καὶ διακατέχει τὴν πιὸ ὑψηλὴ θέσι, δὲν ἐνοχλεῖ κανέναν, οὔτε τοὺς γενναίους καὶ πεπαρρησιασμένους κι ἀηττήτους κι ἀνυποχωρήτους ζηλωτὰς παλαιοημερολογῖτες, οἱ ὁποῖοι ἔχονται ἀπρὶξ τῶν ἱερῶν παραδόσεων. καὶ σ' αὐτὸ πάντα μπροστάρηδες καὶ διαπρύσιοι ὁμολογηταὶ εἶναι οἱ μοναχοὶ οἱ

πρόμαχοι τῆς Ὀρθοδοξίας. καὶ ὅλοι οἱ «Χριστιανοὶ» δέχτηκαν τὸ ἡγιασμένον βδελυρὸ σκουπίδι *κομποσχοίνι,* χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως ἀντίρρησι κανενός, καὶ τὸ διέδωσαν μεταξύ τους ὡς ἐργαλεῖο προσευχῆς καὶ ἔμβλημα-γαλόνι οὐρανοβάμονος πνευματικότητος καὶ λατρείας, ἀφοῦ μερικὲς φορὲς ὑποκαθιστᾷ ἀκόμη καὶ τὴ θεία λειτουργία. καὶ παρ' ὅλο ποὺ ἔπρεπε νὰ διδάσκωνται τοὐλάχιστον ἀπὸ τὰ εἰκονίσματά τους, «τὰ βιβλία αὐτὰ τοῦ ἀγραμμάτου λαοῦ», ὅπως λέγονται, στ' ἀρχαιότερα τῶν ὁποίων κανεὶς ὅσιος τοῦ μοναχισμοῦ δὲν κρατοῦσε στὸ χέρι κομποσχοίνι, ὄχι μόνο δὲν διδάχτηκαν ἀπ' αὐτά, ἀλλὰ μετὰ τὸν 17ο αἰῶνα τοὺς πέρασαν ἀναδρομικῶς κι ἐπιπροσθέτως καὶ πλαστογραφικῶς καὶ κομποσχοίνι στὸ χέρι· ὅπως ὁ Βλάχος φόρεσε στὸ Χριστὸ φουστανέλλα καὶ τσαρούχια μὲ φούντα καὶ στέμμα Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος στὸ κεφάλι καὶ ῥολόγι στὸ χέρι. αὐτὰ οἱ Ἁγιορεῖτες μὲ τὸ παλιὸ ἡμερολόγιο, τὸ *πάτριον,* καὶ οἱ παλαιοημερολογῖτες οἱ πρόμαχοι τῆς ἀκραιφνοῦς Ὀρθοδοξίας.

Αὐτὰ συμβαίνουν, ἐπειδὴ ὁ Χριστιανικὸς κόσμος μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων καὶ κυρίως, ὅπως τονίζει ὁ ἅγιος καὶ μάρτυς Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἀπὸ τὴν ἄγνοια τῶν Γραφῶν, σιγὰ σιγὰ καὶ ἀνεπαίσθητα ἔχασε τὸ αἰσθητήριο καὶ τὸ κριτήριο τῆς Χριστιανικῆς ὀρθοδοξίας καὶ πνευματικότητος, καὶ μπορεῖ νὰ ὑποστηρίζῃ ὡς χριστιανικὸ καὶ ὀρθόδοξο ὁτιδήποτε τοῦ κατέβῃ ἢ τοῦ πλασσαριστῇ, ἀρκεῖ νὰ ὑποστηρίζῃ κάτι, γιὰ νὰ ἐκτονώνῃ καὶ τὸ φανατισμό του, τὸν κυρίως μοναχοκίνητο.

Μέσῳ τοῦ διεθνικοῦ Ἁγίου Ὄρους τῆς Χαλκιδικῆς τὸ κομποσχοίνι μεταδόθηκε καὶ στοὺς Σλάβους ὀρθοδόξους Χριστιανούς. ἔπειτα ζωγράφοι Ἁγιορεῖτες ἢ μαθητεύσαντες στὸ Ἅγιον Ὄρος, «τὴν κιβωτὸ αὐτὴ τῆς Ὀρθοδοξίας», τὸ ὑποστήριξαν καὶ τὸ διέδωσαν καὶ εἰκαστικῶς. «Βάλε τὸν κόλο μάγειρα, νὰ σοῦ μαγειρεύῃ σκατά», ὅπως λέει καὶ ἡ σοφὴ χωριάτικη παροιμία· ἀλάθητη μαγειρικὴ καὶ οἰκολογική.

Οἱ μωαμεθανοὶ χρησιμοποιοῦν τὸ κομποσχοίνι πάρα πολύ, ὅλος ὁ λαὸς στὰ τζαμιά. στὴ Μ. Ἀσία τὸ 1983 ἕνας φιλότιμος χότζιας, ὅταν κατάλαβε ὅτι ἤθελα νὰ μπῶ στὸ τζαμί, ἀλλὰ χωρὶς νὰ βγάλω τὰ παπούτσια μου, ὅπως ἐκεῖνοι, διότι αὐτὸ θὰ ἦταν ἔνδειξι θρησκευτικοῦ σεβασμοῦ, πρᾶγμα ἀσυμβίβαστο πρὸς τὴν πίστι μου, μοῦ εἶπε πρόθυμα νὰ μπῶ μὲ τὰ παπούτσια, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ μοῦ δείξῃ τὴ μοκέτα, μὲ τὴν ὁποία προσφάτως εἶχε στρώσει ὅλο τὸ τζαμί. ἐκεῖ λοιπὸν εἶδα τοὺς τέσσερες τοίχους τοῦ τζαμιοῦ νὰ τοὺς περιτρέχῃ ἕνα σανίδι-κρεμάστρα μὲ ἀμέτρητα καρφιὰ ἀναρτήσεως σὲ ὕψος 0,80 μ. πάνω ἀπὸ τὸ δάπεδο, καὶ σὲ κάθε καρφὶ νὰ κρέμεται ἕνα κομποσχοίνι, γιὰ νὰ τὸ μπεγλερίζουν οἱ θρησκευταὶ κατὰ τὴν τελετή τους, ὅλοι

γονατιστοὶ καὶ καθήμενοι στὰ γαστροκνήμιά τους ἐπὶ τῆς μοκέτας. μόνο μὲ κομποσχοίνια «λατρεύουν». δὲν ξέρουν νὰ λὲν τίποτε, κι ὁ χότζιας «διαβάζει» μὲ τὴ μύτη του κομμάτι ἀπὸ Κοράνιο μὲ λατινικὴ γραφὴ σὲ ἀραβικὴ γλῶσσα, καὶ οἱ Τοῦρκοι δὲν καταλαβαίνουν οὔτε μία λέξι. ὁ λόγος λείπει ἀπὸ τὴ λατρεία τους 100%· μόνο μπεγλερίζουν βουβοὶ τὸ κομποσχοίνι· γυναῖκες δὲν μπαίνουν στὸ τζαμὶ ποτέ, οὔτε παιδιά. καὶ θεωροῦν τὸ κομποσχοίνι δική τους προσφορὰ στὸν κόσμο. στὸν ὀρθόδοξο χριστιανικὸ κόσμο, ὅπου τὸ πάσσαραν οἱ Ἁγιορεῖτες μοναχοί, νομίζουν κι αὐτοὶ ὅτι αὐτοὶ τὸ προσέφεραν σ' ὅλο τὸν κόσμο· ἄστοχα νομίσματα καὶ τῶν Ἁγιορειτῶν καὶ τῶν μωαμεθανῶν. καί γε τῶν παλαιοημερολογιτῶν. τὸ κομποσχοίνι «καταπραΰνει» τὴν ἀνία ὅλων τους.

Οἱ προτεστάντες δὲν κληρονόμησαν καὶ δὲν ἔχουν τὸ κομποσχοίνι, ἐπειδὴ 60 χρόνια πρὶν τὸ εὐλογήσῃ ἀλαθήτως ὁ παναλάθητος χαλίφης τοῦ Βατικανοῦ διέκοψαν κάθε σχέσι μὲ τοὺς παπικοὺς καὶ στὸ ἑξῆς δὲν δέχτηκαν ἀπὸ τοὺς τοιούτους καμμιὰ ἐπίδρασι, ὅπως δέχτηκαν οἱ ὀρθόδοξοι.

Στὶς ὀρθόδοξες χῶρες (τουρκοκρατούμενες καὶ 'Ρωσία) τὸ κομποσχοίνι - κομπολόγι πέρασε καὶ μὲ τὶς δυὸ γνωστὲς παραλλαγές του, τὴ μαλακὴ νημάτινη καὶ τὴ σκληρὴ μὲ τὶς διεμβολισμένες κινούμενες χάντρες. καὶ σιγὰ σιγὰ ἐπικράτησε τὸ μὲν μαλακὸ τὸ καμωμένο ἀπὸ νῆμα νὰ λέγεται *κομποσχοίνι* καὶ νὰ χρησιμοποιῆται ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς ὡς ἐργαλεῖο προσευχῆς, τὸ δὲ σκληρὸ νὰ λέγεται *κομπολόγι* καὶ νὰ χρησιμοποιῆται ὡς μπεγλέρι τοῦ χεριοῦ γιὰ τὸ σπάσιμο τῆς ἀνίας τῆς ἀπραξίας καὶ τῆς ἀμηχανίας ἀπὸ λαϊκοὺς καὶ ἰδίως γέρους.

Στὴν παπικὴ Δύσι πέρασε ἢ ἀπέμεινε μόνο τὸ σκληρὸ *(ῥοζάριο)* καὶ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς μοναχούς. ὅταν ἤμουν φοιτητὴς τῆς φιλολογίας στὸ Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο τῆς Θεσσαλονίκης (1959 - 1964), εἶχα μιὰ συμφοιτήτρια, ποὺ ἦταν παπικὴ μοναχὴ τοῦ τάγματος τῶν Λαζαριστῶν. φοροῦσε γαλάζιο φουστάνι - ῥάσο, λευκὴ καπελλούρα ἴσα μὲ ταψί, καὶ εἶχε ξύλινο ῥοζάριο ποὺ κρεμόταν ἀπὸ τὴ ζώνη της μέχρι τοὺς ἀστραγάλους της. καθὼς περπατοῦσε, τὸ γαλάζιο κολλαρισμένο φουστάνι της ἔκανε φράτσα - φράτσα καὶ τὸ ῥοζάριό της στράκα - στράκα. πάντοτε καταλαβαίναμε ὅτι ἔρχεται, ἀκόμα κι ὅταν ἦταν πολὺ πίσω μας, ὅπως γίνεται μὲ τὴν κατσίκα ποὺ φοράει κουδούνι. ἠχηρὸ πλησίασμα, φαρισαϊκὸ περπάτημα, ἀστεῖο κούνημα. στὴν πόρτα τῆς αἰθούσης ἔμπαινε πλαγίως, γιὰ νὰ μὴν τρακάρῃ ἡ καπελλούρα της στὰ περβάζια. εἶχα κι ἕναν παπικὸ συμφοιτητὴ ἀπὸ τὴ Σῦρο, ποὺ λεγόταν Φρέρης, καὶ μοῦ ἔδινε σχετικὲς ἐξηγήσεις.

Σήμερα σὲ κάθε χώρα, ὅπου ὑπάρχουν ὀρθόδοξοι, τὸ μαλακὸ μάλλινο - νημάτινο κομποσχοίνι ἔχει περάσει καὶ στὴν κοσμικὴ χρῆσι

ὡς περικάρπιο βραχιόλι, καὶ καμμιὰ φορὰ καὶ δαχτυλίδι καὶ περιλαίμιο. μόνον ὡς καλτσοδέτα κι ὡς βρακοζούνα δὲν τὸ ἔχω δῆ.

Στὴν κατασκευὴ τοῦ μοναχικοῦ μαλακοῦ κομποσχοινιοῦ ἀπὸ μάλλινο νῆμα, συνηθέστερα μαῦρο, ἔχει περάσει καὶ ἡ τεχνικὴ τοῦ *καταδέσμου. κατάδεσμος* στ' ἀρχαῖα κείμενα, εἰδωλολατρικὰ καὶ χριστιανικά (Πλάτων, Πολ., 2 (364c). Ἰουστῖνος, Διάλ. 85,3. Ἀρτεμίδωρος, Ὀνειρ. 1,77. Βασίλειος Καισ., Ἐπιστ. κανον. (188), καν. 8), λέγεται μιὰ μαγικὴ *ἀρὰ* (=κατάρα) ἢ ἀπειλή, ἡ ὁποία *καταδεῖται,* δηλαδὴ δένεται καὶ κομποδένεται σ' ἕναν κόμπο νήματος ἢ κορδέλλας ἢ μαντηλιοῦ, καὶ εἴτε κυριολεκτικὰ εἴτε συμβολικὰ ἐπιρρίπτεται ἀπὸ μακριὰ στὸν ἄνθρωπο, ἐναντίον τοῦ ὁποίου στρέφεται. καὶ ἡ κατάρα ἢ *ἀρὰ* εἶναι μιὰ *εὐχὴ* ἢ προσευχή, μὲ τὴν ὁποία κάποιος ζητάει νὰ γίνῃ σὲ κάποιον κάποιο κακό. ἡ εἰδωλολατρικὴ καὶ μαγικὴ αὐτὴ τεχνικὴ τοῦ *καταδέσμου,* ἀκραιφνῶς ἑλληνική, ἂν καὶ διεθνῶς διαδεδομένη, πέρασε καὶ στὴν κατασκευὴ τοῦ κομποσχοινιοῦ σὰν *εὐχὴ* ποὺ λέγεται ἐπάνω στὸ δέσιμο τοῦ κάθε κόμπου του, ἔχει δὲ τὸ νόημα τῆς προτοποθετημένης προσευχῆς. ὅπως δηλαδή, ἂν ἕνας, ἐπειδὴ θὰ βαριόταν νὰ λέῃ συνεχῶς μιὰ στερεότυπη προσευχή, τὴ μαγνητοφωνοῦσε σὲ μιὰ ἀτέρμονα μαγνητοφωνικὴ ταινία - κασσέττα (ὅπως εἶναι ἡ ἀτέρμων κασσέττα τοῦ αὐτομάτου τηλεφωνητοῦ ἢ τῶν διαφημιστικῶν ἐκφωνήσεων τῶν διερχομένων μανάβηδων) κι ἔβαζε τὴν κασσέττα νὰ *προσεύχεται,* ἔτσι μὲ τὸ κομποσχοίνι ὑπονοεῖται ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ κατασκευαστής του μέσα σὲ κάθε κόμπο, τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν δένει καὶ τὸν σφίγγει, καταθέτει *καταδεσμεῖ* ἐγκλωβίζει καὶ θάβει μιὰ σύντομη ἢ μονόφραστη - *μονολόγιστη* προσευχή, ἔπειτα δὲ ὁ χρήστης τοῦ κομποσχοινιοῦ, καὶ χωρὶς νὰ κάνῃ τὸν κόπο νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν προσευχή, μόνο μὲ τὸ νὰ παίζῃ καὶ μπεγλερίζῃ στὸ χέρι του τὸ κομποσχοίνι, «δυνάμει» λέει «ἀδιαλείπτως» τὴν ἐγκλωβισμένη προσευχή, σὰ νὰ ἦταν αὐτὸς ἢ τὸ χέρι του τὸ μοτοράκι τοῦ μαγνητοφώνου, τὸ δὲ κομποσχοίνι ἡ μαγνητοφωνικὴ ταινία ἡ «προσευχομένη» γιὰ λογαριασμό του. τί εὐσέβεια, θεέ μου, καὶ τί πνευματικότης, καὶ τί θεολογικὸ βάθος! πῶς νὰ μὴν ἰλιγγιᾷ κανείς; τὸ κομποσχοίνι δηλαδή, μὲ τὸ θρησκευτικὸ νόημα ποὺ ἔχει καὶ στὸ μοναχισμὸ τῶν δικῶν μας χωρῶν, νόημα κληρονομημένο ἀπὸ τοὺς ἰνδουϊστὰς καὶ βουδδιστὰς εἰδωλολάτρες διὰ μέσου τῶν μωαμεθανῶν καὶ τῶν παπικῶν, ἐννοεῖται καὶ σὰν κονσέρβα προσευχῶν ἢ πακέτο μὲ ἁλίπαστες ἢ καπνιστὲς προσευχές, καπνιστὲς κι ἀπὸ τὸ πολὺ θυμιατό, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι «λέγονται» καὶ μόνο μὲ τὸ νὰ τὸ παίζῃ κανεὶς ἀνακλαστικὰ κι ἀφῃρημένα στὸ χέρι του.

Στοὺς κοσμικοὺς ποὺ τὸ φοροῦν σὰν κόσμημα τὸ κομποσχοίνι εἶναι σῆμα κατατεθὲν τριτοκοσμικῶν. ἔχω ἀκούσει ἀπὸ Ἀγγλοσάξονες

προτεστάντες νὰ λὲν γιὰ τὸ τέτοιο κομποσχοίνι τῶν ὀρθοδόξων τὸ ἑξῆς· «Θὰ θέλαμε ὅλους τοὺς ὑπαναπτύκτους τριτοκοσμικοὺς νὰ τοὺς φορέσουμε ἕνα σημάδι, σὰ λαιμαριὰ σκύλου περίπου, γιὰ νὰ τοὺς ξεχωρίζουμε, ἀλλὰ δὲν μποροῦμε. καὶ ξαφνικὰ ἕνα μεγάλο μέρος τους αὐτοσημαδεύτηκαν φορώντας κομποσχοίνι, καὶ ἡ δουλειά μας γίνεται· τοὺς ξεχωρίζουμε μὲ τὸ πρῶτο κύτταγμα. εἶναι πολὺ βολικὸ ἐκεῖνον ποὺ θέλεις νὰ σταμπάρῃς νὰ σταμπάρεται μόνος του. μᾶς ἦρθε σὰν ἀνέλπιστο δῶρο».

Ἐπίσημα βέβαια ὑποστηρίζεται ὅτι τὸ κομποσχοίνι στὸν «προσευχόμενο» χρησιμεύει σὰν κοντὲρ καταμετρήσεως τῶν ἐπαναλήψεων μιᾶς μονόφραστης - *μονολόγιστης* προσευχῆς, ποὺ λέγεται μὲ τὸ στόμα ἢ μὲ τὸ λογισμό. μετράει δηλαδὴ μὲ τὸ χέρι, βάζοντας δάχτυλο, ἕναν κόμπο τοῦ κομποσχοινιοῦ κάθε φορὰ ποὺ λέει τὴ μονόφραστη προσευχή, ἔχοντας σὰ σκοπό του νὰ τὴν ἐπαναλάβῃ 33 ἢ 50 ἢ 100 ἢ 300 ἢ 500 ἢ 1000 φορές, σὰ μαθητὴς ποὺ δέχτηκε ἀπὸ τὸν καθηγητή του τὴν τιμωρία νὰ γράψῃ 100 ἢ 1000 φορὲς τὴ φράσι «Ἄλλη φορὰ δὲν θὰ εἶμαι θεομπαίχτης». γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπάρχουν κομποσχοίνια ποὺ ὀνομάζονται ἀνάλογα μὲ τοὺς κόμπους των τριαντατριάρια, πενηντάρια, κατοστάρια, τριακοσιάρια, πεντακοσιάρια, καὶ χιλιάρια, σὰν τὰ νομίσματα καὶ χαρτονομίσματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ στὰ μεγάλα κομποσχοίνια, τ' ἀντίστοιχα μὲ τὰ χαρτονομίσματα, νὰ ποῦμε, σὲ κάθε πενηντάδα ἢ ἑκατοντάδα κόμπων ὑπάρχει ἕνας πιὸ μεγάλος κι ἔγχρωμος κόμπος ἢ μιὰ σκληρὴ στιλπνὴ ἔγχρωμη χάντρα, γιὰ νὰ μπορῇ ὁ «προσευχόμενος» χειριστὴς νὰ καταλαβαίνῃ μὲ τὸ δάχτυλο καὶ μέσα στὸ σκοτάδι πότε φτάνει στὶς 100 ἢ 300 ἢ 800 προσευχές· δηλαδὴ πότε θὰ τελειώσῃ τὸ μαρτύριο τῆς «προσευχῆς του». ἔτσι κάνει κουράγιο. μοναχικὸ ἐπίτευγμα αὐτὸ 100%· νὰ μετατραπῇ ἡ προσευχὴ σὲ τιμωρία· στὸ εἶδος σὰν τὶς καταμετρούμενες βουρδουλιές. ποῦ νὰ τὸ φανταστοῦν οἱ «κοσμικοὶ» Χριστιανοὶ τέτοιο ὕψος πνευματικότητος! τὰ χιλιάρια εἶναι τόσο μεγάλα, ποὺ οἱ χειρισταί τους δὲν τὰ κουβαλοῦν συνεχῶς μαζί τους, ἀλλὰ τὰ ἔχουν κρεμασμένα σ' ἕνα καρφὶ στὸ τέμπλο ἢ στὸ νάρθηκα ἢ στὸ κελλί τους, μπροστὰ στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας, καὶ τὰ χρησιμοποιοῦν, ὑποτίθεται, μόνο ἐπὶ τόπου, ὅταν στὴν ἀκοή τους καὶ στὴ σκέψι τους τὶς ἀκουόμενες λειτουργίες ἢ ἄλλες ἀκολουθίες τὶς ἀντικαθιστοῦν μ' ἕνα συνεχῆ πολυβολισμὸ τῆς μονόφραστης προσευχῆς, μὲ τὴν ὁποία καλύπτουν καὶ ὑποκαθιστοῦν κάθε ἄλλη μορφὴ λατρείας. καὶ λένε στὸ τέλος π.χ. τῆς θείας λειτουργίας ὅτι «Κατὰ τὴ θεία λειτουργία –εἴτε ἐντὸς εἴτε ἐκτὸς τοῦ ναοῦ καὶ τῆς θείας λειτουργίας, οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς εἶδε– ἔκανα 5.000 εὐχὲς» ἢ «τράβηξα...» ἢ «...ἔρριξα 5 κομποσχοίνια χιλιάρια» ἢ «...50 κατοστάρια» ἢ «Τράβηξα 5 κομποσχοίνια» ἢ σὰν

παραίνεσι «Τράβα 5 κομποσχοίνια», ἢ σὰν παράκλησι «Τράβα γιὰ μένα (τὴν Τάδε) 10 κομποσχοίνια».

Αὐτὰ τὰ τρία ῥήματα χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὸ παίξιμο τοῦ κομποσχοινιοῦ, «κάνω» «ῥίχνω» καὶ «τραβῶ»· συνηθέστερο τὸ «τραβῶ κομποσχοίνι». τὸ «κάνω» τὸ καταλαβαίνω. μὲ τὸ «ῥίχνω» δὲν εἶναι εὔκολο νὰ διευκρινιστῇ ποῦ ἐννοοῦν ὅτι «τὰ ῥίχνουν» καὶ πῶς «τὰ ῥίχνουν»· τὸ πιθανώτερο εἶναι ὅτι ἐννοοῦν «πρὸς τὴν κατεύθυνσι τοῦ θεοῦ» σὰν πυροβολισμοὺς ἢ σὰ ζάρια. ὅσο γιὰ τὸ «τραβῶ», προφανῶς συνδέεται συνειρμικὰ μὲ ἄλλο «τράβηγμα», τὸ ὁποῖο οἱ μοναχοὶ ὑποκαθιστοῦν μὲ τὸ «τράβηγμα κομποσχοινιοῦ», ὅπως νὰ ποῦμε οἱ καπνισταὶ ποὺ θέλουν νὰ κόψουν τὸ τσιγάρο παίζουν κομπολόγι. ἢ ἴσως τὸ ἕνα τράβηγμα εἶναι ποινὴ κι ἐξιλασμὸς γιὰ τὸ ἄλλο. πάντως οἱ μοναχοὶ τραβοῦν πολὺ κομποσχοίνι, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ συχνότερη χρῆσι τοῦ «τραβῶ» ἔναντι τῶν ἄλλων δύο ῥημάτων.

Τριακοσιάρια πεντακοσιάρια καὶ χιλιάρια κομποσχοίνια νὰ τραβοῦν δὲν ἔχω δῆ ποτέ μου, παρ' ὅλο ποὺ γνώρισα τὸ μοναχισμὸ πολύ. μᾶλλον εἶναι ἁπλῶς διακοσμητικὰ τέμπλων ἢ κελλιῶν ἢ σαλονιῶν (τὸ σαλόνι στὴ μοναχικὴ διάλεκτο λέγεται ἀρχονταρίκι, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῆς ὑποδοχῆς ἢ ῥεσεψιονίστ λέγεται *ἀρχοντάρης*). ἔτσι λ.χ. καὶ ἡ ὑπερμεγέθης ἀναθηματικὴ ἐλεφάντινη ἀσπίδα τοῦ βασιλέως τοῦ θαμμένου στὴ Βεργίνα ἦταν μόνο ἀναθηματικὴ καὶ οὐδέποτε χρηστική, καὶ ἕνα διάκοσμο σινὶ μπορεῖ νὰ ἔχῃ μέγεθος ποὺ δὲν χωράει σὲ κανένα φοῦρνο, ἐπειδὴ εἶναι μόνο διακοσμητικό. ἢ μπορεῖ ἕνα τριακοσιάρι ἢ χιλιάρι κομποσχοίνι νὰ εἶναι σὰν τὴν πάστα τῶν 10 τόνων, ποὺ δὲν προσφέρεται ποτὲ ὡς κέρασμα σὲ κάποιον, ἀλλὰ παρασκευάζεται μόνο γιὰ νὰ «σπάσῃ» ἕνα προηγούμενο ῥεκὸρ τοῦ Γκίνες. τέτοια κομποσχοίνια διακηρύττουν μᾶλλον τὴν πνευματικότητα τοῦ κατόχου, ὁπότε εἶναι κάτι σὰ στρατηγικὸ γαλόνι ἢ στραταρχικὴ ῥάβδος. οἱ μοναχοὶ ἐπιδεικνύονται ὡς *μακρὰ προσευχόμενοι,* ὄχι μόνον ὅταν προσεύχωνται, ἀλλὰ κι ὅταν δὲν προσεύχωνται· αὐτὸ τὸ τελευταῖο οἱ φαρισαῖοι δὲν τὸ εἶχαν συλλάβει (Μθ 23,13· Λκ 20,47· Μρ 12,40). ἕνα χιλιάρι κομποσχοίνι κρεμασμένο στὸ τέμπλο, σ' ἕνα καρφὶ στὴν παραστάδα τῆς ὡραίας πύλης ἀπὸ τὴ μεριὰ τῆς Παναγίας, δείχνει ποιό εἶναι κατὰ τοὺς μοναχοὺς τὸ ἰσοδύναμο τῆς θείας λειτουργίας· ἢ λειτουργεῖσαι ἢ τραβᾷς ἕνα κομποσχοίνι χιλιάρι· τὸ ἴδιο κάνει. οἱ μοναχοὶ ἔχουν πάντα πολλὲς ἐναλλακτικὲς λύσεις. τέλος ἕνα χιλιάρι κρεμασμένο στὸ τέμπλο μπροστὰ στὴν Παναγία εἶναι μιὰ ἁρμαθιὰ αὐτομάτων προσευχῶν, ἤτοι ἕνας ἀτέρμων ἱμάντας προσευχῶν ποὺ «λέγονται» μόνες τους, χωρὶς ὁ κάτοχος νὰ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ προσεύχεται. κι ἔτσι οἱ *πολλὰ προσευχόμενοι* μοναχοὶ μποροῦν νὰ τὸ κάνουν αὐτὸ καὶ χωρὶς νὰ προσεύχωνται οἱ ἴδιοι. ἐφεῦραν τὸν

αὐτοματισμὸ 300 χρόνια πρὶν ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς. καὶ ὕστερα σοῦ λέει Ἀμερικανοὶ καὶ κολοκύθια. ὅταν εἶσαι καταδικασμένος στὸ ἀφύσικο κάτεργο τοῦ νὰ προσεύχεσαι 8 ὧρες τὸ εἰκοσιτετράωρο, βρίσκεις πολλοὺς τρόπους ἀποδράσεως. τὸ κατὰ κόσμον κομποσχοίνι - δαχτυλίδι εἶναι πάντοτε δεκάρι τὸ γυναικεῖο καὶ δωδεκάρι τὸ ἀντρικό· καὶ τὸ βραχιόλι - περικάρπιο εἶναι τριαντατριάρι τὸ γυναικεῖο καὶ πενηντάρι τὸ ἀντρικό. ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὰ κιλὰ τοῦ καθενός.

Ὅταν τὰ κομποσχοίνια ποὺ «ῥίχνονται» ἢ «τραβιοῦνται» εἶναι ἐξιλεωτικά –κατὰ τὴν παπικὴ βέβαια μπακάλικη ἀντίληψι περὶ ἱλασμοῦ πάντοτε, ποὺ ἦρθε ἐδῶ σύμφυτη μὲ τὴ λέρα τοῦ κομποσχοινιοῦ–, ἐπιμετροῦνται ἀνάλογα μὲ τὸ βάρος τοῦ παραπτώματος. λ.χ. γιὰ τὸν κατὰ φύσιν σεξουαλικὸ λογισμὸ τοῦ μοναχοῦ 10 κατοστάρια, γιὰ τὸν παρὰ φύσιν λογισμὸ του 20 κατοστάρια, γιὰ τὸν κατὰ φύσιν λογισμὸ μετὰ αὐνανισμοῦ ῥίχνονται 40 κατοστάρια, γιὰ τὸν παρὰ φύσιν λογισμὸ μετὰ αὐνανισμοῦ «τραβοῦν» 80 κατοστάρια, γιὰ τὸν παρὰ φύσιν συγκυλισμὸ ἄνευ ἐμβολισμοῦ 20 χιλιάρια, γιὰ τὸν παρὰ φύσιν συγκυλισμὸ μετὰ ἐμβολισμοῦ 50 χιλιάρια, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. ὑπ' αὐτὴ τὴν ἔννοια τὸ κομποσχοίνι μοῦ θυμίζει καὶ τὴν ἁρμαθιὰ τῶν φυσιγγίων τοῦ πολυβόλου, ποὺ ῥίχναμε στὸ στρατὸ μὲ τὸ Μπράουνινγκ 0,30 ἢ καὶ τὸ 0,50. παλιά, ποὺ δὲν ὑπῆρχαν πολυβόλα, οἱ μοναχοὶ τὸ παρομοίαζαν μὲ μαστίγιο, λέγοντας τὴν ἔκφρασι «Μὲ τὸ κομποσχοίνι μάστιζε δαίμονας». τοὺς μοναχούς, ὅταν ἁμαρτάνουν, πάντα τοὺς φταῖνε οἱ δαίμονες. ὅταν ὁ «δαίμονας» μαστιζόμενος «παίρνῃ τὸν κατήφορο» ἢ «φεύγῃ μαραμένος», ὁ μοναχὸς παραμένει ἀναμάρτητος.

Ἡ ἐπίσημη ἐκδοχὴ γιὰ τὸ κομποσχοίνι, ὅτι εἶναι κοντὲρ ποὺ μετράει ἐπαναλήψεις τῆς προσευχῆς ποὺ λέγονται μὲ τὸ στόμα ἢ τὸ λογισμό, ἂν πράγματι συμβαίνῃ, πρέπει νὰ συμβαίνῃ ἐλάχιστες φορὲς ἔξω ἀπὸ τὸ ναὸ ὅπου καλύπτει κι ἐκτοπίζει τὴ θεία λειτουργία καὶ τὶς ἄλλες ἀκολουθίες. τὸν ὑπόλοιπο χρόνο οὔτε τὸ στόμα οὔτε ἡ σκέψι τοῦ χειριστοῦ τοῦ κομποσχοινιοῦ συμμετέχουν στὴν προτοποθετημένη καὶ κουρδισμένη αὐτόματη προσευχὴ τοῦ κομποσχοινιοῦ. διότι πάρα πολλὲς φορὲς –γιὰ τὴν ἀκρίβεια πάντοτε– βλέπουμε τοὺς μοναχοὺς ἢ τοὺς ἄλλους χειριστὰς τοῦ κομποσχοινιοῦ νὰ τὸ στριφογυρίζουν στὸ χέρι τους σὰ μῦλο τοῦ ῥεβόλβερ, ἐνῷ ταυτόχρονα χασμουριοῦνται ἢ κουβεντιάζουν μὲ τὴν παρέα τους ζωηρὰ ἢ γελοῦν ἢ ἀπασχολοῦν πλήρως τὸ στόμα τους καὶ τὴ σκέψι τους σὲ ὁτιδήποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσευχή. τὸ κομποσχοίνι πυροβολάει τὶς προσευχὲς μόνο του ὁλομόναχο· μονάζει κι αὐτό. κι ἂν ὅλοι οἱ συζητηταὶ στριφογυρίζουν στὰ χέρια τους κομποσχοίνια, ἡ ὁμοβροντία τῶν ἐγκλωβισμένων προσευχῶν γίνεται ἐντελῶς αὐτόματα, χωρὶς καμμία στοματικὴ ἢ διανοητικὴ συμμετοχὴ τῶν χειριστῶν τους.

Σήμερα μὲ τὸ κομποσχοίνι «προσεύχονται» μὲν οἱ μοναχοὶ ἢ καὶ οἱ μοναχόφιλοι τῶν ἰνδουϊστῶν, βουδδιστῶν, μωαμεθανῶν, παπικῶν, καὶ ὀρθοδόξων, παίζουν σὰν μὲ μπεγλέρι τῆς ἀνίας οἱ γέροι, διακοσμοῦνται δὲ μ' αὐτὸ οἱ νέοι τῶν ἀντιστοίχων χωρῶν. μόνο δὲ μ' αὐτὴ τὴν τρίτη χρῆσι του ὡς κοσμήματος ἔχει πρόσφατα μιὰ πολὺ μικρὴ διείσδυσι καὶ στὴν προτεσταντικὴ νεολαία.

«Ἡ ζήλεια ἂν ἦταν ψώρα,
θὰ γέμιζε ὅλη ἡ χώρα».

οἱ μόνοι στὴ γῆ ποὺ δὲν τὸ χρησιμοποίησαν ἀκόμη εἶναι οἱ εἰδωλολάτρες τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Αὐστραλίας. μὲ τὴν ἔννοια τοῦ *καταδέσμου* οἱ φορεῖς του νιώθουν τὸ κομποσχοίνι καὶ σὰ μαγικὸ φίλτρο ἢ φυλαχτὸ (χαϊμαλί), ἐπειδὴ ἔχει στοὺς κόμπους του ἐγκλωβισμένες καὶ παστεριωμένες τὶς προσευχὲς τοῦ κατασκευαστοῦ. σὰν τέτοιο ἐμφανίζεται ὡς κρεμαστάρι καὶ σὲ πὰρ-πρὶζ αὐτοκινήτων ἢ πόρτες καταστημάτων, ὅπως καὶ τὸ πέταλο ἢ τὸ σκόρδο ἢ ἡ πράσινη ἀντιβασκανικὴ χάντρα-ματάκι· δηλαδή, ὅπως ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, σὰν *προβασκάνιον.*

Ὅταν ἕνα κομποσχοίνι εἶναι λιγδιασμένο ἀπὸ τὴ λέρα τῶν χειριστῶν, θεωρεῖται ὑψηλῆς ἀξίας. ἡ ἀντίληψι αὐτὴ μπορεῖ νὰ ὀφείλεται σὲ δύο λόγους. 1) στὴν πεποίθησι τῶν χειριστῶν του ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ λιγδιασμένο κομποσχοίνι προέρχεται σὰν «εὐλογία» ἀπὸ κάποιον γέροντα, ἰδίως ἀσκοῦντα τὴν *ἐργασία* τῆς *ἀλουσίας,* ποὺ καὶ ἡ λέρα του εἶναι κάτι τὸ ἱερὸ καὶ ἡγιασμένον, αὐτὸ προσαποκτάει μεγάλη ἀξία. 2) στὸ ὅτι ἡ γιαλιστερὴ καὶ γλιστερὴ λέρα κάνει ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀδιάβροχους τοὺς κόμπους του, ὥστε νὰ μὴν μποροῦν νὰ διαρρεύσουν καὶ νὰ διαφύγουν οἱ ἐγκλωβισμένες εὐχὲς τοῦ κατασκευαστοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ γλιστερὸ τὸ ὅλο κομποσχοίνι, ὥστε νὰ γλιστράῃ στὸ χέρι εὔκολα καὶ γρήγορα καὶ νὰ μπορῇ ὁ χειριστής του νὰ πυροβολάῃ τὶς προσευχὲς κατὰ ῥιπὲς γρήγορες καὶ πυκνές. πρόκειται γιὰ δυὸ διαφορετικὲς ἐκδοχές, καὶ μέχρι στιγμῆς δὲν μπορῶ ν' ἀποφανθῶ ποιά εἶναι ἡ πλησιέστερη πρὸς τὴν ἀλήθεια, ὅταν οἱ γνῶμες διίστανται.

Μερικοὶ νομίζουν ὅτι τὸ κομποσχοίνι εἶναι ἕνα ἐργαλεῖο τελείως ἄχρηστο. δὲν ἔχουν ὅμως δίκαιο. διότι ναὶ μὲν στοὺς «κοσμικοὺς» Χριστιανούς, ποὺ προσεύχονται τὸ πολὺ 8 λεπτὰ τὴν ἡμέρα (δοκιμάστε 8 λεπτὰ τὴν ἡμέρα ἐνσυνείδητη προσευχή, καὶ θὰ δῆτε πόσο πολλὴ εἶναι), τὸ κομποσχοίνι εἶναι καὶ ἄχρηστο καὶ βλαβερὸ τόσο πνευματικῶς ὅσο καὶ ὑγειονομικῶς· ἀλλὰ στοὺς μοναχοὺς καὶ σ' ὅσους ἄλλους «προσεύχονται» 8 ὧρες τὸ ἡμερονύκτιο, προσευχόμενοι κυρίως τὴ νύχτα, ποὺ ὁ θεὸς τὴν ἔκανε γιὰ τὸν ὕπνο, καὶ κοιμώμενοι τὴν ἡμέρα, ποὺ ὁ θεὸς τὴν ἔκανε γιὰ τὸν ξύπνο καὶ γιὰ τὴ δουλειά, («προσεύχονται» 3-9 π.μ., 5-6.30΄ μ.μ., καὶ 2-8.30΄ μ.μ.), ἐπειδὴ τόσο

γι' αὐτὸ ὅσο καὶ διότι ἔχουν χρησιμοποιήσει τὴν προσευχὴ ὡς ἐπιτίμιο καὶ τιμωρία, ἔχουν πάθει τέλεια μπουχτίλα σκλήρυνσι ἀναισθησία καὶ «ἀνοσία» στὴν προσευχή, κι ἔτσι στὴν πραγματικότητα δὲν μποροῦν νὰ προσευχηθοῦν ποτέ (καὶ γι' αὐτὸ τὶς ἀκολουθίες των ἢ τὶς λένε πρεσσαριστὰ καὶ ἀκαταλαβίστικα μοὺρ μοὺρ μοὺρ μοὺχ μοὺχ μοὺχ σὰν παπατρέχηδες ποὺ ῥουθουνίζουν ἢ τὶς καλύπτουν μὲ ὕπνο καὶ ῥοχαλητὸ καὶ κατωφερῆ ἐξαέρωσι πάνω στὰ κατάλληλα γιὰ τὶς δουλειὲς αὐτὲς στασίδια τους), τὸ κομποσχοίνι γι' αὐτοὺς εἶναι ὁμολογουμένως τὸ ἄκρως ἀπαραίτητο μηχανάκι προσευχῶν ποὺ προσεύχεται ἀντὶ γι' αὐτούς. γιατὶ πῶς ἀλλιῶς αὐτοὶ οἱ εὐνουχισμένοι στὸ προσεύχεσθαι θὰ μποροῦσαν νὰ «προσεύχωνται νυχθημερὸν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀμελῶν κοσμικῶν Χριστιανῶν»; καὶ πῶς θὰ σῴζονταν οἱ «κοσμικοὶ» Χριστιανοὶ χωρὶς αὐτὸ τὸ λαδωμένο - λιγδιασμένο καὶ καλὰ γρασαρισμένο εὐλύγιστο ἐλαφρὸ κι ἐπενδεδυμένο μὲ λέρα ἱερὸ μηχανάκι;

12. Ἐξωτικὸ λάφυρο

Εἴδωλο τοῦ ἰνδικοῦ κιναίδου εἰδωλολατρικοῦ *θεοῦ* Βούδδα, *βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ* (Δα 3,42· 4,97· Μθ 104,47· Μρ 57,1), στὸ Ἅγιον Ὄρος, μέσα στὸ καθολικὸν (= κεντρικὸ ναὸ) τῆς μονῆς Ἰβήρων. εἶναι ὁ κεντρικὸς πολυέλαιος τοῦ ναοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ κατώτατη ἀπόληξι εἶναι ἕνα κεφάλι τοῦ Βούδδα. τὸν τεράστιο μπρούντζινο πολυέλαιο πῆρε ἀπὸ ἰνδικὸ εἰδωλολατρικὸ ναὸ ὡς λάφυρο κάποιος Πέρσης στρατηγός, κι ἀπὸ τοὺς Πέρσες τὸν πῆρε ὡς λάφυρο κάποιος Βυζαντινὸς στρατηγός. καὶ μετὰ τὸν Ι΄ αἰῶνα, ποὺ ἱδρύθηκαν τὰ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους, κάποιος ἄλλος Βυζαντινὸς αὐτοκράτορας τὸν χάρισε στὴ μονὴ Ἰβήρων. καὶ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς τὸν θεώρησαν σπουδαῖο κελεπούρι καὶ κρέμασαν τὸν πολυέ-

λαιο αὐτὸ μὲ τὸ βδελυρὸ εἴδωλο στὸ καθολικὸν τῆς μονῆς· σὲ σημεῖο ποὺ νὰ περνοῦν καὶ τὰ ἅγια κάτω ἀπὸ τὸ Βούδδα. καὶ δὲν βρέθηκε ποτὲ κανεὶς νὰ τὸ βγάλῃ αὐτὸ τὸ εἴδωλο καὶ νὰ τὸ λιώσῃ καὶ νὰ τὸ κάνῃ σκάρες τῶν ἀποχετεύσεων τῆς μονῆς. κλασσικὸ δεῖγμα κι αὐτὸ τοῦ ὅτι τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι ἡ κερκόπορτα, ἀπὸ τὴν ὁποία μπαίνουν στὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ ἐκκλησία πολλὰ βρόμικα καὶ κακόδοξα κι αἱρετικὰ καὶ εἰδωλολατρικὰ πράγματα.

13. Μίμησι βιβλικῶν προσώπων

Μελετώντας κανεὶς τὴ μοναχικὴ κι ἀββάδικη παραφιλολογία, παρατηρεῖ ὅτι οἱ ἥρωές της μοναχοὶ καὶ ἀββᾶδες διακατέχονται ἀπὸ ἕναν ἀθεράπευτο κι ἀνυποχώρητο διαβολεμένο φθόνο πρὸς τὰ μεγάλα βιβλικὰ πρόσωπα καὶ πρὸς τὰ ἐξέχοντα ἐκκλησιαστικά. προπτωτικὸς Ἀδάμ, Νῶε, Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ, Ἰωσήφ, Μωϋσῆς, Ἰησοῦς τοῦ Ναυή, Ἠλίας, Ἐλισαῖος, προφῆτες, Χριστός, ἀπόστολοι, Παῦλος, Ἰωάννης, Ἀθανάσιος, μάρτυρες εἶναι οἱ μεγάλοι στόχοι τοῦ φθόνου τῶν μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ πείσουν τοὺς Χριστιανοὺς ὅτι τοὺς ξεπερνοῦν ὅλους ἐκείνους σὲ ἀρετὲς κατορθώματα κι ἀποκαλύψεις· κι ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς τοὺς ξεπερνοῦν πάρα πολύ, λ.χ. ὁ ἀπόστολος Παῦλος *ἡρπάγη ἕως τρίτου οὐρανοῦ* μόνο (Β΄ Κο 21,2-4), ἐνῷ ὁ μοναχὸς Βαρσανούφιος *ἁρπάζεται ἕως ἑβδόμου οὐρανοῦ·* (κι ἂς εἶναι κι αἱρετικὸς μονοφυσίτης).

Ἡ προπτωτικὴ κατάστασι ἀναμαρτησίας τοῦ Ἀδάμ, κατὰ τὴν ὁποία μποροῦσε νὰ κυκλοφορῇ ἀνάμεσα στὰ ἄγρια σαρκοφάγα κι ἀνθρωποφάγα θηρία, εἶναι κατάστασι καὶ τῶν ἀββάδων τῆς ἐρήμου, οἱ ὁποῖοι συμβιώνουν μαζὶ μὲ λεοντάρια καὶ ἄλλα θηρία. ὁ Μέγας Ἀντώνιος στὴν Αἴγυπτο δαμάζει καὶ θηρία τὰ ὁποῖα ἐπὶ τῶν ὑποτιθεμένων ἡμερῶν του δὲν ὑπῆρχαν πιὰ ἐκεῖ. οἱ ἀββᾶδες θέλουν μ' αὐτὰ νὰ δείξουν ὅτι εἶναι ἀναμάρτητοι. μερικοὶ ὡς νεογνὰ δὲν θήλαζαν Τετάρτη καὶ Παρασκευή. δὲν διευκρίνησα ἂν ἀπὸ τότε ἔτρωγαν παξιμάδια ἢ δὲν ἔτρωγαν τίποτε, ἀλλὰ πάντως τὴ νηστεία δὲν τὴν κατέλυαν οὔτε ἀπὸ τότε ποὺ τἄκαναν στὸ βρακί τους. ἦταν τελείως ἀναμάρτητοι σ' ὅλη τὴ ζωή τους.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα στὸν παράδεισο, πρὶν ἁμαρτήσουν *ἦσαν γυμνοὶ καὶ οὐκ ᾐσχύνοντο* (Γε 3,1). καὶ μερικοὶ ἀββᾶδες εἶχαν ὡς *ἐργασίαν* (=ἐπίδοσι-ἄσκησι ἀρετῆς) τὸ νὰ ζοῦν ἰσοβίως *γυμνοί,* ὁλοτσίτσιδοι, θέλοντας πολὺ νὰ δείξουν τὴν ἀναμαρτησία τους τὴν ἐφάμιλλη τῆς προπτωτικῆς τέτοιας τῶν πρωτοπλάστων.

Ἡ ξηρὴ καὶ ξεφλουδισμένη ῥάβδος τοῦ θαυματουργοῦ ἀββᾶ, τὴν

ὁποία μὲ πρόσταγμά του ὁ ἀπολύτως ὑπάκουος ὑποτακτικός του φυτεύει σὰ δόρυ στὴν ἄνυδρη καὶ κατάξηρη ἔρημο, κι ἐκείνη τὴν ἄλλη μέρα κιόλας βλαστάνει καὶ εἶναι μὲ φύλλα ἄνθη καρποὺς καὶ κλωνάρια, παραπέμπει τόσο στὴ θυσία τῶν Ἀβραὰμ - Ἰσαὰκ γιὰ τὴν τυφλὴ κι ἀνεξέταστη ὑπακοὴ ὅσο καὶ στὴ βλαστήσασα ῥάβδο τοῦ Ἀαρὼν γιὰ τὴν ἐπιλογὴ τοῦ θεοῦ μὲ τὴν ὁποία τιμᾷ τοὺς ἄκρως ἐκλεκτούς του. μάλιστα ὁ ὑποτακτικὸς μὴ ξέροντας ποιό εἶναι τὸ βλαστικῶς ἐπάνω μέρος τῆς ξεφλουδισμένης ῥάβδου, τὴ μπήχνει στὴν ἄμμο μὲ τὴν κορυφή, κι ἐκείνη, ὅταν βλαστάνῃ κι ἀνθίζῃ καὶ καρποφορῇ, ἔχει τὰ κλωνάρια της κατωφερῆ· ἐπειδὴ οἱ τότε βοτανολόγοι δὲν εἶχαν ἀκόμη ἐπισημάνει τὸν ἡλιοτροπισμὸ τῶν φυτῶν.

Στὸ Μωϋσῆ οἱ ἀββᾶδες φθονοῦν τὰ περισσότερα, ἀλλὰ κυρίως τὴν *παρρησία* του· τὸ ὅτι ὁ *φίλος τοῦ θεοῦ* Μωϋσῆς ὄχι μόνο συζητάει μὲ τὸ θεὸ ὡς φίλος μὲ φίλο, ἀλλὰ μερικὲς φορὲς καὶ διαφωνεῖ μαζί του καὶ τοῦ φέρνει ἀντίρρησι, ὅπως ὅταν ἐξωργισμένος ὁ θεὸς τοῦ λέῃ ὅτι θὰ ἐξαφανίσῃ τὸν Ἰσραὴλ καὶ θὰ κάνῃ ἄλλον λαὸ μὲ γενάρχη τὸ Μωϋσῆ, κι ὁ Μωϋσῆς τοῦ φέρνει ἀντίρρησι, λέγοντάς του ὅτι, ἂν τὸ κάνῃ αὐτό, οἱ εἰδωλολάτρες θὰ λὲν ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸς ἦταν ἀνίκανος νὰ σώσῃ τὸν Ἰσραήλ, καὶ τὸν κατέστρεψε στὴν ἔρημο, κι ὅτι, ἂν ἐξαλείψῃ τὸν Ἰσραήλ, νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὸ *βιβλίον τῆς ζωῆς* καὶ τὸ δικό του ὄνομα, ἐξαφανίζοντάς τον κι αὐτόν. αὐτὴ ἡ τόση *παρρησία* τοῦ Μωϋσῆ πρὸς τὸ θεὸ καὶ ἡ τόση ἀγάπη του γιὰ τὸ λαὸ ἔβαλε σὲ ἄγρια δοκιμασία τὸ φθόνο τῶν ἀββάδων, ποὺ ὅλοι τους προίκισαν τὸν ἑαυτό τους καί γε μ' αὐτὴ τὴν καταπληκτικὴ ἀρετὴ τῆς *παρρησίας.* δὲν κύτταζαν νὰ σκουπίσουν ἀπὸ πάνω τους τὶς κολομπαράδικες ὀρέξεις, ποὺ τοὺς ἔσπρωχναν στὰ μικρὰ ἀγόρια σὰν τὸ Ζαχαρία, ἤθελαν νὰ ἔχουν καὶ *παρρησίαν*· βαρέως ψυχασθενῆ ἄτομα.

Ὁ ἀειπάρθενος προφήτης Ἠλίας, ἕνα παλληκάρι ποὺ μόλις εἶχε περάσει τὰ 30 του χρόνια, συνέζησε τριάμισυ χρόνια μὲ μιὰ μὴ Ἰσραηλίτισσα νεαρὴ χήρα στὰ Σαρεπτὰ τῆς Φοινίκης, χωρὶς νὰ τῆς κάνῃ τίποτε τὸ σεξουαλικό· πού, κι ἂν τὴν ἀνέβαινε, δὲν θὰ ἦταν ἁμάρτημα, διότι ὅλες οἱ προδιαγραφὲς ἦταν νόμιμες καὶ κατὰ θεόν. καὶ οἱ ἀββᾶδες συνέχεια πήγαιναν στὰ πορνεῖα καὶ ξάπλωναν στὸ κρεββάτι μὲ τὶς πόρνες γυμνές, μερικὲς φορὲς γυμνοὶ κι αὐτοί, «γιὰ νὰ τὶς φέρουν σὲ μετάνοια», ὅταν ἐκεῖνες 'δοῦν τὴν ἀπάθειά τους', ἀλλὰ τὶς περισσότερες φορὲς τὶς πηδοῦσαν κιόλας, ὅπως ἀφηγοῦνται οἱ ἴδιοι οἱ συντάκτες τῶν Γεροντικῶν. καὶ δὲν σκέφτονται τὰ ἁπλᾶ ὅτι· α) μέχρι τὸν Ἠλία δὲν ὑπῆρχε θεσμὸς ἰσοβίου παρθενίας, ἀλλ' ὁ Ἠλίας ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ δὲν σκέφτηκε ποτὲ νὰ γαμήσῃ· β) τότε ὑπῆρχε ὁ φυσικὸς γάμος, κι ὁ Ἠλίας μποροῦσε, ὅποτε ἤθελε νὰ τὴ γαμήσῃ τὴ χήρα, χωρὶς αὐτὸ νὰ εἶναι ἁμαρτία· γ) ὁ Ἰσραηλίτης μποροῦσε νὰ

πάρῃ γυναῖκα ἀλλοδαπή, μποροῦσε νὰ πάρῃ καὶ πολλές. ἂν ὁ Ἠλίας τὴ χήρα τὴ γαμοῦσε καὶ μόνο κατὰ τὰ 3,5 χρόνια ποὺ συγκατοικοῦσε μαζί της, θὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἅγιος καὶ προφήτης, ἐπειδὴ οὔτε αὐτὸ θὰ ἦταν τότε ἁμαρτία. ἁπλῶς ἡ Βίβλος μᾶς πληροφορεῖ ὅτι τοῦ Ἠλία προτίμησι ἦταν νὰ παραμείνῃ ἀειπάρθενος. τί σχέσι ἔχει ἡ περίπτωσι αὐτὴ μὲ τὴ λύσσα τῶν ἀββάδων νὰ τρέχουν στὰ πορνεῖα καὶ νὰ πλαγιάζουν μὲ τὶς γυμνὲς πόρνες, γιὰ νὰ τὶς δείξουν τὴν ἀπάθειά τους καὶ νὰ τὶς φέρουν ἔτσι σὲ μετάνοια; καὶ εἶναι ἀπάθεια αὐτό; καὶ τί σχέσι ἔχει αὐτὸ τὸ τοῦ Ἠλία μὲ τὸ ὅτι ὁ ἀββᾶς Ἀνδρέας *ὁ διὰ Χριστὸν σαλὸς* ἔδινε στὶς πόρνες τὸ πέος του νὰ τὸ παίζουν, γιὰ νὰ δοῦν τὴν ἀπάθειά του;

Ἄγγελοι διακονοῦσαν τὸ Χριστὸ μετὰ τὴν τεσσαρακονθήμερη νηστεία του. ἄγγελοι διακονοῦν καὶ τοὺς ἀββᾶδες, καὶ τοὺς κάνουν ἀέρα μὲ τὴ βεντάλια, ὅταν ἐκεῖνοι ῥοχαλίζουν κατὰ τὸν ἀπογευματινό τους ὕπνο. τέτοια διακονία προσέφεραν στὸ Χριστὸ οἱ ἄγγελοι;

Σημεῖα ἔκαναν ὁ Χριστὸς καὶ οἱ ἀπόστολοι, ὅπως καὶ οἱ Μωϋσῆς, Ἰησοῦς τοῦ Ναυή, Ἠλίας, Ἐλισαῖος, σημεῖα πολὺ περισσότερα καὶ πολλὲς φορὲς ἀλλόκοτα κι ἐπιδεικτικὰ - ναρκισσικά, ἀκόμη καὶ χρησιμοθηρικά, ἔκαναν καὶ οἱ ἀββᾶδες τῆς ἐρήμου. ἐπιμένω λίγο στὰ χρησιμοθηρικὰ σημεῖα. ὁ ἀπατεώνας καλόγερος τοῦ 16^{ου} αἰῶνος Ἰωαννίκιος Καρτάνος στὸ σαχλὸ βιβλίο του, ποὺ τὸ τιτλοφορεῖ ...«Παλαιά τε καὶ Νέα Διαθήκη», ὥστε ὁ τότε κόσμος νὰ νομίζῃ ὅτι εἶναι... μετάφρασι τῆς Βίβλου καὶ νὰ τὸ ἀγοράζῃ, βιβλίο παπικὸ μὲ παραμύθια μεταφρασμένα ἀπὸ τὰ ἰταλικά, τόσο χαζὸ ποὺ κατ' ἐπανάληψι ἀναφέρει *τὴν Βεριάδα πόλιν,* δηλαδὴ *τὴν Τιβεριάδα,* ἐπειδὴ τὸ *τι* ποὺ ἄκουγε τὸ περνοῦσε γιὰ *τή,* καὶ τοῦ ἔμενε ὑπόλοιπο *Βεριάδα!* σ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ χαζοβιβλίο ὁ Καρτάνος ἀφηγεῖται ὅτι κάποτε ποὺ ἐργάζονταν μαζὶ ὁ Χριστὸς κι ὁ (θετὸς) πατέρας του Ἰωσήφ, καὶ ἤθελαν νὰ κάνουν ἕνα ἔπιπλο, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἔφτανε τὸ σανίδι ποὺ εἶχαν, ὁ Χριστὸς εἶπε στὸν Ἰωσὴφ καὶ πιάνοντάς το ἀπὸ μιὰ ἄκρη ὁ καθένας, τὸ τάνυσαν, κι ἐκεῖνο –ὦ τοῦ θαύματος!– μεγάλωσε, καὶ τοὺς ἔφτασε, καὶ περίσσευσε. σὰ νὰ λέῃ ὅτι κάποτε ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ ἤθελε νὰ μπαλώσῃ ἕνα ῥοῦχο τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ δὲν τῆς ἔφτανε ἡ κλωστή, καὶ τὴν τάνυσαν μαζὶ οἱ δυό τους καὶ τὴ μεγάλωσαν, καὶ τοὺς ἔφτασε καὶ τοὺς περίσσευσε. ἔκαναν λοιπὸν καὶ οἱ ἀββᾶδες τέτοια γελοῖα θαύματα πάρα πολλά. σὰ νὰ φοίτησαν σὲ τεχνικὴ σχολὴ θαυμάτων. «ἐπανέφεραν» τὰ *σημεῖα* μετὰ τέσσερες αἰῶνες, ἐνῷ μέχρι τότε οἱ Χριστιανοὶ ἤξεραν ὅτι δὲν γίνονται πλέον *σημεῖα,* οὔτε πρόκειται ποτὲ νὰ γίνουν. ῥώτησαν τὸ Χρυσόστομο κατὰ τὸ ἔτος 400 μ.Χ., κι ἐκεῖνος τοὺς ἐξήγησε δίνοντας τους ὡς ἀπάντησι αὐτὸ ποὺ λέω (βλ. Μελέτες μου, τ. 3, σ. 246 - 348: Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Ὁμι-

λία Α΄ εἰς τὴν πεντηκοστὴν καὶ Διὰ τί σημεῖα νῦν οὐ γίνεται, §4 PG 50,549 - 460).

Τὰ *σημεῖα* γίνονταν μέχρι νὰ συμπληρωθῇ ἡ Καινὴ Διαθήκη, καὶ μοναδικὸ σκοπὸ εἶχαν τὴν ἐπικύρωσι τοῦ προφητικοῦ κι ἀποστολικοῦ κηρύγματος. καὶ μοναχοὶ ὄχι μόνο σημεῖα δὲν ἔκαναν ποτέ, ἀλλ' οὔτε καὶ σωστὴ διδασκαλία δὲν ἔκαναν, διότι δὲν εἶναι ἀκριβῶς Χριστιανοί. δὲν εἶναι χριστιανικὸ τὸ μονάζειν. ὅταν συντάχθηκε τὸ χρονικῶς τελευταῖο βιβλίο τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ πέθανε κι ὁ τελευταῖος ἀπόστολος, τὰ *σημεῖα* σταμάτησαν τελείως, διότι δὲν εἶχαν πλέον κανένα σκοπό, καὶ δὲν πρόκειται νὰ ξαναγίνουν. κι ὅποιος περίπου μετὰ τὸ 70 μ.Χ. μιλάει γιὰ *σημεῖα* καὶ «θαύματα» (ποὺ ποτὲ στὴ Βίβλο δὲν λέγονται «θαύματα») εἶναι ψεύτης κι ἀπατεώνας, ἀκόμα κι ἂν οἱ μοναχοὶ ἢ ὁποιοιδήποτε ἄλλοι ἀπατεῶνες τοῦ φόρεσαν φωτοστέφανο 48 νούμερο, καὶ τὸν προίκισαν μὲ μύρα καὶ λείψανα καὶ ναὸ καὶ συναξάριο καὶ εἰκόνισμα καὶ ὅλα τ' ἄλλα συμπράγκαλα τῆς ἁγιότητος. κι ἂν κανεὶς ἰσχυρίστηκε ἢ ὑπαινίχθηκε ἢ ἄλλως πως τὸ κρυφόκλασε ὅτι ἔκανε σημεῖα, αὐτὸς ὡς ψεύτης κι ἀπατεώνας μεγάλης ὁλκῆς καὶ βλάσφημος εἶναι στὴν κόλασι, καὶ δὲν τὸν σῴζουν οὔτε τὰ φωτοστέφανά του, ποὺ εἶναι εἰδωλολατρικῆς προελεύσεως, οὔτε τὰ μύρα του καὶ τ' ἀρωματισμένα κόκκαλά του. αὐτὰ φύτρωσαν καὶ κοπρίζονται μὲ τὴν ἀπατεωνικὴ κακοήθεια τῶν καλογέρων καὶ μὲ τὴ βλακεία τῶν καλογεροπλήκτρων καὶ γεροντολάγνων. μεγάλοι πατέρες ὅπως ὁ Θεοφόρος Ἰγνάτιος, ὁ Πολύκαρπος, ὁ Μελίτων Σάρδεων, ὁ Μ. Ἀθανάσιος, κι ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ποὺ εἶναι οἱ μεγαλείτεροι μεταποστολικοὶ ἄνδρες τῆς ἐκκλησίας, δὲν ἔκαναν *σημεῖα* ποτέ, καὶ δὲν μίλησαν γιὰ *σημεῖα* ποτέ. μέσα στὴν Ἁγία Γραφὴ δὲ οὐδέποτε γυναίκα κάνει *σημεῖα,* παρ' ὅλο ποὺ *προφητεύει,* οὔτε ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ, οὔτε καμμιὰ ἄλλη γυναίκα, ἀκριβῶς ἐπειδὴ δὲν κηρύττει ποτέ. εἶναι τρελλοὶ καὶ δαιμονισμένοι ὅσοι μιλοῦν γιὰ θαυματουργίες γυναικῶν ἢ θαυματουργὰ λείψανα (σιαγόνες, δόντια, κρανία, χέρια, πόδια, κλπ.). ἂν αὐτὰ τὰ χάφτουν ἀπὸ κάποια φοβία, ἐνδέχεται ὁ Κύριος νὰ τοὺς συγχωρήσῃ. ὅσοι ὅμως τὰ ἰσχυρίζονται, θὰ πᾶνε ὅλοι στὴν κόλασι ὡς βλάσφημοι κακόδοξοι καὶ δαιμονισμένοι. καὶ ἡ ὅλη κουλτούρα τους εἶναι τοῦ διαβόλου. στὶς γυναῖκες ὁ Παῦλος ἀναθέτει μόνο μιὰ κατήχησι σὲ νεώτερες γυναῖκες μὲ θέμα ν' ἀγαποῦν τοὺς ἄντρες των *(φιλάνδρους εἶναι...)* (Ττ 4,4).

Οἱ πέντε προειρημένοι μεγάλοι μεταποστολικοὶ ἄντρες *σημεῖα* δὲν ἔκαναν κανεὶς ποτέ, οὔτε εἶδαν, οὔτε πίστευσαν σ' ἄλλα σημεῖα ἐκτὸς ἀπὸ τὰ βιβλικά. οἱ φθονεροὶ ὅμως ἀββᾶδες «ἐπανέφεραν» τὰ *σημεῖα* ἐκτὸς καιροῦ, γιὰ «νὰ τὰ κάνουν αὐτοί», κι «ἔκαναν» «σημεῖα» κατὰ κόρον, πλημμύρησαν τὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο μὲ σημεῖα,

ποὺ μέχρι σήμερα δὲν λὲν νὰ σταματήσουν. κι ὁ Παΐσιος κι ὁ Πορφύριος κι ὁ Ἀμβρόσιος, καὶ πλῆθος ἄλλο μοναχῶν δὲν σταματοῦν· ὑπερπαραγωγὴ «σημείων». εἶναι τὸ πιὸ θεοκαπηλικὸ καὶ βλάσφημο πρᾶγμα μέσα στὴν ἐκκλησία αὐτὰ τὰ «σημεῖα» μοναχῶν, γεροντάδων, θείων, ἁγίων, λειψάνων, κειμηλίων, κλπ.., τὸ πιὸ βλάσφημο αἶσχος μέσα στὴ Χριστιανωσύνη, ἡ πιὸ βλάσφημη κι βδελυρὴ κατάρα. εἰσαγωγὴ τῶν μοναχῶν καὶ τῶν ἀββάδων. κι ἐπειδὴ οὐδὲν κακὸν ἀμιγὲς καλοῦ, νὰ τὸ ξέρετε ὅτι ὅσους ἀκοῦτε ὅτι ἔκαναν ἢ εἶδαν σημεῖα ἢ πιστεύουν σὲ σημεῖα μετὰ τὸ κλείσιμο τοῦ Βιβλικοῦ Κανόνος καὶ μετὰ τὴν κοίμησι τῶν ἀποστόλων, εἶναι ἁπαξάπαντες ἀνεξαιρέτως ψεῦτες· ἢ τὸ λιγώτερο ψυχοπαθεῖς. καλὸς γνώμονας διακρίσεως λοιπὸν εἶναι τὰ σημεῖα σήμερα· ὅτι ὅποιος τὰ λέει, εἶναι ἀπατεώνας, ἄνθρωπος τοῦ διαβόλου· καὶ τὰ μετὰ τοὺς ἀποστόλους λεγόμενα «σημεῖα» εἶναι τὸ κυριώτερο προϊὸν τοῦ φθόνου τῶν μοναχῶν ἀββάδων καὶ γεροντάδων καὶ μέτρο αὐτοῦ τοῦ ἀσίγαστου καὶ μεγάλου διαβολεμένου φθόνου.

Ὁ Χριστὸς ὠνόμασε μεταφορικὰ εὐνούχους τοὺς παρθενεύοντες ἰσοβίως γιὰ τὸ ἔργο τῆς βασιλείας - ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ, κι ἕνα σωρὸ καλόγεροι στὰ μοναστήρια κι ἀσκηταριὰ τῶν ἀββάδων ἦταν ἐθελονταὶ ἀνατομικῶς εὐνοῦχοι, ποὺ εἶχαν κόψει μὲ κοπίδι τ' ἀρχίδια τους ἢ καὶ ὅλα τὰ γεννητικά τους ὄργανα. κι ἔφτασαν τέτοιοι εὐνοῦχοι μοναχοὶ μέχρι τὸ ἀξίωμα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὅπως ὁ Ἰγνάτιος Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 9^{ου} αἰῶνος. καὶ πολλοὶ τὰ ἔκοψαν ἐνήλικοι κινούμενοι ἀπὸ τὶς κιναιδικὲς ῥοπές των, ὅπως οἱ κίναιδοι σήμερα εὐνουχίζονται, ἐπειδὴ ἀπεχθάνονται τ' ἀρσενικὰ γεννητικά τους ὄργανα, καὶ κάνουν καὶ τεχνητὴ σχισμὴ θηλυκοῦ, κι αὐτὸ τὸ λὲν «ἀλλαγὴ φύλου». καὶ ὑπάρχουν χειρουργοὶ ποὺ αὐτοδιαφημίζονται ὅτι κάνουν «σχισμὴ μὲ βάθος»! τοῦ ἐκ γενετῆς ἀρσενικοῦ ὅμως εἶναι ἀρσενικὰ ὅλα τὰ κύτταρα ἀκόμη καὶ στὰ νύχια καὶ στὶς τρίχες, καὶ τοῦ ἐκ γενετῆς θηλυκοῦ εἶναι θηλυκὰ ὅλα τὰ κύτταρα ἀκόμη καὶ στὰ νύχια καὶ στὶς τρίχες. ποιός ξέρει πόσοι κίναιδοι τῆς ἀρχαιότητος κρύφτηκαν κάτω ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρικὴ *ἐργασία* τῶν ἀββάδων τῆς ἐρήμου;!

Ὁ Χριστὸς μιλάει γιὰ πώλησι τῶν ὑπαρχόντων καὶ μοίρασμά τους στοὺς φτωχούς, προκειμένου ν' ἀφιερωθῇ κανεὶς στὸ ἔργο τοῦ θεοῦ. κι ὁ λεγόμενος «Μέγας Ἀντώνιος» πούλησε περιουσία ἀλλὰ καὶ τὴν περιουσία τῆς ἀνηλίκου ὀρφανῆς ἀδερφῆς του καὶ ἀνήλικη τὴν ἐνέκλεισε σὲ μοναστήρι. ἡ τόσο αὐταρχικὴ κτητικότητά του ἀπέναντί της δείχνει φθόνο πρὸς τὴ μικρότερη ἀδερφή του, ἕνα φθόνο κιναιδοποιό, ὅπως ἀπέδειξα στὸ σύγγραμμά μου «Οἱ ἔκφυλοι» (Θεσσαλονίκη 1991$^{1\cdot}$ 2003^{2}, σσ. 200). αὐτὸς φθονοῦσε ἄγρια ὄχι μόνο τὰ

βιβλικὰ πρόσωπα, ἀλλὰ καὶ τὴ μικρὴ ἀδερφή του. ὁ Ἀντώνιος βέβαια εἶναι ἀνύπαρκτο πρόσωπο, ἀλλ' ὡς φανταστικὸ πρόσωπο εἶναι ἴνδαλμα ποὺ πρόβαλλαν οἱ μοναχοὶ στὰ φθονερὰ μαμμόθρεπτα τῶν πλουσίων, ποὺ σπαταλοῦσαν ἢ ἔδιναν τὴν περιουσία τους στοὺς ἀββᾶδες, γιὰ νὰ γίνουν κι αὐτὰ ἀββᾶδες. αὐτὸ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σκοτεινοὺς σκοποὺς τοῦ «Βίου τοῦ Μ. Ἀντωνίου». προπαγάνδιζαν βιβλίο καταπόσεως τεραστίων ἀφυλάκτων περιουσιῶν, ποὺ περιέρχονταν στ' ἀνίκανα χέρια ἀσυνέτων ναρκισσικῶν φθονερῶν καὶ ψυχοπαθῶν πλουσιοπαίδων καὶ κολοπαίδων.

Ὁ Παῦλος δίωκε τοὺς Χριστιανούς, ὅταν ὁ Κύριος πρὸ τῶν πυλῶν τῆς Δαμασκοῦ τὸν ἔσωσε καὶ τὸν χρησιμοποίησε. οἱ ἀββᾶδες ὁρμοῦν νὰ βιάσουν ἀνύπαντρα μικρὰ κορίτσια, ἀλλ' ὁ Κύριος καὶ παρὰ τὴ θέλησί τους «τοὺς σῴζει ἀπὸ τὴν πορνεία». σὰ νὰ λὲν οἱ μοναχοὶ πρὸς ἑαυτούς· «Ὅταν δῆτε θηλυκά, ὁρμᾶτε· ὁ Κύριος θὰ σᾶς γλυτώσῃ». κι ὅταν ἐν τέλει βιάζουν καὶ γκαστρώνουν οἱ μοναχοὶ κορίτσια, δὲν ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνη τοῦ ἄντρα, ἀλλ' ἐπιστρέφουν στὸ μοναστήρι τους, ἐγκαταλείποντας τὸ θῦμα ἢ τὰ θύματα ὅπως ἔκανε κι ὁ Τάταρος Σιλουανὸς στὰ χρόνια μας. δηλητηριώδη τὰ βιβλία τῶν ἀββάδων. οἱ ἄλλοι Χριστιανοὶ πρέπει νὰ προσέχουν πολὺ ἀπὸ τὴν πορνεία· οἱ μοναχοὶ ὅμως ἔχουν τὸ προνόμιο νὰ ὁρμοῦν, διότι αὐτοὶ εἶναι ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ· ὁ θεὸς θὰ τοὺς σώσῃ μὲ σημεῖο. κι ὁ γέροντας θὰ τοὺς δεχτῇ πάλι καὶ θὰ τοὺς δέχεται ὅσες φορὲς κι ἂν πορνεύσουν, ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἀρέσει νὰ μειωθῇ ἡ ἀριθμητικὴ δύναμι τῶν ὑποτακτικῶν του ἢ καὶ νὰ μείνῃ χωρὶς ὑποτακτικούς. κανένας ἀναγνώστης τῶν δηλητηριωδῶν βιβλίων τῆς μοναχικῆς παραφιλολογίας δὲν σκέφτηκε ὅτι ἀκριβῶς γι' αὐτὸ ὁ Κύριος ἔσωσε τὸν Παῦλο ὅπως τὸν ἔσωσε, ἐπειδὴ δὲν ἦταν φθονερός, ὅπως οἱ ἄλλοι συνάδελφοί του φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, οἱ ὁποῖοι, ὅταν μὲ τὴν ἐκδίωξι τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλὴμ ποὺ τοὺς ἔκλεβαν τὴν παράστασι, ἠρέμησαν, ἐπειδὴ ὁ φθόνος των δὲν ἐρεθιζόταν πιά, καὶ τεμπέλιασαν, ὁ Παῦλος ποὺ κίνητρό του δὲν ἦταν ὁ φθόνος, ὅπως στοὺς ἄλλους, ἀλλ' ἡ πίστι ὅτι πρέπει νὰ ἐξοντωθοῦν οἱ «ἀποστάτες» Χριστιανοί, ὅπως προστάζει ὁ Μωϋσῆς, διασώθηκε ὅπως διασώθηκε. γιατί νὰ σωθῇ ἕνας βιαστὴς μοναχός, ποὺ ὠρεξεύτηκε ἀθῷα κοπέλλα, ὄχι γιὰ νὰ τὴν παντρευτῇ –αὐτὸ ποτὲ ποτέ–, ἀλλὰ μόνο γιὰ νὰ τὴν ἀπολαύσῃ βιάζοντάς την; γιατί νὰ σωθῇ μὲ θεῖο σημεῖο ἕνα τέτοιο βρομόσκυλο; ὁ φθόνος τους ἦταν τόσος ποὺ τοὺς ἀποβλάκωσε.

Ὁ Παῦλος εἶπε τὸ *Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν,* ἐννοώντας ὅτι γιὰ τὸ ἔργο τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε ὁ ἴδιος ἐθελοντικὰ κι ἐν πλήρει γνώσει του ἕνα κορόιδο. οἱ φθονεροὶ μοναχοὶ γίνονται *σαλοί,* ποὺ θέλουν νὰ μαρτυροῦν τρώγοντας ξύλο ἀπὸ ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι

δὲν ἔχουν καμμία ὄρεξι νὰ τοὺς δείρουν, ὥστε νὰ γίνουν αὐτοί «μάρτυρες». πηγαίνουν ἐπίμονα καὶ χέζουν μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους ἢ τοῦ καταστήματός των, ὅπως ἔκαναν κατ' ἐξακολούθησι ὁ Ἀνδρέας ὁ *σαλὸς* κι ὁ Συμεὼν ὁ σαλός, ὥστε οἱ ἀγανακτισμένοι νοικοκυραῖοι νὰ τοὺς χτυπήσουν ὡς κοπρόσκυλα, γιὰ νὰ γίνουν αὐτοὶ *μάρτυρες*. μὲ τὴν εὐκαιρία ὅμως τῆς τεχνητῆς αὐτῆς «ἁγίας τρέλλας» ξαμολιοῦνται σὲ ὅποια ἀσχημία τοὺς κατέβῃ, σὲ εἰσβολὴ στὰ πορνεῖα, σὲ ὁτιδήποτε αἰσχρό, ποὺ θὰ κάνῃ τοὺς ἄλλους νὰ τοὺς βρίσουν ἀγανακτισμένοι καὶ σφαλιαρίσουν, ὥστε αὐτοὶ νὰ ὑποστοῦν ἁγιοποιὸ ταπείνωσι. ὁ φθόνος τους τοὺς ἔκανε νὰ κάνουν τὸ Χριστιανισμὸ φρενοκομεῖο καὶ μπουρδέλλο. καὶ κάτω ἀπὸ τὴν τέτοια «ταπεινοφροσύνη» τους νὰ κρύβουν τὴν πραγματική τους αἰσχρότητα κι ἀσυδοσία.

Ὁ Παῦλος *ἡρπάγη ἕως τρίτου οὐρανοῦ... καὶ εἰς τὸν παράδεισον,* οἱ ἀββάδες, παρ' ὅλο ποὺ *ἁρπάζονται ἕως ἑβδόμου οὐρανοῦ,* ἐπειδὴ δὲν μποροῦν νὰ ἑρμηνεύσουν τὸ σχετικὸ χωρίο τοῦ Παύλου, κι ἀκολουθοῦν τρεῖς ἀλληλοσυγκρουόμενες ἑρμηνεῖες του· ἄλλοι *ἁρπάζονται* πρῶτα στὸν παράδεισο κι ἔπειτα στὸν οὐρανό, ἄλλοι πρῶτα στὸν οὐρανὸ κι ἔπειτα στὸν παράδεισο, κι ἄλλοι στὸν οὐρανὸ ποὺ εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ παράδεισος. μοιράζονται καὶ οἱ ἁρπαγμοὶ - ὁράματα σέ τρεῖς παραλλαγές. γελοιότητες ἀββάδικες. σὰν ἐκεῖνον ποὺ στὸ ὅραμα ἄκουσε λάθος ὅτι οἱ δυὸ σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος λέγονταν Κωνσταντῖνοι (Κωνσταντῖνος Γλύξμπουργκ καὶ Κωνσταντῖνος Κόλλιας), στὴ δεύτερη ἔκδοσι τῆς ἀφηγήσεως τοῦ ὁράματος μετὰ 9 μῆνες, διώρθωσε ὅτι δὲν ἄκουσε καλὰ καὶ τὸ σωστὸ εἶναι ὅτι τὴν ἔσωσαν δυὸ Γεώργιοι (Γεώργιος Παπαδόπουλος καὶ Γεώργιος Ζωϊτάκης), καὶ μετὰ κάποιους μῆνες πάλι στὴν τρίτη ἔκδοσι τῆς ἀποκαλύψεώς του διευκρίνισε ὅτι ἄκουσε σωστότερα ὅτι τὴν ἔσωσαν ἕνας Γεώργιος κι ἕνας Στυλιανός (Γεώργιος Παπαδόπουλος καὶ Στυλιανὸς Παττακός). ἀδιάντροπος· βαρακούει ὁ προφήτης στὸ ὅραμα; μήπως πρέπει νὰ πωλοῦνται κι ἀκουστικὰ γιὰ ὁραματιστάς;

Ὁ Παῦλος λέει *σκόλοπα τῇ σαρκί* του ἕναν ἐχθρὸ καὶ σαμποταριστὴ τοῦ ἔργου του· καὶ οἱ ἀββᾶδες «καταλαβαίνουν» ἀρρώστια, καὶ μερικοὶ ὅλο ἀρρωστούληδες εἶναι, ἰδίως ὅταν νοσταλγήσουν τὶς περιποιήσεις μιᾶς νοσηλεύτριας, τὴν ὁποία πλειστάκις καὶ πηδοῦν κατὰ τὶς νοσηλευτικὲς περιποιήσεις της, μὲ τὶς ὁποῖες χαϊδεύονται οἱ μακάριοι, κι ἐρεθίζονται καὶ τοὺς σηκώνεται ὁ *σκόλοψ* αὐτῶν. ἄρα «δὲν διαφέρουν καθόλου ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο»!

Οἱ μάρτυρες μαρτύρησαν προσφέροντας τὸ αἷμα τους, τὴ ζωή τους. καί γε οἱ ἀββᾶδες οἱ μακάριοι μαρτυροῦν, ὅταν παλεύουν μὲ τὴ σάρκα τους καὶ θέλουν νὰ πηδήξουν τὸν μικρὸ Ζαχαρία· «Νὰ τὸν

πηδήξουν ἢ νὰ μὴ τὸν πηδήξουν;». τί μαρτύριο οἱ μακάριοι κολομπαρᾶδες;! καὶ εἶναι καὶ πιὸ ἅγνοὶ οἱ τέτοιοι καλόγεροι ἀπὸ τοὺς μάρτυρες κατὰ τὸν βρόμικο Ἱερώνυμο· διότι οἱ μάρτυρες ἔχουν κόκκινο στεφάνι, ἐνῷ οἱ κολομπαρᾶδες, ποὺ ἐν τέλει δὲν κατορθώνουν νὰ πηδήξουν τὸ ἀνήλικο ἀγοράκι, ἔχουν λευκὸ στεφάνι· πιὸ ἅγνοὶ οἱ μακάριοι.

Ὁ Ἀθανάσιος ἔσωσε τὴν ἐκκλησία, κατ' ἄνθρωπον βέβαια, καὶ ἡ ἐκκλησία τὸν ἐπωνόμασε *μέγαν.* τρίτη φορὰ ὑπευθυμίζω ὅτι πάνω ἀπὸ 20 ἀββᾶδες στὸ Γεροντικὸν στὸ Λαυσαϊκὸν καὶ στὸ Λειμωνάριον ἔχουν τὴν ἐπωνυμία *μέγας,* ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τὸν φανταστικὸ *Μέγαν Ἀντώνιον,* ὁ ὁποῖος τὸν Ἀθανάσιο τὸν καπέλλωσε· διότι τὸν ἔκανε βιογράφο του κι εὐαγγελιστή του. πολὺς φθόνος, ὁμαδικὸς φθόνος.

Ὁ μοναχός, ὁ ἀββᾶς, ὁ γέρων δὲν μπορεῖ ν' ἀνεχθῇ νὰ εἶναι πάνω ἀπ' αὐτὸν κανένα βιβλικὸ πρόσωπο ἢ ἐκκλησιαστικὸ καὶ χριστιανικὸ πρόσωπο, μάρτυρα ἢ ὁμολογητή. αὐτὸς ἔχει τὰ προσόντα καὶ τὶς ἀρετὲς ὅλων, καὶ σὲ βαθμὸ ἀσυγκρίτως ἀνώτερο. μόνον ἀπ' αὐτὸ οἱ Χριστιανοὶ ἔπρεπε νὰ καταλάβουν ὅτι εἶχαν νὰ κάνουν μὲ ἰδιαζόντως φθονερὰ ἄτομα, ἀρρωστημένα ὑποκείμενα, ἰδιαιτέρως δηλητηριώδη καὶ βρόμικα, δαιμονισμένους καὶ τρελλοὺς γιὰ δέσιμο, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ φανταστοῦν πρόσωπο ἀνώτερο ἀπὸ τὴ μουτσούνα τους.

Κι ὅταν οἱ μοναχοὶ χώθηκαν γιὰ τὰ καλὰ στὴν ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὴν καπέλλωσαν ποικιλοτρόπως, ἔκαναν νόθο τάξι μαρτύρων - ἁγίων, τοὺς *ὁσίους,* ποὺ εἶναι ἀποκλειστικῶς μοναχοί, ἀνώτεροι καὶ τῶν μαρτύρων, ἰδιοκτῆτες τῆς ἐκκλησίας, ἰδιοκτῆτες τοῦ παραδείσου, σχεδὸν ἰδιοκτῆτες τοῦ θεοῦ. ἀσέλγησαν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, μαγάρισαν τὴν ἐκκλησία.

14. Μωαμεθανικὸς μοναχισμός

Μοναχισμὸς ὑπάρχει καὶ στὸ μωαμεθανισμό. τὸ Κοράνιο δὲν προβλέπει μοναχισμό, ἀλλὰ δὲν χρειαζόταν νὰ προβλέπῃ, γιὰ νὰ ὑπάρξῃ αὐτὴ ἡ ψώρα καὶ στὸ ἰσλάμ· ὅπως καὶ ἡ Βίβλος δὲν προβλέπει μοναχισμὸ στὸν Ἰσραὴλ ἢ στὸ Χριστιανισμό, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία ἡ ψώρα διεισέδυσε· ἄγρια ψώρα. στὸ ἰσλὰμ μεταδόθηκε κατὰ τὸν 13^{ο} αἰῶνα· καὶ ἀνθεῖ μέχρι σήμερα, ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἔχῃ καβαλήσει καὶ στὸ σβέρκο τοῦ θρησκεύματος ἐκείνου. δὲν πρόκειται ὅμως νὰ ἐκλείψῃ. οἱ μωαμεθανοὶ μοναχοὶ λέγονται *δερβίσηδες (=ἀκτήμονες)* καὶ οἱ μονὲς των *τεκέδες (=μοναστήρια).* ἀπὸ

τὸ 622 μέχρι τὸ 1922 –ἀκριβῶς 1300 χρόνια– τὸ ἰσλὰμ διακρίνεται σὲ ἀραβοκρατούμενο (622 - 1072) καὶ τουρκοκρατούμενο (1072 - 1922). στὰ 450 ἀραβικὰ χρόνια δὲν εἶχε μοναχισμό. στὰ 850 τουρκικὰ χρόνια ὅμως ἀπέκτησε· μετὰ τὰ πρῶτα 130 τουρκικὰ χρόνια· τὸν πῆρε ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία· ὅπως ἀπὸ τὴν Ἑλληνορρωμαϊκὴ εἰδωλολατρικὴ αὐτοκρατορία τὸν δέχτηκε ἡ Χριστιανικὴ ἐκκλησία· εἴπαμε, μεταδοτικὴ ἄγρια ψώρα. παλινδρόμησι στὴν εἰδωλολατρία.

Στὸ τουρκικὸ ἰσλὰμ εἰσήγαγε τὸ μοναχισμὸ ὁ Ἕλληνας ἡγούμενος ἑνὸς μοναστηριοῦ τοῦ Ἰκονίου, ὁ *Μεβλανὰ Τζαλαλὲντ - Ντῖν ἀλ Ῥούμι. Μεβλανὰ* (= Διδάσκαλος) ἦταν ὁ τίτλος του, ὅπως λέμε τώρα *Δόκτωρ. Τζαλαλὲντ - Ντῖν* εἶναι τὸ διπλὸ πλέον ὄνομά του, τουρκικὸ *Τζαλαλὲντ* καὶ βυζαντινὸ *Ντῖν = Κωνσταντῖνος (Ντῖνος).* τὸ *ἀλ Ῥούμι* θὰ πῇ *ὁ Ῥωμιός, ὁ Βυζαντινός, ὁ Ἕλληνας.* κατὰ τὴ φραγκοκρατία (1204 - 1261) οἱ Ὀθωμανοὶ Τοῦρκοι καταλάμβαναν μεγάλες ἐκτάσεις τοῦ Βυζαντίου καὶ τὶς ἐξισλάμιζαν. βρῆκαν καὶ κατέλαβαν τότε καὶ πολλὰ μοναστήρια καὶ σκῆτες καὶ κελλιά, τῶν ὁποίων οἱ μοναχοὶ ἐκστασιάζονταν μὲ *ὄπιον (ἀφιόν),* ἰδίως στὴν περιοχὴ τοῦ Ἰκονίου, πανάρχαιη περιοχὴ τῆς εἰδωλολατρικῆς Παναγίας, δηλαδὴ τῆς *Κυβέλης,* ποὺ ἦταν ἡ Μαμὰ τῶν εἰδωλολατρῶν μοναχῶν *κορυβάντων,* περιβοήτων κιναίδων καὶ ναρκομανῶν. οἱ Τοῦρκοι ἀγᾶδες «ἀπὸ εὐλάβεια» θεώρησαν τὰ μοναστήρια διατηρητέα κι ἀπαραίτητα καὶ τὰ ἐνσωμάτωσαν στὴ θρησκεία τους αὔτανδρα αὐτούσια καὶ ἄτρεπτα ὡς πρὸς τὴν πανάρχαιη παραδοσιακή τους ταυτότητα. μέσα σ' αὐτὸ τὸ κλῖμα ὁ ἡγούμενος *Κωνσταντῖνος* καὶ οἱ μοναχοί του, ὅλοι κίναιδοι καὶ ναρκομανεῖς νηπτικοὶ τῆς παρὰ τὸ Ἰκόνιον ἱερᾶς Μονῆς των ζήτησαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους κι ἐπέτυχαν νὰ διατηρήσουν τὸ μοναστήρι τους ἀκέραιο κι ἀπείραχτο, ὅπως ἀκριβῶς στὰ χρόνια μας οἱ Ἁγιορεῖτες ζήτησαν ὅ,τι ζήτησαν ἀπὸ τὸν Χίτλερ, καὶ νὰ συνεχίσουν μὲ τὸ ναρκωτικό τους *ἀφιὸν* (πρώτη ὕλη τῆς ἡρωΐνης) καὶ μὲ τὶς ἐκστασιακὲς ἐπιδόσεις των καθὼς καὶ τὰ γνωστὰ ζαλιστικὰ καὶ παραισθησιακὰ στριφογυρίσματα τῶν κιναίδων μοναχῶν - δερβίσηδων, μὲ ἀντάλλαγμα νὰ προσφέρωνται στοὺς Ὀθωμανοὺς γιὰ κιναιδικὴ χρῆσι· ἐξ οὗ καὶ τὸ μέχρι σήμερα λεγόμενο «Ὀθωμανικὸ δίκαιο»· πολὺ νηπτικό. τοὺς δὲ τρεῖς ὅρους *ἀφιὸν* ἢ *ὄπιον τεκέδες δερβίσηδες* ἡ ἀστυνομία τῆς διώξεως τῶν ναρκωτικῶν σήμερα τοὺς ξέρει ὡς ὅρους τῶν ναρκομανῶν, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ βέβαια τὴν ἱστορική τους προέλευσι. δὲν παραδίδεται βέβαια πότε οἱ κίναιδοι μοναχοὶ τοῦ Ἰκονίου ἐπέλεγαν νὰ ἐκστασιάζωνται μὲ τὸ *ἀφιὸν* καὶ πότε μὲ τὰ δερβίσεια ζαλιστικὰ καὶ παραισθησιακὰ στριφογυρίσματα, ἀλλ' εἶναι βέβαιο ὅτι μὲ τὸ ἀπαραίτητο γι' αὐτοὺς καὶ λαχταριστὸ στριφογύρισμά τους μέχρι τὸ παραισθησιακὸ ζάλισμά τους ἔπεφταν στὸ δάπεδο γιὰ κάμποση ὥ-

ρα. ὁ ἔτσι πεσμένος κατὰ γῆς σὰ μαυριδερὴ φουρνιστὴ μελιτζάνα λεγόταν *ἰμὰμ μπαϊλντί,* δηλαδὴ «λιπόθυμος ἰμάμης». ὡς θηλυπρεπεῖς δὲ κίναιδοι ποὺ ἦταν, τοὺς ἄρεσε πολὺ νὰ στριφογυρίζουν μπροστὰ στοὺς ταυραντισμένους ἀγᾶδες σὰ σβοῦρες, γιὰ νὰ σηκώνεται ψηλὰ ἡ φούστα τους. (Πρβλ. ἀγγειογραφία μὲ ὀρχηστικὴ σκηνὴ σὲ ὄργια τῶν καρνείων, στὴν Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τ. Γ2, ὀπίσθιο κάλυμμα ἐξωφύλλων). αὐτὰ ὅλα γίνονταν βέβαια καὶ στὸν προχριστιανικὸ μοναχισμὸ τῆς εἰδωλολατρίας, ἰδίως μεταξὺ τῶν μοναχῶν τῆς Κυβέλης στὰ μέρη τῆς Μ. Ἀσίας, τῆς Ἀστάρτης στὰ μέρη τῆς Συρίας καὶ Παλαιστίνης, καὶ τῆς Ἴσιδος στὰ μέρη τῆς Θηβαΐδος, τῆς Νιτρίας, καὶ τῆς λοιπῆς Αἰγύπτου· διότι αὐτὲς ἦταν οἱ Παναγίες τῶν ἐθνῶν αὐτῶν. οἱ κίναιδοι μοναχοὶ τοῦ Ἰκονίου κι ὅταν ἐξισλαμίστηκαν, ἐξακολούθησαν νὰ λέγωνται τουρκιστὶ *σουφί,* δηλαδὴ *σοφοὶ φιλόσοφοι νηπτικοὶ μυστικοί·* γι' αὐτὸ ὁ *Μεβλανὰ Τζαλαλὲντ - Ντῖν ἀλ Ῥούμι* εἶναι γνωστὸς κι ὡς ὁ μέγας μυσταγωγὸς τοῦ λεγομένου *σουφισμοῦ·* πρόκειται γιὰ καρακιναιδαριὸ δερβίσηδων.

Ἂν κάτι τέτοιο ἐπαναληφθῇ σήμερα, σὲ μιὰ τέτοια ἐποχὴ ποὺ προσφέρεται πολὺ γιὰ κάτι παρόμοιο, τὸ πιθανώτερο εἶναι ὅτι θ' ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος. ἐπειδὴ τοῦ διαβόλου τοῦ ἀρέσει «νὰ πιάνῃ τὸν ταῦρο ἀπὸ τὰ κέρατα»· τὰ νομιζόμενα «ταύρου κέρατα» δηλαδή. ἔτσι ἀπέκτησε καὶ τὸ ἰσλὰμ μοναχοὺς καὶ μοναστήρια, παρ' ὅλο ποὺ δὲν τὰ προβλέπουν καὶ δὲν τὰ ἐπιτρέπουν οὔτε ἡ Βίβλος οὔτε τὸ Κοράνιο. τὸ Περιβόλι τῆς ἄπληστης ἰδιοκτησίας καὶ δεισιδαιμονίας κι ἀκάθαρτης εἰδωλολατρίας. συμφέρει στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία ν' ἀποτραβηχτῇ ἐγκαίρως ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ μοναχισμοῦ, ὅπως ἀποχωρίζεται ὁ πύραυλος μὲ τὸ διαστημόπλοιο ἀπὸ τὰ καταρρέοντα ὑποπόδιά του τὴ στιγμὴ ποὺ πυροδοτεῖται κι ἐκτοξεύεται στὰ ὕψη. ὁ μοναχισμὸς θὰ μείνῃ μὲ τὴν *ἄβατον* καὶ μὴ ἀνεπίβατον ἀρσενοκοιτία του.

Ἔτσι λοιπὸν οἱ *σουφὶ* δὲν ἀπαρνήθηκαν ποτὲ τὴ μοναχική τους ἰδιότητα καὶ τὴν «ὑπακοή τους» στὸ γέροντα. τὸ παράδειγμα τοῦ Τζαλαλὲντ - Ντῖν καὶ τῶν τέκνων του τὸ μιμήθηκαν κι ἄλλοι *σουφὶ* ἄλλων μοναστηριῶν, κι ὁ μοναχισμὸς στὸ ἰσλὰμ φούντωσε· *ὡς γάγγραινα νομὴν ἔσχε* (Α΄ Τι 6,4). *ντερβὶς τεκὲ ἀφιὸν* παραισθησιογόνες γυροβολιὲς γιὰ ἔκστασι ἐνοράσεις καὶ ὁράματα· καὶ κιναιδισμός. ὅπως ἀκριβῶς ἦταν καὶ τὰ προχριστιανικὰ πορνοτελεστήρια τῆς Θεομήτορος Κυβέλης μὲ τοὺς καὶ τὶς *ἱεροδούλους, καβίρους, κορύβαντας, Γάλλους, φαλλοβάτας, στυλίτας, ἀνιπτόποδας χαμαιεύνας* καὶ λοιποὺς μοναχοὺς τῆς εἰδωλολατρίας. ἡ παράδοσι συνεχίζεται. παράδοσι ὑψηλῆς ἀντοχῆς.

Ἡ δυσκόλως διαγνώσιμη ταυτότητα τοῦ μοναχισμοῦ εἶναι πλέον διεγνωσμένη. ὁ μοναχισμὸς εἶναι πανάρχαιο εἰδωλολατρικὸ θρήσκευ-

μα ποὺ ἀναφέρεται ῥητῶς καὶ στὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου, ἐμφαίνεται δὲ καὶ σὲ πολλὰ ὀνόματα - προσωνύμια τῶν Ὁμηρικῶν Ἐπῶν, καὶ σὲ ἀχαιικὰ συλλαβογραφικὰ κείμενα τῆς ἀχαιικῆς ἢ γραμμικῆς Β λεγομένης γραφῆς, καὶ πιὸ μπροστὰ σὲ ἀνεπίγραφες παραστάσεις μινωϊκῶν ἀνασκαφικῶν εὑρημάτων. ὅλα αὐτὰ δείχνουν ὅτι ὑπῆρξε ἀνὰ τοὺς αἰῶνες μιὰ πολὺ ὕπουλη κι ἐπικίνδυνη γάγγραινα, ἡ ὁποία διεισέδυσε σὲ πολλὰ θρησκεύματα καί γε στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία. καὶ πάντοτε ὁ μοναχισμὸς ἦταν ὕπουλος καὶ εἰδεχθής. ἔναντι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐκκλησίας εἶναι, φρονῶ, διακεκριμένος ἀντίχριστος, ὁ ὁποῖος βέβαια παίρνει κατὰ καιροὺς πολλὲς μορφὲς καὶ εἶναι δυσκαταπάλαιστος. μόνον *ὁ Κύριος* ἔχει τὴ δύναμι νὰ τὸν *ἀναλώσῃ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ* (Β΄ Θε 2,8).

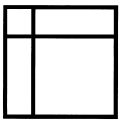

Γ. ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

1. Ὁ μέγας Ἀντώνιος
2. Οἱ Βυζαντινοὶ μοναχοὶ καὶ ὁ πάπας τῆς Ῥώμης
3. Ἱερωνύμου Ἐπιτάφιον Παύλης
4. Τὸ καθαρτήριον (purgatorium)
5. Μοναχικὸς προτεσταντισμός
6. Θεόδωρος Στουδίτης ὁ ἱεροεξεταστής
7. Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος
8. Παῦλος Εὐεργετινός
9. Φιλοκαλία
10. Γρηγόριος Σιναΐτης
11. Ἅγιον Ὄρος
12. Ἅγιον Ὄρος Χαλκιδικῆς

ΛΕΥΚΗ

Γ. ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΥ

1. Ὁ μέγας Ἀντώνιος

Ὁ λεγόμενος *μέγας Ἀντώνιος* εἶναι πρόσωπο φανταστικό, παράγωγο τοῦ φθόνου τῶν μοναχῶν πρὸς τὸν ἐπίσκοπο Ἀλεξανδρείας μέγαν Ἀθανάσιο (329 - 373), κι ἐνσαρκώνει τὴ λύσσα τοῦ μοναχισμοῦ νὰ ἐμβολίσῃ καὶ καθυποτάξῃ τὸ Χριστιανισμό. ἡ ἁγιότης καὶ ἡ ἡγετικὴ ἀρετὴ καὶ ἡ ὅλη αἴγλη τοῦ Μ. Ἀθανασίου ἔβαλε σὲ μεγάλη δοκιμασία τὸ φθόνο καὶ ἄλλων πολλῶν συγχρόνων του ἀλλὰ κυρίως τῶν κομπλεξικῶν καὶ φθονερῶν μοναχῶν, ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι κανείς. καὶ γιὰ νὰ τὸν ὑπερβοῦν κι ἐπισκιάσουν, ἔπλασαν τὸν Μ. Ἀντώνιο. ὁ *Βίος* του, γραμμένος δῆθεν ἀπὸ τὸ «θαυμαστή του» καὶ «προκυνητή του» Ἀθανάσιο, ἐμφανίστηκε καὶ μαρτυρεῖται γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν εἰκοσαετία 372 - 391, ποὺ ἀκολουθεῖ λίγο μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀθανασίου (373), ἀπὸ τὸ Γρηγόριο Ναζιανζηνό, ὁ ὁποῖος λέει· *Ἐκεῖνος Ἀντωνίου τοῦ* ***θείου*** *Βίον συνέγραψε, τοῦ μοναχικοῦ βίου νομοθεσίαν ἐν πλάσματι διηγήσεως* (Λόγ. 21· Εἰς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, 5 PG 35,1088a). ἔχω τὴ γνώμη, ποὺ εἶπα, ὅτι τὸν ἔγραψε ὁ ἴδιος ποὺ τὸν μαρτυρεῖ. καὶ εἶναι ἡ πρώτη φορὰ στὴ χριστιανικὴ γραμματεία ποὺ κάποιος ἁπλὸς ἄνθρωπος ἀποκαλεῖται *θεῖος.* πρὶν ἀπὸ τὸ Γρηγόριο μόνον ὁ Ὠριγένης ἀποκαλεῖ *θείους* μόνο τοὺς προφῆτες καὶ ἀποστόλους, ἐννοώντας «θεοπνεύστους συντάκτες τῆς Ἁγίας Γραφῆς» (Κέλσ. 7,49). τὸ ἐπίθετο γιὰ μοναχοὺς ἐπανεμφανίζεται στὸ Θεοδώρητο καὶ στὸ νεστοριανὸ Κοσμᾶ Ἰνδικοπλεύστη τὸν 5ο καὶ 6ο αἰῶνα ἀντιστοίχως. παρουσιάζεται δὲ μέσα στὸ Βίο αὐτὸ ὁ «ἀναλφάβητος» *καθηγητὴς τῆς ἐρήμου* «Ἀντώνιος», ποὺ «δὲν μιλοῦσε ἑλληνικὰ» καὶ «ἔζησε πάνω ἀπὸ 100 χρόνια», περίπου σὰν ὁ Ταρζὰν ἢ Γιῶργος Θαλάσσης ἢ Σούπερμαν τῶν μοναχῶν καὶ μοναχοφίλων.

Ὁ *Βίος τοῦ μεγάλου Ἀντωνίου* εἶναι κείμενο ἑλληνόγλωσσο μὲν ἀλλὰ πολὺ ντόπιο αἰγυπτιακὸ κι ἐμφανίζει γιὰ πρώτη φορὰ στὰ χριστιανικὰ κλίματα τὴν ἀφρικανικὴ ἀνιμιστικὴ καὶ σαμανιστικὴ εἰδωλολατρικὴ δαιμονολογία καὶ θαυματολογία. ἡ εἰδωλολατρία, ἀνάλο-

γα μὲ τὸ θεολογικὸ ξεπεσμό της, ποὺ εἶναι ἔκφρασι τοῦ ἠθικοῦ ξεπεσμοῦ τῶν θρησκευτῶν της, διακρίνεται κατὰ τὴ γνώμη μου σὲ τρία στάδια· 1) τὸ πιὸ πρωτόγονο στάδιο καὶ μὴ τελεστικὸ μήτε ἱερατικὸ μὲ τοὺς 2 + 12 θεούς (Ἥλιον Σελήνην καὶ 12 Ζῴδια - Μαζουρώθ, ποὺ ἐξιχνιάζεται μόνο στὴν προαιχμαλωσιακὴ Π. Διαθήκη καὶ στὰ Ὁμηρικὰ Ἔπη, 2) τὸ μεταιχμαλωσιακὸ βιβλικὸ καὶ μεταησιόδειο καὶ πιὸ ξεπεσμένο θεολογικὰ καὶ ἠθικὰ στάδιο καὶ ἔντονα ἱερατικὸ καὶ τελεστικὸ μὲ τοὺς 2 + 1 + 12 + ἑκατοντάδες θεούς, ποὺ συναντᾶται στὶς μυθολογίες τῶν εὐκράτων χωρῶν, καὶ 3) τὸ μέχρι ἐσχάτων ξεπεσμένο ἀνιμιστικὸ καὶ σαμανιστικὸ - μαγικὸ στάδιο τὸ συναντώμενο κυρίως στὶς διακεκαυμένες χῶρες (Ἀφρική, Ὠκεανία, Ν. Ἀμερική), καὶ στὴ Σιβηρία, ποὺ εἶναι μόνο μιὰ σκέτη δαιμονολογία καὶ μαγεία μὲ ἀκαθόριστο καὶ σχεδὸν ἀνύπαρκτο πάνθεο, στὸ ὁποῖο μάγοι κακοποιοὶ καὶ μή, πνεύματα κακοποιὰ καὶ μή, ἢ μᾶλλον ἐχθρικὰ καὶ φιλικά, ἀνακατεύονται ἀξεχώριστα· καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία λογική. αὐτὴ ἡ ἀλλόκοτη ἀφρικανικὴ ἀνιμιστικὴ δαιμονολογία καὶ μαγεία, ἡ ἄγνωστη ὄχι μόνο στὴ Βίβλο καὶ στὴ μέχρι τότε χριστιανικὴ θεολογία, ἀλλ' ἀκόμη καὶ στὶς παραμεσόγειες μυθολογίες τοῦ Α΄ καὶ τοῦ Β΄ σταδίου τῆς εἰδωλολατρίας, εἶναι ἡ θεολογικὴ γόμωσι τοῦ Βίου τοῦ Ἀντωνίου. καὶ εἰσάγεται γιὰ πρώτη φορὰ στὰ χριστιανικὰ κλίματα ἀκριβῶς μ' αὐτὸ τὸ σιχαμερὸ κι ἀνατριχιαστικὸ κείμενο γιὰ μικρονοϊκούς. τὸ ἴνδαλμα «Ἀντώνιος» προέρχεται ἀπὸ τὸν ἀφρικανικὸ ἀνιμιστικὸ προχριστιανικὸ μοναχισμό, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε καμμία σχέσι μὲ τὴ σεξουαλικὴ ἁγνότητα καὶ ἀγαμία κι εὐδοκιμοῦσε ἤδη κατὰ τὰ πτολεμαϊκὰ τὸ βραδύτερο χρόνια (Γ΄ - Α΄ π.Χ. αἰ.) στὶς περιοχὲς τῆς Αἰγύπτου Θηβαΐδα καὶ Νιτρία. ἦταν τὸ ἱερατεῖο τῆς αἰγυπτιακῆς εἰδωλολατρίας τὸ ὁποῖο ξύριζε κατὰ τὸν Ἡρόδοτο (2,37,2) ὅλες τὶς τρίχες τοῦ κορμιοῦ του (κιναιδικὸ) καὶ στὸ ὁποῖο πῆγε γιὰ λίγον καιρὸ ὁ Ὠριγένης, γιὰ νὰ τοῦ κόψουν τ' ἀρχίδια. ὁ «ἐκχριστιανισμὸς» αὐτοῦ τοῦ μοναχισμοῦ ἦταν ὅσο δὲν γίνεται ἄλλο ἐξώπετσος. μοῦ ἔρχεται ἀναγούλα στὴ σκέψι ὅτι ἕνα τέτοιο κείμενο - διανοητικὸ κατακάθι σὰν τὸ Βίο τοῦ Ἀντωνίου ἔχει ἀποδοθῆ στὸν φωτεινὸ καὶ ὑπέροχο Χριστιανὸ καὶ βιβλικὸ θεολόγο Μ. Ἀθανάσιο. τὸ μόνο ποὺ θαυμάζω στὴν περίπτωσι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀδιάντροπη τόλμη τῆς πλαστογραφίας, ὅπως τὴ θαυμάζω καὶ στὴν περίπτωσι τῶν ψευδαρεοπαγιτικῶν συγγραμμάτων. ἀσφαλῶς μιὰ τέτοια πλαστογραφία εὐδοκιμεῖ μόνο ὅταν βρῇ τοὺς καταλλήλους ἀποδέκτες. τότε ἄλλωστε μόνο μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὴν τόλμη ποὺ ἐμφανίζει.

Χόμπυ τοῦ Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ ἦταν νὰ γράφῃ ὡς μῖμος σὲ διάφορες φάσεις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης· χωρὶς πολλὴ ἐπιτυχία βέβαια· ὅπως ἔγραψε καὶ σὲ γλῶσσα καὶ μέτρα δῆθεν ὁμηρικά, ποὺ μό-

νον ὁμηρικὰ δὲν εἶναι. ἔτσι ἔγραψε καὶ σ' αἰγυπτιωτικὰ λαϊκὰ ἑλληνικὰ τὸ Βίο τοῦ «μεγάλου» Ἀντωνίου, τοῦ φανταστικοῦ. τὸ παιδὶ ἤθελε νὰ παίζῃ. τὰ λίγα βιβλικὰ παραθέματα τοῦ Βίου δείχνουν παράδοσι βιβλικοῦ κειμένου διαφορετικὴ ἀπ' αὐτὴ ποὺ ἔχει ὁ Ἀθανάσιος σ' ὅλα τὰ συγγράμματά του. καὶ εἶναι φύσει ἀδύνατο ὁ Ἀθανάσιος, ποὺ φαίνεται στὰ συγγράμματά του καὶ στὴν ἱστορία του, νὰ ἔγραψε τὶς γραώδεις σαχλαμάρες ποὺ περιέχει ὁ Βίος τοῦ Ἀντωνίου. τὸ δὲ νὰ ζητῆται ν' ἀποδείξῃς ὅτι ὁ «Βίος τοῦ Ἀντωνίου» δὲν εἶναι ἔργο τοῦ Ἀθανασίου εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸ νὰ ζητῆται ν' ἀποδείξῃς ὅτι ὁ Καζαμίας, ὁ Νοστράδαμος, καὶ τὸ Κοράνιο δὲν εἶναι ἔργα τοῦ ἀποστόλου Παύλου. εἶναι κάτι πέραν πάσης ἐπιχειρηματολογίας.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὸ σκεύασμα τοῦ μοναχικοῦ φθόνου ὁ Βίος τοῦ Ἀντωνίου περιέχει κι ἕνα τελείως ἀχρίστιανο διαφημιστικὸ μοντέλο, τὸ ὁποῖο δείχνει σὲ ποιά παιδιὰ ἀπευθύνεται ἡ μοναχικὴ προπαγάνδα γιὰ ἄγρα τους καὶ γενιτσαροποίησί τους. ἀπευθύνεται σὲ ἄπραγα ἀνίκανα ὀκνηρὰ ὀνειροπόλα καὶ ἄπειρα μαμμόθρεπτα καὶ βουτυρόπαιδα, κι ἀβάρβατα μὲ τὴν κακὴ ἔννοια καὶ θηλύφρονα ἴσως, τὰ ὁποῖα εὔκολα προσλαμβάνουν ὡς πρότυπο καὶ ἴνδαλμα τῆς ζωῆς, ποὺ ὀνειρεύονται νὰ κάνουν, ὁποιοδήποτε ὑποκείμενο συσπειρώνει γύρω του τὸ θαυμασμὸ τῶν ἄλλων, ὅταν μάλιστα ἔχῃ καὶ κάποια περιουσία νὰ σπαταλήσῃ μαζί τους καὶ μέχρι νὰ τὴ σπαταλήσῃ. οὕτω γοῦν καὶ ὁ *μέγας* Ἀντώνιος ἦταν γιὸς πλουσίων γαιοκτημόνων, κατοίκων τῆς Ἀλεξανδρείας –τῆς πιὸ μεγάλης πόλεως τοῦ κόσμου τότε–, ἕνα παιδὶ κακοαναθρεμμένο, ποὺ μέχρι τὰ 18 - 20 του «δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι» κι ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μαμᾶς του, δὲν ἔκανε ἀπολύτως τίποτε, καὶ παρ' ὅλα τὰ πατρικά του πλούτη «δὲν ἔμαθε οὔτε ἀνάγνωσι» (ὁ βιογράφος τὸ λέει ὡς καύχημα μὲ ἐμφανῆ περιφρόνησι πρὸς τὴ «σοφία τοῦ κόσμου τούτου»). ἄχρηστος καὶ χαραμοφάης δηλαδὴ ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ στὴ ζωή του τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὸ νὰ σπαταλήσῃ τὰ ἕτοιμα καὶ νὰ μονάσῃ. δηλαδὴ –γιὰ τὸν καιρὸ ἐκεῖνο– ν' ἀλητέψῃ ἢ *ἀγυρτεύσῃ*· διότι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ὁ πρῶτος «Χριστιανὸς» μοναχὸς κι ὅτι τότε μοναχισμὸς δὲν ὑπῆρχε ἀκόμη. ὑπῆρχαν μόνο οἱ ἄσχετοι μὲ τὸ Χριστιανισμὸ περιθωριακοὶ ἀγύρτες παρίες καὶ ἀλῆτες τῆς Θηβαΐδος, τῆς Νιτρίας, καὶ τοῦ περιαστικοῦ χώρου τῆς Ἀλεξανδρείας, οἱ ὁποῖοι προϋποθέτουν μιὰ ἀρκετὰ θερμὴ χώρα μὲ εὔκολη ὑπαίθρια διανυκτέρευσι σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς τοῦ ἔτους καὶ μιὰ εὐδαίμονα κοινωνία, μέσα στὴν ὁποία, ἢ στὶς παρυφές της, μπορεῖ νὰ ἐπιβιώσῃ ἕνας ἄπραγος καὶ τεμπέλης παρταλᾶς ἔστω καὶ μέσα στὴ λέρα καὶ τὴν ψεῖρα, τρώγοντας καὶ φορώντας ὅ,τι πετοῦν οι ἄλλοι. στὶς μέρες μας μερικοὶ ῥωτοῦσαν: «Γιατί δὲν εἶναι παράδεισος ἡ Σοβιετία, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἄστεγοι καὶ ζητιάνοι, καὶ εἶναι εὐδαίμονες οἱ

Η.Π.Α., ὅπου ὑπάρχουν γκέτο μὲ στίφη τέτοιων; τί εὐδαίμονες εἶναι;». μὰ ἀκριβῶς ἐπειδὴ οἱ Η.Π.Α. εἶναι ὄντως τόσο εὐδαίμων χώρα, ὅπου μποροῦν πολλοὶ νὰ ζήσουν καὶ χωρὶς νὰ ἐργάζωνται, καὶ μόνο τεμπελιάζοντας καὶ παρασιτεύοντας, ἂν ἐπιλέξουν νὰ τρῶν καὶ νὰ φοροῦν ὅ,τι πετοῦν οἱ ἄλλοι. σὲ μιὰ πειναλέα χώρα σὰν τὴ Σοβιετία, ὅπου κανεὶς δὲν ἔχει ἐπαρκῆ ἀγαθά –ὄχι δὰ καὶ νὰ πετάξῃ κάποια–, πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ ἐπιβιώσουν ἄστεγοι καὶ τεμπέληδες παρταλᾶδες, ὅταν μάλιστα ἡ χώρα εἶναι καὶ πολὺ κρύα; θὰ πεθάνουν ὅλοι σὲ μιὰ βραδιά, ἢ ἔστω καὶ σὲ μιὰ ἑβδομάδα. χώρα σὰν τὶς Η.Π.Α. ἦταν καὶ ἡ ἑλληνιστικὴ κι ἑλληνορρωμαϊκὴ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Αἴγυπτος ὅλη, ὁ σιτοβολώνας της αὐτοκρατορίας, ἡ τροφός της. ἀπὸ τὰ πεταμένα μποροῦσαν νὰ συντηρηθοῦν στίφη τεμπέληδων ἀλητῶν σὰν τ' ἀδέσποτα σκουπιδοφάγα σκυλιὰ καὶ γατιά. γι' αὐτὸ ὁ «ἀρχέγονος μοναχισμὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ» δῆθεν ἐμφανίστηκε γιὰ πρώτη φορὰ καὶ «ἤκμασε» στὴν Αἴγυπτο. τέτοια παιδιὰ εἶχε νὰ προσφέρῃ ἄλλωστε ἄφθονα ἡ κάθε οἰκονομικῶς ξεπεσμένη τέως εὐκατάστατη οἰκογένεια καὶ ἡ κάθε γαμικῶς διαλυμένη. σὲ παρόμοια παιδιὰ ἀπευθύνεται μετὰ δυὸ αἰῶνες καὶ τὸ διαφημιστικὸ μοντέλο τοῦ Βίου τοῦ Συμεὼν τοῦ σαλοῦ. κι αὐτὸ εἶναι πάνυ ὠφέλιμο μάθημα στοὺς Χριστιανούς, γιὰ νὰ ξέρουν πῶς πρέπει νὰ μὴν ἀνατρέφουν τὰ παιδιά τους, ἂν θέλουν νὰ μὴν τὰ δοῦν νὰ καταντοῦν ἀγύρτες - καλόγεροι.

Καὶ γοῦν καὶ ὁ Ἀντώνιος προβάλλεται ὡς προερχόμενος ἀπὸ τέτοια οἰκογένεια ὑποψηφίων ἀγυρτῶν. ἦταν νήπιο 20 ἐτῶν καὶ εἶχε μιὰ ἀδερφὴ ὄντως νήπιο νηπιακῆς ἡλικίας. καὶ πέθαναν ταυτόχρονα καὶ οἱ δυὸ πλούσιοι γονεῖς των. κι αὐτὸς μέσα σ' ἓξ μῆνες ἔχασε ὅλη τὴ μεγάλη περιουσία του, «σκορπίζοντάς την στοὺς φτωχοὺς κατὰ τὸ εὐαγγέλιο». τὸ εὐαγγέλιο ὅμως δὲν λέει νὰ τὴ μοιράζουν σὲ τέτοια περίστασι καὶ τέτοια ἡλικία, μὲ ἀνήλικη ἀδερφὴ καὶ ξαφνικὴ ὀρφάνια. πούλησε δὲ ὁ Ἀντώνιος ἀνερώτητα καὶ τῆς ἀδερφῆς του τὸ μοιράδι στὴν κληρονομιὰ σὰ συνηθισμένος καταχραστής, καὶ ἄστοργος πρὸς τὴ μικρὴ ἀδερφή του, σὰ λειχουδιάρης κόλος, –κι αὐτὸ δὲν βρέθηκε οὔτε ἕνας ἀρχαῖος ἢ νεώτερος βιογράφος ἁγιολόγος ἱστορικὸς γραμματολόγος καὶ θαυμαστὴς νὰ τὸ σημειώσῃ– ἔκλεισε τὴ νήπια ἀδερφή του σὲ ἵδρυμα (*παρθενῶνα,* μοναστήρι θηλέων), κι ὁ ἴδιος τελείως ἀνεύθυνος ξαμολήθηκε στὴν ἐξυμνούμενη σπατάλη καὶ ἀλητεία.

Ταῦτα δὴ ἐνθυμούμενος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ συνέβη τότε τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεσθαι, καὶ ἤκουσε τοῦ Κυρίου λέγοντος τῷ πλουσίῳ· *Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησον πάντα τὰ ὑπάρχοντά σοι, καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς.* ὁ δὲ Ἀντώνιος, ὥσπερ θεόθεν ἐσχηκὼς τὴν

τῶν ἁγίων μνήμην, καὶ ὡς δι' αὐτὸν γενομένου τοῦ ἀναγνώσματος, ἐξελθὼν εὐθὺς ἐκ τοῦ κυριακοῦ, τὰς μὲν κτήσεις ἃς εἶχεν ἐκ προγόνων (ἄρουραι (=ἀγροκτήματα) δὲ ἦσαν τριακόσιαι εὔφοροι καὶ πάνυ καλαί), ταύτας ἐχαρίσατο τοῖς ἀπὸ τῆς κώμης, ἵνα εἰς μηδ' ὁτιοῦν ὀχλήσωσιν αὐτῷ τε καὶ τῇ ἀδελφῇ. τὰ δὲ ἄλλα ὅσα ἦν αὐτοῖς κινητά, πάντα πωλήσας, καὶ συναγαγὼν ἀργύριον ἱκανόν, δέδωκε τοῖς πτωχοῖς, τηρήσας ὀλίγα διὰ τὴν ἀδελφήν.

3. Ὡς δὲ πάλιν εἰσελθὼν εἰς τὸ κυριακὸν ἤκουσεν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου λέγοντος *Μὴ μεριμνήσητε περὶ τῆς αὔριον* (Μθ 22,21), οὐκ ἀνασχόμενος ἔτι μένειν, ἐξελθὼν διέδωκε κἀκεῖνα τοῖς μετρίοις. τὴν δὲ ἀδελφὴν παραθέμενος γνωρίμοις καὶ πισταῖς παρθένοις, δούς τε αὐτὴν εἰς παρθενῶνα ἀνατρέφεσθαι, αὐτὸς πρὸ τῆς οἰκίας ἐσχόλαζε λοιπὸν τῇ ἀσκήσει, προσέχων ἑαυτῷ καὶ καρτερικῶς ἑαυτὸν ἄγων. οὔπω γὰρ ἦν οὕτως ἐν Αἰγύπτῳ συνεχῆ μοναστήρια, οὐδ' ὅλως ᾔδει μοναχὸς τὴν μακρὰν ἔρημον, ἕκαστος δὲ τῶν βουλομένων ἑαυτῷ προσέχειν οὐ μακρὰν τῆς ἰδίας κώμης κατὰ μόνας ἠσκεῖτο.

Στοὺς τέσσερες προειρημένους πολὺ ἀρχαιοτέρους παπύρους τῆς Ἑρμοπόλεως 7 8 9 10, ποὺ εἶναι πηγὴ ἄμεση καὶ μὴ περασμένη ἀπὸ τὸ φίλτρο καὶ τὸ μετασχηματιστὴ τῶν θαυμαστῶν - βιογράφων - ἁγιολόγων, ὁ *ἀπᾶ (=ἀββᾶς) Ἰωάννης ὁ παναχωρητὴς* εἶναι ἀκριβῶς ἕνας σπάταλος κι ἀχαΐρευτος καταχραστὴς τῆς πατρικῆς περιουσίας κι ἐκμεταλλευτὴς τῶν δυσμοίρων δούλων του, τῶν ὁποίων κατέφαγε καὶ τὰ λύτρα τῆς ἀπελευθερώσεως, χωρὶς νὰ τοὺς ἀπελευθερώσῃ ἀπὸ τοὺς δανειστάς του στοὺς ὁποίους τοὺς μοίρασε, χωρίζοντας καὶ γονεῖς ἀπὸ παιδιά. στὸ Βίο τοῦ Ἀντωνίου διαβάζουμε τὶς μπαροῦφες τῶν θαυμαστῶν· στοὺς παπύρους διαβάζουμε τὴν πραγματικότητα ποὺ φαίνεται ἀτροποποίητη κι ἀνεξωράιστη στὴν ἄμεση ἀλληλογραφία τοῦ *ἀπᾶ Ἰωάννου* μὲ τὰ θύματα τῶν καταχρήσεών του. ἀλλὰ καὶ μόνον ὅτι ὁ Ἀντώνιος, φυσικὸς κηδεμόνας ὢν τῆς ὀρφανῆς κι ἀνηλίκου ἀδερφῆς του, διασκόρπισε ὅπως διασκόρπισε καὶ τὸ μοιράδι ἐκείνης, ποὺ δὲν ἦταν καὶ δική του περιουσία, –καὶ γιατί ἀλήθεια μιὰ ποὺ μοίραζε τὴν πατρικὴ περιουσία «στοὺς φτωχούς», γιὰ ν' ἀποταχθῇ ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια, δὲν τὴν ἔδωσε ὅλη στὴ φτωχὴ μικρὴ ἀδερφή του, ὥστε νὰ πάῃ ν' ἀποταχθῇ καὶ νὰ ὁσιευθῇ ἀκτήμων; γιατί ἔκανε τὴν κοινὴ περιουσία παρανάλωμα τοῦ δικοῦ του μόνο θελήματος καὶ καπρίτσιου; μήπως ἡ μικρὴ ἦταν καὶ στόχος τοῦ φθόνου του; –, καὶ τὸ ὅτι τὴν ἔκλεισε ἀνερώτητη τόσο μικρὴ σὲ ἵδρυμα δείχνει ὅτι ἦταν φτυστὸς κι ὁλόιδιος μὲ τὸν ὑπαρκτὸ καὶ πραγματικὸ κι ἀχαΐρευτο καὶ κακοήθη καταχραστὴ τῶν παπύρων *ἀπᾶ Ἰωάννην*. κακοηθέστατο καὶ φθοροποιὸ πρότυπο, ὄχι καὶ πολὺ διαφορετικὸ ἀπὸ τοὺς χίπηδες τοὺς χουλιγκάνους κι ὁποιονδήποτε ἀμετανόητο ἄσωτο.

Καὶ πολὺ ντίβα καὶ στὰρ καὶ βεντέττα ὁ Ἀντώνιος.

81. «Ἔφθασε καὶ μέχρι βασιλέων ἡ περὶ Ἀντωνίου φήμη. ταῦτα γὰρ μαθόντες Κωνσταντῖνος ὁ Αὔγουστος, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Κωνστάντιος καὶ Κώνστας οἱ Αὔγουστοι, ἔγραφον αὐτῷ ὡς πατρί, καὶ ηὔχοντο λαμβάνειν ἀντίγραφα παρ' αὐτοῦ. ἀλλ' οὔτε τὰ γράμματα περὶ πολλοῦ τινος ἐποιεῖτο, οὔτε ἐπὶ ταῖς ἐπιστολαῖς ἐγεγήθει· ὁ αὐτὸς δὲ ἦν, οἷος καὶ πρὸ τοῦ γράφειν αὐτῷ τοὺς βασιλέας. ὅτε δὲ ἐκομίζετο αὐτῷ τὰ γράμματα, ἐκάλει τοὺς μοναχούς, καὶ ἔλεγε· Μὴ θαυμάζετε, εἰ γράφει βασιλεὺς πρὸς ἡμᾶς, ἄνθρωπος γάρ ἐστιν». τεθλασμένο καὶ πολύσπαστο κοκοριλίκι· Ἀκολάκευτος ὁ γίγας τῆς ἀρετῆς ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴ εὔνοια· σιγὰ τὶς προσωπικότητες! σημασία δὲν ἔδινε στὰ βασιλικά τους γράμματα. μπορεῖ νὰ μάζευε τοὺς ἄλλους μοναχούς, γιὰ νὰ τοὺς τὰ ἐπιδείξῃ, –πῶς ἀλλιῶς θὰ μάθαινε ἄλλος ὅτι αὐτὸς ἔλαβε τέτοια γράμματα;–, ἀλλὰ τοὺς μάζεψε, ὄχι γιὰ νὰ δοξαστῇ ἢ νὰ κολακευτῇ καὶ κορδωθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ πόσο ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ του τὰ περιφρονεῖ κιόλας τὰ βασιλικὰ γράμματα. τί παραπάνω ἀπὸ ἄνθρωποι εἶναι δηλαδὴ κι οἱ βασιλεῖς; τί νομίζουν ὅτι εἶναι; αὐτὸς παρέμενε ἀμετάβλητος κι ἀκολάκευτος στῦλος τῆς ταπεινοφροσύνης. κολακεύεται γιὰ λογαριασμό του ὁ βιογράφος του καὶ πλαστουργὸς τοῦ μύθου του, ὥστε αὐτὸς ὁ μακάριος καὶ νὰ δοξαστῇ καὶ νὰ μείνῃ μὲ ἀκέραιη κι ἀχτύπητη τὴν ἀκολάκευτη ἀρετή του. μὲ κάτι τέτοια καμώματα καὶ κόνξες μπῆκε στὸ Χριστιανισμὸ αὐτὴ ἡ κομπλεξικὴ καὶ γλιστερὴ μοναχικὴ λίγδα τῆς ταπεινολογίας, ἄγνωστη πρῶτα οὖσα.

Ἀφήνω τὸ χοντροκομμένο ἀνιστόρητο ὅτι, ἀφοῦ ὁ Ἀντώνιος ἦταν ὁ μέγας καταπέλτης ἐναντίον τοῦ ἀρειανισμοῦ, κι ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἰδίως ὁ γιός του Κωνστάντιος ἦταν τόσο φίλοι τοῦ ἀρειανισμοῦ καὶ τοῦ φίλου τους Εὐσεβίου Καισαρείας καὶ τοῦ θείου τους Εὐσεβίου Νικομηδείας, τῶν δυὸ ἀρχηγῶν τοῦ ἀρειανισμοῦ, κι ἐξώρισαν τέσσερες φορὲς καὶ περίπου γιὰ 20 συνολικῶς χρόνια τὸν Ἀθανάσιο, καὶ τὸν ἐκθρόνισαν καὶ τὸν ἀντικατέστησαν μὲ τὸν ἀρειανὸ Γεώργιο Καππαδόκη, πῶς –ὑποτίθεται– ὁ Ἀθανάσιος γράφει σ' αὐτὸ τὸ Βίο τοῦ Ἀντωνίου τέτοια πράγματα, κι ὅτι οἱ εὐλαβέστατοι αὐτοκράτορες, πατέρας καὶ γιοί, *ἔγραφον τῷ Ἀντωνίῳ ὡς πατρί;* ἐδῶ πνιγόμαστε στὶς μπαροῦφες τοῦ βιογράφου, καὶ τὸ ἀνιστόρητο θὰ κυττάζουμε; ἢ μήπως εἶναι τὸ μόνο ἀνιστόρητο σ' αὐτὸν τὸ Βίο;

Εἶναι ν' ἀπορῇ κανεὶς πῶς γλύτωσε καὶ βγῆκε ζωντανὸς ὁ Μ. Ἀντώνιος ἀπὸ τόσους σκυλοκαυγᾶδες ὑαινοκαυγᾶδες πανθηροκαυγᾶδες καὶ λεοντοκαυγᾶδες, καὶ μάλιστα χωρὶς τὸ φοβερὸ ὅπλο τῆς *μονολόγιστης προσευχῆς (μάντρα),* ποὺ τότε δὲν εἶχε ἐφευρεθῆ καὶ εἰσαχθῆ (ἐφευρέθηκε μετὰ τρεῖς αἰῶνες), χωρὶς τὴ βοήθεια τῆς Πανα-

γίας, ποὺ οἱ μοναχοὶ τότε δὲν τὴ γνώριζαν (τὴ γνώρισαν μετὰ τέσσερες αἰῶνες κι ἐξοικειώθηκαν μαζί της μετὰ ἓξ αἰῶνες), χωρὶς τὸ *ἀήττητον* σημεῖο τοῦ σταυροῦ ποὺ τότε ἤξεραν νὰ τὸ κάνουν μόνο πρὸς τὸ σῶμα τους (στὸ μέτωπο μόνο, ἐκεῖ ποὺ φοριέται τὸ κράνος μόνο) καὶ ὄχι ἀκόμη νὰ τὸ πυροβολοῦν πρὸς τὰ ἔξω, γιὰ νὰ σκάζουν οἱ δαίμονες σὰ μπαλόνια τσιμπημένα μὲ καρφιτσάκι, καὶ χωρὶς νὰ *τραβοῦν κομποσχοίνι (μάντρα),* ποὺ τότε ἦταν ἄγνωστο (εἰσήχθη στὰ παραμεσόγεια καὶ χριστιανικὰ κλίματα μετὰ δώδεκα αἰῶνες)· ἀπορῶ πῶς τὰ κατάφερε ὁ Ἀντώνιος χωρὶς ὅλ' αὐτὰ τὰ ὁπλικὰ συστήματα. οὔτε μάγος τῆς ἀνιμιστικῆς Ταγκανίκας νὰ ἦταν! ἂν μπορέσῃ κανεὶς νὰ μοῦ ἀποδείξῃ ὅτι αὐτὸν τὸ Βίο, αὐτὴ τὴν ἀπέραντη ψεμματοθήκη, τὸν ἔγραψε ὁ Ἀθανάσιος, ἐγὼ θὰ φορέσω σκουλαρίκια στὰ ῥουθούνια μου σὰν Ἀφρικανὸς Κάφρος. εἴπαμε νὰ λένε ψέμματα, ἀλλ' ὄχι κι ἔτσι, θεέ μου!

Καὶ πάλευε μὲ τ' ἄγρια θηρία καὶ τέρατα ὁ *μέγας* Ἀντώνιος, τὰ ὁποῖα ἦταν οἱ δαίμονες ἐνσαρκωμένοι μὲ ὅλη τὴ σαρκοφάγο πανίδα, σὰ νὰ ἦταν κι αὐτὸς ὁ Ἀφρικανὸς μάγος ἕνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς δαίμονες τοῦ σκυλοκαυγᾶ ἐνσαρκωμένος σὲ ἄνθρωπο, πρώην μαμμόθρεπτο, καὶ ἰσοβίως ἄπλυτος *(ἀλουσία)* βρομοκοπώντας σὰν ψοφίμι. πάλευε σ' ἕναν ἀτελείωτο σκουπιδοπόλεμο ἀφρικανικῶν δεισιδαιμονιῶν, τόσο βυθισμένος σ' αὐτὰ τὰ σκουπίδια καὶ ἀφρικανικὰ κατακάθια, ποὺ δὲν ξεχώριζε ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους του σὲ τίποτε. πάλευε μὲ τ' ἄγρια θηρία, ποὺ ἦταν καὶ τὰ διάφορα σαρκικὰ πάθη ἐνσαρκωμένα, καὶ πάλευε μ' αὐτὰ τὰ πάθη, ποὺ τοῦ ἐπιτίθονταν μέχρι τὰ 110 του χρόνια! τί βαρβατοσύνη κι αὐτὴ ὁ ἀφιλότιμος! σὰν τὸν κατοχικὸ «μικρὸ ἥρωα» Γιῶργο Θαλάσση, ποὺ ἂν μαζέψῃς ὅλα τὰ κατορθώματά του καὶ βάλῃς ὅτι τὰ διέπραξε τὸ καθένα σὲ μία μέρα, θὰ τὸν βρῇς νὰ δρᾶ σὰν κομμάντος μέχρι τὰ 120 χρόνια του χωρὶς ῥεπό. δὲν ἐρχόταν ὁ Ἀντώνιος νὰ μοιράσῃ τὴν ἀξιοποιήσιμη ἰσόβια βαρβατοσύνη του ἀπὸ λίγη στὸ ἕνα τρίτο τῶν σημερινῶν ἀντρῶν ποὺ τὴ χάνουν ὁλότελα ἀπὸ τὰ 30 τους;! κι αὐτοὶ θ' ἀνακουφίζονταν κι ἐκεῖνος θὰ ξαλάφρωνε. τί πρότυπο κι αὐτὸ τὸ μοναχικὸ ἴνδαλμα τῆς πολιᾶς θεοφιλοῦς ἀρχαιότητος! Θεέ μου! Ὄχι ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος *ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ* (Γα 1,8) μὲ βεβαιώνῃ ὅτι αὐτὸ τὸ διανοητικὸ ἐξάμβλωμα, ὁ Βίος τοῦ Ἀντωνίου, παρασκευάστηκε ἀπὸ τὸν Ἀθανάσιο, δὲν θὰ τὸ πιστέψω στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα. δὲν τρελλάθηκα.

2. Οἱ Βυζαντινοὶ μοναχοὶ καὶ ὁ πάπας τῆς Ῥώμης

Οἱ μοναχοὶ στὴν ἀνατολικὴ ἐκκλησία ἀνέκαθεν ἦταν ὀπαδοὶ καὶ πολλὲς φορὲς ἐγκάθετοι τοῦ πάπα - χαλίφη τῆς Ῥώμης· πιθανῶς ἐπειδὴ τὸ ἱερατεῖο τοῦ πάπα ἐκείνου ἦταν ὁλόκληρο μοναχισμός, κι αὐτὸ τοὺς ἱκανοποιοῦσε βαθύτατα, ἂν καὶ ἀνομολόγητα· καὶ τοὺς ἔδινε ἐλπίδες μὲ φτερά. ἀπὸ τὸν κλῆρο τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας δὲν ἦταν καθόλου ἱκανοποιημένοι, ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἀποτελοῦνταν ἀπὸ μοναχούς· καὶ πάντα ἔνιωθαν τοὺς ἀνατολικοὺς κληρικοὺς σὰν ξένους. ἐπίσης οἱ μοναχοὶ ἄρχισαν νὰ γίνωνται κληρικοί, ποὺ τόσο πολὺ τὸ ἐπιθυμοῦσαν, πολὺ πιὸ μπροστὰ στὴ Δύσι παρὰ στὴν Ἀνατολή. ἔτσι λοιπὸν ὁ Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς τὸν 7ο αἰῶνα, ὁ Θεόδωρος Στουδίτης τὸν 8ο - 9ο, κι ὁ Ἰγνάτιος Κωνσταντινουπόλεως τὸν 9ο αἰῶνα ὑπῆρξαν διάσημοι ἐγκάθετοι τοῦ πάπα τῆς Ῥώμης στὴν ἀνατολικὴ ἐκκλησία. ἀπὸ τότε ποὺ ἐμφανίστηκε ὁ μοναχισμὸς μέχρι τὸν 11ο αἰῶνα, ποὺ οἱ παπικοὶ ἀποσχίστηκαν ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία ὁριστικῶς, οἱ μοναχοὶ τῆς Ἀνατολῆς ἦταν θαυμασταὶ ὀπαδοὶ καὶ ὄργανα τοῦ πάπα τῆς Ῥώμης· καὶ πολλὲς φορὲς δημιούργησαν στὴν ἐκκλησία αὐτὴ κακὲς καταστάσεις κατὰ τὴν ἐπιθυμία τοῦ πάπα ἐκείνου.

Αὐτὸ ἔπαυσε νὰ συμβαίνῃ μετὰ τὸ σχίσμα κι ἐπὶ 150 χρόνια μέχρι τὴ φραγκοκρατία. κατὰ τὴ φραγκοκρατία τὸ μεγαλείτερο μέρος τῶν ἀνατολικῶν μοναχῶν ἦταν πιστοὶ στὸν πάπα Ῥώμης. δημιούργησε ὅμως ὁ πάπας ἀπὸ τότε σταθερὸ προγεφύρωμα στὸ μοναχισμὸ τῆς Ἀνατολῆς ἐπὶ 250 χρόνια μέχρι τὴν τουρκοκρατία. ἡ μοναδικὴ «αὐτοκρατορικὴ» δυναστεία τῶν Παλαιολόγων στὸ κρατίδιο τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ στὸ κρατίδιο τοῦ Μυστρᾶ ἦταν παπικοί, ἐνῷ στὸ κρατίδιο τῆς Ἀδριανουπόλεως ἡ μοναδικὴ «αὐτοκρατορικὴ» δυναστεία τῶν Καντακουζηνῶν ἦταν ὀρθόδοξοι. καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν κρατιδίων τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Ἠπείρου (Ἄρτης), καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος (Ἀθηνῶν) ἦταν ὀρθόδοξοι. μὲ τὴν ἔναρξι τῆς τουρκοκρατίας, ἐπειδὴ οἱ μωαμεθανοὶ Τοῦρκοι φέρθηκαν κατ' ἐξαίρεσι καλὰ στοὺς μοναχοὺς καὶ οἱ μοναχοὶ στοὺς Τούρκους, οἱ δὲ Τοῦρκοι ἦταν ἐχθροὶ τοῦ πάπα τῆς Ῥώμης, κανεὶς μοναχὸς τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἦταν πιὰ παπόφρων. οἱ παπικοὶ ὅμως φρόντισαν πλέον νὰ ἐπηρεάζουν ἔντεχνα καὶ ὕπουλα τὴν ἐκκλησία πάλι μέσῳ τῶν μοναχῶν καὶ ἰδίως μέσῳ τοῦ Ἁγίου Ὄρους τῆς Χαλκιδικῆς. (ὅπως εἶπα, Ἅγια Ὄρη λέγονταν τέσσερα· χρονικῶς πρῶτο τὸ Σινά, δεύτερο ὁ Ὄλυμπος τῆς Προύσης, τρίτο τὸ Γαλήσιον ὄρος τῆς Ἐφέσου, καὶ τέταρτο ὁ Ἄθως τῆς Χαλκιδικῆς. μετὰ τὴ φραγκοκρατία λεγόταν Ἅγιον Ὄρος μόνο τὸ τέταρτο). ὁ πάπας τῆς Ῥώμης ἤξερε νὰ χειρίζεται τοὺς ἐχθρικοὺς πρὸς αὐτὸν μοναχοὺς τῆς τουρκοκρατίας, ἐπειδὴ ὁ φθονερῆς ἰδιοσυ-

γκρασίας μοναχὸς εἶναι ἄτομο ποὺ κουρντίζεται εὔκολα. ἐπικίνδυνος εἶναι μόνο γιὰ τὸν εἰλικρινῆ κι ἀνυπόκριτο πραγματικὸ Χριστιανό. ὡς πρὸς τὴν ὁμολογία οἱ μοναχοὶ εἶναι ἀνέκαθεν εὐμετάβολοι, ὅπως φαίνεται ἀνάγλυφα καὶ μέσα στὰ κείμενα τῆς ἀρχαίας ἀββάδικης παραφιλολογίας. αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ἰδιάζουσα φιλαυτία τοῦ φθονεροῦ μοναχοῦ. ἔτσι ἐξηγεῖται γιατί καὶ στὶς μέρες μας ἀπὸ τὸ 1990 περίπου πολλοὶ μοναχοὶ μεταστράφηκαν σὲ παπόφρονες. οἱ μοναχοὶ κατ' οὐσίαν οὐδέποτε ὑπῆρξαν Χριστιανοὶ καὶ οὐδέποτε εἶχαν χριστιανικὸ φρόνημα. πάντοτε θεωροῦσαν τὴν ἐκκλησία «κόσμον». καὶ ἡ ὁμολογία εἶναι πάντοτε ἀπόρροια τοῦ φρονήματος. εἶναι δὲ οἱ μοναχοὶ καὶ πολὺ ὑποκριταί, ὅπως κάθε φθονερὸ παιδὶ ποὺ συνεχῶς ἀσκεῖται στὸ νὰ κρύβῃ τὸ φθόνο του. κι ἔτσι ἐμφανίζονται ὡς ἰδιοκτῆτες τῆς ὀρθοδοξίας καὶ ἀμύντορες καὶ πρόμαχοί της καὶ δογματικοὶ τιμηταὶ τῶν ἄλλων. σύνδρομο τοῦ φθονεροῦ κι αὐτό. καὶ γι' αὐτὸ ἀλλάζουν ἀφεντικὸ εὔκολα. ὅπως ἀνέφερα, τὸ 1941 οἱ Ἁγιορεῖτες ἔχρισαν ἀφεντικὸ τὸν παπικὸ Χίτλερ, ὁ ὁποῖος κάποτε εἶπε στοὺς προτεστάντες στρατάρχες του· «Εἶμαι καθολικὸς μέχρι τὸ κόκκαλο».

Ἡ ἐπιρροὴ τῶν μοναχῶν στὴν ἐκκλησία εἶχε βέβαια μέσα στὸ χρόνο διακυμάνσεις. μιὰ ὀλιγοχρόνια ἀναστολὴ εἶχε μεταξὺ Μαξίμου ὁμολογητοῦ καὶ Πενθέκτης συνόδου (662 - 692). μὲ τὴν Πενθέκτη κυριολεκτικὰ πῆρε ῥεβάνς καὶ καπέλλωσε τὴν ἐκκλησία, ὑποχρεώνοντας τοὺς ἐπισκόπους νὰ γίνουν ὅλοι μοναχοὶ χωρίζοντας τὶς γυναῖκες των, καὶ μὲ τὸ ν' ἀποκλείσουν τοὺς ἐγγάμους πρεσβυτέρους ἀπὸ τὸ ἐπισκοπικὸ ἀξίωμα. αὐτὸ οὐσιαστικὰ τὸ κατώρθωσε ὁ πάπας Ῥώμης χρησιμοποιώντας καὶ συνάμα ἱκανοποιώντας τοὺς μοναχοὺς τῆς Ἀνατολῆς χάρι στὸν ἔκπτωτο αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸ Β΄ τὸ Ῥινότμητο, τὸν ὁποῖο μόλις εἶχε ἀποκαταστήσει στὸ θρόνο του. γι' αὐτὸ ἡ Πενθέκτη σύνοδος ἡ κατευθυνόμενη ἀπὸ τοὺς ἀγερώχους ἐκπροσώπους τοῦ πάπα Ῥώμης ἔγινε μέσα στ' ἀνάκτορα, μόνη αὐτή, στὴν ὁλόχρυση θολωτὴ αἴθουσα τελετῶν. γι' αὐτὸ καὶ οἱ παρ' ἡμῖν παπόφιλοι τὴν εἶπαν καυχηματικῶς *Ἡ ἐν τρούλλῳ οἰκουμενικὴ σύνοδος.* ὑπῆρξε δὲ ἡ πολυπληθέστερη ὅλων τῶν συνόδων, τοπικῶν καὶ οἰκουμενικῶν, καὶ μὲ τοὺς πιὸ πολλοὺς κανόνες· ὁλόκληρο σύνταγμα καὶ Τρίτη Διαθήκη. ἐπὶ Φωτίου ὅμως τὸ μοναχικὸ γαυρίαμα μέσα στὴν ἡγεσία τῆς ἐκκλησίας πατάχθηκε σὲ μεγάλο βαθμό· ὁ Φώτιος δὲν ὑπῆρξε ποτὲ μοναχός, καί, ἄγαμος ὢν ἐν Χριστῷ, διέστειλε τὴ χριστιανικὴ ἁγνὴ ἀγαμία ἀπὸ τὴ μοναχικὴ ἀμφίβολη καὶ προβληματικὴ «ἀγαμία». τόσο γι' αὐτὸ ὅσο καὶ διότι ὁ Φώτιος πρῶτος ἐξιχνίασε τὸ Filioque τῶν παπικῶν καὶ τὸ καταδίκασε συνοδικῶς, καὶ διότι καθῄρεσε τὸν πάπα Ῥώμης Νικόλαο Α΄ καὶ κοινοποιώντας τὴν καθαίρεσί του στοὺς βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης τὸν ἔκανε νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ φό-

βο του (μὲ καρδιακὸ ἔμφραγμα ἢ ἐγκεφαλικὸ ἐπεισόδειο), εἶναι μέχρι σήμερα τὸ πιὸ μισητὸ πρόσωπο στὸν παπισμό. μετὰ τὴ δεύτερη κι ὁριστικὴ ἐξουδετέρωσι τοῦ Φωτίου (886) καὶ μέχρι τὴ φραγκοκρατία (1204) ἐπὶ 320 χρόνια ἡ ἐπήρεια τοῦ μοναχισμοῦ στὴν ἐκκλησία σημείωσε βραδεῖα ἀλλὰ καὶ σταθερὴ ἄνοδο. οἱ ἐπίσκοποι ἦταν ὅλοι μοναχοί, ἀλλὰ δὲν ἔνιωθαν ὅλοι ἔτσι. ἡ μοναχική τους ἰδιότης κυμαινόταν βραχυχρονίως ἀπὸ τυπικὴ μόνο καὶ χωρὶς οὐσία μέχρι ἔντονη καὶ καυχηματική. οἱ μοναχοὶ ἐπικεντρώθηκαν ἀκόμη περισσότερο μέσα στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ τὴ Θεσσαλονίκη καὶ γύρω ἀπ' αὐτὲς σὰν πολιορκηταί, καὶ ἱδρύθηκε καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος τῆς Χαλκιδικῆς τὸ παρὰ τὴν Θεσσαλονίκη, ἐνῷ ἤκμαζε καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος τῆς Προύσης τὸ παρὰ τὴν Κωνσταντινούπολι. καταπέλτης ἐναντίον τῶν μοναχῶν κατὰ τὸ 12ο αἰῶνα εἶναι ὁ ἐπίσκοπος Θεσσαλονίκης Εὐστάθιος, ἰδιαιτέρως εὐφυὴς ἄντρας καὶ πιστὸς κι ἕνας ἀπὸ τοὺς πέντε μεγαλείτερους ἐπιστήμονες τῆς ἐκκλησίας (Μελίτων, Ἀθανάσιος, Χρυσόστομος, Φώτιος, Εὐστάθιος). τοὺς μοναχοὺς ὁ Εὐστάθιος τοὺς θεωρεῖ καὶ τοὺς ἀποκαλεῖ «ἀλῆτες». μήπως καὶ ἡ ὀνομασία τους *ἀγύρται* δὲν εἶχε τὴ σημασία «ἀλῆτες» ἤδη τὸν Ε΄ π.Χ. αἰῶνα, ὅπως φαίνεται στὸ Σοφοκλῆ; μεταξὺ φραγκοκρατίας καὶ τουρκοκρατίας (1204 - 1453) ἡ μοναχικὴ ἰδιότης τῶν ἐπισκόπων ἦταν ἔντονη, μὲ τὴν ἔναρξι τῆς τουρκοκρατίας ξανάγινε τυπική. μὲ τὴν ἔναρξι τοῦ ἐλευθέρου βίου τῆς Ἑλλάδος ἔγινε μόνο λέξι χωρὶς περιεχόμενο.

Σήμερα ἡ ἐκκλησία δὲν κυριαρχεῖται ἀπὸ τοὺς μοναχούς, ἀλλ' ἐνοχλεῖται πολὺ καὶ πιέζεται καὶ φθείρεται σὰν ἀπὸ μιὰ αἵρεσι ποὺ ἔχει τὸ προνόμιο νὰ εἶναι ἀπαραβίαστη καὶ ἀνώτερη πάσης κριτικῆς. οἱ μοναχοὶ προσπαθοῦν ἀκατάπαυστα μὲ τὴ «θαυματουργία» τους καὶ τὴν κίβδηλη ὁσιότητά τους νὰ ὑπερφαλαγγίσουν σὲ κῦρος τοὺς ἐπισκόπους ὡς πνευματικοὶ ἡγέτες καὶ ὡς οὐσιαστικοὶ ποιμένες. δὲν τοὺς νιώθουν δικούς των. μέχρι σήμερα κανεὶς δὲν τόλμησε νὰ καταδείξῃ τὸ μοναχισμὸ ὡς ἀχρίστιανο καρκίνωμα στὸ σῶμα τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας, στερημένο κάθε πίστεως καὶ πνευματικότητος, κι ἐπικίνδυνη αἵρεσι· αὐτὸ ἀκούγεται ὡς παράδοξο, παρ' ὅλο ποὺ εἶναι ἡ ἀλήθεια. οἱ μοναχοὶ σήμερα εἶναι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ κυριωτέρους καὶ ὑπουλοτέρους ἐχθροὺς τῶν ἐπισκόπων, οἱ πιὸ φθαρτικοὶ τοῦ κύρους των. οἱ μοναχοὶ καὶ οἱ γεροντάδες εἶναι οἱ κυριώτεροι ἀντεπίσκοποι καὶ ἀντικληρικοί. τὸ θεωρῶ εὔλογο· κι ἐγὼ ἂν ἤμουν κυνηγός, στὸ κεφάλι θὰ ἤθελα κυρίως νὰ πετύχω τὸ θήραμα. τὸ λέει καὶ ἡ Βίβλος· *Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα* (Ζα 14,2· Μθ 112,3· Μρ 63,1). οἱ μοναχοὶ ὡς σῶμα εἶναι τὸ ἐκλεκτότερο ὄργανο τοῦ διαβόλου, οἱ καταδρομεῖς του. καθὼς δὲ ἐπέτυχαν νὰ ἐπιβάλουν στοὺς κληρικοὺς τὸ φιλοσοφικὸ τριβώνιο ἢ ῥάσο τους, ἐ-

πέτυχαν νὰ φαίνωνται κι αὐτοὶ σὰν ἱερατεῖο, ἐνῷ δὲν εἶναι παρὰ λαϊκοί, και μάλιστα προβληματικοί, κι ἀπέσπασαν ἀπὸ τοὺς κληρικοὺς πατέρες τῶν Χριστιανῶν τόσο τὸ προσκυνηματικὸ χειροφίλημα ὅσο καὶ τὴν προσφώνησι *πάτερ,* λὲς καὶ εἶναι κληρικοί. κι ἐξομολογοῦν κιόλας ὅπως ὁ Παΐσιος, ποὺ δὲν ἦταν οὔτε διάκος, ἐνῷ ἡ ἐξομολόγησι κατ' ἀρχὴν ἀνήκει μόνο στὸν ἐπίσκοπο, χωρὶς νὰ ἔχουν καμμιὰ ἀνάθεσι ἀπὸ ἐπίσκοπο, ἀφοῦ κανεὶς ἐπίσκοπος δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀναθέσῃ ἐξομολόγησι σὲ μὴ κληρικό. κι ὅταν ἐξομολογοῦν οἱ μοναχοί, δὲν εἶναι μόνο δικασταί, ὅπως οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἐντεταλμένοι πρεσβύτεροι, ἀλλὰ καὶ νομοθέτες ὅπως οἱ συντάκτες τῆς Βίβλου. ὁ Παΐσιος ἦταν κυρίως νομοθέτης. τόσο τοὺς κόβει. ἀκόρεστοι στὴν ἀντιποίησι ἐξουσίας. οἱ παϊσιανοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ Παΐσιος δὲν τελοῦσε ἐξομολόγησι, ἀλλ' ἁπλῶς ἄκουγε τὸ λογισμὸ τῶν ἐξομολογουμένων. εἶναι ψέμμα. ἐφ' ὅσον ὁ Παΐσιος, ὅπως ὁμολογοῦν ὅλοι, ἔδινε ἐξιλεωτικὸ διακανονισμὸ γιὰ τ' ἁμαρτήματα ποὺ ἄκουγε, ἔκανε ὅ,τι ἔκανε ὡς ἐξομολόγησι· καὶ δὲν ἦταν κληρικός. καὶ ἔτσι βλασφημοῦσε ἕνα μυστήριο τῆς ἐκκλησίας. αὐτὸ εἶναι καὶ βλασφημία καὶ κακοδοξία· αἵρεσι. καὶ πέθανε χωρὶς ποτὲ νὰ μετανοήσῃ γι' αὐτὸ ποὺ διέπραττε ἐπὶ πολλὰ χρόνια, περίπου 35. θεωρῶ δὲ περιττὸ ν' ἀναφέρω καὶ τὶς ἀρλοῦμπες ποὺ ἔλεγε καὶ τὰ ψέμματά του. λ.χ. ὅτι στὸ στρατὸ ἦταν ἀσυρματιστής. πῶς ἦταν ἀσυρματιστής, ἀφοῦ δὲν εἶχε βγάλει οὔτε γυμνάσιο; ἐρεύνησα καὶ βρῆκα ὅτι ἦταν μουλαρᾶς, ποὺ φόρτωνε ξεφόρτωνε καὶ μετέφερε τοὺς βαρεῖς ἀσυρμάτους ποὺ δὲν εἶναι φορητοὶ ἀπὸ ἄνθρωπο. ἄλλο αἰσχρὸ ψέμμα του ἦταν ὅτι τὸ κώλυμά του, γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν ἔγινε κληρικός, ἦταν δῆθεν ὅτι ὡς ἀσυρματιστὴς ἐξέπεμπε μὲ τὸν ἀσύρματο διαταγὲς σὲ διοικητὰς τοῦ πυροβολικοῦ ν' ἀνοίξουν πῦρ. ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι οἱ ἀσυρματισταί, ὅταν δὲν εἶναι ἀξιωματικοί, παίρνουν καὶ διαβιβάζουν τὶς διαταγὲς κρυπτογραφημένες· χωρὶς νὰ ξέρουν δηλαδὴ τί λέει τὸ κρυπτογράφημα. καὶ μόνον ὁ ἀξιωματικὸς ἀποκρυπτογράφος τοῦ παραλήπτου διοικητοῦ τὶς ἀποκρυπτογραφεῖ. γέμισε τὸν κόσμο ψέμματα καὶ ἀπάτες. τὸ κώλυμά του, γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν μπόρεσε νὰ γίνῃ κληρικός, ἦταν ἄλλο, καὶ τὸ ξέρω πολὺ καλά. ἔχω δῆ δὲ ἀκόμη καὶ γυναῖκες, δηλαδὴ καλόγριες, νὰ δέχωνται ναρκισσικῶς ἀπὸ ἄντρες λαϊκοὺς προσκυνηματικὸ χειροφίλημα κληρικοῦ. ξέρουν ὅτι δὲν εἴθισται, ἀλλ' ὅταν τοὺς προσφέρεται, τὰ γύναια τὸ δέχονται μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίησι. σὲ σχετικὴ παρατήρησί μου κάποια μοῦ ἀπάντησε· «Ἀφοῦ ἔτσι τὸ νιώθει ἡ πίστι τους; γιατί νὰ τοὺς τὴ γκρεμίσω;»! ὑπάρχει ἄλλωστε καὶ γυναικεῖο ῥάσο, ποὺ δημιουργεῖ κλῖμα. αὐτὸ ἂν δὲν εἶναι βρόμικη ἀπάτη, ἐγὼ θὰ φορέσω σκουλαρίκια στὰ ῥουθούνια μου, καὶ θὰ χορέψω ξυπόλυτος ὑπὸ τοὺς ἤχους τοῦ τὰμ τάμ.

Προσφάτως, μὲ τὸ νὰ ἔχουν γίνει πολλοὶ μοναχοὶ πάλι ἐν σώματι φανατικοὶ ὀπαδοὶ τοῦ πάπα Ῥώμης καὶ μὲ τὸ νὰ διαθέτουν ἀμύθητα πλούτη (ἡ περιουσία τοῦ Ὠνάση σήμερα εἶναι 3 δισεκατομμύρια δολλάρια, ἐνῷ τοῦ Βατοπεδίου 15 δισεκατομμύρια €· πάνω ἀπὸ πενταπλάσια· χώρια τῶν ἄλλων μοναστηριῶν), ὡς κίνδυνος γιὰ τὴν ἐκκλησία ἔχουν γίνει πολὺ μεγάλος. δὲν εἶναι ὅμως ἰσχυρώτεροι ἀπὸ τὸ θεὸ τῶν Χριστιανῶν. πολὺ σύντομα οἱ μοναχοὶ μποροῦν νὰ γίνουν δήμιοι τῶν Χριστιανῶν ἀρχίζοντας πρῶτα ὡς σκληροὶ τιμηταί. ὁ μοναχὸς εὔκολα μπορεῖ νὰ σφάξῃ ἄνθρωπο ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ ἢ τὸ πιθανώτερο ἐν ὀνόματι τῆς Παναγίας. ἔτσι ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ τὸ 403 στὴν Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας δὲν θὰ ἔκαιγαν παρὰ λίγο τὸ Χρυσόστομο; θὰ τὸν ἔκαιγαν ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ τότε, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν γνωρίσει ἀκόμη τὴν Παναγία, ὅπως φαίνεται στὰ κείμενα τῆς ἀββάδικης παραφιλολογίας. ἐν ὀνόματι τῆς Παναγίας τώρα κάνουν καὶ πολὺ χειρότερα πολὺ πιὸ πρόθυμα καὶ φανατικά· διότι τὴν «Παναγία τους» τὴν ἀγαποῦν ἀσυγκρίτως περισσότερο ἀπὸ τὸ θεό. ὅσο πιὸ πολὺ τὴν ἀγαποῦν, τόσο ἐπικινδυνώτεροι εἶναι.

Γενικὰ στὸ Βυζάντιο οἱ μοναχοὶ ἦταν γιὰ τὸν πάπα τῆς Ῥώμης ὅ,τι ἦταν ἀπὸ τὸ 1917 μέχρι τὸ 1989 οἱ κομμουνισταὶ ὅλων τῶν κρατῶν γιὰ τὴ Σοβιετία· φανατικοὶ φασιστοειδεῖς ὀπαδοί, προπαγανδισταὶ τοῦ μεγαλείου του καὶ τῆς ὑπεραγιότητός του, πεμπτοφαλαγγῖτες τῆς ἐπιρροῆς του κι ἐπιβολῆς του, πράκτορες τῶν ἐγκοσμίων συμφερόντων του καὶ τῆς διαφθορᾶς του καὶ τῆς διαστροφῆς του, καὶ κατάσκοποί του εἰς βάρος τῆς ἐκκλησίας στὴν ὁποία παρασιτεύουν. εἶχαν θεὸ τὸ χαλίφη τῆς Ῥώμης καὶ ὄνειρο τὴν καθυπόταξι τῆς ἐκκλησίας σ' ἐκεῖνον ὡς τσιράκια τοῦ ἀντιχρίστου καὶ δαιμόνια τοῦ διαβόλου. «μοναχὸς» ἐκεῖνος, μοναχοὶ κι αὐτοί, ἦταν ἡ προέκτασί του, τὰ νεῦρα του, καὶ τὰ νύχια του μπηγμένα στὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας. πιθανώτατα χωρὶς τὸ μοναχισμὸ ἡ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία θὰ ἦταν ὑγιέστερη καὶ θὰ ἐπιβίωνε ἄλλη μία χιλιετία, καὶ θὰ εἴχαμε ἀποφύγει τὴν τουρκοκρατία καὶ τὴν τουρκικὴ διείσδυσι στὸν παραμεσόγειο κόσμο, ἀκόμη καὶ τὴν ἀραβικὴ ἰσλαμικὴ ἐξάπλωσι. ἡ αὐτοκρατορία ἐκείνη ὑπῆρξε μοναχόπληκτη μ' ὁποιαδήποτε σημασία τῆς λέξεως αὐτῆς.

3. Ἱερωνύμου Ἐπιτάφιον Παύλης

Εἰσαγωγὴ

Τὸ ἐρωτικὸ αὐτὸ κείμενο τοῦ Ἱερωνύμου, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ *doctor doctorum* τῆς ἐκκλησίας αὐτὸς ἐκφράζει τὸν παράφορο ἔρωτά του

γιὰ τὴν Παῦλα, ποὺ μόλις ἔχει πεθάνει σὲ ἡλικία 57 ἐτῶν στὶς 26-1-404, κατὰ 22% μεγαλείτερο ἀπὸ τὸ Κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον, ὁ ἴδιος ἐπιμένει ὅτι *εἶναι ἱστορία καὶ ὄχι πανηγυρικὸς (testor Iesum... me... historiam scribere, non panegyricum)* (21,4). καὶ τέσσερες φορὲς «ὁρκίζεται στὸν Ἰησοῦ, στὸν κριτὴ θεό, καὶ στοὺς ἁγίους ἀγγέλους, καὶ ἰδιαίτερα στὸν ἄγγελο φύλακα κι ...ἀκόλουθο τῆς Παύλης ὅτι ὅσα γράφει εἶναι ἀληθινὰ κι ὅτι εἶναι ἀμερόληπτος κι ὅτι δὲν κινεῖται ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ἢ ἀπὸ τὴ συνήθεια τῶν ἐγκωμιαστῶν» (2,1· 15,1· 21,4· 30,1). καὶ φυσικὰ δὲν κινεῖται ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ἢ ἐγκωμιαστικὴ συνήθεια, ἀλλ' ἀπὸ ἐρωτικὸ πάθος. τὸ κείμενο εἶναι ἕνα ἐρωτικὸ παραλήρημα μανιακοῦ ἐραστοῦ. τρεῖς φορὲς ἀναφέρεται μὲ τρυφερότητα στὸ *σωματάκι (corpusculum)* τῆς Παύλης (1,3· 7,1· 21,1), ἐνῷ ὅλες τὶς ἄλλες φορὲς τὸ σῶμα τὸ λέει ἁπλῶς *σῶμα (corpus),* καὶ μία φορὰ δὲν ἀντέχει, κι ἐκθειάζει *τὸ ἅγιο καὶ ἱερὸ στῆθος* της (*sanctum et sacrum pectus·* 28,1). μὲ τὸ θάνατό της ἔχουν ξεκουνηθῆ τὰ μυαλά του κι ἀναφωνεῖ σὲ βέβηλη χρῆσι τὸ λόγο τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου *Ἐπιστάτα, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα* (Λκ 8,24· Μθ 8,25) καὶ τὸ στίχο τοῦ ψαλμῳδοῦ

Ἐξεγέρθητι, ἵνα τί ὕπνοῖς, Κύριε; (Ψα 43,24) (27,1).

καὶ γιὰ τὸ κείμενό του αὐτό, ποὺ ἐπιμένει ὅτι εἶναι ἀπαθὴς νηφάλια ψύχραιμη καὶ ἀμερόληπτη ἱστορία, στὸ τέλος καυχᾶται ὅτι τὄγραψε *μέσα σὲ δύο μόλις νύχτες,* κι ὅτι, ὅταν τὄγραφε, *μούδιασαν τὰ δάχτυλά του, ἔπεσε τὸ χέρι του, κι ἀποχαυνώθηκε τὸ μυαλό του* (32,1)· προεμφραγματικὴ κατάστασι ἢ προοίμιο ἐγκεφαλικοῦ ἐπεισοδίου. καὶ στὸ τέλος ξεσπάει· *Χαῖρε, Παῦλα, ... ὁ λάτρης σου (cultor tuus)* (33,1). καὶ γιὰ τὸ ἐρωτικὸ αὐτὸ παραλήρημά του καυχιέται πάλι μ' ἕνα στίχο τοῦ Ὁρατίου· Σοῦ

Τεχνούργησα μνημεῖο χαλκοῦ διαχρονικώτερο
(exegi monumentum aere perennium),

πρῶτο στίχο ποιήματος, ὅπου ὁ Ὁράτιος (Carm. 3,30,1) καυχᾶται γιὰ τὴν ποιητικὴ τέχνη του, ποὺ τὴν ἐντάσσει στὴν αἰωνιότητα, κι ὁ Ἱερώνυμος τὸν μιμεῖται καυχώμενος κατ' οὐσίαν γιὰ τὴ συγγραφικὴ καὶ ποιητική του τέχνη.

Τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι ἀξονικὴ τομογραφία τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ἤθους τοῦ Ἱερωνύμου καὶ κλασσικὸ δεῖγμα τῆς προκεχωρημένης παρακμῆς τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀποθρασύνσεως τοῦ μοναχισμοῦ. ἓξ μῆνες πρὶν γραφῇ, ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν ἐπισκόπων, θανάσιμοι ἐχθροὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ μεγαλειτέρου μεταποστολικοῦ ἀντρὸς τῆς Χριστιανωσύνης, τὸν εἶχαν καθαιρέσει ἀφορίσει καὶ καταδικάσει σὲ θανάσιμη ἐξορία. μετὰ τὴν ἀνάκλησι κι ἀποκατάστασί του ὁ Χρυσόστομος συγχώρησε τοὺς ἐχθρούς του ὅ-

λους. καὶ τρεῖς μῆνες ἔπειτα οἱ συγχωρηθέντες ὠργανώθηκαν πάλι ἐναντίον του καὶ τὴ δεύτερη αὐτὴ φορὰ κατώρθωσαν νὰ τὸν ἐξοντώσουν. ἡ δεύτερη συνωμοσία τους ἄρχισε τὸν Ἰανουάριο τοῦ 404, ἀκριβῶς τὶς ἡμέρες ποὺ ὁ ἐρωτευμένος Ἱερώνυμος ἔγραφε αὐτὸ τὸ ἐρωτικὸ παραλήρημα, τὸ ὁποῖο μᾶς δείχνει μιὰ ἄλλη πλευρὰ τῆς παρακμῆς ἐκείνης. ὄντως ντοκουμέντο καὶ *μνημεῖον χαλκοῦ διαχρονικώτερον.*

Ὅταν ἡ μετάφρασί μου αὐτὴ εἶχε κυκλοφορήσει παντοῦ μὲ τὸ Μητερικὸν τοῦ Δ. Τσάμη, ὅπου συμπεριλήφθηκε (τ. 7, σ. 156-255, ἔτος 1996) κατ' αἴτησί του, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε μετάφρασι τοῦ ἔργου σὲ καμμία γλῶσσα, μιὰ μέρα ποὺ ἤμασταν μαζὶ στὸ γραφεῖο του, ἦρθε μιὰ σημαίνουσα μοναχὴ τοῦ μικτοῦ μοναστηριοῦ τοῦ Ἔσσεξ τῆς Ἀγγλίας, στὴν ὁποία ὁ Τσάμης μὲ σύστησε, προσθέτοντας ὅτι ἐγὼ μετέφρασα τὸ Ἐπιτάφιον τῆς Παύλης. ἐκείνη μὲ κύτταξε ἐκστατικὴ καὶ μόνο ποὺ δὲν ἔπεσε στὸ ἔδαφος νὰ μὲ προσκυνήσῃ. δὲν σταματοῦσε νὰ μοῦ ἐκφράζῃ τὸ θαυμασμό της καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη της, «ποὺ μετέφρασα αὐτὸ τὸ ἀπροσπέλαστο μέχρι τότε ἀριστούργημα, καὶ μποροῦν πλέον νὰ τὸ ἀπολαμβάνουν κλπ. κλπ.». μοῦ μετέφερε καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη ὅλων τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων μοναχῶν τοῦ μοναστηριοῦ τους, τὸ ὁποῖο ἵδρυσε ἕνας λελὲς καλλιτέχνης Ῥῶσος ἐμιγκρὲς τοῦ Παρισιοῦ, ποὺ ὅταν μπατάλιασε –πολὺ νωρίς–, ἔγινε μοναχὸς Ἁγιορείτης πρῶτα καὶ νικολαΐτης ἔπειτα στὴν Ἀγγλία. ἡ καλόγρια δὲν σταματοῦσε νὰ μ' ἐκθειάζῃ. δὲν ἔλεγα τίποτε, κι ἐκείνη αὐτὸ τὸ θεώρησε ἀββάδικο μέτρο ταπεινοφροσύνης. σοῦ λέει, μὲ τέτοια ὑψηλοβάμονα ἀριστουργήματα ποὺ μεταφράζει αὐτὸς καὶ ἀσφαλῶς ἐντρυφᾷ σ' αὐτὰ πρῶτος ἀπ' ὅλους, θὰ εἶναι νηπτικὸς μὲ ἀββάδικη πνευματικότητα καὶ ταπεινοφροσύνη. ἔτσι ἀλληλοθαυμάζονται κι ἀλληλοκολακεύονται οἱ τέτοιοι, μερικὲς φορὲς καὶ γιὰ πράγματα ποὺ δὲν τὰ πιστεύουν. ἐγὼ ὅμως δὲν μίλησα, ἐπειδή, ἂν μιλοῦσα, θὰ τῆς ἔλεγα· «Μὰ βέβαια· στὸ κείμενο ποὺ μετέφρασα βρήκατε τὸ νικολαϊτικὸ πρότυπό σας, τὸ ὁποῖο ψάχνατε καὶ δὲν βρίσκατε. τὸ «ὀρθόδοξο» μικτὸ μοναστήρι σας εἶναι σὰν τὸ μοναστήρι τοῦ Ἱερωνύμου καὶ τῆς Παύλης στὴ Βηθλεέμ. καὶ τώρα βρήκατε τὸ ἀρχαῖο στήριγμά σας». συγκρατήθηκα ὅμως, φιλοξενούμενος ἐπισκέπτης κι ἐγὼ σὲ χῶρο μὴ δικό μου, κι ἀνέλαβα νὰ τὸ πῶ αὐτὸ σὲ ὦτα ἀκουόντων ὁπωσδήποτε καὶ σ' ὅλη τὴ Χριστιανωσύνη σὲ καιρὸ εὐθετώτερο· τώρα. εἶναι γεγονὸς ἀναντίρρητο ὅτι ἀπὸ τὰ ἐρωτευμένα κι ἀντίζηλα ζευγάρια Ἱερωνύμου - Παύλης καὶ Ῥουφίνου - Μαρκέλλης ὡς πρότυπα δρομολογήθηκε τὸ πορνόβιο σύστημα τοῦ παπικοῦ μοναχισμοῦ μὲ τὶς βρομοτερέζες. ἕναν αἰῶνα πιὸ μπροστά, τὸ 306, θέσπισαν τὴν πορνόβιο ἀγαμία τους, ἀλλὰ δὲν μποροῦσαν νὰ τὴ στηρίξουν κάπου, ἱστο-

ρικῶς τοὐλάχιστο, ἂν ὄχι βιβλικῶς. δημιούργησε αὐτὸ τὸ «στήριγμα» καὶ τοὺς τὸ προσέφερε ὁ πρὶν καὶ μετὰ τὸ βάπτισμά του πόρνος Ἱερώνυμος, καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἀναγόρευσαν *doctorem doctorum* καὶ μάλιστα *primum inter quatuor.* οἱ παπικοὶ τὸν θεωροῦν ὡς τὸν μεγαλείτερο ἄντρα τῆς ἐκκλησίας. κι αὐτὸς δὲν εἶναι τίποτε περισσότερο ἀπὸ ἕνας τῶν κατ' ἐξοχὴν ἐχθρῶν καὶ πλαστογράφων τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ὅπως ἔγραψα ἀναλυτικὰ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια στὴ διδακτορική μου διατριβὴ «Ἱερωνύμου De viris illustribus», ὁ Δαλμάτης ἤτοι Ἰλλυριὸς Ἱερώνυμος (347-420) μετὰ κάποιες σπουδὲς στὴ Ῥώμη, τὶς ὁποῖες ὁ ἴδιος θεώρησε λαμπρές, κι ἀφοῦ χρημάτισε κατηχούμενος γιὰ πολλὰ χρόνια, σὲ ἀντρικὴ πλέον ἡλικία ἀποφάσισε νὰ γίνῃ Χριστιανὸς καὶ κληρικὸς καὶ μᾶλλον πάπας Ῥώμης. σκέφτηκε ὅμως ὅτι, μιὰ καὶ τὸ βάπτισμα ἐξαλείφει ὅλα τὰ προδιαπραχθέντα ἁμαρτήματα, καλὸ εἶναι νὰ χορτάσῃ πρῶτα τὴν πορνεία κι ὅλες τὶς διαστροφὲς κι ἔπειτα νὰ γίνῃ μὲ τὸ βάπτισμα πεντακάθαρος καὶ νὰ μὴν ξαναμαρτήσῃ. στὴν ἀρχαία ἐκκλησία βέβαια, ἂν ἕνας κατηχούμενος ἀνέβαλλε τὸ βάπτισμά του γιὰ πολύ, περισσότερο ἀπ' ὅσο ἔκρινε ἡ ἐκκλησία, δὲν τὸν βάπτιζαν πλέον, ἀλλὰ τὸν ἔδιωχναν κι ἀπὸ κατηχούμενο· καὶ δεύτερον, ἂν ἕνας μετὰ ἀπὸ ἐπαρκῆ κατήχησι ἐπιδιδόταν σὲ τέτοια ἁμαρτήματα, τὸν ἔδιωχναν ἐπίσης γιὰ πάντα, χωρὶς νὰ τὸν βαπτίσουν. καὶ τρίτον, ἕναν ποὺ εἴτε πρὶν εἴτε μετὰ τὸ βάπτισμα εἶχε γευτῆ σεξουαλικῶς στὴ ζωή του περισσότερες ἀπὸ μία γυναῖκα νομίμως ἢ πόρνευσε μία φορὰ στὴ ζωή του, δὲν τὸν ἔκαναν ποτὲ κληρικὸ καὶ τοῦ ἀπαγόρευαν ἰσοβίως νὰ ἔχῃ ἐκκλησιαστικὸ θεολογικὸ καὶ κηρυκτικὸ λόγο τόσο προφορικὸ ὅσο καὶ γραπτό. κι αὐτὸ στὴν Ἀνατολὴ τηροῦνταν, ἀλλ' ὄχι καὶ στὴ Δύσι. ἔτσι ὁ Ἱερώνυμος, ἀφοῦ ἐπιδόθηκε στὸ βόρβορο τῆς ἀκολασίας γιὰ δύο περίπου χρόνια, ἔπειτα βαπτίστηκε, γιὰ νὰ εἶναι ὁλόαγνος. ἐπειδὴ ὅμως μία μὲν τοπικὴ ἐκκλησία, ἐκφραζόμενη μ' ἕναν ἀνάξιο ποιμένα της, μπορεῖ νὰ ἐμπαίζῃ τὸν ἑαυτό της, ἀλλ' ὁ θεὸς δὲν ἐμπαίζεται, ὁ Ἱερώνυμος ἐγκαταλείφθηκε καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα, κι ἐπιδόθηκε στὴν ἀκολασία γι' ἄλλη μιὰ διετία περίπου, μὲ σκοπὸ νὰ διανύσῃ ὄχι διετία, ἀλλὰ μιὰ ὁλόκληρη ζωὴ ἀκολασίας. μετὰ διετία ὅμως σταμάτησε, ἐπειδὴ ἀπὸ μιὰ πολὺ βαρειὰ καὶ παρὰ λίγο θανάσιμη ἀρρώστια ἔγινε σεξουαλικὰ ἀνίκανος. καὶ τότε «μετανόησε», ἐπιδόθηκε στὰ «πνευματικά», καὶ θέλησε ἀπὸ λαϊκὸς νὰ γίνῃ κατ' εὐθεῖαν πάπας τῆς Ῥώμης. ἦταν εὐνοούμενος τοῦ Ῥώμης Δαμάσου.

Στὸ μεταξὺ ὡς λαϊκός, ποὺ φαίνεται ὅτι ἦταν κι ἐμφανίσιμος ἄντρας καὶ γοητευτικός, ὅλως *προπετὴς καὶ τετυφωμένος,* ἔκανε τὸ δάσκαλο τῆς θεολογίας, *ἔχων μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένος,* κι ἀναδείχτηκε σὲ διάσημο γυναικοσυλλέκτη. εἶχε μα-

θήτριες μόνο *γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις,* συναισθηματικῶς *αἰχμάλωτα* σ' αὐτόν, *πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα,* ἰδίως χῆρες εὐκατάστατες καὶ ἄγαμες «ἀφιερωμένες» κοπέλλες, *ἐνδύνων εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν* γιὰ τὸν πονηρὸ σκοπό του (Β΄ Τι 7,1 - 5), καθὼς λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος λίγες μέρες πρὶν σφαχτῇ. διότι στὰ τέτοια ὑποκείμενα μπορεῖ μερικὲς φορὲς ἡ σωματικὴ ἱκανότης γιὰ κάποιο λόγο νὰ μαραίνεται προώρως ὁλοσχερῶς καὶ ἀμετακλήτως, ἀλλ' ἡ ἀσελγὴς ἐπιθυμία δὲν καταστέλλεται· ἀντίθετα μάλιστα ἐξαγριώνεται περισσότερο, καὶ ἡ θηλυμανία τους ἀχαλίνωτη ξεπερνάει κάθε φυσιολογικὸ ὅριο. τέτοιος ἦταν κι ὁ Ἱερώνυμος. εἶχε δὲ μεταξὺ τῶν *αἰχμαλωτισμένων γυναικαρίων* του καὶ μία κατ' ἐξοχὴν ἐρωμένη, τὴ Μαρκέλλα, ὅπως ἀκριβῶς κι ὁ Μοντανὸς εἶχε πρῶτα μιὰ Πρίσκιλλα, κι ἀργότερα γι' ἀνανέωσι μιὰ Μαξιμίλλα. κι ὁ κάθε τέτοιος συνήθως ἔχει σὰ σουλτάνα τοῦ ἰδεατοῦ χαρεμιοῦ του πότε μιὰ Μαρία, πότε μιὰ Ἰουλία, πότε μιὰ δεύτερη Μαρία, κλπ. κλπ.. εἶναι πλέον φαινόμενο διεγνωσμένο. ἔτσι ἀκριβῶς σὰν τὸν νικολαΐτη Μοντανὸ κι ὁ Ἱερώνυμος κάποτε ἔκανε πέρα τὴ Μαρκέλλα, ἐπειδὴ τὴν ἀνανέωσε μὲ τὴν Παῦλα, πιθανῶς νεώτερη ὀμορφώτερη καὶ κυρίως πλουσιώτερη. τὰ φίλαυτα αὐτὰ ἄτομα ἀγαποῦν τὶς γυναῖκες των ὅπως ὁ λαγὸς τὰ μαρούλια. ἐδῶ μιλᾶμε γιὰ μιὰ ζάπλουτη πατρικία Παῦλα καὶ νεαρὴ χήρα γύρω στὰ 30. διότι πολὺ πρὶν πεθάνῃ στὰ 57 της, ἔχει γιὸ μὲ κόρη νήπια, ἐνῷ ὅταν εἶχε φύγει μὲ τὸν Ἱερώνυμο, ὁ γιός της αὐτὸς ἦταν νήπιο ὁ ἴδιος. καὶ ἡ νεαρὴ ζάπλουτη χήρα εἶχε πέντε παιδιά, τέσσερα κορίτσια ἔφηβα κι ἕνα γιὸ νήπιο, τὸν Τοξότιο. ἐνδέχεται ἐκεῖνο ποὺ τὸν τράβηξε πρὸς τὴν Παῦλα νὰ ἦταν καὶ τὰ τέσσερα ἔφηβα κορίτσια της. διότι τὶς αἰχμαλώτισε ἄγρια καὶ τὶς πέντε, μητέρα καὶ τέσσερες κόρες της. τὸν δὲ νήπιο Τοξότιο σχεδὸν τὸν ἀπεχθανόταν, καὶ γι' αὐτὸ τοῦ ἔκανε μιὰ ζημιὰ ποὺ μεγαλείτερη δὲν μποροῦσε νὰ ὑπάρχῃ γιὰ ἕνα νήπιο· τὸν ἀπομάκρυνε γιὰ πάντα ἀπὸ τὴ μητέρα του κι ἀπὸ τὴν περιουσία του, ὅταν ἐκεῖνος ἦταν ἀκόμη νήπιος.

Πρῶτα γιὰ κάποια ἄσκησι ποὺ ἐπέβαλε στὴν πρώτη κόρη τῆς Παύλης, τὴ Βλαισίλλα, ἐκείνη πέθανε, καὶ ξέσπασε μεγάλο σκάνδαλο, ποὺ συντάραξε τὴ Ῥώμη. ἦταν δὲ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ὁ Ἱερώνυμος καὶ ὑποψήφιος πάπας Ῥώμης (384), «ὁ τεσσαρακοστὸς μετὰ τὸν ἀπόστολο Πέτρο», ὅπως φανταζόταν ὁ ἴδιος, καὶ εἶχε σκαρώσει καὶ κάποιους καββαλιστικοὺς συμβολισμοὺς μεταξὺ 1 καὶ 40, δηλαδὴ τοῦ «Πέτρου» καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. θὰ διαδεχόταν τὸν ἔνθερμο προστάτη του Δάμασο, αὐταρχικὸ τύραννο ποὺ εἶχε γίνει πάπας Ῥώμης τὸ 366 μετὰ ἀπὸ ἄγριες σφαγὲς τῶν ὀπαδῶν τοῦ συνυποψηφίου του Οὐρσίνου, κατὰ τὶς ὁποῖες σὲ μία μόνο μέρα καὶ μόνο στὸ ναὸ τοῦ μάρτυ-

ρος Σικινίνου μετρήθηκαν 137 πτώματα (Amm. Marcellinus 27, 3, 11-13. Rufinus, Hist. eccl. 2,10 PL 21,521ab). τὰ ἰδιότροπα σεξουαλικὰ σκάνδαλα ὅμως τοῦ Ἱερωνύμου μὲ τὰ γυναικάριά του, ποὺ ἀκούστηκαν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ αἰφνιδίου θανάτου τῆς Βλαισίλλας, κι ὁ ἴδιος ὁ θάνατός της δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ γίνῃ πάπας Ῥώμης, ἐπειδὴ οἱ συνυποψήφιοί του ἀξιοποίησαν πρὸς ὄφελός των τὰ σκάνδαλά του, καὶ παρέμεινε λαϊκός. (μισὴ χιλιετία ἀργότερα ὁ νεοχειροτόνητος πάπας Ῥώμης Νικόλαος Α΄ θὰ ἐκμανῇ ἐναντίον τοῦ Φωτίου Κωνσταντινουπόλεως, ἐπειδὴ ἐξελέγη πατριάρχης ἀπὸ λαϊκός). κι ὁ Ἱερώνυμος ποὺ εἶδε καὶ τοὺς καββαλισμούς του νὰ καταρρέουν, εἴτε φεύγοντας ἀπὸ τὴ Ῥώμη χολωμένος εἴτε καὶ φυγοδικώντας ἐξαφανίστηκε ἀπὸ τὴ Ῥώμη πάραυτα, παίρνοντας μαζί του καὶ τὴν ἀπαραίτητη Παῦλα του μακριὰ ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς θανατώσεως τῆς Βλαισίλλας. πῆγε γιὰ πάντα στὴν Ἀσία.

Στὸ μεταξὺ ὑπῆρξαν καὶ παράλληλα γεγονότα. ἡ πιὸ μπροστὰ ἐξωργισμένη Μαρκέλλα πρῶτον μὲν ἔγινε ἐρωμένη τοῦ Ῥουφίνου (τὰ ἔργα του στὴν PL 21), φίλου τοῦ Ἱερωνύμου ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς συναλητείας των, ὅταν κι ἐκεῖνος εἶχε ἐπιδοθῆ μαζί του στὴν ἴδια νικολαϊτικὴ δραστηριότητα, ἀλλὰ σὲ βεληνεκὲς μικρότερο ὡς ἐλάσσονος γοητείας, δεύτερον δὲ ἡ Μαρκέλλα, χωρὶς νὰ ξεχνάῃ ποτὲ τὸν Ἱερώνυμο, ἄνοιξε μὲ τὴν πρώην φίλη της Παῦλα ἕναν ἄγριο καὶ ἰσόβιο πόλεμο κουτσομπολιοῦ καὶ κατινιᾶς. στὴν Παλαιστίνη ἡ Παῦλα μὲ τὸν Ἱερώνυμο, στὴν Παλαιστίνη κι ἡ Μαρκέλλα μὲ τὸν ὀλίγο Ῥουφῖνο. τὰ δυὸ γύναια μιὰ ζωή, κι ὡς ἡγούμενες μοναστηριῶν, τρώγονταν σὰν τὶς κεραμιδόγατες. ὁ βλάκας Ῥουφῖνος συμπαραστεκόταν τὴ Μαρκέλλα στὸ γατήσιο πόλεμό της, κι ὁ κοκορῖκος Ἱερώνυμος κορδωνόταν σὰ γύφτικο σκεπάρνι ποὺ δυὸ κεραμιδόγατες ξεσχίζονταν γιὰ τὴ γοητεία του. μιὰ ποὺ δὲν μποροῦσε ν' ἀπολαύσῃ τὸ πλῆρες σέξ, ἀπολάμβανε αὐτό. ἡ δὲ Παῦλα ἄρχισε μιὰ μανιακὴ πλειοδοσία, γιὰ νὰ κρατήσῃ τὸν ἐραστή της, ποὺ τόσο κουράστηκε γιὰ νὰ τὸν ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν «πνευματική της ἀδελφὴ» Μαρκέλλα. καὶ μέσα στὴν ἀφρενάριστη πλειοδοσία τῆς Παύλης ἔγιναν ὅσα τρελλὰ περιγράφονται μὲ τόση τύφλωσι στὸ ἀδιάντροπο αὐτὸ ἀριστούργημα - τερατούργημα τοῦ Ἱερωνύμου «Ἐπιτάφιον Παύλης», ποὺ μεταφράζω ἐδῶ. διότι εἶναι ἕνα ὄντως *μνημεῖον χαλκοῦ διαχρονικώτερον* γιὰ τὸ πῶς εἰσήλασε ἡ παρακμὴ στὴν ἐκκλησία μετὰ τὴν παῦσι τῶν διωγμῶν ὡς ὕπουλος πλέον νικολαϊτισμός. στὸ κεφάλαιο 18 ὁ ἐκτεταμένος ὑπαινιγμὸς ἀναφέρεται στὸν ἄγριο πόλεμο ἀνάμεσα στὶς δυὸ κεραμιδόγατες Μαρκέλλα καὶ Παῦλα. εἶναι ἀξιοσημείωτο πῶς ὁ Ἱερώνυμος τὸν λέει πόλεμο τοῦ Ἰδουμαίου Ἄδερ πρὸς τὸν Σολομῶντα (Βα 24,4) καὶ πῶς ἡ πλευρά του τὸν «πνευματικὸ» αὐτὸν ἀγῶνα της τὸν ἐξω-

ραΐζει κι ἐξαγιάζει μὲ ψαλμικὰ καὶ ἄλλα βιβλικὰ ἐδάφια. καὶ οἱ σημερινοὶ γέροντες κάθε κερδοσκοπικὴ ἐπιτυχία τους τὴ λένε ἱεροπρεπῶς *εὐλογία,* ἀντὶ νὰ τὴν ποῦν κατάρα ἢ βρομιά.

Ὁ Ἱερώνυμος ἀπομονώνει πρῶτα τὴ χήρα Παῦλα ἀπ' ὅλους τοὺς συγγενεῖς της. τὸ κάνουν αὐτὸ καὶ σήμερα οἱ γέροντες. κυριαρχεῖ στὸν οἶκο της τρώγοντας τὴν τεράστια περιουσία της καὶ θανατώνοντας, ὅπως θανάτωσε, τὴν πρώτη κόρη της Βλαισίλλα. μὲ πολὺ κοκοριλίκι καυχᾶται στὸ *Ἐπιτάφιον* ὅτι ἡ Παῦλα δὲν ἤθελε νὰ δίνεται στὸν ἄντρα της Τοξότιο καὶ νὰ τοῦ κάνῃ παιδιά (4,2) κι ὅτι σχεδὸν εὐχόταν τὸ θάνατό του (5,1) καὶ τὴ χηρεία της. τρέφει πολὺ χορταστικὰ τὸ κοκοριλίκι του αὐτὴ ἡ καύχησι τοῦ ἐραστοῦ· γι' αὐτὸ μιλάει σὰν τυφλωμένος ἀντεραστὴς ἀκόμη καὶ τοῦ πεθαμένου συζύγου της. ἔπειτα τὸ ἴδιο κοκοριλίκι του τὸ τρέφει καὶ τὸ ὅτι ἐκείνη τὸν προτίμησε κι ἀπ' ὅλους τοὺς οἰκείους της κι ἀπὸ τὸν μεγάλο κοινωνικό της περίγυρο, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὴν ἀπομόνωσε (5,1-2). νιώθει πιὸ κόκορας, ποὺ δὲν δυσαρεστεῖται μαζί του γιὰ τὸν ἐξ αἰτίας του θάνατο τῆς κόρης της Βλαισίλλας, γιὰ τὸν ὁποῖο θάνατο αὐτὸς γράφει ἐδῶ ὅτι τὴν παρηγόρησε ἀρκούντως στὴ Ῥώμη μὲ μιὰ ἐπιστολή του (4,2), δηλαδὴ τὴν κατάφερε νὰ μὴν ἐξοργιστῇ ἐναντίον του, ἐμπνέοντάς της ἔρωτα ἰσχυρότερο τῆς θλίψεως γιὰ τὸ θάνατο τοῦ παιδιοῦ της. ἔπειτα κοκορεύτηκε ὕπουλα ποὺ ὡς ἐραστὴς τῆς Παύλης νίκησε τοὺς ἀντεραστάς του φιλοξενουμένους τῆς Παύλης Δομνῖνο Ἀντιοχείας κι Ἐπιφάνιο Κύπρου (6,1), ποὺ τόσο θαύμαζε ἐκείνη, ἀλλ' αὐτὸς τὴν κράτησε δική του κυρίως θαυμάστρια.

Στὸ τέλος ὁλοκληρώνει τὸ κοκοριλίκι του πείθοντάς την νὰ ἐγκαταλείψῃ γιὰ χάρι του τ' ἄλλα τρία παιδιά της, Ῥουφῖνα Παυλῖνα καὶ νήπιο Τοξότιο, νὰ πάρῃ μαζί της μόνο τὴν τρίτη κόρη της Εὐστοχία –δυὸ φορὲς τὴ λέει *Εὐστοχία* (27,2· 33,2) κι ἑφτὰ φορὲς *Εὐστόχιον* (2,2· 4,1· 4,2· 6,3· 26,2· 29,2· 31,1), ὅπως λένε τώρα «ἡ Κατερίνα» καὶ «τὸ Κατερινάκι»–, ἐπειδὴ ἦταν μικρονοϊκὴ καὶ πολὺ ἐξαρτημένο δουλάκι –ἕνα χαϊβάνι– καὶ *ἦταν πάντοτε τόσο προσκολλημένη στὴ μητέρα της καὶ ὑπατασσόταν στὴν ἐξουσία ἐκείνης τόσο πολύ, ὥστε οὐδέποτε κοιμόταν οὐδέποτε κυκλοφοροῦσε καὶ οὐδέποτε ἔτρωγε χωρὶς ἐκείνη, γιὰ νὰ μὴν ἔχῃ στὴν κατοχή της οὔτε ἕνα νόμισμα* (26,2), νὰ φύγῃ μαζί του στὴν Ἀνατολὴ –ἀορίστως, διότι τὴ Βηθλεὲμ τὴν προσδιώρισαν ἔπειτα, ἡ Παῦλα δῆθεν (10,3· 14,3)–, καὶ νὰ μὴν ξαναδῇ τὰ παιδιά της ποτέ. ὡς διεστραμμένος ἐραστὴς τῆς Παύλης καὶ ψυχανώμαλος ἀντεραστὴς τοῦ νηπίου γιοῦ της Τοξοτίου ἡδονίζεται νὰ περιγράφῃ ὅτι, ὅταν ἀνέβηκαν στὸ καράβι, κι ἐκεῖνο ἄνοιξε πανιὰ καὶ ξεκινοῦσε, κι *ἀπὸ τὴν προκυμαία ὁ μικρὸς Τοξότιος τῆς ἅπλωνε ἱκετευτικὰ τὰ χέρια του,* κλαίοντας καὶ παρακαλώντας σπαρα-

κτικὰ νὰ μὴν τὸν ἐγκαταλείψῃ ἢ νὰ τὸν πάρῃ μαζί της, ἐκείνη γύρισε τὸ πρόσωπό της ἀλλοῦ καὶ οὔτε δάκρυσε. καὶ *ἡ ἔφηβος καὶ σὲ ἡλικία γάμου κόρη της Ῥουφῖνα τὴν ἱκέτευε μὲ κλάμα σιωπηλό,* ἀλλ' ἡ λυσσασμένη ἀπὸ ἔρωτα γιὰ τὸν Ἱερώνυμο σκυλόμαννα οὔτε γύρισε νὰ τὴν κυττάξῃ, ἀλλὰ *μὲ τὴν πρὸς τὸ θεὸ εὐσέβεια κατανικοῦσε τὴν πρὸς τὰ παιδιά της στοργή. κατέπνιγε τὴ μητέρα, γιὰ νὰ προσφέρῃ τὴ δούλη τοῦ Χριστοῦ. ...καὶ ἦταν σ' ὅλους ἀξιοθαύμαστη γιὰ τοῦτο, ὅτι κατανικοῦσε μιὰ μεγάλη ἀγάπη* (6,2).

Χρησιμοποιεῖ ὁ ἐραστὴς ὡς στηρίγματα αὐτῆς τῆς ἀπάνθρωπης καὶ διεστραμμένης κτηνωδίας βιβλικὰ ἐδάφια. καὶ σ' ὅλη τὴν ἔκτασι τοῦ ἔργου του χρησιμοποιεῖ σὰν κλεμμένα κι ἀταίριαστα ἀνταλλακτικὰ γιὰ παρόμοιες κτηνωδίες τῆς Παύλης καὶ δικές του, ποὺ τὶς ἐγκρίνει κι ὁλοφάνερα τὶς ὑπαγορεύει ὁ ἴδιος, διάφορα βιβλικὰ χωρία, ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ αὐτὸ ποὺ ἰσχυρίζεται αὐτὸς ἐννοοῦν, γαρνίροντάς τα βέβαια καὶ περνώντας τα ἀπὸ τὸ δικό του μετασχηματιστή, μὲ ἄφθονες καββαλιστικὲς ἑρμηνεῖες, ὅπως ὅταν κατὰ τὸ Β΄ αἰῶνα ἕνας νικολαΐτης εἶπε σὲ ἀθῷα κοπέλλα, ποὺ λιμπίστηκε, τὸ εὐαγγελικὸ ῥητὸ *Παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου* (Λκ 30,4), ἢ ὅπως ἕνας κίναιδος κληρικὸς τῶν χρόνων μας, ὅταν ψάρευε, ἔλεγε *Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε* (Γα 13,2). ἔτσι ἀπὸ θεοσέβεια κι οἱ εἰδωλολάτρες θυσίαζαν εὐλαβῶς τὰ νήπια παιδιά τους στὸν κίναιδο θεό τους Μολόχ, καίγοντάς τα ζωντανὰ στὴν πυρά του καὶ παραμένοντας ἀλύγιστοι κι ἀσυγκίνητοι ἀπὸ τὰ σπαρακτικά τους κλάματα καὶ τὴ φρίκη τους. αὐτὸ ἐννοεῖ κι ὁ Χριστός, προλέγοντας ὅτι οἱ εἰδωλολάτρες διῶκτες θὰ σφάζουν τοὺς Χριστιανοὺς ὡς θεοσεβεῖς θυσίες των πρὸς τοὺς θεούς των, ὅταν λέῃ στοὺς μαθητάς του ὅτι *Ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ* (Ἰω 39,71). τέτοιες θεοσεβεῖς θυσίες προσέφεραν μὲ τὴν ἀπανθρωπία τους ὁ Ἱερώνυμος καὶ ἡ Παῦλα. διεστραμμένα ἄτομα. ὅ,τι «ἐλεημοσύνες» κι «ἀγαθοεργίες» ἔκαναν ὡς σπατάλη γιὰ τὸν ἔρωτά τους καὶ κάθε ἀνθρωπαρέσκειά τους, ποὺ ἀπέβλεπε στὴν ἀπόσπασι γενικῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἔρωτός των, καταναλίσκοντας τὴν περιουσία ποὺ ἀνῆκε στὰ ἐγκαταλελειμμένα παιδιὰ τῆς σκυλόμαννας, τὶς ἔκαναν, γιὰ νὰ καμουφλάρουν τὸ ἀπάνθρωπο ἀνοσιούργημά τους. ὁ θεὸς δὲν ζήτησε αὐτὸ ποὺ ἔκαναν, κι αὐτοὶ δὲν ἔκαναν τὸ ἁπλὸ ποὺ τοὺς ζητοῦσε. πολὺ ἀκάθαρτα ἄτομα καὶ διαβολεμένα. νόθευσαν τὸ Χριστιανισμὸ πρῶτοι πρῶτοι κι ὅσο λίγοι ἀντίχριστοι. καὶ σήμερα ὑπάρχουν ἄτομα, πού, ὅταν σκοτώνουν κάποιον ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου –στὴν πραγματικότητα γιὰ τὴν ἱκανοποίησι τῆς κακίας των–, δὲν τὸν σκοτώνουν, ἀλλὰ «τὸν στέλνουν στὸν Κύριο». καὶ ἡ Ῥουφῖνα τῆς Παύλης ἡ ἀπαρηγόρητη, ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ πέθανε, ἐνῷ ἡ σκυλόμαννά της ὁσιευόταν μὲ

τὸν Ἱερώνυμο στὴ Βηθλεέμ. ἡ δὲ Παῦλα, ὅταν τὸ ἔμαθε, ταράχτηκε, ἀλλ' ὁ Ἱερώνυμος καὶ πάλι τὴν παρηγόρησε (4,2).

Ξέρω ὅτι αὐτὰ ποὺ γράφω εἶναι τρομερά, ἀλλὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ κείμενο ποὺ μετέφρασα. κι ὅποιος θέλει νὰ ἐλέγξῃ τὸ λατινικὸ πρωτότυπο, αὐτὸ βρίσκεται ὡς Ἐπιστολὴ 108 στὴν PL 22,878 - 906. δὲν θὰ σπαταλοῦσα ἄλλες 36 σελίδες γι' αὐτὸ τὸ ἀνοσιούργημα, καὶ γι' αὐτὸ ἔχω ἐδῶ μόνο τὴ μετάφρασί του. στὸ Μητερικὸν ἔβαλα καὶ τὸ λατινικὸ κείμενο. ἔχουμε ἀπὸ τὸ παρελθὸν πολὺ κακὰ ἰνδάλματα, ποὺ τὰ θαυμάζουμε ἀντὶ νὰ τ' ἀποτροπιαζόμαστε. γι' αὐτὸ ὄχι μόνο δὲν προκόβουμε, ἀλλ' οὔτε κἂν ξελασπώνουμε.

Ὁ συχνὰ ὁρκιζόμενος (2,1· 15,1· 21,4· 30,1) καταχραστὴς Ἱερώνυμος εἶναι ψεύτης, καὶ τὰ ψέμματά του φαίνονται ὁλοφάνερα μέσα στὸ ἀντιφατικὸ αὐτὸ κείμενό του. ἐνῷ στὴν ἐγκατάλειψι τῶν παιδιῶν της, προκειμένου νὰ μετριάσῃ τὸ σὸκ κάθε τρίτου, λέει γιὰ τὴν Παῦλα ὅτι *ἄφησε τὴν κόρη της Παυλῖνα κληρονόμο τόσο τοῦ φρονήματός της ὅσο καὶ τῆς περιουσίας της* (4,2), ὅταν ἐγκωμιάζῃ τὴν Παῦλα, λέει στὸ μὲν προοίμιό του συνοπτικῶς· *Θέλει ὁ ἀναγνώστης νὰ μάθῃ μὲ δυὸ λόγια τὶς ἀρετές της; ἄφησε φτωχοὺς ὅλους τοὺς δικούς της* (= τὰ παιδιά της) (2,2)· στὸ δὲ ἐπίλογό του λέει ἐπιγραμματικῶς καὶ μὲ ὅρκο· *Μάρτυς μου ὁ Ἰησοῦς ὅτι στὴ θυγατέρα της (Εὐστοχία) δὲν ἄφησε οὔτε ἕνα νόμισμα, ἀλλ' ὅπως ἔχω ἤδη πῆ, τῆς ἄφησε μεγάλο χρέος* (30,1). ἐνδιαμέσως δὲ ἀναφερόμενος στὶς βιτσιόζικες σπατάλες ἀνθρωπαρεσκείας τῆς Παύλης, λέει· *Ὅλα σχεδὸν τὰ πλούτη τοῦ εὐγενοῦς καὶ ἐνδόξου καὶ κάποτε πλουσιωτάτου οἴκου διασκορπίστηκαν στοὺς φτωχούς* (5,1)· καὶ πολλὲς φορὲς μιλάει γιὰ μεγάλη διασπάθισι τῆς περιουσίας τῶν παιδιῶν της, ποὺ κατὰ τὸ ἥμισυ προερχόταν ἀπὸ τὸν πεθαμένο πατέρα τους (26,2)· λέει γι' ἀλόγιστες παροχὲς χρημάτων σὲ πρόσωπα μὴ ἔχοντα ἀνάγκη ἀλλὰ μόνο γιὰ τὴν ἱκανοποίησι τῆς ἀνθρωπαρεσκείας της, γιὰ κτίσιμο τεραστίων κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων, ποὺ θὰ στέγαζαν τὸ καραγυναικαριὸ τοῦ Ἱερωνύμου, καὶ γιὰ τὸ πῶς τραβώντας ἀπὸ τὴ Ῥώμη χρήματα καὶ ῥευστοποιώντας τὴν περιουσία τῶν ἐγκαταλελειμμένων παιδιῶν της προκαλοῦσε κατασχέσεις. κατὰ τὰ ἄλλα *ἀπετάγη ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου.* κατὰ τὴν *ἀποταγή* της ῥούφηξε μέσῳ τραπεζιτῶν κάθε οἰκονομικὴ ἰκμάδα τῶν παιδιῶν της, γιὰ νὰ προλάβῃ νὰ τὴ φάῃ αὐτὴ κατασπαταλώντας την γιὰ τὰ βίτσια της καὶ γιὰ τὰ γοῦστα τοῦ ἐγωπαθοῦς καὶ ἀπανθρώπου ἐραστοῦ της Ἱερωνύμου. κι ἐκεῖνος ἔτρεφε τὸ ἁμαρτωλὸ καὶ ἄσφαιρο κοκοριλίκι του μὲ τὸ αἷμα τῶν μισητῶν του παιδιῶν τῆς ἐρωμένης του. καὶ σ' ὅλη τὴν κοινὴ ζωή του μ' ἐκείνη τῆς ἔγραφε δυὸ γράμματα τὴν ἡμέρα, πρωῖ κι ἀπόγευμα, ἐνῷ ἀπεῖχαν 100 μέτρα. καὶ γιὰ τὸν ἔρωτά της τῆς μετέφρασε ἕνα ἕνα ὅλα τὰ βιβλία τῆς Π. Διαθήκης·

πλήρωνε δηλαδὴ (μὲ χρήματα τῆς Παύλης) τὸν Ἰουδαῖο ῥαββῖνο Βαρανίνα νὰ τοῦ μεταφράζῃ ὅπως ὅπως τὸ πρωτομασορικὸ κείμενο, κι αὐτὸς φορμάριζε τὰ στραβολατινικὰ τοῦ Ἰουδαίου σὲ κομψὰ λατινικά. πρόκειται γιὰ ἕνα σκεύασμα διπλῆς παραχαράξεως, γιὰ ἕνα πλαστὸ χαρτονόμισμα, γιὰ μιὰ πλαστογραφημένη Βίβλο, γάγγραινα τῆς χριστιανικῆς πίστεως μέχρι σήμερα. διότι ἀπ' αὐτὸ τὸ πλαστὸ χαρτονόμισμα κατάγονται ὅλες οἱ παπικὲς καὶ προτεσταντικὲς μεταφράσεις τῆς Βίβλου.

Ἡ Παῦλα, λέει ὁ ἀντιφατικὸς καὶ ἀδίστακτος ψεύτης κιἀπατεώνας, ἦταν τόσο ταπεινόφρων καὶ τόσο ἀσκητική, ποὺ ὄχι μόνο δὲν ξεχώριζε ἀπὸ τὶς ἄλλες σὲ τίποτε, ἀλλά, ἂν τὴν ἔβλεπες, σοῦ φαινόταν καὶ κατώτερη ἀπὸ κεῖνες. στὸ 20,3 ὅμως λέει ὅτι οἱ ἄλλες, ὅταν ἦταν εὐγενοῦς κι ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς, στὸ μοναστήρι δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ ἔχουν ἀπὸ τὸ σπίτι τους ὑπηρέτες, ἐνῷ στὸ 27,2 τοῦ ξεφεύγει ὅτι ἡ Παῦλα στὸ μοναστήρι εἶχε ὑπηρέτριες· ἐννοεῖται δοῦλες.

Ἀνατριχιάζει κανεὶς στὸ κεφάλαιο 26, ὅπου ὁ αὐταρχικὸς Ἱερώνυμος θεωρεῖ χριστιανικὸ καὶ πνευματικὸ τὸ ἀνοσιούργημά του νὰ πείθῃ τὴν Παῦλα καὶ τὸν παντρεμένο γιό της Τοξότιο, ἐκεῖνον ποὺ ἐγκατέλειψε νήπιο, καὶ τὴ γυναῖκα του Λαίτη, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ διακόψουν κάθε συζυγικὴ σχέσι καὶ «ν' ἀφιερωθοῦν στὸ Χριστό» μὲ ἰσόβια ἀποχὴ ἀπὸ κοινὸ κρεβάτι, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ βρέφος τους Παῦλα, μιὰ ποὺ ἀπὸ ἡλικία ἑνὸς ἔτους ἤξερε νὰ ψελλίζῃ μισὰ τὰ ὀνόματα τῆς γιαγιᾶς της Παύλης καὶ τῆς θείας της Εὐστοχίας, μὲ *σπασμένη καὶ μπεμπεκίστικη προφορά,* νὰ τὴν ἀφιερώσουν ἰσόβιο παρθένο στὸ Χριστό, συνεχίζοντας ἔτσι τὴν πίστι τῆς μητέρας καὶ γιαγιᾶς Παύλης (26,3). ἀντίχριστα ἄτομα ποὺ κάθισαν στὶς συνειδήσεις τῶν Χριστιανῶν σὰ θεῖα κι ἀξιομίμητα σεβάσματα (Β΄ Θε 2,4). βρομόσκυλα.

Ὁ Ἱερώνυμος, ὅταν θέλῃ νὰ κρύψῃ τὸ σκοπό του, καὶ μάλιστα τὸν κερδοσκοπικό, λέει ψέμματα ὑστερικά. μέσα σ' αὐτὸ τὸ κείμενο, πού, ὑποτίθεται, εἶναι ἀπαρηγόρητος θρῆνος γιὰ τὴν ἀγαπημένη του θεά, στὴν ἀρχὴ λέει ἐν παρενθέσει *Δὲν ἔχω πρόθεσι νὰ γράψω Ὁδοιπορικό* (8,1), ἐπειδὴ αὐτὸ κυρίως ἔχει πρόθεσι νὰ γράψῃ, καὶ γράφει πράγματι «Ὁδοιπορικὸ στοὺς Ἁγίους Τόπους», τῆς θαυμάσιας κι αἰθέριας Παύλης τάχα καὶ τοῦ διακριτικὰ ἐμφανιζομένου ἑαυτοῦ του κι ἑνὸς στίφους κοριτσιῶν ποὺ τοὺς ἀκολουθοῦσαν σὰ συλφίδες καὶ διακοσμοῦσαν κι ἐκεῖνα τὸ κοκοριλίκι του. μ' αὐτὸ τ' Ὁδοιπορικὸ θέλει νὰ προσελκύσῃ σπάταλους ἐπισκέπτες χατζῆδες στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ μοναστηριοῦ του, ποὺ τὸ ἀναφέρει μία φορὰ διακριτικὰ *ὡς ἕνα οἴκημα γιὰ τοὺς ξένους κοντὰ στὸ δρόμο* (14,3), τοὺς χαζοχατζῆδες ποὺ θὰ προσκυνήσουν τὸν τάφο τῆς θαυμαστῆς καὶ προσκυνητῆς θεᾶς Παύλης, θὰ ἔχουν τὴν τιμὴ νὰ ὑποβάλουν σ' αὐτὸν τὰ σεβάσματά

τους, καὶ θὰ τοῦ ἀφήσουν τὸ χοντρὸ καὶ βαρὺ ὀβολό τους. ἔτσι τὸ ἕνα τρίτο τοῦ Ἐπιταφίου (§§ 6 - 14 = τὸ 32%) εἶναι ἀκριβῶς Ὁδοιπορικὸ στοὺς Ἁγίους Τόπους τοῦ ῥομαντικοῦ ζεύγους Ἱερωνύμου καὶ Παύλης. 70 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἐμφάνισι τοῦ Ὁδοιπορικοῦ αὐτοῦ ἐμφανίστηκε κίνησι χατζήδων πρὸς τοὺς λεγομένους Ἁγίους Τόπους, ὅπου ἐκτελέστηκαν ὁ Κύριος, ὁ Στέφανος, οἱ δυὸ Ἰάκωβοι, καὶ πλῆθος ἄλλων Χριστιανῶν καὶ κακοποιήθηκαν καὶ καταδιώχτηκαν ἄλλοι ἀπόστολοι, κι ὁ Ἱερώνυμος, ποὺ εἶχε τὴν τέχνη καὶ τὴ γοητεία νὰ καταβροχθίζῃ περιουσίες ἐνόχων, μυρίστηκε τὸ χρῆμα ἐγκαίρως. τὸ κείμενο αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο Ὁδοιπορικὸ γιὰ ξεμωραμένους χατζῆδες μὲ κατσιασμένες συνειδήσεις, ποὺ «ἀγοράζουν» τὸν παράδεισο μὲ τὸ ἁμαρτωλὸ χρῆμα τους, λαδώνοντας τὸ θεὸ ἢ ἕναν Ἱερώνυμο. τὰ Ὁδοιπορικὰ πάντοτε εἶναι προσπέκτους ξενοδοχείων· κι ἐμπορίας θρησκομπιχλιμπιδιῶν ποὺ ἁγιάζουν ἀμετανοήτους ἐνόχους, εἰδικὴ ἐμπορία σὲ εἰδικὸ πελατειακὸ κοινό· γενναιόδωρο δέ, διότι ἐκεῖνο ποὺ «ἀγοράζεται» εἶναι ἡ σωτηρία.

Ὅπως στὰ κατακάθια τῶν κερκίδων τοῦ Κολοσσαίου ἦταν «πνευματικὴ» τροφὴ τὰ θεάματα μονομαχιῶν θηριομαχιῶν ἀνθρωποφαγιῶν κι ἀνθρωποκτονιῶν, ἔτσι καὶ στὰ δῆθεν «ἐκχριστιανισμένα» κατακάθια τῶν χατζήδων εἶναι λαχταριστὸ κάθε «ἀξιοθέατο» (ἀτραξιὸν) ποὺ «νὰ σοῦ κόβῃ τὸ αἷμα», ἀνάμεσα δὲ σ' αὐτὰ καὶ τὰ φρικιαστικὰ ἢ πνευματιστικὰ (σὰν τὸ «γῦρο τοῦ θανάτου» ἢ τὴν «κοπέλλα ποὺ τὴν κόβουν σὲ τρία τεμάχια»). τὸ Ὁδοιπορικὸ τοῦ Ἱερωνύμου ἔχει καὶ τέτοια. δαίμονες ποὺ ὠρύονται σὰ λιοντάρια διὰ στόματος δαιμονισμένων ποὺ αὐτοβασανίζονται, ἢ οὐρλιάζουν σὰ λύκοι, ἢ γαυγίζουν σὰ σκύλοι, ἢ μουγκρίζουν σὰ βόδια, ἢ σφυρίζουν σὰ φίδια, δαιμονισμένες γυναῖκες ποὺ κρεμιοῦνται κατακέφαλα, χωρὶς νὰ πέφτουν τὰ φουστάνια τους πρὸς τὸ κεφάλι (θέλει νὰ πῇ «Μὴ διστάζετε, δὲν φαίνεται τὸ βρακί τους ἢ τίποτε ἄλλο, δὲν εἶναι «ἀκατάλληλα»), καὶ ἄλλα τέτοια, στὰ ὁποῖα κάνει χάζι κάθε χατζηκατίνα. κι ὁ τυχοδιώκτης καὶ κερδοσκόπος Ἱερώνυμος ἤξερε νὰ ταΐζῃ τὸ χατζηκατινούλικο πελατειακὸ κοινό του καὶ μὲ τέτοια «πνευματικὴ» τροφή, ἱεροπρεπῶς καὶ ἱεροκρυφίως κερδοφόρο. τὸν τέταρτο αἰῶνα ἄλλοι ἔγραψαν ἐξωργισμένοι *Κατὰ τῶν ἀπιόντων εἰς Ἰεροσόλυμα,* ὁ Ἱερώνυμος ὅμως ἤξερε νὰ τοὺς ὑπερκεράζῃ μὲ πρᾳότητα γράφοντας «Γιὰ τοὺς ἀπιόντας εἰς Ἰεροσόλυμα». σπουδαῖο τσιράκι τοῦ πάπα Ῥώμης Δαμάσου.

Λένε μερικοὶ κακεντρεχέστατοι ψιθυρισταὶ τὴν Παῦλα τρελλὴ κι ὅτι τὰ μυαλά της χρειάζονταν θεραπεία (19,3), γράφει μὲ στοϊκῶς ἢ κι ἐμπορικῶς συγκρατημένη πικρία ὁ Ἱερώνυμος, ἐννοώντας βέβαια ὅτι αὐτὸ δὲν ἀληθεύει. ἡ ἴδια ἡ Παῦλα ἄλλωστε, ὅταν τὸ ἄκουγε, ἀποκρι-

νόταν μὲ βιβλικὸ χωρίο καββαλιστικῶς ἑρμηνευόμενο *Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν* (Α΄ Κο 7,6). πῶς θὰ ἑρμήνευαν ἄραγε ἡ Παῦλα κι ὁ ξετρελλαμένος μὲ τὴν τρέλλα της Ἱερώνυμός της τὸ λόγο τοῦ ἴδιου ἀποστόλου στὴν ἴδια Ἐπιστολή (31,25), ὅτι «Κυττάξτε, παλαβοί· ἂν οἱ μὴ Χριστιανοὶ σᾶς δοῦν νὰ κάνετε τὶς παλαβωμάρες ποὺ κάνετε, *οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;* γιὰ συμμορφωθῆτε λοιπὸν καὶ μὴν εἶστε παλαβοὶ γιὰ χάζι!». κι ἀλήθεια τὸ νὰ καταφιλάῃ ἡ Παῦλα *τὸ λίθο τοῦ «τάφου» τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ γλείφῃ μὲ τὰ χείλη της* συρόμενα *τὴ θέσι ὅπου,* ὑποτίθεται ὅτι, *ἀκουμποῦσε τὸ σῶμα του* (9,2), τὸ *νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ὀδύρεται καὶ ν' ἀναστενάζῃ* ὑστερικὰ μὲ ἀσταμάτητους *στεναγμοὺς* γιὰ τὸν πεθαμένο Χριστό (9,2), ὅπως ἔκλαιγαν μέχρι καὶ τότε οἱ εἰδωλολάτρες τὸν πεθαμένο Βάκχο ἢ Ἅδωνι στὸν ἐπιτάφιό του στὴ Σικελία, λὲς καὶ βρισκόταν σὲ ὥρα πρὸ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ποὺ μόνο πηγὴ παντοτινῆς χαρᾶς μπορεῖ νὰ εἶναι πλέον μαζὶ καὶ μὲ τὸ θάνατό του, καὶ νὰ τὰ κάνῃ αὐτὰ ἡ Παῦλα μπροστὰ σὲ πλῆθος θαυμαστῶν της ποὺ τὴν παρακολουθοῦσαν περιμένοντας νὰ βουτήξουν καὶ κάτι ἀπὸ τὶς σπατάλες της σὰν ὄρνεα, τὸ νὰ *ὁρκίζεται ἔπειτα στὴ φάτνη τῆς Βηθλεὲμ ὅτι βλέπει τὸ θεῖο βρέφος νὰ κλαίῃ μέσα στὴ φάτνη τυλιγμένο στὶς πάννες του καὶ τοὺς μάγους νὰ τὸ προσκυνοῦν καὶ τὸν ἀστέρα τους νὰ λάμπῃ,* οἱ δὲ θαυμασταί της νὰ μένουν κατάπληκτοι (10,1), τὸ νὰ θέλῃ μαζὶ μ' ὅλα τὰ κορίτσια τοῦ στίφους της νὰ μείνουν γιὰ πάντα μαζὶ μὲ τοὺς μοναχοὺς κι ἀσκητὰς ἀββᾶδες στὰ κελλιά τους, κι ἐκεῖνοι ἀναστατωμένοι ἀπὸ νηπτικὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ κατενθουσιασμένοι κι ὁλότελα ἐκβεβακχευμένοι ἀπὸ τὴν πρωτότυπη αὐτὴ ἰδέα της, νὰ τὸ θέλουν ἐπίσης (14,2) –τί φαεινὴ ἰδέα ἀλήθεια!–, *νὰ μπαίνῃ σ' ὅλα τὰ κελλιὰ τῶν ἀββάδων καὶ νὰ κυλιέται στὰ πόδια τοῦ καθενὸς πάντοτε* (14,2), αὐτὰ ὅλα δὲν εἶναι ἐκδηλώματα ψυχοπαθῶν κι ἐνθουσιασμοὶ φρενοβλαβῶν σὲ γενικὴ παράκρουσι φρενῶν; μόνο ἡ Παῦλα *ἦταν τρελλή;*

Τὸ νὰ βρεθῇ *ὁ πάπας Ἐπιφάνιος Κύπρου,* ὁ θαυμαστὴς τῆς Παύλης, στὴ Βηθλεέμ, γιὰ νὰ τὴν πείσῃ, βαλτὸς ἀπὸ τὸν Ἱερώνυμο, τώρα ποὺ εἶναι ἀρρωστούλα, νὰ πιῇ λίγο κρασὶ γιὰ τὸ καλό της, καὶ νὰ διπλασιάζῃ τὸ λατρευτικὸ θαυμασμό του γιὰ τὴν καπριτσιόζικη ἀντίρρησί της, ἀπαντώντας στὸν Ἱερώνυμο ὅτι *Τόσο προώδευσα, ποὺ παρὰ λίγο νὰ μὲ πείσῃ γέρον ἄνθρωπο νὰ μὴν ξαναπιῶ κρασί* (21,1), καὶ νὰ μαθητεύουν τόσοι μεγάλοι «ἄντρες» σ' ἕνα γύναιο (πρβλ. Α΄ Τι 6,5), αὐτὸ δὲν εἶναι ὁμαδικὴ παραφροσύνη; ἔτσι ἔκαναν ὁ Χριστὸς ὁ Παῦλος οἱ ἀπόστολοι; μετὰ λίγον καιρὸ ὁ *πάπας Ἐπιφάνιος* στρατολογήθηκε ἀπὸ ἄλλον στὴν Κωνσταντινούπολι, γιὰ νὰ τσακίσῃ προοιμιακῶς τὸν Ἰωάννη Χρυσόστομο, τὸν μεγαλείτερο μεταποστολικὸ ἄντρα τῆς Χριστιανωσύνης. φαίνεται ὅτι πωλοῦσε ἢ νοίκιαζε τὸ πο-

λιὸν καὶ σεβάσμιον κῦρος του σὲ προσιτὲς τιμές. κι ὅταν ὁ Χρυσόστομος τοῦ διεμήνυσε «Ἐπιφάνιε, εἰσπήδησες ἀπρόσκλητος στὴν ἐπισκοπή μου καὶ ξεσάλωσες παρανομώντας, ὥστε νὰ διαπράξῃς μέχρι καὶ χειροτονίες, καὶ θὰ τὸ βρῇς ἀπὸ τὸν Κύριο», ἐκεῖνος ἔφυγε τρομοκρατημένος καὶ κατὰ τὸν πλοῦν πρὸς Κύπρον πέθανε ἀπὸ τὸ φόβο του. τὸ νὰ μαζεύωνται στὴν κηδεία τῆς Παύλης πλήθη ἐπισκόπων καὶ ταξιαρχίες μοναχῶν ἀπ' ὅλη τὴ Μέση Ἀνατολὴ καὶ νὰ ψάλλουν ἑλληνιστὶ συριστὶ καὶ ῥωμαϊστί, καὶ νὰ μὴ θέλουν νὰ τὴ θάψουν ἐπὶ ἡμέρες, γιὰ νὰ μὴν παύσουν νὰ βλέπουν τὸ θεῖο *σωματάκι* της ἔστω καὶ νεκρό, καὶ νὰ θέλουν ἔπειτα νὰ σηκώσουν τὸ φέρετρό της ὅλοι οἱ ἐπίσκοποι, ἀλλά, μὴ ἔχοντας ἀπὸ ποῦ νὰ τὸ πιάσουν τόσο πολλοί, οἱ περισσότεροι νὰ τὸ ἀκουμποῦν - *σηκώνουν μὲ τὸν τράχηλό τους* (21,1), γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴ συμμετοχή, καὶ τὸ νὰ τὴ θάβουν στὸ *σπήλαιον,* ὅπου ἀντιβιβλικῶς ὑποτίθεται ὅτι γεννήθηκε ὁ Χριστός (29,1), σὰ θεὰ ἀντικαταστάτριά του στὸ διασκευασμένο πλέον Χριστιανισμό, αὐτὰ ὅλα δὲν εἶναι ὁμαδικὴ τρέλλα γιὰ τὴν καινούργια θεὰ Παῦλα ποὺ ἐμφανίστηκε στὴν παρηκμασμένη καὶ παραχαραγμένη Χριστιανωσύνη; οἱ ἄνθρωποι δὲν τρελλαίνονται μόνο ἀπὸ τὰ γονίδιά τους· τρελλαίνονται κι ἀπὸ ἔρωτα. δὲν ἦταν βέβαια ὅλοι οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ μόνο οἱ μισοί. οἱ ἄλλοι μισοὶ ἐκεῖνο τὸ μῆνα ἀκριβῶς βρίσκονταν συγκεντρωμένοι στὴν Κωνσταντινούπολι, γιὰ νὰ ἐξοντώσουν κατὰ τὴ δεύτερη κι ἐπιτυχημένη πιὰ ἀπόπειρά τους τὸ Χρυσόστομο. καθολικὴ σαπίλα.

Πόσο μακριὰ ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ πίστι βρίσκεται ὁ Ἱερώνυμος καὶ πόσο ἐχθρός της εἶναι, δείχνει καὶ ἡ ἀσεβῶς αὐταρχικὴ καὶ ἄκρως ἀνελεύθερη κι ἀντιχριστιανικὴ πρακτική του καὶ ὑπαγορευομένη ἀπ' αὐτὸν πρακτικὴ τῆς Παύλης, ἐκεῖνο δηλαδὴ ποὺ εἶπα προηγουμένως, ὅτι αὐτὸς ὁ κάποτε ἐπὶ χρόνια καταπορνεύων κι ἐκείνη ἡ κάποτε παντρεμένη καὶ μητέρα πέντε παιδιῶν ἀποφασίζουν κι ἀφιερώνουν στὴν ἄγαμη ζωὴ τὴν ἐγγόνη ἐκείνης, ἡλικίας περίπου 1 ἔτους· καὶ πείθουν τὸν ἔγγαμο γιὸ τῆς Παύλης Τοξότιο, ἐκεῖνο τὸ κάποτε τόσο σκληρὰ καὶ ἄσπλαχνα κι ἀπάνθρωπα ἐγκαταλειμμένο νήπιο, καὶ τὴ γυναῖκα του Λαίτη, μετὰ τὴ γέννησι τοῦ πρώτου παιδιοῦ τους, νὰ διακόψουν τὴ συζυγικὴ ζωή τους καὶ νὰ ζοῦν μέσα στὸ σπίτι τους ὡς καλόγεροι (26,3). εἶναι τὰ διαβολικῶς φθονερὰ ἐκεῖνα καθάρματα, *οἱ κωλύοντες γαμεῖν,* ὅπως τοὺς λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, οἱ διεστραμμένοι καὶ παράφρονες ψυχανώμαλοι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων ἡ διδασκαλία εἶναι *διδασκαλία δαιμονίων,* οἱ ἀντίχριστοι νικολαῖτες ποὺ ἐμφανίζονται *ἐν ὑστέροις καιροῖς* (Β΄ Τι 9,1 - 4), οἱ ἀντινομισταὶ ὑποκριταί, οἱ ὁποῖοι πάντοτε, πρὶν καταλήξουν ὡς ἀκόλαστοι καὶ διεστραμμένοι, ἀρχίζουν ὡς ἐγκρατῖτες.

Ὁ μοναχὸς Ἱερώνυμος κατὰ παράβασι τῶν βιβλικῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν χειροτονήθηκε πρεσβύτερος ἀπὸ τὸ θαυμαστή του Δομνῖνο Ἀντιοχείας. τότε ἡ ἰδιότης τοῦ μοναχοῦ ἦταν ἀξεπέραστο κώλυμα γιὰ τὴν ἱερωσύνη. καὶ δὲν μιλάω γιὰ τὸ πορνικὸ παρελθόν του. ἀργότερα, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Φώτιος στὴ Β΄ Ἐπιστολή του πρὸς Νικόλαον Ῥώμης (§ 23), ὁ μοναχὸς γινόταν κληρικός, ἂν δεχόταν ν' ἀποσχηματιστῇ πρῶτα καὶ ὑποσχόταν ὅτι θὰ τρώῃ κρέας καὶ δὲν θὰ ξανατηρήσῃ τοὺς μοναχικοὺς κανόνες. πρῶτος ὁ Ἱερώνυμος κι ἄλλος ἕνας σύγχρονός του μοναχὸς Ἰωάννης ἀποτέλεσαν ἐξαίρεσι, ἀλλὰ μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι δὲν θὰ ἱερουργήσουν ποτὲ στὴ ζωή τους. τότε τί νόημα εἶχε ἡ χειροτονία τους; γι' αὐτοὺς εἶχε νόημα καὶ πονηρότατο μάλιστα· πρῶτον κάλυψι τοῦ πορνικοῦ τους παρελθόντος, ὅπως στὴν περίπτωσι τοῦ Ἱερωνύμου, καὶ δεύτερον προσαπόκτησι κύρους ἐξουσίας καὶ δικαιώματος νὰ ἔχουν ἐκκλησιαστικὸ λόγο προφορικὸ καὶ γραπτό. ὁ Ἱερώνυμος γιὰ τὴ Χριστιανικὴ πίστι καὶ τὴν ἐκκλησία ὑπῆρξε ἀντίχριστος πολὺ βαρύτερος τοῦ Γρηγορίου Ῥασποῦτιν. διότι ὁ Ῥασποῦτιν, πέρα ἀπὸ τὶς πορνεῖες του καὶ τὶς ἀνακτορικὲς δολοπλοκίες του, δὲν ἔγραψε τίποτε, δὲν εἶχε ποτὲ καμμιὰ θεολογικὴ ἄποψι, δὲν ἀνακατεύτηκε σὲ θέματα πίστεως δόγματος ἠθικῆς ποιμαντικῆς ἢ ἄλλο παραπλήσιο. ἦταν ἁπλῶς ἕνας πόρνος κι ἀνακτορικὸς παράσιτος. τὴ Χριστιανικὴ πίστι ὡς ὁμολογία δὲν τὴν ἔβλαψε καθόλου. οὔτε καὶ διοικητικῶς τὴν ἔβλαψε διαχρονικά. ὁ Ἱερώνυμος ὅμως δὲν ἦταν ἁπλῶς ἕνα ἠθικὸ κατακάθι. ὁ διάβολος ἔχει πάρα πολλοὺς πόρνους, καὶ δὲν θὰ κέρδιζε πολλά, ἂν εἶχε κι ἄλλον ἕνα. ἤθελε ἕναν ποὺ νὰ εἶναι εἰδικὸ σκεῦος χρήσιμο γιὰ τὴν παραχάραξι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. ἀχάριστος δὲ ὢν ἀκόμη καὶ πρὸς τὰ ὄργανά του δὲν τοῦ χάρισε καὶ πολλὴ πορνικὴ ἀπόλαυσι. ἀλλ' ἐφαρμόζοντας τὴν παροιμία «Ἂν θέλῃς τὸ ἀηδόνι σου νὰ κελαηδάῃ καλλίτερα, βγάλε του τὰ μάτια», μετὰ δύο καὶ δύο χρόνια πορνικῆς ἀκολασίας, τὸν εὐνούχισε. κι ὁ εὐνουχισμένος τοῦ κελάηδησε πιὸ λυσσασμένα. τὸν ἤθελε γιὰ εἰδικὴ ἀποστολή, τὴ διαχρονικὴ παραχάραξι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ποὺ ἄρχισε ἀπὸ τὴν παραχάραξι τῆς Βίβλου. κι αὐτὸς ἦταν ὁ Ἱερώνυμος. σ' ὅλα τὰ ἔργα του κρύβεται ὁ διάβολος στὴ θεατρικώτερη κι ἐπιτυχέστερη δραστηριότητά του, τὴν καὶ κρισιμώτερη.

4. Τὸ καθαρτήριον (purgatorium)

Διηγήσατο ἡμῖν ὁ πρεσβύτερος ὀνόματι Πέτρος, προσελθὼν ἀπὸ Ῥώμης, περὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Γρηγορίου τοῦ πάπα τῆς αὐτῆς πόλεως· Ὁ γεγονὼς πάπας ἔκτισε μοναστήριον ἀνδρῶν μέγα, καὶ δέδωκεν ἐ-

ντολήν, ἵνα μηδεὶς τῶν μοναχῶν ἴδιον ἔχῃ τί ποτε μηδὲ ἕως ὀβολοῦ. ἀδελφὸς οὖν τοῦ μοναστηρίου εἶχεν ἀδελφὸν κοσμικὸν καὶ ᾔτησεν αὐτὸν λέγων· Καμίσιον οὐκ ἔχω· ἀλλὰ ποίησον ἀγάπην ἀγόρασόν μοι. λέγει αὐτῷ ὁ κοσμικός· Ἰδοὺ τρία νομίσματα, λαβὼν ἀγόρασόν σοι, οἷον ἀρέσκει σοι. λαβὼν οὖν ὁ μοναχὸς τὰ τρία νομίσματα, ἀπελθὼν ἀνήγγειλε τῷ ἡγουμένῳ· ὁ ἡγούμενος ἀκούσας, ἀπελθὼν ἐπήγγειλε τῷ ἁγιωτάτῳ πάπᾳ, ὁ δὲ μακάριος Γρηγόριος μαθὼν ἀφώρισεν αὐτὸν ἀπὸ κοινωνίας, ὡς παραλύσαντα τοὺς κανόνας τοῦ μοναστηρίου. μετὰ οὖν ὀλίγον χρόνον ἐτελεύτησεν ὁ ἀδελφὸς ὁ ἀφωρισμένος, μὴ μαθόντος τοῦ πάπα. μετὰ οὖν δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἀπελθὼν ὁ ἡγούμενος, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφὸς ἀνέπαυσεν. Ἐπὶ τοῦτο οὖν οὐ μετρίως ἐλυπήθη, ὅτι οὐ πρὸ τοῦ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ τοῦ βίου τούτου, οὐκ ἔλυσεν αὐτὸν τὸ τοῦ ἀφορισμοῦ ἐπιτίμιον· καὶ γράψας εὐχὴν ἐν πιττακίῳ, δέδωκεν ἑνὶ τῶν ἀρχιδιακόνων, κελεύσας αὐτῷ ἀπελθεῖν καὶ ἐπάνω τοῦ ἀδελφοῦ ἀναγνῶναι αὐτήν. ἦν δὲ εὐχὴ λύουσα αὐτὸν ἐκ τοῦ ἀφορισμοῦ τὸν τεθνεῶτα. ἀπελθὼν οὖν ὁ ἀρχιδιάκονος, ὡς ἐπετράπη, ἐπάνω τοῦ ἀδελφοῦ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν τὴν ἔχουσαν τὴν εὐχήν· καὶ ταύτῃ τῇ νυκτὶ θεωρεῖ ὁ ἡγούμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἀποθανόντα· καὶ λέγει ὁ ἡγούμενος· Καὶ ποῦ ἦς ἕως τῆς σήμερον; καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἀδελφός· Ὄντως, κύριε, εἰς τὴν φυλακήν· καὶ ἕως τῆς χθὲς οὐκ ἀπελύθην. ἐγνώσθη οὖν τοῖς πᾶσιν, ὅτι ἐν οἵᾳ ὥρᾳ ὁ ἀρχιδιάκονος τὴν εὐχὴν εἶπεν ἐπάνω τοῦ τάφου, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐλύθη ἐκ τοῦ ἀφορισμοῦ, καὶ ἠλευθερώθη ἐκ τοῦ κατακρίματος ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.

Ἰωάννης Εὐκρατᾶς, Λειμωνάριον, 192 PG 87,3072abc.

Μᾶς διηγήθηκε ὁ πρεσβύτερος Πέτρος, ποὺ μᾶς ἦρθε ἀπὸ τὴ Ῥώμη, γιὰ τὸν ἐν ἁγίοις Γρηγόριο τὸν πάπα αὐτῆς τῆς πόλεως. Ὁ ἐν λόγῳ πάπας ἔκτισε ἕνα μεγάλο μοναστήρι ἀντρῶν κι ἔδωσε ἐντολὴ κανεὶς μοναχὸς νὰ μὴν ἔχῃ τίποτε δικό του, μήτε ἕναν ὀβολό. ἕνας λοιπὸν ἀδελφὸς τοῦ μοναστηριοῦ εἶχε ἀδερφὸ κοσμικὸ καὶ τοῦ ζήτησε λέγοντας· Δὲν ἔχω πουκάμισο· δεῖξε μου ἀγάπη κι ἀγόρασέ μου ἕνα. τοῦ λέει ὁ κοσμικός· Ἰδοὺ ἔχω τρία νομίσματα· πάρτα κι ἀγόρασε ὅ,τι σοῦ ἀρέσει. παίρνει ὁ μοναχὸς τὰ τρία νομίσματα καὶ πάει καὶ τὸ λέει στὸν ἡγούμενο. ὅταν τ' ἄκουσε ὁ ἡγούμενος, πάει καὶ τὸ λέει στὸν ἁγιώτατο πάπα. κι ὁ μακάριος Γρηγόριος, σὰν τὄμαθε, τὸν ἀφώρισε ἀπὸ τὴν κοινωνία ὡς καταπατητὴ τῶν κανόνων τοῦ μοναστηριοῦ. μετὰ ἀπὸ λίγο ὁ ἀφωρισμένος ἀδελφὸς πέθανε, χωρὶς νὰ τὸ μάθῃ ὁ πάπας. μετὰ δυὸ ἢ τρεῖς ἡμέρες πάει ὁ ἡγούμενος καὶ λέει στὸν πάπα ὅτι ὁ ἀδελφὸς ἀναπαύθηκε. ὁ πάπας στενοχωρήθηκε γι' αὐτὸ πολύ, γιατὶ δὲν πρόλαβε νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ ἐπιτίμιο τοῦ ἀφορισμοῦ, προτοῦ νὰ

πεθάνῃ. ἔγραψε λοιπὸν σ' ἕνα γράμμα τὴ (συγχωρητικὴ) εὐχὴ καὶ τὴν ἔδωσε σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀρχιδιακόνους, διατάζοντάς τον νὰ πάῃ νὰ τὴ διαβάσῃ πάνω ἀπὸ τὸν τάφο τοῦ ἀδελφοῦ. ἡ εὐχὴ ἔλυνε τὸν πεθαμένο ἀπὸ τὸν ἀφορισμό. πάει ὁ ἀρχιδιάκονος καί, ὅπως εἶχε ἐντολή, διαβάζει τὴν εὐχὴ πάνω στὸν τάφο τοῦ ἀδελφοῦ. τὴν ἴδια νύχτα βλέπει ὁ ἡγούμενος στὸ ὄνειρό του τὸν πεθαμένο ἀδελφὸ καὶ τοῦ λέει· Ποῦ ἤσουν μέχρι σήμερα; λέει ὁ ἀδελφὸς στὸν ἡγούμενο· Ὄντως, κύριε, ἤμουν στὴ φυλακή, καὶ μέχρι χθὲς δὲν εἶχα ἀπολυθῆ. ἔγινε τότε γνωστὸ σ' ὅλους ὅτι τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἀρχιδιάκονος εἶπε τὴν εὐχὴ ἐπάνω στὸν τάφο, τὴν ἴδια ὥρα (ὁ πεθαμένος) λύθηκε ἀπὸ τὸν ἀφορισμὸ καὶ ἡ ψυχή του ἀπελευθερώθηκε ἀπὸ τὴν καταδίκη.

* * *

Ἡ λέξι *ἅγιος* τὸν 7ο αἰῶνα, στὴν ἐποχὴ τοῦ Γρηγορίου Α΄ Ῥώμης, ἔχει ἤδη τὸ σημερινό της νόημα, καὶ ὄχι ἐκεῖνο ποὺ ἔχει μέσα στὴν Κ. Διαθήκη καὶ μέχρι τὸ 430. κι ὁ Γρηγόριος αὐτός, ἐπειδὴ εἶναι πάπας Ῥώμης λέγεται κιόλας *ἅγιος* καὶ *ἐν ἁγίοις* καὶ *μακάριος.*

Ὁ πάπας μπορεῖ νὰ ζῇ στὴν αὐτοκρατορικὴ χλιδὴ καὶ κοσμικὴ μεγαλοπρέπεια τῶν ἀνακτόρων του, ὅπως ζοῦσε ὁ Ῥώμης ἀπὸ τὸ 313 καὶ ἰδίως ἀπὸ τὸ 366, ἀλλ' ὁ μοναχὸς δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ οὔτε ἕνα πουκάμισο δικό του, ἀπὸ τὸν ἀδερφό του μάλιστα. καὶ τὸ φανέρωσε ὁ καημένος στὸν ἡγούμενό του, πρὶν τὸ ἀγοράσῃ, κι ἐν τέλει δὲν τὸ ἀγόρασε. καὶ ποινὴ γι' αὐτὸ τὸ «παράπτωμα» θανάσιμη· καὶ αἰωνίως θανάσιμη. φανταστήκατε τὸν ἀπόστολο Παῦλο νὰ κάνῃ κάτι τέτοιο ὅπως ὁ Γρηγόριος; ὑποπροϊὸν τοῦ μοναχισμοῦ αὐτό· παλαβωμάρα του δηλαδή. ἄγριος τύραννος ὁ πάπας Γρηγόριος κι ἀπάνθρωπος ὑποκριτής. οἱ δὲ *κανόνες* του γιὰ τὸ μοναστήρι ἐκτοπίζουν κι ἀντικαθιστοῦν τὸν *Κανόνα* τῆς Ἁγίας Γραφῆς. ἡ ὑποκρισία του μοῦ θυμίζει τὴ Βυζαντινὴ σκωπτικὴ *Φυλλάδα τοῦ γαϊδάρου* ἢ *Συναξάριον τοῦ τιμημένου γαϊδάρου* ἢ ἐμμέτρως

Γαϊδάρου λύκου καὶ ἀλωποῦς διήγησις ὡραία,

ὅπου στὸ τριμελὲς μοναχικὸ κοινόβιο λύκου ἀλεποῦς καὶ γαϊδάρου ὁ λύκος καὶ ἡ ἀλεποῦ, ποὺ ὡς φύσει σαρκοφάγοι κρεωφαγοῦν καὶ τὶς σαρακοστές, καταδικάζουν τὸν ταλαίπωρο γάιδαρο, ἐπειδὴ ἐξωμολογήθηκε ὅτι σὲ καιρὸ σαρακοστῆς ἔφαγε ἕνα μαρουλόφυλλο, καταπατώντας την ἔτσι. κι ἐκεῖνοι τὸν καταδίκασαν εἰς θάνατον. κι ἐκεῖνο μὲν εἶναι ἀστεῖο, ἐδῶ ὅμως τὸ ἴδιο λέγεται στὰ σοβαρά. αὐτὰ ἔχει κάθε *κανών,* ποὺ εἶναι ὑποκατάστατο τοῦ βιβλικοῦ *Κανόνος.*

Πολλὴ πρωτοβουλία στὴ διοίκησί του ὁ ἡγούμενος! ἀκόμη καὶ μιὰ τέτοια λεπτομέρεια γιὰ ἕνα πουκάμισο ποὺ «**θὰ** ἀγοραζόταν» δὲν μπορεῖ νὰ διευθετήσῃ χωρὶς τὴν ἐπέμβασι τοῦ πάπα-χαλίφη τῆς Ῥώμης. μανιακοὶ γιὰ ἐξουσία.

Ἀσφαλῶς τὸ *καθαρτήριον (purgatorium)* τοῦ πάπα τῆς Ῥώμης καὶ τὸ συγχωροχάρτι του προπαγανδίζει ἐδῶ ἡ ἀββάδικη «ἱστορία» τοῦ Εὐκρατᾶ. τὸν 7ο αἰῶνα ὁ μοναχισμὸς τῆς Ἀνατολῆς σύσσωμος ἦταν στὸ ἀποκορύφωμα τῆς παποφροσύνης του. ὁ Γρηγόριος Α΄ Ῥώμης, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ αὐταρχικοὺς καὶ κακοδόξους πάπες Ῥώμης, ὑπῆρξε ἐκεῖνος ποὺ ἐπέβαλε τὴν πλατωνικὴ κακοδοξία τοῦ Αὐγουστίνου γιὰ τὸ καθαρτήριο (Πλάτων, Φαίδ., 113-4. Augustinus, Enchiridion, 69 PL 40,265· Civ. dei 21,13,1· PL 41,722· Sermo 172,2 PL 38,936. Gregorius I Romae, Dial. 77,396abc). καὶ ἡ φράσι τοῦ μετατεθέντος ἀπὸ τὴν κόλασι μὲ τὸ παπικὸ συγχωροχάρτι *Ὄντως ἤμουν στὴ φυλακὴ* εἶναι κατάλοιπο ἐπιχειρηματολογίας ὑπὲρ τοῦ καθαρτηρίου.

Μὲ ὄνειρο κατοχυρώνεται ἕνα δόγμα, ἐν προκειμένῳ μιὰ κακοδοξία. γραώδης νοοτροπία καὶ ξεπεσμός.

Ἡ μαγικὴ ἀντίληψι ἔχει διεισδύσει γιὰ τὰ καλά. ὁ θεὸς τὸν ἔχει γιὰ τὸ χῶρο τῶν σεσωσμένων, ἀλλ' ὁ πάπας Ῥώμης τὸν κρατάει τὸν ἄνθρωπο στὴν κόλασι, καὶ μάλιστα κατὰ λάθος. ἐπειδὴ ξέχασε νὰ τὸν λύσῃ! κι ὁ πάπας δὲν μπορεῖ νὰ λύσῃ τὸν ἀφορισμό του ἀπὸ κεῖ ποὺ εἶναι· πρέπει νὰ πάῃ ὁ διάκονος νὰ διαβάσῃ τὸ συγχωροχάρτι στὸν τάφο. μαγεία· ἴσως εἰσπρακτικοῦ χαρακτῆρος. τὸ ἀββάδικο αὐτὸ παραμύθι εἶναι ἀπὸ τὰ πολὺ βδελυρὰ κατακάθια, ποὺ κατακάθισαν στὴ Χριστιανικὴ πίστι. κι αὐτὸ τὸ διάβασμα εἶναι μνημόσυνο.

Φυσικὰ τὸ παραμύθι εἶναι καὶ φόβητρο τῶν ἡγουμένων πρὸς τοὺς μοναχούς, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ καθυποτάσσουν. οἱ ἀπὸ τότε ἤδη τεράστιες περιουσίες τῶν μοναστηριῶν πρέπει νὰ εἶναι μόνο γιὰ τὸ καπρίτσι τῶν ἡγουμένων. ὁ μοναχὸς δὲν μπορεῖ οὔτε ἕνα πουκάμισο νὰ ἔχῃ δικό του κι αὐτὸ ἀπὸ τὸν ἀδερφό του.

Παρακμιακὴ θεολογία καὶ ἠθικὴ τελείως ξένη πρὸς τὴ Χριστιανικὴ πίστι. εἴπαμε· ἄλλος *κανὼν* ἄλλο θρήσκευμα. ὁ μοναχισμὸς ὑπῆρξε πάντοτε ὁ κυριώτερος import-export τῶν κακοδοξιῶν καὶ τῶν αἱρέσεων, ἀφοῦ αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι ἡ πιὸ δυσεξάλειπτη αἵρεσι.

Ἡ διείσδυσι τῆς εἰσπρακτικωτάτης παπικῆς κακοδοξίας τοῦ *καθαρτηρίου πυρὸς* στὴν ὀρθόδοξη ἀνατολικὴ ἐκκλησία γίνεται πάντα μὲ τὶς προσπάθειες τῶν φανατικὰ παποφρόνων Βυζαντινῶν μοναχῶν. στὶς ἀρχὲς τοῦ 12ου αἰῶνος κυκλοφορεῖ στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ στὴ λοιπὴ Ἀνατολὴ ἕνα παπικῆς προελεύσεως ψευδεπίγραφο παπικὸ προπαγανδιστικὸ μανιφέστο, ποὺ προπαγανδίζει ἀπροκάλυπτα τὸ καθαρτήριο, ὡς κείμενο *τοῦ μακαρίου Ἰωάννου*· ἔντεχνα ὁ πλαστογράφος προσπαθεῖ τὸ πλαστογράφημά του νὰ νομισθῇ ὡς κείμενο ἢ τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου (400) ἢ τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ (700). δὲν γράφει πουθενὰ ποιοῦ *Ἰωάννου* εἶναι –καὶ στὴν Ἑλληνικὴ

Πατρολογία (PG) ὑπάρχουν 37 συγγραφεῖς *Ἰωάνναι* –, ὥστε νὰ μὴν μπορῇ ὁ εἰδήμων ἀναγνώστης ν' ἀντικρούσῃ τὴν πλαστογραφία λέγοντας ὅτι τέτοιο κείμενο δὲν ἔγραψαν οὔτε ὁ Χρυσόστομος οὔτε ὁ Δαμασκηνός. πάντως «εἶναι ὁ *μακάριος* Ἰωάννης· ποιός ἄλλος εἶναι *μακάριος;* ἢ ὁ Χρυσόστομος ἢ ὁ Δαμασκηνός»! τὸν 18ο αἰῶνα ὁ παπικὸς Ἰησουΐτης μοναχὸς M. Le Quien, ἐκδότης τῶν Ἁπάντων τοῦ Δαμασκηνοῦ τὸ ἀπέδωσε αὐθαιρέτως καὶ ἀναποδείκτως στὸν Ἰωάννη Δαμασκηνό. «μεταφράζει» τὸν τίτλο τοῦ κειμένου ὡς ἑξῆς.

Τοῦ μακαρίου Ἰωάννου
S(ancti) Ioannis Damasceni

Περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων
De iis qui in fide dormierunt

ὅπως αἱ ὑπὲρ αὐτῶν γινόμεναι λειτουργίαι καὶ εὐποιίαι
quomodo missis et eleemosynis et beneficentiis quae pro illis fiunt

τούτους ὀνήσωσιν.
adiuventur.

ἀκριβέστερα τὸ λατινικὸ στὸ δεύτερο σκέλος τοῦ τίτλου λέει· *...πῶς λειτουργίαις καὶ ἐλεημοσύναις καὶ εὐχαῖς ὑπὲρ αὐτῶν γινομέναις ὠφελοῦνται.* προσθέτει δηλαδὴ στὴ μετάφρασί του ὁ Ἰησουΐτης πρῶτον τὸ *Δαμασκηνοῦ* καὶ δεύτερον τὸ *εὐχαῖς* (missis), διακεκριμένο μάλιστα ἀπὸ τὸ *λειτουργίαις·* κι αὐτὲς *αἱ εὐχαὶ* δὲν εἶναι παρὰ τὰ νεοεισαγόμενα ἀπὸ τοὺς παπικοὺς *μνημόσυνα* ἢ *εὐχαὶ ἐπιμνημόσυνοι,* γιὰ τὰ ὁποῖα καταβάλλονται στὸν πάπα ἢ σ' ὅποιον ἄλλο εἰσπράκτορα τὰ ἀντίτιμα ποὺ ὀνομάζονται *eleemosynae (ἐλεημοσύναι)* ἢ στὸν ἑλληνικὸ τίτλο τοῦ πλαστογραφήματος *εὐποιίαι.* διότι ἔτσι, ὡς χρηματικὸ παράβολο στὸ ἐκκλησιαστικὸ ταμεῖο ἐννοοῦνται ἐδῶ *αἱ εὐποιίαι.* καὶ ἡ «ἐκκλησία» τ' ἀξιοποιεῖ ὅπως πρέπει· δηλαδὴ γιὰ στολὲς - στολίδια τοῦ πάπα καὶ τῶν παλλακίδων του καὶ τῶν κιναιδικῶν ἀγοριῶν του. μὲ τοὺς ἴδιους τίτλους (ὄνομα - ἐπιγραφὴ) ἀνατύπωσε ἀπὸ τὸν ἰησουΐτη M. Le Quien τὸ πλαστογράφημα ἄλλος ἰησουΐτης, ὁ J. Migne, στὴν Ἑλληνικὴ Πατρολογία, PG 95,247 κ.ἑ.. κατὰ τὰ ἄλλα «οἱ πατέρες διδάσκουν» ὅτι μὲ τὰ μνημόσυνα οἱ κολασμένοι ἀπολαμβάνουν κάποια ὠφέλεια *(ὄνησίν τινα, ὀνίνησιν, adiuventur),* τὴν ὁποία ὁ καθένας ἀντιλαμβάνεται κατὰ τὸ δοκοῦν, ἄλλος ὡς μείωσι τῆς κάψας τῆς κολάσεως, ἄλλος ὡς ἕνα διάλειμμα λίγων ἡμερῶν, κι ἄλλος ὡς σωτηρία μὲ μετάθεσι ἀπὸ τὴν κόλασι στὸν παράδεισο· ἀνάλογα μὲ τὸ πόσα χρήματα ἔχεις νὰ πληρώσῃς. ἀλίμονο στοὺς φτωχούς, τρισαλίμονο στοὺς παντέρημους, μακάριοι οἱ πλούσιοι, καὶ μακαριώτερος ὁ εἰσπράττων. τὸ βεβαίωσε συμφωνώντας κι ὁ Παΐσιος σὲ φυλλάδα του.

Παραθέτω μετάφρασι μέρους ἀπὸ τὸ ἐν λόγῳ πλαστογράφημα ποὺ εἶναι προπαγάνδα μοναχῶν –δῆθεν τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ– ὑπὲρ τοῦ παπικοῦ καθαρτηρίου, σύμφωνο σ' ὅλα μὲ τὴν προηγούμενη μετάφρασι ἀπὸ τὸ Λειμωνάριο - Γεροντικὸ τοῦ Ἰωάννου Εὐκρατᾶ.

θ΄. Τὶ δὲ καὶ δυσαχθὲς τὸ πρᾶγμα νενόμισται; μήτι τὴν Φαλκονίλλαν ἡ πρωτόμαρτυς οὐκ ἔσωσε μετὰ θάνατον; ἀλλ' ἴσως ἐρεῖς, ὅτι αὕτη κατ' ἀξίαν, ἐπεὶ πρωτομάρτυς, καὶ ταύτης δέον εἰσακουσθῆναι τὴν δέησιν. ἐγὼ δὲ πρὸς τοῦτό φημι· Καλῶς ἡ πρωτομάρτυς ἐκεῖ. σκόπει δὲ πάλιν ὑπὲρ τίνος ἡ αἴτησις· ὅτιπερ ὑπὲρ Ἑλληνίδος, εἰδωλολάτριδός τε καὶ πάμπαν ἀνιέρου καὶ ἀλλοτρίου κυρίου ἐργάτιδος. ἐνταῦθα δὲ πιστὸς ὑπὲρ πιστοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν δεσπότην. θὲς τοίνυν ἐκ θἀτέρου εἰς θἄτερον, ὡς ἂν τὸ πρᾶγμα ἐξισωθήσεται καὶ τὸ διστάζον οὐχ ὑπολειφθήσεται.

ι΄. Δίελθέ μοι αὖθις ἐκ τούτων εἰς ἕτερα ταυτοδύναμα καὶ ὁμότροπα· λέγω δὴ τὴν Παλλαδίου πρὸς Λαῦσον ἱστορικὴν βίβλον, ἐν ᾗ τὰ κατὰ τὸν μέγαν καὶ θαυματουργὸν Μακάριον παναληθῶς ἀναγέγραπται θαύματα· πῶς τὸ ξηρὸν κρανίον πυθόμενος, τὰ περὶ τῶν κεκοιμημένων μεμάθηκεν ἅπαντα. εἶτα πρὸς τοῦτο· Οὐδέποτε τοίνυν τινὰ παραμυθίαν εὑρίσκετε; (ἦν γὰρ ὁ ἅγιος συνήθως ποιῶν ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων εὐχάς, καὶ γνῶναι ἐφίετο εἰ ἆρα πρὸς ὄνησιν γίνονται·) τοῦτο δὲ βουληθεὶς ἐπιδείξασθαι ὁ φιλόψυχος Κύριος, καὶ τὸν ἑαυτοῦ πληροφορῆσαι θεράποντα, τῷ ξηρανθέντι κρανίῳ λόγον ἀληθείας ἐνέπνευσεν. 'Ὅτε, φησίν, ὑπὲρ τῶν νεκρῶν τὰς δεήσεις προσφέρεις, τότε μικρὰς παραμυθίας τινὸς αἰσθανόμεθα'.

ια΄. Ἄλλῳ δὲ πάλιν τῶν θεοφόρων πατέρων μαθητὴν ἔχοντι ἐν ἀμελείᾳ βιοῦντα, καὶ τοῦτον πρὸς τὸ τοῦ βίου πέρας ῥᾳθύμως ἐπιφθάσαντα, ὁ πανοικτίρμων καὶ φιλόψυχος Κύριος, μετὰ δακρύων αἰτησαμένου τοῦ γέροντος, ὡς τὸν κατὰ τὸν Λάζαρον πλούσιον, ἐν τῇ φλογὶ καυσούμενον μέχρι τραχήλου ὑπέδειξεν· ὡς ἐντεῦθεν πολλὰ τοῦ ἁγίου πονήσαντος καὶ σὺν δάκρυσι τὸν θεὸν ἐκλιπαρήσαντος, μέχρι τῆς ζώνης πάλιν ὑπέδειξεν. εἶτα καὶ αὖθις κόπους τοῖς κόποις τοῦ ἁγίου προσθέντος, παντελεύθερον καὶ τοῦ πυρὸς λελυτρωμένον ἐν ὀπτασίᾳ τῷ γέροντι δέδειχε.

Ἰωάννης, Περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων, 9 - 11 PG 95,253c - 256c.

9. Καὶ γιατί τὸ πρᾶγμα αὐτὸ θεωρεῖται ἀπαράδεκτο; μήπως ἡ πρωτομάρτυς (Θέκλα) δὲν ἔσωσε τὴ Φαλκονίλλα μετὰ τὸ θάνατο ἐκείνης; βέβαια ἴσως θὰ πῇς ὅτι αὐτὴ εἶχε τὸ κῦρος αὐτό, ἐπειδὴ ἦταν πρωτομάρτυς, καὶ ἡ παράκλησί της ἔπρεπε νὰ εἰσακουστῇ. ἐγὼ ὅμως

σ' αὐτὸ σοῦ ἀπαντῶ· Πολὺ καλά, ἐκεῖ παρακάλεσε ἡ πρωτομάρτυς· παρακάλεσε ὅμως γιὰ μιὰ εἰδωλολάτρισσα καὶ μάλιστα τελείως ἀνίερη κι ἐργάτιδα ἑνὸς ξένου κυρίου. ἐνῷ ἐδῶ παρακάλεσε πιστὸς γιὰ πιστὸ τὸν κοινὸ Κύριο. σύγκρινε λοιπὸν τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, καὶ τὸ πρᾶγμα θὰ ἐξισωθῇ, καὶ δισταγμὸς δὲν θὰ σοῦ μείνῃ.

10. Ἔλα τώρα πάλι ἀπ' αὐτὰ σὲ ἄλλα παρόμοια καὶ ἰσόκυρα. ἐννοῶ τὴν ἱστορικὴ βίβλο τοῦ Παλλαδίου Πρὸς Λαῦσον (=τὸ Λαυσαϊκόν), ὅπου ἀναγράφονται τὰ θαύματα τοῦ μεγάλου Μακαρίου τοῦ θαυματουργοῦ κι ἀληθινὰ μακαρίου· πῶς ῥώτησε τὸ ξηρὸ κρανίο κι ἔμαθε ἀπ' αὐτὸ ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τοὺς κεκοιμημένους. ἔπειτα τὸ ῥώτησε· Δὲν βρίσκετε λοιπὸν (ἐκεῖ στὸν ᾅδη) ποτὲ καμμιὰ παρηγοριὰ ἀνάπαυλας; (ὁ ἅγιος συνήθιζε ν' ἀναπέμπῃ συχνὰ εὐχὲς ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων, καὶ ἤθελε πολὺ νὰ μάθῃ ἂν ἆραγε γίνονται πρὸς ὄφελος *(ὄνησιν)* ἐκείνων). κι ὁ φιλόψυχος Κύριος, θέλοντας νὰ δείξῃ αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ νὰ πληροφορήσῃ τὸ δοῦλο του, ἐνέπνευσε στὸ ξηραμένο κρανίο *λόγον ἀληθείας.* κι ἐκεῖνο λέει στὸ Μακάριο· «Ὅταν ἀναπέμπῃς δέησι (ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων), τότε αἰσθανόμαστε κάποια μικρὴ παρηγοριά».

11. Σ' ἕναν ἄλλο πάλι θεοφόρο πατέρα, ποὺ εἶχε ἕνα μαθητή, ὁ ὁποῖος ζοῦσε ἀμελῶς, καὶ πέθανε ἔτσι μέσα στὴ ῥαθυμία του, ὁ πανοικτίρμων Κύριος, ὅταν ὁ γέροντας τὸν παρακάλεσε μὲ δάκρυα, ὅπως παρακαλοῦσε ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς τοῦ Λαζάρου (Λκ 16,22-27), τοῦ τὸν ἔδειξε νὰ καίγεται βυθισμένος στὴ φλόγα (μόνο) μέχρι τὸ λαιμό. κι ὅταν ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ὁ ἅγιος κουράστηκε ἀκόμη πιὸ πολὺ νὰ παρακαλάῃ τὸ θεὸ μὲ δάκρυα, τοῦ τὸν ξανάδειξε νὰ καίγεται βυθισμένος (μόνο) μέχρι τὴ ζώνη. ἔπειτα ὁ ἅγιος παρακάλεσε πάλι κι ἄλλο συσσωρεύοντας πολλοὺς κόπους προσευχῶν, κι ὁ θεὸς τὸν ἔδειξε σὲ ὀπτασίᾳ στὸ γέροντα νὰ εἶναι τελείως ἐλεύθερος κι ἐξαγορασμένος - γλυτωμένος ἀπὸ τὸ πῦρ (τῆς κολάσεως).

* * *

Τὸ προεκτεθειμένο μοναχικὸ πλαστογράφημα, τὸ ὁποῖο θεωροῦν πλαστὸ ἁπαξάπαντες οἱ πατρολόγοι, ἐπικαλεῖται κι ὁ Βυζαντινὸς Μιχαὴλ Γλυκᾶς, τοῦ τέλους τοῦ 12^{ου} αἰῶνος, ὁ ὁποῖος πιστεύει ὅτι τὸ κείμενο αὐτὸ εἶναι τοῦ Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ. κι ἀναφέρεται στὸ πῶς ὁ πάπας Ῥώμης Γρηγόριος Α΄ (ὁ ἱδρυτὴς - συντάκτης τῆς «προηγιασμένης λειτουργίας») μετέθεσε ἀπὸ τὴν κόλασι στὸν παράδεισο τὸν εἰδωλολάτρη καὶ διώκτη τῶν Χριστιανῶν αὐτοκράτορα Τραϊανό, πεθαμένον ἤδη πρὶν ἀπὸ 480 χρόνια, καὶ ἡ (μυθιστορηματικὴ μόνο) ψευδο - πρωτομάρτυς Θέκλα μετέθεσε ἔτσι τὴν εἰδωλολάτρισσα καὶ διώκτρια τῶν Χριστιανῶν Φαλκονίλλα. ὁ Γλυκᾶς νομίζει ὅτι καὶ τὸ κατόρθωμα τοῦ χαλίφη τῆς Ῥώμης Γρηγορίου Α΄ μὲ τὸν Τραϊανὸ πε-

ριέχεται στὸ ἐν λόγῳ πλαστογράφημα τοῦ δῆθεν Δαμασκηνοῦ, ἢ ἐπειδὴ τὸν ἀπατάει ἡ μνήμη του ἢ διότι ἔχει ὑπ' ὄψι του μιὰ ἄλλη παραλλαγή του. ἡ παραλλαγὴ ἡ ἐκδεδομένη στὴν PG δὲν ἔχει τὸ παράδειγμα τοῦ Τραϊανοῦ. οἱ μοναχοὶ τοῦ Βυζαντίου ἦταν λυσσασμένοι ἀντίχριστοι. γράφει λοιπὸν ὁ Γλυκᾶς τὰ ἑξῆς.

Ἄκουε παλαιᾶς ἱστορίας ἧς ἐπεμνήσθη καὶ ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης ἐν τῷ διαληφθέντι αὐτοῦ λόγῳ λέγων· «Ὁ μέγας Γρηγόριος ὁ Διάλογος ἀνὰ τὴν Λιθίνην Πορείαν γενόμενος καὶ στὰς ἐξεπίτηδες εὐχὴν κραταιὰν πρὸς τὸν φιλόψυχον θεὸν ὑπὲρ συγχωρήσεως ἁμαρτιῶν Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως πεποίηκε· καὶ παραυτίκα φωνῆς θεόθεν ἐνεχθείσης αὐτῷ ἐπακήκοε καὶ τάδε διεξιούσης· Τῆς εὐχῆς σου ἐπήκουσα καὶ συγγνώμην Τραϊανῷ δίδωμι· σὺ δὲ μηκέτι προσθῇς ὑπὲρ ἀσεβῶν εὐχὰς προσενέγκαι μοι». τοιοῦτον δέ τι παράδοξον καὶ ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα εἰργάσατο· δεηθεῖσα γὰρ ὑπὲρ Φαλκονίλλης τινὸς ἀσεβοῦς οὔσης ἐπικαμπῆ τὸν ἐλεήμονα καὶ αὕτη θεὸν εὕρατο.

Μιχαὴλ Γλυκᾶς, Εἰς τὰς ἀπορίας τῆς Θείας Γραφῆς, 50· ἔκδ. Σωφρ. Εὐστρατιάδου, τ. 2, Ἀλεξάνδρεια 1912, σελ. 58.

Ἄκου μιὰ παλιὰ ἱστορία ποὺ ἀπομνημόνευσε κι ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς στὸ Λόγο του, ποὺ προανέφερα, λέγοντας· «Ὁ (πάπας Ῥώμης) μέγας Γρηγόριος ὁ Διάλογος, εὑρισκόμενος κάποτε στὴ Λίθινη Πορεία, στάθηκε ἐπίτηδες κι ἔκανε πρὸς τὸν φιλόψυχο θεὸ μιὰ πολὺ δυνατὴ προσευχὴ γιὰ τὴ συγχώρησι τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ βασιλέως Τραϊανοῦ. κι ἀμέσως ἄκουσε νὰ ἔρχεται φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔλεγε τὰ ἑξῆς· Ἄκουσα τὴν προσευχή σου καὶ δίνω συγχώρησι στὸν Τραϊανό. ἀλλὰ μὴ μοῦ ξαναζητήσῃς σὲ προσευχή σου τίποτε γιὰ ἀσεβεῖς». (ὁ καημένος ὁ θεός! δὲν ἤθελε νὰ ὑποκύψῃ στὸν πάπα Ῥώμης καὶ δεύτερη φορά!).

Τέτοιο ἕνα παράδοξο ἔκανε καὶ ἡ πρωτομάρτυς Θέκλα· δεήθηκε γιὰ κάποια Φαλκονίλλα ποὺ ἦταν ἀσεβής, κι ἐπέτυχε κι αὐτὴ νὰ κάμψῃ τὸν ἐλεήμονα θεό.

(Πρόκειται γιὰ τὴ μυθιστορηματικὴ Θέκλα καὶ ὄχι γιὰ τὴν ἀληθινὴ μάρτυρα τοῦ Δ΄ αἰῶνος Θέκλα).

5. Μοναχικὸς προτεσταντισμός

Σύμφωνα μὲ τὴ Βίβλο καὶ τὶς οἰκουμενικὲς συνόδους ποὺ ἐκφράζουν τὰ πιστευτέα τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς ἐκκλησίας ὁ ἄνθρωπος *ἀναγεννᾶται* μία μόνο φορά, κατὰ τὸ βάπτισμα, τὴν ἡμέρα δηλαδὴ ποὺ γίνεται μ' αὐτὸ Χριστιανός. σύμφωνα μὲ τοὺς προτεστάντες

ὅμως *ἀναγεννᾶται* καὶ πολὺ μετὰ τὸ βάπτισμα, ὅταν κόψῃ τὸ ἀλκοόλ, τὰ ναρκωτικά, καὶ τὴν πορνεία, καὶ γίνῃ ἐνεργὸς καὶ ζηλωτὴς προτεστάντης, καὶ γίνῃ πιθανῶς καὶ πάστωρας. ὅσο γιὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν πεντηκοστιανούς, αὐτοὶ *ἀναγεννῶνται* καὶ *λαμβάνουν πνεῦμα ἅγιον* κάθε λίγο καὶ λιγάκι. τὴ δοξασία αὐτὴ περὶ *ἀναγεννήσεως* δέχονται ὅλοι γενικῶς οἱ προτεστάντες. ἡ δοξασία αὐτὴ ἀκριβῶς εἶναι κακοδοξία τῶν μοναχῶν καὶ ἀσκητῶν ἀββάδων τῆς ἐρήμου τοῦ 6ου αἰῶνος καὶ τῶν Βυζαντινῶν τοῦ 7ου αἰῶνος.

Ὁ ἐπίσκοπος Λεόντιος Νεαπόλεως (=Λεμεσοῦ Κύπρου) τοῦ 7ου αἰῶνος γράφει ὅτι ὁ ἤδη Χριστιανός, καὶ ὁ εὐσεβὴς μάλιστα, *ἀναγεννᾶται* τὴν ἡμέρα ποὺ γίνεται μοναχός. στὸ ἔργο του «Βίος τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ» γράφει ὅτι δυὸ παιδιόθεν εὐσεβεῖς Χριστιανοὶ νέοι, ὁ ἔπειτα «διὰ Χριστὸν σαλὸς» Συμεὼν κι ὁ ἰσάξιός του ἀσκητὴς τῆς ἐρήμου Ἰωάννης, *ἀνεγεννήθησαν* ἐν Χριστῷ τὴν ἡμέρα ποὺ φόρεσαν τὸ μοναχικὸ σχῆμα (PG 93,1669 - 1748). οἱ δυὸ νέοι, γύρω στὰ 22 τους χρόνια, βρίσκονται στὰ Ἱεροσόλυμα ὡς προσκυνηταί. κι ἐκεῖ ἀποφασίζουν νὰ ἐγκαταλείψουν κρυφὰ ὁ ἕνας τὴν 80 ἐτῶν μητέρα του, ποὺ ἄρα τὸν γέννησε στὰ 58 - 60 της (!) κι ὁ ἄλλος ὁ νιόπαντρος τὴ νεαρὴ γυναῖκα του, κι ἐξαφανίζονται, χωρὶς ν' ἀφήσουν πίσω τους ἴχνη γιὰ τὴν ἀνεύρεσί τους, καὶ πᾶν καὶ γίνονται μοναχοί. φοβούμενοι ὁ καθένας μήπως ὁ ἄλλος ἐπιστρέψῃ στοὺς δικούς του, προτρέπουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο νὰ μείνῃ πιστὸς στὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ μονάσῃ. ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὶς θεοφιλεῖς παραινέσεις ὁ νιόπαντρος Ἰωάννης λέει στὸν ἄλλο· *Μὴ ῥαθυμήσῃς, ἀδελφὲ Συμεών· ἐλπίζομεν γὰρ εἰς τὸν θεὸν ὅτι τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀνεγεννήθημεν.* κι ἐνῷ αὐτὰ καὶ ἄλλα τέτοια λὲν μεταξύ τους περὶ *ἀναγεννήσεως,* λίγο παρακάτω τὶς ἑπόμενες ἡμέρες ἔχουν τὴ μακαρία ἀφελότητα ν' ἀγνοοῦν τελείως τί ἐννοοῦν οἱ μοναχοὶ ὅταν λὲν γι' *ἀναγέννησιν.* αὐτὸ τὸ τερτίπι φυσικὰ δείχνει καὶ πόσο ἀξιόπιστος εἶναι ὡς ἱστορικὸς ὁ Λεόντιος Νεαπόλεως ποὺ συντάσσει αὐτὸν τὸν *Βίον·* ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἄλλη παράγραφος. τὴν ἑπομένην γοῦν ἡμέραν οἱ μοναχοὶ ποὺ θὰ τοὺς ἔκειραν κι αὐτοὺς μοναχούς, παραμονὴ τῆς κουρᾶς, τοὺς λένε· *Μακάριοί ἐστε, ὅτι αὔριον ἀναγεννᾶσθε καὶ γίνεσθε καθαροί, ὡς ἐγεννήθητε, ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, ὡς ἵνα αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐβαπτίσθητε.* τότε δὴ τότε τόσο καλὰ κατάλαβαν –σὰν γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή τους ἀσφαλῶς– οἱ μακάριοι δυὸ ὑποψήφιοι μοναχοί, ὅτι ὡς *ἀναγέννησις* καὶ *ἀναγεννᾶσθαι* ἐννοεῖται ἐκεῖνο ποὺ ὀρθοδόξως λέγεται μόνο γιὰ τὴν ἀναγέννησι κατὰ τὸ βάπτισμα, ὥστε εἶπαν στὸν ἡγούμενο· *Δεόμεθά σου, πάτερ, μὴ βαπτίσῃς ἡμᾶς· Χριστιανοὶ γάρ ἐσμεν καὶ Χριστιανῶν γονέων.* ὁ ἡγούμενος ὅμως ἐπέμενε ὅτι «αὔριο» ἀσφαλῶς θ' «ἀναγεννηθοῦν», ἀφοῦ «αὔριο θὰ γίνουν μοναχοὶ καὶ θὰ φορέ-

σουν τὸ *ἅγιον σχῆμα* καὶ τὸ *ἀγγελικὸν σχῆμα.* καὶ τοὺς ἔπεισε· ὅτι αὔριο εἶναι ἡ «ἀναγένησί» τους. ἀδίστακτη κι ἐνσυνείδητη ὑποκατάστασι τοῦ βαπτίσματος μὲ τὴ μοναχικὴ κουρὰ - μύησι, ὅπως ἀκριβῶς γίνεται καὶ λέγεται ἀπὸ τὸ Λούθηρο κι ἐδῶθε στοὺς προτεστάντες.

Ἐπὶ πλέον δὲ στὸ δογματικῶς ἔμπειρο μάτι φαίνεται ὅτι ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς ἀπορρίπτεται καὶ ἡ βιβλικὴ καὶ ὀρθόδοξη διδασκαλία γιὰ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα καὶ γιὰ τὸν καθαρισμό μας ἀπ' αὐτὸ μὲ τὸ βάπτισμα. διότι λένε· *Αὔριον ἀναγεννᾶσθε καὶ γίνεσθε καθαροὶ ὡς ἐγεννήθητε...,* ἐνῷ ἐκ γενετῆς ὁ μεταπτωτικὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι καθαρός, ἀλλὰ καθαρίζεται ἀπὸ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα μὲ τὸ βάπτισμα. πλήρης ἀθέτησι τῆς ἀξίας τοῦ βαπτίσματος ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς καὶ τὸν ἡγούμενο, τὸν *ὅσιον Νίκωνα* ἢ *μέγαν Νίκωνα,* καὶ ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸν συντάκτη τοῦ Βίου Λεόντιο Νεαπόλεως. σκέτος πελαγιανισμός. καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀμφιβάλλῃ καθόλου ὁ ἀναγνώστης τοῦ Βίου γιὰ τὸ πῶς ἐννοεῖται ἡ ἐν λόγῳ *ἀναγέννησις,* ὁ Λεόντιος βάζει τοὺς δυὸ νέους μοναχοὺς νὰ λὲν καὶ μετὰ τὴν κουρὰ καὶ τὴν ἔνδυσι τοῦ μοναχικοῦ *ἀγγελικοῦ σχήματος* στὸν ὅσιο Νίκωνα τὸν ἡγούμενο· *Διὰ σοῦ ἐμάθομεν ἀληθῶς τὴν δύναμιν τοῦ βαπτίσματος, οὗπερ ἡμῖν οἱ ὅσιοι πατέρες προέλεγον (=τὴν κουρὰν καὶ τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα), ἔγνωμεν ὄντως τὴν τῶν ἡμετέρων ἁμαρτιῶν κατάκαυσιν.* διότι τὴν παραμονὴ τῆς κουρᾶς οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς μιλοῦσαν στοὺς δυὸ εὐσεβεῖς Χριστιανοὺς νέους γιὰ τὴν κουρά, καὶ γι' αὐτὴν ἔλεγαν *Αὔριον ἀναγεννᾶσθε.* βλέπει ἐπίσης κανεὶς καὶ ὅτι οἱ μοναχοί, ἀκριβῶς ὅπως οἱ προτεστάντες, διδάσκουν δύο τοὐλάχιστο *ἀναγεννήσεις·* διότι λένε· *Αὔριον ἀναγεννᾶσθε... ὡς ἵνα αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐβαπτίσθητε.* γιὰ νὰ μὴ νομίσῃ κανεὶς ὅτι πρόκειται γιὰ ὀλίσθημα λεκτικὸ μόνο.

Καὶ ὕστερα σοῦ λέει ὅτι ἡ κακοδοξία αὐτὴ εἶναι μόνο τοῦ Λουθήρου καὶ τῶν προτεσταντῶν. οἱ μοναχοὶ μποροῦν νὰ κατηγορήσουν γιὰ προτεστάντες τοὺς πάντες γιὰ ψύλλου πήδημα, λ.χ. καὶ μόνο ἐπειδὴ δὲν δέχεται κάποιος τὸ μέσῳ ἰσλὰμ καὶ πάπα 'Ρώμης Γρηγορίου 13^{ου} (1572 - 85) διεισδῦσαν στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία βουδδιστικὸ μπεγλέρι τὸ λεγόμενο κομποσχοίνι, οἱ ἴδιοι ὅμως μποροῦν νὰ ἔχουν καὶ νὰ διδάσκουν τὶς πιὸ βαρειὲς προτεσταντικὲς πλάνες ἄφοβα· διότι αὐτοὶ εἶναι ἰδιοκτῆτες τῆς ὀρθοδοξίας. καὶ λένε· «Ὅποιος διαβάζει πολὺ τὴν Ἁγία Γραφὴ καταντάει αἱρετικός, διότι ...ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφὴ ἐκπηγάζουν ὅλες οἱ αἱρέσεις»! (οὐνιτικὸ δόγμα, ποὺ ἔχει ἀφετηρία τὴν ἐν Τριδέντῳ παπικὴ «οἰκουμενικὴ» σύνοδο τοῦ 1546 ἐναντίον τῶν νεοφανῶν προτεσταντῶν καὶ ποὺ διεισέδυσε στὴ νοοτροπία τῶν μοναχῶν κατὰ τὸ 17^{ο} αἰῶνα ἀπὸ τὴ Βενετοκρατούμενη Κρήτη καὶ ἄλλα βενετοκρατούμενα νησιὰ τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου). ἐνῷ ὅποιος διαβάζει «Βίους ἁγίων», σὰν τὸν ἐν λόγῳ νὰ ποῦ-

με, ἔχεται ἀπρὶξ τῶν «ἱερῶν παραδόσεων» καὶ πορεύεται σίγουρα στὸ δρόμο τῆς ἀκραιφνοῦς ὀρθοδοξίας. σίγουρα· τὸ λὲν οἱ ἰδιοκτῆτες τῆς ὀρθοδοξίας· οἱ ὅσιοι Νίκων καὶ Λεόντιος, κι ὁ ὅσιος Συμεών, *οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῇ κα΄ τοῦ μηνὸς Ἰουλίου* βάσει τοῦ προειρημένου *Βίου.*

Ἔχω τὴ γνώμη ὅτι ὅλ' αὐτὰ τὰ κακόδοξα καὶ ψυχοφθόρα μυθομανῆ ἀσκητικὰ συναξάρια πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν, γιὰ νὰ προφυλάγωνται οἱ Χριστιανοὶ καὶ κυρίως νὰ προφυλάγουν, τὰ παιδιά τους. διότι τὸ ἄφθονο καὶ κακόδοξο ψέμμα, ποὺ ἐμποτίζει τὰ κείμενα αὐτὰ καὶ ποὺ ἐν μέρει τοὐλάχιστο γίνεται αἰσθητὸ κι ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀφελεῖς, ὑποσκάπτει τὸ κῦρος τῆς Βίβλου, μὲ τὴν ὁποία κατ' οὐσίαν ἐξισώνονται, γιὰ νὰ μὴν πῶ ὅτι στὴν πραγματικότητα καὶ ὑπερυψώνονται, καὶ φθείρουν τὴν πίστι τους, καὶ δημιουργοῦν κακοδόξους ἐθισμούς. ἔτσι ἐξηγεῖται γιατί οἱ θρησκόληπτοι καὶ δεισιδαίμονες ποὺ τρέφονται μ' αὐτὴ τὴν τέτοια παραφιλολογία εἶναι τόσο στραβόδοξοι, τόσο ἄπιστοι, καὶ τόσο ἄθλιοι. εἶναι ὅ,τι τρῶνε, σὰν τὶς πράσινες κάμπιες, ποὺ εἶναι πράσινες, ἐπειδὴ μὲ πράσινα φύλλα τρέφονται.

6. Θεόδωρος Στουδίτης ὁ ἱεροεξεταστής

Ὁ Θεόδωρος ὁ Στουδίτης (759 - 826), μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῆς ἐντὸς Κωνσταντινουπόλεως μονῆς Στουδίου δηλαδή, ὑπῆρξε σ' ὅλη τὴ ζωή του ἐγκάθετος τοῦ πάπα Ῥώμης στὴν Κωνσταντινούπολι κι ἐργάστηκε γιὰ τὴν καθυπόταξι τῆς ἐκκλησίας σ' ἐκεῖνον. ὁ ἀρχικὸς ἐγκάθετος ἦταν ὁ θεῖος του Πλάτων, πρῶτα αὐλικὸς κι ἔπειτα μοναχὸς καὶ ἡγούμενος. πῆρε δὲ μαζί του ὡς μοναχοὺς καὶ συνεργάτες του τοὺς ἀνεψιούς του Θεόδωρο, ποὺ προώριζε γιὰ διάδοχό του, καὶ

Ἰωσὴφ τὸν ἔπειτα ἀρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης· τὸ Θεόδωρο ὅπως καὶ τὸν ἑαυτό του προώριζε γιὰ πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως. οἱ τρεῖς αὐτοὶ ὑπῆρξαν σκληροὶ φανατικοὶ κι αὐταρχικοὶ μοναχοὶ καὶ ὄχι μόνο συνέχισαν τὴ χρῆσι βίας στὴ «χριστιανικὴ ζωή», τὴν ὁποία χρῆσι κληρονόμησαν ἀπὸ προγενεστέρους των μοναχούς, ἀλλ' εἶναι καὶ οἱ πρῶτοι ποὺ εἰσήγαγαν στὴν ἐκκλησία τὶς ἐντὸς πόλεως θρησκευτικὲς διαδηλώσεις μὲ ἐπίδειξι πυγμῆς ἀπειλὴ καὶ ἄσκησι βίας.

Ὁ «θεσμὸς» τῶν θρησκευτικῶν διαδηλώσεων καταδικάζεται στὴ Βίβλο ὡς ἁμαρτωλὸς καὶ καταραμένος ἕντεκα φορὲς τοὐλάχιστο. οἱ δέκα ἀπὸ τὶς ἕντεκα διαδηλώσεις, ποὺ ἀναφέρονται στὴ Βίβλο, ἓξ στὴν Παλαιὰ καὶ πέντε στὴν Καινὴ Διαθήκη, ἔγιναν ἐναντίον τοῦ Μωϋσῆ, τοῦ Δαυΐδ, τοῦ Ῥοβοάμ, τοῦ Κυρίου, τοῦ Στεφάνου, καὶ τοῦ Παύλου· καὶ μία γιὰ νὰ κολακεύσῃ ἕνα φονικὸ καὶ βρόμικο ὑποκείμενο. ἡ πρώτη ἀπαίτησε ἀπὸ τὸν Ἀαρὼν τὴν ἐπαναφορὰ τῆς αἰγυπτιακῆς εἰδωλολατρίας μὲ τὸ χρυσὸ μόσχο (Νο 89,1 - 6)· ἡ δεύτερη θέλησε νὰ σκοτώσῃ τὸ Μωϋσῆ (Νο 205 = Ψα 94,8 - 13 = Ἑβ 4,7 - 19)· ἡ τρίτη ἀποπειράθηκε ν' ἀνατρέψῃ τὸ Μωϋσῆ μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Κωρὴ Δαθὰν καὶ Ἀβιρών (Νο 213)· ἡ τέταρτη ἦταν ἐκφυλισμένη συνέχεια τῆς τρίτης μὲ σκοπὸ πάλι τὴν ἐκτέλεσι τοῦ Μωϋσῆ (Νο 215)· ἡ πέμπτη μὲ ἀρχηγὸ τὸν Σαβεὲ θέλησε ν' ἀνατρέψῃ τὸ Δαυΐδ καὶ δίχασε προσωρινὰ τὸν Ἰσραὴλ σὲ δύο κράτη ἀρχίζοντας ἐμφύλιο πόλεμο (Δδ 105,9 - 10)· ἡ ἕκτη ἐναντίον τοῦ Ῥοβοὰμ διχοτόμησε ὁριστικὰ τὸν Ἰσραὴλ σὲ δύο κράτη (Βα 27,18 - 23)· ἡ ἑβδόμη, στὴν Κ. Διαθήκη πλέον, σταύρωσε καὶ θανάτωσε τὸν Κύριο, ἐκβιάζοντας τὸν Πιλάτο μ' ἐκεῖνα τὰ *Ἆρον ἆρον σταύρωσον αὐτὸν* καὶ *Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος, ...ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι,* καὶ *Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν* (Μθ 119,7 - 17· Λκ 128,6 - 11· Ἰω 43,18 - 31· Μρ 68,6 - 15)· ἡ ὀγδόη θανάτωσε τὸν ἄκακο Στέφανο (Πξ 16,6 - 10 καὶ 18,1 - 7)· ἡ ἐνάτη ἔγινε στὴν Ἔφεσο ἀπὸ εἰδωλολάτρες εἰκονοτεχνῖτες ποὺ ἀποπειράθηκαν νὰ σκοτώσουν τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ἐπειδὴ μειώθηκαν τὰ κέρδη τους ἀπὸ τὴν τέτοια δουλειά τους (Πξ 63)· καὶ ἡ δεκάτη ὑποκινήθηκε ἀπὸ ἰουδαΐζοντες ψευδοχριστιανούς, ποὺ ἤθελαν νὰ σκοτωθῇ ὁ Παῦλος, κι ἔγινε ἀπὸ Ἰουδαίους ποὺ παρὰ λίγο νὰ τὸν σκοτώσουν μὲ λυντσάρισμα μέσα στὴν αὐλὴ τοῦ ναοῦ τους (Πξ 72). ἡ δὲ ἑντεκάτη ἔγινε, γιὰ νὰ κολακεύσῃ γλοιωδῶς καὶ βλασφήμως τὸν Ἡρῴδη Β΄ τὸν ἔπειτα ἀπὸ λίγο *σκωληκόβρωτον* (Πξ 36). καὶ δὲν ἀναφέρεται στὴ Βίβλο ποτὲ καμμιὰ ἀπολύτως διαδήλωσι μὴ καταραμένη· καὶ καταδικάζεται ὁ «θεσμὸς» αὐτὸς ὡς βρόμικος καὶ καταραμένος πάντοτε. κι αὐτὸ τὸ «θεσμὸ» εἰσήγαγαν στὴν ἐκκλησία πρῶτοι οἱ βίαιοι Στουδῖτες Πλάτων Θεόδωρος καὶ Ἰωσήφ, θεῖος κι ἀνεψιοί,

οἱ τρεῖς σφετερισταὶ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως κι ἐγκάθετοι τοῦ πάπα 'Ρώμης. καὶ στράφηκαν ἐναντίον τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως μὲ πολὺ καλογερικὸ κοκοριλίκι καὶ ἰταμὴ ἀπειλή. γιὰ νὰ γίνῃ πατριάρχης - ὑποχείριο τοῦ πάπα 'Ρώμης ὁ Πλάτων κι ἔπειτα ὁ ἀνεψιός του Θεόδωρος. εἶναι φανερὸ ὅτι ὑπῆρχε σχετικὴ ὑπόσχεσι τοῦ πάπα 'Ρώμης, ποὺ τοὺς ξεσήκωνε.

Στὰ κείμενά του ὁ Θεόδωρος Στουδίτης φαίνεται ἄνθρωπος πολὺ αὐταρχικὸς καὶ βίαιος καὶ κακόψυχος. ὑπῆρξε ὁ δυναμικώτερος ὑπουλότερος κι ἐπικινδυνώτερος προδότης τῆς ὀρθοδοξίας πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόσχισι τῶν παπικῶν. γενικὰ δὲ οἱ ἀνατολικοὶ μοναχοὶ καὶ ἄλλων ἐποχῶν καὶ κυρίως τῶν αἰώνων 7ου - 9ου ἦταν ὑποχείρια καὶ ὄργανα τοῦ πάπα 'Ρώμης γιὰ τὴν καθυπόταξι τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας· οἱ πρὸ τῆς οὐνίας πολύτιμοι συνεργάτες του. ἄλλωστε καὶ οἱ οὐνῖτες δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἀνατολικοὶ μοναχοὶ ποὺ δηλώνουν ὑποταγὴ στὸν πάπα 'Ρώμης καὶ παράγονται - προάγονται ἀπὸ τὸν πάπα 'Ρώμης. κυριώτεροι Βυζαντινοὶ μοναχοὶ συνεργάτες κι ἐγκάθετοι τοῦ πάπα 'Ρώμης ὑπῆρξαν κατὰ καιροὺς ὁ Μάξιμος ὁμολογητής, ὁ Θεόδωρος Στουδίτης, κι ὁ Ἰγνάτιος τὸ εὐνουχισμένο βασιλόπουλο ποὺ ἔγινε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. αὐτὸν τὸν τελευταῖο, τὸν εὐνοῦχο, εὐτυχῶς ποὺ τὸν ἀντικατέστησε ὁ Φώτιος καὶ ξήλωσε τὴ στημένη μηχανὴ τοῦ πάπα 'Ρώμης. γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ γιὰ τὴν πρώτη ἀνίχνευσι καὶ καταδίκη τοῦ Filioque οἱ παπικοὶ μισοῦν μέχρι σήμερα τὸ Φώτιο θανάσιμα. ὁ σκληρὸς καλόγερος Θόδωρος ἐν τέλει δὲν ἔγινε οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀλλ' ἔμεινε τὸ μοῦτρο γιὰ πάντα μόνο ῥουφιάνος τοῦ χαλίφη τῆς 'Ρώμης.

α΄. Ἡ μαμά του

Ὁ Θεόδωρος Στουδίτης ὡς ἡγούμενος τῆς ἀντρικῆς μονῆς Στουδίου στὴν Κωνσταντινούπολι εἶχε μέσα σ' αὐτὴ 700 μοναχοὺς λεγεωναρίους του καὶ παράλληλα καὶ μοναστήρι θηλέων μὲ πάνω ἀπὸ 1.000 μοναχές, στὸ ὁποῖο εἶχε βάλει ἡγουμένη τὴ μητέρα του. ἡ μητέρα του φυσικά, ἀφοῦ ἦταν μητέρα του, ὑπῆρξε στὴ ζωή της παντρεμένη· καὶ τὸν γέννησε ὅπως γεννοῦν τὰ παιδιά τους ὅλες οἱ παντρεμένες· μὲ γαμήσι. στὸ μοναστήρι αὐτό, ὅταν μιὰ νεαρὴ καὶ παρθένος μοναχὴ ἔλεγε στὴν ἡγουμένη τὸ λογισμό της, ὅτι λ.χ. μερικὲς φορὲς νοσταλγεῖ ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖο ἡ ἡγουμένη εἶχε γεννήσει τὸν ἡγούμενο γιό της, ἡ ηγουμένη ἦταν πρὸς αὐτὴ πολὺ αὐστηρή, μέχρι καὶ ποὺ τῆς ἔδινε χαστούκια. γεμάτος υἱικὸ καμάρι ὁ Θεόδωρος θαυμάζει τὴ μητέρα του γι' αὐτὴ τὴν αὐστηρότητά της καὶ τὴν ἐγκωμιάζει στὶς μοναχὲς ποὺ δέχονταν τὰ χαστούκια της. τὴν ἐγκωμιάζει *...Ὡς τὰ πολλὰ οὖσαν ἀκριβολογουμένην πρὸς τὰς συνασκουμένας ὑποχειρίους καὶ θυμουμένην ἔστιν ὅτε ἐν ταῖς ἐλλείψεσιν εἴτε τῶν ἔργων εἴτε τῶν ψαλμῳδιῶν εἴτε τῶν παραστάσεων, ὡς καὶ νικηθῆναι αὐτὴν οὐ πολλάκις, ὠθῆσαί τε νυσταζούσας ἢ καὶ ῥαπίσαι ἀνηκοούσας.*

Ἐπιτάφιος εἰς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα. 12 PG 99,100a.

...Ἐπειδὴ στὰ περισσότερα πράγματα ἦταν πολὺ ἀκριβολόγος πρὸς αὐτὲς τὶς ὁποῖες εἶχε ὑποχείριες στὴν ἐξουσία της καὶ μὲ τὶς ὁποῖες συνασκοῦνταν (στὰ γεράματά της, ἐννοεῖται, ἀφοῦ ἡ ἴδια χάρηκε καὶ χόρτασε πρῶτα στὴ ζωή της καὶ τὸν ἄντρα καὶ τὸ γαμήσι), καὶ μάλιστα καὶ θύμωνε μερικὲς φορὲς γιὰ τὶς ἐλλείψεις των τόσο στὶς ἐργασίες ὅσο καὶ στὶς ψαλμῳδίες καὶ στὸ νὰ παρίστανται δίπλα της περιμένοντας τὰ προστάγματά της· καὶ θύμωνε τόσο ποὺ μερικὲς φορὲς δὲν ἄντεξε καὶ ἔδωσε σπρωξιὲς σὲ μοναχὲς ποὺ νύσταξαν ἢ καὶ τὶς χαστούκισε, ὅταν δὲν τὴν ἄκουγαν.

Ἔλλειψι στοιχειώδους διακριτικότητος καὶ τάκτ. οὔτε ἄπιστοι ἄνθρωποι εἶναι τόσο βάναυσοι.

β΄. Ἡ κακοδοξία του

Τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα παρθενίας ἐστὶν ἐπάγγελμα καὶ μυστήριόν ἐστι μοναχικῆς τελειώσεως, κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ **θείου καὶ πανσόφου Διονυσίου.** καὶ τὸ λέγειν τινὰς τὸ 'Πόθεν παρεδόθη τὸ ἀποτάσσεσθαι καὶ γίνεσθαι μοναχόν;' οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν εἰπεῖν ἢ ὅτι 'Πόθεν παρεδόθη γίνεσθαι τινὰ Χριστιανόν;'. ὁ γὰρ τὸ πρότερον θεσμοθετήσας ἀποστολικῇ παραδόσει καὶ τὸ δεύτερον ἐξέδωκεν, ἓξ μυ-

στήρια ἐκτεθεικώς· πρῶτον περὶ φωτίσματος· δεύτερον περὶ συνάξεως εἴτουν κοινωνίας· τρίτον περὶ τελετῆς μύρου· τέταρτον περὶ ἱερατικῶν τελειώσεων· πέμπτον περὶ μοναχικῆς τελειώσεως· ἕκτον περὶ τῶν ἱερῶς κεκοιμημένων. τί οὖν ἔστιν εἰπεῖν ἐν τούτοις; ὅτι ὁ ἀμφισβητῶν περὶ ἑνὸς τῶν εἰρημένων, ἀμφιβάλλει δηλονότι καὶ περὶ τῶν ἄλλων μὴ θεοπαραδότως ἔχειν· καὶ τῇ τοῦ ἑνὸς ἀναιρέσει συνανῄρηται ἐξ ἀναγκαίου καὶ τὰ λοιπά· καὶ οὔτε ἱερατικὴ τελείωσις, οὔτε τῶν ἱερῶς κεκοιμημένων διατύπωσις εἶεν ἄν, εἴπερ μὴ πάρεστιν ἡ μοναχικὴ τελείωσις, καί ἐσμεν ἐθνόφρονες, ἄθεοι ὄντες ἐν τῷ κόσμῳ καὶ *ἐλπίδα μὴ ἔχοντες.* τοιοῦτός ἐστιν ὁ τὴν πρότασιν εἰσάγων τὸ 'Πόθεν παρείληπται μονάζειν ἄνθρωπον;'. καὶ οὔπω λέγω ὅτι καὶ πάντες οἱ ἔξοχοι τῶν θεοφόρων πατέρων καὶ μονασταὶ γεγόνασι καὶ τὸν μοναχικὸν βίον ὡς ἀγγελικὸν ἐκθειάζουσι· πρὸς ἃ καὶ τὰ διατυπωτικὰ τῆς ἱερᾶς ζωῆς συγγράμματα. εἰ δέ τινι νοῦς πάρεστι, πάντως εὑρήσει καὶ αὐτὸν τὸν **θεῖον Διονύσιον** πῶς κατὰ τοὺς ἀγγελικοὺς διακόσμους καὶ τοὺς ἱερατικοὺς βαθμοὺς καὶ τοὺς ἔξω ἱερωσύνης ἰσαρίθμους τρισὶ τάξεσιν ἀπένειμε· πρώτην καὶ εἰσαγωγικὴν τῶν ἔτι μαιευομένων ἤτοι κατηχουμένων· δευτέραν τῶν πεφωτισμένων· καὶ τρίτην τῶν μοναχικῶς τελειουμένων. καὶ τὸ τοῖς ἐναργέσι μάχεσθαι ἀναισθήτων ἐστιν ἢ ἀβαπτίστων.

Θεόδωρος Στουδίτης, Ἐπιστολὴ 2,165 Γρηγορίῳ τέκνῳ, PG 99,1524abc.

Ἡ στολὴ τῶν μοναχῶν εἶναι ὑπόσχεσι παρθενίας *(παρθενίας ἐπάγγελμα),* εἶναι *μυστήριον μοναχικῆς τελειώσεως,* ὅπως ἀποφάνθηκε ὁ **θεῖος καὶ πάνσοφος Διονύσιος** (ἐννοεῖ τὸν Ψευδο-Διονύσιο τὸν δῆθεν ἀρεοπαγίτη). κι ἐκεῖνο ποὺ λὲν μερικοί, ὅτι 'Ποῦ εἶναι παραδεδομένο τὸ ν' *ἀποτάσσεται* κάποιος καὶ νὰ γίνεται μοναχός;' δὲν διαφέρει σὲ τίποτε ἀπὸ τὸ νὰ λέῃ 'Ποῦ εἶναι παραδεδομένο τὸ νὰ γίνεται κάποιος Χριστιανός;'. ἐκεῖνος ποὺ νομοθέτησε ἀρχικὰ μὲ τὴν ἀποστολικὴ παράδοσι, ἐξέδωκε ἔπειτα καὶ τὴ δεύτερη νομοθεσία του, ἀραδιάζοντας ἓξ μυστήρια· πρῶτον *φώτισμα* (=βάπτισμα), δεύτερον *σύναξιν* δηλαδὴ *κοινωνίαν* (=εὐχαριστία), τρίτον τελετὴ *μύρου* (=χρῖσμα), τέταρτον *ἱερατικαὶ τελειώσεις* (=χειροτονίες), πέμπτον *μοναχικὴν τελείωσιν* (=μοναχικὴ κουρά), ἕκτον *περὶ τῶν ἱερῶς κεκοιμημένων* (=ἀκολουθία τῆς κηδείας καὶ τῶν μνημοσύνων). τί μποροῦμε λοιπὸν νὰ ποῦμε γι' αὐτά; ὅτι ὅποιος ἀμφισβητεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ προειρημένα, εἶναι φανερὸ ὅτι ἀμφισβητεῖ καὶ γιὰ τὰ ἄλλα ὅτι δὲν εἶναι θεοπαράδοτα· καὶ μὲ τὴν ἀπόρριψι τοῦ ἑνὸς ἀναγκαστικὰ ἀπορρίπτονται καὶ τ' ἄλλα. καὶ δὲν θὰ ὑπῆρχε οὔτε *ἱερατικὴ τελείωσις* (=μυστήριο τῆς χειροτονίας) οὔτε ἀκολουθία γιὰ τοὺς *ἱερῶς κεκοι-*

μημένους (=κηδεία - μνημόσυνο), ἂν δὲν ἦταν ἀνάμεσα (σ' αὐτὰ τὰ μυστήρια) καὶ ἡ *μοναχικὴ τελείωσις* (=μοναχικὴ κουρά), καὶ σὲ μιὰ τέτοια περίπτωσι εἴμαστε εἰδωλολάτρες, *ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ* (Ἐφ 7,2) καὶ *ἐλπίδα μὴ ἔχοντες* (=ἀχρίστιανοι, χωρὶς τὴ χριστιανικὴ ἐλπίδα) (Α΄ Θε 8,1). τέτοιος εἶναι ὅποιος προβάλλει τὴν πρότασι '΄Από ποῦ παραλάβαμε ὡς παράδοσι τὸ νὰ μονάζῃ ἕνας ἄνθρωπος;'. κι ἀκόμα δὲν εἶπα καὶ τὸ ἄλλο, ὅτι καὶ ὅλοι οἱ κορυφαῖοι θεοφόροι πατέρες ὑπῆρξαν καὶ μονασταὶ κι ἐκθειάζουν τὸ μοναχικὸ βίο ὡς ἀγγελικό. αὐτοὶ ἄλλωστε ἔγραψαν καὶ τὰ συγγράμματα ποὺ ἀπαρτίζουν τὴ νομοθεσία τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ζωῆς (ἐννοεῖ τοὺς Ὅρους τοῦ Βασιλείου Καισαρείας). κι ὅποιος ἔχει μυαλό, ὁπωσδήποτε μπορεῖ νὰ βρῇ ὅτι ἀκόμη κι αὐτὸς ὁ ἴδιος **ὁ θεῖος Διονύσιος** ταξινόμησε σὲ τρεῖς βαθμῖδες καὶ τὶς ἀγγελικὲς τάξεις (3 × 3), καὶ τοὺς ἱερατικοὺς βαθμούς, καὶ τοὺς χωρὶς ἱερωσύνη, διακρίνοντας τοὺς τελευταίους σὲ μιὰ πρώτη κι ἐμβρυϊκὴ τάξι, τοὺς κατηχουμένους, σὲ μιὰ δεύτερη, τοὺς *πεφωτισμένους* (= βαπτισμένους), καὶ σὲ μιὰ τρίτη, τοὺς *μοναχικῶς τελειουμένους* (= κεκαρμένους μοναχοὺς ποὺ ἐπιδιώκουν τὴν τελείωσί τους μὲ τὴν ἄσκησί τους). τὸ νὰ καταπολεμῇς τὰ ὁλοφάνερα (μὲ τὸ νὰ μὴν τὰ παραδέχεσαι) δείχνει ἄνθρωπο ἀναίσθητο ἢ καὶ ἀβάπτιστο.

* * *

Ὅλο διακρίσεις καὶ ταξινομήσεις εἶναι ὁ Θεόδωρος σὰν τὸ μονοφυσίτη Ψευδοδιονύσιο τὸν δῆθεν «ἀρεοπαγίτη», ὅπως καὶ ὅλοι οἱ σχιζοφρενεῖς καὶ μανιακοὶ παθιάζονται μὲ τὶς ἀξιολογήσεις καὶ ταξινομήσεις ὡς ταξιθέτες τοῦ πνευματικοῦ κόσμου καὶ *διακοσμηταί* κατὰ τὴν *ἐκφαντορικὴ* φρασεολογία τους. *Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες* ὅπως γράφει γι' αὐτοὺς κι ὁ ἀπόστολος Ἰούδας στὴν Ἐπιστολή του (Ἰδ 3,6), ἔχοντας διαγνώσει θεοπνεύστως τὸ ψυχικὸ αὐτὸ νόσημα τῶν τέτοιων αἱρετικῶν. καὶ τὰ *μυστήρια* ὁ Θόδωρας τὰ κάνει *ἕξ,* ἤτοι τέσσερα ἀπὸ τὰ πραγματικὰ καὶ βιβλικὰ (βάπτισμα, χρῖσμα, εὐχαριστία, χειροτονία) καὶ δυὸ φανταστικὰ δικά του (μοναχικὴ κουρά, καὶ κηδεία - μνημόσυνο) ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὰ εἰσαγάγῃ αὐτὸς ἀπὸ τὴ λατινικὴ καὶ παπικὴ Δύσι, τὴν τότε. κι αὐτὰ εἶναι κατὰ τὴ γνώμη του ὅλα κι ὅλα. δὲν ἔχει οὔτε τὴν ἐξομολόγησι, τὴν ὁποία, ὅπως θὰ ἐκτεθῇ παρακάτω, ἔχει ὑποβιβάσει σὲ μιὰ βάναυση ἀνακριτικὴ μέθοδο μὲ σωματικὰ βασανιστήρια καὶ θανάσιμο ἐκβιασμὸ ὁ ἀθεόφοβος ψυχοπαθής. ἡ μανιακὴ κακοδοξία του, ἡ ἀδίστακτη διαστρεβλωτικὴ βία του ἐπὶ τῆς Βίβλου, ἡ παρανοϊκὴ καὶ ἡ ταχυδακτυλουργικὴ ἀπατεωνία τῆς σαθρῆς «ἐπιχειρηματολογίας» του, ἡ ἔκδηλα ἀπειλητικὴ κι ἐξυβριστικὴ διαλογική του, ὁ ἄκρατος μιλιταριστικὸς πλατωνισμός του, ἡ τυραννικὴ βαναυσότητά του, ἀκόμη καὶ ἡ λατινίζουσα γλωσσικὴ σύνταξί του, ποὺ μυ-

ρίζει μετάφρασι, δείχνουν ὅτι εἶναι φερέφωνο καὶ εἰσαγωγεὺς τοῦ παπικοῦ λατινισμοῦ. ὁ τρόπος ποὺ λέει τὰ μυστήρια, ὅσα παραδέχεται καὶ ὅσα προσθέτει, εἶναι «ἀρεοπαγιτικὸς» καὶ παπικός· ἐπίσης καὶ ὁ ἀριθμός τους καὶ αὐτὴ ἡ σειρά τους (βάπτισμα, εὐχαριστία, χρῖσμα - τρίτον,...) καὶ ἡ *μυσταγωγικὴ* - νεοπλατωνικὴ ὀνομασία τους· καὶ ἡ συντακτικὴ συνεκφορά τους μὲ τὸ νεολατινικὸ ἰταλικὸ πλέον ἄρθρο τους *περὶ (=de)* μυρίζει ἔντονα λατινίλα καὶ παπίλα. δὲν λέει *τὸ φώτισμα, τὴν κοινωνίαν, τὸ μύρον, ...,* ἀλλ' ἐκεῖ ποὺ ὁ ἑλληνόγλωσσος περιμένει ἔναρθρη αἰτιατική, λέει σόλοικα κι ἀσύντακτα γιὰ τὴν «ἑλληνική» του γλῶσσα *περὶ φωτίσματος, περὶ κοινωνίας, περὶ μύρου...,* ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον *de baptismate, de communione, de unguenti, ...* κλπ., ποὺ εἶναι μὲν τυπικῶς ἐμπρόθετα λατινικά, ἀλλ' οὐσιαστικῶς εἶναι ἰταλικές, ἔναρθρες πτώσεις, καθὼς ἡ ἰταλικὴ γλῶσσα ἤδη ὑποφώσκει στὴν ἐποχὴ τοῦ Στουδίτου Θεοδώρου (9^{ος} αἰ.). ἐγκάθετος καὶ φερέφωνο τοῦ πάπα 'Ρώμης ἀκόμη καὶ στὴν ἄρθρωσι τοῦ λόγου του, ποὺ ἐδῶ εἶναι σίγουρα μεταφραστικός· ὅπως λ.χ. καὶ οἱ ἑλληνόγλωσσοι Ἑβραῖοι μεταφρασταὶ τῶν Ἑβδομήκοντα γράφουν *Ὁ ἁπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται* (Ψα 103,34), ἢ *Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη (=τοῦτο) καὶ ἔσται θαυμαστὴ (=θαυμαστόν)* (Ψα 116,23)· ἢ *Ἀπηγγέλη αὐτῷ λέγοντες* (Δδ 22,16· 38,3· 44,1· 67,6· 111,13· Βα 3,3), ἢ *Ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων* (Δδ 48,1), ἢ *Τοῖς λέγουσι πρός με λεγόντων* (Βα 27,7), ἢ *Μεγαλυνθήτω τὸ ὄνομά σου λεγόντων* (Πα 16,28), κλπ.. τὰ πάντα τοῦ Θεοδώρου μυρίζουν λατινίλα καὶ παπίλα. δὲν ξέρουμε τὴν προφορά του μόνο καὶ τὴ βιολογικὴ καταγωγή του, ἂν καὶ αὐτὰ δὲν εἶναι ἀπαραίτητα.

Τὸν Ψευδοδιονύσιο τὸν λέει **θεῖον** καὶ **πάνσοφον**· ἐπίθετα ποὺ λέγονται μόνο γιὰ τὸ θεό, καὶ δὲν λέγονται οὔτε γιὰ ἄγγελο, οὔτε φυσικὰ γιὰ προφήτη ἢ ἀπόστολο. φανατικὸς καὶ παθιασμένος κακόδοξος.

Ἀπὸ τὰ λεγόμενά του φαίνεται ὅτι τὸν 9^{ο} αἰῶνα τοὐλάχιστο ὑπῆρχε στὴν ἐκκλησία ἔντονη ἡ δίκαιη ἔνστασι «Ποῦ παραδίδεται ὁ μοναχισμὸς» κι «Ἀπὸ ποῦ παραλάβαμε στὴ Χριστιανικὴ πίστι μοναχισμό». ἡ ἐκκλησία ἔχει συνείδησι καὶ παράδοσι ὅτι ὁ μοναχισμὸς εἶναι ἀποστολικῶς ἀμάρτυρος ἀπαράδοτος καὶ ἄγνωστος. κι ὁ Θεόδωρος ἀπαντάει μὲ ψευδολόγο φανατισμό·

α΄. Ὅτι τὸ νὰ θέτῃς τέτοιο ἐρώτημα εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸ νὰ ῥωτᾷς *Πόθεν παρεδόθη γίνεσθαι Χριστιανόν.* θέλει νὰ πῇ ὅτι ὅσο παραδίδεται αὐτό, τόσο παραδίδεται καὶ τὸ ἄλλο· ὅτι δηλαδὴ δὲν χρειάζεται νὰ παραδίδεται ῥητῶς κανένα ἀπὸ τὰ δύο, διότι καὶ τὰ δύο εἶναι αὐτονόητα. εἶναι ἀδίστακτος ψεύτης. τὸ νὰ γίνωνται οἱ ἄνθρωποι Χριστιανοὶ παραδίδεται στὴν Κ. Διαθήκη καὶ ῥητῶς καὶ πλουσίως, ἐνῷ γιὰ τὸ μοναχισμὸ δὲν λέγεται ποτὲ πουθενὰ τίποτε.

β΄. Ὅτι ὁ Κύριος, ἀφοῦ νομοθέτησε μὲ τὴν ἀποστολικὴ παράδοσι, ἔπειτα *(δεύτερον)* νομοθέτησε καὶ *ἓξ μυστήρια* –ἀδίστακτο ψέμμα–, κι ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἡ *μοναχικὴ τελείωσις* (=κουρά) –ἐπίσης ἀδίστακτο ψέμμα– καὶ μυστήριο κηδείας - μνημοσύνου.

γ΄. Ὅτι ὅποιος δὲν πιστεύει ὅτι ὁ Κύριος παρέδωσε καὶ μυστήριο μοναχικῆς κουρᾶς καὶ ῥωτάει «Μὰ ἀπὸ ποῦ καὶ πότε παραλάβαμε μοναχισμό», εἶναι εἰδωλολάτρης *(ἐθνόφρων)* καὶ *ἄθεος.* ἀπειλητικὸς ὁ Θόδωρας.

Σὲ ἀνιοῦσα μύησι κατηχούμενοι - βαπτισμένοι - μοναχοὶ ἔχει τρίτη ὡς ἀνώτατη τάξι τοὺς μοναχούς· ἡ μοναχικὴ κουρὰ κατὰ τὴ γνώμη του εἶναι ἀνώτερη κι ἀπὸ τὸ βάπτισμα!

Κακόδοξη ἀμετροέπεια, ἀδίστακτη ψευτιά, ἀλαζονικὴ καὶ σαδιστικὴ βαναυσότης αἱμοβόρου ἀνθρώπου.

γ΄. Ἡ νομοθεσία του

Καὶ νομοθέτης τοῦ μοναχισμοῦ ὁ Θεόδωρος Στουδίτης· σὰν τὸ Βασίλειο Καισαρείας. *νέος Μωϋσῆς,* ὅπως ἔβαλε τὰ τσιράκια του νὰ τὸν ἀποκαλοῦν ὁ μέγας ἀρχιραββῖνος τῆς Ἰαμνείας καὶ λυσσασμένος διώκτης τῶν Χριστιανῶν Συμεὼν βὲν Ἀκιβά, ὁ συντάκτης τῆς *Δευτερώσεως (=Μισνά).* φιλοδοξίες κοκορίκων, ποὺ θέλουν νὰ «βάλουν σὲ τάξι» τὸν κόσμο, ἐπειδὴ ἡ Βίβλος τοὺς φαίνεται ἀνεπαρκής· καὶ τρέφουν γιὰ τὸ ἐγώ τους ἀνάλογες ἰδεοληψίες *εἰκῇ φυσιούμενοι ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτῶν* (Κλ 6,4). τὸ ἔργο τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου *Ἐπιτίμια μοναχῶν* (=Μοναχικὸ Ποινολόγιο, PG 99,1733 - 58), ποὺ δὲν εἶναι κανόνες συμβιώσεως καὶ διοικήσεως, ἀλλὰ σκέτο ποινολόγιο, δείχνει ἀνάγλυφα ὅτι τὴ χριστιανικὴ ζωὴ ὁ Θόδωρας τὴν ἀντιλαμβανόταν ὡς σκέτο ποινικὸ κυνηγητὸ καὶ ἀνακριτικὴ - τιμωρητικὴ δραστηριότητα. φαρμακερὸς καλόγερος. μεταφράζω ἐδῶ περίπου τὸ δεύτερο μισὸ τῆς «νομοθεσίας» του. ἡ νομοθεσία του αὐτή, φρικτὸ ὑποκατάστατο τῆς Βίβλου, ἀφορᾷ μὲν τυπικὰ στοὺς *μοναχούς,* ἀλλ' ἐπιπηδᾷ καὶ στοὺς *κοσμικοὺς* Χριστιανούς, φυτρώνοντας ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸν σπέρνουν, διότι τὸν 9ο αἰῶνα, ποὺ νομοθετεῖ αὐτὸς ὁ γαυγιστάριος τοῦ πάπα 'Ρώμης, τὸ καβαλίκεμα τῶν μοναχῶν στὸ σβέρκο τῶν Χριστιανῶν εἶναι πιὰ καθεστὼς ἀναπάλλακτο. οἱ μοναχοὶ ἔχουν γαντζώσει γιὰ τὰ καλὰ στὴν ἐκκλησία σὰ δαιμόνια μὲ νύχια καὶ μὲ δόντια. ἢ καὶ φαντάζεται τὸν ἑαυτό του προκαταβολικὰ σὰν οἰκουμενικὸ πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, ποὺ προαλειφόταν νὰ γίνῃ, ὁπότε θὰ «κανόνιζε» καὶ τοὺς λαϊκοὺς καὶ ὅλο τὸν κλῆρο. διαβολεμένο ἄτομο δαιμονισμένος παλαβός. εἴχαμε ἕναν τέτοιον δαιμονισμένον κι αὐτοχειροτόνητο τιμητὴ - δικτάτωρα - τύραννο κατὰ τὴ φαντασία του,

στὴν ἀδελφότητα τοῦ Αὐγουστίνου Καντιώτου, ποὺ ἐγὼ δὲν τὸν λογάριαζα, καὶ ποὺ κάποτε ἀποδείχτηκε ὅτι ἐξωμολογοῦσε ἄγαμες καὶ ἔγγαμες γυναῖκες καθισμένες στὰ γόνατά του, καὶ στὴ συνέχεια, ὅπως ὡμολόγησαν οἱ ἴδιες αὐτολεξεί, «τὶς γαμοῦσε μὲ τὰ ῥοῦχα», καὶ δεύτερον κόντεψε νὰ σκοτώσῃ ἕναν γιὰ κάποια ὀρθογραφικὰ τυπογραφικὰ λάθη, ποὺ τοῦ ξέφυγαν στὶς διορθώσεις, ὁπότε ὁ Αὐγουστῖνος τὸν ἔδιωξε. καὶ τὸ πιὸ γουστόζικο· ἦταν θαυμαστὴς καὶ μιμητὴς καὶ λάτρης τοῦ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου· σὰ νὰ πίστευε δὲ ὅτι ἦταν μετεμψύχωσί του! νομίζω ὅτι σ' αὐτὸ δὲν ἔπεφτε ἔξω· ὄχι ὅτι πιστεύω στὴ μετεμψύχωσι, ἀλλὰ νομίζω ὅτι εἶχε τὸ ἴδιο δαιμόνιο ποὺ εἶχε κι ὁ Θόδωρας. καὶ τρελλαινόταν γιὰ διαδηλώσεις καὶ ἦταν πάντοτε ἀρχηγός τους καὶ μπροστάρης. ζῇ ἀκόμη, καὶ νὰ προσέχετε στὸ δρόμο.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ ΕΠΙΤΙΜΙΑ ΜΟΝΑΧΩΝ
(=Ποινολόγιο μοναχῶν)

1. Ὁ κρέα λαθροφαγήσας ἐκτὸς ἀνάγκης καὶ εὐλογίας τοῦ πατρός, ὀψάριον ἢ ὠὸν ἢ τυρόν, μὴ ἐσθιέτω ἡμέρας τεσσαράκοντα. γέγραπται γάρ· Καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαν (Ῥω 24,15).

2. Ὁ μὴ ἐξαγγέλλων τὰς καθ' ἑαυτὸν πράξεις καὶ λογισμοὺς τῷ πατρὶ διὰ τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος, ἕκτοτε μὴ ἐσθιέτω, ἕως οὗ ἐξαγγείλῃ.

3. Ὁ γευόμενος ἐξ οἱασδήποτε ὀπώρας πρὶν δέξασθαι εὐλογίαν παρὰ τοῦ πατρός, μὴ ἐσθιέτω ἐξ αὐτῆς τὸν χρόνον ἐκεῖνον.

4. Ὁ ἄνευ τοῦ μανδύου αὐτοῦ ἢ τοῦ κουκουλλίου ἐργαζόμενος τὴν οἱανοῦν ἐργασίαν ὡς καταφρονητὴς ἐπιτιμάσθω.

5. Ὁ μετὰ τὰ ἀπόδειπνα πίνων ὕδωρ ἢ συντυγχάνων τινὶ ποιείτω μετανοίας ἑκατόν.

6. Ὁ ἐκτὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἄνευ ἐπιτιμίου μένων ἀκοινώνητος λεγέτω τὴν αἰτίαν· καὶ εἰ ἐξ ἀμελείας εὑρίσκεται τοῦτο ποιῶν, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας τεσσαράκοντα.

7. Εἴ τις μοναχὸς ἔλθοι εἰς μοναστήριον καὶ φέροι ἕως κεντηναρίου ὑπόστασιν, εἴτε ἕως φόλλεως μιᾶς, οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ἐξ αὐτῆς ἕως τριχὸς μιᾶς ἐπιζητεῖν.

8. Κοσμικὸς ἀσθενῶν ἀποτάξασθαι καὶ τὸν μοναχικὸν βίον εἰσελθών, τὸ ἔνδυμα καὶ τὰ τῆς κλίνης αὐτοῦ τῇ ἐκκλησίᾳ μενέτω.

9. Ὁ λέγων μοναχὸς λόγους κοσμικοὺς ἢ ὅτι Ἔχω γενεάν πού ποτε ἀφοριζέσθω ἡμέρας τρεῖς, ξηροφαγῶν καὶ ποιῶν μετανοίας πεντήκοντα· ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἧς τὸ σχῆμα ἔλαβεν ἀποταξάμενος τοῖς κατὰ σάρκα συγγενέσι τῷ Χριστῷ προσηρμόσθη.

10. Εἴ τις τὸν ἐπιστρέφοντα ἀπὸ ἁμαρτίας οὐ προσδέχεται, ἀλλὰ λυπεῖ αὐτόν, ἐλύπησε τὸν Χριστὸν εἰπόντα· Χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι (Λκ 76,7).

11. Ἐὰν φιλήσῃ μοναχὸς οἱανδήποτε γυναῖκα, ἔστω ἀκοινώνητος ἡμέρας τεσσαράκοντα· ἀλλ' οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου τὴν αὐτοῦ μητέρα ἀσπάσηται.

12. Ὁ τὸ ἅγιον σχῆμα ἀθετῶν ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη τρία.

13. Ὁ τῇ ἁγίᾳ τεσσαρακοστῇ νηστεύων καὶ τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ καταλύων λόγῳ διακρίσεως ἀτιμάζει ὅλην τὴν ἁγίαν τεσσαρακοστήν.

14. Ἐὰν κατὰ ἄγνοιαν πλυθῇ ἀντιμήνσιον, οὐ μολύνεται· ὁ γὰρ ἁγιασμὸς ἐν αὐτῷ ἐστι· τὸ γὰρ ἱερὸν μιαρόν οὐ γίνεται.

15. Ὁ ἀπὸ λειτουργίας ἱερεὺς ἐμέσας, εἰ μὲν ἀπὸ γαστριμαργίας τοῦτο πέπονθεν, ἡμέρας ἑξήκοντα πληρώσει μένων ἀκοινώνητος, νηστεύων καὶ πληρῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετανοίας χιλίας· εἰ δὲ ἀπὸ βλάβης ἐγένετο, ἡμέρας ἑπτὰ ἕξει τὸ ἐπιτίμιον, ποιῶν καὶ μετανοίας εἴκοσι πέντε.

16. Εἴ τις καταλείψει τὸν κανόνα, ξηροφαγίαν ἡμέραν μίαν ποιείτω καὶ μετανοίας ἑκατόν.

17. Εἴ τις ἀπολείψει τοῦ λυχνικοῦ ἢ τῶν ἀποδείπνων, ἡμέραν μίαν οἶνον μὴ πιέτω, μετανοίας ποιῶν πεντήκοντα.

18. Ὅστις ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς δόσεως τῆς εὐλογίας λείψει κατὰ ἀμέλειαν, νηστευέτω ἕως ὀψὲ καὶ μετανοίας ποιείτω πεντήκοντα.

19. Εἴ τις ἐξέλθοι τοῦ μοναστηρίου χωρὶς τῆς τοῦ ἡγουμένου παραθέσεως, μενέτω ἀκοινώνητος ἑβδομάδα μίαν, μετανοίας ποιῶν τεσσαράκοντα.

20. Εἴ τις κτήσεται πρᾶγμα χωρὶς τοῦ ἡγουμένου, μενέτω ἀκοινώνητος ἡμέρας δεκαπέντε, ξηροφαγῶν ὥρᾳ ἐνάτῃ καὶ μετανοίας ποιῶν πεντήκοντα.

21. Εἴ τις συνδυάσει μετά τινος ἢ ἀναχωρήσει τοῦ μοναστηρίου κρύφα, μενέτω ἀκοινώνητος ἡμέρας τριάκοντα, ξηροφαγῶν καὶ μετανοίας ποιῶν ἑκατόν.

22. Εἴ τις λαβὼν ἐπιτίμιον παρὰ τοῦ ἡγουμένου μὴ φυλάξει, ἀφοριζέσθω ἑβδομάδα μίαν τῆς ἀδελφότητος ξηροφαγῶν καὶ μετανοίας ποιῶν καθ' ἡμέραν ἑκατόν.

23. Εἴ τις ἀδελφοῦ ἱμάτιον ἢ ἄλλο τι παρὰ γνώμην αὐτοῦ φορέσει, ἡμέρας τρεῖς ξηροφαγείτω, μετανοίας ποιῶν ἑκατόν.

24. Εἴ τις εὑρεθῇ τῇ νυκτὶ ἰδιάζων κρύφα μετά τινος ἢ ἀλλάσσων τὸν τόπον τοῦ κοιταρίου ἢ μένων ἔξω χωρὶς τῆς τοῦ ἡγουμένου γνώμης, ἀφοριζέσθω ἑβδομάδα, ξηροφαγῶν καὶ μετανοίας ποιῶν ἑβδομήκοντα.

25.. Τοῦ ἡγουμένου μὴ ἐπιτρέψαντος, ἐὰν ἀδελφὸς ἀλλάξῃ τὸ ἐρ-

γόχειρον, ἡμέρας τεσσαράκοντα ξηροφαγείτω, μετανοίας ποιῶν ὀγδοήκοντα.

26. Εἴ τις πρᾶγμα ἑαυτοῦ ἀλλάξει μετά τινος χωρὶς τοῦ ἡγουμένου, ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ κτήσεται, ἢ λάβῃ παρά τινος, ἀφοριζέσθω ἡμέρας δώδεκα, μετανοίας ποιῶν ὀγδοήκοντα.

27. Εἴ τις ἔξω τῆς τραπέζης ἐσθίει, τῆς τοῦ ἡγουμένου χωρὶς εὐλογίας, ἢ ἀρρωστίας δίχα, ξηροφαγείτω ἡμέρας τρεῖς, ποιῶν μετανοίας διακοσίας.

28. Εἴ τις μετὰ τὰ ἀπόδειπνα εὑρεθῇ ἐσθίων, ξηροφαγείτω ἑβδομάδα· εἰ δὲ εὑρεθῇ γελῶν, ποιείτω μετανοίας διακοσίας.

29. Εἴ τις ἐν τραπέζῃ συντυγχάνει ἢ γελοιάζει, ἐγειρέσθω εὐθύς, ποιῶν μετανοίας ἑκατόν.

30. Εἴ τις λυπήσει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ καταφρονήσας μὴ διαλλαγῇ, ἀλλ' ἐπὶ τῷ παροργισμῷ μείνῃ, ἀφοριζέσθω ἑβδομάδας δύο, ξηροφαγῶν καὶ ποιῶν μετανοίας πεντήκοντα.

31. Εἴ τις ἐν ἡμέρᾳ τῆς λειτουργίας οὐ μεταλαμβάνει, εἰπάτω τὸ αἴτιον· εἰ δὲ μὴ εἴποι, νηστευέτω ἕως ὀψέ, ποιῶν μετανοίας πεντήκοντα.

32. Ὅστις ἑνὶ τῶν ἀδελφῶν προσπαθῶς μετ' αὐτοῦ ψιθυρίζει, ἀφοριζέσθωσαν οἱ δύο, ἕως ἂν ἀποστῶσιν ἀλλήλων, ποιοῦντες ἀνὰ μετανοίας ἑκατόν.

33. Ὅστις ἀπολείψοι εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστης ψαλμῳδίας, χωρὶς διακονίας ἢ προφάσεως ἀναγκαίας, ποιείτω μετανοίας ἑκατόν.

34. Ὅστις ἐκ ῥᾳθυμίας λείψοι τοῦ κανόνος, ἢ ἀπὸ λυχνικοῦ, ἢ ἄλλης ψαλμῳδίας, ξηροφαγείτω ἡμέραν μίαν, ποιῶν μετανοίας ἑκατόν.

35. Ὅστις κατὰ ἀμέλειαν οὐ καθίσει μετὰ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὴν τράπεζαν, νηστευέτω λοιπὸν ἕως ὀψέ.

36. Ὅστις ἄνευ ἀνάγκης προεγερθῇ τῆς τραπέζης, τρεῖς ἡμέρας οἶνον μὴ πινέτω, ποιῶν μετανοίας ἑκατόν.

37. Ὅστις ἀργολογεῖ ἢ εὐτράπελα φθέγγεται, οἶνον μὴ πινέτω τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ποιῶν μετανοίας τεσσαράκοντα.

38. Εἴ τις τῶν παιδευομένων τινὰ διὰ σφάλμα ἐκδικήσει, ξηροφαγείτω ἑβδομάδα μίαν, ποιῶν καθ' ἡμέραν μετανοίας ἑκατόν.

39. Εἴ τις πολεμεῖται εἰς πορνείαν, ξηροφαγείτω ἡμέρας τεσσαράκοντα· εἰ δὲ μὴ παύσεται ὁ πόλεμος, ἕως ἀναπαύσεται ξηροφαγείτω, ποιῶν μετανοίας τὸ νυχθήμερον τριακοσίας.

40. Εἴ τις χαρίζεταί τινι τὸ παλαιὸν αὐτοῦ ἱμάτιον, χωρὶς ἐπιτροπῆς τοῦ ἡγουμένου, ξηροφαγείτω ἑβδομάδα μίαν, ποιῶν μετανοίας ἑξήκοντα.

41. Εἴ τις ἐνυπνιασθῇ εἰς πορνείαν, ἀκοινώνητος ἔσται τὴν ἡμέ-

ραν ἐκείνην, ποιῶν μετανοίας τεσσαράκοντα, λέγων τὸν πενητκοστὸν ψαλμὸν καὶ τὸ 'Κύριε ἐλέησον' ἑκατοντάκις.

42. Ὁ μαλακὸς ἡμέρας τεσσαράκοντα ἀκοινώνητος ἔστω.

43. Ὁ ψεύστης ἔστω ἀκοινώνητος ἡμέρας τεσσάρακοντα.

44. Ὁ κατάλαλος ὁμοίως ἡμέρας τεσσαράκοντα.

45. Ὁ βλάσφημος κατὰ πάντα τρόπον καὶ ὁπωσδήποτε ἄλαλος ἔστω ἡμέρας τεσσαράκοντα, ποιῶν μετανοίας καθ' ἡμέραν πεντήκοντα.

46. Ἐὰν θέλων τις μιαροφαγήσῃ, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη πέντε· εἰ δὲ ἐκ βίας τοῦτο πάθῃ, ἡμέρας τεσσαράκοντα.

47. Ἐὰν μοναχὸς μεγαλόσχημος πέσῃ εἰς πάθος, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη πέντε· εἰ δὲ μικρόσχημος, ἔτη δύο· ὁ αὐτὸς δὲ ὅρος κρατείτω καὶ ἐπὶ μοναστριῶν.

48. Ἐὰν μοναχὸς μεθύσῃ, ἐπόρνευσε, καὶ ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη δύο.

49. Ἐάν μοναχὸς ἐπὶ δήμου γελάσῃ, ἔστω ἀκοινώνητος ἡμέρας τεσσαράκοντα.

50. Ἐὰν ἀπὸ γαστριμαργίας ἐμέσῃ, ὁμοίως ἀκοινώνητος ἔστω ἡμέρας τεσσαράκοντα.

51. Ἐὰν περιπατήσῃ μεγαλόσχημος ἄνευ τοῦ κουκουλλίου αὐτοῦ, ἔστω ἀκοινώνητος ἡμέρας τεσσαράκοντα· οὐκ ἔχει γὰρ ἐξουσίαν τοιοῦτος ἄνευ τῶν συμβόλων τοῦ ἁγίου σχήματος ἐργάσασθαι, ἢ κοιμηθῆναι, ἢ περιπατῆσαί πού ποτε.

52. Ἐὰν ἀντιλογήσηταί τις τῷ προεστῶτι αὑτοῦ ἤ τινι ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἔστω ἀκοινώνητος ἡμέρας τεσσαράκοντα.

53. Ἐὰν μετὰ κοσμικῶν καθίσῃ μοναχὸς εἰς συμπόσιον, ἔστω ἀκοινώνητος ἡμέρας τεσσαράκοντα.

54. Ἐὰν μοναχὸς ἢ μοναχὴ τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν ἀποδράσωσιν, ἔχουσιν ἀκοινωνησίας ἐπιτίμιον ἔτη δώδεκα.

55. Μοναχὸς φαγὼν ἢ πιὼν πρὸ τῆς ἀπολύσεως τῆς συνάξεως ποιείτω ἐν τῇ τραπέζῃ μετανοίας πεντήκοντα.

56. Ἐὰν μοναχὸς ἵσταται εἰς σύναξιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὸ τέλος μὴ εὑρεθῇ χωρὶς προστάξεως τοῦ μειζοτέρου ἢ χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης, ποιείτω μετανοίας τεσσαράκοντα καὶ λεγέτω τὸ 'Κύριε ἐλέησον' τεσσαρακοντάκις.

57. Εἴ τις μοναχὸς φρατρίας ποιεῖ μετὰ ἑτέρων μοναχῶν εἰς οἱονδήποτε πρᾶγμα, ποιείτω μετανοίας ἑκατόν, ξηροφαγῶν ἕως ἑσπέρας ἡμέρας δύο.

58. Εἴ τις μοναχὸς ἄζωστος κοιμᾶται εἰς τὴν αὑτοῦ κοίτην, ποιείτω μετανοίας πεντήκοντα.

59. Εἴ τὶς μοναχὸς ἐν βαλανείῳ χρῖσμα ποιήσει, ποιείτω μετα-

νοίας τριακοσίας, ὁ δὲ κοσμικὸς ἑκατόν· ἔστωσαν δὲ ἀμφότεροι ἀφωρισμένοι ἑβδομάδα μίαν.

60. Μοναχὸς ἐν χώρᾳ ἢ κοινοβίῳ ἄνευ τῆς τοῦ ἡγουμένου εὐχῆς κοιμηθεὶς μίαν ἑσπέραν, ἔστω ἱστάμενος νύκτα ὁλόκληρον ποιῶν μετανοίας ἑκατὸν πεντήκοντα.

61. Μοναχὸς ἐν συνάξει γελάσας ποιείτω μετανοίας τεσσαράκοντα.

62. Μοναχὸς ἢ κοσμικὸς μὴ ὢν ἐπιτετιμημένος, καὶ ἀμελήσας ἡμέρας τεσσαράκοντα κοινωνῆσαι, ἐνιαυτὸν χωριζέσθω τῆς ἐκκλησίας.

63. Μοναχὸς μοναστρίᾳ συμφθαρεὶς μετὰ τὸ παύσασθαι αὐτοὺς τῆς ἁμαρτίας, ἐχέτωσαν ἐπιτίμιον ἀκοινωνησίας ἔτη τρία.

64. Ἱερεὺς κοσμικὸς ἱερουργήσας καὶ ἐκ γαστριμαργίας ἐμέσας τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἐχέτω ἐπιτίμιον ἡμέρας τεσσαράκοντα τοῦ μὴ ἱερουργῆσαι.

65. Εἴ τις ὑπὸ τοῦ διαβόλου πολεμούμενος ἀποσκιρτήσει, καὶ πάλιν στραφῇ, ἔχει ἐπιτίμιον χρόνον ἕνα. εἰ δὲ καὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ μετανοήσει, δέχεται αὐτὸν ὁ θεός· ἠλέησε γὰρ αὐτὸν ὁ Χριστὸς εἰπών· 'Χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι' (Λκ 76,7).

Θεοδώρου Ἐπιτίμια μοναχῶν, 2 PG 99,1748 - 1757.

Μετάφρασι

1. Ἐκεῖνος πού, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη καὶ χωρὶς τὴν εὐλογία τοῦ πατρός (= τοῦ ἡγουμένου) ἔφαγε κρυφὰ κρέας ἢ ψάρι ἢ αὐγὸ ἢ τυρί, νὰ μὴ φάῃ ἀπ' αὐτὰ σαράντα μέρες. διότι λέει ἡ Γραφή· *Καὶ γιὰ τὴ σάρκα μὴ φροντίζετε νὰ τῆς κάνετε τὴν ἐπιθυμία της* (Ῥω 24,15). (φνατάζεται ὅτι ὁ Παῦλος διέταζε ὅπως αὐτός).

2. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν φανερώνει κάθε ἑβδομάδα τοὐλάχιστο στὸν πατέρα τὶς ἰδιαίτερές του πράξεις καὶ τοὺς λογισμούς του, νὰ μὴν τρώῃ ἀπὸ τότε (= ἀπὸ τὴ συμπλήρωσι ἑβδομάδος χωρὶς ἐξομολόγησι) μέχρι νὰ τὶς φανερώσῃ.

3. Ἐκεῖνος ποὺ γεύεται ὁποιοδήποτε φροῦτο, πρὶν δεχτῇ τὴν εὐλογία ἀπὸ τὸν πατέρα, νὰ μὴν ξαναφάῃ ἀπ' αὐτὸ ὅλη τὴ χρονιὰ ἐκείνη.

4. Ὅποιος κάνει ὁποιαδήποτε ἐργασία χωρὶς τὸ μανδύα του (= τὸ ἐξωτερικὸ ῥάσο του) καὶ τὴν κουκούλα του, νὰ τιμωρῆται ὡς καταφρονητής.

5. Μετὰ τὸ ἀπόδειπνο (= βραδυνὴ ἀκολουθία) ὅποιος πιῇ νερὸ ἢ μιλήσῃ μὲ κάποιον, νὰ κάνῃ ἑκατὸ μετάνοιες (= ἐπικύψεις).

6. Ὅποιος μείνῃ ἀκοινώνητος πάνω ἀπὸ σαράντα μέρες, χωρὶς αὐτὸ νὰ εἶναι ἔκτισι κάποιας ποινῆς, νὰ πῇ τὴν αἰτία. κι ἂν ἀνακαλυ-

φτῇ ὅτι τὸ κάνει αὐτὸ ἀπὸ ἀμέλεια, νὰ τιμωρηθῇ μὲ σαράντα μέρες (ἀκοινωνησία).

7. Ἂν ἕνας μοναχὸς ἔρθῃ στὸ μοναστήρι καὶ φέρει περιουσία ἀπὸ μία φόλλιν μέχρι ἕνα κεντηνάρι (σὰ νὰ λέμε σήμερα «ἀπὸ 1 € μέχρι 1.000.000 €»), δὲν δικαιοῦται νὰ ζητάῃ ἀπ' αὐτὴ οὔτε μία τρίχα. (ἔτσι ὁ Θόδωρας ἅρπαζε καὶ μάζευε περιουσίες).

8. Ὅταν μπῇ στὴ μοναχικὴ ζωὴ κοσμικός, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὴ δύναμι νὰ κόψῃ κάθε σχέσι μὲ τὸν κόσμο καὶ νὰ παραμείνῃ σ' αὐτή, ὅταν θὰ φύγῃ, τὸ ῥοῦχο ποὺ φοράει καὶ ἡ κλινοστρωμνή του θὰ μείνουν στὸ μοναστήρι.

9. Ὁ μοναχὸς ποὺ λέει λόγια κοσμικὰ ἢ ὅτι «Ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ γενιά», ν' ἀφορίζεται γιὰ τρεῖς ἡμέρες καὶ νὰ τρώῃ ἀλάδωτα κάνοντας κάθε μέρα πενήντα μετάνοιες. διότι ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ πῆρε τὸ (μοναχικὸ) σχῆμα, ἀποκόπηκε ἀπὸ τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς καὶ συνδέθηκε μὲ τὸ Χριστό.

10. Ἂν κανεὶς δὲν δέχεται αὐτὸν ποὺ ἐπιστρέφει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀλλὰ τὸν στενοχωρῇ, αὐτὸς λύπησε τὸ Χριστὸ ποὺ εἶπε· *Χαρὰ γίνεται στὸν οὐρανὸ γιὰ ἕναν ἁμαρτωλὸ ποὺ μετανοεῖ* (Λκ 76,7).

11. Μοναχὸς ἂν φιλήσῃ ὁποιαδήποτε γυναῖκα, νὰ μὴν κοινωνήσῃ σαράντα μέρες, ἀκόμη κι ἂν φιλήσῃ τὴ μητέρα του τὴν ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου.

12. Ὅποιος ἀθετεῖ τὸ ἅγιο (μοναχικὸ) σχῆμα, νὰ μὴν κοινωνῇ τρία χρόνια.

13. Αὐτὸς ποὺ νηστεύει τὴν ἁγία τεσσαρακοστὴ καὶ καταλύει τὴ μεγάλη πέμπτη, ἐπειδὴ αὐτὸ εἶναι ἄποψί του, ἀτιμάζει ὅλη τὴν ἁγία τεσσαρακοστή.

14. Ἂν ἕνα ἀντιμήνσιο πλυθῇ ἀπὸ ἄγνοια, δὲν μολύνεται· ὁ ἁγιασμὸς παραμένει σ' αὐτό· τὸ ἱερὸ δὲν γίνεται μιαρό.

15. Ὁ ἱερεὺς ποὺ πρῶτα λειτούργησε (δηλ. καὶ κοινώνησε) κι ἔπειτα ἔκανε ἐμετό, ἂν μὲν τὸ ἔπαθε αὐτὸ ἀπὸ λαίμαργο φαγοπότι, θὰ συμπληρώσῃ ἑξήντα μέρες παραμένοντας ἀκοινώνητος καὶ νηστεύοντας καὶ συμπληρώνοντας χίλιες μετάνοιες (= βαθειὲς ἐπικύψεις) κάθε μέρα· ἂν ὅμως τὸ ἔπαθε αὐτὸ ἀπὸ κάποια βλάβη, θὰ ὑποστῇ τὴν ποινὴ (τῆς ἀκοινωνησίας καὶ νηστείας) ἐπὶ ἑφτὰ ἡμέρες μὲ εἴκοσι πέντε μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

16. Ἂν κανεὶς παραλείψῃ νὰ κάνῃ τὸν κανόνα του (= ἡμερήσιο πρόγραμμα τῆς μοναστικῆς λατρείας), νὰ κάνῃ μία μέρα τρώγοντας μόνο ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ καὶ νὰ κάνῃ ἑκατὸ μετάνοιες.

17. Ἂν κανεὶς ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τοῦ λυχνικοῦ (= ἑσπερινοῦ) ἢ τοῦ ἀποδείπνου, νὰ μὴν πιῇ κρασὶ μία μέρα καὶ νὰ κάνῃ πενήντα μετάνοιες.

18. Ὅποιος ἀπὸ ἀμέλεια ἀπουσιάσῃ τὴν ὥρα ποὺ δίνεται ἡ εὐλογία, νὰ μὴ φάῃ μέχρι τὸ βράδυ καὶ νὰ κάνῃ πενήντα μετάνοιες.

19. Ἂν κανεὶς βγῇ ἀπὸ τὸ μοναστήρι χωρὶς τὴν ἀνάθεσι ἢ ἄδεια τοῦ ἡγουμένου, νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος μιὰ ἑβδομάδα, καὶ νὰ κάνῃ (κάθε μέρα) σαράντα μετάνοιες.

20. Ἂν κανεὶς ἀποκτήσῃ ἕνα πρᾶγμα ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἡγουμένου, νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος δεκαπέντε μέρες, τρώγοντας μόνο στὶς 3 μ.μ. καὶ ἀλάδωτα καὶ κάνοντας πενήντα μετάνοιες.

21. Ἂν κανεὶς συνεννοηθῇ συνωμοτικὰ μ' ἕναν ἄλλον, ἢ φύγῃ ἀπὸ τὸ μοναστήρι κρυφά, νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος τριάντα μέρες, τρώγοντας ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασί, καὶ κάνοντας ἑκατὸ μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

22. Ἂν κανεὶς τιμωρηθῇ μὲ μιὰ ποινὴ ἀπὸ τὸν ἡγούμενο, καὶ δὲν τὴν τηρήσῃ ν' ἀφορίζεται ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα (μὲ ἀπομόνωσι καὶ ἀκοινωνησία) μιὰ ἑβδομάδα, τρώγοντας ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ καὶ κάνοντας ἑκατὸ μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

23. Ἂν κανεὶς φορέσῃ ἱμάτιο ἢ κάτι ἄλλο ἑνὸς ἀδελφοῦ, χωρὶς τὴ σύμφωνη γνώμη ἐκείνου, νὰ τρώῃ ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ τρεῖς ἡμέρες καὶ νὰ κάνῃ ἑκατὸ μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

24. Ἂν κανεὶς ἀνακαλυφτῇ νὰ περνάῃ τὴ νύχτα του κρυφὰ μαζὶ μ' ἕναν ἄλλο, ἢ ν' ἀλλάξῃ τὴ θέσι τοῦ στρώματός του, ἢ νὰ διανυκτερεύῃ ἔξω (ἀπὸ τὸ μοναστήρι ἢ τὸν κοιτῶνα), χωρὶς τὴ γνώμη τοῦ ἡγουμένου, ν' ἀφορίζεται (μὲ ἀκοινωνησία) μιὰ ἑβδομάδα, τρώγοντας ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ σαράντα μέρες, κάνοντας ἑβδομήντα μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

25. Ἂν ἀδελφὸς ἀλλάξῃ τὸ ἐργόχειρό του, χωρὶς τὴ διαταγὴ τοῦ ἡγουμένου, νὰ τρώῃ ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ σαράντα μέρες, κάνοντας ὀγδόντα μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

26. Ἂν κανεὶς ἀνταλλάξῃ ἕνα πρᾶγμα μ' ἕναν ἄλλον, ἢ ἂν μόνος του ἀποκτήσῃ κάτι, ἢ ἂν δεχτῇ ἀπὸ κάποιον κάτι, ν' ἀφορίζεται δώδεκα μέρες, κάνοντας ὀγδόντα μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

27. Ἂν κανεὶς τρώῃ ἔξω ἀπὸ τὴν ὥρα καὶ τὸ χῶρο τῆς τραπεζαρίας, χωρὶς τὴν εὐλογία τοῦ ἡγουμένου, καὶ χωρὶς νὰ εἶναι ἄρρωστος, νὰ τρώῃ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασί, κάνοντας διακόσιες μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

28. Ἂν κανεὶς ἀνακαλυφτῇ νὰ τρώῃ μετὰ τὸ ἀπόδειπνο (ἀκολουθία μετὰ τὸ βραδυνὸ φαγητό), νὰ τρώῃ ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ μιὰ ἑβδομάδα. κι ἂν ἀνακλυφτῇ νὰ γελάῃ, νὰ κάνῃ διακόσιες μετάνοιες.

29. Ἂν κανεὶς στὸ τραπέζι τοῦ φαγητοῦ μιλάῃ ἢ λέῃ ἀστεῖα, νὰ σηκωθῇ ἀμέσως καὶ νὰ κάνῃ ἑκατὸ μετάνοιες.

30. Ἂν κανεὶς λυπήσῃ τὸν ἀδελφό του κι ἀπὸ καταφρόνησι πρὸς

ἐκεῖνον δὲν συμφιλιώνεται, ζητώντας συγγνώμη, καὶ μένῃ στὸν παροργισμό του πεισματικά, ν' ἀφορίζεται δυὸ ἑβδομάδες, τρώγοντας ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ καὶ κάνοντας πενήντα μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

31. Ἂν κανεὶς σὲ μέρα λειτουργίας δὲν κοινωνῇ, νὰ φανερώσῃ τὸ αἴτιο. κι ἂν δὲν τὸ φανερώσῃ, νὰ μείνῃ νηστικὸς μέχρι τὸ βράδυ κάνοντας πενήντα μετάνοιες.

32. Ὅποιος ψιθυρίζει παθιάρικα μὲ κάποιον ἀδελφό, ν' ἀφοριστοῦν καὶ οἱ δύο, μέχρι νὰ κόψουν τὴ μεταξύ τους σχέσι, κάνοντας ὁ καθένας ἀπὸ ἑκατὸ μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

33. Ὅποιος ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν ἔναρξι ὁποιασδήποτε ψαλμῳδίας, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμιὰ δουλειὰ καὶ καμμιὰ αἰτιολογία ἀνάγκης, νὰ κάνῃ ἑκατὸ μετάνοιες.

34. Ὅποιος ἀπὸ τεμπελιὰ ἀπουσιάζει ἀπὸ τὴν ἀκολουθία ἢ ἀπὸ τὸ λυχνικὸ (=ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ) ἢ ἀπὸ ἄλλη ψαλμῳδία, νὰ τρώῃ ἐπὶ μία μέρα ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ κάνοντας ἑκατὸ μετάνοιες.

35. Ὅποιος ἀπὸ ἀμέλεια δὲν κάθεται νὰ φάῃ στὴν τραπεζαρία μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς, νὰ μένῃ νηστικὸς τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἡμέρας.

36. Ὅποιος χωρὶς ἀνάγκη σηκωθῇ ἀπὸ τὴν τραπεζαρία πρὶν ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ μὴν πίνῃ κρασὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρες καὶ νὰ κάνῃ ἑκατὸ μετάνοιες.

37. Ὅποιος φλυαρεῖ ἢ λέει καλαμπούρια, τὴν ἡμέρα ἐκείνη νὰ μὴν πίνῃ κρασὶ καὶ νὰ κάνῃ σαράντα μετάνοιες.

38. Ὅποιος ἐκδικηθῇ ἀπὸ ἀλληλεγγύη πρὸς κάποιον τιμωρούμενο γιὰ κάποιο σφάλμα του, νὰ τρώῃ ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ μιὰ ἑβδομάδα, κάνοντας κάθε μέρα ἑκατὸ μετάνοιες.

39. Ὅποιος πολεμεῖται (ἀπὸ τὸ διάβολο) μὲ σεξουαλικὲς ἐπιθυμίες καὶ φαντασίες, νὰ τρώῃ ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασὶ σαράντα μέρες. κι ἂν ὁ πόλεμος δὲν σταματάῃ, νὰ συνεχίσῃ ἔτσι, μέχρι νὰ σταματήσῃ, κάνοντας καὶ τριακόσιες μετάνοιες τὸ ἡμερονύκτιο.

40. Ὅποιος χαρίζει σὲ κάποιον τὸ παλιό του ἱμάτιο, χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ ἡγουμένου, νὰ τρώῃ ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα ἀλάδωτα καὶ χωρὶς κρασί, κάνοντας ἑξήντα μετάνοιες τὴν ἡμέρα.

41. Ἂν κανεὶς πάθῃ ῥεῦσι σπέρματος μὲ σεξουαλικὸ ὄνειρο, νὰ εἶναι τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἀκοινώνητος, κάνοντας σαράντα μετάνοιες, λέγοντας τὸν πεντηκοστὸ ψαλμό, κι ἑκατὸ φορὲς τὸ *Κύριε ἐλέησον.*

42. Ὅποιος τραβήξῃ μαλακία, νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος σαράντα μέρες.

43. Ὁ ψεύτης νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος σαράντα μέρες.

44. Ὅποιος κατακρίνει, (νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος) ὁμοίως σαράντα μέρες.

45. Ὅποιος βλαστημάει μ' ὁποιονδήποτε τρόπο καὶ κάτω ἀπ' ὁποιεσδήποτε συνθῆκες, νὰ μείνῃ ἀμίλητος σαράντα μέρες, κάνοντας κάθε μέρα πενήντα μετάνοιες.

46. Ἂν κανεὶς μιαροφαγήσῃ (=φάῃ λ.χ. ἄλογο ἢ σκαντζόχοιρο) μὲ τὴ θέλησί του, νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος πέντε χρόνια. ἂν ὅμως τὸ ὑποστῇ αὐτὸ μὲ βία, (νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος) σαράντα μέρες.

47. Ἂν μοναχὸς μεγαλόσχημος πέσῃ σὲ πορνεία, νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος πέντε χρόνια. ἂν ὅμως εἶναι μικρόσχημος, (νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος) δύο χρόνια. ὁ ἴδιος νόμος νὰ ἰσχύῃ καὶ γιὰ τὶς μοναχές.

48. Ἂν μοναχὸς μεθύσῃ, αὐτὸς πόρνευσε (=ἔκανε κάτι ἰσόβαρο μὲ τὴν πορνεία), καὶ νὰ μείνῃ ἀκοινώνητος δύο χρόνια.

49. Ἂν μοναχὸς γελάσῃ μπροστὰ σὲ κόσμο, νὰ μὴν κοινωνήσῃ 40 μέρες.

50. Ἂν ξεράσῃ ἀπὸ λαιμαργία, νὰ μὴν κοινωνήσῃ ἐπίσης 40 μέρες.

51. Ἂν μοναχὸς μεγαλόσχημος κυκλοφορήσῃ ξεσκούφωτος χωρὶς τὴν κουκούλλα του, νὰ μὴν κοινωνήσῃ σαράντα μέρες. δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἐργαστῇ ἢ νὰ κοιμηθῇ ἢ νὰ κυκλοφορήσῃ ἔτσι χωρὶς τὰ σύμβολα τῆς ἁγίας στολῆς του.

52. Ἂν κανεὶς μοναχὸς φέρῃ ἀντίρρησι στὸν προϊστάμενό του ἢ στὸ μοναχὸ ἀδελφό του, νὰ μὴν κοινωνήσῃ 40 μέρες.

53. Ἂν μοναχὸς παρακαθήσῃ μαζὶ μὲ κοσμικοὺς (=μὴ μοναχοὺς) σὲ συμπόσιο, νὰ μὴν κοινωνήσῃ 40 μέρες.

54. Ἂν μοναχὸς ἢ μοναχὴ ἀποδράσουν ἀπὸ τὸ μοναστήρι τους, ἡ ποινή τους εἶναι δώδεκα χρόνια ἀκοινωνησία (πρβλ. 63).

55. Μοναχὸς ποὺ ἔφαγε ἢ ἤπιε πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυσι τοῦ ἐκκλησιασμοῦ, νὰ κάνῃ μέσα στὴν τραπεζαρία (τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ ἐνώπιον ὅλων) 50 μετάνοιες.

56. Ἐὰν μοναχός, ποὺ στέκεται καὶ παρακολουθεῖ στὸν ἐκκλησιασμό, στὸ τέλος δὲν ἀνευρίσκεται παρὼν στὴ θέσι του, χωρὶς νὰ ἔχῃ πάρει ἄδεια ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὸν ἀνώτερό του ἢ χωρὶς μεγάλη ἀνάγκη, νὰ κάνῃ 40 μετάνοιες (=ἐπικύψεις) καὶ νὰ πῇ τὸ *Κύριε ἐλέησον* 50 φορές.

57. Ἂν κανεὶς μοναχὸς κάνῃ μαζὶ μὲ ἄλλους μοναχοὺς φατρίες γιὰ ὁποιοδήποτε πρᾶγμα, νὰ κάνῃ 100 μετάνοιες καὶ νὰ ξηροφαγῇ μέχρι τὸ βράδυ ἐπὶ δύο μέρες.

58. Ἂν κανεὶς μοναχὸς κοιμᾶται στὴν κοίτη του χωρὶς τὴ στολή του, νὰ κάνῃ 50 μετάνοιες.

59. Ἂν κανεὶς μοναχὸς ἀλειφτῇ μὲ κρέμα σὲ λουτρό, νὰ κάνῃ 300 μετάνοιες, ὁ δὲ κοσμικὸς (=μὴ μοναχὸς) 100. νὰ εἶναι δὲ καὶ οἱ δυό τους ἀφωρισμένοι (=ἀκοινώνητοι) γιὰ μιὰ ἑβδομάδα.

60. Μοναχὸς ποὺ κοιμήθηκε ἕνα ἀπόγευμα εἴτε στὸ κοινόβιο εἴτε σὲ χωράφι χωρὶς τὴν εὐχὴ (=ἄδεια) τοῦ ἡγουμένου, νὰ μείνῃ ὄρθιος μιὰ ὁλόκληρη νύχτα καὶ νὰ κάνῃ 150 μετάνοιες.

61. Μοναχὸς ποὺ γέλασε σὲ σύναξι νὰ κάνῃ 40 μετάνοιες.

62. Μοναχὸς ἢ κοσμικὸς (μὴ μοναχὸς) πού, χωρὶς νὰ ἔχῃ σχετικὴ ποινὴ ἀκοινωνησίας, ἀμέλησε νὰ κοινωνήσῃ ἐπὶ 40 μέρες, ν' ἀποβληθῇ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία γιὰ ἕνα χρόνο.

63. Μοναχὸς ποὺ συνουσιάστηκε μὲ μοναχὴ μετὰ ἀπὸ τότε ποὺ καὶ οἱ δυό τους ἔκοψαν αὐτὴ τὴν ἁμαρτία (κι ἔγιναν μοναχοί), νὰ τιμωρηθοῦν μὲ τὴν ποινὴ τῆς ἀκοινωνησίας τρία χρόνια (πρβλ. 54).

64. Ἱερεὺς κοσμικὸς (=μὴ μοναχός, ἔγγαμος) ποὺ ἱερούργησε (δηλ. καὶ κοινώνησε) καὶ ὕστερα τὴν ἴδια μέρα ἔκανε ἐμετό, ἐπειδὴ ἔφαγε λαίμαργα πολὺ φαγητό, νὰ τιμωρηθῇ μὲ τὴν ποινὴ νὰ μὴν ἱερουργήσῃ (δηλ. καὶ νὰ μὴν κοινωνήσῃ) σαράντα μέρες.

65. Ἂν κανεὶς πολεμούμενος ἀπὸ τὸ διάβολο (δηλ. μὲ λαχτάρα πορνείας) κι ἀποσκιρτήσῃ (δηλ. καὶ πορνεύσῃ), κι ἔπειτα γυρίσῃ πάλι (δηλ. στὴ μοναστικὴ ζωή), νὰ τιμωρηθῇ (δηλ. μὲ ἀκοινωνησία) ἕνα χρόνο. ἀλλ' ἂν μετανοήσῃ ἔστω καὶ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου, ὁ θεὸς τὸν δέχεται. τὸν ἐλέησε ὁ Χριστὸς ποὺ εἶπε· *Χαρὰ γίνεται στὸν οὐρανὸ γιὰ ἕναν ἁμαρτωλὸ ποὺ μετανοεῖ* (Λκ 76,7).

* * *

δ΄. Παραπτώματα

Συγκεντρώνω τὰ παραπτώματα τὶς ποινὲς καὶ μερικὲς εἰδήσεις συναγόμενες ἀπὸ τὰ λεγόμενα τῆς νομοθεσίας. ὅλα δείχνουν μιὰ θεσπισμένη ζωή, ποὺ δὲν εἶναι καθόλου χριστιανική, ἕνα *ἕτερον εὐαγγέλιον,* ὅπως λέει στὴν Πρὸς Γαλάτας ὁ Παῦλος (Γα 2,1), διαφορετικὸ κι ἐχθρικὸ πρὸς τὸ *εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,* πέρα δὲ ἀπ' αὐτὸ μιὰ ζωὴ ἀπνευμάτιστη καὶ πολὺ κατώτερη ἀπὸ τὴ φυσική, μιὰ ζωὴ ἀνελεύθερη κι ἀπάνθρωπη, ἀπὸ τὴν ὁποία ἱκανοποιεῖ τὸ φιλοτόμαρο ἐγώ του ἕνας μόνον ἄνθρωπος, ὁ *ἡγούμενος,* ποὺ ἀπομυζάει γιὰ τὴν προσωπική του εὐχαρίστησι καὶ ἡδονὴ τὴν *ἐλευθερίαν* ὅλων τῶν ὑποχειρίων του *ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε* (Γα 10,1) καὶ ὅλα τ' ἀνθρώπινα δικαιώματά τους, μὲ μιὰ πρωτοφανῆ κι ἀνεπανάληπτη βουλιμία λαγνεία κι ἀπληστία ποὺ καταπλήσσει τὸν ὄντως σώφρονα ἄνθρωπο, καὶ τὰ στερεῖ ἀπὸ τοὺς ἄλλους μὲ μιὰ κτηνώδη ἐγωπάθεια, ἡ ὁποία τρομάζει κάθε φυσιολογικὸ ἄνθρωπο, πολὺ δὲ περισσότερο τὸν πνευματικό. διαβλέπει κανεὶς ἕνα προϊστάμενο κτῆνος ποὺ ἡδονίζεται ν' ἀσελγῇ πάνω στὴ θεόσδοτη ἐλευθερία καὶ θεοκατασκεύαστη προσω-

πικότητα ὅλων τῶν θυμάτων του μὲ ναζιστικὴ μανία, ὅπως δὲν ἐπιθύμησαν ν' ἀσελγήσουν οὔτε οἱ πιὸ διεστραμμένοι καὶ ἄφρονες τύραννοι τῆς ἱστορίας σὰν τὸν Ἀντίοχο Δ΄ τὸν Ἐπιφανῆ ἢ τὸ Δομιτιανὸ ἢ τὸ Χίτλερ. Ὁ Θόδωρος ὑπῆρξε ἕνα ἀνεκχριστιάνιστο κι ἀπάνθρωπο κτῆνος.

Ὁ νόμος 2 προσδιορίζει ὡς βαρύτατο παράπτωμα, κατ' οὐσίαν τὸ βαρύτερο ὅλων, ἀκόμη κι ἀπὸ τὴν πορνεία, τὸ νὰ μὴν ἐξομολογῆται κανεὶς ὑποχρεωτικὰ καὶ ἀνελεύθερα μία τοὐλάχιστο φορὰ τὴν ἡμέρα στὸν *ἡγούμενον* ὅλα ὅσα ἔχει κάνει, ἀκόμη καὶ τὰ πιὸ ἀσήμαντα καὶ μὴ ἁμαρτωλά, κι ὅλα ὅσα ἔχουν ἁπλῶς περάσει ἀπὸ τὴ σκέψι του, χωρὶς νὰ ἔχουν διαπραχθῆ κι ὅτι ἂν τὸ «παρατραβήξῃ» μέχρι μιὰ ἑβδομάδα, νὰ τοῦ ἐπιβάλλεται ἀπόλυτη στέρησι τροφῆς γιὰ πάντα, δηλαδὴ μέχρι καὶ θανάτου ἀπὸ ἀσιτία, μέχρι νὰ σπάσῃ καὶ νὰ φανερώσῃ. ὅπως καταθέτει ὁ Ἰωάννης Χρυσόστομος γιὰ τὸν σύγχρονό του μάρτυρα Φιλογόνιο, ποὺ οἱ δήμιοί του τὸν θανάτωσαν μὲ ἀσιτία, δὲν ὑπάρχει ὀδυνηρότερο καὶ φρικτότερο βασανιστήριο ἀπ' αὐτή. οὔτε ὁ Στάλιν καὶ ὁ Μάο ἐφήρμοσαν ποτὲ τὴν ἀπόλυτη καὶ μέχρι θανάτου στέρησι τροφῆς ὡς ἀνακριτικὸ βασανιστήριο. θηρίο ἀντίχριστο καὶ ἀπάνθρωπο ὁ Θεόδωρος Στουδίτης, ὁ ἐν ἁγίοις, *οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῇ ια΄ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου.* ἱερὰ ἐξέτασι. ἔχοντας ὑπ' ὄψι μου διάφορα βασανιστήρια τῶν σοβιετικῶν καὶ τῶν Κινέζων κομμουνιστῶν καὶ τῶν ναζιστῶν καὶ τῶν μουσουλμάνων καὶ ἄλλων ὁλοκληρωτικῶν καθεστώτων, ποὺ βασάνισαν ἀνθρώπους μέχρι θανάτου, κατὰ τὰ ὁποῖα ὅμως ἔδιναν κάποια τροφὴ στοὺς βασανιζομένους ἀνακρινομένους, τοὐλάχιστο γιὰ νὰ ἐπιζήσουν, καταλαβαίνω ὅτι στοὺς αἰῶνες δὲν ἐμφανίστηκε σκληρότερο κι ἀπανθρωπότερο βασανιστήριο ἀπ' αὐτὸ ποὺ μετατρέπει τὴν εὐγένεια τῆς μετανοίας καὶ τὴν πνευματικότητα τῆς ἐλευθέρας ἐξομολογήσεως σὲ θανατηφόρο ἀνακριτικὸ βασανιστήριο πολὺ διαβλητικὸ γιὰ τὴ Χριστιανικὴ πίστι καὶ βλάσφημο ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἐφ' ὅσον γίνεται ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ τῶν Χριστιανῶν δῆθεν, τοῦ ἐσταυρωμένου ἀρνίου, καὶ ὡς χριστιανικὴ πρακτικὴ δῆθεν. ἂς ἔκανε ὁ δυσσεβὴς τύραννος ἔτσι, ἀφοῦ αὐτὸ τὸν ἡδόνιζε, ἀλλὰ νὰ ἔλεγε τοὐλάχιστο ἀντρίκεια ὅτι διαφωνεῖ μὲ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ Χριστιανικὴ πίστι, διότι θεωρεῖ τὸ καπρίτσι του ἱερώτερο. καὶ μόνο γι' αὐτὸν τὸ νόμο του ὁ Θεόδωρος Στουδίτης, ὁ ἐπίδοξος αὐτὸς καὶ ὑποψήφιος παπίσκος τῆς Ἀνατολῆς, ἔπρεπε ν' ἀναθεματιστῇ καὶ ν' ἀποβληθῇ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ὡς ὁ μεγαλείτερος βλάσφημος καὶ εἰδεχθέστερος αἱρετικός. ἔχει δὲ καὶ ἄλλες τέτοιες ἐξ ἴσου βλάσφημες καὶ εἰδεχθεῖς κακοδοξίες κι ἀνηθικότητες, ὅπως ὅταν σ' αὐτὴ τὴ νομοθεσία του κάνῃ τὴν προσευχὴ τιμωρία, τὴ νηστεία ἐπίσης τιμωρία, τὴ μελέτη τῆς

Ἁγίας Γραφῆς ποινή, τὴ μετάνοια σκληρὸ κι ἀπαίσιο καψώνι - βασανιστήριο, καὶ τὴν ἐξομολόγησι ἀνατριχιαστικὴ ἀνακριτικὴ μέθοδο μὲ βασανιστήρια. ἄνθρωπος τοῦ διαβόλου αὐτὸ τὸ ὑποκείμενο, τὸ ὁποῖο οἱ ἴδιοι οἱ ὁμόφρονές του μοναχοὶ ἀναγόρευσαν *ὅσιον* (τότε δὲν εἶχε ἐφευρεθῇ ἀκόμη ἡ ἀναγόρευσι *ἁγίων* καὶ *ὁσίων* ἀπὸ τὸν πάπα Ῥώμης, οὔτε κατ' ἀπομίμησι κι ἀπὸ τὸν πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως –αὐτὰ ἐπινοήθηκαν τὸν 16ο καὶ 18ο αἰῶνα ἀντιστοίχως), γιὰ νὰ στήσουν τὴν ἠθική τους καὶ τὴν προκοπή τους, ἐκτοπίζοντας ὡς ἀντίχριστοι τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλο παράπτωμα κατὰ Θεόδωρο Στουδίτη εἶναι ὅτι κάποιος χωρὶς γνωστὴ αἰτιολογία δὲν κοινωνεῖ κατὰ τὴ θεία λειτουργία –ἐννοεῖται ἀσφαλῶς σὲ κάθε λειτουργία– κι ὅτι ἔφτασε νὰ ἔχῃ 40 μέρες νὰ κοινωνήσῃ (6, 31, 62). αὐτὸ βέβαια δὲν εἶναι ἀκριβῶς παράπτωμα μόνο, ἀλλὰ κάτι πολὺ σοβαρώτερο, ἀλλὰ δικαιοδοσία γιὰ τὸν ἔλεγχό του καὶ τὸ διακανονισμὸ τῆς περιπτώσεως ἔχει μόνον ὁ ἐπίσκοπος, καὶ ὄχι ὁ κάθε Θόδωρος.

Παραπτώματα θεωροῦνται καὶ τὸ ὅτι ὁ μοναχὸς ἀπουσιάζει ἢ φεύγει ἀπὸ τὴ θεία λειτουργία (56), τὶς ἄλλες ἀκολουθίες (16, 17, 34), ἢ μόνο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁποιασδήποτε ψαλμῳδίας (33), ὥστε νὰ εἶναι, ἐννοεῖται, παρὼν στὸ τέλος ποὺ θὰ γίνῃ ἀναφορά, ἢ σπεύδει νὰ φύγῃ πρὶν ἀπὸ τὶς «εὐλογίες» τῆς ἀπολύσεως (18), ἐπειδὴ προφανῶς δὲν τὶς ἀντέχει πιά. πράγματι εἶναι κι αὐτὰ παραπτώματα –δὲν θὰ μετρήσω ἐδῶ τὸ βάρος τους–, ἀλλὰ γιατί οἱ ὧρες αὐτὲς εἶναι τόσο βαρετὲς κι ἀποκρουστικές, ἀντικειμενικῶς ἢ ἔστω καὶ ὑποκειμενικῶς, καὶ δὲν εἶναι ἑλκυστικές, σὲ ἀνθρώπους μάλιστα ποὺ κοκορεύονται ὅτι εἶναι πνευματικώτεροι τῶν ἄλλων Χριστιανῶν; ποιό εἶναι τότε τὸ ἔργο τοῦ «πνευματικοῦ» προϊσταμένου; τοὺς μάζεψε γιὰ νὰ σβήσῃ μέσα τους κάθε πνευματικὸ πόθο; θὰ ἔπρεπε νὰ σκεφτῇ τὸ ἁπλούστερο, ὅτι ὅταν αὐτὸς ἔχῃ κάνει τὴν προσευχὴ ποινή, ὄχι μόνο οἱ ἐκτενέστερες προσευχὲς γίνονται ἀφόρητη κόλασι, ἀλλὰ κι ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ καὶ ἀποδέχεται ὅτι εἶναι ὄντως οἱ προσευχὲς ἀποκρουστικές. ἀλλιῶς δὲν θὰ τὶς χρησιμοποιοῦσε κι αὐτὸς γιὰ ποινές.

Παραπτώματα καὶ τὸ ὅτι κάποιος δὲν παρακάθεται γιὰ φαγητὸ στὴν τράπεζα (35), καὶ ἄρα τρώει κάπου ἀλλοῦ, ἢ σηκώνεται καὶ φεύγει ἀπὸ τὴν τράπεζα πρόωρα (36). μὰ γιατί κι ἀπὸ τὸ φαγητὸ φεύγουν; ἔφαγαν ἀλλοῦ; ἢ τὸ φαγητὸ δὲν καταπίνεται; ἢ μήπως ἔχει γίνει βασανιστήριο;

Παράπτωμα τὸ ὅτι κάποιος ἄλλαξε ἐργόχειρο (25), ἢ κοιμήθηκε ἕνα ἀπόγευμα (60). παράπτωμα βέβαια ἡ τεμπελιά, ἀλλ' ἡ ἐπιλογὴ ἐργασίας γιατί εἶναι παράπτωμα; ἢ μήπως ἔφευγε κανεὶς ἀπὸ κάποιο κάτεργο ποὺ δὲν τὸ ἄντεχε; τότε γιατί κοινόβιο καὶ δουλεία καὶ κά-

τεργο; καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γιὰ κάποιο λόγο κάποιο ἀπόγευμα κοιμούμαστε.

Παραπτώματα ἡ μὴ ἔκτισι ποινῆς (22) καὶ ἡ ἀντίρρησι σὲ προϊστάμενο ἢ «ἀδελφόν» (52), ἀρχαιότερον ἴσως. ἀσφαλῶς παράπτωμα ἡ ἀπειθαρχία, ἀλλὰ πάντως, ἐκεῖ ποὺ ἐμφανίζεται, δὲν ὑπάρχει πιὰ καμμιὰ ἐλευθερία, ἐλευθέρα προσέλευσι, καὶ καμμιὰ πνευματικότης καὶ χριστιανικὴ ἀρετή. τὸ περιβάλλον ἐκεῖνο εἶναι ἕνα ἀνελεύθερο κάτεργο καταναγκαστικῶν ἔργων ἢ ἔστω ἕνα ἐγκόσμιο κράτος στηριγμένο στὴ βία, καὶ οἱ κυρώσεις γιὰ τέτοια πράγματα εἶναι ἐγκόσμιες, ξένα πρὸς τὸ ἅγιο πνεῦμα καὶ τὴ χάρι τοῦ θεοῦ καὶ κάθε εἶδος Χριστιανισμοῦ, πράγματα ἀπαράδεκτα στὴ Χριστιανικὴ πίστι κι ἐκκλησία, χωρὶς ἴχνος πνευματικότητος.

Παραπτώματα τὸ ὅτι κάποιος δὲν ζητάει συγγνώμην καὶ μένει ἀσυμφιλίωτος (30), τὸ ὅτι τὰ λόγια του εἶναι *κοσμικὰ* (ἐννοεῖται ὄχι πνευματικὰ κατὰ τὴν ἀνόητη μοναστικὴ νοοτροπία), καὶ τὸ νὰ καυχιέται γιὰ τὸ γένος του (9), ἀλλ' αὐτὰ δείχνουν μόνο τὴν κακὴ ποιότητα τοῦ δράστου, καὶ ἡ αἴτησι συγγνώμης εἶναι αἴτημα τοῦ ἐνόχου, δὲν ἐπιβάλλεται μὲ τὴ βία τῶν ἐπιγείων κυρώσεων, καὶ ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι αἰτίες ποινῆς, χριστιανικῶς δὲν ποινικοποιοῦνται. καὶ πῶς ἐμφανίζονται τέτοια φαινόμενα σὲ μιὰ πολιτεία ποὺ κοκορεύεται ὡς ἰσάγγελος, μεγαλόσχημος, καὶ ἀνωτέρα τῶν *κοσμικῶν;*

Παραπτώματα ἡ σύστασι φατρίας (57), ἡ συνωμοσία (21), ἡ ἀπὸ ἀλληλεγγύη ἐκδίκησι ὑπὲρ κάποιου τιμωρημένου (38), ἀλλ' αὐτὰ ἀκριβῶς δείχνουν μόνο πόσο κατώτεροι τῶν ἁπλῶν Χριστιανῶν καταντοῦν στὸ μοναχισμὸ ὅπου ἐκτροχιάζονται οἱ μοναχοί. οἱ πιστεύοντες στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι στρατολογημένοι πράκτορες τάγματος καὶ λεγεῶνος.

Ἀσφαλῶς παραβάτες καὶ παραπτωματίες ὁ ψεύτης (43), ὁ κλέφτης (23), ὁ κουτσομπόλης (44), αὐτὸς ποὺ βρίζει (15). ἄρα ὅμως ἔχει κι αὐτὲς τὶς μάστιγες ὁ «πνευματικὸς καὶ ἰσάγγελος παράδεισος» τῶν ἰσαγγέλων μοναχῶν. ἐγὼ ἀπὸ τὴ μακροχρόνια καὶ πλούσια σχετικὴ πεῖρα μου βεβαιώνω ὅτι τὶς ἔχει πάντοτε σὲ μεγαλείτερο βαθμὸ ἀπ' ὁποιοδήποτε περιβάλλον ἁπλῶν Χριστιανῶν.

Παράπτωμα μὲ πολὺ βαρειὰ ποινὴ ἐμφανίζεται τὸ νὰ μιλάῃ κανεὶς στὴν τράπεζα (29) καὶ ν' *ἀργολογῇ* (37). στὴ Βίβλο (Μθ 12,36) *ἀργὸν ῥῆμα* εἶναι ἡ συκοφαντία· ἀλλ' ἀπὸ κάποια παλιὰ ἐξ ἀμαθείας παρανόησι καὶ παρερμηνεία, ποὺ ἔγινε ὀλέθριο καλογερικὸ δόγμα καὶ ποὺ ἐπεκτάθηκε καὶ στὴν ἐκκλησία τῶν Χριστιανῶν ὡς μάστιγα ἐπικρατοῦσα μέχρι σήμερα, ἡ ὁποία διαμόρφωσε τὴ μοναχικὴ σκαιότητα καὶ βλοσυρότητα ἀκόμη καὶ στὸ φαγητὸ καὶ στὴ λοιπὴ ἡμερήσια ζωή, *ἀργολογεῖν* σημαίνει πλέον τὸ νὰ λέῃ κανεὶς λόγια ποὺ κα-

τὰ τὴν καλογερικὴ γεροντικὴ βλοσυρότητα δὲν εἶναι σοβαρά. ἐπίσης καταλέγεται στὴ νομοθεσία ὡς παράπτωμα τὸ νὰ μιλήσῃ κανεὶς σὲ κάποιον μετὰ τὸ ἀπόδειπνο (5), καὶ τιμωρεῖται πολὺ αὐστηρά. αὐτὸ ἀπορρέει ἀπὸ τὴ μικρόνοια καὶ μουγγαμάρα κάποιων φθονερῶν καὶ χολερικῶν μουγγοθόδωρων, ποὺ φθονοῦσαν τοὺς ὁμιλητικοὺς καὶ πρόσχαρους ἀνθρώπους, ἀλλὰ κι ἀπὸ τὴν προσπάθεια ν' ἀντιμετωπίσουν κάποια ἀναφλεξιμότητα τοῦ μοναχικοῦ περιβάλλοντος, γιὰ τὴν ὁποία θὰ πῶ παρακάτω. παράπτωμα λέει καὶ τὸ νὰ πῇ κανεὶς στὴν τράπεζα ἕνα ἀστεῖο καὶ νὰ γελάσουν (29,37· *γελοιάζειν, εὐτράπελα*). *εὐτραπελία* στὴ Βίβλο (Ἐφ 7,10) λέγεται τὸ βρόμικο σεξουαλικὸ σόκιν, καὶ ὄχι τὸ κάθε ἀστεῖο. καὶ πάλι ὅμως ἀπὸ κάποια ἐξ ἀμαθείας παρανόησι καὶ παρερμηνεία *εὐτράπελα* ἐδῶ ὁ Θόδωρας λέει ὅλα ἀνεξαιρέτως τ' ἀστεῖα. τὸ γέλοιο στὴ μοναχικὴ κι ἀββάδικη παραφιλολογία ἤδη ἀπὸ τὸ Βασίλειο Καισαρείας πρῶτον θεωρεῖται ἁμαρτωλό, κι ὅποιος γέλασε (28), τιμωρεῖται αὐστηρά· πολὺ αὐστηρότερα δὲ *ἂν γελάσῃ ἐν συνάξει* ἢ *ἐπὶ δήμου,* δηλαδὴ σὲ συνάθροισι ἢ δημοσίᾳ (49· 61). αὐτὸ τὸ τελευταῖο μάλιστα ἔχει ὡς βαθύτερο αἴτιο τὴ μοναχικὴ ἀναφλεξιμότητα, γιὰ τὴν ὁποία θὰ πῶ παρακάτω, καὶ ὤθησε μερικοὺς νὰ «παρατηρήσουν» καὶ νὰ ἰσχυριστοῦν ὅτι ὁ Χριστὸς πουθενὰ στὰ Εὐαγγέλια δὲν ἐμφανίζεται νὰ γελάῃ! εἶναι σὰ νὰ λὲς ὅτι Χριστὸς ἦταν κουτσὸς ἢ μονόφθαλμος ἢ φαλακρὸς ἢ κολοβοδάχτυλος ἢ ξυρισμένος ἢ ἔβαφε τὰ μαλλιά του πράσινα, ἐπειδὴ πουθενὰ στὰ Εὐαγγέλια δὲν λέει ὅτι εἶχε δύο πόδια γερά, δύο μάτια, πλήρη μαλλιά, πλήρη δάχτυλα, δὲν ξυριζόταν, καὶ δὲν ἔβαφε τὰ μαλλιά του πράσινα! γιὰ νὰ μὴ μιλοῦν ἀστειεύωνται καὶ γελοῦν οἱ μοναχοὶ στὸ τραπέζι τοῦ φαγητοῦ, καὶ γιὰ νὰ μὴ μαλλώνουν ὡς ἐριστικοὶ κι εὐέξαπτοι ποὺ εἶναι, πολὺ γρήγορα θεσπίστηκε καὶ μέχρι σήμερα ἐφαρμόζεται νὰ διαβάζεται τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ σὰν «Ἀπόστολος» κάποιο ἀνάγνωσμα σὲ στύλ τελεστικό, συνήθως «Βίοι ἁγίων» (σκέτα παραμύθια)· καὶ τρῶν μὲ τὸ χρόνο ἀσφυκτικὰ γεμάτο ἀπὸ προσευχὴ - ἀνάγνωσμα - προσευχὴ - ἀποχώρησι, ὥστε νὰ μὴ μιλοῦν ἢ μαλλώνουν ἢ γελοῦν ἢ χαίρωνται τὴ συζήτησι. τὸ φαγητό τους ἔχει γίνει κι αὐτὸ «ἀκολουθία» ἀπὸ τὶς ἀποκρουστικὲς ἐκεῖνες ἀπὸ τὶς ὁποῖες λαχταράει κανεὶς μόνο νὰ δραπετεύσῃ φεύγοντας ἢ κοιμώμενος στὸ στασίδι. θυμοῦμαι τὸν ἀγράμματο πατέρα μου, ποὺ μᾶς ἔλεγε· «Τὸ οἰκογενειακὸ τραπέζι εἶναι γιὰ νὰ τρῶμε καὶ νὰ μιλᾶμε». γιατί δὲν μποροῦσαν νὰ σκεφτοῦν οἱ ἐξαγριωμένοι οὔτε αὐτὸ τὸ ἁπλό; αὐτὸ δὲν ἔκανε κι ὁ Χριστὸς σὲ κάθε τραπέζι, ἀκόμη καὶ στὸν τελευταῖο δεῖπνο; νευρικοὶ βλοσυροὶ ὑστερικοὶ κι ἐξαγριωμένοι ἄνθρωποι. λέγεται στὴν ἀββάδικη παραφιλολογία ὅτι ἕνας ἀββᾶς τῆς ἐρήμου εἶχε τὴν ὑπέροχη ἀρετὴ κι ἐπίδοσι ὅτι δὲν γέλασε ποτέ του. καὶ μιὰ φορὰ οἱ δαίμονες ἔκα-

ναν κάτι γελοῖο μπροστά του, γιὰ νὰ τὸν κάνουν νὰ γελάσῃ. κι ἐκεῖνος γέλασε. κι ἐκεῖνοι θριαμβολόγησαν· «Γέλασες γέλασες!» κι ὁ ἀββᾶς τοὺς εἶπε· Δὲν *ἐγέλασα* ἀλλὰ *κατεγέλασα* τὴν ἀδυναμία σας! μὲ τέτοιες σαχλαμάρες τρέφονται μοναχοὶ καὶ μοναχόφιλοι. κι ἔγινε ὁ Χριστιανισμὸς σκιάχτρο ποὺ διώχνει τοὺς ὁμαλοὺς ἀνθρώπους.

Καταλέγεται ὡς παράπτωμα μεγάλο καὶ ἡ μέθη ποὺ ἐξισώνεται μὲ τὴν ...πορνεία! (48). ἡ ὑπερβολὴ αὐτὴ σημαίνει ὅτι τὸ καθεστὼς τοῦ μοναστηριοῦ ἔτρεμε τὴν ἀκριτομύθεια τοῦ μεθυσμένου ὅσο τίποτε ἄλλο· πιθανῶς καὶ κάποιο σεξουαλικὸ λεκτικὸ ξέσπασμα.

Καταλέγεται ὡς παράπτωμα καὶ ἡ λεγομένη *λαθροφαγία,* ἂν κανεὶς φάῃ κρυφὰ κρέας ψάρι αὐγὸ τυρὶ ἢ ἕνα ὁποιοδήποτε φροῦτο ποὺ οἱ μοναχοὶ τὸ εἶχαν γιὰ λιχουδιά (1,3), ἂν συλληφτῇ κανεὶς νὰ τρώῃ κάτι *ἔξω τῆς τραπέζης,* δηλαδὴ ἔξω ἀπὸ τὴν ὥρα τὸ χῶρο καὶ τὸ μενοὺ τῆς τραπεζαρίας (27), νὰ τρώῃ ἢ νὰ πίνῃ νερὸ κι ὁτιδήποτε ἄλλο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυσι τῆς πρωϊνῆς ἀκολουθίας (55) (αὐτὸ ἀκόμη καὶ γιὰ τὸ νερὸ ἐπεκτάθηκε καὶ σ' ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς καὶ μένει μέχρι σήμερα, καθὼς «δὲν πρέπει οὔτε καὶ νὰ κοινωνήσῃς, ἂν πιῇς νερό», ἐνῷ δὲν ὑπῆρχε ὡς συνήθεια πρῶτα), καὶ νὰ τρώῃ ἢ νὰ πίνῃ νερὸ μετὰ τὸ ἀπόδειπνο (5,28). αὐτὸ τὸ τελευταῖο θεσπίζεται προφανῶς γιὰ λόγους εὐταξίας, γιὰ νὰ μὴ γίνεται φασαρία στὸ θάλαμο μετὰ τὸ σιωπητήριο, ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἔγινε ταμπού, πῆρε καὶ ἱερὸ χαρακτῆρα. ἔτσι γίνεται πάντα, ἀφοῦ καὶ τὰ πτυελοδοχεῖα τῆς ἄμμου στὸ Ἅγιον Ὄρος ἔγιναν κάποτε ἱερὰ σκεύη τοῦ ναοῦ, καὶ τὰ ῥοῦχα τῶν μοναχῶν ἔγιναν «ἅγιον σχῆμα». μέχρι σήμερα μυθολογεῖται στὰ μοναστήρια ὅτι ἂν πιῇ κανεὶς νερὸ μετὰ τὸ ἀπόδειπνο θὰ πάθῃ τὴ νύχτα στὸν ὕπνο του ῥεῦσι σπέρματος μὲ σεξουαλικὸ ὄνειρο, ὁπότε τὸ νὰ πιῇς τὴν ὥρα ἐκείνη ἕνα ποτήρι νερὸ ἐνοχοποιεῖται καὶ σὰν παράπτωμα ...πορνικοῦ χαρακτῆρος.

Τὸ νὰ ὑποστηρίζῃ κανεὶς ὅτι Ναὶ μὲν τὴν «ἁγία τεσσαρακοστὴ» δὲν τρῶνε λάδι, ἀλλὰ τὴ «Μ. Πέμπτη» τρῶνε, θεωρεῖται ὄχι μόνο παράπτωμα ἀλλὰ καὶ κακοδοξία (13).

Παράπτωμα ἰσόποινο μὲ τὴν πορνεία (46· 47· 48) καὶ κακοδοξία μαζὶ θεωρεῖται καὶ ἡ *μιαροφαγία,* λ.χ. τὸ νὰ φάῃ κανεὶς σκαντζόχοιρο ἢ γαϊδουρινὸ γάλα, καὶ τιμωρεῖται πολὺ αὐστηρά (46). μέχρι καὶ σήμερα ἕνας ἐξομολόγος, στὸν ὁποῖο εἶπα ἐκτὸς ἐξομολογήσεως βέβαια, ἔτσι σὲ ἁπλῆ συζήτησι μπροστὰ σὲ πολλούς, ὅτι ἔχω φάει σκαντζόχοιρο, μοῦ εἶπε στὰ σοβαρὰ ὅτι δὲν πρέπει νὰ κοινωνήσω ἑφτὰ χρόνια. ὅταν τὸν ῥώτησα «Γιατί;», μοῦ εἶπε «Διότι ἔτσι μοῦ εἶπε ἡ εὐσεβέστατη γιαγιά μου, ὅταν ἤμουν μικρός». αὐτὸ δείχνει πόσο ἐπεκτάθηκαν αὐτὰ τὰ μοναχικὰ γραώδη καὶ σαχλὰ θεσπίσματα κι ἐντάλματα στὸν ὑπόλοιπο Χριστιανικὸ λαὸ καὶ πόσο βαθιὰ τοῦ κάθισαν.

Μεγάλο παράπτωμα μὲ αὐστηρὴ ποινὴ θεωρεῖται καὶ τὸ νὰ κάνῃ κανεὶς ἔμετο μετὰ ἀπὸ φαγητό, καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι ἱερεὺς ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγο λειτούργησε καὶ κοινώνησε (15,50). ὁ ἔμετος θεωρεῖται ἀπόδειξι γαστριμαργίας. μάλιστα δὲ καὶ ἂν ἀκόμη διαπιστωθῇ ὅτι ὁ ἔμετος προῆλθε ὄχι ἀπὸ γαστριμαργία, ἀλλ' ἀπὸ κάποια πάθησι, πάλι τιμωρεῖται ὁ ἐμέσας, ἐλαφρότερα μὲν ἀλλ' ὁπωσδήποτε. αὐτὸ δείχνει ἔλλειψι ἐμπιστοσύνης τῶν ἐξομολόγων στὴν εἰλικρίνεια τῶν ἐξομολογουμένων σὰν τὴ σημερινὴ ἀνειλικρίνεια καὶ ἀμοιβαία δυσπιστία μεταξὺ ἐφορίας καὶ φορολογουμένων, ὁπότε οἱ πρῶτοι μετριάζουν μὲν τὴν ποινή, ἀλλ' ὁπωσδήποτε τὴν ἐπιβάλλουν. ἐπεκτείνεται δὲ ὁ παλαβὸς αὐτὸς καὶ ψυχοφθόρος μοναστικὸς νόμος καὶ στοὺς πρεσβυτέρους τῶν Χριστιανῶν, τοὺς *κοσμικοὺς ἱερεῖς* (64), ὅπως τοὺς λέει ὁ Θόδωρας, ποὺ λέγονται μὲν *κοσμικοὶ* μὲ ἀθέτησι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ ἐκκλησίας ἐνώπιον τοῦ ἰσαγγέλου μοναχισμοῦ, ἀλλὰ δὲν παύουν ν' ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ποὺ ὑπόκειται στὸν ἰμπεριαλισμὸ τῶν μοναχῶν, ποὺ θέλουν καὶ τοὺς *κοσμικοὺς Χριστιανοὺς καὶ ἱερεῖς* στὴν ἱερὰ ἐξουσία τους. λυσσασμένα δαιμόνια, ποὺ δὲν ἀφήνουν τοὺς ὁμήρους των ἀπὸ τὰ νύχια τους.

Πολὺ βαριὰ παραπτώματα θεωροῦνται τὰ σχετικὰ μὲ τὴ μοναχικὴ στολή, τὸ *ἅγιον σχῆμα* ὅπως λὲν ἤδη τὰ ῥοῦχα τους οἱ μοναχοί· ἡ *ἀθέτησις τοῦ ἁγίου σχήματος* (12) ὅπως λέγεται τὸ νὰ φορέσῃ κανεὶς τὰ κανονικὰ ῥοῦχα τῶν ἄλλων Χριστιανῶν, ἀλλὰ κι ἑνὸς μόνου μικροῦ μέρους των καὶ γιὰ μιὰ σοβαρὴ ἀνάγκη. *μεγαλόσχημος* ποὺ *περιεπάτησε* ἢ *εἰργάσθη* ἢ *ἐκοιμήθη,* χωρὶς νὰ φοράῃ τὸ πανωφόρι του καὶ τὴν κουκούλλα του, τιμωρεῖται αὐστηρά (51· 58). *μεγαλόσχημος* ἢ *μικρόσχημος,* ποὺ ἐργάστηκε, χωρὶς νὰ φοράῃ τὸν *μανδύαν* του (=τὸ ἐξωτερικὸ ῥάσο, τὸ πανωφόρι) καὶ τὸ *κουκούλλιόν* του (=τὴν κουκούλλα του), τιμωρεῖται αὐστηρά (4). καὶ λὲς Καλὰ καὶ πάνω σὲ μιὰ χειρωνακτικὴ δουλειά; ὅταν κόβῃς ξύλα, ἢ πατᾷς σταφύλια γιὰ κρασί, ἢ σουβατίζῃς ἕνα ταβάνι; καὶ στὸν ὕπνο μὲ τὸ παλτὸ καὶ τὸ καπέλλο; ναὶ μάλιστα. αὐτὸ γίνεται γιὰ τὴ σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότητα τῶν μοναχῶν, ποὺ εἶναι σκέτο μπαρούτι δίπλα στὴ φωτιά. στερημένοι ἀπὸ γυναῖκα, ἀπ' ὁποιαδήποτε μὴ σεξουαλικὴ φιλία ἢ ἁπλῆ συνομιλία μὲ συνάνθρωπο, ἀπὸ κάθε ἐπικοινωνία ἀκόμη καὶ μὲ τὸ διπλανὸ ἄνθρωπο τοῦ ἴδιου ἐργοταξίου καὶ τοῦ ἴδιου θαλάμου κοιτωνισμοῦ, στερημένοι ἀπὸ κάθε ἐλευθερία πρωτοβουλία ἀπόφασι δημιουργία, γιὰ τὰ ὁποῖα πλάστηκε ὁ ἄνθρωπος, σὰν τὸν κατάδικο τὸν ἔγκλειστο στὴν ἀπομόνωσι, ὅπου λαχταράει τὴ συντροφιὰ καὶ μιᾶς κατσαρίδας, τιμωρούμενοι κάθε λίγο γιὰ τὸ παραμικρό. κηδεμονευόμενοι ἄντρες ὁλόκληροι σὰ νήπια, συμπιεζόμενοι μέχρι ἐκρήξεως, γίνονται μισότρελλοι καὶ ἀνισόρροποι καὶ ἀνώμαλοι κι ἀναπτύσσουν

μιὰ σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότητα, ποὺ δὲν ὑπάρχει παρόμοιά της. λαχταροῦν σάρκα ἀκόμη καὶ τοῦ ἴδιου φύλου. γι' αὐτὸ «πρέπει» νὰ φοροῦν καὶ στὴ δουλειὰ καὶ στὸν ὕπνο καὶ παντοῦ τὸ πανωφόρι τους καὶ τὴν κουκούλλα τους, γιὰ νὰ μὴ φαίνωνται τὰ μαλλιά τους κι ὁ λαιμός τους, κι ἐρεθίζωνται σεξουαλικῶς οἱ διπλανοί. ὅποιος μιλήσῃ μὲ κάποιον ἰδιαίτερα ἢ γιὰ δεύτερη καὶ τρίτη φορά, εἶναι ὕποπτος γιὰ σεξουαλικὴ προσέγγισι. ὅποιος ἄλλαξε ἐργόχειρο ἢ τὴ θέσι τοῦ στρώματός του στὸ πάτωμα τοῦ θαλάμου, εἶναι ὕποπτος ὅτι κάποιον θέλει νὰ πλησιάσῃ μὲ σεξουαλικὸ σκοπό. ὅταν κοιμᾶται χωρὶς πανωφόρι καὶ κουκούλλα, ἴσως θέλει νὰ δείξῃ στὸν ἄλλον κοιμώμενος τὰ μαλλιά του καὶ τὸ λαιμό του, ἀλλὰ κι ἂν τέτοια πρόθεσι δὲν ἔχῃ, οἱ ἄλλοι, ποὺ θὰ τὸν δοῦν, θὰ ἐρεθιστοῦν σεξουαλικῶς. γι' αὐτὸ ἡ μοναχικὴ στολὴ τὴν ἐποχὴ περίπου αὐτὴ ἔχει διαμορφωθῆ. κι ἔγινε τέτοια, ποὺ ν' ἀφήνῃ ἀκάλυπτα μόνο τὴ μούρη καὶ τὰ δάχτυλα τῶν χεριῶν, καὶ αὐτὰ μόνο στὴν ἐργασία, στὴ δὲ ἀνάπαυλα χωμένα μὲς στὰ μακριὰ μανίκια. τὸ *ἅγιον σχῆμα* εἶναι κυρίως ἕνα ἀντισεξουαλικὸ σκάφανδρο· ἕνας ἀντρικὸς φερετζὲς ἢ μπούρκα, «γιὰ νὰ μὴ ἐρεθίζωνται οἱ πατέρες», γιὰ νὰ προφυλάγεται ἡ «ἁγνότητα» τῶν ἄλλων καὶ νὰ μὴν προκαλοῦνται οἱ σεξουαλικὲς ὁρμές των πρὸς αὐτόν, πρὸς τὸ ἴδιο φῦλο! ἔχω δῆ μοναχοὺς νὰ ἐπιπλήττουν κάποιον ποὺ λόγῳ τῆς ζέστης κοιμόταν μὲ ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα τοῦ κελλιοῦ του, ἐπειδή, ἂν οἱ ἄλλοι τὸν ἔβλεπαν ξαπλωμένον, θὰ ἐρεθίζονταν σεξουαλικῶς. ντυμένος ἢ κουκουλωμένος μπορεῖ νὰ ἦταν· ἀλλ' ἦταν ξαπλωμένος, κι αὐτὸ τοὺς ἐρέθιζε. ἡ ξάπλα τοῦ ξαπλωμένου τοὺς θύμιζε κάποιο ἄλλο ξάπλωμα· τὸ μὲ πλάκωμα. τὸν ἔφαγαν στὴν ἐπίπληξι. ἐγὼ δὲν λέω ὅτι δὲν ἐρεθίζονται σεξουαλικῶς, οὔτε ὅτι σίγουρα δὲν τὸ ἐπιδίωκε κι ἐκεῖνος νὰ τὸν δοῦν ξαπλωμένον ἔστω καὶ μὲ τὸ σκάφανδρο. ἀλλὰ λέω· ὅλη αὐτὴ ἡ ἀναφλεξιμότης εἶναι ἐπίτευγμα τῶν γεροντάδων τοῦ μοναχισμοῦ. αὐτὴ εἶναι ἡ σοφία καὶ ἡ πνευματικότης τῶν νηπτικῶν. κιναιδοποίησι καὶ τῶν φυσιολογικῶν· τῶν τέως φυσιολογικῶν δηλαδή. μόνο οἱ νηπτικοὶ κατώρθωσαν νὰ διεγείρουν καὶ νὰ γυμνάσουν ἀνώμαλες σεξουαλικὲς ὁρμὲς ἐκεῖ ὅπου φύσει καὶ κατ' ἀρχὴν δὲν ὑπῆρχαν. τέτοια ἐπιτεύγματα μόνο μακριὰ ἀπὸ τὸ θεὸ ἐπιτυγχάνονται. καὶ δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι τόσο ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τὸ θεὸ ὅσο οἱ μοναχοί. σᾶς τὸ βεβαιώνω. οὔτε μοιχοὶ καὶ πόρνοι ἔχουν τὶς ἀνώμαλες ὁρμὲς ποὺ ἔχουν οἱ μοναχοί.

Βαρύτατο παράπτωμα τὸ *πάθος* (47)· ὁ μέγας νομοθέτης ὁ Θόδωρας ἐννοεῖ τὴν πλήρη σεξουαλικὴ πρᾶξι εἴτε ἀντρὸς μὲ γυναῖκα εἴτε ἀντρὸς μὲ ἄντρα. γι' αὐτὸ χρησιμοποιεῖ τὴ γενικὴ λέξι *πάθος*. βαρύτατο παράπτωμα καὶ τὸ σὲξ μοναχοῦ μὲ μοναχή (63). αἴτιος ὅμως τῆς ἀναφλεξιμότητος αὐτῆς εἶναι ὁ νομοθέτης *ὁ κωλύων γαμεῖν* (Α΄ Τι

9,2). αὐτὸς πυροδοτεῖ καὶ τὴν ἔκρηξι, ἀλλ' εἶναι καὶ νομοθέτης καὶ τιμητὴς καὶ δικαστὴς καὶ τιμωρός· ἐπειδὴ αὐτὸς ἔχει τὸ «προνόμιο» νὰ «καλλιεργῇ» τὶς μοναχὲς τῆς μαμᾶς του.

Βαρύτατο παράπτωμα θεωρεῖται ἡ *ἀποσκίρτησις* (65) ἀπὸ τὴ μοναχικὴ ἰδιότητα, τὸ νὰ πετάξῃ δηλαδὴ κανεὶς τὸ *ἅγιον* σκάφανδρο καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ φρενοκομεῖο τῆς κιναιδοποιήσεως, βαρύτατο καὶ ἡ πρόσκαιρη ἀπόδρασι ἀπὸ τὸ μοναστήρι (19, 21, 54), πιθανῶς γιὰ ἐπίσκεψι σὲ πορνεῖο, ἐξ ἴσου πιθανῶς ὅμως σὲ γονεῖς ἢ τέκνα τοῦ μοναχοῦ, ἀκόμη καὶ τὸ νὰ διανυκτερεύσῃ μοναχὸς *ἔξω* (ἀπὸ τὸ μοναστήρι ἢ τὸν κοιτῶνα του).

Παράπτωμα θεωρεῖται καὶ ἡ κατὰ τὸν ὕπνο ῥεῦσι σπέρματος μὲ σεξουαλικὸ ὄνειρο (41), παρ' ὅλο ποὺ ὁ Μ. Ἀθανάσιος στὴν Πρὸς Ἀμοὺν Ἐπιστολή του βεβαιώνει ὅτι αὐτὸ δὲν ἔχει καμμία σχέσι μὲ τὴν ἁμαρτία, ἀλλ' εἶναι μιὰ φυσιολογικὴ κι ἀναπόφευκτη ὑπερχείλισι ῥευστοῦ, τὸ ὁποῖο ἔτσι κι ἀλλιῶς παράγεται συνεχῶς καὶ παύει νὰ χωράῃ στὸν ἀρχικὸ χῶρο του. οἱ μοναχοὶ καὶ εἰδικὰ ἐδῶ ὁ Θόδωρας ὁ νομοθέτης τὴν ἱερὰ παράδοσι τὴ γράφουν στὰ παπούτσια τους, ἀφοῦ ἔγραψαν στὸ ἴδιο μέρος καὶ τὴ Βίβλο, ἀπὸ τὴν ὁποία ὁ Ἀθανάσιος παίρνει τὶς ἀφορμές. ὁ Στουδίτης τιμωρεῖ βέβαια τὴ ῥεῦσι ἐλαφρῶς, σὰν τὸν ἐφοριακὸ ποὺ δὲν πιστεύει στὴν εἰλικρίνεια τοῦ φορολογουμένου καὶ τοῦ βάζει πανωγόμι ἀλλὰ λίγο. μέχρι καὶ σήμερα ἡ καλογερικὴ αὐτὴ παράνοια τοῦ Θόδωρα, ἐπεκτεταμένη καὶ στὸ λαὸ τῶν Χριστιανῶν καὶ δασκαλεμένη στοὺς ἐξομολόγους ἀπὸ μοναχούς, ἀπαγορεύει στοὺς Χριστιανοὺς νὰ κοινωνήσουν τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ὅπως καὶ στὶς γυναῖκες τὶς Χριστιανὲς νὰ κοινωνήσουν μὲ περίοδο. τὸ Χριστὸ τὸν ἴδιο, ποὺ ἔχει ἄλλη γνώμη (Λκ 43,5-10· Μρ 23,6-14), ποιός τὸν ῥωτάει; ἐδῶ νομοθετεῖ ὁ Θόδωρας τῆς μαμᾶς του.

Παράπτωμα λογίζεται καὶ τὸ ἂν μοναχὸς φιλήσῃ ὁποιαδήποτε γυναῖκα, ἀκόμη καὶ τὴ μητέρα του τὸ πάσχα *(ἐὰν φιλήσῃ μοναχὸς οἱανδήποτε γυναῖκα· ἀλλ' οὐδὲ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου τὴν αὑτοῦ μητέρα ἀσπάσηται)* (11). ἡ μαμὰ τοῦ Θόδωρα ἦταν αὐστηρῶν ἀρχῶν. τὸν εἶχε γεννήσει χωρὶς γαμήσι;

Ἡ καλογερικὴ σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότης τοῦ εἶναι ὁ βραχνᾶς. ὁ μοναχὸς εἶναι σὲ βαρειὰ παράβασι, ἂν *κοιμηθῇ ἄζωστος* (58), δηλαδὴ χωρὶς νὰ φοράῃ τὸ πανωφόρι του καὶ τὴν κουκούλλα του, διότι μιὰ ἐλαφρότερη ἐνδυμασία τὸν σκανδαλίζει καὶ τὸν ἐξωθεῖ στὸν αὐνανισμό· τοῦ θυμίζει κάποια παλιότερά του «κοσμικὰ» κρεβατώματα. ἀπαγορεύεται νὰ *ποιήσῃ χρῖσμα ἐν βαλανείῳ* (59), δηλαδὴ νὰ λουστῇ σὲ λουτρὸ κι ἔπειτα ν' ἀλειφτῇ κάπου μὲ κρέμα ἢ λάδι ποὺ χρησιμοποιοῦσαν τότε, ἐπειδὴ τὰ σαπούνια τους ἦταν πολὺ ἄγρια (πρβλ. Ῥθ 6,3· Δδ 82,7), γιατὶ κι αὐτὸ ἐρεθίζει τὴν σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότητα

τῶν «πατέρων» καὶ τοὺς κάνει ν' αὐνανίζωνται. γι' αὐτὸ οἱ μοναχοὶ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ (Ζ΄-Ι΄ αἰ.) τονίζουν πολὺ τὶς παλιὲς ἀσκητικὲς «ἀρετὲς» τῆς *ἀλουσίας* καὶ τῆς *χαμευνίας,* τὸ νὰ μὴν πλένεσαι ποτὲ δηλαδὴ καὶ τὸ νὰ κοιμᾶσαι κατὰ γῆς (Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Ἐπιτάφ. εἰς Γοργονίαν, 13 PG 35,804b. Εὐσέβιος Ἀλεξανδρ., Λόγ. 21 Περὶ ἐλεημοσύνης PG 86,440d). κι ἀπὸ τότε οἱ καλόγεροι συνήθως ζέχνουν. ἂν καὶ οἱ «ἀρετὲς» αὐτές, ὅπως ἀνέφερα εἶναι γνωστὲς ὡς μοναχικὲς «ἀρετὲς» ἤδη στὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου (Π 235). καὶ ὁ *μαλακὸς* μοναχός, δηλαδὴ ἐκεῖνος πού, ὅπως λένε «τραβάει μαλακία», τιμωρεῖται (42). στὴ Βίβλο ἡ λέξι *μαλακία* (Μθ 10,1· 43,1· 44,1) σημαίνει τὰ ὀλιγοήμερα νοσήματα, αὐτὰ ποὺ σήμερα λέγονται συνάχι, κρυολόγημα, πυρετός, πονοκέφαλος, ἴωσι, καὶ ἡ λέξι *μαλακὸς* (Α΄ Κο 11,10 *οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται*) σημαίνει «παθητικὸς κίναιδος» ἡ δὲ λέξι *ἀρσενοκοίτης* «ἐνεργητικὸς κίναιδος» (δηλαδὴ «πούστης» καὶ «κολομπαρᾶς»), ἀλλ' ἐδῶ στὸ κείμενο αὐτὸ τοῦ Θ΄ αἰῶνος, ἔχει πάρει ἤδη τὴ σημερινὴ σημασία «μαλάκας», αὐνανιζόμενος, ὅπως καὶ στὴν ἀκολουθία τοῦ εὐχελαίου τοῦ Ι΄-ΙΒ΄ αἰῶνος *(εἰ μαλακίᾳ μεμαλάκισται)* ἡ *μαλακία* καὶ τὸ *μαλακίζεσθαι* σημαίνουν τὸν αὐνανισμό. γιὰ τὴν ἱστορικὴ-γλωσσολογικὴ ἀκρίβεια τὶς λέξεις *μαλακία* καὶ *μαλακίζεται* καὶ *μαλακός (=μαλάκας)* μὲ τὴ σημερινὴ σεξουαλικὴ σημασία τὶς βρῆκα νὰ γράφωνται γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 590 στὰ κείμενα τοῦ «ἀσκητικοῦ» πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου Δ΄ τοῦ Νηστευτοῦ (τάξις ἐξομολογουμένων, 6 PG 88,1893b· d).

Παραπτώματα βαριὰ θεωρεῖ ὁ νομοθέτης τὸ ν' ἀνταλλάσσουν δυὸ μοναχοὶ ἕνα πρᾶγμα (24), λ.χ. ἕνα κουτάλι ἢ ἕνα κορδόνι, ἢ νὰ δέχεται ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο ἕνα πρᾶγμα (26), ἢ κάποιος νὰ χαρίσῃ στὸν ἄλλο ἕνα *παλαιὸν ἱμάτιόν* του (40), ἢ κάποιος ν' ἀλλάξῃ στὸ πάτωμα τοῦ θαλάμου τὴ θέσι τοῦ στρώματός του (24 *ἀλλάσσων τὸν τόπον τοῦ κοιταρίου*), προφανῶς γιὰ νὰ κοιμᾶται κοντὰ σὲ κάποιον, ἢ ἂν ἕνας μοναχὸς κάνῃ συχνὰ παρέα καὶ μιλάῃ συχνὰ μ' ἕναν ἄλλο καὶ μάλιστα μὲ κάποια προφύλαξι (24 *ἰδιάζει κρύφα μετά τινος*), ἢ ἂν ψιθυρίζῃ μὲ κάποιον παθιασμένα (32 *ψιθυρίζει τινὶ προσπαθῶς*). προφανῶς στὸ μοναστήρι τῶν ἰσαγγέλων μοναχῶν ἡ κιναιδικὴ ἀναφλεξιμότης ἦταν μεγάλο πρόβλημα, καθότι τὸ μοναστήρι ἀκολουθοῦσε τὴν ἀρχαία παράδοσι τῶν ἀββάδων τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος, ποὺ ἤθελαν ὅλοι νὰ πηδήξουν τὸν νήπιο Ζαχαρία, ὁ ὁποῖος, γιὰ νὰ γλυτώσῃ, κατέφυγε στὴ λίμνη τοῦ καυστικοῦ νίτρου. αὐτὸ ἦταν πάντοτε γιὰ τοὺς μοναχοὺς τὸ *κρατεῖν τὰς παραδόσεις* καὶ *ἔχεσθαι ἀπρὶξ τῶν πατερικῶν παραδόσεων.*

Ποινές. Οἱ ποινὲς τοῦ Ποινολογίου συχνότερα εἶναι τρεῖς· 1) *ἀκοινωνησία* ἢ *ἀφορισμός,* 2) *ξηροφαγία-ξηροφαγεῖν,* 3) *μετάνοιαι*

(τόσαι). οἱ δυὸ ἀπὸ τὶς τρεῖς εἶναι ποινὲς ἐπίγειες κι ἐγκόσμιες ἀπαγορευμένες ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη. ὑπάρχουν ὅμως κι ἄλλες 13 ποινὲς ὄχι τόσο συχνές, ποὺ συνηθέστερα εἶναι παραλλαγὲς τῶν προηγουμένων. *ἀκοινωνησία* ἢ *ἀφορισμός,* ὅπως λὲν καὶ οἱ λέξεις, εἶναι ἡ πρόσκαιρη ἢ καὶ μακροχρόνια στέρησι τῆς θείας κοινωνίας. ἡ πρόσκαιρη εἶναι ἀπὸ 1 μέχρι 60 μέρες, ἡ μακροχρόνια ἀπὸ 1 ἔτος μέχρι 12. ὁ βιβλικὸς θεσμὸς τοῦ παντοτινοῦ κι ἀμετακλήτου *ἀφορισμοῦ* ἔχει καταπατηθῆ καὶ καταργηθῆ γιὰ δύο λόγους· γιὰ νὰ μὴ χάνῃ τὸ μοναστήρι τοὺς ὑποχειρίους του, καὶ μειώνεται ἡ ἀριθμητική του δύναμι, κι ἐπειδὴ ἡ ἐκκλησία ταυτίζεται πλέον μὲ τὴν αὐτοκρατορία, δηλαδὴ ὁ Χριστιανισμὸς μὲ τὸ Βυζάντιο, κι ἕνας τέτοιος ἀφορισμὸς εἶναι ταυτόσημος μὲ τὴ στέρησι τῆς πολιτικῆς ἰθαγένειας. τοὺς ἦταν ἀδιανόητο νὰ διώξουν κάποιον ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. τοὺς ἦταν πιὸ εὐνόητο νὰ τὸν φυλακίσουν, νὰ τὸν τυφλώσουν, καὶ νὰ τὸν σκοτώσουν. τὸ ν' ἀφορίσουν κάποιον μὲ τὸν βιβλικὸ παντοτινὸ ἀφορισμὸ τοὺς ἦταν σὰ ν' ἀφαιροῦν ἀπὸ κάποιους τὴ Βυζαντινὴ ἰθαγένεια ἢ νὰ τοὺς ἐξορίζουν ἢ νὰ τοὺς ἀφήσουν ν' αὐτομολήσουν στὸ περσικὸ στρατόπεδο ἢ νὰ χάσουν στὸν πόλεμο σὰν ἀποδεκατισμένη μία ὁλόκληρη στρατιά. εἶχαν ἄλλωστε νωπὴ τὴ μνήμη ὅτι ἔτσι ἔχασε ἡ αὐτοκρατορία τὰ μισὰ ἐδάφη της μὲ τοὺς ἀρειανοὺς ποὺ μετεξελίχτηκαν σὲ μωαμεθανούς. πολὺ ἄσχημος φθοροποιὸς καὶ καταστρεπτικὸς γιὰ τὴ Χριστιανικὴ πίστι ὁ τέτοιος θεσμός, κι ὁ Στουδίτης μοναχὸς Θεόδωρος αὐτὸ τὸ θεσμὸ προστατεύει, γιατὶ ὅ,τι εἶναι κι ὅ,τι ἀπολαμβάνει ὡς ἀνώμαλη κι ἀφύσικη ἀπόλαυσι, σ' αὐτὸ τὸ θεσμὸ τὸ ὀφείλει. ἐφ' ὅσον ἦταν ἄνθρωπος ποὺ τοῦ ἄρεσαν οἱ ἐπίγειες κυρώσεις, ἦταν ἄνθρωπος τοῦ ἐγκοσμίου κράτους καὶ ὄχι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. τὰ περὶ πνευματικῆς καὶ ἰσαγγέλου μοναχικῆς ἰδιότητος καὶ πολιτείας ἦταν μόνο τὸ πρόσχημα, στὸ ὁποῖο ἐνδόμυχα δὲν πίστευε· γιατί, ἂν πίστευε, δὲν θὰ τὰ χρησιμοποιοῦσε ὡς ἐργαλεῖα γιὰ τὸ κτίσιμο τῆς ἐγκοσμιοκρατικῆς ἐξουσίας του μὲ τὶς ἐπίγειες ποινές. οὐσιαστικὸς ἐχθρὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ· ἀντίχριστος. τὸν ὑποχείριό του τὸν τιμωρεῖ μὲν μέχρι καὶ μὲ 12 χρόνια *ἀκοινωνησία* καὶ *ἀφορισμό,* ἀλλὰ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ φύγῃ ἐλεύθερος, τὸν θέλει καὶ ἔτσι ἰδιοκτησία του καὶ ὑποχείριό του, ὅμηρό του καὶ δοῦλο του. *ξηροφαγία* ἢ *ξηροφαγεῖν* λέγεται τὸ νὰ τρώῃ κανεὶς μόνο φυτικὰ φαγητὰ ἀλάδωτα καὶ χωρὶς νὰ πίνῃ κρασί. (στὸν καιρὸ ποὺ δὲν ὑπῆρχε ζάχαρι, τὸ κρασὶ ἦταν θανάσιμα ἀπαραίτητο τρόφιμο· γι' αὐτὸ καὶ ἡ Γραφὴ λέει συνεχῶς *τὸν σῖτον τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον,* δηλαδὴ ἄμυλο ζάχαρο καὶ λίπος, ἡ δὲ Ἀποκάλυψι σὲ καιρὸ πείνας συμπληρώνει· *καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον* Ἀπ 6,6). τὴ λέξι *νηστεία - νηστεύειν* ὁ «νομοθέτης» τὴ λέει μὲ διχασμένη σημασία, ἀρχαία καὶ νέα· 1) «ἀσιτία» (π.χ. 18, 31, 35), καὶ

2) «ξηροφαγία» (π.χ. 15). τὴν ἀσιτία τὴ δηλώνει καὶ μὲ τὴ φράσι *μὴ ἐσθιέτω* (π.χ. 2). καὶ ἡ *μετάνοια* ποὺ λέει δὲν εἶναι ἡ ἐλεύθερη καὶ γεμάτη χαρὰ «ἀλλαγὴ νοοτροπίας καὶ ἐπιλογῶν» ὅπως ἐννοεῖται βιβλικῶς καὶ χριστιανικῶς, ἀλλὰ γιὰ τὸ Θόδωρα εἶναι μιὰ σωματικὴ κάμψι καὶ βαθειὰ ἐπίκυψι μέχρι τὸ ἔδαφος, ταπεινωτικὴ καὶ μὲ στήριξι ἐπὶ τῶν πυγμῶν ποὺ ἀκουμποῦν κάτω, κάτι ποὺ μέχρι δέκα περίπου φορὲς εἶναι σουηδικὴ γυμναστική, ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲ σκέτο σωματικὸ καψώνι σὰν τὶς τιμωρητικὲς «κάμψεις» τὶς γνωστὲς στὶς σχολὲς ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ· κι αὐτὸ τὸ λὲν *μετάνοια!* εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς χειρότερους ἐκφυλισμοὺς καὶ ξεπεσμοὺς ἐννοιῶν.

Ὁ χρόνος ἐπιβολῆς τῶν ποινῶν κυμαίνεται ἀπὸ μισὴ μέρα μέχρι καὶ χρόνια ἢ κι ἐπ' ἀόριστον. ἡ δὲ μισὴ μέρα εἶναι ἢ πρωϊνὴ μέχρι τὶς 15 μ.μ. *(ἐνάτη)* ἢ μετὰ τὸ γεῦμα περίπου 12 τὸ μεσημέρι ἢ μέχρι τὸ βραδυνὸ ὕπνο.

Ἡ *ἀκοινωνησία - ἀφορισμὸς* διαρκεῖ ἡμέρες 1, 3, 7, 12, 14, 15, 30, 40, 60, ἢ χρόνια 1, 2, 3, 5, 12.

Ἡ *ξηροφαγία* διαρκεῖ ἡμέρες 1, 2, 3, 7, 14, 40, 60.

Τὸ καψώνι μὲ τὰς *μετανοίας* διαρκεῖ ἡμέρες 1, 2, 3, 7, 12, 14, 15, 30, 40, 60· εἶναι δὲ κάθε μέρα ἡ δόσι τῶν *μετανοιῶν* 25, 40, 50, 60, 70, 80, 100, 150, 200, 300, 1.000. τὸ καψώνι τῶν χιλίων κάμψεων τὴν ἡμέρα διαρκεῖ 60 μέρες κι ἐπιβάλλεται στὸν ἱερέα ποὺ μετὰ τὸ φαγητὸ ἔκανε ἔμετο (15). ἐπιβάλλονται δὲ αἱ *μετάνοιαι* σχεδὸν πάντοτε μαζὶ μὲ ἰσόχρονη καὶ ταυτόχρονη *ξηροφαγία.* μετὰ ἀπὸ μιὰ τέτοια τιμωρία ὁ ἄνθρωπος, ἂν ἐπιζήσῃ, εἶναι γιὰ πολὺν καιρὸ ῥάκος. ἂν δὲν τοῦ δοθῇ ἀναρρωτικὴ ἄδεια, ἀποδημεῖ. καὶ τότε τοὺς νεκροὺς τοὺς ἔθαβαν χωρὶς ἰατρικὴ γνωμάτευσι καὶ ἄδεια τῆς ἀστυνομίας.

Οἱ ἄλλες 13 ποινὲς εἶναι οἱ ἀκόλουθες.

4. ἀφορισμὸς ἀπὸ τὴν ἀδελφότητα, ἤτοι ἀπομόνωσι (22).

5. νὰ μείνῃ ὁ τιμωρημένος 40 μέρες *ἄλαλος* (45).

6. ν' ἀφοριστοῦν (ἀκοινωνησία) οἱ δυό, ποὺ ψιθυρίζουν μεταξύ τους *προσπαθῶς,* ἐπ' ἀόριστον, μέχρι νὰ κόψουν κάθε σχέσι (32).

7. νὰ φάῃ ὁ τιμωρημένος γιὰ πρώτη φορὰ στὶς 3 μ.μ. *(ἐνάτη)* (20).

8. νὰ μὴ φάῃ τίποτε ἀπὸ 12 τὸ μεσημέρι μέχρι τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ (18, 31, 35).

9. νὰ στερηθῇ τὸ κρασὶ ἀπὸ 1 μέχρι 3 ἡμέρες (17, 36, 37).

10. τὸ φροῦτο, ποὺ ἔφαγε χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ ἡγουμένου, νὰ μὴν τὸ ξαναφάῃ ὅλη ἐκείνη τὴ χρονιά (3).

11. νὰ μείνῃ ἄσιτος, χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως τροφή, μέχρι νὰ φανερώσῃ ὅ,τι ἔκανε κι ὅ,τι σκέφτηκε (2). ἱερὰ ἐξέτασι καὶ θανατικὴ ποινὴ μὲ ἀργὸ θάνατο ἀπὸ πεῖνα.

12. ἐκεῖνος ποὺ ἔφαγε κάτι ἢ ἤπιε νερὸ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυσι τῆς

ἀκολουθίας, νὰ κάνῃ μέσα στὴν τραπεζαρία ἐνώπιον ὅλων 50 *μετανοίας* (=ἐπικύψεις) (55).

13. ἐκεῖνος ποὺ κοιμήθηκε τὸ ἀπόγευμα, νὰ κάνῃ 150 *μετανοίας* καὶ νὰ σταθῇ ὄρθιος ὅλη τὴ νύχτα (60)· ἐννοεῖται ὅτι τὴν ἀκολουθοῦσα μέρα θὰ ἐργάζεται.

14. ν' ἀπαγγείλῃ ὁ τιμωρημένος τὸν πεντηκοστὸ ψαλμὸ (41). ἡ ἀνάγνωσι τῆς Βίβλου δηλαδὴ γίνεται τιμωρία!

15. νὰ προσευχηθῇ στὸ θεὸ ὁ τιμωρημένος λέγοντας 40 φορὲς *Κύριε ἐλέησον* (41, 56)· αὐτὸ θὰ εἶναι ἡ τιμωρία του! καὶ ἡ προσευχὴ δηλαδὴ γίνεται τιμωρία!

16. ὅποιος συλληφθῇ νὰ ἐργάζεται, χωρὶς νὰ φοράῃ τὸ πανωφόρι του καὶ τὴν κουκούλλα του, νὰ τιμωρηθῇ *ὡς καταφρονητής* (4). δὲν φαίνεται ποιά ποινὴ ἐννοεῖται, ἀλλὰ μᾶλλον εἶναι ποινὴ βαρειά, διότι τὸ «παράπτωμα» θεωρεῖται βαρύ.

Ἀπὸ τὶς 16 ποινὲς πνευματικὲς εἶναι μόνο τέσσερες, 1, 6, 14, 15, καὶ κυρίως μόνο οἱ 1 καὶ 6 ποὺ εἶναι ἡ ἀκοινωνησία - ἀφορισμὸς γιὰ ὡρισμένο ἢ ἀόριστο χρόνο. διότι οἱ ἄλλες δύο, 14 καὶ 15, εἶναι χειρότερες κι ἀπὸ τὶς ἐπίγειες, διότι κατ' αὐτὲς ἡ μελέτη τῆς Γραφῆς καὶ ἡ προσευχὴ θεωροῦνται ποινές! δεῖγμα καταπτώσεως. οἱ ἄλλες δώδεκα ποινὲς εἶναι ὅλες ἐπίγειες κυρώσεις, ποὺ τέτοιες ὁ Κύριος ὄχι μόνο δὲν παρέδωσε, ἀλλὰ καὶ προϋπάρχουσες τὶς κατήργησε, ποὺ οἱ ἀπόστολοι δὲν παρέδωσαν, καὶ στὴν Κ. Διαθήκη εἶναι ἀνεύρετες, ποὺ εἶναι τελείως ἀταίριαστες καὶ ἄπρεπες στὴ Χριστιανικὴ πίστι, ἀντιχριστιανικές. ἡ βία στὸ Χριστιανισμὸ δὲν ὑπάρχει. μόνο οἱ μοναχοὶ στὸ θρήσκευμά τους μποροῦν νὰ τὶς ἔχουν ὡς μὴ Χριστιανοί. ἡ ἐκκλησία τοῦ ἐσταυρωμένου καὶ τῶν διωχθέντων δὲν γίνεται δήμιος, ὅπως τὴν ἐννοεῖ καὶ τὴ θέλει ὁ μοναχὸς Θόδωρας τῆς καλογριᾶς μαμᾶς του.

Διαπιστώσεις. Μερικοὶ «νόμοι» δὲν εἶναι ἀκριβῶς νόμοι, ἀλλ' ἀπόψεις καὶ θεολογήματα (10, 13, 14).

Τὶς λίγες φορὲς ποὺ ὁ Θεόδωρος κάνει χρῆσι τῆς Βίβλου, τὴν κακοποιεῖ παρανοώντας την (1, 9, 65).

Ἔχοντας οὐσιαστικὰ καταργήσει τὴ Χριστιανικὴ πίστι, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ βέβαια, προβάλλει ἀντ' αὐτῆς τὸ μοναχισμὸ ὡς ὑποκατάστατο αὔταρκες. ἀλλαγὴ θρησκεύματος. οἱ Χριστιανοὶ εἶναι *σὰρξ κόσμος κοσμικοί* (8, 9, 59, 62, 64), ἀκόμη κι ὅταν εἶναι κληρικοί (64). ὁ μοναχὸς *προσηρμόσθη τῷ Χριστῷ* (Β΄ Κο 20,2), μόνον ὅταν μὲ τὴν κουρά του ἔγινε μοναχός (9). τὰ *ἀπετάξω ...ἀπεταξάμην* λέγονται ἐδῶ *ἀποτάξασθαι* ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν καὶ *προσελθεῖν,* ἐννοεῖται στὸ μοναχισμό. ἡ Χριστιανικὴ πίστι ὑπογείως ἀλλὰ σαφῶς ἐνώπιον τοῦ μοναχισμοῦ θεωρεῖται ὡς τὸ πνευματικῶς ἀνύπαρκτο. τὰ μοναχικὰ ῥοῦχα εἶναι τὸ *ἅγιον σχῆμα* (12). εἶναι ἡ ἀρ-

χαιότερη τέτοια ἀναφορὰ τοῦ ντυσίματος τῶν μοναχῶν, ἄγνωστη ὡς τότε σ' ὅλη τὴν ἀββάδικη παραφιλολογία. σὰ νὰ ἔλεγε καὶ *ἅγια παπούτσια.* μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι τὰ ῥοῦχα αὐτά, τὰ δανεισμένα ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς (*μαφόριον,* αἰγυπτιακὸ ἀντιηλιακὸ *κουκούλλιον* - κουκούλλα) κι ἐν μέρει ἀπὸ τὴ μάγκικη φορεσιὰ τῶν εἰδωλολατρῶν φιλοσόφων - «ὑπαρξιστῶν» - χίππις (*τριβώνιον* = πρόχειρο ῥοῦχο τριβῆς, σὰ νὰ λέμε «τζάκετ» ἢ «μπλοὺ τζήν»), ὁ Θεόδωρος τὰ ἔκανε *στολή,* καὶ μάλιστα *ἱερὰ στολή.* καὶ τὴ διαμόρφωσε, ὅπως ἀνέφερα ὡς ἀντισεξουαλικὸ σκάφανδρο. ὁ μοναχός, γιὰ νὰ μὴν αὐνανίζεται καὶ γιὰ νὰ μὴν ὁρμάῃ ὡς ἐπιβήτορας στὸ διπλανό του, πρέπει μ' αὐτὴ πλήρη νὰ ἐργάζεται καὶ μ' αὐτὴ πλήρη νὰ κοιμᾶται· ἀπαγορεύεται νὰ βγάλῃ ἀκόμη καὶ τὴν κουκούλλα, γιὰ νὰ μὴν ἐρεθίζεται ἀπὸ τὸν ἑαυτό του κι ἀπὸ τὸ διπλανό του. στὸ Θεόδωρο Στουδίτη συναντῶνται ἐπίσης καὶ τ' ἀξιώματα - γαλόνια κατωτέρων κι ἀνωτέρων μοναχῶν *μικρόσχημος* καὶ *μεγαλόσχημος* (47, 51), τὰ ὁποῖα γιὰ πρώτη φορὰ συναντῶνται τὸ 590 στὸν Ἰωάννη τὸ Νηστευτή (Τάξις ἐξομολογουμένων, 6 PG 8,1893b), τοῦ ὁποίου εἶναι ἐφεύρεσι. οἱ μοναχοὶ ἰδιαιτέρως ἀπεχθάνονται τὴν ἰσότητα καὶ μεταξύ τους καὶ μὲ τοὺς Χριστιανούς. γι' αὐτό, παρ' ὅλο ποὺ εἶναι λαϊκοὶ κατώτεροι τῶν ἄλλων ὁμολογουμένως, ἐφ' ὅσον ἁγνεύουν μόνο μὲ τὸν ὅρο νὰ μὴ βλέπουν γυναῖκες, ἐν τούτοις, ὅπως ἀνέφερα, κατώρθωσαν νὰ προσφωνοῦνται ἀπὸ τοὺς πραγματικὰ ἀνωτέρους των λαϊκοὺς *πάτερ,* ἀργότερα δὲ καὶ νὰ τιμῶνται μὲ προσκύνησι καὶ χειροφίλημα. κοκόρια. ἐνοχλούμενοι λοιπὸν ἀκόμη κι ἀπὸ τὴ μεταξύ τους ἰσότητα, σαλιαρίζουν περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους γιὰ γαλόνια στὴ στολή. φανταστῆτε τὸν ἀπόστολο Παῦλο νὰ θέσπιζε δύο τάξεις Χριστιανῶν καὶ διάκρισι αὐτῶν τῶν τάξεων μὲ διακριτικὰ στὰ ῥοῦχα τους. παλαβοί. ἡ δῆθεν ταπεινοφροσύνη τους εἶναι καμουφλὰζ ὑπέρμετρης ἀλαζονείας. νὰ δῆτε σήμερα μὲ τί ἀλαζονικὸ καὶ φιλάρεσκο νάζι ἀφήνουν «ἄθελά τους» ν' ἀνοίξῃ λίγο τὸ ῥάσο τους καὶ νὰ φανῇ τὸ ἐφούδ (= μοναχικὸ γιλέκο - γαλόνι) μὲ τὰ πορφυρὰ κεντίδια του, κάτι σὰ μασονικὰ ἢ μαγικὰ σύμβολα! ἀποδεικτικὰ «πνευματικότητος»! νὰ δῆτε κοκεταρία! σὰ πριμαντόνες. ὁ ὑποχείριος μοναχὸς δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτε χωρὶς τὴν *εὐλογία* τοῦ ἡγουμένου (1, 3, 19, 20, 24, 25, 27, 40, 56, 60), οὔτε νὰ φάῃ ἕνα φροῦτο. αὐτὴ ἡ βαμπιρικὴ ἀπορρόφησι τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῆς βουλήσεως τοῦ ἄλλου μέχρι πλήρους ἀποστραγγιστικῆς ἀπομυζήσεως –ὅπως ἡ ἀκρίδα «ἀλογάκι» ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκσπερμάτωσι τοῦ ἐπιβήτορός της μπήχνει τὴ μούρη της στὸ σύντροφό της καὶ τοῦ ῥουφᾶ ὅλο τὸ εἶναι του ἀφήνοντας μόνο τὸ τσόφλι του– εἶναι σύνδρομο τῆς μοναχικῆς ἐγωπαθείας ποὺ σφυρηλατεῖται κάτω ἀπὸ μακροχρόνια καταδυνάστευσι, τῆς ὁποίας ἐγωπαθείας

ἡ ἱκανοποίησι, πρὶν πραγματοποιηθῇ εἶναι λυσσασμένος πόθος, κι ὅταν ἐκπληρώνεται, γίνεται σαδιστικὴ κι ἀκόρεστη καὶ βουλιμικὴ ἀνωμαλία. πῦρ γυνὴ καὶ θάλασσα καὶ μοναχὸς δὲν θὰ ποῦν ποτὲ «Φτάνει».

Μὲ τὸ πρόσχημα τῆς *ἱερᾶς μονῆς* ἡ ἀκτημοσύνη γίνεται τερατώδης κι ἀχόρταγη πολυκτημοσύνη τοῦ ἰσοβίου δικτάτορος ἡγουμένου, ἴσως καὶ μερικῶν εὐνοουμένων του, ὄχι λίγες φορὲς «ἀγοριῶν του» ἢ ἐπιβητόρων του. ἂν ὁ ἀρχάριος μοναχός, ὅταν καρῇ, εἰσαγάγῃ στὴν ἱερὰ μονὴ ὁποιαδήποτε κι ὁσηδήποτε περιουσία, σὲ περίπτωσι ποὺ τὸ μετανιώσῃ καὶ φύγῃ, δὲν δικαιοῦται νὰ πάρῃ πίσω ἀπολύτως τίποτε (7, 8). σήμερα αὐτὸ εἶναι κατωχυρωμένο μὲ κρατικὸ νόμο-κατόρθωμα τῶν ἡγουμένων. τὴν ἀνισότητα ἐκμετάλλευσι καὶ καταδυνάστευσι, ποὺ εἶδα στὰς *ἱερὰς μονὰς* μεταξὺ τῶν ἴδιων τῶν μοναχῶν, δὲν τὴν ἔχω δῆ σὲ καμμιὰ κοινωνία. οὔτε στὴν πρὸ ἐτῶν κομμουνιστικὴ Κίνα γίνονταν τέτοια πράγματα.

Στὴν ἱερὰ μονὴ τοῦ Στουδίτου Θεοδώρου κοιμοῦνται σ' ἕνα στρῶμα *(κοιτάριον)* χωρὶς κρεβάτι καὶ μαξιλάρι, κάτω στὸ πάτωμα (8). ὁ ἡγούμενος δὲν πιστεύει τὸν ἐξομολογούμενο ὑποχείριο. μπορεῖ μὲ τὴ φαντασία του νὰ βάζῃ στὸ παράπτωμα ἐκείνου προσθήκη ἢ νὰ φαντάζεται κι ἄλλα παραπτώματα καὶ νὰ τιμωρῇ καὶ γιὰ κεῖνα. ἀπὸ τέτοια μοναχικὴ ἐπίδρασι σήμερα πολλοὶ ἐξομολόγοι διακανονίζουν καὶ τὴν ἔκτρωσι καὶ τὴν ἀποβολὴ μὲ τὸν ἴδιο διακανονισμό. στὸ μοναστήρι τοῦ Στουδίτου χρησιμοποιεῖται, ὅπως ἔδειξα, κι ὁ ἀπόλυτος ἐκβιασμός· νὰ πεθάνῃ ἀπὸ ἀσιτία, ἂν κανεὶς δὲν ὁμολογήσῃ αὐτὸ ποὺ περιμένει ὁ ἐξομολόγος (2). καὶ φανταζόταν ὁ ἠλίθιος «νομοθέτης» ὅτι αὐτὸ εἶναι ἐπαρκὲς ὑποκατάστατο τῆς Χριστιανικῆς πίστεως καὶ πρακτικῆς. ἡ μέθη καὶ ἡ βρῶσι σκαντζοχοίρου θεωροῦν παραπτώματα ἰσοβαρῆ μὲ τὴν πορνεία (48), καὶ ἡ γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο ἀνερώτηση ἔξοδος ἀπὸ τὸ μοναστήρι τιμωρεῖται αὐστηρότερα ἀπὸ τὴν πορνεία (54· 63)· μὲ ποινὴ τετραπλάσια. ἄρα τὰ μυστικὰ τῆς μονῆς, τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι χριστιανικά, θεωροῦνται κάτι πολὺ ἱερώτερο καὶ πολυτιμότερο ἀπὸ τὴν ἁγνότητα τοῦ ἀνθρώπου, καὶ μάλιστα καὶ μόνο μὲ τὴν ὑπόνοια ὅτι ἐκεῖνα κινδύνευσαν, ἐνῷ ἡ ἀπώλεια τῆς ἁγνότητος εἶναι ἤδη πραγματοποιημένη!

Ὁμολογεῖται στὴ «νομοθεσία» ὅτι συνήθως οἱ μοναχοὶ εἶναι τέως πόρνοι (63). ἡ ἀσίγαστη σεξουαλικὴ κάψα, ἀκόμη καὶ στὴ χριστιανικῶς νόμιμη ἐκδοχή της, λέγεται *πολεμεῖται εἰς πορνείαν* καὶ *πόλεμος εἰς πορνείαν* (39) κι ἀντιμετωπίζεται τελείως διαφορετικὰ ἀπ' ὅ,τι γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ποὺ λέει *Κρεῖσσόν ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι* (παρὰ νὰ καίγεσαι) (Α΄ Κο 14, 2)· κι ὅτι δὲν ἔχει κανένα νόημα μιὰ ἀγαμία μὲ σεξουαλικὲς κάψες, ἐπειδὴ λ.χ. κάποιος Θόδωρας

πρέπει νὰ ἔχῃ λεγεῶνα τραμπούκων χρησίμων γιὰ τὶς διαδηλώσεις του μὲ τὶς ὁποῖες ἀγωνίζεται νὰ γίνῃ πατριάρχης. στὸ μοναχισμὸ ἡ σεξουαλικὴ κάψα εἶναι μόνο *πορνεία* καὶ θανάσιμο παράπτωμα· ἐξαιρεῖται βέβαια ἡ μαμὰ τοῦ Θεοδώρου. διότι δὲν νομίζω νὰ τὸν γέννησε *ἀπειρογάμως.* ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὸ σέξ, ποὺ βιβλικῶς καὶ χριστιανικῶς θεωροῦνται ἄλλοτε νόμιμα κι ἄλλοτε παράνομα, στὴ μοναχικὴ αὐτὴ νομοθεσία φανερώνουν μιὰ σεξουαλικὴ ἀναφλεξιμότητα τῶν μοναχῶν πολὺ μεγαλείτερη ἀπὸ τὴ συνήθη τῶν ἀνθρώπων ἀκόμη καὶ τῶν ἀκολάστων ἀπίστων. ὁ μοναχὸς δὲν πλένεται καὶ δὲν βγάζει στὸν ὕπνο τὸ πανωφόρι του καὶ τὸ καπέλλο του, γιὰ νὰ μὴν ἐρεθιστῇ σεξουαλικῶς! καὶ δὲν τοὺς συνετίζει αὐτὸ τὸ «κατόρθωμα» τῆς νοοτροπίας των καὶ τῆς πρακτικῆς των σὲ καμμία περίπτωσι. καὶ συνηθέστατα ἐρεθίζονται καὶ ἀνωμάλως, ἀπὸ τὴ σάρκα τοῦ ἴδιου φύλου, χωρὶς νὰ εἶναι ἐξ ὑπαρχῆς τέτοιοι ἀνώμαλοι, κάτι ποὺ στοὺς *κοσμικοὺς* δὲν συμβαίνει· καὶ οὔτε αὐτὸ τοὺς συνετίζει. στριμμένοι κι ἀχρίστιανοι ἄνθρωποι. φρενοκομεῖο ἐθελοντῶν φρενοβλαβῶν. τὸ ἀνώμαλο αὐτὸ πεῖσμα τους τὸ ἐξηγοῦν λέγοντας ὅτι «Ὁ διάβολος τοὺς ἐναρέτους καὶ λίαν πνευματικοὺς κυρίως πολεμάει»! καὶ βέβαια ὁ διάβολος πολεμάει κυρίως τοὺς πνευματικοὺς καὶ ἐναρέτους, ὅπως λ.χ. τὸν ἀπόστολο Παῦλο, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ διεγείρῃ ἐναντίον τους τοὺς δικούς του ἀπίστους ἀνθρώπους, μέχρι φυσικῆς ἐξοντώσεως τῶν ἐναρέτων, καὶ ὄχι διεγείροντας μέσα στοὺς ἐναρέτους κιναιδικὲς καὶ κολομπαράδικες ὀρέξεις. σκοτισμένοι ἄνθρωποι, δὲν τοὺς κόβει νὰ δοῦν αὐτὴ τὴν ἁπλῆ κι εὐνόητη διαφορά. φτάνουν νὰ θεωροῦν τὶς ἀνώμαλες ὀρέξεις των ὡς ἔνδειξι μεγάλης ἀρετῆς. ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους γιὰ τὴ βλάσφημη νοοτροπία τους ὁ θεὸς ἐγκατέλειψε στὴν ἀτίμωσι τῶν ἀνωμάλων παθῶν τους (Ῥω 3,4 - 15).

Αὐτὰ συνάγονται ἀπὸ τὴ μοναχικὴ νομοθεσία τοῦ Θόδωρα, ἡ ὁποία μέχρι σήμερα θεωρεῖται ἡ σοφώτερη καὶ καλλίτερη.

Ἡ μνήμη τοῦ Θόδωρα ὡς ἁγίου ἑορτάζεται *τῇ ἑνδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου μὲ κατάλυσιν οἴνου καὶ ἐλαίου.* πάντως τὸν «Μέγαν» Βασίλειον ὡς νομοθέτην τοῦ μοναχισμοῦ τὸν ἔφαγε. στὸ ἱερὸ εἰκόνισμά του φορεῖ φωτοστέφανο νούμερο 48· (γιὰ μεγάλο κεφάλι· ἔξτρα ἔξτρα λάρτζ).

7. Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος

Ὁ μεταγενέστερος Στουδίτης Συμεὼν ὁ Παφλαγὼν (950 - 1022) χαρακτηρίζεται *νηπτικὸς* καὶ *μυστικός,* δηλαδὴ μυστικιστής, οἱ δὲ μοναχοὶ ποὺ τὸν εἶχαν ἡγούμενο τὸν ἀποκάλεσαν *νέον θεολόγον.*

στὴν περίπτωσί του τὸ *νέος* σημαίνει χρονικῶς *τρίτος*· καὶ μόνο *τρίτος*· χωρὶς *τέταρτον*). *θεολόγους* οἱ Βυζαντινοὶ ἔλεγαν τοὺς «θεοπνεύστους». γι' αὐτὸ πρῶτος ἀποκλήθηκε ἔτσι κυριολεκτικῶς ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ἔπειτα δὲ καταχρηστικῶς ὁ Γρηγόριος Ναζιανζηνὸς κι ὁ ἐν λόγῳ Συμεὼν ὁ Παφλαγών. ὅπως ὁ Θεόδωρος Στουδίτης ἔτσι κι ὁ Συμεὼν ἔχει ἐπάνω του ἰσχυρὴ τὴν ἐπίδρασι τῶν ψευδαρεοπαγιτικῶν συγγραμμάτων τοῦ μονοφυσίτου Ψευδοδιονυσίου. εἶχε δάσκαλο τὸν Στουδίτη μοναχὸ Συμεὼν τὸν Εὐλαβῆ καὶ μαθητὴ τὸ Στουδίτη Νικήτα Στηθᾶτο, τὸν ἐμποτισμένο ἀπὸ τὰ ψευδαρεοπαγιτικὰ συγγράμματα καὶ μιμητὴ τοῦ συντάκτου τους. ἀνάμεσα στὶς ἄλλες κακοδοξίες του ὁ Συμεὼν ἔχει καὶ τὴ δοξασία ὅτι μποροῦν νὰ ἐξομολογοῦν καὶ νὰ δίνουν ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ οἱ χωρὶς ἱερωσύνη μοναχοί, ὅπως ἀκριβῶς ὁ μήτε διάκος Παῖσιος, καὶ μάλιστα κυρίως αὐτοί, «ἐπειδὴ τὸ θεῖο αὐτὸ χάρισμα οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἄλλοι κληρικοὶ τὸ ἔχασαν λόγῳ τῆς φαυλότητός των», κακοδοξία ἐνδεικτικὴ τοῦ πόσο ἀθεολόγητος καὶ ἀνόητος εἶναι καὶ τοῦ πῶς οἱ μοναχοί, οἱ ὁποῖοι μέχρι τὶς ἀρχὲς τοῦ Ε΄ αἰῶνος ἀπαγορευόταν νὰ χειροτονοῦνται κληρικοί, ἐπειδὴ ἡ μοναχικὴ ἰδιότης θεωροῦνταν κώλυμα γιὰ τὴν ἱερωσύνη, ἀργότερα ἀνέβηκαν πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῶν ἐπισκόπων. παραθέτω μέρος τῆς Α΄ Ἐπιστολῆς του, ὅπου ἀναπτύσσει αὐτὴ τὴν κακοδοξία του μὲ κουτοπόνηρο τρόπο ὑποκριτικῆς καὶ χαμερποῦς ταπεινολογίας γεμάτης παμπόνηρη ἀλαζονεία.

Ἐπιστολὴ Α΄ Περὶ ἐξομολογήσεως

1. Ἐπέταξας τῇ εὐτελείᾳ ἡμῶν, πάτερ καὶ ἀδελφέ, ἐρωτηματικῶς εἰπεῖν σοι, «Εἰ ἆρα ἐνδέχεται εἰς μονάζοντάς τινας ἐξαγγέλλειν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἱερωσύνην μὴ ἔχοντας», προσθεὶς καὶ τοῦτο· «ἐπειδὴ ἀκούομεν τὴν τοῦ *δεσμεῖν καὶ λύειν* (Μθ 83,1) ἐξουσίαν τοῖς ἱερεῦσι δίδοσθαι μόνοις». καὶ ταῦτα μὲν τῆς σῆς φιλοθέου ψυχῆς καὶ τοῦ διαπύρου πόθου καὶ φόβου τὰ ῥήματα καὶ ψυχωφελῆ ἐρωτήματα. ἡμεῖς δὲ ἀπεδεξάμεθά σου μὲν τὴν πρὸς τὰ καλὰ πρόθεσιν ὅτι ζητεῖς μανθάνειν περὶ θείων καὶ ἱερῶν πραγμάτων, ἡμεῖς δὲ οὐχ οἷοί τε τοιαῦτα διακρίνειν καὶ γράφειν ἐσμὲν καὶ διὰ τοῦτο σιωπᾶν ἐβουλόμεθα· τὸ γὰρ *πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνειν* (Α΄ Κο 4,8) τῶν ἀπαθῶν καὶ ἁγίων ἐστὶν ἀνδρῶν, ὧν ἡμεῖς κατὰ πολὺ βίῳ καὶ λόγῳ καὶ ἀρεταῖς διεστήκαμεν.

2. Ἀλλ' ἐπεὶ *ἐγγὺς* ὡς γέγραπται *Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ* (Ψα 144,19), τοῦτον κἀγὼ ὁ ἀνάξιος ἐπικαλεσάμενος ἐν ἀληθείᾳ ταῦτά σοι οὐ δι' ἐμῶν λόγων, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς θείας καὶ θεοπνεύστου Γραφῆς λέξω, οὐ διδάσκων ἀλλὰ τὰς μαρτυρίας περὶ τῶν ἐπερωτηθέντων μοι φέρων ἐξ αὐτῆς σοι, ἵνα ἐξ ἀμφοτέ-

ρων τῶν κρημνῶν τῇ τοῦ θεοῦ χάριτι ἐμαυτὸν καὶ τοὺς ἀκούοντάς μου διατηρήσω, τοῦ τε *τὸ τάλαντον κατακρύψαντος* (Μθ 107,5· 14) καὶ τοῦ ἀναξίως τὰ θεῖα καὶ κενοδόξως μᾶλλον δὲ ἐσκοτισμένως ἐκτιθέντος δόγματα.

Πόθεν οὖν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιήσωμεν ἢ ἐκ τῆς ἀνάρχου τῶν πάντων ἀρχῆς; τοῦτο γὰρ ἄμεινον, ἵν' ᾖ καὶ τὰ λεγόμενα βέβαια. οὐ γὰρ παρ' ἀγγέλων ἐκτίσθημεν, οὐδὲ παρὰ ἀνθρώπων ἐμάθομεν, ἀλλ' ἐκ *τῆς ἄνωθεν σοφίας* (Ἰα 6,5) εἶτ' οὖν τῆς διὰ τοῦ πνεύματος χάριτος μυστικῶς ἐδιδάχθημεν καὶ καθ' ὥραν ἀεὶ διδασκόμεθα, ἥντινα καὶ νῦν ἐπικαλεσάμενοι λέξωμεν ὧδε, τὸν τρόπον πρότερον τῆς ἐξαγορεύσεως καὶ τὴν δύναμιν ἐξειπόντες.

3. Ἐξαγόρευσις τοίνυν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ χρεῶν ὁμολογία εἴτ' οὖν ἐπίγνωσις σφαλμάτων .....
.....
.....

Ἀλλ' ἀρκεῖ ταῦτα πρὸς νουθεσίαν τῶν προσέχειν ἑαυτοῖς βουλομένων· τούτου γὰρ χάριν καὶ παρεκβατικώτερον τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τὸν λόγον πεποιήκαμεν. ἡμεῖς δὲ εἴπωμεν ἄρτι ὅπερ, τέκνον, μαθεῖν ἐπεζήτησας.

11. Ὅτι γὰρ ἐνδέχεται εἰς μοναχὸν ἱερωσύνην μὴ ἔχοντα ἐξαγγέλλειν ἡμᾶς, τοῦτο ἀφ' οὗ τὸ τῆς μετανοίας ἔνδυμά τε καὶ πρόσχημα ἐκ θεοῦ ἐδωρήθη τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ καὶ μοναχοὶ ὠνομάσθησαν ἐπὶ πάντας εὑρήσεις γενόμενον, καθὼς ἐν ταῖς θεοπνεύστοις τῶν πατέρων γραφαῖς ἐγγράφεται, ἐν αἷς ἐγκύψας εὑρήσεις ὡς ἀληθῆ τὰ λεγόμενα. πρὸ δὲ τούτων ἀρχιερεῖς μόνοι τοῦ *δεσμεῖν καὶ λύειν* τὴν ἐξουσίαν κατὰ διαδοχὴν ὡς ἐκ τῶν θείων ἀποστόλων ἐλάμβανον, τοῦ χρόνου δὲ προϊόντος καὶ τῶν ἀρχιερέων ἀχρειουμένων εἰς ἱερεῖς βίον ἔχοντας ἄμωμον καὶ χάριτος θείας ἠξιωμένους ἡ φρικτὴ ἐγχείρησις αὕτη προβέβηκεν· εἶτα καὶ τούτων ἀναμὶξ γενομένων, τῶν ἱερέων ὁμοῦ καὶ ἀρχιερέων τῷ λοιπῷ ἐξομοιουμένων λαῷ καὶ πολλῶν ὡς καὶ νῦν περιπιπτόντων πνεύμασι πλάνης καὶ ματαίαις κενοφωνίαις καὶ ἀπολλυμένων, μετήχθη, ὡς εἴρηται, εἰς τὸν ἐκλεκτὸν λαὸν τοῦ θεοῦ, λέγω δὴ τοὺς μοναχούς, οὐκ ἐκ τῶν ἱερέων ἢ ἀρχιερέων ἀφαιρεθεῖσα, ἀλλὰ ταύτης ἑαυτοὺς ἐκείνων ἀλλοτριωσάντων. *Πᾶς γὰρ ἱερεὺς μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν,* ὡς ὁ Παῦλός φησι, *καὶ ὀφείλει ὥσπερ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ οὕτω καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσφέρειν θυσίαν* (Ἑβ 5,4 - 6).

12. Ἀλλ' ἀνωτέρω τοῦ λόγου ἀρξώμεθα καὶ ἴδωμεν, πόθεν καί πῶς καὶ τίσιν ἐξ ἀρχῆς ἡ ἐξουσία αὕτη τοῦ ἱερουργεῖν καὶ *δεσμεῖν καὶ λύειν* (Μθ 83,1) ἐδόθη, καὶ κατὰ τάξιν ὥσπερ ἠρώτησας οὕτω καὶ σαφὴς ἡ λύσις γενήσεται, οὐ σοὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν ἄλλοις ἀν-

θρώποις. .....
.....

16. Τοῖς τοιούτοις οἶδα, τέκνον, δίδοσθαι τοῦ *δεσμεῖν καὶ λύειν* (Μθ 83,1) <τὴν ἐξουσίαν> ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος, τοῖς θέσει οὖσιν υἱοῖς καὶ ἁγίοις δούλοις αὐτοῦ. τοιούτῳ καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἐμαθήτευσα πατρὶ χειροτονίαν *ἐξ ἀνθρώπων* μὴ ἔχοντι, ἀλλὰ χειρί με θεοῦ εἴτ' οὖν πνεύματι εἰς μαθητείαν ἐγκαταλέξαντι καὶ τὴν *ἐξ ἀνθρώπων* (Ἑβ 5,4) χειροτονίαν διὰ τὸν παρακολουθήσαντα τύπον καλῶς λαβεῖν με κελεύσαντι, πάλαι ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπὶ τοῦτο σφοδρῷ πόθῳ κινούμενον.

.....

Συμεὼν νέος θεολόγος, Ἔργα, Θεσσαλονίκη 1990, τ. 3, σ. 423-439 (ἔκδ. Κ.Γ. Φραντζολᾶ - «Ὀρθόδοξη Κυψέλη»).

1. Πρόσταγμα ἔστειλες ὑπὸ τύπον ἐρωτήσεως σ' ἐμένα τὸν τιποτένιο, πάτερ καὶ ἀδελφέ, νὰ σοῦ πῶ «Ἂν ἆραγε εἶναι σωστὸ νὰ ἐξομολογοῦνται κάποιοι τὶς ἁμαρτίες των σὲ μοναχούς, παρ' ὅλο ποὺ αὐτοὶ δὲν ἔχουν ἱερωσύνη», προσθέτοντας καὶ τὸ ἑξῆς· «Ἐπειδὴ ἀκοῦμε ὅτι ἡ ἐξουσία τοῦ *δεσμεῖν καὶ λύειν* (Μθ 83,1) δίδεται μόνο στοὺς ἱερεῖς». κι αὐτὰ μὲν εἶναι τὰ λόγια καὶ τὰ ψυχωφελῆ ἐρωτήματα τῆς ψυχῆς σου ποὺ ἀγαπάει τὸ θεὸ κι ἔχει γι' αὐτὸν φλογερὴ ἀγάπη καὶ φόβο. ἐγὼ ἀναγνωρίζω τὴν καλὴ σου πρόθεσι, ὅτι θέλεις νὰ μαθαίνῃς γιὰ τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ πράγματα· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ ἑρμηνεύω μὲ διάκρισι τέτοια πράγματα καὶ νὰ γράφω κιόλας γι' αὐτά, ἤθελα κατ' ἀρχὴν νὰ σιωπήσω. διότι τὸ *νὰ ἑρμηνεύῃ κανεὶς σὲ πνευματικοὺς πνευματικὰ πράγματα* (Α΄ Κο 4,8) εἶναι γιὰ ἄντρες ἀπαθεῖς καὶ ἁγίους, τῶν ὁποίων ἐγὼ εἶμαι πολὺ κατώτερος καὶ στὸ βίο καὶ στὸ λόγο καὶ στὶς ἀρετές.

2. Ἀλλ' ἐπειδή, ὅπως λέει ἡ Γραφή, *Ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ* (Ψα 144,19), θὰ ἐπικαλεστῶ κι ἐγὼ ὁ ἀνάξιος αὐτόν, καὶ θὰ σοῦ μιλήσω ὄχι μὲ λόγια δικά μου, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ θεία καὶ θεόπνευστη Γραφή, ὄχι διδάσκοντας ἀλλὰ προσφέροντάς σου ἀπ' αὐτὴ τὶς μαρτυρίες της γιὰ ὅσα μὲ ῥώτησες, ὥστε μὲ τὴ χάρι τοῦ θεοῦ νὰ προφυλάξω καὶ τὸν ἑαυτό μου κι ἐκείνους ποὺ μὲ ἀκοῦν κι ἀπὸ τοὺς δυὸ γκρεμούς, τόσο τὸ γκρεμὸ ἐκείνου ποὺ κατέκρυψε τὸ τάλαντο (Μθ 107,5· 14) ὅσο καὶ τὸ γκρεμὸ ἐκείνου ποὺ ἀναπτύσσει τὰ θεῖα δόγματα ἀναξίως καὶ ἀλαζονικὰ ἢ μᾶλλον σκοτισμένα. ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσουμε λοιπόν, ἂν ὄχι ἀπὸ τὴν ἄναρχη ἀρχὴ τῶν πάντων; αὐτὸ φυσικὰ εἶναι καὶ τὸ καλλίτερο, γιὰ νὰ εἶναι καὶ τὰ λεγόμενα σίγουρα. δὲν μᾶς ἔπλασαν ἄγγελοι, οὔτε μᾶς δίδαξαν ἄνθρωποι, ἀλλ' ἡ ἄνωθεν σοφία (Ἰα 6,5)· διδαχτήκαμε δηλαδὴ καὶ κάθε

στιγμὴ διδασκόμαστε μυστικῶς ἀπὸ τὴ χάρι ποὺ μᾶς δίνει τὸ πνεῦμα (τὸ ἅγιο)· αὐτὴ τὴ χάρι θὰ ἐπικαλεστῶ καὶ τώρα ἐδῶ, καὶ θὰ μιλήσω, ἀφοῦ ἀναπτύξω πρῶτα τὸν τρόπο καὶ τὴ δύναμι τῆς ἐξαγορεύσεως (τῶν ἁμαρτιῶν).

3. Ἐξαγόρευσι λοιπὸν δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ὁμολογία τῶν χρεῶν, ἡ ἐπίγνωσι δηλαδὴ τῶν σφαλμάτων .....
.....

10. .....ἀλλ' ἀρκοῦν αὐτὰ γιὰ νουθεσία ἐκείνων ποὺ θέλουν νὰ προσέχουν τὸν ἑαυτό τους. γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ ἔκανα τὸ λόγο τῆς προκειμένης ὑποθέσεως πλουσιώτερο σὲ παρεκβάσεις. τώρα ὅμως, τέκνο μου, νὰ ποῦμε κι αὐτὸ ποὺ ζήτησες νὰ μάθῃς.

11. Ὅτι βέβαια εἶναι σωστὸ νὰ ἐξομολογῆστε σὲ μοναχὸ ποὺ δὲν ἔχει ἱερωσύνη, αὐτὸ θὰ τὸ βρῇς νὰ τὸ κάνουν ὅλοι ἀπὸ τότε ποὺ δωρήθηκε ἀπὸ τὸ θεὸ στοὺς κληρονόμους του τὸ ἔνδυμα καὶ τὸ σχῆμα τῆς μετανοίας καὶ ὠνομάστηκαν *μοναχοί,* καθὼς εἶναι γραμμένο καὶ στὰ θεόπνευστα συγγράμματα τῶν πατέρων. ἂν ἐγκύψῃς σ' αὐτά, θὰ βρῇς ὅτι, ὅσα λέω, εἶναι ἀληθινά. πρὶν ἀπ' αὐτοὺς φυσικὰ τὴν ἐξουσία τοῦ *δεσμεῖν καὶ λύειν* τὴν ἔπαιρναν ἀπὸ τοὺς θείους ἀποστόλους οἱ ἀρχιερεῖς ποὺ τοὺς διαδέχτηκαν. καθὼς ὅμως περνοῦσε ὁ χρόνος καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐξαχρειώθηκαν, ἡ φρικτὴ αὐτὴ διαχείρησι μεταφέρθηκε στοὺς ἱερεῖς ποὺ εἶχαν βίο ἄμωμο καὶ εἶχαν ἀξιωθῆ νὰ πάρουν θεία χάρι. ἔπειτα ὅταν χάλασαν κι αὐτοί, καθὼς ἱερεῖς κι ἀρχιερεῖς μαζὶ ἐξωμοιώθηκαν ὅλοι τους μὲ τὸν ὑπόλοιπο λαὸ καὶ καθὼς πολλοὶ ἀπ' αὐτούς, ὅπως γίνεται μέχρι τώρα, ἔπεφταν σὲ πλάνες πονηρῶν πνευμάτων καὶ κατέληγαν στὶς βλακεῖες τοῦ ψεύδους καὶ στὴν ἀπώλεια, ἡ ἐξουσία τοῦ ἐξομολογεῖν μεταφέρθηκε, ὅπως εἶπα, στὸν ἐκλεκτὸ λαὸ τοῦ θεοῦ, δηλαδὴ στοὺς μοναχούς· ὄχι ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς κι ἀρχιερεῖς τὴν ἀφῄρεσε κάποιος, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι ἀποξένωσαν τὸν ἑαυτό τους ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐξουσία κι ἔγιναν ἀλλότριοι. γιατί, ὅπως λέει ὁ Παῦλος, *Πᾶς ἀρχιερεὺς μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεὸν καὶ ὀφείλει ὥσπερ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ οὕτω καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ προσφέρειν θυσίαν* (Ἑβ 5,4 - 6).

12. Ἀλλ' ἂς ἀρχίσουμε τὸ λόγο μας ἀπὸ μιὰ ἀρχαιότερη ἀρχή, κι ἂς δοῦμε πῶς κι ἀπὸ ποῦ καὶ σὲ ποιούς δόθηκε ἐξ ἀρχῆς ἡ ἐξουσία αὐτὴ τοῦ ἱερουργεῖν καὶ *δεσμεῖν καὶ λύειν* (Μθ 83,1). καὶ τὴ λύσι θὰ τὴ δώσω μὲ τάξι καὶ σαφήνεια, ὅπως ὑποβλήθηκε καὶ ἡ ἐρώτησί σου. θὰ τὴ δώσω σὲ σαφῆ ἐξήγησι ὄχι μόνο γιὰ σένα ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. .....
.....

16. Σὲ τέτοιους ἀνθρώπους, ξέρω καλά, τέκνο μου, δίνει τὴν ἐξουσία τοῦ *δεσμεῖν καὶ λύειν* (Μθ 83,1) ὁ θεὸς πατέρας καὶ ὁ Κύριος

Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ μέσου τοῦ ἁγίου πνεύματος, οἱ ὁποῖοι εἶναι δοῦλοι του ἅγιοι καὶ θετοὶ υἱοί του. σ' ἕναν τέτοιον πατέρα μαθήτευσα κι ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε χειροτονία *ἐξ ἀνθρώπων* (Ἑβ 5,4). ἐμένα ὅμως, ἀφοῦ πρῶτα μὲ χέρι θεοῦ ἤτοι *ἐν πνεύματι* μὲ συμπεριέλαβε στὴν τάξι τῶν μαθητῶν του, μὲ πρόσταξε νὰ πάρω καὶ τὴν *ἐξ ἀνθρώπων* (Ἑβ 5,4) χειροτονία, γιὰ νὰ εἶμαι καὶ τυπικὰ ἐν τάξει, ἐπειδὴ ἐμένα τὸ ἅγιο πνεῦμα ἀπὸ παλιὰ μὲ παρακινοῦσε σ' αὐτὸ μὲ σφοδρὸ πόθο.

.....

* * *

Πολὺ ἀσεβής, πολὺ κακόδοξος, πολὺ ὑποκριτής, πολὺ ἀλεποῦ, καὶ πολὺ μαϊμοῦ ὁ Στουδίτης Συμεὼν ὁ Παφλαγών.

Εἶναι ἕνας «τιποτένιος» *(εὐτελής),* «δὲν ἔχει τὴ δύναμι νὰ ἑρμηνεύση μὲ διάκρισι τέτοια πράγματα καὶ μάλιστα νὰ γράψη κιόλας γι' αὐτά» *(ἡμεῖς οὐχ οἷοί τε τοιαῦτα διακρίνειν καὶ γράφειν ἐσμέν),* «γι' αὐτὸ θὰ ἤθελε νὰ σιωπήση» *(διὰ τοῦτο σιωπᾶν ἐβουλόμεθα)·* «αὐτὰ εἶναι μόνο γι' ἀνθρώπους *πνευματικοὺς καὶ ἀπαθεῖς καὶ ἁγίους* –ἔντεχνα ἀραδιάζει προκαταβολικῶς τὶς ὑψηλὲς ἀρετές του καὶ τὰ θεῖα του χαρίσματα ὑπὸ τύπον ἀρνήσεως–, κι αὐτὸς εἶναι τάχα μου *ἀνάξιος* –τί ταπεινόφρων!–, **ἀλλὰ** παρὰ ταῦτα μ' ἕνα γλοιώδη καὶ κρυφαλαζονικὸ τρόπο ἀναλαμβάνει ὄχι μόνο νὰ ἐξηγήση, ἀλλὰ καὶ νὰ καινοτομήση καὶ νὰ πάη κόντρα μὲ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ἡ ὁποία τὴν *ἐξουσία τοῦ ἱερουργεῖν καὶ δεσμεῖν καὶ λύειν* τὴ δίνει στοὺς ἐπισκόπους, καὶ ὄχι βέβαια στοὺς χωρὶς ἱερωσύνη μοναχούς, ποὺ οὔτε κἂν τοὺς προβλέπει, καὶ νὰ γίνη ἔτσι κατ' οὐσίαν ἱδρυτὴς νέου θρησκεύματος· *νέος θεολόγος* γάρ, ὅπως τὸν ἔχρισαν τὰ παθιασμένα μ' αὐτὸν καλογέρια του, ἐννοώντας νὰ τὸν ἐπιβάλουν καὶ στὴν ἐκκλησία ὡς ἐπανιδρυτὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ. κι ἀφοῦ «ὅλοι» *(ὁμοῦ)* «οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ πρεσβύτεροι» –ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν τὸν ταπεινούλη– «εἶναι φαῦλοι κι ἐξαχρειωμένοι» *(τῶν ἀρχιερέων ἀχρειουμένων)* «καὶ πλανεμένοι καὶ κακόδοξοι» *(περιπιπτόντων πνεύματι πλάνης καὶ ματαίας κενοφωνίας καὶ ἀπολλυμένων)* καὶ ἀνάξιοι γιὰ τὴν ἐξομολόγησι καὶ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν, –σκέτος προτεστάντης ὁ διαβολεμένος!–, γι' αὐτὸ ἀναλαμβάνει αὐτὸς ὁ ἄκρως ταπεινούλης, ποὺ –ἐξυπακούεται, ἀλλὰ δὲν κάνει νὰ τὸ λέη– ἔχει καὶ παραέχει τ' ἀπαιτούμενα πανύψηλα πνευματικὰ προσόντα, καὶ σ' αὐτὸν φυσικὰ ὁ θεὸς δίνει καὶ παραδίνει τὴν ἐξουσία τοῦ ἐξομολογεῖν καὶ ἀφιέναι ἁμαρτίας καὶ *δεσμεῖν καὶ λύειν·* ἐνάρετος μοναχὸς γὰρ καὶ ἔνσαρκος ἄγγελος. ξέρει καλὰ ὅτι μόνο στοὺς μοναχούς, αὐτοὺς τοὺς θαυμαστωθέντας ἐναρέτους καὶ ἰσαγγέλους, δίνει ὁ θεὸς αὐτὴ τὴν ἐξουσία *(τοῖς τοιούτοις οἶδα, τέκνον, δίδοσθαι τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ θε-*

οῦ), στοὺς χωρὶς ἱερωσύνη μοναχοὺς (*τοὺς μοναχοὺς τοὺς μὴ ἔχοντας ἱερωσύνην,* τὸ λέει πάνω ἀπὸ τρεῖς φορὲς ὁ ἀθεόφοβος). αὐτοὶ μπορεῖ νὰ μὴν ἔχουν *τὴν ἐξ ἀνθρώπων χειροτονίαν* (τὸ λέει δυὸ φορὲς τοὐλάχιστο), ὅπως ὁ γέροντάς του νὰ ποῦμε, (ἔτσι λέει τὴν ἐπ' ἐκκλησίας κανονικὴ χειροτονία κληρικοῦ, λὲς καὶ δὲν ἔχει αὐτὴ πνεῦμα ἅγιο καὶ δὲν εἶναι ἐκ πνεύματος ἁγίου), ἀλλὰ τὴν ἔχουν *μυστικῶς* κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ θεό (ὅπως ἀκριβῶς ὁ κάθε σημερινὸς πεντηκοστιανὸς πάστωρας), ἀλλὰ σ' αὐτὸν ὁ γέροντάς του «πρόσταξε νὰ λάβῃ **γιὰ τὸν τύπο** καὶ τὴν ἐξ ἀνθρώπων χειροτονία» *(κελεύσαντι καὶ τὴν ἐξ ἀνθρώπων χειροτονίαν διὰ τὸν τύπον λαβεῖν με)* –«κολοκύθια χειροτονία» δηλαδὴ ἡ *ἐξ ἀνθρώπων –,* ἐνῷ αὐτὸς διὰ μέσου τοῦ ἀχειροτονήτου *ἐξ ἀνθρώπων* γέροντός του ἀντλεῖ τὴν ἱερωσύνη του πρῶτα κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ θεό, καὶ *οὐκ ἐξ ἀνθρώπων* (Γα 1,1· 3,2· Ἑβ 5,4) ἀκριβῶς ὅπως ὁ Χριστὸς κι ὁ Παῦλος δηλαδή. κάνει γιὰ δάσκαλος τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Ῥῶσελ ὁ *νέος θεολόγος.* ὁ καημένος δὲν θἄθελε ποτὲ κανένα μὰ κανένα ἀξίωμα καὶ κῦρος, ἀλλ' ἡ φαυλότης τῶν ἐπισκόπων τὸν ἀναγκάζει νὰ πάρῃ τὸ ὕψιστο ἀξίωμα, τὸ τοῦ ἱδρυτοῦ Χριστοῦ, ὄχι γιὰ τίποτ' ἄλλο βέβαια, ἀλλὰ νά, βρὲ παιδιά, γιὰ νὰ μὴ διαπράξῃ τὸ φοβερὸ ἁμάρτημα τοῦ πονηροῦ ἐκείνου δούλου ποὺ *κατέκρυψε τὸ τάλαντον* (Μθ 107,5· 14). τέτοιο «μυστικὸν» τάλαντον δὲν τὸ ἔκρυψε οὔτε ὁ Μωάμεθ, καὶ θὰ τὄκρυβε αὐτὸς ὁ ταπεινόφρων ἰσάγγελος;! μὴ γένοιτο! δὲν ἦταν καθόλου μὰ καθόλου σωστὸ νὰ μὴ νομοθετήσῃ ὁ *νέος θεολόγος.* αὐτὸς *οὐκ ἔμαθε παρὰ ἀνθρώπων* (Γα 1,1· 3,2), *ἀλλ' ἐκ τῆς ἄνωθεν σοφίας* (Ἰα 1,17), *εἴτ' οὖν διὰ τῆς χάριτος τοῦ πνεύματος μυστικῶς,* τουτέστι –λέω ἐγώ– ἀμαρτύρως κι ἀναποδείκτως, ὅ,τι κάνει κι ὅ,τι ξέρει νὰ κάνῃ. αὐτὸ τὸ *μυστικῶς, μυστικὴ γνῶσις* καὶ *μυστικὴ χειροτονία*- ἀνάθεσι, εἶναι ποὺ τοῦ ἐξοικονομεῖ καὶ τοῦ ἐξασφαλίζει τὴ βιβλικῶς κι ἐκκλησιαστικῶς ἀναπόδεικτη καὶ τελείως ἀτέκμαρτη ἀνάμιξι τῶν χωρὶς ἱερωσύνη μοναχῶν στὴν ὑποκατάστασι τῶν κληρικῶν καὶ στὴν αὐθαίρετη διαρπαγὴ (Φι 3,10· Ἑβ 5,7) τοῦ ἐξομολογεῖν καὶ ἱερατεύειν, καὶ γι' αὐτὸ κι ἀπ' αὐτὸ τὸ *μυστικῶς* λέγονται κι αὐτὸς καὶ τὰ καλογέρια του *μυστικοὶ* καὶ «μυστικισταὶ» καὶ τὸ κίνημά τους *μυστικὴ θεολογία* καὶ «μυστικισμός». εἶναι δηλαδὴ τὸ νὰ «παίρνῃς τὴν ἄδεια ἀπὸ τὴ σημαία», ἐξαπατώντας τοὺς θαυμαστάς σου ὅτι αὐτὸ τὸ ἔχεις ἐσὺ ὁ ἐνάρετος καὶ ὅσιος κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ θεὸ καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς φαύλους ἐπισκόπους τῆς ἐκκλησίας. αὐτὸ εἶναι τὸ ἀχειροτόνητο ἱερατεῖο τῶν μοναχῶν. παραγνωρίζει τὴν ἀποστολικὴ διαδοχὴ σὰν ὁ χείριστος προτεστάντης. αὐτοχειροτονεῖται κι αὐτοδιορίζεται πάστωρας καὶ ὄχι μόνο. πολὺ γλοιῶδες καὶ ταχυδακτυλουργικὸ κι ἀπατεωνικὸ κείμενο. *μυστικόν!*

Ἔχω διεγνωσμένο ὅτι τοὺς Βυζαντινοὺς μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάννου Χρυσοστόμου (407) δρομολογημένα καὶ μετὰ τὸ 700 περίπου ὁριστικά, δηλαδὴ λίγο μετὰ τὴν ἐμφάνισι καὶ ῥαγδαία ἐξάπλωσι τοῦ ἰσλάμ, ποὺ καταβρόχθισε τὴ μισὴ Χριστιανωσύνη, τοὺς γαργαλοῦσε πολὺ ἡ φαγούρα νὰ μιμηθοῦν τὸ Μωάμεθ καὶ νὰ διασκευάσουν κι «ἐπανιδρύσουν» τὸ Χριστιανισμό· κι αὐτὸ γαργαλοῦσε κυρίως τοὺς μοναχούς, οἱ ὁποῖοι ἔτσι κι ἀλλιῶς μὲς στὴν ἐκκλησία εἶναι ἕνα ξένο καὶ παρείσακτο προχριστιανικὸ σῶμα, ἕνας κακοήθης ὄγκος. κι ὁ *νέος θεολόγος* (=μεταρρυθμιστὴς - ἐπανιδρυτὴς) εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ κορυφαῖα τέτοια μοναστικὰ κρυφαλαζονικὰ κοκόρια μὲ τὶς ἀνάλογες ταπεινούλικες φιλοδοξίες. ὁ μυστικισμός, ὅπως κι ὁ ἡσυχασμὸς ἀργότερα καὶ ὁ ψευδαρεοπαγιτικὸς νεοπλατωνισμὸς πρωτύτερα, εἶναι θρασύδειλοι καὶ ὕπουλοι μωαμεθανισμοὶ ὡς ἀπόπειρες ἐπανιδρύσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ σὲ ἄλλα μέτρα. τὰ τρία κυριώτερα τέτοια κινήματα. καὶ λέω «θρασύδειλοι», γιατὶ δὲν εἶχαν καὶ τὴν ἀντρειὰ τοῦ Μωάμεθ καὶ τοῦ ἰσλάμ. ὅλοι οἱ ὅσιοι καὶ οἱ στυλῖτες καὶ οἱ σαλοὶ καὶ οἱ τέτοιοι λιγδεροὶ λεχρῖτες καὶ ἀγύρτες τὴν ἴδια φιλοδοξία ἔτρεφαν τότε *μυστικῶς* οἱ μοναχοὶ μπροστάρηδες. κι ἁγιοποιοῦσαν, δηλαδὴ ὁσιοποιοῦσαν, ἀλλήλους, γιὰ νὰ κάνουν τὴ δουλειά τους. ἡ μανία αὐτὴ τοὺς εἶχε κυριεύσει σὰν κλαπάτσα. ἦταν ὅμως εὐτύχημα γιὰ τὴν ἐκκλησία τὸ ὅτι ὅλοι τους, ὅπως τὸ κοκορεύονται κι οἱ ἴδιοι «ταπεινοφρόνως» καὶ ἱεροκρυφίως στοὺς Βίους των, καὶ στὰ Συναξάριά τους, προέρχονταν ἀπὸ τὰ ψυχικῶς προβληματικὰ μαμμόθρεπτα βουτυρόπαιδα τῆς ἀριστοκρατίας καὶ τὰ λοιπὰ κατακάθια, τὰ ἀνίκανα γιὰ κάθε γενναῖο ἔργο, καλὸ ἢ κακό, καὶ ὄχι σκληραγωγημένοι ψαρᾶδες καὶ σκηνοποιοί, ἢ Βεδουῖνοι τῶν ἐρήμων ἢ Μογγόλοι Τοῦρκοι, ποὺ ἢ θεμελίωσαν μὲ τὸ αἷμα τους τὴ Χριστιανωσύνη ὡς μάρτυρες ἢ κατάπιαν τὴ μισὴ σαπισμένη Χριστιανωσύνη, Ἀσιατικὴ κι Ἀφρικανικὴ ἤτοι ἀρειανικὴ καὶ μονοφυσιτική, σὲ πρώτη δόσι, ἢ κι ἔπειτα ἀπὸ πέντε αἰῶνες σὲ δεύτερη δόσι καὶ τὴν ἄλλη μισή, Εὐρωπαϊκὴ καὶ Μικρασιατική. τὰ μαμμόθρεπτα δὲν μποροῦν νὰ κάνουν τίποτε ἀπὸ τὰ δυό. ἐκτονώνονται μόνο μὲ «μυστικὲς» μποῦρδες καὶ «ἡσυχαστικὲς ἔριδες» καὶ ἄκτιστα φῶτα καὶ σκότα καὶ σκατά. ὁ Κύριος εὐδόκησε κατὰ τὴν ὑπόσχεσί του (Μθ 74,6 - 7) νὰ κρατήσῃ κι ἕνα μικρὸ κατάλοιπο γιὰ τὸν ἑαυτό του. οἱ μοναχοὶ βέβαια οἱ ἐπιφανέστεροι καὶ νηπτικοὶ καὶ μυστικοὶ καὶ ἡσυχαστικοὶ –οἱ *σουφί (=σοφοὶ - γνωστικοὶ)* σὰν ἐκείνους τοῦ ἐξομώσαντος Τζαλαλὲντ - Ντῖν ἀλ 'Ρούμι (= Κωνσταντίνου τοῦ 'Ρωμιοῦ)– ἔγιναν πρῶτοι πρῶτοι μουσουλμάνοι *δερβίσηδες* (=ἀκτήμονες) γιὰ νὰ μὴ χάσουν τοὺς πολυκτήμονες *τεκέδες* (=μοναστήρια) τους καὶ τὸ ἐκστασιακὸ *ἀφιόν (=ὄπιόν)* τους καὶ τὴν κιναιδική τους βόλεψι κι ἐντρύφησι. ἀλλ' ἔμεινε καὶ στὸν ἐναπομεί-

ναντα Χριστιανισμὸ σὰν ἀμανάτι καὶ παλιὰ λέρα καὶ κακὴ ζύμη καὶ ἀνεξόντωτος ἰὸς λίγος μοναχισμός. δὲν ξέρω μὲ ποιά πλύσι θὰ καθαρίσῃ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησία του ἀπ' αὐτὸ τὸ εἰδωλολατρικὸ μίασμα, ποὺ σὰν τὴν καμήλα τοῦ σκηνίτου Βεδουΐνου ἄρχισε «ταπεινὰ» τάχα μου ἀπὸ τὸ ξαμόλημά του στὴν περιαστικὴ ὕπαιθρο τῆς Νιτρίας καὶ τῆς Θηβαΐδος, ἐπειδὴ δὲν ἄντεχε νὰ βλέπῃ γυναῖκα, καὶ σὲ τρεῖς αἰῶνες κατέληξε νὰ καπελλώσῃ τοὺς ἐπισκόπους καὶ ν' ἀνεβῇ στὸ κεφάλι τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸ τὸ χρῖσμα καὶ τὸ χάραγμα τοῦ ἀντιχρίστου. κι ὁ Παφλαγὼν Συμεὼν «ὁ νέος θεολόγος» εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς 3-4 πιὸ σεσημασμένους ἀρχηγούς του.

Τέλος ἔχω νὰ προσθέσω ὅτι σ' αὐτὴ τὴ *νέα θεολογία* τοῦ *μυστικοῦ* (=συνωμοτικοῦ) *νέου θεολόγου* Συμεὼν τοῦ Παφλαγόνος, ὅτι μποροῦν νὰ ἐξομολογοῦν τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ τοὺς δίνουν ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ οἱ χωρὶς ἱερωσύνη μοναχοί, «ἐπειδὴ οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἄλλοι κληρικοὶ εἶναι ὅλοι ἐξαχρειωμένοι» καὶ συνεπῶς ἀνάξιοι γι' αὐτὸ τὸ ἔργο, ἐνῷ οἱ μοναχοὶ ἀστράφτουν ἀπὸ ἀρετὲς καὶ μουλιάζουν στὴν ὁσιότητα, καὶ συνεπῶς ἔχουν ἀόρατη χειροτονία κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ θεὸ ὅπως οἱ πεντηκοστιανοὶ πάστωρες, σ' αὐτή, ἐπαναλαμβάνω τὴ *νέα θεολογία* τοῦ Συμεὼν βασιζόταν κι ὁ περιβόητος σήμερα μετάρσιος μοναχὸς Παΐσιος, ὁ ὁποῖος ἐξωμολογοῦσε συγχωροῦσε διακανόνιζε καὶ νομοθετοῦσε τοὺς παϊσιανούς, χωρὶς νὰ εἶναι οὔτε διάκος. παρ' ὅλο ποὺ τὸ ἤθελε πάρα πολὺ καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς καριέρας του τὸ προσπάθησε πολὺ ἄγρια, δὲν μπόρεσε νὰ γίνῃ παπᾶς, ἐπειδὴ εἶχε κωλύματα. πρὶν γίνῃ μοναχὸς σὲ ἡλικία 33 ἐτῶν, ἡ ζωή του ἦταν ἀλλιότικη. τὸ γνωρίζω αὐτὸ ἀπὸ τὸ 1960, ὅταν ὁ Παΐσιος ἦταν μοναχὸς τριῶν ἐτῶν, ἀπὸ πηγὴ ἀξιόπιστη. ἔγινε ὅμως μόνος του ἐξομολόγος· ἀπὸ τὴ σημαία. ὁ τριαντατριάρης ἔγινε μοναχὸς μὲ σχέδιο νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ ἔγινε ἐν τέλει. εἶχε πολλὲς καὶ ὑλικῶς εὐχάριστες προοπτικὲς ἡ *ἐργασία* αὐτή.

Στὴν παράγραφο 11 ὁ κουτοπόνηρος ψεύτης καὶ ταπεινολόγος ἀπατεώνας Συμεών, «ὁ *νέος θεολόγος*», λέει ὅτι, ἀφοῦ οἱ μοναχοὶ φοροῦν ῥάσο, χαρισμένο σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὸ θεό, μποροῦν νὰ ἐξομολογοῦν καὶ νὰ δίνουν ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ χωρὶς νὰ εἶναι χειροτονημένοι κληρικοὶ μὲ ἱερωσύνη! σήμερα βέβαια φοροῦν ῥάσο καὶ οἱ λαϊκοὶ καντηλαντάφτες καὶ ψάλτες καὶ τὰ μαναλόπαιδα, χωρὶς νὰ εἶναι κληρικοὶ οὔτε μοναχοί· τὸ ῥάσο γι' αὐτοὺς εἶναι μιὰ ῥόμπα σὰν τὴν ἀντιρρυπαντικὴ ῥόμπα τῶν χημικῶν καὶ τῶν γιατρῶν. ὁ ἀσεβὴς Συμεὼν ὁ *νέος θεολόγος* εἶναι σκέτος αἱρετικός, προτεστάντης μὲ *θεολογία* 100% χιλιαστική, ἀκριβῶς σὰν τὴ *θεολογία* τοῦ Παϊσίου Ἐζνεπίδου, καὶ τῶν παϊσιανῶν. αὐτὴ ἦταν καὶ ἡ *μυστικὴ θεολογία.* πιθανῶς κι αὐτὸς ὁ Στουδίτης Συμεών, ὁ Παφλαγὼν *νέος θεολόγος,* γλίχονταν

νὰ γίνῃ οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ γι' αὐτὸ κολάκευε τοὺς μοναχούς.

Αὐτὰ γιὰ τὴ *νέα θεολογία* τὴ *μυστικὴ* τοῦ Παφλαγόνος μοναχοῦ *Συμεὼν τοῦ νέου θεολόγου,* ποὺ «μόναζε» τὸ κοπρόσκυλο τοῦ διαβόλου μέσα στὴν Κωνσταντινούπολι γύρω ἀπὸ τὸ ἔτος 1000.

8. Παῦλος Εὐεργετινός

Κατὰ τὰ ἔτη 1049 - 54 ὁ ἱδρυτὴς καὶ ἡγούμενος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος ἢ μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων, ὁ Παῦλος ὁ Εὐεργετινός, συνέταξε μιὰ μεγάλη ἀνθολογία ἀπὸ ἀρχαιότερα κείμενα τῆς μοναχικῆς τῆς ἁγιολογικῆς καὶ τῆς ἀπόκρυφης παραφιλολογίας. ταξινόμησε τὴν ὕλη τῆς ἀνθολογίας σὲ τέσσερα βιβλία τῶν 50 *ὑποθέσεων* (=μαθημάτων) τὸ καθένα. σὲ κάθε μάθημα ἐξαίρεται καὶ μιὰ ὑψηλὴ μοναχικὴ ἀρετή· στὸ μάθημα 16 τοῦ Γ΄ βιβλίου λ.χ. ἐξαίρεται ἡ ἀρετὴ τῆς *ἀλουσίας,* τὸ νὰ μὴν πλύνεται ὁ μοναχὸς ποτὲ στὴ ζωή του, γιὰ νὰ μὴ δῇ καὶ ψηλαφήσῃ τὸ γυμνὸ σῶμα του καὶ τὸ ῥίξῃ στὸν ἀσταμάτητο αὐνανισμὸ ἢ σοδομισμό. ὡς ὑπόδειγμα τῆς ἀρετῆς αὐτῆς προβάλλεται ὁ Μ. Ἀντώνιος, ὁ ὁποῖος «οὐδέποτε στὴ ζωή του πλύθηκε», καὶ ἄρα ἦταν ἁγνὸς πέρα ἀπὸ κάθε ἀμφισβήτησι. μόνο ποὺ ἦταν καὶ λίγο ἀνύπαρκτος. τὰ συνολικῶς 200 αὐτὰ μαθήματα εἶναι ἡμερήσια ἀναγνώσματα τῆς τραπέζης κατὰ τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ τοῦ κοινοβίου. στὶς ὑπόλοιπες 165 ἡμέρες τοῦ ἔτους. ποὺ ἦταν προφανῶς Κυριακὲς καὶ γιορτές, πρέπει νὰ διαβάζονταν ἄλλα ἀναγνώσματα ἐπίκαιρα ἢ πανηγυρικά. ἡ ἀνθολογία, ἡ γνωστὴ σήμερα ὡς *Εὐεργετινός,* διασωσμένη σὲ χειρόγραφο τῆς ἁγιορειτικῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, ἐκδόθηκε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1783 καὶ συνολικῶς σὲ πέντε μέχρι σήμερα ἐκδόσεις (1783[1], 1861[2], 1900[3], 1901[4], 1957 - 66[5]). ὁ ἀκριβὴς τίτλος τῆς ἀνθολογίας αὐτῆς εἶναι *ΣΥΝΑΓΩΓΗ τῶν θεοφθόγγων ῥημάτων καὶ διδασκαλιῶν τῶν θεοφόρων καὶ ἁγίων πατέρων ἀπὸ πάσης γραφῆς θεοπνεύστου συναθροισθεῖσα.* ὁ ἀνθολόγος λέει *«θεόπνευστα»* ὅλα τὰ βιβλία τῆς ἀββάδικης ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπόκρυφης παραφιλολογίας καὶ τ' ἀποσπάσματά τους, ποὺ ἀντλεῖ αὐτός, κι αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν ἀνθολογία του *(ἀπὸ πάσης γραφῆς θεοπνεύστου συναθροισθεῖσα* καὶ *θεόφθογγα ῥήματα καὶ διδασκαλίαι), «θεοπνεύστους»* καὶ τοὺς μοναχοὺς ποὺ τὰ ξεστόμισαν, ὑποτίθεται, ὡς ἀτάκες, καί γε ἐκείνους ποὺ συνέταξαν τὰ Γεροντικὰ καὶ τὰ ἄλλα τέτοια βιβλία *(θεοφόρων καὶ ἁγίων πατέρων),* καὶ ἐκεῖνον λ.χ. μὲ τὸ ἔγκαυστο πέος, καὶ τὸν μυθομανῆ συντάκτη τοῦ Λειμωναρίου μὲ τὸν ἀββᾶ Ἰορδάνη τὸν λέοντα. οὔτε λιγώτερο οὔτε περισ-

σότερο τὴν ἀνθολογία του ὁ Εὐεργετινὸς τὴν πλασσάρει σὰ νέα θεόπνευστη «Βίβλον», ἡ ὁποία *δημοσιεύεται ἐπ' ἐκκλησίας* ὡς *Κανών,* σὰν Εὐαγγέλιον καὶ Ἀπόστολον ἀναγινωσκόμενα στὴν τραπεζαρία τῆς μονῆς, ὡς *ἕτερον εὐαγγέλιον* (Γα 2,1), ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τὸ *εὐαγγέλιον* τοῦ νέου θρησκεύματος, τοῦ μοναχισμοῦ, μὲ τὴ νέα ἠθική του. ἀποσαφηνίζεται πλέον τὸ νέο θρήσκευμα, στὴν πραγματικότητα ἀρχαιότερο ἀπὸ τὸ Χριστιανισμό, τὸ ὁποῖο, ἀφοῦ ἐμβόλισε τὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία γιὰ τὰ καλά, στρογγυλοκάθισε σ' αὐτὸν τὸν πνευματικὸ *ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς θεός, ἀποδεικνὺς ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ θεός* (Β΄ Θε 2,4), καὶ προσπαθεῖ ἀπὸ τότε *ἵνα αὐτὴν (=τὴν ἐκκλησίαν) ποταμοφόρητον ποιήσῃ* (Ἀπ 22,18).

Ἡ *«θεόπνευστος»* ἀββάδικη καὶ «νηπτικὴ» ἀνθολογία τοῦ Εὐεργετινοῦ συνθέτει τὸ κάθε ἡμερήσιο ἀνάγνωσμά της σὰ μενοὺ καὶ σὰν κοκτέιλ μὲ ποικιλία ἀφηγημάτων διδαχῶν κι ἀποφθεγμάτων, τὰ ὁποῖα γενικῶς ἀντλεῖ ἀπὸ 88 πηγές, ἀναλυτικώτερα ἀπὸ 50 ἀββάδικα ἀφηγήματα, 30 Βίους ἁγίων, καὶ 8 ἀπόκρυφα «Εὐαγγέλια» καὶ «Πράξεις» ἀπὸ τὰ νόθα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα οἱ φερέγγυοι πατέρες καὶ κυρίως ὁ Μ. Ἀθανάσιος ὡς ἐντεταλμένος τῆς Α΄ οἰκουμενικῆς συνόδου καὶ οἱ σύνοδοι, τοπικὲς καὶ οἰκουμενικές, καταδίκασαν ῥητῶς καὶ κατηγορηματικῶς ὡς βλάσφημα καὶ κακόδοξα πλαστογραφήματα τῶν ἀντιχρίστων κι ἀπαγόρευσαν τὴν ἐπ' ἐκκλησίας ἀνάγνωσί τους καὶ τὴν εὐλαβῆ ἰδιωτικὴ χρῆσι τους. καὶ εἶναι οἱ 88 αὐτὲς πηγὲς τοῦ Εὐεργετινοῦ οἱ ἀκόλουθες.

1. Ἀλύπιος
2. Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου
3. Ἀναστάσιος Σιναΐτης (Ἀποκρίσεις)
4. Ἀντίοχος τοῦ Παντέκτου
5. Ἀντώνιος μέγας
6. Ἀντώνιος νέος
7. Ἀρσένιος
8. Βαρσανούφιος
9. Βασίλειος Καισαρείας
10. Γρηγόριος Ἀκραγαντῖνος
11. Γρηγόριος Α΄ Ῥώμης (Διάλογος)
12. Δανιὴλ στυλίτης
13. Διάδοχος Φωτικῆς
14. Εὐθύμιος Κωνσταντινουπόλεως
15. Εὐφρόσυνος μάγειρος
16. Ἐφραὶμ Σύρος
17. Ζωσιμᾶς
18. Ἠσαΐας ἀναχωρητής
19. Θεοδόσιος κοινοβιάρχης
20. Θεοδώρα ὁσία
21. Ἱλαρίων
22. Ἰσαὰκ Σύρος
23. Ἰωάννης Ε΄ Ἀλεξανδρείας
24. Ἰωαννίκιος μέγας
25. Κασσιανὸς Ῥωμαῖος
26. Κλήμης Ἀγκύρας
27. Λουκᾶς ὅσιος
28. Λουκᾶς ὁ νέος
29. Λουκᾶς ὁ ἐν Ἑλλάδι
30. Μάρκελλος
31. Μαρκιανὸς ἅγιος
32. Μάρκος ἀββᾶς
33. Μάξιμος ὁμολογητής
34. Μελάνη Ῥωμαία
35. Νεῖλος ἀββᾶς
36. Παλλάδιος Ἑλενοπόλεως (Λαυσαϊκόν)
37. Πατήρ (=Εὐεργετινός)

38. Παῦλος ἁπλοῦς
39. Παῦλος Θηβαῖος
40. Παχώμιος
41. Πανούφριος
42. Σάββας ἅγιος
43. Σισόης
44. Στέφανος νέος
45. Συγκλητική
46. Συμεὼν ὁ ἐν Μάνδρᾳ
47. Χαρίτων ὁμολογητής
48. Γεροντικόν
49. Διήγησις τῆς Ῥαϊθώ
50. Φιλόθεος ἱστορία (=Θεοδώρητος)
51. Μαρτύριον Τεσσαράκοντα μαρτύρων
52. Μαρτύριον Μηνᾶ
53. Μαρτύριον Νικηφόρου
54. Βίος μάρτυρος Λουκιανοῦ
55. Βίος Ἀβραμίου
56. Βίος Ἀλυπίου
57. Βίος Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου
58. Βίος Ἀντωνίου μεγάλου
59. Βίος Ἀρσενίου
60. Βίος Γρηγορίου Ἀκραγαντίνου
61. Βίος Γρηγορίου θαυματουργοῦ
62. Βίος Γρηγορίου Α΄ Ῥώμης
63. Βίος Εὐθυμίου Κων/λεως
64. Βίος Εὐθυμίου τοῦ ἐν Μαδύτῳ
65. Βίος Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου
66. Βίος Θεοδώρας ὁσίας
67. Βίος Ἱλαρίωνος
68. Βίος Ἰωάννου Ε΄ Ἀλεξανδρείας
69. Βίος Ἰωάννου Καυσοκαλυβίτου
70. Βίος Ἰωαννικίου μεγάλου
71. Βίος Μαρκιανοῦ ἁγίου
72. Βίος Μαρτιανοῦ ὁσίου
73. Βίος Νικολάου ἁγίου
74. Βίος Οὐάρρου μάρτυρος
75. Βίος Παχωμίου
76. Βίος Πελαγίας
77. Βίος Πέτρου Ἀλεξανδρείας
78. Βίος Σάββα ἁγίου
79. Βίος Σπυρίδωνος
80. Βίος Συγκλητικῆς
81. Περίοδοι ἀποστόλου Πέτρου
82. Περίοδοι Ἰωάννου Θεολόγου
83. Ὑπόμνημα Ἰωάννου Θεολόγου
84. Περίοδοι ἀποστόλου Θωμᾶ
85. Μαρτύριον Λογγίνου ἑκατοντάρχου
86. Διαταγαὶ ἀποστόλων (ἀρειανικό)
87. Διατάξεις ἀποστόλων
88. Διατάξεις Πέτρου καὶ Παύλου

Οἱ δέκα πολυχρηστότεροι τοῦ μοναχισμοῦ, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνευρίσκονται στὸν Εὐεργετινό, εἶναι οἱ Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Ἱερώνυμος, Μακάριος Αἰγύπτιος, Μακάριος Ἀλεξανδρεύς, Συμεὼν στυλίτης, Συμεὼν σαλός, Ἰωάννης Ἱεροσολυμίτης, Ἰωάννης Σιναΐτης, Θεόδωρος Στουδίτης, καὶ Ἀνδρέας σαλός.

Ὁ Παῦλος Εὐεργετινὸς εἶναι καὶ συντάκτης τῆς προσευχῆς πρὸς τὴν Παναγία ποὺ ἀρχίζει *Ἄσπιλε ἀμόλυντε ἄφθορε ἄχραντε ἁγνὴ παρθένε θεόνυμφε Δέσποινα,* τὴν ὁποία ἀπαγγέλλουν ἀπνευστὶ οἱ μοναχοὶ 1-3 φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ κυρίως στὴν ἀκολουθία τους «Ἀπόδειπνον», ἀμέσως πρὶν πέσουν γιὰ ὕπνο, γιὰ νὰ τοὺς φυλάγῃ ἡ Παναγία στὸν ὕπνο ἀπὸ κάθε εἴδους στῦσι καὶ ῥεῦσι σπέρματος. μὲ τὸ λίγο παρακάτω ἐπίθετο *ἡ μόνη,* ὁ συντάκτης ἐννοεῖ ὅτι κάθε ἄλλη γυναίκα τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι σπιλωμένη μολυσμένη φθαρμένη χουφτωμένη ἄναγνη καὶ ξεπαρθενεμένη. ὁ μοναχὸς πρέπει νὰ ἔχῃ στὸ νοῦ του «γιὰ παρηγορία του» μόνο μιὰ ἰδεατὴ γυναῖκα, καὶ νὰ θεωρῇ ὅλες τὶς ἄλλες ἐπικίνδυνες σκρόφες. ἔτσι νομί-

ζουν οἱ μοναχοὶ ὅτι ἀσφαλίζουν τὴν ἀγαμησία τους· λέω ἀγαμησία καὶ ὄχι ἀγαμία, διότι οἱ πλεῖστοι δὲν ἔχουν ἀγαμία, ἀλλὰ μόνο ἀγαμησία. γι' αὐτὸ καὶ στὸ Ἅγιον Ὄρος δὲν ὑπάρχει ναὸς ἢ εἰκόνα καμμιᾶς ἁγίας· μόνο τῆς Παναγίας (οἱ πλεῖστοι ναοὶ καὶ πάμπολλες εἰκόνες) καὶ τῶν ἀρσενικῶν ἁγίων. παρὰ ταῦτα οἱ μοναχοὶ «πειράζονται» (σεξουαλικῶς) κι ἀπὸ εἰκόνες τῆς Παναγίας καὶ τῶν ἀρρένων ἁγίων, ἰδίως τῶν ἀγενείων ἀγγέλων· κι αὐτὸ τοὺς εἶναι ἕνα μεγάλο καὶ ἄλυτο πρόβλημα, ἰδίως ὅταν συνοδεύεται κι ἀπὸ ῥεῦσι σπέρματος στὸν ὕπνο ἢ στὸν ξύπνο.

Κακόδοξος λοιπὸν ὁ Εὐεργετινὸς καὶ *ἀντίχριστος,* καταπατητὴς δηλαδὴ τῆς ἱερᾶς ἀποστολικῆς καὶ πατερικῆς παραδόσεως τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας, εἰσαγωγεὺς κι ἐπισπορεὺς *ζιζανίων* (Μθ 54) καὶ κακοδόξων κι ἀντιχριστιανικῶν παραδόσεων, πνευματικῶς δηλητηριώδης γιὰ τοὺς φιλομονάχους ἀναγνῶστες του. *καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστί* (Α΄ Ἰω 6,1). κι ὁπωσδήποτε δὲν εἶναι ὁ μόνος τέτοιος μοναχός.

Οἱ περιαστικοὶ μοναχοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, σὰν τοὺς Θεόδωρο Στουδίτη, Συμεὼν Παφλαγόνα, Νικήτα Στηθᾶτο, καὶ Παῦλο Εὐεργετινό, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ὡδήγησαν τὴ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία στὴν παρακμὴ καὶ διάλυσι (1204), ὅπως ἀκριβῶς οἱ 'Ρῶσοι στάρετς, τοὺς ὁποίους ἐκθειάζουν καὶ παρακμιακοὶ λογοτέχνες σὰν τοὺς Τολστόι καὶ Ντοστογιέφσκι, ὡδήγησαν τὴν τσαρικὴ 'Ρωσία στὴν καταπακτὴ τοῦ σοβιετικοῦ κομμουνισμοῦ. μετὰ τὴ φραγκοκρατία (1204 - 61) δὲν ὑπῆρξε αὐτοκρατορία, παρὰ τὴ διατήρησι τοῦ κούφιου τίτλου *αὐτοκράτωρ·* ὑπῆρχαν μόνο 10 ἑλληνικὰ κρατίδια ἀνάμεσα σὲ ἄλλα 10 τουρκικὰ σλαβικὰ βενετσιάνικα καὶ γενουάτικα. καὶ μετὰ δυὸ αἰῶνες καταλύθηκαν ὅλα ἀπὸ τὸ τουρκικὸ Ὀθωμανικὸ κράτος.

Ἔχω τὴ γνώμη ὅτι ὁ ἄξιος ἐκ στρατηγῶν αὐτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκᾶς (963 - 969) γι' αὐτό, μόλις ἔγινε αὐτοκράτωρ, ἵδρυσε τὴ μοναστικὴ «πολιτεία» τοῦ «Ἁγίου Ὄρους Ἄθω» (963) γι' ν' ἀποσυμφορήσῃ τὴ σαπίλα τοῦ μοναχισμοῦ καὶ ν' ἀπομακρύνῃ αὐτὴ τὴ γάγγραινα ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα Κωνσταντινούπολι, ὥστε ν' ἀναπνεύσῃ ἔτσι καὶ ἡ πόλι καὶ ἡ αὐτοκρατορία. ἀλλ' ἡ γάγγραινα ἦταν πλέον μιὰ Λερναία Ὕδρα κι ἕνας κακοήθης μεταστατικὸς καρκῖνος, ποὺ ἐξώθησε τὴν αὐτοκρατορία στὴν ἀναπόφευκτη καταπακτὴ τῆς ἀπωλείας. ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκᾶς δολοφονήθηκε σὲ 6 χρόνια.

9. Φιλοκαλία

Ἡ Φιλοκαλία ὡς ἀνθολογία εἶναι τοῦ ἐπισκόπου Κορίνθου Μα-

καρίου Νοταρᾶ (1731 - 1805), 20 περίπου χρόνια μεγαλειτέρου ἀπὸ τὸ Νικόδημο Καλλιβούρτση ἢ Ἁγιορείτη. ἐνῷ κατὰ τὴν πρώτη χρονιὰ τῆς μοναχικῆς ζωῆς του ὁ Νικόδημος ἑτοίμαζε ὡς πρῶτο ἔργο του τὴν ἔκδοσι τοῦ Εὐεργετινοῦ, ποὺ βρῆκε στὸ μοναδικὸ κουτλουμουσιανὸ χειρόγραφό του, ὁ φιλομόναχος Μακάριος Νοταρᾶς τοῦ ἔδωσε τὴ νηπτικὴ αὐτὴ ἀνθολογία του, τὴν ὁποία εἶχε τιτλοφορήσει «Φιλοκαλία» ὁ ἴδιος, γιὰ νὰ τὴν ἐπιμεληθῇ πρὸς ἐκτύπωσι. ὁ Νικόδημος ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐπιμέλειά του προλόγισε κιόλας τὴ Φιλοκαλία καὶ βιογράφησε τοὺς συντάκτες τῶν κειμένων της. καὶ τὴν ἐκτύπωσε στὴ Βενετία τὸ 1782· ἕνα ἔτος πρὶν ἀπὸ τὸν Εὐεργετινό (1783). ἀνθολογικὸ ἔργο λοιπὸν τοῦ 18^{ου} αἰῶνος ἡ Φιλοκαλία, ἀλλ' οἱ συντάκτες τῶν κειμένων της εἶναι τῶν αἰώνων 4^{ου} - 15^{ου}. ἀναλυτικώτερα τῶν αἰώνων 4^{ου} 5^{ου} 7^{ου} 8^{ου} 10^{ου} 11^{ου} 14^{ου} 15^{ου}. καὶ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι 35 σὲ χαλαρὴ χρονικὴ σειρά.

1. Ἀντώνιος μέγας	4^{ος}	20. Συμεὼν μεταφραστής	10^{ος}
2. Ἠσαΐας ἀναχωρητής	5^{ος}	21. Συμεὼν νέος θεολόγος	11^{ος}
3. Εὐάγριος μοναχός	4^{ος}	22. Νικήτας Στηθᾶτος	11^{ος}
4. Κασσιανὸς Ῥωμαῖος	6^{ος}	23. Θεόληπτος Φιλαδελφείας	
5. Μάρκος ἀσκητής	5^{ος}	24. Νικηφόρος μονάζων	
6. Ἡσύχιος πρεσβύτερος		25. Γρηγόριος Σιναΐτης	14^{ος}
7. Νεῖλος ἀσκητής	5^{ος}	26. Γρηγόριος Παλαμᾶς	14^{ος}
8. Διάδοχος Φωτικῆς	5^{ος}	27. Κάλλιστος Ξανθόπουλος	14^{ος}
9. Ἰωάννης Καρπάθιος		28. Ἰγνάτιος Ξανθόπουλος	14^{ος}
10. Θεόδωρος Ἐδέσσης		29. Κάλλιστος Τηλικούδης	
11. Μάξιμος ὁμολογητής	7^{ος}	30. Ἐκλογὴ πατέρων	
12. Θαλάσσιος Λίβυς	7^{ος}	31. Κάλλιστος Καταφυγιώτης	14^{ος}
13. Ἰωάννης Δαμασκηνός	8^{ος}	32. Συμεὼν Θεσσαλονίκης	15^{ος}
14. Φιλήμων ἀββᾶς		33. ἀνώνυμος	
15. Θεόγνωστος ὅσιος		Συμεὼν νέος θεολόγος	
16. Φιλόθεος Σιναΐτης		Γρηγόριος Σιναΐτης	
17. Ἠλίας πρεσβύτερος		34. Βίος Μαξίμου Καψοκαλύβη	
18. Θεοφάνης μοναχός		35. Βίος Γρηγορίου Παλαμᾶ	15^{ος}
19. Πέτρος Δαμασκηνός			

Ἀπ' αὐτοὺς οἱ δυὸ εἶναι κεκηρυγμένοι αἱρετικοὶ συνοδικῶς καταδικασμένοι ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, ὁ μονοφυσίτης Ἠσαΐας ὁ ἀναχωρητής, κι ὁ ὠριγενιστὴς Εὐάγριος ὁ μοναχὸς ὁ ὁποῖος στὸ Λειμωνάριον τοῦ Ἰωάννου Εὐκρατᾶ (§177, PG 87,3048ab) ἀναφέρεται ὡς δαιμονισμένος καὶ καταραμένος, καὶ αἱρετικός (βλ. Α΄, 20). τὰ κείμενα τῆς Φιλοκαλίας εἶναι ἐκτενέστερα καὶ θεωρητικώτερα ἐκείνων τοῦ Εὐεργετινοῦ, καὶ κυρίως εἶναι ἀκέραια καὶ κανένα δὲν εἶναι ἱστορικό. ὁ Εὐεργετινὸς ὡς ἀνθολογία εἶναι πιὸ ἔντεχνος. ἡ Φιλοκαλία εἶναι, θά

ἔλεγα, ἁπλῶς μιὰ ἐκδοτικὴ σειρὰ (corpus), κυρίως ὀλιγογράφων καὶ δυσευρέτων συγγραφέων, καὶ ὄχι ἀκριβῶς *φιλοκαλία.* τὰ κείμενά της δὲν ἀποτελοῦν ἕτοιμα ἀναγνώσματα τῆς τραπέζης. μιὰ ἄλλη διαφορά τους εἶναι ὅτι ὁ Εὐεργετινὸς εἶναι κάτι σὰν ἐφαρμοζόμενος κώδικας μιᾶς μονῆς κι ἐγχειρίδιο ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀγωγῆς τῶν ἀκροατῶν - ἀναγνωστῶν μοναχῶν της, ἐνῷ ἡ Φιλοκαλία δὲν εἶναι οὔτε κῶδιξ οὔτε ἐγχειρίδιο ἐκπαιδεύσεως ἀλλὰ μόνο ἀτομικὸ ἀνάγνωσμα μιᾶς κάποιας εἰδικῆς κουλτούρας. ἀφ' ὅτου ἐμφανίστηκαν –ἐδῶ καὶ πάνω ἀπὸ δυὸ αἰῶνες– οἱ δυὸ ἀνθολογίες στὸ χριστιανικὸ κοινό, μέχρι σήμερα εἶναι τὰ δίδυμα Εὐαγγέλια τοῦ μοναχισμοῦ. εἶναι δὲ ἡ κάθε μιὰ μόνη της μισὴ φορὰ μεγαλείτερη ἀπ' ὁλόκληρη τὴν Ἁγία Γραφή· οἱ δυὸ μαζὶ ἀνθολογίες εἶναι τὸ τριπλάσιο τῆς Βίβλου. καὶ οἱ δυὸ εἶναι σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀντιβιβλικὲς κι ἀντιχριστιανικές· γεμάτες δὲ ἀπὸ προχριστιανικὲς εἰδωλολατρικὲς καὶ φιλοσοφικὲς ἀντιλήψεις, ἰδίως πλατωνικές· ἄφθονος πνευματικὸς ῥύπος. παλιὰ κατάρα ἀναζωπυρωμένη κι ἐπιστρέψασα δριμύτερη.

10. Γρηγόριος Σιναΐτης καὶ ἄκτιστον φῶς

Τὸν 11ο αἰῶνα, καὶ ἰδίως μετὰ τὴ συντριπτικὴ ἧττα καὶ καταστροφὴ τῶν Βυζαντινῶν στὸ Ματζικέρτ, ὅταν οἱ Τοῦρκοι πῆραν τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς Μ. Ἀσίας κι ὁ πάπας Ῥώμης ἄδραξε τὴν εὐκαιρία ν' ἁρπάξῃ κι αὐτὸς μὲ τὸ στρατό του ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς ὅλη τὴν ἰταλιωτικὴ βυζαντινὴ Ἑλλάδα (Ν. Ἰταλία ἀπὸ τὴ Νεάπολι καὶ κάτω, καὶ Σικελία), τὸ χριστιανικὸ Βυζάντιο καὶ τὸ μωαμεθανικὸ Ἀραβικὸ κράτος ἄρχισαν νὰ καταρρέουν ὑποχωρώντας σὲ δυὸ βάρβαρες κι ἀντίπαλες μεταξύ τους ὁμάδες, τοὺς Φράγκους καὶ τοὺς Τούρκους. ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα μπαίνουν στὴ σκηνὴ ἡ φραγκοκρατία καὶ ἡ τουρκοκρατία. οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τοὺς Ἄραβες πῆραν καὶ τὸ Σινὰ καὶ τὴν Παλαιστίνη καὶ πολὺ μέρος τῆς Ἀσίας μέχρι καὶ τὴν Ἰνδία τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ (= τὸ ἀπὸ τὸ 1947 λεγόμενο Πακιστάν). οἱ Ἰνδοὶ (Πακιστανοὶ) βουδδισταὶ ἔγιναν μουσουλμάνοι. κράτησαν ὅμως καὶ πολλὰ εἰδωλολατρικά τους στοιχεῖα δηλαδὴ βουδδιστικά, ὅπως τὸ μοναχισμό τους, τὸ κομποσχοίνι τους, καὶ τὸ γιόγκα τους. τὸ γιόγκα τότε βέβαια ἦταν κάπως διαφορετικὸ ἀπὸ τὴ σημερινή του ἐξελικτικὴ ἀπόληξι. τὸ 12ο καὶ 13ο αἰῶνα οἱ ἰνδικῆς ἐθνικότητος μουσουλμάνοι μοναχοὶ (*ντερβίς, δερβίσηδες* = ἀκτήμονες) τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους, ποὺ διατηροῦσαν καὶ τὸ γιόγκα τους, ἦταν διάσπαρτοι σ' ὅλο αὐτὸ τὸ κράτος καὶ ζοῦσαν παράλληλα μὲ τοὺς ἐντὸς τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας μοναχούς, καὶ ἰδίως τοῦ Σινὰ καὶ τῆς λοιπῆς Ἀσίας

καὶ Ἀφρικῆς. τότε οἱ Σιναΐτες καὶ οἱ ἄλλοι μοναχοὶ οἱ παρὰ Χριστιανοῖς παρασιτεύοντες, «οἱ θεματοφύλακες αὐτοὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων καὶ συντηρηταὶ τῆς ὀρθοδοξίας» πῆραν ἀπὸ τοὺς βουδδιστογενεῖς μουσουλμάνους μοναχοὺς πολλά· ἀνάμεσα σ' αὐτὰ καὶ τὸ γιόγκα. ἀπ' αὐτοὺς τοὺς «Χριστιανοὺς» ἢ «μωαμεθανοὺς» μοναχοὺς ἔμαθε τὸ γιόγκα κι ὁ Σιναΐτης Γρηγόριος (1280 - 1346), Ἕλληνας ἀπὸ τὶς Κλαζομενὲς τῆς Μ. Ἀσίας, μὲ πολὺ καλὴ ἑλληνικὴ παιδεία, ὅπως δείχνει ἡ ἀττικίζουσα γλῶσσα τῶν κειμένων του. ἔπειτα, γεμάτος ἱεραποστολικὸ ζῆλο, ἦρθε ἀπὸ τὸ Σινὰ στὸ Ἅγιον Ὄρος τῆς Ἀθωνικῆς Χερσονήσου, κι ἐκεῖ, κατὰ τὰ ἔτη 1320 - 46, δίδαξε ὡς γκουροὺ τὸν ἡσυχασμό, τοῦ ὁποίου εἶναι εἰσαγωγεὺς στὴν ἐκκλησία καὶ γιὰ τὸν τόπο μας ἱδρυτής. αὐτὸς ὑπῆρξε ὁ Γρηγόριος Σιναΐτης ὁ ἡσυχαστής, *οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῇ ἕκτῃ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου·* ὁ ἀπὸ τὰς Κλαζομενάς. ὑπάρχει προχριστιανικὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ ἀπόφθεγμα ποὺ λέει· *Ἔξεστι Κλαζομενίοις ἀσχημονεῖν.* νὰ τὸ θυμάστε.

Στὸ κείμενο, ποὺ παραθέτω μεταφράζω καὶ σχολιάζω παρακάτω, ὁ «ὅσιος» Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης περιγράφει τὸ γιόγκα ποὺ τελοῦσε καὶ δίδασκε ὁ ἴδιος στοὺς ἡσυχαστὰς μαθητὰς καὶ ὀπαδούς του. ἀσφαλῶς ὅτι ἵδρυσε νέο θρήσκευμα δὲν χρειάζεται οὔτε καὶ νὰ λεχθῇ. γιὰ τὰ χριστιανικὰ στοιχεῖα ποὺ κράτησε ὁ ἡσυχασμὸς μπορεῖ νὰ χαρακτηριστῇ ὡς θρήσκευμα συγκρητιστικό.

* * *

Γρηγορίου Σιναΐτου

Περὶ ἡσυχίας καὶ περὶ τῶν δύο τρόπων τῆς προσευχῆς, 2 - 3 PG 150,1316

< Γ Ι Ο Γ Κ Α >

2. Ἀπὸ πρωΐας καθεζόμενος ἐν σπιθαμιαίᾳ καθέδρᾳ, ἄγξον τὸν νοῦν ἐκ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐν καρδίᾳ καὶ κράτει αὐτὸν ἐν αὐτῇ, κύπτων δὲ ἐμπόνως καὶ τὰ στέρνα ὤμους τε καὶ τὸν τράχηλον σφοδρῶς περιαλγῶν, ἐπιμόνως κράζε νοερῶς ἢ ψυχικῶς τὸ *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με.* εἶτα διὰ τὸ στενὸν καὶ ἐπίπονον ἴσως καὶ ἀηδῶς διὰ τὸ συνεχὲς ἔχων (ὅπερ οὐκ ἔστι διὰ τὸ ἓν βρῶμα τοῦ τριωνύμου συνεχῶς ἐσθιόμενον· *Οἱ γὰρ ἐσθίοντές με,* φησίν, *οὐκέτι πεινάσουσι*), μεταλλάττων τὸν νοῦν εἰς τὸ ἕτερον ἥμισυ, λέγε *Υἱὲ τοῦ θεοῦ, ἐλέησόν με·* καὶ πολλαχῶς λέγων τὸ ἥμισυ, συνεχῶς οὐκ ὀφείλεις ἐκ ῥᾳθυμίας μεταλλάττειν αὐτά· οὐ ῥιζοῦται γὰρ τὰ φυτὰ συνεχῶς μεταφυτευόμενα, κράτει δὲ καὶ τὸν ἀνασπασμὸν τοῦ πνεύμονος, ἵνα μὴ ἀδεῶς πνῇς· ἡ γὰρ αὖρα τῶν πνευμόνων ἀπὸ καρδίας ἀναδιδομένη σκοτίζει τὸν νοῦν καὶ ῥιπίζει τὴν διάνοιαν, ἐκεῖθεν αὐτὸν ἀπείργων, καὶ ἢ αἰχμάλωτον τῇ λήθῃ παραδίδωσιν ἢ ἄλλα ἀντ' ἄλλων μελετᾶν αὐτὸν παρασκευάζει, ἀναισθήτως εἰς ἃ μὴ δεῖ εὑρισκόμενον. ἐὰν δὲ ἴδῃς

τὰς ἀκαθαρσίας τῶν πονηρῶν πνευμάτων ἤτοι λογισμῶν ἀναδιδομένας ἢ μεταμορφουμένας, ἐν τῷ νοΐ σου μὴ θαμβηθῇς· κἂν ἀγαθὰ νοήματα πραγμάτων ἀναφαίνωνταί σοι, μὴ πρόσσχῃς αὐτοῖς, ἀλλὰ κρατῶν τὴν ἐκπνοήν, ὡς δυνατόν, καὶ τὸν νοῦν, ἐν καρδίᾳ συγκλείων καὶ τὴν ἐπίκλησιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ συνεχῶς καὶ ἐπιμόνως ἐνεργῶν, ταχέως κατακαίεις καὶ συστέλλεις αὐτά, μαστίζων αὐτοὺς ἀοράτως διὰ τοῦ θείου ὀνόματος, φησὶ γὰρ ὁ τῆς Κλίμακος· *Ἰησοῦ ὀνόματι μάστιζε πολεμίους· οὐδέν γὰρ ἰσχυρότερον ὅπλον ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς.*

3. Ὅτι δὲ ὀφείλεις κρατεῖν τὴν ἐκπνοὴν μάρτυς Ἠσαΐας ὁ ἀναχωρητὴς περὶ τούτου λέγων, καὶ ἄλλοι πολλοί. ὁ μὲν *Κράτει νοῦν ἀκράτητον, ὠθούμενον δηλονότι, καὶ διασκεδαζόμενον ὑπὸ τῆς ἐναντίας δυνάμεως, τῆς δι' ἀμέλειαν πάλιν μετὰ τὸ βάπτισμα ἐπαναστραφείσης, μετὰ καὶ ἄλλων πονηροτέρων πνευμάτων ἐν τῇ ῥᾳθύμῳ ψυχῇ, ὥς φησιν ὁ Κύριος, καὶ τὰ ἔσχατα ποιησάσης τῶν προτέρων χείρονα.* ὁ δὲ ὅτι *Ὀφείλει ὁ μοναχὸς ἔχειν τὴν τοῦ θεοῦ μνήμην ἀντὶ ἀναπνοῆς,* ἄλλος δὲ *Τὴν τοῦ θεοῦ ἀγάπην προλαμβάνουσαν αὐτοῦ τὴν ἐκπνοήν.* καὶ ὁ νέος θεολόγος· *Ἄγξον καὶ τὴν τῆς ῥινὸς ὁλκήν, ἵνα μὴ ἀδεῶς πνῇς.* καὶ ὁ τῆς Κλίμακος· *Ἰησοῦ μνήμη ἑνωθήτω τῇ πνοῇ σου, καὶ τότε γνώσῃ ἡσυχίας ὠφέλειαν.* καὶ ὁ ἀπόστολος *–οὐκ αὐτὸς ἀλλ' ὁ Χριστὸς ἐν αὐτῷ ἔζη–,* ἐνεργῶν καὶ τὴν θείαν ζωὴν ἐμπνεόμενος. καὶ ὁ Κύριος *Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ,* φησί, τὸ παράδειγμα λαβὼν ἐκ τῆς πνεύσεως τοῦ αἰσθητοῦ ἀνέμου.

2. Καθισμένος ἀπὸ τὸ πρωΐ σ' ἕνα σκαμνὶ ὕψους μιᾶς πιθαμῆς, πιάσε πνίγοντάς τον μὲ θηλειὰ τὸ νοῦ σου, κατέβασέ τον ἀπὸ τὸ ἡγεμονικὸ ὕψος του μέσα στὴν καρδιά σου, καὶ κράτα τον ἐκεῖ μέσα σ' αὐτή. σκύβοντας δὲ τόσο πολύ, ποὺ νὰ πονᾷς (στὴ μέση), κάνοντας ἐπὶ πλέον νὰ σοῦ πονοῦν πάρα πολὺ καὶ τὸ στῆθος σου κι οἱ ὦμοι κι ὁ τράχηλος, κράζε νοερῶς ἢ ψυχικῶς πολὺ ἐπίμονα τὸ *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με.* ἔπειτα, ἐπειδὴ νιώθεις στενόχωρα καὶ πονᾷς πολὺ καὶ ἴσως νιώθεις καὶ ναυτία ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ σφίξιμο (πρᾶγμα ποὺ

δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸ ὅτι μασᾷς συνεχῶς τὴν ἴδια τροφή, τὸ τριπλὸ δηλαδὴ ὄνομα *Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ*· διότι ὁ Χριστὸς λέει *Οἱ ἐσθίοντές με οὐκέτι πεινάσουσι*) (Ἰω 18,16), μπορεῖς νὰ χαρίζῃς στὸ νοῦ σου μιὰ ἀλλαγὴ μὲ τὸ ἄλλο μισὸ καὶ νὰ λὲς *Υἱὲ τοῦ θεοῦ, ἐλέησόν με.* καὶ λέγοντας πολλὲς φορὲς καὶ συνεχῶς τὸ ἕνα μισό, δὲν πρέπει νὰ κάνῃς ἀλλαγὴ κάθε λίγο, ἐπειδὴ τὰ βαριέσαι. διότι τὰ φυτά, ὅταν μεταφυτεύωνται κάθε λίγο, δὲν ῥιζώνουν. νὰ συγκρατᾷς δὲ καὶ τὸ φούσκωμα - ξεφούσκωμα τοῦ στήθους, γιὰ νὰ μὴν ἀναπνέῃς ξεθαρρεμένα καὶ ἄνετα. διότι τὸ φύσημα τῶν ἀναπνοῶν, ὅταν βγαίνῃ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς, σκοτίζει τὸ νοῦ κι ἀναρριπίζει σὰ φωτιὰ τὴ διάνοια, ἐμποδίζοντας τὸ νοῦ ἀπὸ τὴ διάνοια, καὶ ἢ τὸν παραδίνει αἰχμάλωτο στὴν ἀπροσεξία ἢ τὸν κάνει νὰ μελετάῃ μέσα του ἄλλ' ἀντ' ἄλλων, καί, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνῃ, νὰ μπλέκεται μὲ πράγματα ἄπρεπα. κι ἂν δῇς νὰ φυτρώνουν καὶ νὰ μεταμορφώνωνται οἱ ἀκαθαρσίες τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ἐσὺ μέσα στὸ νοῦ σου μὴν πανικοβληθῇς. κι ἂν πάλι σοῦ ἐμφανίζωνται μέσα στὴ σκέψι σου καλὰ νοήματα καὶ πράγματα, μὴν τὰ δίνῃς σημασία, ἀλλὰ κράτα τὴν ἐκπνοή σου ὅσο μπορεῖς περισσότερο καὶ κλεῖσε σφραγισμένο σφιχτὰ τὸ νοῦ σου μέσα στὴν καρδιά σου, καὶ λέγε ἐπίμονα καὶ συνεχῶς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. κι ἔτσι τὰ πονηρὰ νοήματα καὶ πράγματα τὰ κατακαῖς καὶ τὰ συρρικνώνεις πολὺ γρήγορα, μαστιγώνοντάς τα ἀόρατα μὲ τὸ θεῖο ὄνομα. διότι λέει ὁ (Ἰωάννης) τῆς Κλίμακος· *Μαστίγωνε τοὺς ἐχθροὺς μὲ τ' ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ.* δὲν ὑπάρχει ἰσχυρότερο ὅπλο στὸν οὐρανὸ καὶ στὴ γῆ.

3. Ὅτι δὲ ὀφείλεις νὰ κρατᾷς τὴν ἐκπνοή σου μάρτυς μου κι ὁ ἀναχωρητὴς (=μοναχὸς ἀσκητὴς) Ἠσαΐας, ποὺ μιλάει γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἄλλοι πολλοί. ὁ μὲν Ἠσαΐας αὐτὸς λέει· *Κράτα τὸ νοῦ ποὺ δὲν λέει νὰ κρατηθῇ ὁ ἀκράτητος, τὸν ὁποῖο δηλαδὴ ἐξωθεῖ καὶ σμπαραλιάζει ἡ ἐχθρικὴ δύναμι* (τοῦ διαβόλου). *αὐτὴ μετὰ τὸ βάπτισμα* (κατὰ τὸ ὁποῖο ἐκβλήθηκε ἀπὸ τὴν ψυχὴ μὲ τὸ *Ἀπεταξάμην*), *ἐπιστρέφει πάλι στὴν τεμπέλα ψυχὴ ἐξ αἰτίας τῆς ἀμελείας μας μαζὶ μὲ (ἑπτὰ) ἄλλα πονηρότερα πνεύματα, ὅπως λέει ὁ Κύριος* (Μθ 51,9· Λκ 55,14), *καὶ κάνει τὰ ἔσχατά μας χειρότερα ἀπὸ τὰ πρῶτα.* ὁ δὲ ἄλλος (ἀσκητής, ὁ Ναζιανζηνὸς Γρηγόριος) λέει ὅτι *Ὁ μοναχὸς ὀφείλει ἀντὶ γι' ἀναπνοὴ νὰ ἔχῃ τὴ θύμησι τοῦ θεοῦ.* κι ἄλλος λέει ὅτι *Προτεραιότητα ἔχει ἡ ἀγάπη πρὸς τὸ θεὸ καὶ ὄχι ἡ ἐκπνοή.* κι (ὁ Συμεὼν) ὁ νέος θεολόγος λέει· *Σφίξε μὲ θηλειὰ μέχρι πνίξιμο τὸ φύσημα ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ ῥουθούνια σου, ὥστε νὰ μὴν μπορῇς ν' ἀναπνέῃς ξεθαρρεμένα καὶ ἄνετα.* κι ὁ (Ἰωάννης) τῆς Κλίμακος λέει· *Ἡ θύμησι τοῦ Ἰησοῦ νὰ εἶναι συγχρονισμένη μὲ τὴν ἀναπνοή σου, καὶ τότε θὰ καταλάβῃς πόσο ὠφέλιμη εἶναι ἡ ἡσυχία.* κι ὁ ἀπόστολος λέει ὅτι

Δὲν ζοῦσε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ μέσα του ζοῦσε ὁ Χριστός (Γα 5,11), ποὺ ἐνεργοῦσε καὶ ἐνέπνεε τὴ θεία ζωή. κι ὁ Κύριος λέει· *Τὸ Πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ* (Ἰω 10,9), παίρνοντας τὴν παρομοίωσι ἀπὸ τὴν πνοὴ τοῦ αἰσθητοῦ ἀνέμου.

* * *

Εὐτύχημα· Ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ τὴν ἀναπνοή του μέχρι νὰ πεθάνῃ. **Δυστύχημα·** Μπορεῖ νὰ τὴ συγκρατήσῃ μέχρι νὰ τρελλαθῇ. **Περίεργο·** Ὅταν συγκρατήσῃ πολὺ τὴν ἀναπνοή του, στύεται κι ἐκσπερματώνει. αὐτὸ τὸ παθαίνουν κι ὅσοι ἐκτελοῦνται στὴν κρεμάλα ἢ στραγγαλίζονται μ' ὁποιονδήποτε τρόπο, καθὼς καὶ τὰ κουνέλια, ποὺ μερικοί, γιὰ νὰ τὰ φᾶν μαζὶ μὲ τὸ αἷμα τους, ἀντὶ νὰ τὰ σφάξουν, τὰ πνίγουν (*πνικτὸν* Πξ 45,16· 27· 71,11), στρίβοντας τὸ λαιμό τους· ἐξ οὗ καὶ ἡ σημερινὴ ἔκφρασι «Τοῦ ἔστριψε τὸ λαρύγγι του». αὐτὴ ἡ ἐκσπερμάτωσι εἶναι σήμερα γιὰ τοὺς ἰατροδικαστὰς ἀμάχητο τεκμήριο γιὰ τὸ ἂν κάποιος δολοφονήθηκε μὲ ἁπαλὸ πνιγμό ποὺ δὲν ἄφησε σημάδια, ἢ πλακωμένος στὸ πρόσωπο μὲ μαξιλάρι, ποὺ τοῦ ἔκοψε τὴν ἀναπνοή. αὐτὸ συνέβαινε καὶ στοὺς νηπτικοὺς καὶ ἡσυχαστὰς ποὺ τηροῦσαν αὐτὴ τὴ συνταγὴ προσευχῆς τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ ἡσυχασμοῦ Γρηγορίου Σιναΐτου· στύονταν κι ἐσπερμάτωναν πάνω στὴν τέτοια πνιγηρὴ προσευχή τους. αὐτὸ ἐννοεῖ ὁ πεπειραμένος Γρηγόριος μὲ τὴν παραπάνω φράσι του· *Κι ἂν δῇς νὰ φυτρώνουν* (ὑγρὰ) *καὶ νὰ μεταμορφώνωνται* (στῦσι) *οἱ ἀκαθαρσίες* (ἐκσπερμάτωσι) *τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ἐσὺ μέσα στὸ νοῦ σου μὴν πανικοβληθῇς* (§2). τοὺς συμβουλεύει καὶ παρ' ὅλη τὴ στῦσι καὶ τὴν ἐκσπερμάτωσι νὰ συνεχίσουν ἀπτόητοι τὸ κράτημα τῆς ἀναπνοῆς. ἄξιο παρατηρήσεως εἶναι καὶ τὸ ὅτι μὲ τὶς φράσεις *ἀκαθαρσίαι τῶν πονηρῶν πνευμάτων* καὶ *ἐν τῷ νοΐ σου* τοὺς βοηθάει νὰ διαφοροποιήσουν καὶ «σχίσουν τὰς φρένας» των *(νοΐ σου)* ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς στύσεως κι ἐκσπερματώσεώς των, ἐξηγώντας τους ὡς «ψυχῶν ἰατρός» ὅτι «Δὲν εἶσαι σὺ ποὺ τὸ κάνεις αὐτό· ἡ στῦσι καὶ τὰ ὑγρὰ καὶ τὸ χυμένο σπέρμα εἶναι *τῶν πονηρῶν πνευμάτων·* ἐσὺ εἶσαι μόνον ἐκεῖνος ποὺ βρίσκεται μέσα στὴ σκέψι σου *(ἐν τῷ νοΐ σου).* ἄλλο ἐσύ, ἄλλο ὁ σατανᾶς. ἐσὺ εἶσαι ὁ ἐγκέφαλός σου, ἡ σκέψι ποὺ σοῦ βάζω στὸν ἐγκέφαλό σου ἐγώ, ὅτι ἔτσι πρέπει νὰ κάνῃς γιὰ ν' ἁγιαστῇς καὶ νὰ πετάξῃς σὲ ὕψη πνευματικότητος· τὰ γεννητικά σου ὄργανα εἶναι ὁ σατανᾶς». ὑψιπετῆ προβλήματα τῶν ἡσυχαστῶν καὶ τῆς ἡσυχαστικῆς θεολογίας καὶ ζωῆς. ὁ Σιναΐτης Γρηγόριος ἦταν βρομόσκυλο ἀπὸ στόφα ἀποπλανητοῦ. διότι, ἀφοῦ πρῶτα δικαιολογεῖ ὅπως δικαιολογεῖ τὴν ἐκσπερμάτωσι τοῦ κατηχουμένου του, ἔπειτα γιὰ τὸν ἐπακόλουθο ταχύτατο μαρασμὸ τοῦ πέους τοῦ λέει ἀπατεωνικὰ ὅτι «Ἐσύ, μαστιγώνοντάς το *(μαστίζων)* μὲ τὴν ἐπίκλησι τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,

τὸ κατεβάζεις γρήγορα *(ταχέως... συστέλλεις αὐτά).* διότι ἔτσι κι ἔτσι λέει ὁ μέγας Ἰωάννης τῆς Κλίμακος, καὶ δὲν ὑπάρχει στὸ σύμπαν ἰσχυρότερο ὅπλο ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐπίκλησι». δὲν τὸν ἀφήνει νὰ σκεφτῇ λογικὰ ὅτι «Τί νὰ τὸ κάνω κατόπιν ἑορτῆς τὸ ἰσχυρὸ ὅπλο, ἀφοῦ ἡ ἐκσπερμάτωσι ἔγινε;». δὲν τὸν ἀφήνει ἐπίσης νὰ σκεφτῇ νηφάλια ὅτι ἀσφαλῶς ἡ ἐκσπερμάτωσι ἐπέφερε τὸν ταχύτατο μαρασμό, καὶ ὄχι ἡ μαστίγωσί του μ' αὐτὸ τὸ «ἰσχυρὸ ὅπλο». ὑποβάλλοντάς του δὲ ὁ δαιμονισμένος αὐτὸ τὸ ψεύτικο δικαιολογητικό, τοῦ προσφέρει ἕνα ἕτοιμο ἄλλοθι, γιὰ νὰ ξεγελάῃ τὴ συνείδησί του ἐκεῖνος ὁ ἴδιος. φαίνεται ὅμως ὅτι κάποιες φορὲς κάποιοι ἀνομολόγητα «ἀκρατεῖς» ἡσυχασταὶ δὲν μποροῦσαν στὸ γιόγκα νὰ κρατήσουν πολὺ τὴν ἀναπνοή τους, ἀλλὰ τὴν κρατοῦσαν λιγώτερο καὶ δὲν ἔφταναν στὴν ἐκσπερμάτωσι. αὐτοὶ ἔφταναν μόνο στὸ σημεῖο νὰ «βλέπουν ἀστεράκια», *ἄκτιστον φῶς* κατὰ τὴν ἀντίληψί τους. καὶ δημιούργησαν ὁλόκληρη θεολογία τοῦ «ἀκτίστου φωτός», ἀγνώστου κατὰ τοὺς 13 προηγουμένους αἰῶνες, τὸ ὁποῖο δὲν ἦταν παρὰ φαινόμενο μερικῆς ἀσφυξίας. ὅσο δὲ γιὰ τοὺς «ἐγκρατεστέρους» ἡσυχαστάς, ποὺ κατώρθωναν νὰ κρατήσουν τὴν ἀναπνοή τους μέχρι ἐκσπερματώσεως, φαίνεται ὅτι ἐν τέλει ἡ ἐκσπερμάτωσι αὐτή, ἀπὸ τὴν ὁποία μὲ τὴ βοήθεια τῆς συνταγῆς τοῦ Γρηγορίου Σιναΐτου εἶχαν ἀποσχίσει καὶ διαχωρίσει τὴν εὐθύνη τους, ἄρχισε κάτω ἀπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες νὰ τοὺς ἀρέσῃ γιὰ τὴν ἰδιότυπη κι «ἀναμάρτητη» ἡδονὴ ποὺ τοὺς προκαλοῦσε.

Οἱ τέτοιες νηπτικὲς ἐπιδόσεις τῶν ἡσυχαστῶν ἑρμηνεύονται καὶ μὲ τὸ σημερινὸ φαινόμενο τῆς κλεπτομανίας. ὅπως ὁμολογοῦν, ὅταν ἀνακρίνωνται, οἱ κλεπτομανεῖς, πλούσιοι ποὺ κλέβουν μικροπράγματα χωρὶς καμμιὰ βιοτικὴ ἀνάγκη, κλέβουν γιὰ νὰ βιώσουν τὸ *ἄγχος* τῆς ἐνδεχομένης συλλήψεώς των ἀπὸ τὴν ἀστυνομία, κι αὐτὸ τὸ *ἄγχος,* ποὺ τοὺς *ἄγχει ἀγχωδέστατα,* τοὺς προκαλεῖ ἐκσπερμάτωσι, ἢ στὶς γυναῖκες ὕγρανσι· καὶ ἡδονίζονται ἔτσι. καὶ γι' αὐτὸ κλέβουν.

Στὶς 10-1-2008 ἔμεινα κατάπληκτος ἀκούοντας ἀπὸ ῥαδιόφωνα καὶ διαβάζοντας σ' ἐφημερίδες (Δημοτικὸ Ῥαδιόφωνο Θεσσαλονίκης FM 100, μεσημβρινὸ δελτίο εἰδήσεων 2-3 μ.μ. τῆς 10 Ἰανουαρίου 2008, κι ἐφημερίδες 10 καὶ 11 Ἰανουαρίου 2008), ὅτι δεκαπεντάχρονος μαθητὴς γυμνασίου στὰ Γιανιτσά, δασκαλεμένος ἀπὸ πορνικὴ ἱστοσελίδα τοῦ διαδικτύου, αὐνανίστηκε σφίγγοντας τὸ λαιμό του μὲ ὑφασμάτινη ζώνη μέχρι πνιγμοῦ, γιὰ νὰ ἡδονιστῇ περισσότερο, κι ἔπαθε ἀνακοπὴ καρδιᾶς. γιατροὶ ἐπανέφεραν σὲ λειτουργία τὴν καρδιά του μὲ καρδιομαλάξεις, κι αὐτὸς ἐπέζησε. ἀπὸ ἄλλη ῥαδιοφωνικὴ ἐκπομπὴ ἄκουσα τὴν ἴδια μέρα ἀπὸ σχολιαστὰς καὶ γιατροὺς ὅτι αὐτὸ εἶναι στὴν Ἀμερικὴ καὶ στὴν Εὐρώπη γνωστὴ καὶ συνηθισμένη σεξουαλικὴ ἀνωμαλία κι ὀνομάζεται τσόκινγκ γκέιμ (=παιχνίδι

πνιγμοῦ). μετὰ ἀπ' αὐτὸ βρῆκα στὴν ἐγκυκλοπαίδεια Μπριτάνικα (53,343) καὶ σ' ἄλλες ὅτι στὶς Η.Π.Α. 50 περίπου ἄτομα κάθε χρόνο πεθαίνουν ἀπὸ τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ αὐνανισμοῦ, καθὼς σφίγγουν τὸ λαιμό τους μὲ βρόχο, κι ὅτι ἡ βουδδιστικὴ - ἡσυχαστικὴ αὐτὴ σεξουαλικὴ ἀνωμαλία λέγεται ἀσφυξιοφιλία ἢ ἀσφυξιολαγνεία. οἱ πεπειραμένοι ἀστυνομικοὶ τῶν σχετικῶν χωρῶν, ὅταν τοὺς τέτοιους τους βρίσκουν ἀπαγχονισμένους, καταλαβαίνουν τί ἀκριβῶς συνέβη καὶ δὲν ἀσκοῦν καμμία ἔρευνα ἢ δίωξι. αὐτὸ λοιπὸν τὸ *ἄγχος* ἢ *ἀγχόνη,* τὸ τσόκινγκ γκέιμ, πρὶν ἀπὸ τοὺς κλεπτομανεῖς καὶ τοὺς Εὐρωπαίους κι Ἀμερικανοὺς αὐνανιστὰς τὸ ἀνακάλυψαν οἱ ἡσυχασταὶ ἢ μᾶλλον τὸ κατηχήθηκαν ἀπὸ τὸ βουδδισμὸ μέσῳ μωαμεθανῶν δερβίσηδων τέως βουδδιστῶν καὶ τοῦ γκουροὺ Γρηγορίου Σιναΐτου. καὶ μέχρι σήμερα οἱ ἀνώμαλοι αὐτοὶ θεωροῦνται ὡς ἡ ἀκρότης τῆς πνευματικότητος καὶ οἱ ὑψιπετέστεροι τῶν νηπτικῶν· οἱ μαλάκες καὶ χοντρομαλάκες· οἱ σφιχτοπαιχτομαλάκες.

Στὴν κοινωνικὴ ζωὴ οἱ ἡσυχασταὶ ὡς αὐνανισταὶ ἦταν οἱ πιὸ εὐερέθιστοι κι ἐριστικοὶ ἄνθρωποι ποὺ κυκλοφόρησαν ὡς «Χριστιανοί». εἶναι οἱ μόνοι νηπτικοὶ ποὺ κατώρθωσαν νὰ διχοτομήσουν τὸ Βυζαντινὸ κράτος σὲ κράτος τῶν Παλαιολόγων καὶ κράτος τῶν Καντακουζηνῶν. ἀκόμη καὶ οἱ σημερινοὶ ὑποστηρικταί τους κι ἐν μέρει μιμηταί τους, ἢ μᾶλλον προσποιούμενοι τοὺς μιμητάς των, εἶναι ἄτομα ἰδιαζόντως εὐρέθιστα κι ἐριστικά. φέρουν ἐμφανὲς τὸ στίγμα τοῦ ἰδιοτύπου θρήσκου αὐνανιστοῦ. διότι ὁ αὐνανισμὸς τοὺς κάνει ἰδιαζόντως εὐερέθιστους κι ἐριστικούς.

Γιὰ τὴν παραχάραξι καὶ παρερμηνεία τῶν βιβλικῶν καὶ «πατερικῶν» χωρίων, μὲ τὰ ὁποῖα, ὡς δῆθεν ὁμόφωνα καὶ στηρικτικὰ τῶν καινῶν δαιμονίων ποὺ εἰσάγει στὴν ἐκκλησία ὁ βρόμικος καὶ ἄφρων Γρηγόριος Σιναΐτης, ὁ ἀρχιμαλάκας, προσπαθεῖ νὰ τεκμηριώσῃ τὰ λεγόμενά του στὴν παράγραφο 3, δὲν χρειάζεται νὰ πῶ. εἶναι φανερὲς στὸν καθένα. μόνο τὸ χωρίο τοῦ Στουδίτου Συμεὼν τοῦ νέου θεολόγου τὸν εὐνοεῖ· ποὺ κι αὐτὸς ὁ χολερικὸς νάρκισσος φαίνεται αὐνανιστὴς καὶ διακεκριμένος μαλάκας.

11. *Ἅγιον Ὄρος*

Ἅγιον Ὄρος λέγεται στὴ Βίβλο καὶ ἰδίως πρώτη φορὰ καὶ περισσότερο στοὺς Ψαλμούς, ἔπειτα στὸν Ἠσαΐα, κι ἔπειτα σ' ἄλλους προφῆτες, ὁ λόφος τῆς ἀκροπόλεως τῆς Ἰερουσαλήμ, ἐπάνω στὸν ὁποῖο ἦταν κτισμένος ὁ μοναδικὸς ναὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ *οἶκος τοῦ Κυρίου,* καὶ τὸ ἀνάκτορο τοῦ Δαυΐδ. ὁ ὅρος σημαίνει «ὄρος ἀφιερωμένο στὸν

Κύριο». δύο φορὲς τοὐλάχιστο ἐπεξηγεῖται ὅτι εἶναι τὸ *ὄρος τοῦ θεοῦ ὃ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ* (Ψα 68,16-17) καὶ *ὄρος Σιὼν τοῦτο ὃ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ (Κύριε)* (Ψα 73,2). ἐκτὸς ἀπὸ μία φορά, ποὺ λέγεται στὴν Παραλειπομένη τὸ ἀρχικὸ γεωγραφικό του ὄνομα *Ἀμωρία* (Πα 38,1 *ἤρξατο Σαλωμὼν τοῦ οἰκοδομεῖν τὸν οἶκον Κυρίου ἐν Ἰερουσαλὴμ ἐν Ὄρει τοῦ Ἀμωρία*), ὅλες τὶς ἄλλες φορὲς λέγεται *Ἅγιον Ὄρος, Ὄρος τοῦ Κυρίου, Ὄρος τοῦ θεοῦ,* καὶ *Ὄρος Σιών* (*Ὄρος Ἅγιον* Ψα 3,4· 15,1· 44,4· 49,2· 98,9· Ζα 8,3. *Ὄρος Κυρίου* Ψα 24,3· Ἠσ 3,2· Ζα 6,3. *Ὄρος θεοῦ* Ψα 68,17· 77,59. *Ὄρος Σιὼν* Ψα 2,7· 49,13· 73,2· 77,73· 123,1· Ἠσ 5,15· 11,11· 12,4· 13,10· 15,21· 17,19. *Σιὼν Ὄρος τὸ ἅγιον* Ψα 2,7). ἀλλὰ κι ὅσες φορὲς μετὰ τὸ Δαυῖδ λέγεται στὴ Βίβλο *Σιών,* ἐννοεῖται αὐτὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος. ἐκεῖ σ' αὐτὸ τὸ *Ἅγιον Ὄρος* βρίσκονταν οἱ αὐτόγραφες ἀπὸ τὸ θεὸ δέκα ἐντολὲς στὴν ξύλινη *κιβωτὸν τῆς διαθήκης,* καὶ μέσα σὲ χρυσὸ κιβώτιο, ὁλόκληρη ἡ *Ἁγία Γραφή,* ὅση ἦταν γραμμένη κάθε φορά, στ' αὐτόγραφα τῶν προφητῶν, κι ὅλη αὐτὴ ἡ Βίβλος ἦταν μέσα στὰ *ἅγια τῶν ἁγίων* ἢ *γραμματεῖον* ἢ *δαβὶρ* (=γραμματοφυλάκιον), κι αὐτὸ ὅλο πάλι περιβαλλόταν ἀπὸ τὸ ναὸ τοῦ Κυρίου, ποὺ ἦταν κτισμένος ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ σκοπό, γιὰ καλύπτρα καὶ θήκη τῆς Βίβλου. καὶ περιφρουροῦνταν ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸ ἱερατικὸ δῆμο Γεδσὼν τῆς φυλῆς τοῦ Λευΐ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀποστολὴ ἦταν αὐτό, νὰ φρουρῇ τὴν *Ἁγία Γραφὴ* στὸ *Ἅγιον Ὄρος,* ἐνῷ ἡ κυριώτερη ἀποστολὴ τοῦ ἐπίσης ἱερατικοῦ δήμου Μεραρὶ ἦταν νὰ παράγῃ ἀντίγραφα τῆς *Ἁγίας Γραφῆς* καὶ νὰ τὴ διδάσκῃ στὰ σχολεῖα καὶ στὶς συναγωγές· τοῦ δὲ δήμου Καὰθ ἀποστολὴ ἦταν νὰ ἱερατεύῃ· αὐτοὶ οἱ τρεῖς δῆμοι ἀποτελοῦσαν τὴ φυλὴ τοῦ Λευΐ.

Ἡ ὀνομασία *Ἅγιον Ὄρος* δόθηκε πολὺ μετὰ Χριστὸν σὲ τέσσερα διαφορετικὰ ὄρη τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, στὰ ὁποῖα διαβίωναν μοναχοί. πρῶτα ὠνομάστηκε ἔτσι τὸ ὄρος Σινὰ γιὰ 114 χρόνια ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανὸ μέχρι τὸν Ἡράκλειο (527-641), ἀλλὰ καὶ στὸ ἑξῆς. ἔπειτα, ἐπειδὴ οἱ μωαμεθανοὶ Ἄραβες κατέλαβαν τὸ Σινά, στὸ Βυζάντιο φύτρωσαν ἄλλα δυὸ ὄρη ποὺ διεκδίκησαν τὴν ὀνομασία αὐτὴ γιὰ 322 χρόνια ἀπὸ τὸν Ἡράκλειο μέχρι τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ (641-963), ἀλλὰ καὶ στὸ ἑξῆς· τὸ ἕνα ἦταν ὁ Ὄλυμπος τῆς Προύσης καὶ τὸ ἄλλο τὸ Γαλήσιον τῆς Ἐφέσου. ἀνάμεσα στὰ ἔτη 963-969 τὸν τίτλο πῆρε τέταρτο τὸ ὄρος Ἄθως στὴ χερσόνησο τῆς Χαλκιδικῆς Ἀκτὴ καὶ τὸν ἔχει μέχρι σήμερα. στὸ μακροβιώτερο αὐτὸ Ἅγιον Ὄρος ἡ ὀνομασία ἐπεκτάθηκε σιγὰ σιγὰ καὶ σ' ὅλη τὴ χερσόνησο.

Ἡ χρῆσι τοῦ τίτλου *Ἅγιον Ὄρος* γιὰ τὰ τέσσερα προειρημένα ὄρη εἶναι ἀσφαλῶς ἀλαζονική καὶ βλάσφημη, διότι *Ἅγιον Ὄρος* μετὰ Χριστὸν μπορεῖ νὰ ὀνομάζεται, ἀλληγορικῶς βέβαια, μόνο ἡ Χρι-

στιανικὴ πίστι, ἡ ἐκκλησία. ἦταν δὲ ἡ χρῆσι τοῦ τίτλου αὐτοῦ ἀλαζονικὴ καὶ βλάσφημη κυρίως στὸ στόμα τῶν πρώτων ποὺ ὠνόμαζαν μ' αὐτὴ τὴν ὀνομασία τὰ τέσσερα ὄρη. οἱ μετέπειτα δὲν ἔχουν συνείδησι τῆς βλασφημίας. δὲν εἶναι δὲ καθόλου βλάσφημη στὸ στόμα ἐκείνων ποὺ τὴν ἐννοοῦν ὡς ἁπλὸ τοπωνύμιο, ὅπως λέμε Ἱεράπετρα, Ἱεράπολις, Ἱεροκαισάρεια, κλπ.. διότι καὶ τ' ὄνομα *Πίνδος* σημαίνει «Ἅγιον Ὄρος», ὅπως ἀνακοίνωσα ὡς ἑρμηνεία μου σ' ἕνα πανελλήνιο ἐπιστημονικὸ συνέδριο τῶν Γρεβενῶν τὸ 1993 (Μελέτες 2, 112 - 116 μελέτη «Τὸ ὄνομα *Πίνδος*»). εἶχαν καὶ οἱ εἰδωλολάτρες Ἅγια Ὄρη, στὰ ὁποῖα διαβίωναν μοναχοί, *Σελλοὶ ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι,* ὅπως τοὺς λέει ὁ Ὅμηρος (Π 235), ἐπειδὴ ἀσκοῦσαν τὶς εἰδωλολατρικὲς «ἀρετὲς» τῆς *ἀλουσίας* καὶ τῆς *χαμευνίας,* δηλαδὴ τῆς «ἀπλυσιᾶς» καὶ τῆς «χαμαικοιτίας». μετὰ Χριστὸν ἡ ὀνομασία *Ἅγιον Ὄρος* γιὰ ὁποιαδήποτε κοινότητα, μοναχικὴ ἢ ἄλλη, ἀποτελεῖ ἀντιποίησι τίτλου τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀθέτησί της καὶ βλασφημία. *Ἅγιον Ὄρος* εἶναι μόνον ὅλη ἡ Χριστιανωσύνη.

12. Ἅγιον Ὄρος Χαλκιδικῆς

Κατὰ τὸ β΄ μισὸ τοῦ 10^{ου} αἰῶνος ἱδρύθηκαν οἱ τρεῖς ἀρχαιότερες μονὲς τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω, μονὴ Λαύρας (963), μονὴ Ἰβήρων (980), καὶ μονὴ Βατοπεδίου (985). ἀρχικὰ ὑποστηρίχθηκαν ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες Νικηφόρο Φωκᾶ καὶ τὸ δολοφόνο του Ἰωάννη Τσιμισκῆ, κι ἔπειτα ἀπὸ ἄλλους, καθὼς κι ἀπὸ Τούρκους σουλτάνους. οἱ δυὸ πρῶτες ἱδρύθηκαν ἡ Λαύρα ὡς μονὴ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ Ἰβήρων ὡς μονὴ τῶν Ἰβήρων (=Γεωργιανῶν) καὶ λοιπῶν ἀλλοδαπῶν. ἡ μονὴ Βατοπεδίου, ποὺ ἱδρύθηκε ἀργότερα, ὠνομάστηκε ἔτσι, ἐπειδὴ μέχρι τότε τὰ σύνορα τῆς *ἀβάτου* γιὰ τὶς γυναῖκες μοναστικῆς περιοχῆς ἦταν στὴ θέσι της ἀφήνοντας τὸ οἰκόπεδό της ἀπ' ἔξω· ἦταν δηλαδὴ *βατὸν πεδίον* ἢ *βατοπέδιον.* γι' αὐτὸ τὸ ὄνομα λέγονται καὶ ἀνόητα παραμύθια. ἔπειτα ἱδρύθηκαν τὰ ἄλλα μοναστήρια, ποὺ ἔφτασαν νὰ εἶναι κάποτε 112, ἀπὸ δὲ τὰ τέλη τῆς τουρκοκρατίας ἔμειναν τὰ σημερινὰ 20 μοναστήρια. σήμερα τὸ «Ἅγιον Ὄρος» εἶναι *ἄβατον* στὶς γυναῖκες καὶ σ' ὅλα τὰ θηλυκὰ ζῷα, «γιὰ νὰ μὴν ἐρεθίζωνται οἱ πατέρες», ὅπως μοῦ ἐξήγησαν οἱ ἴδιοι. πρόλαβα τὴ μεγάλη πυλαία ἀψίδα καὶ τοξοειδῆ ταμπέλα στὰ κατὰ ξηρὰν σύνορα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὰ κατὰ τὴν Οὐρανούπολι, ποὺ ἔλεγε· «Ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος θηλέων καὶ τροχοφόρων». σήμερα ὁ Ἁγιορείτικος μοναχισμὸς ἔχει ὅλη τὴ χερσόνησο Ἀκτή, ἡ ὁποία ἔχει μῆκος περίπου 60 χιλιόμετρα καὶ μέσον ὅρο πλάτους 8 χιλιόμετρα, εἶναι δηλαδὴ ἐκτάσεως περίπου 500

τετραγωνικῶν χιλιομέτρων κι ἐκτὸς ἀπὸ τὰ 20 μοναστήρια (11 στὴν παραλία καὶ 9 στὰ μεσόγαια) ἔχει 11 σκῆτες (χωριὰ συγκεντρωμένων κελλιῶν) καὶ 670 περίπου κατάσπαρτα κελλιὰ (=σπίτια), σύνολο δὲ μοναχῶν περίπου 2.000. οὐδέποτε οἱ ναοί του εἶναι στὸ ὄνομα κάποιας ἁγίας, οὔτε ὑπάρχουν εἰκονίσματα θηλέων ἁγίων. «γιὰ νὰ μὴν ἐρεθίζωνται οἱ πατέρες», ὅπως ἐξηγοῦν οἱ Ἁγιορεῖτες. ἄκουσα ἀπὸ ἡλικιωμένους Ἁγιορεῖτες ὅτι μερικοὶ μοναχοὶ ἐρεθίζονται κι ἀπὸ εἰκονίσματα τῆς Παναγίας, ὅταν τὴν ἀσπάζωνται. ἡ Παναγία εἶναι ἡ μόνη γυναίκα ποὺ βλέπουν, ὅταν «εἶναι μέσα»· διότι βγαίνουν βέβαια συχνὰ καὶ ἔξω. οἱ Ἁγιορείτισσες γάτες ἔχουν καὶ γατάκια, τὰ ὁποῖα φυσικὰ σπέρνονται ὅπως καὶ τὰ κοσμικὰ γατάκια. ἔχω δῆ ἀρκετὲς φορὲς καὶ νεογνὰ ἀγρίων ζῴων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἰδίως ἄγρια γουρουνάκια καὶ πουλιά. δὲν ὑπάρχει ποτὲ ἄγριο ζῷο ποὺ νὰ μονάζῃ· οἱ δὲ γάτες οὔτε καὶ ἥμερες. καὶ οἱ πρῶτες γυναῖκες ποὺ βλέπουν οἱ μοναχοί, ὅταν βγαίνουν τὸ καλοκαίρι, φοροῦν μόνο μαγιὼ μπικίνι· στὶς παραλίες τῆς Ἱερισσοῦ καὶ τῆς Οὐρανουπόλεως. μέσα στὸ Ὄρος γυναῖκες μὲ μπικίνι ἢ χωρὶς μπαίνουν μὲ κρὶς κρὰφτ μόνο μέχρι τὶς πρῶτες μονὲς Δοχειαρίου καὶ Χελανδαρίου. σπανίως μερικὲς τολμηρὲς μπαίνουν καὶ πιὸ μέσα. γυναῖκες ντυμένες κάνουν μόνο τὸν περίπλου τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ τὸ καράβι τους πλησιάζει τὴν παραλία ἢ τὰ 11 παράλια μοναστήρια σὲ ἀπόστασι «βολῆς τόξου», ἂν καὶ οἱ καραβοκύρηδες δὲν γνωρίζουν πόση εἶναι ἡ «βολὴ τόξου». πάντοτε κάποιοι ἐπιφανεῖς μοναχοὶ κατεβάζουν στὸ καράβι λείψανα ἢ εἰκονίσματα, γιὰ νὰ τ' ἀσπαστοῦν οἱ γυναῖκες. οἱ ἄλλοι τὶς βλέπουν ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν κελλιῶν τους μὲ τὰ κυάλια· ἰσχυρὰ κυάλια. βλέπουν ὅμως οἱ μοναχοὶ γυναῖκες μὲς στὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ στὰ περιοδικά, στὴν τηλεόρασι, στὸ βίντεο ἢ DVD, καὶ στὸ διαδίκτυο. στὸ Ἅγιον Ὄρος τὰ μόνα ποὺ δὲν βλέπουν γυναῖκα ποτὲ εἶναι τὰ δέντρα· κι ἐκεῖνα μόνο μέχρι νὰ κοποῦν.

Ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐγὼ δὲν τὸ θεωρῶ κακὸ οἱ καλόγεροι νὰ βλέπουν ντυμένες γυναῖκες καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ Ἅγιον ὄρος καὶ μέσα. δικό τους δόγμα εἶναι νὰ μὴ βλέπουν. καὶ δὲν ἔχουμε δικαίωμα διαφωνίας.

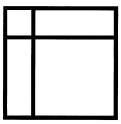

Δ. ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

1. Ἡ κερκόπορτα
2. Διχοῦ παρών
3. Τὸ τρίπτυχο τῶν μοναχικῶν ἀρετῶν
4. Ἀκτήμονες
5. Ὁ θεὸς καὶ ὁ Θεόφιλος
6. Ἡ μονὴ «Πανάγιος Τάφος»
7. Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἡ Μοναστηριώτισσα
8. Τὸ ἄπλυτο χρῆμα τῶν γεροντάδων
9. Νικόδημος Ἁγιορείτης
10. Οἱ στάρετς
11. Σιλουανὸς ὁ Τάταρος
12. Σωφρόνιος Σαχάρωφ ὁ Ῥῶσος τοῦ Ἔσσεξ
13. Ὁ βαρήκοος ὁραματιστής
14. Πορφύριος
15. Ἀβράμιος
16. Παρακμάσιος
17. Στυλιανὸς Ῥουμάνος ὁ διορατικός
18. Ἐπιστολή
19. Ἁγιορεῖτες
20. Νέον Λειμωνάριον
21. Διάλογοι
22. Ὁ καπνιστής
23. Εἰδικὴ ἀναφλεξιμότης
24. Παρακώλυσις τοῦ γαμεῖν
25. Σίλβεστρος
26. Ἰδιοκτήτης ψυχῶν
27. Ντίλβιν (Dilvin)
28. Προφητεία στὸ Ἁγιονόρος
29. Τὸ εἰκοσιτετράωρο τοῦ Ἁγιορείτου
30. Τὰ ἑφτὰ κι ἑφτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα τοῦ μοναχισμοῦ
31. Τεστάρισμα ψευδοπροφήτου
32. Ὁ ἀποθέτης
33. Καλοὶ ἄνθρωποι στὸ μοναχισμό
34. Κρά
35. Εὐφροσύνη

ΛΕΥΚΗ

Δ. ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

1. Ἡ κερκόπορτα

Οἱ παπικὲς διεισδύσεις κι ἐπιδράσεις στὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μέσῳ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, δηλαδὴ τῶν μοναστηριῶν τῆς χερσονήσου Ἀκτῆς, στὸ ἀκρωτήριο τῆς ὁποίας εἶναι ὁ Ἄθως, ἐπιτεύχθηκαν ὄχι μόνο μὲ προπαγανδιστικὴ προσπάθεια τῶν παπικῶν, ἀλλ' εἶναι κάτι ποὺ τὸ ἐπιζήτησαν ἀπρόσκλητοι καὶ τὸ διενήργησαν αὐτοβούλως οἱ ἴδιοι οἱ Ἁγιορεῖτες, οἱ δὲ παπικοὶ ἅρπαξαν τὴν εὐκαιρία σὰν ἀπροσδόκητο κελεπούρι. οἱ Ἁγιορεῖτες πολὺ πρόθυμα προσφέρθηκαν νὰ παίξουν τὸ ῥόλο τοῦ εἰσαγωγέως παπικῶν δοξασιῶν στὴν ἐκκλησία, μὲ παπικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα μετέφρασαν, διασκεύασαν, ἐξέδωκαν, καὶ διέδωσαν οἱ ἴδιοι κατὰ τὴν τουρκοκρατία ἢ καὶ μετέπειτα.

Τὸν 17ο αἰῶνα ὁ Κρητικὸς Ἁγιορείτης Ἀγάπιος Λάνδος (1600-1670) μετέφρασε διασκεύασε κι ἐξέδωκε τὸ 1641 ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ ἢ γαλλικὰ τὸ παπικὸ βιβλίο «Ἁμαρτωλῶν σωτηρία», ἕνα βιβλίο γεμάτο γαλλικὰ καὶ προβηγκιανὰ διηγήματα μὲ κόμητες καὶ πυργοδέσποινες καὶ παπικὲς δεισιδαιμονίες καὶ κακοδοξίες, τὸ ὁποῖο δηλητηρίαζε κι ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ δηλητηριάζῃ τὸν ἑλλαδικὸ κυρίως ὀρθόδοξο λαό, καὶ σὲ κάπως μικρότερο βαθμὸ καὶ τὸ σλαβικό. δεδομένου ὅτι ἡ Κρήτη ἔπεσε στὰ χέρια τῶν Τούρκων μόλις τὸ 1669, ὁ Λάνδος, ποὺ δὲν ἔζησε σὲ τουρκοκρατία παρὰ μόνο ἐλάχιστα ὡς ἐφήμερος κάτοικος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, γεννήθηκε ἀνατράφηκε μεγάλωσε καὶ ἔζησε κυρίως στὴ φραγκοκρατούμενη Κρήτη κι ἀργότερα στὴ Βενετία, τὴν πρωτεύουσα τοῦ κράτους του, ὅπου πῆγε ὡς μοναχὸς Ἁγιορείτης καὶ κατακάθισε. ἐκεῖ ἔβρισκε καὶ μελετοῦσε πολὺ διάφορα βιβλία παπικά, καί, ἄκριτος καθὼς ἦταν, ἐμποτιζόταν τελείως ἀφύλακτα ἀπ' αὐτά, μετέφραζε, ἔγραφε, κι ἐξέδιδε κείμενά του, κερδοσκοποῦσε μὲ βιβλία «γεωπονικὰ» καὶ ἄλλα μὴ χριστιανικά, ποὺ ἐξέδιδε κι ἐμπορευόταν, κι ἀναζωπύρωνε τοὺς φράγκικους καὶ παπικοὺς νηπιακοὺς καὶ νεανικοὺς ἐθισμούς του καὶ τὴν παπικὴ προπαιδεία του. στὴ Βενετία βρῆκε μετέφρασε κι ἐξέδωκε τὴν παπικὴ «Ἁμαρτωλῶν σωτηρία». στὴ συνέχεια τὸ βιβλίο «του» αὐτὸ διαδόθηκε πάρα πολὺ καὶ

διαδίδεται ἀκόμη μέχρι σήμερα στὸν ἀκατήχητο καὶ δεισιδαίμονα λαό, καὶ τὸν μαστουρώνει μὲ παπικὲς διδαχές, ὥστε νὰ μὴν ξέρῃ τί φρονεῖ ἡ ὀρθόδοξη ἐκκλησία, ἀλλὰ νὰ θεωρῇ ὡς ὀρθόδοξα δόγματα διάφορες παπικὲς δοξασίες καὶ δεισιδαιμονίες. ἔτσι λ.χ. τὸ παπικὸ δόγμα, ποὺ παρεισέφρησε ἀρχικὰ μέσῳ τῆς Ὁμολογίας τοῦ Δοσιθέου Ἰεροσολύμων, ὅτι οἱ λαϊκοὶ δὲν πρέπει νὰ διαβάζουν Ἁγία Γραφὴ κι ὅτι τὸ διάβασμα τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι ἐπικίνδυνο καὶ ὁδηγεῖ σὲ αἱρέσεις, στὴ συνέχεια μέσῳ τῶν μοναχῶν τοῦ «Ἁγίου Ὄρους» τῆς Χαλκιδικῆς ἔχει περάσει στοὺς ὀρθοδόξους, ἔχει εἰσχωρήσει στὸ μεδούλι τῶν κοκκάλων τους, καὶ τώρα πιὰ εἶναι πολὺ διαδεδομένη καὶ βαθιὰ ῥιζωμένη κακόδοξη ἀντίληψι σ' ὅλο τὸν ὀρθόδοξο λαὸ κι ἔχει ἐμποτίσει τὴν ψυχή του καὶ τὴ συνείδησί του. φροντίζουν γι' αὐτὸ τὸν ἐμποτισμὸ καὶ διάφοροι ἡλικιωμένοι ἢ νεαροὶ «γεροντάδες», τόσο Ἁγιορεῖτες ὅσο καὶ θαυμασταὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σατανικώτερα παπικὰ δόγματα, ἄγνωστο στοὺς ἀρχαίους πατέρες τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖο ἐπινόησε κι ἐξαπέλυσε ὁ πάπας Ῥώμης, ἰδίως μετὰ τὴν ἐν Τριδέντῳ «οἰκουμενικὴ» σύνοδό του τὸ 1546, ἐπειδὴ ἡ Ἁγία Γραφὴ ἐλέγχει τὴν παπικὴ ἔπαρσι καὶ κακοδοξία ὅσο τίποτε ἄλλο καὶ τοῦ πάπα Ῥώμης τοῦ τραβάει τὸ χαλὶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. ἐπίσης τὸ δόγμα τῆς παπικῆς ἐν Τριδέντῳ «οἰκουμενικῆς συνόδου» γιὰ τὸν Βιβλικὸ Κανόνα καὶ γιὰ τὸ ἰσόκυρο κάθε μεταβιβλικῆς λαϊκῆς παραδόσεως, δοξασίες οἱ ὁποῖες πρὸ τοῦ 1546 ἦταν ἄγνωστες στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία, εἶναι πανθομολογούμενο καὶ ἀναντίρρητο ὅτι ἔχουν καθίσει σὲ πολλοὺς ὀρθοδόξους γιὰ τὰ καλά, κι αὐτοὶ σήμερα κόβουν τὸ κεφάλι τους γιὰ τὴν ὀρθοδοξία αὐτῶν τῶν κακοδοξιῶν.

Τὸ 17ο αἰῶνα οἱ παπικοὶ διωχέτευσαν διὰ μέσου τοῦ Ἁγίου Ὄρους στὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ ἐκκλησία τὸ περιβόητο κομποσχοίνι· τὸ εἰδωλολατρικὸ βουδδιστικὸ μωαμεθανικὸ καὶ παπικὸ κομποσχοίνι, ποὺ οἱ Ἁγιορεῖτες τὸ διέδωσαν ὡς ἐργαλεῖο προσευχῆς καὶ ἔμβλημα ὑψηλῆς πνευματικότητος καὶ ἀκραιφνοῦς ὀρθοδοξίας σ' ολη τὴν ὀρθόδοξη χριστιανικὴ ἐκκλησία. εἶπα γι' αὐτὸ ἀρκετὰ στὰ προηγούμενα.

Τὸν 18ο αἰῶνα ἐμφανίστηκε ὁ Νάξιος μοναχὸς Νικόδημος Καλλιβούρτσης (1749 - 1809). ὁ γνωστὸς πλέον ὡς Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, καταγόμενος ἀπὸ ἔδαφος τὸ ὁποῖο μέχρι τὸ 1566 ἦταν γιὰ 362 χρόνια φραγκοκρατούμενο, τουρκοκρατήθηκε δὲ μόνο γιὰ 255 χρόνια καὶ μόνο μετὰ τὴν τεσσάρων σχεδὸν αἰώνων φραγκοκρατία του, ἐνῷ ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ μέχρι σήμερα καὶ παπικὸ πληθυσμό, καὶ γι' αὐτὸ μέχρι σήμερα σ' αὐτὸ κυρίως τὸ ἔδαφος καὶ στὴ Σῦρο, Κέρκυρα, Πάτρα, κι Ἀθήνα ἑδράζει καὶ βράζει ὁ ἐν Ἑλλάδι βατικάνειος

παπισμός, καὶ στὸν ἐπιτόπιο ὀρθόδοξο λαὸ ἔχουν καθίσει πολλοὶ παπικοὶ ἐθισμοί. καταγόμενος δηλαδὴ ὁ Καλλιβούρτσης ἀπὸ μέρος ὅπου ἄργησαν πολὺ «νὰ φορέσουν τούρκικο φακιόλιον» καὶ κυκλοφόρησαν καὶ κυκλοφοροῦν ἀκόμη κυρίως ἀνάμεσα «σὲ παπικὲς τιάρες», ποὺ οἱ μισοὶ τὶς φόρεσαν κιόλας γιὰ τὰ καλά, μετέφρασε ἀπὸ τὴν ἰταλική, ποὺ ἤξερε καλὰ ἀπὸ μικρὸ παιδί, κι ἐξέδωκε τὰ πολλὰ καὶ παπόβραστα καὶ παποσιροπιαστὰ βιβλία του, γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ πῶ περισσότερα παρακάτω καὶ τὰ ὁποῖα διαδόθηκαν στὸν ὀρθόδοξο λαὸ πάρα πολὺ καὶ τὸν ἔχουν μουλιάσει καὶ δηλητηριάσει στὴν ἀρρωστημένη παπικὴ νοοτροπία καὶ κακοδοξία. μέσα στὰ ψυχοφθόρα αὐτὰ βιβλία τοῦ Νικοδήμου ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι μόνο κομπάρσος ποὺ παριστάνει τὸ βασιλιᾶ ὁ ὁποῖος ἐμφανίζεται στὸ σενάριο μόνο γιὰ 1 λεπτό, τὸ δὲ λυτρωτικὸ ἔργο του μαζὶ μὲ τὴ διδασκαλία του ἀποτελοῦν στοιχεῖα μηδαμινά, ἐνῷ τὸ πᾶν γιὰ τὴ σωτηρία εἶναι ἡ προσωπικὴ ἀσκητικὴ δύναμι κι ἐπαγρύπνησι τοῦ ἀνθρώπου· καὶ τὸ «ἅγιον πνεῦμα» ἢ ἡ «χάρις» ἐννοοῦνται κατ' οὐσίαν σὰ μαγικὲς καὶ μυστηριώδεις δυνάμεις, μὲ τὶς ὁποῖες εἶναι φύσει καὶ ἀσκήσει καὶ οἰκείᾳ βουλήσει προικισμένος καὶ ὡπλισμένος ὁ ἀσκητής. οὔτε οἱ χιλιασταὶ δὲν μιλοῦν τόσο μειωτικὰ (ἠρέμως καὶ πονηρῶς μειωτικὰ) γιὰ τὸ ἅγιο πνεῦμα. κάθε φανατικός, ποὺ παθιάζεται σήμερα γι' αὐτὰ τὰ «πνευματικώτατα» βιβλία καὶ μαστουρώνεται μ' αὐτά, εἶναι σίγουρος ὅτι αὐτὰ εἶναι ἡ ἀκρότης τῆς ὀρθοδοξίας καὶ κόβει τὸ κεφάλι του γι' αὐτό.

Κατὰ τὰ ἔτη 1950 - 1960 ὁ ἀπανούργευτος ἀλλὰ κι ἀφελὴς Ἁγιορείτης μοναχὸς Θεόκλητος Διονυσιάτης, θαυμάζοντας κρυφὰ ζηλότυπα κι ἀνομολόγητα τὴ μαύρη δόξα τοῦ ψυχοπαθοῦς καὶ δαιμονισμένου παπικοῦ ἐραστοῦ τῆς Κλάρας Φραγκίσκου τῆς Ἀσσίζης μὲ τὰ «στίγματα τοῦ Ἐσταυρωμένου» στὶς παλάμες του, ἔγραψε ἕνα μυθιστόρημα βερμπαλιστικὸ καὶ ζηλότυπα μιμητικὸ κι ἀνταγωνιστικὸ «ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας», τὸ «Μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς»· γιὰ νὰ προβάλῃ τὸ εἴδωλο ἑνὸς φανταστικοῦ «Ἁγιορείτου Γέροντος», ποὺ εἶχε κι ἐκεῖνος τέτοια «στίγματα» σὰν τοῦ παλαβοῦ τῆς Ἀσσίζης, ἀλλ' ἀπὸ ταπεινοφροσύνη δὲν τὰ φανέρωνε ποτὲ μὰ ποτὲ τὰ τέτοια του θαυμαστὰ «στίγματα». καὶ ἦταν μόνο θεία πρόνοια τοῦ θαυμαστώσαντος κι ἀντιδοξάζοντος πάντας τοὺς ὁσίους αὐτοῦ νὰ περαστῇ τὸ θησαύρισμά του ἐκεῖνο στὸ μυθιστόρημα τοῦ Θεοκλήτου. τί δηλαδή; μόνο οἱ τρισκατάρατοι παπικοὶ θὰ ἔχουν τὰ τέτοια τους προσόντα; ἐμεῖς τἄχουμε καὶ μεγαλείτερα, κι ἂν τολμοῦν, ἂς ἔρθουν νὰ τὰ μετρήσουμε· τὰ δικά τους καὶ τὰ δικά μας· τὰ «στίγματα» δηλαδή. δὲν ἤξερε φυσικὰ ὁ Θεόκλητος ὅτι τὰ «στίγματα» αὐτὰ τοῦ παλαβοῦ τῆς Ἀσσίζης εἶναι σήμερα στὴν ψυχιατρικὴ διεγνωσμένα ὀργανικὰ ἐκδηλώ-

ματα ἰδιαζούσης ψυχικῆς καταστάσεως, καὶ δὲν ἔχουν καμμία σχέσι μὲ *τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,* τὰ ὁποῖα εἶχε στὸ *σῶμα αὐτοῦ* ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅπως γράφει ὁ ἴδιος στοὺς Γαλάτες (15,7), ἐννοώντας φυσικὰ τὰ σημάδια τῶν τραυμάτων στὸ κεφάλι καὶ στὶς πλάτες καὶ ἀλλοῦ ἀπὸ τοὺς λιθοβολισμοὺς καὶ τὶς μαστιγώσεις, ποὺ τοῦ ἔμειναν ἀπὸ διάφορες πόλεις καὶ ποὺ ἦταν συνέχεια τῶν τραυμάτων τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὰ καρφιὰ τῆς σταυρώσεως. τὰ ἄτομα ποὺ περιέρχονται στὴν προειρημένη σχετικὴ ψυχικὴ κατάστασι, ἂν μόνο ἀγγίξουν ἢ σύρουν ἐλαφρῶς τὸ δάχτυλό τους ἢ τὸ νύχι τους στὰ σημεῖα τοῦ δέρματός των, ὅπου «θέλουν στίγματα», ὕστερα ἀπὸ λίγο ἐμφανίζουν ἐκεῖ τὶς κόκκινες φλεγμονώδεις γραμμὲς καὶ στίξεις ποὺ ἔγραψαν νοερῶς μὲ ἄγγιγμα ἢ ἐπισυρμὸ τοῦ δαχτύλου τους.

Τὰ ἴδια στίγματα, μὲ τὸν φανταστικὸ «Ἁγιορείτη Γέροντα» τοῦ Θεοκλήτου, κατὰ τὴν ἴδια δεκαετία 1950 - 60, ἐμφάνιζε καὶ ἡ νεαρὴ τότε «μοναχὴ» «Ἁγία Ἀθανασία τοῦ Αἰγάλεω», σὲ μορφὴ μάλιστα «χειρογράφων ἐπιστολῶν ποὺ ἔγραφε ἡ Παναγία» ἀνορθογράφως ἐπάνω στὰ βυζιὰ τῆς σεμνῆς ἐκείνης νεάνιδος. ἀπὸ τὰ βυζιά της μάθαμε κι ὅτι ἡ Παναγία εἶναι ἀνορθόγραφη. ἡ Παναγία «ἡ εὐλογοῦσα τοὺς εὐλογοῦντας αὐτὴν καὶ ἀντιδοξάζουσα τοὺς δοξάζοντας αὐτήν», προνόησε, πρὶν γεράσῃ καὶ μαραθῇ ἢ πεθάνῃ ἡ Ἀθανασία, νὰ προλάβῃ ὁ ταλαίπωρος κόσμος νὰ δῇ τί σπουδαῖα βυζιὰ εἶχε στὰ νιάτα της ἡ «Ἁγία Ἀθανασία»· ἂν δὲν τὰ ἔβλεπε, πρᾶμα ποὺ ὁ ἀμετανόητος κόσμος δὲν θὰ τὄβρισκε πουθενὰ ἀλλοῦ, αὐτὸ θὰ ἦταν μιὰ παγκόσμια ἀπώλεια. γι' αὐτὸ τότε δὴ τότε ἡ «Ἁγία Ἀθανασία» σ' ἐκεῖνα ἀκριβῶς τὰ δυὸ τεμάχιά της ἔβγαζε σὰν κόκκινες αἱματώδεις φλεγμονὲς αὐτὰ τὰ ψυχικῆς δυνάμεως ἀνορθόγραφα καὶ ψυχωφέλημα αἱματώματα. καὶ οἱ ἐφημερίδες, διακονώντας πρόθυμα τὸ ἱεραποστολικό της ἔργο, φωτογράφιζαν τὰ θαυμαστωθέντα βυζιὰ τῆς Ἀθανασίας, γιὰ τὸ θεόπνευστο κείμενό τους δηλαδή, καὶ δημοσίευαν τὶς φωτογραφίες στὰ πρωτοσέλιδά τους, σὲ μιὰ ἐποχὴ μάλιστα ποὺ δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη στὸν τύπο οὔτε κρέμονταν ἀκόμη τέτοια τεμάχια στὰ τσιγκέλια τῶν περιπτέρων· καὶ ἦταν οἱ φωτογραφίες ἐκεῖνες ἄκρως περίβλεπτες καὶ περιζήτητες. ἤμουν μαθητὴς τοῦ ἑξαταξίου γυμνασίου τότε καὶ θυμοῦμαι πολὺ καλὰ τὸ σάλο ποὺ ἔγινε, ὅταν οἱ ἐφημερίδες δημοσίευαν τὶς φωτογραφίες μὲ τὰ ἐνεπίγραφα γυμνὰ μεγάλα βυζιὰ τῆς «Ἁγίας Ἀθανασίας» μὲ τ' ἀνορθόγραφα ἐπιστολικὰ σημειώματα τῆς Παναγίας.

Ἄσκησε λοιπὸν καὶ τὸ μυθιστόρημα ἐκεῖνο τοῦ Θεοκλήτου πολλὴ παπικὴ ἐπίδρασι στὸ ταλαίπωρο ὀρθόδοξο χριστεπώνυμο κοινό. δὲν ξέρω βέβαια ἂν τὸ μυθιστόρημα τοῦ Θεοκλήτου ἐπέδρασε στὴν Ἀθανασία ἢ τὰ χειρόγραφα ἐκεῖνα τῆς Ἀθανασίας, οἱ δύο περγαμηνές

της δηλαδὴ οἱ ζωντανές, ἐπέδρασαν στὸ Θεόκλητο κι ἔγραψε τὸ μυθιστόρημα. γιὰ τὴν ἐξακρίβωσι τῆς ἀκριβοῦς ἡλικίας τῶν δύο κειμένων χρειάζεται πολλὴ γραμματολογικὴ ἔρευνα, κι ἐγὼ βαρέθηκα νὰ τὴν κάνω. ξέρω ὅμως ὅτι ὁ Θεόκλητος τότε θεωρήθηκε ὡς «ἡ ἀκρόπολι τῆς ὀρθοδοξίας», «ὁ γκουροὺ τῆς θεοφορίας», «ὁ ἰδιοκτήτης τῆς πνευματικότητος» κι «ὁ ἀγιατολὰχ τῆς ὁσιότητος». μιὰ τρίχα ἀπὸ τὴ χτένα του ἂν ἔπεφτε, οἱ κυρίες τῶν σαλονιῶν ποὺ τὸν λάτρευαν θὰ τὴν ἔκαναν χαϊμαλὶ στὸν κόρφο τους. ἦταν ἕνας στάρετς, ποὺ δὲν εἶχε νὰ ζηλέψῃ τίποτε πλέον ἀπὸ τοὺς στάρετς τῆς ῥωσικῆς δεισιδαιμονίας καὶ παρακμῆς τῶν ἡμερῶν τοῦ Ῥασποῦτιν, οἱ ὁποῖοι ὡδήγησαν τὴ ῥωσικὴ ἐκκλησία αὔτανδρη στὴν κομμουνιστικὴ καταπακτή.

Στὴν καμπὴ τοῦ 20^{ου} πρὸς τὸν 21^{ο} αἰῶνα ἐμφανίστηκαν στὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ Νοτιοαμερικανοὶ μοναχοί, «ἀπόγονοι τῶν Ἴνκας», ὅπως καυχησιολογοῦν οἱ ἴδιοι –αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ καύχημα λέει ὁ Παῦλος *σάρκα*–, ἄνθρωποι μὲ ἰδιότυπη προπαιδεία παπικὴ καὶ παγανιστικὴ μαζί. εἶναι πασίγνωστο ὅτι στὴ Ν. Ἀμερικὴ οἱ παπικοὶ ἔφτιαξαν ἕνα ἔντονα παγανιστικὸ καὶ συγκρητιστικὸ θρήσκευμα, χαρμάνι δυὸ εἰδωλολατριῶν, παπικῆς καὶ ἰνδιάνικης. κι αὐτοὶ οἱ «ἀπόγονοι τῶν Ἴνκας» ὡς Ἁγιορεῖτες πλέον, μόλις ἔμαθαν λίγα ὑποφερτὰ ἑλληνικὰ ξαμολύθηκαν στὶς μεγαλουπόλεις καὶ στὰ σαλόνια καὶ «μυσταγωγοῦν στὴν πνευματικότητά τους» τὸν ἑλλαδικὸ ὀρθόδοξο λαό, καὶ ἰδίως τὶς ἀργόσχολες καὶ εὐλαβοκαυλιάρες κυρίες. καὶ μαζὶ μ' αὐτοὺς βέβαια καὶ πολλοὶ Ἕλληνες «πατέρες» καὶ «γεροντάδες», ποὺ γιὰ τοὺς ὀπαδούς των δὲν εἶναι ἀκριβῶς πατέρες ἀλλὰ θεούληδες. πρὶτς νὰ κάνουν αὐτοί, οἱ ὀπαδοὶ θὰ τὸ μαζέψουν σὲ μπουκάλια, ὅπως στὴν Ἀγγλία σὲ μπουκάλια μάζευαν τὰ χνῶτα τῶν μπήτλς.

Γιὰ νὰ γίνῃ σαφέστερο πόσο προσφέρεται τὸ Ἅγιον Ὄρος γιὰ κερκόπορτα τῆς ἐκκλησίας, εἶναι πάνυ ψυχωφελὲς καὶ τὸ συναξάριο τοῦ πατρὸς Δημητρίου. στὴ δεκαετία τοῦ 1930 καὶ ἑξῆς ἕνας ναυαγὸς περιέπεσε σὲ μιὰ παραλία τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ τὸν περιμάζεψαν οἱ μοναχοί. τόσο οἱ μοναχοὶ ὅσο κι αὐτὸς ἀπέδωσαν τὴ σωτηρία του στὴν Παναγία τὴν Ἀθωνίτισσα. κι αὐτὸς συγκλονισμένος ἀπαρνήθηκε ὅλα τὰ τοῦ κόσμου τούτου κι ἔταξε τὸν ἑαυτό του στὴν Παναγία ἐκείνη καὶ ἐκάρη μοναχὸς μὲ τ' ὄνομα Δημήτριος, τὸ ὁποῖο ζήτησε καὶ τοῦ ἔδωσαν. ὁ πατὴρ Δημήτριος, ἕνας ἄντρας ὡραῖος, ῥωμαλέος, ἀθλητικός, πολυτάλαντος, καὶ στὸ χαρακτῆρα του πολὺ ἀσκητικὸς καὶ πολὺ πειστικὸς καί γε χαριτωμένος, ταχύτατα ἔδειξε ὅτι ἦταν πρῶτον ἡ ἀκρότης τῶν μοναχικῶν ἀρετῶν καὶ μάλιστα τῆς ὑπακοῆς στὸ γέροντα, καὶ δεύτερον πανέξυπνος καὶ πολὺ ἐπιδεκτικὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων· καὶ ἀπόφοιτος γυμνασίου, ὅπως δήλωσε. ἔτσι, ὅταν ζήτησε ἀπὸ τὸ γέροντά του τὴν εὐλογία νὰ σπουδάσῃ θεολογία

(θεολογικὴ σχολὴ πρὸ τοῦ 1941 στὴν Ἑλλάδα ὑπῆρχε μόνο μία, ἡ τῶν Ἀθηνῶν), ὁ «διορατικὸς» γέροντάς του μὲ πολλὴ χαρὰ ἔκρινε ὅτι ὁ ὑποτακτικός του ἔπρεπε νὰ σταλῇ γιὰ σπουδὲς στὴν Ἀθήνα. ὅταν ὁ π. Δημήτριος πῆγε στὴν Ἀθήνα, ταχύτατα ὡς ἀριστοῦχος φοιτητὴς τῆς θεολογικῆς καὶ τοὐλάχιστον τριαντάρης καὶ παραπάνω, καὶ μοναχὸς Ἁγιορείτης, χειροτονήθηκε διάκονος, πρεσβύτερος κι ἀρχιμανδρίτης, κι ἐντάχθηκε στοὺς κληρικοὺς τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. ἔβγαλε δὲ καὶ τὴ θεολογικὴ σχολὴ μὲ ἄριστα. ὅταν ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ζήτησε ἱερέα γιὰ τ' ἀνάκτορα, κρίθηκε καταλληλότερος ὁ π. Δημήτριος. τὸ Ἅγιον Ὄρος ξεχάστηκε. τὰ χρόνια, κατὰ τὰ ὁποῖα χρημάτισε πρωθιερεὺς κι ἐξομολόγος τῶν ἀνακτόρων ὁ π. Δημήτριος, ἦταν τὰ χρόνια τῶν πολεμικῶν ἑτοιμασιῶν καὶ πρώτων ἀπειλῶν τοῦ Χίτλερ ἐναντίον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς ἀνθρωπότητος καθὼς καὶ τῶν πρώτων πολέμων του καὶ κατακτήσεών του. ὁ π. Δημήτριος ἐξωμολογοῦσε ὑψηλὰ πρόσωπα καὶ μάλιστα κυρίες τῶν τιμῶν καὶ συζύγους αὐλικῶν, στρατιωτικῶν, ὑπουργῶν, καὶ ἄλλων πολιτικῶν παραγόντων. ὅταν τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1941 οἱ Γερμανοὶ εἰσέβαλαν στὴν Ἑλλάδα, καθὼς πλησίαζαν τὴν Ἀθήνα, ὁ βασιλεύς, οἱ πολιτικοί, τμῆμα τοῦ ἐναπομείναντος στρατοῦ, κι ὁ χρυσὸς τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ἐπιβιβάστηκαν σὲ πλοῖο κι ἀπέπλευσαν πρὸς Κρήτη καὶ τελικὰ πρὸς Ἀλεξάνδρεια τῆς ἀγγλικῆς Αἰγύπτου. πάνω στὸ κατάστρωμα τοῦ πλοίου εἶδαν ὅλοι κατάπληκτοι τὸν π. Δημήτριο κουρεμένο, ξυρισμένο, καὶ μ' ἐξάρτησι βατραχανθρώπου. καὶ τοὺς συστήθηκε· «Δημήτριος ἢ Τζὴμ ἢ Ντέιβιντ Μπάλφουρ, Ἄγγλος εὐγενής, βαρῶνος τῆς βαρωνίας Μπάλφουρ, ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀγγλικῆς κατασκοπείας - ἀντικατασκοπείας ἐναντίον τῶν Γερμανῶν». σὰν παραμύθι φαίνεται, ἀλλ' εἶναι ἱστορικὸ γεγονός. ἡ κατασκοπευτικὴ ἐπιχείρησί του ἄρχισε ἀπὸ τὸ «ναυάγιό του» στὴν παραλία τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅπου τὸν ἔσωσε... ἡ Παναγία ἡ Ἀθωνίτισσα. ὁ ἐπὶ 20 χρόνια συγκάτοικός μου Παυσανίας Κουτλεμάνης τὸ 1980 γνώρισε μέσα σὲ πανεπιστημιακὴ βιβλιοθήκη τοῦ Λονδίνου τὸν «σὲρ Δημήτριο Μπάλφουρ» μὲ τὰ ἄπταιστα ἑλληνικά του, ὀγδοντάρη γέρο πλέον, ἀλλὰ κοτσανάτο, κι ὡμολογημένο μασόνο, καὶ συνομίλησε μαζί του. «Ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴ νιώθω σὰν πατρίδα μου» τοῦ εἶπε ὁ σέρ. πιστεύω κι ἐγὼ ὅτι ὁ Ἐγγλέζος ἀγαποῦσε τὴν Ἑλλάδα ὅπως ἀγαπάει ὁ λαγὸς τὰ μαρούλια καὶ συνέβαλε καὶ στὴ δολοφονία τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ· ἐπειδὴ οἱ Ἄγγλοι εἶχαν τοῦ χεριοῦ τους τὸν βασιλέα Γεώργιο, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸν Μεταξᾶ, ὁ ὁποῖος, καθὼς νοσηλευόταν τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1941 γι' ἀμυγδαλές, δολοφονήθηκε μὲ μία ἔνεσι ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία καὶ τοῦ ἔκανε ἕνας Ἄγγλος στρατιωτικὸς ἀρχίατρος (= ἀντισυνταγματάρχης). κι ὁ θάνατος τοῦ δολοφονηθέντος ἐ-

πῆλθε σὲ λίγα λεπτά. ὁ γερο-Μπάλφουρ λοιπὸν τὸ 1980 ἀσχολοῦνταν μὲ μιὰ ἔρευνα γιὰ τὸν «Ἅγιο Δημήτριο»· ἡ θεολογική του ἰδιότητα κι ἐνασχόλησι τοῦ κάθισε σὰ χόμπυ γιὰ τὰ γηρατειά. ἰδανικὴ κερκόπορτα τῆς ἐκκλησίας τὸ *ἄβατον* Ἅγιον Ὄρος. ὁ π. Δημήτριος μόνο γυναίκα ποὺ δὲν ἦταν. ὁ π. Δημήτριος Μπάλφουρ ἦταν πράκτορας τῆς Ἀγγλίας γιὰ ὅλη τὴν Ἑλλάδα κι ἔδινε ἀναφορὰ στὴν Ἀγγλίδα ζωντοχήρα καὶ παλλακὴ τοῦ ζωντοχήρου βασιλέως Γεωργίου, εἶχε δὲ ὑποπράκτορα γιὰ τὸ αὐτόνομο πολυεθνικὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ κυρίως γιὰ τοὺς Ῥώσους, Σέρβους, Βουλγάρους, Ῥουμάνους, τὸν γλωσσομαθέστατο Ῥῶσο μοναχὸ Σωφρόνιος Σαχάρωφ, ὑποτακτικὸ καὶ κίναιδο τοῦ κολομπαρᾶ Ῥώσου-Τατάρου Ἁγιορείτου Σιλουανοῦ, ποὺ ὁσιευόταν στὸ Ἅγιον Ὄρος. ὅταν ὁ Σαχάρωφ ἀποστρατεύτηκε, οἱ Ἄγγλοι τοῦ ἔδωσαν γιὰ μπόνους ἕνα ἀγρόκτημα στὸ Ἔσσεξ τῆς Ἀγγλίας, ὅπου ἔκτισε τὸ «ὀρθόδοξο» μοναστήρι «τοῦ Τιμίου Προδρόμου», κι ἐκεῖ συρρέοντας πολλοὶ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι, ἐξωμολογοῦνταν σ' αὐτὸν τὸν κίναιδο τὰ ἐσώψυχά τους, ὅπως πάλαι ποτὲ οἱ ὑψηλὲς κυρίες τῶν Ἀθηνῶν στὸν Μπάλφουρ. κι ὁ κίναιδος Σαχάρωφ συνέχιζε τὸ κατασκοπικό του ἔργο, ἐξομολογώντας πολλοὺς καὶ διαφόρους Ἕλληνες μέσα στὸ ἀσφαλὲς πλέον γι' αὐτὸν ἀγγλικὸ ἔδαφος. ἁγιορείτικη πουστιά. ἔχω ἀκούσει ὅτι κι ὁ «π. Δημήτριος» Μπάλφουρ ἦταν κίναιδος. ἀγγλικὸ χόμπυ. οἱ Ἄγγλοι ἀνέκαθεν ἀξιοποιοῦσαν τοὺς κιναίδους των ὡς κατασκόπους, ὅπως καὶ τὸ Λόρδο Βύρωνα καὶ τὸν Λῶρενς τῆς Ἀραβίας. οἱ κίναιδοι εἶναι ἐξ ἰδιότητος μάστοροι στὴν προσποίησι κι ἐπιτήδευσι, ἐπειδὴ αὐτὸ κάνουν σ' ὅλη τὴ ζωή τους· ὅτι ἄλλο εἶναι κι ἄλλο δείχνουν· καὶ μυρίζονται σὰν κεραμιδόγατες ποιόν μποροῦν νὰ δελεάσουν κι ἐξαπατήσουν· κι ἀπὸ ποιά κερκόπορτα μποροῦν νὰ χωθοῦν στὸ πεδίο τῆς δράσεώς των.

Γιὰ νὰ γίνῃς κληρικὸς «στὸν κόσμο» καὶ νὰ ἔχῃς ἐκκλησιαστικὸ λόγο, πρέπει νὰ ἐπιλεγῇς, ἀφοῦ πρῶτα βρεθῇς χωρὶς κωλύματα. γιὰ νὰ γίνης ὅμως μοναχός, δὲν ὑπάρχει κανένα κώλυμα καὶ καμμιὰ ἐπιλογή. ἀντίθετα μάλιστα τονίζεται ὡς φανερὸ καὶ κύριο δόγμα τοῦ μοναχισμοῦ, ὅτι «Στὴ μετάνοια τῆς μοναστικῆς ζωῆς γίνεται δεκτὸς ὁ καθένας, ὁ κάθε ἁμαρτωλός, ἀκόμη καὶ τὸ κάθε ἐρείπιο τῆς ζωῆς»· κι ἐκεῖνος ποὺ περιέπεσε σὲ μιὰ ἐρωτικὴ ἀπογοήτευσι, ἐπειδὴ τὸν ἀπέρριψε κάποια ποὺ ἦταν πολὺ πιὸ πάνω ἀπὸ τὰ μέτρα του, τῶν ὁποίων μέτρων αὐτὸς δὲν εἶχε ποτὲ ἐπίγνωσι· κι ἐκεῖνος ποὺ στὸν κόσμο τὸν κυνηγοῦν πολλὲς ἐρινῦες μιᾶς ζωῆς μαφιόζικης ἢ ἀκόλαστης, ὡπλισμένες πολλὲς φορὲς μὲ πιστόλια ἢ ποινικὲς διώξεις ὅπως στὴν περίπτωσι τοῦ Ἁγιορείτου Βαβύλη. κι ἐκεῖνος ποὺ στὸ κορύφωμα καὶ ξεφάντωμα μιᾶς ἔκλυτης ζωῆς ἔπαθε ξαφνικὰ σεξουαλικὴ ἀφλογιστία κι ἀνικανότητα, ποὺ δὲν ξέρει ποῦ νὰ τὴν κρύψῃ, καὶ βρίσκει τὸν ἰ-

δανικὸ κρυψῶνα στὴ «μετάνοια» τῆς μοναχικῆς ζωῆς. γιὰ νὰ γίνουν ὅλοι αὐτοὶ μοναχοί, δὲν ζητεῖται οὔτε βαφτισοχάρτι· ὅπως δὲν ζητήθηκε κι ἀπὸ τὸ βαρῶνο μασόνο Τζὴμ Ντέϊβιτ - Μπάλφουρ. κι αὐτοὶ ὅλοι, ἀπὸ τὴ φύτρα τους καὶ τὴν ἀγωγὴ καὶ τὸν ἐθισμό τους κοκορῖκοι ὑπάρχοντες, ὅταν στὸ Ἅγιον Ὄρος συνέλθουν ἀπὸ τὸ σὸκ καὶ ἠρεμήσουν ἀπὸ τὸν τάραχο τῆς κοσμικῆς καὶ τυχοδιωκτικῆς ζωῆς ἢ ἀπὸ τὸ κατακέφαλο πλῆγμα τῆς ἀπογοητεύσεως, οἱ ὁποῖες σχεδὸν πάντα τοὺς ἔχουν ἀφήσει καὶ κωλύματα ἱερωσύνης καὶ συνεπῶς καὶ ἐκκλησιαστικοῦ λόγου, γίνονται αὐτόκλητοι καὶ αὐτοχειροτόνητοι τιμηταὶ καὶ ἐλεγκταὶ κι ἐπόπτες τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων καὶ ποιμένες καὶ γκουροὺ καὶ ῥυθμισταὶ τῆς «πνευματικότητος» πολλῶν ψυχῶν «ἐν τῷ κόσμῳ», χωρὶς νὰ εἶναι ἀσφαλῶς οὔτε διάκοι, ὁμολογώντας ὅμως ἐμπιστευτικὰ καὶ διακριτικὰ ὅτι εἶναι κατάφορτοι ἀπὸ «θεία χάρι», τόσο κατάφορτοι, ὥστε ἀπὸ τὸ βάρος της νὰ λυγίζουν τὰ γόνατά τους, ὅπως λύγιζαν τὰ γόνατα τοῦ Πορφυρίου. λὲς καὶ ἡ «θεία χάρις» εἶναι τίποτε βαριὰ παλιοσίδερα γι' ἀνακύκλωσι. νὰ ἱερατεύσουν ἔχουν κώλυμα, κι αὐτὸ τὸ ἤξερε φυσικὰ μόνον ὁ γέροντάς των ὁ πρὸ καιροῦ πεθαμένος, νὰ ποιμάνουν ὅμως καὶ νὰ κατευθύνουν ψυχὲς δὲν ἔχουν κανένα κώλυμα, λὲς καὶ τὸ κωλυόμενο τῆς ἱερωσύνης εἶναι τὸ νὰ πουλάῃ ὁ παπᾶς κεριὰ καὶ λιβάνι. ποιμαίνουν δὲ τὶς ψυχὲς μὲ τὴν ἄτυπη καὶ βλάσφημη ἐξομολόγησι, ποὺ τὴ λένε «Τοῦ λέει τὸ λογισμό του». ἔτσι ἡ κατ' ἀρχὴν μετάνοια τοῦ κεκωλυμένου μετασχηματίζεται αὐτοδικαίως ἱεροκρυφίως καὶ αὐτοχειροτονήτως σὲ διείσδυσι καὶ αὐτεπιλογὴ κι ἐπιπήδησι στὴν πνευματικὴ ἡγεσία τῆς ἐκκλησίας. ὁ Παΐσιος, ποὺ λόγῳ τῶν κωλυμάτων του δὲν ἦταν οὔτε διάκος, νὰ δῆτε τί κόσμο ἐξωμολογοῦσε καὶ *διακανόνιζε.* τὸν γνώρισα καὶ δυὸ φορὲς τὸν συναναστράφηκα καὶ τοῦ ἔδωσα νὰ καταλάβῃ ὅτι ἦταν βαρειὰ παράβασι καὶ βλασφημία τῶν θείων αὐτὸ ποὺ ἔκανε· καὶ θύμωσε θυμὸ καταχθόνιο κόμπρας ἐναντίον μου· καὶ τὸν ξέρω καλὰ τί ἦταν. κλασσικὴ καὶ συνηθισμένη κερκόπορτα τὸ Ἅγιον Ὄρος. ἡ πρώτη ἁλίευσι γίνεται στὰ χωρικὰ ὕδατα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἡ ἐν συνεχείᾳ διαποίμανσι καὶ τῆς ἁλιείας ἐπέκτασι γίνεται μέσα στὶς ἐπισκοπὲς ἰδίως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Θεσσαλονίκης. κι αὐτοὶ οἱ ἐγχώριοι γκουροὺ δὲν εἶναι ὅ,τι κι ὅ,τι σὰν τὸν παντρεμένο παπᾶ τῆς ἐνορίας καὶ τὸν ἀστὸ ἐπίσκοπο τῆς ἐπισκοπῆς. αὐτοὶ μιλοῦν μὲ τὰ φίδια τὶς σαῦρες καὶ τὶς κατσαρίδες, ἔχουν πάει πολλὲς φορὲς μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, καὶ μερικοὶ μέχρι ἑβδόμου, εἶναι ὑποψήφιοι γι' ἁγιοποίησι, ἡ ὁποία κοστίζει βέβαια 1.000.000 €, ἀλλ' ἀποφέρει ἔπειτα πολὺ μεγαλείτερα κέρδη, κάνοντας ἀπόσβεσι τῆς δαπάνης μόνο σ' ἕξι μῆνες, οἱ δὲ θαυμασταί τους, ποὺ φοροῦν κούφια σωληνωτὰ σταυροῦδάκια γεμιστὰ μὲ παϊσιόχωμα ἀπὸ τὸν τάφο τους, τοὺς ἑτοι-

μάζουν καὶ τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά. οἱ δὲ γυναῖκες, οἱ ὁποῖες «τοὺς λὲν τὸ λογισμό τους», ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γυναῖκες καὶ *γυναικάρια* (Β΄ Τι 7,5), τοὺς ἔχουν δῆ πολλὲς φορὲς ἀπὸ 1 μέχρι 1,20 μ. πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸ ἔδαφος νὰ μετεωρίζωνται μέσα σ' ἕνα κόκκινο ντουμάνι θείας χάριτος.

Γιὰ νὰ γίνῃ ὁρατὸ κι ἀπὸ ἄλλη ὀπτικὴ γωνία τὸ πῶς τὸ Ἅγιον Ὄρος γίνεται ἀπὸ μερικοὺς κερκόπορτα, ἀπὸ τὴν ὁποία μπαίνουν στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησία διάφορα ἀνεξέλεγκτα στοιχεῖα ποικίλης προελεύσεως, ξαναθυμίζω ἐδῶ καὶ τὴν περίπτωσι Σιλουανοῦ. ὁ γνωστὸς Ἁγιορείτης «ἀσκητὴς» καὶ «ὅσιος» Σιλουανὸς ὁ Ῥῶσος, ὁ ὁποῖος στὴν πατρίδα του ἀποπλάνησε βίασε καὶ ξεπαρθένευσε μιὰ κοπέλλα πολὺ μικρότερή του, μόλις ἡ κοπέλλα τοῦ ἀνακοίνωσε ὅτι εἶναι ἀπ' αὐτὸν ἔγκυος, αὐτός, δραπετεύοντας ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις του ὡς φυσικοῦ συζύγου πλέον καὶ προστάτου τῆς κοπέλλας καὶ ὡς πατέρα τοῦ ἐρχομένου παιδιοῦ τους, κατέφυγε στὸ Ἅγιον Ὄρος, γιὰ νὰ «μετανοήσῃ», ἀναδεικνύοντας ἔτσι τὴ μοναστικὴ «μετάνοια» σὲ σπουδαῖο ἄλλοθι ἐγκληματιῶν. κι ἐκεῖ στὸ Ὄρος «ἁγίασε» κι «ὁσιεύτηκε» μακριὰ ἀπὸ τὴ βρομιὰ τοῦ κόσμου τούτου. μόνο ποὺ στὴν περίπτωσί του ἡ «βρομιὰ τοῦ κόσμου τούτου» πῆγε ἀπ' αὐτὸν στὴν κοπέλλα, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν κοπέλλα σ' αὐτόν. κι αὐτὴ ἡ βρομιά, ἐπειδὴ ἦταν καὶ μέσα ἀπὸ τὸ δέρμα του καὶ συμφυγόδικός του, τὸν ἀκολούθησε ἀσφαλῶς καὶ στὸ Ἅγιον Ὄρος μέχρι τὸ θάνατό του. διότι σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ἦταν ἕνας ἀπάνθρωπος βιαστὴς ποὺ ἐγκατέλειψε τὴ βιασμένη κοπέλλα, κι ἕνας ἰδιαζόντως ἄστοργος πατέρας ποὺ ἐγκατέλειψε τὸ παιδὶ ποὺ ἔσπειρε, ἐξωθώντας συνάμα καὶ τὴ γυναῖκα του στὴν πορνεία καὶ τὸ παιδί του στὴν πορνεία πάλι, ἂν ἦταν κορίτσι, ἢ στὴν πορνόβιο ἀλητεία, ἂν ἦταν ἀγόρι. κι αὐτὸς φυγοδικοῦσε, ἁγίαζε, ὁσιευόταν, κι ἐκστασιαζόταν στὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐφαρμόζοντας τὴν παροιμία «Ὁ κόσμος καίγεται καὶ τ' αὐγὸ χτενίζεται». κι ἐν τέλει ἀξιώθηκε νὰ γίνῃ καὶ γέροντας κι ἐπιβήτορας τοῦ Σωφρόνιος Σαχάρωφ τοῦ Ἔσσεξ. αὐτοὶ οἱ γκουροειδεῖς «ὅσιοι» καὶ οἱ λάτρεις των δὲν ἔχουν οὔτε τοῦ κόσμου τούτου τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὴ λεπτότητα καὶ τὴν ἀνθρωπιὰ ἀπέναντι στὰ τέκνα ποὺ σπέρνουν ὅπως τὰ σπέρνουν καὶ στὶς γυναῖκες στὶς ὁποῖες τὰ σπέρνουν. ἡ ὁσιότητά τους τοὺς ἐπιτρέπει νὰ εἶναι ἀπάνθρωποι καὶ κτηνώδεις, προνόμιο ποὺ δὲν τὸ ἔχει ὁ ἁμαρτωλὸς κόσμος. καὶ οἱ πιὸ κοσμικοὶ νόμοι τὸν τέτοιο σύζυγο καὶ πατέρα τὸν ὑποχρεώνουν νὰ διατρέφῃ τὰ θύματά του καὶ τὰ σπαρέντα παιδιά του. ὁ χριστιανικὸς νόμος εἶναι γιὰ τὸ θῦμα ἀπανθρωπότερος ἀπὸ τὸν κοσμικό; ἢ ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ εἶναι ἀκαθαρτότερη ἀπὸ τὴν κοσμική; ἢ μήπως ἡ μοναχικὴ ἠθικὴ δὲν εἶναι ἡ χριστιανική; ἡ «ἐργασία» τοῦ Σιλουανοῦ βέβαια σὲ καμμιὰ περίπτωσι δὲν μπορεῖ

νὰ εἶναι ἁγιασμὸς ἢ μετάνοια. ἀλίμονο ἂν ἁγιάζεται ὁ «μετανοῶν» φονιᾶς κατὰ τὸν καιρὸ ποὺ σαπίζει στὴ φυλακὴ ἀντ' αὐτοῦ ὡς φονιᾶς ἕνας ἀθῷος. ἀλίμονο ἂν ἁγιάζεται ὁ ἄστοργος πατέρας κατὰ τὶς ἡμέρες ποὺ ἡ γυναίκα του κι ἡ κόρη του, ἐξ αἰτίας τῆς ἐγκαταλείψεώς του, κάνουν πιάτσα ὡς πόρνες στὸ πεζοδρόμιο, ἢ ὁ γιός του ἀλητεύει ἢ εἶναι στέλεχος τοῦ Στάλιν κι ἐξοντώνει Χριστιανούς. ἀσφαλῶς τὰ λέω αὐτὰ δυνητικῶς, διότι δὲν ξέρω ἂν τὸ παιδί, ποὺ ἔσπειρε ὁ Σιλουανός, γεννήθηκε ἀγόρι ἢ κορίτσι, ἂν ἔζησε, ἂν ἡ κόρη του κι ἡ γυναίκα του ἔγιναν πόρνες, κι ἂν ὁ γιός του ἔγινε στέλεχος τοῦ Στάλιν καὶ δήμιος τῶν Χριστιανῶν· κανεὶς δὲν τὸ ξέρει. ὅσον τὸ ἐπ' αὐτῷ ὅμως αὐτὰ ὅλα ἔγιναν. τὸ ἂν δὲν ἔγιναν ὀφείλεται στὴν καλὴ προαίρεσι καὶ στὸν καλὸ ἀγῶνα τῶν ἐγκαταλελειμμένων ἢ στὸν ἐκταλαιπωρίας πρόωρο θάνατό τους, καὶ ὄχι βέβαια στὶς «προσευχὲς» τοῦ ἐγκαταλείψαντος ὁσίου βιαστοῦ καὶ δραπέτου. ἡ ἐνδεχόμενη σωτηρία ἐκείνων οὔτε ὀφείλεται σ' αὐτόν, οὔτε τὸν ἐξιλεώνει, οὔτε τὸν καθαρίζει ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσία του. ἐφ' ὅσον δὲν γύρισε νὰ περιθάλψῃ τὰ θύματα τῆς ἀσελγείας του, δὲν μετανόησε ποτέ. γιὰ δὲ τὴν ἐκκλησία δὲν εἶναι ἀξιέπαινο ν' «ἁγιοποιῇ» τέτοια ἄτομα ἀπὸ παπικὴ ἐπίδρασι. μ' αὐτὸν τὸν τρόπο σιγὰ σιγὰ οἱ γκουροὺ αὐτοὶ θὰ βάλουν τοὺς ὀπαδούς των νὰ λατρεύουν καὶ τὶς τρίχες τῆς μασχάλης των, ὅπως γίνεται ἐν τέλει σὲ κάθε εἰδωλολατρία.

Περιπτώσεις σὰν τοῦ Σιλουανοῦ εἶναι ὁλόιδιες μὲ τὸ ξέπλυμα ἀπλύτου χρήματος σὲ εἰδικὲς τράπεζες ποὺ τὸ κάνουν αὐτό. γι' αὐτὸν ποὺ βίασε κοπέλλα καὶ ἔσπειρε παιδί, μία μόνον ὁδὸς μετανοίας ὑπάρχει καὶ ἕνας μόνο τρόπος ἐξιλεώσεως· νὰ παντρευτῇ τὴν κοπέλλα καὶ νὰ δουλεύῃ σ' ὅλη τὴ ζωή του γι' αὐτὴ καὶ τὸ κοινὸ παιδί τους. δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἄλλη μετάνοια. ἡ μετάνοια εἶναι μυστήριο, δὲν εἶναι ξέπλυμα παρανομίας, δηλαδὴ νομιμοποίησί της, οὔτε καταφύγιο φυγοδίκων. δὲν γίνεται νὰ εἶναι ἡ ἐκκλησία πιὸ ἄδικη κι ἀκάθαρτη ἀπὸ τὸν ἄθεο κόσμο.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος γεραίρεται ὡς «ὁ Πύργος καὶ τὸ Ὀχυρὸ καὶ ἡ Ἀκρόπολι καὶ τὸ Κάστρο τῆς Ὀρθοδοξίας», ἀλλ' ὅταν πίσω ἀπὸ τὶς πολεμίστρες τοῦ Κάστρου πολεμοῦν Βενετσιάνοι, Φράγκοι, Γενοβέζοι, Γατελοῦζοι, Ἴνκας, Ἰνδιάνοι, καὶ λοιποὶ παπικοὶ ἢ εἰδωλολάτρες, ποὺ πολεμοῦν καὶ κατατοξεύουν τὴν ἑλλαδικὴ ἐκκλησία, εἶναι νὰ φυλάγεται κανείς. ἔχουν διεισδύσει ὡς μοναχοὶ ἄτομα μὲ δοξασίες καὶ πρακτικὲς τραπιστῶν, καπουτσίνων φραγκισκανῶν, δομινικανῶν, ἰησουϊτῶν, οὐνιτῶν, νικολαϊτῶν κλπ.. πολλοὶ κελλιῶτες στάρετς μὲ πολὺ νωχελικὸ νάζι, καὶ λοιποὶ Ἁγιορεῖτες γκουροὺ φαντάζονται οἱ ἴδιοι καὶ πιστεύονται ἀπὸ τοὺς λάτρεις των, κι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι καὶ τ' ἀπαραίτητα πλέον ἀστικὰ περιαστικὰ καὶ νησιωτικὰ «θυ-

γατρικά» τους μοναστήρια, ὅλα γυναικεῖα βέβαια, σ' ὅλο τὸ ἑλλαδικὸ ἔδαφος, διότι τὸ ἁγιορειτικὸ ἔδαφος εἶναι ἄβατον, ἀφοῦ τὰ δέντρα τοῦ Ἁγίου Ὄρους δὲν πρέπει ν' ἀντικρύζουν γυναῖκες καὶ παντὸς εἴδους θηλυκά· φαντάζονται λοιπὸν καὶ πιστεύονται ὅτι εἶναι τὸ πνευματικὸ σέμνωμα καὶ καπιτώλιο τῆς Ὀρθοδοξίας.

Ἐξ αἰτίας τοῦ προειρημένου ξεπλύματος καὶ τῆς προειρημένης εἰσαγωγῆς παπικῶν κακοδοξιῶν καὶ πρακτικῶν, ποὺ χαρακτηρίζει αὐτοὺς εἰδικὰ τοὺς Ἁγιορεῖτες ὡς βαποράκια παπικῶν δηλητηρίων καὶ σιλουανικῆς ἀκαθαρσίας, οἱ Ἁγιορεῖτες θὰ δοῦν τὸν «Πύργο» τους νὰ γίνεται ἀργὰ ἢ γρήγορα «Πύργος τῶν ὀργίων» καὶ χρήσεως κυριολεκτουμένων ναρκωτικῶν καὶ πορνοβιντεοκασσετῶν καὶ ὀργίων τοῦ νεοεισαχθέντος διαδικτύου, καὶ ἀρσενοκοιτίας. κι ὅπου ὑπάρχει χρῆσι βέβαια, ὑπάρχει ἀναπόφευκτα καὶ ἐμπορία. χωρὶς τὸν ἔμπορο ποῦ θὰ βρῇ ὁ χρήστης τὴ δόσι του, γιὰ νὰ ἐκστασιαστῇ;

Αὐτὰ ξανάγιναν καὶ τὸν 13ο αἰῶνα κατὰ τὴν παρακμὴ τοῦ Βυζαντίου, ὅταν τὸ εἶχαν ἀνάμεσά τους καὶ τὸ μοιράζονταν κομμάτι κομμάτι οἱ Φράγκοι καὶ οἱ Τοῦρκοι· τότε ποὺ ὁ τῆς παρὰ τὸ Ἰκόνιον μονῆς ἡγούμενος Κωνσταντῖνος μαζὶ μὲ τοὺς κιναίδους καὶ ναρκομανεῖς ἐκστασιαστὰς μοναχούς του ἐξισλαμίστηκαν, μπῆκαν στὸ «Ὀθωμανικὸ δίκαιο», κι ἔγιναν στριφογυρίζοντες *δερβίσηδες*· γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὰ κτήματά τους, τὸν *τεκέ* τους, τὰ ναρκωτικά τους (τὸ *ἀφιόν* τους), τὶς *ἐκστάσεις* των μ' αὐτά, καὶ τὶς σοδομιτικὲς ἐντρυφήσεις των, παραμένοντας καὶ *σουφὶ* νηπτικοί.

Τὸ Ἅγιον ὄρος εἶναι στὴν πραγματικότητα 800 περίπου ἄσχετα μεταξύ τους μπαϊράκια, ἤτοι 700 περίπου διαφορετικὲς ἐκκλησίες (20 μονὲς 11 σκῆτες (=χωριὰ καλογερικὰ) κι 670 κελλιὰ ἤτοι βίλλες), καὶ περίπου 100 ἀχαλίνωτα ἄτομα. τετραπλάσια ἀπὸ τὰ κράτη τῆς γῆς. καὶ εἶναι μεταξύ τους πολὺ πιὸ ἀσύμφωνες ἀσυντόνιστες κι ἀσυνεννόητες «ἐκκλησίες» ἀπ' ὅσο εἶναι ὁποιοδήποτε ἄλλο σύνολο ἐκκλησιῶν, ἀκόμη καὶ οἱ ὑπερπεντακόσιες προτεσταντικὲς «ἐκκλησίες» τοῦ λεγομένου Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι τὸ πρᾶγμα τὸ πιὸ ὅμοιο μὲ τὸν προτεσταντισμό, διότι τὸ κάθε μοναστήρι ἡ κάθε σκήτη καὶ τὸ κάθε κελλὶ εἶναι ἕνα τελείως ἀνεξάρτητο παστωρᾶτο. ἡ μονὴ λ.χ. Φιλοθέου δὲν δίνει γιὰ τὰ φρονήματά της καὶ γιὰ τὶς πρακτικές της κανέναν ἀπολύτως λογαριασμὸ στὴ μονὴ Ἐσφιγμένου, ἡ Γρηγορίου δὲν δίνει κανένα λογαριασμὸ στὴ Λαύρα, ἡ Σταυρονικήτα δὲν λογαριάζει τὴ Σιμόπετρα, ἡ Ξενοφῶντος δὲν λογαριάζει τὴ Διονυσίου, ἡ ῥωσικὴ Ἁγίου Παντελεήμονος ἀγνοεῖ ὁποιαδήποτε ἄλλη, ἡ σερβικὴ Χελανταρίου δὲν δίνει κανένα λογαριασμὸ στὴν Καρακάλου, ἡ βουλγαρικὴ Ζωγράφου δὲν λογαριάζει ποτὲ τὴν Ἁγίου Παύλου οὔτε καμμιὰ ἄλλη μονή, ἡ Ῥουμανικὴ σκήτη δὲν

δίνει κανένα λογαριασμὸ σὲ κανέναν, στὰ κελλιὰ κανεὶς ἀπολύτως δὲν ξέρει ποτὲ τί γίνεται, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. τὰ 800 ἀνεξάρτητα κράτη τοῦ Ἁγίου Ὄρους, στὰ ὁποῖα καμμιὰ ἐκκλησία κανένα πατριαρχεῖο καὶ καμμιὰ ἐπισκοπὴ δὲν ἔχει κανέναν ἀπολύτως ἔλεγχο, εἶναι μεταξύ τους πολὺ πιὸ ἀσυνεννόητα ἀπ' ὅσο εἶναι οἱ παλαιοημερολογῖτες μὲ τοὺς μορμόνους. ἕνα τέτοιο πολυεθνικὸ κι ἀσυνεννόητο σύνολο εἶναι ὅ,τι πιὸ ἐπιδεκτικὸ γιὰ διείσδυσι τῶν πιὸ ἀπιθάνων στοιχείων καὶ γιὰ υἱοθεσία κι ἐνστερνισμὸ τῶν πιὸ ἀλλοκότων δοξασιῶν καὶ μεθόδων καὶ συρμῶν καὶ πρακτικῶν. στὴν πραγματικότητα οἱ Ἁγιορεῖτες μοναχοὶ εἶναι οἱ πιὸ ἀνυπότακτοι κι ἀνυπάκουοι κι ἀπειθάρχητοι ἄνθρωποι. κάθε μοναχὸς καὶ μπαϊράκι. κάθε ὑποτακτικὸς κατὰ τὰ χρόνια ποὺ ὑποκύπτει στὸν παράλογο αὐταρχισμὸ τοῦ γέροντος, ζηλεύει τὴν ἀσυδοσία τοῦ γέροντος, κι ὅταν ἀπαλλαγῇ ἀπ' αὐτόν, διαδεχόμενος καὶ κληρονομώντας τὸ γεροντιλίκι του, γίνεται τόσο ἀσύδοτος μπαϊρακτάρης, ποὺ δὲν δίνει πλέον λογαριασμὸ σὲ κανέναν γιὰ τὸ τί φρονεῖ καὶ ποιές πρακτικὲς υἱοθετεῖ. κι αὐτὸ ὀφείλεται στὴν ἐκεῖ οὐσιαστικὴ ἀπουσία ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας κι ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας. δὲν πρόκειται γιὰ μιὰ κερκόπορτα, ἀλλὰ γιὰ κόσκινο μέ τρῦπες, ὅπου κάθε τρῦπα εἶναι καὶ μιὰ κερκόπορτα. αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι τὸ πιὸ διάτρητο μέρος τῆς ἐκκλησίας, ἡ πιὸ χάσκουσα κερκόπορτα, ἀπ' ὅπου διεισδύουν σ' αὐτὴ ἀνὰ τοὺς αἰῶνες πολλὲς παπικὲς καὶ ποικίλες ἄλλες ἐπιρροὲς καὶ ἐπιδράσεις. ἡ χερσόνησός του εἶναι «τὸ μαλακὸ ὑπογάστριο» τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ἔλεγε ὁ γνωστὸς Ἄγγλος γιὰ τὴν Ἰταλία ὡς μέλος τοῦ Ἄξονος· τὸ πιὸ πρόσφορο ἔδαφος γι' ἀπόβασι ὁποιασδήποτε ἑτεροδοξίας κι ὁποιουδήποτε Μπάλφουρ.

2. Διχοῦ παρών

Διχοῦ παρών· ὅπως λέμε *πανταχοῦ παρών·* καὶ *τριχοῦ τετραχοῦ ἑκασταχοῦ πολλαχοῦ ἀλλαχοῦ ἁπανταχοῦ* κλπ.. τὸ καταλάβατε, νομίζω.

Ὁ ὅσιος γέρων δίδασκε στὶς μαθήτριές του μυώντας τις στ' ἀσκητικὰ πράγματα. πάντα σὲ γυναῖκες διδάσκουν οἱ τοιοῦτοι γέροντες, τὸ γράφει κι ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ μαθητή του Τιμόθεο· *...Καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα, ὃν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσῇ, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι*

κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. (Β΄ Τι 7,5-6· καὶ Νο 232,14· 233,8· τὰ *Ἰαμινὶ* καὶ *Ζαμβρὶ* τῶν Ο΄ ὁ Παῦλος τὰ μεταγράφει κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ ἑβραϊκὸ τῶν ἡμερῶν του κι ἐξελληνισμένα στὴν κατάληξι ὡς *Ἰαννῆς* καὶ *Ἰαμβρῆς,* ὅπως ἀντὶ *Ἰακὼβ* καὶ *Ἰωσὴφ* λέμε καὶ *Ἰάκωβος* καὶ *Ἰώσηπος*). ἔχω δῆ σὲ πάρα πολλὰ κείμενα αὐτῆς τῆς ναρκισσικῆς παραφιλολογίας «γέροντες» νὰ διδάσκουν ἢ γιὰ μιὰ στιγμὴ λακωνικῶς σὲ ἄντρες μοναχούς, ὅταν εἶναι στὸ μοναστικὸ χῶρο τους, ὅπου γυναῖκες δὲν ὑπάρχουν, ἢ γιὰ ὧρες ἀτέλειωτες βερμπαλιστικῶς σὲ γυναῖκες, ὅταν εἶναι ἔξω στὸν κόσμο. στὸν κόσμο οὐδέποτε ἔχω δῆ ἢ διαβάσει «γέροντες» νὰ διδάσκουν σὲ ἄντρες, παρὰ μόνο σ' ἐπίσημες διαλέξεις, κι ἐκεῖ ταυτόχρονα καὶ σὲ γυναῖκες. ἐδίδασκε γοῦν καὶ οὗτος ὁ μακάριος γέρων σ' ἕνα τσοῦρμο γυναικάρια, κι ἐκεῖνες τὸν ἄκουγαν μὲ τέσσερα αὐτιὰ καὶ ἐθεῶντο αὐτὸν μὲ ὀχτὼ ἡ κάθε μία μάτια, δίνοντας ἔτσι σ' ὅλες τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου τούτου τὸ μήνυμα ὅτι ἔτσι πρέπει ν' ἀκοῦν καὶ νὰ κυττάζουν τοὺς «γέροντες». κάποια στιγμὴ ἀκούστηκαν σπαρακτικὲς κραυγὲς τοῦ νηπίου παιδιοῦ τῆς οἰκοδέσποινας, τὸ ὁποῖο ἔπεφτε στὸ πηγάδι τῆς αὐλῆς. ἀλλ' ἡ οἰκοδέσποινα, γιὰ νὰ μὴν ἐνοχλῆται στὴ διδαχή του ὁ γέρων ἀπὸ τὶς φωνὲς τοῦ πνιγομένου παιδιοῦ, ἔτρεξε στὸ πηγάδι, ἔβαλε ἐπάνω τὸ καπάκι του, κι ἀφοῦ καπάκωσε τὸ παιδί της, ἐπέστρεψε γρήγορα γρήγορα κι ἀκροαζόταν ἀτάραχη κι ἀφωσιωμένη ψυχῇ τε καὶ σώματι στὴ θεσπέσια νηπτικὴ διδασκαλία τοῦ γέροντος. κι ὁ μακάριος γέρων δὲν σταμάτησε, νὰ πῇ λ.χ. «Τὸ παιδί! τὸ παιδί! τρέξτε γρήγορα! πνίγεται τὸ παιδί!». οὔτε καὶ συντόμευσε τὴ διδασκαλία του, νὰ τὸ προλάβουν τοὐλάχιστο ζωντανὸ καὶ ἄπνιχτο, ἔστω καὶ μισοπνιγμένο, νὰ τὸ βγάλουν, νὰ τὸ γυρίσουν κατακέφαλα, νὰ ξεράσῃ τὸ νερό, νὰ ἐπιζήσῃ. ἀλλὰ συνέχισεν ὁ μακάριος τὴ διδαχή του νηφαλίως (πρβλ. Πξ 65). τέτοια διδασκαλία κόβεται; ὀψὲ δέ ποτε ἡ διδασκαλία τοῦ γέροντος ὡλοκληρώθηκε.

Οὕτω πως λ.χ. τὸν Δ΄ αἰῶνα κι ὁ τριανταοχτάρης μακάριος Ἱερώνυμος τραβολογοῦσε στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Μεσογείου τὴ συνομήλική του ὁσία Παῦλα, πείθοντάς την νὰ ἐγκαταλείψῃ ἡ σκυλόμαννα τὰ πέντε ἀνήλικα παιδιά της γιὰ χάρι του καὶ νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ὁσιεύεται μαζί του ὡς μοναχὴ μὲ μοναχὸ ὅλο τὸ ἐπίλοιπο τοῦ βίου της, ἱκανοποιώντας τὸ κοκοριλίκι του. τ' ἀρχαῖα παραδείγματα ἐμπνέουν μίμησι καὶ καθαγιάζουν ὅλες τὶς νεώτερες προστυχιὲς καὶ παλαβωμάρες.

Διὰ ταῦτα καταλαβαίνετε, νομίζω, καὶ τὸν ἐν λόγῳ ὅσιο γέροντα, ποὺ συνέχισεν ὁ μακάριος νὰ διδάσκῃ στὴ μητέρα νηφαλίως, ὅταν τὸ παιδὶ πνιγόταν καὶ τσίριζε. καταλαβαίνετε καὶ τὴ σκύλα. καταλαβαίνετε ὁποίαν ἀγαλλίασιν ἀγαλλιᾶται ὁ γέρων, ὅταν ὁ ἀντεραστής του πνίγεται, ἡ δὲ μακαρία μήτηρ ἐκείνου μπροστὰ στὰ μπλὰ μπλά του ἔ-

χῃ τὴ δύναμι νὰ πῇ γιὰ χάρι του στὸ παιδί της «Ἄι πνίξου!». ὑψηλῆς καὶ προηγμένης νηπτικῆς τεχνολογίας μηνύματα ταῦτα.

Ὑπήγασι γοῦν μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσι τοῦ γέροντος εἰς τὸ πηγάδι καὶ –ὦ τοῦ θαύματος!–, μόλις ἡ μάννα ξεκαπάκωσε τὸ παιδί της, τὸ εἶδαν νὰ κάθεται στὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ ἀβύθιστο, σὰ σημαδούρα νὰ ποῦμε, καὶ τὄβγαλαν. καὶ τὸ ῥώτησαν· «Καλὰ πῶς δὲν πνίχτηκες ἀκόμη; πῶς καὶ δὲν βυθίστηκες στὸ νερό;». ὁ γέροντας ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν ἦταν ἐκεῖ· εἶχε ἀποσυρθῆ, *ὅπως ἀναπαῇ* (=γιὰ ν' ἀναπαυθῇ). μὲ τὸ παιδὶ θ' ἀσχολοῦνταν ὁλόκληρος νηπτικός; μὲ τὸ παιδὶ ποὺ προέκυψε ἀπὸ ἕνα γαμήσι καὶ φύτρωσε ἀπὸ ἕνα μουνί; ἃ πὰ πά· ποτὲ ποτέ. τὸ παιδὶ ἀπάντησε· «Μὲ κρατοῦσε ἐκεῖνος· ὅλη τὴν ὥρα, ὥς ποὺ μὲ βγάλατε, μὲ κρατοῦσε, καὶ μιλούσαμε μαζί». «Ποιός, παιδί μου;». «Νά, ἐκεῖνος». «Πῶς ἦταν ἐκεῖνος;». «Νὰ ἔτσι κι ἔτσι· καὶ πολὺ ὄμορφος». (πάντα πολὺ ὄμορφοι εἶναι αὐτοί). «Μὰ δὲν εἴδαμε κανέναν μαζί σου». «Ναί, μόλις ἀνοίξατε τὸ καπάκι, ἔγινε ἄφαντος. μαζί μου καθόταν, μόνον ὅταν ἐσεῖς μιλούσατε». «Θεοῦ θέα θεῖον θαῦμα! κάποιος ἄγγελος θὰ ἦταν· ὁ φύλακας ἄγγελος τοῦ νηπίου». ποῦ νὰ πάρῃς σωστὴ πληροφορία ἀπὸ νήπιο! γιατί ἄλλωστε τὸ λὲν ἑλληνιστὶ *νήπιον;* γιατὶ ἔχει ἐλλιπῆ λόγο, ἢ καὶ πιὸ μικρὸ δὲν ἔχει καθόλου λόγο *(νὴ ἔπος = νήπιος).* ὁ ὅσιος γέρων, ἀφοῦ *ἀνεπάη* (=ξεκουράστηκε), ξαναμάζεψε τὰ γυναικάρια γιὰ δεύτερο ἡμιχρόνιο. ἡ μητέρα τὸ παιδὶ τὸ κρατοῦσε τώρα δίπλα της. μόλις τὸ παιδὶ εἶδε τὸν ὅσιο γέροντα, τὸν ἔδειξε μὲ τὸ παιδικὸ δαχτυλάκι του καὶ εἶπε· «Νά! αὐτὸς μὲ κρατοῦσε πάνω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ κουβέντιαζε ὅλη τὴν ὥρα μαζί μου». καὶ αἱ μὲν γυναῖκες ἐθαύμασαν θαῦμα μέγα, ὁ δὲ μακάριος γέρων οὐδὲν ἀπεφθέγξατο. «οὐδὲν σχόλιον», ποὺ λέμε. οἱ γέροντες εἶναι ἀείποτε σεμνοὶ καὶ ἄκρως ταπεινόφρονες, καὶ δὲν συζητοῦν τὰς ἀρετάς των καὶ τὰς δυνάμεις των· ἁπλῶς τὶς κρυφοκλάνουν· ἐπὶ τὸ σεμνότερον τὶς κρυφοαμολᾶνε· σὲ γυναῖκες κατὰ προτίμησι. καὶ οἱ γυναῖκες τὶς ἀναμεταδίδουν. ξέρετε τώρα τὰ γυναικεῖα στόματα. ἀκόμη καὶ στὸν ἠλεκτρονικὸ αἰῶνα μας δὲν εὑρέθη διαφημιστικὸ σύστημα ποὺ νὰ ξεπερνάῃ μερικὰ γυναικεῖα στόματα. οὕτω πως διεφημίσθη ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ χάρις τοῦ γέροντος, τὸ δύνασθαι εἶναι διχοῦ παρών, ὅτι ὁ θεὸς ἐθαυμάστωσε τὸν ὅσιον αὐτοῦ καὶ ὁ ὅσιος ἐθαυμαστώθη.

Αὐτὸ τὸ κακόδοξο καὶ βλάσφημο παραμύθι ἀναγράφεται σὲ καλογερικὸ βιβλίο. ἡ Ἁγία Γραφὴ βέβαια διδάσκει ἄλλα· τελείως ἄλλα. ὅτι *πανταχοῦ παρὼν* καὶ *πολλαχοῦ παρὼν* καὶ *διχοῦ παρὼν* εἶναι μόνον ὁ θεός. ὅλα τὰ κτίσματα, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα, σωματικὰ καὶ ἀσώματα, ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι καὶ δαίμονες, κατέχουν στὴν κτίσι μία μόνο θέσι, βρίσκονται σ' ἕνα μόνο σημεῖο. τ' ἀσώματα κτίσματα βέβαια, ἄγγελοι καὶ πονηροὶ ἐκπεσόντες ἄγγελοι, ἔχουν ταχύτητα ἀκα-

ριαία, ἐπειδὴ δὲν ὑπόκεινται στοὺς φυσικοὺς νόμους τῆς ὕλης, καὶ μποροῦν *ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ* νὰ βρεθοῦν ἀπὸ δῶ στὴν Αὐστραλία ἢ ἀπὸ δῶ στὸν ἥλιο καὶ στὰ πέρατα τοῦ σύμπαντος· ἀλλὰ *πανταχοῦ παρόντες* ἢ ἔστω καὶ *διχοῦ παρόντες* δὲν εἶναι κανείς τους ποτέ· μόνον ὁ Κύριος. κι ὅμως καὶ τὸν προειρημένο γέροντα τὸν θέλουν *διχοῦ παρόντα* τόσο τὸ προειρημένο βλάσφημο γραῶδες παραμύθι ὅσο κι αὐτοὶ ποὺ ἡδονίζονται μ' αὐτὴ τὴν παραφιλολογία. οἱ τέτοιοι δὲν τόχουν σὲ τίποτε ν' ἀποδίδουν στοὺς «γεροντάδες» των ἰδιότητες ἀποκλειστικὲς τοῦ θεοῦ· λ.χ. *πάνσοφος*· ἐπαναλαμβάνω· ἰδιότητες ὄχι τῶν ἀγγέλων, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ ἀποκλειστικές. ἰδιότητες ἀδιανόητες ἀκόμη καὶ γι' ἀγγέλους. τόση εἶναι ἡ πνευματικὴ χοντροκοπιὰ τῶν βλασφήμων αὐτῶν καὶ τῶν γεροντάδων τους μαζί, ποὺ κανακεύονται μὲ κάτι τέτοια –μὴ λησμονεῖτε οὔτε στιγμὴ ὅτι «γεροντάδες» τὰ ἐκδίδουν τὰ βλάσφημα αὐτὰ κείμενα, καὶ «γεροντάδες» τὰ πωλοῦν καὶ τὰ συστήνουν καὶ τὰ διαβάζουν–, τόση εἶναι καὶ ἡ δογματική τους κακοδοξία. οὔτε μουλαριοῦ πνευματικότητα δὲν ἔχουν οἱ ἀθεόφοβοι. αἰῶνες τώρα ἡδονίζουν τ' ἀσκέρια τους μὲ τέτοια βλάσφημα παραμύθια καὶ ἡδονίζονται κι οἱ ἴδια μὲ τὰ ἴδια. οὔτε ἕνας νηπτικὸς δὲν εἶχε ποτὲ τὴν εὐαισθησία ν' ἀνατριχιάσῃ μ' αὐτὰ τὰ βλάσφημα παραμύθια τῆς νηπτικῆς μυθολογίας. χρησιμοποιῶ πληθυντικό, γιατὶ ἔχω κι ἄλλα τέτοια ὄχι λίγα. ὦ νηπτικοὶ ἀββᾶδες, *ἔλεον ὑμῖν ἐγκατελίπετε*· γιὰ Ὄνομα του θεοῦ. ἐρωτευτῆτε ὅσα γυναικάρια θέλετε, καὶ παντρεμένα μάλιστα, ἀφοῦ αὐτὸ σᾶς ἀρέσει τόσο κι ἔχετε γι' αὐτὸ τόση κάψα, ἀλλὰ μὴ σφετερίζεστε ἀποκλειστικὲς ἰδιότητες τοῦ θεοῦ καὶ μὴ γίνεστε τόσο ἀπόσκληροι ἀντερασταὶ πρὸς τὰ νήπια παιδιὰ τῶν γυναικαρίων σας. ἀλαζονευτῆτε τέλος πάντων, ἀφοῦ τόσο σᾶς ἀρέσει κι αὐτὸ τὸ χόμπυ καὶ τόσο ἀναπαύει τὸ ναρκισσικό σας νάζι, ἀλλὰ μὴν τὸ παραξηλώνετε. «Εἴπαμε, κυρά μ', νὰ σφυρίζῃς, ἀλλὰ μὴν τὸ παρακάνῃς». πῶς τολμᾶτε νὰ κάνετε «θαύματα», ποὺ δὲν κάνει οὔτε ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ *ὁ παρεστὼς ἐνώπιον Κυρίου; οἱ φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ* δὲν φοβᾶστε τὸ θεό; νισάφι πιά!

3. Τὸ τρίπτυχο τῶν μοναχικῶν ἀρετῶν

Οἱ μοναχοὶ ἔχουν σὰ Σύμβολο Πίστεως ἢ Σύμβολο καυχήσεως ὅτι οἱ τρεῖς βασικὲς ἀρετές των εἶναι *παρθενία ὑπακοὴ ἀκτημοσύνη*· οἱ δυτικοὶ λένε *castitas oboeditas paupertas (ἁγνότης ὑπακοὴ πτωχεία)* «κρατώντας πισινὴ» κατὰ τὸ δὴ λεγόμενο. ἔχουν αὐτὸ τὸ Σύμβολο Πίστεως, μόνο γιὰ νὰ ξέρουν τί κυρίως καταπατοῦν. εἶναι ὅπως κάποιοι λὲν τὶς πόρνες «κορίτσια».

Παρθένοι δὲν εἶναι ὅλοι· ὑπάρχουν πολλὲς παραλλαγές. οἱ παπικοὶ ὁμολογώντας ἔμμεσα τὸ ὅτι δὲν εἶναι παρθένοι, παρέφρασαν τὸ *παρθενία (virginitas)* σὲ *castitas* (=ἁγνότης) ἐννοώντας τὴν ἀπὸ τὴν καθιέρωσι καὶ πέρα μόνο ἀποχή τους ἀπὸ γάμο ἢ πορνεία· ποὺ οὔτε κι αὐτὸ τὸ ἔχουν. γιὰ νὰ μὴν πῶ ὅτι καὶ τὰ *castus castitas castro castratus* στὴν ἀρχαία λατινικὴ σημαίνουν ἀκριβέστερα *εὐνοῦχος εὐνουχισμὸς εὐνουχίζω εὐνουχισμένος,* καὶ ὄχι αὐτὸ ποὺ σημαίνει τὸ *castitas* μετὰ τὸ 306.

Ὑπακοὴ κάνουν οἱ μοναχοὶ μόνο γιὰ λίγα χρόνια ὡς περίπου νεοσύλλεκτοι. ἡ ὑπακοὴ στὰ μοναστήρια ἔχει τὴν ἔννοια ποὺ ἔχει ἡ ἐφήμερη ἐνδοσχολικὴ παράλογη πειθαρχία στὴ διοικοῦσα τάξι στὶς σχολὲς ἀξιωματικῶν· ἢ καὶ τὴν ἔννοια τοῦ ὑποκύπτειν στὴν ἀφόρητη κι ἀνώμαλη αὐταρχικότητα ἢ καὶ κτητικότητα τοῦ ἡγουμένου ἢ τοῦ «γέροντος». ὅταν οἱ μοναχοὶ παλιώνουν δὲν ὑπακοῦν. μερικοὶ ἱκανοὶ ἔχουν ἐκβιασμένο σὲ κεφαλοκλείδωμα τὸν προϊστάμενό τους, κι ἔχουν μόνιμο καὶ φλογερὸ ὄνειρο πῶς νὰ γίνουν «γέροντες» στὰ 35 τους καὶ ἡγετικὰ στελέχη μὲ ἐξουσία κυρίως στὰ ἔξω γυναικεῖα μοναστήρια, γιὰ νὰ καλλιεργοῦν τὶς μοναχὲς καὶ ν' ἀγρεύουν κοριτσόπουλα γιὰ μοναχές. τρελλαίνονται γιὰ τέτοια ἄγρα, ποὺ ἀποφέρει καὶ ὑλικὰ καὶ θηλυκὰ ἀγαθά. πολὺ ζηλωταὶ σ' αὐτὸ τὸ διακόνημα. ἕνας ἡγούμενος ἢ «γέροντας» δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τόσα μοναστήρια. κι ἀπὸ θεολογικὴ ἄποψι ὁ κάθε καλόγερος εἶναι ἕνας πάπας μὲ τὶς δοξασίες του, τὶς φαντασιώσεις του, τὴ μυθολογία του, καὶ τοὺς σκληροὺς ἰσχυρισμούς του. ἕνας καλόγερος δὲν ἔχει οὔτε τὸ ἕνα χιλιοστὸ τῆς ὑπακοῆς ὁποιουδήποτε ἁπλοῦ Χριστιανοῦ στὸν ἐπίσκοπό του. πλειστάκις ὁ καλόγερος στὰ θεολογικὰ εἶναι ἕνα sui generis κι ἀχαλίνωτο σαχλοκοκόρι.

Κι ὅσο βέβαια ἀφορᾷ στὶς δυὸ πρῶτες ἀρετές, *παρθενία* καὶ *ὑπακοή,* ποὺ εἶναι ἀφανεῖς καὶ δυσδιάκριτες, ἰσχύουν ὅσα εἶπα· προκειμένου ὅμως γιὰ τὴν *ἀκτημοσύνη* ἡ ὑποκρισία εἶναι δυσκολώτερη, διότι κατὰ τὴ χωριάτικη παροιμία «ὁ βήχας καὶ ὁ παρᾶς δὲν κρύβονται». καὶ ὅλοι βλέπουν ὅτι ἡ *ἀκτημοσύνη* ἢ *paupertas* στὸ μοναχισμὸ εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀνύπαρκτο.

Πρὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος τὸ 25% τοῦ καλλιεργησίμου ἐδάφους καὶ τῶν κτηρίων τῆς 'Ρουμανίας ἦταν ἰδιοκτησία τῶν μοναστηριῶν. εἶχαν περιέλθη στὴν κυριότητά τους μὲ συρροὴ κληρονομιῶν. ὅλοι οἱ γέροι μὲ τὴ διαθήκη τους ἄφηναν μέρος τῆς ἰδιοκτησίας των ἢ καὶ ὅλη τὴν περιουσία τους στὰ μοναστήρια, πειθόμενοι ἀπὸ μοναχοὺς ἐξομολόγους ὅτι ἐξασφαλίζουν ἔτσι τὴ μεταθανάτια ζωή τους στὸ κατώφλι τῆς ὁποίας βρίσκονταν. αὐτὸ ποὺ λέγεται σὰν παροιμιώδης ὀνειδισμὸς σὲ σπαγγορραμμένους πλουσίους γέρους

«Μαζί σου θὰ τὰ πάρῃς;», οἱ μοναχοὶ τὸ λὲν ὡς βεβαίωσι· «Ναί, μαζί σου θὰ τὰ πάρῃς, ἂν τ' ἀφήσῃς στὸ μοναστήρι»· τὸ ὅτι ὁ θεὸς μονάζει σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι λαμβάνεται ὡς δεδομένο· κι οὔτε τὸ σκέφτεται κανεὶς ὅτι σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι μπορεῖ νὰ μονάζῃ μόνον ὁ διάβολος. μ' αὐτὴ τὴ μέθοδο εἶναι δυνατὸν μέσα σ' 100 χρόνια τὰ μοναστήρια νὰ καθέξουν μιὰ χώρα ἐξ ὁλοκλήρου, κι ὅλος ὁ κόσμος νὰ δουλεύῃ γιὰ τοὺς καλογέρους. τὸ κομμουνιστικὸ καθεστὼς ὅμως τὰ κατέσχε ὅλα τὸ 1990, μετὰ τὴν πτῶσι τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ στὴ 'Ρουμανία, οἱ μοναχοὶ ἀποπειράθηκαν νὰ πάρουν πίσω τὴν «ἰδιοκτησία τους». σ' ἕνα ἐπιστημονικὸ συνέδριο γιὰ τὸ μοναχισμό, ποὺ ἔγινε στὴ Θεσσαλονίκη μὲ παρουσία καὶ πάρα πολλῶν 'Ρουμάνων μοναχῶν, κάνοντας μιὰ παρέμβασι, ῥώτησα· «Οἱ μοναχοὶ στὴ 'Ρουμανία εἶναι τὸ 1% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας;». μοῦ λένε· «Ὄχι βέβαια! οὔτε τὸ ἕνα χιλιοστό». «Ἐ τότε», τοὺς λέω, «γιατί τὸ ἕνα χιλιοστὸ τοῦ πληθυσμοῦ νὰ κατέχῃ τὸ ἕνα τέταρτο (=250 χιλιοστὰ) τοῦ γονίμου ἐδάφους; εἶναι δίκαιο αὐτὸ ἢ εἶναι χριστιανικό;». μεγάλο μέρος τοῦ ἀκροατηρίου, ποὺ ἦταν μοναχοί, μὲ προπηλάκισαν, χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζουν, καὶ μ' ἀποκάλεσαν κακόδοξο· μερικοὶ ῥωτοῦσαν μήπως εἶμαι ἄθεος κομμουνιστής καὶ «Τί θέλει αὐτὸς ἐδῶ μέσα;».

Ὅταν σὲ μιὰ διαθήκη, ἡ ὁποία ἀνοιγόταν, ἕνα κτήριο, σπίτι ἢ κατάστημα, ἀφηνόταν κληρονομιὰ σὲ μοναστήρι, ὁ ἡγούμενος ποὺ τὸ περίμενε, ἐπειδὴ τὸ εἶχε προκαλέσει αὐτὸς μὲ ἐργαλεῖο τὴν ἐξομολόγησι, ἔστελνε ἀμέσως ἕνα μοναχὸ μ' ἕνα ζωγράφο, καὶ ζωγράφιζαν σ' ἕναν τοῖχο του τὴν «Παναγία τους», θέλω νὰ πῶ ...«Παναγία Ἀποθηκάρισσα» *(Δοχειάρισσα),* «Παναγία Πορτάρισσα» *(Πορταΐτισσα),* «Παναγία Φουρνάρισσα», «Παναγία Μαγείρισσα», ὅπως τὶς λένε, κι αὐτὸ γιὰ νὰ εἶναι πλέον τὸ ἀκίνητο «ἀφιερωμένος εὐκτήριος οἶκος», καὶ νὰ εἶναι ἱεροσυλία καὶ βλασφημία τῶν θείων, ἂν τὰ παιδιὰ τοῦ διαθέτου τολμοῦσαν νὰ διεκδικήσουν μέσῳ δικαιοσύνης τὸ πατρικό τους σπίτι. νὰ μὴν τολμάῃ κανεὶς νὰ διεκδικήσῃ τὸ ἴδιο του τὸ σπίτι, ἀλλὰ νὰ τρέμουν ὅλοι μήπως στιγματιστοῦν ὡς ἱερόσυλοι, κακόδοξοι, αἱρετικοί, ἐχθροὶ τῆς Παναγίας, ἄθεοι, κλπ.. χρησιμοποιοῦσαν γι' ἀσπίδα καὶ βλῆμα τὴν Παναγία τους. ὅταν σὲ δεύτερη παρέμβασί μου κατὰ τὸ ἴδιο συνέδριο εἶπα ὅτι μιὰ τέτοια χρῆσι τῶν ἱερῶν δὲν εἶναι πρᾶγμα εὐσεβές, οἱ μοναχοὶ ἄρχισαν νὰ ὠρύωνται ἐναντίον μου πολὺ θορυβωδέστερα καὶ νὰ μ' ἀπειλοῦν πολὺ ἀγριώτερα. φρόντισα νὰ φύγω λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ διάλειμμα (Πξ 63).

Στὴν Ἑλλάδα οἱ μοναχοὶ πρὸ πολλοῦ ἔπεισαν τὸ κράτος νὰ ἔχῃ νόμο βάσει τοῦ ὁποίου ὁ μοναχὸς δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ διαθήκη, κάθε δὲ προϋπάρχουσα διαθήκη του νὰ εἶναι ἄκυρη, καὶ ἡ περιουσία του νὰ περιέρχεται στὸ μοναστήρι, στοῦ ὁποίου τὸ μοναχολόγιο εἶναι

γραμμένος. ὅπως καταλαβαίνει κανείς, αὐτὸ ἀφορᾷ κυρίως στοὺς ἐγγάμους καὶ χήρους γέρους πού, χωρὶς νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ σπίτι τους, χρίονται *(κείρονται)* μοναχοὶ κατ' οἶκον, χωρὶς νὰ τὸ ξέρουν οὔτε τὰ παιδιά τους. γι' αὐτὸ ἐμφανίζουν οἱ μοναχοὶ τόση λύσσα νὰ κείρουν μοναχὲς καὶ κοριτσόπουλα μὲ προῖκες καὶ γέρους ἢ γριές, ποὺ γιὰ τὴν τελευταία χρονιὰ τῆς ζωῆς των κείρονται μοναχοί, γιὰ νὰ πᾶν στὸ ῥετιρὲ τοῦ παραδείσου, στὸν ἕβδομο ὄροφό του, καὶ μονάζουν μέσα στὸ σπίτι τους, ἀρκεῖ μόνο νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένοι στὸ μοναχολόγιο ἑνὸς μοναστηριοῦ. γιατί, ὅπως λέει κι ἡ χωριάτικη παροιμία, «Ὁ διάβολος, ὅταν γεράσῃ, γίνεται καλόγερος». καὶ χωρὶς διαθήκη ἡ περιουσία τους περιέρχεται ὁλόκληρη στὸ μοναστήρι, χωρὶς νὰ τὸ ξέρουν οὔτε οἱ ἴδιοι· καὶ πολλοὶ γιοὶ καὶ θυγατέρες μὲ τὸ ἄνοιγμα τῆς διαθήκης τῶν γονέων τους ἢ μὲ τὴν ἄνευ διαθήκης κληρονόμησι, διαπιστώνουν ξαφνικὰ ὅτι δὲν μποροῦν νὰ κληρονομήσουν τὸ πατρικό τους σπίτι, στὸ ὁποῖο γεννήθηκαν μεγάλωσαν καὶ κατοικοῦν, καὶ τίποτε ἄλλο τὸ πατρικὸ καὶ μὲ κανέναν τρόπο. ἔτσι ἐξηγεῖται γιατί ὁ κάθε ἡγούμενος ἢ γέροντας ἔχει καὶ μακριὰ ἀπὸ τὴ μονή του μερικὰ γυναικεῖα μοναστήρια, ὅπου στεγάζει τὰ χαρέμια του, ἀποθηκεύοντας καλόγριες - κοριτσόπουλα μὲ προῖκες κι ἐξομολογώντας γέρους καὶ γριὲς τῶν πόλεων. στὴν ὕπουλη καταβρόχθισι περιουσιῶν ἁμαρτωλῶν γέρων οἱ μοναχοὶ ἔρχονται πρῶτοι καὶ μὲ μεγάλη διαφορὰ σὲ σύγκρισι μὲ τὶς δεύτερες ποὺ εἶναι οἱ ἀλλοδαπὲς σπιτωμένες πόρνες, οἱ ὁποῖες «παντρεύονται» ξεμωραμένους γέρους ποὺ ἀποκληρώνουν τὰ παιδιά τους ἀκυρώνοντας τὴν πρώτη διαθήκη τους κι ἀφήνοντας κληρονομιὰ τὰ πάντα στὴ «Νατάσα».

Ἡ χερσόνησος τῆς Χαλκιδικῆς Ἀκτή, δηλαδὴ τὸ λεγόμενο Ἅγιον Ὄρος, εἶναι μιὰ γῆ πλούσια σὲ δάση καὶ ἄλλα ἐκμεταλλεύσιμα ἀγαθά, καὶ θὰ μποροῦσε νὰ θρέψῃ 10 - 20 χωριὰ καὶ κωμοπόλεις· τόσα τρέφουν ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς ἄλλες δυὸ ἴσες καὶ παράλληλες χερσονήσους της. τρέφει ὅμως μόνο 2000 μοναχούς. πολὺ περισσότερες εἶναι οἱ καλλιεργήσιμες καὶ ἄλλως πως ἐκμεταλλεύσιμες καὶ πλουτοπαραγωγικὲς ἐκτάσεις ποὺ εἶναι ἰδιοκτησία τῶν Ἁγιορειτῶν μοναχῶν ἔξω ἀπὸ τὴ χερσόνησό τους. μερικὰ ὁλόκληρα νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, ὅπως ἡ Κυρὰ Παναγιὰ τῶν Βορείων Σποράδων, ἢ μεγάλα μέρη νησιῶν καὶ ἀκτὲς καὶ πλάζ καὶ τουριστικὰ ξενοδοχεῖα καὶ ἄλλα τέτοια, εἶναι ἰδιοκτησία τῶν ἴδιων μοναχῶν, ποὺ ὅλοι τους συνταξιοδοτοῦνται κιόλας ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ κράτος, χωρὶς νὰ ἔχουν ὑπηρετήσει σὲ τίποτε. πολλὲς καὶ τεράστιες πολυκατοικίες καὶ ἄλλες οἰκοδομὲς καὶ ἀγορὲς κι ἐμπορικὰ κέντρα καὶ προξενεῖα ξένων κρατῶν, ὅλα σὲ κεντρικὰ μέρη τῆς Θεσσαλονίκης, τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἄλλων πόλεων εἶναι ἐπίσης ἰδιοκτησία τους. γενικῶς οἱ *ἀκτήμονες* μοναχοὶ εἶναι

κτηματίαι ζάπλουτοι καὶ σ' ἐκλεκτὰ ἀκίνητα καὶ σὲ χρῆμα. ἡ λιμνοθάλασσα Πόρτο Λάγο εἶναι ἰδιοκτησία ζάπλουτης Ἁγιορειτικῆς μονῆς, καὶ οἱ φτωχοὶ ψαρᾶδες τῶν γύρω χωριῶν ποὺ ψαρεύουν σ' αὐτό, γιὰ νὰ ζήσουν τὶς οἰκογένειές των, πληρώνουν στὴ μονὴ αὐτὴ ἕνα τρομακτικὸ χαράτσι, γιὰ νὰ ψαρέψουν. μόνο πετρελαιοπηγὲς δὲν ἔχουν τὰ μοναστήρια· μέχρι στιγμῆς τοὐλάχιστον.

Γενικῶς καὶ μόνο τὸ νὰ εἶναι δέκτης κληρονομιῶν κάποιος ποὺ ζῇ 1.000 χρόνια καὶ παραπάνω χωρὶς ποτὲ νὰ κληροδοτῇ σὲ ἀπογόνους του, τὴν ὥρα ποὺ ὅλοι οἱ ἄλλοι δέκτες κληρονομιῶν ζοῦν 80 χρόνια, εἶναι κύριοι ἰδιοκτησιῶν γιὰ 50 χρόνια ἢ λιγώτερο, καὶ κληροδοτοῦν τὰ πάντα τους σὲ ἄλλους, εἶναι ἕνα διαρκὲς κι αἰώνιο ἀδίκημα πολὺ βαρὺ καὶ πονηρὸ καὶ ὕπουλο. καὶ τέτοιοι κληρονόμοι - ἰδιοκτῆτες περίπου «ἀθάνατοι», συσσωρευταὶ ἰδιοκτησιῶν ἀτελεύτητοι, γάγγραινα στὴν κοινωνία, εἶναι κυρίως τὰ μοναστήρια· παρεκτὸς τοῦ ὅτι καὶ πνευματικῶς εἶναι γάγγραινα στὴ Χριστιανικὴ πίστι. διότι οἱ «ἀκτήμονες» μοναχοί, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ἀμύθητης ἰδιοκτησίας των, ἐπιμένουν, καὶ μάλιστα μὲ πολὺ ἐξαγριωμένο ζῆλο, ὅτι εἶναι καὶ θεματοφύλακες καὶ ἰδιοκτῆτες τῆς ὀρθοδοξίας· αὐτοὶ οἱ ἐξ εἰδωλολατρίας εἰσβολεῖς καὶ παρείσακτοι, οἱ ἀλλοδαποὶ λαθρομετανάστες! ἀξιόλογο μοιράδι ἀπὸ τὰ μοναχικὰ πλούτη καταβροχθίζουν νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, λογισταί, καὶ ἄλλοι παράγοντες αὐτῆς τῆς πιάτσας. ὅταν ἤμουν 45 ἐτῶν (1986), μοῦ προτάθηκε νὰ μένω δωρεὰν σ' ἐκλεκτὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμέρισμα Ἁγιορειτικῆς μονῆς, μὲ τὸν ὅρο νὰ δημοσιογραφῶ γιὰ τὴν ἰδιοκτήτρια μονή! καὶ χαρακτηρίστηκα «βλάκας» μὲ συνοδὸ τοῦ χαρακτηρισμοῦ μιὰ μούντζα ἀπὸ τὸν μεσολαβητή, ἐπειδὴ δὲν δέχτηκα. μιὰ ἄλλη μαύρη τρῦπα καταπόσεως εἶναι ἀνεψιοὶ καὶ ἀνεψιὲς καὶ νόθα τέκνα καὶ παλλακίδες καὶ κιναιδόπαιδα κι ἐπιβήτορες ἡγουμένων, γεροντάδων, καὶ λοιπῶν μοναχῶν, σπιτωμένοι σὲ διαμερίσματα πόλεων τὰ ὁποῖα εἶναι μοναστηριακῆς ἰδιοκτησίας.

Τελευταίως τὰ μοναστήρια γενικῶς μουλιάζουν στὰ ναρκωτικά, στὸ πορνοβίντεο, στὸ πορνοδιαδίκτυο καὶ σ' ἄλλες αἰσχρὲς ἐνασχολήσεις κι ἐπιχειρήσεις. τ' ἁπανταχοῦ μοναστήρια γιὰ τὶς δυνάμεις τῆς ἐξιχνιάσεως καὶ διώξεως τῶν ναρκωτικῶν εἶναι τὸ δυσκολώτερο μέρος. τίποτε τὸ παράδοξο, ἀφοῦ τὰ ναρκωτικὰ εἶναι ἡ ἀπαραίτητη κι ἀναπόφευκτη μούχλα τοῦ πλούτου τῆς τεμπελιᾶς καὶ τοῦ εὐδαιμονισμοῦ. στὶς μέρες μας ὁ πλοῦτος τῶν μοναστηριῶν εἶναι τὸ ἴδιο τὸ ποντικοφάρμακο τῆς ἐξοντώσεώς των· θέλω νὰ πῶ τῆς αὐτοκτονίας των. ὅσο δὲ γιὰ τὸν κιναιδισμό, εἶναι στὰ μοναστήρια ὄχι νεωτερισμὸς σὰν τὸ πορνοδιαδίκτυο, ἀλλ' ἐγγενὴς προϊστορικὴ καὶ παντοτινὴ ἰδιαιτερότης. στὰ χρόνια μας βρίσκεται σὲ πολὺ μεγάλη κι ἀπότο-

μη ἔξαρσι, λόγῳ καὶ τοῦ πλούτου, τόσο τοῦ περιρρέοντος ὅσο καὶ τοῦ κατεχομένου· λόγῳ καὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐκφυλισμένη κοινωνία ἐμφανίζει πολὺ μεγάλη προσφορὰ τόσο προβληματικῶν ἀτόμων ὅσο καὶ κληρονομιῶν γιὰ τὴν «ἀπόσβεσι» ἀνεξομολογήτων καὶ ἀφρεναρίστων ἁμαρτημάτων. ἂν ἡ σημερινὴ κοινωνία ὑποτεθῇ ὅτι εἶναι ὁ γῦρος ποὺ ψήνεται στὴν ψησταριὰ τῆς διαφθορᾶς τῆς διαστροφῆς καὶ τοῦ ἐκφυλισμοῦ, καὶ τὰ λίπη του ποὺ στάζουν εἶναι ἡ ἔσχατη διαφθορά του, τότε ὁ μοναχισμὸς εἶναι τὸ ἀπὸ κάτω συρτάρι τῆς ψησταριᾶς, ὅπου κατασταλάζουν αὐτὰ τὰ λίπη. ἂν ἡ διεφθαρμένη καὶ διεστραμμένη κοινωνία εἶναι πρὸ πολλοῦ ἀποχριστιανισμένη κι ἀχρίστιανη, τὰ μοναστήρια εἶναι τὸ κάτω συρτάρι, ὅπου ἀποχετεύεται τὸ κατακάθι τῆς διαφθορᾶς της. ὁ μοναχισμὸς ἄλλωστε δὲν προβλέπεται στὴ Βίβλο, ποὺ εἶναι τὸ συμβόλαιο μεταξὺ Χριστοῦ καὶ Χριστιανῶν. ξένο σῶμα φαρμακερὸ καὶ μολυσματικό, *σκόλοψ* στὸ σῶμα τῆς Χριστιανικῆς ἐκκλησίας. μπορεῖ νὰ βγῇ μόνο μὲ ἐπώδυνη κι ἐπικίνδυνη χειρουργία· μόνο μὲ τὴ σοφία καὶ τὴ δύναμι τοῦ Κυρίου.

Κοινωνικῶς δὲν θὰ εἶχα ἀντίρρησι νὰ ὑπάρχουν τὰ μοναστήρια. εἶναι γιὰ τὴν κοινωνία χρήσιμος ἀποθέτης (=κάδος καὶ χῶρος ἐθελοντικοῦ ἐγκλεισμοῦ τῶν ἀσυμβιώτων). ἀντὶ οἱ προβληματικοὶ νὰ κυκλοφοροῦν ἀνάμεσα στοὺς κανονικοὺς ἐπικινδύνως, καλλίτερα νὰ ἐγκλείωνται οἰκειοθελῶς στὴν ἐγκλείστρα τους, στὸ μοναστήρι· ἀσφαλέστερο κι εὐπρεπέστερο· νὰ μὴ βγαίνουν ὅμως ἀπὸ τὸ χῶρο τους, νὰ μὴ μπαίνουν στὴν κοινωνία πάλι γιὰ μπύζνες, νὰ μὴ διαφεντεύουν στὴν ἐκκλησία, νὰ μὴ λατρεύωνται κιόλας. ὁ μοναχισμὸς ὅποια μετάλλαξι κι ἂν ὑφίσταται κι ὅποια μεταμφίεσι κι ἂν κάνῃ, καθὼς διεισδύει καὶ περνάει μέσα ἀπὸ τὸ Χριστιανισμὸ ἢ κι ἀπὸ τὸ ἰσλάμ, διατηρεῖ στοὺς αἰῶνες ἀναλλοίωτη τὴν ἀρχικὴ οὐσία του τὴν εἰδωλολατρική. ἀλλάζει τρίχα, ἀλλ' ὄχι νοοτροπία, ἦθος, πρακτική, κι ἀπώτερο σκοπό. προϊστορικὴ γάγγραινα ποὺ διεισδύει παντοῦ σὰν ἰὸς θανατηφόρος κι ἀνθρωποβόρος.

4. Ἀκτήμονες

Εἶδα τὴ δικαστικὴ ἀπόφασι, τὸ ἔγγραφο, καὶ ἔμεινα κατάπληκτος. Ἀμερικανικὸ Προξενεῖο Θεσσαλονίκης, Τσιμισκῆ 43 (καὶ ἀπὸ πίσω Βασιλέως Ἡρακλείου 38). τεράστιο ἑφταόροφο κτήριο. τὸ πούλησε ἡ οἰκοδομικὴ ἑταιρία Γ.Ε.Κ.Α. σὲ ἱερὰ μονὴ φημισμένη γιὰ τόση πνευματικότητα, ποὺ οἱ μοναχοί της κοινωνοῦν 4 ἢ 7 φορὲς τὴν ἑβδομάδα. εἶναι φημισμένη γιὰ τοὺς 50 περίπου ἀσκητικοὺς διορατικοὺς θεωρητικοὺς καὶ νηπτικοὺς ἀββάδες της. τὸ κτήριο ἀγοράστηκε

μὲ δηλωμένη τιμὴ 18.500.000 €· τὴν πραγματικὴ τιμὴ δὲν τὴ γνωρίζω. συνήθως εἶναι διπλάσια. τὸ ὑπόγειο τοῦ κτηρίου ἡ Ἱερὰ Μονὴ τὸ νοικιάζει γιὰ γκαράζ αὐτοκινήτων σὲ ἰδιώτη 60.000 € τὸ μῆνα. δὲν γνωρίζω πόσο νοικιάζει τοὺς 7 ὀρόφους στὴν κυβέρνησι τῶν Η.Π.Α. ἢ τὸ ἰσόγειο, ἀλλ' ὑπολογίζω μόνον ὅτι τὰ νοικιάζει σὲ τιμὴ ὀχταπλάσια, δηλαδὴ ἄλλες 480.000 € τὸ μῆνα. σύνολο 540.000 τὸ μῆνα· ἤγουν τουτέστι δηλαδὴ μὲ ἄλλα λόγια ἤτοι 648.000.000 τὸ χρόνο, ἤτοι πολὺ πιὸ πάνω ἀπὸ μισὸ δίς. γιὰ 30 - 50 ἄτομα τὸ ἔτος· μόνο ἀπ' αὐτὸ τὸ κτήριο. ἀπὸ τ' ἄλλα κτήματα; ὑποθέτω· ἕνα δὶς εὐρῶ τὸ χρόνο γιὰ κάθε καλόγερο νηπτικὸ ἀσκητή, γιὰ τὸν *παξαμᾶν* του καὶ γιὰ τὰ *βρέγματά* του. γιὰ λόγους μοναχικῆς σεμνότητος καὶ ἀσκητικῆς διακρίσεως (ἡ διάκρισι εἶναι ἡ βασίλισσα τῶν ἀσκητικῶν ἀρετῶν), γιὰ νὰ μὴ φαίνεται δηλαδὴ στοὺς ἀτελεῖς κι εὐσκανδαλίστους «κοσμικοὺς» (= τοὺς Χριστιανοὺς) ὅτι ἡ ἱερὰ μονὴ εἰσπράττει ὀβολούς, φιλοτέχνησε μιὰ εἰκονικὴ ἑταιρία (ἑταιρία - μαϊμοῦ λέγεται μιὰ τέτοια ἱερὰ ἑταιρία στὴν πιάτσα), ἡ ὁποία εἰσπράττει τὰ ἐνοίκια· καὶ κάνει μόνο ἕνα ἔργο ἢ ἐργόχειρο· εἰσπράττει κόβοντας ἀπόδειξι· τίποτε ἄλλο. εἶναι πιὸ ψυχωφέλιμο ἔτσι· καί γε ἀσκανδάλιστο· δὲν τὸ παίρνει εἴδησι κανεὶς «κοσμικὸς» (= Χριστιανός). δὲν εἶδα σὲ ἔγγραφα ἀλλὰ μόνον ἀπὸ ἄλλους ἄκουσα (ὑπεύθυνα πρόσωπα πάντως) ὅτι ἡ ἱερὰ μονὴ ἔχει καὶ ἄλλα τέτοια ἀκίνητα στὴ Θεσσαλονίκη, καὶ ἄλλα στὴν Ἀθήνα, καὶ ἄλλα σὲ μερικὰ ἄλλα μέρη. ἔχει καὶ ἕνα πολὺ μεγάλο δάσος καστανιᾶς· αὐτὸ τὸ εἶδα κι ἐγώ, τὸ βλέπουν καὶ ὅλοι. καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἡ ἀκτημοσύνη εἶναι βασικὴ καὶ ἀπαραίτητη ἀρετὴ τῶν μοναχῶν. νὰ ἔχετε τὴν εὐχή τους.

Νισάφι, ἀββᾶδες! θυμηθῆτε καὶ τὴ σοφὴ παροιμία·

Εἴπαμε, κυρά μ', νὰ κλάνῃς,
ἀλλὰ μὴν τὸ παρακάνῃς.

5. Ὁ θεὸς καὶ ὁ Θεόφιλος

Ἂν τὸ χρῆμα εἶναι θεός, πολὺ σωστὰ στὴ μοναχικὴ κουρά του ὠνομάστηκε Θεόφιλος ὁ ἡγούμενος - μάνατζερ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας κάπου στὸ Αἰγαῖο καὶ τῆς ἑταιρίας Τάδε Α.Ε.. στὴν Ἱερὰ Μονὴ μονάζουν μόνο δύο μοναχοί, ὁ ἐν λόγῳ πενηντάρης γέροντας Θεόφιλος, ἄνθρωπος ὑψιπετῶν συλλήψεων καὶ ἐλλάμψεων, κι ὁ μοναχὸς Ζαχαρίας ὁ ἁπλοῦς, ποὺ τοῦ μαγειρεύει. τὸ παραλιακὸ βοσκοτόπι καὶ χωράφι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας, ὅπου πάλαι ποτὲ ἐργάζονταν ὡς κολλῆγοι οἱ ἄντρες καὶ τὰ γυναικόπαιδα τῶν γύρω χωριῶν καὶ μοιράζονταν τὰ εἰσοδήματα ὅλοι μαζὶ ἀπὸ μισὰ μὲ τὴν θεοσκέπα-

στον Ἱερὰν Μονὴν σύμφωνα μὲ τὸ νόμο τῆς μοναχικῆς ἀκτημοσύνης ὀλιγαρκείας καὶ λιτότητος καὶ τῆς χριστιανικῆς ἰσότητος. τὴν σήμερον ἡμέραν ὁ ἀββᾶς μάνατζερ - ἰδιοκτήτης τὸ ἔχει μεταμορφώσει σὲ συγκρότημα πολυτελῶν ξενοδοχείων τῆς χλιδῆς καὶ τῆς θεοφιλοῦς ἤτοι θεοστυγοῦς ἀκολασίας γιὰ ξένους τουρίστες ὑψηλῶν ἀπαιτήσεων, τουτέστιν ἤγουν δηλαδὴ μὲ ἄλλα λόγια ἤτοι VIP, πλαίη - μπόυ, ἠθοποιούς, καλλιτέχνες, κλπ., καὶ εἰσπράττει ὁ μακάριος γέρων ὅσα φτάνουν γιὰ νὰ ζήσῃ ἀνέτως ὅλη ἡ κοντινὴ πόλι. αὐτὸ θὰ πῇ μοναχικὴ ζωὴ καὶ ἀσκητικὴ ἀρετὴ ἀσκουμένη μακρὰν τοῦ κόσμου τούτου τοῦ σαρκικοῦ καὶ βεβήλου. ὄχι, παίζουμε! 26.000 στρέμματα τὸ οἰκόπεδο, 7.000 κλινῶν τὸ ξενοδοχειακὸ συγκρότημα, 4.000 ὑπάλληλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, καταστήματα, γήπεδα γκόλφ, ἑλικοδρόμια, νηπτικὰ γλεντοκοπεῖα, ἀσκητικὰ ξενυχτάδικα, στυλιτικὰ καζῖνα, ἀγγελικὲς ὑπάρξεις γιὰ ποικίλες περιποιήσεις σώματος καὶ ψυχῆς τοῦ ἀσθενοῦς τούτου καὶ ἐφημέρου καὶ φθαρτοῦ κι ὀλισθηροῦ σαρκίου, καὶ ὅλα τὰ παρεμφερῆ ψυχωφέλιμα καθιδρύματα. καὶ γὰρ οὕτω πως τιμᾶται καὶ ἔργοις γεραίρεται ἡ πανάχραντος Παναγία. ὁ θεόφιλος μοναχισμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀνθεῖ, ἀνθεῖ καὶ ἀνθοβολεῖ καὶ μοσχομυρίζει ἄρωμα ἀρετῆς καὶ λιβάνι ὁσιότητος. διότι δὲν εἶναι ὀλίγαι αἱ Ἱεραὶ Μοναί, αἵτινες πορίζονται τὸν *παξαμᾶν* καὶ τὰ *βρέγματα* ἐκ τοῦ τοιούτου τῶν τοιούτων ἐργοχείρου. σπουδαῖον καὶ θεόφιλον ἐργόχειρον *ἐξελέξατο* ὡς *ἀγαθὴν μερίδα* ὁ διορατικὸς ἀββᾶς Θεόφιλος. νὰ ἔχετε τὴν εὐχή του.

6. Ἡ μονὴ «Πανάγιος Τάφος»

Ὁ λεγόμενος «Πανάγιος Τάφος» στὰ Ἰεροσόλυμα, ποὺ εἶναι μοναστήρι μὲ ἡγούμενο τὸν πατριάρχη Ἰεροσολύμων, καὶ δὲν εἶναι βέβαια τάφος τοῦ Χριστοῦ οὔτε τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ μοναστήρι, τὸ μόνο μοναστήρι χωρὶς περιβάλλοντα λαὸ «κοσμικῶν» (=Χριστιανῶν), ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἰδιοκτησιῶν του (300 περίπου πολυτελῆ καὶ πανάκριβα ἐνοικιαζόμενα διαμερίσματα ῥετιρὲ τῶν Ἀθηνῶν) ἔχει ἰδιόκτητα καὶ τὰ πέντε μεγαλείτερα καὶ κεντρικώτερα θέατρα τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου παίζονται καὶ λέγονται σὲ θεατρικὰ ἔργα κι ἐπιθεωρήσεις πολλὰ ἀντιχριστιανικὰ καὶ βρόμικα δρώμενα καὶ λόγια. αὐτὸ ἐκτὸς ἀπὸ πλοῦτος εἶναι καὶ αἰσχροκέρδεια. καὶ στὴν Κ. Διαθήκη ἀπαγορεύεται νὰ γίνεται ἢ νὰ εἶναι κληρικὸς ὁ *αἰσχροκερδής,* ἕνας δηλαδὴ ποὺ κερδίζει πουλώντας ἢ μισθώνοντας κάτι τὸ βρόμικο ἢ γιὰ βρόμικη χρῆσι (Ττ 1,7· Α΄ Τι 3,3· 3,8). ἀσφαλῶς αὐτὸ τὸ τελευταῖο μοναστήρι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν αἰσχροκέρδεια κερδίζει καὶ μὲ θεομπαιξία,

ποὺ εἶναι κάτι πολὺ χειρότερο, τόσο μ' ἐκεῖνο τὸ φακιρικὸ «ἅγιο φῶς», ποὺ ὡς κοπυράιτ ἀγοράστηκε τὸ 17ο αἰῶνα ἀπὸ τοὺς παπικοὺς καὶ ποὺ τώρα μὲ τὰ ἠλεκτρονικὰ ὡς ἀπάτη ἔχει ἀναβαθμιστῆ πολύ, ὅσο καὶ μὲ τὰ συγχωροχάρτια, ποὺ πουλάει διακριτικὰ ἢ κι ἀδιάκριτα στοὺς χατζητουρίστες, καὶ ποὺ αὐτὰ εἶναι ἀπομίμησι (κλοπὴ πατέντας) τῶν παπικῶν συγχωροχαρτίων. ἡ διαφορὰ τοῦ λεγομένου «Πατριαρχείου Ἰεροσολύμων» ἀπὸ τ' ἄλλα μοναστήρια εἶναι ὅτι ὡς νομικὸ πρόσωπο εἶναι καὶ ἑταιρία μὲ ἴσο συνεταῖρο τὸ ἰσλαμικὸ μωαμεθανικὸ δημόσιο τῆς Ἰορδανίας. γι' αὐτό, ὅπως βλέπετε στὴν τηλεόρασι κατὰ τὸ «ἄναμμα τοῦ ἁγίου φωτός», ἡ τιμητικὴ φρουρὰ-κουστωδία εἶναι Ἰορδανοὶ χωροφύλακες μὲ «παραδοσιακὲς στολές»· κάτω ἀπὸ τὶς βράκες των εἶναι λογισταὶ καὶ δικηγόροι καὶ οἰκονομολόγοι κι ἀστυνομικοί, ποὺ ἐπιβλέπουν τὶς εἰσπράξεις καὶ συμμετέχουν στὴ μοιρασιά τους γιὰ λογαριασμὸ τῶν μουσουλμάνων τοῦ Ἰορδανικοῦ κράτους, παίρνοντας τὸ μερίδιό του. «μεταξὺ κατεργαραίων καὶ θεομπαιχτῶν ὑπάρχει καὶ εἰλικρίνεια», ὅπως περίπου λέει ἡ παροιμία.

Αὐτὸ δὲ τὸ «ἅγιο φῶς» εἶναι ἀρχαία λυδικὴ εἰδωλολατρικὴ-πυρολατρικὴ τελετή, ποὺ γινόταν στὰ Ὕπαιπα καὶ στὴν Ἱεροκαισάρεια τῆς Μ. Ἀσίας μέχρι καὶ τὸν Β΄ μ.Χ. αἰῶνα, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ γεωγράφος Παυσανίας (5, 27, 5-6). ἀπὸ κεῖ κατὰ τὸν ἀρχαιότερο ἑλληνικὸ ἀποικισμὸ ἡ πυρολατρικὴ τελετὴ μεταδόθηκε ἀπὸ τοὺς Φωκαεῖς ἀποικιστὰς καὶ στὴν περιοχὴ τῆς Μασσαλίας τῆς Γαλλίας. κι ἀπὸ κεῖ μὲ τὶς παπικὲς σταυροφορίες μεταδόθηκε στὴν Ἰερουσαλήμ.

Κατὰ τὰ χρόνια τῶν ἀποστόλων (48 μ.Χ.) ἡ Ἀράβισσα βασίλισσα τῶν Ἀδιαβηνῶν Ἑλένη ἔγινε Ἰουδαία· καὶ τὸ *μνῆμα* της, ποὺ ἦταν στὸ νεκροταφεῖο τῆς Ἰερουσαλὴμ μνημονεύεται ἀπὸ τὸν σύγχρονο τῶν ἀποστόλων Ἰουδαῖο ἱστορικὸ Ἰώσηπο (Ἀρχ. 20,17-53· 101· Πόλ. 5,55· 119· 147) ὡς *μνῆμα τῆς Ἑλένης.* ἀργότερα οἱ Βυζαντινοὶ τὸ θεώρησαν ὡς «*μνῆμα* τοῦ Χριστοῦ ποὺ τὸ ἀνακάλυψε ἡ *Ἑλένη* ἡ μητέρα τοῦ Μ. Κωνσταντίνου». εἶναι τάφος μὲ κατακόρυφη πρόσβασι, ὅπως ἕνα πηγάδι, ἐνῷ κατὰ τὰ Εὐαγγέλια ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ εἶχε ὁριζόντια πρόσβασι, ὅπως ἕνα δωμάτιο. ὁ «Πανάγιος Τάφος» λοιπόν, ποὺ καπηλεύονται ὁ πατριάρχης Ἰεροσολύμων μὲ τοὺς Ἰορδανοὺς μωαμεθανοὺς συνεταίρους του, ἐξαπατώντας τὸν κόσμο, δὲν εἶναι ὁ τάφος τοῦ Χριστοῦ. καὶ τὸ «ἅγιον φῶς» ποὺ ἀνάβει αὐτομάτως εἶναι εἰδωλολατρικὴ τελετὴ τῶν Ὑπαίπων καὶ τῆς Μασσαλίας καὶ τῆς παπικῆς Ἰερουσαλὴμ τῶν σταυροφόρων. κι ὁ ἀσεβέστατος καὶ βρόμικος πατριάρχης Ἰεροσολύμων Δοσίθεος (1669-1707), ποὺ ἔγινε πατριάρχης σὲ ἡλικία 28 ἐτῶν διαδεχόμενος τὸ θεῖο του καὶ κατοικοῦσε μονίμως στὸ Παρίσι, ἀγόρασε τὴν ἀπάτη τοῦ «ἁγίου φωτὸς» ἀ-

πὸ τοὺς παπικοὺς ποὺ ἔδιωξε ὁ Τοῦρκος σουλτάνος Σουλεϊμὰν Β΄, μὲ τὸν ὅρο νὰ μοιράζωνται οἱ δυό τους, Σουλεϊμὰν καὶ Δοσίθεος, ἀπὸ μισὰ τὰ κέρδη. καὶ τὸ 1922 ἀπὸ τὸ τέως Ὀθωμανικὸ κράτος κληρονόμησε τὰ δικαιώματα τῆς θεοκαπηλικῆς μοιρασιᾶς ὁ βασιλεὺς τῆς μωαμεθανικῆς Ἰορδανίας, ποὺ μὲ τοὺς «παραδοσιακοὺς» χωροφύλακές του - δικηγόρους του - ἀστυνομικούς του - οἰκονομολόγους του ἐπιβλέπει τὶς εἰσπράξεις ἀπὸ τοὺς χαζοχατζητουρίστες τοῦ «ἁγίου φωτὸς» τῆς ἀπάτης. τσίπα δὲν ἔχουν οἱ ἀθεόφοβοι. θεομπαῖχτες. καὶ οἱ μισοὶ εἶναι ἀλλόθρησκοι βέβαια.

Τὸ 1962 οἱ τελειόφοιτοι φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ πῆγαν ἐκδρομὴ στοὺς «Ἁγίους Τόπους» μὲ ἀρχηγὸ τὸν καθηγητὴ Π. Χρήστου. οἱ καλόγεροι - ἀρχιμανδρῖτες τοῦ «Παναγίου Τάφου» μιὰ μέρα συνεννοήθηκαν μὲ τοὺς φοιτητὰς νὰ τοὺς ξεναγήσουν τὸ ἀπόγευμα. ἀλλὰ ξεχάστηκαν, κι ὅταν οἱ φοιτηταὶ τοὺς ἀναζήτησαν, τοὺς βρῆκαν σὲ μιὰ αἴθουσα νὰ βλέπουν ἕνα κινηματογραφικὸ σκληρὸ πορνό, καὶ σοκαρίστηκαν· καὶ τὸ ἀνέφεραν στὸν καθηγητὴ Χρήστου. κι ὁ Χρήστου τὸ ἀνέφερε στὸν πατριάρχη Βενέδικτο (= Βασίλειο Παπαδόπουλο, συγχωριανὸ τοῦ πατέρα μου ἀπὸ τὸ Τσεσνεῖρ (= Κρυονέρι) τῆς Προύσης), ὅταν ἔτρωγαν μαζὶ οἱ δύο μόνο. κι ὁ Βενέδικτος τοῦ εἶπε· «Ἔ, παιδιὰ εἶναι· νὰ μὴ δοῦν καὶ λίγο πορνό;». ὁ Χρήστου, ἕνας ἄνθρωπος ἁγνὸς καὶ σεμνός, τοῦ εἶπε· «Μήπως θὰ ἦταν καλλίτερα, ἀντὶ νὰ βλέπουν πορνό, νὰ εἶναι παντρεμένοι; ἀκόμη κι ὁ πατριάρχης θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι παντρεμένος ὅπως ἦταν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων». κι ὁ πατριάρχης Ἰεροσολύμων καὶ ἡγούμενος τοῦ «Παναγίου Τάφου» εἶπε στὸν Χρήστου ὀνειδιστικά· «Τί λές, βρὲ χαμένε; νὰ εἶμαι ἐγὼ παντρεμένος, γιὰ νἄχω μόνο μία γυναίκα ὅπως ἐσύ;». θρασύτατος στὴν προστυχιά του. ψέμμα βρόμα καὶ δυσωδία στὸν «Πανάγιο Τάφο» τῆς Ἀδιαβηνῆς - Ἰουδαίας βασιλίσσης Ἑλένης. κουμπαρᾶς ἀκαθάρτων εἰσπράξεων ποὺ γίνονται ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἀπατεῶνες θεομπαῖχτες καὶ λωποδῦτες τῆς ὑφηλίου. τί νὰ πῶ δὲ γιὰ τὴ βλάσφημη κακοδοξία καὶ δυσσέβεια τοῦ δευτέρου βαπτίσματος στὸν Ἰορδάνη καὶ τῶν παπομιμήτων συγχωροχαρτίων τῆς μαφίας τοῦ «Παναγίου Τάφου» καὶ τοῦ «Ἁγίου Φωτός»;

Κι ἐπὶ πλέον τὸ μοναστήρι - ἑταιρία ἐκμεταλλεύσεως «Πανάγιος Τάφος» ἔχει καὶ τὸ ἄλλο σκανδαλῶδες προνόμιο ν' ἀργυρολογῇ κάθε χρόνο στὴν ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ σ' ἄλλες ἐκκλησίες. θυμᾶστε ὅταν οἱ Ἰσραηλινοὶ ἔπιασαν τὸν πατριάρχη Ἰεροσολύμων Δωρόθεο νὰ περνάῃ τὰ σύνορά τους μὲ τὸ πὸρτ - μπαγκὰζ τοῦ αὐτοκινήτου του γεμάτο λαθραῖες στῆλες χρυσοῦ; χρησιμοποιοῦν δηλαδὴ τὸν ἔστω καὶ ὑποτιθέμενο τάφο τοῦ Χριστοῦ ὡς ἀχόρταγη καταβόθρα αἰσχρῶν

κερδῶν καὶ γίνονται χριστέμποροι Ἰοῦδαι μετὰ βλασφημίας τῶν θείων; νὰ πιστέψουμε δηλαδὴ ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν πιστεύουν σὲ τίποτε τὸ χριστιανικὸ καὶ ἐμπαίζουν καὶ τὸ θεὸ καὶ τοὺς Χριστιανούς; καὶ δὲν χορταίνουν χρῆμα;

7. Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἡ Μοναστηριώτισσα

Μ' αἰφνιδίασε, ὅταν μοῦ τὸ εἶπε· «Ἤμουν παντρεμένη, ἀλλ' εἶμαι παρθένος». κι ὅταν ῥώτησα, μοῦ ἐξήγησε. «Εἶμαι Μοναστηριώτισσα, γεννημένη μεγαλωμένη καὶ παντρεμένη στὸ Μοναστήρι, τὴν ἑλληνικὴ πόλι ποὺ κατέχουν οἱ Γιουγκοσλάβοι. ἤμουν 20 χρονῶν κοπέλλα ὄμορφη ψηλὴ καὶ περιζήτητη νύφη. (φαινόταν). καὶ κάποτε παντρεύτηκα ἕνα ψηλὸ καὶ πανόμορφο παλληκάρι 24 χρονῶν τοῦ τόπου μου. καὶ στὸ γάμο μας, μετὰ τὴ στέψι, καθὼς χορεύαμε, μπροστὰ ὁ ἄντρας μου κι ἐγὼ καὶ στὴ συνέχεια τὸ συμπεθεριό, καὶ πολλοὶ ἔρριχναν πιστολιὲς στὸν ἀέρα ἀπὸ ἐνθουσιασμό, μιὰ πιστολιὰ χτύπησε κατάστηθα τὸν ἄντρα μου καὶ τὸν ἔρριξε νεκρὸ κατὰ γῆς. ἔγινε μεγάλη ταραχή. ἐγὼ ἔπεσα πάνω στὸ σῶμα του, τὸ νυφικό μου βάφτηκε στὸ αἷμα τοῦ ἀντρός μου, καὶ μέσα στὸ θρῆνο μου εἶπα στὸ νεκρὸ ἄντρα μου καὶ μ' ἄκουσαν ὅλοι· 'Εἶμαι ἡ γυναίκα σου καὶ θὰ μείνω γιὰ πάντα γυναίκα σου· δὲν ξαναπαντρεύομαι· ὁ ἄντρας μου εἶσαι σὺ γιὰ πάντα'». κι ἄρχισε νὰ κλαίῃ ἡ γερόντισσα τῶν 86 ἐτῶν. σάστισα.

Μετὰ τὸ 1912 ἔζησε στὴ Θεσσαλονίκη. ἐργάστηκε ὡς βοηθὸς τοῦ ὀδοντιάτρου ἀδερφοῦ της, κι αὐτὸς τὴν ἀσφάλισε καὶ στὸ ταμεῖο του, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πῆρε σύνταξι. ὅταν πέθανε ὁ ἀδερφός της κι ἔμεινε πεντάρφανη, εἶχε δυὸ διαμερίσματα, ἕνα μεγάλο σὲ ψηλὸ ὄροφο κι ἕνα μικρὸ στὸν πρῶτο ὄροφο. στὰ 80 της συμφώνησε μ' ἕναν παρθενοσυλλέκτη καὶ τὸ κοριτσαριό του, ποὺ ἦταν νομικὸ πρόσωπο ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἔκανε δωρεὰ ἐν ζωῇ τὰ δυὸ διαμερίσματά της μὲ τὸν ὅρο ὅτι στὸ μεγάλο θὰ συνεχίσῃ νὰ κατοικῇ μέχρι τέλους κι ὅτι τὰ κορίτσια τοῦ παρθενοσυλλέκτου θὰ τῆς φέρνουν κάθε μέρα φαγητὸ καὶ θὰ περιποιοῦνται τὸ διαμέρισμα ποὺ κατοικεῖ ἡ ἴδια, τὸ δὲ μικρὸ θὰ μποροῦν νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν ὡς δικό τους. ἐγὼ τότε ἔγραφα τὰ συγγράμματα τοῦ παρθενοσυλλέκτου. καὶ γιὰ δυὸ περίπου χρόνια χρησιμοποιοῦσα ὡς ἐφεδρικὸ γραφεῖο μου τὸ μικρὸ διαμέρισμα ποὺ ἦταν στὴ χρῆσι καὶ οὐσιαστικὴ κατοχὴ ἐκείνου. καὶ ὅπως μοῦ τὸ ζήτησε ἡ «γιαγιά», σὲ διαλείμματά μου τῆς ἔκανα συντροφιά. τὰ κορίτσια ἔφερναν ἐκεῖ καὶ τὸ δικό μου φαγητό, καὶ τρώγαμε μαζὶ μὲ τὴ γιαγιά. μοῦ εἶπε· «Δὲν θέλω νὰ μὲ λὲς "γιαγιά"· νὰ μὲ λὲς Μαρία· οὔτε "κυρία Μαρία"». τῆς λέω· «Δὲν μοῦ ἔρχεται· εἶστε 85 ἐτῶν καὶ εἶ-

μαι 35· μισὸ αἰῶνα διαφορά· σᾶς σέβομαι». μοῦ ξαναλέει· «Καὶ στὸν ἑνικό». ἐπέμενε ἀνυποχώρητα καὶ δέχτηκα. κάποτε μοῦ χάρισε ἕνα κουστούμι. τὸ δέχτηκα. κι ἀργότερα μοῦ χάρισε μιὰ δωδεκάδα παλιὰ ἀριστοκρατικὰ τραπεζομάχαιρα· ἡ λεπίδα τους ἐκλεκτὸ ἀτσάλι καὶ ἡ λαβή τους ἀλπακᾶς (=κρᾶμα νικελίου ἀργύρου ψευδαργύρου καὶ χαλκοῦ) ἀνοξείδωτα. ἐγὼ χάρισα σὲ κάποιον φτωχὸ τὰ ἕντεκα καὶ κράτησα γιὰ ἐνθύμιο ἕνα καὶ τὸ ἔχω μέχρι τώρα στὰ 81 μου χρησιμοποιώντας το ὡς χαρτοκόπτη. ὅταν τὸ ἀκονάω, κόβει σὰν ἀμεταχείριστο ξυράφι.

Ἡ Μαρία συνήθιζε νὰ πηγαίνῃ μὲ ταξὶ καὶ νὰ ἐκκλησιάζεται σὲ περιαστικὸ μοναστήρι ἔξω ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη σὲ χωριὸ μὲ νερὰ μεταλλικά. ἐκεῖ τὴ γνώρισε ὁ καλόγερος ποὺ κατοικοῦσε 10 μῆνες στὸ γυναικεῖο μοναστήρι ὡς συνείσακτος –τὸν ἔχω δῆ πολλὲς φορὲς στὸ ἀρχονταρίκι μὲ πλεκτὰ πασουμάκια καὶ οἰκιακὸ σκουφὶ καὶ κάτι σὰ ῥόμπα– καὶ 2 μῆνες (Ἰούλιο - Αὔγουστο) στὸ κελλί του μὲ τὶς πανόμορφες ὀμπρελοειδεῖς λεπτοκαρυὲς (=φουντουκιὲς) κοντὰ στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου, ἡ ὁποία τὸν ἔτρεφε, καὶ ὅπως κρυφόκλανε κάθε μέρα στοὺς προσκυνητάς του, μιλοῦσε μὲ ὀχιὲς καὶ ἄλλα φίδια καὶ σαῦρες καὶ σαρανταποδαροῦσες καὶ βατράχους καὶ κατσαρίδες καὶ ἄλλα ζωῦφια τὸ καθένα στὴ γλῶσσα του, πρᾶγμα ποὺ εἶναι τεκμήριο ἀδαμιαίας προπτωτικῆς ἀναμαρτησίας. ὁ ἀββᾶς Παρακμάσιος καὶ στοὺς δώδεκα μῆνες ἐξομολογοῦσε κόσμο καὶ κοσμάκη, χωρὶς νὰ εἶναι οὔτε διάκος, κι ἔδινε κι ἐξιλεωτικὸ διακανονισμὸ διαρκοῦς καὶ αὐτόματης ἀφέσεως διαρκῶν κι ἀφρεναρίστων κι ἀνθρωποκτόνων ἁμαρτημάτων· καταλαβαίνετε. ὁ ἱδρυτὴς τῆς γυναικείας μονῆς ἀρχιμανδρίτης τὸν εἶχε καλέσει, γιὰ νὰ μυήσῃ τὶς πρῶτα λαϊκὲς ἀφιερωμένες κι ἔπειτα μοναχὲς στὰ νηπτικὰ πράγματα, ἀλλ' ὁ Παρακμάσιος σὲ λίγους μῆνες κατάφερε νὰ τὸν ἐξώσῃ ἀπὸ τὸ μοναστήρι γιὰ πάντα, κι ἔγινε αὐτὸς «πνευματικὸς» τῆς μονῆς ἂν καὶ μὴ κληρικός. κληρικὸς δὲν ἔγινε ποτέ του, ἐπειδὴ εἶχε κωλύματα. (τὰ κωλύματα εἶναι δύο, φόνος καὶ σεξουαλικὰ παραπτώματα)· δὲν νομίζω νὰ διέπραξε φόνο.

Γνώρισε λοιπὸν ὁ Παρακμάσιος τὴ Μαρία. στὴν ἀρχὴ δὲν ἔδινε σημασία στὴ γριά. κάποτε ἀντὶ γιὰ ταξὶ τὴν ἔφερε στὸ σπίτι της μὲ τ' αὐτοκίνητό της μιὰ μοναχὴ ποὺ εἶχε μιὰ δουλειὰ στὴ Θεσσαλονίκη. ἡ μοναχὴ εἶδε ἕνα μεγάλο καὶ πολυτελὲς ἀρχοντικὸ διαμέρισμα κι ὅτι ἡ ὑπερήλικη γριὰ ζοῦσε μόνη της. κι ἔκανε καὶ πολλὲς ἐρωτήσεις. στὸν ἑπόμενο κιόλας ἐκκλησιασμὸ τῆς Μαρίας ὁ Παρακμάσιος δέχτηκε τὴ Μαρία σὲ μακροχρόνια ἰδιαίτερη συζήτησι, κι ἐκείνη τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ χαρά της. τὴν πληροφόρησε δὲ ὁ Παρακμάσιος γιὰ τὸν παράδεισο ὅτι εἶναι ἑφταόροφος καὶ μὲ ἑφτὰ ὑπόγεια. κι ὅτι στὸν 7ο ὄροφο - ῥετιρὲ κατοικοῦν μόνον ἡ Ἁγία Τριάδα, ἡ Παναγία Θεοτόκος,

καὶ οἱ μοναχοί· στὸν 6ο ὄροφο τὰ τάγματα τῶν ἀνωτάτων ἀγγέλων, ποὺ μερικὲς φορὲς μπαίνουν γιὰ λίγο μόνο καὶ στὸν 7ο γιὰ νὰ πάρουν ἐντολὲς ἀπὸ τὸ θεὸ καὶ τὴν Παναγία, στὸν 5ο ὄροφο τὰ τάγματα τῶν ἀνωτέρων ἀγγέλων, στὸν 4ο τὰ τάγματα τῶν κατωτέρων ἀγγέλων, στὸν 3ο οἱ προφῆτες ἀπόστολοι μάρτυρες καὶ ἅγιοι, στὸ 2ο οἱ κληρικοί, στὸν 1ο οἱ σῳζόμενοι λαϊκοί, στὸ ἰσόγειο εἶναι τὸ κριτήριο, καὶ στὰ 7 ὑπόγεια πατώματα εἶναι ἡ κόλασι στὸ κάθε πάτωμα ἀνάλογα μὲ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν τους· (οἱ τοῦ πιὸ ῥηχοῦ ὑπογείου μποροῦν νὰ μετατεθοῦν στὸν παράδεισο τοῦ 1ου ὀρόφου ἢ μὲ τὴν ἐπίκλησι κι ἐπέμβασι τῆς Παναγίας ἢ μὲ τὰ πολλὰ μνημόσυνα· ὅσο περισσότερα τόσο γρηγορώτερα).

Ἡ Μαρία, ὅταν ἦρθε στὸ σπίτι της, ἦταν κατενθουσιασμένη κι ἔνιωθε σὰ νὰ ἔβγαλε τότε μόλις θεολογικὴ σχολή. ἔκρινα ὅτι δὲν πρέπει νὰ τῆς χαλάσω τὸ κέφι μὲ ἀντιρρήσεις μου γριὰ 86 ἐτῶν ἤδη.

Τὴν ἄλλη κυριακὴ ἦρθαν πρωῖ πρωῖ δύο καλόγριες καὶ τὴν πῆραν μὲ αὐτοκίνητό τους (κι αὐτὸ συνεχίστηκε πλέον γιὰ κάθε κυριακὴ ἢ σημαντικὴ ἑορτή). κι ὁ Παρακμάσιος τῆς ἔκανε τὰ ἴδια μαθήματα πιὸ ἐντατικά, προφανῶς γιὰ ἐμπέδωσι, καὶ ἡ Μαρία δὲν χόρταινε ν' ἀκούῃ, καὶ εἶπε στὸν Παρακμάσιο· «Καλότυχοι ἐσεῖς οἱ μοναχοί, ποὺ θὰ εἶστε στὸν 7ο ὄροφο τοῦ παραδείσου καὶ θὰ βλέπετε τὴν Παναγία». σᾶς ζηλεύω. αὐτὸ περίμενε ν' ἀκούσῃ κι ὁ Παρακμάσιος· καὶ τῆς λέει· «Μαρία γιὰ σένα εἶναι εὔκολο αὐτό. μπορεῖς νὰ γίνῃς μοναχή. θέλεις νὰ σὲ κείρω μοναχή;». τοῦ λέει ἡ Μαρία· «Εἶμαι πολὺ γριά· δὲν ἀντέχω στὶς ἀγρυπνίες σας καὶ στὶς νηστεῖες σας εἰδικὰ τὸ χειμῶνα. ἂχ καὶ νὰ ἤμουν 50 ἐτῶν! θὰ γινόμουν ἀμέσως μοναχή». τῆς λέει ὁ Παρακμάσιος· «Γιὰ τὶς νηστεῖες σοῦ βάζω κανόνα νὰ μὴ νηστεύσῃς ἀπὸ τίποτα οὔτε Καθαρὴ Δευτέρα οὔτε Μεγάλη Παρασκευή· καὶ θὰ κάνῃς ὑπακοή. καὶ θὰ νηστεύω ἐγὼ γιὰ σένα 12 μέρες τὸ χρόνο. ὅσο γιὰ τὶς ἀγρυπνίες, πάλι δὲν θ' ἀγρυπνήσῃς ποτέ. σοῦ χαρίζω καὶ 12 εἰκοσιτετράωρες ἀγρυπνίες μου τὸ χρόνο. θὰ ἔρχεσαι στὴν ἐκκλησία ὅπως ὅλοι τὸ πρωῖ καὶ μόνον ὅταν μπορῇς. θὰ κάθεσαι στὸ σπίτι σου ὡς μοναχή. πᾶρε αὐτὸ τὸ κομποσχοινάκι καὶ θὰ λὲς τὴ μονολόγιστη εὐχὴ μ' αὐτό, κάνοντας ἔτσι κι ἔτσι, μέσα στὸ σπίτι σου, ἀδελφὴ Μαρία. ἔξω θὰ βγαίνῃς πάντα μὲ τὰ ῥοῦχα ποὺ φορᾷς τώρα, μέσα στὸ σπίτι σου θὰ φορᾷς τὸ ῥάσο αὐτὸ ποὺ σοῦ χαρίζω, εὐλογία ἀπὸ μένα, καὶ θὰ τραβᾷς κομποσχοίνι ἔτσι ἔτσι ἔτσι ὅσο θέλεις». τοῦ λέει ἡ Μαρία· «Ἀφοῦ εἶναι τόσο ἁπλὸ καὶ εἶναι εὐλογία ἀπὸ σένα, δέχομαι νὰ γίνω μοναχὴ ἀμέσως». τῆς λέει ὁ Παρακμάσιος· «Ἕναν ὁλόκληρο μῆνα θὰ εἶσαι δόκιμη, διότι πρέπει καὶ νὰ δοκιμαστῇς. ἀδοκίμαστη δὲν δέχομαι νὰ σὲ κείρω μοναχή. ἐγὼ χατήρια δὲν κάνω. κι ἂν δὲν σ' ἀρέσουν αὐτὰ ποὺ σοῦ λέω καὶ δὲν εἶσαι πρόθυμη νὰ κά-

νῃς ὑπακοή, πήγαινε στὸ καλό σου». καὶ ἡ Μαρία δέχτηκε τὰ πάντα προθύμως καὶ ταπεινοφρόνως.

Ἦρθε στὸ σπίτι καὶ μοῦ τὰ εἶπε ὅλα. πετοῦσε ἀπὸ τὴ χαρά της. ἐγὼ δὲν ξαναπῆγα στὸ σπίτι της, κι ἐκείνη ἀπὸ τὴ χαρά της δὲν τὸ κατάλαβε. συνέβαινε κι ἄλλοτε νὰ κάνω πολλὲς μέρες νὰ περάσω ἀπὸ κεῖνο τὸ ἐφεδρικὸ γραφεῖο μου ἢ νὰ τὴ δῶ στὸ δικό της διαμέρισμα, καὶ δὲν ἀντιλήφθηκε τὴν ἀπουσία μου. τὰ εἶπα δὲ ὅλα στὸν παρθενοσυλλέκτη, τοῦ ὁποίου ἔγραφα τὰ συγγράμματα. ἄλλο μοσχάρι κι ἐγώ, τέλος πάντων. ὁ παρθενοσυλλέκτης ἀνησύχησε, ἀλλ' ὁ δικηγόρος του τοῦ εἶπε· «Ἐφ' ὅσον τὸ συμβόλαιο τῆς 'δωρεᾶς ἐν ζωῇ' ἔγινε νομοτύπως –τὸ εἶχε κάνει ὁ ἴδιος– καὶ οἱ ὅροι του ἐκ μέρους σας τηροῦνται, μὴ φοβᾶσαι τίποτε. ὁ βλάκας ὁ Παρακμάσιος δὲν ξέρει ὅτι τὰ σπίτια τῆς Μαρίας εἶναι ἤδη σ' ἄλλα χέρια. φρόντισε νὰ περιποιῆστε τὴ γριὰ σ' ὅ,τι χρειάζεται, καὶ νὰ τῆς πηγαίνετε τὸ φαγητό της τακτικὰ καὶ στὴν ὥρα ποὺ θέλει· κι ὅ,τι φαγητὸ θέλει, καὶ μὴν τῆς λέτε τίποτε γιὰ τὶς τρέλλες της· 'Δὲν τὶς ξέρετε'».

Μετὰ περίπου μιὰ ἑβδομάδα, καθὼς δυὸ ἀφιερωμένες τῆς πῆγαν τὸ καθημερινὸ φαγητό της, καὶ ἡ μία νὰ μείνῃ μιὰ ὥρα κοντά της γιὰ συντροφιὰ καὶ γιὰ νὰ πάρῃ τ' ἄπλυτα σκεύη, τὴ βρῆκαν νὰ βογγάῃ πεσμένη στὸ πάτωμα. τοὺς εἶπε ὅτι εἶχε τανυστῇ νὰ φτάσῃ κάτι σ' ἕνα ῥάφι, ἔπεσε στὸ πάτωμα, κι ἔσπασε καὶ τοὺς δυὸ μηρούς της· εἶχε πολλὴ ὀστεοπώρωσι. οἱ κοπέλλες τὴν πῆγαν ἀμέσως στὸ νοσοκομεῖο, κι ἐκεῖ σὲ 10 μέρες πέθανε. διότι τὴν 6η μέρα ἔπαθε ἐγκεφαλικὴ ἐμβολὴ ἀπὸ λιπίδια τῶν καταγμάτων της. τὶς 5 πρῶτες μέρες φαινόταν λογικὴ καὶ εὐδιάθετη, καὶ συζητοῦσε. καὶ τὴ βλέπαμε ὅλοι κάθε μέρα. κάποτε ποὺ ἤμουν μαζί της μόνον ἐγὼ μοῦ εἶπε. «Ἔσκυψα, καὶ τὸ ράσο μου, καθὼς εἶναι μακρύ, ἀκούμπησε στὸ πάτωμα, κι ἐγὼ τὸ πάτησα, χωρὶς νὰ θέλω, καὶ ὅταν ἀνασηκώθηκα, ἔπεσα κάτω κι ἔσπασα τὰ πόδια μου». εἶχε διαύγεια. τὴν ἄλλη μέρα ποὺ ἦταν ἡ 6η, ἔπαθε τὴν ἐμβολὴ καὶ ἦταν ἕνα ἄλαλο κι ἀναίσθητο φυτό. καὶ εἶχε ἕναν ἄγριο ῥόγχο.

Τὸ ἔμαθαν καὶ οἱ καλόγριες· καὶ τὴν 8η μέρα ἦρθαν δυὸ καλόγριες καὶ ἡ τσαχπίνα ἡγουμένη μ' ἕνα ψαλίδι καὶ τὸ βιβλίο μὲ τὴν ἀκολουθία τῆς μοναχικῆς κουρᾶς καὶ τὴν «ἔκειραν μοναχή», γιὰ νὰ τὴν ἐγγράψουν καὶ στὸ μοναχολόγιο τῆς μονῆς των ὡς μοναχή! μέχρι τότε ἦταν μόνο δόκιμη. τὴν ἔκειραν δὲ καὶ μεγαλόσχημη! ἤμουν παρὼν κι ἐγὼ ποὺ εἶχα πάει νὰ τὴ δῶ. οἱ γιατροὶ ποὺ ἄκουγαν ἀπὸ ἀπόστασι τὰ «Μπούρ μπούρ μπούρ», νόμιζαν ὅτι προσεύχονται γιὰ τὴν ἀποκατάστασι τῆς ὑγείας της. κι ἕνας εἶπε· «Σιγὰ νὰ μὴ γίνῃ καλά! αὐτὴ εἶναι ἐγκεφαλικῶς νεκρή. μποροῦν νὰ τὴν ἀναστήσουν;». ἐγὼ κι ὁ παρθενοσυλλέκτης ξέραμε βέβαια τί κάνουν. τῆς ἔδωσαν ὡς μονα-

χικὸ τὸ ὄνομα Μαγδαληνή. καθ' ὅλη τὴν ἀκολουθία τῆς κουρᾶς ἡ Μαρία εἶχε ἕναν ἀπαίσιο ῥόγχο· ἐπιθανάτιο ῥόγχο. φυσικὰ δὲν καταλάβαινε τίποτε. ἦταν ἕνα πτῶμα μὲ ῥόγχο. οἱ μοναχὲς ὅταν τελείωσαν τὴν ἀκολουθία τῆς κουρᾶς, τῆς φώναζαν στὸ αὐτί· «Μαγδαληνὴ σὲ λένε τώρα!». ἡ Μαρία «Χρρρ». «Πάντα ἄξια!». «Χρρρ». ἐγὼ κι ὁ ἄλλος δυσκολευόμασταν νὰ κρύψουμε τὸ γέλιο μας. ἦταν σκηνὴ φρενοκομείου. τὴ μεθεπόμενη μέρα, τὴ 10η, ἡ Μαρία πέθανε. οἱ μοναχὲς εἶχαν ἐγκαταστήσει μόνιμη ἡμερονύκτια φρουρά. μόλις ἡ Μαρία πέθανε, κεκαρμένη μοναχὴ μεγαλόσχημη, εἶπαν στοὺς γιατροὺς ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ ἡ πρώην Μαρία εἶναι κεκαρμένη μοναχὴ καὶ πρέπει νὰ ταφῇ στὴ μονή, καὶ οἱ γιατροὶ φυσικὰ δὲν εἶχαν καμμιὰ ἀντίρρησι· οὔτε κανεὶς ἄλλος. ἐγὼ θυμήθηκα καὶ φαντάστηκα πῶς πρὶν ἀπὸ 66 χρόνια ντυμένη νύφη σπάραζε πάνω στὸ αἱμόφυρτο πτῶμα τοῦ ἀντρός της κι ἔβαφε τὸ νυφικό της κόκκινο· καὶ πῶς νέα πανόμορφη καὶ χαρούμενη συναντοῦσε ἐκείνη τὴν ὥρα τὸν ἄντρα της στὸν παράδεισο. γιατί καὶ οἱ δυὸ ἦταν ὁλόαγνοι κι ἀθῷοι. μετὰ κάποιες νομικὲς διατυπώσεις οἱ μοναχὲς πῆραν τὸ νεκρὸ σῶμα στὴ μονή τους.

Πήγαμε στὴν κηδεία της ἐγώ, ὁ παρθενοσυλλέκτης, καὶ λίγα ἄλλα ἄτομα. πρώτη καὶ μόνη φορὰ στὴ ζωή μου εἶδα κηδεία μοναχῆς (καὶ μοναχοῦ γενικῶς δηλαδή). ἐκεῖ σ' ἐκείνη τὴν κηδεία ἐπισήμανα ἐπίσης γιὰ πρώτη φορὰ τὴν τεκταινόμενη ἀντικατάστασι τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς μονῆς ἀπὸ τὸν Παρακμάσιο. μπροστὰ ἀπ' ὅλους πίσω ἀπὸ τὸ φέρετρο πήγαινε σὰν κόκορας ἀνάμεσα στὶς κότες του ὁ ἁπλὸς μοναχός, δηλαδὴ οὐσιαστικὰ λαϊκός, Παρακμάσιος μὲ βελούδινο σκουφί, καὶ πολὺ πίσω κι ἀπ' ὅλες τὶς μοναχὲς σὰν τιποτένιος καὶ τυχαῖος ὁ κληρικὸς ἀρχικὸς ἱδρυτὴς τῆς μονῆς, ποὺ ἦταν κι ἀρχιμανδρίτης. ἐκεῖ γνώρισα καλὰ τὴν ἀλαζονεία καὶ ἀσέβεια καὶ *ὕβριν* τοῦ καλογήρου εἰς βάρος τοῦ κληρικοῦ τῆς ἐκκλησίας. θυμήθηκα τὸ 692 καὶ τὴν Πενθέκτη «σύνοδο». εἶχα ἀπὸ τότε (στὰ 36 μου χρόνια) ὡριμασμένα καὶ κατασταλαγμένα τὰ περισσότερα σημερινὰ σημπεράσματά μου γιὰ τὸ μοναχισμό, ἀλλὰ δὲν εἶχα πῆ ποτὲ ἀπολύτως τίποτε σὲ κανέναν. θὰ ἔλεγα ὅτι ἐκείνη τὴ χρονιὰ καὶ ἰδίως στὴν κηδεία ἐκείνη στὰ συμπεράσματά μου σημειώθηκε ἕνα ἀξιόλογο ἅλμα. τὸ μεγάλο ἅλμα ἔγινε μετὰ δυὸ χρόνια στὰ 38 μου, παραμονὲς τὶς πρωτοχρονιᾶς τοῦ 1979. τὸ φέρετρο τῆς Μαρίας ἦταν ἐπαναληπτικῆς χρήσεως, δηλαδὴ σὰν τὰ οἰκοδομικὰ φορεῖα ὑλικῶν. καὶ στὸν τάφο τοποθετοῦσαν τὸ νεκρὸ χωρὶς τὸ φέρετρο ἐκεῖνο, τυλιγμένον σὲ σιντόνια, ὅπως ἦταν ὡς νεκροὶ ὁ Χριστὸς καὶ ὁ Λάζαρος. γι' αὐτὸ ὁ Θουκυδίδης (2,34,3) κι ὁ Ἰωάννης στὴν Ἀποκάλυψι (Ἀπ 6,5) τὸ φέρετρο ἐκεῖνο τὸ λένε *κλίνην.* οἱ μοναχοὶ θάβονται καὶ τώρα χωρὶς τὸ φέρετρο - φορεῖο. δὲν ξαναπάτησα στὸ χῶρο ἐκεῖνο. τὸν Παρακμάσιο λίγα χρόνια ἀργότε-

ρα τὸν συναναστράφηκα ἐπὶ 3 περίπου ὧρες στὸ Ἅγιον Ὄρος. πολὺ τσόκαρο, πολὺ βρομόσκυλο, πολὺ δαιμονισμένος.

Δὲν κατώρθωσε νὰ βάλῃ στὸ χέρι τὴ «δεδωρημένη» περιουσία τῆς Μαρίας. μετὰ ἀρκετὰ χρόνια διέκοψα σχέσεις μὲ τὸν παρθενοσυλλέκτη. καὶ πρὶν καὶ μετὰ ἀπὸ μένα διέκοψαν λόγῳ τῆς συμπεριφορᾶς του κάθε σχέσι μ' αὐτὸν καὶ ὅλες οἱ κοπέλλες οἱ ὁποῖες διακονοῦσαν τὴ Μαρία. ἔτσι ἡ περιουσία τῆς Μαρίας περιῆλθε σὲ παρόμοιο ἄτομο, ἀλλὰ τοὐλάχιστο μὲ τὴ βούλησι τῆς ὑγιοῦς Μαρίας καὶ μετὰ ἀπὸ τὶς συμπεφωνημένες περιποιήσεις τῆς βασανισμένης γερόντισσας, Μαρίας τῆς Μοναστηριώτισσας.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ποὺ τελειώνω αὐτὴ τὴν ἱστορία, πιάνω, τὸ χαρτοκόπτη μου, δηλαδὴ τὸ ἕνα τραπεζομάχαιρο ἀπὸ τὰ 12 ποὺ μοῦ χάρισε ἡ Μαρία, τὸ μόνο ποὺ ἔχω ἀπὸ τὴ συμπαθέστατη καὶ πονεμένη γριούλα. τὸ ἔχω στὸ συρτάρι τοῦ γραφείου μου 45 χρόνια τώρα, ὀγδοντάρης πιὰ κι ἐγώ. ἡ περὶ τὴ μοναχικὴ ὅμως βουλιμικὴ φιλαργυρία καὶ ἀπληστία καὶ πλουτομανία ἐμπειρία μου ἐμπλουτίστηκε πάρα πολὺ κι ἀπ' αὐτὴ τὴν τρελλὴ ἱστορία.

Σήμερα εἶναι πεθαμένοι καὶ ἡ Μαρία καὶ ὁ Παρακμάσιος καὶ ὁ παρθενοσυλλέκτης ποὺ μ' ἀδίκησε πολὺ ἀπάνθρωπα. εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ ἀθῷα Μαρία εἶναι στὸν παράδεισο καὶ οἱ ἄλλοι δύο ἀλλοῦ. κι ἐγὼ ζῶ ἀκόμη, ὀγδοντάρης πιὰ ἀλλὰ πολὺ διδαγμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστορία. γιὰ τὰ μαθήματα αὐτοῦ τοῦ εἴδους χρειάστηκα πολὺ περισσότερο χρόνο ἀπ' ὅσον χρειάστηκα γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς ἐπιστήμης μου.

Ὁλόκληρο τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας εἶναι Μαρία Ταχιάου.

8. Τὸ ἄπλυτο χρῆμα τῶν γεροντάδων

666 –bar code– ἠλεκτρονικὸ ἐμφύτευμα
–ἠλεκτρονικὲς ταυτότητες
καὶ τὸ ἄπλυτο ἢ ξεπλυμένο
χρῆμα τῶν γεροντάδων

Αὐτοὶ ποὺ ὑποκινοῦν τοὺς γαυγισταρίους τοῦ 666 σὲ διαμαρτυρίες καὶ διαδηλώσεις, πάντοτε πρόσωπα δῆθεν «πνευματικὰ» καὶ ἱεροκρυφίως οἰκονομημένα, κρυμμένα στὸ νηπτικό τους παρασκήνιο, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἀρρωστημένα μυαλὰ ἢ διεστραμμένες συνειδήσεις ἢ μαθηταὶ μιᾶς ἀσελγοῦς φρενοβλαβοῦς καὶ δαιμονισμένης γυναικός, τῆς Ἀμερικανίδος καὶ προτεστάντισσας ψευδοπροφήτισσας *M. S. Relfe,* τῆς ὁποίας τὸ ὁραματιστικὸ καὶ ψευδοπροφητικὸ βιβλίο ξε-

κοκκαλίζουν καὶ ἀπ' αὐτὸ ἐμπνέονται, ὁ δὲ πασίγνωστος Παΐσιος τὸ μοίραζε σὲ πολλοὺς λάτρεις του, βεβαιώνοντάς τους ὅτι ἡ Relfe εἶναι θεόπνευστη, ἐπὶ πλέον ἔχουν κι ἕνα κίνητρο ἰδιοτελὲς πονηρὸ καὶ παμπόνηρο, τὸ ὁποῖο μέχρι στιγμῆς διέφυγε τὴν ἀντίληψι ὅλων. εἶναι ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν πολὺ ἄπλυτο χρῆμα ἢ ξεπλυμένο μὲν ἀλλὰ κρυφὸ ἀπὸ τὸ λαὸ καὶ τοὺς γαυγισταρίους ποὺ χρησιμοποιοῦν, κρυμμένο σὲ τράπεζες τῆς Ἑλβετίας ἢ ἄλλων χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἢ σὲ ἐπενδύσεις νόμιμες ἢ παράνομες ἢ καὶ αἰσχροκερδεῖς (ἁμαρτωλές), λ.χ. στὴ Χαβάη ἢ στὴν Καραϊβικὴ ἢ ὅπου ἀλλοῦ. καὶ τρέμουν τὶς ἠλεκτρονικὲς ταυτότητες καὶ κάθε ἠλεκτρονικὸ μέσο ἀνιχνεύσεως καὶ ἐλέγχου τῶν κρυφῶν τους καταθέσεων ἢ ἐπενδύσεων ἢ ἄλλων δραστηριοτήτων.

Τὸ 666 καὶ τὸ bar code τὰ προσθέτουν σὰν ἄλλοθι μόνο γιὰ πρόσθετο φόβητρο, ὥστε οἱ γαυγιστάριοι νὰ μὴν ξέρουν τὶς ἀκριβεῖς καὶ πραγματικὲς αἰτίες τοῦ φόβου τῶν «γεροντάδων» καὶ τῆς ἐξωθήσεώς των στὸ νὰ γαυγίζουν· ὅτι λ.χ. ὁ «γέροντας» ἔχει καταθέσεις στὴν Ἑλβετία κι ἐπενδύσεις σὲ πολυτελῆ ξενοδοχεῖα τῆς Χαβάης μὲ πόρνες πολυτελείας. ὅσο γιὰ τὸ «ἠλεκτρονικὸ ἐμφύτευμα στὸ χέρι τοῦ ἀνθρώπου μὲ ἀκτῖνες λέιζερ», ποὺ μυθολογοῦν, «καὶ στὸν ἐγκέφαλό του», ἐννοοῦν μ' αὐτὸ τὴν ἀνίχνευσι, τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων μὲ φωτεινὲς ἀκτῖνες στὶς τράπεζες, ποὺ κι αὐτὸ τὸ τρέμουν οἱ «γεροντάδες» καὶ τὸ μυθολογοῦν ὡς «ἠλεκτρονικὸ ἐμφύτευμα» ἢ «μικροτσίπς ποὺ ἐμφυτεύεται μὲ ἀκτῖνες λέιζερ»! τὸ δὲ «ἐμφύτευμα στὸν ἐγκέφαλο», τὸ κλεμμένο ἀπὸ φαντασιωτικὰ κινηματογραφικὰ ἔργα ...«ἐπιστημονικῆς» φαντασίας, τὸ λὲν ἐπειδὴ ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀπεχθάνεται τὴν ἰδέα ὅτι «θὰ τοῦ βάλουν κάτι στὸν ἐγκέφαλο»· τὸ λένε μόνο γιὰ περισσότερη φοβέρα στοὺς γαυγισταρίους, ὥστε αὐτοὶ νὰ γαυγίζουν πιὸ λυσσασμένα. ξέρουν οἱ «γεροντάδες» νὰ χειρίζωνται αὐτοὺς τοὺς θρησκοβλᾶκες. τὰ κρυφὰ ἄπλυτα ἢ ξεπλυμένα λεφτὰ τοῦ καρτὲλ τῶν «γεροντάδων» πρέπει νὰ προστατευτοῦν μὲ κάθε θυσία καὶ μὲ κάθε ψευτιὰ καὶ μυθολογία. χρησιμοποιοῦν τοὺς γαυγισταρίους ἐν ὀνόματι τοῦ θεοῦ καὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοὺς φοβερίζουν μὲ 666 καὶ θεομηνίες καὶ κολάσεις, γιὰ νὰ γαυγίζουν ἐναντίον κάθε ἠλεκτρονικοῦ ἐλέγχου καὶ ἀνιχνεύσεως καταχραστῶν. ἔχω τεστάρει προσωπικὰ πολλοὺς τέτοιους «γεροντάδες» ὑποκινητὰς κι ἔχω κατασταλάξει στὸ πόρισμα, ὅτι, προκειμένου νὰ προστατεύσουν τὸ κρυφὸ ἄπλυτο ἢ ξεπλυμένο χρῆμα τους, τὰ κάνουν ὅλα. ἰδοὺ λοιπὸν οἱ ἀντίχριστοι, ὁ ἀντίχριστος· τὸ καρτὲλ τῶν «γεροντάδων».

Οἱ εἰσαγγελικὲς ἀρχές, ἂν συλλαμβάνουν, γιὰ λίγο μόνο, μερικοὺς ἀπὸ τοὺς γαυγισταρίους τῶν σχετικῶν διαμαρτυριῶν καὶ διαδηλώσεων καὶ ἀνακρίνοντάς τους μαθαίνουν ποιό «γέροντα» εὐλαβεῖ-

ται σέβεται καὶ λατρεύει ὁ καθένας, ἔχοντας ὑπ' ὄψι τους ὅτι αὐτοὶ χωρὶς «τὴν εὐλογία τοῦ γέροντος» δὲν τολμοῦν οὔτε νὰ φτύσουν κατὰ γῆς, θ' ἀνιχνεύσουν εὔκολα ὅλο τὸ κρυφὸ ἄπλυτο ἢ ξεπλυμένο χρῆμα τῶν «γεροντάδων». τοὺς βεβαιώνω ὅτι θὰ πιάσουν λαβράκια.

9. Νικόδημος Ἁγιορείτης

Ὁ ἀπὸ πλουσίους γονεῖς καταγόμενος Νάξιος Νικόλαος Καλλιβούρτσης ἢ Νικόδημος Ἁγιορείτης (1749 - 1809) κάρηκε μοναχὸς στὰ 27 του χρόνια τὸ 1776, καὶ μόνασε σὲ 11 μέρη τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μοναστήρια σκῆτες καὶ μεμονωμένα κελλιά. σὲ 33 χρόνια ἄλλαξε 11 τόπους, ἢ ἐπειδὴ ἦταν ἐριστικὸς ἢ ἐπειδὴ ἦταν στόχος τοῦ φθόνου τῶν ἄλλων, κι αὐτὸ τὸ δεύτερο στὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι τὸ συχνότερο κι ἐντονώτερο βίωμα καὶ φαινόμενο. πέθανε στὰ 60 του χρόνια ἀπὸ ἐγκεφαλικὸ στὶς 13 - 7 - 1809. ἦταν παχύσαρκος, δυσκίνητος, ἀγχώδης, κι εὐερέθιστος, κι αὐτὰ ἀνέβαζαν τὴ νευροπίεσί του συχνὰ κι ἀπότομα καὶ πολὺ ψηλὰ κι ἐν τέλει τὸν σκότωσαν πρόωρα.

Τὸ 1955, μὲ τὶς προσπάθειες τοῦ εἰκονογράφου καὶ εἰκονεμπόρου Φ. Κόντογλου ὁ Νικόδημος ἀναγορεύτηκε ἅγιος, ὁπότε ὁ εἰκονέμπορος αὐτὸς ἔκανε χρυσὲς δουλειὲς πολὺ προσοδοφόρες, σὰν τὸν ὁμότεχνό του *Δημήτριον τὸν Ἐφέσιον* (Πξ 63,4 - 8), κι ὁ Νικόδημος Καλλιβούρτσης προικοδοτήθηκε μὲ ὅλα τὰ σχετικὰ συμπράγκαλα ἑνὸς ὁσίου· προσωνύμιο κυρίως (*ὁ Ἁγιορείτης,* σπουδαῖο κίνητρο - δέλεαρ γιὰ ὅλους τοὺς ταπεινοὺς Ἁγιορεῖτες), φωτοστέφανο 48 νούμερο μὲ πολὺ ἔντονη μπογιὰ ἀπὸ κρόκους αὐγῶν, εἰκονίσματα, τροπάριο κι ἀκολουθία, ναοὺς μὲ καμπαναριά, μὲ τρούλλους ἢ χωρίς, ἑορτὴ μὲ κατάλυσι ἐλαίου καὶ οἴνου (ἐνδιαφέρον κίνητρο κι αὐτὸ γιὰ ὅλους τοὺς νηστευτὰς Ἁγιορεῖτες), συναξάριο καὶ Βίους, ἐνδεχόμενη μνημόνευσι στὴν ἀπόλυσι κάθε λειτουργίας, κάτι ποὺ παραμένει γιὰ πάντα, λείψανα πολλαπλάσια ἀπὸ τὰ ἐν ζωῇ κεκτημένα ὀστᾶ, μύρο, χάρι λαδιοῦ τῆς καντήλας του ποὺ θεραπεύει ὅλα τὰ πονίδια μπρὸς καὶ πίσω ὅπου κι ἂν πασαλείβεται, καὶ «...τίμιο ξυλάκι» (sic) ἀπὸ τὸ πάτωμα κάποιου ἀπὸ τὰ 11 κελλιά του, τὸ ὁποῖον «τίμιον ξυλάκι» του «φουσκώνει τὸ ψωμὶ χωρὶς καμμία ζύμη», τὸ ὁποῖον δύναται νὰ φουσκώσῃ καὶ μόνο μὲ ζύμη.

(Ἡ μητέρα μου «φούσκωνε τὸ ψωμὶ» μὲ σταυρολούλουδο, χωρὶς ζύμη, κι ὅταν, μαθητὴς τοῦ ἑξαταξίου γυμνασίου, τῆς εἶπα ὅτι τὸ ψωμὶ φουσκώνει καὶ χωρὶς ζύμη, ἐπειδὴ στὴν παλιὰ ξύλινη σκάφη ποὺ ζύμωνε, ὅσο κι ἂν τὴν ἔπλυνε, ἔμεναν μέσα στὶς ἴνες τοῦ μουσκεμένου ξύλου ἔνζυμα ἀπὸ προηγούμενα ζυμώματα, στὴν ἀρχὴ ταράχτη-

κε καὶ μοῦ εἶπε «Σὲ χάλασαν τὰ γράμματα»· ὅταν ὅμως εἶδε πόσο ἀποφασισμένος Χριστιανὸς παρέμενα καὶ πόσο ἄνθρωπος τῆς ἐκκλησίας, πόσο μελετοῦσα τὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ τὸ Χρυσόστομο, κι ὅταν πείσθηκε νὰ ζυμώσῃ μία φορὰ χωρὶς ζύμη καὶ χωρὶς σταυρολούλουδο, ἀλλὰ στὴ συνηθισμένη σκάφη, καὶ τὸ ψωμὶ φούσκωσε κανονικά, τότε δὴ τότε ὡμολόγησε ὅτι εἶχα δίκαιο· καὶ ὠφελήθη πάνυ· καὶ δὲν ξαναζύμωσε μὲ σταυρολούλουδο).

Ὁ Καλλιβούρτσης ἔγραψε 26 ἔργα, ἤτοι 7 ἐκδόσεις ἀρχαίων κειμένων, 3 μεταφράσεις ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ ποὺ ἤξερε ἀπὸ μικρός, καὶ 16 συγγράμματα. τὰ 10 κυριώτερα ἔργα του εἶναι τὰ ἑξῆς. Φιλοκαλία (1782), Εὐεργετινός (1783), καὶ Πηδάλιον (1800). οἱ ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ μεταφράσεις του τῶν παπικῶν καὶ πιὸ συγκεκριμένα ἰησουϊτικῶν βιβλίων Ἀόρατος πόλεμος (1796), Πνευματικὰ γυμνάσματα (1800), καὶ Περὶ φυλακῆς τῶν πέντε αἰσθήσεων (1801), καὶ τὰ συγγράμματά του Ἐξομολογητάριον (1794), Συναξαριστής (1819), Χρηστοήθεια (1803), καὶ Κῆπος χαρίτων (1819, τόμοι τρεῖς).

Τὸ Πηδάλιον εἶναι συλλογὴ τῶν κανόνων, τὸ ἐκκλησιαστικῶς λεγόμενο *Συνοδικόν,* ὡς συλλογὴ προερχόμενο ἀπὸ τὸ περιβάλλον τοῦ Φωτίου. ἡ συλλογὴ αὐτὴ στ' ἀρχαῖα χειρόγραφα κυκλοφορεῖ σχολιασμένη πλουσίως ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς σχολιαστὰς Ἰωάννην Ζωναρᾶν, Θεόδωρον Βαλσαμῶν, Ἀλέξιον Ἀριστηνόν, καὶ Ματθαῖον Βλάσταριν. ἔτσι μαζὶ μὲ τὰ σχόλια τὸ ἐξέδωσαν τὸ 1852 οἱ καθηγηταὶ πανεπιστημίου Ῥάλλης καὶ Ποτλῆς. ἤδη ὅμως κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα πῆρε τὴ συλλογὴ χωρὶς τὰ σχόλια ὁ ἱερομόναχος Ἀγάπιος καὶ τὴν παρέδωσε στὸ μοναχὸ Νικόδημο γιὰ ἔκδοσι. ὁ Νικόδημος παραγέμισε τὴ συλλογὴ τῶν κανόνων μὲ σχόλια ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸ προειρημένο ἔργο τοῦ πάπα Ῥώμης Γρηγορίου 13ου, ἐκείνου ποὺ εἰσήγαγε τὸ κομποσχοίνι καὶ τὸ γρηγοριανὸ ἡμερολόγιο (τὸ νέο), τὸ ὁποῖο ἔργο τοῦ πάπα ἐπιγράφεται, *Iuris Graecorum Collectio Canonum.* ὁ Νικόδημος μὲ τὸ Πηδάλιο φλόμωσε τοὺς ὀρθοδόξους μὲ παπικὴ δοξασία.

Ἐκδίδοντας τοὺς Κανόνες ὡς «Πηδάλιον» (1800), ὅπως ὀνομάζει τὴ συλλογή τους, ἀπὸ τοὺς τέσσερες σχολιαστὰς (Ἰωάννην Ζωναρᾶν, Θεόδωρον Βαλσαμῶν, Ἀλέξιον Ἀριστηνόν, καὶ Ματθαῖον Βλάσταριν) μόνον αὐτός, μιὰ ὀνομασία ποὺ ἀνήκει μόνο στὴν Ἁγία Γραφή, ἐνῷ γιὰ ὁποιοδήποτε ἄλλο κείμενο εἶναι ἀλαζονικὴ καὶ βλάσφημη. μέσα σ' αὐτό, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἀντιμετωπίζει κριτικῶς τὴν ἀρειανικὴ σύνοδο τῆς Ἀντιοχείας, μὲ τὴν ὁποία καθαιρέθηκε κι ἐξωρίστηκε ὁ Μ. Ἀθανάσιος κι ἀργότερα βάσει τῶν κανόνων της καθαιρέθηκε ἀφωρίστηκε ἐξωρίστηκε κι ἐξωντώθηκε κι ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, οὔτε τὶς ἀντιβιβλικὲς καὶ ἀντορθόδοξες συνόδους Καρθαγένης, καὶ Πενθέκτη μὲ τοὺς βλασφήμους καὶ δηλητηριώδεις παπικοὺς

κανόνες των, ἐπὶ πλέον στὰ ἄφθονα σχόλιά του, τὰ ὁποῖα ὁ κοινὸς ἀναγνώστης δὲν μπορεῖ νὰ ξεχωρίσῃ ἀπὸ τοὺς κανόνες, συνεχῶς παροχετεύει παπικὲς δοξασίες. πολλὲς δὲ φορὲς καὶ ῥητῶς ἀναφέρεται στό, ὅπως τὸ γράφει, «Γιοῦρις Γραικόρουμ» *(=Iuris Graecorum Collectio Canonum)*· διότι οἱ παπικοὶ ἀποφεύγουν ἐπιμελῶς νὰ μᾶς ποῦν *Χριστιανοὺς* ἢ *ἐκκλησία,* καὶ μεταξύ τους χρησιμοποιοῦν γιὰ μᾶς ἀποκλειστικῶς τὸ *Graeci - Ἕλληνες*)· αὐτὸ τὸ «Γιοῦρις Γραικόρουμ...» εἶναι μιὰ σχολιασμένη ἀπὸ τὸν πάπα Ῥώμης Γρηγόριον 13ον ἔκδοσι Κανόνων· κι ἀπ' αὐτὴ ἀντλεῖ ὁ Νικόδημος σχόλια καὶ ἀπόψεις. μᾶς παροχετεύει διὰ τοῦ «Πηδαλίου» του καὶ διὰ τῶν ἀσκητικῶν ἔργων «του» παπικὴ «Ὀρθοδοξία» (βλ. λ.χ. Πηδάλιον, σελ. 95· 187· 250· 303· 594· 615· 616· 625· 661· 674· 731· 733· 734· 756΄΄).

Ὁ Συναξαριστὴς εἶναι σκέτος ῥύπος· πελώρια μυθολογία μὲ *βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους* (Α΄ Τι 10,2), ἀντλημένη ἀκόμη κι ἀπὸ ἀπόκρυφα. σκέτο βιντεοκλάμπ. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπινοήσεώς του ἁγίους ἵδρυσε ὁ Καλλιβούρτσης στὸ Συναξαριστή του. σὲ μιὰ ἡμερομηνία τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὴν ὁποία Ἄραβες μουσουλμάνοι ἔσφαξαν χιλιάδες Χριστιανούς, φυσικὰ μὴ κατονομαζομένους, ἀνθρώπους ποὺ ὁ ἴδιος χαρακτήρισε αὐθαιρέτως *ἁγίους μάρτυρες,* εἶχε καὶ τὴν καλοσύνη νὰ τοὺς βάλῃ ὀνόματα ποὺ μέχρι τὴ στιγμὴ ἐκείνη «δὲν εἶχαν ἅγιο» καὶ οἱ καημένοι οἱ φορεῖς των δὲν γιόρταζαν ποτέ, λ.χ. Γραμμένος, Ὀδυσσεύς, Περικλῆς, Σωκράτης, Τηλέμαχος, Ὀρέστης, Ἀσήμης, Ἀριστοφάνης, Ἀριστοτέλης, Ἀγαμέμνων ἢ Μένιος, Εὐμορφία ἢ Μορφούλα, Ἀθηνᾶ, Δήμητρα, Ἄρτεμις, Ἀφροδίτη ἢ Ἀφρούλα, Χαρίκλεια, Ναυσικᾶ, Βιολέττα, Μαργαρίτα. ἵδρυσε δηλαδὴ καὶ δημιούργησε περίπου 300 ἁγίους καὶ ἁγίες· γιὰ νὰ βολέψῃ ὅλους τοὺς καημένους ποὺ δὲν ἔχουν ἅγιο οὔτε ὀνομαστικὴ γιορτή. τὸ ἔνιωθε αὐτὸ περίπου σὰν κακοδοξία. θὰ ποῦν μερικοὶ κακοί· Τότε ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι μυθολογία. σκασίλα μας καὶ σκορδοκαΐλα μας· σάμπως αὐτοὶ εἶναι λιγώτερο παλαβοὶ ἀπὸ τὸν Καλλιβούρτση; κατὰ τὸν Καλλιβούρτση ὅσο περισσότερες ἑορτὲς τόσο περισσότερη κατάλυσι ἐλαίου καὶ οἴνου, καὶ ἄρα τόσο περισσότερη ὀρθοδοξία, ἰδίως καὶ μὲ τὴν προσθήκη τῆς *Iuris Graecorum Collectio Canonum.* τί δηλαδή; οἱ καλόγεροι πρέπει νὰ ψοφήσουν στὴ νηστεία καὶ στὴν *ξηροφαγία;* κι ἔχουν καὶ μιὰ μαγειρική! νὰ γλείφῃς καὶ τὰ δάχτυλά σου. ἑφτὰ Ἁγιορείτικοι τσελεμεντέδες μαγειρικῆς πιττοποιίας καὶ οἰνοτεχνικῆς κυκλοφοροῦν μέχρι σήμερα· οἱ ἄνθρωποι ξέρουν νὰ τρῶνε· ὄχι, παίζουμε! πανάθεμα στοὺς ἀσεβεῖς καὶ κακοδόξους. νὰ πᾶν νὰ σκάσουν. μποροῦν αὐτοὶ οἱ ἐπικατάρατοι νὰ ἔχουν Συναξαριστή;

Τὸ Ἐξομολογητάριον τοῦ σαρανταπεντάρη καὶ μὴ κληρικοῦ Νικοδήμου εἶναι ὁδηγίες (τσελεμεντὲς) γιὰ ἐξομολόγους· ποιμαντικὴ

καὶ ποινολόγιο, μαγειρεμένα ἀπὸ καλόγερο γιὰ Χριστιανοὺς οἰκογενειάρχες καὶ ἁπλοῦς ποὺ θὰ γίνουν οἰκογενειάρχες. γραμμένο σ' ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία οἱ ποιμένες ἦταν τόσο ἀγράμματοι κι ἀνίκανοι καὶ εἶχαν τόση ἄγνοια τῆς Κ. Διαθήκης, ποὺ δὲν ἤξεραν καὶ σὲ πολλὲς περιπτώσεις οὔτε τοὺς ἔκοβε νὰ ἐξομολογήσουν καὶ νὰ ποιμάνουν ἁπλὲς ψυχὲς χωρὶς τυφλοσύρτη. ἀσφαλῶς καὶ ἂν ἀκόμη ἕνας τέτοιος τυφλοσύρτης ἦταν ἀναγκαῖος, ἔπρεπε νὰ γραφῇ ἀπὸ ἐπίσκοπο ἢ ἀπὸ ἔγγαμο ἐξομολόγο· ὄχι ἀπὸ καλόγερο, ποὺ καὶ δὲν ἦταν κληρικὸς ἢ ποιμὴν ψυχῶν, 45 ἐτῶν μάλιστα. μὲ ἀποκλειστικότητα ἑνὸς καὶ μισοῦ αἰῶνος καὶ ἰσχὺ δύο αἰώνων καὶ μισοῦ ὁ τσελεμεντὲς τοῦ Νικοδήμου, μαζὶ καὶ μὲ τὸ Πηδάλιον, σακάτεψε τὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ. μὲ τὰ σχόλια στοὺς Κανόνες καὶ τὸ Ἐξομολογητάριόν του ὁ Νικόδημος ἐφήρμοσε τὴν καλογερικὴ πρακτικὴ καὶ τὸ καλογερικὸ ποινολόγιο στὴ ῥάχι ὅλων τῶν Χριστιανῶν, κυρίως σὲ θέματα ἐρωτικὰ γαμικὰ σεξουαλικά. ὁ καλόγερος δὲν ἡσυχάζει, ἂν δὲν διευθετήσῃ κι αὐτὰ τὰ θέματα τῶν μὴ καλογέρων. ἡ ἐκκλησία μὲ τὰ δυὸ αὐτὰ βιβλία τοῦ Νικοδήμου ἔγινε ἀνηλεὴς βραχνᾶς· καὶ μισήθηκε ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀποχριστιανίστηκαν. σκιάχτρο. ἀναφέρω ἕνα μόνο παράδειγμα. ἡ γυναίκα ποὺ θ' ἀποβάλῃ τὸ ἔμβρυό της χωρὶς τὴ θέλησί της, ἀκόμη κι ὅταν εἶναι ἄτεκνη κι ἔχει καημὸ μεγάλο ν' ἀποκτήσῃ παιδὶ καὶ τὸ τεκμήριο τῆς ἀθῳότητός της εἶναι ἀμάχητο, ἀντιμετωπίζεται στὰ ἐπιτίμια (=ποινὲς) ὅπως ἐκείνη ποὺ ἔκανε ἔκτρωσι μὲ τὴ θέλησί της. εἶναι σὰ νὰ τῆς λέῃ ὁ ἐξομολόγος· «Μὴ μοῦ παριστάνῃς, σκρόφα, τὴν ἀθῷα· ἅρπα τὴν ποινὴ ποὺ σοῦ πρέπει, ψεύτρα. κι ὅλες ὅσες κάνετε ἀποβολή, τέτοιες εἶστε»! σὰν τὸν Ἕλληνα ἐφοριακὸ πού, ἂν τοῦ δηλώσῃς 100, σὲ φορολογεῖ γιὰ 500, ἐπειδὴ εἶναι βέβαιος ὅτι τοῦ λὲς ψέμματα. ποῦ εἶναι ὁ *νόμος τῆς ἐλευθερίας* (Ἰα 2,12), ποὺ συνεπάγεται ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη μεταξὺ ἐξομολόγου καὶ μετανοοῦντος ἐξομολογουμένου; μετέφερε στοὺς Χριστιανοὺς τὴν ἀνελεύθερη καὶ ἀνειλικρινῆ ἠθικὴ τῶν καλογέρων. παπικὴ ἐπιρροὴ κι αὐτό. κι ἄλλο ἕνα παράδειγμα. ἡ συνουσία τῶν συζύγων ἀπαγορεύεται 260 μέρες τὸ χρόνο, κι ἐπιτρέπεται 105 μέρες τὸ χρόνο. οἱ μεγαλείτερες ἀδιάκοπες περίοδοι ἀπαγορεύσεως εἶναι 65 μέρες ἀπὸ τὴν ἀπόκρεω μέχρι καὶ τὴ Δευτέρα μετὰ τοῦ Θωμᾶ καὶ 53 μέρες ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Σαρακοστῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων μέχρι καὶ τὶς 7 Ἰανουαρίου. δεύτερες ἡ νηστεία τῶν ἀποστόλων 15-30 Ἰουνίου, τὸ Δεκαπενταύγουστο 1-15 Αὐγούστου· καὶ 29 Αὐγούστου, 8 καὶ 14 Σεπτεμβρίου καὶ ἑορτὲς μεγάλων ἁγίων. ἀπαγορεύεται κι ὅλες τὶς Τετάρτες καὶ Παρασκευὲς καὶ τὰ Σαββατοκύριακα καὶ τὶς Δευτέρες· ἐπιτρέπεται μόνο Τρίτη καὶ Πέμπτη. ἀπαγορεύεται καθ' ὅλη τὴν ἐγκυμοσύνη. κι ὅταν τὶς περίπου 105 μέρες ἐπιτρέπεται, ἀπα-

γορεύεται νὰ συνουσιάζωνται οἱ σύζυγοι ὁλόγυμνοι ἢ μὲ φῶς ἡμέρας ἢ λάμπας. ὁ καλογερικός του φθόνος ἔβρασε καὶ ῥήμαξε τοὺς Χριστιανοὺς πολὺ σαδιστικὰ ἐπὶ 2,5 αἰῶνες.

Ἡ Βίβλος λέει ἐντελῶς ἀντίθετα. ἀλλ' ὁ Νικόδημος τὴν ἔγραψε στὰ καλογερικά του παπούτσια. βαμπίρ.

Ἡ Χρηστοήθειά του εἶναι ἡ ἀπὸ λαϊκὸ καλόγερο πρὸς Χριστιανοὺς λαϊκοὺς καὶ κληρικοὺς κατήχησι γιὰ τὸν τρόπο τοῦ ζῆν καὶ τρώγειν εὐσεβῶς καὶ χριστιανικῶς, δηλαδὴ καλογερικῶς. ψυχώλεθρο βιβλίο ἐπίσης κι ἀντιχριστιανικό.

Ὁ «Κῆπος χαρίτων» (τίτλος 100% διαφημιστικός) εἶναι ἑρμηνεία τοῦ ἑρμηνευτικοῦ ὑπομνήματος τοῦ Εὐθυμίου Ζυγαβηνοῦ στοὺς Ψαλμούς· ἀνόητη καὶ ἄχρηστη.

Κι αὐτὰ τὰ δέκα καὶ τ' ἄλλα βιβλία τοῦ Νικοδήμου μαζὶ καὶ μὲ τὴν ἀρχαιότερή του «Ἁμαρτωλῶν σωτηρία», μετάφρασμα, ὅπως εἶπα, ἀπὸ γαλλικὸ ἢ ἰταλικὸ προτότυπο τοῦ ἐπίσης Ἁγιορείτου Ἀγαπίου Λάνδου, εἶναι τὰ πιὸ ψυχοφθόρα ἀναγνώσματα τῆς βενετοκρατίας-τουρκοκρατίας, τὰ ὁποῖα ὑπέσκαψαν διέβρωσαν καὶ δηλητηρίασαν μὲ κακοδοξίες καὶ παπικὴ ἀντιβιβλικὴ ἠθικὴ τὴν πνευματικὴ ζωὴ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν καὶ τῆς ἐκκλησίας κατὰ τοὺς πέντε τελευταίους αἰῶνες, 17ο-21ο. ἄγριο καπέλλωμα τῆς Χριστιανωσύνης ἀπὸ τὴν παποβριθῆ καὶ παποτραφῆ αἵρεσι τοῦ μοναχισμοῦ.

10. Οἱ στάρετς

Οἱ στάρετς κι ὁ σταρετσισμὸς εἶναι φαινόμενο προχωρημένης σαρκικότητος καὶ σαπίλας, στὴν οὐσία του ταυτόσημο μὲ τὸ σαμανισμό, ἄλλοτε μὲ πολλὴ σεξουαλικότητα κι ἄλλοτε χωρὶς τέτοια, τὸ ὁποῖο ἐμφανίστηκε μὲν ἀρχικὰ μεταξὺ τῶν Σλάβων καὶ κυρίως τῶν 'Ρώσων, ἀλλ' ἐπεκτάθηκε καὶ στὸ μοναχισμὸ πολλῶν ἐθνοτήτων. ἐξακολουθεῖ ὅμως νὰ εὐδοκιμῇ κυρίως στοὺς 'Ρώσους, ποὺ εἶναι οἱ βορειότεροι θιασῶτες του. μεταξὺ τῶν Σλάβων βέβαια ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ Μογγόλοι, στὴ μὲν 'Ρωσία Τάταροι, στοὺς δὲ ἔξω ἀπ' αὐτὴ Λάπωνες καὶ Φιλλανδοὶ καὶ Ἐσθονοὶ καὶ Βούλγαροι καὶ Τοῦρκοι καὶ Οὔγγροι. οἱ Εὐρωπαῖοι τοῦ Βορρᾶ, εἴτε Σλάβοι καταγόμενοι ἀπὸ τὸν προϊστορικὸ παραποτάμιο πολιτισμὸ τοῦ Βόλγα εἴτε Ἀγγλοσάξονες ἀπὸ τὸν παρόμοιο πολιτισμὸ τοῦ δευτέρου τέτοιου ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης, τοῦ Δουνάβεως (τῆς βορείας ὄχθης του), εἶναι στὴ γῆ οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀσθενέστερης καὶ βραχυχρονιώτερης σεξουαλικότητος, δηλαδὴ βαρβατοσύνης, ἐνῷ οἱ Μογγόλοι, τόσο οἱ Τάταροι ὅσο καὶ οἱ ἄλλοι, ἔχουν τὴ σεξουαλικότητά τους ἔντονη καὶ μακροχρόνια.

Σλάβοι λ.χ. ἦταν ὁ Ἀνδρέας ὁ σαλός, ὁ Σεραφὶμ τοῦ Σάρωφ, κι ὁ Σωφρόνιος τοῦ Ἔσσεξ, Τάταροι δὲ ὁ Γρηγόριος Ῥασποῦτιν κι ὁ Σιλουανὸς ὁ Ἁγιορείτης. στὸν χωρὶς χριστιανικὴ πίστι μοναχικὸ ἐρωτισμὸ οἱ Σλάβοι, ὅταν μὲν παραμένουν στὰ κατὰ φύσιν ὅρια κι ὅταν μετὰ τὴ βραχυχρόνια βαρβατοσύνη τους σεξουαλικῶς σχολάσουν, ῥέπουν πρὸς τὸ ναρκισσισμὸ καὶ στὸ νὰ κολακεύωνται καὶ νὰ χαϊδολογιοῦνται μὲ *γυναικάρια* (Β΄ Τι 7,5) ἢ νὰ ἐρωτομανοῦν χωρὶς καίρια σεξουαλικὴ πρᾶξι, ὅπως ὁ Σωφρόνιος τοῦ Ἔσσεξ ἢ ὅπως οἱ ἐδῶ Ἀρβανιτόβλαχοι Πορφύριος καὶ Ἀβράμιος Σπυρόπουλος οἱ τρεῖς χαρακτηριστικοὶ λελέδες καὶ κοριτσομαδᾶδες, ὅταν δὲ ἐκτρέπωνται ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς φύσεως, στὴν παρὰ φύσιν περιοχή, καὶ σεξουαλικῶς σχολάσουν, ῥέπουν πρὸς τὸν παθητικὸ κιναιδισμό. ἀντίθετα οἱ Μογγόλοι (Τάταροι - Οὖγγροι - Βούλγαροι - Τοῦρκοι) τῶν Σλαβικῶν χωρῶν στὸν χωρὶς χριστιανικὴ πίστι ἐρωτισμό τους, ποὺ εἶναι, ὅπως εἶπα, μακροχρόνιος καὶ μὲ ἔντονη βαρβατοσύνη, ὅταν μὲν παραμένουν στὰ κατὰ φύσιν ὅρια, εἶναι βαρβᾶτοι μέχρι τὰ γεράματά τους καὶ ἀνεβαίνουν ὡλοκληρωμένα πολλὲς γυναῖκες καὶ εἶναι πολὺ πόρνοι καὶ μοιχοί, ὅπως ὁ αὐτοχειροτόνητος λαϊκὸς ψευτοκαλόγερος στάρετς Γρηγόριος Ῥασποῦτιν, ὅταν δὲ ἐκτρέπωνται ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς φύσεως, στὴν παρὰ φύσιν περιοχή, ῥέπουν πρὸς τὴν ἐνεργητικὴ ἀρσενοκοιτία (κολομπαριλίκι).

Ἡ λατρεία τοῦ προειρημένου Ῥώσου ἀποτυχημένου καλλιτέχνου (ζωγράφου) τῶν Παρισίων κι ἔπειτα Ἁγιορείτου μοναχοῦ Σωφρονίου τοῦ Ἔσσεξ καὶ βιογράφου τοῦ Σιλουανοῦ, φαίνεται σαφῶς λατρεία κιναίδου πρὸς τὸν ἐπιβήτορά του. καθὼς ὅμως ἦταν ὑπερβολικὰ φιλάρεσκος καὶ πρὸς τὶς γυναῖκες, συνήθιζε, ὅπως γράφει κάποια ἀπ' αὐτές, νὰ «διεισδύῃ μέσα στὰ στήθη τους καὶ μέχρι τὴν καρδιά τους», μιὰ ποὺ γιὰ τὴ χαμηλότερη διείσδυσί του δὲν εἶχαν ἐλπίδα. καὶ τὸν ἤθελαν μεταρσιωμένο σὲ ὕψος συνήθως 0,80 - 1,20 μ. πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος, καὶ ὄχι σὲ στάσεις καὶ λαβὲς κρεβατιοῦ· ἔτσι λειτουργοῦσε στὴ φαντασίωσί τους ὁ ἰδιότυπος ἐρωτισμός τους· ἐπειδὴ ἡ «μεταρσίωσί του» θύμιζε τράγο ποὺ γιὰ τὸ θηλυκό του σηκώνεται στὰ δύο πόδια. ἡ ἀναγκαστική τους αὐτὴ διασκευὴ ὀφείλεται στὸν ἀβάρβατο κι ἀτροφικὸ ἐρεθισμό τους ἐκ μέρους τοῦ ἐραστοῦ. ἡ λαγνεία τους ὑπέκυπτε στὴν ὀλιγάρκεια. ἡ γυναίκα ὡς σεξουαλικὴ παρτεναὶρ εἶναι πάντοτε ἑτερόφωτη καὶ ἀνακλᾷ ἀποκλειστικῶς τὴν ὅποια καὶ ὅση ἀντινοβολία ἢ ὀσμὴ τοῦ ἐραστοῦ της. αὐτὴ τὴ ῥύθμισι ὁ κατασκευαστὴς θεὸς τὴν ἔκανε γιὰ τὴν ἁρμονία τῶν ἀνδρογύνων βέβαια, καὶ ὄχι γιὰ τὴν πολυμορφία τοῦ σταρετσισμοῦ. πάντως ὅσον ἀφορᾷ στὸ μοναχισμὸ - σταρετσισμό, μπορεῖ κανεὶς νὰ προσδιορίσῃ τὸ χαρακτῆρα καὶ τὴν ἐπιβητορικὴ ὁλκὴ ἑνὸς τέτοιου «ἐραστοῦ»

-στάρετς στατίζοντάς την ἀπὸ τὰ ὅσα λὲν καὶ γράφουν γι' αὐτὸν τὰ θηλυκὰ ποὺ συνωστίζονται γύρω του παθιασμένα. ὁ σταρετσισμὸς προσφέρει ἄφθονα τέτοια πειραματόζῳα. ἔχω ἀκούσει σχετικὲς φλυαρίες κι ἔχω διαβάσει προσεκτικὰ σχετικὰ γραπτὰ πολλῶν τέτοιων πειραματοζῴων, ποὺ βομβοῦν γύρω ἀπὸ διαφόρους στάρετς σὰ μυγάκια τῆς ξινίλας καὶ τῆς σαπίλας.

Ἀσφαλῶς σταρετσισμὸς εἶναι κι ὁ ἀναφερόμενος στὴν Κ. Διαθήκη ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο μὲ τὴν ἀμίμητη ἔκφρασί του γιὰ τοὺς στάρετς *Οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα* (Β΄ Τι 7,5), κι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐμφανίζεται στ' ἀποσπάσματα τῶν *γνωστικῶν* ποὺ παραθέτουν οἱ Εἰρηναῖος, Ἱππόλυτος, κι Ἐπιφάνιος, κι ἐκεῖνος ὁποῖος ἐγκωμιάζεται κατ' ἐπανάληψι στ' ἀββάδικα Γεροντικὰ Λαυσαϊκὰ Λειμωνάρια καὶ Φιλοκαλίες. τὸ φαινόμενο στὴν οὐσία του εἶναι διαχρονικό. ἀλλ' ὁ ῥωσικὸς σταρετσισμὸς ἔχει τὴν κλασσικὴ φινέτσα του. γι' αὐτὸ κυρίως γι' αὐτὸν λέγεται ὁ ὅρος *στάρετς,* ποὺ εἶναι λέξι ῥωσικὴ καὶ σημαίνει *γέροντας* ἀλλὰ σ' ἐμᾶς ἀκούεται καὶ σὰν *ἀστέρας.* πολὺ μετριόφρων ὅρος γιὰ κείνους ποὺ τὸν γλίχονται ὡς τίτλο τους· οὔτε οἱ φαρισαῖοι εἶχαν τόση «μετριοφροσύνη».

Ὁ σταρετσισμὸς εὐδοκιμεῖ καὶ φυλλομανεῖ σὲ περιβάλλοντα εὐκατάστατα εὐδαιμονιστικὰ καὶ παρακμιακὰ καὶ σὲ σαλόνια-ἀρχονταρίκια χορτᾶτα χλιδᾶτα καὶ νωχελικά, ὅπως ἦταν τὰ τῆς τσαρικῆς Ῥωσίας, ἐπειδὴ οἱ στάρετς εἶναι καλοζωϊσταὶ καὶ γυναικώδεις μ' ὁποιαδήποτε παραλλαγὴ τῶν ἐννοιῶν ποὺ ἀνέφερα προηγουμένως· ἀσκεῖται δὲ σὲ γυναῖκες ποὺ δὲν εἶναι ἱκανοποιημένες ἀπὸ τὴ βαρβατοσύνη τῶν ἀντρῶν τους, ἢ καμμιὰ φορὰ ποὺ οἱ ἄντρες τους ἀποζητοῦν κι οἱ ἴδιοι ἕναν στάρετς, ἀκόμη κι ὡς ἐπιβήτορά τους, ὅπως στὴν περίπτωσι τοῦ τελευταίου τσάρου τῆς Ῥωσίας. οἱ στάρετς εἴτε σωματικῶς εἴτε ἰδεατῶς συμπληρώνουν πάντα τὴν ἐλλιπῆ βαρβατοσύνη τῶν συζύγων, τὸ λειψὸ τῆς ὁποίας τεκμαίρονται καὶ μετροῦν ἀπὸ τὴ λαγνεία τῶν γυναικῶν τους. γιὰ νὰ μιμηθῶ διπλᾶ τὸ Θουκυδίδη, *ὁ στάρετς εἶναι λόγῳ μὲν ἀσκητὴς ἔργῳ δὲ καλοζωϊστής, καὶ λόγῳ μὲν ἀπαθὴς ἔργῳ δὲ παθιασμένος·* μερικὲς φορὲς καὶ σπιτωμένος παράσιτος πλουσίων ἢ μεγιστάνων ὅπως ὁ Γρηγόριος Ῥασποῦτιν. σὲ κλίματα φτωχὰ σὰν τὴν τουρκοκρατούμενη Χριστιανωσύνη δὲν εὐδοκιμεῖ καθόλου, παρ' ὅλη τὴν ἀτροφικὴ χριστιανικὴ παιδεία. στὴ νεώτερη Ἑλλάδα ὁ σταρετσισμὸς εὐδοκιμεῖ περίπου ἀπὸ τὸ 1960 κι ἐδῶθε. γενικῶς οἱ στάρετς εἶναι τὰ πιὸ φθαρτικὰ ἀντιχριστιανικὰ ὑποκείμενα. καὶ εἶναι παραλλαγὴ τῶν γκουροὺ καὶ τῶν σαμάνων.

11. Σιλουανὸς ὁ Τάταρος

Γιὰ τὸν ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Τάταρο «γέροντά του» - ἐπιβήτορά του ὁ Σωφρόνιος Σαχάρωφ ἔγραψε καὶ τὸ βιβλίο «Ὁ ἅγιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης (1866 - 1938)», ἀπόσπασμα τοῦ ὁποίου εἶναι τὸ ἀκόλουθο κείμενο.

Πνευματικὴ σκιαγραφία ἑνὸς ἁγίου*

Ὁ Γέρων Σιλουανὸς ἦτο ἄνθρωπος ἀληθῶς τρυφερᾶς καρδίας, συγκινητικῆς ἀγάπης, ἐξαιρέτου λεπτότητος καὶ εὐσπλαγχνίας εἰς πᾶσαν θλῖψιν καὶ πάντα πόνον, ἄνευ οὐδεμιᾶς νοσηρᾶς καὶ θηλυπρεποῦς αἰσθηματικότητος. Τὸ συνεχὲς βαθὺ πνευματικὸν πένθος ποτὲ δὲν μετετρέπετο εἰς συναισθηματικοὺς κλαυθμηρισμούς. Ἡ ἀκοίμητος ἐσωτερικὴ ἔντασις οὐδὲ σκιὰν νευρικότητος εἶχεν.

Ἀξία πολλοῦ θαυμασμοῦ εἶναι καὶ ἡ μεγάλη σωφροσύνη τοῦ ἀνδρὸς τούτου, παρὰ τὸ ῥωμαλέον σῶμα. Ἐφύλαττεν ἑαυτὸν ἰσχυρῶς, προσέτι καὶ ἀπὸ παντὸς λογισμοῦ μὴ εὐαρέστου εἰς τὸν Θεόν. Παρὰ ταῦτα συμπεριεφέρετο καὶ συνανεστρέφετο μεθ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἐντελῶς ἐλευθέρως καὶ φυσικῶς, μετ' ἀγάπης καὶ ἁπλότητος...

* Ἀπό τὸ βιβλίον: Ἀρχιμανδρίτου **Σωφρονίου (Σαχάρωφ),** *Ὁ Ἅγιος Σιλουανὸς ὁ Ἀθωνίτης (1866 - 1938),* σελ. 64 - 66, Ἔκδ. Ἱερᾶς Σταυροπηγιακῆς **Μονῆς Τιμίου Προδρόμου, Ἔσσεξ** Ἀγγλίας 1995.

Κείμενο ἱεροκρυφίως ἀπολογητικὸ γιὰ ὅσα λέγονται γιὰ τὸν βιαστὴ καὶ ἀρσενοκοίτη Σιλουανό.

12. Σωφρόνιος Σαχάρωφ ὁ Ῥῶσος

«Εἶμαι ὅλη δική σου· κάνε με ὅ,τι θέλεις». ὅλοι καταλαβαίνουν ὅτι αὐτὰ εἶναι λόγια τῆς νύφης στὸ γαμπρό, ὅταν μετὰ τὸ τέλος τοῦ γάμου κλείνωνται στὴν κρεβατοκάμαρά τους γιὰ τὰ περαιτέρω. τί σημαίνουν ὅμως τὰ διασκευασμένα λόγια «Εἶμαι **ὅλος δικός σου**· κάνε με ὅ,τι θέλεις», ὅπου ἀπὸ τὶς ἀντωνυμίες **ὅλος δικός σου** ὁ λέγων φαίνεται ἀρσενικὸς κι ἀπὸ τὴν ἔκφρασι «κάνε με ὅ,τι θέλεις» καὶ ὁ ἀκούων φαίνεται πάλι ἀρσενικός; ἀσφαλῶς ὅτι ὁ λέγων εἶναι κίναιδος καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἀμφίσημη φράσι του ψαρεύει ἐπιβήτορες. αὐτὴ τὴν ἔκφρασι εἶπε ὁ Ῥῶσος στάρετς Σωφρόνιος Σαχάρωφ σ' ἕνα νεαρὸ ἀρχιμανδρίτη, ὁ ὁποῖος τὴν ἔγραψε σὲ βιβλίο του ὡς θαυμάσια λόγια ἑνὸς στάρετς. καὶ γιατί τὴν ἔγραψε; ἐπειδὴ ἦταν τόσο ἀθῷος κι ἀνύπο-

πτος, ποὺ δὲν κατάλαβε ὅτι ὁ παμπόνηρος κίναιδος μ' αὐτὴ τὴ φράσι ψάρευε ἐπιβήτορες. μιὰ φράσι ποὺ ὁ ἀθῷος δὲν τὴν καταλαβαίνει οὔτε γιὰ νὰ τὴ διαπράξῃ οὔτε γιὰ νὰ ἐξοργιστῇ ἀπ' αὐτή. ἀκριβῶς δηλαδὴ «κιναιδικὴ ἀμφίσημη φράσι», ποὺ σὲ ἀρνητικὴ περίπτωσι ὁ κίναιδος μπορεῖ νὰ τῆς δώσῃ ἄλλη ἑρμηνεία ἀθῴα καὶ νὰ κάνῃ ἔτσι τὸν ὄντως ἀθῷο νὰ ντραπῇ γιὰ τὴν «πονηριά του». πολὺ κιναιδικὴ μεθοδεία, ποὺ δείχνει πολυμεταχειρισμένο καὶ πολύπειρο κίναιδο ὁ ὁποῖος ξέρει νὰ ψαρεύῃ ξέρει καὶ νὰ βγαίνῃ ἀθῷος καὶ παρερμηνευμένος. πουστιὰ γεμάτη πεῖρα καὶ πονηριά.

Ὁ Σωφρόνιος Σαχάρωφ, ἀποτυχημένος καλλιτέχνης Ῥῶσος ἐμιγκρὲς ποὺ ζοῦσε στὸ Παρίσι, ταλαντοῦχος στὸ νὰ μαθαίνῃ ξένες γλῶσσες γρήγορα καὶ μὲ τὴν τέλεια προφορὰ καὶ νὰ μιμῆται ἀλάθητα τὸ γραφικὸ χαρακτῆρα ὁποιουδήποτε ἀνθρώπου, τέλειος γνώστης καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ὑπῆρξε ὁ ἀποτέτοιος τοῦ Ῥώσου - Τατάρου μοναχοῦ Σιλουανοῦ τοῦ βρομιάρη κι ἀρσενοκοίτου στὸ Ἁγιονόρος, στρατολογήθηκε ἄγνωστο πότε – μᾶλλον στὴ δεκαετία τοῦ 1930 ἀπὸ τὴ Βρετανικὴ κατασκοπεία καὶ ἦταν ὑποπράκτορας τοῦ Βρετανοῦ Δ. Μπάλφουρ, ποὺ εἶχε στὴν κατασκοπευτικὴ εὐθύνη του ὅλη τὴν Ἑλλάδα. ὁ Μπάλφουρ τὸν Σαχάρωφ τὸν εἶχε ὑποπράκτορα γιὰ τὸ Ἁγιονόρος, ὅπου ἐγκαταβιοῦν καὶ ὁσιεύονται πέντε ἐθνότητες μὲ δικά τους μοναστήρια· Ἕλληνες, Ῥῶσοι, Σέρβοι, Βούλγαροι, καὶ Ῥουμάνοι. ὁ Μπάλφουρ κι ὁ Σαχάρωφ δούλευαν γιὰ τὴ Βρετανία κι ἔδιναν ἀναφορὰ στὴν προειρημένη Βρετανίδα ζωντοχήρα Ἕλενα, τὴν παλλακὴ τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Γεωργίου Β΄, σοῦπερ - ἀρχικατάσκοπο τῶν Βρετανῶν. γιὰ τὶς σχετικὲς ὑπηρεσίες του ἡ Βρετανία μαζὶ μὲ τὴ συνταξιοδότησί του ἔδωσε στὸ Σαχάρωφ ὡς ἐφάπαξ - μπόνους τὸ οἰκόπεδο στὸ Ἔσσεξ, ὅπου αὐτὸς ἔκτισε τὸ μικτὸ (ἀρρένων καὶ θηλέων συγκατοικούντων) μοναστήρι του τοῦ ...«Τιμίου Προδρόμου» (!), κι ἐκεῖ συνεχίζοντας τὸ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων κατασκοπευτικό του ἔργο στὴν ἀσφάλεια τοῦ Βρετανικοῦ ἐδάφους δεχόταν κι ἐξομολογοῦσε πλήθη Ἑλλήνων. καὶ οἱ δύο δέ, Μπάλφουρ καὶ Σαχάρωφ ὑπῆρξαν καὶ κίναιδοι. μετὰ τὸ θάνατό του οἱ καλογερο - καλόγριες τοῦ Σαχάρωφ πασχίζουν νὰ τὸν ἁγιοποιήσουν· αὐτὸν ποὺ ψάρευε μὲ τὴν πούστικη φράσι του «Εἶμαι ὅλος δικός σου· κάνε με ὅ,τι θέλεις». διότι σήμερα ἡ ἁγιοποίησι εἶναι πολὺ τῆς μόδας. δὲν κοστίζει παραπάνω ἀπὸ 1.000.000 €, καὶ ἀποφέρει πολὺ πιὸ μεγάλα κέρδη. μπορεῖτε νὰ τὰ δῆτε στὴ Σουρωτή· «ὁ βήχας κι ὁ παρᾶς δὲν κρύβονται» λέει ἡ σοφὴ χωριάτικη παροιμία. ὁ ὅσιος πούστης καὶ συνταξιοῦχος κατάσκοπος εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος. γέμισε ὁ τόπος ἀπὸ μοναχικὸ καραπουσταριὸ μὲ φωτοστέφανο 48 νούμερο.

13. Ὁ βαρήκοος ὁραματιστής

Λαθεμένες ἀπὸ βαρηκοΐα ἀποκαλύψεις εἶχε ἕνας σύγχρονός μας ὁραματιστὴς καὶ ψευδοπροφήτης. γεννήθηκε γύρω στὸ 1885 καὶ πέθανε περίπου 90 ἐτῶν γύρω στὸ 1975. ψηλὸς ῥωμαλέος ξανθὸς καὶ ὡραῖος ἄντρας. τὸν γνώρισα στὰ 80 του καὶ ὑπολόγισα ὅτι στὰ νιάτα του ἦταν καὶ λιγνὸς κι ἀθλητικὸς καὶ πανόμορφος. ὕφος ἤρεμο γεμάτο αὐτοπεποίθησι, φωνὴ ἀντρίκια κι ἐπιβλητική, θὰ ἔλεγα λεοντώδης. καὶ παρ' ὅλ' αὐτὰ ψυχὴ ἀρρωστημένη γριᾶς καὶ Κατίνας καὶ παλιάτσιου, φρόνημα κομπλεξικοῦ, κάθε ἄλλο παρὰ ἀντρίκιο. ἀρχιμαντρίτης καὶ ἡγούμενος μοναστηριοῦ, μὲ φήμη ἁγίου καὶ ὁραματιστοῦ καὶ προφήτου. κρᾶμα περίεργο καὶ ἀπροσδόκητο. τὸν γνώρισα τὸ 1967 καὶ τὸν εἶδα μόνο μία φορὰ ἐπὶ δυὸ ὧρες σ' ἕνα τραπέζι πολλῶν συνδαιτυμόνων. ἤξερα ὅμως γι' αὐτὸν πάρα πολλὰ καὶ εἶχα διαβάσει ὅλες τὶς λίγες καὶ μικρὲς φυλλάδες του, σκέτα σκουπίδια ψυχοπαθοῦς, χρήσιμα μόνο γιὰ τὴ διάγνωσί του. ἀπ' ὅσα ἤξερα γι' αὐτόν, ἐπειδὴ κανεὶς ποτὲ δὲν μοῦ τὸν εἶχε περιγράψει, τὸν φανταζόμουν ἐξωτερικὰ σὰν καραγκιόζη καὶ παλιάτσιο καὶ στὴ φωνὴ καὶ στὴν ἐμφάνισι. καὶ ξαφνικὰ βρέθηκα μπροστὰ σ' ἕναν μεγαλοπρεπῆ ἄντρα μὲ φωνὴ ἤρεμου λέοντος ποὺ παρὰ τὰ 80 του ἦταν ὡραῖος. δυσκολευόμουν νὰ τὸ πιστέψω ὅτι εἶναι αὐτός. μὲ βεβαίωσαν τὰ λόγια του, ὅταν ἄνοιξε τὸ στόμα του. διαλαλοῦσε τὰ ὁράματά του καὶ τὶς ἀποκαλύψεις του συχνὰ καὶ τὰ δημοσίευε ἐντύπως. διότι ἦταν ἐπὶ πολλὰ χρόνια ἡγούμενος μοναστηριοῦ πλουσίου. στὰ βαθιὰ γεράματά του ἕνας θαυμαστὴς καὶ λάτρης του προθυμοποιόταν νὰ τοῦ κόβῃ τὰ νύχια. καὶ τὰ μάζευε σ' ἕνα βάζο! προέβλεπε ὅτι μετὰ τὸ θάνατό του θ' ἀναγορευτῇ ἅγιος, καὶ φρόντιζε ἐγκαίρως νὰ ἔχῃ ἄφθονα κι αὐθεντικὰ λείψανά του· διότι κυκλοφοροῦν καὶ κίβδηλα. ὁ «γέροντας» ἤξερε ὅτι ὁ θαυμαστής του μαζεύει τὰ νύχια του καὶ γιατί τὰ μαζεύει, κι αὐτὸ τοῦ ἄρεσε πολύ. ἐγὼ πρώτη μου καὶ μόνη φορὰ ἄκουσα γιὰ τέτοια. ἤξερα ὅτι ἀνάμεσα στὰ «ἅγια λείψανα» περιλαμβάνονται καὶ δόντια καὶ σαγόνες, ἀλλὰ γιὰ νύχια δὲν εἶχα ἀκούσει ποτέ μου οὔτε εἶχα φανταστῆ. πρωτότυπα λείψανα. εἶχα ἀστειευτῆ μάλιστα στὸ συλλέκτη νὰ μαζεύῃ καὶ μερικὰ ἄλλα ἀπόβλητα ὑλικὰ τοῦ προφήτου, κι ἐκεῖνος μὲ χαρακτήρισε ἀσεβῆ. κι ἐγὼ τοῦ εἶπα ὅτι σίγουρα ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δυό μας εἶναι ἀσεβής. ὁ «γέροντας» ἐν τέλει δὲν ἀναγορεύτηκε ἅγιος, ἐπειδὴ προφανῶς δὲν βρέθηκε κανεὶς χορηγὸς νὰ ῥισκάρῃ 1.000.000 €, ποὺ χρειάζεται γι' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἀλλὰ δὲν ξέρω ἂν ὁ συλλέκτης διατηρεῖ τὴ συλλογή του κι ἐλπίζει νὰ πάρῃ ἀξία ἡ ἐπένδυσί του. κάθε ναὸς ποὺ «θυρα-

νοίγεται» ἢ ἐγκαινιάζεται χρειάζεται ἕνα ἅγιο λείψανο ἔστω καὶ ἴσα μὲ νυχάκι ἢ σουσάμι. καὶ εἶναι πανάκριβα.

Τὴν ἀφήγησι ἑνὸς ὁράματός του ὁ ψευδοπροφήτης τὴ δημοσίευσε μὲ φυλλάδα του τρεῖς φορὲς σὲ τρεῖς διαφορετικὲς παραλλαγές. ἀπ' αὐτὴ τὴν τριττὴ δημοσιευμένη προφητεία του τὸν σιχάθηκα.

Α΄ ἔκδοσι. Μάιος τοῦ 1967, καὶ τὸ στρατιωτικὸ καθεστὼς μετροῦσε ζωὴ ἑνὸς μηνός. κι ὁ «γέροντας» δημοσίευσε «ὅραμά του, τὸ ὁποῖο εἶχε δῆ ἓξ μῆνες πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπανάστασι» τῶν στρατιωτικῶν, τὸ φθινόπωρο τοῦ 1966. ἦρθε, λέει, σὲ ἔκστασι κι ἔβλεπε μιὰ πανόμορφη κοπέλλα πεσμένη λιπόθυμη στὸ ἔδαφος. καὶ τότε δὴ τότε ἐμφανίστηκαν δυὸ παλληκάρια, ποὺ τὴ συνέφεραν, τὴν ἀνώρθωσαν, καὶ τὴ στόλισαν. κι ἄκουσε ἀπὸ ἄγγελο τὰ ὀνόματά τους· ἡ κοπέλλα λεγόταν Ἑλλάδα, καὶ τὰ δυὸ παλληκάρια Κωνσταντῖνοι. κι ἐπεξήγησε ὁ προφήτης· οἱ δυὸ Κωνσταντῖνοι ἦταν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος κι ὁ πρωθυπουργὸς τῆς ἐπαναστατικῆς κυβερνήσεως Κωνσταντῖνος Κόλιας. αὐτοὶ οἱ δυὸ ἀνώρθωσαν τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ἐπανάστασι τῆς 21 - 4 - 1967 ποὺ ἔκαναν.

Β΄ ἔκδοσι. Χριστούγεννα τοῦ 1967. δέκα μέρες πιὸ μπροστὰ ὁ βασιλεύς, ποὺ δὲν ἄντεξε τοὺς ἐπαναστάτες ἀξιωματικούς, ἔκανε ἀντεπανάστασι, γιὰ νὰ τοὺς συλλάβῃ, ἀπέτυχε, καὶ τὴν ἴδια μέρα, 13 - 12 - 1967, δραπέτευσε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἀεροπορικῶς καὶ δὲν ξαναβασίλευσε. μαζί του δραπέτευσε κι ὁ πρωθυπουργὸς Κόλιας, τὸν ὁποῖο εἶχε προτείνει γιὰ πρωθυπουργὸ στοὺς ἀξιωματικοὺς ὁ βασιλεύς, κι ἐκεῖνοι προσωρινὰ εἶχαν συμβιβασθῆ. τὰ δυὸ παλληκάρια, ποὺ κατὰ τὸ ὅραμα «ἀνώρθωσαν τὴν Ἑλλάδα» ἀποδείχτηκαν ἄσχετοι. ὁ ψευδοπροφήτης, ἀντὶ νὰ ντραπῇ καὶ νὰ κλείσῃ τὸ στόμα του γιὰ πάντα, δημοσίευσε τὸ ὅραμά του δεύτερη φορὰ μὲ μιὰ διόρθωσι. εἶπε ὅτι κατὰ τὴν ἀποκάλυψι «δὲν εἶχε ἀκούσει καλὰ τὰ ὀνόματα τῶν δυὸ παλληκαριῶν ποὺ ἀνώρθωσαν τὴν Ἑλλάδα», λὲς καὶ στὰ ὁράματα οἱ προφῆτες ἀκοῦν φυσικοὺς ἤχους μὲ τὰ φυσικὰ αὐτιά τους, λὲς καὶ στὸ ἀποκαλυπτικὸ ὅραμα μπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ καὶ βαρηκοΐα· κι ὅτι «τὰ δυὸ παλληκάρια δὲν λέγονταν Κωνσταντῖνοι ἀλλὰ Γεώργιοι» (δὲν γνωρίζω πῶς τὸ διευκρίνισε αὐτό), κι ἑρμήνευσε ὅτι ἦταν ὁ Γεώργιος Ζωϊτάκης κι ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος, ἀντιβασιλεὺς καὶ πρωθυπουργὸς μετὰ τὸ ξήλωμα τοῦ βασιλέως.

Γ΄ ἔκδοσι. Στὶς 21 - 3 - 1972 ὁ Παπαδόπουλος ἀπέλυσε τὸ Ζωϊτάκη, κι ἔγινε ὁ ἴδιος ἀντιβασιλεὺς καὶ πρωθυπουργός. στὸ μεταξὺ ἀπὸ 13 - 12 - 1967, ποὺ ἔφυγε ὁ βασιλεύς, ὅλοι ἤξεραν πιὰ ὅτι ὁ δεύτερος ἰσχυρὸς ἄντρας τῆς ἐπαναστάσεως ἦταν ὁ Στυλιανὸς Παττακός. καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσι τοῦ Ζωϊτάκη ὁ ψευδοπροφήτης κυκλοφόρησε τὴν τρίτη παραλλαγὴ τῆς προφητικῆς φυλλάδας του, στὴν ὁποία διευκρί-

νιζε ὅτι «πάλι δὲν ἄκουσε καλὰ» κι ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν δυὸ παλληκαριῶν ἦταν τελικὰ «Γεώργιος καὶ Στυλιανός». ὁ ἀδιάντροπος καὶ κατάπτυστος «γέροντας» τολμοῦσε ἀκόμη ν' αὐτοπροβάλλεται στοὺς λάτρεις του ὡς θεόπνευστος. καὶ οἱ ἐξ ἴσου κατάπτυστοι λάτρεις του ἐξακολουθοῦσαν ἀκόμη νὰ τὸν ἔχουν γιὰ προφήτη, νὰ τὸν λατρεύουν σὰ θεό, καὶ νὰ πιστεύουν στὶς ψευδοπροφητεῖες του καί γε σ' αὐτὴ τὴν τελευταία, ποὺ ἐξέθεσα. νομίζω ὅτι καὶ ὁ μὲν καὶ οἱ δὲ βλασφήμησαν τὰ θεῖα, καὶ δὲν μετανόησαν ποτέ.

Αὐτὲς εἶναι οἱ τρεῖς παραλλαγὲς τοῦ ὁράματος τοῦ συγχρόνου μας ψευδοπροφήτου, ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ δύο τοὐλάχιστον ἦταν λαθεμένες, πιστεύω δὲ ὅτι καὶ ἡ τρίτη. κι ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος δοῦλος τοῦ θεοῦ ἔγραψα ἐδῶ τὸ συναξάριό του. διότι φρονῶ ὅτι τέτοια συναξάρια οἱ Χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ τ' ἀγνοοῦν οὔτε νὰ τὰ ξεχνοῦν ποτέ.

14. Πορφύριος

Ὁ «Ἁγιορείτης» καὶ «Καυσοκαλυβίτης» Πορφύριος δραπέτευσε ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπειδὴ πιὸ πολὺ τοῦ ἄρεσε νὰ εἶναι στὴν Ἀθήνα, ὅπου πολλὲς γυναῖκες τὸν ἔβλεπαν, ὅταν λειτουργῇ, νὰ εἶναι 1,20 μ. πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. τὴ «χάρι», ποὺ εἶχε ἐπάνω του, τὴν ἀπέκτησε στὸ Ἅγιον Ὄρος, στὸ *κυριακὸν* (=κεντρικὸ ναὸ) τῆς σκήτης τῶν Καυσοκαλυβίων, κλέβοντάς την, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἀπὸ ἕναν ἄλλον. μιὰ μέρα, βαθιὰ χαράματα ἀκόμη, πῆγε στὴν ἐκκλησία κατὰ λάθος μιὰ ὥρα πιὸ νωρὶς ἀπὸ τὸ κανονικό, κι ἐκεῖ βρῆκε ἕναν προσευχόμενο γέροντα τυλιγμένο σ' ἕνα κοκκινωπὸ σύννεφο θείας χάριτος. ὁ προσευχόμενος γέροντας διατελοῦσε ἐν ἐκστάσει. τὸ σύννεφο τῆς χάριτος ἦταν βέβαια περιχυμένο γύρω του σὰ ντουμάνι ὁμίχλης, ἀλλὰ καὶ βαρὺ σὰ σίδερο. ὁ νεαρὸς Πορφύριος μπῆκε μέσα στὸ ζόφο τῆς ὁμίχλης τῆς χάριτος καὶ παρακολουθοῦσε ἔκθαμβος καὶ ζηλότυπα τὸν ἐκστασιασμένο γέροντα, χωρὶς νὰ τὸ ἀντιληφτῇ ἐκεῖνος. ὑποτίθεται ὅτι, ὅταν ἀνοίγουν τὰ μάτια τῆς ἐκστάσεως, κλείνουν τὰ φυσικὰ μάτια καὶ δὲν βλέπουν· τὰ ἴδια νομίζω καὶ γιὰ τ' αὐτιὰ καὶ τὰ ῥουθούνια. εἶναι ὅπως σὲ πολλὲς ἠλεκτρικὲς συσκευές, ὅταν ἀνάβουν τὰ κόκκινα λαμπάκια, σβήνουν τὰ πράσινα. ὅταν ὁ γέροντας τελείωσε κι ἔφυγε, ὁ Πορφύριος, ποὺ τόση ὥρα ἦταν βυθισμένος καὶ τυλιγμένος στὸ ντουμάνι τῆς μυρωδάτης χάριτος, ἡ ὁποία τύλιγε τὸν ἐκστασιασμένο γέροντα, κάνοντας νὰ φύγῃ κι αὐτός, ἔνιωσε –ὦ τοῦ θαύματος!– ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ βαδίσῃ ἀπὸ τὸ βαρὺ φορτίο τῆς χάριτος, καὶ λύγιζαν τὰ γόνατά του, σὰ νὰ ἦταν φορτωμένος μ' ἕναν τόννο παλιοσίδερα. ἦταν κάτι σὰ νὰ περνάῃ ἕνας κομήτης πολὺ κοντὰ ἀπὸ ἕναν ἄλλο

καὶ νὰ τοῦ παίρνῃ τὴ μισὴ ἀέρινη οὐρά του. ὁ ἐκστασιασμένος καὶ διορατικὸς γέροντας προσευχόμενος δὲν πῆρε εἴδησι ὅτι τρία μέτρα πίσω του κρυμμένος στὸ σκοτάδι τοῦ νάρθηκος ἦταν κάποιος νεαρὸς θαυμαστής του ποὺ τοῦ ῥουφοῦσε τὴ χάρι του καὶ τὴν ἔκανε δική του ἀτμόσφαιρα καὶ οὐρά. ἀπὸ τὴν ἄποψι αὐτὴ ἡ χάρι, ποὺ ὁ ἴδιος ὁ χαριτωμένος δὲν τὴν παίρνει εἴδησι, ἀλλ' οἱ γύρω του τὴν αἰσθάνονται ἐκπάγλως, εἶναι σὰν τὴ σκορδίλα, τὴν ὁποία ὁ ἴδιος ποὺ ἔφαγε τὸ σκόρδο καὶ τὴν ἐκπέμπει, δὲν τὴν ἀντιλαμβάνεται, ἀλλὰ τὴν ὀσφραίνονται καὶ τὴν ὑπομένουν οἱ γύρω του. κάπως ἔτσι. ἀπὸ τότε λοιπὸν κι ὁ Πορφύριος εἶχε θεία χάρι· λίγο κλεμμένη βέβαια, ἀλλ' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ καὶ ὑψηλῆς ποιότητος. ἂν καὶ ἀσήκωτη, ὁ Πορφύριος κατάφερε νὰ τὴ διατηρήσῃ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ἐπάνω του. ἐννοεῖται ὅτι, ὡς ποὺ νὰ πάῃ στὸ κελλί του, τὴ συνήθισε, κι ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα δὲν ἔνιωθε τὸ βάρος της. ἀντίθετα μάλιστα αὐτὴ τὸν σήκωνε μετέωρο, σὰν ἀλεξίπτωτο ἢ ἀνυψούμενο ἀερόστατο νὰ ποῦμε, ὥστε οἱ γυναῖκες στὴν Ἀθήνα «νὰ τὸν βλέπουν σηκωμένον» 1,20 μ. πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. αὐτὰ γιὰ τὸ πῶς ἀπέκτησε ἀτμόσφαιρα θείας χάριτος τὰ διηγεῖται «ἐν πάσῃ ἀφελότητι» ὁ ἴδιος ὁ στάρετς Πορφύριος, καὶ τὰ γράφει πρὸς διαιώνισιν στὸ πολὺ χοντρὸ καὶ πολυτελὲς Εὐαγγέλιό του ἕνας ἀπὸ τοὺς εὐαγγελιστάς του, καθηγητὴς πανεπιστημίου, νὰ μὴ βασκαθῇ. φαίνεται ὅτι αὐτὴ ἡ λοίμωξι ἐπιχωριάζει ὅπου βρῇ. ἂν κι, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, καὶ στὸ πανεπιστήμιο ἐπίσης ἐπιχωριάζει ὅποιος τὰ καταφέρῃ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὅποιας ὁλκῆς του.

Προφήτης τῆς γεωλογίας ὁ Πορφύριος καὶ τοῦ ὑπεδάφους. μποροῦσε νὰ προφητεύσῃ τί ὑπάρχει στὸ ὑπέδαφος ἐκεῖ ποὺ στέκεται· νερό, θερμὰ νερά, μεταλλικὰ νερά, μέταλλα, γαιάνθρακας, πετρέλαιο, ἄλλα ὑγρὰ καὶ στερεὰ ὀρυκτά. τόσο χρήσιμος δὲν ἦταν ποτὲ προφήτης ἀπὸ τον καιρὸ τοῦ Ἀδάμ. καὶ διορατικὸς βέβαια, προφήτης τῶν μελλόντων. μιὰ φορὰ τὸν ἐπισκέφτηκαν ἡ καλλίτερη καὶ πιὸ πιστὴ μαθήτριά του κι ὁ ἄντρας της, «ποὺ δὲν ἦταν καὶ τόσο πνευματικὸς ὅσο ἐκείνη». κι ὁ ἄντρας τοῦ εἶπε μὲ παράπονο ὅτι παρακαλάει τὴ γυναῖκα του νὰ δεχτῇ νὰ κάνουν δεύτερο παιδί, ἀλλ' ἐκείνη δὲν δέχεται. διότι κατεῖχε δημόσια θέσι καὶ «προσέφερε κοινωνικὸ ἔργο». τότε ὁ Πορφύριος τὴν παρακάλεσε πιὸ πειστικὰ καὶ προφήτευσε κιόλας ὅτι, ἂν δεχτῇ νὰ κάνῃ δεύτερο παιδί, θὰ εἶναι ἀγόρι. καὶ ἡ γυναίκα πείστηκε· καὶ –ὦ τοῦ θαύματος!– γεννήθηκε ἀγόρι. *οὐκ ἐκ θελήματος τοῦ ἀνδρὸς* αὐτῆς (Ἰω 2,8), *ἀλλ' ἐκ θελήματος Πορφυρίου.* πολὺ πιστὴ καὶ πνευματικὴ ἡ γουρούνα, πολὺ ἔνθεος προφήτης κι ὁ Πορφύριος· καὶ γόνιμος. εἶναι, νομίζω, εὐνόητο ποιό μήνυμα περνοῦσε μὲ τὴν τέτοια διδασκαλία του ὁ Πορφύριος καὶ μ' αὐτὸ τὸ σχετικὸ κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου του ὁ ἐν λόγῳ εὐαγγελιστής του. ἕνα μήνυ-

μα ποὺ τὸ λαχταράει μὲ πολλὴ κάψα ὅλος ὁ κόσμος τῆς ἀντισυλλήψεως. πολλὴ θεία χάρις· ἀσήκωτη, νὰ λυγίζουν τὰ γόνατά σου.

Ὁ Πορφύριος ἦταν στὴ Ν. Ἑλλάδα ὅ,τι ἦταν ὁ Παΐσιος στὴ Β. Ἑλλάδα· στάρετς· δὲν ἦταν ὅμως θηλυμανής, οὔτε ἀκούστηκε ποτὲ γιὰ κάτι τὸ σεξουαλικό. ἁπλῶς ναρκισσευόταν, ὅπως κι ἐκεῖνος μὲ τὸ ὅραμα τῶν δυὸ Κωνσταντίνων ποὺ ἀνώρθωσαν τὴν Ἑλλάδα· καὶ πουλοῦσε τὰ τῆς πίστεως στὶς γυναῖκες πολὺ φτηνά. καὶ παρίστανε τὸν προφήτη. ἔ, καὶ τὰ οἰκονομοῦσε λιγάκι· ὄχι θείᾳ οἰκονομίᾳ βέβαια, ἀλλὰ κάπως ἁγίᾳ οἰκονομίᾳ.

15. Ἀβράμιος

Τὸ Ὀκτώβριο τοῦ 2006 πέθανε σὲ νοσοκομεῖο τῶν Ἀθηνῶν σὲ ἡλικία 94 ἐτῶν ὁ Λάζαρος Σπυρόπουλος ἢ μοναχὸς Χαιρήμων ἢ ἀρχιμανδρίτης Ἀβράμιος, στάρετς τύπου Πορφυρίου, τοῦ ὁποίου ἦταν φίλος καὶ μιμητής· στάρετς ῥωσικοῦ τύπου δηλαδή. ψηλὸς λεβεντόκορμος ξανθογάλανος καὶ ὄμορφος ἄντρας, καὶ στὸ στρατὸ εὔζωνος. μικρονοϊκὸς κι ἀνεπίδεκτος μαθήσεως, ἀπόφοιτος τῆς Α΄ δημοτικοῦ μὲ συλλαβιστὴ ἀνάγνωσι, τεμπέλης κι ἀχαΐρευτος, κουτοπόνηρος, ἐφήμερος μοναχὸς τῆς μονῆς Τάδε καὶ δὶς δραπέτης ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἔζησε ἀπὸ τὰ 38 του γιὰ 56 χρόνια ὡς συνείσακτος σὲ γυναικεῖο μοναστήρι τῆς Ἀττικῆς καὶ σύντροφος τῆς ἀρκετὰ νεώτερής του καὶ ἀρχικὰ νεαρῆς «γερόντισσας» Πελαγίας, περιστοιχούμενος ἀπὸ ἀρκετὲς καλόγριες, ποὺ προσήλκυσαν σιγὰ σιγὰ μαζὶ μὲ τὴν Πελαγία, κι ἀπὸ στίφη θρησκολήπτων γυναικῶν, ποὺ διψοῦσαν διακαῶς γιὰ ἔγκρισι - «εὐλογία» τῆς ἐκτρώσεως, καὶ τὸ «γέροντά» τους, ὁ ὁποῖος τοὺς τὴν παρεῖχε πλουσιοπαρόχως, τὸν ἤθελαν ντὲ καὶ καλὰ ὅσιο, σχεδὸν ἀναμάρτητο, διορατικό, προφήτη, καὶ θαυματουργό, καὶ μετὰ θάνατον εὐωδιαστό, γιὰ νὰ εἶναι ἀπόλυτα σίγουρες γιὰ τὴν κατὰ θεὸν πνευματικὴ νομιμότητα τῆς ἁμαρτίας ποὺ ἀναφέρεται στὴ Γένεσι (90,9). ἐφ' ᾧ καὶ περὶ τὰ τέλη τῆς βιοτῆς του πλούσιος. καὶ τί δὲν δίνουν οἱ ἄνθρωποι γιὰ μιὰ τέτοια «εὐλογία»! εἶναι τὸ πιὸ ζητούμενο ἐμπόρευμα τὴν σήμερον ἡμέραν στὰ θρησκευτικὰ κλίματα. μὴ νομίσῃ δηλαδὴ κανεὶς ὅτι ταῦτα γράφων δὲν ξέρω σὲ τί προσκρούω. «Ὁ γέροντας Ἀβράμιος καὶ ἡ γερόντισσα Πελαγία» (38 καὶ 30 ἐτῶν ἀντιστοίχως), «ποὺ ἔζησαν πολλὰ χρόνια στὴν ἴδια μοναστικὴ κοινότητα», ὅπως λέει ὁ βιογράφος του κι εὐαγγελιστής του, ὁ ὁποῖος δὲν φαίνεται νὰ ξέρῃ τὸν ἀρχαῖο ὅρο *συνείσακτοι.* «Δὲν φημίζονταν γιὰ τὴ θεολογία τους», –καὶ τί νὰ τὸ κάνουν δηλαδὴ αὐτὸ τὸ ἄχρηστο παλιόπραμα;–, «γιατὶ δὲν εἶχαν σπουδάσει στὸ πανεπιστήμιο», συνε-

χίζει ὁ ἴδιος μὲ ἐμφανῆ περιφρόνησι. κι ὅταν ὁ γέροντας Ἀβράμιος πέθανε μετὰ τὴν Πελαγία, ζήτησε καὶ τὸν ἔθαψαν δίπλα στὴν Πελαγία, γιὰ νὰ εἶναι πάντα μαζὶ καὶ στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο, ὅπως τονίζει συγκινημένος ὁ ἴδιος εὐαγγελιστὴς καὶ λάτρης του· «Ὁ τάφος του, ὅπως τὸ εἶχε ζητήσει, βρίσκεται στὴν αὐλὴ τῆς μονῆς, δίπλα ἀκριβῶς καὶ λίγο ψηλότερα ἀπὸ τὸν τάφο τῆς πρώτης ἡγουμένης τοῦ μοναστηριοῦ, τῆς γερόντισσας Πελαγίας». ἔτσι, νομίζω, εἶναι τὸ πρέπον, ὁ ἄντρας νὰ εἶναι ἀπὸ πάνω καὶ ἡ γυναίκα ἀπὸ κάτω· γιὰ νὰ τὸ εὐχαριστιοῦνται καὶ οἱ δυό. τί δηλαδή; θὰ τοὺς ξεκολλοῦσε ὁ θάνατος;.

Ἡ ἰσοβιότητα τοῦ δεσμοῦ Ἀβραμίου καὶ Πελαγίας ἀπὸ τὰ νειάτα τους, δείχνει ὅτι ἦταν ἐν τέλει ταιριαστὸ ζευγάρι μὲ ἀμοιβαία ἀφοσίωσι, παρ' ὅλο ποὺ τὸ δελτίο καιροῦ τῶν σχέσεών τους εἶχε καὶ συχνὰ μπουρίνια. ἡ Πελαγία, μιὰ γυναίκα ποὺ θύμωνε πολὺ συχνὰ καὶ περίπου κατὰ τὴν κλιμακτήριό της ἔκανε δυὸ σοβαρὲς ἐγχειρήσεις, μία γι' ἀφαίρεσι τῆς ὑποφύσεως καὶ μία στὸν ἐγκέφαλο, καὶ τὶς δυὸ στὸ Λονδῖνο, ἦταν ὑπερπροστατευτικὴ πρὸς τὸν ἄντρα Ἀβράμιο. γράφει σκετικὰ ὁ εὐαγγελιστὴς των·

Εἴπαμε ὅτι κάποιος ποὺ δὲν γνώριζε τὴν κατάστασι μεταξύ τους θὰ μποροῦσε να τὴν παρεξηγήση, γιατὶ μερικὲς φορὲς ἡ συμπεριφορά της ἀπέναντι στὸν γέροντα ἦταν πολὺ αὐστηρή, μάλιστα μὲ λέξεις βαριές. ὅμως ἦταν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ τάσι προστασίας ποὺ εἶχε πρὸς αὐτόν, ἡ ὁποία τὴν παρακινοῦσε νὰ ἐκφράζεται ἔτσι. φοβόταν μήπως ὁ γέροντας παρασυρθῆ ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους ποὺ εἰσέπραττε ἀπὸ παντοῦ καὶ ἔχανε τὴν πορεία του τῆς ταπείνωσης. ἔλεγε ἀνοιχτά, γιὰ παράδειγμα, ὅτι ἦταν τσιγκούνης, ἀλλὰ τὴν πραγματικότητα τὴν ἐμπιστευόταν στοὺς πολὺ κοντινούς της·

–Οὔτε μιὰ δραχμὴ δεν κρατάει. ἀλλὰ ἔτσι πρέπει.

Κι ἐκεῖνος, τελείως ἀνεξίκακος, ὄχι μόνο δὲν ἐνοχλοῦνταν ἀπὸ τὴ στάσι της, ἀλλὰ ἀμέσως τὴν ξεχνοῦσε καὶ εἶχε ἐπαίνους γι' αὐτήν. ἤξερε τὶς εὐαισθησίες της, ἀναγνώριζε πόσα τῆς ὤφειλε, δὲν ξεχνοῦσε ποιόν σπάνιο συμπαραστάτη καὶ συνεργάτη εἶχε ἐπὶ δεκαετίες στὸ δύσκολο ἔργο του.

Γι' αὐτὸ καὶ ὅταν ἔφυγε πρώτη, κάτι ποὺ ἡ ἴδια εἶχε προείπει, ὁ γέροντας ἄλλαξε. στὸ νοσοκομεῖο, ὅπου ἄφησε τὴν τελευταία της πνοή, μπορεῖ νὰ μὴν ἔκλαψε καὶ νὰ ἦταν σὲ βαθιὰ προσευχή, ἀλλὰ ὅταν κατέβηκε τὴν ἑπόμενη μέρα ἀπὸ τὸ κελλί του στὸν ναὸ τῆς μονῆς γιὰ τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία, ἦταν ἕνας ἄνθρωπος διαφορετικός, κάτι ποὺ συνεχίστηκε καὶ κατόπιν. ἐκεῖνες τὶς ὧρες προσπαθοῦσε νὰ παρηγορήση τοὺς ἄλλους, στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ὅμως τὸ ἀποκάλυψε·

–Τὸ τί πέρασα ἐκεῖνες τὶς μέρες, δὲν λέγεται. κόλασι!

Καταλαβαίνει κανεὶς πόσο δύσκολο ἦταν γιὰ τὴ νεαρὴ γερόντισ-

σα Πελαγία νὰ συζῇ μ' ἕνα ἀνδρείκελο καὶ λελὲ καὶ κουτεντὲ τόσο δυσανάφλεκτο· μαρτύριο γιὰ τὴ γυναῖκα τὸ ὁποῖο παροξύνει τὴν ὑστερία της. ὅμως ἡ ἱκανὴ γυναίκα ἦταν τόσο ἀσχημομούρα, ποὺ κανεὶς ἄλλος ἄντρας δὲν θὰ γύριζε νὰ τὴν κυττάξῃ, κι ὁ ἀνίκανος λελὲς ἦταν ἕνας πανόμορφος ἄντρας, ποὺ πολλὲς θὰ μποροῦσαν νὰ τῆς τὸν ἁρπάξουν τὸ βλᾶκα. κι ἔτσι ἡ συμβίωσι εἶχε μὲν πολλὴ ἐκρηκτικότητα, ἀλλ' εἶχε καὶ πολλὴ συνεκτικότητα· συνεκτικότητα ἀκριβοπληρωμένη ἀπὸ τὴ γυναῖκα. εἶναι γεγονὸς ὅτι εἶναι πολὺ κουραστικὸ γιὰ μιὰ γυναῖκα, καὶ μάλιστα στιφὴ καὶ μὲ τσαγανὸ καὶ μὲ ἀδενικὰ προβλήματα, νὰ ἔχῃ ἄντρα μπουμπούνα καὶ ἀχμάκη. προφανῶς ὅμως μόνο ἕνας τέτοιος ἐξαρτημένος τὴν ὑπομένει, καὶ συμβιώνει μαζί της. οἱ γυναῖκες αὐτοῦ τοῦ τύπου τὸ διαισθάνονται αὐτὸ καὶ γι' αὐτὸ διαλέγουν νὰ συμβιώσουν μὲ τέτοιους. πιστεύω δὲ ὅτι αὐτὴ εἶναι ποὺ τὸν ἀνέδειξε σὲ διορατικὸ καὶ θαυματουργὸ καὶ προφήτη, ποὺ ν' ἀποφέρῃ γιὰ τὸ μοναστήρι της κι ἀξιόλογο εἰσόδημα, πληρωμὲς παθιασμένων παλαβῶν ποὺ ψάχνουν παζάρι γιὰ νὰ βροῦν καὶ ν' ἀγοράσουν καὶ ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ ἀνοχὴ γιὰ τὴ συνέχισί τους σὲ ὁποιαδήποτε τιμή. ἀλλὰ προέτρεξα.

Πῆγε λοιπὸν στὸ Ἅγιονόρος ὁ Λάζαρος, ὅταν ἀπολύθηκε ἀπὸ τὸ στρατό, καὶ ἐκάρη μοναχὸς γιὰ 5 χρόνια στὴ μονὴ Τάδε τὸ 1935 σὲ ἡλικία 23 ἐτῶν. σὲ δύο χρόνια (τὸ 1937) τοῦ ἔγινε τὸ πρῶτο θαῦμα. καθὼς ὡς μοναχὸς Χαιρήμων πλέον ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκιὰ νὰ φάῃ σῦκα, ἔπεσε κάτω μέσα σὲ βάτο ἀγκαθωτό, ἀπ' ὅπου τὸν μάζεψαν ἄλλοι μετὰ πολλὲς ὧρες, ἐπειδὴ μόνος του δὲν μποροῦσε νὰ βγῇ. καὶ «εἶχε στὰ πόδια του πολλὰ κατάγματα». τὴ νύχτα ὅμως οἱ γιατροὶ ἅγιοι ἀνάργυροι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς τὸν θεράπευσαν τελείως. ἡ θαυματουργικὴ θεραπεία του ἦταν μακροχρόνια καὶ μὲ πολὺ πόνο ἀπὸ τὸ πολὺ τὸ «τράβα - τράβα», μιὰ θεραπευτικὴ ὁδηγία ποὺ τὴν ἔδινε συνεχῶς ὁ θαυματουργὸς ἅγιος Κοσμᾶς στὸ θαυματουργὸ ἅγιο Δαμιανό, ὅπως ἐκπαιδεύει κάθε μάστορας τὸ τσιράκι του, ἢ κάθε γάτα τὸ γατάκι της, καὶ μετὰ ἀπὸ πολὺ πόνο ἀπὸ τὸ «τράβα - τράβα» τῶν θαυματουργῶν –«ἕναν πόνο ...ποὺ δὲν περιγράφεται»– οἱ δυὸ ἅγιοι ἀνάργυροι τὸν θεράπευσαν. κι ὄχι μόνο σηκώθηκε καὶ πατοῦσε, ἀλλὰ καὶ «χόρευε» κιόλας. παρ' ὅλ' αὐτὰ καὶ μετὰ τὴ θαυματουργικὴ θεραπεία «κάθισε 2 - 3 μέρες στὸ νοσοκομεῖο, γιὰ νὰ σιάξῃ (τὸ πόδι, καὶ) νὰ μὴν πονάῃ κιόλας». βούιζε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ θαῦμα. θαῦμα δηλαδὴ σὰ νεογνὸ ποὺ ἐκμαιεύτηκε μὲ ἐμβρυουλκό. ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἡ βιοτὴ τοῦ μοναχοῦ Χαιρήμονος κι ἀργότερα γέροντος Ἀβραμίου κολυμποῦσε καὶ μούλιαζε μέσα στὰ θαύματα· θεραπεῖες, προρρήσεις, διορατικὲς ἀκτινοσκοπήσεις, καὶ ὅ,τι ἄλλο φανταστῇς. εἶχε μάθει ὅλες τὶς τέχνες τοῦ θαυματουργεῖν.

Ἐν τούτοις στὶς 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 ὁ Χαιρήμων πέταξε τὰ ῥάσα καὶ πῆγε ἐθελοντὴς στρατιώτης στὸν πόλεμο, κι ἐνῷ τοὺς Ἰταλοὺς τοὺς τσάκισε κατ' ἐπανάληψι, αὐτὸς καὶ οἱ δικοί του δὲν σκοτώθηκαν οὔτε τραυματίστηκαν, οὔτε ἕνας, ἐπειδὴ τοὺς προστάτευε συνεχῶς ἡ Κυρία Θεοτόκος. (ἡ Θεοτόκος εἰδικὰ τὸν ἑλληνικὸ στρατὸ τὸν προστατεύει πάντοτε, ἐπειδὴ εἶναι ὁ μόνος στρατὸς τῆς γῆς ποὺ τὴ βρίζει πολὺ χυδαία καὶ πρόστυχα περίπου μία φορὰ στὸ λεπτὸ σὲ κάθε λόχο. οὐδέποτε προστάτευσε ἄλλο στρατό, ποὺ κανεὶς μὰ κανείς στὸν κόσμο δὲν τὴ βρίζει ἔτσι).

Μετὰ τὴν ἧττα καὶ τὴ συντριβὴ τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία συνέβη, ἐπειδὴ ἡ Κυρία Θεοτόκος προστάτευε μὲν τοὺς Ἕλληνες ἀπὸ τοὺς παπικοὺς Ἰταλούς, οἱ ὁποῖοι ἔχουν Παναγία κι ἐκεῖνοι, ἀντίπαλη Παναγία δηλαδή, τουτέστιν Ἀντιπαναγία, ποὺ τὴ λένε *Μαντόνα (Ma Dona = Δέσποινά μου),* ἀλλὰ δὲν τοὺς προστάτευσε οὔτε ἐλάχιστα ἀπὸ τοὺς προτεστάντες Γερμανούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν Παναγία, οἱ ἀθεόφοβοι, ὁ Χαιρήμων ξανάβαλε ῥάσα καὶ πῆγε νὰ ψωμοζήσῃ πάλι στὸ Ἅγιον Ὄρος· ὅπως λέει ἡ παροιμία «Τὸ μοναστήρι νᾶναι καλά». κι αὐτὴ τὴ φορὰ ἔμεινε ἐκεῖ 9 χρόνια, σχεδὸν διπλάσια, ὁπότε (τὸ 1950) ξαναδραπέτευσε, αὐτὴ τὴ φορὰ μαζὶ μὲ τὰ ῥάσα του καὶ τὸν καλογερικὸ σκοῦφο του, καὶ πῆγε νὰ βρῇ τὴν τύχη του στὴν Ἀθήνα, χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένα συγκεκριμένο ἄμεσο προορισμό, ἔχοντας ὅμως ὁπωσδήποτε προαποφασισμένο σκοπὸ νὰ ζήσῃ ἐκεῖ καὶ νὰ φτιαχτῇ ὡς στάρετς. διότι στὸ μεταξὺ ἔμαθε γιὰ τὴν ἀνάλογη ἐπιτυχία τοῦ ἐπίσης δραπέτου Ἁγιορείτου φίλου του Πορφυρίου, κι ἐνθαρρύνθηκε τὰ μάλα. ἦταν 38 ἐτῶν.

Μὲ προξενιὰ τοῦ Πορφυρίου τότε δὴ τότε ὁ μακάριος Ἀβράμιος ἔγινε «πνευματικός» δηλαδὴ ἐξομολόγος (!) τῆς προειρημένης γυναικείας μονῆς Ἀττικῆς γιὰ 4 χρόνια (1950 - 54), κι ἔπειτα (τὸ 1954), ἂν καὶ κωλυματίας ὡς πολεμήσας, χειροτονήθηκε καὶ κληρικός, πρῶτα διάκος καὶ μετὰ λίγες ἡμέρες πρεσβύτερος - ἀρχιμανδρίτης· καὶ φυσικὰ κι ἐξομολόγος· ἀφοῦ τὴ δουλειὰ τὴν ἤξερε κιόλας καὶ εἶχε ἤδη τετραετῆ προϋπηρεσία καὶ πεῖρα. εἴπαμε· στ' ἀνάθεμα ἡ θεολογία· οὔτε καταδέχτηκε ποτὲ νὰ τὴ μάθῃ· κοσμικὰ πράματα τοῦ πανεπιστημίου θὰ μάθαινε; ἔ, ὄχι δά! ἡ χαζοθεολογία λέει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι κανεὶς ἐξομολόγος πρὶν ἀπὸ τὴ χειροτονία του καὶ χωρὶς χειροτονία. νὰ ὅμως ποὺ ὁ Χαιρήμων μπόρεσε καὶ ὠνομάστηκε Ἀβράμιος.

Ὁ βιογράφος κι εὐαγγελιστής του, παρ' ὅλη τὴν ἱστορική του ἔρευνα, δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ γιὰ ποιό λόγο ἔφυγε ὁ Χαιρήμων - Ἀβράμιος ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος· «Τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο βγῆκε ἀπὸ τὴ μονὴ τῆς μετανοίας του δὲν τὸν γνωρίζουμε ἀκριβῶς» γράφει. ὑποθέτει ὅτι ἴσως γιὰ κάποια ἀσθένεια. καὶ συμπεραίνει ὅτι σίγουρα «ἔτσι ἤ-

θελε ὁ θεός». θεόπνευστος κι αὐτὸς ὁ ἀφιλότιμος· ὅπως κι ὁ θεῖος γέροντάς του· ξέρει καὶ τί ἤθελε ὁ θεός. φαίνεται ὅτι εἶναι μεταδοτικό. σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες του σταρετσίστικες παραστάσεις ὁ Ἀβράμιος συμβούλευσε κάποιους μὲ συμβουλὲς πολὺ πνευματικές, καὶ τόσο πολὺ εὐχαριστημένος ἔμεινε καί γε κατάπληκτος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του, ποὺ εἶπε ἔπειτα σ' ἕνα πνευματικὸ παιδί του· «Ἄκουσες τί τοὺς εἶπα; ποῦ τὰ βρῆκα, ὁ ἀμόρφωτος, ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ θεοῦ; δὲν μιλοῦσα ἐγώ. ἦταν ἐδῶ ὁ Παράκλητος καὶ μὲ φώτιζε». αὐτοσύστατος κι αὐτοδιαφημιζόμενος θεόπνευστος, χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία του γιὰ τὴ θεοπνευστία του. καὶ φυσικὰ τέτοια τόλμη μόνο βλάκας μπορεῖ νὰ ἔχῃ· μόνον ἕνας *κατὰ θεὸν σαλός.*

Ὅπως ὁ προφήτης Ἐλισαῖος πῆρε τὸ *πνεῦμα* καὶ τὴ *μηλωτὴ* τοῦ προφήτου Ἠλία, ἔτσι κι ὁ Ἀβράμιος πῆρε τὸ πνεῦμα καὶ τὴ μηλωτὴ τοῦ Πορφυρίου. ὅταν πέθανε ὁ Πορφύριος, ὁ Ἀβράμιος εἶπε στὴν Πορφυρία τὴν ἀδερφὴ τοῦ Πορφυρίου· «Πορφυρία, τὸ πνεῦμα τοῦ Πορφυρίου τὸ ἔχω τώρα ἐγώ». ἀγράμματος σὰν τοὺς ψαρᾶδες τῆς Τιβεριάδος, ποὺ ἀπὸ ἐπάρατη θεολογία δὲν καταδεχόταν νὰ ξέρῃ γρῦ, ἀλλὰ κάτι τέτοια ἐπαγγελματικὰ μυστικὰ σχετικὰ μὲ τὸ προφητηλίκι τὰ ἤξερε ἀπ' ἔξω κι ἀνακατωτά.

Τὸ Κατὰ τὸν Τάδε Εὐαγγέλιο τοῦ Ἀβραμίου, μᾶλλον πρωτευαγγέλιο, εἶναι σχεδὸν σκέτη συλλογὴ θαυμάτων τοῦ στάρετς, ἐπειδὴ προφανῶς οἱ λάτρεις του ἀποβλέπουν ἀποκλειστικὰ καὶ βιαστικὰ στὴν ἁγιοποίησί του καὶ συμπερίληψί του στὸ πάνθεο τῶν λατρευομένων θεούληδων τύπου Πορφυρίου, Παϊσίου, κλπ.. ἄρχισε μέγας ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῶν λάτρεων τῶν θεούληδων αὐτῶν, καθὼς ὁ κάθε θίασος θέλει τὸ δικό του θεούλη, ἂν καὶ ὑπάρχει καὶ ἀγαστὴ συνεργασία τοῦ γενικοῦ συνδικάτου καὶ καρτὲλ καὶ ἀλληλοπεριχώρησι. τὸ πάνθεο ὡς συνεταιρισμὸς ἐμφανίζεται σφιχτοδεμένο. οἱ θεούληδες, πρὶν πεθάνουν, δὲν πολυχωνεύονταν, ἐπειδὴ εἶχαν ὁ καθένας τὰ συμφέροντά του, ἀφοῦ ἀκόμα κι ὁ Πορφύριος προξένεψε, δηλαδὴ ἐξαπέστειλε, τὸν Χαιρήμονα - Ἀβράμιο στὰ κατσάβραχα καὶ στὰ ἐκεῖ ἐρείπια, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἔχῃ στὴν Ἀθήνα μὲς στὰ πόδια του, ἀλλ' ὅταν εἶναι ὅλοι πεθαμένοι, οἱ λάτρεις των ποὺ ἔχουν κοινὴ ἐπιδίωξι, δὲν ἔχουν λόγο νὰ μὴ συνεργάζωνται. νομίζω ὅτι ἔγινα κατανοητός. τὸ ἐπίκεντρο τοῦ νέου εὐαγγελίου, ἀκριβέστερον εἰπεῖν τοῦ *ἑτέρου εὐαγγελίου* (Γα 2,1), εἶναι ἕνα· ἡ θεοτικὴ νομιμοποίησι τῆς ἁμαρτίας ποὺ στιγματίζεται στὴ Γένεσι (Γε 90,9). τὸ Χριστὸ τὸν βαρέθηκαν, τοὺς φαίνεται πολὺ ἄνοστος, τοὺς κάθεται στὸ στομάχι. ἀφοῦ εἶδαν κι ἀπόειδαν ὅτι μὲ καμμιὰ ἔρευνα τῶν Γραφῶν καὶ μὲ καμμιὰ ἑρμηνεία ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ δὲν βγαίνει αὐτὸ ποὺ λαχταροῦν καὶ ἀπαιτοῦν, στράφηκαν σὲ νέους θεοὺς καὶ στὰ *ἕτερα εὐαγγέλια*

(Γα 2,1). καὶ βιάζονται πολὺ γιὰ τὴν ἀναγόρευσι - ἁγιοποίησι τῶν θεῶν τους. μιὰ ἁγιοποίησι βέβαια κοστίζει τοὐλάχιστο 1.000.000 €, ἀλλ' ἀξίζει τὴ δαπάνη, διότι τὸ «προσκύνημα» ποὺ στήνεται ἔπειτα ἀποφέρει πολὺ περισσότερα κέρδη.

Μιὰ πρώτη κι ἐπείγουσα ἰατροφαρμακευτικὴ βοήθεια τῶν ἐνόχων συνειδήσεων ποὺ ἐκζητοῦν δικαίωσι τῶν βίτσιων τους, σὰν «πρῶτες βοήθειες» νὰ ποῦμε, εἶναι ὅτι ὁ στάρετς μεταφέρει στὸν ἑαυτό του τὶς ἁμαρτίες τῶν ἐνόχων· «παίρνει ἐπάνω του τὶς ἁμαρτίες τοῦ τάδε» κατὰ τὴ φρασεολογία τῶν νέων εὐαγγελιστῶν. ἐπειδὴ πανθομολογουμένως καμμιὰ ἁμαρτία, οὔτε μικρὴ οὔτε μεγάλη, δὲν συγχωρεῖται χωρὶς μετάνοια, κι ἐπειδὴ μετάνοια, χωρὶς νὰ σταματήσῃ τοὐλάχιστον ὁ ἔνοχος νὰ διαπράττῃ τὴ συγκεκριμένη ἁμαρτία, δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθῇ, γι' αὐτὸ οἱ στάρετς, καὶ κυρίως ὁ κουτοπόνηρος κι ἀστοιχείωτος βλάκας Ἀβράμιος, ἐπινόησαν τὴ νέα θεραπευτικὴ μέθοδο· «Ἐν τάξει, τέκνον μου, παίρνω ἐπάνω μου τὶς ἁμαρτίες σου ἐγώ, (καὶ μπορεῖς νὰ συνεχίσῃς ν' ἁμαρτάνῃς»). γιατὶ αὐτὴ τὴν ἄτιμη τὴν ἁμαρτία τὴ στιγματιζόμενη στὴ Βίβλο (Γε 90,9) κι ἕνα μόνο μῆνα τὸ χρόνο νὰ τὴ σταματήσῃς, σοῦ φυτρώνει ἄλλο ἕνα παιδί, καὶ κάθε 1 - 2 χρόνια ἄλλο. χρειάζεται λοιπὸν συνεχὴς κι ἀδιάκοπη ἀμετανοησία, ὥστε ἡ σχετικὴ ἁμαρτία νὰ εἶναι ἀποτελεσματική. κι ὁ Ἀβράμιος τὸ βρῆκε· «Παίρνω ἐπάνω μου τὶς ἁμαρτίες σου ἐγώ»! εἴδατε ὅτι καὶ οἱ βλᾶκες μποροῦν νὰ εὑρεσιτεχνήσουν; σᾶς τὸ λέω, γιὰ νὰ μὴν περιφρονῆτε ποτὲ κανένα βλᾶκα. μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ βλάκας ποὺ νὰ «φάῃ στὴ στροφὴ» ἕνα σύνταγμα σοφῶν. νὰ τὸ ξέρετε. ἁπλῶς βρίσκει μιὰ μεραρχία ἀμετανοήτων, πού, καὶ πανέξυπνοι νὰ εἶναι, τοὺς ἀποβλακώνει τὸ πάθος τους, καὶ γίνεται ἀρχηγός τους μὲ τὴ σημαία «Παίρνω ἐπάνω μου τὶς ἁμαρτίες σου ἐγώ». ἐννοεῖται ὅτι ἔτσι διακηρύττει ὅτι εἶναι τόσο ἅγιος, ποὺ τὸν φοβᾶται κι ὁ θεός, καὶ δὲν τολμάει νὰ τὸν κολάσῃ. πόσο ἅγιος; πάρα πολύ. ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ ἡ ἐκκλησία διδάσκουν ὅτι ἁπαξάπαντες οἱ ἅγιοι, χωρὶς νὰ ἐξαιρῆται οὔτε ἕνας, εἶναι ἀνεπαρκεῖς στὴν πίστι τους καὶ στὰ ἔργα τους καὶ ἀνάξιοι γιὰ τὴ σωτηρία τους, καὶ σῴζονται μόνο χατιρικά *(χάριτι),* γιατὶ ἀλλιῶς δὲν θὰ σῳζόταν κανεὶς ἀπολύτως. (αὐτὴ τὴ «θεολογία» ὁ Ἀβράμιος καὶ ἡ Πελαγία του τὴν περιφρονοῦσαν κι ἀπαξίωσαν νὰ τὴ μάθουν καὶ νὰ τὴν ξέρουν καὶ νὰ τὴ σέβωνται). ὁλόκληρος ἀπόστολος Παῦλος, ἀναφερόμενος στὴν ἀνεπάρκειά του γιὰ σωτηρία, γράφει· «Φοβοῦμαι *μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι*» (Α΄ Κο 22,29). ὁ ἴδιος, φοβούμενος ἰδίως τὶς ἀλλότριες ἁμαρτίες, μὲ τὶς ὁποῖες, ἂν δὲν προσέξῃ, καὶ βρεθῇ συνυπεύθυνος, μπορεῖ νὰ χάσῃ τὴ σωτηρία του, συμβουλεύει τὸ μαθητή του Τιμόθεο· *Μὴ κοινώνει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις* (Α΄ Τι 15,6). ὁ τσολιᾶς Ἀβράμιος ὅμως ἀτρόμη-

τος· ἀσύγκριτα γενναιότερος καὶ ἁγιώτερος ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Παῦλο· «Θάρσει, τέκνον, καὶ ἁμάρτανε, καὶ χόρτασέ την τὴν ἁμαρτία σου, καὶ μὴ τὴ διακόπτῃς· παίρνω ἐπάνω μου τὴν ἁμαρτία σου ἐγὼ ὁ Ἀβράμιος» ποὺ ὁ θεούλης δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ μὲ κολάσῃ». τέτοια ἀλαζονεία δὲν ἔχω ξαναδῆ. δεύτερος ἔρχεται ὁ πάπας Ῥώμης. διότι κάτι λιγώτερο καὶ ἠπιώτερο κοκορεύεται ὁ Ῥώμης, ὅταν βρίσκῃ στοὺς ἄλλους ἁγίους πλεόνασμα καλῶν ἔργων κι ἀξιομισθίας, καὶ τὸν ξαφρίζῃ καὶ τὸ χαρίζῃ ὡς συμπλήρωμα στοὺς κολασμένους τοῦ καθαρτηρίου του, γιὰ νὰ σωθοῦν, ἂν οἱ συγγενεῖς των πληρώσουν γιὰ τὸ συγχωροχάρτι του. ὁ Ἀβράμιος ὁ κρυπτοαλαζὼν συμπεριφερόταν περίπου ὡς πάπας στὸ τετράγωνο. εἶχε βέβαια ὁ καημενούλης ὁ βλάκας καὶ συνέπειες, ὅπως ἱστορεῖ ὁ εὐαγγελιστής του στὸ ἄκρως κακόδοξο καὶ βλάσφημο Εὐαγγέλιό του. οἱ δαίμονες ἐξωργίζονταν τόσο πολὺ ἀπὸ τὴ νέα του μέθοδο σωτηρίας ψυχῶν, μὲ τὴν ὁποία ἀφαιροῦσε ψυχὲς ἀπὸ τὰ νύχια τους, ποὺ κάθε βράδυ στὸν ὕπνο του τὸν ἔδερναν ἀλύπητα· τὸν ἔκαναν τουλούμι στὸ ξύλο· ὅταν ξυπνοῦσε τὸ πρωΐ, τὸ κορμί του ἦταν γεμάτο μελανιὲς καὶ μώλωπες καὶ δαγκωματιὲς κι ἐκδορὲς κι ἐκχυμώσεις, πού, ὅταν τὶς ἔβλεπαν οἱ λάτρεις του, θαύμαζαν τὴν ἀντρειὰ τοῦ τσολιᾶ τους. (ἀντίθετα ἐμένα μοῦ φαίνεται ὅτι μέρος τῆς εἰδικῆς ψυχοπαθείας του ἦταν ὅτι ἦταν ἕνα εἶδος ὑπνοβάτου ποὺ δροῦσε κατὰ τὸν ὕπνο του ἐπικίνδυνα γιὰ τὴν ὑγεία του καὶ τὴν ἀρτιμέλειά του. δὲν ἀποκλείω βέβαια νὰ ἦταν καὶ κάτι ἄλλο, κάποια ἄλλη πάλη, μὲ δαγκωματιὲς καὶ μελανιὲς κι αὐτή, ἀλλ' ὄχι βέβαια πάλη μὲ τοὺς δαίμονες ὑπὲρ τῶν ψυχῶν, «τῶν ὁποίων τὶς ἁμαρτίες τὶς ἔπαιρνε ἐπάνω του»).

Τὸ πῶς ἕνας ψυχοπαθὴς γίνεται ὁδηγὸς καὶ φύρερ καὶ ῥεσοὺλ (=προφήτης τοῦ Ἀλλὰχ) καὶ στάρετς σὲ ξεμωραμένα στίφη καὶ μπορεῖ ν' ἀναστατώσῃ ἀκόμη καὶ τὴν ὑφήλιο, ἐνσαρκώνοντας κι ἐκφράζοντας τὸ ὁμαδικὸ πάθος ἐκείνων, τῶν ἀρίων ἢ τῶν μουσλίμ, εἴτε εἶναι πάθος ἐθνικὸ εἴτε θρησκευτικό, καὶ ἀξιοποιώντας το ἀναλόγως, τὸ εἴδαμε κατὰ τὰ ἔτη 1923-45 στὴ Γερμανία· συνέβη δὲ καὶ τὸ 622 στὴν Ἀραβία. τέτοιο ἡγετικὸ πόστο ἄλλωστε μόνο ψυχοπαθὴς καὶ δαιμονισμένος μπορεῖ ν' ἀναλάβῃ· πάντοτε αὐτοχειροτόνητος. ἔτσι ἐμφανίστηκαν καὶ οἱ «κατὰ θεὸν σαλοὶ» (=σαχλοί, σαλεμένοι, τρελλοί, δαιμονισμένοι), ποὺ οἱ Βυζαντινοὶ τῆς παρακμιακῆς ἐποχῆς τῆς μετὰ τὴν τρομακτικὴ προέλασι τοῦ ἰσλὰμ τοὺς λάτρευαν σὰ θεούς, ποὺ μποροῦσαν νὰ κάνουν ὅ,τι τοὺς καπνίσῃ, καὶ τοὺς λάτρευαν σὰν παλαβοὶ κι αὐτοί. τὸ σημερινὸ φαινόμενο ἦταν ἄλλοτε ὀξύτερο. ὅταν ἕνας ἀποφασίσῃ ν' ἀλλάξῃ τὸ Χριστὸ μ' ἕναν ἄλλο ἀρχηγό, μόνο δαιμονισμένον μπορεῖ νὰ βρῇ· γιατὶ εἶναι ἤδη κι ὁ ἴδιος πιὰ δαιμονισμένος. τὸ πάθος του ὑπερβαίνει τὴν ὁποιαδήποτε νοημοσύνη του ἢ

καὶ μεγαλοφυΐα του, διότι ὁ διάβολος τοῦ τὸ ἔσπειρε, ὁ διάβολος τοῦ τὸ καλλιέργησε, κι αὐτὸς μόνο στὸ διάβολο «ἀναπαύεται»· νομίζει δηλαδὴ ὅτι ἀναπαύεται. βλέπει γιὰ θεοτικὰ ἐκδηλώματα τὶς πιὸ παλαβὲς παλαβωμάρες.

Στραβόξυλο ἄνθρωπος, ποὺ δραπέτευσε κατ' ἐπανάληψιν ἀπὸ χριστιανικὰ περιβάλλοντα, στὰ ὁποῖα ἀποπειράθηκε νὰ συμβιώσῃ, ποὺ ὡς παπᾶς χαστούκιζε τοὺς συλλειτουργούς του μέσα στὸ ἱερὸ βῆμα σὲ ὥρα θείας λειτουργίας, καὶ ποὺ ἀφιονιζόταν νὰ ὁδηγῇ αὐτοκίνητα σὰν τρελλάρας, ποὺ μεθοῦσε ἀπὸ τὴν ἰλιγγιώδη ταχύτητα, σὲ μιὰ τέτοια μέθη του τράκαρε καὶ σκοτώθηκε σκοτώνοντας μαζί του κι ἕνα ἀντρόγυνο, στοὺς ὁποίους ἀνῆκε τὸ αὐτοκίνητο. καὶ σήμερα ἀκούω τὸν ἀδερφό του στὰ ΜΜΕ ν' ἀγωνίζεται ὡς ἀρχηγὸς παθιασμένου θιάσου νὰ τὸν ἁγιοποιήσῃ, ἀποκαλώντας τὸν ἀδερφό του ἐπιμόνως «ἱερομάρτυρα», ἐπειδὴ σκοτώθηκε ὅπως σκοτώθηκε. χρησιμοποιεῖ βέβαια ὁ ἀγωνιζόμενος ἀδερφὸς ἐν Ἑλλάδι ὡς προσωπικό του καὶ γιὰ τὶς προσωπικές του δουλειὲς καὶ γιὰ τὰ τρεχάματα τῆς ἁγιοποιήσεως τοῦ ἀδερφοῦ του τὸ ἀκριβὸ αὐτοκίνητο τῆς ἱεραποστολῆς, κι αὐτὰ εἶναι εὐνόητα κίνητρα. προσέχετε. ἔσπασαν οἱ πόρτες τῶν φρενοκομείων καὶ οἱ τρελλοὶ ξεχύθηκαν ἔξω καὶ κυκλοφοροῦν ἀνάμεσά μας. κι ἔχουν μανία παρασκευῆς νέων θεῶν καὶ *ἑτέρων εὐαγγελίων.* ὁ σκοτωμένος, ποὺ ἦταν συνομήλικός μου καὶ πολὺ γνωστός μου, φοβόταν κι ἔτρεμε ἀκόμη καὶ στὴν Ἑλλάδα τοὺς Ἀφρικανοὺς μάγους. και μοῦ διηγόταν ὅτι μάζευε τὴ «νεοφώτιστη» ἀφρικανικὴ νεολαία του κάθε Σάββατο πρωῒ «γιὰ κατήχησι», κλείδωνε τὶς πόρτες, γιὰ νὰ μὴν μποροῦν νὰ βγοῦν, τοὺς τάιζε καὶ τοὺς κοίμιζε ἐγκλείστους μέχρι τὴν Κυριακὴ ὥρα 11 π.μ., «γιὰ νὰ μείνουν ἕνα εἰκοσιτετράωρο χωρὶς πορνεία, ὥστε νὰ μπορέσουν ...νὰ κοινωνήσουν»! *Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη.*

Καὶ λίγα θαύματα τοῦ στάρετς Ἀβραμίου Σπυροπούλου.

Τὸ 1998 πέθανε μιὰ γυναίκα ποὺ εἶχε γεννήσει ἀναθρέψει κι ἀποκαταστήσει 3 παιδιά. κι ὁ διορατικὸς στάρετς Ἀβράμιος εἶπε θεοπνεύστως· «Αὐτὴ ἁγίασε· πῆγε στὸν παράδεισο».

Ὁ στάρετς Ἀβράμιος εἶχε μιὰ ἰδιότητα, τὴν ὁποία κατὰ τὴν Ἁγία Γραφὴ καὶ τὴν πίστι τῆς ἐκκλησίας δὲν ἔχει κανένα κτίσμα τοῦ θεοῦ, οὔτε οἱ ἄγγελοι, παρὰ μόνον ὁ πανταχοῦ παρὼν Κύριος· μποροῦσε νὰ εἶναι διχοῦ παρών. τὸ γράφει τὸ Κατὰ τὸν Τάδε Εὐαγγέλιό του· «Ὑπάρχουν μαρτυρίες ἀνθρώπων, ποὺ βεβαιώνουν ὅτι ὁ γέροντας μποροῦσε νὰ παρίσταται σωματικὰ σὲ δύο μέρη συγχρόνως». (ἀπ' αὐτὲς τὶς μαρτυρίες μπορεῖτε νὰ συμπεράνετε τὸ ποιὸν τῶν ἀβραμιανῶν). ἄρα ὁ Ἀβράμιος ἦταν θεούλης· ὅπερ ἔδει δεῖξαι. πανάθεμά την τὴ θεολογία, τὴν ὁποία ὁ στάρετς καὶ ἡ Πελαγία του οὐδέ-

ποτε καταδέχτηκαν νὰ μάθουν· πανεπιστημιακὸ σκουπίδι. στὸ κάτω κάτω μῦθοι γιὰ διχοῦ παρόντες ἀνθρώπους ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ μυθολογία ἔχει. στὸ Χριστιανισμὸ θὰ σκαλώσουμε;

Οἱ λάτρεις τοῦ στάρετς τὸν ἤθελαν ντὲ καὶ καλὰ θαυματουργὸ καὶ διορατικὸ προφήτη.

Ὁ παθιασμένος μπουμπούνας κάθε φορὰ ποὺ ξεκινοῦσε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα γιὰ τὸ μοναστήρι τῶν συνεισάκτων, γιὰ νὰ πάῃ νὰ μυρίσῃ τὴν εὐωδία τοῦ γέροντος, βέβαιος ὢν ὅτι ὁ στάρετς τὸν βλέπει θαυματουργικῶς καὶ διορατικῶς ἀπὸ μακριά, σὰν στὸ google νὰ ποῦμε, (τί εὐτυχία ἔ; νὰ σὲ βλέπῃ ὁ γέροντας!), μόλις ἔμπαινε στὸ αὐτοκίνητο, φώναζε· «Γέροντα, τὴν εὐχή σου! ἔρχομαι!». (ὁ Ναπολέων στὴν Ἰωσηφίνα τὸ *Ἔρχομαι* τὸ ἔγραφε σὲ γράμμα ποὺ τὄστελνε μὲ ἵππέα). ἀποροῦσε ὅμως γιατί ὁ στάρετς δὲν τοῦ ἔλεγε «Τζά! σὲ βλέπω! μπράβο, ἀγόρι μου!». καὶ μιὰ φορά, πού, μόλις ἔφτασε, ὁ γέροντας τὸν ῥώτησε «Πότε ἔφτασες;», ὁ μπουμπούνας ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ ῥώτησε κι αὐτός· «Γιατί ῥωτᾷς, γέροντα; δὲν μὲ εἶδες ποὺ ἐρχόμουν;». ὁ κουτοπόνηρος στάρετς «κατέβασε τὸ κεφάλι καὶ δὲν μιλοῦσε». προφανῶς σκεφτόταν τί ἐννοεῖ ὁ μπουμπούνας, καὶ τί μπορεῖ αὐτὸς νὰ τοῦ πουλήσῃ. ὁ μπουμπούνας ὅμως «ἐπέμενε· Γέροντα, μὲ βλέπεις, ὅταν ἔρχωμαι; μὲ βλέπεις;». ὁπότε αὐτὸς «πῆρε φωτιά», καὶ ταπεινὰ καὶ μὲ χαμηλωμένο βλέμμα τοῦ εἶπε· «Ναί, παιδί μου, σὲ παρακολουθῶ, ὅταν ἔρχεσαι»! καὶ ἠγαλλιάσατο ὁ μπουμπούνας. ὅπως λέει κι ἡ ..... παροιμία «Δὲν θέλω ν' ἁγιάσω, μὰ δὲν μ' ἀφήνουν νὰ μὴν ἁγιάσω». ὅταν σὲ λατρεύουν μὲ τὸ ζόρι τέτοιοι ἄρρωστοι μπουμποῦνες, πῶς μπορεῖς νὰ μὴν ἁγιάσῃς; τολμᾷς νὰ μὴν εἶσαι διορατικὸς καὶ θαυματουργός;

Μιὰ φορὰ ἡ ἐρωτευμένη «μακαριστὴ (νεαρὴ) γερόντισσα Πελαγία» εἶδε τὸν λειτουργοῦντα γέροντα στὴν ὡραία πύλη μὲ τὸ πρόσωπό του *ἠλλοιωμένον (Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου* Ψα 76,11)· (ἄλλες τέτοιες ἐπάνω στὸν οἶστρο τους βλέπουν τὸ γέροντά τους μεταρσιωμένο 1,20 μ. πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. εἶπα ὅτι εἶναι κάτι ἀνάλογο μὲ τὸ νὰ βλέπῃ ἡ γίδα τὸν τράγο ἀπὸ πίσω της «σηκωμένον» στὰ δυό του πόδια, καὶ νὰ εὐφραίνεται καὶ νὰ στάζῃ)· καὶ τὸν ῥώτησε· «Γέροντα, τί ἔγινε; ἔλαμπες». κι ἐκεῖνος τῆς ἀπάντησε· «Δὲν μποροῦσα νὰ τελειώσω τὴ θεία λειτουργία, καὶ ἦρθε ὁ ἀρχάγγελος Μιχαὴλ καὶ μὲ βοήθησε. ἀκοῦς; μὴ λὲς σὲ κανέναν τίποτε». («Τὸ ἀγώγι ξυπνάει τὸν ἀγωγιάτη», ποὺ λένε). κι ἐκείνη γοῦν ἡ μακαρία δὲν τὸ εἶπε πουθενὰ μὰ πουθενά. μόνον ὁ εὐαγγελιστὴς τοῦ Ἀβραμίου τὸ ἔμαθε, ἔτσι ἱεροκρυφίως, καὶ τὸ δημοσίευσε. ἔτσι κρυφοκλάνονται αὐτά.

Γι' αὐτὸ κι ὁ ἴδιος ὁ εὐαγγελιστὴς σὲ μιὰ σελίδα του μὲ τὴ φωτογραφία τοῦ στάρετς λειτουργοῦντος ἔχει ἀπὸ κάτω τὴ λεζάντα·

«Συλλειτουργώντας μὲ ἀγγέλους». ἐννοεῖται βέβαια ὅτι οἱ ἄγγελοι, ποὺ στὴ φωτογραφία δὲν φαίνονται, ἐννοοῦνται μόνο. ἐννοεῖται ἐπίσης ὅτι αὐτὸ δὲν συμβαίνει σὲ ἄλλους λειτουργούς, ἀφοῦ ἐκεῖνοι δὲν εἶναι στάρετς. ἐννοεῖται ὅμως κι ὅτι αὐτὸ ὑποβάλλει τοὺς ἀναγνῶστες τοῦ σχετικοῦ Εὐαγγελίου, οἱ ὁποῖοι εἶναι σὰν ἐκεῖνο τὸ μπουμπούνα τοῦ διορατικοῦ google. διαβολιὲς εὐσεβῶν λάτρεων· διαβολιὲς μὲ ἀγγέλους.

Ἑνὸς μπουμπούνα τοῦ φάνηκε νὰ μοσχοβολάῃ τὸ κεφάλι τοῦ γέροντος. κάθε ὑγιὴς θὰ σκεφτόταν ὅτι ἄρωμα ἔβαλε ὁ γέροντας. ἐκεῖνος ὅμως ὁ ἄρρωστος εἶπε στὸ διπλανό του κατάπληκτος· «Πὼ πὼ εὐωδία! σὰν ἅγιο λείψανο ἦταν!». ἀκόμα δὲν εἶχε πεθάνει ὁ ἄνθρωπος, καὶ τὸν μοσχοβόλησαν σὰ λείψανο! προσδοκία κι αὐτή! ξέρεις τί εἶναι νὰ ἤσουν γνωστὸς ἑνὸς εὐωδιαστοῦ ἁγίου; ἀσφαλῶς πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ νὰ εἶσαι Χριστιανὸς ποὺ κοινωνεῖς τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ. εἶσαι εὐλογημένος μαζὶ μὲ τὴ μουρνταριά σου.

Συχνὰ γύρω ἀπὸ τὴ σελήνη παρατηρεῖται ἕνα μετεωρολογικὸ φαινόμενο, τὸ ὁποῖο στὴ μετεωρολογία λέγεται *ἅλως τῆς σελήνης*· ἕνας ἁπλὸς κύκλος γύρω ἀπὸ τὴ σελήνη. αὐτὸ τὸ ξέρουν καὶ ὅλοι οἱ ἀγρότες ποὺ τὸ βλέπουν. ἡ ἅλως αὐτὴ τῆς σελήνης εἶναι φαινόμενο μετεωρολογικὸ σὰν τὸ οὐράνιο τόξο, καὶ ὄχι ἀστρονομικό· ἐμφανίζεται ὅταν ὑπάρχῃ ὑγρασία. στὶς πόλεις λόγῳ τοῦ πολλοῦ φωτισμοῦ δὲν φαίνεται. μᾶλλον ἀστοὶ ἦταν οἱ θρησκόληπτοι κι ἀλαφροΐσκιωτοι ἠλίθιοι, οἱ ὁποῖοι στὴν κηδεία τοῦ στάρετς Ἀβραμίου εἶδαν αὐτὴν τὴν ἅλω, κι ἔμειναν ἐκστατικοὶ γιὰ τὸ πῶς ὁ θεὸς ἀντιδοξάζει τὸν δοξολογοῦντα ὅσιόν του καὶ στεφανώνει τὸ γέροντά τους· θεοῦ θέα θεῖον θαῦμα· κι ὁ εὐαγεγλιστὴς τοῦ στάρετς γράφει·

«Ἐκεῖνο τὸ Σάββατο ποὺ κοιμήθηκε ὁ γέροντας στὸ κελλί του καὶ πρὶν κατεβάσουν τὸ σκήνωμά του στὸν ναό, στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα, συνέβη τὸ ἑξῆς γεγονός. ἐπάνω ἀπὸ τὸ μοναστήρι σχηματίστηκε ἕνας μεγάλος ὁλοφώτεινος κύκλος, στὸ κέντρο τοῦ ὁποίου ἡ πανσέληνος ἔλαμπε. ἔμοιαζε σὰν κάποιος νὰ εἶχε φτιάξει αὐτὸ τὸ σχέδιο μὲ ἕνα γιγάντιο διαβήτη, ποὺ τὴ μία του ἄκρη, τὴ σταθερή, τὴ στήριξε στὸ φεγγάρι καὶ μὲ τὴν ἄλλη ζωγράφισε τὸν κύκλο, ἀνάμεσα στὸ φεγγάρι καὶ τὴ φωτεινὴ νεφέλη ποὺ περιέλουζε τὸ μοναστήρι δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἕνα ἄστρο, μόνο ἕνα μαῦρο βαθύ, ἐνῷ στὸ ἐξωτερικὸ μέρος τοῦ λαμπεροῦ κύκλου ἦταν πλῆθος τ' ἀστέρια ποὺ λαμπύριζαν. τὸ συγκεκριμένο σημεῖο στὸν οὐρανό, τὸ στεφάνι ποὺ κοσμοῦσε τὸ μοναστήρι, τὸ εἶδαν καὶ μαρτύρησαν γι' αὐτὸ μὲ ἔκπληξι δεκάδες ἄνθρωποι.

εἰλικρινά, αὐτὸ σᾶς τὸ βεβαιώνω κι ἐγώ· ὅτι ὁ «κύκλος γύρω ἀπὸ τὸ φεγγάρι» ἐμφανίστηκε. πρέπει νὰ ἦταν βραδιὰ μὲ αὐξημένη ὑγρασία

στὴν ἀτμόσφαιρα, καὶ μὲ ἀνθρώπους χαμηλοῦ νοητικοῦ ἐπιπέδου στὴν κηδεία τοῦ στάρετς.

Ἔχοντας λοιπὸν ξυπνήσει ἀπὸ τὸ ἀγώγι ὁ ἀγωγιάτης, ἄρχισε κι αὐτὸς ν' ἀνταποκρίνεται στὴ ζήτησι μὲ τὴν ἀνάλογη προσφορὰ καὶ νὰ παριστάνῃ τὸ διορατικὸ τὸ θεόπνευστο τὸν προφήτη τὸ θαυματουργό, καὶ ν' αὐτοσυστήνεται κι αὐτοδιαφημίζεται σὰν τέτοιος μὲ μιὰ τόσο ἀναιδῆ χοντροκοπιὰ καὶ τόλμη, ποὺ δὲν ἔχει προηγούμενο καὶ ποὺ μόνο βλάκας μπορεῖ νὰ τὴν ἔχῃ. ἐγὼ νομίζω ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸ τὸ ἐπέτρεψε, γιὰ νὰ δοῦν οἱ πιστοὶ πόσο πιὸ βλᾶκες εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν σ' ἕναν τόσο βλᾶκα, καὶ πόσο μεγάλο εἶναι τὸ πάθος ποὺ ἀποβλακώνει τόσους ἀνθρώπους φύσει νοήμονες. γιὰ νὰ βλέπουμε τί ἀποχριστιανίζει τὸ σημερινὸ κόσμο.

Κάποτε ὁ στάρετς Ἀβράμιος στὰ καλὰ καθούμενα κύτταξε ψηλὰ κι ἀναφώνησε· «Παναγία μου! καλῶς ἦρθες!». καὶ ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἐκστασιάστηκαν, διότι ἠξιώθησαν νὰ παρευρεθοῦν σὲ θαῦμα. «κατάλαβαν ὅτι ἔβλεπε τὴν Παναγία».

Ὁ ἴδιος ὁ στάρετς διηγεῖται ὅτι μιὰ νύχτα ξύπνησε ἀπὸ ἕνα τὰκ-τὰκ στὸ τζάμι. ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς μοναχές του, λευκοντυμένη, ποὺ τοῦ εἶπε· «Γέροντα, ἐγὼ φεύγω». ἦταν, λέει, μία ποὺ πέθανε ἐκείνη τὴ νύχτα· καὶ «δυὸ ἄγγελοι τὴν πῆραν καὶ τὴν ἀνέβασαν στὸν οὐρανό». ὅλα τὰ ἐλέγχει καὶ τὰ παρακολουθεῖ ἕνας θεόπνευστος. ἐννοεῖται ὅτι αὐτὸ τὸ ἔμαθαν ὅλοι ἀπὸ τὸν ἴδιο, χωρὶς νὰ τὸ ἔχῃ δῆ κανένας.

Μιὰ φορὰ γιὰ κάποιον ποὺ πέθανε εἶπε στὸ γιό του· «Ἄχ, μωρέ, γιατί δὲν τὸν ἔφερες πρὶν ἕνα μῆνα, νὰ τὸν θεραπεύσω;». ἔμαθε νὰ λέῃ χοντρὰ λόγια ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς.

Κάποτε εἶπε στοὺς θαυμαστάς του ὅτι τὴν προηγούμενη μέρα, ποὺ τοῦ πονοῦσε τὸ δόντι, ἦρθε καὶ τοῦ τὸ θεράπευσε ὁ ἅγιος Νεκτάριος.

Ἄλλη φορὰ εἶπε ξεκάρφωτα· «Τώρα ἤμασταν ἐδῶ μὲ τὸν ἅγιο Νεκτάριο καὶ κουβεντιάζαμε. φαντάζομαι νὰ τὸν εἴδατε. τί πράγματα μοῦ ἔλεγε!».

Ὅταν κάποιος «τὸν παρακάλεσε νὰ προσευχηθῇ (sic) στόν ἅγιο Νεκτάριο, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ, ὁ στάρετς τοῦ εἶπε· «Ἄστον, παιδί μου, τὸν ἅγιο· αὐτὸς εἶναι στὴν Ἀμερική· τρέχει νὰ σώσῃ ζωές»! ἦταν 12-9-2001. τὴν προηγουμένη μέρα μουσουλμάνοι ὀπαδοὶ τοῦ Μπὶν Λάντεν γκρέμισαν τοὺς διδύμους πύργους τῆς Νέας Ὑόρκης.

Λίγον καιρὸ πρὶν πεθάνῃ, εἶπε σὲ κάποιον· «Μέχρι τὰ μέσα Νοεμβρίου ἔλα νὰ σὲ δῶ καὶ διάκο». καὶ στὶς 21 Νοεμβρίου ὁ καλούμενος πέθανε. ἄρα; προφήτευσε· τί ἄλλο; ἐξημμένη φαντασία.

Ἔκανε «προφητεῖες» σὰν προρρήσεις χαρτορρίχτρας, ποὺ ὁ εὐαγγελιστής του δὲν μπορεῖ νὰ τὶς ξεχωρίσῃ ἀπὸ τὶς προφητεῖες.

μιὰ φορὰ εἶπε στὶς καλόγριές του· «Μαζέψτε τὰ ῥοῦχα τ' ἁπλωμένα στὸ σύρμα, γιατὶ θὰ βρέξῃ». καὶ ὦ τοῦ θαύματος ἔβρεξε! (πολλὲς τέτοιες προβλέψεις κάνουμε, ἰδίως οἱ ἀγροτικῆς καταγωγῆς, χωρὶς νὰ ἤμαστε προφῆτες, κι ἐπαληθεύονται βέβαια). πρόκειται γιὰ ἐμπειρία γιὰ τὸ ἂν θὰ βρέξῃ ἢ ὄχι.

Ὁ στάρετς Ἀβράμιος ἔκανε καὶ γεωλογικὲς προφητεῖες σὰν τὸν Πορφύριο, ἔχοντάς τις μάθει ἀπὸ κεῖνον. γράφει ὁ εὐαγγελιστής του·

Ὁ Γέροντας εἶχε τὸ χάρισμα νὰ βρίσκει νερὸ στὸ ἔδαφος, καὶ μάλιστα νὰ γνωρίζῃ τὸ βάθος στὸ ὁποῖο εἶναι καὶ τὴν ποιότητά του –ἔκανε μὲ τὰ χείλη καὶ τὴ γλῶσσα σὰν νὰ τὸ γευόταν καὶ σοῦ ἔλεγε τὴ γεῦσι του. εἶχε πῆ πὼς τοῦ εἶχε μεταδώσει αὐτὴ τὴν ἱκανότητα ὁ γέροντας Πορφύριος ἀκουμπώντας τον στὸν ὦμο. κι αὐτὸ τὸ πετύχαινε εἴτε περπατώντας σ' ἕνα συγκεκριμένο μέρος καὶ ἁπλώνοντας πρὸς τὸ ἔδαφος τὸ χέρι του, ποὺ ἔτρεμε ὁλόκληρο ἀνεξέλεγκτα καὶ μὲ μεγάλη δύναμι λὲς καὶ εἶχε ἐξαρθρωθῆ, εἴτε τοποθετώντας τὴν παλάμη του πάνω σ' ἕνα χάρτη ἢ καὶ σ' ἕνα πρόχειρο σχεδιάγραμμα». δαιμονισμένο μέντιουμ.

Ὅταν ἔβλεπε νὰ τὸν σέβωνται, τὰ μυαλά του ἔπαιρναν πολὺ ἀέρα, καὶ παρίστανε τὸ θεόπνευστο. σὲ κάποιον, ποὺ τοῦ εἶπε «Ἦρθα νὰ πάρω τὴν εὐχή σου», κολακευμένος καὶ κοκορεμένος τὸν κύτταξε μὲς στὰ μάτια καὶ τοῦ ἀπάντησε· «Ὅμως γιατί ἦρθες σ' ἕνα γέροντα ποὺ τὰ λέει στὴν τύχη; νὰ ξέρῃς πώς, ὅσα λέω, δὲν εἶναι δικά μου. αὐτὸς τὰ λέει (καὶ τοῦ ἔδειξε τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου)· δὲν τὰ λέω ἐγώ»! μάγος μὲ ζορμπαλίκι. ἂν καὶ ὑπάρχει κι ἀπολογητικὸ στοιχεῖο σὲ μιὰ μομφὴ «τὰ λέει στὴν τύχη», τὴν ὁποία εἶχε ἀκουστὰ ὅτι λεγόταν γι' αὐτόν.

Ἀνώτερος κι αὐθεντικώτερος τῆς Βίβλου κατὰ τὴν ἴδια του τὴ γνώμη. ὅταν κάποτε τοῦ εἶπαν «Γέροντα, γνωρίζουμε ὅτι ἡ κόλασι, ὅπως διηγεῖται τὸ Εὐαγγέλιο, εἶναι χῶρος ὅπου...», ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε· «Ναί, ἀλλ' αὐτὰ εἶναι θεωρητικά. ἐγὼ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἐμπειρία ποὺ εἶχα, ὅταν πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ μὲ ὡδήγησε ὁ ἄγγελός μου στὶς πύλες τῆς κολάσεως, καὶ εἶδα ἐκεῖ τοὺς κολασμένους πῶς ζοῦν...». τόση ἀλαζονεία δὲν νοεῖται χωρὶς βλακεία.

Κάποτε διέταξε κάποιον· «Ἔλα νὰ κοινωνήσῃς». κι ὅταν ἐκεῖνος τοῦ δήλωσε ἔμφοβος «Μά, γέροντα, ἔχω πιῆ γάλα», ὁ στάρετς ἐπέμενε· «Ἔλα ἐδῶ νὰ κοινωνήσῃς». καὶ τὸν κοινώνησε. οἱ στάρετς κάνουν ὅ,τι θέλουν, καὶ δὲν τοὺς κριτικάρει κανεὶς γιὰ τίποτε. οἱ θεαταὶ κι ἀκροαταί τους ὄχι μόνο δὲν σκανδαλίζονται, ὅπως θὰ σκανδαλίζονταν ἀπ' ὁποιονδήποτε ἄλλον, ἀλλὰ καὶ τοὺς θαυμάζουν, διότι αὐτὸ γιὰ τὸ ὁποῖο ἀπὸ ἄλλους θὰ σκανδαλίζονταν, ἀπ' αὐτοὺς τὸ ἔχουν γιὰ τεκμήριο τῆς ἁγιότητός των καὶ τῆς θείας ἐξουσίας των. ὁ εὐαγ-

γελιστὴς τοῦ στάρετς ἀπ' αὐτὸ συμπεραίνει· «Μὲ τὸ χάρισμά του θὰ πρέπῃ νὰ ἔβλεπε τὴν ψυχὴ τοῦ ἄλλου ἀνθρώπου κλπ.». οἱ στάρετς εἶναι ἰδιοκτῆτες τῆς Χριστιανικῆς πίστεως· ὑπεράνω κάθε νόμου καὶ πάσης κριτικῆς.

Σίγουρος ὁ βλάκας ὅτι θ' ἀναγορευθῇ ἅγιος, θὰ γραφοῦν γι' αὐτὸν Εὐαγγέλια καὶ συναξάρια, θὰ γραφοῦν κασσέττες καὶ δισκέττες, θὰ πωλοῦνται εἰκονίσματά του, βαμπάκια λαδωμένα ἀπὸ τὴν καντήλα του γεμάτα μὲ τὴ χάρι του, ἡ ὁποία, ὅπου πασαλείβεται, θὰ θεραπεύῃ, καὶ ἄλλα τέτοια προσοδοφόρα γιὰ τὴ μονή του ἐμπορεύματα, γράφει στὴ διαθήκη του· «Χωρὶς τὴν ἔγκρισι τῆς ἡγουμένης Μαριὰμ νὰ μὴ θεωρῆται τίποτε ἔγκυρο καὶ νόμιμο· νὰ ἔχῃ δὲ δικαίωμα νὰ ἐπικαρπῆται (sic) ἡ ἴδια γιὰ λογαριασμὸ τῆς μονῆς κάθε τὶ ποὺ ἀφορᾷ ἐμένα... ἐὰν δὲ κάτι θεωρῇ ὅτι προσβάλλει ἢ εἶναι παράνομο, νὰ τὸ διεκδικῇ καὶ νομικά».

Θεέ μου! δὲν εἶχε καμμιὰ αἴσθησι τοῦ μέτρου ὁ χοντροκομμένος κι ἀθεόφοβος βλάκας. καὶ γιὰ τὸν εὐαγγελιστή του, ποὺ γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὸν θαυμάζει καὶ κορδώνεται, τί νὰ πῶ;

Τώρα ξέρετε πῶς γίνεται ἕνας στάρετς καὶ γιατί κουντούρντισαν νὰ δραπετεύσουν ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ νὰ ῥοβολοῦν κατὰ τὶς πόλεις οἱ ἀγύρτες. πολὺ χρήσιμη αὐτὴ ἡ περίπτωσι τοῦ Ἀβραμίου· ἡ ἀφύλακτη βλακεία τοῦ στάρετς καὶ ἡ χοντροκομμένη ἀδεξιότης κι ἀτζαμοσύνη τοῦ εὐαγγελιστοῦ του εἶναι πολὺ εὔγλωττα· καὶ ψυχωφελῆ θὰ ἔλεγα. original παρασκευαστήρια θεούληδων. κλασσικὸ κείμενο στὸ εἶδος του αὐτὸ τὸ Κατὰ Σάκην Εὐαγγέλιο τοῦ στάρετς Ἀβραμίου Σπυροπούλου.

Ὅλ' αὐτὰ δὲν ἦταν σωστὸ νὰ μὴν τὰ γράψω, οὔτε ἦταν ἀκίνδυνο νὰ μὴν ἀλλάξω ὅλα τὰ ὀνόματα. τί νόημα θὰ προσέθεταν τὰ πραγματικὰ ὀνόματα; ἡ ἀληθινὴ ἱστορία ἔχει ὅλο τὸ ὠφέλιμο στοιχεῖο.

16. Παρακμάσιος

Ὅταν ὁ στάρετς Παρακμάσιος Τζαναμπετίδης κλήθηκε ἀπὸ τὴν ἔρημο στὸ περιαστικὸ γυναικεῖο μοναστήρι, γιὰ νὰ διδάξῃ στὶς μοναχὲς νηπτικὰ μαθήματα, ἐκτοπίζοντας σὲ λίγον καιρὸ τὸν ἱδρυτή του, ποὺ τὸν εἶχε καλέσει, φώλιασε σ' αὐτὸ γιὰ τὰ καλὰ καὶ δὲν ξεκόλλησε ἀπ' αὐτὸ εἰς τὸ παντελές. δυὸ μῆνες κάθε καλοκαίρι, Ἰούλιο καὶ Αὔγουστο, παραθέριζε στὸ κελλί του στὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ὑποδεχόταν τοὺς προσκυνητὰς τῆς ὁσιότητός του, «ἄκουγε τὸ λογισμό τους», τοὺς δίδασκε ἀββάδικα ἀνέκδοτα κι ἀποφθέγματα, κι ἐν μέσῳ βαθυτάτης ταπεινοφροσύνης τοὺς ξαμολοῦσε πληροφορίες γιὰ τὰ διάφο-

ρα θαύματα ποὺ ἐπιτελοῦσε ὁ ἴδιος σχετικὰ μὲ ἄγρια ζῷα καὶ ἰδιαίτερα μὲ φίδια καὶ σαῦρες. ὁ Παρακμάσιος μιλοῦσε μὲ τὰ φίδια καὶ τὶς σαῦρες κι ἐκεῖνα «ἔκαναν ὑπακοὴ» σ' αὐτὸν καὶ τοῦ «ἔλεγαν τὸ λογισμό τους», καὶ μερικὲς φορὲς «δέχονταν τὰ ἐπιτίμιά του». θρυλοῦνταν ὅτι μιὰ ὀχιά, ποὺ ῥούφηξε τὸ γάλα τοῦ Παρακμασίου μέρα Παρασκευή, ὁ Παρακμάσιος τὴν ἐπιτίμησε γιὰ τὴν καταπάτησι τῆς νηστείας, κι ἐκείνη *ἠκηδίασε,* δηλαδὴ μελαγχόλησε· ἔπειτα ὁ Παρακμάσιος τῆς ἀπηύθυνε *λόγον εἰς τὸ ἀναπαῆναι,* κι ἐκείνη γύρισε τὴ μελαγχολία της σὲ *χαρμολύπη,* στὸ τέλος δὲ σὲ *χαρὰ ἀνεκλάλητη.*

Ἐγὼ αὐτὰ δὲν τὰ ἔχαφτα, καὶ τὰ θεωροῦσα μπαροῦφες. συνήθιζα μάλιστα νὰ λέω εἰρωνικὰ σ' ἐκείνους ποὺ τὰ ἔλεγαν· «Σιγὰ σιγὰ θὰ μᾶς πῆτε ὅτι ὁ Παρακμάσιος ἔχει τὸ μαξιλάρι του γεμισμένο μὲ φίδια, ἢ ὅτι μερικὲς ὀχιὲς τὶς ἔχει κείρει μοναχές». ταυτόχρονα ὅμως συγκέντρωνα ἔγκυρες πληροφορίες γιὰ τὴν Αὐτοῦ Ὁσιότητα.

Πάντως ὁ στάρετς Παρακμάσιος, κι ἂν τέτοια θαύματα δὲν ἔκανε, τὸ ἄλλο θάμα τὸ ἔκανε σίγουρα. στὴν πανίσχυρη ἡγουμένη τοῦ μοναστηριοῦ, μιὰ τριανταπεντάρα «γερόντισσα» δεκαπέντε χρόνια νεώτερή του, ἐνέπνευσε τέτοιο αἴσθημα, ποὺ ἐκείνη ἔδιωξε τὸν ἀρχικό της παρθενοσυλλέκτη καὶ κείραντα «πνευματικὸ» κι «ἔβαλε ὑπακοὴ» –λέγεται κι ἔτσι ἡ ἔκφρασι, ὅταν ἡ «ὑπακοὴ» ἐννοῆται ὡς παραμόνιμη– στὸ στάρετς Παρακμάσιο. δὲν ξέρω πῶς ἀκριβῶς ἔγινε τὸ θάμα αὐτό, οὔτε ξέρω ἂν ξέρει κανεὶς ἄλλος. διαισθάνομαι ὅμως.

Θέλω νὰ πάω στὴν Ἀραπιά,
νὰ κλέψω ἕνα Ἀραπάκι·
νὰ κάθωμαι νὰ τὸ ῥωτῶ
πῶς πιάνεται ἡ ἀγάπη.

«Ἀπὸ τὰ μάτια πιάνεται,
στὰ χείλη κατεβαίνει
κι ἀπὸ τὰ χείλη στὴν καρδιὰ
ῥιζώνει καὶ δὲν βγαίνει».

Τὰ νηπτικὰ μαθήματα
γίνανε φλὲρτ κι ἐκεῖνα,
ὅταν ὁ στάρετς πέτυχε
καλόγρια τσαχπίνα.

ὁ στάρετς Παρακμάσιος μπορεῖ πνευματικὰ νὰ ἦταν Παρακμάσιος, ἀλλὰ βιολογικὰ ἦταν ἀρκούντως Ἀκμάσιος καὶ πολὺ Βαρβατάσιος. ἦταν δὲ κατὰ τὶς ἔγκυρες πληροφορίες μου καὶ ἀποχρώντως Σοδομά-

σιος, ἔχοντας αὐτὴ τὴ νηπτική του ἀρετὴ ἀπὸ τὰ χρόνια τὰ πρὸ τῆς κουρᾶς του, καὶ κυρίως ἀπὸ τότε ποὺ ἦταν φαντάρος. ὡς φαντάρος ὑπηρετοῦσε στὰ ΣΕΜ (μεταφορὲς) ὄχι ὡς αὐτοκινητιστὴς ἀλλ' ὡς μουλαρᾶς γιὰ ὀρεινὲς μεταφορὲς μεγάλων ἀσυρμάτων, βαρέων καὶ μέσων ὅλμων, καὶ ἄλλων βαρέων ὅπλων. ὡς ἀββᾶς ἔλεγε ψευδῶς στὰ τέκνα του ὅτι ἦταν ἀσυρματιστής. ὁ ἀσυρματιστὴς πρέπει νὰ εἶναι τὸ λιγώτερο ἀπόφοιτος λυκείου ἢ τότε ἑξαταξίου γυμνασίου. αὐτὸς ὁ μηδὲ τοῦ δημοτικοῦ ἀπόφοιτος μποροῦσε νὰ εἶναι μουλαρᾶς (φορτοεκφορτωτὴς - μεταφορεύς), ἀλλ' ὄχι ποτὲ ἀσυρματιστής. ὁ μουλαρᾶς αὐτὸς στὶς ἀββάδικες ἐπιδόσεις του ξεπέρασε ὅλους τοὺς ἄλλους. δὲν εἶχε νὰ ζηλέψῃ τίποτε ἀπὸ τὸν Τάταρο στάρετς Γρηγόριο Εὐφήμοβιτς Ῥασποῦτιν. στὴν περίπτωσι τοῦ Παρακμασίου μὲ τὸ προειρημένο μοναστήρι ἐπρόκειτο γιὰ ὅλως νηπτικὸ κεράτωμα, ἀπὸ κεῖνα ποὺ στὴν παχυλὴ διάνοια τῶν ἀμυήτων κοσμικῶν εἶναι παντάπασιν ἀπροσπέλαστα ἀκατάληπτα καὶ ἀπερινόητα.

17. Στυλιανὸς Ῥουμάνος ὁ διορατικός

Τὸ 1977, σὲ ἡλικία 36 ἐτῶν, ἀποφάσισα νὰ κάνω μόνος μου τὸ γῦρο τῆς χερσονήσου τοῦ Ἁγίου Ὄρους πεζὸς καὶ νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ Ὄρος πεζός. καὶ πραγματοποίησα τὴν ἀπόφασί μου. πῆγα στὴ Δάφνη, κι ἀπὸ κεῖ στὶς Καρυὲς γιὰ τὸ διαμονητήριο. πέρασα ἀπὸ τὴ μονὴ Κουτλουμουσίου, ξαναγύρισα στὴ Δάφνη, κι ἀπὸ κεῖ προχώρησα καὶ πέρασα ἀπὸ τὶς μονὲς Σιμοπέτρας, Γρηγορίου, Διονυσίου, Ἁγίου Παύλου, Λαύρας, Καρακάλου, Φιλοθέου, Ἰβήρων, Σταυρονικήτα, Παντοκράτορος, Βατοπεδίου, Ἐσφιγμένου, Χελανταρίου, Ζωγράφου, Κωνσταμονίτου, Δοχειαρίου, Ξενοφῶντος, Παντελεήμονος, Ξηροποτάμου, καὶ πάλι Δάφνη. πέρασα δὲ κι ἀπὸ τὶς ἐνδιάμεσες σκῆτες (=χωριὰ) Νέα Σκήτη, Ἁγία Ἄννα, Μικρὰ Ἁγία Ἄννα, Καρούλια, Κατουνάκια, Ἅγιος Βασίλειος, Κερασιά, Καυσοκαλύβια, Ῥουμανικὴ Σκήτη ποὺ εἶναι οὐσιαστικὰ μοναστήρι, Προβάτα, καὶ Προφήτης Ἠλίας. ὅταν τερμάτισα στὴ Δάφνη, πῆγα στὸν ἀρσανᾶ (=νεώριο, ἐπίνειο) τῆς Ζωγράφου μὲ καράβι κι ἀπὸ κεῖ πέρασα ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς χερσονήσου πάλι στὴ μονὴ Χελανταρίου, ὅπου ξεκουράστηκα τρεῖς μέρες. μὲ φιλοξένησαν τόσες μέρες οἱ Σέρβοι καὶ μάλιστα μὲ ἰδιαίτερη περιποίησι –ἐκεῖ ἔφαγα πολὺ ἀγριογούρουνο ἀπὸ κυνήγι–, ἐπειδὴ εἶχαν τρία φορτηγὰ αὐτοκίνητα ἀμμοχάλικο γιὰ κοσκίνισμα στὸ ὄρθιο καὶ λίγο πλαγιαστὰ στημένο κόσκινο, καὶ δὲν εὐκαιροῦσαν νὰ τὸ κοσκινίσουν, καὶ τοὺς τὸ κοσκίνισα ἐγώ. τὸ δειλινὸ τῆς τρίτης ἡμέρας βγῆκα καὶ κοιμήθηκα στὸν παραθαλάσσιο ἀστυνομικὸ σταθμὸ

γιὰ 3 ὧρες, κι ἀπὸ κεῖ ξεκινώντας ὥρα 12 τὰ μεσάνυχτα βγῆκα στὰ Νέα Ῥόδα στὶς 5 τὸ πρωΐ, μιὰ πορεία ἀσυνήθιστα γρήγορη. παιδεύτηκα μόνο σ' ἐκείνη τὴ σχεδὸν «κινούμενη ἄμμο» τῆς παραλίας μεταξὺ Ἁγίου Ὄρους καὶ Νέων Ῥόδων, καὶ κινδύνευσα, λίγο πρὶν φτάσω στὰ Νέα Ῥόδα, ἀπὸ πέντε μαντρόσκυλα ποὺ μοῦ ῥίχτηκαν πολὺ ἄγρια. ἀλλ' ἀσφαλίζοντας τὰ νῶτα μου σ' ἕνα θαμνῶδες πρανές, ὥστε νὰ τὰ ἔχω καὶ τὰ πέντε σ' ἕνα τόξο μπροστά μου, πάλευα μ' αὐτὰ ἐπὶ 10 λεπτὰ καὶ εἶχα γίνει πρωΐ πρωΐ μουσκίδι στὸν ἱδρῶτα ἀπὸ ζέστη κίνησι καὶ φόβο. τὰ χτυποῦσα μ' ἕνα νωπὸ καὶ βαρὺ λυγαρήσιο ματσούκι ποὺ κρατοῦσα, καὶ δὲν καταλάβαιναν τίποτε. τὸ καθένα ὅμως, μόλις ἔτρωγε τὸ κατακούτελο χτύπημα, ποὺ μᾶλλον τοῦ ῥάγιζε τὸ κρανίο, ἔφευγε ἀμέσως τρικλίζοντας, ὡς ποὺ ἔφυγε καὶ τὸ τελευταῖο. τὸ ἔχω ἀκόμη γιὰ ἐνθύμιο ἐκεῖνο τὸ ματσούκι, ἀλλὰ μετὰ 45 χρόνια ἔχει γίνει ἐλαφρὸ σὰν πούπουλο. τότε ἦταν φρεσκοκομμένο καὶ βαρὺ σὰ σίδερο. εἶχα κάνει τὴ μεγάλη μου ἐκείνη τελευταία πορεία νύχτα, ἐπειδὴ στὴν πορεία Βατοπέδι - Ἐσφιγμένου, 8 - 12 π.μ. μέσα στὴ ζέστη, βρῆκα ἀποξηραμένες τὶς δυὸ κατὰ διαστήματα προβλεπόμενες πηγὲς νεροῦ –φυσικὰ τὸ παγούρι μου εἶχε ἐξαντληθῆ πρὸ πολλοῦ–, κινδύνευσα νὰ πεθάνω ἀπὸ τὴ δίψα, φοβήθηκα πολύ, καὶ εἶπα νὰ μὴν ξανακάνω τόση πορεία σὲ χρόνο ἡμερήσιο. τὴ νύχτα ἡ πορεία εἶναι ἀσφαλέστερη τὸ καλοκαίρι. ἔκανα τὸ γῦρο σὲ 12 μέρες, ἐνῷ γίνεται σὲ περίπου 4. βράδυνα, ἐπειδὴ σὲ μερικὰ μέρη παρέτεινα τὴν παραμονή μου γιὰ ἐξέτασι ἀρχαίων χειρογράφων. περιέγραψα τὴν ὅλη αὐτὴ πορεία μου στὸ τότε Βιβλίο Ἐπισκεπτῶν τῆς μονῆς Χελανταρίου, τέλη Αὐγούστου 1977. ὅταν ὡλοκλήρωσα τὸ γῦρο στὴ Δάφνη, ὥρα 8 τὸ πρωΐ, περίμενα ἐκεῖ μέχρι τὸ μεσημέρι νὰ πάρω τὸ καράβι γιὰ Ζωγράφου - Χελαντάρι.

Ὅταν πρὶν ἀπὸ 13 ἡμέρες ἔμπαινα στὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐπάνω στὸ καράβι εἶδα διαφόρους γνωστοὺς ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ μιλοῦσα μαζί τους. ἕνας μοῦ εἶχε πῆ· «Νὰ πᾷς ὁπωσδήποτε στὴν Ἔρημο νὰ γνωρίσῃς τὸ διορατικὸ γέροντα Στυλιανὸ τὸ Ῥουμάνο. τίποτε δὲν θὰ σοῦ ἀρέσῃ τόσο, ὅσο ἡ ἐπίσκεψί σου σ' αὐτόν. θὰ μείνῃς ἔκθαμβος». ἐγὼ αὐτὰ δὲν τὰ ἔχαψα καὶ δὲν τοῦ ἔδωσα ἀπάντησι, ἀλλὰ μέσα μου σκέφτηκα· «Μπορεῖ καὶ νὰ πάω». ὅταν ξεκίνησα τὸ γῦρο, μετὰ τὴ Σιμόπετρα ἄρχισα νὰ σκέφτωμαι ἀπὸ ποῦ θὰ πάω· «Ἀπὸ δῶ; ἀπὸ κεῖ; ἀπὸ ποῦ;». ὅταν ἔφτασα στὰ Καυσοκαλύβια, τὸ κατώτατο ἄκρο τῆς χερσονήσου, εἶπα· «Θὰ πάω ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, κι ἂς εἶναι ἀπὸ κεῖ ἡ πρόσβασι πιὸ ἄβολη». καὶ ἀνεβαίνοντας, ἄρχισα πάλι τ' «Ἀπὸ δῶ; ἀπὸ κεῖ; ἀπὸ ποῦ;». μετὰ τὴν Ἰβήρων ἔπαυσα νὰ τὸ σκέφτωμαι· τὸ εἶχα ματαιώσει ὁριστικά. δὲν εἶχα πῆ σὲ κανέναν ἀπολύτως τίποτε γιὰ τὸ ἐνδεχόμενο νὰ ἐπισκεφτῶ τὸ Στυλιανὸ τὸ Ῥουμάνο, οὔτε γιὰ τὸ

σχέδιό μου νὰ κάνω τὸ γῦρο τῆς χερσονήσου πεζός. μέχρι ποὺ βγῆκα δὲν τὸ ἤξερε κανείς. μόνο στὸ δρόμο ῥώτησα ἕναν ἄγνωστό μου ὁδοιπόρο μοναχὸ ἀπὸ ποῦ θὰ πάω στὸ Στυλιανὸ τὸ 'Ρουμάνο, κι ἐκεῖνος μοῦ εἶπε ὅτι δὲν ἤξερε. ἐνδιάμεσα πολλὲς φορὲς σκεφτόμουν· «Ἀφοῦ δὲν τὸ πιστεύεις, γιατί θέλεις νὰ πᾷς; γιὰ περιέργεια; εἶναι θέαμα; εἶναι σωστὸ κάτι τέτοιο; εἶναι σωστὸ νὰ πᾷς σὰν πειραματιστής; τὸ θέλει αὐτὸ ὁ θεός; ἢ πᾷς γυρεύοντας;». κι αὐτὰ μὲ ἀναχαίτιζαν.

Ὅταν τὸ τελευταῖο πρωῖ τοῦ γύρου περίμενα στὴ Δάφνη τὸ καράβι, ἤμασταν, ἐκτὸς ἀπὸ μένα, περίπου 5 δημόσιοι ὑπάλληλοι, 5 μαγαζάτορες, 5 ἐργάτες, καὶ 5 μοναχοί, καὶ ξεροσταλιάζαμε τελείως ἄπραγοι. κατὰ τὶς 9 - 10 π.μ. βλέπουμε νὰ κατηφορίζῃ πρὸς ἐμᾶς ἕνας ὁδοιπόρος μοναχὸς προερχόμενος ἀπὸ τὴν πρὸς Σιμόπετρα κατεύθυνσι. φοροῦσε ξυπόλυτος κάτι σβαρνοπάπουτσα καὶ φαινόταν ἀποκαμωμένος ἀπὸ μακρὰ νυχτερινὴ πορεία. ὅταν μᾶς πλησίασε στὰ 30 περίπου μέτρα, ἔδειξε πρὸς ἐμᾶς καὶ λέει· «Γκιὰ σένα ἔρκουμι». καὶ ὅλοι λέγαμε «Γιὰ μένα;». ἐγὼ γύρισα νὰ κυττάξω καὶ πίσω μου, μήπως ἐννοοῦσε κάποιον ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ. κι ἐκεῖνος προχωρώντας λέει· «Γκιὰ σένα ποὺ γκυρίζει καὶ βλιέπει πίσου, γκιὰ σένα ἔρκουμι». καὶ καθὼς στάθηκε μπροστά μου τοῦ λέω· «Γιὰ μένα;». «Νιαί, γκιὰ σένα ἰγκὼ ἔρκουμι. ὅλη νύχτα πιρπατάου. ἰσὺ γκυρίζει γκυρίζει γκύρου γκύρου κιλλί μου, ὅλου λιέει λουγισμό σου «Τώρα τὰ πάου Στυλιανὸ 'Ρουμάνου», «Ἰὰ τώρα τὰ πάου Στυλιανὸ 'Ρουμάνου», κι ντὲν ἔρκισι. ἀφοῦ ἰσὺ ντὲν ἔρκισι ἰμένα, ἔρκουμι ἰγκὼ ἰσένα. γκιὰ σένα ἔρκουμι».

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι γιὰ μιὰ στιγμὴ ταράχτηκα μέσα μου, ἀλλά, πιστεύω, συγκρατήθηκα καὶ δὲν ἔδειξα τίποτε. τὸ πρᾶγμα ἦταν ἀσυζητητεὶ τελείως μεταφυσικό. ἀλλὰ τί; καθὼς λοιπὸν κυτταζόμασταν κατάματα, τοῦ λέω· «Μὲ ξέρεις;». «Ὄκι». «Τότε γιατί ἔρχεσαι γιὰ μένα; σοῦ εἶπε κανεὶς τίποτα;». «Ὄκι ὄκι· ἰγκὼ βλιέπου ἰσένα λουγισμό, ὅλου λιὲς «Τὰ πάου ἰκεῖ», «Τὰ πάου ἰκεῖ», κι ντὲν ἔρκισι. κι ἦρτα ἰγκώ». τοῦ λέω· «Καὶ γιατί ἦρθες;». «Σὶ βλιέπου, μὶ βλιέπεις, μιλᾶμι». τοῦ ξαναλέω· «Ἄ! ἐσὺ εἶσαι ὁ γέροντας Στυλιανὸς ὁ 'Ρουμάνος;». «Νιαί, ἰγκὼ εἶμι». «Ὁ διορατικός;». «Νιαὶ νιαί, ἰγκώ! ἰγκώ!» ἔκανε μὲ ἀγαλλίασι καὶ σχεδὸν ἡδονιζόμενος «Ὁ προφήτης;». «Νιαί, ἰγκώ». «Ὁ θαυματουργός;». «Νιαί ἰγκὼ ἰγκώ». κι ὅσο ἐγὼ χόντραινα τὶς κολακεῖες, τόσο ὁ ἀθεόφοβος σκιρτοῦσε ἀπὸ τὴ χαρά του κι ἔλεγε «Νιαὶ νιαί, ἰγκὼ ἰγκώ!». ὁ «διορατικὸς» δὲν εἶχε μέτρο στὸν ἐγωϊσμό του. ὅταν εἶπα καὶ τὶς πιὸ χοντροκομμένες κολακεῖες, μέχρι ἀηδίας, κι ἐκεῖνος τὰ «Νιαὶ νιαί» του, τοῦ λέω ξαφνικὰ καὶ κρύα· «Ἔκανες λάθος· ἄλλον γυρεύεις». ὁ ἄνθρωπος κατέρρευσε. στὴν ἀρχὴ εἶπε μερικὰ «Μὰ ἰγκὼ γκιὰ σένα ἦρτα, γκιὰ σένα ἦρτα,...», ἔπειτα στὴν ἐπι-

μονή μου «Κάνεις λάθος», ἄρχισε νὰ χτυπάῃ τὸ κρανίο του μὲ τὴν κόψι τῆς παλάμης του καὶ νὰ λέῃ «Συχώρα, ντὲν κόβει ἰμένα, ντὲν κόβει ἰμένα,...», θέλοντας προφανῶς νὰ παραστήσῃ καὶ τὸν «κατὰ θεὸν σαλόν», καὶ στὸ τέλος κάθισε μισὴ ὥρα δίπλα στὰ πόδια μου σὰ δαρμένο σκυλί, μὲ κύτταζε σὰ νὰ περίμενε παρακαλητὰ νὰ τοῦ ῥίξω κανένα κομμάτι, κι ὅταν εἶδε κι ἀπόειδε ὅτι δὲν πρόκειται νὰ τοῦ δώσω σημασία, σηκώθηκε κι ἔφυγε ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθε. ἦταν περίπου 45 ἐτῶν, ἂν δὲν κάνω λάθος, γιατὶ αὐτοὺς τοὺς πολὺ ξανθοὺς καὶ γαλανοὺς κι ὁλόλευκους δυσκολεύομαι νὰ τοὺς χρονολογήσω. οἱ ἄλλοι δὲν κατάλαβαν τίποτε. νόμισαν ὅτι πρόκειται γιὰ κάποια κακὴ συνεννόησι.

Μετὰ πολλὰ χρόνια –ἀρχὴ τοῦ 2006– συζητοῦσα μὲ τὸν καθηγητὴ Δημήτριο Τσάμη πρώην διοικητὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἕνα ἀξίωμα περίπου σὰν τοῦ νομάρχου· καὶ τὸν ῥώτησα· «Ξέρεις τὸ Στυλιανὸ τὸ Ῥουμάνο;». «Φυσικά». «Τί γνώμη ἔχεις;». «Πολὺ ναρκομανής· καὶ τρελλὸς γιὰ δέσιμο».

Γέμισε ὁ τόπος «διορατικοὺς» καὶ ψευδοπροφῆτες. ἀσφαλῶς οἱ περισσότεροι εἶναι ἁπλῶς ἀπατεῶνες, ἀλλ' ὁ Στυλιανὸς ὁ Ῥουμάνος εἶναι, νομίζω, δαιμονισμένος· κάτι σὰ μέντιουμ. οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ προσέχουμε. τόσο οἱ ἀπατεῶνες ὅσο καὶ οἱ δαιμονισμένοι προσπαθοῦν, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος, *πλανῆσαι εἰ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς* (Μθ 24, 24). Στυλιανοί, Γεώργιοι, Ἐφραίμηδες, Παΐσιοι, Πορφύριοι,... γέμισε ὁ τόπος. κύρια ὅμως αἰτία τῆς τόσο μεγάλης προσφορᾶς εἶναι, νομίζω, ἡ μεγάλη ζήτησι. μεγάλα πλήθη Χριστιανῶν σήμερα εἶναι θαυματολιγούρηδες, προφητολιγούρηδες, καὶ πάσχουν ἀπὸ γεροντολαγνεία. ἔχουν ἐμπλακῆ σὲ τρομακτικὰ κρυφὰ παραπτώματα κι ἐπιζητοῦν ὑποκατάστατα τῆς μετανοίας, τροποποίησι τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, ὑποκατάστασί της μὲ κάποια χριστιανοβαφῆ λαϊκὴ θρησκεία, νέους θεούς, ποὺ τοὺς λὲν «ἁγίους» καὶ «ὁσίους», ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα τοὺς νιώθουν καὶ τοὺς λατρεύουν σὰ θεούς. ἐπιζητοῦν δὲ ν' ἀποσπάσουν γιὰ τοὺς «θεούς» των αὐτοὺς καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸ χρῖσμα· νὰ τοὺς ἀναγορεύσῃ ἡ ἐκκλησία ἁγίους, λὲς καὶ οἱ ἅγιοι εἶναι ἐπίτιμοι δημότες ἢ ἐπίτιμοι διδάκτορες. καὶ τὸ κάθε τέτοιο ὑποκείμενο, ὑποψήφιος θεούλης, πολλὰ ἤδη χρόνια πρὶν πεθάνῃ, προαλειφόμενος γιὰ τέτοια «ἁγιοποίησι», φιγουράρει καὶ κορδώνεται στὰ θαυματολιγούρικα ἄλογα πρόβατα *ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ θεός,* ἐνῷ δὲν εἶναι παρὰ *ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος* καὶ *ὁ ἀντίχριστος, ὃν ὁ Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ* (Β΄ Θε 2, 3-4· 8· καὶ Α΄ Ἰω 2, 18· 2, 22· 4, 3· Β΄ Ἰω, 7). διότι λέει· *Παι-*

δία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασι.

Τὸ ὑποκείμενο, γιὰ τὸ ὁποῖο ἱστόρησα, λέγεται ἀλλιῶς, μὲ ὄνομα ποὺ ἀρχίζει πάλι ἀπὸ Σῖγμα, καὶ δὲν εἶναι Ῥουμάνος. εἶναι ὅμως ἀλλοδαπὸς Ἁγιορείτης, κι ἐπονομάζεται πράγματι «ὁ διορατικός», κι ἔχει καὶ τὴν ἀνάλογη φήμη. εἶναι ὁ Στέφανος ὁ Σέρβος, ὁ «διορατικός».

18. Ἐπιστολή

Πρὸς Δ. Καραγ.

Οὐδέποτε στὸ Βυζάντιο ὑπῆρξε πρόβλημα λιποστρατίας ἐξ αἰτίας τοῦ μοναχισμοῦ. καὶ σ' αὐτὸ καὶ στ' ἄλλα κράτη τὰ πρὸ τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτη δὲν ὑπῆρχαν ὑποχρεωτικὴ στρατιωτικὴ θητεία, ἐθνικὸς στρατός, καὶ μεγάλοι στρατοί. ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ στρατιωτικὲς ὑποχρεώσεις λόγῳ μοναχικῆς ἰδιότητος ἦταν θεσμὸς ἄγνωστος, διότι δὲν ὑπῆρχαν στρατιωτικὲς ὑποχρεώσεις. οἱ στρατοὶ ὅλοι ἦταν ἐπαγγελματικοὶ καὶ μικροί, ἡ στράτευσι ἦταν ζηλευτὸ προνόμιο, μερικὲς φορὲς μόνον ὡρισμένων περιοχῶν, ὅπως ἡ γούνα τῆς Καστοριᾶς. ἤθελαν καὶ παρακαλοῦσαν νὰ στρατευτοῦν πολὺ περισσότεροι ἀπ' ὅσους μποροῦσαν νὰ στρατολογήσουν τὰ κράτη· κι ὁ μοναχισμὸς δὲν ἔχει καμμία σχέσι μὲ τὴν ὑπόθεση αὐτή. κι ἐγὼ δὲν ἔχω καμμία πρόθεσι νὰ ὑπερασπιστῶ τὸ μοναχισμό. αὐτὰ ποὺ λέει ὁ συγγραφεύς, τοῦ ὁποίου διάβασες τὸ βιβλίο, εἶναι κουλτουριάρικες φαντασιώσεις καὶ ἀρλοῦμπες ποὺ δὲν ἔχουν καμμία σχέσι μὲ τὴν πραγματικὴ ἱστορία, τὴν ὁποία ἀγνοεῖ.

19. Ἁγιορεῖτες

Τρεῖς συνομήλικοί μου καὶ πολὺ γνωστοί μου Ἁγιορεῖτες. γνωστοί μου ἀπὸ λαϊκοί. οἱ δυὸ λέγονταν Βαγγέληδες, εἶναι γνωστοί μου ἀπὸ 20 ἐτῶν, τοὺς συναναστρεφόμουν ὡς λαϊκοὺς ἀπὸ 20 μέχρι 30 ἐτῶν κι ἔγιναν μοναχοὶ στὸ ἴδιο μοναστήρι, ποὺ φημίζεται ὡς ἡ ἀκρόπολι τῆς νήψεως καὶ τῆς πνευματικότητος. ὁ τρίτος λεγόταν Κωνσταντῖνος, εἶναι γνωστός μου ἀπὸ 30 ἐτῶν, τὸν συναναστρεφόμουν ἀπὸ 30 μέχρι 35 ἐτῶν, κι ἔγινε μοναχὸς σὲ ἄλλο μοναστήρι, ποὺ φημίζεται ὡς τὸ προπύργιο τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ ζηλωτισμοῦ. καὶ οἱ τρεῖς ὑπῆρξαν ἀκροαταὶ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀδελφότητος, τῆς ὁποίας χρημάτισα ἐπὶ δεκαετία ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 2 διδάσκαλος κι ἀπὸ τὴν ὁποία ἀ-

ποχώρησα, ἐπειδὴ διαχώρισα τὶς εὐθῦνες μου ἀπὸ τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1. καὶ οἱ τρεῖς μοναχοὶ εἶναι ἐλαφρῶς ψυχοπαθεῖς· δηλαδὴ σαφῶς ψυχασθενεῖς, ἀλλ' ἀκίνδυνοι στὸν περίγυρό τους, καὶ ὄχι γιὰ τὰ σίδερα. γιὰ τὸν πρῶτο μόνο γνωρίζω ὅτι εἶναι γιὸς βαριὰ ἀλκοολικοῦ κι ἔχει ἀδερφὴ βαριὰ ψυχοπαθῆ ποὺ ἐγκλείστηκε καὶ σὲ ψυχιατρεῖο. συντάσσω ἐδῶ καὶ τῶν τριῶν ἀκριβῶς καὶ συντόμως τὸ βίο καὶ τὴν πολιτεία τους· τὸ συναξάριό τους.

Εὐάγγελος Α΄. τέσσερα χρόνια μεγαλείτερός μου. ὁ ἐξυπνότερος τῶν τριῶν στὶς σπουδές του, ἀλλ' ὁ πιὸ ἀφελὴς κι ὁ πιὸ βαριὰ ψυχασθενὴς ἀπὸ τοὺς τρεῖς. γιατρὸς ἀκτινολόγος. εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀναφέρω στοὺς Παρθενοσυλλέκτες, στὶς παραγράφους 60 - 61. πῆρε πτυχίο ἓξ μῆνες μετὰ ἀπὸ μένα, ἐπειδὴ πῆγε στρατιώτης πρὶν ἀπὸ τὸ πανεπιστήμιο. μιὰ φορὰ μοῦ ἔκανε μιὰ ἀκτινογραφία «ἔτσι δωρεὰν φιλικὰ καὶ προληπτικὰ» καὶ «βρῆκε τὰ πνευμόνια μου σὲ κακὰ χάλια· οὔτε παλιὸς καπνιστής, ποὺ πάσχει ἀπὸ καρκῖνο πνευμόνων, εἶχε τέτοια χάλια». ἀνησύχησα. ἤμουν 26 χρονῶν, καὶ τσιγάρο δὲν κάπνισα ποτέ μου οὔτε μιὰ ῥουφηξιά. πῆγα σὲ ἄλλον ἀκτινολόγο, καὶ μὲ βρῆκε τετράγερο μὲ πνευμόνια πεντακάθαρα καὶ ζηλευτά. τοῦ ἔδειξα τὴν ἀκτινογραφία τοῦ Βαγγέλη, καὶ μοῦ εἶπε· «Πολὺ χαλασμένο φίλμ μὲ πολὺ παλιὰ ἡμερομηνία λήξεως. δὲν θὰ μποροῦσες σ' αὐτὸ νὰ διακρίνῃς οὔτε ἕνα ξίφος μπηγμένο στὰ πνευμόνια σου. πλάκα κάνατε μὲ τὸ φίλο σου; ἡ ἀκτινογραφία δὲν πρέπει ποτὲ νὰ γίνεται γιὰ πλάκα».

Ὁ πρῶτος αὐτὸς Εὐάγγελος σὲ καιρὸ φοιτητικῶν ἐξετάσεων καὶ μάλιστα τῶν πτυχιακῶν, διάβαζε τὰ μαθήματά του μαζὶ μὲ μιὰ συμφοιτήτριά του, πλούσια καὶ ὄχι ἰδιαίτερα ὄμορφη. κι ὁ πατέρας της τὸν καλοδεχόταν στὸ σπίτι του μὲ πολλὰ κεράσματα καὶ παροχὴ ἀνέσεων, κι ἐνθάρρυνε αὐτὴ τὴ συμμελέτη. κι ὅταν πῆραν τὸ πτυχίο μαζί, ὁ πατέρας εἶπε στὸ Βαγγέλη ὅτι τὸ πτυχίο τῆς κόρης του ὀφείλεται σ' αὐτόν, καί, γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του, τοῦ ἔκανε δῶρο ἕνα αὐτοκίνητο. ἕνα αὐτοκίνητο τὸ 1965 γιὰ ἕνα φτωχὸ φοιτητὴ ἦταν ὄνειρο ἄπιαστο. κι ὁ Βαγγέλης τρελλάθηκε ἀπὸ τὴ χαρά του. ὕστερ' ἀπὸ λίγο ὁ εὐγνώμων πλούσιος τοῦ ἔδωσε καὶ τὴν κόρη του, κι ἀρραβωνιάστηκαν. μετὰ ἓξ μῆνες ὁ Βαγγέλης μοῦ εἶπε ὅτι ἡ μνηστή του δὲν τοῦ ἀρέσει καὶ θέλει νὰ διαλύσῃ τὸν ἀρραβῶνα του. τοῦ εἶπα μήτε νὰ τὸ σκέφτεται, ἀφοῦ τὴν ἀποδέχτηκε, καὶ τώρα εἶναι δική του, δυνάμει γυναίκα του, κι ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει βιβλικὸς λόγος διαζυγίου, δὲν μπορεῖ νὰ τὴ χωρίσῃ, διότι ἡ Βίβλος ἀντιμετωπίζει τὸν ἀρραβῶνα ὡς γάμο. ὁ Βαγγέλης ὅμως συμβουλεύτηκε ἄλλους, ἀνωτέρους ἀπὸ μένα, καὶ μάλιστα τὸν Ἁγιορείτη «γέροντά του», κι ἐκεῖνος τοῦ εἶπε ὅτι μπορεῖ νὰ τὴ χωρίσῃ καὶ χωρὶς λόγο, «διότι ὁ ἀρ-

ραβώνας εἶναι δοκιμή». τοῦ εἶπα ὅτι δοκιμὴ ἦταν τὰ τόσα χρόνια ποὺ διάβαζαν μαζὶ κι ὅτι ὁ ἀρραβώνας δὲν εἶναι δοκιμὴ ἀλλ' ἀπόφασι, καὶ διαλύεται μόνο γιὰ τοὺς ἴδιους λόγους ποὺ διαλύεται κι ὁ γάμος, ἀλλ' ἐκεῖνος ἄκουσε τὸν «πνευματικὸ» γέροντα. (ὅταν ἕνας εἶναι «γέροντας», μπορεῖ νὰ εἶναι σκέτο γαϊδούρι, χωρὶς ν' ἁμαρτάνῃ ἢ νὰ σφάλλῃ). δεύτερο ἐμπόδιο γιὰ τὸ χωρισμό του ὁ Βαγγέλης εἶχε τὸ αὐτοκίνητο, μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε ἐθιστῆ, καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ στερηθῇ. δυὸ μῆνες ὅμως μετὰ τὴν ἄδεια διαζυγίου ἀπὸ τὸ «γέροντα» ἔκανε κουράγιο καὶ χώρισε τὴ μνηστή του ἐπιστρέφοντας καὶ τὸ αὐτοκίνητο. λίγες μέρες μετὰ τὸ χωρισμὸ ἄρχισε νὰ νιώθῃ πολὺ ἄσχημα, καθὼς τότε μόνο διαπίστωσε ὅτι καὶ μὲ τὴ γυναικεία συντροφιὰ εἶχε ἐθιστῆ, καὶ ἡ στέρησί της, ὅταν παρατάθηκε, τὸν βασάνιζε. ἔπρεπε νὰ τὴ στερηθῇ, γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃ. ἡ κοπέλλα ἦταν ἕνα πολὺ ταπεινόφρον ἀνεξίκακο καὶ γλυκὺ πλάσμα. μόνο γιὰ τὸ ὅτι δὲν ἦταν καλλονὴ τὴ χώρισε, κι ὁ διορατικὸς γέροντας αὐτὸ δὲν τὸ διέκρινε· ἄλλωστε καὶ τὸν χρειαζόταν τὸ Βαγγέλη γιὰ ὑπηρέτη καὶ κατὰ κάποιον τρόπο ἦταν ἀντεραστὴς τῆς κοπέλλας· δὲν ἐννοῶ στὰ σεξουαλικά. ὁ Βαγγέλης ἄρχισε ν' ἀναζητῇ γυναῖκα σὰν τρελλός. ταυτόχρονα ὁ γέροντας τοῦ ἀγόρασε ἕνα σαραβαλάκι αὐτοκίνητο, ἢ μᾶλλον τὸν διώρισε ἄμισθο ὁδηγό του στὸ δικό του δεύτερο αὐτοκίνητο - σαραβαλάκι γιὰ διάφορα θελήματα. ἕνας διακριτικὸς γέροντας ξέρει πῶς νὰ παίρνῃ καὶ νὰ φαίνεται ὅτι δίνει. κι ὁ Βαγγέλης γιάτρευε τὸ γέροντα καὶ κυρίως τοῦ κουβαλοῦσε φάρμακα καὶ ἄφθονες μορφῖνες. ἔπειτα ὁ Βαγγέλης ζήτησε ἀπὸ ἕναν Καστοριανὸ παντρεμένο φίλο μου νὰ τοῦ βρῇ μιὰ καλὴ κοπέλλα γιὰ γάμο. ὁ Καστοριανὸς μίλησε σὲ μιὰ πολὺ ὄμορφη καστοριανὴ κοπέλλα γιὰ «ἕνα γιατρό, ἀκτινολόγο, κλπ.», καὶ ἡ κοπέλλα ἔδειξε ζωηρὸ ἐνδιαφέρον νὰ γνωριστοῦν. ὁ Βαγγέλης ἦταν ὡραῖος ἄντρας, ἀλλ' ἡ ὀμορφιά του δὲν ἦταν ἰσόρροπα μισομοιρασμένη· βρισκόταν ὅλη μόνον ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος τοῦ κρανίου. ὅταν πῆγε στὴν Καστοριά, καὶ γνωρίστηκαν, μετὰ ἀπὸ μιὰ ὥρα συνομιλίας, ἡ κοπέλλα διέκοψε καὶ δήλωσε ὅτι δὲν τὸν θέλει. καὶ ἦταν πολὺ σώφρων κοπέλλα. διότι ὁ ὡραῖος Βαγγέλης, μόλις ἄνοιγε τὸ στόμα του, σὲ δέκα λεπτὰ ἔδειχνε ὅτι ὅλη του ἡ ὀμορφιὰ ἦταν μόνο ἐκείνη ποὺ φαινόταν ἀπ' ἔξω, πρὶν μιλήσῃ. τὴν ἀρνητική της ἀπάντησι ἡ κοπέλλα τὴν εἶπε στὸ Βαγγέλη μετὰ τὴν ἀποχώρησί του μέσῳ τοῦ προξενητοῦ, χωρὶς κανένα αἰτιολογικό, ὅπως εἶναι καὶ τὸ σωστὸ κι εὐγενικό. ὁ Βαγγέλης τρελλάθηκε. τῆς ἔστειλε τελεσίγραφο, ὅτι ἂν δὲν τὸν πάρῃ, θὰ πάῃ νὰ γίνῃ καλόγερος. ἡ ἀπάντησι ξαναῆρθε ἀρνητικὴ καὶ μὲ τὴν παρατήρησι ὅτι τερματίζεται κάθε διαπραγμάτευσι, κι ὁ Εὐάγγελος πῆγε στὸ γέροντά του κι ἔγινε ἀμέσως μοναχὸς παίρνοντας ἄλλο ὄνομα, μοναχικό, ποὺ δὲν ἀρχίζει ἀπὸ Ε.

Ὡς μοναχὸ ἔβλεπα τὸ Βαγγέλη γι' ἀρκετὰ χρόνια ἢ στὸ Ἅγιον Ὄρος ἢ στὴ Θεσσαλονίκη. τὴν πρώτη φορὰ τὸν εἶδα στὴ Θεσσαλονίκη λίγο μετὰ τὴν κουρά του κι ἐπὶ δέκα μέρες συνεχῶς, διότι ἡ βαρύτερα ἀπ' αὐτὸν ψυχοπαθὴς ἀδερφή του, ἀριστοῦχος γιατρὸς καὶ μεγαλείτερή του, μάλλωνε ἄγρια μαζί του ἀπαιτώντας ν' ἀποσχηματιστῇ, κι ἔβαλαν διαιτητὴ στὸν καυγᾶ τους ἐμένα. εἶχε κι ἄλλη μιὰ ἀδερφὴ παντρεμένη καὶ ψυχικῶς ὑγιῆ, ἡ ὁποία, ὅπως κατάλαβα, δὲν ἤθελε οὔτε νὰ τοὺς βλέπῃ. ἔφυγε σὲ λίγη ὥρα ἀηδιασμένη, καὶ χωρὶς νὰ ἐμπλακῇ στὸν καυγᾶ τους καθόλου. τοὺς φέρθηκε σὰν ξένη. ἐγώ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν μποροῦσα νὰ ἐξηγήσω, γιατί ὁ Βαγγέλης ἦρθε ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ τόσο γρήγορα μάλιστα νὰ ἰδωθῇ μὲ τὴν ἀγρίως διαφωνοῦσα ἀδερφή του, ποὺ τοῦ φερόταν καὶ σὰν κηδεμόνας ἢ «μαμά», δὲν μποροῦσα καὶ νὰ τοὺς βοηθήσω σὲ τίποτα. θεωροῦσα μάταιη ὁποιαδήποτε συμβουλή μου. ἐπρόκειτο γιὰ καυγᾶ δύο τρελλῶν. ἡ ἀδερφή του τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, καθὼς ἦταν καὶ Μάιος, βρισκόταν στὴ μέγιστη ἔξαρσι τῆς νόσου της. καὶ ξεφούρνισε γιὰ τὸν τέως Βαγγέλη –ποὺ αὐτὴ ἐπέμενε νὰ τὸν λέῃ «Εὐάγγελε», ἐνῷ ὁ Βαγγέλης, φωνάζοντας κάθε φορὰ μὲ ῥητορικὸ στόμφο τὸ μοναχικό του ὄνομα, ἔλεγε «Λέγομαι ἔτσι»– ἐκείνη, λέω, ξεφούρνισε ἑκατονταπλάσια ἀπ' ὅσα εἶχα μάθει ἢ διαπιστώσει καθ' ὅλη τὴ μακροχρόνια γνωριμία μας. μετὰ τὴν ὁριστικὴ ἄρνησι τοῦ Βαγγέλη ν' ἀποσχηματιστῇ ἡ ἀδερφή του ἐγκλείστηκε σὲ φρενοκομεῖο, κι ὅταν μετὰ 2-3 χρόνια τὴν εἶδα ἔξω ἐλεύθερη, ἦταν ἕνα κινούμενο πτῶμα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ μὲ θυμηθῇ ποιός ἤμουν. φυσικὰ δὲν ξαναεργάστηκε ὡς γιατρός.

Μετὰ λίγα χρόνια ὁ γέροντας τοῦ Βαγγέλη ἔφυγε στὴν Ἀμερικὴ γιὰ πάντα καὶ ἀπὸ δῶ πῆρε μαζί του μόνο τὸ Βαγγέλη. τελευταία φορὰ εἶδα τὸ Βαγγέλη μετὰ κι ἄλλα ἀρκετὰ χρόνια, τὸ 2005, στὴ Θεσσαλονίκη. δὲν μποροῦσε νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν Ἀμερική, ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἔδιναν βίζα. 3 χρόνια στὴν Ἀμερική, καὶ δὲν εἶχε ἀποκτήσει τὴν Ἀμερικανικὴ ἰθαγένεια (διαβατήριο), ἐνῷ ὁ γέροντάς του τὴν εἶχε ἀποκτήσει. μὲ παρακάλεσε νὰ τὸν βοηθήσω, ἀλλὰ φυσικὰ δὲν μποροῦσα. δὲν ξέρω ἂν καὶ πότε κατάφερε νὰ φύγῃ γιὰ τὴν Ἀμερική. κατὰ τὴν τότε συζήτησί μας, ποὺ διήρκεσε μία ὥρα, ὁ Βαγγέλης ἔζεχνε ἀπὸ τὴ βρόμα· μιὰ βρόμα ἀλλόκοτη, σὰν ψοφίμι καὶ παλιὰ κόπρια, καὶ κυρίως ἀνυπόφορη. μᾶλλον ἀσκοῦσε τὴν περιβόητη κι ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μοναχικὴ ἀρετὴ τῆς ἀλουσίας, τὴν ὁποία ἀναφέρει κι ὁ Ὅμηρος (Π 235). καὶ στὰ λόγια του ἦταν πιὸ τρελλὸς ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. ὑποψιάστηκα ὅτι γιὰ τὴν ἐμφανῆ τρέλλα του καὶ γιὰ τὴν ἀβάσταχτη βρόμα του δὲν τοῦ ἔδιναν βίζα. ὑποψιάστηκα κι ὅτι ὁ ἴδιος ὁ γέροντάς του ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ φρόντισε νὰ μὴν τοῦ δίνουν βίζα γιὰ ἐπιστροφὴ στὴν Ἀμερική, ἐπειδὴ ἤθελε νὰ τὸν ξεφορτωθῇ. διότι ὁ γέρο-

ντας εἶναι ἄνθρωπος πού, ἀφοῦ χρησιμοποιήσῃ τοὺς ἀνθρώπους, ἔπειτα τοὺς πετάει σὰν ἄδειο πακέτο τσιγάρων. ἂν ἐν τέλει ὁ Βαγγέλης ταξίδεψε στὴν Ἀμερική, θὰ πρέπῃ νὰ ἔζεχνε ὅλο τὸ ἀεροπλάνο.

Εὐάγγελος Β΄. τρία χρόνια μεγαλείτερός μου. ψυχοπαθὴς σὰν τὸν πρῶτο, ἴσως καὶ λίγο βαρύτερα, ἀλλ' ὡς ὀλιγόλογος σὲ σύγκρισι μὲ τὸν φλύαρο πρῶτο Βαγγέλη φαίνεται ἐλαφρότερα ψυχοπαθής. πολὺ ἐσωστρεφὴς καὶ γι' αὐτὸ κάπως μεγαγχολικός, ζῇ στὸν κόσμο του μόνος του. ὅταν ὅμως βρῇ τὴν εὐκαιρία νὰ διδάξῃ, γίνεται λάλος διδάσκαλος κι ἀλλόκοτος καὶ ἰσχυρογνώμων, καὶ δείχνει ὅλη τὴ νόσο του καὶ γίνεται πολὺ ἀποκαλυπτικὸς γιὰ τὸ ἐσωτερικό του. δὲν σπεύδει ὅμως νὰ τὸ κάνῃ ὅπως ὁ ἄλλος. εἶχε εἰσαχθῆ στὴ νομικὴ τελευταῖος καὶ φοίτησε ἕνα ἔτος, χωρὶς νὰ περάσῃ οὔτε ἕνα μάθημα. δὲν ἔχει τὴν ἐπιμέλεια κι ἐργατικότητα τοῦ ἄλλου. ὁ ἴδιος νόμιζε καὶ ἔλεγε ὅτι δὲν πέρασε κανένα μάθημα, «ἐπειδὴ τὸ περιεχόμενο τῆς νομικῆς ἐπιστήμης εἶναι κοσμικὰ πράγματα γύρω ἀπὸ τὴν ὕλη καὶ τὴ σάρκα». ὅταν κάποτε τοῦ εἶπα ὅτι «οἱ τρεῖς ἱεράρχες σπούδασαν τὴ νομικὴ ἐπιστήμη», ἐκνευρίστηκε, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. μεταγράφτηκε «στὴ θεολογική, ὅπου θὰ μποροῦσε ν' ἀνυψωθῇ σὲ πνευματικὲς πτήσεις», καὶ σιγὰ σιγὰ τὴν ἔβγαλε. πῆρε πτυχίο τρία χρόνια μετὰ ἀπὸ μένα. μόλις μπῆκε στὴ θεολογική, προσκολλήθηκε μὲ πάθος σὲ μιὰ γυναῖκα προφήτισσα, τὴ «θεία Ἐλευθερία» ἢ ἁπλῶς «θεία», ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ ὀπαδοί της, ἡ ὁποία πήγαινε καὶ μὲ τὸ παλιὸ ἡμερολόγιο, χωρὶς ν' ἀνήκῃ σὲ καμμιὰ μερίδα παλιοημερολογιτῶν καὶ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀποσπασθῇ ἀπὸ καμμία τέτοια. ἦταν ἡ ἴδια ἱδρύτρια παρασκευάστρια καὶ ἀρχηγὸς τοῦ θρησκεύματός της, θεοβλαβὴς καὶ θεοπάλαβη καὶ ἀγράμματη. θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ὁ Βαγγέλης ἦταν ἐρωτευμένος ζιγκολό της, ἀλλὰ δὲν ἔτρεχε κάτι τέτοιο, διότι ἐκείνη ἦταν πάνω ἀπὸ 70 ἐτῶν, κακάσχημη καὶ ἀτημέλητη καὶ δὲν ἐμφάνιζε τὸν παραμικρὸ ἐρωτισμό, παρ' ὅλο τὸν ὑστερικὸ ἐγωκεντρισμό της. ἦταν κυρίως φύρερ. μερικὲς φορὲς συζήτησα μὲ τὸ Βαγγέλη, μὲ τὸν ὁποῖο ἤμουν κι ἐπὶ ἕνα ἔτος συγκάτοικος σὲ φοιτητικὸ οἰκοτροφεῖο, καὶ προσπάθησα νὰ τὸν ξεκολλήσω ἀπὸ τὴ «θεία Ἐλευθερία», ἀλλ' ἐκεῖνος ὄχι μόνο ἦταν ἀμετάπειστος ὅσο κι ἕνα στειλιάρι, ἀλλ' ἀποπειράθηκε καὶ ...νὰ μὲ ἁλιεύσῃ στὸ θρήσκευμα τῆς «θείας», βεβαιώνοντάς με ὅτι, «μόλις τὴν ἀκούσω πέντε λεπτά, θὰ γίνω ὁ πιὸ ζηλωτὴς ὀπαδός της». δὲν ἤξερε δὲ καὶ ὅτι τὴν ἤξερα καλά, πρὶν τὴ γνωρίσῃ ὁ ἴδιος, ὅτι ἦταν θεοπάλαβη.

Εἶχα πάει κάποτε καὶ τὴν εἶχα παρακολουθήσει ἐπὶ μιὰ ὁλόκληρη νύχτα σὲ μιὰ ὁλονύχτια ἀγρυπνία της, χωρὶς παπᾶ, διότι ἦταν ἱέρεια ἡ ἴδια. εἶχε προαναγγείλει ὅτι περίπου 50 γυναῖκες καὶ ἄντρες θ' ἀγρυπνήσουν σ' ἕνα σπίτι στὸ ἄκρο τῆς πόλεως, μὲ εἴσοδο ἐλευθέ-

ρα, θὰ ἔχουν «ἐπίσκεψι τοῦ ἁγίου πνεύματος» κι ἀποκαλύψεις, θὰ κάνουν θαύματα, κλπ., κι ὅτι θὰ μείνουν ἕνα εἰκοσιτετράωρο χωρὶς τροφὴ καὶ νερό. πῆγα λοιπόν, καὶ κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὄχι μόνο ἡ «θεία» εἶχε ἐκρηκτικὴ ἔκστασι ἀλλὰ καὶ πολλὲς ἄλλες γυναῖκες· κανεὶς ἀπὸ τοὺς λίγους ἄντρες. οἱ ἐκστασιασμένες ἔγραφαν, συνεχῶς ἔγραφαν. ἀσυναρτησίες χωρὶς οὔτε γραμματικὴ καὶ σύνταξι οὔτε λογικὸ εἱρμό. πολλὴ γραφόρροια. τὶς ἀποκαλύψεις τῆς «θείας» τὶς ἔγραφαν ἄλλοι· ἐπίσης ἀσύντακτες ἀσυναρτησίες. ἐγὼ παρακολουθοῦσα τόσο ἀναιδῶς, ποὺ ἔπαιρνα τὰ τετράδια, διακόπτοντας τὴν ἔκστασι, τὰ διάβαζα, τὰ ξανάδινα, γιὰ νὰ συνεχιστῇ ἡ ἔκστασι, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. καθόμουν δίπλα σ' ὁποιαδήποτε ἐκστασιασμένη, παρακολουθοῦσα τὸ γράψιμο ἢ τὴ φάτσα της, ἄλλαζα παρατηρούμενη. σὰ νὰ ἤμουν ἐπιτηρητὴς σὲ γραπτὲς ἐξετάσεις ἢ ἐπιτηρητὴς πειραματοζῴων. ἦταν ὅλες τους θεότρελλες. πολλὲς φορὲς οἱ ἐκστασιασμένες διέκοπταν, πήγαιναν στὶς βρύσες κι ἔπιναν 3 καὶ 4 ποτήρια νερὸ –σκασμένες ἀπὸ τὴ δίψα–, καὶ ξανάρχιζαν τὴν ἔκστασί τους καὶ τὴ γραφόρροιά τους. κι ἀπὸ τὴν παρουσία μου ἢ τὴν ἀναιδῆ παρατήρησί μου δὲν ἐνωχλοῦνταν καθόλου. θὰ ἔλεγα ὅτι μᾶλλον ἡ παρουσία μου καὶ ἡ ψυχρὴ παρακολούθησί μου διήγειρε τὴν ἔκστασί τους, σὰ νὰ ἔκαναν ἐπίδειξι σ' ἐμένα. ἡ «θεία» κολυμποῦσε στὴν τρέλλα της, δὲν σταμάτησε νὰ πετάῃ ἀρλοῦμπες οὔτε δευτερόλεπτο, τόσο ποὺ ἐν τέλει θαύμασα τὸ λαρύγγι της γιὰ τὴν ἀντοχή του. δὲν τὴν εἶδα νὰ πίνῃ νερὸ οὔτε νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὴν πολυθρόνα της ὅλη τὴ νύχτα. ὑπέθεσα ὅτι γι' αὐτὸ νήστευε κι ἀπὸ νερό, γιὰ νὰ μὴ θέλῃ νὰ κατουρήσῃ. ὑπέθεσα ἐπίσης στὸ τέλος ὅτι μετὰ τὴν ἐκστασιακὴ ἐκείνη νύχτα πρέπει νὰ ἔμεινε ἕνα ἢ δύο εἰκοσιτετράωρα σὲ ἔσχατη ὕφεσι καὶ βαθὺ ὕπνο, διότι ἡ ὁλονύκτια ἐκτόνωσί της ἀπὸ βιολογικὴ πλευρὰ ἦταν ἕνα πολὺ ἄγριο ξεπάτωμα. ἡ ἔκστασι τῶν ἄλλων γυναικῶν μπορεῖ νὰ ἦταν μόνο μιὰ φθονερὴ μίμησι, ἀλλ' αὐτηνῆς ἦταν ἕνας αὐθεντικὸς δαιμονισμὸς πολὺ ἐξοντωτικὸς γιὰ τὸ σῶμα της καὶ τὰ νεῦρα της. ὑπέθεσα ἐπίσης ὅτι κάτι τέτοιο ἦταν οἱ ἱερόδουλες τῶν Δελφῶν οἱ λεγόμενες πυθίες. μοῦ ἦταν πολὺ χρήσιμη ἡ ἀγρυπνία ἐκείνη. πῆρα μαθήματα, ποὺ δὲν τὰ βρίσκεις εὔκολα στὰ πανεπιστήμια.

Χωρὶς ν' ἀναφέρω στὸ Βαγγέλη αὐτὴ τὴν προηγηθεῖσα παρακολούθησι, δέχτηκα τὴν πρόσκλησί του νὰ ἐπισκεφτῶ μαζί του τὴ «θεία» στὸ σπίτι της ἕνα μεσημέρι. κάθισα μόνο μισὴ περίπου ὥρα. δὲν φάνηκε νὰ θυμᾶται τὴν πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ πολὺ ἀνευλαβῆ καὶ ὀχληρὴ παρουσία μου στὴν ἀγρυπνία της. ἐγὼ δὲν εἶπα τίποτε. δὲν θυμόταν οὔτε κἂν τὶς ἄλλες φορὲς ποὺ τὴν εἶχα δῆ· διότι γνώριζα τὸν ἄντρα της καὶ τὰ παιδιά της, οἱ ὁποῖοι ἔλεγαν ὅτι ἡ μητέρα τους «βιώνει κάποιες ἔκτακτες καταστάσεις» καὶ μᾶλλον δὲν εἶχαν συνει-

δητοποιήσει ὅτι ἦταν τρελλὴ γιὰ δέσιμο καὶ ἐγκλεισμό. ἡ ἴδια δὲν φαινόταν νὰ ἔχῃ αἴσθησι τοῦ περιβάλλοντός της, καὶ τὸ στενὸ περιβάλλον της δὲν φαινόταν νὰ ἔχῃ αἴσθησι τῆς καταστάσεώς της. πρέπει νὰ ἦταν κι ἐκεῖνοι λίγο ξεκουνημένοι. ἡ «θεία» μοῦ ἔλεγε γιὰ «τὸ ῥάμφος τοῦ ἁγίου πνεύματος», ποὺ ἔβλεπε, καὶ γιὰ «τὰ πράσινα γιαλιὰ ποὺ φοροῦσε (τὸ πνεῦμα!)», καὶ ἄλλες τέτοιες φρενοβλαβικὲς ἀρλοῦμπες. ἐπέσπευσα τὴν ἀποχώρησί μου, ἐπειδὴ κατάλαβα ὅτι οἱ δικοί της ἐνωχλήθηκαν ποὺ ἄκουγα τέτοια λόγια της. στὶς σκάλες κατεβαίνοντας μαζὶ μὲ τὸ Βαγγέλη, ποὺ μὲ ξεπροβοδοῦσε, τοῦ λέω· «Θέλεις καὶ σχόλια;». μοῦ λέει· «Δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς, γιατὶ εἶσαι τελείως ἀμύητος καὶ στερημένος ἀπὸ κάθε πνευματικότητα». θυμήθηκα τοὺς ἱερεῖς-νταβαντζῆδες τῆς πυθίας, ποὺ μάζευαν τὶς ψυχασθενικὲς ἀσυναρτησίες της καὶ τὶς στιχουργοῦσαν σὲ ἐμμέτρους χρησμοὺς πολὺ ἐπικερδεῖς γιὰ τὸ βακούφι τους καὶ τὸ παπαδαριό τους. ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα, ὅπως λέει κι ὁ ἄθρησκος Θουκυδίδης, μικρὸ μέρος τῶν χρησμῶν ἐκπληρωνόταν συμπτωματικὰ σ' ἕνα ποσοστὸ ἀναμενόμενο, τὸ δὲ λοιπὸ καὶ μέγιστο μέρος, ποὺ δὲν ἐκπληρωνόταν, λησμονοῦνταν, ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι γενικῶς ῥέπουν στὴν τέτοια ἀντιμετώπισι τῶν χρησμῶν. τοὺς βοηθοῦσε δὲ στὴν αὔξησι τοῦ «ἐκπληρωμένου» ποσοστοῦ καὶ ἡ ἀσάφεια τῶν χρησμῶν τῶν συντεθειμένων ἀπὸ ἀσυναρτησίες ψυχοπαθῶν. θρησκεία· *ἐθελοθρησκεία* κατὰ τὴν ὑπέροχη διατύπωσι τοῦ ἀποστόλου Παύλου. ξαναλέω στὸ Βαγγέλη· «Ἐσὺ δηλαδὴ καταλαβαίνεις;». μοῦ λέει· «Πολύ· τὰ πάντα». τοῦ λέω· «Ἀλίμονό σου».

Δὲν τὸν ξαναεῖδα γιὰ πάνω ἀπὸ πέντε χρόνια. τότε ἦταν δευτεροετὴς τῆς θεολογικῆς, 25-26 ἐτῶν, ἐπειδὴ πρὶν ἀπὸ τὸ πανεπιστήμιο εἶχε ὑπηρετήσει τὴ στρατιωτικὴ θητεία του στὴν ἀεροπορία, εἶχε χάσει μία χρονιὰ στὴ νομική, καὶ μᾶλλον κι ἄλλη μία ὡς ὑποψήφιος φοιτητής, καὶ στὴ θεολογικὴ πήγαινε κούτσα κούτσα. ἐγὼ ἤμουν μόλις πτυχιοῦχος τῆς φιλολογίας. καὶ ἦταν καὶ τότε Μάιος, ὁ χειρότερος μήνας γιὰ τοὺς ψυχοπαθεῖς, μὲ δεύτερο σ' ἐκρηκτικότητα τὸν Ὀκτώβριο. κατ' αὐτοὺς τοὺς μῆνες τὰ βαρομετρικὰ εἶναι πολὺ ἄστατα καὶ ἡ ζέστη ἀρκετή, ὥστε ὁ ἀτμοσφαιρικὸς δείκτης δυσφορίας νὰ καταπονῇ περισσότερο τὸ φθαρμένο νευρικό τους σύστημα. κι ὁ Βαγγέλης δὲν φαινόταν στὰ καλά του. εἶναι δὲ κι αὐτὸς ὁ Βαγγέλης σὰν τὸν ἄλλο ὡραῖος ἄντρας καὶ τώρα στὰ γεράματα ὡραιότερος ἀπὸ τὸν ἄλλο καὶ φαινομενικὰ πολὺ ἀξιοπρεπέστερος, ἐπειδὴ εἶναι ὀλιγόλογος. καὶ μὲ τὴν ὀλιγολογία του ὅμως ἐκδηλώνεται γρήγορα ὡς γκρινιάρης καὶ πικρόχολος.

Ὅταν ἤμασταν ἐγὼ περίπου 30 ἐτῶν κι ὁ Βαγγέλης 33, καὶ ἡ «θεία» εἶχε πεθάνει, κι ὁ Βαγγέλης εἶχε ὀρφανέψει ἀπὸ «θεία», κι ἐ-

γὼ εἶχα χάσει τὰ ἴχνη του καὶ σχεδὸν τὸν εἶχα ξεχάσει, ξαφνικὰ ἐπανεμφανίστηκε. ζήτησε «εἰς γάμου κοινωνίαν» μιὰ «ἀφιερωμένη», μιὰ μεγάλη Δεσποινίδα καὶ διευθύντρια οἰκοτροφείου φοιτητριῶν, κι ἀποσαφηνισμένων ἐν τέλει λεσβιακῶν ῥοπῶν, λέγοντάς της ὅτι «Μόνο ἐσένα ἀγάπησα, ἄλλη γυναίκα δὲν κύτταξα ποτέ μου, κι ἂν δὲν μὲ πάρῃς, θὰ γίνω καλόγερος, χωρὶς νὰ σὲ ξεχάσεω ποτέ». δὲν ἔλεγε ἀλήθεια βέβαια, διότι ἐγὼ ἤξερα ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε κι ὁ προηγούμενος Βαγγέλης ἦταν παρθένοι. εἶχαν γευτῆ γυναῖκες πρὶν ἀπὸ τὴν προσέλευσί τους στὴ Χριστιανικὴ πίστι καὶ ὡς φίλες καὶ ὡς πόρνες, ὅπως μοῦ εἶχαν φανερώσει οἱ ἴδιοι, καὶ γι' αὐτό, τόσα χρόνια «διακεκριμένοι» μοναχοὶ ὄντες, δὲν χειροτονήθηκαν κληρικοί· ἐπειδὴ ἔχουν κωλύματα ἱερωσύνης. ἡ μεγάλη Δεσποινὶς τὸν ἀπέκρουσε, μὲ πολλὴ ἀγερωχία μάλιστα, κι αὐτὸς ἔφυγε. κολακεύτηκε ὅμως ἡ Δεσποινὶς ἀφάνταστα, ποὺ ζητήθηκε, καὶ τὸ πανηγύρισε. φώναξε κοντά της γύρω στὶς 30 «ἀφιερωμένες», διηγήθηκε, κατενθουσιασμένη τὸ πῶς τὴ ζήτησε, τὸν εἰρωνεύτηκε χορταστικά, κι ἔκανε πολλὰ περιφρονητικὰ «Πφ!». κι ἔγινε Τούρκα, ὅταν τῆς εἶπα «Κολακεύτηκες ὅμως καὶ τὸ γλεντᾷς, ποὺ στὴν ἄρνησι δὲν γλεντοῦν οὔτε οἱ παντρέψιμες· γλεντοῦν κι ἀπολαμβάνουν μόνο τὴ συμφωνία. ἐν τάξει δικαίωμά του σεμνὸ νὰ σὲ ζητήσῃ, δικαίωμά σου νὰ πῇς «Ὄχι»· ἡ περιφρόνησί σου μαζὶ μὲ τὴν καύχησι τί νόημα ἔχουν; καὶ ἡ εἰρωνεία σου πῶς ταιριάζει μὲ τοὺς πανηγυρισμούς σου καὶ μὲ τὸ κοκοριλίκι σου μπροστὰ στὰ κορίτσια; ὁ ἄνθρωπος ἁπλῶς γυναῖκα ζήτησε μὲ κάθε εὐπρέπεια· πάει αὐτὴ ἡ τέτοια χαρὰ τῆς ἀποκρούσεως κι ἡ τόση κοροϊδία σου;». γιὰ κάτι τέτοια, ποὺ τῆς ἔλεγα κάπου κάπου, μὲ μισοῦσε θανάσιμα. ὁ δὲ Εὐάγγελος ἔγινε ἀμέσως καλόγερος στὸ Ἅγιον Ὄρος· στὸ ἴδιο μοναστήρι ποὺ ἔγινε κι ὁ ἄλλος Εὐάγγελος, καὶ λίγο ἔπειτα, καὶ πῆρε μοναχικὸ ὄνομα ποὺ δὲν ἀρχίζει ἀπὸ Ε. οἱ δυὸ Βαγγέληδες δὲν γνωρίζονταν μεταξύ τους μέχρι τότε. ἐγὼ ὅμως γνωριζόμουν καὶ μὲ τοὺς δυό.

Μετὰ ἄλλα κάμποσα χρόνια καὶ μετὰ τὴ φυγὴ στὴν Ἀμερικὴ τοῦ ἡγουμένου τοῦ μοναστηριοῦ ἐκείνου καὶ τοῦ Βαγγέλη τοῦ Α΄, συνέβη νὰ βρεθῶ στὸ μοναστήρι ἐκεῖνο ὡς ἐπισκέπτης μὲ μεγάλη συντροφιά. ὁ Βαγγέλης ὁ Β΄ εἶχε μεγάλο πόστο. ἦταν ὁ θεωρητικὸς τοῦ μοναστηριοῦ, ἀφοῦ κληρικὸς καὶ ἡγούμενος δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ λόγῳ τῶν κωλυμάτων του. δὲν ξέρουν δὲ οἱ «πνευματικώτατοι» νηπτικοὶ καὶ μᾶλλον καὶ οἱ θεολόγοι ὅλοι, ὅτι τὰ κωλύματα τῆς ἱερωσύνης εἶναι πολλῷ μᾶλλον κωλύματα καὶ γιὰ τὴ διδασκαλία καὶ τὸ κήρυγμα. ἔχει λοιπὸν τὸ μοναστήρι ἐκεῖνο ἕνα μεγάλο καὶ πανόμορφο φυσικὸ κιόσκι ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη του, ἀνάμεσα σὲ φουντουκιὲς καὶ ἄλλα παντοδαπὰ δέντρα, κι ἐκεῖ ὁ Βαγγέλης δίδασκε στοὺς «προσκυνητὰς» κάθε

ἀπόγευμα περὶ τὸ δείλι –καὶ μᾶλλον διδάσκει ἀκόμη– τὶς ὑψιπετεῖς νηπτικές του διδαχές, μπαροῦφες δηλαδὴ καὶ παρλαπίπες ἀπὸ φοῦσκες πολυουρεθάνης, οἱ ὁποῖες μὲ τὴ Χριστιανικὴ διδασκαλία δὲν ἔχουν καμμία σχέσι. μεταρσιώνεται ὁ ἴδιος *εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς* (=ἀπὸ τὸ φρόνημα) *τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐμβατεύων ἃ μὴ ἑώρακε* (Κλ 6,4), μεταρσιώνονται καὶ οἱ «μυσταγωγούμενοι» ἀκροαταί του, ὅλοι τους μὲ πολλὴ οἴησι καὶ φυσίωσι, μιὰ μεταρσίωσι κι ἕνα μαστούρωμα πολὺ θεριακλήδικο καὶ ψυχασθενικό, ποὺ εἶναι ἰδεοληψία καὶ φρεναπάτη ψυχοπαθῶν ἀλαζόνων, μεταρσιώνονται συγχέοντας τὴ χάρι καὶ τὴν πνευματικότητα μὲ τὴν καθαρὴ ὀξυγονοῦχο ἀτμόσφαιρα τοῦ δάσους καὶ τὴ φυσικὴ καλλονὴ τοῦ τοπίου, πράγματα τὰ ὁποῖα στὸν ἁμαρτωλὸ κόσμο τ' ἀγοράζουν καὶ τ' ἀπολαμβάνουν μὲ πολὺ κι ἄδικο χρῆμα μόνον οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι ἀγαθὰ ποὺ βρίσκονται καὶ στὶς Μπαχάμες τῶν Σοδόμων καὶ σ' ὅλα τ' ἀκριβοπληρωμένα ἐξωτικὰ καὶ γυμνιστικὰ μέρη τῆς σαπίλας καὶ τῆς διαστροφῆς. εἴχαμε πολλὰ χρόνια νὰ ἰδωθοῦμε μὲ τὸ Βαγγέλη, καὶ χαιρετιστήκαμε μὲ περισσὴ ἁβρότητα. γιὰ τὰ τῆς «θείας Ἐλευθερίας» οὔτε ὑπαινιγμός. στοῦ πνιγμένου τὸ σπίτι δὲν μιλᾶνε γιὰ σχοινὶ καὶ γιὰ σαπούνι. καὶ γιατί ἀλήθεια νὰ ἔλεγα τὴν ὥρα ἐκείνη γιὰ τὸ πῶς καὶ πόσο ἀνεξέλεγκτα ὁ Βαγγέλης βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία στὸ θρήσκευμα τῆς «θείας Ἐλευθερίας» καὶ ξαναμπῆκε μέσα λαθραῖος; μήπως τὴν ὥρα ἐκείνη ἦταν μέσα; ἢ μήπως εἶναι σήμερα ὁ μόνος ποὺ μπαινοβγαίνει ἔτσι καὶ μπαινοβγαίνοντας διαφεντεύει κιόλας;

Αὐτὰ γύρω στὸ 1985.

Καὶ ξαφνικὰ μετὰ 25 χρόνια, γύρω στὸ πάσχα τοῦ 2008, ὁ Βάγγος σ' ἕνα μεγάλο ναὸ τῆς Θεσσαλονίκης ἔκανε κήρυγμα μ' ἕνα μόνο θέμα καὶ σχεδὸν μονόφραστο, σὰν τὴ λεγόμενη «μονολόγιστη κι ἀδιάλειπτη προσευχή». «Ἀδελφοί μου! ὅποιος στρέφεται ἐναντίον τοῦ μοναχισμοῦ, εἶναι αἱρετικός!». οὔτε οἰκουμενικὴ σύνοδος νὰ ἦταν! ἦρθε ὁ ἀββᾶς τῆς ἐρήμου Βάγγος στὸν ἁμαρτωλὸ κόσμο καὶ βροντοφώναξε τὴν ὀρθοδοξία του. ὁμολογητής. καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο σχολίασε ἰδιαιτέρως κι ἐξήγησε ὅτι τὸν διακατεῖχε «θεία ὀργὴ» ἐρεθισμένη ἀπὸ τὸ βιβλίο μου «Παρθενοσυλλέκτες», μὲ τὸ ὁποῖο, ὁ ἴδιος φαντασιώνεται ὅτι, στρέφομαι ἐναντίον τοῦ μοναχισμοῦ. ἔστι γὰρ καὶ οὗτος ὁ μακάριος ὁπωσοῦν παρθενοσυλλέκτης μέγας καὶ περιμαζεύει ὑπὸ τὰς πτέρυγάς του νεάνιδας, καὶ τὶς μυσταγωγεῖ στὶς νηπτικές του παρλαπίπες καὶ φτερουγίζει μαζί τους καί γε κοκορεύεται, ἐκτονώνοντας τὸ ἄχτι του γιὰ τὴ Δεσποινίδα ποὺ δὲν κατάφερε νὰ κοκορεύσῃ. ὅταν ὁ ἄνθρωπός μου μοῦ ἔφερε τὸ μαντᾶτο, δὲν ἤξερε νὰ μοῦ πῇ ποιός ἦταν ὁ ὁμολογητὴς ἀββᾶς τῆς ἐρήμου, ποὺ ἐνέσκηψε στὴν ἁμαρτωλὴ μεγαλούπολι, ἐπειδὴ ἔνιωσε νὰ τραβιέται τὸ χαλὶ κάτω ἀπὸ

τὰ πόδια του. καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἄλλος μοῦ ἔφερε καὶ τ' ὄνομα· «Ὁ Βάγγος!». ὁ μύστης τῆς θείας Ἐλευθερίας μὲ τὸ «ῥάμφος τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τὰ πράσινα γιαλιά του!». καὶ πράσινα ἄλογα δηλαδή. γιὰ φαντάσου! ὁ ἀσκητὴς ποὺ ἀσκήτευσε πεισματωμένος, ἐπειδὴ δὲν μπόρεσε ν' ἀπολαύσῃ τὴ γυναῖκα ποὺ λαχτάρησε στὴ στῦσι του! νηπτικότης καὶ ὀρθοδοξία.

Ὁ ὀλιγογράμματος Κωνσταντῖνος, ὅταν τὸν γνώρισα, ἦταν παντρεμένος μὲ παιδιά, δυὸ κορίτσια. ἀκροατὴς τῶν κηρυγμάτων μου. ἀκριβῶς συνομήλικός μου. ψυχοπαθὴς ἐλαφρότερα ἀπὸ τοὺς δυὸ προηγουμένους. μὲ πλησίασε καὶ μοῦ ἐκμυστηρεύτηκε τὸ ὅραμα της ζωῆς του· ν' ἀποκτήσῃ γιό. πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο δὲν ἦταν ἁγνοὶ οὔτε αὐτὸς οὔτε ἡ γυναίκα του. γνωρίστηκαν ὡς ἐργάτες στὴ Γερμανία. μετὰ τὴ γέννησι τῶν παιδιῶν του ἦρθαν στὴν Ἑλλάδα· τότε μόλις, ὅταν μοῦ τἄλεγε αὐτά. περίμενε τὸ πρῶτο παιδί του ἀγόρι. τὸ φανταζόταν κι ἀξιωματικό. κι ἐκεῖνο τὸ ἀφιλότιμο ἦρθε κορίτσι. τὸ θεώρησε ὡς τιμωρία του ἀπὸ τὸ θεὸ γιὰ τὶς προγαμιαῖες ἁμαρτίες του καὶ τῆς γυναικός του. τοῦ ἐνίσχυσε αὐτὴ τὴν ἰδέα κι ἕνας «γέροντας». μεγαλείτερο φταίξιμο ἔρριχνε στὴ γυναῖκα του, «διότι στὴν κοιλιά της σχηματίζεται τὸ φῦλο τοῦ παιδιοῦ· ποιός ξέρει τί ἔχει κάνει στὸ παρελθόν της καὶ δὲν μοῦ τὸ λέει»! τοῦ λέω· «Δὲν εἶναι σωστὰ αὐτὰ ποὺ λές· κι οὔτε τὸ φῦλο εἶναι ποτὲ τιμωρία, τοὐλάχιστο διότι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται ἀκριβῶς μισοὶ - μισοὶ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοί». ἀδύνατο νὰ πεισθῇ. πίστευε δὲ κι ὅτι μ' αὐτὴ τὴν τιμωρία εἶχε πιὰ ἐκτίσει τὴν ποινή του γιὰ τὶς προγαμιαῖες ἀτασθαλίες του καὶ εἶχε ἐξοφλήσει τὸ θεό· καὶ ἄρα ὁ θεὸς ἔπρεπε τὴ δεύτερη φορὰ νὰ τοῦ δώσῃ ἀγόρι. κι ὁ ἐξοργιστικὸς θεὸς τοῦ ἔδωσε πάλι κορίτσι. ἐξωργίστηκε λοιπὸν ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ βλασφήμησε, ἀλλ' ἔπειτα, δείχνοντας σ' ἕναν τέτοιο θεὸ τὴν ἀνεξικακία του καὶ τὴ μακροθυμία του, ξαναπίστευσε σ' αὐτόν. ἐγὼ δὲν μποροῦσα νὰ πιστεύσω ὅτι ἄκουγα τέτοια πράγματα ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ εἶχε μάλιστα τὴ γνώμη ὅτι εἶναι Χριστιανός. μοῦ εἶπε δέ· «Ἂν ὁ θεὸς μοῦ ξαναδώσῃ κορίτσι, δὲν ξέρω κι ἐγὼ τί θὰ γίνῃ. ἐγὼ πάντως θὰ κάνω κι αὐτὴ τὴν ὑποχώρησι καὶ θυσία νὰ κάνω καὶ τρίτο παιδί, ποὺ τὴν σήμερον ἡμέραν εἶναι πολὺ μεγάλο βάρος γιὰ ἕναν οἰκογενειάρχη». ἀναγκάστηκα νὰ τοῦ μιλήσω αὐστηρά, καὶ γιὰ λίγο ζάρωσε, ἀλλὰ δὲν πείσθηκε. σὲ τέτοιες περιπτώσεις πρέπει κανεὶς νὰ διώχνῃ μακριά του τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς καὶ νὰ μὴ δέχεται νὰ τοὺς ξαναδῇ καὶ νὰ τοὺς ξαναμιλήσῃ, ἀλλ' ἐγὼ τοὺς ξαναμιλῶ, ἔχοντας παύσει νὰ τοὺς βλέπω σὰν ἀκροατάς μου καὶ παρακολουθώντας τους πλέον μόνο σὰν πειραματόζῳα· ἐπειδὴ μοῦ εἶναι χρήσιμες οἱ σχετικὲς ἐμπειρίες.

Ἔκανε γιὰ ἕνα διάστημα ἀποφυγὴ τεκνογονίας, ἴσως γιὰ νὰ φο-

βερίξῃ λίγο αὐτὸν τὸν ἀμετάπειστο θεό, κι ἔπειτα προχώρησε μὲ τὴ γυναῖκα του σὲ τρίτη ἐγκυμοσύνη. κάποτε ἔκαναν ἐξετάσεις, κι ὁ γιατρὸς τοὺς εἶπε ὅτι εἶναι μᾶλλον κορίτσι. συμβουλεύονταν δὲ καὶ τὸ «γέροντα». ἔκαναν λοιπὸν ἀμέσως ἔκτρωσι καὶ πῆγαν στὸ παλιὸ ἡμερολόγιο. ἀργότερα ἔμαθα ὅτι ὁ «γέροντάς» τους συγχωροῦσε εὔκολα ἁμαρτίες τέκνων του «ποὺ διεπράχθησαν στὸν καιρὸ τῆς ἀγνοίας καὶ κακοδοξίας τοῦ νέου ἡμερολογίου» ὡς περίπου ἀκαταλόγιστες καὶ μάλιστα τοὺς ἔδινε ἐντολὴ πρῶτα νὰ κάνουν τὴν ἔκτρωσι καὶ μετὰ σαράντα μέρες νὰ ἐνταχθοῦν στὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο. τοὺς ἐξωμολογοῦσε ὅμως ἤδη. ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ γυναίκα του ἀμέσως μετὰ τὴν ἔνταξί τους στὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο χώρισαν «πνευματικὰ» μὲ κοινὴ συγκατάθεσι (ἀντρὸς γυναικὸς καὶ γέροντος), κι ἔγιναν μοναχοὶ καὶ οἱ ...τέσσερες. στὸ Ἅγιον Ὄρος ὁ Κώστας, σὲ μοναστήρι τῆς Ἀττικῆς ἡ γυναίκα του, κοντὰ στὸ «γέροντα», γιὰ νὰ τὸν διακονῇ, καὶ σ' ἄλλο μοναστήρι τῆς Ν. Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἴδιου «γέροντος» τὰ δυὸ κοριτσάκια 4 καὶ 6 ἐτῶν. κι ἐγὼ εἶπα· «Ὁ παλαβός!». ἦταν δὲ ἡ γυναίκα τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ὄμορφη.

Μετὰ μερικὰ χρόνια συνέβη νὰ περνάω ἀπὸ τὸ μοναστήρι του γιὰ φωτογράφησι ἀρχαίων χειρογράφων, κι ὁ ἡγούμενος, ὁ «γέροντας» τοῦ Κωνσταντίνου ποὺ τώρα εἶχε ὄνομα μοναχικό, τὸ ὁποῖο καὶ πάλι δὲν ἀρχίζει ἀπὸ Κ, μοῦ φέρθηκε πολὺ καλά, ἀσυνήθιστα γιὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος. ὁ Κωνσταντῖνος ἔκανε σὰ χαρούμενο κουτάβι. καὶ κάποια ὥρα μοῦ ἄνοιξε τὴν καρδιά του· «Καίγομαι, ἀδελφέ, καίγομαι. μοῦ ἔρχεται νὰ πέσω στὸ πηγάδι» (ἡ μονὴ ἔχει στὴν αὐλή της τὸ πιὸ βαθὺ πηγάδι τοῦ Ἁγίου Ὄρους, πολὺ βαθύ). «καίγομαι, καίγομαι. κάθε μέρα κι ὅλη μέρα καὶ τὶς νύχτες στὰ ὄνειρά μου ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται σὲ γυμνὴ γυναῖκα, παίρνοντας τὸ κορμὶ καὶ τὴ μορφὴ τῆς γυναικός μου, καὶ μὲ πειράζει καὶ μὲ προκαλεῖ ἀβάσταχτα νὰ τὸν πορνεύσω. μὲ βασανίζει τόσο πολύ, ποὺ μοῦ ἔρχεται νὰ πέσω στὸ πηγάδι. κι ἂν δὲν ἔπεσα ἀκόμη, εἶναι γιατὶ μὲ κρατοῦν οἱ προσευχὲς τοῦ γέροντος. τὸ χειμῶνα βάζω χιόνι καὶ πάγο στὰ γεννητικά μου ὄργανα, καὶ πάλι δὲν καταπραΰνονται οἱ ἐπαναστάσεις τῆς σαρκός. καίγομαι, ἀδελφέ, καίγομαι». (ὁ ἄλλος στὴν Αἴγυπτο, ποὺ δὲν ἔχει πάγο, ἔβαζε πυρακτωμένο σίδερο!). πρέπει νὰ χλώμιασα ἀπὸ τὴν τρομάρα μου γιὰ τὸ πηγάδι. μοῦ ἦρθε νὰ τοῦ πῶ· «Βλάκα! πέτα τὰ ῥάσα σου καὶ τὰ καλογεριλίκια σου τὰ βλάσφημα, πέτα καὶ τὶς ξεμωραμένες «μετασχηματισμένες» σατανολογίες σου, πᾶνε πᾶρε τὴ γυναῖκα σου, κοιμήσου μαζί της καὶ χόρτασέ την, μάζεψε καὶ τὰ παιδιά σου ποὺ τὰ πέταξες ζωντανά, καὶ ἀπολάμβανε τὴ γυναῖκα σου, *ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν (=ἀγαμησίαν) ὑμῶν* (Α΄ Κο 13,6). ἀλλ' ἤξερα ὅτι μιλάω σ' ἕναν ἄνθρωπο ξένου θρησκεύ-

ματος, ποὺ δὲν θὰ μὲ πιστεύσῃ, καὶ θὰ καταπατήσῃ σὰ σκύλος καὶ σὰ γουρούνι τὸ χριστιανικὸ λόγο μου (Μθ 24,1 - 2) προσθέτοντας στὸ ῥεπερτόριό του ἄλλη μία βλασφημία· καὶ τοῦ μίλησα πιὸ ἄτονα· «Μήπως δὲν ἔπρεπε νὰ χωρίσετε μὲ τὴ γυναῖκα σου μήτε νὰ ἐγκαταλείψετε τὰ παιδιά σας; ποῦ εἶναι τὰ παιδιά σας;». μοῦ λέει· «Ὄχι ὄχι, ἀδελφέ, μὴ λὲς τέτοια λόγια. αὐτὰ ὅλα ἔγιναν μὲ τὴν εὐλογία τοῦ γέροντος. εἶναι φωτισμένος ἀπὸ τὸ θεό, δὲν κάνει λάθος. καὶ τὰ παιδιά μου δὲν ξέρω ποῦ εἶναι, ἀλλ' εἶναι στὰ χέρια τοῦ θεοῦ». «Τὰ βλέπεις;». «Ὄχι ὄχι, ἀδελφέ, δὲν κάνει νὰ τὰ δῶ, δὲν εἶναι εὐλογημένο, οὔτε ἡ μητέρα τους τὰ βλέπει, δὲν εἶναι σωστό, φορέσαμε τώρα τὸ ἀγγελικὸ σχῆμα» (=τὸ μοναχικὸ ῥάσο). γιὰ πολλοστὴ φορὰ βεβαιώθηκα γιὰ τὸ πόσο ξένος πρὸς τὴ Χριστιανικὴ πίστι εἶναι ὁ μοναχισμός, αὐτὸ τὸ καταραμένο, τὸ θεοκατάρατο θρήσκευμα. τοῦ λέω· «Ἡ γυναίκα σου τί κάνει; τὴ βλέπεις;». «Ὄχι ὄχι, ἀδελφέ, δὲν εἶναι σωστό, εἶναι μεγάλη ἁμαρτία, φοροῦμε τὸ ἀγγελικὸ σχῆμα τώρα. καὶ μὴν τὴν ξαναλὲς «γυναῖκα μου», εἶναι ἁμαρτία. ἐγὼ ἔφταιξα, ποὺ τὴν εἶπα προηγουμένως ἔτσι, ἀλλ' ἤθελα μόνο νὰ σοῦ δώσω νὰ καταλάβῃς γιὰ ποιά μιλάω. μὴν τὴν ξαναποῦμε ὅμως ἔτσι, εἶναι μεγάλη ἁμαρτία. τὰ παιδιά δὲν τὰ βλέπει οὔτ' ἐκείνη, δὲν εἶναι σωστό· εἶναι μεγάλη ἁμαρτία. φοροῦμε τὸ ἀγγελικὸ σχῆμα τώρα. ἐκείνη διακονεῖ τὸ γέροντα. ὅταν ὁ γέροντας πηγαίνῃ σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστήρι». (κάθε Ἁγιορείτης ἡγούμενος ἔχει ἔξω κι ἕνα τοὐλάχιστο γυναικεῖο μοναστήρι, συνήθως στὸν περιαστικὸ χῶρο Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὅπου ἔχουν εὔκολη πρόσβασι τὰ κορίτσια αὐτῶν τῶν πόλεων, καὶ στὴ Χαλκιδικὴ καὶ σὲ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, ὅπου τ' Ἁγιορείτικα μοναστήρια ἔχουν μετόχια (μεγάλες ἐκτάσεις γῆς μὲ ναοὺς καὶ ἄλλα κτήρια), ὅπως λ.χ. οἱ Η.Π.Α. ἔχουν τὸ Γκουαντανάμο στὴν Κούβα. τὰ καλοκαίρια, Ἰούλιο καὶ Αὔγουστο, ὁ γέροντας βρίσκεται στὸ «ἄβατον γυναιξὶν» Ἅγιον Ὄρος, γιὰ νὰ δέχεται τὰ προσκυνήματα τῶν χατζητουριστῶν ἐκεῖ στὸ «Περιβόλι τῆς Παναγίας», ἀφοῦ ἄλλωστε καὶ τὰ κοριτσόπουλα τῶν πόλεων δὲν βρίσκονται τὸ καλοκαίρι στὶς πόλεις, γύρω ἀπὸ τὶς ὁποῖες φυλλομανοῦν τὰ γυναικεῖα μοναστήρια του, ἀλλὰ σὲ διακοπὲς μὲ τοὺς γονεῖς των, τοὺς δὲ ἄλλους δέκα μῆνες τοῦ ἐνιαυτοῦ παραχειμάζει στὰ γυναικεῖα μοναστήρια του, δεχόμενος τὶς διακονίες (=περιποιήσεις) τῶν νεαρῶν καλογραιῶν καὶ καλλιεργώντας τὰ ἀστικὰ κοριτσόπουλα). καὶ ἡ γυναίκα τοῦ Κωνσταντίνου ἦταν, ὅπως εἶπα, ὄμορφη. σήμερα βέβαια εἶναι γύρω στὰ 80, ἂν ζῇ. τί ἀντίχριστο πρᾶγμα αὐτὸς ὁ μοναχισμός, θεέ μου! μόνο ποὺ κατὰ τὸ Βαγγέλη Β΄, ὅποιος πῇ κάτι ἐναντίον τοῦ μοναχισμοῦ, εἶναι αἱρετικός. δὲν μποροῦσε νὰ μὴν τὸ ἔχῃ κάνει ἔτσι αὐτὸς ὁ θεός; ἐννοῶ ὁ θεὸς τῶν μοναχῶν, ὁ διάβολος. ἀπὸ τότε δὲν ξαναεῖδα τὸν Κωνσταντῖ-

νο ποτέ. τὸν ἀποχαιρέτησα λέγοντάς του· «Ὁ Κύριος νὰ σὲ φωτίσῃ. ἀλλιῶς κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ σὲ βοηθήσῃ». καὶ μοῦ εἶπε· «Ἀδελφέ μου, σ' εὐχαριστῶ». φυσικὰ ὁ καθένας μας ἐννοοῦσε ἄλλο.

Μετὰ μερικὰ ἀκόμη χρόνια σὲ φιλικό μου σπίτι εἶδα στὴν τηλεόρασι ἕνα σχετικὸ ῥεπορτάζ, ποὺ νὰ σοῦ κόβεται τὸ αἷμα. δημοσιογράφος βοήθησε δυὸ μοναχὲς νὰ φύγουν ἀπὸ ἕνα μοναστήρι καὶ νὰ πετάξουν τὰ ῥάσα τους. ἦταν οἱ δυὸ κόρες τοῦ Κωνσταντίνου, γυναῖκες πιά. πικρία κατὰ τῶν γονέων, τῶν γερόντων, τῶν γεροντισσῶν, τοῦ μοναχισμοῦ. καταπληκτικώτερα τὰ λεγόμενά τους. μέχρι τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἔγκλειστες στὸ μοναστήρι, δὲν εἶχαν δῆ ἄντρα καὶ δὲν ἤξεραν ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἄντρες καὶ γυναῖκες, δύο φῦλα. «Κι ὁ παπᾶς ποὺ σᾶς λειτουργοῦσε;». «Μόνον αὐτὸν ἔχουμε δῆ, ἀλλὰ νομίζαμε ὅτι ἦταν σὰν ἐμᾶς, γυναίκα, μιὰ γερόντισσα ποὺ ἔχει στὸ σαγόνι τρίχες». «Στὰ λειτουργικὰ βιβλία δὲν ἀκούγατε Ὁ Ἀδάμ, ὁ Ἀβραάμ, ὁ Μωϋσῆς, ὁ Δαυΐδ, ὁ Χριστός, ὁ ἅγιος Ἰωάννης, κι ἔπειτα Ἡ Παναγία, ἡ ἁγία Μαρῖνα;». «Δὲν ξέραμε γιατί λέγονται Ὁ καὶ Ἡ· νομίζαμε ὅτι ἔτσι εἶναι τ' ὄνομά τους». θυμοῦμαι ποὺ ἡ μία, ὅπως καθόταν δίπλα στὸ δημοσιογράφο, συχνὰ ἔπεφτε ἐπάνω του καὶ κολλοῦσε, κι ἐκεῖνος, παρ' ὅλο ποὺ ἦταν ἀχρίστιανος καὶ κυνικός, ἀποτραβιόταν τρομαγμένος. κι ὅταν ἐκείνη τὸ ξανάκανε πολλὲς φορές, τῆς εἶπε· «Μὴν τὸ κάνῃς αὐτό, σὲ παρακαλῶ»· κι ἐκείνη τοῦ εἶπε· «Γιατί; μοῦ ἀρέσει πολύ». μείναμε ἄναυδοι· νομίζω, κι ὅλος ὁ κόσμος ποὺ παρακολουθοῦσε τὴν ἐκπομπή. τὰ κορίτσια δὲν εἶχαν ἀντίληψι αἰδοῦς. δὲν ἦταν κάτι τὸ πορνικό, ἀλλὰ κάτι τὸ πρωτόγονο κι ἀθῷο καὶ συνάμα ἀλλόκοτο. θυμήθηκα ἕνα μασάλι ποὺ εἶχα ἀκούσει στὸ Ἅγιον Ὄρος. ὅτι Ἁγιορεῖτες καλογέρεψαν ἕνα νήπιο ἀγόρι, ποὺ πῆγε ἐκεῖ μὲ τὸν πατέρα του. κι ἔκριναν νὰ μὴν τοῦ μιλήσουν ποτὲ γιὰ θηλυκὸ γένος καὶ γυναῖκα. ἐκεῖ εἶναι πολὺ εὔκολο αὐτό, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν γυναῖκες καὶ θηλυκὰ ζῷα, τοὐλάχιστο μεγάλα, οὔτε ναοὶ καὶ εἰκόνες μὲ ἅγιες πλὴν τῆς «Παναγίας. γι' αὐτὸ καὶ οἱ νεαροὶ καλόγεροι, ὅταν στὸν ὕπνο τους ἔχουν ὀνειρώξεις μ' ἐκσπερμάτωσι, πολλὲς φορὲς ἔχουν ὡς σεξουαλικὸ στόχο ἢ τὴν Παναγία ἢ ἕναν καλόγερο. μοῦ τὸ ἔχει πῆ αὐτὸ Ἁγιορείτης ἐξομολόγος τῶν μοναχῶν, προσθέτοντας· «Δὲν ξέρω τί νὰ τοὺς κάνω». δὲν θὰ πῶ ἐδῶ τὸ ὑπόλοιπο τῆς συζητήσεώς μας. πάντως κατάλαβα πολὺ καλὰ ὅτι κι αὐτὸ εἶναι μιὰ συνέπεια τοῦ *ἀβάτου.* τὸ παιδὶ ἄκουγε μόνο γιὰ ἀνθρώπους (=ἄντρες) καὶ γιὰ θεό, ἀγγέλους, ἁγίους, καὶ διάβολο. καὶ τοῦ ἔλεγαν ὅτι ὁ διάβολος εἶναι κακὸς ἄσχημος κι ἐπικίνδυνος. κι ἐγὼ ἀπορῶ πῶς ἄκουγε τὴ λέξι «Παναγία», ποὺ στὸ Ἅγιον Ὄρος ἀκούγεται τόσο πολύ. τέλος πάντων. μιὰ φορὰ λοιπὸν τὸ παιδὶ σ' ἐφηβικὴ ἡλικία βγῆκε ἀπὸ τ' Ἅγιον Ὄρος μαζὶ μὲ ἄλλους μοναχοὺς καὶ ἔξω εἶδε κοπέλλες.

δὲν χόρταινε νὰ τὶς βλέπῃ, πήγαινε ἀμέσως κοντά τους, καὶ δὲν ἔλεγε νὰ ξεκολλήσῃ. τοὺς ῥώτησε δέ· «Τί εἶναι αὐτός;». τοῦ λένε· «Αὐτὸς εἶναι ὁ διάβολος. φύγε μακριά». καὶ τοὺς λέει· «Γιατί μοῦ λέγατε ψέμματα, ὅτι ὁ διάβολος εἶναι κακὸς ἄσχημος κι ἐπικίνδυνος; δὲν εἶναι κακός· εἶναι καλός· καὶ ὄμορφος· καὶ δὲν σᾶς πιστεύω ὅτι θέλει τὸ κακό μου». ἔτσι ἔνιωθαν καὶ οἱ δυὸ κόρες τοῦ Κωνσταντίνου. μετὰ ἄλλα 20 χρόνια ἔμαθα ὅτι ἡ μία κόρη του εἶναι παντρεμένη μὲ παιδιά. γιὰ τὴν ἄλλη δὲν ἔμαθα. οὔτε γιὰ τοὺς γονεῖς τους ἔμαθα τίποτε.

Οἱ μοναχόφιλοι εἶναι τύποι ὑπερβολικὰ ἀφελεῖς, ἀκριβῶς σὰν ἐκείνους τοὺς αἱρετικοὺς ποὺ χάφτουν ὅτι «ἡ δευτέρα παρουσία ἔγινε τὸ 1914», κι ὅτι δὲν πρέπει νὰ αἱμοδοτοῦν, «ἐπειδὴ καὶ τὰ 300 γραμμάρια αἵματος ποὺ δίνονται σὲ κάθε αἱμοδοσία, εἶναι μέρος τῆς ψυχῆς, καὶ ὁ Ἰεχωβὰ δὲν ἐπιτρέπει νὰ περάσῃ ἕνα μέρος τῆς ψυχῆς ἀπὸ ἕναν σὲ ἄλλον. δὲν ἔχουν τὴ νοημοσύνη νὰ σκεφτοῦν ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος χάνει κάθε μέρα ἕνα μέρος τοῦ αἵματός του κατὰ τὴ φυσιολογικὴ αἱμοκάθαρσι ποὺ κάνουν τὰ νεφρά του, καὶ γι' αὐτὸ τὰ οὖρα εἶναι κίτρινα· ἀπὸ τὸ κόκκινο αἷμα ποὺ ἀποβάλλεται κατὰ τὴν καθημερινὴ φυσιολογικὴ αἱμοκάθαρσι. δὲν τοὺς κόβει νὰ καταλάβουν ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν παλαβωμάρα ποὺ πιστεύουν, πρέπει νὰ πίνουν τὰ οὖρα τους, γιὰ νὰ μὴν χάνουν κάθε μέρα ἕνα ἀξιόλογο μέρος τῆς ψυχῆς των! καὶ οἱ γυναῖκες ποὺ χάνουν ἀρκετὸ αἷμα κατὰ τὴ φυσιολογικὴ περιοδικὴ αἱμορραγία τους, πρέπει γιὰ «τὸν ἴδιο λόγο» νὰ πίνουν καὶ νὰ γλείφουν αὐτὸ τὸ αἷμα τους! δὲν καταλαβαίνουν ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ δοξασία τους καὶ «ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ 1914» εἶναι τὲστ νοημοσύνης, ποὺ τοὺς κάνουν τ' ἀφεντικά τους, ἐπειδὴ ἐκεῖνα τὰ μακρινὰ ἀπατεωνικὰ ἀφεντικά τους εἶναι ἀσύλληπτοι ἀπατεῶνες ποὺ τοὺς φιλοτιμοῦν νὰ αἱμορραγοῦν ἀπὸ «λογικὰ ποσὰ χρημάτων», ποὺ τοὺς ἀπορροφοῦν, γιὰ νὰ πλουτίζουν ἐκεῖνοι. ὑπάρχουν κι ἄλλες αἱρέσεις σὰν τὴν αἵρεσι αὐτὴ καὶ τὴν αἵρεσι τοῦ μοναχισμοῦ, ὅπου κάποιοι ἀσύλληπτοι ἐπιτήδειοι ἐπιβουλεύονται κάποιους μικρονοϊκούς, ποὺ τοὺς ἐπιλέγουν μὲ τέτοια «τὲστ μικρονοίας», γιὰ νὰ πλουτίζουν ποτίζοντας τὰ χαϊβάνια μὲ βλακόνερο.

Οὗτος γοῦν ἐστιν ὁ βίος τε καὶ ἡ πολιτεία τῶν τριῶν γνωστῶν μου Ἁγιορειτῶν. γνωρίζω βέβαια καὶ πάρα πολλοὺς ἄλλους. καὶ πιστεύω αὐτὸ ποὺ βλέπω στὶς πηγὲς τὶς ὁποῖες ἐρευνῶ, ὅτι ὁ μοναχισμὸς εἶναι ἕνα εἰδωλολατρικὸ θρήσκευμα πολὺ ἀρχαιότερο ἀπὸ τὴ Χριστιανικὴ πίστι κι ἐκκλησία. κι ὅτι ἀπὸ τὸν Δ΄ αἰῶνα ἔχει ἐμβολίσει τὸ Χριστιανισμό, ἀργότερα δὲ ἐμβόλισε καὶ τὸ ἰσλάμ. προχριστιανικὴ κατάρα στὴν ἀνθρωπότητα γνωστὴ καὶ στὸν Ὅμηρο (Π 235).

20. Νέον Λειμωνάριον

(Ἅγιον Ὄρος Ἄθως)

Ἐπισκέφτηκα τὸ Ἅγιον Ὄρος τῆς Χαλκιδικῆς 36 φορὲς μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1960 - 1993 σ' ὅλους τοὺς μῆνες τοῦ ἔτους –δυὸ φορὲς μὲ χιόνια– ἀλλὰ κυρίως τοὺς θερινοὺς μῆνες Ἰούνιο - Σεπτέμβριο. διέμεινα σ' αὐτὸ ἀθροιστικὰ 1 ἔτος καὶ 2 μῆνες. οἱ δυὸ μακρότερες παραμονές μου διήρκεσαν 30 καὶ 32 μέρες (Ἰούλιος - Αὔγουστος 1960 καὶ Ἰούλιος - Αὔγουστος 1977), ἐνῷ οἱ ἄλλες 34 φορὲς διήρκεσαν κατὰ μέσον ὅρο 10 - 11 μέρες. ἔχω ἐπισκεφθῆ ὅλ' ἀνεξαιρέτως τὰ μοναστήρια, καὶ τὶς σκῆτες (χωριά), κι ἔχω διανυκτερεύσει σχεδὸν σὲ ὅλα. ἔχω δῆ ὅλα τὰ κελλιὰ (βίλλες), ἔχω μπῆ σὲ πολλά, κι ἔχω διανυκτερεύσει σὲ ἀρκετά. δὲν ὑπάρχει μέρος τῆς χερσονήσου κατοικημένο ἢ ἀκατοίκητο ποὺ δὲν πῆγα. ἀνέβηκα δύο φορὲς στὴν κορυφὴ τοῦ Ἄθω πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου καὶ εἶδα ἀπὸ κεῖ τὸν ἥλιο ν' ἀνατέλλῃ μέσα ἀπὸ τὴ θάλασσα, καὶ εἶδα ἀπὸ τὸν Ἄθω τὴ Λῆμνο τὴ Θάσο καὶ τὸ Παγγαῖο, κι ἄλλοτε (1974) ὡς ἐπίστρατος ἴλαρχος εἶδα κι ἀπὸ τὴ Λῆμνο τὸν Ἄθω καὶ τὸν Ὄλυμπο πολλὲς φορές. τὸν Αὔγουστο τοῦ 1977 ἔκανα τὸ γῦρο ὅλης τῆς χερσονήσου Ἀκτῆς (= Ἁγίου Ὄρους) πεζὸς καὶ μόνος σὲ 12 μέρες καὶ βγῆκα ἀπ' αὐτὴ νύχτα σὲ 5 ὧρες (0 - 5 π.μ.). ἐπειδὴ οἱ πύλες τῶν μονῶν τὴ νύχτα δὲν ἀνοίγουν, εἶχα κοιμηθῆ νωρὶς στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα ποὺ εἶναι κοντὰ στὸ σερβικὸ μοναστήρι Χελαντάρι καὶ τὰ μεσάνυχτα μὲ ξύπνησαν καὶ ξεκίνησα· καὶ βγῆκα στὰ Νέα Ῥόδα. τὶς περισσότερες φορὲς πῆγα στὸ Ὄρος γιὰ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα· ἀναχρονολόγησι καὶ φωτογράφησι ἀρχαίων χειρογράφων. οἱ περισσότεροι Ἁγιορεῖτες, ἀπὸ κείνους ποὺ ἔχουν ζήσει ἐκεῖ πάνω ἀπὸ μισὸ αἰῶνα, δὲν γνωρίζουν τὸ Ἅγιον Ὄρος ὅσο τὸ γνωρίζω ἐγώ.

1

Πρώτη φορὰ πῆγα στὸ Ἅγιον Ὄρος στὶς 20 - 7 - 1960 καὶ βγῆκα στὶς 24 - 8 - 1960. ὅλο τὸ μῆνα ἔμεινα στὸ κελλὶ Εὐαγγελισμὸς ἔξω ἀπὸ τὶς Καρυές, ὅπου μετέφρασα ἀπὸ τὴ λατινικὴ τὸ ἔργο τοῦ Σύρου Μωϋσῆ Βαρ Κηφᾶ «Περὶ παραδείσου» (PG 111). φιλοξενήθηκα ἀπὸ τὴν τριμελῆ συνοδία τοῦ γέροντος μοναχοῦ Ἰωακὶμ Μπαλάση. τὴ συνοδία ἀποτελοῦσαν ὁ γέροντας αὐτός, Πελοποννήσιος ἡλικίας 75 ἐτῶν, ὁ μοναχὸς Ἀνδρέας Θεοφυλακόπουλος, Πελοποννήσιος 60 - 65 ἐτῶν, γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας (= τῆς κυβερνήσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους) καὶ καθηγητὴς τῆς μουσικῆς στὴν Ἀθωνιάδα σχολή, κι

ὁ μοναχὸς Θεόδωρος Σκρέκας, Μακεδὼν περίπου 30 ἐτῶν, ξυλογλύπτης, ἄντρες ἔντιμοι ἁγνοὶ καὶ θεοφοβούμενοι. μὲ φιλοξένησαν μὲ ἀγάπη, ὁ δὲ γέροντας ἤθελε νὰ μὲ κρατήσῃ γιὰ μοναχὸ στὴ συνοδία του. ἐπειδή, ὅπως τοῦ εἶπα ἐξ ἀρχῆς, ἐγὼ δὲν ἤθελα –ἤμουν ἤδη 19 ἐτῶν καὶ δευτεροετὴς φοιτητὴς τῆς φιλολογίας–, ὁ γέροντας μοῦ εἶπε· «Τοὐλάχιστο ἐπίτρεψέ μου νὰ σ' ἀποκαλῶ μ' ἕνα μοναχικὸ ὄνομα». δέχτηκα γελώντας καὶ μὲ φώναζε Καισάριον, «ἐπειδὴ ἤμουν λόγιος σὰν τὸν Καισάριο Δαπόντε», ὅπως μοῦ ἐξήγησε. μία μόνο φορὰ σ' ἕνα μικρὸ ἀτύχημα, ποὺ χρειάστηκε τὴν ἐπείγουσα βοήθειά μου, μὲ φώναξε «Κωνσταντῖνε, τρέχα, Κωνσταντῖνε!». καὶ τὸν πείραζα· «Στὰ πολὺ σοβαρὰ μὲ φωνάζεις Κωνσταντῖνο!». κατὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ὁ γέροντας Ἰωακὶμ μοῦ εἶπε πολλὰ καὶ ὄχι καλὰ πράγματα γιὰ κάποιον γείτονά του νέο μοναχό, ποὺ εἶχε καρῇ πρὶν 3 χρόνια, περιβόητο ἀργότερα γιὰ τὸ ὅτι «προφήτευε, θαυματουργοῦσε, καὶ μιλοῦσε μὲ σαῦρες φίδια καὶ ἄλλα ζωῦφια», ὅπως μιλοῦν δυὸ γειτόνισσες.

Εἶχα φτάσει μ' ἕνα μικρὸ καραβάκι στὸ λιμάνι τῆς Δάφνης, ἀκριβῶς ὅταν κόντευε νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος. ἄφησα, κατὰ τὶς ὁδηγίες ποὺ εἶχα, τὴ βαλίτσα μου σ' ἕνα παντοπωλεῖο (θὰ μοῦ τὴν ἔφερναν τὴν ἄλλη μέρα), ἔκοψα γι' αὐτοπροστασία μιὰ χοντρὴ καὶ βαρειὰ ῥάβδο, καὶ χωρὶς βάρη πῆρα τὸ μονοπάτι γιὰ τὶς Καρυές. δρόμος τότε ἁμαξιτὸς καὶ αὐτοκίνητο δὲν ὑπῆρχαν στὸ Ὄρος. στὴν πορεία ἀπέφυγα ἀπὸ μακριὰ μὲ παράκαμψι δυὸ διαβάτες, ποὺ κατέβαιναν, μοναχὸ καὶ λαϊκό, ἐπειδὴ μοῦ εἶχαν πῆ ὅτι ὑπάρχουν στὸ Ὄρος «ἄνθρωποι πολὺ ἐπικίνδυνοι», κι ἐγὼ νόμισα κλέφτες. ἔφτασα στὶς Καρυὲς μόνο σὲ μία ὥρα, ἀντὶ γιὰ δύο, ὅταν σουρούπωνε. εἶδα μόνο ἕνα μοναχὸ τσαγκάρη, ποὺ ἔκλεινε τὸ ἐργαστήριό του κι ἀνέβαινε στὸ γάιδαρό του, γιὰ νὰ πάῃ στὸ κελλί του. τὸν ῥώτησα γιὰ τὸ κελλὶ Εὐαγγελισμός, καὶ μοῦ εἶπε νὰ τὸν ἀκολουθήσω. τὸν ἀκολούθησα, καὶ σὲ μιὰ διακλάδωσι μοῦ εἶπε· «Ἐγὼ τώρα πάω δεξιά, ἐσὺ πήγαινε ἀριστερά, καὶ σὲ λίγο φτάνεις ἐκεῖ ποὺ θέλεις». ἔφτασα στὸ κελλὶ Εὐαγγελισμὸς σὲ πέντε λεπτά· ἦταν πιὰ νύχτα. χτύπησα τὴ σιδερένια αὐλόπορτα, κι ἀφοῦ ἀπὸ μέσα μὲ ῥώτησαν ποιός εἶμαι, μοῦ ἄνοιξαν. ἐπειδὴ εἶχα ἀργήσει, ὁ γέροντας δὲν μὲ περίμενε πιά. μόλις μὲ εἶδε μὲ ῥώτησε γεμάτος ἀγωνία· «Μόνος σου ἦρθες;». «Ναί». «Κύριε, ἐλεήσον! πῶς τόλμησες;!». καὶ γονατίζοντας εὐχαρίστησε τὸ θεὸ μεγαλοφώνως. ἀπάντησα· «Μὰ δὲν ἦταν τίποτε! ἀγρότης εἶμαι». «Νὰ εὐχαριστᾷς τὸ θεό». ἀργότερα ἔμαθα γιατί ἦταν τόσο ταραγμένος.

Ὅταν ἤθελα ν' ἀγοράσω κόλλες ἢ στυλό, ἔλεγα νὰ πεταχτῶ γιὰ δέκα λεπτὰ μέχρι τὶς Καρυές, ἀλλ' ὁ γέροντας δὲν μ' ἄφηνε. ἐπέμενε, καὶ τὸν ἄκουγα. μ' ἕνα τηλεφώνημά του, μοῦ τἄφερνε ὁ μοναχὸς Ἀνδρέας. εἶχαν τηλέφωνο μὲ μπαταρία. καὶ μιὰ φορά, παρ' ὅλη τὴν ἐπι-

μονή μου, πῆγε καὶ μοῦ τἄφερε πεζὸς ἀπὸ τὶς Καρυὲς ὁ ἴδιος ὁ γέροντας. κι ὅταν στὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἤθελα νὰ κουρευτῶ, μὲ συνώδευσε στὶς Καρυὲς καὶ περίμενε στὸ κουρεῖο, μέχρι νὰ κουρευτῶ. παραξενεύτηκα καὶ ῥώτησα· «Γιατί αὐτὴ ἡ προστασία;». δὲν ἤθελε νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ στὴν ἐπιμονή μου ὑποχώρησε καὶ μοῦ εἶπε· «Εἶσαι ἄντρας καὶ δὲν πρέπει νὰ σκανδαλιστῇς ἀπ' αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ». τοῦ λέω· «Δὲν σκανδαλίζομαι ποτὲ ἀπὸ τίποτε». μοῦ λέει· «Ἐδῶ στὸ Ἅγιον Ὄρος δυστυχῶς ὑπάρχουν ἀρσενοκοῖτες καὶ σοδομῖτες. κι ἐπιτίθενται σὲ νέους ἢ προσπαθοῦν νὰ τοὺς ἐρεθίσουν καὶ νὰ τοὺς πείσουν σὰν πόρνες. ξέρω ὅτι μπορεῖς ν' ἀμυνθῇς καὶ δὲν θὰ πεισθῇς ἀπὸ μιὰ πρόκλησι· ἀλλ' ἂν ἀντιμετωπίσῃς ἕνα τέτοιο φαινόμενο, θὰ ταραχθῇς πολύ» (ἤθελε νὰ πῇ «θὰ σοκαριστῇς»). ἔμεινα κατάπληκτος· καὶ γιὰ τὸν ἐνδοιασμό του νὰ μοῦ μιλήσῃ γι' αὐτό, καὶ γιὰ τὴν εἰλικρίνειά του ἔπειτα, καὶ γιὰ τὸ ὅτι στὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπάρχουν τέτοιοι. δὲν σκανδαλίστηκα βέβαια καθόλου. ἤξερα πλέον ὅμως καὶ ἀπὸ πηγὴ σοβαρὴ αὐθεντικὴ καὶ ὑπεύθυνη. τότε μοῦ διηγήθηκε καὶ γιὰ τὸ μοναχὸ ποὺ ἀργότερα μιλοῦσε μὲ τὰ ζωῦφια.

Τὶς δυὸ τελευταῖες ἡμέρες θέλησα νὰ δῶ καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος· καὶ συνταξίδεψε μαζί μου μέχρι τὰ Κατουνάκια, εἶδα ὅλη τὴ χερσόνησο ἀπὸ τὸ μέσα μέρος, φιλοξενηθήκαμε μιὰ νύχτα σὲ κελλὶ γνωστῶν του μοναχῶν, τῶν Θωμάδων, καὶ τὸ πρωῒ ἐπιστρέψαμε στὴ Δάφνη, ἀπ' ὅπου μὲ ξεπροβόδισε γιὰ ἔξω.

2

Ἦταν μᾶλλον τὸ 1963, ὅταν, καθὼς ἤμασταν στὴν ἀποβάθρα τῆς Δάφνης πολλοί, πλησίασε στὴν ξηρὰ περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐπιτρεπόμενο *(βολὴ τόξου)* ἕνα καράβι μὲ γυναῖκες ποὺ ἔκανε τὸν περίπλου τῆς χερσονήσου. σὲ τέτοιες περιπτώσεις ἄλλες φορές, ποὺ ἔτυχα σὲ μοναστήρια, εἶδα μοναχοὺς νὰ περιεργάζονται τὶς γυναῖκες μὲ κυάλια. τότε στὴ Δάφνη κάποιοι γέροι μοναχοὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν ἐξωργισμένοι στὸν καραβοκύρη «Μακριά! πιὸ πέρα! πολὺ πλησίασες!». κι ἕνας λαϊκός, ἐργάτης ἀπὸ κείνους ποὺ ἐργάζονται χρόνια στὸ Ἅγιον Ὄρος, εἶπε στὸ διπλανό του πάλι τέτοιον ἐργάτη· «Τὸ ἀπὸ μπροστὰ τοὺς πειράζει! τὸ ἀπὸ πίσω δὲν τοὺς πειράζει!».

3

Γύρω στὸ 1975 ἤμουν σὲ μιὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους μὲ τρεῖς βοηθοὺς γιὰ φωτογράφησι ἀρχαίων χειρογράφων. ἦταν ἐκεῖ ἕνας νεαρὸς μοναχὸς πολὺ κινητικὸς καὶ μὲ μιὰ ἀλογοουρὰ ποὺ περπατώ-

ντας ὅπως περπατοῦσε τὴν κουνοῦσε πέρα δῶθε μὲ πολλὴ θηλυπρέπεια. ὅλοι τὸν ἔλεγαν ὑποκορίζοντας τ' ὄνομά του· σὰ νὰ ὠνομαζόταν λ.χ. Παναγιώτης, ἀλλὰ τὸν ἔλεγαν Παναγιωτούλα· ὅπως στοὺς Ἑταιρικοὺς διαλόγους τοῦ Λουκιανοῦ καὶ σ' ἄλλα ἀρχαῖα πορνογραφικὰ κείμενα οἱ πόρνες λέγονται μὲ οὐδέτερα ὑποκοριστικὰ *Γλυκέριον Κλωνάριον Μύρτιον Μουσάριον.* ἐκεῖ ποὺ φωτογράφιζα, καὶ μερικοὶ λαϊκοί, ὑλοτόμοι τοῦ μοναστηριοῦ καὶ ἄλλοι ἐργάτες, χάζευαν, ἦρθε ὁ νεαρὸς θηλυπρεπής, τάχα γιὰ νὰ χαζεύῃ, καὶ ὅλο σκουντοῦσε ἕναν ἐργάτη κι ἔπεφτε ἐπάνω του καὶ τριβόταν προκαλώντας τον. κι ὁ ἐργάτης τοῦ λέει· «Ἄσε με, σήμερα ἔχω τὰ ῥοῦχα μου» (=ἔχω τὴν περίοδό μου, δὲν εἶμαι πρόσφορος γιὰ τέτοια)! οἱ ἄλλοι ἐργάτες κι ὁ μοναχὸς ποὺ ἐπιτηροῦσε τὴ φωτογράφησι μόνο γέλασαν. οἱ βοηθοί μου ἔμειναν κατάπληκτοι. κατάπληκτος ἔμεινα κι ἐγώ, ὅταν ἕνας ἀπὸ τοὺς βοηθούς μου μοῦ ἐξήγησε τί σήμαινε «ἔχω τὰ ῥοῦχα μου».

4

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1978 ἔκανα τὸ λάθος νὰ πάρω μαζί μου στο Ἅγιον Ὄρος τρία δεκατετράχρονα παιδιά, μαθητάς μου σὲ κατηχητικά. ἡ ἐπιλογή τους ἦταν βράβευσι γι' ἀνελλιπῆ παρακολούθησι τῶν μαθημάτων μου. ὅταν ἐπισκεφτήκαμε τὴ μονὴ Διονυσίου, ζοῦσε τότε ἐκεῖ ἕνας προκοινοβιακὸς μοναχὸς Εὐστράτιος, 50 - 60 ἐτῶν, πολὺ μάγκας, μανιώδης καπνιστής, καὶ μὲ τὸ μουστάκι του στριφτὸ καὶ ἀνωφερές, πρωτοφανὲς γιὰ μοναχὸ ἢ κληρικό. τῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν τὰ μουστάκια εἶναι πάντοτε κατωφερῆ, οὐδέποτε εἶναι ἀνωφερῆ καὶ στριφτὰ σὰν τῶν καπεταναίων. ἀσφαλῶς δὲν εἶχα καλὴ γνώμη γιὰ κεῖνο τὸ μοῦτρο μὲ τὰ κιτρινισμένα ἀπὸ τὸ τσιγάρο μουστάκια καὶ δάχτυλα, ἀλλὰ δὲν εἶχα φανταστῆ κι ἐκεῖνο ἀκριβῶς ποὺ ἦταν.

Καθὼς ἔστρωναν τὴ μεσημβρινὴ τράπεζα, ἐγὼ μὲ τὰ τρία παιδιὰ βοηθούσαμε. ὁ πάτερ μάγκας, δοχειάριος ἐκείνη τὴ χρονιά, δηλαδὴ ἀποθηκάριος τροφίμων καὶ σιτιστής, κάλεσε τὰ παιδιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν στὴν ἀποθήκη. καὶ καθὼς ἐκεῖνα πῆγαν πρόθυμα, τ' ἀκολούθησα κι ἐγώ. γυρίζει ο μουστακαλῆς καὶ μοῦ λέει· «Ἐσένα δὲ σὲ φώναξα, δὲν σὲ χρειάζομαι· μόνο τὰ παιδιά· θὰ κουβαλήσουν καρπούζια». ἔμεινα πίσω, ἀλλὰ μετὰ ἕνα λεπτό, ψυλλιασμένος, ἔσπευσα στὴν ἀποθήκη. καὶ πρὶν περάσω τὴν πόρτα, τὸν ἄκουσα ποὺ ἔλεγε στὰ παιδιά· «Ἂχ ἐσεῖς τὰ ἄτακτα ἀγοράκια! ἔτσι μοῦ ἔρχεται νὰ πάρω μιὰ βρεμένη σανίδα, καὶ νὰ σᾶς δίνω μερικὲς στὰ πισινούδια σας». ταράχτηκα. ἀγνοώντας τον, διατάζω ἄγρια στὰ παιδιά· «Γρήγορα μαζί μου». καὶ μ' ἀκολούθησαν ὑπάκουα. ἦταν ἀθῷα, καὶ δὲν κατάλαβαν τίποτε. πα-

ρὰ τὴ συνήθειά μου τοὺς λέω ἀγριεμένος· «Δὲν θ' ἀπομακρυνθῆτε ἀπὸ κοντά μου ποτέ σας. ὅσο εἴμαστε στὸ Ἅγιον Ὄρος, θὰ εἶστε δίπλα μου, καὶ δὲν θὰ πᾶτε μόνοι σας πουθενά. ἀκόμη καὶ στὶς τουαλέττες θὰ πηγαίνουμε ὅλοι μαζί. τ' ἀκοῦτε;». «Μάλιστα», εἶπαν τρομαγμένα κι ἀπορημένα γιὰ τὴν ἀποτομία μου. ἤμουν ἀνάστατος, καὶ δὲν ἤξερα ἂν πρέπει νὰ τὰ ἐνημερώσω καὶ μέχρι ποιό βαθμό. πρὸς τὸ παρὸν ἀρκέστηκα μόνο στὸ νὰ εἶμαι ἄγριος.

Τὸ βράδυ μᾶς ἔδωσαν ἕνα ἰσόγειο δωμάτιο μὲ τέσσερα κρεβάτια. κοιμήθηκα δίπλα στὴν πόρτα, καὶ τὰ παιδιὰ στὶς ἄλλες τρεῖς γωνίες. Ἰούλιος, ζέστη ἀνυπόφορη. τὰ παιδιὰ κοιμήθηκαν μόνο μὲ τὸ κάτω ἐσώρουχο· ἐγὼ μόνο μ' ἕνα παντελόνι κοντὸ μέχρι τὰ γόνατα. ὑπῆρχε σκοτάδι πηχτό, δὲν ἔβλεπες τὸ δάχτυλό σου, ὅταν σβήσαμε τὴ λάμπα καὶ ξεντυθήκαμε γιὰ νὰ ξαπλώσουμε. κουρασμένους μᾶς πῆρε ὁ ὕπνος ἀμέσως. μὲς στ' ἄγρια μεσάνυχτα ἔτριξαν τὸ μάνταλο τῆς πόρτας καὶ οἱ στρόφιγγες της, καὶ ξύπνησα. δὲν κουνήθηκα. κάποιος εἶχε ἀνοίξει ἀπ' ἔξω τὴν πόρτα, ὅσο εἶναι τὸ πλάτος ἑνὸς ἀνθρώπου, κι ἐρευνοῦσε τὰ κρεβάτια βαρώντας φακό. τὰ παιδιά, ποὺ δὲν εἶχαν ξυπνήσει, ἦταν ξεσκέπαστα κι ἐκεῖνος περιεργαζόταν μὲ τὸ φακὸ τὰ σώματά τους. βαροῦσε φακὸ μόνο στὰ τρία παιδιά. πετάζομαι ὄρθιος σὰν ἐλατήριο καὶ λέγοντας «Ποιός εἶσαι σύ, ῥὲ βρομόσκυλο», ὁρμάω ἐπάνω του. ἐκεῖνος τὄβαλε στὰ πόδια, καὶ τὸν ἀκολούθησα. κυνηγώντας τον κάναμε τὸ μισὸ γῦρο τῆς αὐλῆς γύρω ἀπὸ τὸν κεντρικὸ ναό, τὸ *καθολικόν.* ὅταν ἔφτασε στὸ πρὸς τὸ βουνὸ μέρος τοῦ γύρου, ἐκεῖ ποὺ ὁ γῦρος διακόπτεται ἀπὸ τὸ ἐφαπτόμενο κτήριο καὶ εἶναι μιὰ ψηλὴ σκάλα, τὸν ἔχασα· χώθηκε μέσα στὸ κτήριο. τότε συνειδητοποίησα ὅτι ἤμουν μισόγυμνος, μόνο μ' ἕνα κοντὸ παντελόνι, καὶ κυνηγοῦσα ἕναν καλόγερο μὲς στὴν ἔρημη αὐλὴ μὲς στ' ἄγρια μεσάνυχτα· αὐτὸ ἦταν τὸ ἐξωτερικὸ φαινόμενο· καὶ τρόμαξα. θεέ μου! πόσο μπορεῖ νὰ παρεξηγηθῇ μιὰ ἄσχετη κίνησι! ἔσπευσα στὸ δωμάτιό μου κι ἀσφάλισα τὴν πόρτα μ' ἕνα βαρὺ ῥαβδὶ ὡς ἀντιστήριγμα, γιὰ νὰ μὴν ξαναξυπνήσουμε.

Τὸ πρωῖ πρέπει νὰ ἤμουν πολὺ καὶ ἀνεξήγητα ἄγριος στ' ἀνήξερα παιδιά. μ' ἔβλεπαν σαστισμένα. καὶ τότε ἀναγκάστηκα νὰ τοὺς ἐνημερώσω γιὰ ὅλα. περιέκοψα τὶς ἡμέρες τῆς ἐκδρομῆς μας καὶ ὑποσχέθηκα νὰ μὴν ξαναπάω στὸ Ἅγιον Ὄρος μὲ ἀνήλικα παιδιά. ἡ ἐκδρομὴ ἐκείνη ἦταν ἐφιάλτης.

5

Γύρω στὸ 1980 βρέθηκα στὴν πλατεῖα τῶν Καρυῶν, κοντὰ στὴ χαμηλὴ βρύσι, ἐκεῖ ποὺ φτάνει ὁ δρόμος ἀπὸ τὴ Σκήτη τοῦ Ἁγίου

Ἀνδρέου. μόλις εἶχε σχολάσει ἡ Ἀθωνιάδα, ποὺ τότε ἦταν γυμνάσιο καὶ λύκειο, καὶ ξεχύθηκαν στὴν πλατεῖα οἱ μαθηταί. ἦταν μερικοὶ μαθηταὶ 13 - 15 ἐτῶν, μὲ μακριὰ μαλλιὰ καὶ λυτὲς μποῦκλες, ποὺ ἀνεμίζονταν σὰν κοριτσίστικες, ἀγένεια πρόσωπα φυσικά, μεταξωτὰ κι ἐφαρμοστὰ ῥασάκια καφετιὰ καὶ γαλάζια, καὶ κυρίως μὲ κινήσεις θηλυπρεπεῖς καὶ ναζιάρικες. χωρὶς τὶς κινήσεις ὅλα τ' ἄλλα θὰ μποροῦσαν νὰ εἶναι κι ἀνύποπτα, ἀλλ' οἱ κινήσεις ἔδιναν εἰδικὸ νόημα σ' ὅλα. καὶ κάποιοι καλόγεροι κηδεμόνες - «γεροντάδες» 40 - 60 ἐτῶν ὑποδέχονταν μερικὰ ἀπ' αὐτὰ μὲ ἀγκαλιὲς καὶ φιλιά· «κόλπους» καὶ «ἀσπασμοὺς» ἐπὶ τὸ σεμνότερον. εὐλαβέστατοι θρησκόληπτοι πατεράδες ἔστειλαν τὰ παιδιά τους στὸ ἁγιασμένο καὶ λιβανομύριστο Ἅγιον Ὄρος, γιὰ νὰ σπουδάσουν παραμένοντας ἀμόλυντα ἀπὸ τὸν κόσμο κι ἀθῷα, ἐμπιστευμένα στὴν ὑψηλὴ πνευματικότητα τῶν γεροντάδων. ἕνας συνταξιδιώτης μου νόμισε ὅτι ἦταν κοριτσάκια, κι ἔμεινε ἔκπληκτος. ὅταν τοῦ ἐξήγησαν ὅτι εἶναι ἀγόρια, ἔμεινε κατάπληκτος.

Ὁ *Τράγος,* τὸ ἀρχαῖο καταστατικὸ τοῦ Ἁγίου Ὄρους τὸ γραμμένο ἐπὶ Τσιμισκῆ πάνω σὲ δέρμα τράγου, ἀπαγορεύει νὰ μπαίνουν στὸ Ὄρος γυναῖκες καὶ ἀγόρια χωρὶς ἀνεπτυγμένη γενειάδα. δὲν τηρεῖται ὅμως αὐτὸ οὔτε δημοσίᾳ τοὐλάχιστο.

6

Γύρω στὴν 1 Σεπτεμβρίου τοῦ 1980, σαραντάρης, μαζὶ μὲ 13 δεκαοχτάρηδες μαθητάς μου, ποὺ περίμεναν ἀποτελέσματα εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων γιὰ τὸ πανεπιστήμιο, κατάκοποι καὶ νηστικοὶ μετὰ ἀπὸ πέντε ὡρῶν ὀρειβασία ἤμασταν στὴν ἀποβάθρα τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου. καθίσαμε νὰ ξεκουραστοῦμε λίγο, πρὶν ἀνηφορίσουμε γιὰ τὸ μοναστήρι. τριγύρω μας μεγάλες ἀποθῆκες ξυλείας καὶ ὑπαίθριες στοῖβες καυσοξύλων γιὰ φόρτωσι σὲ καράβια. ἕνας μαθητής μου κάθισε στὴν ἀποβάθρα κι ἔρριξε στὴ θάλασσα ἕνα ἀγκίστρι γιὰ ψάρι. ἦταν ἀγκίστρι πολὺ μεγάλο κι ἀκριβό, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ πιάσῃ καρχαρία· καὶ ἡ πετονιὰ χοντρὴ σὰν κορδόνι. κι ὅταν θέλησε νὰ τὸ ἀνασύρῃ, αὐτὸ εἶχε σκαλώσει σὲ πέτρες τοῦ βυθοῦ. παιδεύτηκαν πολλοὶ νὰ τὸ βγάλουν, καὶ δὲν μποροῦσαν. μοῦ λέει ἕνας στὸ αὐτί· «Ἔχω μαζί μου μαγιώ· νὰ βουτήξω καὶ νὰ τὸ βγάλω;». κύτταξα δεξιὰ κι ἀριστερά· ἐρημία· οὔτε ψυχή. τοῦ λέω· «Ἔμπα». μπαίνει, τὸ βγάζει, καὶ βγαίνει κολυμπώντας. σὰν ἀπὸ τὸ πουθενὰ ξεφυτρώνει ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς πανύψηλες στοῖβες ξύλων ἕνας τριαντάρης καλόγερος, μὲ τὸ ῥάσο (τὸ ἀντερὶ) ἀνασηκωμένο σὰν ποδιὰ γιὰ φροῦτα, γεμάτο πέτρες, θαλάσσιες κροκάλες σὰν αὐγά, κι ἀρχίζει νὰ ὠρύεται κατάρες

καὶ νὰ πετροβολῇ τὸν κολυμβητὴ κατακέφαλα. ἐκεῖνος προσπαθοῦσε νὰ καλυφτῇ κάτω ἀπὸ τὸ νερό, κι ἐγὼ ὥρμησα τρομοκρατημένος στὸν καλόγερο, τοῦ ἔπιασα τὰ χέρια, καὶ τὸν παρακαλοῦσα· «Μή, πάτερ, μή! θὰ τὸν σκοτώσῃς! δὲν καταλαβαίνεις;». μοῦ λέει ἄγρια· «Αὐτὸ θέλω! νὰ τὸν σκοτώσω!». τοῦ λέω· «Γιατί; τί κακὸ σοῦ ἔκανε; ἐσὺ ἔπαθες τίποτα ἀπ' αὐτόν;». μοῦ λέει· «Ἂν ἔπαθα;!... ἂν ἔπαθα;!... ἐμεῖς ξέρουμε τί παθαίνουμε μὲ τέτοιες γύμνιες ποὺ βλέπουμε! ἄτιμοι! μασόνοι! σᾶς στέλνει ὁ διάβολος νὰ μᾶς κολάσετε κι ἐδῶ στὴν ἔρημο! στὸ καταφύγιό μας! στὸ περιβόλι τῆς Παναγίας!». τἄχασα. στὸ μεταξὺ βγῆκε τὸ παλληκάρι, πῆγε καὶ κρύφτηκε, καὶ ντυνόταν. ὥς ποὺ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν κατάπληξι γι' αὐτὰ ποὺ ἄκουσα, ἀκούω πέρα μακριὰ ἀπὸ ἕνα παράθυρο ξυλαποθήκης ἕνα κρὰκ κράκ, ὅπλο νὰ ὁπλίζῃ γιὰ βολή, κι ἕνας πενηντάρης καλόγερος μὲ σκόπευε μὲ μιὰ καραμπίνα· καὶ φωνάζει στὸ νεώτερο καλόγερο ποὺ ἦταν δίπλα μου· «Ἀποτραβήξου! θὰ τὸν σκοτώσω! θὰ τὸν σκοτώσω τὸν ἄτιμο, θὰ τὸν στείλω στὴν κόλασι, πρὶν μᾶς στείλῃ αὐτὸς ἐκεῖ!». ἐγώ, κρατώντας πάντα τὸ νεαρὸ μοναχὸ ἀπὸ τὰ χέρια, φωνάζω· «Παιδιά! καλυφτῆτε πίσω ἀπὸ τὶς στοῖβες! μᾶς πυροβολοῦν!». καλύπτονται ὅλοι, τραβῶ τὸ μοναχὸ μέχρι μιὰ στοίβα, καλύπτομαι, καὶ τὸν ἀφήνω ἐλεύθερο. κι ἄρχισα νὰ παρακαλῶ ἔντρομος καὶ τοὺς δυὸ νὰ μὴ μᾶς σκοτώσουν· «Δὲν ξέραμε, δὲν θὰ τὸ ξανακάνουμε, νὰ μᾶς ἀφήσουν νὰ φύγουμε». μισὴ ὥρα παρακαλητό, γιὰ νὰ κατεβάσῃ τὸ ὅπλο ἀπὸ τὴ θέσι σκοπεύσεως. φυσικὰ δὲν πήγαμε στὸ μοναστήρι τους. παρ' ὅλη τὴν κούρασί μας καὶ τὴν πεῖνα μας, κάναμε κουράγιο καὶ πεζοπορήσαμε μέχρι τὴ μονὴ Διονυσίου· μεγάλος καὶ δύσκολος δρόμος, καὶ καράβι δὲν ὑπῆρχε τὴν ὥρα ἐκείνη· καὶ φτάσαμε σὲ πλήρη ἐξάντλησι.

Ἀλήθεια, ἀφοῦ τόσο λιμπίζονται τὴν ἀντρικὴ σάρκα, ἄνθρωποι ποὺ ἀπὸ τὰ λεγόμενά τους φαίνονται ὅτι δὲν τὸ θέλουν αὐτό, γιατί δὲν τρομάζουν γιὰ τὸ ἀφύσικο κατάντημά τους ἐκεῖ στὴν ἀπουσία θηλυκοῦ, γιατί δὲν βγαίνουν ἀμέσως ἔξω, νὰ λιμπιστοῦν τοὐλάχιστο φυσιολογικὰ μιὰ γυναῖκα, νὰ τὴν παντρευτοῦν καὶ νὰ τὴν ἀπολαύσουν; ὁ θεὸς τὶς γυναῖκες γιὰ τοὺς ἄντρες δὲν τὶς ἔκανε; γιὰ νὰ τὶς ἀπολαμβάνουν· καὶ σπανίως κάποιος νὰ τὶς ξεπερνάῃ· νὰ τὶς βλέπῃ δηλαδὴ χωρὶς νὰ τὶς λιμπίζεται· καὶ νὰ διπλασιάζῃ ἔτσι τὸ χρόνο τῆς διακονίας του στὴ βασιλεία τοῦ θεοῦ, παρθενεύοντας γιὰ τὴν ἐξάπλωσι καὶ τὸ ῥίζωμα τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. μ' αὐτὸ ποὺ «παθαίνουν», ὅπως εἶπε ὁ λιθοβολῶν, οἱ ἀνατομικῶς ἁγνοὶ πιστεύω, ἡ τέτοια ἀγαμία τους τί νόημα ἔχει; τί θὰ πῇ «ἄβατον»; τί θὰ πῇ παράδεισος δοκιμῆς χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἡ συνείδησι καὶ τὸ συνεχὲς τέστ τοῦ ξύλου τῆς γνώσεως μὲ τὸ ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος ἀνὰ πᾶσα στιγμὴ καταλαβαίνει ὅτι κακὸ εἶναι νὰ τὸ φάῃ καὶ καλὸ εἶναι νὰ μὴν τὸ φάῃ; κι

ἔτσι γυμνάζεται στὴν πίστι καὶ στὴν ἁγνότητα, καὶ σταθεροποιεῖται ἀκλόνητα στὴν ὁποιαδήποτε καλή του ἀπόφασι. ἔκαναν μαγκιὰ καὶ ματσαραγκιὰ οἱ καλόγεροι κατὰ τοῦ θεοῦ κι ἔφτιαξαν ἕναν παράδεισο δικό τους χωρὶς τὸ τὲστ αὐτό; κι ὁ θεὸς λοιπόν, ποὺ δὲν κοροϊδεύεται ποτέ, τοὺς ἐγκατέλειψε νὰ βασανίζωνται ἀπὸ ἕνα τὲστ ἀφύσικο. ξέρω τί λέω. γιατὶ δὲν εἶναι τὸ μόνο τέτοιο περιστατικὸ ποὺ εἶδα κι ἄκουσα στὸ Ἅγιον Ὄρος. εἶμαι σίγουρος ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἰδικά, οἱ σὰν αὐτοὺς τοὺς δυὸ ποὺ θὰ μᾶς σκότωναν, πρὶν πᾶν στὸ Ἅγιον Ὄρος, δὲν λιμπίζονταν ἀφύσικη σάρκα. δὲν φαίνονταν τέτοιοι. τέτοιους τοὺς ἔκανε τὸ διαβόητο «ἄβατον» ἡ ἀπουσία τοῦ θηλυκοῦ, ἡ ὁποία προκάλεσε τὸ ὑποκατάστατό του, τὴν ὄρεξι γι' ἀρσενικό. τὸ «Περιβόλι τῆς Παναγίας»! τὸ κοπρισμένο ἀπὸ τὸ διάβολο μὲ «ἄβατον», γιὰ νὰ εὐδοκιμῇ ἡ ὄρεξι γι' ἀρσενικὴ σάρκα.

7

Τὸ 1981 πῆγα Ἰούλιο στὸ Ἅγιον Ὄρος μὲ 11 μαθητάς μου, ποὺ ἦταν πλέον ἄντρες καὶ φοιτηταί. μὲ δική τους αἴτησι πήγαμε καὶ στὸν περιβόητο ἐκεῖνο ποὺ «μιλοῦσε» μὲ σαῦρες φίδια βατράχους σαρανταποδαροῦσες καὶ ἄλλα πολλὰ ζωῦφια. πάλι ὀλιγαρκής· ὁ παλαβὸς Φραγκῖσκος τῆς Ἀσίζης, ὅταν ἦταν ἔξω ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς Κλάρας του μιλοῦσε καὶ μὲ λουλούδια ἀγκάθια φροῦτα καὶ κουκούτσια. γράφω ἀλλοῦ τὰ ὅσα ἀκούσαμε καὶ εἴπαμε. ἐδῶ ἐπαναλαμβάνω μόνο μιὰ λεπτομέρεια. ὁ «γέροντας», ἀναπτύσσοντας στὰ παιδιὰ τὴ θεωρία του ὅτι, ὅταν ἕνας ἀγαπάῃ τὴ γυναῖκα του πολὺ –ὑπονοοῦσε «καὶ συνεπῶς τὴν ἀπολαμβάνει σεξουαλικῶς πολύ»–, ἐκείνη τοῦ γεννάει παιδιὰ πονηρά· προφανῶς ἀπὸ τὴν πολὺ συνουσία τοῦ ἀγαπημένου ἀντρογύνου. καὶ πρόσθεσε ἕνα παράδειγμα· ὅτι πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἦταν φιλοξενούμενός του ἕνας γιατρὸς μὲ τὰ δυὸ παιδιά του, «ποὺ εἶχαν ἕνα βλέμμα! πολὺ πονηρό· ἐπειδὴ ὁ ταλαίπωρος ὁ γιατρὸς ἀγαπάει τὴ γυναῖκα του πολύ». κι ὅταν τὸν ῥώτησα τὴν ἡλικία τῶν παιδιῶν μοῦ εἶπε «Πέντε καὶ ἑφτὰ ἐτῶν»! ἦταν σίγουρος ὁ διορατικὸς γέροντας ὅτι, ὅταν σὲ μιὰ διασταύρωσι βλεμμάτων αὐτουνοῦ καὶ τῶν νηπίων ἄστραψε κάτι τὸ πονηρὸ καὶ διεστραμμένο, αὐτὸ προερχόταν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν νηπίων. κινδύνευσε καὶ ἡ ἀρετή του. αὐτὰ τὰ διαβολεμένα παλιόπαιδα! οἱ καρποὶ τῆς μπόλικης συνουσίας! κολάζουν καὶ ἅγιο!

Ὅσο γιὰ τὸν Ἁγιορείτικο *Τράγο,* πάλι τσαλαπατήθηκε ὁ καημένος.

8

Τὸ 1982 στὴν Καλιάγρα, δίπλα στὸ ἐπίνειο (ἀρσανᾶ) τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, μ' ἕνα γέροντα περίπου 75 ἐτῶν, σκληρὸ στὶς κρίσεις του, ὠμὸ στὶς ἐκφράσεις του, καὶ ἐλαφρῶς ἀθυρόστομο, μὲ τὸν ὁποῖο εἶχα πολύωρη συζήτησι, καὶ ξέραμε ὅτι εἴμαστε μεταξύ μας ἄγνωστοι καὶ δὲν θὰ ξαναϊδωθοῦμε ποτέ, καὶ δὲν ῥωτήσαμε τὰ ὀνόματά μας, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα εἴπαμε καὶ τ' ἀκόλουθα.

–Πόσοι καλόγεροι καλογερεύουν στὸ Ἅγιον Ὄρος;

–Ἴσα μὲ 1600, μοῦ ἀπάντησε.

–Εἶναι ὅλοι παρθένοι; ἢ ὑπάρχουν καὶ πρώην ἁμαρτωλοί;

–Παρθένοι εἶναι ἴσα μὲ 200. ἄλλοι τόσοι περίπου εἶναι χῆροι.

–Οἱ ἄλλοι;

–Οἱ ἄλλοι; πόρνοι.

–Μόνο στὸ παρελθόν; ἢ καὶ τώρα;

–Περισσότεροι ἀπὸ τοὺς μισοὺς μόνο στὸ παρελθόν· λιγώτεροι ἀπὸ τοὺς μισοὺς καὶ τώρα.

–Καὶ τώρα;! πόσοι;

–Ἴσα μὲ 600.

–Ἀρσενοκοῖτες καὶ κίναιδοι ὑπάρχουν;

–Μισοὶ μισοί.

–Δηλαδὴ 700 κι 700;

–Ὄχι· ἐννοῶ ἀπὸ τοὺς 600 ἀμετανόητους· ἐννοῶ 300 πόρνοι καὶ 300 σοδομῖτες.

–Ἀπὸ τοὺς σοδομῖτες πόσοι ἐνεργητικοὶ καὶ πόσοι παθητικοί;

–Δὲν ξέρω. μᾶλλον περισσότεροι ἐνεργητικοὶ καὶ λιγώτεροι παθητικοί.

–Μόνο πειρασμοὺς γι' ἀνωμαλία, χωρὶς νὰ προχωροῦν σὲ πράξεις, ἔχουν πολλοί;

–Πάρα πολλοί.

–Ἴσα μὲ πόσοι;

–Ξέρω κι ἐγώ; ἂς ποῦμε ἀπ' ὅλους τοὺς 1600, ἐκτὸς ἀπὸ καμμιὰ πενηνταριά, οἱ ἄλλοι ὅλοι. ὁ πειρασμὸς ὅμως δὲν εἶναι πρᾶξι· ἔτσι δὲν εἶναι;

–Ἀσφαλῶς. ἐσύ;

–(ταράχτηκε λίγο). Ἐγὼ δὲν εἶμαι παρθένος· οὔτε ἤμουν ποτὲ παντρεμένος· ἤμουν πολὺ ἁμαρτωλός.

–Πορνεία κι ἀνωμαλία;

–Ὄχι· ἀνωμαλία δὲν ἔκανα ποτέ μου. πορνεία πολλή. μέχρι τὰ 55 μου ἤμουν ναυτικός. πάντρεψα ὅλες τὶς ἀδερφές μου. εἶχα πολλές. ὠρφανέψαμε μικροί. στὰ 55 μου πῆρα σύνταξι. τότε σταμάτησα καὶ

τὴν πορνεία. μετανόησα. κάθισα στὸ σπίτι μου ἄλλα 5 χρόνια. δὲν ξαναπόρνευσα οὔτε μιὰ φορά. στὴν ἀρχὴ ἦταν δύσκολα, ἔπειτα στέριωσα. στὰ 60 μου ἦρθα στὸ Ἅγιον Ὄρος. ἕνα χρόνο γύρισα ὅλα τὰ μοναστήρια καὶ τὶς σκῆτες, καὶ πολλὰ κελλιά. διάλεξα νὰ γίνω κελλιώτης. ἤθελα νὰ τρώω κρέας. ἔχω καλόγερος πάνω ἀπὸ 15 χρόνια.

–Στὸ Ἅγιον Ὄρος ποὺ ἦρθες, ὠφελήθηκες ἢ βλάφτηκες;

–Οὔτε ὠφελήθηκα οὔτε βλάφτηκα.

–Τότε γιατί ἦρθες;

–Γιὰ τὰ γηρατειά· νὰ μὴν εἶμαι μόνος. εἶδα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ περιμένω τίποτε ἀπὸ τοὺς γαμπρούς.

–Γηροκομήθηκες;

–Ὄχι· πάλι μόνος εἶμαι.

–Πῶς τὰ καταφέρνεις;

–Ἀπὸ χρήματα δὲν ἔχω ἀνάγκη· εἶμαι συνταξιοῦχος ναυτικός. ἔχω καὶ κῆπο. ἄλλες ἀνάγκες δὲν ἔχω ἀκόμη. εἶμαι γερός.

–Ἀργότερα;

–Ἀργότερα; ἔχει ὁ θεός.

–Πιστεύεις;

–Πιστεύω. δὲν εἶμαι ἅγιος, ἀλλὰ πιστεύω. πίστευα καὶ πρὶν μετανοήσω, ἀλλ' ἀφ' ὅτου μετανόησα πιστεύω πιὸ πολύ. εἶμαι πιὸ ἐν τάξει ἀπέναντι στὸ θεό. ἐλπίζω νὰ μὲ λυπηθῇ, ὅταν πεθάνω.

–Ἀφοῦ ζῇς πιστεύεις καὶ ἐλπίζεις ἔτσι, εἶσαι ἅγιος· αὐτὸ εἶναι ὁ ἅγιος.

–Σοβαρολογεῖς;

–Ναί.

–Τέλος πάντων. ἂν εἶναι τόσο λίγο τὸ «ἅγιος», θὰ ἔλεγα πῶς εἶμαι.

–Ἔτσι μπράβο.

–Αὐτὸ δὲν εἶναι ἁμαρτωλὴ ὑπερηφάνεια;

–Ὄχι· εἶναι ὁμολογία. ὅσοι πιστεύουν ἐλπίζουν καὶ ζοῦν ὅπως θέλει ὁ θεός, εἶναι ἅγιοι.

–Σ' εὐχαριστῶ.

–Γιὰ τί πρᾶγμα;

–Γιὰ τὰ καλά σου λόγια· μ' ἔκανες καὶ χάρηκα τώρα.

–Γιατί δὲν γυρίζεις στὸ σπίτι σου;

–Ἐδῶ θὰ πεθάνω πιὸ ἥσυχος. καὶ τὸ σπίτι μου τὸ πῆρε ἕνας ἀνεψιός μου παντρεμένος. δὲν πάει νὰ τὸν βγάλω.

–Θέλεις νὰ ἔχῃς ἕναν νεώτερο ὑποτακτικό;

–Θέλω, ἀλλὰ ποῦ; δὲν βρίσκεται εὔκολα.

Ἔπειτα, γιὰ νὰ τὸν τεστάρω ἂν ἔχει κοκοριλίκι γιὰ τὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν του, ὅπως τεστάρησα καὶ εἶδα πολλοὺς νὰ ἔχουν, τοῦ εἶπα ἀδιάκριτα·

–Φαντάζομαι ὅτι ἤσουν πολὺ ἄντρας, σεξουαλικὰ πολὺ ζωηρὸς καὶ δραστήριος, ὅταν ἤσουν ἁμαρτωλός.

–Ἡ πορνεία δὲν εἶναι ἀντρειά· εἶναι ἀναντρία. ἡ ἁμαρτωλὴ ζωή μου ἦταν μόνο σκοτάδι βρομιὰ καὶ θλῖψι.

Ἐντυπωσιάστηκα ἀπὸ τὴν ἀπάντησί του. δὲν εἶχε οὔτε ἴχνος ἀπὸ κοκοριλίκι. αὐτὸ τὸ φαινόμενο εἶναι πολὺ πιὸ σπάνιο ἀπ' ὅ,τι φαντάζεται κανείς. ἔχω δῆ κι ἀκούσει «μεγάλα ἀναστήματα μετανοίας» μὲ πολὺ τουπὲ ἢ νάζι «ἁγιότητος» καὶ «ὁσιότητος», ποὺ ὅταν ἀναφέρωνται στὸ ἁμαρτωλὸ παρελθόν τους, δὲν καταφέρνουν νὰ μὴν ἀφήσουν νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ κάποιο κοκοριλίκι τους, πρᾶγμα ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μου δείχνει ὅτι δὲν μετανόησαν· κάτι ἄλλο τοὺς συμβαίνει. στὴ συνέχεια τὸν ἐρεύνησα ἀκόμη πιὸ ἀδιάκριτα γιὰ πολλὰ συγκεκριμένα πρόσωπα ὀνομαστί. θέριζε· ἐλάχιστοι γλύτωσαν ἀπὸ τὸ δρεπάνι του. γιὰ πάρα πολλοὺς ἔλεγε «Ὑποκριτής», «Ἀπατεώνας», «Βρομόσκυλο», «Ἀνώμαλος», «Παραδόπιστος», «Στριμμένος», «Παλαβός», «Φαρισαῖος», «Παγώνι», «Καταχραστής». τὸν ῥώτησα·

–Βγαίνεις ἔξω ἀπὸ τ' Ἅγιον Ὄρος;

–Μερικὲς φορές.

–Ἔξω νιώθεις περισσότερους πειρασμούς;

–Ὄχι. ἐ εἶμαι καὶ πολὺ γέρος πιά.

Δὲν εἶχε λοιπὸν οὔτε φαρισαϊκὴ ἀλαζονεία. τὸν ῥώτησα γιὰ τὴ συνοδία τοῦ γέροντος Ἰωακὶμ Μπαλάση, ποὺ τότε πιὰ ἔμεναν σ' ἄλλο κελλί, πολὺ κοντά του, ἀνάμεσα στὶς Καρυὲς καὶ στὴ μονὴ Ἰβήρων. μοῦ εἶπε·

–Τοὺς ξέρω. καλοὶ ἄνθρωποι. πιστεύουν.

–Τοὺς ἔχεις στοὺς παρθένους;

–Σίγουρα.

–Πόσοι τέτοιοι ὑπάρχουν στὸ Ἅγιον Ὄρος;

–Δὲν ξέρω. μπορεῖ 10, μπορεῖ καὶ 20.

–Μπορεῖ 30;

–Ἄ μπά· δὲν νομίζω.

–Τὸν ῥώτησα γιὰ τὸν ἤδη τότε περιβόητο καλόγερο, γιὰ τὸν ὁποῖο διατυμπανιζόταν ὅτι συνομιλεῖ μὲ σαῦρες ὀχιὲς σκορπιοὺς καὶ ἄλλα ζωῦφια. μοῦ εἶπε·

–Ὑποκριτής, ἀπατεώνας, βρομόσκυλο.

–Ἔχει πολλοὺς καὶ φανατικοὺς ὀπαδοὺς καὶ τὸν πᾶνε γιὰ ἅγιο.

–Ἅγιο μποροῦν νὰ τὸν κάνουν. νὰ τὸν σώσουν μποροῦν;

–Ἂν πεθάνῃς καὶ πᾷς στὸν παράδεισο, καὶ δῇς ἐκεῖ κι αὐτόν, τί θὰ κάνῃς;

–Θὰ πῶ στὸ θεό· Ἔλα νὰ πᾶμε οἱ δυό μας στὴν κόλασι.

Γελάσαμε καὶ οἱ δυὸ πολὺ μὲ τὸ τελευταῖο.

9

Τελευταία φορὰ πῆγα στὸ Ἅγιονόρος σὲ ἡλικία 52 ἐτῶν στὶς 23-26 Ὀκτωβρίου τοῦ 1993 μαζὶ μὲ τὸν μικρότερο ἀδερφό μου Σταῦρο, 44 ἐτῶν τότε, καὶ τὸν πρῶτο γιό του. ἦταν μιὰ ἁπλῆ ἐκδρομὴ ἀναψυχῆς· ἐπισκεφτήκαμε μόνο τὴ μονὴ Σιμοπέτρας. θυμοῦμαι ποὺ τότε οἱ ἐξέχοντες λόγιοι μοναχοὶ τῆς μονῆς μοῦ ἔδειξαν ἕνα ἑλληνικὸ ἀρχαῖο χειρόγραφο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἐξώφυλλα ντυμένα μὲ ἐκλεκτὴ περγαμηνὴ βαμμένη πράσινη καὶ μὲ ἁφὴ τρυφερή, κι ἐπάνω φαίνονταν κάποια χρυσᾶ κεφαλαῖα γράμματα «γαλλικά», ἀγνώστου περιεχομένου πολὺ κατεστραμμένο κείμενο· καὶ μοῦ ζήτησαν, ἂν μπορῶ, νὰ τοὺς πῶ «τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ ξένα γράμματα». τοῦ ἔρριξα μιὰ ματιὰ καὶ τοὺς εἶπα ὅτι εἶναι λατινικά, ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴ λατινικὴ μετάφρασι τῆς Καινῆς Διαθήκης Vulgata· καὶ μ' ἕνα Ταμεῖο τοῦ ἑλληνικοῦ πρωτοτύπου τῆς Καινῆς Διαθήκης βρῆκα καὶ ποιά χωρία ἦταν. τὰ φύλλα τῆς πράσινης περγαμηνῆς ἦταν φύλλα κειμένου ἀπὸ παπαδικὸ Εὐαγγέλιο (ἐκλογάδιο) γι' ἀνάγνωσι ἐπ' ἐκκλησίας, προφανῶς παπικό. ὁ Ἕλληνας βιβλιοδέτης χρησιμοποίησε δυὸ φύλλα τοῦ κειμένου του γιὰ ἐπένδυσι τῶν ἐξωφύλλων τοῦ ἑλληνικοῦ χειρογράφου. μετὰ τὴ θεία λειτουργία τῆς 26 Ὀκτωβρίου, στὶς 8 τὸ πρωῒ φύγαμε πεζοὶ γιὰ τὴ Δάφνη, ἀπ' ὅπου πήραμε τὸ καράβι τῆς συγκοινωνίας καὶ βγήκαμε ἀπὸ τ' Ἁγιονόρος. θυμοῦμαι ποὺ ἦταν ἀπόβροχο καὶ στὸ δρόμο μεταξὺ Σιμόπετρας καὶ Δάφνης βρήκαμε μιὰ κουμαριὰ μὲ ὥριμα κούμαρα πολὺ γλυκά, κι ἀρχίσαμε νὰ τρῶμε ἀπ' αὐτά. στὶς ῥίζες τῆς κουμαριᾶς ἐμφανίστηκε μιὰ ὀχιὰ ποὺ σήκωνε ψηλὰ καὶ τέντωνε ἀπειλητικὰ τὸ κεφάλι της πρὸς ἐμᾶς. οἱ ἄλλοι δυὸ ἀπομακρύνθηκαν καὶ μοῦ ἔλεγαν ν' ἀπομακρυνθῶ κι ἐγώ. ἐγὼ ξέροντας ὅτι κανένα φίδι τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐπιτίθεται σὲ ζῷο ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ καταπιῇ ὁλόκληρο, ἐκτὸς ἂν ἀπειληθῇ ἢ πατηθῇ κατὰ λάθος, καὶ κανένα φίδι δὲν τρώει φυτικὲς τροφές, κι ὅτι ἡ ἀπειλὴ τῆς ὀχιᾶς ἦταν μόνο προειδοποιητικὴ γιὰ τὴν περίπτωσι ποὺ θὰ τὴν πείραζα, συνέχισα ἤρεμος νὰ τρώω κούμαρα, χωρὶς νὰ τὴν ἐνοχλῶ, μέχρι ποὺ χόρτασα κι ἔφυγα. ὁ ἀδερφός μου κι ὁ γιός του μοῦ ἐξέφρασαν τὸ θαυμασμό τους γιὰ τὴν ψυχραιμία μου, ἀλλὰ τοὺς ἐξήγησα γιατί δὲν φοβήθηκα. ἀπ' ὅλα τὰ ζῷα τῆς γῆς μόνον ὁ ἄνθρωπος ἔχει ἀδικαιολόγητη καὶ ἄκαρπη κακία καὶ διεστραμμένες καὶ ἄκαρπες ἐπιθυμίες. ἰσχύει ἐκεῖνο ποὺ λέει κι ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι *ἡ φύσις οὐδὲν μάτην ποιεῖ* (Οὐραν. 1,4· 2,11), ἀνατρέποντας τὴν κοπρώδη «φιλοσοφία» τῶν ἀρσενοκοιτῶν καὶ κιναίδων Σωκράτους καὶ Πλάτωνος.

* * *

Αὐτὲς εἶναι μερικὲς ἀπὸ τὶς ἄμεσες ἐμπειρίες μου ἀπὸ τὸ Ἅγιον

Ὄρος. ἔχω δῆ κι ἀκούσει κι ἄλλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα σχηματίζει κανεὶς τὴν ἴδια γνώμη, ποὺ σχηματίζει ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἔγραψα ἐδῶ. ἀπὸ ἄλλους ἔχω ἀκούσει βέβαια πολὺ περισσότερα, ἀλλ' ἐκεῖνα δὲν εἶναι ἄμεσες ἐμπειρίες, καὶ δὲν τὰ μετρῶ. οἱ διαπιστώσεις μου μοῦ θύμισαν μιὰ ἀναφώνησι ἑνὸς παλιοῦ καθαρευουσιάνου ποιητοῦ, ὅταν ἐπισκέφτηκε τὸ Ἅγιον Ὄρος· «Ὦ ἂς εἶχον τὴν δύναμιν νὰ ἐπιτελέσω σημεῖα! νὰ εἴπω· Ὦ Ὄρος Ὄρος! *ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν*».

21. Διάλογοι

1

–Τὸ κόκκινο ἄλογο θὰ φάῃ τριάντα αὐγά.

–Δὲν νομίζω.

–Ναί· ὅπως σοῦ τὸ λέω· τὸ ξέρω ἀπὸ τὴν πεῖρα μου· τόσα τρώει.

–Καὶ τὸ κενό;

–Τὸ κενὸ θὰ φάῃ ἕνα καράτι. θέλεις καὶ τὴν κοπέλλα;

–Ἦ βέβαια. χωρὶς τὴν κοπέλλα δὲν τὸν εἶδα ποτέ, δὲν τὸν φαντάζομαι.

–Ἦ λοιπὸν καὶ τῆς κοπέλλας τὸ ῥουχαλάκι μαζὶ μὲ τὸ πλαίσιο θέλουν ἄλλο ἕνα καράτι.

–Ἐν τάξει ἐν τάξει· γιὰ δυὸ καράτια χρυσὸ καὶ τριάντα αὐγὰ θὰ χαλάσουμε τὴ συνεργασία μας;

–Μὰ δὲν εἶναι τόσο τὰ ὑλικὰ ὅσο τὸ δούλεμά τους.

–Δὲν πρέπει ὅμως τὸ ἄλογο νὰ εἶναι ἄσπρο;

–Ὄχι· τὸ δικό του εἶναι κόκκινο· ἄσπρο εἶναι τὸ ἄλογο τοῦ ἄλλου.

–Τώρα τὸ μαθαίνω.

–Μὰ ἔχω πεῖρα ἐγώ, σοῦ λέω.

–Καὶ πόσο κάνουν ὅλα ὅλα; τί ποσὸ θέλεις;

–Ἕνας Ἅγιος Γεώργιος 80 × 60 ἑκατοστά, ὅπως τὸν θέλεις, πουλιέται 200.000 δραχμές, ἕνας πιὸ κοντός, 50 × 40, πουλιέται φτηνότερα. παλιὰ ἔχω φτιάξει κι ἔχω πουλήσει καὶ φτηνότερους, ἀλλὰ τώρα κι ἐγὼ τοὺς δουλεύω περισσότερο, καὶ τὰ ὑλικὰ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, καὶ γενικὰ ὅλων τῶν ἁγίων, ἀκρίβηναν· κι ἐγώ, σοῦ λέω, τὸ δούλεμά τους τὸ βελτίωσα πάρα πολύ. τὸ νὰ φτιάξῃς χρῶμα μὲ αὐγὰ εἶναι δύσκολο· καὶ θέλει τέχνη. οἱ ἄλλοι τοὺς ἁγίους, ὅποιον ἅγιο κι ἂν θελήσῃς ν' ἀγοράσῃς, μπορεῖ νὰ τοὺς πουλοῦν φτηνότερα, ἀλλ' ἂν περάσουν 10 - 20 χρόνια, ξεθωριάζουν ὅλοι τους· λειώνουν τελείως, δια-

λύονται σοῦ λέω. οἱ δικοί μου εἶναι ἀθάνατοι. ἐκλεκτὰ ὑλικὰ ὅλοι τους, καλὸ δούλεμα. καὶ πάλι φτηνὸς ὁ Ἅγιος Γεώργιος· πολὺ πιὸ ἀκριβὰ φτιάχνονται οἱ ἱερωμένοι ἅγιοι, γιατὶ τὰ ἄμφιά τους ἔχουν πολλὴ δουλειά, μᾶς ξεπεταλώνουν. γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἱερωμένοι ἅγιοι πουλιοῦνται ἀκριβώτερα. κι ἀπ' ὅλους πιὸ ἀκριβὴ εἶναι ἡ Παναγία. ἐκτὸς ποὺ τρώει πάνω ἀπὸ 50 αὐγά, ἐκεῖνα τὰ φορέματά της θέλουν 4 καράτια χρυσάφι. κι ἂν εἶναι καὶ ψηλή, 100 × 60 ἑκατοστὰ νὰ ποῦμε, εἶναι πανάκριβη. ἐγὼ ἔχω πουλήσει Παναγία μέχρι καὶ 500.000 δραχμές. παρ' ὅλ' αὐτὰ ἡ Παναγία ἔχει τοὺς περισσότερους πελάτες. πουλιέται ὅσο καμμιὰ ἄλλη.

–Τὴ βάπτισί σου τὴν πουλᾷς;

–Ναί, 150.000 δραχμές.

–Τὴν Παναγία σου τὴν πουλᾷς;

–Ἂν βρῶ γι' αὐτὴν πελάτη...

–Πόσο τὴν πουλᾷς;

–Τὴν Παρθένο 400.000 δραχμές. τὴν ἄλλη ἐκεῖ τὴ Μητέρα μόνο 200.000.

–Θησαυρίζετε, βλέπω.

–Τὴ δουλειά μας κάνουμε. καὶ τὴν πιὸ καλὴ δουλειά. μᾶς βοηθοῦν καὶ οἱ ἅγιοι καὶ πρὸ πάντων ἡ Παναγία. ἐσὺ τί δουλειὰ κάνεις, Γιῶργο;

–Κομμωτὴς εἶμαι, κομμωτὴς γυναικῶν.

–Ὄχι ἔντιμη δουλειά.

–Γιατί;

–Χαϊδεύεις γυναῖκες.

–Ἒ ναί, λίγο...

–Νὰ βρῇς μιὰ πιὸ ἔντιμη δουλειά· φαίνεσαι καλὸς ἄνθρωπος, καὶ σοῦ πρέπει μιὰ ἔντιμη δουλειά.

–Εὐχαριστῶ, ἐπίσης.

Αὐτὸ τὸ διάλογο ἄκουσα, καθὼς ξυπνοῦσα ἕνα ἀπόγευμα σ' ἕνα κελλὶ στὸ Ἅγιον Ὄρος, σὲ δωμάτιο ποὺ βρισκόταν πίσω ἀπὸ τὸ ἐργαστήρι ἑνὸς μοναχοῦ ἁγιογράφου. στὴν ἀρχὴ νόμισα ὅτι ἀκούω γιὰ σαρκοφάγα ἄλογα, καὶ πῆγα νὰ συμπεράνω ὅτι ἀκόμη κοιμοῦμαι κι ὀνειρεύομαι ἀσυναρτησίες. ὕστερα ὅμως κατάλαβα.

2

Μετὰ δυὸ μέρες βρισκόμουν σ' ἕνα ἀσκηταριὸ τοῦ Ἄθω καὶ συζητοῦσα μὲ τρεῖς «γέροντες» καὶ γέρους μοναχούς· ἦταν «ζηλωταί», ὀπαδοὶ μιᾶς «γερόντισσας», ἡγουμένης ἑνὸς μοναστηριοῦ τῆς Μακεδονίας, ἡ ὁποία ἔχει ἀφορίσει, μετὰ τὸ θάνατό του, τὸν «ἅγιο Νεκτά-

ριο». ἐγὼ αὐτὸν τὸ Νεκτάριο δὲν τὸν θεωρῶ οὔτε ἅγιο οὔτε κἂν Χριστιανό, ἀλλ' αὐτὸ οὔτε τότε στοὺς τρεῖς γέρους τὸ εἶπα, οὔτε ἀλλοῦ καὶ ἄλλοτε συνηθίζω νὰ τὸ λέω. δύο γέροι κληρικοί, ὁ ἕνας ἐπίσκοπος, ποὺ χρημάτισαν σπουδασταὶ στὴ 'Ριζάρειο Σχολή, ὅταν ἦταν σχολάρχης ὁ Νεκτάριος Κεφαλᾶς, ὁ «ἅγιος Νεκτάριος», μοῦ εἶπαν κάποτε ὅτι ὁ Νεκτάριος πρῶτον ἦταν πολὺ νευρόσπασμα, καὶ πολλὲς φορὲς ἔρριχνε στὰ κεφάλια τῶν σπουδαστῶν κιμωλίες, σπόγγους, καὶ χάρακες, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἔβρισκε μπροστά του, δεύτερον κάπνιζε σὰν ἀράπης. καὶ κάπνιζε τσιμπούκι, γιὰ νὰ μὴν κιτρινίζουν τὰ δάχτυλά του· ἦταν ὅμως κιτρινισμένα ἀπὸ τὴ νικοτίνη τὰ μουστάκια του. (καὶ νομίζω ὅτι γι' αὐτὸ πέθανε ἀπὸ καρκῖνο πνευμόνων στὸ Ἀρεταίειο Νοσοκομεῖο τῶν Ἀθηνῶν. κι ἀπὸ τὶς πολλὲς ἐνέσεις, ὅταν πέθανε, ἔκανε 20 χρόνια νὰ λιώσῃ). τὸ ὅτι ἦταν νευρόσπασμα τὸ θεώρησα πολὺ ἀνθρώπινο· κάτι ποὺ μποροῦν νὰ τὸ πάθουν οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι καὶ μάλιστα ἐκπαιδευτικοί. τὸ ὅτι ὅμως κάπνιζε δὲν μπορῶ νὰ τοῦ τὸ συγχωρήσω, ἀφοῦ καὶ δὲν τὸ ἔκοψε ποτέ. τὸ κάπνισμα εἶναι πάθος παρὰ φύσιν, πολὺ χειρότερο ἀπὸ τὸν ἀλκοολισμὸ καὶ τὴν πορνεία, ποὺ εἶναι βέβαια βαρύτατα, ἀλλ' εἶναι κατὰ φύσιν. ὅλα τὰ πάθη ὑποδουλώνουν τὸν ἄνθρωπο –*ᾧ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ δεδούλωται* κατὰ τὸν Πέτρο (Β΄ Πε 3,19)–, ἀλλὰ τὰ παρὰ φύσιν εἶναι τύραννοι τελείως ἀδικαιολόγητοι. τὰ παρὰ φύσιν πάθη ὅλα εἶναι χειρότερα ἀπ' ὅλα τὰ κατὰ φύσιν. δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι Χριστιανὸς ἕνας παραδομένος σὲ παρὰ φύσιν πάθη. δὲν εἶπα ὅμως στοὺς τρεῖς Ἁγιορεῖτες γέρους τίποτε. καὶ φαινόμουν, χωρὶς καμμιὰ προσποίησί μου, νὰ ἐκπροσωπῶ τὴν «κοινὴ γνώμη» περὶ «ἁγίου Νεκταρίου».

Οἱ τρεῖς γέροι μοῦ ἀνέπτυσσαν τὴ θεωρία τῆς «γεροντισσας», ὅτι «Ὁ Νεκτάριος Κεφαλᾶς ἦταν αἱρετικός, (ἐπειδὴ σὲ κάποια βιβλία του ἀναγνωρίζει τὸ νέο ἡμερολόγιο κι ἐπιδοκιμάζει τὴν ἀντικατάστασι τοῦ παλιοῦ ἡμερολογίου μὲ τὸ νέο), καὶ εἶναι καταραμένος, καὶ γι' αὐτὸ δὲν λιώνει τὸ λείψανό του, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ θεοῦ, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ καλόγριες τοῦ μοναστηριοῦ του, καὶ τώρα βρίσκεται στὴν κόλασι, καὶ καίγεται στὰ καζάνια τῆς κολάσεως, κλπ. κλπ.». λέω στοὺς τρεῖς γέρους·

–Καὶ τώρα ἐσεῖς δὲν τὸν ἔχετε ἅγιο;

–Ὄχι.

–Δὲν τὸν δεχόσασταν ποτὲ γιὰ ἅγιο;

–Τὸν δεχόμασταν μέχρι πρὶν 8 χρόνια, ἀλλὰ τώρα ὄχι.

–Σᾶς ἄλλαξε ἡ «Γερόντισσα»;

–Ἀλλάξαμε, ἐπειδὴ ἐνημερωθήκαμε ἀπὸ τὰ βιβλία της.

–Εἴχατε πρῶτα εἰκόνα τοῦ «Ἁγίου Νεκταρίου»;

–Εἴχαμε. νἄτην! καὶ ὁ ἕνας γέρος, ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ κελλιοῦ,

μοῦ ἔδειξε σὲ κάποιο σωρὸ μὲ εἰκόνες, ποὺ ἦταν πάνω σ' ἕνα τραπέζι κολλητὸ στὸν τοῖχο τοῦ νάρθηκα, μιὰ εἰκόνα τοῦ Νεκταρίου· ἀπὸ τὶς συνηθισμένες. τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὴ στοίβα, καὶ μοῦ τὴν ἔδωσε νὰ τὴ δῶ.

–Τὴν εἶχες σὲ λατρεία πολὺν καιρό; τοῦ λέω.

–Ναὶ γι' ἀρκετὰ χρόνια. τὴν εἶχα καὶ στὸ προσκυνητάρι, τὴν προσκυνοῦσα κάθε μέρα. τώρα ὅμως τὴν ἔβγαλα.

–Γιατί;

–Γιατί, σοῦ εἶπα· εἶναι αἱρετικός· δὲν εἶναι ἅγιος· εἶναι ἕνας κολασμένος, ἄνθρωπος τοῦ διαβόλου, καταραμένος. οἱ ἄλλοι κουνοῦσαν τὰ κεφάλια τους ἐπιδοκιμαστικά.

–Εἶσαι σίγουρος γι' αὐτὸ ποὺ λές;

–Σίγουρος.

–Κι ἂν πλανιέστε, καὶ χάσετε τὴν ψυχή σας, ποὺ λέτε τέτοια λόγια γιὰ ἕναν ἅγιο, καὶ πᾶτε στὴν κόλασι ἐσεῖς; ἂν εἶστε ἁγιοκατήγοροι καὶ βλάσφημοι;

–Δὲν πλανώμεθα. στὴν κόλασι μπορεῖ νὰ πᾶμε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας· ὄχι γι' αὐτὸ ποὺ λέμε.

–Δὲν εἶναι λοιπὸν ὁ Νεκτάριος ἅγιος;

–Εἶναι, σοῦ εἶπα, ἕνας καταραμένος καὶ κολασμένος, ἄνθρωπος τοῦ διαβόλου, ὄργανο τοῦ σατανᾶ.

–Καὶ τὴν εἰκόνα του γιατί τὴν κρατᾷς;

–Τὴν ἔβγαλα ὅμως· δὲν τὴν προσκυνῶ.

–Καὶ γιατί δὲν τὴν πετᾷς; στὰ σκουπίδια· στὸ λάκκο τὸν πίσω ἀπὸ τὸ κελλί· κάψε την γιὰ καυσόξυλο στὸ μαγείρεμα.

–Μὰ εἶναι εἰκόνισμα. Πῶς μιλᾷς ἔτσι γιὰ τὰ ἱερὰ εἰκονίσματα, ἀθεόφοβε; εἶσαι βλάσφημος καὶ εἰκονοκλάστης. δὲν φοβᾶσαι;

–Μ' ἀφοῦ ὁ εἰκονιζόμενος εἶναι στὴν κόλασι.

–Ναί, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι εἰκόνισμα. δὲν προσκυνῶ τὸν καταραμένο καὶ κολασμένο, ἀλλ' ὄχι καὶ ν' ἀσεβήσω σ' ἕνα εἰκόνισμα!

–Τὸ ἔβγαλες ὅμως.

–Ἔ τί νἄκανα. δὲν τὸν προσκυνάω.

–Μὰ εἶναι τὸ ἴδιο, εἶπα· καὶ λέγοντας αὐτό, καθὼς εἶχα τὴν εἰκόνα στὸ χέρι μου, σηκώνομαι ἀπότομα, καὶ κάνω νὰ τὴν πετάξω σ' ἕνα μικρὸ γκρεμὸ ποὺ ἦταν τρία μέτρα πιὸ πέρα.

–Μή! φώναξαν ἔντρομοι καὶ σπαρακτικὰ καὶ οἱ τρεῖς μαζί, καὶ ὁρμώντας μὲ «πρόλαβαν», καὶ δὲν τὴν πέταξα. μοῦ πῆραν τὴν εἰκόνα καὶ τὴν ἔβαλαν τρέμοντας στὸ μάτσο.

Τί κάνεις! μοῦ λένε τρέμοντας. εἰκονομάχος εἶσαι; θεὸ δὲν φοβᾶσαι ἐσύ; ξέρεις τί ἔκανες τώρα; γιαχωβᾶς εἶσαι ἢ προτεστάντης;

–Ὄχι. πετοῦσα στὸ γκρεμὸ τὴν εἰκόνα τοῦ καταραμένου. αὐτὸ εἶναι εἰκονομαχία; καὶ εἶμαι ὀρθόδοξος βέβαια.

Τοὺς εἶδα νὰ νιώθουν δύσκολα. τοὺς λυπήθηκα. ἔκανα ὅτι τοὺς νουθετῶ μὲ τὸ καλό, ὅτι πρέπει νὰ τὴν πετάξουν. ἀμετανόητοι. συνεχῶς ἔλεγαν·

–Εἰκόνισμα νὰ πετάξουμε! μή γένοιτο. μασόνος εἶσαι; καὶ σταυροκοπιοῦνταν.

–Μὰ τὸν εἰκονιζόμενο τὸν πετάξατε κιόλας στὴν κόλασι.

–Ἄλλο ἐκεῖνο· ἐκεῖνος φταίει· ἐκεῖνος πῆγε στὴν κόλασι.

–Ἐ τότε; γιατί ὄχι καὶ τὴν εἰκόνα του στὸ γκρεμό;

–Μὰ αὐτὸ εἶναι εἰκόνισμα, σοῦ λέω! δὲν καταλαβαίνεις; βλάσφημοι καὶ εἰκονοκλάστες θὰ γίνουμε; εἰκονομάχοι; μὴ γένοιτο. καὶ δός του νὰ σταυροκοπιοῦνται. σταυροκοπιοῦνταν καὶ οἱ τρεῖς γεμάτοι δέος καὶ φρίκη. κι ἐγὼ καταλάβαινα βέβαια· πῶς νὰ μὴν καταλαβαίνω; δὲν εἶμαι βόδι.

22. Ὁ καπνιστής

Στὸ Ἅγιον Ὄρος τὶς περισσότερες φορὲς πῆγα γιὰ ἔρευνα καὶ φωτογράφησι ἀρχαίων χειρογράφων. κι ἀπ' αὐτὲς κατὰ τὶς περισσότερες φορὲς οἱ καλόγεροι μοῦ ἔβγαζαν τὸ λάδι ἀπὸ τὰ ῥουθούνια. τελείως ἀφιλότιμοι κι ἀχάριστοι. καὶ μερικὲς φορὲς γύρισα ἄπρακτος. εἶχαν εὐκαιρία· ἤξεραν ὅτι τὰ χειρόγραφα δὲν παθαίνουν τίποτε· σὲ πολλὰ μοναστήρια οἱ ἴδιοι τὰ εἶχαν σὲ κακὸ χάλι· τὰ ἔσπρωχναν στὸ κάτω κάτω ῥάφι μὲ τὸ παπούτσι. ἀλλὰ ἔτσι μοῦ ἔκαναν τὴ ζωὴ δύσκολη· κι ὄχι μόνο ἐμένα ἀλλὰ κι ἄλλους ἐπιστήμονες. αὐτὸ τὸ «Ἔτσι θέλω, Ἔτσι μοῦ ἀρέσει νὰ σὲ τυραννάω» ἦταν ὁλοφάνερο καπρίτσι. μιὰ ἀνεξήγητη κακία ποὺ τοὺς ἡδόνιζε. ἔνιωθαν μιὰ σαδιστικὴ ἀγαλλίασι νὰ σὲ τυραννοῦν. κάποτε σχημάτισα τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἐμένα μὲ τυραννοῦσαν ἰδιαίτερα περισσότερο. κι αὐτὸ μὲ τὰ χρόνια χειροτέρευε καὶ γινόταν ἐμφανέστερο, ἀπὸ μέρους των δὲ καὶ ἀπροσχημάτιστο κι ἀδιάντροπο. ὅσο περισσότερο μὲ γνώριζαν, τόσο περισσότερο μὲ τυραννοῦσαν. δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω.

Μιὰ φορὰ μοῦ μπῆκε μιὰ πανούργα ἰδέα. καὶ τὴν ἐφήρμοσα σ' ἕνα μοναστήρι ποὺ εἶχα νὰ πάω ἀρκετὰ χρόνια καὶ ποντάρησα στὸ ὅτι ἢ δὲν θὰ μὲ θυμοῦνται ἢ μπορεῖ κι ὁ βιβλιοθηκάριος νὰ ἄλλαξε.

Στὴ ζωή μου δὲν κάπνισα οὔτε μιὰ ῥουφηξιὰ τσιγάρου. ἐκεῖ λοιπὸν ἐμφανίστηκα μ' ἕνα πακέτο τσιγάρα στὴν τσέπη τοῦ κοντομάνικου πουκάμισου μαζὶ καὶ μ' ἕνα κουτὶ σπίρτα. παντελόνι - πουκάμισο λίγο μάγκικα. μαλλιὰ λίγο μακριά. ἕνα φτηνιάρικο δαχτυλίδι γύφτικης κοπῆς στὰ δάχτυλα. σὲ ἀκολουθία δὲν πάτησα. μιλοῦσα - κινούμαν χωρὶς κανέναν ἰδιαίτερο σεβασμό· ἀνευλαβῶς. οὔτε γνῶσι - χρῆ-

σι λειτουργικῆς ὁρολογίας οὔτε τίποτε. τὶς ἀκολουθίες τὶς ἔλεγα «Αὐτὰ ποὺ διαβάζετε στὴν ἐκκλησία σας». τὸ «τάλαντον» τὸ ἔλεγα «Αὐτὸ τὸ ξύλινο καμπανάκι». ἢ «Αὐτὸ τὸ τάκα - τάκα σας». μιὰ φορὰ εἶπα στὸ βιβλιοθηκάριο «Ἐσεῖς οἱ καλόγεροι γιατί δὲν στρίβετε τὰ μουστάκια σας ὅπως οἱ παλιοὶ καπεταναῖοι;» καὶ γέλασε πολύ, ἐνῷ ἐγὼ τὸν κύτταζα τάχα σαστισμένος. ἄλλη μιὰ φορὰ εἶπα σὲ τρεῖς μαζὶ «Καλὰ πῶς δὲν γουρλώνουν τὰ μάτια σας μ' αὐτὲς τὶς νηστεῖες σας;», καὶ πάλι γέλασαν πολύ. ἔνιωθα νὰ μ' ἀγαποῦν. στὸ τέλος τοὺς εἶπα· «Ξαγρυπνήστε ὅσο θέλετε, ἀφοῦ σᾶς κάνει κέφι· ἐγὼ θὰ κοιμηθῶ σὰ γαϊδούρι καὶ θὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ». κι ἐκεῖνοι γελοῦσαν. καὶ μερικὲς φορές, χωρὶς νὰ ἐννοῶ τίποτε, ἔλεγα· «Ἐν τάξει, βρὲ ἀδερφέ, εἶμαι καὶ λίγο βρομόσκυλο· τὴν σήμερον ἡμέραν μπορεῖς νὰ μὴν εἶσαι καὶ λίγο βρομόσκυλο; ἐσεῖς δηλαδή, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, εἶστε ἅγιοι;». καὶ πάλι γελοῦσαν. καὶ ἄλλες φορὲς ἔλεγα· «Ἐν τάξει, μωρέ, ὄχι καὶ νὰ μὴν πάω στὴν ἐκκλησία Χριστούγεννα καὶ Πάσχα! ἐ δὲν εἶμαι καὶ Τοῦρκος!». τὰ ἴδια ἔκανα ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα καὶ σ' ἄλλα μερικὰ μοναστήρια, ὅπου ἢ δὲν μὲ θυμοῦνταν ἢ μ' ἔβλεπαν γιὰ πρώτη φορά. καὶ πάντα εἶχα τὴν ἴδια ἐπιτυχία. βρῆκα τὴ βίδα τους. στὰ περισσότερα μοναστήρια ὅμως, ὅπου μὲ ἤξεραν ἀπὸ παλιά, δὲν μποροῦσα νὰ κάνω τὰ ἴδια.

Κι ἔβγαλα τὸ συμπέρασμα ἀβίαστα· ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, οἱ καλόγεροι δὲν χωνεύουν τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανούς. μισοῦν τὴ Χριστιανικὴ πίστι καὶ ζωή. ἀπεχθάνονται κάθε τὶ τὸ χριστιανικό. δὲν τὸ ἔκανα αὐτὸ γιὰ τέστ· τὴ δουλειά μου ἤθελα νὰ κάνω. ὑπῆρξε ὅμως ἕνα ἀπὸ τὰ ἐπιτυχέστερα τὲστ ποὺ ἔκανα στὴ ζωή μου.

23. Εἰδικὴ ἀναφλεξιμότης

Μοῦ διηγήθηκε τέως μοναχόφιλος φοιτητὴς ἐπὶ πτυχίῳ, ὁ ὁποῖος παρέμεινε στὸ Ἅγιον Ὄρος πέντε καλοκαίρια ἀπὸ 100 περίπου μέρες κάθε φορά, ἐπειδὴ οἱ φιλοξενοῦντες ἤλπιζαν, κατ' ἀρχὴν ὄχι ἄστοχα, ὅτι θὰ καλογερέψῃ. μοῦ διηγήθηκε λοιπόν.

«Ἤδη στὴν Ἀθήνα, ποὺ ἐρχόταν γιὰ ἐξομολόγησι, ὁ γέροντας, ὅταν ἤμουν ἀκόμη 16 χρονῶν μαθητής, μοῦ ἔλεγε ὅτι εἶναι βαριὰ σεξουαλικὴ καὶ σατανικὰ θανάσιμη ἁμαρτία τὸ ὅτι μιὰ κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσα, ἕνα χρόνο μικρότερή μου, τὴν ἔβλεπα μὲ σεξουαλικὸ μάτι καὶ τὴν ἐπιθυμοῦσα καὶ σὲ κάποιες φαντασιώσεις μου τὴν ἀγκάλιαζα καὶ τὴ φιλοῦσα καὶ μερικὲς φορὲς μοῦ περνοῦσε φευγαλέα ἀπὸ τὸ νοῦ ἡ εἰκόνα νὰ συνουσιάζωμαι μαζί της. μοῦ εἶπε ὅτι σὲ κάθε τέτοιο λογισμό μου, ἀκόμη καὶ μὲ ἁπλὸ φανταστικὸ ἄγγιγμά της, ἢ ἐπιθυμη-

τικὸ κύτταγμά της, διέπραξα καὶ μιὰ πορνεία, διότι ὁ Κύριος στὸ Εὐαγγέλιο λέει· *Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ* (Μθ 15,2). τὴν πρώτη φορά, ποὺ τοῦ ἐξωμολογήθηκα, ὅταν μοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, εἶχα διατυπώσει τὴν ἀπορία· «Καὶ πῶς θὰ παντρευτῇ κάποιος κάποια, ἂν δὲν τὴν ἐρωτευτῇ; κι ἂν τὴν ἐρωτευτῇ, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν τὴ φανταστῇ στὴν ἀγκαλιά του νὰ τὴ φιλάῃ ἢ νὰ μὴν τὴν ἐπιθυμήσῃ σεξουαλικὰ καὶ μόνο ποὺ τὴ βλέπει;». κι ἐκεῖνος μοῦ εἶπε αὐστηρά· «Τὸ εἶπε ὁ Κύριος· πάει καὶ τελείωσε· κάθε ἀντίρρησι εἶναι βλασφημία τοῦ θεοῦ. παιδί μου, τώρα ποὺ ἔγινες ἄντρας, θέλω νὰ ξέρῃς ὅτι κάθε γάμος, καὶ πρὶν γίνῃ, εἶναι γιὰ χρόνια βουτηγμένος καὶ μουλιασμένος μέσα στὴν πορνεία· πολλὴ πορνεία. ὁ γάμος πρῶτα μαγαρίζει τὸν ἄνθρωπο γιὰ πολλὰ χρόνια βουτώντας τον κάθε μέρα μέσα στὴν πορνικὴ βρομιά, κι ἔπειτα ποὺ γίνεται, μὴ νομίσῃς ὅτι δὲν κολυμπάει πάλι μέσα στὴν πορνεία. ὁ παντρεμένος, καὶ «καλὸς» Χριστιανὸς νὰ εἶναι, φαντάζεται τὴ γυναῖκα του στὶς πιὸ πορνικὲς εἰκόνες καὶ Κυριακὴ καὶ Σάββατο καὶ Δευτέρα καὶ Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ καὶ Τεσσαρακοστές, ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὴ φαντάζεται ἔτσι κτηνωδῶς τέτοιες ἡμέρες ἅγιες καὶ ἡμέρες νηστείας καὶ ἁγνότητος. χώρια πού, ὅταν ἐκείνη μένῃ ἔγκυος, ποὺ τότε δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὴν ἀγγίζῃ, νὰ τὴ βλέπῃ μὲ μάτι σεξουαλικό, οὔτε νὰ τὴ φαντάζεται σὲ σκηνὲς σεξουαλικές, πάλι ἐκεῖνος τὴν πορνεύει καὶ τὴν καταπορνεύει μὲ τὴν αἰσχρὴ φαντασία του, κάθε μέρα καὶ πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα, γιὰ νὰ μὴν πῶ ὅλη τὴν ὥρα. ὁ ἔγγαμος βίος εἶναι γεμάτος παγίδες πορνείας, τόσο ποὺ δὲν βρίσκεις μέρος νὰ πατήσῃς. ὁ γάμος δὲν διαφέρει καὶ πολὺ ἀπὸ τὴν πορνεία. οὐσιαστικὰ εἶναι πορνεία, ποὺ γίνεται ἀνεκτὴ κατ' ἄκραν ἐπιείκειαν καὶ μακροθυμίαν τοῦ θεοῦ καὶ κατὰ παραχώρησί του, γιὰ νὰ σωθοῦν κι ἐλάχιστοι ἔγγαμοι, σὰν τοὺς γονεῖς τῶν μεγάλων ὁσίων, ἂς ποῦμε. γιατὶ ἀλλιῶς δὲν θὰ σῳζόταν οὔτε ἕνας ἔγγαμος. οἱ παντρεμένοι σῴζονται χατιρικά· καὶ ἐλάχιστοι βέβαια· καὶ πάρα πολὺ δύσκολα. ἡ ἔγγαμη ζωή, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ οἰκογενειακὰ βάσανα, καὶ σεξουαλικῶς εἶναι μιὰ ἀτελείωτη τυράννια. καὶ σάμπως διαφέρει, νομίζεις, σὲ τίποτε ὁ γάμος ἀπὸ τὴν πορνεία; ἡ ἴδια πρᾶξι δὲν εἶναι; κάνει ὁ ἄντρας, ὅ,τι κάνει, σὰ κτῆνος, σὰ γαϊδούρι, σὰ σκυλί· κυλιοῦνται καὶ οἱ δυό τους στὸ βοῦρκο τῆς ἡδονῆς σὰ γουρούνια, βάζοντας ὁ ἕνας τὴν κατουρήθρα του στὴν κατουρήθρα τοῦ ἄλλου. ἁπλῶς στὸ γάμο ὁ ἄντρας περιορίζεται σὲ μιὰ μόνο πόρνη. καὶ τὴν πληρώνει πολὺ ἀκριβώτερα ἀπὸ τὴ συνηθισμένη πόρνη. χώρια ποὺ οἱ περισσότερες ἀρρώστιες προέρχονται ἀπὸ τὴν πρᾶξι τῶν παντρεμένων. χώρια ποὺ τὶς περισσότερες φορὲς ἡ γυναίκα εἶναι σκέτο γουρούνι, σκέτος διάβολος, καὶ θέλει κάθε λίγο, καὶ τὸ τί

θέλει δὲν περιγράφεται! ἥμαρτον, θεέ μου! εἰκοσιπέντε χρόνια ἐξομολόγος ὅλο τέτοια φρικιαστικὰ ἀκούω ἀπὸ τοὺς ἄντρες ποὺ ἐξομολογοῦνται. πῶς νὰ σωθοῦν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τόση ἡδονή; στὴν ἀρχὴ δὲν τὰ λένε κιόλας, ἂν δὲν τοὺς ῥωτήσω. μὲ τὸ τσιγκέλι τοὺς τὰ βγάζω σὰ γαντζωμένα δαιμόνια. οἱ γυναῖκες καλλίτερα νὰ μὴν ὑπῆρχαν. ὁ θεὸς τὶς ἔκανε, γιὰ νὰ βγῇ κάποτε ἡ Παναγία Θεοτόκος ποὺ γέννησε τὸ θεό. δὲν ὑπῆρχε ἄλλος λόγος. καὶ μᾶς ἔμειναν ἀμανάτι· ἀναγκαῖο κακό. ἀλλ' ὁ ἄντρας τὸ πληρώνει αὐτὸ πολὺ ἀκριβά. καὶ σχεδὸν ὅλοι οἱ παντρεμένοι καταλήγουν στὴν κόλασι. πῶς νὰ πᾶνε στὸν ἱερὸ παράδεισο μετὰ ἀπ' αὐτὸ ποὺ κάνουν; καλλίτερα νὰ ὑπῆρχε μόνον ἡ Κυρία Θεοτόκος, καὶ καμμία ἄλλη. ὁ πάνσοφος θεὸς μποροῦσε νὰ βρῇ χίλιους ἄλλους τρόπους γιὰ νὰ γεννιοῦνται οἱ ἄνθρωποι. εὐτυχῶς μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ γίνουμε μοναχοὶ καὶ νὰ σωθοῦμε. καμμιὰ φορὰ μοῦ ἔρχεται σὰν ἀποκάλυψι ὁ λογισμὸς ὅτι γι' αὐτὸ τὸ παραχώρησε αὐτὸ ὁ θεός, γιὰ νὰ δῇ ποιοί θὰ τὸ κατανικήσουν, γιὰ νὰ ξέρῃ ποιούς θὰ σώσῃ. γι' αὐτὸ καὶ ὁ Χριστὸς καλόγερος ἦταν, καὶ ἡ Κυρία Θεοτόκος καλογριὰ ἦταν, καὶ ὁ τίμιος Πρόδρομος, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι, καὶ ὅλοι οἱ ὅσιοι καλόγεροι ἦταν. αὐτὸ μᾶς τὰ λέει ὅλα, παιδί μου». μὲ εἶχε ταράξει. τὴ δεύτερη φορὰ ποὺ μοῦ τὰ εἶπε αὐτά, μόλις τελείωσα τὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις γιὰ τὸ πανεπιστήμιο, μὲ τάραξε πιὸ πολύ. καὶ μ' ἔπεισε νὰ πάω νὰ περάσω ὅλο τὸ καλοκαίρι μαζί του στὸ Ἅγιον Ὄρος. οἱ γονεῖς μου τὸ χάρηκαν. τὸν σέβονταν σὰ θεό. τοὺς εἶχε πείσει ὅτι θὰ ἐπιστρέψω πολὺ ὠφελημένος, «διότι εἶχα ἐφηβικὰ προβλήματα». καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι μοναχοί του μοῦ φέρονταν πολὺ καλὰ καὶ μὲ φώναζαν μὲ μοναχικὸ ὄνομα, ποὺ ἐγὼ τὸ χαιρόμουν. ὁ γέροντας μοῦ εἶπε κι ὅτι ὁ διάβολος χρησιμοποιοῦσε σὰν ἐνεργούμενό του τὴν κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσα, γιὰ νὰ μὲ τραβήξῃ στὴν κόλασι, κι ὅτι στὸ Ἅγιον Ὄρος, μόλις μπῶ, ἡ Παναγία θὰ μοῦ τὴ σβήσῃ ἀπὸ τὴ μνήμη μου. κι ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας φορὰ ἔγινε αὐτὸ μέσα σὲ μιὰ ἑβδομάδα. ὅταν τελείωνε τὸ καλοκαίρι κι ἔβγαινα στὸν κόσμο, μόλις τὴν ξανάβλεπα, ἄρχιζαν οἱ ἴδιοι λογισμοί, οἱ ἴδιες φαντασιώσεις. ὁ γέροντας μὲ ῥωτοῦσε κι ἀπὸ τὸ τηλέφωνο καὶ ὅταν ἐρχόταν στὴν Ἀθήνα, σ' ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι του στὴν Ἀττική, τοῦ τὰ ἔλεγα ὅλα, καὶ μοῦ ἔλεγε περίπου τὰ ἴδια. ζοῦσα σ' ἕνα κλῖμα τρόμου· καὶ πιὸ πολὺ ὅταν μετὰ τὸ πρῶτο καλοκαίρι τὴν ξαναεῖδα, μὲ λαχτάρα πιὸ μεγάλη ἀπὸ κάθε προηγούμενη φορά, κι ἐκείνη κατάλαβε καὶ ἀνταποκρινόταν. δὲν μιλήσαμε ποτὲ γιὰ τὸν ἔρωτά μας, δὲν λέγαμε τίποτε παραπάνω ἀπὸ συνηθισμένα λόγια μεταξὺ δυὸ γνωστῶν καὶ συμμαθητῶν, ἀλλὰ καταλαβαίναμε καὶ οἱ δυὸ ὅτι τὰ αἰσθήματά μας ἦταν ἀμοιβαῖα. ὅταν θὰ πήγαινα στὸ Ὄρος γιὰ πέμπτη καὶ τελευταία φορά, ἐκείνη μὲ ῥώτησε·

«Ποῦ ἐξαφανίζεσαι τὰ καλοκαίρια;», κι ἐγὼ τῆς εἶπα «Στὸ Ἅγιον Ὄρος». ὅταν τὸ Σεπτέμβριο ἐπέστρεψα ἀπὸ τὸ Ὄρος γιὰ τελευταία φορά, ἔμαθα ὅτι ἀρραβωνιάστηκε. ἔνιωσα πολὺ πληγωμένος. μετὰ 10 μῆνες, ποὺ παντρεύτηκε, ἔνιωσα πάλι πολὺ πληγωμένος, ἀπελπισμένος, θὰ ἔλεγα, καὶ δὲν μποροῦσα οὔτε γιὰ τὶς πτυχιακές μου ἐξετάσεις νὰ διαβάσω. εἶχα γενικὴ ἀποτυχία. μελαγχόλησα μέχρι τὰ Χριστούγεννα. τὰ Χριστούγεννα ἦρθε στὴν Ἀθήνα ὁ γέροντας, καὶ μὲ ρώτησε ὅπως κάθε φορά. δὲν τοῦ εἶπα τίποτε, δὲν ἐξωμολογήθηκα. πρέπει νὰ εἶπε στοὺς γονεῖς μου κάτι ποὺ τοὺς ἔβαλε σὲ μεγάλη ἀνησυχία, κι ὅταν ἐκεῖνος ἔφυγε, οἱ γονεῖς μου μ' ἔφαγαν στὶς ἐρωτήσεις. κι ἀκόμα μὲ τρῶνε· ἐπειδὴ δὲν ξέρουν γιὰ ποιά κοπέλλα πρόκειται ἢ ὅτι παντρεύτηκε. δὲν θέλω νὰ ξαναπατήσω στὸ Ἅγιον Ὄρος. τὴν κοπέλλα οὐσιαστικὰ τὴν ξέχασα. ἀπὸ τότε ποὺ ἄκουσα ὅτι ἀρραβωνιάστηκε, παρ' ὅλο ποὺ δὲν τὴν κύτταξα ποτὲ πιὰ μὲ μάτι ἐρωτικὸ - σεξουαλικό, οὔτε στὴ φαντασία μου τὴν ἔφερα ποτὲ σὲ ἀνάλογη εἰκόνα, ἐν τούτοις δυσκολεύτηκα πολὺ νὰ τὴν ξεχάσω. τώρα τὴν ξέχασα. ἂν δὲν μοῦ τὴ θυμήσῃ κανεὶς καὶ τίποτε, στὰ καλὰ καθούμενα δὲν τὴ θυμοῦμαι πλέον. νιώθω ὅμως σὰ νὰ αἰωροῦμαι σ' ἕνα χαῶδες κι ἀτελείωτο κενό, χωρὶς νὰ ἔχω ποῦ νὰ πατήσω. οὔτε νὰ ζῶ ἐνδιαφέρομαι πιά».

Τὸν βοήθησα καὶ συνῆλθε. τοῦ εἶπα νὰ ἐξομολογηθῇ σ' ἕναν ἔγγαμο ἐξομολόγο, καὶ μ' ἄκουσε. κάποτε συνῆλθε τελείως καὶ πῆρε καὶ τὸ πτυχίο του. σήμερα εἶναι παντρεμένος κι εὐδιάθετος. εἶναι φύσει χαρούμενος καὶ καλοσυνάτος. κι αὐτὴ βέβαια εἶναι ἡ κεντρικὴ ἱστορία του, ἐξωτερικὴ κι ἐσωτερική, ἀπὸ τὴν ὁποία κυρίως φαίνεται πῶς γίνεται σήμερα ἡ στρατολόγησι καλογέρων μὲ διείσδυσι καὶ παιδομάζωμα μέσα στὶς οἰκογένειες, ἀλλὰ μοῦ εἶπε κι ἄλλα πολὺ ἐνδιαφέροντα. πρὶν ὅμως τὰ πῶ κι αὐτά, θὰ πῶ τί τοῦ ἀπάντησα. πρῶτα τοῦ ἀπάντησα γιὰ τὴ βάναυση διαστρέβλωσι τοῦ βιβλικοῦ χωρίου, ἐπειδὴ κάθε διαστρέβλωσι τῆς Βίβλου τὴ θεωρῶ ἀφετηρία τοῦ ἐν συνεχείᾳ καὶ κατὰ συνέπειαν κακοῦ, κι ἐμένα προσωπικὰ μ' ἐνοχλεῖ ἰδιαίτερα.

Τοῦ εἶπα ὅτι «Ὁ προειρημένος λόγος τοῦ Χριστοῦ (Μθ 15,2) γενικῶς παρερμηνεύεται καὶ κακοποιεῖται τόσο ἄσχημα, ὥστε ὁ Χριστὸς νὰ φαίνεται ἢ ἀνόητος ἢ ἀπάνθρωπος ἢ ἀφύσικος. ὁ Κύριος ὅμως ἐννοεῖ αὐτὸ ποὺ δὲν κατάλαβε κανείς τους, οἱ δὲ ἀνόητοι κι ἀπάνθρωποι κι ἀφύσικοι εἶναι αὐτοί, γιὰ τοὺς ὁποίους βλασφημεῖται. ὁ Κύριος ἐννοεῖ ὅτι μοιχεύει κανεὶς μέσα στὸ νοῦ του, ὅταν δῇ μὲ σεξουαλικὸ μάτι *γυναῖκα,* δηλαδὴ παντρεμένη, καὶ ὄχι *παρθένον,* δηλαδὴ ἄγαμη κι ἐλεύθερη κοπέλλα· ἢ καὶ *χήραν.* διότι *γυνὴ* τότε λεγόταν μόνο ἡ παντρεμένη, ἡ δὲ ἐλεύθερη πάντοτε λεγόταν *παρθένος·* ἢ καὶ

χήρα. λέγεται αὐτὸ στὸν Παῦλο σαφῶς· *Μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος· ἡ ἄγαμος* αὐτὰ κι αὐτά, *ἡ δὲ γαμήσασα* αὐτὰ κι αὐτά (Α΄ Κο 7,33). ἄλλο ἡ *γυνή,* ἡ παντρεμένη, κι ἄλλο ἡ *παρθένος,* ἡ ἀνύπαντρη. δὲν λέει *γυναῖκα* τὴν *παρθένον.* ἄλλωστε κι ὁ Κύριος στὸ Ματθαῖο (15,1 - 2) λέει *ἐμοίχευσε,* καὶ ὄχι *ἐπόρνευσε.* πῶς θὰ ἔλεγε τὸ *ἐμοίχευσε* γιὰ ἀνύπαντρη; δὲν τοὺς κόβει τοὺς βλᾶκες; δικαιολογῶ καὶ τὴν ἀμάθεια καὶ τὴ βλακεία τῶν κακῶν ἑρμηνευτῶν, διότι ὑπάρχουν πολλοὶ βλᾶκες καὶ πολλοὶ ἀμαθεῖς, ποὺ δὲν εὐθύνονται γιὰ τὴν κατάστασί τους, ἀλλὰ δὲν συγχωρῶ ποτὲ κανέναν καθόλου, ποὺ δὲν διαβάζουν τὴ Βίβλο, καὶ γι' αὐτὸ δὲν ξέρουν τί λένε. αὐτὸ εἶναι κακοήθεια. καὶ διαβάλλουν καὶ τὸν Κύριο, ὅταν ἔχουν καὶ τὴ δεύτερη κακοήθεια νὰ κάνουν τὸ δάσκαλο τέτοιοι ὄντες, ἀποδίδοντάς του τὶς ἀπάνθρωπες καὶ παμπόνηρες βλακεῖες των περὶ δῆθεν ἁγνότητος. ἔχουν σακατέψει πνευματικῶς ὅλη τὴ Χριστιανωσύνη καὶ ἰδίως τὴ νεολαία· τὰ τρέλλαναν τὰ παιδιά. ἔχουν κάνει τὴν ὑπέροχη Χριστιανικὴ πίστι ἕνα ἀποκρουστικὸ σκιάχτρο, ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία πλήθη ὑγιῶν ἀνθρώπων, γιὰ νὰ ἐνθρονίσουν σ' αὐτὴ τὴν κακοήθη μούρη τους καὶ νὰ μαζέψουν γύρω τους ὅ,τι ἄρρωστο ὑπάρχει στὸν κόσμο. ἐπειδὴ ἡ μωρία τους τοὺς βολεύει κιόλας στὸ παιδομάζωμά τους. ἡ παρερμηνεία αὐτὴ τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ θανατηφόρα δηλητήρια, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ μοναχισμὸς φαρμάκωσε τὴν ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὅταν τὴν ἐμβόλισε. θὰ τιμωρηθοῦν γι' αὐτὸ πολὺ σκληρὰ στὴν αἰώνια κόλασι».

Τοῦ εἶπα ἐπίσης ὅτι, «Ἂν οἱ ἄνθρωποι ἦταν μόνο ἄντρες, χωρὶς τὶς γυναῖκες, πρῶτον θὰ ἦταν ὅλοι κίναιδοι, καὶ δεύτερον ὁ γέροντάς του δὲν θὰ εἶχε γυναικεῖο μοναστήρι· καὶ ποῦ θὰ περνοῦσε τοὺς 10 μῆνες τὸ χρόνο;». καὶ ὅτι «Ὅσοι ζοῦν σὲ τόπο καὶ χῶρο χωρὶς γυναῖκες, ἔχουν ἀκατάσχετη ἐπιρρέπεια στὸν κιναιδισμό, ἀκόμη καὶ ἄνθρωποι ποὺ κατ' ἀρχὴν δὲν εἶναι καθόλου κίναιδοι καὶ δὲν ἔχουν οὔτε ἴχνος τέτοιας ῥοπῆς. οἱ γυναῖκες καὶ μόνο μὲ τὴν παρουσία τους εἶναι ἐκεῖνες ποὺ διακρατοῦν σὲ ὁμαλὴ καὶ ἀσφαλῆ τροχιὰ τὸν ἀντρισμὸ τῶν ἀντρῶν· καὶ ἀντιστρόφως. οἱ ἄντρες εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ μὲ τὴν παρουσία τους καὶ μόνο διακρατοῦν σὲ ὁμαλὴ καὶ ἀσφαλῆ τροχιὰ τὴ θηλυκότητα τῶν γυναικῶν. χωρὶς τοὺς ἄντρες γίνονται ὅλες λεσβίες». κατάλαβα ὅτι ἀπ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐντυπωσιάστηκε πάρα πολὺ καὶ μοῦ εἶπε πολλά, ἀρχίζοντας μὲ τὴ φράσι «Τώρα συνειδητοποιῶ...». τοῦ εἶπα ὅτι στὴν ἀρχαία καὶ ὄντως ἁγία καὶ χριστιανικὴ ἐκκλησία ὁ γέροντάς του θὰ καθαιροῦνταν καὶ θ' ἀφωριζόταν γιὰ ὅσα λέει· εἶναι πολὺ χοντρὲς καὶ βρόμικες κακοδοξίες. τοῦ εἶπα ὅτι ὁ μοναχισμὸς χριστιανικῶς εἶναι ἀνυπόστατος· καὶ τὸ μόνο σωστὸ ὀρθόδοξο χριστιανικὸ καὶ θεάρεστο ποὺ ἔχουν νὰ κάνουν ἁ-

παξάπαντες οἱ μοναχοὶ εἶναι νὰ φύγουν ἀπὸ τὰ μοναστήρια ἐπειγόντως, νὰ τὰ πετάξουν, καὶ νὰ παντρευτοῦν· κατὰ προτίμησι μὲ τὶς καλόγριες. ὁ ἄνθρωπος ἀνέπνευσε.

Μοῦ εἶπε λοιπόν. «Ὅταν μπῆκα στὸ Ὄρος γιὰ πρώτη φορά, σὲ μιὰ ἑβδομάδα τὴν κοπέλλα τὴν ξέχασα. κι ἂν σπανίως τὴ θυμόμουν, δὲν εἶχα καμμιὰ φαντασίωσι μαζί της, οὔτε ἕνα φιλί. ὅταν συμπλήρωσα περίπου δύο μῆνες, ἄρχισα νὰ ἔχω ῥοπὲς ἐνεργητικοῦ ἀρσενοκοίτου. στὴν ἀρχὴ μόνο σὲ ὀνείρωξι, ὄνειρο μὲ ῥεῦσι σπέρματος. τὸ πρόσωπο ποὺ στὸ ὄνειρο ἦταν ὁ προσφερόμενος σεξουαλικὸς στόχος ἦταν ἄντρας· μοναχός! δὲν μοῦ εἶχε ξανασυμβῆ κάτι τέτοιο, παρ' ὅλο ποὺ εἶχα ὀνειρώξεις γιὰ δύο περίπου χρόνια ἤδη, καὶ ὄχι λίγες. στὴ δεύτερη ὀνείρωξι ὁ στόχος ἦταν πάλι ἄντρας καὶ μάλιστα συγκεκριμένος καὶ γνωστὸς μοναχὸς αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ συγκάτοικος. ταράχτηκα καὶ τὸ εἶπα στὸ γέροντα. μοῦ εἶπε· 'Στοὺς μοναχοὺς συμβαίνει αὐτὸ συχνά. εἶναι ἐπειδὴ ὁ μοναχὸς δὲν εἶναι ὅπως ὁ κοσμικὸς ἕνα ἀσήμαντο πρόσωπο, μὲ τὸ ὁποῖο ὁ σατανᾶς δὲν ἀσχολεῖται καὶ πολύ, ἐφ' ὅσον τὸν κρατάει κιόλας στὸ χέρι του γιὰ τὰ καλά. ὁ μοναχὸς εἶναι μεγάλο καὶ ἀπόρθητο κάστρο, κι ὁ σατανᾶς αὐτὸν κυρίως φιλοδοξεῖ νὰ ῥίξῃ, σ' αὐτὸν βάζει ὅλα τὰ δυνατά του νὰ τὸν κυριεύσῃ'. τὸν πίστευσα. ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα στὶς ὀνειρώξεις μου ἐκσπερμάτωνα πάντα ἀσχημονώντας πάνω σὲ μοναχό. τὸ τελευταῖο δεκαπενθήμερο ἔνιωθα καὶ στὸν ξύπνο μου νὰ λιμπίζωμαι πολλὲς φορὲς σεξουαλικὰ ἀντρικὸ σῶμα· πάρα πολλὲς φορές· σχεδὸν συνεχῶς. τὸ εἶπα πάλι στὸ γέροντα. μοῦ εἶπε· ''Επειδὴ ἡ ἀρετή σου μεγαλώνει κι ἐνοχλεῖ τὸ σατανᾶ πολύ. εἶσαι πιὰ σχεδὸν μοναχός. νὰ μὴν ἀγγίζῃς ἄντρα, ν' ἀποφεύγῃς νὰ κυττάζῃς ἄντρες· γιὰ τοὺς μοναχοὺς αὐτὸ εἶναι ἕνας συνεχὴς ἡρωϊκὸς ἀγώνας. καὶ νὰ μὴν ἀστειεύεσαι καὶ γελᾷς πολὺ μὲ κανέναν· αὐτὸ εἶναι μιὰ χαλάρωσι πολὺ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸ μοναχό. ὁ διάβολος εἶναι πολὺ ὕπουλος καὶ δὲν κοιμᾶται ποτέ· λυσσομανάει γιὰ τὴν ἀρετή σου'!

Ὅταν μετὰ τρεῖς μῆνες, στὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ (5 Σεπτεμβρίου), βγῆκα ἀπὸ τὸ Ὄρος στὴν Οὐρανούπολι, ἔβλεπα μὲ ἔντονη σεξουαλικὴ κάψα ὄχι μόνο κοπέλλες νέες κι ὄμορφες ἀλλὰ καὶ μεγάλες γυναῖκες καὶ ὄχι ὄμορφες, κάτι πού, ὅταν, πρὶν πάω στὸ Ὄρος, φαντασιωνόμουν μὲ τὴν κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσα, δὲν μοῦ συνέβαινε μὲ καμμιὰ γυναῖκα. κι ὅσο περνοῦσαν οἱ ὧρες καὶ πλησίαζα στὴν Ἀθήνα, ἐρεθιζόμουν περισσότερο ἀπὸ τὶς νέες κι ὄμορφες, κι ἐν τέλει μόνον ἀπ' αὐτές. μοῦ εἶχε φύγει δὲ ἤδη ἀπὸ τὸ πρῶτο ἀντίκρυσμα γυναικῶν στὴν ἀποβάθρα τῆς Οὐρανουπόλεως κάθε ἐπιθυμία γιὰ ἄντρες, τόσο ποὺ ἀποροῦσα πῶς ἦταν δυνατὸν πρὶν ἀπὸ μία μέρα νὰ ἐρεθίζωμαι ἀπὸ ἄντρες. ἡ κάψα μου γιὰ κοπέλλες συνεχίστηκε γιὰ

περίπου 10 μέρες, ὡς ποὺ εἶδα μιὰ ἄλλη κοπέλλα ποὺ μοῦ ἄρεσε. τὴν ἐπιθύμησα τόσο ἄγρια, ποὺ τρόμαξα. ἔσβησαν ὅμως τότε ὅλες οἱ ἄλλες γυναῖκες. δὲν ἐπιθυμοῦσα πιὰ καμμιὰ ἄλλη, καὶ τὶς ἔβλεπα ὅλες τελείως ἀκίνδυνα κι ἀφύλακτα. τὸ χειμῶνα στὴν Ἀθήνα ὁ γέροντας μοῦ εἶπε ὅτι εἶναι ‘Ἐπειδὴ στὸν κόσμο μολυνόμουν πολὺ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία του, κι ὁ σατανᾶς ἔπαυε νὰ ἐνοχλῆται ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν ἀρετή μου, ἡ ὁποία ἀνέβαινε σὲ ἐνοχλητικὰ γιὰ κεῖνον ὕψη μέσα στὸ Ἅγιον Ὄρος’.

Ὅταν τὸ ἑπόμενο καλοκαίρι πῆγα στὸ Ὄρος γιὰ δεύτερη φορὰ ἐπαναλήφθηκαν ὅλ’ ἀκριβῶς μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ μὲ τὴν ἴδια σειρά, ἀλλὰ σὲ μικρότερες προθεσμίες. ὁ γέροντας πάντα μοῦ ἔλεγε ὅτι ‘Στὸ Ὄρος ὠφελοῦμαι πολύ, ἡ ἀρετή μου προκόβει κι ἀνεβαίνει πολύ, γι’ αὐτὸ γίνομαι κύριος στόχος τοῦ σατανᾶ. ὅτι πρέπει νὰ χαίρωμαι γι’ αὐτὸ καὶ νὰ εὐχαριστῶ καὶ νὰ δοξολογῶ τὴν Παναγία γι’ αὐτό, ἀλλὰ νὰ μὴν ὑπερηφανευτῶ γι’ αὐτό, διότι αὐτὸ εἶναι ἐπίσης ἕνας πολὺ γαργαλιστικὸς πειρασμὸς στοὺς μοναχοὺς κι ἕνας πολὺ ὕπουλος πόλεμος ἐκ δεξιῶν ἐναντίον τους’. δὲν μοῦ ἔφτανε δηλαδὴ ποὺ μὲ τὴν ἄνοδο τῆς ἀρετῆς μου ἐρεθιζόμουν ἀπὸ ἄντρες, ἀλλὰ κινδύνευα κι ἀπὸ τὴν ὑπερηφάνεια γιὰ τὴν ὑψηλὴ ἀρετή μου’. εὐτυχῶς δὲν μοῦ συνέβη νὰ ὑπερηφανευτῶ. ἁπλῶς ἔβλεπα ὅτι ὅσο ‘ἀνέβαινε ἡ ἀρετή μου’, τόσο πιὸ πολὺ ἀδιαφοροῦσα γιὰ κάθε γυναῖκα καὶ λιγουρευόμουν ἄντρες, κι ὅταν ἀπαλλασσόμουν ἀπὸ τὴν κάψα γιὰ ἄντρες, ἡ ἀρετή μου πήγαινε στὸν πάτο· κατὰ τὸ γέροντα βέβαια». ἐγὼ σ’ αὐτὸ τὸ σημεῖο τοῦ εἶπα ὅτι θὰ τοῦ συνέβαινε καὶ νὰ ὑπερηφανευτῇ γιὰ τὴν ἀρετή του, ὅταν θὰ συμπλήρωνε δύο χρόνια συνεχῆ παραμονὴ στὸ Ὄρος, ὅπως ἡ ἐπιθυμία του γιὰ ἀντρικὴ σάρκα τοῦ ἐμφανιζόταν σὲ δύο μῆνες. καὶ μὲ πίστευσε. καὶ καλὰ ἔκανε.

«Τὸ τρίτο καλοκαίρι πάλι ὅλα ἴδια καὶ οἱ προθεσμίες ἀκόμη μικρότερες. μοῦ συνέβη ὅμως σὲ μιὰ χειραψία μὲ χειροφίλημα νὰ ἐρεθιστῶ σεξουαλικῶς καὶ σωματικά» (μοῦ ἐξήγησε ὅτι εἶχε καὶ στῦσι), «κι ὅταν τὸ εἶπα στὸ γέροντα, μοῦ φάνηκε ὅτι ταράχτηκε, μοῦ εἶπε νὰ μὴν ξαναφιλήσω τὸ χέρι ἐκείνου τοῦ μοναχοῦ-κληρικοῦ, καὶ νὰ τὸν ἀποφεύγω, καὶ γενικῶς νὰ προσέχω πολύ· δὲν μοῦ ξαναεῖπε γιὰ ‘ὑψηλὴ ἀρετή, γιὰ τὴν ὁποία λυσσομανοῦσε ἀπὸ φθόνο ὁ σατανᾶς’, καὶ λίγο ἀργότερα τὸν ἔνιωσα νὰ μὲ ἐπιτηρῇ. καὶ πάντοτε, ὅταν ἔβγαινα στὴν Οὐρανούπολι, ἡ τέτοια ἀφύσικη εὐαισθησία μου κοβόταν μὲ τὸ μαχαίρι, χωρὶς κανέναν ἀγῶνα μου, ἡ ἀρετή μου πήγαινε στὸν πάτο, καιγόμουν γιὰ τὶς πρῶτες γυναῖκες ποὺ ἔβλεπα, μέχρι ποὺ ἔβλεπα τὴν κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσα, καὶ μόλις τὴν ἔβλεπα καὶ τὴ λαχταροῦσα, μοῦ κοβόταν καὶ ἡ λαγνεία μου γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες μὲ τὸ μαχαίρι, χωρὶς κανέναν ἀγῶνα μου. κι ἔλεγα· ‘Μ’ ἐγκα-

τέλειψε ὁ διάβολος;'. ἀλλὰ δὲν τὸ πίστευα πλέον, παρ' ὅλο πού, ὅταν το εἶπα κι αὐτὸ στὸ γέροντα, στὴν Ἀθήνα, μοῦ τὸ ἐπιβεβαίωσε· ὅτι 'Ναί, μέσα στὸν κόσμο ὁ διάβολος σ' ἐγκαταλείπει, ἐπειδὴ δὲν ἔχει πιὰ κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ σένα, εἶσαι τοῦ χεριοῦ του, σ' ἔχει στὸ τσεπάκι του. ἡ ἀσφάλεια εἶναι στὸ Ἅγιον Ὄρος, στὸ Περιβόλι τῆς Παναγίας'! μιὰ τέτοια φορὰ στὴν Ἀθήνα μοῦ πέρασε ἡ σκέψι ὅτι ὁ διάβολος κατοικεῖ μονίμως στὸ Ἅγιον Ὄρος κι ὅτι βγαίνει μόνο μέχρι τὴν ἀποβάθρα τῆς Οὐρανουπόλεως. ἔνιωσα νὰ μ' ἐνοχλῇ ὡς βέβηλη αὐτὴ ἡ σκέψι, ἀλλ' ὁ γέροντας μοῦ τὸ ἐπιβεβαίωσε κι αὐτὸ λέγοντας· 'Μὰ ἐκεῖ εἶναι τὸ Βατερλώ του· λυσσομανάει νὰ πάρῃ ῥεβάνς ἐκεῖ. ἔξω στὸν κόσμο τοὺς ἔχει ὅλους στὸ χέρι του, κι ἔρχεται μόνον ὅταν θέλῃ νὰ κοιμηθῇ'»!

Τὸν ῥώτησα· «Κι ὅταν ἔμαθες ὅτι ἡ πρώτη κοπέλλα ποὺ ἀγαποῦσες ἀρραβωνιάστηκε;». μοῦ λέει· «Δὲν ἔνιωθα γιὰ κανέναν καὶ καμμία τίποτε· μόνο χάος. σὰ νὰ μὴν ἔβρισκα ἔδαφος νὰ πατήσω». «Κι ὅταν συνῆλθες;». «Ὅταν συνῆλθα, ἐδῶ στὴν πόλι, ἄρχισα νὰ λιμπίζωμαι διάφορες κοπέλλες». «Οἱ ὀνειρώξεις σου;»! «Οἱ ὀνειρώξεις μου στὸ Ἅγιον Ὄρος ἦταν πάντοτε γιὰ ἄντρες, ἀκαθόριστους ἢ συγκεκριμένους, στὴν Ἀθήνα πάντοτε γιὰ κοπέλλες, ἀκαθόριστες ἢ συγκεκριμένες. ἡ μεταβολὴ ἀπὸ τὸ ὁμαλὸ πρὸς τὸ ἀνώμαλο ἀργοῦσε καὶ μοῦ ἐρχόταν πρῶτα στὶς ὀνειρώξεις κι ἔπειτα στὸν ξύπνο, ἐνῷ ἡ μεταβολὴ ἀπὸ τὸ ἀνώμαλο στὸ ὁμαλὸ μοῦ ἐρχόταν ἀκαριαία, μὲ τὸ πρῶτο κύτταγμα γυναικῶν, πρῶτα φυσικὰ στὸν ξύπνο κι ἔπειτα καὶ στὶς ὀνειρώξεις». «Πέντε φορὲς μπῆκες στὸ Ὄρος καὶ πέντε βγῆκες· ἦταν καὶ οἱ μεταβολές σου πέντε καὶ πέντε;». «Ἀκριβῶς». «Δὲν σοῦ πέρασε ποτὲ ἡ σκέψι ὅτι ἡ ἀπουσία γυναικὸς σ' ἐξέτρεπε πρὸς τὸ ἀνώμαλο, ἐνῷ ἡ παρουσία της καὶ μάλιστα ἡ πρώτη ἐμφάνισί της σ' ἐπανέφερε στὸ ὁμαλό;». «Ὄχι ποτέ· ἡ 'πατερικὴ' θεωρία τοῦ γέροντος μοῦ αἰτιολογοῦσε τὸ φαινόμενο μὲ ἀπόλυτη πληρότητα». «Πληρότητα ναί, ἀλήθεια ὅμως ὄχι». «Ἀσφαλῶς· ἀπὸ σᾶς τὸ ἔμαθα. τώρα ποὺ μοῦ τὸ λέτε, τὸ δέχομαι, τὸ πιστεύω ἀκλόνητα, τὸ βλέπω ὡς τὴ μόνη σωστὴ ἑρμηνεία. ἡ τοῦ γέροντος, ὅπως τὸ καταλαβαίνω τώρα, εἶναι βλακεία, πολὺ σατανικὴ βλακεία». «Μὴ σατανοποιῇς τὰ πάντα», τοῦ λέω· «σατανικὴ εἶναι μόνο ἡ ἀρχικὴ πλάνη· ἡ ἀφετηρία· τὰ ἄλλα εἶναι ἀναπόφευκτες συνέπειες· συμπληρωματικὲς βλακεῖες ἀνθρώπινες».

* * *

Εἶχα ἀντιληφτῆ αὐτὰ τὰ πράγματα πολλὰ χρόνια πιὸ μπροστὰ καὶ κυρίως ὅταν ἐρευνοῦσα γιὰ τὸ σύγγραμμά μου «Οἱ ἔκφυλοι» (Θεσσαλονίκη 1991), ἀλλὰ τόσο ἀνάγλυφη ἄποψι τοῦ φαινομένου δὲν εἶχα πρὶν ἀπ' αὐτὴ τὴ συζήτησι· διευκρίνησα καὶ τὴν τελευταία του

λεπτομέρεια. διευκρίνησα ἐπίσης στὴ συζήτησι αὐτὴ ὅτι οἱ ἐρωτευμένοι δὲν αὐνανίζονται, κι ὅταν ὁ ἔρωτας εἶναι ἐλπιδοφόρος ἢ καὶ διεγνωσμένα ἀμοιβαῖος, μία τέτοια πτῶσι εἶναι σχεδὸν ἀδύνατη· κι ὅτι οἱ ἐρωτευμένοι νέοι προκόβουν περισσότερο σὲ κάθε δουλειά τους καὶ στὶς σπουδές· κι ὅτι οἱ ἐρωτικῶς ἀπογοητευμένοι πάσχουν κάποια ἀμνησία κι ἀποχαύνωσι, ἐφήμερη μᾶλλον, ἀλλ' ἴσως μὲ ἀπειλὴ νὰ γίνῃ καὶ παραμόνιμη. μιλάω φυσικὰ γιὰ νέους ἁγνοὺς καὶ ὄχι πορνοβίους. διαπίστωσα ἐπίσης ὅτι νέοι ποὺ πέρασαν κάποια περίοδο μ' ἐπιθυμίες ἀρσενοκοιτίας, ντρέπονται γι' αὐτὲς πολὺ πάντοτε, ὅταν τὶς θυμοῦνται, ἐνῷ γιὰ φυσιολογικὲς ἁμαρτωλὲς ἐπιθυμίες, ποὺ πέρασαν, ὅταν τὶς ἐξομολογηθοῦν, δὲν ντρέπονται πλέον, ὅταν τὶς θυμοῦνται· ἁπλῶς καταδικάζουν τὸ κομμάτι τῆς ζωῆς των ἐκεῖνο.

Καὶ ἀσφαλῶς χαρτογράφησα πολὺ καλὰ πλέον τὴ διαδικασία μὲ τὴν ὁποία οἱ μὴ πόρνοι μοναχοὶ ἀποκτοῦν ὄψιμες κι ἐπίκτητες ἀνώμαλες ὁρμὲς κι ἐπιθυμίες. καὶ κατάλαβα καλὰ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπικινδυνότερη πλάνη καὶ κακοδοξία καὶ αἵρεσι ἀπὸ τὸ μοναχισμό· κι ὅτι τὸ λεγόμενο *ἄβατον,* ἡ μονόφυλη κοινωνία, εἶναι ἡ μεγαλείτερη κατάρα ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ στὸν κόσμο.

Τὰ συμπεράσματά μου γιὰ τὴ μονόφυλη κοινωνία τοῦ *ἀβάτου* ἐνίσχυσα κι ἀπὸ ἄλλες ἔρευνες καὶ συνεντεύξεις. θ' ἀναφέρω τρία παραδείγματα.

Τὰ παλιὰ χρόνια ποὺ δὲν ναυτολογοῦνταν στὰ καράβια γυναῖκες καὶ τὰ ναυτικὰ ταξίδια ἦταν μακροχρονιώτερα, ἡ ἐφήμερη ἀρσενοκοιτία ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μοναστήρια μάστιζε καὶ τὰ πληρώματα τῶν καραβιῶν. τὸ παλιὸ Βρετανικὸ κράτος, κατ' ἐξοχὴν ναυτιλιακό, γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴ μάστιγα τῶν βιασμῶν ναυτῶν ἀπὸ ναῦτες, ἐπέτρεψε σιωπηρῶς καὶ ἀγράφως νὰ ναυτολογοῦνται μὲ κάποιο ἄλλο πρόσχημα ἐθελονταὶ κοινόχρηστοι κίναιδοι, γιὰ νὰ χρησιμοποιοῦνται στὰ καράβια ὅπως οἱ πόρνες στὰ πορνεῖα, χωρὶς νὰ προσφέρουν καμμιὰ ἄλλη ὑπηρεσία. τέτοιος ναυτολογημένος κοινόχρηστος κίναιδος ἦταν κι ὁ γνωστὸς ἀγγλικανὸς θεολόγος Κ. Δαρβῖνος, ποὺ εἶχε καὶ τὸ χόμπυ ν' ἀσχολῆται μὲ τὰ ἐξωτικὰ φυτὰ καὶ ζῷα. γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ὅλο τὸ «ἐπιστημονικὸ» συγγραφικὸ ἔργο του, ποὺ εἶναι ἕνα ἀπέραντο πραιλούδιο ἀμηχανίας, καταλήγει στὸ προτοποθετημένο «συμπέρασμα» ὅτι ὁ κιναιδισμὸς δὲν εἶναι μιὰ παρὰ φύσιν διαστροφή, ἀλλὰ κάτι τὸ κατὰ φύσιν, ἀφοῦ ...ἀνευρίσκεται καὶ σὲ ζῷα· κι «ὁ ἀπὸ κεῖνα καταγόμενος ἄνθρωπος... δικαιοῦται νὰ εἶναι κίναιδος, διότι αὐτὸ εἶναι ...βιολογικὴ κληρονομιά του»! ὁ κίναιδος ἔχει καὶ τὴν κάψα τῆς θεωρητικῆς του δικαιώσεως. ἄλλοι αὐτοδικαιώνονται μὲ τὸ φθόνο τοῦ σατανᾶ ἐναντίον τῆς ἀρετῆς τῶν μοναχῶν καὶ ἄλλοι μὲ τὴ βιολογία. ἰδεοληψίες.

Στὴν κομμουνιστικὴ Κίνα τοῦ Μάο, ποὺ ἐπιβλήθηκε μὲ τὴ βία νὰ γεννοῦν ἕνα μόνο παιδί, διαλέγοντας ἐλευθέρως τὸ φῦλο τοῦ παιδιοῦ, πρᾶγμα ποὺ τὸ ἐπιτύχαιναν μὲ τὸν μεταγεννητικὸ φόνο τῶν βρεφῶν, ἐπειδὴ θανατώνονταν κυρίως τὰ κοριτσάκια, σήμερα ὑπάρχουν 100.000.000 ἄντρες χωρὶς ἀντίστοιχες γυναῖκες. ἔτσι περίπου τόσοι Κινέζοι, χωρὶς νὰ εἶναι κίναιδοι ἐκ προαιρέσεως ἢ ἀγωγῆς, συζοῦν σὰν τέτοιοι. ἂν ὑπῆρχαν γι' αὐτοὺς γυναῖκες, θὰ ἔπαυαν νὰ ζοῦν παρὰ φύσιν.

Γύρω στὸ 1950 μεταξὺ τῶν ἐξορίστων κομμουνιστῶν τῆς Μακρονήσου ἐμφανίστηκε τόσο ἄγρια παρὰ φύσιν σεξουαλικὴ ἐπιθετικότης, ὥστε πολλοί, γιὰ νὰ γλυτώσουν, ἔσπευσαν νὰ φύγουν ἀπὸ κεῖ τὸ ταχύτερο, κάνοντας Δήλωσι ἀποκηρύξεως τοῦ κομμουνισμοῦ, τὸν ὁποῖο σιχάθηκαν κι ἀποτροπιάστηκαν.

Ἀνάλογο εἶναι καὶ τὸ φαινόμενο τῆς ἀρσενοκοιτίας στὸ μοναχισμό. εἶναι δὲ αὐτονόητο ὅτι στὸ γυναικεῖο μοναχισμὸ ἐπιχωριάζει ἀντιστοίχως ὁ λεσβιασμός.

Ἀπὸ ἔρευνα σὲ ἀρχαῖα κείμενα, ὅπου ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν ὑπάρχει φύλαξι καὶ ὑποκρισία, διαπίστωσα ὅτι κατὰ τὴν ἔκφυλη ἐκτροπὴ ἄντρες μελαχροινοὶ καὶ καστανοὶ ἐκτρέπονται περισσότερο πρὸς τὴν ἐνεργητικὴ σοδομία *(ἀρσενοκοιτία),* ἐνῷ ξανθογάλανοι περισσότερο πρὸς τὴν παθητικὴ *(κιναιδεία).* γιὰ τὴ δεύτερη παραλλαγὴ ἔχω πολλὲς μαρτυρίες καὶ πολλὰ δείγματα, ἀλλὰ καμμία ὁμολογία. ἀναφέρω μερικὲς ἀρχαῖες μαρτυρίες. ὁ Ἡρόδοτος (1,105,4) μαρτυρεῖ γιὰ τὴ γενικὴ *θήλεαν νοῦσον* τῶν ξανθῶν Σκυθῶν ποὺ ἡττήθηκαν αἰχμαλωτίσθηκαν καὶ παρέμειναν στὴν Παλαιστίνη ὡς κοινόχρηστοι κίναιδοι. ἄλλοι ἀρχαῖοι συγγραφεῖς μαρτυροῦν γιὰ τοὺς κιναίδους μοναχοὺς τῆς Κυβέλης ἢ τῆς Ἀστάρτης ὅτι ἦταν ξανθοὶ Θρᾷκες, Φρύγες, καὶ Γάλλοι. κάποια σχέσι μ' αὐτὸ ἔχει καὶ τὸ ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ στὴν κατὰ φύσιν σεξουαλικότητα, οἱ Ῥῶσοι καὶ λοιποὶ Σλάβοι στάρετς εἶναι μὲν θηλυμανεῖς, ἀλλ' ὄχι ὁπωσδήποτε κι ἐπιβήτορες τῶν θηλυκῶν τους, ἐνῷ οἱ μεταξὺ αὐτῶν Τάταροι καὶ Βούλγαροι καὶ Οὔγγροι στάρετς τύπου Γρηγορίου Ῥασποῦτιν εἶναι κι ἐκμανεῖς ἐπιβήτορες· καὶ γενικὰ τὸ ὅτι οἱ παραμεσόγειοι ἐρασταὶ εἶναι σεξουαλικῶς δραστηριώτεροι τῶν Ἀγγλοσαξώνων, Σκανδιναβῶν, καὶ Σλάβων.

Αὐτὰ ὅλα διακρίνονται καὶ στὸ συνολικὸ φάσμα τῆς ὑψηλῆς γενικῆς καὶ εἰδικῆς σεξουαλικῆς ἀναφλεξιμότητος τῶν μοναχῶν, ὅπως τὴν παρατήρησα τόσο στὰ κείμενα ὅσο καὶ στὴ ζῶσα πραγματικότητα.

24. Παρακώλυσις τοῦ γαμεῖν

Καὶ μερικὰ γιὰ ἕναν *κωλύοντα γαμεῖν.* «Ἔβγαλα τὸ λύκειο ἐφέτος», μοῦ λέει ἡ ὄμορφη καὶ ἔξυπνη Ἀγλαΐα, «μὲ θέλει ὁ καθηγητής μου Τάδε, ὀχτὼ χρόνια μεγαλείτερός μου, τὸν ἀγαπῶ καὶ μ' ἀγαπάει, εἴμαστε καὶ οἱ δυὸ εὐσεβεῖς καὶ ἁγνοί, ἦρθε στὸ σπίτι καὶ μὲ ζήτησε ἀπὸ τὸν πατέρα μου, ὁ πατέρας μου τὸν ἐκτίμησε καὶ τὸ εἶπε καὶ σ' ἐκεῖνον καὶ σ' ἐμένα, τὸν κάλεσε νὰ ξανάρθῃ καὶ ξαναῆρθε, ἀλλὰ στὸ τέλος ὁ πατέρας μου εἶπε· «Νὰ ῥωτήσω καὶ τὸ γέροντα». ὁ γέροντας ὅμως δὲν δέχτηκε νὰ δῇ τὸν ἄντρα, ἦρθε στὸ σπίτι καὶ εἶπε ὅτι «Αὐτὸς ὁ γάμος δὲν πρέπει νὰ γίνῃ, διότι δὲν εἶναι θέλημα τῆς Παναγίας· ἡ Ἀγλαΐα εἶναι γεννημένη γιὰ μοναχή· καὶ θὰ τὴν κείρω μοναχὴ στὸ γυναικεῖο μοναστήρι μου». εἴπαμε· οἱ σπουδαῖοι καὶ πολὺ πνευματικοὶ γεροντάδες, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ξέρουν τὸ θέλημα τῆς Παναγίας, ἔχουν τὸ λιγώτερο δύο μοναστήρια· ἕνα ἀντρικὸ κι ἕνα γυναικεῖο. στὸ μακρινὸ ἀντρικὸ μένουν τοὺς δύο θερινοὺς μῆνες, γιὰ νὰ δεχθοῦν τὰ σέβη τῶν ἀρρένων τουριστῶν - προσκυνητῶν - νεοχατζήδων, καὶ τοὺς δέκα ἄλλους μῆνες φωλιάζουν στὸ περιαστικὸ συνήθως γυναικεῖο μοναστήρι, γιὰ νὰ δέχωνται κυρίως τὸ γυναικαριό, καὶ νὰ ψαρεύουν ὄμορφα κορίτσια γιὰ καλόγριες· τὰ πηγαίνουν ἐνίοτε οἱ ἴδιοι οἱ πατεράδες τους, οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ χόρτασαν ἀπὸ γυναῖκα, φιλοδοξοῦν ἐπιπροσθέτως νὰ γίνουν καὶ γονεῖς ἀσκητριῶν· ἴσως γιὰ νὰ τοὺς μνημονεύσῃ κι αὐτοὺς τὸ συναξάριο· «Ἦτο γοῦν ἡ μακαρία ὁσία θυγάτηρ μὲν πατρὸς εὐσεβεστάτου καὶ εὐλαβεστάτου ὀνόματι Παντελεήμονος...». δὲν ἀποκλείεται καθόλου μάλιστα καὶ στὸ εἰκόνισμα τῆς ὁσίας θυγατρὸς νὰ φαίνεται, ἔστω καὶ σὲ δεύτερο πλάνο ὁ μακάριος γεννήτωρ μὲ ἀμυδρὸ φωτοστέφανο καὶ οὗτος. καὶ νὰ δέχεται στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων τοὺς ἀσπασμοὺς προσκυνητῶν τε καὶ προσκυνητριῶν. μὴ νομίσετε ὅτι ἀστειεύομαι. ξέρω καλὰ ὅτι ὑποβόσκουν τέτοιες λαχτάρες στὶς ψυχὲς *ὅτι πλείστων* εὐλαβῶν.

Καὶ συνεχίζει ἡ Ἀγλαΐα· «Ὁ πατέρας μου «κάνει ὑπακοὴ» στὸ γέροντα, κι ἐμεῖς θὰ τρελλαθοῦμε». τῆς λέω· «Ὁ πατέρας σου γιατί δὲν τὸ ἔκανε αὐτό, ἀλλὰ παντρεύτηκε τὴ μητέρα σου;». «Μὴν τὸ λέτε», μοῦ λέει, «γιατὶ εἶναι ἕτοιμος νὰ τὸ κάνῃ· ὅλο τὸ λέει». «Μὴν ἀνησυχῇς», τῆς λέω, «ἂν πάῃ γιὰ μοναχός, στὸ γέροντα δὲν θὰ πάῃ;». «Ναί». «Λοιπὸν ὁ γέροντας, ἂν δὲν πάρῃ πρῶτα ἐσένα ἀπ' αὐτόν, αὐτὸν δὲν τὸν παίρνει· δὲν θὰ τοῦ δώσῃ εὐλογία». καὶ προσθέτω· «Ὄχι τώρα νὰ πάῃ, ποὺ εἶναι 55 - 60 χρονῶν, ἀλλ' ὅταν παντρευόταν τὴ μητέρα σου. τότε γιατί δὲν τὸ ἔκανε;». ἔπειτα πάλι τῆς ξαναλέω· «Ἀφοῦ ὁ πατέρας σου, εἶδες ὅτι, τὸν ἄντρα σου τὸν ἐκτιμάει καὶ τὸν δέχτηκε στὸ σπίτι, κατ' ἐπανάληψιν μάλιστα, καὶ σᾶς ἐξέφρασε τὴν

πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησί του, αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη του. ἡ ἄλλη τρέλλα δὲν εἶναι γνώμη τοῦ πατέρα σου, εἶναι σεξουαλικὴ λύσσα τοῦ γέροντα, ποὺ τοῦ ἔχυσε σὰ δηλητήριο σφήκας ὁ γέροντας. γι' αὐτὸ ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ εἶσαι χειραφετημένη καὶ αὐτεξούσια, σὰν τὴν κοπέλλα ποὺ εἶναι 40 ἐτῶν ἀνύπαντρη καὶ ξεσκατίζει ἕνα γέρο πατέρα 80 ἐτῶν παράλυτο στὸ καροτσάκι καὶ τὸν τρέφει ἀπὸ τὴν ἐργασία της, κι ἐκεῖνος δὲν τῆς ἐπιτρέπει νὰ παντρευτῇ· αὐτὴ εἶναι χειραφετημένη, δηλαδὴ δὲν ὀφείλει ὑπακοὴ στὸν πατέρα της στὸ ζήτημα τοῦ γάμου. μπορεῖ νὰ παντρευτῇ καὶ παρὰ τὴ θέλησί του. κι αὐτὴ μὲν εἶναι μιὰ ἀκραία περίπτωσι· ὑπάρχουν καὶ ἄλλες περιπτώσεις. λ.χ. ἕνας πατέρας ποὺ ἀποπειράθηκε νὰ σκοτώσῃ ἢ νὰ βιάσῃ ἢ νὰ ἐκδώσῃ ὡς πόρνη τὴν κόρη του, ἔχει χάσει ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὴν πατρικὴ ἐξουσία· ἡ κόρη εἶναι αὐτομάτως καὶ αὐτοδικαίως χειραφετημένη. μπορεῖς νὰ παντρευτῇς τὸν ἄντρα σου καὶ μόνη σου. θέλεις νὰ μιλήσω καὶ σ' αὐτόν;». δέχτηκε νὰ μιλήσω, ἀλλ' ἀφοῦ δώσῃ πρῶτα στὸν πατέρα της ἄλλη μιὰ εὐκαιρία νὰ πεισθῇ. κι εὐτυχῶς πείσθηκε. δὲν χρειάστηκε ἡ παρέμβασί μου. δὲν μοῦ ἀρέσουν τέτοιες παρεμβάσεις, ἀλλ' ὅταν δῶ ἔρωτα σοβαρὸ ἀμοιβαῖο κι ὡμολογημένο εἰς ἀλλήλους, τὸν θεωρῶ δυνάμει ὑφιστάμενο γάμο, κι ἔχω τὴ συνείδησι ὅτι σῴζω ἕναν ἤδη ὑφιστάμενο γάμο, πρᾶγμα ποὺ εἶναι ὑποχρέωσι κάθε ἐργάτου τοῦ εὐαγγελίου. στὴν προκειμένη περίπτωσι ὁ γάμος δυνάμει ὑπῆρχε, κι ὁ γέροντας ἦταν ὁ ἀντεραστὴς καὶ μοιχὸς ποὺ τὸν ἀπειλοῦσε, ἐπειδὴ ἤθελε τὴν κοπέλλα γιὰ τὸν ἑαυτό του. ὁ ἐν λόγῳ πατέρας κατ' οὐσίαν χώριζε τὴν κόρη του ἀπὸ τὸν ἄντρα της καὶ τὴν ἔσπρωχνε στὸ μοιχό, γιὰ νὰ εἰσπράξῃ ὡς πόρνητρα μιὰ ἱκανοποίησι τῆς ἀνθρωπαρεσκείας του, ὅτι «Τί ἅγιος ποὺ εἶσαι κὺρ - Θανάση, καὶ τί «ὑπακοὴ ποὺ κάνεις», σὰν ἀββᾶς τῆς Θηβαΐδος, ποὺ δίνεις τὴν κόρη σου στὴν ὑπακοὴ τοῦ γέροντος!», καὶ γιὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ἐκεῖνο τὸ ὄνειρο τῶν τέτοιων ποὺ ἐξέθεσα παραπάνω. τοὺς ξέρω καλὰ τοὺς παρθενοσυλλέκτες ποὺ ἐμφυτεύουν τέτοιες «μεγάλες ἰδέες» σὲ τέτοιους ταπεινοτάτους ἐγωϊστάκους, ποὺ τοὺς σηκώνεται ἡ ἰδέα τους ἔτσι ἀπὸ τότε κυρίως ποὺ τοὺς ἔρχεται ἡ βιολογικὴ ἀφλογιστία. εὐτυχῶς λοιπὸν ὁ ἠλίθιος πατέρας πείσθηκε τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ σωφρονήσῃ καὶ νὰ μὴν κρατάῃ φανάρι στὸν ἐπίδοξο μοιχὸ τῆς κόρης του.

Αὐτοὶ οἱ «γεροντάδες» τελευταία ἔχουν γίνει μεγάλη μάστιγα, σὰν τοὺς 'Ρώσους στάρετς τῆς ἐποχῆς τοῦ 'Ρασποῦτιν, οἱ ὁποῖοι ὡδήγησαν τὸν θεοτρεμῆ 'Ρωσικὸ λαὸ κατ' εὐθεῖαν στὴν καταπακτὴ τοῦ κομμουνισμοῦ. μὴ νομίσετε ὅτι ὁ 'Ρασποῦτιν ἦταν μεμονωμένο κροῦσμα. ἁπλῶς ἦταν κορυφαῖο κροῦσμα ἀνάμεσα σὲ πολλὰ ἄλλα δεύτερα καὶ τρίτα καὶ πολλοστὰ κρούσματα. ὁ στάρετς 'Ρασποῦτιν ἦταν καρπὸς κλίματος. καὶ στὶς μέρες μας γέμισε ὁ τόπος μὲ τέτοιους, γέμι-

σαν τὰ μυαλὰ μὲ τέτοια σιχαμερὴ νοοτροπία. σιχάθηκα ν' ἀκούω «Ὁ γέροντας» καὶ «Εἶπε ὁ γέροντας», καὶ «Ἔχεις γέροντα;» καὶ «Ἔχω γέροντα» καὶ «Κάνε ὑπακοὴ» καὶ «Κάνω ὑπακοὴ στὸ γέροντα» καὶ «Πῆρα εὐλογία ἀπὸ τὸ γέροντα» καὶ ἄλλες τέτοιες ἀηδίες τῆς παρακμῆς καὶ τῆς σαπίλας. Ῥασπουτινόχρονοι καὶ Ῥασπουτινοκαιροὶ οἱ μέρες μας. ξέρω κυρία, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸ «γέροντα», στὸν ὁποῖο «κάνει ὑπακοή», «ἔχει εὐλογία» νὰ κάνῃ ἐκτρώσεις. τί διαβολογέροντας εἶναι τέλος πάντων αὐτὸς καὶ τί διαβολοϋπακοὴ εἶναι αὐτὴ καὶ τί διαβόλου εὐλογία; γιὰ νὰ μὴ σᾶς πῶ καὶ τί ἄλλο ξέρω γιὰ τοὺς γεροντάδες. δὲν ντρέπονται οἱ παρθενοσυλλέκτες καὶ γυναικοσυλλέκτες; *οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα* (Β΄ Τι 3,6-7), ὅπως λέει στὴν τελευταία Ἐπιστολή του κι ὁ ἀπόστολος Παῦλος. (= Αὐτοὶ ποὺ κάνουν βουτιὰ μέσα στὰ σπιτικὰ κι αἰχμαλωτίζουν γυναικάρια κατάφορτα ἀπὸ ἁμαρτίες, ποὺ ἄγονται καὶ φέρονται ἀπὸ παρδαλὲς ἐπιθυμίες, ποὺ ὅλο μαθαίνουν καὶ μαθαίνουν καὶ δὲν μποροῦν ποτὲ νὰ φτάσουν στὴν ἐπίγνωσι τῆς ἀληθείας).

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ σύγγραμμά μου «Παρθενοσυλλέκτες», Θεσσαλονίκη 2007, σσ. 78 - 80.

25. Σίλβεστρος

Στῦλος ὀρθοδοξίας ζηλωτικῆς, καὶ αὐστηρᾶς ἀσκήσεως, κι ἀστραφτερῆς ἀρετῆς ὁ τριαντάρης μοναχὸς τῆς Ἁγίας Ἄννης τοῦ Ἄθω Σίλβεστρος, ἦταν στὸ Ἅγιον Ὄρος ὄνομα μεγάλο. ἦταν δεύτερος μετὰ τὸ γέροντα στὸ κελλὶ κι ἔκανε τὸ γέροντα στὰ δυὸ ἄλλα καλογέρια, ὅταν ὁ γέροντας ἔλειπε. ὀλιγόλογη κι ἀπλησίαστη ἀρετή. ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Σίλβεστρος μὲ τὸ γραφικὸ καὶ παραδοσιακὸ καλογερικὸ ταγάρι στὸν ὦμο, τὸ βουδδιστικὸ ἰσλαμικὸ καὶ παπικὸ κομποσχοίνι στὸ χέρι σὰν ἔβλημα πνευματικότητος, καὶ μὲ τὸ πορτοφόλι φυσκαρισμένο, βγῆκε γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ τὴν κουρά του ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος γιὰ ψώνια στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου θὰ ἔμενε δυὸ βραδιές. δέκα χρόνια μετὰ τὴν κουρά του. στὴν πόλι θὰ ἔμενε στὸ ἄτυπο κονάκι τοῦ κελλιοῦ τους, στὴν ἀποθήκη ἑνὸς παντοπώλη, ποὺ ἦταν προμηθευτής των καὶ τοὺς ἐξυπηρετοῦσε κιόλας σὲ διάφορες ὑποθέσεις. στὴν ἀποθήκη του ὁ παντοπώλης εἶχε κι ἕνα κρεβάτι, ὅπου συνήθως μεσημέριαζε. τὸ Σίλβεστρο μοῦ τὸν ἔφερε στὸ σπίτι μου, γιὰ νὰ τὸν νουθετήσω, μετὰ τρεῖς μέρες ἕνας φίλος μου φωτογράφος, ποὺ γιὰ πολὺν καιρὸ τότε φωτογράφιζε ἀρχαῖα χειρόγραφα στὸ Ἅγιον Ὄ-

ρος. ἤμουν τότε 25 ἐτῶν καὶ ὑπηρετοῦσα τὴ στρατιωτική μου θητεία ὡς ἀνθυπίλαρχος στὸ στρατόπεδο Καρατάσου στὴ Θεσσαλονίκη. τὸν εἶχε καταστρέψει ὁ παντοπώλης.

Οὗτος γοῦν ὁ τρισκατάρατος παντοπώλης δὲν ἦταν καθόλου Χριστιανός. καὶ σχετιζόταν μὲ μιὰ νεαρὴ καὶ πολὺ δραστήρια πόρνη εἴτε ὡς τακτικός της πελάτης εἴτε καὶ ὡς μαστροπός της, δὲν ξέρω ἀκριβῶς. ὁ φωτογράφος μοῦ εἶχε πῆ ὅτι ἦταν μᾶλλον ὄμορφη καὶ πολὺ τσαχπίνα. κι ὁ παντοπώλης ἔβαλε μαζί της στοίχημα ἕνα χιλιάρικο ὅτι δὲν μπορεῖ «νὰ ῥίξῃ» τὸ Σίλβεστρο στὶς δύο μέρες ποὺ θὰ εἶναι στὴ Θεσσαλονίκη, ἐνῷ ἐκείνη στοιχημάτιζε ὅτι «θὰ τὸν ῥίξῃ». ἐννοοῦσαν δὲ ὅτι, ἂν «τὸν ἔρριχνε», τὸ χιλιάρικο θὰ τὸ πλήρωνε σ' ἐκείνη ὁ παντοπώλης, ἂν δὲν τὸν ἔρριχνε, ἡ πόρνη θὰ τὸ μετροῦσε στὸν παντοπώλη ὡς πέντε πόρνητρα. καὶ –ὦ τοῦ θαύματος– ἡ πόρνη τὸ Σίλβεστρο τὸν ἔρριξε σὲ δέκα λεπτά, κάτι ποὺ ἐξέπληξε κι αὐτὴν καὶ τὸν παντοπώλη, ὁ ὁποῖος πέρα ἀπὸ τὸ βρόμικο παιχνίδι του πανικοβλήθηκε κιόλας, ὄχι γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἔκανε, ἀλλὰ γιατὶ δὲν ἤξερε πιὰ τί θ' ἀπολογηθῇ στὸ γέροντα, τὸν πελάτη του, γιὰ τὴ ζημιὰ ποὺ ἔκανε. διότι ὁ Σίλβεστρος τὴ δεύτερη μέρα τὸ βράδυ πέταξε τὰ ῥάσα καὶ ξανάγινε Γιῶργος. μετὰ τὴν πρώτη φορά, καθὼς δὲν μποροῦσε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ τὴν πόρνη, τὴν ὁποία ἐρωτεύτηκε παράφορα, ζήτησε καὶ δεύτερη φορά, ὄχι ὡς δεύτερη ἁπλῶς, ἀλλ' ὡς συνέχεια, καὶ ἡ πόρνη τοῦ ζήτησε ὡς ἀντίτιμο ὅλα τὰ χρήματα ποὺ εἶχε ἐπάνω του μονοκοπανιά. κι ἐκεῖνος τἄδωσε χωρὶς συζήτησι. τὴν τρίτη ἡμέρα τὸ πρωῒ φόρεσε τοῦ παντοπώλη ἕνα παλιὸ πουκάμισο κι ἕνα παλιὸ παντελόνι, τὰ ὁποῖα εἶχε ἐκεῖνος στὴν ἀποθήκη του, καὶ βγῆκε νὰ πουλήσῃ τὰ ῥάσα του, τὸ ταγάρι του, καὶ τὸ κομποσχοίνι του. τὸ βράδυ τὰ πῆρε γιὰ πεντακόσιες δραχμὲς ἕνας ἀδέσποτος καλόγερος, ποὺ πουλοῦσε καρβουνάκια γιὰ θυμιατά, φιτιλάκια γιὰ καντῆλες, Βίους ἁγίων, Ἐπιστολὲς τῆς Παναγίας, καὶ ἄλλα θρησκομπιχλιμπίδια καὶ θρησκομπεγλέρια ἔξω ἀπὸ τὴν Παναγία Δεξιά. καὶ μὲ τὶς 500 αὐτὲς δραχμὲς ὁ Γιῶργος ἔπεισε τὴν πόρνη γιὰ μία τρίτη φορά. ἔπειτα ὁ παντοπώλης ἤθελε νὰ τὸν ξεφορτωθῇ, ἡ δὲ πόρνη δὲν δεχόταν τὸ Γιῶργο, ποὺ τὴν παρακαλοῦσε γιὰ ἄλλη μία φορὰ καὶ βάλε, ἐπειδὴ «ἦταν ἄπλυτος καὶ ἔζεχνε» ἀπὸ τὴν πολλὴ ἀρετὴ τῆς ἀλουσίας, ἀλλὰ στὰ διαλείμματά της διασκέδαζε ἐμπαίζοντάς τον καὶ ἀνοίγοντάς του τὴν ὄρεξι, τὴν ὁποία δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἱκανοποιήσῃ κιόλας μὲ κανένα ἔλεος. ἔπαιζε μαζί του ὅπως ἡ γάτα μὲ τὸ ποντίκι. ὁ ταλαίπωρος ἤθελε νὰ τὴν παντρευτῇ ἀμέσως «...γιὰ νὰ τὴ σώσῃ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, διότι ἦταν μιὰ πολὺ ἐκλεκτὴ ψυχούλα»! ὅταν ὁ Γιῶργος ζήτησε δανεικὰ ἀπὸ τὸν παντοπώλη κι ἀπὸ τὸν ἀθεόφοβο καλόγερο ποὺ πουλοῦσε τὰ θρησκομπιχλιμπίδια, «γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ἐκλεκτὴ ψυχή», ἐ-

κεῖνοι τοῦ ἀρνήθηκαν· ὁ θρησκομπιχλιμπιδοπώλης μάλιστα ἔρριξε κι ἕνα γέλιο πολὺ σατανικό. ἔπειτα ὁ Γιῶργος, ποὺ δὲν εἶχε καὶ νὰ φάῃ, κατέφυγε στὸ φωτογράφο. ἐκεῖνος, σοβαρὸς ἄνθρωπος, ὅταν εἶδε τὸ Σίλβεστρο μὲ παντελόνια κι ἔμεινε ἐμβρόντητος, τοῦ πλήρωνε μὲν τὰ φαγητά του, ἀλλὰ χρήματα στὰ χέρια δὲν τοῦ ἔβαλε οὔτε στὸ σπίτι του τὸν ἔβαλε. καὶ τότε δὴ τότε τὸν ἔφερε σ' ἐμένα γιὰ νουθεσία.

Σ' ἐμένα ὁ Γιῶργος ἦρθε καὶ σὰ βρεγμένη γάτα καὶ σαστισμένος, ποὺ δὲν ἔνιωθε ποῦ βρίσκεται, καὶ πανικοβλημένος καὶ ἀποβλακωμένος καὶ παράφορα ἐρωτευμένος. τοῦ λέω· «Δὲν μπορεῖς νὰ τὴ σώσῃς ἐσύ. εἶναι ἔξυπνη καὶ δυνατότερή σου. βλέπεις ὅτι σ' ἔρριξε σὲ δέκα λεπτά, καὶ δὲν ξέρεις τί σοῦ γίνεται. καὶ παίζει μαζί σου σὰν τὴ γάτα μὲ τὸ ποντίκι ἔτσι γιὰ πλάκα. κι οὔτε θέλει αὐτὴ νὰ σωθῇ, οὔτε σ' ἀγαπάει, οὔτε κἂν σὲ λογαριάζει γιὰ σοβαρὸ πρόσωπο, οὔτε κάνει τζάμπα αὐτὸ ποὺ κάνει κάθε μέρα κι ὅλη μέρα μὲ τὸν καθένα, ἀφοῦ καὶ μὲ σένα τὸ ἔκανε μόνο μὲ λεφτά. καὶ σὲ σιχαίνεται, καὶ λέει ὅτι ζέχνεις καὶ βρομοκοπᾷς κι ὅτι πρέπει μετὰ ἀπὸ σένα νὰ κάνῃ κάθε φορὰ μπάνιο γιὰ τὸν ἑπόμενο. κύτταξε πῶς θὰ σώσῃς τώρα τὸν ἑαυτό σου. θέλεις νὰ γυρίσῃς στὸ Ὄρος; θὰ ἔρθω στὸ πρακτορεῖο νὰ σοῦ κόψω τὸ εἰσιτήριο, κι ἐκεῖ, ἐπάνω στὸ λεωφορεῖο, θὰ δώσω σ' ἕνα μοναχὸ συνταξιδιώτη σου τὸ ναῦλο σου γιὰ τὸ καράβι· θέλεις;». «Ὄχι», μοῦ λέει, «δὲν γυρίζω πιὰ στὸ Ὄρος. θέλω να τὴν παντρευτῶ, γιὰ νὰ τὴ σώσω ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. δὲν ἀντέχω νὰ τὴ σκέφτωμαι νὰ πλαγιάζῃ μὲ ἄλλους». τρόμαξα νὰ τὸν πείσω ὅτι αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε παραπάνω ἀπὸ σεξουαλικὴ ζήλεια, καὶ νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ μιὰ τέτοια ...ἱεραποστολικὴ προσπάθεια. ἔβαλα καὶ τὸ φωτογράφο νὰ τοῦ τὰ ψάλῃ. ὁ φωτογράφος στὸ μεταξὺ ἔμαθε γιὰ τὸ στοίχημα καὶ ὅλο τὸ παρασκήνιο, καὶ τὸν ἔβαλα νὰ τοῦ τὰ πῇ κι αὐτά. τὸν συμβούλεψα νὰ ἐπιστρέψῃ στοὺς δικούς του στὸ χωριό του, κι ἐπέστρεψε. «Δούλεψε», τοῦ λέω, «στὸν τόπο σου, κάνε λίγα χρήματα, καὶ παντρέψου». «Δὲν ἔχω πάει καὶ στρατιώτης», μοῦ λέει. «Τότε», τοῦ λέω, «τί συζητᾶμε; τὸ πρῶτο ποὺ θὰ γίνῃ, θὰ σὲ πάρουν στρατιώτη». μ' ἄκουσε. ὁ φωτογράφος τοῦ ἔκοψε τὸ εἰσιτήριό του καὶ τὸν ἔστειλε στὸ χωριό του. μὲ ὑπόδειξί μου μάλιστα μέσα στὸ λεωφορεῖο τὸν συνώδευσε μέχρι τὸ Γαλικὸ ποταμό, πέρα ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν ἀστικῶν λεωφορείων, μὴ τυχὸν καὶ γυρίσῃ πίσω.

Ἀπὸ τότε τὸν εἶδα τρεῖς φορές, καὶ τὸν γνώρισα μόνο τὴν πρώτη. τὶς ἄλλες δυὸ μοῦ θύμιζε ὁ ἴδιος ποιός εἶναι. τὴν πρώτη φορὰ ἦταν στρατιώτης ποὺ κόντευε ν' ἀπολυθῇ. συνταξιδέψαμε σέ λεωφορεῖο καὶ μιλήσαμε ἐπὶ μία ὥρα. παρατήρησα ὅτι δὲν ἔδειξε τὴν παραμικρὴ σχέσι μὲ τὴν ἐκκλησία· κατάστασι μετανοίας ἐννοῶ. σὰ νὰ μὴν εἶχε μπῆ σὲ ἐκκλησία ποτέ του. καὶ δὲν ἦταν κακὸς ἢ ἀναιδής. ἕνας

συνεσταλμένος ἄνθρωπος μετὰ τὸν ἀποσχηματισμό του. ἀλλὰ τελείως ἀχρίστιανος. τὸ Ἅγιον Ὄρος οὔτε τὸ θυμηθήκαμε. μοῦ ἔλεγε μόνο ὅτι σκεφτόταν τί δουλειὰ νὰ κάνῃ σὲ λίγες μέρες ποὺ θ' ἀπολυθῇ. τὴ δεύτερη φορά, ποὺ τὸν εἶδα, μετὰ τρία περίπου χρόνια, μοῦ εἶπε ὅτι δουλεύει σὲ οἰκοδομὲς ὡς ἐργάτης ἀνειδίκευτος. τὴν τρίτη φορά, μετὰ σχεδὸν δέκα χρόνια, μοῦ εἶπε ὅτι εἶναι σ' ἕναν ὅμιλο ποὺ ψάχνουν μὲ ἀνιχνευτὰς μετάλλων νὰ βροῦν κρυμμένους θησαυρούς· δηλαδὴ παραχωμένες καὶ ξεχασμένες λίρες. τοῦ εἶπα νὰ βρῇ μιὰ σοβαρὴ δουλειά. τοῦ εἶπα ἐπίσης· «Εἶσαι πάνω ἀπὸ 40 ἐτῶν· ἔχεις οἰκογένεια;». μοῦ λέει· «Ὄχι· μὲ τέτοια φτώχεια πῶς νὰ κάνω οἰκογένεια;». τοῦ λέω· «Ἀπὸ γυναῖκα πῶς πᾷς; πῶς κρατιέσαι ἁγνός;». μοῦ λέει· «Αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν. πορεύομαι ὅπως ὅλος ὁ κόσμος». «Δηλαδή;». «Δηλαδή, νά..... μὲ πληρωμή». «Ὄχι», τοῦ λέω, «δὲν πορεύεται ἔτσι ὅλος ὁ κόσμος». δὲν εἶχα καμμιὰ ὄρεξι νὰ μιλῶ μαζί του, καὶ σχεδὸν τὸν ἀπέφυγα. τὸ Ἅγιον Ὄρος δὲν εἶχε ἀφήσει ἐπάνω του οὔτε ἴχνος χριστιανισμοῦ. *οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος.*

Μέχρι ἐδῶ σᾶς ἔκρυψα κάτι. τρία χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν ἀποσχηματισμὸ τοῦ Σιλβέστρου εἶχα περάσει ἀπὸ τὸ κελλί τους. καὶ τότε ὁ γέροντάς του μὲ ξεμπρόστιασε γιὰ τὴν «κοσμική μου ζωή», ἡ ὁποία διεξαγόταν στὴ φαντασία του, καὶ ἔμμεσα ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν ἀπροκάλυπτα μοῦ ἐκθείασε τὴν ἀρετή τους, τὴν ἄσκησί τους, καὶ τὴν ἁγιότητά τους, προσθέτοντας κάθε λίγο ὅτι «Καλὰ ποὺ προσεύχονται οἱ μοναχοὶ στὴν ἔρημο γιὰ μᾶς τοὺς «κοσμικούς», καὶ στεκόμαστε στὰ πόδια μας. κι ὅταν τοῦ εἶπα «Δὲν εἶμαι «κοσμικός», εἶμαι βαπτισμένος καὶ χρισμένος Χριστιανός», μοῦ εἶπε· «Αὐτὸ δὲν λέει τίποτε». κι ὁ Σίλβεστρος σεγοντάριζε. μετὰ τὸν ἀποσχηματισμὸ εἶπα στὸ φωτογράφο νὰ πῇ λεπτομερῶς τὰ πάντα στὸ γέροντα καὶ κυρίως ὅτι ὁ Σίλβεστρος ἔπεσε σὲ 10΄ λεπτὰ γιὰ ἕνα στοίχημα 1000 δραχμῶν, στὸ δὲ παντοπώλη νὰ πῇ ὅτι ὁ Σίλβεστρος ἐπέστρεψε στὸ κελλί του στὸ Ὄρος καὶ τὰ εἶπε στὸ γέροντά του ὅλα. κι ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπα.

26. Ἰδιοκτήτης ψυχῶν

Μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας δεινὸς παρθενοσυλλέκτης καὶ στάρετς. ἦταν ἡγούμενος ἀντρικοῦ μοναστηριοῦ ἀλλ' εἶχε καὶ τέσσερα καινούργια γυναικεῖα μοναστήρια στὴν Ἀττικὴ καὶ σὲ νησιά. καὶ ὅλο στὰ γυναικεῖα βρισκόταν· ἐκεῖ εἶχε στήσει σὰν ἀράχνη τοὺς ἱστούς του καὶ μάζευε μοναχὲς ἀλλὰ καὶ λαϊκὲς «ἀφιερωμένες»· στίφη πολυπληθῆ. ὅταν τοὺς δύο θερινοὺς μῆνες Ἰούλιο καὶ Αὔγουστο βρισκόταν στὸ ἀντρικὸ μοναστήρι του, γιὰ νὰ ὑποδέχεται τοὺς θερινοὺς

θρησκοτουρίστες καὶ νεοχατζῆδες, ἐκεῖ θέσπιζε ἀλλόκοτα πράγματα. κοινωνοῦσαν ὅλοι μέρα παρὰ μέρα. μιὰ φορὰ ῥώτησα ἕνα μοναχό του· «Γιατί τὸ κάνετε αὐτό;». μοῦ λέει· «Μὲ τὴν τόσο συχνὴ θεία κοινωνία, εἶπε ὁ γέροντας, εἴμαστε ὡς "λέοντες πῦρ πνέοντες" ἀπὸ τὰ ῥουθούνια μας, κι ὁ σατανᾶς δὲν τολμάει νὰ μᾶς πλησιάσῃ, γιατὶ θὰ καῇ»! ὥσπου ὁ γέροντας μπούχτισε ὅλα τὰ ἐδῶ καὶ ἔφυγε σὲ χώρα μακρινὴ καὶ εὐδαίμονα, ὅπου ἀπέκτησε καὶ ἰθαγένεια· καὶ φώλιασε. ἐκεῖ καθαιρέθηκε κάποτε κι ἔπειτα ἀποκαταστάθηκε. θὰ πῶ κάτι ποὺ ἔκανε, ὅταν ἦταν ἡγούμενος ἐδῶ. ἕναν νέο 22 ἐτῶν, ποὺ ἤθελε νὰ παντρευτῇ, ὁ στάρετς τὸν ἔπεισε νὰ μονάσῃ. ἐκεῖ ποὺ ὁ νέος ἑτοιμαζόταν νὰ καρῇ μοναχός, ὁ γέροντας τοῦ λέει· «Ὄχι· ἔχω ἀποκάλυψι ὅτι πρέπει νὰ παντρευτῇς»· ὁ νέος σάστισε, ἀλλὰ καὶ πάλι πείσθηκε. ὁ γέροντας τοῦ εἶπε καὶ ποιά θὰ πάρῃ. ἐκεῖνον τὸν καιρὸ ὁ παρθενοσυλλέκτης εἶχε μιὰ ἄγαμη «λαϊκὴ ἀφιερωμένη» 50 χρονῶν, ποὺ ἤθελε νὰ μονάσῃ σὲ γυναικεῖο μοναστήρι τοῦ γέροντος, ἀλλ' ἦταν ὑψηλόμισθη ὑπάλληλος μεγάλης τραπέζης, κι ὁ γέροντας τὴν ἤθελε μαζὶ μὲ τὴν παχυλὴ σύνταξί της. ἂν ἦταν ἔγγαμη, θὰ μποροῦσε νὰ πάρῃ τὴ σύνταξί της πρόωρη. τότε ἦταν ὅμως ἄγαμη. λέει λοιπὸν ὁ γέροντας στὸ νέο· «Θὰ παντρευτῇς, ἀλλὰ μετὰ μιὰ ἑβδομάδα θὰ χωρίσῃς "ἀπὸ συμφώνου", καὶ θὰ μονάσετε καὶ οἱ δυό. μὴ ῥωτήσῃς Γιατί ἔτσι». «Νᾶναι εὐλογημένο, γέροντα». λέει πάλι ὁ γέροντας· «Εἶναι ἡλικιωμένη. θὰ πᾶμε στὴν Ἀθήνα, θὰ εἶναι ὅλα τὰ χαρτιὰ ἕτοιμα· θὰ στεναφανωθῆτε· θὰ εἶναι μόνον ὁ παπᾶς ποὺ θὰ σᾶς στεφανώσῃ, ἐγώ, ὁ κουμπάρος, καὶ σεῖς οἱ δύο. δὲν θὰ καλέσῃς οὔτε τοὺς γονεῖς σου· οὔτε θὰ τοὺς πῇς ὅτι παντρεύεσαι. θὰ τελειώσουμε σὲ μία μέρα. στὴν ἐκκλησία δὲν θὰ γυρίσῃς οὔτε νὰ τὴν κυττάξῃς. δὲν θὰ τὴ γνωρίσῃς, δὲν θὰ ξέρῃς ποιά εἶναι. ἀμέσως μετὰ τὰ στέφανα ἐμεῖς θὰ φύγουμε, ἐκείνη θὰ πάῃ στὸ σπίτι της. θὰ κάνῃς ὑπακοή». καὶ «ἔκανε ὑπακοὴ» τὸ μοσχαράκι. ἔτσι λέγεται αὐτὴ ἡ ἔκφρασι, ὅπως λένε «ἔκανε κέφι» ἢ «κάνε παιχνίδι», «κάνε τσιγάρο». καὶ –ὦ τοῦ θαύματος!– ἔγιναν ὅλα ὅπως τὰ «ᾠκονόμησεν ὁ γέροντας», ὁ στάρετς, μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα, μὲ ἀνεπανάληπτο αὐτοματισμό, πρᾶγμα ποὺ δείχνει ἀνάγλυφα τὸ πλῆθος καὶ τὸ κοινωνικὸ ὕψος τῶν λάτρεων τοῦ γέροντος. οἱ μεγάλοι μεγάλοι μιὰ ζωὴ εἶναι ἄδικοι καὶ ἄθεοι, ἀλλὰ κάποιοι στὸ τέλος γίνονται θρησκομανεῖς λάτρεις τέτοιων ὑποκειμένων· τὸ φαινόμενο εἶναι διεγνωσμένο. μοῦ εἶπε ἀργότερα τὸ παιδί· «Δὲν ἔτρεξα γιὰ χαρτιὰ καθόλου, δὲν εἶδα ποτὲ τὰ χαρτιά, καλὰ καλὰ δὲν ἤξερα ὅτι βγαίνουν καὶ χαρτιὰ καὶ τί χαρτιά, δὲν εἶδα ποτὲ τὸ πρόσωπό της, δὲν ἦταν ντυμένη νύφη, δὲν ἔμαθα τὸ ἐπίθετό της, δὲν συγκράτησα τὸ μικρό της ὄνομα ποὺ ἀκούστηκε στὴ στέψι, φύγαμε ἀμέσως, δὲν ἔκανα τίποτε γιὰ διαζύγιο, δὲν ἔμαθα τίποτε ἄλλο, ἂν τὴν ξαναδῶ δὲν

θὰ τὴ γνωρίσω, δὲν τὸ πίστευα ὅτι εἶμαι ὁ γαμπρὸς τοῦ γάμου». μετὰ μιὰ ἑβδομάδα οἱ θαυμασταὶ τοῦ γέροντος ἔβγαλαν τὸ διαζύγιο. πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πολλὴ σῆψι σὲ τέτοια θρησκόληπτα ὑψηλὰ πρόσωπα. κι ὁ γέροντας εἶπε στὸ νέο· «Πήγαινε σπίτι σου· μὴ λὲς σὲ κανέναν τίποτε. σὰ νὰ μὴν ἔγινε. νομίζω, πρέπει νὰ παντρευτῇς. βρὲς μιὰ κοπέλλα καὶ παντρέψου, εἶσαι ἐλεύθερος· νὰ παντρευτῇς δὲν ἤθελες ἀρχικά;». οὔτε γάτα οὔτε ζημιά. ἀργότερα διαπιστώθηκε ὅτι τὴν ἑπομένη τῆς στέψεως ἡ «νύφη» πῆρε πρόωρη σύνταξι ὡς ἔγγαμη· μετὰ λίγες μέρες πῆρε διαζύγιο. κι ἔπειτα μαζὶ μὲ τὴ σύνταξί της ἔγινε μοναχὴ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τέσσερα γυναικεῖα μοναστήρια τοῦ γέροντος. ὁ νέος μετὰ ἕνα χρόνο ἀγάπησε μιὰ κοπέλλα τοῦ τόπου του κι ἀρραβωνιάστηκαν. παρθένοι, ἁγνοί, καὶ εὐσεβεῖς καὶ οἱ δύο· καὶ πολὺ εὐτυχισμένοι. ὁ πατέρας τῆς κοπέλλας ἀνέλαβε νὰ βγάλῃ τὰ χαρτιὰ καὶ τῶν δύο γιὰ τὸ γάμο, κι ἐκεῖ ἐξερράγη ἡ νάρκη. βλέπει ὁ πεθερὸς τὰ χαρτιὰ τοῦ γαμπροῦ· «Ὁ Τάδε ποὺ ἔρχεται εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τὸ διαζύγιό του μὲ τὴν Τάδε κλπ.»! ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸ πρῶτο σὸκ ἔγινε θηρίο. «Τὸν πρόστυχο! τὸν ἀπατεῶνα! δεύτερος γάμος! κι ὁ πρῶτος; καὶ παιδιά; καὶ πόσα; καὶ διατροφές; καὶ γιατί ἡ ἀπόκρυψι; κλπ.». ἐμβρόντητοι ἔμειναν καὶ οἱ γονεῖς τοῦ νέου. «Μὰ ὁ γιός τους δὲν ἔφυγε ποτὲ ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ διάστημα μεγαλείτερο ἀπὸ 10 μέρες! ποιός γάμος; ποιό διαζύγιο; κάποιο λάθος θἄγινε!». ὁ παρὰ λίγο πεθερὸς καὶ ἡ παρὰ λίγο νύφη ἦταν ἐξωργισμένοι καὶ ἀμετάπειστοι. ὁ νέος τὰ ὡμολόγησε στοὺς γονεῖς του ὅλα. μόνο ποὺ δὲν πέθαναν. ἦταν ὅμως ἀργά. τὰ πάντα ἀδιόρθωτα. σήμερα ὁ νέος ἐκεῖνος εἶναι 55 ἐτῶν, ἀκόμη ἄγαμος, πληγωμένος, κατασκανδαλισμένος. ἡ πενηντάρα-ἑβδομηντάρα μονάζει καὶ ὁσιεύεται. ὁ γέροντας φωλιάζει, βόσκει, καὶ θαυματουργεῖ στὸ ἄλλο ἡμισφαίριο τῆς γῆς. λέγεται ὅτι, ὅταν λειτουργῇ, δὲν πατάει στὴ γῆ· βρίσκεται μετέωρος 1,20 μ. πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος. ὁ στάρετς καὶ παρθενοσυλλέκτης ἔχει τώρα ἐκεῖ 17 (δεκαεφτὰ) γυναικεῖα μοναστήρια –μόνο γυναικεῖα, κανένα ἀντρικό– καὶ ἀμέτρητα πλήθη ἀφιερωμένων γυναικῶν, μόνο γυναικῶν, ὅπως μοῦ εἶπε παλιός μου «φίλος» καὶ συμφοιτητὴς (ἄλλης σχολῆς) καὶ τώρα μοναδικὸς ἀρσενικὸς ὑποτακτικὸς τοῦ «γέροντος». αὐτὸς ὁ ὑποτακτικός, λαϊκὸς ἀκόμη, κουβαλοῦσε τακτικὰ σ' αὐτὸν τὸν παρθενοσυλλέκτη στάρετς-γέροντα μορφῖνες. μιὰ φορά, καθὼς κουβαλοῦσε τὶς μορφῖνες, τὸν τράκαρε ἕνας ἀπὸ πίσω, τοῦ τσαλάκωσε τὸ πὸρτ-μπαγκάζ, καὶ τὰ ζουμιὰ τῶν μορφινῶν ἔτρεχαν στὴν ἄσφαλτο. βλέπει ἡ τροχαία τὶς μορφῖνες καὶ τὸν συλλαμβάνει (ἦταν τὸ 1968). τοὺς λέει· «Εἶμαι προσωπικὸς γιατρὸς τοῦ Τάδε «γέροντος», καὶ τοῦ πηγαίνω αὐτὰ τὰ φάρμακα, ἐπειδὴ τὰ ἔχει ἀνάγκη. τοῦ λένε· «Τόσο πολλὲς μορφῖνες; αὐτὲς εἶναι γιὰ ἀρρώστους ἑνὸς νοσοκομείου γιὰ ἕ-

να ἔτος! κι ἀπὸ τί πάσχει ὁ ἐν ἐνεργείᾳ ἡγούμενος;». δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς πῇ ἀπὸ τί ἔπασχε ὁ γέροντας. τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ τηλεφωνήσῃ σὲ κάποιον. ἐκεῖνος, ἀντὶ σὲ δικηγόρο, τηλεφώνησε σὲ κάποια προσωπικότητα, κι ἡ προσωπικότητα σὲ κάποιον ἀνώτατο ἀξιωματικὸ τοῦ στρατοῦ, κι ὁ ἀνώτατος ἀξιωματικὸς διέταξε τὴν τροχαία νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερο. τὸν ἄφησαν ἐλεύθερο μὲ τὴν ἐξωργισμένη παρατήρησι· «Θὰ σὲ παρακολουθοῦμε· ἂν ξανασυμβῇ αὐτό, θὰ σὲ συλλάβουμε. καὶ θὰ πᾷς φυλακή. δὲν θὰ τὴν ξαναγλυτώσῃς». ἐγὼ τὰ ἔμαθα ἀπὸ τὸ γιατρὸ καὶ τὴν «προσωπικότητα» διασταυρωμένα.

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ σύγγραμμά μου «Παρθενοσυλλέκτες» (Θεσσαλονίκη 2007).

27. Ντίλβιν (Dilvin)

Ἦταν κακὸς φοιτητής· τόσο σκράπας, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ βγάλῃ οὔτε τὴ θεολογική. κι ἀπὸ τὸ Γ΄ ἔτος τῆς Θεολογικῆς Θεσσαλονίκης ἔφυγε καὶ μόνασε στὸ Ἅγιον Ὄρος, στὴ μονὴ ὅπου λὲν τὴ «μονολόγιστη προσευχὴ» φωναχτά, ἀκόμη κι ὅταν μασοῦν· καὶ κοινωνοῦν μέρα παρὰ μέρα, «γιὰ νὰ εἶναι *ὡς λέοντες πῦρ πνέοντες* ἀπὸ τὰ ῥουθούνια τους, ὥστε νὰ μὴν μπορῇ νὰ τοὺς πλησιάσῃ ὁ σατανᾶς, γιατὶ θὰ καῇ», τὴ ζάπλουτη μονὴ μὲ τὰ πολλὰ κτήματα μέσα κι ἔξω ἀπὸ τ' Ἁγιονόρος καὶ τὰ πολλὰ θυγατρικὰ μοναστήρια, ἀρρένων μέσα στὸ Ἁγιονόρος καὶ θηλέων ἔξω. κι ἄλλα πολλὰ ἀκίνητα τέτοια τόσο στὴ Θεσσαλονίκη ὅσο καὶ στὴν Ἀθήνα καὶ σὲ νησιὰ καὶ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, τόσα ποὺ ν' ἀντιστοιχοῦν ἕνα τέτοιο σὲ κάθε μοναχό της. εἶναι ἡ νηπτικώτερη ὅλων τῶν μονῶν. κι ὁ σκασιάρχης φοιτητής, ἔγινε πολὺ γρήγορα στὸ φοὺλ νηπτικός. κι ὅταν ἡ μονὴ ἔγινε διαγιορείτικο imperium, καταλαμβάνοντας μερικὲς ἄλλες ἀρχαῖες μονὲς ἐκλειπούσης ἀδελφότητος καὶ κάνοντάς τις ὡς πρὸς τὴν ἐπάνδρωσι θυγατρικές, ὁ ἡγούμενός του τὸν τοποθέτησε στὴν πρώτη ἀπ' αὐτὲς ὡς ἡγούμενο - ἀνθύπατο. τὸ νηπτικὸ παιδαρέλι κολυμποῦσε στὸ χρῆμα καὶ στὴ χλιδή· τόσο ἄγρια νηπτικός. καὶ πηγαινοερχόταν στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ ψύλλου πήδημα.

Μιὰ φορὰ στὴν Ἀγγλία ἔσπασε τὸ χέρι του. καὶ τὄβαλε στὸ γῦψο. καὶ οἰκουροῦσε στὸ ἐν Λονδίνῳ «κονάκι» τῆς ἱερᾶς μονῆς· «κονάκι» - ἀνακτοράκι δηλαδή. κι ἐκεῖ «γνωρίστηκε» μὲ τὴ μουσουλμάνα Τουρκάλα Ντίλβιν, δημοσιογράφο τοῦ BBC, μεγάλου τηλεοπτικοῦ καναλιοῦ τοῦ Λονδίνου, γεννημένη καὶ σπουδαγμένη στὸ Λονδῖνο. ἡ Τουρκάλα πρῶτα ἐντυπωσιάστηκε, ἔπειτα παθιάστηκε, καὶ στὸ τέλος ἐκστασιάστηκε μὲ τὸ νεαρὸ «γέροντα» καὶ νηπτικὸ ἐραστή της· ἰδεα-

τὸ ἐραστὴ τοὐλάχιστο. καὶ δὲν ξεκολλοῦσε ἀπὸ κοντά του. κοντά του περνοῦσε ὅλες τὶς ἐλεύθερες ὧρες της, ἀκόμη καὶ τὶς νυχτερινές· ἱερὲς παννυχίδες· καὶ τὸ ἀπόδειπνο ἀπόδειπνο· καὶ οἱ ὧρες ὧρες· κι ὁ ὄρθρος καὶ ὅλα τὰ λοιπά. τὸ μόνο ποὺ ξέχασαν τὰ δυὸ πιτσουνάκια ἦταν νὰ κατηχηθῇ ἡ Ντίλβιν, νὰ βαπτιστῇ, καὶ νὰ ἐκχριστιανιστῇ. μικροπαράλειψι δηλαδή· τοὺς διέφυγε προφανῶς. ἡ Ντίλβιν τοῦ χάρισε τοῦ ἁγίου ἡγουμένου κι ἕνα λευκόχρυσο σταυροῦδάκι, ποὺ ὁ νεαρὸς γέροντας δὲν τὄβγαζε ἀπὸ πάνω του, οὔτε ὅταν ἔκανε μπάνιο. ἔγραψε δὲ ἐκείνη καὶ τ' ὄνομά της ἐπάνω στὸν γύψινο νάρθηκα τοῦ σπασμένου χεριοῦ του. μὲ σπασμένο χέρι μποροῦσε φυσικὰ ὁ ἅγιος ἡγούμενος ὁ νηπτικὸς νὰ ταξιδέψῃ ἀεροπορικῶς καὶ νὰ γυρίσῃ στὴν Ἑλλάδα καὶ στ' Ἅγιον Ὄρος στὸ μοναστήρι του, ἀλλ' ἔκρινε –ἴσως εἶχε καὶ σχετικὴ ἀποκάλυψι– ὅτι ἔπρεπε νὰ μείνῃ στὰς Λόνδρας μέχρι τὴν ἀποθεραπεία του, ἀφοῦ ἄλλωστε τελοῦσε καθ' ἑκάστην ἀπὸ ὄρθρου βαθέος μέχρι ἑσπέρας τὸ μοναχικὸ κανόνα του συντροφιὰ μὲ τὴ Ντίλβιν μάλιστα. διότι ἡ Ντίλβιν δὲν μποροῦσε φυσικὰ οὔτε τὴ δημοσιογραφικὴ δουλειά της στὸ κανάλι της ν' ἀφήσῃ, γιὰ νἄρθῃ στὴν Ἑλλάδα, οὔτε ὡς θηλυκὸ νὰ μπῇ στὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ νὰ συζήσῃ καὶ συνασκητεύσῃ μὲ τὸ ταῖρι της καὶ νὰ ὁσιεύωνται ἀντάμα στὸ ἡγιασμένο καὶ χλιδᾶτο «κελλί» του. ἐνῷ στὸ ἐν Λονδίνῳ κονάκι τῆς ἱερᾶς μονῆς μὲ τὴ χάρι τῆς Παναγίας Θεοτόκου τὰ πάντα ἦταν εὔκολα κι ὡραῖα· εὐλογία.

Κάποτε ὅμως τὸ χέρι ἀποθεραπεύτηκε –πανάθεμά το–, κι ὁ ἡγούμενος ἦρθε στὴ δύσκολη θέσι νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ μετάνοιά του ἔστω κι ἀμετανόητος. καὶ γύρισε στὸ Ἅγιον Ὄρος. ἐκεῖ ὅμως τὰ πάντα ἦταν πλέον ἄνοστα καὶ κρύα χωρὶς τὴ Ντίλβιν, τὸ *ἄκτιστον φῶς* πιὸ ἀδύναμο κι ἀπὸ μιὰ λάμπα πέντε κηρίων, κι ἔτσι ὁ νεαρὸς γέροντας μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπέστρεψε στὸ κονάκι του στὸ Λονδῖνο, κοντὰ στὴν ἀνεκλάλητη χαρμοσύνη, τὴ Ντίλβιν, διότι δὲν μποροῦσε ν' ἀφήσῃ τὴ μουσουλμάνα πνευματικῶς ἀστήρικτη καὶ νηπτικῶς ἀκατήχητη. καὶ ἡ Ντίλβιν λαχταροῦσε τὸ νεαρὸ γέροντά της, τὸν γλυκασμὸν αὐτὸν τὸν ἀνέκφραστον καὶ ἀπερινόητον· τὸν λαχταροῦσε ὅπως τὸ ἀθῷο ἀρνάκι τὴ μητέρα του καὶ ἡ γίδα τὸν τράγο της. ἐκτιμοῦσε, καθὼς ἔλεγε, τὸ ὅτι οὐδέποτε ὁ διακριτικὸς γέροντας τῆς εἶπε νὰ γίνῃ Χριστιανὴ καὶ οὐδέποτε ἀποπειράθηκε νὰ τὴν ἐπηρεάσῃ ν' ἀπαρνηθῇ τὴν πατροπαράδοτη θρησκεία της. ὁ ἅγιος ἡγούμενος ὅλο στ' ἀεροπλάνα βρισκόταν· Ἅγιον Ὄρος - Λονδῖνο, Λονδῖνο - Ἅγιον Ὄρος. μικροὶ χωρισμοὶ ποὺ ἦταν ὅμως γιὰ τοὺς πεφιλημένους μεγάλοι κι ἀβάσταχτοι, καημοὶ νοσταλγίες λαχταριστὰ ἀνταμώματα, ἀγκαλιὲς φιλιὰ τρυφερότητες, γεμάτα νηπτικὴ χάρι κι ἀσκητικὴ ἐντρύφησι. ἔπειτα ὁ ἡγούμενος κατάλαβε πολὺ διορατικὰ ὅτι μποροῦσε νὰ

διευθύνῃ τὴν ἱερὰ μονή του καὶ τηλεφωνικῶς ἀπὸ τὸ Λονδῖνο, ἐκπέμποντας τὰ θέσφατα αὐτοῦ καὶ τὰ προστάγματα *ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων* (Ψα 18,12), ὅπως ἵπτατο συχνὰ καί γε αὐτὸς οὗτος ἐπὶ ἀεροπλάνων. γιὰ τὸ πλατινένιο σταυρουδάκι του, ἐκεῖνο γοῦν τὸ τῆς πεφιλημένης Ντίλβιν, ἔλεγε ὅτι «εἶναι ἀναπόσπαστο μέρος τῆς ὑποστάσεώς του» (νά κι ἕνας θεολογικὸς ὅρος ποὺ ἔμαθε στὴ θεολογική), ὅτι «δὲν τὸ βγάζει ποτέ του μὲ τίποτε οὔτε γιὰ μία στιγμή, γιατὶ εἶναι κομμάτι τῆς ψυχῆς του», κι ὅτι «μαζὶ μ' αὐτὴ θὰ τὸ παραδώσῃ στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀποδημίας του», καὶ ἄλλες τέτοιες ἐρωτιάρικες γαργάρες· κι ὅτι δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τοῦ τὸ βγάλῃ ἀπὸ τὸ λαιμό του, παρὰ μόνον ἂν τοῦ κόψῃ τὸ λαιμό! τέτοια ἐρωτικὴ ἀποφασιστικότης! πολὺ νηπτική.

Καὶ μιὰ φορά, μακριὰ ἀπὸ τὴν πεφιλημένη Ντίλβιν του, ἐν Ἑλλάδι, καθὼς πήγαινε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἐκτὸς τοῦ Ἁγιωνύμου Ὄρους γυναικεῖα μοναστήρια του, ἀπὸ μιὰ στραβοτιμονιὰ τοῦ ὁδηγοῦ του, βρέθηκαν ἔξω ἀπὸ τὸ δρόμο, στὸ δάσος, καὶ τὸ σπασμένο-παρμπρὶζ τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἔκοψε σὰ δαμόκλειος σπάθη τὸ λαιμό του πέρα γιὰ πέρα, καὶ τὸ κεφάλι του βρέθηκε 10 μέτρα μακριὰ ἀπὸ τὸ σῶμα του, καὶ τὸ πλατινένιο σταυρουδάκι τῆς Ντίλβιν, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ τὸν φυλάξῃ, βγῆκε ἐπὶ τέλους καί γε αὐτὸ τοῦτο ἀπὸ τὸ λαιμό του, ἐκπληρώνοντας ἔτσι τὴν προφητεία τοῦ φορέως του, ὅπως ἐκπληρώθηκε ἡ προφητεία τοῦ Καϊάφα (Ἰω 32,5-6). ὁ νηπτικὸς ὅσιος ἦταν πιὰ δύο τεμάχια· μὲ τὸ σταυρουδάκι τῆς μουσουλμάνας τρία. κι ἄφησε τὴ μουσουλμάνα Τουρκάλα Ντίλβιν ὀρφανὴ καὶ χήρα· ὄχι ἀπαρηγόρητη ὅμως, γιατὶ κάτι τέτοιες καὶ μάλιστα Λονδρέζες παρηγοροῦνται πολὺ γρήγορα, σ' ἐλάχιστες ἡμέρες· κατὰ τὴ χωριάτικη παροιμία «Στὶς ἐννιὰ τοῦ μακαρίτη βάζει ἄλλον μὲς στὸ σπίτι».

Μετὰ λίγα χρόνια κάποιοι ἄρχισαν νὰ κινοῦνται γιὰ τὴν ἁγιοποίησι τοῦ «καρατομηθέντος ἱερομάρτυρος». ἴσως εἶδαν ν' ἀναβλύζῃ ἀπὸ τὸν τάφο του μύρο, ἴσως μὲ τὸ πλατινένιο σταυρουδάκι τῆς μουσουλμάνας ἄρχισαν νὰ γίνωνται θάματα, ἴσως τὰ κόκκαλά του καὶ κυρίως ἡ ὁσία κάρα του, ποὺ κάποτε δὲν εἶχε μυαλὸ οὔτε γιὰ νὰ βγάλῃ τὴ θεολογική, ἄρχισαν νὰ εὐωδιάζουν, ἴσως ἐμφανίστηκαν ἄλλες γυναῖκες του πιὸ ἀπαρηγόρητες ἀπὸ τὴ Ντίλβιν ποὺ καταθέτουν ὅτι πρὸ τῆς μαρτυρικῆς κοιμήσεώς του τὸν εἶχαν δῆ «σηκωμένον» 1,20 μ. πάνω ἀπὸ τὸ ἔδαφος, ἀκριβῶς ὅπως ἡ γίδα μὲ τὴ σηκωμένη οὐρά της βλέπει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν ἐρεθισμένο τράγο 10 πόντους πίσω της νὰ εἶναι σηκωμένος στὰ δυό του πόδια. δὲν τὸ διευκρίνησα.

28. Προφητεία στὸ Ἅγιον Ὄρος

Μιὰ φορά, ὅταν ἤμουν λίγο πάνω ἀπὸ 30 ἐτῶν, Ἰούλιο μῆνα, στὴ Μεγίστη Λαύρα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, στὴ μεγάλη ἀγρυπνία τοῦ ἱδρυτοῦ της Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου, ἡ ὁποία «τραβάει 17 ὧρες», τόσες ὧρες ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἄκλαστος ἄχεστος κι ἀκατούρητος, μοῦ ἔδωσαν νὰ διαβάσω μιὰ προφητεία. ἦταν μετὰ τὰ μεσάνυχτα. πλῆθος προσκυνητῶν πολύ, πήχτρα. οἱ μοναχοὶ ἄλλοι μπαινόβγαιναν στὸ μισοσκότεινο ναό, σὰ νὰ ἐνάλλασσαν μὲ βάρδιες τὴν παραμονή τους στὸ ναὸ μὲ μερικοὺς ὑπνάκους στὰ κελλιά τους (= διαμερίσματά τους), κι ἄλλοι καθὼς κάθονταν στὰ στασίδια μὲ τὸ κάθισμά τους στὴν κάτω σκάλα –*ἴσασιν οἱ μεμυημένοι*–, κοιμοῦνταν καὶ ψιλορροχάλιζαν - ψιλοσφύριζαν ἀπὸ ῥουθούνια - δόντια - χείλη –φσσ ὁ ἕνας, πφφ ὁ ἄλλος, χρρ ὁ τρίτος, βζζ ὁ τέταρτος, κλπ.–, κι ἀπ' ὅ,τι μαρτυροῦσε ἡ παρ' ὅλο τὸ θυμίαμα ὀσμὴ τῆς ἀτμοσφαίρας, ὑπῆρχε κι ἀρκετὴ διακριτικὴ κι ἀθόρυβη ἐξαέρωσι ἀπὸ τὴν κάτω ἐξάτμισι. οἱ συνεχῶς ἐντὸς τοῦ ναοῦ δὲν τὴν πολυκαταλάβαιναν παρὰ μόνο σὰν κάποια ἀκαθόριστη μπόχα ἀπὸ ἄρωμα θυμιάματος, καπνὸ κεριῶν καὶ καντηλιῶν καὶ κατσίου (θορυβώδους θυμιατοῦ), καὶ χνῶτα, ἀλλ' ὅποιος ἐκείνη τὴν ὥρα ἔμπαινε ἀπ' ἔξω, ἡ ὀσμὴ τὸν ἀπωθοῦσε τόσο, ποὺ τοῦ ἐρχόταν νὰ ὁρμήξῃ ἔξω καὶ νὰ μὴν ξαναμπῇ. δὲν τοῦ ἐπέτρεπε ὅμως ἡ εὐλάβειά του. οἱ ψάλτες, συγκροτήματα Δανιηλαίων, Παχωμαίων, κλπ., νιαούριζαν ἁπαλὰ καὶ γλυκὰ σὰ νανούρισμα –Νάνι νάνι, νιάου νιάου, ἄου ἄου, τενενὲ καὶ τενενάμ, τερερὲμ ῥεροὺ ῥιρὲμ ἐμ ἐμ– καὶ οἱ σφυριχτοκοιμώμενοι ἀκκομπανιάριζαν καὶ ἰσοκρατοῦσαν καὶ βυθίζονταν στὸν ὕπνο ὅλο καὶ πιὸ βαθιὰ καὶ χαλάρωναν τοὺς σφιγκτῆρες τῶν κάτω ἐξατμίσεων ὅλο καὶ πιὸ πολύ, ὥστε τ' ἀέριά τους νὰ ξαμολιοῦνται ὅλο καὶ πιὸ φιλελεύθερα καὶ εἰδικὰ ἐκεῖνα ἱεροκρυφίως καὶ ἀσφυρικτί. ὑπῆρχε μιὰ ἀτμόσφαιρα νύστας ὑπνηλίας καὶ χαλαρῆς ἐξαερώσεως, χωρὶς ἠχηρὴ κλαγγή, καὶ *εἰς ὀσμὴν δυσωδίας.*

Στὸ νεῦμα τοῦ ἀρχιψάλτου λοιπὸν πλησίασα στὸ ἀναλόγιο καὶ πῆρα τὸ Μηναῖο μὲ τὴν προφητεία. κι ὅπως ὅταν μικρὸς ἔλεγα στὸ χωριό μου τὸν Προοιμιακὸ ἢ τὸν Ἑξάψαλμο ἢ τὸν Πεντηκοστὸ «ἀργὰ δυνατὰ καὶ καθαρά», ἀρχίζω· *Προφητείας Ἠσαΐου τὸ ἀνάγνωσμα. Τάδε λέγει Κύριος΄...* τρόμαξαν ὅλοι καὶ ξύπνησαν. ἀκούστηκε ἡ λέξι «Φωτιά!». ἴσως κάποιος εἶπε «Τί φωνάζει αὐτὸς ἔτσι, σὰ νὰ τοῦ ἔβαλαν φωτιά;», ἢ «Ὡς κι αὐτοὶ ποὺ ῥοχαλίζουν πῆραν φωτιά», ἢ κάτι παραπλήσιο. κι ὁρμοῦν ὅλοι πανικόβλητοι ἔξω φωνάζοντας «Φωτιά! φωτιά!» ἐνῷ ἐγὼ συνέχιζα ἀπτόητος κι ἀμέριμνος ν' ἀναγινώσκω «ἀργὰ δυνατὰ καὶ καθαρά», σὰ νἄδινα διαταγὲς γιὰ τὴν ἀντι-

μετώπισι τῆς πυρκαϊᾶς, κι ὁ κοντινὸς περίγυρός μου τῶν ἀκοιμήτων ψαλτῶν μ' ἄκουγε ἐντυπωσιασμένος μὲν ἀλλὰ καὶ ἀμέριμνος. στὸ μισοσκότεινο ὅμως ναὸ καὶ ἰδίως στὰ ἐξώτερα κατασκότεινα διαμερίσματά του γινόταν χαμός. καθὼς οἱ πανικόβλητοι ἀγουροξυπνημένοι ὡρμοῦσαν ἀλλόφρονες στὸ μισοσκόταδο πρὸς τὰ ἔξω, δημιουργήθηκε ἕνα στριμωξίδι καὶ ποδοπάτημα πρωτοφανές, διότι οἱ ναοὶ τῶν μοναστηριῶν εἶναι δαιδαλώδεις μὲ πολλὰ καὶ ἡμισκότεινα ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν ἡμέρα ἀπομονωτήρια - ὑπνωτήρια· ἱερό, κυρίως ναός, λιτή, ἐνάτη, νάρθηκας, προνάρθηκας φραγμένος, αὐλὴ πρὸ τῆς φιάλης, αὐλὴ μετὰ τὴ φιάλη, ὅλ' αὐτὰ σὰν ἡμιστεγανὰ ἡμισυγκοινωνοῦντα δοχεῖα μὲ στενὲς πόρτες, ἀναχαίτιζαν τὸ πανικόβλητο στῖφος, ὅπως τ' ἀλλεπάλληλα φράγματα σ' ἕνα χείμαρρο ἀναχαιτίζουν διαδοχικὰ τ' ὁρμητικὸ νερό. ἔπεφτε διαγκωνισμὸς πολὺς καὶ στούπωμα τῶν ἐξόδων ὑπερβολικό· ὅπως σχεδὸν σ' ἐκεῖνο τὸ γήπεδο τῶν Ἀθηνῶν ὅπου πρὸ 40 ἐτῶν ποδοπατήθηκαν καὶ καταπλακώθηκαν θανάσιμα περίπου 40 ἄτομα, ποὺ τοὺς μάζεψαν ἔπειτα νεκροὺς ζουληγμένους σὰν πακεταρισμένα σῦκα. στὸ μεταξὺ νιώσαμε στὰ πόδια μας ἕνα νερὸ νὰ πλημμυρίζῃ τὸ μαρμαρόστρωτο δάπεδο τοῦ ναοῦ. πολλοὶ μοναχοὶ ἀπ' ἔξω ἔρριχναν νερὸ μὲ κουβάδες καὶ τενεκέδες στὸ πάτωμα τοῦ νάρθηκος, κι αὐτὸ ἔφτανε κυλώντας μέχρι τ' ἀναλόγια. κάποτε εἶχαν βγῆ σχεδὸν ὅλοι ἔξω πλατσουρίζοντας καὶ σκορπίστηκαν στὴν πλακόστρωτη αὐλή, χωρὶς νὰ βλέπουν πουθενὰ καμμία φωτιά, ἐνῷ ἐγὼ κόντευα νὰ τελειώσω τὴ μακρὰ προφητεία ποὺ διάβαζα μέχρι τέλους «ἀργὰ δυνατὰ καὶ καθαρά». ὁ περίγυρός μου κι ἐγὼ δὲν ταραχτήκαμε, διότι ξέραμε τὴν αἰτία τοῦ ἀδικαιολογήτου πανικοῦ· καὶ δὲν βλέπαμε ὅλο τὸ συρμό του.

Ἕνας μοῦ εἶπε στὸ τέλος· «Τί φωνάζεις τόσο δυνατά; μαχαίρι στὸ λαιμὸ σοῦ ἔβαλαν;». δὲν τοῦ εἶπα τίποτε, γιατὶ ἤμασταν μέσα σὲ ναό. ἂν ἤμασταν ἔξω, θὰ τὸν ἐρωτοῦσα· «Φωτιὰ στὰ βρακιά τους τοὺς ἔβαλα, καὶ κάνουν σὰν τρελλοί; ποιός τοὺς εἶπε νὰ κοιμοῦνται, καὶ νὰ τρομάζουν μέσα στὸν ὕπνο; κι εὐτυχῶς ποὺ βγῆκαν γιὰ λίγο ἔξω κι ἀερίστηκε ὁ ναός, κι ἔφυγε τὸ πολὺ μεθάνιο». ἀλλὰ δὲν χρειάστηκε νὰ πῶ τίποτε, καθ' ἑαυτὸν ὅμως σκέφτηκα· «Εἶδα πῶς ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε οἱ μοναχοὶ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἁμαρτωλῶν κοσμικῶν».

29. Τὸ εἰκοσιτετράωρο τοῦ Ἁγιορείτου

Στὸ Ἅγιον Ὄρος ἀνευρίσκονται τρεῖς τάξεις ἀνθρώπων· μοναχοί, λαϊκοὶ μόνιμοι (ὑπάλληλοι - ἐργάτες - ἐπιχειρηματίες), καὶ ἐπισκέ-

πτες. κατὰ τὰ 34 χρόνια τῶν ἐπισκέψεών μου οἱ μοναχοὶ ἦταν 1.500 - 2.000, οἱ μόνιμοι λαϊκοὶ ἄλλοι τόσοι ἢ καὶ λίγο περισσότεροι, καὶ οἱ ἐπισκέπτες τὸ χειμῶνα (Σεπτέμβριος - Ἰούνιος) γύρω στοὺς 100, τὸ δὲ καλοκαίρι (Ἰούλιος - Αὔγουστος) μέχρι καὶ 1.000 συνεχῶς, μὲ παραμονὴ τοῦ καθενὸς μέχρι 4 ἡμέρες, ἐνῷ παλιότερα μέχρι κι ἕνα μῆνα. ἐγὼ ἤμουν σχεδὸν πάντα εἰδικὸς ἐπισκέπτης (ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ ἰδίως φωτογράφησι ἢ ἐπὶ τόπου ἐξέτασι ἀρχαίων χειρογράφων).

Τὸ εἰκοσιτετράωρο πρόγραμμα τοῦ Ἁγιορείτου μοναχοῦ, πολὺ ῥουτίνα, εἶναι συνήθως τὸ ἑξῆς.

1. Ὕπνος· ὧρες 12 (10 - 3 τὴ νύχτα, 10 - 5 τὴν ἡμέρα)
2. λατρεία· » 8 (3 - 8 π.μ., 5 - 7 μ.μ., 9 - 10 μ.μ.)
3. ἀδολεσχία· » 2 (8 - 9 π.μ., 7 - 8 μ.μ.)
4. φαγητό· » 1 (9 - 9.30΄ π.μ. γεῦμα, 8.30΄ - 9 μ.μ. δεῖπνο)
5. ἐργασία· » 1 (9.30΄ - 10 π.μ., 8 - 8.30΄ μ.μ.).

Δὲν ἀληθεύει καθόλου ὅτι οἱ Ἁγιορεῖτες μοναχοὶ ἀγρυπνοῦν καὶ προσεύχονται καὶ μάλιστα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. τὸ ὅτι ξυπνοῦν κάθε μέρα στὶς 3 π.μ. κι «ἐκκλησιάζουν» μέχρι νὰ ξημερώσῃ δὲν σημαίνει κι ἀγρυπνία ἢ μείωσι ὕπνου. ἁπλῶς ἔχουν μεταθέσει τὶς ὧρες τοῦ ὕπνου σὲ ἄλλο χρόνο τοῦ εἰκοσιτετραώρου, χωρὶς καὶ νὰ τις ἔχουν μειώσει καθόλου. τὸ ὅτι ὁ θεὸς ἔκανε τὴ νύχτα γιὰ τὸν ὕπνο (ἐπειδὴ τὸ σκοτάδι δὲν εὐνοεῖ τὴν ἐργασία, ἀλλ' εὐνοεῖ τὸν ὕπνο), καὶ τὴν ἡμέρα γιὰ τὸν ξύπνο (ἐπειδὴ τὸ φῶς εὐνοεῖ τὴν ἐργασία, ἀλλὰ δὲν εὐνοεῖ τὸν ὕπνο), οἱ δὲ μοναχοί, πηγαίνοντας κόντρα μὲ τὸ θεό, καὶ θέλοντας νὰ καλύψουν τὸ ὅτι δὲν ἐργάζονται, προγραμμάτισαν στραβὰ κι ἀνάποδα ἀπὸ τὸ θεὸ τὴ νύχτα γιὰ τὸν «ξύπνο» (θὰ δοῦμε τί ξύπνο) καὶ τὴν ἡμέρα γιὰ τὸν ὕπνο, αὐτὸ εἶναι μόνο μιὰ ἀφύσικη παλαβωμάρα ἄσχετη μ' ὁποιαδήποτε ἄσκησι ἢ θυσία ἢ πνευματικότητα. (καὶ δὲν εἶναι τὸ μόνο ἀφύσικο ποὺ ἐπιχωριάζει στὴ μοναστικὴ ζωή· ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα. ἐδῶ περιορίζομαι μόνο σὲ στατιστικὰ στοιχεῖα καὶ σὲ ἁπλὲς κι ἀναμφίλεκτες παρατηρήσεις). τὸ ἴδιο μὲ τοὺς μοναχοὺς αὐτοὺς κάνουν καὶ οἱ ἀργόσχολοι μπερμπάντηδες - ξενύχτηδες, ποὺ ἔχουν κι αὐτοὶ τὴ νύχτα γιὰ τὸν ξύπνο καὶ τὴν ἡμέρα γιὰ τὸν ὕπνο. γιὰ τὸν ὕπνο θὰ ἐπανέλθω.

Τὰ δυὸ ποὺ στὸ μοναχισμὸ γίνονται πολλὲς φορὲς σωστά, ἀλλὰ καὶ χωρὶς ἐπάρκεια, εἶναι τὸ φαγητὸ καὶ ἡ ἀδολεσχία, τὰ δὲ ἄλλα γίνονται στραβὰ κι ἀφύσικα. *ἀδολεσχία* λέω τὴ συναναστροφή, τὴν ψυχαγωγία, τὸ διάλειμμα, τὸ *πολυάνδριον* ἢ καφενέ. ἕνας Χριστιανὸς καὶ σωστὸς οἰκογενειάρχης κοιμᾶται - ξεκουράζεται 7 - 8 ὧρες, ἐργάζεται 12 ὧρες (σήμερα 8 γιὰ τὸ βιοπορισμὸ καὶ 4 γιὰ τὴ διευθέτησι τῶν οἰκιακῶν καὶ λοιπῶν ὑποθέσεών του), καὶ 4 ὧρες *ἀδολεσχεῖ,* δηλαδὴ συναναστρέφεται μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του,

μὲ τοὺς φίλους του, μὲ τοὺς γείτονές του, τρώει (τὴ 1 περίπου ἀπὸ τὶς 4 ὧρες), διαβάζει κάτι, μιλάει μὲ ἄλλους, προσεύχεται, καὶ γενικὰ κάνει ὅ,τι κάνει ὁλόκληρη τὴν Κυριακή. κι ὁ μοναχὸς ἄνθρωπος εἶναι, ἔχει ἀνάγκη τοὐλάχιστον ἀπὸ 2 ὧρες τὸ εἰκοσιτετράωρο ἀδολεσχία. δυστυχῶς, ἐνῷ θὰ μποροῦσε νὰ προσθέση σ' αὐτὲς ἄλλη 1 ὥρα, τὰ δυὸ ἡμίωρα τοῦ φαγητοῦ, αὐτὸ ἀπαγορεύεται, ὄχι βέβαια δικαίως ἀλλ' ὅμως κατ' ἀνάγκην, ἐπειδὴ ἡ μοναστικὴ ζωή, αὐξάνοντας τὴν ἀνία καὶ τὴ νευρικότητα, κάνει τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ χρόνο ὑψηλῆς ἀναφλεξιμότητος ὡς πρὸς τὴν ἐριστικότητα (ποὺ ἀναφλέγεται γιὰ ψύλλου πήδημα) καὶ συνεπῶς πολὺ ἐπικίνδυνη. γι' αὐτὸ ἡ διαχρονικὴ μοναστικὴ ἡγεσία ἀναγκάστηκε νὰ καλύψη ἀσφυκτικὰ ὅλο τὸ χρόνο τῆς συνεστιάσεως μὲ ἀκρόασι ἀναγνωσμάτων, συνήθως πολὺ ἀνοήτων ἀνιαρῶν κι ἐπαναλαμβανομένων, κάτι ποὺ εἶναι ἀπάνθρωπο κι αὐξάνει καὶ τὴν ἀναφλεξιμότητα, παρ' ὅλο ποὺ δὲν τῆς παραχωρεῖ καθόλου χρόνο δράσεως· οὔτε μιὰ ἀνάσα. κι ἔτσι ἡ ἀδολεσχία, πού, ἀντὶ νὰ εἶναι εὐχάριστη κι ἐποικοδομητική, γίνεται ἐπικίνδυνη, μειώνεται, μὲ συνέπεια τὴν περισσότερη βλάβη. τὸ «γίνεται σωστὰ» τὸ εἶπα γιὰ τὴν ἀδολεσχία ἐννοώντας μόνον ὅτι δικαίως παραχωροῦνται στοὺς μοναχοὺς γι' αὐτὴν ἔστω καὶ 2 ὧρες τὴν ἡμέρα. τὸ δικαιότερο καὶ ὀρθότερο θὰ ἦταν νὰ φτάνουν τὶς 4 ὧρες.

Τὸ φαγητὸ καλὰ εἶναι συνολικῶς 1 ὥρα. ἂν ἦταν συνάμα κι ἀδολεσχία κι ἂν ἔτρωγαν τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα, θὰ μποροῦσαν νὰ προσθέσουν στὴν ἀδολεσχία ἄλλη 1.30΄ ὥρα (τρία ἡμίωρα) καὶ θὰ πλησίαζαν τὶς 4 ὧρες. ἀλλ' ὅπως κατάντησε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, καλλίτερα ποὺ συντομεύτηκε κιόλας· διότι εἶναι ἀπαίσια.

Ἡ ἐργασία ὅμως, ποὺ εἶναι καὶ τὸ σπουδαιότερο μέρος τῆς ἡμερησίας ζωῆς –διότι ὁ ἄνθρωπος εἶναι κυρίως δημιουργὸς σὰν τὸ θεό–, οὐσιαστικὰ ἔχει καταργηθῆ. τὴν ἔφαγαν ὁ ὕπνος καὶ ἡ δῆθεν λατρεία· ἢ τὴν ἐργασία ἔφαγαν ἢ τὴν τεμπελιὰ εὐνόησαν. ἡ δὲ τεμπελιὰ εἶναι κατὰ βάθος βασανιστήριο· γιὰ τὸν φυσιολογικὸ ἄνθρωπο βέβαια. τὰ δυὸ ἡμίωρα τῆς μοναχικῆς ἐργασίας στὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι ἴσα ἴσα οἱ διευθετήσεις τῆς διαβιώσεως (προσωπικὲς - σπιτικὲς μικροδουλειές), καὶ ὄχι ἀκριβῶς ἐργασία, αὐτὴ ἡ χαρὰ τῆς δημιουργίας. ἀπαραίτητες βέβαια καὶ οἱ διευθετήσεις τῆς διαβιώσεως, ἀλλ' ὅταν λείπη ἡ κυρίως ἐργασία, ἐντάσσονται κι αὐτὲς στὴν ἀργοσχολία καὶ ὄχι στὴν ἐργασία.

Ὁ ὕπνος τῶν Ἁγιορειτῶν μοναχῶν φαίνεται ἴσως ἀπίστευτο ὅτι διαρκεῖ 12 ὧρες. εἶναι ὅμως ἀλήθεια. ὅσοι διαβίωσαν σὲ μοναστήρια χρόνο ἐπαρκῆ γιὰ διαπιστώσεις, ξέρουν ὅτι ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς νὰ ἐνοχλήσῃς μοναχοὺς κατὰ τὶς 12 ὧρες 10 - 3 τὴ νύχτα (5 ὧρες) καὶ 10 - 5 τὴν ἡμέρα (7 ὧρες). ὅσες φορὲς ἐνώχλησα κατ' ἀνάγκην μονα-

χοὺς στὸ Ἅγιον Ὄρος τέτοιες ὧρες, ἀντιλήφθηκα πάντοτε ὅτι τοὺς ξύπνησα. ἡ κατὰ 4-5 ὧρες αὔξησι τοῦ ὕπνου ὀφείλεται, νομίζω, κυρίως στὸ ὅτι ὁ φυσιολογικὸς κι ἀναντικατάστατος ὕπνος τῆς νύχτας, ὅταν περικόπτεται, κάνει τὴν ἡμέρα νυσταλέα. ἡ δὲ ἀνιαρὴ καὶ ἄκαρπη μοναστικὴ ζωὴ εἶναι ἡ δεύτερη σοβαρὴ αἰτία τῆς νύστας. κόβεται ἡ ὄρεξι γιὰ ζωή. κάποιοι πιὸ φυσιολογικοὶ κατὰ τὶς 4-5 ἀπὸ τὶς 12 ὧρες τοῦ ἡμερησίου ὕπνου διαβάζουν κάτι ἢ ὑποαπασχολοῦνται, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι κοιμοῦνται· ἢ κατὰ τὴ φρασεολογία τους *ἡσυχάζουν.* καὶ τυπικὰ ἔχουν ὅλοι τὴν εὐχέρεια καὶ τὴν κατωχυρωμένη ἐξουσία νὰ καλύπτουν ὅλο τὸ δωδεκάωρο (5+7 ὧρες) μὲ ὕπνο. ἡ παρενόχλησί τους θεωρεῖται καταπάτησι βασικοῦ κανόνος. πάντως ὁ τόσος καὶ τέτοιος ὕπνος εἶναι ἀφ' ἑνὸς καρπὸς ἐνδομύχου ἀπογοητεύσεως καὶ παραπόνου καὶ πικρίας κι ἐκδικητικότητος πρὸς ἀπροσδιόριστον ἀντίπαλο, καὶ ἀφ' ἑτέρου αἰτία περισσότερης ἀνίας, ἀκεφιᾶς, ἀπογοητεύσεως, δυσαρεσκείας, καὶ νευρικότητος. ἐμπλέκονται σὲ φαῦλο κύκλο. στὴν πραγματικότητα ὅμως τοὺς μοναχοὺς δὲν τοὺς ἀδικεῖ κανείς. τὸ εἶδος τῆς ζωῆς των τὸ ἀφύσικο εἶναι ἐπιλογή τους καὶ προγραμματισμὸς δικός τους. οὔτε ὁ θεὸς τοὺς τὸ ζήτησε αὐτὸ οὔτε κανεὶς μὴ μοναχὸς τοὺς τὸ ἐπέβαλε. εἶναι ἁπλῶς κακοκεφαλιά τους καὶ παλαβωμάρα τους. καὶ «παρηγοροῦνται» ῥίχνοντάς το σὲ δωδεκάωρο καθημερινὸ ὕπνο γεμάτον παράπονο πικρία καὶ κακία.

Ἐκεῖνοι πού, εὐτυχῶς γι' αὐτούς, παρασπονδοῦν καὶ χρησιμοποιοῦν ἐπωφελῶς κι εὐχάριστα γιὰ τὸν ἑαυτό τους μερικὲς ἀπὸ τὶς 12 ὧρες τοῦ ὕπνου τῆς πλειονότητος, εἶναι πολὺ λίγοι. ἴσως ὅσοι νιώθουν ἔστω κι ἀόριστα ὅτι ζῆν εἶναι κυρίως τὸ ἐργάζεσθαι, ἡ πραγμάτωσι τῆς μόνης προπτωτικῆς ἐντολῆς τοῦ θεοῦ *(ἐργάζεσθαι καὶ φυλάσσειν)* καὶ μόνη θετικὴ-ἐνεργητικὴ προπτωτικὴ ἀρετὴ τοῦ ἀνθρώπου. ὁ ἐκτεταμένος ὕπνος εἶναι ἡμιζωὴ στὸ φέρετρο καὶ αὐτομόλησι πρὸς τὸ θάνατο.

Καὶ ἔρχομαι στὴ λατρεία τόσο τῶν Ἁγιορειτῶν μοναχῶν ὅσο καὶ ὅλων ἀνεξαιρέτως. δὲν εἶναι λατρεία. εἶναι βλάσφημη παλαβωμάρα, ἡ ὁποία στοὺς ἱδρυτάς της τοὐλάχιστο εἶχε κίνητρο τὸ φθόνο. εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπιδόσεις τοῦ φθόνου τῶν μοναχῶν πρὸς τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς βιβλικοὺς ἄντρες, προφῆτες καὶ ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους φθονώντας οἱ μοναχοὶ θέλουν νὰ «τοὺς βάλουν ἀπὸ κάτω». πιὸ πολλὴ ἄσκησι ἀπὸ κείνους, πιὸ πολλὴ νηστεία, πιὸ πολλὴ ἀγρυπνία (καὶ ἄσκοπη ἀγρυπνία), πιὸ πολλὰ θαύματα καὶ ὁράματα (σὲ μεταβιβλικὸ μάλιστα καιρὸ ποὺ θαύματα δὲν γίνονται ποτὲ πουθενὰ ἀπὸ κανέναν), πιὸ πολλὲς ἀρετές, καὶ πιὸ μεγάλες ἐπιδόσεις ἀρετῆς. φθονερὲς ὑπάρξεις μὲ ἰσχυρὴ ῥοπὴ πρὸς τὸ δαιμονισμὸ καὶ τὴ φρενοβλάβεια. φθονοῦν δὲ καὶ τοὺς ἀσωμάτους καὶ φύσει ἀκοιμήτους ἀγγέλους· καὶ

γι' αὐτὸ αὐτοτιτλοφοροῦνται *ἰσάγγελοι,* φοροῦν καὶ τὸ κωμικὸ *ἀγγελικὸν σχῆμα* (τὴν ποδιὰ - γιλέκο μὲ τὰ κόκκινα κεντίδια), αὐτοδιαφημίζοντας ὅτι ἀερίζονται στὸν ὕπνο μὲ βεντάλια ἀπὸ ἀγγέλους, ὅτι δὲν τρῶνε, δὲν πίνουν καλὰ καλὰ οὔτε νερό, καὶ ἄλλες τέτοιες παλαβωμάρες ἀσίγαστου κι ἀνίατου φθόνου. καὶ ἡ λατρεία τους εἶναι κάθε μέρα ὀχτάωρη (κυριολεκτικὰ «χτυπᾶνε κάρτα»), γιὰ νὰ φτάσουν τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ *ἀκοιμήτους* ἀγγέλους. (ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς οὐδέποτε ἀποπειράθηκε νὰ μιμηθῇ σ' αὐτὸ τοὺς ἀγγέλους). λησμονοῦν δὲ οἱ μοναχοὶ ὅτι κι ὁ διάβολος εἶναι ἀκοίμητος, τὸν δὲ ἄνθρωπο ὁ θεὸς τὸν ἔκανε γιὰ νὰ κοιμᾶται τὸ ἕνα τρίτο τῆς ζωῆς του. γι' αὐτὸ κι ὁ θεὸς παρέδωσε τοὺς φθονεροὺς αὐτοὺς στὴ φαυλότητα τοῦ νὰ εἶναι ἡ λατρεία τους μόνο βλασφημία.

Ὁ θεὸς ζήτησε ἄλλα καὶ οἱ Ἁγιορεῖτες κάνουν ἄλλα, τὰ ὁποῖα οὔτε ὁ θεὸς ζήτησε οὔτε ἡ ἀπ' αὐτὸν ῥυθμισμένη φύσι ἀνέχεται. τὰ δυὸ κυριώτερα παρὰ φύσιν, ποὺ κάνουν, εἶναι τὸ λεγόμενο *ἄβατον,* δηλαδὴ τὸ νὰ ζῇ τὸ ἕνα φῦλο χωρὶς νὰ βλέπῃ τὸ ἄλλο, καὶ τὸ εἰκοσιτετράωρό τους, δηλαδὴ τὸ νὰ ἔχουν τὴν ἡμέρα γιὰ τὸν ὕπνο καὶ τὴ νύχτα γιὰ τὸν ξύπνο. ἔχουν κι ἄλλα δευτερεύοντα τέτοια, ὅπως τὸ νὰ ἔχουν οἱ ἄντρες μακριὰ μαλλιά, παρ' ὅλο ποὺ ἡ Καινὴ Διαθήκη λέει ὅτι *Αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν* (Α΄ Κο 26,13). οἱ μοναχοὶ ἐπέβαλαν αὐτὴ τὴν ἀτιμία καὶ στοὺς κληρικοὺς μετὰ τὸ 692, ποὺ ὁ μοναχισμὸς καπέλλωσε τὴν ἐκκλησία. μέχρι τότε οἱ πατέρες ὅπως ὁ Μ. Ἀθανάσιος κι ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ οἱ ἄλλοι ὅλοι εἶχαν κοντὰ μαλλιὰ καὶ κοντὰ γένεια· κουρεύονταν ὡς φυσιολογικοὶ ἄντρες· ὅπως ἔκοβαν καὶ τὰ νύχια τους.

Αὐτὰ γιὰ τὸ ἀφύσικο εἰκοσιτετράωρο τοῦ Ἁγιορείτου καὶ ὅλων τῶν μοναχῶν βέβαια. κι ὅποιος ἀμφιβάλλει γιὰ τὴν ἀκρίβειά μου, μπορεῖ νὰ πάῃ στὸ Ἁγιονόρος νὰ τὰ ἐλέγξῃ ὁ ἴδιος.

30. Τὰ ἑφτὰ κι ἑφτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα τοῦ μοναχισμοῦ

1. Εἰδωλολατρικὴ καταγωγή (προπατορικὸ ἁμάρτημα)
2. Σεξουαλικὴ βρομιὰ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν
3. Παραγωγὴ ἀρσενοκοιτῶν καὶ κιναίδων μὲ ἀπομόνωσι τῶν δύο φύλων
4. Καταφρόνησι καὶ παρακώλυσι τοῦ γαμεῖν
5. Συνείσακτοι γιὰ καλοπέρασι τῶν γεροντάδων
6. Ἀσφυξιολαγνεία (τζόκινγκ γκέιμ) καὶ *ἄκτιστον φῶς*
7. Ἀνθρωποκτονία νεογνῶν καὶ νηπίων

8. Καπέλλωμα τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ
9. Λῃστρικὴ κι ἀπατεωνικὴ διαρπαγὴ περιουσιῶν
10. Φιλαργυρία πολυκτημοσύνη κι ἐκμετάλλευσι τοῦ λαοῦ
11. Εἰσαγωγὴ βουδδιστικῶν εἰδωλολατρικῶν τελετουργιῶν
12. Εἰσαγωγὴ παπικῶν καὶ προτεσταντικῶν κακοδοξιῶν
13. Εἰσαγωγὴ *ὁσίων,* εἰδικῆς τάξεως «ἁγίων» μοναχῶν
14. Ὑποκατάστασι τοῦ Χριστοῦ, τῆς Βίβλου, τῆς Χριστιανικῆς πίστεως

Τὸ κίτρινο ἄλογο τῆς Ἀποκαλύψεως, ὁ θανάσιμος λοιμός, ἡ πνευματικὴ χολέρα, ὁ ἀντίχριστος μοναχισμός.

31. Τεστάρισμα ψευδοπροφήτου

Περνούσαμε μαζὶ ἀπὸ τὸ πάρκο τοῦ Καρατάσου, ποὺ εἶναι μεταξὺ τοῦ παλιοῦ κτηρίου τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου καὶ τῆς ὁδοῦ Μελενίκου, ἐκεῖ ποὺ δεσπόζει στημένο τὸ ἄγαλμα τοῦ ὁπλαρχηγοῦ τῆς ἐπαναστάσεως Καρατάσου. κοντοστάθηκε, ἀτένισε τὸ ἄγαλμα, καὶ μοῦ λέει· «Τώρα αὐτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ κάπου; ὑπάρχει κάπου;». «Φυσικά», τοῦ λέω. φαινόταν σκεφτικός· θεολόγος καὶ ἱεροκήρυκας κι «ἀφιερωμένος ἄγαμος»! ἂν κι ἐξεπλάγην γιὰ τὴν ἐρώτησί του, ἔπειτα σκέφτηκα· «Τεστάρει τὴν πίστι μου»!

Μετὰ περίπου 10 χρόνια διαβάζαμε μαζὶ τὰ Ἑβ 10,8· 11,15· ὅπου ὁ Παῦλος λέει τὸ τοῦ μωσαϊκοῦ Νόμου, ὅτι στὰ *ἅγια τῶν ἁγίων* ἔμπαινε μόνον ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ μόνο μία φορὰ τὸ χρόνο καὶ μόνο γιὰ μία στιγμή, κι ὅτι κανεὶς ἄλλος δὲν μπῆκε ἐκεῖ ποτέ. καὶ μοῦ λέει· «Αὐτὸ τὸ ἔλεγαν στὸ λαὸ γιὰ τὸ καλό του, παιδαγωγώντας τον, γιὰ νὰ πιστεύῃ καὶ νὰ σέβεται· ἔμπαιναν βέβαια κι ἄλλοι ἱερεῖς, ὅποτε ἤθελαν, προσέχοντας νὰ μὴν τοὺς δῇ ὁ λαὸς καὶ σκανδαλιστῇ καὶ χάσῃ τὴν πίστι του ἡ ὁποία τοῦ ἔκανε καλό». τοῦ λέω ἔκπληκτος· «Μὰ τί λὲς τώρα; τόσο ὑποκριταὶ ἦταν; δὲν τηροῦσαν τὴ σχετικὴ θεία διάταξι; ἄλλωστε ὅποιος θἄμπαινε, τὸν περίμενε θάνατος, ὅπως τὸν Ὀζά (Δδ 74,9)». μοῦ λέει πάλι· «Αὐτὰ λέγονται γιὰ λόγους παιδαγωγικοὺς μόνο· δὲν νομίζω οἱ ἐκλεκτοὶ πιστοὶ νὰ τὰ τηροῦσαν κιόλας. δὲν ὑπῆρχε λόγος. ἄλλο ὅτι ἔτσι ἔπρεπε νὰ λένε στὸ λαό· γιὰ τὸ καλό του· δὲν ἦταν ἀπαραίτητο νὰ τὰ τηροῦν οἱ ἐξέχοντες πιστοί»! ἀπόρησα γιὰ τὰ λεγόμενά του, ἀλλὰ δὲν τὸν κακοχαρακτήρισα μέσα μου. δὲν τὸν πίστευσα, δὲν συμφώνησα, οὔτε σκανδαλίστηκα, δὲν τὸν μείωσα μέσα μου, δὲν τὸν κατέκρινα· καὶ γρήγορα τὸ «ξέχασα».

Μετὰ κι ἄλλα περίπου 10 χρόνια διαβάζαμε μαζὶ ἐκεῖνο ποὺ γράφει ὁ Παῦλος στὸν Τιμόθεο γιὰ τοὺς ἀποστάτες Ὑμέναιον καὶ Ἀλέ-

ξανδρον· *Οὕς παρέδωκα τῷ σατανᾷ* (Α΄ Τι 4,3). καὶ μοῦ λέει· «Αὐτὸ εἶναι κακία». τοῦ λέω· «Κακία τοῦ ἀποστόλου Παύλου; μὰ τί λὲς τώρα;». μοῦ λέει· «Δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος χωρὶς κακία· τοῦ ξέφυγε». τοῦ ξαναλέω· «Σοβαρολογεῖς τώρα; κακία ὁ θεόπνευστος Παῦλος; καὶ περάστηκε αὐτὸ μέσα στὸ θεόπνευστο κείμενο τῆς Καινῆς Διαθήκης ὡς λόγος τῆς Βίβλου;». λέει· «Ἂ Ε δὲν ἦταν κι ἀναμάρτητος»! τοῦ ξαναλέω πιὸ ἔντονα· «Ἄλλο αὐτὸ κι ἄλλο νὰ μένῃ ὁ λόγος αὐτὸς ὡς θεόπνευστος λόγος τῆς Ἁγίας Γραφῆς τῆς γραμμένης θεοπνεύστως». τσιτώθηκε ὁ ψευδοπροφήτης· μοῦ λέει· «Ἔτσι τὸ παίρνεις ἐσύ; ἔτσι νομίζεις; ἔτσι κρίνεις, «διανοούμενε»; μὴ μοῦ παριστάνῃς τὸν ἅγιο καὶ τὸ σοφό! πολὺ ἀέρα πῆραν τὰ μυαλά σου. αὐτὸ μᾶς ἔλειπε τώρα! νὰ μοῦ κάνῃς καὶ πνευματικὰ μαθήματα ἐπὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης! ποιός φαντάζεσαι ὅτι εἶσαι;». γιὰ πρώτη φορὰ παρατήρησα ὅτι ἦταν ταραγμένος κι ἐξωργισμένος, ὅσο κι ἂν προσπαθοῦσε νὰ τὸ κρύψῃ καὶ νὰ μὲ ταπεινώσῃ καὶ φοβερίξῃ. μπῆκε στὴν ὑποψία μου· γιὰ πρώτη φορὰ τόσο σοβαρὰ καὶ μὲ τόση βεβαιότητά μου· γενικὴ ὑποψία καὶ γιὰ τὴν πίστι του καὶ γιὰ τὴν εἰλικρίνειά του καὶ γιὰ τὴν ἠθική του τὴν ὑποκριτική. θυμήθηκα καὶ τ' ἄλλα δυὸ παλιὰ παρόμοια λεχθέντα του πρὶν ἀπὸ 10 καὶ 20 χρόνια καὶ σκέφτηκα κριτικὰ γιὰ τὸ ἂν ἦταν «προφήτης», ὅπως μοῦ ἔλεγε στὰ παραλθόντα περίπου 20 χρόνια. καὶ τὸν τεστάρησα. ἤμουν ἤδη πολὺ πεπειραμένος σαραντάρης. ἀργῶ πάρα πολὺ νὰ ὑποψιαστῶ ἄνθρωπο, ἀλλ' ὅταν τὸν ἀνακαλύψω, εἶναι καταδικασμένος εἰς θάνατον.

Μετὰ ἕνα μῆνα σκέψεων κι ἐπανεξετάσεων καὶ τῶν τριῶν κατὰ καιροὺς λεγομένων του, ποὺ ἔδειχναν τὴν ἀπιστία του καὶ τὴν ὑποκρισία του, βρῆκα κι ἀγόρασα ἕνα πολὺ παλιὸ ἀγγλικὸ ἀλληγορικὸ μυθιστόρημα ἐπιγραφόμενο «Τὰ ταξίδια τοῦ Γκιούλλιβερ», ποὺ πῆγε στὴ χώρα τῶν *Λιλιπουτίων,* οἱ ὁποῖοι ἦταν ἴσα μὲ ποντίκια, ἐνῷ ὁ Γκιούλλιβερ φαινόταν ἀνάμεσά τους σὰ γίγαντας καὶ κολοσσός, ποὺ καὶ τοὺς εὐεργέτησε πάρα πολύ, ἀλλ' οἱ *Λιλιπούτιοι,* τὰ ἀνθρωπάκια, τὸν φθόνησαν, ὁπότε ἐκεῖνος ἔφυγε καὶ τοὺς ἄφησε στὴν ἀθλιότητά τους. τὸ βιβλίο εἶναι μιὰ ἔξυπνη πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ σάτιρα, ποὺ διαζωγραφίζει τὸν ἀθεράπευτο φθόνο τῶν ἀνικάνων καὶ τιποτένιων πρὸς τὰ μεγάλα καὶ ταλαντοῦχα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζουν τὸ θανάσιμο φθόνο τῶν ἀνικάνων. εἶχα ἤδη καταλάβει ὅτι ὁ ἄπιστος κι ἀνίκανος Λιλιπούτιος, τὸν ὁποῖο ἔκανα βιβλικὸ καθηγητὴ πανεπιστημίου, διακατεχόταν ἀπὸ σύνδρομο ψυχολογικῆς προβολῆς τῶν φθονερῶν ἀνικάνων· ὅτι τὸν φθονῶ ἐγὼ γιὰ τὶς ἱκανότητές του. ἀγόρασα λοιπὸν αὐτὸ τὸ βιβλίο, τὸ ἔκανα ἕνα κομψὸ καὶ καλλιτεχνικὸ πακέτο γυναικείας λεπτότητος καὶ φιλοκαλίας καὶ γούστου, καὶ τοῦ τὸ ταχυδρόμησα μαζὶ μ' ἕνα δακτυλογραφημένο πολὺ κολακευτικὸ

γράμμα, καὶ διακριτικὰ ἐρωτικὸ γράμμα, «μιᾶς φανταστικῆς νεαρῆς πλούσιας καὶ πανόμορφης κυρίας, θαυμάστριάς του» ἀπὸ μιὰ διεύθυνσι κοντὰ στὸ Λευκὸ Πύργο, διεύθυνσι μιᾶς ἀριστοκρατικῆς ἑφταορόφου οἰκοδομῆς. τοῦ «ἔγραφε ἡ νεαρὴ κυρία» περίπου·

Κύριε Τάδε! ὑπέροχε κι ἀνεπανάληπτε διδάσκαλε, σᾶς ἄκουσα, κύριε καθηγητά, στὸν τάδε ναό, καὶ ἔμεινα κατάπληκτη. μὲ θέλξατε καὶ μὲ συγκλονίσατε ὅσο τίποτε ἄλλο στὴ ζωή μου. σᾶς ἔχω συνεχῶς στὸ νοῦ μου καὶ στὴν καρδιά μου. θέλω νὰ σᾶς γνωρίσω. καὶ δὲν θὰ ἡσυχάσω μέχρι νὰ σᾶς γνωρίσω. εἶμαι μιὰ πολὺ λαβωμένη καὶ πονεμένη γυναίκα. χήρεψα πέρυσι στὰ 28 μου χρόνια, μένοντας χωρὶς παιδιά, χωρὶς γονεῖς, ποὺ πέθαναν πρὶν ἀπὸ 5 καὶ 4 χρόνια. ζῶ χωρὶς καμμία χαρὰ στὴ ζωή μου. ὅλοι οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι μοῦ λένε ὅτι εἶμαι τόσο ὄμορφη καὶ τόσο πλούσια, ποὺ θὰ παντρευτῶ σὲ λίγον καιρὸ ὅποιον μοῦ ἀρέσει, νομίζοντας ὅτι θὰ μὲ παρηγορήσουν. βαρέθηκα νὰ τοὺς ἀκούω. τί νὰ τὰ κάνω τὰ πλούτη, τὰ διαμερίσματα καὶ τ' ἄλλα ἀκίνητα καὶ τὶς καταθέσεις, τί νὰ τὴν κάνω τὴ γήινη ὀμορφιά, τί νὰ τὴν κάνω τὴ μόρφωσι καὶ τὶς τρεῖς ξένες γλῶσσες, ποὺ οἱ καλοὶ γονεῖς μου φρόντισαν νὰ μ' ἐξοπλίσουν ὡς μοναχοκόρη τους μ' αὐτὰ τὰ γήινα σκουπίδια, τί νὰ τὸν κάνω τὸ δεύτερο γάμο; ἐγώ, ἀπὸ τότε ποὺ σᾶς ἄκουσα, ἔχω συγκλονισθῆ ἀπὸ τὸ ὑπέροχο κήρυγμά σας, καὶ θέλω ν' ἀφιερωθῶ, ἂν μπορῇ νὰ γίνῃ αὐτὸ σὲ μιὰ χήρα, ποὺ ἔζησε τὸ γάμο δύο χρόνια. θέλω νὰ ζήσω στὴ σκιά σας καὶ μὲ τὶς συμβουλές σας, γιατὶ ἀπὸ τὸ κήρυγμά σας κατάλαβα ὅτι μόνο ἐσεῖς εἶστε ἄξιος ἐμπιστοσύνης κι ἔχετε τὴ δύναμι νὰ μοῦ μεταγγίσετε τὴν πίστι σας ὅλη. τὸ κήρυγμά σας ἦταν γιὰ μένα μιὰ πρωτόγνωρη κλῆσι, μιὰ ἀποκάλυψι. τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ εἶναι ὅλα σκουπίδια· δὲν μοῦ γεμίζουν τὴν ψυχή. ἡ καρδιά μου χτυπάει ἀναζητώντας κάτι τὸ ἀνώτερο, καὶ καταλαβαίνω ὅτι μόνο ἐκεῖνος, ποὺ μὲ πότισε μ' ἐκεῖνο τὸ ὑπέροχο κήρυγμα ποὺ μ' αἰχμαλώτισε, μόνο ἐκεῖνος μπορεῖ νὰ μὲ ξεδιψάσῃ καὶ νὰ μὲ ὁδηγήσῃ σ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο λαχταράει ἡ ψυχή μου. ξέρω ὅτι εἶστε πολυάσχολος καὶ μὲ ὑψηλὰ καθήκοντα· ἔμαθα κι ὅτι πολλοὶ ἀνίκανοι ἄνθρωποι σᾶς φθονοῦν θανάσιμα γιὰ τὰ προσόντα σας, καὶ σᾶς πολεμοῦν. καὶ σεῖς ἀτρόμητος καὶ ἐμπνευσμένος παραμένετε σὰν ὑπέροχος γίγαντας. δὲν θέλω νὰ εἶμαι ἕνα ἐπὶ πλέον βάρος στὴ ζωή σας. ὅμως, ἂν μπορῆτε, βοηθήστε με. σᾶς ζητῶ συγγνώμην ποὺ θέλω νὰ σᾶς φορτωθῶ, νὰ στηριχθῶ στὶς πλάτες σας, ἀλλ' ἂν ξέρατε πόσο σᾶς ἔχω ἀνάγκη! ἁπλώστε μου, σᾶς παρακαλῶ χέρι βοηθείας, στηρίξτε με.

Σᾶς στέλνω ἕνα βιβλίο, τὸ ὁποῖο σᾶς ζωγραφίζει θαυμάσια· «Τὰ ταξίδια τοῦ Γκιούλλιβερ». ἀντιλαμβάνομαι ὅτι εἶστε ἕνας ὑπαρκτὸς Γκιούλλιβερ, καὶ οἱ ἐχθροί σας, μακρινοὶ καὶ κοντινοὶ καὶ διπλανοί,

εἶναι Λιλιπούτιοι. πόσο θέλω νὰ σᾶς γνωρίσω! νὰ ζῶ στὴ σκιά σας, κάτω ἀπὸ τὶς φτεροῦγες σας, νὰ μοῦ λύνετε τὰ προβλήματά μου μ' ἕνα λόγο σας ἐμπνευσμένο.

Τὰ πρωϊνὰ 10 - 12 π.μ. ἀπουσιάζω ἀπὸ τὸ σπίτι μου, καὶ ξεχνιοῦμαι κάπως. ὅταν ὅμως ἐπιστρέφω, βυθίζομαι στὴ θλῖψι. ἔχω μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βοήθειά σας. (κλπ. κλπ. λίγα ἀκόμη «τοῦ ἔγραφε ἡ νεαρὴ ὄμορφη μορφωμένη καὶ πλούσια χήρα»).

Στὸ τέλος εἶχε ὄνομα ὑπογραφὴ καὶ διεύθυνσι.

Ὁ ἄπιστος ψευδοπροφήτης τρελλάθηκε ἀπὸ τὸ γράμμα αὐτὸ τόσο, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ κρύψῃ. μέρες διάβαζε καὶ ξαναδιάβαζε τὸ γράμμα, ποὺ ἐγὼ «δὲν τὸ εἶδα», καὶ τὸ βιβλίο, ποὺ τὸ εἶδα. καὶ τοῦ εἶπα γι' αὐτό· «Τί χαζοβιβλίο γιὰ κουτὰ παιδιὰ εἶναι αὐτό; ποῦ τὸ βρῆκες;». καὶ μοῦ εἶπε· «Χαζὸς εἶσαι σύ. αὐτὸ τὸ βιβλίο εἶναι τὸ μεγαλείτερο ἀριστούργημα ποὺ ἔχω διαβάσει· γεμάτο ὑψηλὰ νοήματα». ζήτησα συγγνώμην γιὰ τὴν ἐπιπολαιότητά μου.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρες μοῦ λέει· «Μὲ εἰδοποίησε ἕνας ἀνήμπορος γέρος, ποὺ μένει στὴν τάδε διεύθυνσι, κοντὰ στὸ Λευκὸ Πύργο, ὅτι θέλει νὰ μὲ δῇ. δὲν μοῦ εἶπε ὅμως σὲ ποιόν ὄροφο μένει, κι ἂν στὴν πόρτα του ἔχῃ τὸ δικό του ὄνομα ἢ τῆς γριᾶς του. πᾶμε νὰ δοῦμε μαζί, μήπως τὸν βροῦμε». ἐγὼ εἶχα καταλάβει ὅτι τὴν προηγούμενη μέρα εἶχε ἐπισκεφθῆ τὴν πολυκατοικία, καὶ φυσικὰ δὲν βρῆκε τὸ ὄνομα ποὺ ἀναζητοῦσε. γι' αὐτὸ ἤθελε κι ἕνα δεύτερο μάτι στὸ ψάξιμο τοῦ διαμερίσματος.

Πήγαμε 10 - 12 π.μ., (ὅταν «Ὁ γέρος μπορεῖ νὰ ἔλειπε γιὰ μιὰ βόλτα στὴν παραλία»). τοῦ λέω· «Ν' ἀνεβοῦμε στὸν τελευταῖο ὄροφο μὲ τὸ ἀσανσέρ, καὶ κατεβαίνοντας ἀπὸ τὶς σκάλες νὰ ψάχνουμε ὅλες τὶς πόρτες. νομίζω ὅτι θὰ βροῦμε τὸ γέρο μὲ τὴν πρώτη. κι ἂν μένῃ στὸ ῥετιρέ, παίρνουμε τὸ ὄνομα καὶ κατεβαίνουμε τὸ ὑπόλοιπο μὲ τὸ ἀσανσέρ». μοῦ ἔδωσε σ' ἕνα χαρτὶ μόνο τὸ ἐπίθετο σὲ δύο γένη, ἀρσενικὸ καὶ θηλυκό. κάναμε δυὸ φορὲς αὐτὸ ποὺ εἶπα, ἀλλὰ φυσικὰ δὲν βρήκαμε τίποτε. μοῦ λέει· «Αὔριο θὰ ξανάρθουμε· τώρα ἔχω δουλειὰ μέχρι τὸ βράδυ». διότι καὶ πλησίαζε ἡ ὥρα 12 π.μ., ἐγὼ ὅμως, ὅταν μετὰ ἀπὸ λίγο χωρίσαμε, χωρὶς νὰ τοῦ πῶ, ξαναγύρισα στὴν οἰκοδομὴ κι ἔγραψα ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν θυρῶν σ' ἕνα μπλόκ.

Τὴν ἄλλη μέρα πήγαμε πάλι 10 - 12 καὶ ψάξαμε. τίποτε. ἄρχισε νὰ μὲ κατηγορῇ ὡς ἀπρόσεκτο κι ἐπιπόλαιο. μὴ θέλοντας νὰ τοῦ πῶ ὅτι «κι ὁ ἴδιος εἶναι ἐξ ἴσου ἀπρόσεκτος κι ἐπιπόλαιος μ' ἐμένα», τοῦ εἶπα· «Τὸ ἴδιο προσεκτικοὶ εἴμαστε καὶ οἱ δύο. ἐγώ, καθὼς κατέβαινα, ἔγραψα κι ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν θυρῶν σ' αὐτὸ τὸ μπλοκάκι· γι' αὐτὸ ἀργοπόρησα στὴν κατάβασι». τὸ πῆρε χωρὶς νὰ πῇ τίποτε. τὴν ἑπόμενη μέρα ψάξαμε πάλι τὴν ἴδια ὥρα· ἐκεῖνος ἤλεγχε καὶ τὸ

μπλόκ. ἀλλὰ τίποτε. πήγαινε νὰ σκάσῃ. δὲν «ξαναπήγαμε». ἔμαθα ὅμως ὅτι ἐκεῖνος πῆγε κι ἄλλες φορές.

Καὶ εἶπα μέσα μου· «Ἄπιστε! ἂν ἤσουν προφήτης, θὰ καταλάβαινες ὅτι σὲ κοροϊδεύω». καὶ θυμήθηκα τὶς τρεῖς παλιὲς βλασφημίες του· τὸ ἂν ὑπάρχει κάπου ὁ Καρατάσος, τὸ ἂν στὰ *ἅγια τῶν ἁγίων* μπαινόβγαιναν ἀνεπίσημα καὶ κρυφὰ καὶ παράνομα οἱ ἄλλοι ἱερεῖς, καὶ τὸ ἂν ἦταν «κακία» τοῦ Παύλου ἡ φράσι του *οὕς παρέδωκα τῷ σατανᾷ.*

Μετὰ 4 χρόνια ἤμουν φευγάτος ἀπὸ κοντά του. δὲν κάνω τίποτε βιαστικά. δὲν χρειάζεται νὰ πῶ τίποτε ἄλλο γι' αὐτό, ποὺ ἄλλωστε εἶπα στὸ παρελθὸν πολλὲς λεπτομέρειες, ποὺ τὶς ξέρουν πολλοί. ἐδῶ ἔγραψα μόνο πῶς πρῶτα ἀπ' ὅλα καθῄρεσα τὸν «προφήτη» μέσα στὴ συνείδησί μου. ψευδοπροφήτης καὶ βλασφημοπροφήτης καὶ βλακοπροφήτης. καίγεται τώρα στὴν κόλασι, ἂν ὄχι γιὰ ὅλα του τὰ ἐγκλήματα, ὁπωσδήποτε γιὰ τὴν ἀσυγχώρητη βλασφημία τοῦ ἁγίου πνεύματος, ποὺ εἶναι τὸ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι εἶναι προφήτης, χωρὶς νὰ εἶναι. ὅσο γιὰ τὴ «νέα ὄμορφη καὶ πλούσια χήρα», δὲν τὴ βρῆκε οὔτε στὴν κόλασι ὁ ἄπιστος, ὅσο κι ἂν τὴν ψάχνει ὁ Γκιούλλιβερ. διότι ἦταν πάντα ἀνύπαρκτη, παρ' ὅλο ποὺ τοῦ ἄναψε τὰ αἵματα.

Κι ἐγὼ ἔμεινα πιστὸς στὸν Κύριο, στηριγμένος στὸν Κανόνα τῆς Βίβλου του (Δδ 74,9· Λκ 84,7-15· 130,12-13· Ἑβ 10,8· 11,15· Α΄ Τι 4,3). ἀπὸ τὸν ὁποῖο δὲν μὲ ξεκουνάει οὔτε ὁ πιὸ πονηρὸς καὶ σατανικὸς κι ἁγιοφανὴς ψευδοπροφήτης.

Οἱ ἀδελφότητες ὡς πρὸς τὴν κοινοβιακὴ-κομμουνιστικὴ διοργάνωσί τους εἶναι ἀπομιμήσεις καὶ παραλλαγὲς τῶν μοναστηριῶν· καὶ σ' αὐτὲς παρεισδύνουν ψευδοπροφῆτες.

32. Ὁ ἀποθέτης

Ἐκτὸς ἀπὸ σπάνιες ἐξαιρέσεις μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι ἐμπλέχθηκαν στὸ μοναχισμὸ ἐξ αἰτίας τῶν καλῶν κι ἐπαινετικῶν συστάσεων καὶ διαπιστευτηρίων, ποὺ ἔδωσε στὸ μοναχισμὸ κατὰ λάθος ἡ ἀπ' αὐτὸν ἐμβολισμένη καὶ διαποτισμένη Χριστιανικὴ ἐκκλησία, ὅλοι οἱ λοιποὶ μοναχοὶ εἶναι προβληματικὰ ἄτομα, ποὺ ἔτσι κι ἀλλιῶς ἔπρεπε νὰ βγοῦν ἔξω ἀπὸ τὴν κανονικὴ κοινωνία τῶν ἀνθρώπων καὶ ν' ἀπομονωθοῦν σὲ κάποιον ἰδιαίτερο χῶρο. κι αὐτὸ ἀντὶ νὰ γίνῃ μὲ τὴ βία, ποὺ θὰ ἦταν νόμιμη, ὅπως νόμιμη εἶναι ἡ βία μὲ τὴν ὁποία ἐγκλείονται στὸ φρενοκομεῖο οἱ φρενοβλαβεῖς, γίνεται ἀβίαστα μὲ τὸν ἐθελούσιο ἐγκλεισμὸ τῶν μοναχῶν στοὺς μοναχικοὺς χώρους των, κάτι ποὺ γιὰ τὴν κοινωνία καὶ γιὰ τὴν ἐκκλησία εἶναι ἀπροσδόκητο κελε-

πούρι. γι' αὐτὸ φρονῶ ὅτι ὁ μοναχισμὸς δὲν πρέπει νὰ διωχθῇ ἢ καταργηθῇ ἢ ἄλλως πως ἐκλείψῃ, διότι λειτουργεῖ ὡς *ἀποθέτης* (= κάδος ἀπορριμμάτων, σκουπιδόλακκος, χωματερή), ὅπου συγκεντρώνονται τὰ προβληματικὰ ἄτομα, ὥστε νὰ μὴν ἐνοχλοῦν καὶ ῥυπαίνουν τὴν ὑπόλοιπη κοινωνία, μήτε ἀσφαλῶς τὴν ἐκκλησία.

Δὲν εἶναι κακὸ ποὺ ὑπάρχει ὁ μοναχισμός. κακὸ εἶναι τὸ ὅτι τὸν υἱοθέτησε ἡ ἐκκλησία καὶ τὸν ἐπῄνεσε καὶ κατακλύσθηκε ἀπ' αὐτόν, βάζοντάς τον κορώνα στὸ κεφάλι της καὶ παραπλανώντας μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀθῷα πρόσωπα, ὥστε νὰ ἐμπλακοῦν στὰ δίχτυα του. ἡ ἐκκλησία πρέπει ν' ἀκυρώσῃ καὶ καταργήσῃ ὅλους τοὺς μοναχικοὺς τίτλους κι ὅλα τὰ μοναχικὰ σχήματα τῶν κληρικῶν της καὶ ν' ἀποκηρύξῃ κι ἀποκόψῃ ἀπὸ τὸ σῶμα της τὸ μοναχισμὸ καὶ τοὺς μοναχούς. ὅσοι τέως μοναχοὶ θελήσουν νὰ ἐκχριστιανιστοῦν, νὰ ὑποχρεωθοῦν ν' ἀποκηρύξουν τὸ μοναχισμό, ν' ἀποβάλουν ἀπὸ πάνω τους κάθε τί τὸ μοναχικό, νὰ βροῦν ἔντιμη ἐργασία γιὰ τὸ βιοπορισμό τους, νὰ παντρευτοῦν, ὅσοι θέλουν, σὲ ὁποιαδήποτε ἡλικία, νὰ κατηχηθοῦν στὴ Χριστιανικὴ πίστι, περνώντας ἀπὸ τὶς κατηχητικὲς ἐναντίον τοῦ μοναχισμοῦ ἐρωταποκρίσεις κι ὁμολογίες *Ἀποτάσσει; - ἀποτάσσομαι* καὶ *ἀπετάξω; - ἀπεταξάμην,* κι ἐπίσης *Συντάσσει; - συντάσσομαι,* καὶ *συνετάξω; - συνεταξάμην,* ὥστε νὰ εἶναι ἐπανεξετασμένοι καὶ νὰ ἔχουν ἐπαναβεβαιώσει τὴν ἀπομάκρυνσί τους ἀπὸ τὸ μοναχισμὸ καὶ τὴν ἐπανασύνδεσί τους μὲ τὸ χριστιανισμό, κι ἂν κριθοῦν ἄξιοι γιὰ Χριστιανοί, οἱ μὲν τυχὸν ἀβάπτιστοι νὰ βαπτισθοῦν οἱ δὲ βαπτισμένοι νὰ χρισθοῦν, καὶ νὰ μείνουν ὡς μέλη στὴν ἐκκλησία, μὲ τὸν ἰσόβιο ὅρο ὅτι εἰδικὰ αὐτοὶ δὲν θὰ γίνουν κληρικοὶ ποτὲ καὶ δὲν θὰ ἔχουν γραπτὸ ἢ προφορικὸ ἐκκλησιαστικὸ λόγο ποτέ. ν' ἀποκόψῃ, συνεχίζω, ἡ ἐκκλησία ὅλους τοὺς «ἐκκλησιαστικοὺς» δῆθεν συγγραφεῖς τοῦ παρελθόντος ὅσοι ὑπῆρξαν μοναχοί, οἱ λεγόμενοι *ὅσιοι,* νὰ καθαιρέσῃ ἐρήμην καὶ ὁμαδικῶς ὅλους τοὺς λεγομένους κληρικοὺς τῶν μοναχῶν, νὰ τοὺς ἀφορίσῃ κιόλας, κι ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα νὰ μὴ δεχτῇ στοὺς κόλπους της μοναχοὺς ποτέ. κι ἂν κάποιοι μετανοήσουν, ἀποταχθοῦν ἀπὸ τὸ μοναχισμό, καὶ βαπτιστοῦν ἢ ξαναγίνουν μὲ χρῖσμα Χριστιανοί, νὰ παραμείνουν ἰσοβίως μόνον ἁπλοῖ Χριστιανοὶ καὶ χωρὶς κανέναν ἐκκλησιαστικὸ λόγο, μὲ ἰσόβιο κι ἀξεπέραστο κώλυμα γιὰ ἱερωσύνη τὴν προϋπάρξασα μοναχική τους ἰδιότητα. κι ὅλα τὰ κείμενα ποὺ μιλοῦν ὑπὲρ τοῦ μοναχισμοῦ νὰ κηρυχτοῦν κακόδοξα καὶ ἄσχετα μὲ τὴ Χριστιανικὴ πίστι τῆς ἐκκλησίας. ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τὸ νὰ ἔχῃ ἡ κοινωνία τὸν ἀποθέτη της, ὅπου θὰ βάζῃ τὰ προβληματικά της ἄτομα, εἶναι κάτι ποὺ δὲν ἀφορᾷ στὴν ἐκκλησία· μήτε νὰ ἔχῃ λόγο ἡ ἐκκλησία γιὰ τὴν τύχη τῶν ἀτόμων ἐκείνων. ἡ κοινωνία ὡς κράτος κι ὡς λαὸς ἂς τοὺς κάνῃ ὅ,τι θέλει. δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ἐκ-

κλησία νὰ ἔχῃ λόγο γιὰ τὴν τύχη τῆς μοναστικῆς περιουσίας· δὲν τῆς πέφτει λόγος.

Ἀσφαλῶς δὲν τρέφω χίμαιρρες καὶ δὲν πιστεύω ὅτι μπορεῖ ἡ σημερινὴ ἐκκλησία, ὅπως ἔχει καὶ ὅπως διατελεῖ κατ' ἐξακολούθησιν βιαζομένη κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη τοῦ μανιακοῦ καὶ δαιμονισμένου μοναχισμοῦ, τῆς πηγῆς αὐτῆς πάσης κακοδοξίας καὶ πάσης κακοδαιμονίας, ὅσο τὸ φρενοκομεῖο αὐτὸ διοικεῖ ἀπὸ τὸ παρασκήνιο τὴν ἐκκλησία ἐρωτοτροπώντας μὲ τὸν κακοκατηχημένο λαό της, ὅτι μπορεῖ νὰ κάνῃ τὸ ἔργο αὐτὸ τῆς ἀπαλλαγῆς της ἀπὸ τὸ μοναχισμό. αὐτὸ θὰ τὸ κάνῃ μιὰ ὑπεράνθρωπη δύναμι, ποὺ διευθετεῖ καὶ διακανονίζει ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, κι ὅλο τὸ σύμπαν, καὶ θὰ τὸ κάνῃ μὲ κάποιο εἶδος ἐμπρησμοῦ, κατὰ τὸν ὁποῖο καίονται ὅλα τὰ ξύλινα χάρτινα καὶ πάνινα μέρη, παραμένουν δὲ ἄκαυτα τὰ λίθινα καὶ τὰ μετάλλινα.

Ἐγὼ τὰ γράφω αὐτὰ γιὰ τὴν ἐκκλησία τὴν ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα, χωρὶς νὰ ἐλπίζω νὰ τὰ χαρῶ κατὰ τὴν ἐπίγεια ζωή μου. ἂν αὐτὰ τὰ ἔγραφε κάποιος ἀπὸ τοὺς τελευταίους Βυζαντινούς, ὑποδεικνύοντας στοὺς Χριστιανοὺς μιὰ ἐπάνοδο στὴν πάτρια Χριστιανικὴ πίστι τῆς Κ. Διαθήκης, καὶ ὄχι στὴν ἐπίσης πάτρια εἰδωλολατρία τοῦ Γεωργίου Γεμιστοῦ, ἡ ἐκκλησία θὰ εἶχε τὴν εὐκαιρία κατὰ τὴ μακροχρόνια τουρκοκρατία καὶ τὸν ἰσλαμικὸ ἐμπρησμὸ ν' ἀπαγκιστρωθῇ ἀπὸ τὸ μοναχισμό, τὸν πιὸ δηλητηριώδη καὶ μολυσματικὸ αὐτὸ ῥύπο ποὺ τὴ ῥυπαίνει, καὶ νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ κεφαλοκλείδωμά του φρεσκαρισμένη, στὴν κατάστασι ποὺ ἦταν πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπαίσια συνάντησί της μὲ τὸ μοναχισμό. ἡ εὐκαιρία ἐκείνη χάθηκε. ἴσως ἡ σημερινὴ γενικὴ καὶ παγκόσμια ἀποχριστιάνισι εἶναι γιὰ τὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία μιὰ δεύτερη εὐκαιρία.

Πρὶν ἀπ' ὅλα καὶ κυρίως ἡ Χριστιανικὴ ἐκκλησία πρέπει νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὰ σπλάχνα της τὸ μπηγμένο μαχαίρι ποὺ λέγεται μοναχισμός, ἀκόμη κι ἂν χρειαστῇ νὰ αἱμορραγήσῃ *παραπλήσιον θανάτου.* νὰ μὴ φοβηθῇ, ἀλλὰ νὰ πιστεύῃ ἀσάλευτα ὅτι εἶναι ἀθάνατη κι ἀκατάλυτη· καὶ νὰ τολμήσῃ. νὰ πῇ τὸ τῆς Ἀποκαλύψεως *Ἔξω οἱ κύνες* (Ἀπ 39,2), ἔξω ὁ μοναχισμός. ἡ ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα κάθαρσι θὰ εἶναι εὐκολώτερη, καὶ ὄχι τόσο ἐπώδυνη· σὰν τοῦ παιδιοῦ ποὺ βγάζει ἀποφασιστικὰ τὸ κουνημένο δόντι του καί, μόλις τὸ βγάλῃ, δὲν πονάει πιὰ καθόλου. ν' ἀποκοπῇ πρῶτα τὸ καρκίνωμα τοῦ μοναχισμοῦ. ἔπειτα ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἐκκλησίας θ' ἀναθάλῃ. *ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης αὐτῆς* (Ψα 102,5). ἂν μένῃ ἐμβολισμένη κάτω ἀπὸ τὰ σκέλη τοῦ μοναχισμοῦ, ὁποιαδήποτε κάθαρσί της κι ἀναβλάστησί της εἶναι ἀδύνατη. ὅταν ξεχωρίσῃ τὴ θέσι της ἀπὸ τὸν *ἀποθέτη* καὶ πάῃ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς κοινωνίας, τότε ἀπὸ τὴν κοινωνία οἱ προβληματικοὶ θὰ πηγαίνουν στὸν ἀποθέτη, οἱ δὲ ὑπέροχοι στὴ Χριστιανικὴ ἐκκλησία.

33. Καλοὶ ἄνθρωποι στὸ μοναχισμό

Ὅπως μέσα στὸ χριστοκτόνο περιβάλλον τῶν φθονερῶν καὶ ὑποκριτῶν φαρισαίων ὑπῆρχαν κι ἕνας Νικόδημος κι ἕνας Γαμαλιὴλ κι ἕνας Παῦλος, ἔτσι καὶ μέσα στὸ διεστραμμένο περιβάλλον τοῦ μοναχισμοῦ ὑπάρχουν κι ἐλάχιστες ἐκλεκτὲς ψυχές. καὶ τέτοιους ἀνθρώπους γνώρισα περίπου δέκα. οἱ πλεῖστοι παλιοί· οἱ μεγαλείτεροι ἦταν 70 ἐτῶν τὸ 1960, οἱ νεώτεροι εἶναι 40 ἐτῶν γύρω στὸ 2020 καὶ οἱ πλεῖστοι παρθένοι. ἀθῷοι εἰκοσάρηδες νέοι, ποὺ ἤθελαν νὰ μείνουν ἄγαμοι, καὶ κάποιοι τοὺς συμβούλευσαν ὅτι στὸ Ἅγιον Ὄρος πρέπει νὰ πᾶν· κι ἐκεῖνοι πῆγαν. καὶ δὲν ξαναβγῆκαν παρὰ ἐλάχιστες φορὲς γιὰ πολὺ σοβαροὺς λόγους καὶ γιὰ πολὺ λίγο χρόνο· μερικοὶ δὲν βγῆκαν ποτέ. μέσα στὸ Ἅγιον Ὄρος πάντοτε πειθαρχικοὶ καὶ πρᾷοι καὶ ταπεινοί, ἐργατικοί, μᾶλλον κορόιδα τῶν ἄλλων, οὐδέποτε ἀρχομανεῖς, σπανίως χειροτονημένοι, πρόθυμοι στὸ ν' ἀκοῦν τοὺς ἄλλους, ὀλιγόλογοι οἱ ἴδιοι ἂν καὶ ὁμιλητικοί, εὐγενεῖς στὴ συμπεριφορά τους, κάπως ἐγγράμματοι ὡς αὐτοδίδακτοι, χωρὶς ἐπιστημοσύνη ὅμως, χωρὶς σοβαρὴ θεολογικὴ κατάρτισι, μὲ ἁπλοϊκὲς ἀντιλήψεις καὶ δοξασίες. τοὺς συμπάθησα. ὁπωσδήποτε θὰ ἦταν πολὺ καλλίτεροι σ' ὅλα, ἂν δὲν πήγαιναν στὸ Ὄρος καὶ δὲν γίνονταν μοναχοί. ἂν ἐξ ἀρχῆς ἔπεφταν σὲ καλοὺς συμβούλους καὶ στὴ συνέχεια σὲ καλοὺς δασκάλους καὶ προϊσταμένους, θ' ἀξιοποιοῦνταν γιὰ τὴν ἐκκλησία πολὺ καρποφόρα, καὶ μᾶλλον θὰ ἔμεναν ἄγαμοι. θὰ γίνονταν σπουδαῖοι κληρικοί. στὸ μοναχισμὸ χαραμίστηκαν καὶ ποδοπατήθηκαν. γιὰ ὅσους ἔχουν πεθάνει πιστεύω ὅτι ὁ θεὸς ἐν τέλει τοὺς ἔσωσε, τοὺς πῆρε κοντά του. ἦταν ἄνθρωποι καλῆς προαιρέσεως, καλῆς οἰκογενειακῆς ἀγωγῆς, μὲ ἀρχικὴ χριστιανικὴ πίστι, ποὺ διαβίωσαν σ' ἕνα περιβάλλον δυσμενὲς γιὰ τὴ σωτηρία τους.

Γιὰ κάποια κακὴ κατάστασι ἄλλοτε φταῖν κάποιοι ἄνθρωποι ἄλλοτε κάποιος θεσμός. ἄλλοτε φαῦλοι ἄνθρωποι ἀτιμάζουν ἕναν ἱερὸ θεσμό, ἄλλοτε ἕνας διεστραμμένος θεσμὸς ἀδικεῖ κάποιους καλοὺς ἀνθρώπους. φαῦλοι ἄνθρωποι ἀδικοῦν τὸν καλὸ θεσμὸ τῆς ἐκκλησίας, ὁ φαῦλος θεσμὸς τοῦ μοναχισμοῦ ἀδικεῖ καλοὺς ἀνθρώπους ποὺ τύλιξε. γιὰ κάτι καλὸ ποὺ θ' ἀνευρεθῇ στὸ μοναχισμό, τὸν ἔπαινο ἔχουν μεμονωμένα πρόσωπα ἀδικημένα ἀπὸ τὸ μοναχισμό. ὁ μοναχισμὸς εἶναι μόνο διαστροφή.

Δὲν ξέρω πῶς θὰ ἐκλάβουν τὰ ἐδῶ λεγόμενά μου κάποια ἐκλεκτὰ πρόσωπα ποὺ εἶναι αἰχμάλωτοι τοῦ διεστραμμένου θεσμοῦ τοῦ μοναχισμοῦ. προσεύχομαι νὰ τὰ ἐκλάβουν καλὰ καὶ ὠφέλιμα γιὰ τὸν ἑαυτό τους, διότι αὐτὸ τοὺς ἀξίζει. ὅπως κι ἂν τὰ ἐκλάβουν ὅμως, ἐγὼ ἔπρεπε νὰ τὰ γράψω καὶ κηρύξω στὴν ἐκκλησία. νιώθω ὑπεύθυνος γι'

αὐτό. ἀλίμονό μου ἂν δὲν τὰ ἔγραφα. ἦταν ἀποστολὴ ἀνατεθειμένη σ' ἐμένα· αὐτὸ κατάλαβα. δὲν μπορεῖ ὅμως ἕνας λοχαγὸς γιὰ τὴ δύσκολη θέσι δυὸ αἰχμαλώτων ὁπλιτῶν του νὰ προτιμήση τὴ σφαγὴ ὅλου τοῦ λόχου του. ἡ Χριστιανικὴ πίστι δικαιοῦται ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ διεστραμμένο μοναχισμό, ποὺ γάντζωσε καὶ παρασιτεύει στὸ σβέρκο της ἐδῶ καὶ δεκαέξ αἰῶνες. στὴν ἐκκλησία ὁ μοναχισμὸς παρεκτὸς τῶν ἄλλων εἶναι καὶ γελοιογραφία τοῦ παρθενικοῦ βίου. αὐτὸ εὔχομαι νὰ τὸ καταλάβουν οἱ ἐλάχιστοι καλοὶ ποὺ βρίσκονται στὰ νύχια τοῦ μοναχισμοῦ. δὲν γινόταν νὰ μὴν πῶ αὐτὰ ποὺ λέω ἐδῶ. θὰ ἦταν ἐπικίνδυνο γιὰ τὴ σωτηρία μου, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ σωτηρία πολλῶν ἄλλων καὶ γιὰ τὴν ὑπόληψι τῆς ἐκκλησίας. ἂς κάνουν κι αὐτοὶ κουράγιο νὰ τὸ καταλάβουν. θὰ ὠφεληθοῦν καὶ θὰ ὠφελήσουν.

Ἔχω τὴ γνώμη ὅτι οἱ εὐσεβεῖς, ποὺ εἶναι τυλιγμένοι στὰ μαῦρα δίχτυα τοῦ μοναχισμοῦ καὶ θέλουν ν' ἀπεμπλακοῦν καὶ νὰ φύγουν ἀπ' αὐτόν, πρέπει πρῶτα νὰ φροντίσουν ἀθορύβως νὰ βροῦν ἐργασία καὶ εἰσόδημα βιοπορισμοῦ κι ἔπειτα νὰ φύγουν ἀθόρυβα. καὶ νὰ ἐπανέλθουν στὴν ἐκκλησία. κι ἔπειτα, ἂν θέλουν, νὰ παντρευτοῦν· σ' ὁποιαδήποτε ἡλικία. κι ἂν ἐπιλέξουν νὰ παντρευτοῦν μία τέως μοναχή, θὰ λύσουν δυὸ προβλήματα μὲ μία λύσι. κι ὅσοι θελήσουν νὰ μείνουν μοναχοί, ἐπειδὴ αὐτὸ τοὺς ἀρέσει, νὰ μείνουν ἐκεῖ, ἀλλ' ἔξω πλέον ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. οἱ μοναχοὶ δὲν εἶναι Χριστιανοί. ὁ μοναχισμὸς δὲν εἶναι Χριστιανισμός. εἶναι θρήσκευμα εἰδωλολατρικὸ περίπου 1.000 χρόνια ἀρχαιότερο τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅπως μαρτυρεῖται ἤδη στὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὁμήρου.

34. Κρά

Μοῦ τὸν φόρτωσαν ἀπὸ τὴ Μεγίστη Λαύρα τοῦ Ἄθω. ἤμουν 35 ἐτῶν· κι ἐκεῖνος ἦταν 28 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. καὶ ἦταν Αὔγουστος. ἑτοιμάστηκα ἀποβραδὶς νὰ ξεκινήσω τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ἀπὸ τὴ μονὴ Λαύρας καὶ νὰ πάω πεζὸς στὴ μονὴ Ἁγίου Παύλου ἔχοντας στὴ ῥάχι μου λίγες ἀποσκευές, φωτογραφικὴ μηχανὴ μὲ τὰ παρελκόμενά της γιὰ φωτογράφησι ἀρχαίων χειρογράφων, καὶ παγούρι στὴ ζώνη. μὲ παρακάλεσαν νὰ τὸν πάρω μαζί μου γιὰ τὴν ἴδια μονὴ Ἁγίου Παύλου, ὅπου ἤθελε νὰ πάῃ. εἶναι μιὰ πορεία πέντε ὡρῶν. ἤξερα ἀπὸ ἄλλες πέντε φορές, ποὺ εἶχα κάνει τὴν πορεία Λαύρα - Νέα Σκήτη ἢ ἀντιστρόφως σὲ τέσσερες ὧρες πάντοτε, κι ἄλλες περισσότερες φορὲς ποὺ εἶχα κάνει τὴν πορεία Νέα Σκήτη - Ἁγίου Παύλου ἢ ἀντιστρόφως σὲ μία ὥρα. καὶ ἤξερα ὅτι ἡ ὅλη πορεία τώρα θὰ ἦταν περίπου πέντε ὡρῶν. τὸν ῥώτησα λοιπὸν ἂν θ' ἀντέξῃ σὲ μιὰ τέτοια

ὀρεινὴ πορεία μὲ πολλὲς ἀνηφόρες καὶ κατηφόρες σὲ κακοτράχαλα μέρη κι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔρημα, καὶ μάλιστα μὲ μιὰ πολὺ κοπιώδη κατηφόρα ἀπὸ τὴ διασταύρωσι πρὸς τὴν Ἁγία Ἄννα· κι ἐκεῖνος μοῦ εἶπε ὅτι «εἶναι πολὺ μαθημένος ἀπὸ κάτι τέτοια καὶ σκληραγωγημένος, καὶ κάτι τέτοιες πορεῖες τοῦ εἶναι παιχνίδι». ἂν καὶ ἡ θωριά του δὲν μοῦ γέμιζε τὸ μάτι, ἡ ἐπιμονὴ τῶν γνωστῶν μου Λαυριωτῶν καὶ μάλιστα ἡ ἐγγύησί τους γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ θὰ δεχόμουν ὡς συνοδοιπόρο, κι ὁ ὑπολογισμός τους «Ἀπὸ τὶς 7 π.μ. μέχρι τὴ 1 μ.μ. εἶναι 6 ὧρες, μία παραπάνω ἀπ' ὅ,τι χρειάζεστε, καὶ θὰ ἔχετε μαζὶ μιὰ πολὺ ἄνετη κι εὐχάριστη πορεία», καὶ ἰδιαιτέρως μοῦ εἶπαν ὅτι ἐκεῖ στὸν Ἅγιο Παῦλο εἶναι καὶ πολὺ ἀγαπητὸ πρόσωπο, καὶ μέσῳ αὐτοῦ θὰ ἔχω καὶ καλλίτερη πρόσβασι στὰ χειρόγραφα, μὲ ἔπεισαν, καὶ δέχτηκα. τοῦ εἶπα λοιπόν· «Αὔριο ξυπνᾶμε στὶς 6 τὸ πρωῒ καὶ ξεκινᾶμε στὶς 7· στὶς 7 ἀκριβῶς πρέπει νὰ βγαίνουμε ἀπὸ τὴν πύλη τῆς Λαύρας· κατάλαβες; ἐλαστικότητα δὲν ὑπάρχει». «Πολὺ εὔκολο», μοῦ λέει, «στὶς 7 ἀκριβῶς βγαίνουμε ἀπὸ τὴν πύλη». «Ἔχεις ἀποσκευές;». «Αὐτό», εἶπε, καὶ μοῦ ἔδειξε μιὰ μικρὴ τσάντα μὲ χερούλι καὶ χωρὶς ἀορτῆρα. «Ἐν τάξει, καληνύχτα».

Τὸν περίμενα ἀπὸ τὶς 6.50΄ τὸ πρωῒ στὴν πύλη. πῆγε 7.15΄, κι ἐκεῖνος δὲν ἐμφανίστηκε. τὸν ἀναζήτησα. στὶς 7.20΄ μοῦ εἶπαν ὅτι «Μόλις σηκώθηκε». ἀγανάκτησα, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐκδήλωσα. στὶς 7.30΄, ποὺ ξαναρώτησα, μοῦ εἶπαν «Σὲ λίγο». στὶς 7.45΄ μοῦ εἶπαν «Λίγο ἀκόμη, παίρνει ἕναν καφέ». στὶς 8, ἐπειδὴ ἀκόμη «ἔπαιρνε τὸν καφέ του», προειδοποίησα ὅτι «Σ' ἕνα τέταρτο ξεκινῶ, ἀκόμη κι ἂν θέλῃ ἕνα λεπτὸ ἀκόμη». στὶς 8.15΄ ἦταν στὴν πύλη, ἀλλ' οἱ «συγκινητικὲς» χαιρετοῦρες του μᾶς ἔκαναν νὰ ξεκινήσουμε μόλις στὶς 8.30΄, μιάμιση ὥρα μετὰ τὸ συμφωνημένο. τοῦ εἶπα μόνο· «Ἀργήσαμε πολύ, θὰ μᾶς πιάσῃ ἡ ζέστη στὴν πρώτη ἤπια ἀλλὰ μακρὰ ἀνηφόρα, ποὺ τὴ χτυπάει κι ὁ ἥλιος». κι ἐκεῖνος χωρὶς καμμιὰ ἐνοχή, ἀλλὰ καὶ μὲ θράσος μοῦ ἀπάντησε· «Αὐτὸ γιὰ μένα εἶναι παιχνίδι· γιατί δὲν μοῦ εἶπες ὅτι δὲν ἀντέχεις τὴν ἀνηφόρα στὸν ἥλιο;». ἀπέφυγα νὰ δείξω τὴν ὀργή μου, βαδίζοντας 20 μέτρα μπροστά.

Σὲ μισὴ ὥρα ἐγὼ ἀγανάκτησα μὲν πολὺ περισσότερο, ἐπειδὴ εἴχαμε κάνει δρόμο 10 λεπτῶν, ἀλλ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀποφάσισα νὰ ἐξαιρέσω ἀπὸ τὸ πρόγραμμά μου τὰ χειρόγραφα τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου, ἀφήνοντάς τα γιὰ ἄλλη φορά, ἀφοῦ θὰ φτάναμε πλέον βράδυ, νὰ χαλαρώσω, νὰ μὴν ξαναγανακτήσω, καὶ ν' ἀρχίσω νὰ διασκεδάζω μὲ τὴν παρεμπεσοῦσα περιπέτειά μου, ἐκεῖνος δὲ ἀγκομαχοῦσε, ἔμενε πολὺ πίσω, διαμαρτυρόταν ὅτι τρέχω, ὅτι εἶναι μούσκεμα στὸν ἱδρῶτα, «κι αὐτὸ εἶναι ἐπικίνδυνο γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου», κι ὅτι ἡ τσάντα του εἶναι βαρειά. πῆρα τὴν τσάντα του ἐγώ, βάρους μό-

νο δύο κιλῶν, τὸν ἄφησα μὲ ἄδεια χέρια καὶ χωρὶς τὸ παραμικρὸ φορτίο, ἐξίσωσα τὸ βῆμα μου μὲ τὸ δικό του, καὶ τοῦ εἶπα ὅτι «Μέσα στὸ κατακαλόκαιρο μὲ τόση ζέστη ὁποιοδήποτε ἵδρωμα εἶναι ἡ καλλίτερη ἀποτοξίνωσι καὶ μόνον ὠφέλιμο γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ ἀνθρώπου». ζήτησε νὰ πιῇ νερὸ ἀπὸ τὸ παγούρι μου, καὶ τότε πρόσεξα ὅτι δὲν εἶχε παγούρι. ὅταν τοῦ τὸ παρατήρησα, μοῦ εἶπε· «Μπορῶ εὔκολα ν' ἀντέξω πέντε ὧρες χωρὶς νερό, μοῦ εἶναι παιχνιδάκι, ἀλλὰ τώρα κατ' ἐξαίρεσι ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα ποτήρι νερό, ἐπειδὴ ἔφαγα καλὰ γιὰ τὴν πορεία». τοῦ λέω· «Ξέχασα νὰ σοῦ πῶ νὰ μὴ φᾷς τίποτε· εἶναι καλλίτερα πρὶν ἀπὸ μιὰ τέτοια πορεία». μοῦ λέει· «Δὲν ξέρεις τίποτε. πρὶν ἀπὸ μιὰ τέτοια πορεία πρέπει νὰ τρῷς καλά· πῶς θ' ἀντέξῃς στὸ δρόμο;». τοῦ λέω· «Ἔχεις ξανακάνει τέτοια πορεία;». μὲ δυσκολία μοῦ εἶπε «Ὄχι». καὶ πρόσθεσε· «Εἶναι εὐνόητο, πρὶν ἀπὸ μιὰ τέτοια πορεία πρέπει νὰ τρῷς καλά». τοῦ λέω· «Εἶναι ἕκτη φορὰ ποὺ κάνω ἀκριβῶς αὐτὴ τὴν πορεία. ἔχω κάνει κι ἄλλες μεγαλείτερες, καὶ περισσότερες μικρότερες». ἤπιε τὸ μισὸ παγούρι μου. ἤπια κι ἐγὼ τὸ ἕνα τέταρτο, κι ἄφησα καὶ τὸ τελευταῖο τέταρτο γιὰ κεῖνον, προβλέποντας ὅτι θὰ ξαναδιψάσῃ.

Προχωρούσαμε πλέον ἀργὰ μὲ τὸ ταχύμετρο τὸ δικό του. ἀποφάσισα ν' ἀφιερώσω τὴν ἡμέρα στὸ νὰ τὸν μελετήσω, γιὰ νὰ δῶ πῶς λειτουργεῖ ἡ μάρκα του, καὶ νὰ μὴν κάνω τίποτε ἄλλο. διότι ὑπολόγιζα ὅτι θὰ φτάσουμε στὸν Ἅγιο Παῦλο τὸ σούρουπο. τὸν ῥώτησα· «Ἔχεις καλὲς γνωριμίες στὴ μονὴ Ἁγίου Παύλου; θὰ μᾶς περιμένουν ἢ θὰ μᾶς κλείσουν τὴν πύλη; γιατὶ εἶναι ζήτημα ἂν θὰ προλάβουμε τὸ βραδυνὸ κλείσιμό της». μοῦ λέει· «Ὅλοι μ' ἀγαποῦν ἐκεῖ· εἶμαι πολὺ ἀγαπητός τους. ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι θὰ κάνουμε δώδεκα ὧρες! πέντε δὲν εἶπες; κι ἀπὸ τὴ Λαύρα οἱ πατέρες, ποὺ εἶναι πολὺ φίλοι μου –τοὺς φιλοξενῶ στὴν Ἀθήνα– μοῦ εἶπαν κι ἐκεῖνοι πέντε. ἐσὺ γιατί δὲν μοῦ εἶπες ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ φτάσῃς σὲ πέντε ὧρες;». ἦταν ἐξοργιστικὰ ναρκισσικός, ἀλλ' ὅταν ἕνα ἄτομο τὸ κάνω ἀντικείμενο μελέτης, δὲν ὑπάρχει πλέον ἀπὸ μέρους του καμμιὰ διαγωγὴ καὶ συμπεριφορὰ ποὺ μπορεῖ νὰ μ' ἀγανακτήσῃ. τοῦ λέω· «Σὲ πέντε ὧρες τὴν ἔκανα πάντα αὐτὴ τὴν πορεία, ἀλλὰ μαζί σου πηγαίνω πολὺ ἀργά· συμμορφώνομαι μὲ τὸ δικό σου βηματισμό, μὲ τὴ δική σου ταχύτητα». μοῦ λέει· «Δηλαδὴ σ' ἐμένα ῥίχνεις τὸ φταίξιμο; φταίω ἐγὼ γιὰ τὸν κακό σου ὑπολογισμό;». δὲν ἔδωσα συνέχεια.

Σὲ δυόμισυ ἀκριβῶς ὧρες φτάσαμε ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε νὰ εἴμαστε σὲ μία. ἤδη κατὰ τὶς δυὸ πρῶτες μου κι ἀντίστροφες μεταξύ τους πορεῖες σ' ἐκεῖνο τὸ διάνυσμα εἶχα χαράξει σὲ βράχια μὲ κάθετες χαραγματιὲς (I II III IIII) τοὺς χρόνους στὰ σημεῖα ποὺ συμπλήρωνα ὧρες, καὶ στὶς ἑπόμενες πορεῖες μου ἤξερα. τοῦ εἶπα λοιπὸν ὅτι σ' ἐκεῖ-

νο τὸ σημεῖο ἔπρεπε νὰ εἴχαμε φτάσει σὲ μία, κι ὄχι δυόμισυ ὧρες, ἂν θέλαμε νὰ φτάσουμε στὴν Ἁγίου Παύλου σὲ πέντε. μοῦ λέει· «Καὶ πῶς τὸ ξέρεις; χαρτορρίχτρα εἶσαι;». γέλασα πολύ, καὶ θύμωσε. τοῦ ἐξήγησα τὴ σήμανσί μου. γέλασε ἐπιτηδευμένα καὶ εἰρωνικά, καὶ μοῦ λέει· «Μὲ τέτοιες χαζομάρες ἀσχολεῖσαι;». δὲν ἀπάντησα. ξαναδίψασε. κι ἔλεγε· «Διψῶ πάλι. ἀλλὰ πῶς νὰ πιῶ νερὸ ἱδρωμένος;». τοῦ λέω· «Πιές· δὲν θὰ πάθῃς τίποτε, ἂν συνεχίσουμε νὰ βαδίζουμε καὶ νὰ βγάζουμε συνεχῶς ζεστὸ ἱδρῶτα». μοῦ λέει· «Δὲν τὸ ξέρεις καλὰ οὔτε αὐτό. ἄλλωστε καὶ νὰ ἤθελα νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ παγούρι σου, πῶς θὰ πιῶ τώρα;». τοῦ λέω ἔκπληκτος· «Ὅπως ἤπιες καὶ προηγουμένως». μοῦ λέει· «Ναί, ἀλλὰ ἔπειτα ἤπιες καὶ σύ. τόβαλες στὸ στόμα σου. πῶς θὰ τὸ βάλω τώρα στὸ στόμα μου κι ἐγώ;». γέλασα. μοῦ λέει ἐκνευρισμένος· «Τί γελᾷς;». τοῦ λέω· «Ἐγὼ πῶς ἔβαλα τὸ στόμα μου μετὰ ἀπὸ σένα;». μοῦ λέει· «Δὲν μὲ ἀφορᾷ τί κάνεις ἐσύ· ἐγὼ προσέχω τὸν ἑαυτό μου». τοῦ λέω· «Μὰ χθὲς εἶχα βάλει πάλι τὸ στόμα μου στὸ ἴδιο στόμιο τοῦ παγουριοῦ, καὶ σήμερα ἔβαλες τὸ στόμα σου ἐσύ». μοῦ λέει· «Καὶ δὲν τὸ ἔπλυνες μὲ σαπούνι ἢ ἀπορρυπαντικό;». ἐγὼ βέβαια, κάθε φορὰ ποὺ γέμιζα τὸ παγούρι, ἄφηνα τὴ βρύσι νὰ πλημμυρίζῃ γιὰ πολλὴ ὥρα πλύνοντάς το ἔτσι πολὺ καλά, ἀλλὰ τώρα διασκέδαζα μὲ τὶς εὐαισθησίες του· τὶς φιλοτόμαρες εὐαισθησίες του δηλαδή· γιὰ φιλάλληλες οὔτε λόγος μποροῦσε νὰ γίνῃ. καὶ τοῦ λέω· «Ὄχι βέβαια! δὲν ἔχω τὸ σαπούνι μου ἔξω ἀπὸ τὶς ἀποσκευές μου, καὶ δὲν τὸ πλύνω ποτέ· γιατὶ δὲν ἤξερα χθὲς ὅτι σήμερα θὰ πιῇ ἀπὸ τὸ παγούρι μου καὶ κάποιος ἄλλος!». ἄρχισε νὰ διαμαρτύρεται γκρινιάρικα κι ἀνυπόφορα «Γιατί δὲν μοῦ τὸ εἶπες...». ἀπέφυγα νὰ γελάσω. «Ἔλα, πιές», τοῦ λέω, «τώρα πιὰ μαγαρίστηκες. μὴ σκάσῃς κι ἀπὸ τὴ δίψα!». μ' ἐξέπληξε πάλι, λέγοντας· «Ἄ πὰ πά! ποτὲ ποτέ! καλλίτερα νὰ σκάσω ἀπὸ τὴ δίψα». «Νὰ τὸ πιῶ ἐγὼ λοιπόν;». «Πιές το». καὶ ἤπια τὸ ὑπόλοιπο.

Ἤθελε νὰ καθίσουμε γιὰ ξεκούρασι. ἐδῶ δὲν ὑποχώρησα. ἂν χαλάρωνε, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ συνεχίσῃ· καὶ τοῦ τὸ ἐξήγησα. δὲν παραδεχόταν τὴ «θεωρία» μου, ὅπως ἔλεγε τὶς ἐξηγήσεις μου, ἀλλὰ κι ἐγὼ σ' αὐτὸ δὲν χωράτευα. ὅλα καλά, ὅταν ἡ ἀρχικὴ ἀποστολὴ μεταλλάσσεται σὲ ἀπρόβλεπτο πείραμα καὶ ἔκτακτη μελέτη χαρακτῆρος, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ νυχτωθοῦμε στὸ δρόμο δὲν θὰ τὸ ἄντεχε μὲ τίποτε, καὶ τὸ πρόβλεπα πλέον. ξεκίνησα πρῶτος. ξεκίνησε κι ἐκεῖνος. ἄρχισα νὰ ἐπιταχύνω τὸ βῆμα, ἔμεινε 50 μέτρα πίσω, κι ἄρχισε νὰ φωνάζῃ φοβισμένος· «Δὲν εἶσαι ἐν τάξει! θέλεις νὰ μ' ἐγκαταλείψῃς ἐδῶ στὴν ἔρημο! δὲν θυμᾶσαι τί ὑποσχέθηκες στοὺς πατέρες;!...». ἡ φωνή του ἔδειχνε πανικό, κι ἀναγκάστηκα νὰ διαψεύσω τοὺς φόβους του· δὲν ἤθελα νὰ μὲ νιώθῃ σὰ δήμιο. τοῦ λέω· «Δὲ θὰ σ' ἐγκαταλείψω πο-

τέ. ἀλλὰ σφίξε καὶ σὺ λίγο τὸ βῆμα σου. θὰ βραδιαστοῦμε στὸ δρόμο. δὲν τὸ καταλαβαίνεις; ἐκτὸς ἂν θέλῃς νὰ μείνουμε στὴν Κερασιὰ ἢ στὴν Ἁγία Ἄννα ἢ στὴ Νέα Σκήτη, ποὺ δὲν ὑπάρχουν πύλες· θέλεις;». «Ὄχι ὄχι! ἐδῶ δὲν ξέρω κανέναν! δὲν ἔχουν καὶ σεντόνια! μὲ περιμένουν στὸν Ἅγιο Παῦλο! κουράστηκα! διψῶ! βοήθα με καὶ σὺ λίγο!». «Τί νὰ σὲ βοηθήσω; δὲν κρατᾷς τίποτε. σοῦ πῆρα τὴν τσάντα σου. νὰ πάρω καὶ σένα στὴ ῥάχι μου;!». ἄρχισα νὰ πανικοβάλλωμαι κι ἐγὼ γιὰ τὸ τί θὰ τὸν κάνω αὐτὸν τὸν ἀνίκανο, τὸν ἰδιότροπο, τὸ ναρκισσικὸ ἄνθρωπο. ἄρχισα νὰ σκέφτωμαι τί εἴδους νέφτι νὰ τοῦ βάλω, νὰ περπατήσῃ λίγο γρηγορώτερα. τοῦ ἔδωσα κουράγιο καὶ τοῦ εἶπα ὅτι στὴ μέση τῆς διαδρομῆς ὑπάρχει ἕνα πλούσιο πηγαῖο κρύο καὶ γάργαρο νερό, νὰ πιοῦμε, νὰ πλυθοῦμε, νὰ δροσιστοῦμε· μήπως καὶ ταχύνῃ τὸ βῆμα του. τίποτε. μόνο βραδύτης καὶ γκρίνια.

Κάποτε φτάσαμε στὸ νερό. δὲν ἦταν δηλαδὴ ἀκριβῶς στὴ μέση, ἀλλὰ στὰ δύο πέμπτα τῆς διαδρομῆς· στὴ μέση τῆς ἀποστάσεως Λαύρα - Νέα Σκήτη. ἀλλ' εἶπα «Στὴ μέση», γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνω. ἦταν ἡ ὥρα 1.30΄ μ.μ., ὅταν ἀπέθεσα τὶς ἀποσκευές. ἔσκυψα στὸ νερὸ καὶ ἤπια, νομίζοντας ὅτι κι ὁ ἄλλος πίνει ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ διάχυτου κι ὁρμητικοῦ ῥυακιοῦ ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ ψηλότερα. ὅταν τελείωσα καὶ σηκώθηκα, τὸν εἶδα νὰ μὲ βλέπῃ σαστισμένος· καὶ μοῦ λέει· «Θεέ μου! ἔτσι πίνεις;». «Δηλαδὴ πῶς πίνω;». «Σὰ ζῷο πίνεις, ἀπὸ κατὰ γῆς· ἀλήθεια σοῦ λέω, ἔχω δῆ ζῷο νὰ πίνῃ, ἔτσι ἀκριβῶς ἔπινε, ὅπως ἐσύ!». γέλασα καὶ εἶπα· «Ἔχω δῆ κι ἐγώ»! ἀπέφυγα νὰ ξαναγελάσω. μοῦ θύμιζε ἕνα μαμόθρεπτο ἀστικὸ δεκαπεντάχρονο παιδί, ποὺ ἔλεγε βλακωδῶς στὸν πατέρα του· «Μπαμπᾶ, ξέρεις ἀπὸ τί προέρχονται οἱ μπριζόλες; εἶναι κομμάτια ξεσχισμένα ἀπὸ κορμιὰ δολοφονημένων ζῴων!». κι ἕνα ἄλλο πάλι δεκαπεντάχρονο ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ποὺ σ' ἕναν περίπατο κατασκηνωτῶν στὸ δάσος, καθὼς γύρω στὰ 20 παιδιὰ ἀνέβηκαν στὰ κλαριὰ μιᾶς γιγάντιας ἀλλὰ κοντόφαρδης ὀξυᾶς, ἦρθε τρομαγμένο καὶ μοῦ λέει· «Κύριε ἀρχηγέ, τρέξτε γρήγορα! αὐτοὶ μυαλὸ δὲν ἔχουν, καὶ θὰ σκοτωθοῦν· ἀνέβηκαν εἴκοσι ἄτομα σ' ἕνα δέντρο, καὶ τὸ δέντρο θὰ πέσῃ!». κι ἕνα ἄλλο ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὴν ἴδια κατασκήνωσι, στὴν ἐρώτησι τί διαφέρουν τὰ γίδια ἀπὸ τὰ πρόβατα, ἀπάντησε ὅτι τὰ γίδια εἶναι ἀρσενικὰ καὶ τὰ πρόβατα θηλυκά. μ' ἔκανε ν' ἀμφιβάλλω ἂν ξέρει καὶ τί διαφέρουν τ' ἀρσενικὰ ἀπὸ τὰ θηλυκά. ἀπέφυγα λοιπὸν στὸν Ἄθω νὰ γελάσω, καὶ πρόσθεσα· «Ἐσὺ πῶς θὰ πιῇς; γίνεται βέβαια καὶ μὲ τὶς χοῦφτες, ἀλλ' ἔτσι εἶναι πιὸ πρακτικό». ἔμεινε κατάπληκτος. «Νόμισα», μοῦ λέει, «ὅτι θὰ εἶναι βρύσι μὲ κάνουλα, ὅτι θὰ ὑπάρχουν καὶ ποτήρια. αὐτὸ τὸ νερὸ εἶναι χυμένο κάτω στὸ χῶμα!». τοῦ λέω· «Αὐτὸ τὸ νερὸ τρέχει ἐδῶ κι αἰῶνες. ἡ κοίτη του ἔχει πλυθῆ ἐπὶ αἰῶνες καὶ οἱ πέτρες φαγώθη-

καν ἀπὸ τὸ νερό. ὡς δοχεῖο τοῦ νεροῦ εἶναι καθαρώτερη ἀπὸ κάθε κρυστάλλινο ποτήρι σαλονιοῦ. ἔτσι τρέχουν στὴν κοίτη τους ὅλα τὰ πόσιμα νερὰ τῆς γῆς, ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ χῶμα της μόνο, κι ἔρχονται στὶς βρῦσες τῶν σπιτιῶν μας, ἀλλ' ἐκεῖνα λιμνάζουν καὶ ὡς στάσιμα νερὰ σὲ λίμνες καὶ δεξαμενὲς δὲν παραμένουν τόσο καθαρὰ σὰν αὐτὸ τὸ γάργαρο νερό. σκῦψε καὶ πιὲς ἄφοβα, γέμισε τὴν κοιλιά σου». μοῦ λέει· «Πρῶτα πρῶτα δὲν μπορῶ νὰ πιῶ ὅπως ἐσύ, σὰ ζῷο. ἔπειτα..., ἂν πάτησε κανεὶς ἐχθὲς στὴν κοίτη;». τοῦ λέω· «Πιθανὸν νὰ πάτησε, μπορεῖ νἄπλυνε καὶ τὰ πόδια του. ἀπὸ χθὲς μέχρι σήμερα πέρασαν ἑκατοντάδες τόνοι νεροῦ καὶ ξέπλυναν τὰ πάντα, κι αὐτὸ εἶναι ἄλλο νερό. ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνέβα καὶ πιὲς ἀπὸ κεῖ ψηλά, ὅπου εἶναι ἀπίθανο νὰ πῆγε καὶ νὰ ἤπιε ἄλλος». παρέλειψα νὰ τοῦ πῶ ὅτι κι ἀπὸ κεῖ πίνουν ἀγρίμια καὶ φίδια, καὶ πολλὰ ἄλλα· ἤξερα ὅτι ὁ ἴδιος δὲν εἶχε ἰδέα ἀπ' αὐτά. μοῦ λέει· «Θέλω ποτήρι». «Ποτήρι; ἔχεις; ἐγὼ δὲν ἔχω». «Γιατί νὰ μὴν ἔχῃς; χωρὶς ποτήρι γυρίζεις στὸ Ἅγιον Ὄρος;». «Χωρὶς ποτήρι», τοῦ λέω, «καὶ χωρὶς καρφίτσα γραβάτας· ἐσὺ γιατί δὲν ἔχεις ποτήρι; χωρὶς ποτήρι γυρίζεις στὸ Ἅγιον Ὄρος;». πειράχτηκε γιὰ τὸ ἀστεῖο. «Ἐγώ», μοῦ λέει, «πίνω ἀπὸ τὰ ποτήρια ἐκείνων ποὺ μὲ φιλοξενοῦν». «Τώρα πιὲς χωρὶς ποτήρι». «Ἀδύνατον· χωρὶς ποτήρι δὲν ἤπια ποτὲ στὴ ζωή μου κι οὔτε πρόκειται νὰ πιῶ». κάναμε ἕνα τέταρτο ἀναζητώντας μὲ ποιόν τρόπο θὰ πιῇ νερό. καὶ διψοῦσε. ἀφοῦ εἶχα διψάσει κι ἐγώ. μοῦ λέει ὅλο κλάψα· «Ἐγὼ πάντως χωρὶς ποτήρι, ἔτσι σὰ ζῷο ἢ μὲ τὶς χοῦφτες εἶναι ἀδύνατο νὰ πιῶ. πές μου ἕναν τρόπο. γιατί νὰ μὴν ἔχῃς ποτήρι; ἕνα κουτὶ τοὐλάχιστο..., νὰ τὸ σαπουνίσω, ἀφοῦ ἔχεις σαπούνι στὸ σακκίδιό σου, καὶ νὰ πιῶ,...». μοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια. «Ἔχω», τοῦ λέω, «τὴ σαπουνοθήκη· σοῦ κάνει; τὴν πλένεις, καὶ πίνεις». τὸ εἶπα διστακτικά, γιατὶ φοβόμουν μὴν τὸ θεωρήσῃ προσβολή. ἀλλ' ἐκεῖνος χάρηκε. τὴν ἔπλενε ἐπὶ ἕνα τέταρτο. καὶ ἤπιε. τοῦ εἶπα νὰ πιῇ ὅσο μπορεῖ περισσότερο, διότι ἄλλο νερὸ μέχρι τὴ Νέα Σκήτη δὲν ὑπάρχει. ξαναήπιε· καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ τὸν ὑποχρέωσα καὶ ξαναήπιε. εἴχαμε χάσει 40 λεπτά. ἤθελε νὰ καθίσουμε κι ἄλλο, ἀλλὰ δὲν ἐπέτρεψα. ξεκίνησα καὶ μ' ἀκολούθησε. τὸν ἔβαλα μπροστά, μήπως καὶ κόψῃ δρόμο ταχύτερα, ἀλλὰ δὲν τραβοῦσε. καλὰ ποὺ δὲν εἴχαμε νὰ φᾶμε τίποτε, γιατὶ σὲ λίγο ἄρχισε νὰ ζητάῃ καὶ νὰ φάῃ.

Γρήγορα «κουράστηκε». ἦταν πλέον ἀπόγευμα νωρίς. δὲν μ' ἄφηνε οὔτε πίσω ἀπὸ ἕνα θάμνο νὰ πάω γιὰ ἕνα λεπτὸ γιὰ τὴ γνωστὴ ἀνάγκη. ἀπαιτοῦσε νὰ φαίνωμαι ἀπὸ τὸ στῆθος κι ἐπάνω. φοβόταν νὰ μὴ φύγω καὶ τὸν ἐγκαταλείψω! κι ὁ ἴδιος, ὅταν πήγαινε πίσω ἀπὸ θάμνο, φρόντιζε νὰ μὲ βλέπῃ, κι ἀπαιτοῦσε νὰ μὴ βαδίζω. λὲς κι ἂν ἤθελα νὰ τὸν ἀφήσω καὶ νὰ φύγω, δὲν μποροῦσα νὰ τὸ κάνω φανερά.

δὲν μὲ πίστευε ὅτι δὲν πρόκειται νὰ κάνω κάτι τέτοιο. δὲν εἶχε καμμιὰ λογική. καὶ μιὰ φορὰ ποὺ πῆγε πίσω ἀπὸ θάμνο γιὰ μεγάλη ἀνάγκη δέκα λεπτῶν, φρόντισε πάλι νὰ μὲ βλέπῃ νὰ στέκωμαι, ἔχοντας τὸ κεφάλι του πάνω ἀπὸ τὸ θάμνο! ἂν μᾶς ἔβλεπε κανείς, θὰ μᾶς περνοῦσε γιὰ φρενοκομεῖο. στὸν ἐπίπεδο δρόμο περπατοῦσε λίγο καλλίτερα. ἀλλὰ καὶ πάλι βραδυπορούσαμε πολύ.

Κάποια στιγμὴ μὲ ῥώτησε ἂν ὑπάρχουν στὸ Ἅγιον Ὄρος λύκοι. τοῦ λέω· «Εἶναι γεμάτο λύκους». καὶ εἶναι ἀλήθεια βέβαια. μοῦ λέει· «Εἶδες ποτέ σου;». «Μιὰ φορὰ ἄκουσα μόνο λύκο κοντὰ στὶς Καρυὲς νὰ οὐρλιάζῃ τὴ νύχτα, καὶ μία εἶδα λύκο ἀκριβῶς ἐδῶ ποὺ εἴμαστε. ἦταν Φεβρουάριος μὲ ἀραιὲς φωλιὲς ἀπὸ χιόνια». κατάλαβα ὅτι φοβήθηκε, καὶ, γιὰ νὰ διώξω τὸ φόβο του, τοῦ ἐξήγησα· «Τότε ἦταν ὁ καιρὸς ποὺ οἱ λύκοι ἀναζητοῦν τὶς λύκαινες. τώρα στὸ κατακαλόκαιρο εἶναι τελείως ἀκίνδυνοι». μοῦ λέει ἔκπληκτος· «Καλά, στὸ Ἅγιον Ὄρος ὑπάρχουν καὶ λύκαινες; ἐγὼ διάβασα καὶ ἄκουσα ὅτι στὸ Περιβόλι τῆς Παναγίας ζῷο θηλυκὸ δὲν ὑπάρχει οὔτε μπαίνει· κι ἂν μπῇ, πέφτει ἀμέσως κάτω νεκρό. ἀκόμη καὶ πουλιὰ θηλυκά, ἂν μποῦν στὸν ἐναέριο χῶρο του, πέφτουν κάτω νεκρά». τοῦ λέω· «Τὰ διάβασα καὶ τ' ἄκουσα κι ἐγὼ αὐτά. δὲν ἀληθεύουν. μόνο κατοικίδια ζῷα μεγάλα δὲν ὑπάρχουν θηλυκά, ὅπως γιδοπρόβατα, γαϊδούρια, μουλάρια, ἄλογα· εἶναι ὅλ' ἀρσενικά. γάτες ὅμως καὶ γάτοι καὶ μικρὰ γατάκια ὑπάρχουν γιὰ τὰ ποντίκια πολλά. στὴ Δάφνη, ἂν πᾷς πίσω πίσω στὸ Κουτλουμουσιανὸ ἐπίνειο, θὰ δῇς στίφη ἀπὸ γάτες καὶ γατάκια. τ' ἀγρίμια ὅμως ὅλ' ἀνεξαιρέτως, ζαρκάδια ἀγριογούρουνα λύκοι ἀλεποῦδες τσακάλια σκαντζόχοιροι λαγοὶ ἑρπετὰ πουλιὰ κάθε εἴδους, εἶναι ὅλα ὅπως παντοῦ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκά. ἂν δὲν ὑπάρχῃ τὸ ἕνα φῦλο, δὲν μένει οὔτε τὸ ἄλλο· οὔτε μία μέρα. καὶ νεοσσοὺς χελιδονιῶν καὶ ἄλλων πουλιῶν εἶδα πολλὲς φορές, πρᾶγμα ποὺ δείχνει ὅτι συνυπάρχουν καὶ τὰ δύο φῦλα. τὰ ζῷα δὲν μονάζουν». μοῦ λέει· «Πρέπει νὰ εἶσαι ἄθεος, καὶ λὲς τέτοια ποὺ λές». «Ὄχι», τοῦ λέω, «πιστεύω πολύ». «Δὲν μοῦ φαίνεται», λέει. δὲν ἔδωσα συνέχεια.

Στὴ Διασταύρωσι, πάνω ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἄννα, φτάσαμε σὲ ὀχτὼ ὧρες, στὶς 4.30΄ μ.μ.! ἀνησυχοῦσα πλέον, διότι δὲν ἦταν ἄνθρωπος ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ στὸ χῶμα καὶ μάλιστα νύχτα στὴν ἔρημη ὕπαιθρο. κι ἂν ἄκουγε καὶ οὐρλιαχτὸ λύκου, θὰ πέθαινε στὰ χέρια μου. ὑπολόγιζα ὅτι μὲ τὸ ῥυθμὸ ποὺ προχωρούσαμε, θὰ φτάναμε στὴν Ἁγίου Παύλου 9.30΄ μὲ 10 τὸ βράδυ· ἀδύνατο νὰ προλάβουμε πύλη ἀνοιχτή. δὲν τοῦ ἔλεγα πιὰ τοὺς φόβους μου, γιὰ νὰ μὴν πανικοβληθῇ χειρότερα. ἐκεῖ στὴ Διασταύρωσι, καθὼς ξεκουραστήκαμε μόνο γιὰ πέντε λεπτὰ –τόσο μόνο δέχτηκα–, βρῆκα τὴν ἀναπάντεχη λῦσι. μέσα στὴν ἄκρα σιγὴ ἀκοῦμε ξαφνικὰ ἕνα «Κρὰ κρά!». μοῦ λέει

ἔντρομος· «Τί εἶναι αὐτό;». τοῦ λέω· «Τί ἄλλο κάνει ‘‘Κρά’’; ὁ κόρακας. κόρακας εἶναι». «Κόρακας;... εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἐπικίνδυνος;». ὅπως τὸν εἶδα τρομαγμένο, σὰν ἀστραπὴ μοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ ἡ σκέψι καὶ ἡ ἀπόφασι. κάνω κι ἐγὼ τὸ φοβισμένο, ποὺ τάχα προσπαθοῦσα καὶ νὰ μὴ δείξω τὴν τρομάρα μου, καὶ τοῦ λέω ξεροκαταπίνοντας· «Πολύ...». «Δηλαδή; λέγε μου!». «Ὅλες αὐτὲς τὶς ὧρες», τοῦ λέω, «τὸ φοβόμουν κάτι τέτοιο, ἀλλὰ δὲν σοῦ ἔλεγα, γιὰ νὰ μὴν πανικοβληθῇς, ἐλπίζοντας νὰ μὴ μᾶς βρῇ κάτι τέτοιο στὸ δρόμο...». «Παναγία μου!...» ἄρχισε νὰ σταυροκοπιέται. εἶχε γίνει κάτασπρος. «Λέγε μου! πόσο ἐπικίνδυνος εἶναι;». ἐγὼ παίρνοντας ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φοβισμένο καὶ ὕφος εἰδήμονος, τρομοκρατημένου εἰδήμονος, τοῦ λέω· «Αὐτὸ τὸ ἄτιμο τὸ πουλί, τὸ καταραμένο τὸ μαῦρο, αὐτὸ τὸ αἱμοβόρο σαρκοφάγο, μόλις δῇ ξεμοναχιασμένο ἄνθρωπο, ὁρμάει κατ’ εὐθεῖαν στὰ μάτια, σοῦ βγάζει τὰ μάτια, ...ἔχεις ἀκούσει τὴν παροιμία «Κόρακας κοράκου μάτι δὲν βγάζει;» ἀπ’ αὐτὸ βγῆκε ἡ παροιμία..., πανάθεμά το! σ’ ἐμᾶς ἔτυχε αὐτό;... κι ἔπειτα τυφλὸν πιὰ σοῦ κάνει ἄνετα ὅ,τι θέλει. κυρίως κατασπαράζει τὸ πρόσωπο καὶ πίνει αἷμα ἀπὸ τὰ ῥουθούνια. κι ὅταν πέσῃς κάτω, τρώει κυρίως τὰ μαλακά,... ξέρεις... γεννητικὰ ὄργανα, σχίζει τὴν κοιλιά, τρώει σπλάχνα· συκώτι σπλῆνα, καρδιά, πνευμόνια,... ἔχεις ἀκούσει γιὰ τὸ μῦθο τοῦ Προμηθέως ποὺ τοῦ ἔτρωγε τὸ συκώτι ἕνας κόρακας; ἔχεις διαβάσει τὸν Προμηθέα τοῦ Αἰσχύλου; ἀπὸ τότε τὰ ἤξεραν αὐτά. ἔχεις ἀκούσει τὸ μῦθο τοῦ Αἰσώπου μὲ τὴν ἀλεποῦ ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ φόβο καὶ κολάκευε τὸν κόρακα, ὁ ὁποῖος κρατοῦσε μὲ τὰ νύχια του κι ἔτρωγε ἕνα συκώτι;». γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα ὅτι τὸ παραξήλωσα τόσο, ποὺ θὰ μ’ εἶχε πάρει χαμπάρι ὅτι σαχλαμαρίζω, ἀλλ’ ἐκεῖνος τὰ πίστευσε ὅλα μὲ τὸ νῦ καὶ μὲ τὸ σῖγμα. μοῦ λέει· «Τὰ γιαλιὰ εἶναι προστασία;». πῶς δὲν γέλασα ἐκείνη τὴ στιγμή;! σφίχτηκα ὅμως καὶ τοῦ λέω· «Ἀστειεύεσαι; τὰ τσιμπάει, τὰ πετάει πέρα, καί... κατ’ εὐθεῖαν στὸ μάτι!...». ἔτρεμε. ἄρχισε νὰ κλαίῃ ὁλόκληρος ἄντρας καὶ νὰ φωνάζῃ· «Παναγία μου!...». τοῦ λέω· «Μή! μὴ φωνάζῃς δυνατά! μᾶς ἀκούει καὶ μᾶς ἐντοπίζει. πρέπει νὰ κινούμαστε κιόλας συνεχῶς». μοῦ λέει· «Λέγε, σὲ παρακαλῶ! τί κάνουμε τώρα;». «Τώρα», τοῦ λέω, «μόνο ἡ κίνησι μᾶς σῴζει. γρήγορη κίνησι, κι ἂν εἶναι δυνατόν, κάπου κάπου καὶ λίγο ζὶκ-ζάκ, γιὰ νὰ μὴν μπορῇ νὰ στοχεύσῃ στὴν κάθετη ἐφόρμησί του. πήγαινε ἐσὺ μπροστά, γιατὶ εἶναι παμπόνηρο ζουλάπι, κι ἐπιτίθεται πάντα στὸν τελευταῖο. κι ἐγὼ μ’ αὐτὸ τὸ ξύλο μπορῶ νὰ τὸν ἀντιμετωπίζω κάπως»· κι ἔκανα πώς ξιφομαχῶ στὸν ἀέρα πρὸς τὰ πάνω.

Οὔτε κατάλαβα πῶς ἄρχισε νὰ κόβῃ δρόμο μὲ βῆμα ταχύ, μουρμουρίζοντας συνεχῶς «Παναγία μου!... Παναγία Θεοτόκε, σῶσον ἡ-

μᾶς!...». τὸν ἀκολουθοῦσα στὰ πέντε μέτρα, λέγοντάς του ἀπὸ πίσω τὸ δρόμο, καὶ συμπληρώνοντας σαδιστικὰ «Κάνε καὶ λίγο ζὶκ-ζάκ!». θεέ μου! πῶς δὲν τὸ εἶχα σκεφτῆ αὐτὸ τόσες ὧρες; αὐτὸ ἦταν τὸ νέφτι. ἔστω καὶ τόσο ἀργὰ ἔνιωθα σὰ νὰ εἶχα ἐφεύρει τὴν πυρίτιδα. κι ὅλο ἔλεγα ἀπὸ πίσω· «Τὸ ἄτιμο! εἶναι νὰ μὴ βάλῃ ἄνθρωπο στὸ στόχαστρό του. τὸν ἀκολουθεῖ χιλιόμετρα· κι ὀρεξεύεται νὰ φάῃ μάτια, πανάθεμά το! μάτια καὶ σπλάχνα τρυφερά! ἔχεις ἀκούσει γιὰ τοὺς κυνηγετικοὺς κόρακες τῆς φεουδαρχικῆς Εὐρώπης τῶν ἱπποτῶν, ποὺ ἐκπαιδεύονταν νὰ βγάζουν καὶ νὰ τρῶν τῶν ἐλαφιῶν τὰ μάτια; κατάρα τῆς φύσεως! σ' ἐμᾶς ἔτυχε;!». ὅπως ἤμουν πίσω, μποροῦσα νὰ γελῶ καὶ κάπου κάπου. βάδιζε σὰν τρελλός. ἔκανε καὶ ζὶκ-ζάκ. πιὸ πολὺ γέλασα, ὅταν κάποια στιγμὴ μοῦ εἶπε· «Σσστ, μὴ φωνάζῃς· μᾶς ἐντοπίζει».

Οὔτε καταλάβαμε πῶς φτάσαμε στὴν Ἁγίου Παύλου σὲ δυόμισυ ὧρες, στὶς 7 μ.μ., προλαβαίνοντας φυσικὰ καὶ τὴν πύλη ἀνοιχτή. κόντεψε νὰ μὲ ξεπεταλώσῃ. τὴν ὥρα ἐκείνη βγῆκαν ἀπὸ τὸν ἑσπερινὸ κι ἑτοίμαζαν τὴ βραδινὴ τράπεζα. καὶ εἶχα καὶ μιὰ πεῖνα! εἰκοσιτετράωρη. ζήτησα νὰ φωτογραφήσω, πρὶν χαθῇ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ παρ' ἐλπίδα τὰ κατάφερα. ἦταν 50 φύλλα ἀπὸ τρία χειρόγραφα. καὶ τελείωσα.

Μετὰ τὸ ἀπόδειπνο ὁ μοναχός, ποὺ μοῦ ἔδειξε ποῦ θὰ κοιμηθῶ, ὁ ἀρχοντάρης, μοῦ λέει ἐχθρικά· «Τί σαχλαμάρες ἔλεγες στὸν ἄνθρωπο; δὲν ντρέπεσαι; δὲν σεβάστηκες τοὐλάχιστο τὸ σχῆμα του; ἔτσι κοροϊδεύουν ἕναν ἱερέα; δὲν σοῦ ἔφτασε ποὺ τὸν βασάνιζες σ' ὅλο τὸ δρόμο τόσες ὧρες, ἤθελες στὸ τέλος νὰ σπάσῃς καὶ πλάκα μαζί του; τί κακὸ σοῦ ἔκανε; τὸ ξέρεις ὅτι τώρα εἶναι ἄρρωστος μὲ πυρετὸ καὶ ῥῖγος; τέτοια γαϊδουριά...». καταλαβαίνοντας πόσο μάταιο ἦταν νὰ δώσω ἐξηγήσεις, σιώπησα, ὅπως οἱ μοναχοὶ ὅταν «κάνουν ὑπακοή». κοιμήθηκα εὐχαριστημένος, ποὺ πρόλαβα κι ἔκανα τὴ φωτογράφησι, ποὺ δὲν ἐπισήμαναν τὸ πρόσωπό μου πολλοί, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἦταν ἐμπόδιο γιὰ ἄλλη χρονιά, ἂν χρειαζόταν νὰ φωτογραφήσω πάλι χειρόγραφα, καί, μέχρι νὰ μὲ πάρῃ ὁ ὕπνος, γελοῦσα. ὅσο μπορεῖ νὰ γελάῃ ἕνας ἄνθρωπος μόνος του.

Χαράματα σηκώθηκα καὶ μόλις ἄνοιξε ἡ πύλη, ἔφυγα πεζὸς γιὰ τὴν ἀποβάθρα, χωρὶς νὰ δῶ κανέναν. ἐκεῖ τέσσερες ὧρες θὰ περίμενα τὸ καραβάκι, ποὺ θὰ περνοῦσε. θὰ ἔτρωγα στὴ Δάφνη τὸ μεσημέρι.

35. Εὐφροσύνη

Εὐφροσύνη· τὸ ὄνομα συμβατικό· γιὰ νὰ μὴν ἐκτεθῇ τὸ πρόσωπο. σὲ ἡλικία περίπου 40 ἐτῶν φιλοξενήθηκα στὸ γυναικεῖο μοναστήρι γιὰ δέκα μέρες μαζὶ μ' ἕναν ἄλλον ἄντρα συνομήλικό μου, πιὸ οἰκεῖο τοῦ μοναστηριοῦ. ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ γιὰ δεύτερη καὶ τελευταία φορά. Μ. Ἑβδομάδα Πάσχα Διακαινίσιμος. καιρὸς θαυμάσιος, ἡ γύρω φύσι πανόμορφη. κοντὰ στὸ μοναστήρι ἕνα ὡραῖο ὕψωμα. στὸ μοναστήρι μόναζαν περίπου 20 μοναχές. τὸ πρόγραμμα τῆς ζωῆς των εὔκαμπτο· καὶ γινόταν πιὸ εὔκαμπτο μὲ τὴν παρουσία ἡμῶν τῶν φιλοξενουμένων. κάθε ἀπόγευμα, μετὰ τὸν ἑσπερινὸ καὶ μέχρι ἀργὰ τὸ βράδυ, σὲ μιὰ αἴθουσα σὰ σπιτικὸ καθηστικό, σὲ κλῖμα σπιτήσιο καὶ ὄχι μοναστηριακό, ὅλες οἱ μοναχὲς μαζεμένες, κι ὁ συνοδός μου ἄντρας, ἄκουγαν πολύωρη διδασκαλία μου. ἑρμηνεία Καινῆς Διαθήκης, καὶ λίγη Παλαιᾶς, ἀπαντήσεις σὲ ποικίλες ἐρωτήσεις τῶν μοναχῶν συζητήσεις σοβαρές, συζητήσεις χαλαρώτερες, διαλείμματα, κεράσματα, ἀστεῖα. τὸ πρωῒ ἐγερτήριο μὴ μοναστικό· 7 ἡ ὥρα. οἱ ὧρες τῆς συντροφιᾶς ἐκείνης δὲν θύμιζαν καθόλου μοναστήρι, θύμιζαν οἰκογένεια. ὑπῆρχε χαρά. καὶ πιὸ χαρούμενη ἡ Εὐφροσύνη. κι ἔλεγα μέσα μου· Μήπως μιὰ τέτοια μοναστικὴ ζωὴ εἶναι τὸ σωστό; μήπως δὲν φταίει ὁ μοναχισμὸς ἁπλῶς, ἀλλ' ὁ σήμερα μόνο ὑπάρχων μοναχισμός;

Κάθε πρωῒ σὲ τακτὴ ὥρα περπατοῦσα μόνος μία ὥρα ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήρι στὴν ὄμορφη ὕπαιθρο κι ἀνέβαινα καὶ τὸ ὕψωμα. ἐπὶ τέσσερα συναπτὰ πρωϊνά, κι ὅταν ἔβγαινα κι ὅταν ἐπέστρεφα, ἡ μοναχὴ Εὐφροσύνη σκούπιζε τὸ χῶρο ἔξω ἀπὸ τὴν πύλη τοῦ μοναστηριοῦ. χῶρος ποὺ σκουπιζόταν σὲ 10 λεπτὰ καὶ δὲν ἤθελε καθημερινὸ σκούπισμα. τὴν καλημέριζα. νέα, γύρω στὰ 25, ὄμορφη, ἔξυπνη, ἀθῷα, χαρωπή, ὁμιλητική, καὶ κυρίως –μοῦ φαινόταν– ἡ πιὸ φυσιολογικὴ σ' ἐμφάνισι ὕφος καὶ συμπεριφορά· δὲν εἶχε τὸ γνωστὸ μοναχικὸ νάζι τῶν θηλέων μοναχῶν. ἐπειδὴ στὴν ἡλικία μου ἐκείνη σχεδὸν εἶχα σχηματίσει τὴ σημερινή μου ἀντίληψι περὶ μοναχῶν καὶ μοναχισμοῦ, χωρὶς νὰ τὴν ἐκδηλώσω ποτὲ σὲ κανέναν, ἡ χαρούμενη Εὐφροσύνη μ' ἔκανε νὰ κάνω ἕνα βῆμα πίσω καὶ νὰ συλλογίζωμαι μήπως κάνω λάθος καὶ πρέπει ν' ἀναθεωρήσω κάποιες πτυχές. τέτοια χαρὰ κι εὐτυχία! μήπως κάποια πολὺ νορμὰλ πρόσωπα, σὰν τὴν Εὐφροσύνη, βρίσκουν τὴ χαρά τους πράγματι στὴ μοναχικὴ ζωὴ καὶ εἶναι γεννημένα γι' αὐτή; μιὰ τόσο εὐτυχισμένη μοναχὴ εἶναι μιὰ πραγματικότης ποὺ μπορεῖ ν' ἀνατρέψῃ ἀπόψεις καὶ ν' ἀναχαιτίσῃ συμπεράσματα. πάντα φρονῶ ὅτι τὰ συμπεράσματα τότε εἶναι σωστά, ὅταν βγαίνουν μόνο ἀπὸ τὰ γεγονότα. οἱ θεωρίες καὶ οἱ ἀπόψεις εἶναι μποῦρδες.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, τὴν τέταρτη τῶν πρωϊνῶν συναντήσεών μου μὲ τὴν Εὐφροσύνη κι ἑβδόμη ἢ ὀγδόη τῆς φιλοξενίας μου, ὅταν ἐπέστρεφα ἀπὸ τὴν πορεία μου, ἦταν ἡ ὀγδόη φορὰ ποὺ ἔβλεπα ἐκεῖ τὴν Εὐφροσύνη. ἴσως οἱ συναντήσεις μας θὰ γίνονταν περισσότερες, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ πρωΐ ἡ Εὐφροσύνη τόλμησε· «Μποροῦμε νὰ συζητήσουμε μόνο οἱ δυό μας κάτι;». ἐλαφρῶς αἰφνιδιάστηκα, πιστεύω χωρὶς νὰ τὸ δείξω, κι ἀπάντησα· «Μποροῦμε». «Νὰ πᾶμε ἐκεῖ;»· ἔδειξε ἕνα ἀπόμερο. «Νὰ πᾶμε». ὅταν πήγαμε, μοῦ λέει· «Νομίζω πὼς ὑπολόγισα σωστὰ ὅτι εἶστε ἄξιος ἐμπιστοσύνης· θέλω νὰ σᾶς μιλήσω ἐμπιστευτικά· νὰ μὴν τὸ μάθῃ κανείς. καταλαβαίνετε· κανεὶς ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δυό μας». «Καταλαβαίνω. εἶμαι σύμφωνος». κι ἄρχισε μπαίνοντας κατ' εὐθεῖαν στὸ κέντρο τοῦ θέματος· «Θέλω νὰ φύγω ἀπὸ δῶ». «Νὰ πᾷς σ' ἄλλο μοναστήρι;». «Ὄχι· νὰ πετάξω τὰ ῥάσα, νὰ γίνω λαϊκή, νὰ παντρευτῶ». αἰφνιδιάστηκα πιὸ πολύ, χωρὶς καὶ πάλι νὰ τὸ δείξω, κι ἐκείνη ἄρχισε νὰ φαίνεται συγκινημένη καὶ βουρκωμένη. καὶ συνέχισε· «Χριστιανικὰ εἶναι σωστό;». τῆς λέω· «Ζητῶ κι ἐγὼ ἀπὸ σένα τὴν ἴδια ἐχεμύθεια· γιὰ ὅλη σου τὴ ζωή». μοῦ λέει· «Τὸ ξέρω· εἶναι αὐτονόητο. διαισθάνομαι ὅτι στὶς ἀπόψεις σας δὲν συμφωνεῖτε μὲ κανέναν ἀπολύτως ἄλλον ἐδῶ μέσα. σᾶς ὑπόσχομαι ἀπόλυτη καὶ παντοτινὴ ἐχεμύθεια». τῆς λέω· «Δὲν ἔχω ἀπόψεις· μόνο συμπεράσματα. εἶμαι ἀκόμη μαθητής· πάντα μόνο μαθητής· μαθητεύω στὴ Βίβλο καὶ συμπεραίνω ἀπ' αὐτή· ὅ,τι βρίσκω ἕτοιμο σ' αὐτή, αὐτὰ εἶναι οἱ ἀπόψεις μου». «Τὸ κατάλαβα· γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τόλμησα νὰ σᾶς μιλήσω». τῆς λέω· «Γι' αὐτὸ ποὺ ῥώτησες· ναί, χριστιανικὰ εἶναι σωστό. καὶ μόνο αὐτὸ εἶναι σωστό· ὄχι τὸ ἄλλο ποὺ λέγεται». ἀνάσανε βαθιά. μοῦ λέει· «Θὰ φύγω τώρα κιόλας». τῆς λέω· «Μή, σὲ παρακαλῶ, ὅσο εἶμαι ἐδῶ ἐγώ». μοῦ λέει· «Ἀσφαλῶς· φεύγω δέκα μέρες μετὰ τὴ φυγή σας· εἶναι καλά;». «Πολὺ καλά». «Σᾶς εὐχαριστῶ. καλὰ ὑπολόγισα λοιπὸν ποὺ ἔτσι ἀκριβῶς σᾶς φαντάστηκα· ἔνιωθα ὅτι ξέρετε τὴν ἀλήθεια κι ὅτι θὰ μοῦ τὴν πῆτε. ἤθελα νὰ ἔχω καὶ μιὰ δεύτερη γνώμη. τώρα ποὺ σᾶς γνώρισα, τὴ δική σας γνώμη· κατάλαβα ὅτι σ' ὅλα ὑπολογίζετε τὸ θεό. νιώθω ἐλεύθερη καὶ χαρούμενη. μετὰ τὸ πρῶτο μάθημά σας ἔνιωσα χαρούμενη ποὺ σᾶς γνώρισα. δὲν θὰ δείξω καμμία ἀλλαγή, μέχρι νὰ φύγω». τῆς λέω· «Ἡ μοναχικὴ κουρά, τὸ μοναχικὸ σχῆμα, ὁ μοναχισμός, εἶναι τὸ μηδέν. κουραφέξαλα. σκουπίδια γιὰ πέταμα. δὲν προβλέπονται στὴν Ἁγία Γραφή, δὲν εἶναι μέρος τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, δὲν εἶναι χριστιανικὴ ζωή. εἶναι ὅλα ἄκυρα. τὸ σωστὸ εἶναι νὰ πετάξῃ κανεὶς τὸ σχῆμα αὐτό· ἡ διατήρησί του εἶναι τὸ παράπτωμα». ἡ Εὐφροσύνη ἄστραψε ἀπὸ χαρά. καὶ μοῦ διηγήθηκε.

«Ἔχω τρία χρόνια μοναχή. κάρηκα κατ' εὐθεῖαν μεγαλόσχημη, ἕ-

να μῆνα μετὰ τὸν ἐρχομό μου. ἐργαζόμουν στὴν Ἀθήνα· σὲ μιὰ βιοτεχνία. μ' ἀγάπησε ἕνας ἄντρας λίγο μεγαλείτερός μου μὲ δουλειὰ καὶ εἰσόδημα. μὲ χριστιανικὲς ἀρχές. τὸν ἀγάπησα κι ἐγώ. πολὺ σεμνός· συναντηθήκαμε πολλὲς φορές· δὲν μὲ φίλησε ποτέ, δὲν μὲ ἄγγιξε. μ' ἀγαποῦσε ὅμως πάρα πολύ. ἔχει καὶ σπίτι. εἶμαι κι ἐγὼ Χριστιανὴ μὲ τὴν ψυχή μου. εἶμαι παρθένος καὶ ἁγνή. κι ἐκεῖνος μοῦ ἔλεγε ὅτι εἶναι. καὶ ξαφνικὰ γνώρισα τὴ γερόντισσα (=ἡγουμένη). ἐρχόταν συχνὰ στὴ βιοτεχνία, ἐπειδὴ τὸ μοναστήρι παίρνει ἀπ' αὐτὴ δουλειά. μὲ πλησίασε γρήγορα. ἔχει μάτι, ῥουθούνι, γλῶσσα. μοῦ μίλησε, μοῦ ἔδειξε πολλὴ ἀγάπη, μὲ ἔπεισε· ὅτι μόνο μὲ τὸ μοναχικὸ σχῆμα σῴζεται ὁ ἄνθρωπος...»· (ἐγὼ τὴ στιγμὴ ἐκείνη θυμήθηκα τὸ «ὅραμα» ἑνὸς ἀρχαίου ἀββᾶ, στὸν ὁποῖο «ἄγγελος Κυρίου» ἔδειξε ἕνα μοναχικὸ ἔνδυμα καὶ εἶπε· *Ἐν τούτῳ τῷ σχήματι σωθήσεται πᾶσα σάρξ*). «Καὶ ἦρθα ἐδῶ στὸ μοναστήρι. μὲ εἶχαν σὲ μεγάλη εὔνοια. μόλις κάρηκα, μπῆκα σὲ μιὰ ἀνούσια ῥουτίνα, ὅπου οὔτε εὔνοια, οὔτε χαρά, καὶ κυρίως τίποτε τὸ πνευματικό, τίποτε τὸ χριστιανικό. ὅλη ἡ μοναχικὴ ζωὴ εἶναι μιὰ χαζομάρα. αὐτὲς οἱ μέρες μαζί σας εἶναι γιὰ ὅλες μας ἔκτακτο μεγάλο πανηγύρι. θὰ ξανάρθετε ὅμως;». τῆς λέω· «Ὄχι». συνεχίζει· «Θὰ φύγω· ἐσεῖς πότε φεύγετε;». «Σάββατο πρωΐ». «Μετὰ δέκα μέρες φεύγω κι ἐγώ. λίγα πράγματα θὰ πάρω σ' ἕνα τσουβαλάκι. εἶμαι καὶ πορτάρισσα. θὰ φύγω πολὺ πρωΐ, θὰ κατεβῶ στὸ χωριό, θὰ πάρω τὸ πρῶτο λεωφορεῖο, ἔχω χρήματα γιὰ τὸ εἰσιτήριο, θὰ πάω στὴν Ἀθήνα· ἔχω ποῦ νὰ φιλοξενηθῶ. ξέρω ὅτι στὴ βιοτεχνία θὰ γίνω πάλι δεκτή. θὰ βρῶ τὸν ἄντρα ποὺ ἀγαπῶ. θὰ παντρευτοῦμε».

Τὴ ῥωτάω· «Ξέρεις ἂν εἶναι ἀκόμα ἐλεύθερος;». «Εἶναι. τοῦ τηλεφωνῶ συχνὰ κρυφά, ἀλλὰ δὲν μίλησα ποτέ. δὲν ξέρει ποιός παίρνει. κρατῶ τὴ γραμμὴ ἀνοιχτή, μέχρι νὰ κλείσῃ ἐκεῖνος. ἀκούω τὴ φωνή του. οἱ ἦχοι τοῦ σπιτιοῦ μοῦ λένε ὅτι εἶναι μόνος· εἶναι ἐλεύθερος· σὰ νὰ μὲ περιμένῃ. τώρα ποὺ ἄκουσα τὴ γνώμη σας, θὰ τοῦ ξανατηλεφωνήσω, σήμερα κιόλας, καὶ θὰ τοῦ μιλήσω. νὰ βεβαιωθῶ. ἔτσι κι ἀλλιῶς ὅμως τὰ πετάω καὶ φεύγω. ἀπὸ κάποια στάσι τοῦ λεωφορείου θὰ τηλεφωνήσω ἐδῶ ὅτι Τὰ πέταξα κι ἔφυγα· μὴ μ' ἀναζητήσετε. τίποτε ἄλλο». τὴ ῥώτησα ποιό εἶναι τὸ ἀρχικό της ὄνομα, καὶ μοῦ τὸ εἶπε. καὶ προσφωνώντας την μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς λέω· «Μαρία, ὁ θεὸς μαζί σου· νὰ σὲ προστατεύῃ, νὰ σὲ φωτίζῃ, καὶ νὰ σ' ὁδηγήσῃ στὴ χαρά. τηλεφώνησε καὶ συνεννοήσου ἀπὸ τώρα κι ἀπὸ δῶ καὶ μὲ τὴ βιοτεχνία καὶ μὲ τὸ σπίτι ποὺ θὰ σὲ φιλοξενήσῃ τὶς πρῶτες μέρες». ἔλαμψε τὸ πρόσωπό της, ὅταν μ' ἄκουσε νὰ τὴ λέω μὲ τὸ ἀρχικό της ὄνομα, σὰ νὰ τὴν ἀποσχημάτισα καὶ νὰ τῆς ἔδωσα τὴν ἐλευθερία της· καὶ λέει· «Σᾶς εὐχαριστῶ. σὰ νὰ μὲ βγάλατε ἀπὸ τὸν τάφο. θεέ μου! Μαρία μὲ λένε!». ἔκλαψε. καὶ μοῦ λέει· «Νὰ σᾶς φιλήσω τὸ

χέρι;». τῆς λέω· «Δὲν χρειάζεται· ἔχεις ὅλη τὴν ἀγάπη μου». χαιρετιστήκαμε μὲ ἁπλῆ χειραψία, παρ' ὅλο ποὺ σὲ λίγο ἤμασταν μέσα πάλι μαζὶ καὶ τὸ βράδυ στὸ μάθημα μὲ ὅλη τὴ συντροφιά. σὰ νὰ μὴ συνέβη τίποτε. ἦταν πολὺ πιὸ χαρούμενη. τὸ εἶχε παρατηρήσει καὶ ἡ γερόντισσα· μάτι γερακιοῦ· ῥουθούνι λαγωνικοῦ. τὸ εἶπε κιόλας· «Εὐφροσύνη, πολὺ χαρούμενη σήμερα». τῆς λέει ἐκείνη· «Ἔχω μεγάλη χαρὰ γι' αὐτὸ ποὺ ἄκουσα σήμερα ἀπὸ τὸν κύριο Κωνσταντῖνο. μὲ τέτοια μαθήματα ποὺ ἀκοῦμε, γερόντισσα, εἶναι νὰ μὴ χαίρωμαι; νὰ καλέσετε τὸν κύριο Κωνσταντῖνο καὶ τὸ ἄλλο πάσχα· μὰ εἶναι τόσο ὄμορφα! εἶναι τόσο ὡραῖα αὐτὰ ποὺ ἄκουσα σήμερα ἀπ' αὐτόν!». τὴν κύτταξα ἔκπληκτος. ἤμασταν μαζὶ ἄλλα δύο βράδια, ἀλλὰ δὲν ξαναμιλήσαμε· μόνο μ' ἔβλεπε χαρούμενη.

Δὲν τὴν εἶδα τὸ Σάββατο τὸ πρωῒ ποὺ οἱ δυὸ φιλοξενούμενοι φύγαμε. οὔτε καὶ τὴν ξαναεῖδα ποτέ, οὔτε ἄλλως πως ἐπικοινώνησα μαζί της. ἤθελα ὅμως νὰ μάθω τί ἔγινε, καὶ μετὰ τρεῖς μῆνες ῥώτησα τὸν ἄλλον ἄντρα, ποὺ ἤμασταν μαζί· «Τί γίνονται οἱ ἀδελφές; ἡ γερόντισσα; ἡ Τάδε ἀδελφή; ἡ Τάδε; ἡ Τάδε; ἡ Εὐφροσύνη; ἡ Τάδε;». μοῦ λέει γιὰ τὴν Εὐφροσύνη· «Δυστυχῶς· *ἀγαπήσασα τὸν νῦν αἰῶνα* (Β΄ Τι 10,2), τὰ πέταξε κι ἔφυγε· λίγο μετὰ τὸ πάσχα. καὶ νὰ δῇς σεξουαλικὴ μανία! παντρεύτηκε σ' ἕνα μῆνα· σὰ βολίδα στὸ γάμο· νὰ μὴ χάσῃ! «Ἄντρα θέλω, τώρα τὸν θέλω». τοῦ λέω· «Οὔτε ποὺ τὄδειχνε». μοῦ λέει· «Μᾶλλον οὔτε καὶ ἡ ἴδια τὸ ἤξερε τότε. πρέπει νὰ ἦταν «συναρπαγή» (μοναχικὸς ὅρος). χωρὶς νὰ δείξω τίποτε, χάρηκα. δὲν ξανάκουσα τίποτε γιὰ τὴν Εὐφροσύνη, δηλαδὴ γιὰ τὴ Μαρία.

ΒΙΒΛΙΚΗ ΚΑΤΑΡΓΗΣΙ ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΙΟΥ

Συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω· δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστι κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν· ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν εἴπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαινῶ. (Α΄ Κο 27,2 - 7).

Σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν! συνευωχούμενοι ὑμῖν! ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχείας καὶ ἀκαταπαύστου ἁμαρτίας! δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους! καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες! κατάρας τέκνα! (Β΄ Πε 3,13 - 14).

Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι ἀφόβως, ...κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι. (Ἰδ 3,1 - 3).

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

1. Εὑρετήριο βιβλικῶν χωρίων

Γένεσις
2 9 - 13 70
9 - 10 71
3 1 196
13 36˙ 74
27 - 31 74
90 9 345˙ 349˙ 350
Νόμος
23 2 101
48 18 164
62 8 20
89 1 - 6 294
96 16 20
141 21 - 22 84
25 - 36 84
153 7 84
156 1 - 19 84
164 1 - 9 84
172 1 20
30 20
205 244
213 244
215 244
222 1 - 15 84
232 14 313
233 8 313
244 3 20
Δευτερονόμιον
5 70 20
101 92
331 20
Ἰησοῦς
1 8 5
5 14 - 17 85
Ῥούθ
6 3 268
Δαυΐδ
22 16 249
38 3 249
44 1 249
48 1 249
67 6 249
74 9 421˙ 425
82 7 268
105 9 - 10 244
111 13 249
Βασιλεῖς
3 3 249
46 17 111
60 17 - 19 85
119 9 114
46 181
24 4 225
27 7 249
18 - 23 244
Παραλειπομένη
16 28 249
38 1 295
Αἰχμαλωσία
4 38 - 39 79
Ψαλμοί
2 7 296
3 4 296
15 1 296
18 12 414
24 3 296
27 1 221
43 24 221
44 4 296
47 10 118
49 2 296
13 296
50 14 71˙ 83
68 16 - 17 295
17 296
73 2 295˙ 296
76 11 353
77 59 296
73 296
94 8 - 13 244

98 9 296
102 5 427
103 34 249
116 23 249
123 1 296
144 19 276˙ 278

Παιδεῖαι

5 1 148
2 148
7 41

Θρῆνοι

4 25 - 32 118

Ἠσαΐας

3 2 296
5 15 296
11 11 296
12 4 296
13 10 296
15 21 296
17 19 296

Δανιήλ

3 42 195
4 97 195

Ζαχαρίας

6 3 296
8 3 296
14 2 218

Ματθαῖος

5 - 6 119
7 4 92
8 25 221
10 1 269
12 36 263
45 292
15 1 - 2 398
2 395˙ 397
20 1 - 4 182
5 - 14 182
5 - 7 181
7 - 14 181
21 4 - 6 84
1 - 2 57
4 57
4 - 6 84
22 21 213
23 13 192
24 1 - 2 374
24 362
25 13 147
37 1 79
4 - 6 59
43 1 269
44 1 269
51 9 292
54 287
66 2 120
66 4 - 12 93
74 6 - 7 283
83 1 276˙ 277 - 279
85 10 - 13 123
90 9 53˙ 55
104 47 195
107 5 277˙ 278˙ 281
14 277˙ 278˙ 281
112 3 218
113 122
119 7 - 17 244

Λουκᾶς

6 7 159
7 1 158
8 24 221
9 8 - 10 93
12 - 14 119
11 26 292
16 22 - 27 239
20 47 192
27 1 120˙121
30 4 227
42 1 - 3 80
14 - 15 80
78 80
43 5 - 10 268
55 14 292
76 7 252˙ 255˙ 256
84 7 - 15 425
88 182
1 181˙ 182
89 182
121 122
128 6 - 11 244
130 12 - 13 425

Ἰωάννης

2 - 4 119
2 8 344
10 9 293
17 5 85
15 129
18 16 290˙ 292

32 5 - 6 414
39 10 - 11 150
71 227
43 18 - 31 244

Μάρκος

1 - 2 119
7 1 120˙ 121
10 14 175˙ 176
12 40 192
22 1 - 5 80
23 6 - 14 268
57 1 195
63 1 218
64 122
68 6 - 15 244

Πράξεις

16 6 - 10 244
18 1 - 7 244
36 244
45 16 293
27 293
63 244˙ 317
4 - 8 332
65 313
71 11 293
72 244
81 36 - 38 58

Α΄ Θεσσαλονικεῖς

3 1 178
8 1 248
10 4 178

Β΄ Θεσσαλονικεῖς

2 3 - 8 169˙ 175
3 - 4 362
4 229˙ 285
3 - 8 175˙ 362
8 206˙ 362˙ 442

Γαλάτας

1 1 281
8 215
2 1 260˙ 285˙ 349˙ 350
3 2 281
5 11 292
10 1 260
13 2 227
15 7 304

Α΄ Κορινθίους

2 18 137
4 8 276˙ 278
5 9 - 10 129
18 - 19 59
18 53˙ 55˙ 137
7 6 59˙ 137˙ 231
33 398
11 10 269
13 1 - 8 167
5 - 6 167
6 373
14 2 274
20 176
20 2 147
22 29 350
26 13 420
31 25 58˙ 231

Β΄ Κορινθίους

13 10 5
19 6 - 10 127
20 2 472
21 24 85
2 - 4 196
2 151

Ῥωμαίους

1 22 - 26 28
2 2 - 3 178
3 4 - 15 275
9 19 - 20 182
24 15 251˙ 255

Φιλιππησίους

3 10 282

Ἐφεσίους

7 2 248
10 264
10 3 175˙ 176
12 2 5

Κολοσσαεῖς

5 3 59
6 4 250˙ 371

Ἑβραίους

4 7 - 19 244
5 4 - 6 277˙ 279
4 278˙ 280˙ 281
4 - 6 277
7 282
10 8 421˙ 425
11 15 421˙ 425
14 14 - 15 182
41 - 44 125
23 182

Τίτον
1 7 322
4 4 199
Α΄ Τιμόθεον
2 12 137
3 3 322
8 322
4 3 422˙ 425
6 4 205
5 231
9 2 267˙ 268
3 166
10 1 57
2 334
11 15 421
14 6 166
15 6 350
Β΄ Τιμόθεον
2 1 178
3 6 - 7 406
4 2 163
7 1 - 5 224
5 - 6 313
7 5 167˙ 309˙ 337˙ 338
8 5 175˙ 176
9 1 - 4 232
9 3 - 4 74
10 2 441
Ἰακώβου
1 17 281
2 12 335
6 5 277˙ 278
Β΄ Πέτρου
3 19 391
Ἰούδα
3 6 71˙ 248
10 71
Α΄ Ἰωάννου
1 1 - 2 32
2 18 362
22 362
4 3 362
6 1 169˙ 287
2 131
Β΄ Ἰωάννου
7 362
Ἀποκάλυψις
6 5 329
6 270
12 2 143
22 9 128
17 128
18 57˙ 285
30 1 - 6 130
33 1 - 7 143
39 2 427

2. Εὑρετήριο ὀνομάτων

Ἀαρών 120˙ 197˙ 244
Ἀβιρών 244
Ἀβραάμ 152˙ 181˙ 182˙ 196˙ 197˙ 375
Ἀβραάμ (πρόσωπο τῶν παπύρων Ἑρμοπόλεως) 132
Ἀβράμιος (ἀρχαῖος μοναχός) 286
Ἀβράμιος (στάρετς τοῦ 20ου αἰῶνος στὴν Ἀττική) 8˙ 299˙ 337˙ 345 - 357
Ἀγαθόνικος 98
Ἀγαμέμνων 334
Ἀγάπιος Λάνδος 301˙ 333˙ 336
Ἄγγελοι 198
Ἀγγλία 222˙ 305 - 307˙ 339˙ 412
Ἄγγλοι 306˙ 307˙ 312˙ Ἀγγλίδα 307
Ἀγγλοσάξονες 190˙ 336˙ 403
Ἄγδιστις 109
Ἅγιοι Τόποι 69˙ 229˙ 230˙ 324
Ἁγία Ἀθανασία τοῦ Αἰγάλεω 304
Ἁγία Ἄννα (Σκήτη τοῦ Ἄθω) 406
Ἁγία Σοφία 159
Ἅγιον ὄρος 110˙ Ἅγια Ὄρη 110˙ 216˙ 297˙ Ἅγιον Ὄρος Δωδώνης 114
Ἅγιον Ὄρος Προύσης 218
Ἅγιον Ὄρος (τοῦ Ἄθω, τῆς Χαλκιδικῆς, Ἅγιον Ὄρος, Ἁγιονόρος, Ἁγιώνυμον Ὄρος) 8˙ 9˙ 14˙ 114 - 117˙ 142˙ 149˙ 166˙ 187˙ 188˙ 195˙ 196˙ 205˙ 207˙ 216˙ 218˙ 265˙ 287˙ 290˙ 295 - 298˙ 301˙ 302˙ 305 - 312˙ 318˙ 330˙ 332˙ 339˙ 340˙ 343˙ 345˙ 347˙ 348˙ 357˙ 359˙ 360˙ 362˙ 366˙ 370˙ 373 - 375˙ 377˙ 379 - 382˙ 384 - 390˙ 394˙ 396˙ 397˙ 399 - 401˙ 406˙ 409˙ 412 - 416˙ 418 - 420˙428˙ 434˙ 435
Ἁγιορείτης, -αι 8˙ 9˙ 14˙ 30˙ 115˙ 142˙ 150˙ 165˙ 187 - 189˙ 204˙ 217˙ 222˙ 298˙ 299˙ 301 - 303˙ 305 - 307˙ 310 - 312˙ 332˙ 336˙

337˙ 343˙ 348˙ 363 - 377˙ 391˙ 416 - 420˙
Ἁγιορείτης γέροντας 303˙ 304
Ἁγιορείτικος μοναχισμός 297
Ἁγιορείτικος Τράγος 384
Ἁγιορείτικοι τσελεμεντέδες 334
Ἁγιορείτισσες γάτες 298
Ἅγιο Φῶς 324
Ἅγιος Γεώργιος 389˙ 390
Ἁγίου Παύλου Μονή 311˙ 382˙ 383˙ 429˙ 430˙ 437
Ἀγλαΐα 404
Ἀδάμ 65˙ 67 - 71˙ 74˙ 81˙ 344˙ 375
Ἄδερ 225
Ἀδιαβηνοί - Ἀδιαβηνή 323˙ 324
Ἀδριανούπολις 142˙ 185˙ 216
Ἄδωνις 113˙ 231
Ἀθανάσιος ὁ μέγας 17˙ 57˙ 133˙ 134˙ 137˙ 140˙ 154˙ 155˙ 161˙ 169˙ 174˙ 196˙ 199˙ 203˙ 209 - 211˙ 214˙ 215˙ 218˙ 268˙ 285˙ 333˙ 420
Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης 415
Ἀθηνᾶ 109˙ 334˙ Ἀθηναίη 109˙ Ἀθήνη 109
Ἀθῆναι - Ἀθήνα 115˙ 157˙ 161˙ 216˙ 302˙ 306 - 308˙ 318˙ 321˙ 322˙ 343 - 345˙ 348˙ 349˙ 353˙ 374˙ 391˙ 394˙ 396˙ 397˙ 399 - 401˙ 410˙ 412˙ 416˙ 429˙ 431˙ 433˙ 440
Ἀθήναιος 162
Ἀθωνιὰς σχολή 377˙ 382
Ἀθωνικὴ Χερσόνησος 290
Ἀθωνίτισσα 110
Ἄθως (τοῦ Ἄθω˙ δευτερόκλιτο - ἀττικόκλιτο) 14˙ 116˙ 117˙ 142˙ 179˙ 216˙ 296˙ 301˙ 377˙ 390˙ 406˙ 429˙ 433
Αἰγαὶ - Αἰγές 87˙ 88
Αἰγαῖο 111˙ 187˙ 242˙ 318˙ 321˙ 374
Αἰγυπτιακὸς μοναχισμός 108
Αἰγύπτιοι 11˙ 12˙ 77˙ 78˙ 110˙ 115˙ 132˙ 138˙ 152
Αἰγυπτιώτης 11
Αἴγυπτος 12˙ 14˙ 25 - 27˙ 68˙ 71˙ 81˙ 82˙ 94˙ 110˙ 135˙ 143˙ 149˙ 196˙ 205˙ 210˙ 212˙ 213˙ 373˙ ἀγγλικὴ Αἴγυπτος 306
Αἰθιοπία 81
Αἰλιανός 162˙ 163˙ 174
Αἴλιος Διονύσιος 162
Αἰσχύλος 107˙ 436
Αἴσωπος 436
Ἀκιβά 175˙ 250
Ἀκμάσιος 358
Ἀκοιμήτων Μονή 140˙ 180˙ 284
Ἀκτὴ (Χερσόνησος τοῦ Ἄθω) 14˙ 296˙ 297˙ 301˙ 377
Ἀκτήμονες 299
Ἀλβανίδα 94
Ἀλλαντίν 184
Ἀλλάχ 351
Ἀλεξάνδρεια 38˙ 39˙ 48˙ 77˙ 78˙ 89˙ 90˙ 92˙ 135˙ 149˙ 154 - 156˙ 173˙ 209˙ 211˙ 212˙ 240˙ 306˙ 324˙ 335
Ἀλέξανδρος ὁ μέγας 71˙ 81˙ 108
Ἀλέξανδρος (ὁ πρῶτος αἱρετικός, Α΄ Τι 4,3) 421
Ἀλέξανδρος ἀββᾶς 72˙ 73
Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Καλαμῶνος 74
Ἀλέξιος Ἀριστηνός 333
Ἀλκαῖος Μεσσήνιος 107˙ 108
Ἀλ Καπόνε 138
Ἀλύπιος 285˙ 286
Ἀμαζόνιος 61
Ἀμβρόσιος 200
Ἀμερικανοί 193˙ 295˙ Ἀμερικανίδα 186
Ἀμερική 294˙ 331˙ 355˙ 366˙ 367˙ 370˙ Ἀμερικὴ Νότιος 159˙ 210˙ 305
Ἀμμούν 83˙ 84˙ 134˙ 268
Ἀμμωνᾶς 13˙ 137
Ἀμμώνιος 13˙ 46˙ 137
Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου 154 - 174˙ 285˙ 286
Ἀμωρία ὄρος 295˙ 296
Ἀναλήψεως μονή (Κοζάνη) 43
Ἀναστάσιος Σιναΐτης (Ἀποκρίσεις) 285
Ἀναστάσιος Σιναΐτης (διηγηματογράφος) 13
Ἀνατολή 91˙ 131˙ 137˙ 138˙ 147˙ 216˙ 217˙ 223˙ 226˙ 232˙ 236˙ 261
Ἀνατολὴ Μέση 232
Ἀνατολικὴ ἐκκλησία 47
Ἀνατόλιος 19
Ἀνδρέας Θεοφυλακόπουλος 377˙ 378
Ἀνδρέας ὁ σαλός 7˙ 13˙ 23˙ 59˙ 102 - 104˙ 137˙ 198˙ 202˙ 286˙ 337
Ἀνδροκλῆς 69˙ 70˙ 74
Ἀνδρόνικος Παλαιολόγος 138
Ἀνθολογία Παλατινή 108
Ἄννας (ὁ) 120
Ἀνταιούπολις 152
Ἀντιόχεια 95˙ 144˙ 155˙ 233˙ 333
Ἀντίοχος Δ΄ ὁ Ἐπιφανής 261

Ἀντίοχος τοῦ Παντέκτου 285
Ἀντιπαναγία 348
Ἀντίστιος 107˙ 108
Ἀντιφάνης 107˙ 108
Ἄντλερ 63
Ἀντώνιος ὁ «μέγας» 8˙ 12˙ 30˙ 52˙ 83 - 86˙ 127˙ 133 - 135˙ 137 - 138˙ 161˙ 196˙ 200˙ 201˙ 203˙ 207˙ 209 - 215˙ 284 - 286˙ 288
Ἀντώνιος ὁ νέος 285
Ἀξιὸς ποταμός 72
ἀπόκρυφα «Εὐαγγέλια» 285
Ἀπόστολος (τὸ ἀναγνωσματάριον) 285
Ἀπόστολος Μακράκης· βλ. Μακράκης) 137
Ἀποφθέγματα πατέρων 136
Ἄραβες 139˙ 187˙ 289˙ 296˙ 334
Ἀραβία 64˙ 66˙ 307˙ 391
Ἀραβικὸ κράτος 289
Ἀράβισσα (Ἑλένη) 323
Ἀραπάκι 358
Ἀραπιά 358
Ἀρβανιτόβλαχοι 337
Ἀεροπαγιτικός 249
Ἀρίμινον (= Ῥίμινι) 156
Ἀριστοτέλης 107˙ 108˙ 133˙ 162˙ 173˙ 174˙ 334˙ 388
Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης 189˙ 324˙ 421
Ἀριστοφάνης 107 - 109˙ 162˙ 334
Ἀρκάδιος 135
Ἀρριανός 107˙ 108
Ἀρσένιος Παγάδων 13˙ 137
Ἀρσένιος 285˙ 286
Ἄρτα 216
Ἀρτεμίδωρος 190
Ἄρτεμις 114˙ 334˙ Ἄρτεμις Ἐφεσία 109
Ἀσήμης 334
Ἀσία 225˙ 289˙ Ἀσία Μακρινή 108˙ Μικρὰ Ἀσία 12˙ 71˙ 108˙ 110˙ 112˙ 136˙ 172˙ 188˙ 205˙ 289˙ 290˙ 323
Ἀσιατικὸς μοναχισμὸς 108
Ἀσκάλων 33˙ 34
Ἀσπούνων ἐπίσκοπος 135
Ἀσσίζη 303
Ἀστάρτη 109˙ 205˙ 403
Ἀττική 348˙ 349˙ 379˙ 396˙ 409
Αὔγουστῖνος 172˙ 236
Αὔγουστος 108
Αὐστραλία 194˙ 315
Ἀφρικανοί 186˙ 215˙ 352
Ἀφρική 186˙ 194˙ 210˙ 290
Ἀφροδίτη 109˙ 334
Ἀφρούλα 334
Ἀχιλλεύς 107
Ἀχιλλεὺς Τάτιος 138
Βάαλ 181
Βαβύλης 307
Βαβυλών 120˙ 130˙ 132
Βαγγέληδες 363˙ 374
Βάκχος 113˙ 231
Βαλεντινιανός 154˙ 155
Βάλης 154 - 156
Βαρανίνα 229
Βαραχίας 126
Βαρβατάσιος 358
Βαρλαάμ 13˙ 30˙ 138
Βαρσανούφιος 13˙ 137˙ 151˙ 196˙ 285
Βασιλειάς 170
Βασίλειος Καισαρείας 12˙ 18˙ 48˙ 132˙ 134˙ 135˙ 140˙ 154 - 177˙ 190˙ 248˙ 250˙ 264˙ 275˙ 285
Βασίλειος Μακεδών 116
Βασίλειος Νεοκαισαρηνός 154
Βασιλέως Ἡρακλείου ὁδός 320
Βατικανόν 41˙ 114˙ 172˙ 187˙ 189
βατοπέδιον 110˙ 297˙ Βατοπέδιον 117˙ 123˙ 220˙ Βατοπεδίου μονή 297
Βεδουῖνοι 282˙ 283
Βενέδικτος πατριάρχης Ἱεροσολύμων (= Βασίλειος Παπαδόπουλος) 324
Βενετία 288˙ 301
Βενετοκρατούμενη Κρήτη 242
Βενετσιάνοι 187˙ 310
Βεργίνα 192
Βερολῖνον 115
Βερολίνειος συνθήκη 116
Βηθλεέμ 159˙ 222˙ 226˙ 228˙ 231
Βιβλικὸς κανών 200˙ 302
Βίβλος 7˙ 12˙ 17˙ 27˙ 30˙ 37˙ 41˙ 60˙ 71˙ 74
Βίβλος 74˙ 92˙ 96˙ 101˙ 103 - 105˙ 107˙ 118 - 123˙ 131˙ 132˙ 139˙ 140˙ 143˙ 146˙ 164˙ 173˙ 174˙ 177˙ 183˙ 198˙ 199˙ 203˙ 205˙ 210˙ 219˙ 229˙ 233˙ 240˙ 243˙ 244˙ 248˙ 250˙ 263˙ 264˙ 268˙ 269˙ 272˙ 289˙ 295˙ 296˙ 320˙ 336˙ 350˙ 356˙ 364˙ 397˙ 398˙ 421˙ 422˙ 425˙ 439
Βιεννέζοι 63
Βιθυνία 135

Βιολέττα 334
Βλαισίλλα 224 - 226
Βλάχος 188
Βόηθος 153
Βόλγας 336
Βόλφ Ἱερώνυμος (Wolf H.) 146
Βορρᾶς 336
Βούδδας 30˙ 138˙ 185˙ 195˙ 196
βουδδισμός 295
βουδισταί 180˙ 190˙ 194˙ 289˙ 295
Βούλγαροι 307˙ 336˙ 337˙ 340˙ 403
Βρετανία 340
Βρετανίδα 340
Βρετανικὸ κράτος 402
Βρετανοί 340
Βραζιλιάνοι 126˙ 127
Βυζαντινός, -οί 8˙ 81˙ 103˙ 104˙ 116˙ 142˙ 188˙ 204˙ 207˙ 216˙ 236˙ 239˙ 241˙ 245˙ 276˙ 282˙ 289˙ 323˙ 333˙ 351˙ 427˙ Βυζαντινὸ κράτος 295˙ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία 139˙ 140˙ 146˙ 204˙ 220˙ 287˙ 296˙ Βυζαντινὸς αὐτοκράτωρ 188˙ 195˙ Βυζαντινοὶ μοναχοί 8
Βυζάντιο 20˙ 21˙ 29˙ 30˙ 37˙ 48˙ 59˙ 142˙ 204˙ 220˙ 240˙ 270˙ 289˙ 296˙ 311˙ 363
Βύρων˙ βλ. Λόρδος Βύρων
Γαβριήλ 315
Γαδαρηνοί 80˙ 81
Γαῖα Μήτηρ πάντων 108˙ 109
Γαλάται 98˙ 99˙ 108˙ 260
Γαλατία 135
Γαλέριος 128˙ 154
Γαλήσιον (ἅγιον ὄρος) Ἐφέσου 142˙ 216˙ 296
Γαλικὸς ποταμός 408
Γαλιλαία 80
Γαλλία 44˙ 155˙ 323
Γάλλοι 108˙ 110 - 112˙ 205˙ 403
Γαμαλιήλ 428
Γατελοῦζοι 187˙ 310
Γεδσὼν δῆμος 296
Γεθσημανή 122
Γενοβέζοι 310
Γενουάτες 187
Γεράσιμος ἀββᾶς 7˙ 23˙ 63 - 72
Γεργεσηνοί 80
Γερμανία 117˙ 351˙ 372˙ Γερμανικὸ κράτος 115
Γερμανοί 115˙ 146˙ 306˙ 348
Γεροντικόν 5˙ 19˙ 30˙ 31˙ 286˙ Γεροντικά 15
Γεώργιοι 362
Γεώργιος Καππαδόκης ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας 154˙ 214
Γεώργιος ἀββᾶς γυμνιστής 82
Γεώργιος Γεμιστὸς 427
Γεώργιος Β΄ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος 306˙ 307˙ 340
Γεωργιανοί 113˙ 297
Γιανιτσά 294
Γιούνγκ 63
Γιουγκοσλάβοι 325
Γιῶργος (τις) 390
Γιῶργος (τέως Σίλβεστρος ἀββᾶς) 407˙ 408
Γιῶργος Θαλάσσης 209˙ 215
Γιωρίκας 104
Γκίνες (ῥεκόρ) 192
Γκιούλλιβερ 422˙ 423˙ 425
Γκουαντανάμο 374
Γλυκέριον 380
Γοργονία 157˙ 269
Γότθοι 334˙ 399
Γραφὴ Ἁγία 27˙ 32˙ 53˙ 84˙ 85˙ 87˙ 96˙ 136˙ 139˙ 177˙ 183˙ 185˙ 199˙ 209˙ 235˙ 242˙ 261˙ 270˙ 272˙ 276˙ 278˙ 289˙ 296˙ 302˙ 314˙ 333˙ 350˙ 352˙ 422˙ 439˙ Γραφὲς Ἅγιες 5
Γρεβενά 297
Γρηγόριος Νεοκαισαρινὸς ὁ «θαυματουργός» 154˙ 286
Γρηγόριος Ἀριανζηνός 154
Γρηγόριος Ναζιανζηνός 48˙ 132˙ 134˙ 135˙ 140˙ 154 - 174˙ 209˙ 210˙ 215˙ 269˙ 276˙ 286˙ 292
Γρηγόριος Νύσσης 48˙ 140˙ 154 - 174
Γρηγόριος πρεσβύτερος (βιογράφος Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ) 140˙ 156
Γρηγόριος «τέκνον» Θεοδώρου Στουδίτου 247
Γρηγόριος Ἀκραγαντῖνος 285˙ 286
Γρηγόριος Σιναΐτης (ἐφευρέτης τοῦ *ἀκτίστου φωτός*) 8˙ 14˙ 141˙ 207˙ 288˙ 289 - 295
Γρηγόριος Παλαμᾶς 14˙ 141˙ 288
Γρηγόριος Α΄ Ῥώμης 172˙ 233 - 236˙ 239˙ 240˙ 285˙ 286
Γρηγόριος 13ος Ῥώμης 187˙ 242˙ 333˙ 334

Γρηγόριος Εὐφήμοβιτς Ῥασποῦτιν 44˙ 96˙ 97˙ 233˙ 305˙ 333˙ 337-339˙ 403-406
Γρηγορίου μονὴ (Ἀθωνική) 311
Δαθάν 244
Δαλμάτης 223
Δαμασκηνὸς Ἰωάννης· βλ. Ἰωάννης Δαμασκηνός
Δαμασκηνὸς Πέτρος· βλ. Πέτρος Δαμασκηνός
Δαμασκός 201
Δάμασος Ῥώμης 223˙ 224˙ 230
Δαμιανός 347
Δανιήλ (ὁ προφήτης) 120
Δανιήλ ὁ στυλίτης 285
Δανιηλαῖοι 415
Δαρβῖνος Κ. 402
Δαυῖδ 123˙ 126˙ 244˙ 296˙ 375
Δάφνη 359-361˙ 378˙ 379˙ 435˙ 437
Δεβώρα 17
Δελφοί 368
Δέσποινα 109˙ 348
Δεσποινίς 370˙ 371
Δευτέρωσις (=Μισνά) 250
Δημήτηρ 109˙ 334
Δημήτριος «ἅγιος» 307
Δημήτριος ὁ Ἐφέσιος 332
Δημήτριος Μπάλφουρ· βλ. Μπάλφουρ Δ.
«Διαταγαὶ ἀποστόλων» (ἀρειανικὸ κείμενο) 286
Διατάξεις ἀποστόλων (ἀπόκρυφο) 286
Διατάξεις Πέτρου καὶ Παύλου (ἀπόκρυφο) 286
Διάδοχος Φωτικῆς 285˙ 288
Δίδυμος Ἀλεξανδρεύς 140
Δινδυμηνή 110
Δίνδυμον 110
Διογένης Λαέρτιος 81˙ 107˙ 108˙ 162
Διόδωρος Σικελιώτης 107˙ 108˙ 162
Διοκλητιανός 128˙ 157
Διονύσιος Ἁλικαρνασσεύς 107˙ 108
Διονύσιος ἀρεοπαγίτης· βλ. Ψευδοδιονύσιος
Διονυσίου μονή (τοῦ Ἄθω) 311˙ 380
Διόνυσος 113
Διοσκορίδης 107˙ 108
Διόσκορος Ἀλεξανδρείας 173
Διοσκουρίδης Πεδάνιος ὁ ῥιζοτόμος 162
Δομιτιανός 261
Δομνῖνος Ἀντιοχείας 226˙ 233
Δοσίθεος Ἱεροσολύμων 173˙ 302˙ 323˙ 324
Δούναβις 336
Δοχειαρίου μονή 298
Δύσι 131˙ 136˙ 137˙ 144˙ 149˙ 150˙ 172˙ 186˙ 189˙ 216˙ 223˙ 248
Δωδωναῖος Ζεύς 107
Δωδώνη 107˙ 114
Δωρόθεος Ἱεροσολύμων 324
Ἑβδομήκοντα (Ο΄) 118˙ 175˙ 249
Ἑβραῖοι 153˙ 156˙ 175˙ 249
Ἕβρος ποταμός 43˙ 44
Ἐγγαδδί 126
Ἐγγλέζος 306
Εἰρηναῖος 338
ἐκκλησία Χριστοῦ 421
Ἐκλογὴ Πατέρων 288
Ἔλαφος 114
Ἑλβετία 331
Ἕλενα (παλλακὴ τοῦ βασιλέως Γεωργίου Β΄) 340
Ἑλένη βασίλισσα τῶν Ἀδιαβηνῶν 323˙ 324˙ μνῆμα της (=Τάφος Χριστοῦ!) 323
Ἑλένη (μητέρα Μ. Κωνσταντίνου) 154˙ 323
Ἑλενόπολις 135
Ἐλευθερία «θεία» 367˙ 371˙ 372
Ἐλευθερόπολις 32˙ 33
Ἐλισαῖος (ὁ προφήτης) 85˙ 119˙ 196˙ 198˙ 399
Ἑλλάς 14˙ 41˙ 71˙ 72˙ 108˙ 111˙ 115˙ 118˙ 137˙ 202˙ 218˙ 289˙ 302˙ 306˙ 307˙ 317˙ 324˙ 338˙ 340˙ 342˙ 345˙ 348˙ 352˙ 360˙ 372˙ 388˙ 412-414˙ Βόρειος Ἑλλάς 345˙ Νότιος Ἑλλάς 349˙ 373
Ἑλλαδικός 74
Ἕλληνες 93˙ 111˙ 114˙ 118˙ 136˙ 162˙ 172˙ 187˙ 204˙ 290˙ 297˙ 305˙ 307˙ 334˙ 335˙ 340˙ 348˙ 388˙ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι 307˙ Ἑλληνίδες 238˙ Ἑλληνικὸ κράτος 318˙ Ἑλληνορρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία 204
Ἑνετία 14
Ἑξαπλᾶ 175
Ἐπικάστη 113˙ 114
Ἐπιφάνιος Κύπρου 17˙ 144˙ 226˙ 231˙ 232˙ 338
Ἑρμόπολις (πηγὴ ἑλληνικῶν παπύρων)

11˙ 12˙ 17˙ 18˙ 115˙ 127˙ 132˙ 134˙ 143˙ 151˙ 213
Ἐρυθρὰ Θάλασσα 12˙ 85
Ἐρύκιος 107˙ 108
Ἐσθονοί 336
Ἔσσεξ τῆς Ἀγγλίας 8˙ 96˙ 222˙ 307˙ 309˙ 337˙ 339˙ 340
Ἐσταυρωμένος 303
Ἐσφιγμένου μονή 311
Εὔα 131˙ 196
Εὐάγριος μοναχός 288˙ Εὐ. πνευματοφόρος 46˙ Εὐ. σχολαστικός 20˙ Εὐ. Ποντικός 13˙ 19˙ 77˙ 78˙ 137˙ 141
Εὐαγγέλιον (τὸ ἀναγνωσματάριον) 87˙ 285
Εὐαγγέλια ἀπόκρυφα· βλ. ἀπόκρυφα.
Εὐαγγέλια τοῦ μοναχισμοῦ 289
Εὐάγγελοι˙ Α΄ 364 - 367˙ Β΄ 367 - 372
Εὐδοξία 135
Εὐεργετινός 35˙ 38˙ 83˙ 185˙ 288˙ 289
Εὐθύμιος Ζυγαβηνός 336
Εὐθύμιος Κωνσταντινουπόλεως 285˙ 286
Εὐθύμιος ὁ ἐν Μαδύτῳ 286
Εὐκρατᾶς· βλ. Ἰωάννης Εὐκρατᾶς
Εὐμορφία - Εὐμορφούλα 334
Εὐνόμιος 156˙ 174
Εὐνούχων μονή 46˙ 47
Εὐριπίδης 107˙ 108
Εὐριπίδης νεώτερος 107˙ 108
Εὐρωπαῖοι 110˙ 186˙ 295
Εὐρώπη 141˙ 187˙ 217˙ 294˙ 306˙ 331˙ 336˙ 437
Εὐσέβιος Ἀλεξανδρείας 269
Εὐσέβιος Καισαρείας 21˙ 154˙ 214
Εὐσέβιος Νικομηδείας 154˙ 214
Εὐστάθιος Θεσσαλονίκης 20˙ 81˙ 97˙ 148˙ 218
Εὐστάθιος Μακρεμβολίτης 138
Εὐστοχία 226˙ 228˙ 229˙ Εὐστόχιον 226
Εὐστρατιάδης Σωφρόνιος 240
Εὐστράτιος μοναχός 380
Εὐφροσύνη (ἀρχαία) 299
Εὐφροσύνη (ἡ Μαρία) 9˙ 438 - 441
Εὐφρόσυνος μάγειρος 285
Ἔφεσος 142˙ 216˙ 244
Ἐφραὶμ Βατοπεδινός 121
Ἐφραὶμ ὁ Σύρος 285˙ 286
Ἐφραίμηδες 362
Ζαμβρί (Ἰαμβρῆς) 313
Ζὰν ντ' Ἄρκ 146
Ζαχαρίας (υἱὸς Βαραχίου) 126
Ζαχαρίας ὁ μικρός (ὁ ἐν Νιτρία καὶ Θηβαΐδι) 7˙ 23˙ 25 - 27˙ 40˙ 41˙ 52˙ 60˙ 68˙ 120˙ 165˙ 176˙ 177˙ 179˙ 202˙ 269
Ζαχαρίας ὁ ἁπλοῦς μοναχὸς τῶν ἡμερῶν μας 321
Ζεύς 107
Ζησόπουλος Θεόφιλος 121
Ζιτομίρ 115˙ 117
Ζωγράφου μονὴ τῶν Βουλγάρων στὸ Ἀθωνικὸ Ἅγιονόρος 311
Ζῴδια 210
Ζωϊτάκης Γεώργιος 202˙ 342
Ζωσιμᾶς 92˙ 93˙ 285
Ἠλίας ὁ προφήτης 87˙ 111˙ 119˙ 120˙ 122˙ 126˙ 128˙ 181˙ 196 - 198˙ 399
Ἠλίας ἀββᾶς 7˙ 23˙ 31˙ 99 - 101
Ἠλίας πρεσβύτερος 288
Ἡλιόδωρος Ἐμεσηνός 138
Ἥλιος (ὁ ἀστήρ) 210
Ἥλιος - Saturnus 159
Η.Π.Α. (U.S.A.) 212˙ 294˙ 321˙ 374
Ἤπειρος 216
Ἡράκλειος αὐτοκράτωρ 185˙ 296
Ἡρόδοτος 107 - 109˙ 210˙ 403
Ἡρῴδης Β΄ 244
Ἠσαΐας ὁ προφήτης 295˙ 415
Ἠσαΐας ὁ ἀναχωρητής 285˙ 288˙ 291
Ἠσαΐας ὁ ἀσκητής 292
Ἠσαΐας ὁ μονοφυσίτης 288
Ἡσύχιος Ἱεροσολυμίτης 183˙ 184
Ἡσύχιος ὁ πρεσβύτερος 288
Θάλασσα τῆς Τιβεριάδος 59˙ 85˙ 93˙ Θάλασσα Νεκρά 82˙ Θάλασσα Μεσόγειος 163˙ 183˙ 187˙ 313
Θαλάσσιος ὁ Λίβυς 13˙ 138˙ 139˙ 288
Θάσος 377
Θέκλα (μάρτυς τοῦ Δ΄ αἰῶνος) 240
Θέκλα (ἡ μυθιστορηματική) 238 - 240
Θεόγνωστος ὅσιος 288
Θεοδόσιος Α΄ (αὐτοκράτωρ) 155˙ 158
Θεοδόσιος Β΄ 135˙ 143
Θεοδόσιος κοινοβιάρχης 285
Θεοδώρα ὁσία 285˙ 286
Θεοδώρητος 209˙ 286 (Φιλόθεος ἱστορία)
Θεόδωρος (συνοδοιπόρος τοῦ «Μ. Ἀντωνίου») 83˙ 84
Θεόδωρος (μοναχὸς στὸν Βίον Παχωμίου καὶ Θεοδώρου) 13

Θεόδωρος Στουδίτης 8˙ 13˙ 20˙ 139˙ 207˙ 216˙ 243 - 276˙ 286˙ 287˙ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου μαμά 246˙ 268
Θεόδωρος Βαλσαμῶν 159˙ 160˙ 333
Θεόδωρος Ἐδέσσης 288
Θεόδωρος Πρόδρομος 138
Θεόκλητος Διονυσιάτης 303 - 305
Θεόκριτος 107˙ 108
Θεόληπτος Φιλαδελφείας 288
θεολόγοι 276
Θεοτόκος 15˙ 92˙ 103˙ 104˙ 326˙ 396˙ 413˙ 436˙ Θεομήτωρ 109 - 111˙ 205˙ Θ. Εὐεργέτις 284˙ Ὑπεραγία Θεοτόκος 414˙ Κυρία Θεοτόκος 348˙ 396
Θεούπολις 94˙ 95
Θεοφάνεια 158
Θεοφάνης μοναχός 288
Θεόφιλος μοναχός (αὐτοηγούμενος) 8˙ 299˙ 321˙ 322
Θεοφόρος Ἰγνάτιος· βλ. Ἰγνάτιος
Θεσσαλονικεῖς 178
Θεσσαλονίκη 12˙ 13˙ 43˙ 44˙ 62˙ 63˙ 81˙ 145˙ 160˙ 189˙ 216˙ 218˙ 244˙ 278˙ 294˙ 308˙ 317 - 321˙ 325˙ 326˙ 363˙ 366˙ 371˙ 374˙ 401˙ 406˙ 407˙ 412
Θηβαῖς 25 - 27˙ 53˙ 60˙ 68˙ 81˙ 110˙ 120˙ 135˙ 149˙ 165˙ 200˙ 205˙ 210˙ 211˙ 269˙ 283˙ 405
Θιβέτ 41˙ 146
Θουκυδίδης 329˙ 338˙ 369
Θρᾷκες 403
Θωμᾶ ἀποστόλου Περίοδοι (ἀπόκρυφον) 286
Θωμᾶδες (Ἀθωνικὴ συνοδία) 379
Ἴακχος 113
Ἰακώβ 196˙ 313
Ἰάκωβοι (δύο) 230
Ἰάκωβος (Ζεβεδαίου) 87˙ 122
Ἰάκωβος (Ζαμβρί) (γραμματικὸ δεῖγμα) 313
Ἰαμβρῆς 312˙ 313
Ἰαμινί 313
Ἰάμνεια 250
Ἰαννῆς (Ἰαμινί) 312˙ 313
Ἰβήρων μονή 185˙ 195˙ 197˙ 313˙ 387
Ἰγνάτιος Θεοφόρος 199
Ἰγνάτιος Κωνσταντινουπόλεως 200˙ 216˙ 245
Ἰγνάτιος Ξανθόπουλος 288
Ἰδουμαῖος 225
Ἱεράπετρα 296
Ἱεράπολις 296
Ἰερεμίας 119˙ 120
Ἱερισσός 298
Ἱεροκαισάρεια 172˙ 297˙ 323
Ἱεροσόλυμα 92˙ 99 - 101˙ 173˙ 230˙ 241˙ 302˙ 322 - 324
Ἱερουσαλήμ 47˙ 182˙ 201˙ 295˙ 296˙ 323
Ἱερώνυμος 8˙ 13˙ 127˙ 136 - 138˙ 144˙ 160˙ 203˙ 207˙ 220 - 233˙ 286˙ 313
Ἰεχωβά 376
Ἰησοῦται 237
Ἰησοῦς τοῦ Ναυή 85˙ 196˙ 198
Ἰησοῦς Χριστός· βλ. Χριστός.
Ἰκόνιον 157˙ 158˙ 204˙ 205˙ 311
Ἱλαρίων 285˙ 286
Ἰλλυριός 223
Ἰμαλάια 126
Ἰνδία 70˙ 138˙ 183˙ 289˙ Ἰνδία Δυτική 111
Ἰνδιάνοι 186˙ 310
Ἰνδοί 13˙ 81˙ 108˙ 125˙ 186˙ 189
Ἰνδὸς ποταμός 289
Ἰνδουϊσταί 190˙ 194
Ἴνκας (οἱ) 305˙ 310
Ἰοβιανός 154˙ 155
Ἰοκάστη 112˙ 113
Ἰόνιον πέλαγος 111˙ 187˙ 242
Ἰορδάνης ποταμός 46˙ 47˙ 63˙ 64˙ 66˙ 69˙ 72˙ 73˙ 85˙ 92˙ 93˙ 97˙ 99˙ 100˙ 324
Ἰορδάνης (ὁ λέων) 7˙ 23˙ 70˙ 71˙ 284
Ἰορδανία 173˙ 323˙ 324
Ἰορδανοί 323
Ἰουδαία 323˙ 324
ἰουδαΐζοντες
Ἰούδας (ὁ ἀπόστολος) 248
Ἰούδας (ὁ προδότης) 30
Ἰοῦδαι (οἱ προδότες) 325
Ἰουδαῖοι 21˙ 155˙ 156˙ 175˙ 229˙ 244˙ 323
Ἰουλία 224
Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης 154˙ 155˙ 157˙ 158˙ 174˙ 175
Ἰουστινιανὸς Α΄ 296
Ἰουστινιανὸς Β΄ ὁ Ῥινότμητος 144˙ 217
Ἰουστῖνος 190
Ἱπποκράτης 20
Ἱππόλυτος 162˙ 338
Ἶρις ποταμός 158
Ἰσαὰκ ὁ πατριάρχης 196˙ 197

Ἰσαὰκ ὁ Σύρος 285
Ἴσις 109˙ 205
Ἰσιδώρα ἡ σαλή 7˙ 23˙ 53
Ἰσίδωρος πρεσβύτερος Σκήτεως 27˙ 28
Ἱσπανός 155
Ἰσραήλ 85˙ 118˙ 123˙ 128˙ 197˙ 203˙ 244˙ 295˙ 421
Ἰσραηλινοί 324
Ἰσραηλίτης 197
Ἰταλία 312˙ Νότιος Ἰταλία 289
Ἰταλιωτικὴ Ἑλλάς 108
Ἰταλοί 348
Ἰώ (ἡ Ἰώ˙ πρόπολος ὀργίων) 113
Ἰωακὶμ Μπαλάσης 377˙ 378˙ 387
Ἰωάννης βαπτιστής ἢ πρόδρομος 119˙ 120˙ 126˙ 396 (πρόδρομος)
Ἰωάννης εὐαγγελιστής 32˙ 87˙ 122˙ 129˙ 131˙ 140˙ 196˙ 276˙ 286˙ 329
Ἰωάννης ὁ ἐλεήμων (πατριάρχης Ἀλεξανδρείας) 48˙ 285˙ 324
Ἰωάννης Εὐκρατᾶς 13˙ 19˙ 20˙ 30˙ 33˙ 47˙ 65˙ 73˙ 75˙ 77˙ 82˙ 86˙ 88-91˙ 95-101˙ 136˙ 234˙ 236˙ 238˙ 288
Ἰωάννης Ζωναρᾶς 81˙ 82˙ 333
Ἰωάννης Ἱεροσολυμίτης 13˙ 138˙ 286
Ἰωάννης Καρπάθιος 288
Ἰωάννης Καυσοκαλυβίτης 286
Ἰωάννης ἀββᾶς ὁ Κίλιξ 77˙ 78
Ἰωάννης ἀββᾶς ὁ Κολοβός 76˙ 77
Ἰωάνης Μαλάλας 20
Ἰωάννης Μανσοὺρ ὁ Δαμασκηνός 140˙ 185˙ 236˙ 237˙ 239˙ 240˙ 288
Ἰωάννης μοναχὸς (σύγχρονος τοῦ Ἱερωνύμου) ποὺ χειροτονήθηκε πρεσβύτερος μὲ τὸν ὅρον ὅτι δὲν θὰ ἱερουργήσῃ ποτέ 233
Ἰωάννης ὁ Νηστευτής 269˙ 273
Ἰωάννης ἢ παναχωρητής, ὁ τῶν παπύρων τῆς Ἑρμοπόλεως 8˙ 11˙ 12˙ 18˙ 105˙ 127˙ 132˙ 151-153˙ 213
Ἰωάννης τοῦ Παύλου (PG 65˙ 240bc) 20
Ἰωάννης Σιναΐτης ὁ τῆς Κλίμακος 13˙ 18˙ 20˙ 30˙ 136˙ 183˙ 184˙ 286˙ 291-293
Ἰωάννης Τσιμισκῆς 116˙ 297
Ἰωάννης Χρυσόστομος 16-18˙ 32˙ 131˙ 133˙ 135˙ 136˙ 155˙ 157˙ 174˙ 188˙ 198˙ 199˙ 218˙ 231˙ 236˙ 237˙ 261˙ 282˙ 420
Ἰωάννης (ἀορίστως ἀναφερόμενος ὡς εἰσηγητὴς τῶν μνημοσύνων) 236˙ 238
Ἰωάννης (ἄλλος ἀορίστως ἀναφερόμενος) 375
Ἰωάννης (ὁ μετὰ τοῦ Συμεὼν τοῦ σαλοῦ *ἀναγεννηθεὶς* μὲ τὴν κουρά) 241
Ἰωάννης (ὁ δῆθεν προφητεύων) 44˙ 45
Ἰωαννίκιος *ὁ μέγας* 285˙ 286
Ἰωαννίκιος Καρτάνος 198
Ἰωάσαφ (=ὁ Βούδδας) 13˙ 30˙ 138˙ 185
Ἰώβ 92
Ἰωνᾶς ὁ προφήτης τῆς Π. Διαθήκης 120
Ἰώσηπος (ὁ Ἰουδαῖος ἱστορικός) 323
Ἰώσηπος (γραμματικὸ δεῖγμα) 313
Ἰωσὴφ (ὁ πατριάρχης τῶν φυλῶν Ἐφραΐμ καὶ Μανασσή, ὁ πάγκαλος καὶ ἁγνότατος ἄρχων τῆς Αἰγύπτου) 196
Ἰωσὴφ (ὁ κατ' ἄνθρωπον θετὸς πατέρας τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ) 159˙ 198
Ἰωσὴφ ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης 244
Ἰωσὴφ ὁ Πηλουσιώτης 41˙ 42
Ἰωσὴφ (γραμματικὸ δεῖγμα) 313
Ἰωσηφίνα (ἡ γυναίκα τοῦ Ναπολέοντος Βοναπάρτου) 353
Καάθ (δῆμος τῆς φυλῆς Λευΐ) 296
Κάδμος 114
Καζαμίας 211
Καϊάφας 120˙ 414
Καῖσαρ Αὔγουστος 108˙ 159
Καισάρια (τῆς Καππαδοκίας) 135˙ 161˙ 168˙ 171˙ 220˙ 248˙ 264
Καισάριος Ναζιανζηνός (ἀδερφὸς τοῦ Γρηγορίου) 154-174
Καισάριος Δαπόντες 378
Καισάριος (=Κ.Σ.) 378
Καλαμών 72-74
Καλιάγρα 385
Καλλιβούρτσης Νικόλαος· βλ. Νικόδημος Ἁγιορείτης
Κάλλιστος Καταφυγιώτης 288
Κάλλιστος Ξανθόπουλος 288
Κάλλιστος Τηλικούδης 288
Καντακουζηνοί 142˙ 185˙ 216˙ 295
Καντιώτης Αὐγουστῖνος 251
Κανὼν τῆς Βίβλου 285
Καππαδόκες 8˙ 105˙ 135˙ 175
Καππαδοκία 161˙ 220
Καραϊβική 331
Καρακάλου μονή 311
Καρατάσου στρατόπεδο ἱππικοῦ 407
Καρατάσου ὁπλαρχηγοῦ ἀνδριάς 421˙ 425

Καρθαγένης σύνοδος 333
Καρίων ἀββᾶς (ὁ πατέρας τοῦ μικροῦ Ζαχαρίου) 25˙ 26˙ 32
Καρνὲς (τοῦ Ἁγίου Ὄρους) 359˙ 377 - 379˙ 381˙ 387˙ 435
Καρχηδών 71
Κασσιανὸς Ῥωμαῖος 285˙ 288
Κασταλία Πηγή 113
Καστέλλιον 98
Κάστη 113
Καστηάνειρα 113˙ 114
Καστοριά 363˙ 365
Καστοριανός 365
Κάστρο τῆς Ὀρθοδοξίας 310
Κάστωρ 114
Κατουνάκια 379
Καυσοκαλύβια 343
Κάφρος 215
Κέρκυρα 302
Κιλικία 87˙ 88
Κίνα 186˙ 274˙ 403
Κινέζοι 261˙ 403
Κίτρινοι 108
Κλαζομεναί 290
Κλαζομένιοι 290
Κλάρα (ἡ ἀγαπητικιὰ τοῦ Φραγκίσκου τῆς Ἀσσίζης) 303˙ 384
Κλήμης Ἀγκύρας 285
Κλήμης Ἀλεξανδρεύς 21˙ 52˙ 176
Κλωνάριον 380
Κοζάνη 43˙ 44
Κολόμβος 186
Κολοσσαῖον 230
Κοράνιο 140˙ 142˙ 143˙ 145˙ 189˙ 203˙ 205˙ 211
Κόντογλου Φ. 332
Κορίνθιοι 59˙ 129
Κοσμᾶς καὶ Δαμιανός 347
Κοσμᾶς Αἰτωλός 60˙ 149
Κοσμᾶς Ἰνδικοπλεύστης 209
Κουτλεμάνης Παυσανίας 306
Κούβα 374
Κουτλουμουσιανὸ ἐπίνειο 435
Κουτλουμουσίου μονή 284˙ 326˙ 359
Κοψίδες 15
Κρήτη 187˙ 242˙ 306
Κρητικός 301
Κρόνιος ἀββᾶς 32˙ 41˙ 42
Κυβέλη 109 - 111˙ 204˙ 205˙ 403
Κύβελον 110
Κυβήβη 109
Κυθέρεια - Κυθήρη 109
Κύπριοι 141
Κύπρις 109
Κύπρος 13˙ 14˙ 231˙ 232˙ 241
Κυρὰ Παναγιὰ νησίδα τῶν Βορείων Σποράδων 318
Κυρήνη 71
Κύριλλος Ἀλεξανδρείας 21˙ 135˙ 171˙ 173
Κύριος 5˙ 33 - 35˙ 64 - 67˙ 73˙ 74˙ 75˙ 87˙ 88˙ 90˙ 94˙ 97 ˙98˙ 101˙ 114˙ 118˙ 119˙ 124˙ 128˙ 129˙ 132˙ 147˙ 152˙ 175˙ 169˙ 176 - 178˙ 181 (Κύριος Ἰησοῦς Χριστός)˙ 182˙ 199˙ 201˙ 206˙ 212˙ 213˙ 221˙ 227˙ 230˙ 232˙ 238˙ 239˙ 244˙ 249˙ 250˙ 252˙ 254˙ 256˙ 258˙ 259˙ 261˙ 272˙ 276˙ 278˙ 279˙ 283˙ 290˙ 291 - 293˙ 295˙ 296˙ 303˙ 304 ˙315˙ 320˙ 356˙ 362˙ 395˙ 397˙ 398˙ 415
Κωνσταντῖνος ὁ μέγας 115˙ 128˙ 149˙ 154˙ 214˙ 323
Κωνσταντῖνος Μανασῆς 138
Κωνσταντῖνος Μονομάχος 116
Κωνσταντῖνος ὁ ἀλ Ῥούμι (= ὁ Ῥωμιός)˙ Τζαλαλὲντ ἢ Ντῖν (= Ντῖνος) 142˙ 204˙ 205˙ 283˙ 311
Κωνσταντῖνοι δύο (Γλύξμπουργκ + Κόλιας) 345
Κωνσταντῖνος Γλύξμπουργκ 202˙ 342
Κωνσταντῖνος Κόλιας 202˙ 242
Κωνσταντῖνος Σιαμάκης 378˙ 441
Κωνσταντῖνος Ῥ. 363˙ 372 - 376
Κωνσταντινούπολις 89˙ 90˙ 102 - 104˙ 116˙ 139˙ 140˙ 142˙ 144˙ 145˙ 156 - 158˙ 160˙ 170 ˙171˙ 180˙ 185˙ 216˙ 218˙ 225˙ 231˙ 232˙ 236˙ 243 - 246˙ 250˙ 262˙ 269˙ 284˙ 287
Κωνστάντιος 154˙ 155˙ 175˙ 214
Κώνστας 214
Κωρή 244
Λαζαρισταί 189
Λάζαρος (ὁ φίλος τοῦ Χριστοῦ) 329
Λάζαρος (ὁ φτωχὸς τῆς παραβολῆ˙ Λκ 84) 238˙ 239
Λάζαρος Σπυρόπουλος (Ἀβράμιος) 345˙ 347
Λάιος 112
Λαΐτη 229˙ 232

Λαλιταβιστάρα 13˙ 138
Λάπωνες 336
Λατῖνος 144
Λαύρα (μονὴ τοῦ Ἄθω) 179˙ 297˙ 311˙ 415 (Μεγίστη Λαύρα)˙ 429 (Μ.Λ.)
Λαυριῶται 430
Λαυσαϊκόν 12˙ 15 (-ά)˙ 30˙ 32
Λαῦσος 12˙ 135˙ 238˙ 239
Λειμωνάριον, -α 15˙ 30
Λεμεσός 241
Λένιν 97
Λεόντιος ὅσιος 243
Λεόντιος Ἰεροσολυμίτης 161
Λεόντιος Νεαπόλεως (=Λεμεσοῦ) 13˙ 137˙ 241˙ 242
Λερναία Ὕδρα 287
Λευΐ 296
Λευκὸς Πύργος Θεσσαλονίκης 423˙ 424
Λήλιος (Lelius) 187
Λῆμνος 377
Λίβανος (=Φοινίκη) 71
Λιθίνη Πορεία 240
Λικίνιος 149˙ 154
Λιλιπούτιοι 422˙ 424
Λογγῖνος Ἑκατόνταρχος 286
Λόγγος Λέσβιος 138
Λονδῖνον 306˙ 346˙ 412-414˙ Λόνδραι 413
Λονδρέζες 414
Λόρδος Βύρων 307
Λουδοβῖκοι 44
Λούθηρος 242˙ 281
Λουκᾶς εὐαγγελιστής 152˙ 181
Λουκᾶς ὁ ἐν Ἑλλάδι 285
Λουκᾶς ὁ νέος 285
Λουκᾶς ὅσιος 285
Λουκᾶς Χρυσοβέργης 145
Λουκιανός 20˙ 81˙ 107˙ 108˙ 112˙ 113˙ 380
Λουκιανὸς ὁ μάρτυς 54
Λυκία 47
Λύκιος 47
Λύκος ποταμός 83˙ 84
Λῶρενς τῆς Ἀραβίας 307
Μᾶ (=Μαμά) 15˙ 109
Μαγδαληνή 43
Μαγδάλω 44
Μαζαρέν 44
Μαζουρώθ 210
Μαῖα 109
Μακάριος ἀββᾶς 100˙ 239
Μακάριος Αἰγύπτιος 13˙ 137˙ 286
Μακάριος Ἀλεξανδρέυς 13˙ 137˙ 286
Μακάριος Ἰεροσολύμων 101
Μακάριος Νοταρᾶς 14˙ 30˙ 142˙ 288
Μακεδών 378
Μακεδονία 390
Μακράκης Ἀπόστολος 137
Μακρόνησος 403
Μαμά 109-111˙ 204
Μαντόνα 348
Μαξιμίλλα 224
Μάξιμος Καψοκαλύβης 288
Μάξιμος ὁμολογητής 13˙ 18˙ 138-140˙ 183˙ 184˙ 216˙ 217˙ 245˙ 285˙ 288
Μάο 261˙ 403
Μαργαρίτα 334
Μαρία (ἡ μητέρα τοῦ Χριστοῦ) 159
Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἡ Μοναστηριώτισσα) 8˙ 299˙ 325-330
Μαρία Ταχιάου 151˙ 330
Μαρία (=ἡ Εὐφροσύνη) 440˙ 441
Μαρία ἡ πόρνη 23˙ 87-89
Μαρία ἡ παιδοκτόνος 7˙ 23˙ 89-91
Μαρία ἡ Αἰγυπτία πόρνη 7˙ 13˙ 23˙ 47˙ 72˙ 91-94˙ 101˙ 138
Μαρία (ὑποθετικὸ δεῖγμα) 224
Μαρία δεύτερη (ὑποθετικὸ δεῖγμα) 224
Μαριάμ 357
Μαρίνα ἁγία 375
Μαρκέλλα 222˙ 224˙ 225
Μάρκελλος 285
Μαρκιανὸς αὐτοκράτωρ 143
Μαρκιανὸς ἅγιος 285˙ 286
Μάρκος ὁ εὐαγγελιστής 221
Μάρκος Αὐρήλιος 113
Μάρκος ἀββᾶς 285
Μάρκος ἀσκητής 288
Μάρκος ἐρημίτης 183˙ 184
Μάρξ 136
Μαρτιανὸς ὅσιος 286
Μασσαλία 172˙ 323
Ματζικέρτ 289
Ματθαῖος Βλάσταρις 333
Ματθόπουλος Εὐσέβιος 137
Μεγάλη θεά 108˙ 109
Μεδιόλανον 128
Μεθόδιος Πατάρων 18˙ 136
Μελάμπους 112
Μελάνη Ῥωμαία 285

Μελέαγρος 107˙ 108
Μελένικον 421
Μελίτων Σάρδεων 199˙ 218
Μένιος 334
Μεραρί (δῆμος φυλῆς Λευΐ) 296
Μεσόγειος Θάλασσα 163˙ 183˙ 313˙ Ἀνατολικὴ Μεσόγειος 187
Μεταξᾶς Ἰωάννης 306
Μηδεσικάστη 113˙ 114
Μηνᾶς μάρτυς 286
Μηνᾶς διάκονος ἐπαναχειροτονηθείς 94˙ 95
Μήτηρ (Μητέρα θεῶν) 15˙ 109˙ 111˙ 112˙ Μεγάλη Μήτηρ 109˙ Μήτηρ θεῶν 108˙ 109˙ Μήτηρ Πάντων 109
Μήτηρ Χριστοῦ 17
Μικρασιατικαὶ ἀποικίαι 108
Μίλητος 123
Μισισσιπής 61
Μισνά 135
Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος 353
Μιχαὴλ Γλυκᾶς 239˙ 240
Μιχαΐας ὁ προφήτης 107
Μογγόλοι 282˙ 336˙ 337
Μολόχ 111˙ 227
Μοναστήρι 18˙ 325
Μοναστηριώτισσα 325
Μοναχικὸς προτεσταντισμός 240 - 243
Μόναχον (München) 18
Μονὴ ἱερά 321
Μοντανός 224
Μορμόνοι 312
Μορφούλα (δεῖγμα γλωσσικό) 334
Μόσχα 96
Μουσαῖος 138
Μουσάριον 380
μουσουλμάνοι 289˙ 290
Μπάλφουρ Δ. 96˙ 305˙ 306 - 308˙ 312˙ 340
Μπαχάμες 371
μπήτλς 305
Μπὶν Λάντεν 359
Μπράουνινγκ 193
Μύρτιον 380
Μυστρᾶς 216
Μωάμεθ 281˙ 282
μωαμεθανικὸς μοναχισμός 105˙ 203 - 204
μωαμεθανισμός 114˙ 147
μωαμεθανοί 180˙ 185˙ 186˙ 188 - 190˙ 194˙ 290˙ 295
Μωϋσῆς 20˙ 38˙ 87˙ 92˙ 120˙ 122˙ 135˙ 141˙ 162˙ 164˙ 169˙ 170˙ 196 - 198˙ 201˙ 244˙ 312˙ 375˙ Μωϋσῆς δεύτερος 161˙ Μωϋσῆς νέος 250
Μωϋσῆς ἀββᾶς 38˙ 40
Μωϋσῆς Βαρ Κηφᾶ 377
Ναζαρέτ 159
Νακκιβά 88
Νάξιος 302˙ 332
Ναπολέων Βοναπάρτης 57˙ 96˙ 363
Νάρκισσος -οι 73˙ 74
Νατάσσα 318
Ναυσικᾶ 334
Νεάπολις 289
Νέα Ῥόδα 360˙ 377
Νέα Ὑόρκη 355
Νεῖλος 48˙ 49˙ 52˙ 61˙ 63˙ 285˙ 288
Νεκρὰ Θάλασσα 82
Νεκτάριος Κεφαλᾶς 137˙ 355˙ 390 - 392
νεοπλατωνική 249˙ νεοπλατωνισμός 282
Νεόφυτος ἔγκλειστος 13˙ 141˙ Νεοφύτου μονή 13
Νέστος 72
Νίκαια 134
Νικήτας Εὐγενιανός 138
Νικήτας Στηθᾶτος 13˙ 21˙ 141˙ 276˙ 287˙ 288
Νικηφόρος πρεσβύτερος Κωνσταντινουπόλεως 13˙ 102
Νικηφόρος μάρτυς 286
Νικηφόρος μονάζων 288
Νικηφόρος Φωκᾶς 287˙ 296˙ 297
Νικόδημος ὁ καλὸς φαρισαῖος 428
Νικόδημος Καλλιβούρτσης ἢ Ἁγιορείτης 8˙ 14˙ 30˙ 142˙ 160˙ 288˙ 299˙ 302˙ 303˙ 332 - 336
Νικόλαος ἅγιος 286
Νικόλαος ἀββᾶς 46˙ 47
Νικόλαος Α΄ Ῥώμης 144˙ 217˙ 225˙ 233
Νικόλαος τσάρος (ὁ τελευταῖος) 44
Νίκων ὁ μέγας 242˙ 243
Νιτρία 27˙ 60˙ 68˙ 82 - 84˙ 110˙ 120˙ 149˙ 165˙ 176˙ 205˙ 210˙ 211˙ 269˙ 283
Νοστράδαμος 211
Νοτιοαμερικανοί 305
Ντίλβιν (Dilvin) 9˙ 299˙ 412 - 414
Ντοστογιέφσκι 287
Νύσσα 170
Νῶε 196

Ξενοφῶν Ἀθηναῖος 311
Ξενοφῶν Ἐφέσιος 138
Ὀδολλάμ 126
Ὀδυσσεύς 334
Ὀζά 421
Ὀθωμανικὸ δίκαιο 311
Ὀθωμανικὸ κράτος 287˙ 289˙ 324˙ Ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία 185
Ὀθωμανοί 204
Ὀθωμανὸς Τοῦρκος σουλτάνος 136
Ὄθων 148
Οἰδίπους 112
Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι 48
Ὄλδα 17
Ὀλυμπιὰς 158˙ 170˙ 171˙ Ὀλύμπιον 158
Ὄλυμπος 377
Ὄλυμπος Προύσης 142˙ 216˙ 296
Ὁμηρικὰ Ἔπη 136˙ 210
«Ὁμηρικοὶ Ὕμνοι» 107
Ὅμηρος 71˙ 85˙ 107˙ 108˙ 111-114˙ 132˙ 133˙ 162˙ 269˙ 297˙ 366˙ 376˙ 429
Ὀππιανός 162
Ὁράτιος 221
Ὀρέστης 334
Ὀρθόδοξα 175˙ 191˙ 194
Ὀρθόδοξα δόγματα 302
Ὀρθόδοξη ἐκκλησία 301˙ 302
Ὀρθοδοξία 187˙ 188˙ 311˙ 334
Ὄρος 378˙ 396˙ 399˙ 408
Ὄρος ἅγιο 108
Ὄρος τοῦ θεοῦ 296˙ Ὄρος τοῦ Κυρίου 296
Οὐάλης βλ. Βάλης
Οὐάρρος μάρτυς 286
Οὐγγροβλάχοι 116˙ 117
Οὖγγροι 336˙ 337˙ 403
Οὐνῖτες 111˙ 180˙ 185˙ 187
Οὐρανούπολις 297-401
Οὐρσῖνος 224
Παγγαῖο 377
Παγκόσμιο Συμβούλιο τῶν Ἐκκλησιῶν 311
Παῖσιοι 28
Παῖσιος Ἐξνεπίδης 76˙ 96˙ 138˙ 151˙ 200˙ 219˙ 237˙ 276˙ 283˙ 308˙ 331˙ 345˙ 349˙ 362
Πακιστάν 111˙ 185˙ 289
Πακιστανά 186
Πακιστανοί 289
Παλαιστίνη 12˙ 71˙ 94˙ 101˙ 110˙ 137˙ 159˙ 205˙ 216˙ 225˙ 289˙ 403
Παλαιοημερολογῖτες 188˙ 189˙ 312
Παλαιολόγοι 142˙ 185˙ 295
Παλατινὴ Ἀνθολογία 14˙ 113
Παλλάδιος ἀββᾶς 12˙ 14˙ 19˙ 20˙ 28˙ 30˙ 45˙ 46˙ 89˙ 90˙ 135˙ 238˙ 239˙ 285
πάπας Ῥώμης 243
Παμμήτειρα 109
Παναγία 14˙ 15˙ 76˙ 92˙ 118˙ 145˙ 146˙ 150˙ 191˙ 192˙ 204˙ 214˙ 220˙ 286˙ 287˙ 298˙ 304˙ 305˙ 317˙ 322˙ 326˙ 327˙ 348˙ 355˙ 374˙ 375˙ 383˙ 390˙ 396˙ 400˙ 404˙ 407˙ 413˙ 435˙ 436˙ Παναγίες 205˙ Παναγία ἡ Ἀθωνίτισσα 305˙ 306˙ Παναγία ἀποθηκάρισσα *(Δοχειάρισσα)* 317˙ Παναγία Εὐεργέτις 140˙ 180˙ Παναγία ἡ Θεοτόκος 165˙ Παναγία ἡ Μαγείρισσα 317˙ Παναγία ἡ Πορταῖτισσα (Θυρωρός) 317˙ Παναγία ἡ Φουρνάρισσα 317˙ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Παναγίας 321˙ Περιβόλι τῆς Παναγίας 384˙ 401˙ 435
Παναγιωτούλα 380
«Πανάγιος Τάφος» (μοναστήρι στὰ Ἱεροσόλυμα) 8˙ 299˙ 322-325
Πανούφριος 286
Παντελεήμονος μονή 311
Παπαδόπουλος Γεώργιος 202˙ 342
Παπακώστας Σεραφίμ 137
πάπας (=χαλίφης) Ῥώμης 47˙ 48˙ 150˙ 185˙ 216˙ 220˙ 224˙ 225˙ 235˙ 245˙ 249˙ 289˙ 351
παπικοί 180˙ 187˙ 189˙ 190˙ 194˙ 245˙ 301˙ παπικὸς λατινισμός 249
παπίσκος 261
Παράκλητος 349
Παρακμάσιος Τζαναμπετίδης 8˙ 299˙ 326-330˙ 357-359
Παρίσιοι (-ίων) - Παρίσι 222˙ 323˙ 337˙ 340
Πάσχος Π.Β. 13
Πατουῶις 132˙ 152
Πάτρα 302
Πάτροκλος 107
Παττακὸς Στυλιανός 202˙ 342
Παῦλα 8˙ 13˙ 127˙ 137˙ 138˙ 207˙ 220-233˙ 313
Παυλῖνα 226˙ 228
Παῦλος ἀπόστολος 58˙ 59˙ 72˙ 74˙ 85˙ 87˙ 122˙ 124-127˙ 129˙ 137˙ 151˙ 163 ˙166-169˙ 174˙ 176-179˙ 182˙ 196˙ 199˙ 201˙

202˙ 211˙ 224˙ 231˙ 232˙ 235˙ 244˙ 255˙ 260˙ 273 - 275˙ 277˙ 279˙ 281˙ 285˙ 304˙ 305˙ 312˙ 313˙ 338˙ 350˙ 351˙ 369˙ 398˙ 406˙ 421˙ 422˙ 425˙ 428
Παῦλος ἀββᾶς 72˙ 73
Παῦλος ὁ ἁπλοῦς 286
Παῦλος ὁ Ἑλλαδικός 74
Παῦλος ὁ Εὐεργετινός 8˙ 13˙ 30˙ 85˙ 140˙ 142˙ 180˙ 207 ˙ 284 - 287
Παῦλος ὁ Θηβαῖος 286
Παυσανίας 5˙ 6˙ 107˙ 108˙ 323
Πάφος 13
Παχωμαῖοι 415
Παχώμιος 13˙ 137˙ 286
Πελαγία ἁγία 286
Πελαγία (συμμονάστρια - συνείσακτος τοῦ ἐν Ἀττικῇ Ἀβραμίου) 345˙ 346˙ 350˙ 352˙ 353
Πελασγικὸς Ζεύς (Ἰλιάδος Π 233) 107
Πελοποννήσιοι (οἱ ἀγαθοὶ μοναχοὶ ποὺ μὲ φιλοξένησαν, ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ πῆγα στὸ Ἅγιονόρος τὸ 1960 σὲ ἡλικία 19 ἐτῶν) 377
Πενθέκτη Σύνοδος 48˙ 131˙ 139˙ 140˙ 160˙ 217˙ 329˙ 333
Πεντηκοστιανοί 179
Περικλῆς (γλωσσικὸ δεῖγμα) 334
Πέρσαι 195
Περσία 185
Πέτρος ἀπόστολος 87˙ 122˙ 141˙ 224˙ 286
Πέτρος Ἀλεξανδρείας 286
Πέτρος Σεβαστείας 135˙ 140˙ 154 - 174
Πέτρος Δαμασκηνός 288
Πέτρος ἀββᾶς 97
Πέτρος πρεσβύτερος 233˙ 234
Πηδάλιον 160˙ 333˙ 335
Πικτάβιον (= Πουατιέ) 155
Πιλάτος 244
Πίνδαρος 107
Πίνδος 297
Πιρκὲ ἀβώθ 136
Πιτηρούμ ὁ «μέγας» 54 - 57˙ 133
Πλάτων ὁ Ἀθηναῖος 107˙ 108˙ 141˙ 162˙ 172 - 174˙ 190˙ 236˙ 388˙ 441
Πλάτων Στουδίτης 243 - 245
Πλούταρχος Ἀθηναῖος 136˙ 162˙ 174
Πλούταρχος Χαιρωνεύς 81˙ 107˙ 108˙ 162˙ 174
Πνεῦμα (ἅγιον) 93
Ποιμὴν ἀββᾶς 7˙ 23˙ 31˙ 98˙ 99
Ποινολόγιον μοναχῶν (τοῦ Θεοδώρου Στουδίτου) 251 - 272
Πολέμων Ἀντώνιος 160˙ 161˙ 174
Πόλις (= Κωνσταντινούπολις) 103
Πολυδεύκης 114
Πολύκαρπος 199
Πολυκάστη 113˙ 114
Πολυχρόνιος ἀββᾶς 97
Πόντος 158
Πόρτο Λάγο 123˙ 319
Πορφυρία (ἀδερφὴ Πορφυρίου) 349
Πορφύριος 8˙ 138˙ 200˙ 299˙ 308˙ 337˙ 343 - 345˙ 348˙ 349˙ 356˙ Πορφύριοι 362
Πορφυρίτης 54˙ 55
Ποτλῆς 160˙ 333
Πουατιέ 155
Πρίσκιλλα 224
Πρόδρομος· βλ. Ἰωάννης βαπτιστής
Προμηθεύς 436
Προτεστάντες 189˙ 191˙ 241
Προῦσα 142˙ 216˙ 218˙ 296˙ 324
Πύρρος 163
πῶχιν 152
Ῥαϊθώ 94˙ 95˙ 286
Ῥάλλης 160˙ 333
Ῥασποῦτιν· βλ. Γρηγόριος Ῥασποῦτιν
Ῥασπουτινοκαιροί 406
Ῥασοπουτινόχρονοι 406
Ῥασπουτινόρρωσοι 97
Ῥέα 109˙ 111
Ῥῆσος 108
Ῥισελιέ 44
Ῥοβοάμ 244
Ῥόδα Νέα 377
Ῥουβά 98
Ῥουμανία 146˙ 316˙ 317
Ῥουμανικὴ Σκήτη 311
Ῥουμάνοι 307˙ 317˙ 340
Ῥουφῖνα 226˙ 227
Ῥουφῖνος 222˙ 225
Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία 42˙ 149˙ 155˙ 159
Ῥωμαϊκὸ κράτος 154
Ῥωμαῖος, -οι 43˙ 114˙ 115˙ 142˙ 163 ˙178
Ῥώμη 8˙ 15˙ 47˙ 48˙ 89˙ 91˙ 94 - 96˙ 101˙ 131˙ 133˙ 136 - 139˙ 144˙ 145˙ 150˙ 158 - 160˙ 172˙ 173˙ 185˙ 187˙ 204˙ 207˙ 216˙ 217˙ 220˙ 223 - 226˙ 228˙ 233 - 236˙ 240˙ 245˙ 249˙ 250˙ 262˙ 289˙ 302˙ 351

‘Ρωμιός 142˙ 204
‘Ρῶσελ 281
‘Ρωσία 44˙ 59˙ 115˙ 142˙ 189˙ 227˙ 336˙ 338
‘Ρωσικὸς λαός 405
‘Ρῶσος, -οι 8˙ 59˙ 96˙ 115˙ 117˙ 222˙ 307˙ 336˙ 337˙ 340˙ 403˙ 405
Σαβεέ 244
Σαββάτιος ἀββᾶς 65˙ 67˙ 70
Σαδδουκαῖος, -οι 120˙ 201
Σαλωμών 295
Σαρεπτά 128˙ 197
Σάρρα 181˙ 182
Σάσιμα 156˙ 157
Σατοῦρνος - Ἥλιος 159
Σεβὰχ Θαλασσινός 138
Σεβηριανὸς ἀββᾶς 32˙ 33
Σελεύκεια 94˙ 95
Σελήνη 109˙ 210
Σελλοί 297
σέρ 306
Σεραφὶμ τοῦ Σάρωφ 337
Σωφρόνιος Σαχάρωφ 307˙ 309
Σέρβοι 307˙ 340˙ 359
Σέργιος ἀββᾶς 94˙ 95
Σέργιος Α΄ ‘Ρώμης 144
Σέρρες 62
Σιαμάκης Κ. 12˙ 13˙ 128˙ 151˙ Σιαμάκης Σταῦρος (ἀδερφός μου) 388
Σιβηρία 40˙ 210
Σιδάτα Γκοτάμα ἢ Βουδδύας ἢ Βούδδας 13
Σικελία 231˙ 289
Σικελικὴ Ἑλλάς 108
Σικινῖνος μάρτυς 225
Σίλβεστρος (=Γιῶργος) 9˙ 299˙ 406 - 409
Σιλουανὸς ὁ Τάταρος Ἁγιορείτης 8˙ 40˙ 299˙ 307˙ 309˙ 310˙ 337˙ 339˙ 340
Σιμοπέτρας μονή 311˙ 388
Σινά 12˙ 42˙ 110˙ 142˙ 216˙ 289˙ 290˙ 296
Σιναΐτες 290
Σιπυληνή 110
Σίπυλον 110
Σισόης 286
Σιών 295
Σιὼν Ὄρος 296
Σκανδιναβοί 403
Σκήτη Ἁγίου Ἀνδρέου 381
Σκῆτις 25˙ 27˙ 38˙ 39˙ 75
Σκήτη Νέα 429
Σκρέκας Θεόδωρος 378
Σκῦθαι 403
Σλαβικὲς χῶρες 337
Σλάβοι 116˙ 117˙ 188˙ 336˙ 337˙ 403
Σοβιετία 211˙ 212˙ 220
Σόδομα 371
Σοδομάσιος 358
Σόις 132˙ 152
Σολομών 225
Σόλων 52˙ 176
Σποράδες Βόρειες 318
Σουλεϊμὰν Β΄ 324
Σουλτανικὰ φιρμάνια 116
Σούμμα 81˙ 108
Σούπερμαν 209
Σουρωτή 340
Σοφοκλῆς 107˙ 108˙ 218
Σπαντιδάκης Γρηγόριος 44
Σπυρίδων 286
Στάλιν (Ἰωσὴφ Τσουγκασβίλι) 261˙ 310
Σταυρονικήτα μονή 311
σταυροφόροι 172
Στερεὰ Ἑλλάς 216
Στεφανίδης Β. 101
Στέφανος (Πξ 16) 230˙ 244
Στέφανος Δουσάν 116
Στέφανος ὁ νέος 286
Στέφανος ὁ Σέρβος 363
Στουδίου μονή 243˙ 246
Στουδῖται μοναχοί 244˙ 245˙ 268˙ 276
Στράβων 107 - 109˙ 162
«Στυλιανὸς ‘Ρουμάνος» (=Στέφανος Σέρβος) 8˙ 299˙ 359 - 363
Στύξ 291 - 318
Συγκλητική 13˙ 137˙ 138˙ 286
Συμεὼν ὁ πρεσβύτης (Λκ 9,4) 93
Συμεὼν ἢ Συμεώνης ὁ ἀββᾶς ἢ ὅσιος ἢ στυλίτης 7˙ 23˙ 94 - 97˙ 286
Συμεὼν ὁ σαλός 13˙ 59˙ 137˙ 202˙ 212˙ 241˙ 243˙ 286
Συμεὼν ὁ Εὐλαβής 276
Συμεὼν ὁ Παφλαγὼν ἢ Νέος Θεολόγος (Στουδίτης) 8˙ 13˙ 21˙ 140˙ 141˙ 207˙ 275 - 284˙ 287˙ 288˙ 292
Συμεὼν ὁ ἐν Μάνδρα 286
Συμεὼν Θεσαλονίκης 288
Συμεὼν μεταφραστής 288
Συναξάρια ὁσίων 15
Συνέσιος Κυρήνης 48

Συνοδικόν 333
Συρία 12˙ 71˙ 110˙ 112˙ 205˙ Συρίη (= Συριακή) 20˙ 108
Σύροι 113˙ 156˙ 189˙ 302˙ 377
Σωκράτης (ὁ π.Χ. κολομπαρᾶς «φιλόσοφος») 141˙ 173˙ 174˙ 388˙ 441
Σωκράτης (ὁ ἀρχαῖος ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικός) 161
Σωκράτης (γλωσσικὸ δεῖγμα) 334
Σωφρόνιος ἀββᾶς (γυμνιστὴς ποὺ ἔμεινε συνεχῶς ὁλογυμνος ἐπὶ 70 χρόνια) 82
Σωφρόνιος Ἰεροσολύμων 13˙ 46˙ 47˙ 88˙ 89˙ 91 - 94˙ 101˙ 138
Σωφρόνιος Σαχάρωφ (τοῦ Ἔσσεξ) 8˙ 96˙ 299˙ 337˙ 339 ˙340
Ταβεννησιωτῶν μοναί 49˙ 54˙ 56˙ 61
Ταγκανίκα 215
Ταετώ 153
Ταλιμπάν 141
Ταλμούδ 78
Ταρζάν 209
Ταρσός 87˙ 88
Τατάκης Β. 63
Τάταροι 40˙ 201˙ 307˙ 336˙ 337˙ 340˙ 359˙ 403
Ταχιάου Μαρία· βλ. Μαρία Τ.
Τειρεσίας 112
Τερέζα Μητέρα 94
Τεσσαράκοντα Μάρτυρες 286
Τζαλαλὲντ - Ντῖν ἀλ ‘Ρούμι· βλ. Κωνσταντῖνος ὁ ‘Ρωμιός
Τζουμᾶς 135
Τηλέμαχος (γραμματικὸ δεῖγμα) 334
Τιβεριάς 59˙ 85˙ 93˙ 123˙ 198˙ 349˙ βλ. καὶ Θάλασσα Τιβεριάδος
Τίγρης ποταμός 71
Τιμόθεος 135˙ 163˙ 178˙ 312˙ 350˙ 421
Τολστόι 287
Τοξότιος (ἄντρας τῆς Παύλης) 226
Τοξότιος (γιὸς τῆς Παύλης) 224˙ 226˙ 229˙ 232
Τουρκάλα (Dilvin) 412˙ 414
Τοῦρκος 136˙ Τοῦρκοι 142˙ 173˙ 187˙ 189˙ 204˙ 216˙ 282˙ 289˙ 297˙ 301˙ 311˙ 324˙ 336˙ 337˙ 394
τουρκοκρατία 218˙ 289˙ 297˙ 301
Τραϊανός 158˙ 239˙ 240
Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος 306
Τριὰς Ἁγία 326
τριβοῦνος 153
Τρίδεντον 242˙ 302
Τροία 107
Τρόφιμος 123
Τσάμης Δ. 13˙ 14˙ 222˙ 302
Τσεσνεῖρ (= Κρυονέρι) 324
Τσιμισκῆς 320˙ 382
Ὑάκινθος 113
Ὑμέναιος 421
Υἱὸς τοῦ θεοῦ 290˙ 292
Ὕπαιπα 172˙ 323
Φαλκονίλλα 238 - 240
Φαρέτριος Καισαρείας 171
φαρισαῖος 387
Φαρμακίδης Θεόκλητος 148˙ 149
Φῆστος 58
Φιλήμων ἀββᾶς 288
Φιλλανδοί 336
Φιλογόνιος Ἀντιοχείας 155˙ 261
Φιλόθεος Σιναΐτης 288
Φιλοθέου μονή 311
Φιλοκαλία 287 - 289
Φιλοστόργιος 140
Φιλόστρατος 81
Φίλων Ἰουαῖος Ἀλεξανδρεύς 21˙ 59˙ 141˙ 162˙ 176
Φοινίκη 12˙ 71˙ 128˙ 197
Φραγκῖσκος τῆς Ἀσσίζης 303˙ 384
Φράγκοι 142˙ 187˙ 289˙ 310˙ 311
φραγκοκρατία 218˙ 289˙ 302
Φραντζολᾶς Κ.Γ. 13
Φρέρης 189
Φρόυντ 63
Φρύγες 108˙ 403
Φωκαεῖς 323
Φώτιος 81˙ 144˙ 145˙ 148˙ 217˙ 218˙ 225˙ 233˙ 245˙ 333
Χαβάη 331
Χαιρετισμοί 14
Χαιρήμων 132˙ 152˙ 345˙ 347 - 349
Χαλκιδική 8˙ 14˙ 112˙ 142˙ 187˙ 188˙ 207˙ 216˙ 218˙ 296˙ 302˙ 318˙ 374˙ 377
Χαρίκλεια 334
Χαρίτων ὁ Λαμψακινός 138
Χαρίτων ὁ ὁμολογητής 286
Χελανδαρίου μονή 298˙ 311˙ 377
Χίτλερ 115˙ 117˙ 136˙ 142˙ 150˙ 204˙ 217˙ 261˙ 306
Χόλλυγουντ 30

Χρηστός (Chrestus)· βλ. Χριστός
Χρήστου Π. 13· 14· 324
Χριστιανικὰ κλίματα 138
Χριστιανικὲς οἰκογένειες 157
Χριστιανικὴ διδασκαλία 371
Χριστιανικὴ ἐκκλησία 11· 41· 72· 132· 134· 140· 142· 143· 154· 159· 161· 168· 173· 175· 183· 185· 203· 204· 205· 216· 218· 285· 287· 289· 320· 427
Χριστιανικὴ θεολογία 210
Χριστιανικὴ ὀρθοδοξία 188
Χριστιανικὴ πίστις 53· 58· 60· 113· 120· 123· 124· 129· 134· 147· 150· 159· 164· 173· 177· 187· 232-233· 236· 249· 261· 263· 266· 270· 272· 274· 296· 319· 337· 357· 362· 370· 374· 376· 383· 394· 398· 421· 426· 427· 429· 439
Χριστιανικοὶ πάπυροι 12· 105· 151
Χριστιανικὸς κόσμος 97· 188
Χριστιανικὸς λαός 134· 144· 265
Χριστιανισμός 21· 30· 32· 58· 114· 123· 132· 137· 142· 143· 147· 149· 150· 151· 173· 183· 202· 203· 209· 211· 212· 214· 223· 227· 232· 263· 265· 270· 272· 281· 282· 283· 285· 320· 334· 353· 376· 429
Χριστιανοί 5· 12· 17-19· 21· 29· 30· 37· 51· 53· 57-59· 72· 74· 76· 86· 96· 101· 104· 112· 113· 115· 118· 119· 121-123· 128· 129· 131-133· 135· 138-140· 142· 143· 146· 149· 150· 152· 154· 155· 157· 158· 164· 168· 171· 174· 175· 177· 188· 191· 194-196· 198· 199· 201· 203· 210-212· 217· 219· 220· 223· 227· 229-231· 239-243· 246· 247· 249· 250· 261· 261-263· 272· 273· 283· 290· 295· 310· 316· 320-322· 325· 333-336· 354· 362· 372· 394· 395· 407· 409· 417· 426· 427· 429· Χριστιανές 36· 165· 166· 170· 413· 440
Χριστιανωσύνη 101· 117 (Χρ...οσύνη)· 129· 133· 134· 139· 168· 200· 221· 222· 231· 232· 282· 297· 336· 338· 398
Χριστός 33-36· 51· 53· 55· 57· 58· 59· 84· 85· 92· 93· 118· 120-125· 128· 129· 137· 141· 142· 146· 150· 154· 158· 159· 164· 174· 176· 188· 196· 198-201· 203· 217· 227· 229· 231· 232· 241· 251· 252· 255· 256· 260-264· 268· 272· 278· 281· 290· 291· 296· 297· 303· 304· 320· 322-324· 329· 335· 349· 351· 354· 375· 395-398· 419· 421· Ἰησοῦς Χριστός 94· 95· 97· 98· 280· Ἰησοῦς 80· 80-82· 120· 122· 123· 184· 221· 228· 278· 290-293· 303· 324
Χριστούγεννα 158· 159· 335
Χρυσόστομος 171· 172· 220· 221· 232· 333· βλ. καὶ Ἰωάννης Χρυσόστομος
Ψευδοδιονύσιος ψευδαρεοπαγίτης 18· 21· 141· 150· 246-249· 276· 282
Ψευδοπροφήτης 421-425
Ψευδοχριστιανοί 244
Ὠκεανία 210
Ὠνάσης 220
Ὠριγένης 21· 110· 123· 162· 172-175· 209· 210

Bergk 52· 176
Crusius 52· 176
Damianus 114
Diana Dama 114
Dilvin 9· 299· 412-414
Dindorf 52· 176
Edmonds 108
Filioque 245
Hiller 52· 176
Ioannes Hierosolymitanus 144
Lelius (Lilio) 187
Marcellinus 225
Migne J. 237
Nau F 13
pontifex 114
pontifex maximus 114
M. Le Quien 237
Rees B.R. 132
Relfe 330· 331
Rufinus 225
Tafel T.L.F. 82
Vaticanus Collis - Vaticanus Mons - Vaticanum 114
West 52· 176
Wolf H. 146

3. Εὑρετήριο ἐννοιῶν καὶ πραγμάτων

Ἁγιορειτικὴ μονή 319
ἀδιάλειπτος προσευχή 182
ἄκτιστον φῶς 289 - 295˙ 413˙ 420
βάπτισμα 223
βούδδας 114
βραχμάνος 114
γιόγκα 289˙ 290˙ 294
δαλάι λάμα 41˙ 114
δαμιανός 114
δερβίσης 114˙ δερβίσηδες 289˙ 295
διαδηλώσεις - διαδηλώσεις θρησκευτικές 244˙ 251˙ 275
εἰδωλολάτρες 190
ἡσυχασμός 282˙ 290
ἡσυχασταί 142˙ 294
ἰδιοκτήτης ψυχῶν 409 - 412
ἰσλάμ 70˙ 82˙ 139˙ 144 - 146˙ 149˙ 150˙ 183˙ 187˙ 203 - 205˙ 282˙ 351
κάδμος 114
καθαρτήριον (purgatorium) 93˙ 233 - 240
κηδεία 247˙ 250
κλεπτομανία 294
κομποσχοίνι 15˙ 105˙ 111˙ 145˙ 185 - 195˙ 242˙ 289˙ 302˙ 406
κορύβαντες 114
Μάντρα 105˙ 145˙ 183 - 186
μελάμπους 111
μονοφυσῖται 137
μνημόσυνα 247˙ 250
μοναχικὴ κουρά 247˙ 248
μοναχικὴ τελείωσις 247˙ 248
μουσουλμάνοι 111
μυστήρια 247˙ 250
μυστικισμός 282
νομοθεσία μοναχική 135
οἰδίπους 111
ὅσιοι 203
παπικὴ ἐπίδρασι 304
παρθενοσυλλέκτες 406
σαμάνος, -οι 114
στάρετς 336 - 338
σταυροφόροι 111˙ 180˙ 185
στυλῖται 112˙ 113
ὑψιφωνία παιδική 41
χαρτοπαικτικὴ τράπουλα 126
ψευδαρεοπαγιτικὰ συγγράμματα 276

Τὸ βιβλίο αὐτὸ τὸ ἔγραψα μεταξὺ τῶν ἐτῶν 2001 - 2010˙ μᾶλλον μετὰ ἀπὸ τὸ βιβλίο «Πατέρες» καὶ τὴ γνώμη Τους γιὰ τὴ «φιλοσοφία» καὶ τοὺς «φιλοσόφους» Σωκράτη καὶ Πλάτωνα. δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ ἀκριβέστερα ποιά ἦταν ἡ χρονιὰ ποὺ τὸ ἔγραψα. ἐλάχιστες φράσεις διώρθωσα ἢ πρόσθεσα κατὰ τὴν ἐκτύπωσι.

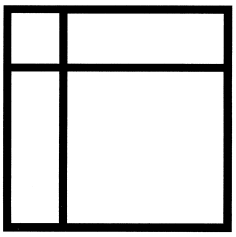

«ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΙΚΗ» ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ - ΤΣΟΛΕΡΙΔΗ Ο.Ε
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΟΦΦΣΕΤ
ΑΧΕΛΩΟΥ 6 - ΤΗΛ.: (2310) 542940, 522503 - FAX: 542940 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ